နေတ္တိပ္ပကရဏဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒန္တာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

နေတ္တိဋ္ဌကထာ

သဒ္ဓမ္မပါလနာမေန မဟာဓမ္မရာဇဂုရုနာ
မဟာထေရေန ကတာ
နေတ္တိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘူတာ

နေတ္တိဝိဘာဝိနီ

... ဗုဒ္ဓသာသနာသမိတိ [illegible]
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ပုံနှိပ် [illegible]

ပုံနှိပ်အကြိမ် ၂၅၀၅ [illegible]

၃၈၇၁

နေတ္တိအဋ္ဌကထာယ အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒန္တာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

နေတ္တိဋီကာ

သဒ္ဓမ္မပါလနာမေန မဟာဓမ္မရာဇဂုရုနာ

မဟာထေရေန ကတာ

နေတ္တိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ

နေတ္တိဝိဘာဝိနီ

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဒ္ဒါယန္တာလယေ မုဒ္ဒါပိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿ ၂၅၀၅ မရမ္မဝဿ ၁၃၂၃ ၁၉၆၁

နေတ္တိဋီကာ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌ
ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁
နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇
၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉
၂-ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄

၃-နိဒ္ဒေသဝါရ

ဟာရသင်္ခေပဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅
နယသင်္ခေပဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၃

၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ

၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၁
၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၄၈
၃-ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၅၅
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၀
၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၂
၆-စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၅
၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၆၇
၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၀
၉-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၄
၁၀-ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၅
၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၇
၁၂-ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၇၉
၁၃-သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၁

နေတ္တိဋီကာ

မာတိကာ			ပိဋ္ဌင်္က
၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၁
၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၄
၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၄
၁-ဒေသနာဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၅
၂-ဝိစယဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၈၉
၃-ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၈
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတာဒိဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၉
မိဿကဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ	....	....	၉၉
နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၀၈
သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၂၈
နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၁

နေတ္တိဋီကာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နေတ္တိဝိဘာဝိနီ

မာတိကာ	ပိဋ္ဌ
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	၁
၁-သင်္ဂဟဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ	၂
၂-ဥဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ	၁၈

၃-နိဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

သောဠသဟာရနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ	၂၇
နယနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ	၄၁
ဒွါဒသပဒဝိဘာဝနာ	၄၅

၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၅၂
၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၈၃
၃-ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၁၇
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၂၈
၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၃၄
၆-စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၄၄
၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၅၅
၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၆၇
၉-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၇၉
၁၀-ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၈၄
၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၈၇
၁၂-ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၁၉၆
၁၃-သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၂၀၁
၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	၂၀၂

မာတိကာ			စာမျက်
၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	....	....	၂၀၇
၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ	....	....	၂၁၃
၁-ဒေသနာဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၁၈
၂-ဝိစယဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၂၈
၃-ယုတ္တိဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၁
၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၂
၅-လက္ခဏဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၃
၆-စတုဗျူဟဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၄
၇-အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၆
၈-ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၇
၉-ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၄၉
၁၀-ဝေဝစနဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၀
၁၁-ပညတ္တိဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၁
၁၂-ဩတရဏဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၂
၁၃-သောဓနဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၃
၁၅-ပရိက္ခာရဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၃
၁၆-သမာရောပနဟာရသမ္ဗာတဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၄
နယသမုဋ္ဌာနဝိဘာဝနာ	....	....	၂၅၄
သာသနပဋ္ဌာနဝိဘာဝနာ	....	....	၂၇၉
နိဂမနကထာ	....	....	၃၅၆

နေတ္တိပိဘာဝိနီယာ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

နေတ္တိဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ

သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ[၁] ရတနတ္တယဝန္ဒနာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ပဘာဝနိဿယဝိသုဒ္ဓိပဋိဝေဒနတ္ထံ၊ တံ ပန ဓမ္မသံဝဏ္ဏနာသု ဝိညူနံ ဗဟုမာနုပ္ပါဒနတ္ထံ၊ တံ သမ္မဒေဝ တေသံ ဥဂ္ဂဟဏဓာရဏာဒိက္ကမလဒ္ဓဗ္ဗာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သဗ္ဗဟိတသုခနိပ္ဖါဒနတ္ထံ။ အထ ဝါ မင်္ဂလဘာဝတော, သဗ္ဗကိရိယာသု ပုဗ္ဗကိစ္စဘာဝတော, ပဏ္ဍိတေဟိ သမ္မာစရိတဘာဝတော, အာယတိံ ပရေသံ ဒိဋ္ဌာနုဂတိအာပဇ္ဇနတော စ သံဝဏ္ဏနာယံ ရတနတ္တယပဏာမကိရိယာ။ အထ ဝါ ရတနတ္တယပဏာမကရဏံ ပူဇနီယပူဇာပုညဝိသေသနိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ၊ တံ အတ္တနော ယထာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိနိမိတ္တဿ ကမ္မဿ ဗလာနုပ္ပဒါနတ္ထံ၊ အန္တရာ စ တဿ အသင်္ကောစနတ္ထံ၊ တဒုဘယံ အနန္တရာယေန အဋ္ဌကထာယ ပရိသမာပနတ္ထံ။ ဣဒမေဝ စ ပယောဇနံ အာစရိယေန ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "ဝန္ဒနာဇနိတံ။ပ။ တဿ တေဇသာ"တိ။ ဝတ္ထုတ္တယပူဇာ ဟိ နိရတိသယပုညက္ခေတ္တသမ္ဗုဒ္ဓိယာ အပရိမေယျပ္ပဘာဝေါ ပုညာတိသယောတိ ဗဟုဝိဓန္တရာယေပိ လောကသန္နိဝါသေ အန္တရာယနိဗန္ဓနသကလသံကိလေသဝိဒ္ဓံသနာယ ပဟောတိ၊ ဘယာဒိဥပဒ္ဒဝဉ္စ နိဝါရေတိ။ ယထာဟ—

"ပူဇာရဟေ ပူဇယတော၊ ဗုဒ္ဓေ ယဒိ ဝ သာဝကေ"တိ[၂] စ,

၁-ဒီ-ဋီ ၁-၁၊ မ-ဋီ ၁-၁၊ သံ-ဋီ ၁-၁-ပိဋ္ဌေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ခု ၁-၄၂၊ ခု ၃-၁၄၇-ပိဋ္ဌေသု။

တထာ—

"ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတီ"တိ[၁] စ,

တထာ—

"ဗုဒ္ဓေါ"တိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏာပိ ဇမ္ဗုဒီပဿ။
'ဓမ္မော'တိ။ပ။ 'သံဃော'တိ။ပ။ ဒီပဿာ"တိ[၂] စ,

တထာ—

"ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ အရိယသာဝကော တထာဂတံ အနုဿရတိ၊ နေဝဿ တသ္မိံ သမယေ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ န ဒေါသ။ပ။ န မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတီ"တိ[၃] စ,

တထာ—

"အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ။ပ။ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ၊ လောမဟံသော န ဟေဿတီ"တိ[၄] စ။

တတ္ထ ယဿ ရတနတ္တယဿ ဝန္ဒနံ ကတ္တုကာမော၊ တဿ ဂုဏာတိသယယောဂသန္ဒဿနတ္ထံ **"မဟာကာရုဏိက"**န္တိ အာဒိနာ ဂါထာတ္တယမာဟ။ ဂုဏာတိသယယောဂေန ဟိ ဝန္ဒနာရဟဘာဝေါ၊ ဝန္ဒနာရဟေ စ ကတာ ဝန္ဒနာ ယထာဓိပ္ပေတပ္ပယောဇနံ သာဓေတီတိ။ တတ္ထ ယဿာ သံဝဏ္ဏနံ ကတ္တုကာမော၊ သာ နေတ္တိ ဝိသေသတော ယထာနုလောမသာသနသန္နိဿယာ၊ တဿ စ ဝိစိတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိဝိဘာဝိနီ။ တထာ ဟိ သုတ္တန္တဒေသနာ န ဝိနယဒေသနာ ဝိယ ကရုဏာပ္ပဓာနာ၊ နာပိ အဘိဓမ္မဒေသနာ ဝိယ ပညာပ္ပဓာနာ၊ အထ ခေါ ကရုဏာပညာပ္ပဓာနာတိ တဒုဘယပ္ပဓာနဒေသနာဝိသေသဝိဘာဝနံ တာဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထောမနံ ကာတုံ တမ္မူလကတ္တာ သေသရတနာနံ **"မဟာကာရုဏိကံ နာထ"**န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ[၅] ကိရတီတိ **ကရုဏာ၊** ပရဒုက္ခံ ဝိက္ခိပတိ အပနေတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ကိဏာတီတိ **ကရုဏာ၊** ပရဒုက္ခေ သတိ ကာရုဏိကံ ဟိံသတိ ဝိဗာဓတီတိ

၁-အံ ၁-၃၄၃၊ ခု ၁-၂၅၄၊ ၂၅၅-ပိဋကေသု။
၂-ဓိ-ဋ္ဌ ၁-၅၄၊ ရတိဝဂ္ဂက-ဋ္ဌ ၂၇၁၊ ဒီ-ဋီ ၁-၂၊ မ-ဋီ ၁-၂၊ အံ-ဋီ ၂-၂၈၇-ပိဋကေသု။
၃-အံ ၂-၂၅၂၊ အံ ၃-၅၃၁-ပိဋကေသု။ ၄-သံ ၁-၂၂၂-ပိဋကေ။
၅-ဒီ-ဋီ ၁-၂၊ မ-ဋီ ၁-၂၊ သံ-ဋီ ၁-၂၊ အံ-ဋီ ၁-၅-ပိဋကေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

အတ္ထော။ ကမ္ပနံ ကရောတီတိ ဝါ **ကရုဏာ၊** ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓူနံ ဟဒယခေဒံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ ကမိတံ ဝါ သုခံ၊ တံ ရုန္ဓတီတိ **ကရုဏာ။** သော ဟိ ပရဒုက္ခာပနယနကာမတာလက္ခဏာ၊ အတ္တသုခနိရပေက္ခတာယ ကာရုဏိကာနံ သုခံ ရုန္ဓတိ ဝိဗန္ဓတီတိ အတ္ထော။ ကိရိယတိ ဒုက္ခိတေသု ပသာရိယတီတိ ဝါ **ကရုဏာ၊** ကရုဏာယ နိယုတ္တောတိ **ကာရုဏိကော** ယထာ "ဒောဝါရိကော"တိ[1]။ ယထာ ဟိ ဒွါရဋ္ဌာနတော အညတ္ထ ဝတ္တမာနောပိ ဒွါရပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကော ပုရိသော ဒွါရာနတိဝတ္တဝုတ္တိတာယ ဒွါရေ နိယုတ္တောတိ "ဒောဝါရိကော"တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝါ မေတ္တာဒိဝသေန ကရုဏာဝိဟာရတော အညတ္ထ ဝတ္တမာနောပိ ကရုဏာနတိဝတ္တဝုတ္တိတာယ ကရုဏာယ နိယုတ္တောတိ "ကာရုဏိကော"တိ ဝုစ္စတိ။ မဟာဘိနီဟာရတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ယာဝ မဟာပရိနိဗ္ဗာနာ လောကဟိတတ္ထမေဝ လောကနာထာ တိဋ္ဌန္တိ။ မဟန္တော ကာရုဏိကောတိ **မဟာကာရုဏိကော။** သတိပိ ဘဂဝတော တဒညဂုဏာနမ္ပိ ဝသေန မဟန္တဘာဝေ ကာရုဏိကသဒ္ဒသန္နိဓာနေန ဝုတ္တတ္တာ ကရုဏာဝသေနေဝေတ္ထ မဟန္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ "မဟာဝေယျာကရဏော"တိ။ ဧတ္ထ ကတ္ဝာ "မဟာကာရုဏိကော"တိ ဣမိနာ ပဒေန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန သတ္ထု မဟာကရုဏာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

အပရော နယော—အတ္တသာမနေတော ကရုဏံ ကရုဏာယနံ ကရုဏာသမ္ပဝတ္တနံ အရဟတီတိ **ကာရုဏိကော။** ဘဂဝတော ဟိ သဗ္ဗညုတာယ အနဝသေသတော သတ္တာနံ ဟိတံ, ဟိတုပါယဉ္စ ဇာနတော, တတ္ထ စ အကိလာသုနော ဟိတေသိတာ သတ္တိကာ၊ န တထာ အညေသန္တိ။ အထ ဝါ ကရုဏာ ကရုဏာယနံ သီလံ ပကတိ သဘာဝေါ ဧတဿာတိ **ကာရုဏိကော။** ဘဂဝါ ဟိ ပထဝီဖဿာဒယော ဝိယ ကက္ခဠဖုသနာဒိသဘာဝါ ကရုဏာသဘာဝေါ သဘာဝဘူတကရုဏောတိ အတ္ထော။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ အထ ဝါ မဟာဝိသယတာယ, မဟာနုဘာဝတာယ, မဟဗ္ဗလတာယ စ မဟတီ ကရုဏာတိ **မဟာကရုဏာ။** ဘဂဝတော ဟိ ကရုဏာ နိရဝသေသေသု သတ္တေသု ပဝတ္တတိ၊ ပဝတ္တမာနာ စ အနညသာဓာရဏာ ပဝတ္တတိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိဘေဒဉ္စ မဟန္တမေဝ သတ္တာနံ ဟိတသုခံ ဧကန္တတော နိပ္ဖာဒေတိ၊ မဟာကရုဏာယ နိယုတ္တောတိ **မဟာကာရုဏိကော၊** တံ မဟာကာရုဏိကံ။ သေသံ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမာဂမာဒိပဒါနံ ဝိယ ဧတ္ထ သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-အံ ၂-၄၇၈-ပိဋ္ဌေ။

နာထတီတိ **နာထော၊** ဝေနေယျာနံ ဟိတသုခံ အာသီသတိ ပတ္ထေတီတိ အတ္ထော၊ မေတ္တာယနဝသေန စေတ္ထ ဟိတသုခါသီသနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န ကရုဏာယနဝသေန ပဌမပဒေန ဝုတ္တတ္တာ။ အထ ဝါ နာထတိ ဝေနေယျဂတံ ကိလေသဗျသနံ ဥပတာပေတီတိ **နာထော၊** နာထတီတိ ဝါ **နာထော၊** ယာစတီတိ အတ္ထော။ ဘဂဝါ ဟိ "သာဓု ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာလေန ကာလံ အတ္တသမ္ပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတာ"တိအာဒိနာ[1] သတ္တာနံ တံ တံ ဟိတပဋိပတ္တိံ ယာစိတွာပိ မဟာကရုဏာယ သမုဿာဟိတော တေ တတ္ထ နိယောဇေတိ။ ပရမေန ဝါ စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတော, သဗ္ဗသတ္တေ ဝါ သီလာဒိဂုဏေဟိ ဤသတိ အဘိဘဝတီတိ ပရမိဿရော ဘဂဝါ "**နာထော**"တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ နာထံ။

ဉာတဗ္ဗန္တိ **ဉေယျံ၊** အတီတာဒိဘေဒဘိန္နံ သဗ္ဗံ သင်္ခတံ, အသင်္ခတဉ္စ။ သင်္ခရဏဋ္ဌေန **သာဂရော၊** ပတိတပတိတာနံ အတ္တနော ပုထုလဂမ္ဘီရဘာဝေဟိ သံသီဒနံ နိမ္မုဇ္ဇနံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ **သံ-**သဒ္ဒဿ စေတ္ထ "သာဘာဝေါ, သာရာဂေါ"တိအာဒီသု[2] ဝိယ နိရုတ္တိနယေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သင်္ခရဏဋ္ဌေနာ**တိ ဝါ သင်္ခရကရဏဋ္ဌေန၊ ဌိတဓမ္မတာယ "အယံ မေ မရိယာဒါ၊ ဣမံ ဝေလံ နာတိက္ကမာမီ"တိ လောကေန သင်္ခရံ သင်္ကေတံ ကရောန္တော ဝိယ ဟောတီတိ အတ္ထော။ သင်္ခရဏံ ဝါ သမန္တတော ဂလနံ သန္ဒနံ ဥဒကေန ကရောတီတိ **သာဂရော။** ကပ္ပဝုဋ္ဌာနကာလေ ဟိ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဣတော စိတော စ ပဿရိတွာ သကလံ လောကဓာတုံ ဧကောဃံ ကရောတီတိ။ လောကိယာ ပန ဝဒန္တိ "သာဂရဿ ရညော ပုတ္တေဟိ သာဂရေဟိ နိဗ္ဗတ္တိတော ခတောတိ **သာဂရော၊** ပုရတ္ထိမော သမုဒ္ဒပ္ပဒေသော၊ တံသမ္ဗန္ဓတာယ ရုဠှိဝသေန သဗ္ဗောပိ သမုဒ္ဒေါ တထာ ဝေါဟရိယတီ"တိ။ သာဂရသဒိသတ္တာ **သာဂရော၊** ဉေယျမေဝ သာဂရောတိ **ဉေယျသာဂရော။** သဒိသတာ စေတ္ထ ပုထုလဒုတ္တရဂမ္ဘီရာနာဒိကာလိကတာဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နိဟီနံ စေတမောပမ္မံ။ တထာ ဟိ ဉေယျဿေဝ သာတိသယာ ပုထုလတာ အပရိမာဏလောကဓာတုဗျာပနတော၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿေဝ တရဏီယတာယ ဒုတ္တရတာ, ဂမ္ဘီရတာ, အာဒိကောဋိရဟိတာ[3] စ ပဝတ္တိ၊ န ဣတရဿ ပရိစ္ဆိန္နဒေသတ္တာ ဗာဟိရကဝီတရာဂေဟိပိ ဣတ္တရေန ခဏေန အတိက္ကမိတဗ္ဗတ္တာ, ပရိမိတဂမ္ဘီရတ္တာ, ပရိမိတကာလတ္တာ စ။ ဉေယျသာဂရဿ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတောတိ **ဉေယျသာဂရပါရဂူ၊** တံ ဉေယျသာဂရပါရဂုံ။

၁-အံ ၃-၉၁၊ ၁၁၊ ၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အဘိ ၁-၉၄-ပိဋ္ဌေ။
၃-တရဏီယတာဂါဓလာဘော အာဒိကောဋိရဟိတာ (က)

ဂမနဉ္စေတ္ထ ဉာဏဂမနမေဝ၊ န ဣတရံ ဥဘယဂ္ဂဟဏတော၊ တံ ပန ဉာဏံ ဒုဝိဓံ သမ္မသနပဋိဝေဓဘေဒတော၊ တထာ ဟေတုဖလဘေဒတော။ တတ္ထ "ကိစ္ဆံ ဝတာယံ လောကော အာပန္နော"တိအာဒိနာ[၁] ကရုဏာယန-ဝသေနေဝ အဘိနိဝိသိတွာ အနေကာကာရဝေါကာရေ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တံ ဘဂဝတော **သမ္မသနဉာဏံ** ဆတ္တိံသကောဋိသတသဟဿမုခေန ဥဘယသာဂရံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ တဿ ပါရံ ပရိယန္တံ အဂမာသိ၊ ယံ "မဟာဝဇိရဉာဏ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **ပဋိဝေဓဉာဏံ** ပန သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံ အာသဝက္ခယဉာဏံ, အာသဝက္ခယဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ယံ "မဟာဗောဓီ"တိ ဝုစ္စတိ။ ပါရဂမနဉ္စ **တဿ** ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ, သမတ္ထတာယ စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ယထာ-ဝုတ္တံ သမ္မသနဉာဏံ **ဟေတု၊** ဣတရံ **ဖလံ**။ သဟ သမ္မသနဉာဏေန ဝါ အာသဝက္ခ-ယဉာဏံ **ဟေတု၊** သဗ္ဗညုတညာဏံ ဖလံ တဒါနိသံသဘာဝတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝန္ဒေတိ နမာမိ၊ အဘိတ္ထဝါမိ ဝါ။ သဏှဋ္ဌေန **နိပုဏာ,** အနုပစိတ-ဉာဏသမ္ဘာရာနံ အဂါဓဋ္ဌေန **ဂမ္ဘီရာ,** ဧကတ္တာဒိဘေဒတော နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒိ-ဝိဘာဂတော စ **ဝိစိတြာ** ဝိသိဋ္ဌာ နာနာဝိဓာ နယာ ဧတိဿာတိ **နိပုဏဂမ္ဘီရဝိစိတြနယာ၊** နိပုဏဂမ္ဘီရဝိစိတြနယာ ဒေသနာ အဿာတိ **နိပုဏဂမ္ဘီရဝိစိတြနယဒေသနော၊** တံ နိပုဏ။ပ။ ဒေသနံ။ နယတီတိ ဝါ **နယော၊** ပါဠိဂတိ၊ သာ စ ဝုတ္တနယေန အတ္ထတော **နိပုဏာ,** အတ္ထတော ဗျဉ္ဇနတော စ **ဂမ္ဘီရာ,** သင်္ခေပဝိတ္ထာရာနုလောမာဒိပ္ပဝတ္တိယာ နာနာဝိဓတာယ **ဝိစိတြာ**။ တထာ ဟိ ပညတ္တိအနုပညတ္တိအာဒိဝသေန, သံကိလေသဘာဂိယာဒိ-လောကိယာဒိတဒုဘယဝေါမိဿတာဒိဝသေန, ကုသလာဒိခန္ဓာဒိသင်္ဂဟာဒိ-သမယဝိမုတ္တာဒိဌပနာဒိကုသလမူလာဒိတိကပဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ အနေကဝိဓာ ပါဠိဂတီတိ။

တတ္ထ[၂] ဒွိဟာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ အတ္တဟိတ-သမ္ပတ္တိတော, ပရဟိတပဋိပတ္တိတော စ။ တေသု အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ အနာဝရဏ-ဉာဏာဓိဂမတော, သဝါသနာနံ သဗ္ဗေသံ ကိလေသာနံ အစ္စန္တပ္ပဟာနတော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ လာဘသက္ကာရာဒိနိရပေက္ခစိတ္တဿ သဗ္ဗဒုက္ခ-နိယျာနိကဓမ္မဒေသနတော, ပဋိဝိရုဒ္ဓေသုပိ နိစ္စံ ဟိတဇ္ဈာသယဉာဏပရိပါက-ကာလာဂမနတော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ပနေတ္ထ ပယောဂတော, အာသယ-တော စ ဒုဝိဓာ၊ ပရဟိတပဋိပတ္တိ, ယထာဝုတ္တဘေဒါ ဒုဝိဓာ စ အတ္တဟိတ-သမ္ပတ္တိ ပကာသိတာ ဟောတိ။ ကထံ? "မဟာကာရုဏိက"န္တိ ဣမိနာ

၁-ဒီ ၂-၂၆၊ သံ ၁-၂၄၆၊ ၂၅၁၊ ခု ၁၀-၁၉၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဒီ-ဋီ ၁-၆-ပိဋ္ဌေပိ။

အာသယတော, "နိပုဏာ။ပ။ ဒေသနံ"န္တိ ဣမိနာ ပယောဂတော, "နာထ"န္တိ ဣမိနာ ပန ဥဘယထာပိ ဘဂဝတော ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ ပကာသိတာ ကရုဏာကိစ္စဒီပနတော၊ "ဉေယျသာဂရပါရဂု"န္တိ ဣမိနာ သာတိသယံ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိ ပရမုက္ကံသဂတဉာဏကိစ္စဒီပနတော။

အထ ဝါ တီဟာကာရေဟိ ဘဂဝတော ထောမနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဟေတုတော, ဖလတော, ဥပကာရတော စ။ တတ္ထ **ဟေတု** မဟာကရုဏာ၊ သာ ပန ပဌမပဒေန သရူပေနေဝ ဒဿိတာ။ **ဖလံ** စတုဗ္ဗိဓံ ဉာဏသမ္ပဒါ ပဟာနသမ္ပဒါ အာနုဘာဝသမ္ပဒါ ရူပကာယသမ္ပဒါ စာတိ။ တာသု ပဓာနဘူတာ **ဉာဏပဟာန**သမ္ပဒါ "ဉေယျသာဂရပါရဂု"န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ပကာသိတာ။ ပဓာနေ ဟိ ဒဿိတေ အဝိနာဘာဝတော ဣတရမ္ပိ ဒွယံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိ။ န ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ အာနုဘာဝရူပကာယသမ္ပတ္တိဟိ ဝိနာ ကဒါစိပိ ဓမ္မကာယသိရီ ဝတ္တတီတိ။ **ဥပကာရော** အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကတွာ တိဝိဓယာနမုခေန ဝိမုတ္တိဓမ္မဒေသနာ၊ သာ "နာထံ, နိပုဏာ။ပ။ ဒေသနံ"န္တိ ဧတဒွယေန ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ[၁] "မဟာကာရုဏိက"န္တိ ဧတေန သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ မူလံ ဒဿေတိ။ မဟာကရုဏာသဉ္စောဒိတမာနသော ဟိ ဘဂဝါ သံသာရပင်္ကတော သတ္တာနံ သမုဒ္ဓရဏတ္ထံ ကတာဘိနီဟာရော အနုပုဗ္ဗေန ပါရမိယော ပူရေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဓိဂတောတိ ကရုဏာ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ မူလံ။ "ဉေယျသာဂရပါရဂု"န္တိ ဧတေန ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပတ္တိယာ သဒ္ဓိံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ဒဿေတိ။ အနာဝရဏဉာဏပဒဋ္ဌာနဉှိ မဂ္ဂဉာဏံ, မဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ အနာဝရဏဉာဏံ "သမ္မာသမ္ဗောဓိ"တိ ဝုစ္စတိ။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒံ ပန သမ္ဗောဓိဉာဏံ သဟ ပညာပါရမိယာ တဿာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။ တဿာ ဟိ အာနုဘာဝေန လီနုဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခလ္လိကတ္တကိလမထာနုယောဂသဿတုစ္ဆေဒါဒိအန္တဒွယဝိရဟိတာ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂတာ။ "နာထ"န္တိ ဣမိနာ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ ဖလံ ဒဿေတိ လောကတ္တယနာယကဘာဝဒီပနတော။ တထာ ဟိ သဗ္ဗာနတ္ထပရိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ နိရဝသေသဟိတသုခဝိဓာနတပ္ပရာယ နိရတိသယာယ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ, သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ အစ္စန္တုပကာရိတာယ အပရိမိတနိရုပမဘာဝဂုဏဝိသေသသမင်္ဂိတာယ စ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော ဘဂဝါ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အနုတ္တရဂါရဝဋ္ဌာနဘူတတာယ စ "နာထော"တိ ဝုစ္စတီတိ။ "နိပုဏာ။ပ။ ဒေသနံ"န္တိ ဣမိနာ သမ္မာသမ္ဗောဓိယာ

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၇-ပိဋ္ဌေပိ။

ပယောဇနံ ဒဿေတိ။ သံသာရမဟောဃတော သတ္တသန္တာရဏတ္ထဉှိ ဘဂဝတာ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိပတ္ထိတာ၊ တဉ္စ သတ္တသန္တာရဏံ ယထာဝုတ္တဒေသနာသမ္ပတ္တိယာ သမိဇ္ဈတိ တဒဝိနာဘာဝတော။ ဣမိနာ ဘဂဝတော သာတိသယာ ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိ ဒဿိတာ၊ ဣတရေဟိ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တီတိ တဒုဘယေန အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ဘဂဝတော စတုတ္ထပုဂ္ဂလဘာဝံ ဒီပေတိ၊ တေန စ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝံ, ဥတ္တမဝန္ဒနီယဘာဝံ, အတ္တနော စ ဝန္ဒနကိရိယာယ ခေတ္တင်္ဂတဘာဝံ ဒီပေတိ။

ဧတ္ထ စ ယထာ "မဟာကာရုဏိက"န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ဘဂဝတော မဟာကရုဏာ ဒဿိတာ၊ ဧဝံ "ဉေယျသာဂရပါရဂု"န္တိ ဣမိနာ မဟာပညာ ဒဿိတာ။ တေသု **ကရုဏာ**ဂ္ဂဟဏေန လောကိယေသု မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တာသာဓာရဏဉာဏဒီပနတော ဘဂဝတော သဗ္ဗလောကိယဂုဏသမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟောတိ၊ **ပညာ**ဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနမဂ္ဂဉာဏဒီပနတော သဗ္ဗလောကုတ္တရဂုဏသမ္ပတ္တိ။ တဒုဘယဂ္ဂဟဏသိဒ္ဓေါ ဧဝ စတ္ထော နာထသဒ္ဒေန ပကာသီယတိ။ ကရုဏာဝစနေန ဥပဂမနံ နိရုပက္ကိလေသံ ဒဿေတိ၊ ပညာဝစနေန အပဂမနံ။ တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန လောကသမညာနုရူပံ ဘဂဝတော ပဝတ္တိံ ဒဿေတိ လောကဝေါဟာရဝိသယတ္တာ ကရုဏာယ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန သမညာယ အနတိဓာဝနံ။ သဘာဝါနဝဗောဓေန ဟိ ဓမ္မာနံ သမညံ အတိဓာဝိတွာ သတ္တာဒိသမ္မသနံ ဟောတီတိ။ တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဝိဟာရံ ဒဿေတိ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏံ, စတုသစ္စဉာဏံ, စတုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ, စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏံ။ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉာဏဿ ဂဟိတတ္တာ သေသာသာဓာရဏဉာဏာနိ, ဆ အဘိညာ, အဋ္ဌသု ပရိသာသု[၁] အကမ္ပနဉာဏာနိ, ဒသ ဗလာနိ, စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ, သောဠသ ဉာဏစရိယာ, အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ[၂], စတုစတ္တာလီသ ဉာဏဝတ္ထူနိ သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထူနီတိ[၃] ဧဝမာဒီနံ အနေကေသံ ပညာပဘေဒါနံ ဝသေန ဉာဏစာရံ ဒဿေတိ။

တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန စရဏသမ္ပတ္တိ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိ။ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန သတ္တာဓိပတိတာ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန ဓမ္မာဓိပတိတာ။

၁-မ ၁-၁၀၄၊ ၁၂၈၊ ၁၃၂-ပိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရော။

၂-ခု ၇-၁၃၉၊ ၂၇၈၊ ခု ၈-၁၇၅၊ ခု ၉-၃၇၆၊ ခု ၁၀-၁၆၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၁၇၆၊ မူလ-ဋီ ၂-၂၊ ဒီ-ဋီ ၃-၅၄၊ ၁၉၈-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-သံ ၁-၂၉၀-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန လောကနာထဘာဝေါ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန အတ္တနာထဘာဝေါ။ တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန ပုဗ္ဗကာရိဘာဝေါ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန ကတညုတာ။ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန အပရန္တပတာ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန အနတ္တန္တပတာ။ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန ဝါ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မသိဒ္ဓိ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန ပရေသံ တာရဏံ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန သယံ တာရဏံ။ တထာ ကရုဏာဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗသတ္တေသု အနုဂ္ဂဟစိတ္တတာ၊ ပညာဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိရတ္တစိတ္တတာ ဒဿိတာ ဟောတိ။ သဗ္ဗေသဉ္စ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ကရုဏာ အာဒိ တံနိဒါနဘာဝတော၊ ပညာ ပရိယောသာနံ တတော ဥတ္တရိ ကရဏီယာဘာဝတော၊ ဣတိ အာဒိပရိယောသာနဒဿနေန သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ တထာ ကရုဏာဝစနေန သီလက္ခန္ဓပုဗ္ဗင်္ဂမော သမာဓိက္ခန္ဓော ဒဿိတော ဟောတိ။ ကရုဏာနိဒါနဉှိ သီလံ တတော ပါဏာတိပါတာဒိဝိရတိပ္ပဝတ္တိတော၊ သာ စ ဈာနတ္တယသမ္ပယောဂိနီတိ။ ပညာဝစနေန ပညာက္ခန္ဓော။ သီလဉ္စ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာနံ အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈေ၊ ပညာ ပရိယောသာနန္တိ ဧဝမ္ပိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ နယတော ဒဿိတတ္တာ။ ဧသော ဧဝ ဟိ နိရဝသေသတော ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဒဿနုပါယော၊ ယဒိဒံ နယဂ္ဂါဟဏံ၊ အညထာ ကော နာမ သမတ္ထော ဘဂဝတော ဂုဏေ အနုပဒံ နိရဝသေသတော ဒဿေတုံ။ တေနေဝါဟ—

"ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ခီယေထ ကပ္ပော စိရဒီဃမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ခီယေထ တထာဂတဿာ"တိ[၁]။

တေနေဝ စ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တတ္ထေရေနာပိ ဗုဒ္ဓဂုဏပရိစ္ဆေဒနံ ပတိ အနုယုတ္တေန "နော ဟေတံ ဘန္တေ"တိ[၂] ပဋိက္ခိပိတွာ "အပိစ မေ ဘန္တေ ဓမ္မန္ဝယော ဝိဒိတော"တိ[၂] ဝုတ္တံ။

ဧဝံ သင်္ခေပေန သကလသဗ္ဗညုဂုဏေဟိ ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝိတွာ ဣဒါနိ သဒ္ဓမ္မံ ထောမေတုံ **"ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ ဟုတွာတိ ဝစနသေသော။ ဝိဒ္ဒိယံ ဓမ္မာနံ သလက္ခဏံ,

---

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၅၇၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၆၁၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၂၈၉၊ ဥဒါန-ဋ္ဌ ၃၀၅၊ အပဒါန-ဋ္ဌ ၂-၉၁၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-ဋ္ဌ ၁၆၃၊ စရိယာပိဋက-ဋ္ဌ ၉-၃၂၄၊ ဒီ-ဋီ ၁-၉၊ မ-ဋီ ၁-၁၀၊ သံ-ဋီ ၁-၉၊ အံ-ဋီ ၁-၁၂၊ ဝဇိရ-ဋီ ၁၀၊ သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၆-ပိဋ္ဌေသုပိ။

၂-ဒီ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေ။

သာမညလက္ခဏဉ္စ ဝိန္ဒတီတိ **ဝိဇ္ဇာ**၊ လောဘက္ခန္ဓာဒီနိ ဝါ ဝိဇ္ဈန္တေန **ဝိဇ္ဇာ**၊ စတုန္နံ ဝါ အရိယသစ္စာနံ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန **ဝိဇ္ဇာ**တိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဝစနတ္ထတော ဝိဇ္ဇာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဘေဒတော ပန တိဿောပိ ဝိဇ္ဇာ **ဝိဇ္ဇာ ဘယဘေရဝသုတ္တေ** အာဂတနယာမေဝ၊ အဋ္ဌပိ ဝိဇ္ဇာ **ဝိဇ္ဇာ အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တာဒီသု**[1] အာဂတနယာမေဝ။ စရန္တိ တေဟီတိ **စရဏာနိ**၊ သီလသံဝရာဒယော ပန္နရသ ဓမ္မာ၊ ဣတိ ဣမာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ, ဣမေဟိ စ စရဏေဟိ သမ္ပန္နော သမ္ပန္နာဂတောတိ **ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော**။

ယေနာတိ ယေန ဓမ္မေန ကရဏဘူတေန, ဟေတုဘူတေန စ။ တတ္ထ မဂ္ဂဓမ္မဿ ကရဏဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော နိယျာနကိရိယာသာဓကတမဘာဝတော၊ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ ဟေတုအတ္ထော အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော။ ပစ္စယတ္ထော ဟိ အယံ ဟေတွတ္ထော။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿပိ ဟေတုအတ္ထော ယုဇ္ဇတေဝ ပရမ္ပရာယ ဟေတုဘာဝတော။ ဖလဓမ္မေ ပန ဥဘယမ္ပိ သမ္ဘဝတိ။ ကထံ? “တာယ သဒ္ဓါယ အဝူပသန္တာယာ”တိ ဝစနတော မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္နာနံ ကိလေသာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနကိစ္စတာယ ဖလဿ နိယျာနာနုဂုဏတာ, နိယျာနပရိယောသာနတာ စာတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန သိယာ ကရဏတ္ထော နိယျာနကိရိယာယ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာဒီနံ ပန ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝတော သိယာ ဟေတုအတ္ထော။ ဧဝဉ္စ ကတွာ **အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ္တာ**ဒီသု[2] အဂ္ဂါဒိဘာဝေန အဂ္ဂဟိတာပိ ဖလပရိယတ္တိဓမ္မာ **ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနာ**ဒီသု[3] သရဏီယဘာဝေန ဂဟိတာတိ တေသံ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ ဝိယ မဟာအဋ္ဌကထာယံ သရဏဘာဝေါ ဥဒ္ဓဋော။ ဝိသေသတော စေတ္ထ မဂ္ဂပရိယာပန္နာ ဧဝ ဝိဇ္ဇာစရဏဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ နိပ္ပရိယာယေန နိယျာနကိရိယာယ သာဓကတမဘူတာ၊ န ဣတရေ။ ဣတရေသံ ပန နိယျာနတ္တတာယ နိယျာနတာ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ “ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော ဟုတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ နိယျာနသမကာလမေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိသမိဒ္ဓိဂမောတိ? နာယံ ဝိရောဓော သမာနကာလတာယ ဧဝ အဓိပ္ပေတတ္တာ ယထာ “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏ”န္တိ[4]။ **သမ္ပန္နာ**တိ ဝါ ပဒဿ ဝတ္တမာနကာလတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ “ဥပ္ပန္နာ ဓမ္မာ”တိ[5] ဧတ္ထ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒဿ ဝိယ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ ဝစနသေသမန္တရေနေဝ ပဒယောဇနာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။

၁-ဒီ ၁-၉၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၂၅၄-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၂-၇၆-ဝိဋ္ဌေ။
၄-မ ၁-၁၅၀၊၃၂၆၊မ ၃-၃၂၀၊၃၃၂၊၃၃၃၊သံ ၁-၃၀၁၊၃၀၂၊သံ ၂-၂၆၁၊အင်္ဂ ၄-၂၄၀၊၂၄၉-ဝိဋ္ဌေသု။
၅-အဘိ ၁-၃-ဝိဋ္ဌေ။

“ယေနာ”တိ စ ပဒံ ဥဘယတ္ထ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ “ယေန ဓမ္မေန ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ, ယေန ဓမ္မေန နိယျန္တီ”တိ။

လောကတောတိ ခန္ဓာဒိလောကတော၊ ဝဋ္ဋတောတိ အတ္ထော။ **တန္တိ** တံ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနဖလပရိယတ္တိဘေဒံ ဓမ္မံ။ **ဥတ္တမန္တိ** သေဋ္ဌံ။ တထာ ဟေသ အတ္တနာ ဥတ္တရိတရဿ အဘာဝေန “အနုတ္တရော”တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ မဂ္ဂဿ နိယျာန-ဟေတုအာဒိအတ္ထေန, နိဗ္ဗာနဿ နိဿရဏဝိဝေကာဒိအတ္ထေန, ဖလဿ အရိယသန္တဘာဝါဒိအတ္ထေန စ သေဋ္ဌတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သွာယမတ္ထော “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ”တိ[၁] အာဒိသုတ္တပဒါနုသာရေန ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။

ဓမ္မန္တိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယတော, သံသာရတော စ အပတမာနေ ကတွာ ဓာရေတီတိ **ဓမ္မော**။ သမ္မာ, သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ**၊ သဗ္ဗညုတာအနာဝရဏဉာဏော သမန္တစက္ခု ဘဂဝါ၊ တေန ယထာ သမ္မာသမ္ဗောဓိသမဓိဂမေနေဝ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ သမ္မာပုဏ္ဏီ-ယန္တိ၊ ဧဝံ သမ္မဒေဝ အာသေဝနာယ ဘာဝနာယ ဗဟုလီကိရိယာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သမ္မဒေဝ ပစ္စဝေက္ခဏာယ သက္ကစ္စံ ဓမ္မဒေသနာယ ဝေနေယျ-သန္တာနေသု ပတိဋ္ဌာပနေန—

> “အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိံ ဒေသေဿာမိ[၂]။ မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိ-ကော သေဋ္ဌော[၃]။ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ[၁]။ ဧကာယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ[၄]။ ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ အာဒိကလျာဏ”န္တိ[၅]—

အာဒိဝစနေဟိ, အဘိတ္ထဝနေန စ ပူဇိတော မာနိတော အပစိတောတိ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတော**၊ တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ ဓမ္မံ ဝန္ဒေတိ သမ္ဗန္ဓော။

အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—ယဿ ဓမ္မဿ အဓိဂမေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နာ စေဝ ဟောန္တိ စရဏသမ္ပန္နာ စ၊ သဗ္ဗဝဋ္ဋဒုက္ခတော စ နိယျန္တိ၊ တမေဝ အရိ-ယာနံ သကလဂုဏသမင်္ဂိဘာဝနိမိတ္တံ, အနဝသေသဒုက္ခနိဿရဏဟေတုဘူတဉ္စ

၁-ခု ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မ ၃-၁၁၆၊ ခု ၁၀-၂၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၃-ခု ၁-၅၂၊ ခု ၁၀-၁၆၂၊ ၂၀၆-ပိဋ္ဌေသု။
၄-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀၊ သံ ၃-၁၂၃၊ ၁၄၅၊ ၁၆၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-မ ၃-၃၂၇၊ ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌေသု။

ဥတ္တမံ ပဝရံ သဗ္ဗံ ပရိယတ္တိဓမ္မေန နဝဝိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ဘဂဝတာပိ သမ္မာပဋိပတ္တိအာဒိဝိဓိနာ ပူဇိတံ နမာမိ, အဘိတ္ထဝါမိ ဝါတိ။

ဧတ္ထ စ “ယေန လောကတော နိယျန္တိ, ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ စ ဟောန္တိ”တိ ပဒဒွယေန ယထာက္ကမံ ဓမ္မဿ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေါ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝေါ စ ဝုတ္တော။ တေသု ပဌမေန ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ ဒုတိယေန ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိယာ။ တထာ ပဌမေန ဈာနသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန ဝိမောက္ခသမ္ပဒါယ။ ပဌမေန ဝါ သမာဓိသမ္ပဒါယ၊ ဒုတိယေန သမာပတ္တိသမ္ပဒါယ။ ပဌမေန ဝါ ခယဉာဏဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အနုပ္ပါဒဉာဏဘာဝေန။ အထ ဝါ ပုရိမေန ဝိဇ္ဇူပမတာယ၊ ဒုတိယေန ဝဇိရူပမတာယ။ ပုရိမေန ဝါ ဝိရာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ဒုတိယေန နိရောဓသမ္ပတ္တိယာ။ တထာ ပဌမေန နိယျာနဘာဝေန၊ ဒုတိယေန နိဿရဏဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဟေတုဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အသင်္ခတဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ ဒဿနဘာဝေန၊ ဒုတိယေန ဝိဝေကဘာဝေန။ ပဌမေန ဝါ အဓိပတိဘာဝေန၊ ဒုတိယေန အမတဘာဝေန ဓမ္မံ ထောမေတိ။ အထ ဝါ ပဌမေန နိယျာနိကဘာဝဒဿနတော သွာက္ခာတတာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ ဒုတိယေန သစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝတော သန္ဒိဋ္ဌိကတာယ။ တထာ ပုရိမေန အကာလိကတာယ၊ ပစ္ဆိမေန ဧဟိပဿိကတာယ။ ပုရိမေန ဝါ ဩပနေယျိကတာယ၊ ပစ္ဆိမေန ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗတာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ။

“ဥတ္တမ”န္တိ စ ဣမိနာ အညဿ ဝိသိဋ္ဌဿ အဘာဝဒီပနေန ပရိပုဏ္ဏတာယ ဓမ္မံ ထောမေတိ၊ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတ”န္တိ ဣမိနာ ပရိသုဒ္ဓတာယ။ သဗ္ဗဒေါသာပဂမေန ဟိဿ ပူဇနီယတာ။ ပရိသုဒ္ဓတာယ စဿ ပဟာနသမ္ပဒါ၊ ပရိပုဏ္ဏတာယ ပဘာဝသမ္ပဒါ။ ပဟာနသမ္ပတ္တိယာ စ ဘာဝနာပါရိပူရီ အနဝသေသဒေါသသမုဂ္ဃါဋနတော၊ ပဘာဝသမ္ပတ္တိယာ သစ္ဆိကိရိယနိဗ္ဗတ္တိ တတုတ္တရိ ကရဏီယာဘာဝတော။ အနညသာဓာရဏတာယ ဟိ ဥတ္တမော။ တထာ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေနဿ သဟ ပုဗ္ဗဘာဂသီလာဒီဟိ သေက္ခာ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ၊ သစ္ဆိကာတဗ္ဗဘာဝေန သဟ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ အသေက္ခာ သီလသမာဓိပညာက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တီတိ။

ဧဝံ သင်္ခေပေန **သဗ္ဗသဒ္ဓမ္မဂုဏေဟိ** သဒ္ဓမ္မံ ထောမေတွာ ဣဒါနိ အရိယသံဃံ ထောမေတုံ “**သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော**တိ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိယာဒိဂုဏေဟိ သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော၊ သမ္ပန္နသီလာဒိဂုဏော ဝါ။ အရိယာနဉ္ဟိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသပ္ပဟာနေန ဟတပဋိပက္ခာ သုဝိသုဒ္ဓါ သီလာဒယော “သမ္ပန္နာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ

အရဟန္တိ၊ န ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ ယတော “သုပ္ပဋိပန္နော”တိအာဒိနာ[1] အရိယသံဃော ထောမီယတိ။ အထ ဝါ **သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော**တိ ပရိပုဏ္ဏသီလာဒိဂုဏော။ အရိယပုဂ္ဂလာနဉှိ အရိယသစ္စပ္ပဋိဝေဓေန သဟေဝ ယထာရဟံ သေက္ခာ-သေက္ခာ သီလာဒိဓမ္မက္ခန္ဓာ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ။ **ဌိတော မဂ္ဂဖလေသူ**တိ မဂ္ဂေသု, ဖလေသု စ ဌိတော၊ မဂ္ဂဋ္ဌော, ဖလဋ္ဌော စာတိ အတ္ထော။ **ယော**တိ အနိယ-မတော အရိယသံဃံ နိဒ္ဒိသတိ၊ တဿ “တ”န္တိ ဣမိနာ နိယမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နနု စ အရိယသံဃေ န သဗ္ဗေ အရိယပုဂ္ဂလာ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ နာပိ သဗ္ဗေ ဖလဋ္ဌာတိ? သစ္စမေတံ၊ အဝယဝဓမ္မေန ပန သမုဒါယံ နိဒ္ဒိသန္တော ဧဝမာဟ ယထာ “သမံ စုဏ္ဏ”န္တိ။ ယထာ ဟိ ယောဂစုဏ္ဏဿ အဝယဝေသု လဗ္ဘမာနော သမဘာဝေါ သမုဒါယေ အပဒိသီယတိ “သမံ စုဏ္ဏ”န္တိ၊ ဧဝံ အရိယသံဃဿ အဝယဝ-ဘူတေသု အရိယပုဂ္ဂလေသု လဗ္ဘမာနော မဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌဘာဝေါ သမုဒါယဘူတေ အရိယသံဃေ ဌိတော “မဂ္ဂဖလေသူ”တိ အပဒိဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ, အနယေ န ဣရိယနတော, အယေ စ ဣရိယနတော, သဒေဝကေန စ လောကေန “သရဏ”န္တိ အရဏီယတော **အရိယော**၊ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတတ္တာ **သံဃော**၊ အရိယော စ သော သံဃော စာတိ **အရိယသံဃော**၊ တံ အရိယသံဃံ။ ပုဇ္ဇဘာဝဖလနိဗ္ဗတ္တနတော အတ္တနော သန္တာနံ ပုနာတီတိ ဝါ **ပုညံ**၊ ခိတ္တံ ဝုတ္တံ ဗီဇံ ဝိရူဟနဋ္ဌာနတာယ တာယတိ ရက္ခတီတိ **ခေတ္တံ**၊ ကေဒါရာဒိ၊ ခေတ္တံ ဝိယာတိ **ခေတ္တံ**၊ သတ္တာနံ ပုညဿ မဟပ္ဖလဘာဝကရဏေန ဝိရူဟနဋ္ဌာနတာယ ခေတ္တန္တိ **ပုညက္ခေတ္တံ**။ အနုတ္တရံ ဝန္ဒေတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဧတ္ထ စ “သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော”တိ ဧတေန အရိယသံဃဿ ဘဂဝတော အနုဇာတပုတ္တတံ ဒဿေတိ၊ တေနဿ ပဘာဝသမ္ပဒါ ဒီပိတာ ဟောတိ။ “ဌိတော မဂ္ဂဖလေသူ”တိ ဧတေန ပဟာနသမ္ပဒံ, ဉာဏသမ္ပဒဉ္စ ဒဿေတိ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဒီပနတော, မဂ္ဂဖလဉာဏာဓိဂမ-ဒီပနတော စ။ “အရိယသံဃ”န္တိ ဧတေန ပဘာဝသမ္ပဒံ သဗ္ဗသံဃာနံ အဂ္ဂဘာဝ-ဒီပနတော, သဒေဝကေန စ လောကေန အရဏီယဘာဝဒီပနတော။ “ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရ”န္တိ ဧတေန လောကဿ ဗဟူပကာရတံ ဒဿေတိ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျဘာဝဒီပနတော။

---

[1] မ ၁-၄၅၊ အံ ၂-၂၅၂၊ ခု ၁-၉၃-ပိဋ္ဌေသု။

တထာ ''သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော''တိ ဣဒံ အရိယသံဃဿ သမ္မာဥဇုဉာယသာမီစိပ္ပဋိပန္နဘာဝဒီပနံ။ ''ဋ္ဌိတော မဂ္ဂဖလေသူ''တိ ဣဒံ သတိပိ သန္တာနဝိဘာဂေန အနေကဘာဝေ စတုပုရိသယုဂအဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလဘာဝဒီပနံ။ ''အရိယသံဃ''န္တိ ဣဒံ အာဟုနေယျာဒိဘာဝဒီပနံ။ ''ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရ''န္တိ ဣဒံ လောကဿ ဟိတသုခါဝဟ ပဋိပန္နတာဒီပနံ။ တထာ ''ဋ္ဌိတော မဂ္ဂဖလေသူ''တိ ဣဒံ အရိယသံဃဿ လောကုတ္တရသရဏဂမနသမ္ဗန္ဓဒီပနံ၊ တေနဿ ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တဘာဝေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ ''သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော''တိ ဣမိနာ ပနဿ ဝိဟတဝိဒ္ဓေသိကိလေသာ အနဝသေသာ သေက္ခာသေက္ခာ သီလာဒိဓမ္မက္ခန္ဓာ ဒဿိတာ။ ''အရိယသံဃံ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရ''န္တိ ဣမိနာ တေသံ တေသညေဝ ယထာဝုတ္တဂုဏဝိသေသာနံ သုပရိသုဒ္ဓတံ ဒီပေတိ။ တေနဿ မဟာနုဘာဝတံ, အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝံ, ဝန္ဒနာရဟဘာဝံ,အတ္တနော စ ဝန္ဒနာကိရိယာယ ခေတ္တင်္ဂတဘာဝံ ဒီပေတိ။ သရဏဂမနဉ္စ သာဝကာနံ သဗ္ဗဂုဏာနံ အာဒိ၊ သပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒါ သေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော မဇ္ဈေ၊ အသေက္ခာ သီလက္ခန္ဓာဒယော ပရိယောသာနန္တိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏာ သဗ္ဗေ အရိယသံဃဂုဏာ ဣမာယ ဂါထာယ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဂါထာတ္တယေန သင်္ခေပတော သကလဂုဏသံကိတ္တနမုခေန ရတနတ္တယဿ ပဏာမံ ကတွာ ဣဒါနိ တံ နိပစ္စကာရံ ယထာဓိပ္ပေတေ ပယောဇနေ ပရိဏာမေန္တော ''**ဝန္ဒနာဇနိတ**''န္တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **ဝန္ဒနာဇနိတ**န္တိ ဝန္ဒနာကာရေန နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ရတနတ္တယဂုဏာဘိတ္ထဝနဝသေန, နိပစ္စကာရဝသေန ဝါ ဥပ္ပါဒိတန္တိ အတ္ထော။ **ဣတီ**တိ ဧဝံ ''မဟာကာရုဏိက''န္တိအာဒိပ္ပကာရေန။ ရတိဇနနဋ္ဌေန **ရတနံ**၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃာ၊ စိတ္တီကတာဒိဘာဝေါ ဝါ ရတနဋ္ဌော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

> ''စိတ္တီကတံ မဟဂ္ဃဉ္စ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
> အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ ရတနံ တေန ဝုစ္စတီ''တိ[1]။

စိတ္တီကတဘာဝါဒယော စ အနညသာဓာရဏာ ဗုဒ္ဓါဒီသု ဧဝ လဗ္ဘန္တိ၊ ရတနာနံ တယံ **ရတနတ္တယံ**၊ **တသ္မိံ** ရတနတ္တယေ။ **ဟတန္တရာယော**တိ ဝိဒ္ဓဥပဒ္ဒဝေါ ဟုတွာတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ဧတေန အတ္တနော ပသာဒသမ္ပတ္တိယာ, ရတနတ္တယဿ စ ခေတ္တဘာဝသမ္ပတ္တိယာ တဿ ပုညဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ

၁-ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌ ၁၄၃၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၅၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၁၉၀၊ သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၂၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၂၃၁၊ ဒီ-ဋီ ၁-၁၄၊ မ-ဋီ ၁-၁၆၊ သံ-ဋီ ၁-၁၄၊ အံ-ဋီ ၁-၁၇၊ သာရတ္ထ-ဋီ ၁-၁၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဥပဃာတကဥပဒ္ဒဝါနံ ဝိဟနနေ သမတ္ထတံ ဒဿေတိ။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ သဗ္ဗသ္မိံ အန္တော စေဝ ဗဟိ စ၊ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝတ္ထူသူတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗတ္ထာ**တိ ဝါ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ၊ သံဝဏ္ဏနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကာလေသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဟုတွာ**တိ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာ၊ တဿ "ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏန"န္တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ **တဿာ**တိ ယံ ရတနတ္တယေ ဝန္ဒနာဇနိတံ ပုညံ၊ တဿ။ **တေဇသာ**တိ အာနုဘာဝေန ဗလေန။

ဧဝံ ရတနတ္တယဝန္ဒနာယ ပယောဇနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဂမ္ဘီရတ္ထတ္တာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ ဒုက္ကရဘာဝံ ဒဿေတုံ "**ဌိတိ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဌိတိ**န္တိ ဌာနံ အနန္တရဓာနံ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိံ။ **အာကင်္ခမာနေနာ**တိ ဣစ္ဆမာနေန ပတ္ထယန္တေန၊ "အဟောဝတာယံ သဒ္ဓမ္မနေတ္တိ စိရံ တိဋ္ဌေယျာ"တိ ဧဝံ ပတ္ထယန္တေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စိရန္တိ** ဒီဃကာလံ၊ ပဉ္စဝဿသဟဿ-ပရိမာဏံ ကာလန္တိ အတ္ထော။ **သဒ္ဓမ္မနေတ္တိယာ**တိ သဒ္ဓမ္မသညိတာယ နေတ္တိယာ။ သဒ္ဓမ္မော ဟိ ဝေနေယျသန္တာနေသု အရိယဂုဏာနံ နယနတော **နေတ္တိ**၊ သဒ္ဓမ္မဿ ဝါ နေတ္တိ **သဒ္ဓမ္မနေတ္တိ**၊ တဿာ သဒ္ဓမ္မနေတ္တိယာ၊ သွာယမတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ** ဝိဘာဝိတော ဧဝ။ **ထေရေနာ**တိ ထိရဂုဏယုတ္တေန။ **အဘိယာ-စိတော**တိ အာဒရဂါရဝေန ယာစိတော။ အဘိမုခံ ဝါ ယာစိတော၊ အနုတ္တရံ ကတွာ ယာစိတောတိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဒိဿ ဝါ ယာစိတော၊ ဂရုတရံ ကတွာ ယာစိတောတိ အတ္ထော၊ "ကရောတု အာယသ္မာ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ကဋ္ဌ အတ္ထသံဝဏ္ဏန"န္တိ ဧဝံ နေတ္တိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ပတိ အဇ္ဈေသိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ သဒ္ဓမ္မဿ စိရံ ဋ္ဌိတိကာမေန အဇ္ဈာသယသမ္ပန္နေန သာသနေ ထိရဂုဏယုတ္တေန သဗြဟ္မစာရိနာ အာဒရဂါရဝေန, အဘိမုခံ ဝါ ယာစိတေန မေ န သက္ကာ တဿ အဘိယာစနံ ပဋိက္ခိပိတုန္တိ ဒဿေတိ "**ဌိတိံ အာကင်္ခ-မာနေနာ**"တိ ဂါထာယ။

ပဒုမုတ္တရနာထဿာတိ ပဒုမုတ္တရဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ **ပဿတာ**တိ ပုဗ္ဗေ-နိဝါသစက္ခုနာ, သမန္တစက္ခုနာ စေဝ ဝါ ဟတ္ထတလေ ဌပိတအာမလကံ ဝိယ အဘိနိဟာရံ ပဿန္တေန။ **တာဒိနာ**တိ တာဒိဘာဝယုတ္တေန, သဗ္ဗတ္ထ ဝါ နိဗ္ဗိကာရေန၊ "အမှာကံ ဘဂဝတာ"တိ ဝစနသေသော။ **ယဿာ**တိ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ။ **ဌပိတော**တိ—

> "ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ သံခိတ္တေန ဘာသိ-
> တဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကစ္စာနော"တိ[၁]—

၁-အံ ၁-၂၄-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ ဌပိတော။ သီလာဒိဂုဏဝိသေသေဟိ မဟန္တာ သာဝကာတိ **မဟာသာဝကာ**[၁]၊ မဟာကဿပါဒယော၊ တေသု အယမာယသ္မာ အညတရောတိ၊ မဟာသာဝကော စ သော ဂုဏဝိသေသယောဂတော ဥတ္တမော စာတိ **မဟာသာဝကုတ္တမော**။

ဈာနာဒိသု သာတိသယာနံ အာဝဇ္ဇနာဒိဝသီဘာဝါနံ, အရိယိဒ္ဓိဝသေန ပရမဿ စ စေတောဝသီဘာဝဿ အဓိဂတတ္တာ **ဝသိပ္ပတ္တော**။ အတ္ထာဒီသု သဝိသေသဘေဒဂတပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏတ္တာ **ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေါ**။ "ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ မဟာကစ္စာနော၊ မဟာပညော ဘိက္ခဝေ မဟာကစ္စာနော"တိအာဒိနာ[၂] အနေကေသု ဌာနေသု ဘဂဝတာ ပသံသိတတ္တာ **သမ္ဗုဒ္ဓေန ပသံသိတော**။ တေန ဝုတ္တံ "သတ္ထု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော သမ္ဘာဝိတော, ဝိညူနဉ္စ သဗြဟ္မစာရီန"န္တိ။

အနုမောဒိတာတိ "သာဓု သာဓု ကစ္စာန၊ သာဓု ခေါ တွံ ကစ္စာန ဣမံ ဓမ္မသံဝဏ္ဏနံ အဘာသီ"တိ ဧဝံ အနုမောဒိတာ။ ကေသ္မိံ ကိရ သမယေ အယံ မဟာထေရော ဇမ္ဗုဝနသဏ္ဍေ ဝိဟရန္တော အတ္တနော သန္တိကာဝစရာနံ ဘိက္ခူနံ ဣမံ ဟာရနယပဋိမဏ္ဍိတံ[၃] ပကရဏံ အဘာသိ၊ ဘာသိတွာ စ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ယထာဘာသိတံ ဣမံ ပကရဏံ ဘဂဝတော နိဝေဒေသိ၊ တံ သုတွာ ဘဂဝါ "သာဓု သာဓူ"တိအာဒိနာ အနုမောဒိတွာ "တသ္မာ တိဟ တွံ ကစ္စာန ဣမံ ဓမ္မသံဝဏ္ဏနံ ဓမ္မနေတ္တိတွေဝ ဓာရေဟီ"တိ နာမဂ္ဂဟဏံ အကာသီတိ ဝဒန္တိ။ ဒေသနာဟာရာဒိနန္ဒိယာဝဋ္ဋနယာဒိဟာရနယာနုသာရေနေဝ သဗ္ဗဓမ္မသံဝဏ္ဏနာနံ ဂတိယောတိ အာဟ "**သာသနဿ သဒါယတ္တာ၊ နဝင်္ဂဿတ္ထဝဏ္ဏနာ**"တိ။

ဂမ္ဘီရဉာဏေဟီတိ ဂမ္ဘီရေဟိ ဉာဏေဟိ၊ န သဒ္ဓါမတ္တကေန၊ ဂမ္ဘီရဉာဏဟိ ဝါ မဟာပညေဟိ အရိယေဟိ။ ပကရဏဿ ဂမ္ဘီရတ္တံ, အတ္တနော စ ဉာဏဿ နာတိဝိသယတံ ဝိဒိတွာ သံဝဏ္ဏနာရမ္ဘေ သံသီဒန္တမ္ပိ မံ သာသနဂုဏာဒိဥပနိဿယသမ္ပဒါ ဥဿာဟေသီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ "**ကိဉ္စာပီ**"တိအာဒိနာ။

"**ပဋ္ဌပိ နိကာယေ ဩဂါဟေတွာ**"တိ ဣမိနာ နေတ္တိယာ ပဉ္စပိ မဟာနိကာယေ အနုပဝိသိတွာ အဝဋ္ဌာနံ, တေသံ သံဝဏ္ဏနာဘာဝဉ္စ ဒီပေတိ။

၁-ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၂-၅၄၁၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၂-ပိဋကေသု ဝိတ္ထာရော။ ၂-မ ၁-၁၆၁-ပိဋကေ။
၃-ဟာရနယသာသနပဋ္ဌာနပဋိမဏ္ဍိတံ (နေတ္တိမဟာဋီကာ)

တတ္ထ ''ကတမော အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စာ''တိအာဒိပေဋကောပဒေသပါဠိံ[1] အာနေတွာ ဣဓ ဒေသနာဟာရာဒီနံ ပဒတ္ထဝိနိစ္ဆယော ပေဋကေန သံသန္ဒနံ နာမ။ **''ယထာဗလ''**န္တိ ဣမိနာ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗဘာဂေနာပိ နေတ္တိယာ သံဝဏ္ဏနာ မယာ န သက္ကာ ကာတုံ၊ အတ္တနော ပန ဉာဏဗလာနုရူပံ ကရိဿာမီတိ နိရတိမာနတံ ဒီပေတိ။

သုဝိသုဒ္ဓန္တိ သုဋ္ဌု ဝိသုဒ္ဓံ၊ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဒေါသေဟိ အန္တရန္တရာ အနုပဝေသိတေဟိ အသမ္မိဿန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **အသံကိဏ္ဏ**န္တိ သနိကာယေပိ ပဒတ္ထန္တရပရိကပ္ပနာဒိနာ အသံကိဏ္ဏံ တာဒိသသင်္ကရရဟိတံ အနာကုလံ သုပရိသုဒ္ဓံ။ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ နိစ္ဆိနောတီတိ **ဝိနိစ္ဆယော၊** အတ္ထာနံ ဝိနိစ္ဆယော **အတ္ထဝိနိစ္ဆယော၊** ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနဘူတေသု အတ္ထေသု ခိလမဒ္ဒနာကာရေန ပဝတ္တာ ဝိမတိစ္ဆေဒကထာ၊ နိပုဏော သုခုမော သဏှော အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဧတဿာတိ **နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယော**။ အထ ဝါ အတ္ထေ ဝိနိစ္ဆိနောတီတိ **အတ္ထဝိနိစ္ဆယော၊** ယထာဝုတ္တအတ္ထဝိသယဉာဏံ၊ နိပုဏော ဆေကော အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဧတဿာတိ **နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယော၊** တံ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။ **သမယ**န္တိ သိဒ္ဓန္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—မဟာဝိဟာရဝါသီနံ သိဒ္ဓန္တော ဝုတ္တနယေန သုပရိသုဒ္ဓေါ, အနာကုလော, သဏှသုခုမဝိနိစ္ဆယော စ၊ သိဒ္ဓန္တံ တံ အဝိလောမေန္တော အနုကူလတော တတ္ထ သိဒ္ဓိယေဝ ဓမ္မနေတ္တိံ ပကာသယန္တော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမီတိ။

ပမာဒလေခန္တိ အပရဘာဂေ ပေါတ္ထကာရုဠှကာလေ ပမဇ္ဇိတွာ လိခနဝသေန ပဝတ္တပ္ပမာဒပါဌံ။ **ဝဇ္ဇေတွာ**တိ အပနေတွာ။ **ပါဠိံ သမ္မာ နိယောဇယ**န္တိ တံ တံ နေတ္တိပါဠိံ တတ္ထ တတ္ထ ဥဒါဟရဏဘာဝေန အာနီတသုတ္တေ သမ္မဒေဝ နိယောဇေန္တော၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ ဝါ တံ တံ ဥဒါဟရဏသုတ္တသမ္ဗန္ဓိတံ ပါဠိံ တသ္မိံ တသ္မိံ လက္ခဏာဘူတေ နေတ္တိဂန္ထေ သမ္မဒေဝ နိယောဇေန္တော။ **ဥပဒေသ**န္တိ နေတ္တိဥပနိသံ[2] နေတ္တိဟဒယံ။ ယွာယံ သပဋ္ဌာနဝိဘာဂဿ တေတ္တိံသဝိဓဿ နေတ္တိပဒတ္ထဿ သဟ နိမိတ္တဝိဘာဂေန အသင်္ကရတော ဝဝတ္ထိတော ဝိသယော၊ တံ။ **ဝိဘာဝေန္တော** ပကာသေန္တော။ တဿာ နေတ္တိယာ ကရိဿာမိ အတ္ထဝဏ္ဏနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

ဧတ္ထ စ ''အာဘိယာစိတော''တိ ဣမိနာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ နိမိတ္တံ ဒဿေတိ၊ ''ဌိတိံ အာကင်္ခမာနေန စိရံ သဒ္ဓမ္မနေတ္တိယာ''တိ ဣမိနာ ပယောဇနံ၊

၁-ခု ၁၀-၁၉၉-ပိဋ္ဌေ။

၂-နေတ္တိဥပနိဿယံ (က) နေတ္တိ-ဌ ၃၉-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

“ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏန”န္တိ ဣမိနာ ပိဏ္ဍတ္ထံ။ သံဝဏ္ဏိယမာနာ ဟိ ပကရဏတ္ထာ သံဝဏ္ဏနာယ ပိဏ္ဍေတဗ္ဗာ။ “တမုပနိဿာယာ”တိအာဒိနာ ကရဏပ္ပကာရံ။

ဣဒါနိ သံဝဏ္ဏနာယ သဝနေ နိယောဇေန္တော “**ဣတိ အတ္ထ**”န္တိ ဩသာန-ဂါထမာဟ။ တတ္ထ “**သက္ကစ္စ**”န္တိ ပဒံ ဥဘယတ္ထ ယောဇေတဗ္ဗံ “သက္ကစ္စံ ဝိဘဇန္တဿ, သက္ကစ္စံ နိသာမယထာ”တိ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

ဝစနတ္ထဇာနနေန ဝိဒိတပ္ပကရဏတ္ထသာမညတ္ထဿ ပကရဏကထာ ဝုစ္စမာနာ သောဘေယျာတိ နေတ္တိပဒတ္ထပရိဇာနနမေဝ အာဒိမှိ ယုတ္တရူပန္တိ တဒတ္ထံ ပုစ္ဆတိ “**တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တီ**”တိ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ “တဿာ နေတ္တိယာ ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏန”န္တိ ယဒိဒံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိံ၊ ယဿာ ကရိဿာမတ္ထဝဏ္ဏနန္တိ ပဋိညာတံ၊ သာ နေတ္တိ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တီတိ အတ္ထော။ **တတ္ထာ**တိ ဝါ “နေတ္တိပ္ပကရဏဿာ”တိ ဧတသ္မိံ ဝစနေ ယာ နေတ္တိ ဝုတ္တာ၊ သာ ကေနဋ္ဌေန နေတ္တီတိ အတ္ထော။ “**နယနဋ္ဌေနာ**”တိ ဣဒံ ကတ္တုကရဏာဓိကရဏသာဓနာနံ သာဓာရဏဝစနန္တိ “**အရိယဓမ္မံ နယတီ**”တိ ကတ္တုသာဓနဝသေန တာဝ နေတ္တိသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝတွာ ဣဒါနိ ကရဏာဓိကရဏသာဓနဝသေန ဝတ္တုံ “**နယန္တိ တာယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တထာ ဟိ ဝုတ္တန္တိ နေတ္တိဥပဒေသာဝိနတ္တာ ဧဝ သုတ္တာဝဗောဓဿ ဝုတ္တံ။ **ပေဋကေ** “တဿာ နိဗ္ဗာယိတုကာမေန သုတမယေန အတ္ထာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ တတ္ထ ပရိယေသနာယ အယံ အနုပုဗ္ဗိ ဘဝတိ သောဠသ ဟာရာ ပဉ္စ နယာ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနီ”တိအာဒိ[1]။ ဟာရနယဝိစာရဏာ ဝိနိမုတ္တော အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော နတ္ထီတိ အာဟ “**သုတ္တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ နေတ္တိဥပဒေသာယတ္တာ**”တိ။ သွာယမတ္ထော ပရတော ပကိဏ္ဏကကထာယံ[2] အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ဧဝံ မဟာဝိသယာ စာယံ နေတ္တိ ကုတော ပဘာဝိတာတိ အာဟ “**သုတ္တပ္ပဘဝါ**”တိ၊ ဧတေန နေတ္တိယာ ပမာဏဘူတတံ ဒဿေတိ။ ဣဒဉ္စ သုတ္တဿ နေတ္တိသန္နိဿယတာပရိဒီပနပရံ၊ န ထေရပ္ပဘဝတာပဋိက္ခေပပရံ။ ထေရော ဟိ ပဉ္စ မဟာနိကာယေ ဩဂါဟေတွာ

၁-ခု ၁၀-၁၆၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၇၀-ပိဋ္ဌေ။

တံသန္နိဿယေနေဝ တေသံ သံဝဏ္ဏနာဘူတံ ဣမံ ပကရဏံ အဘာသိ၊ တဿာ အယမေဝ[၁] သံဝဏ္ဏနာဓမ္မော၊ ယဒိဒံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဓမ္မသန္နိဿယတာ။

ပကရဏပရိစ္ဆေဒတောတိ ပကရဏဿ ဝိဘာဂတော။ ဟာရဝိစာရာဒယော ဟိ တယော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိဘာဂါ၊ ပကရဏဘူတပရိစ္ဆေဒတော ဝါ။ တီဏိ ဟိ **ဧတာနိ** ပကရဏာနိ တယော အဓိကာရာ၊ ယဒိဒံ ဟာရဝိစာရာဒယော။ **ပါဠိဝဝတ္ထာနတော**တိ ပါဠိသန္နိဝေသတော။

“**သဗ္ဗော ဟိ ပကရဏဓေတ္တာ**”တိအာဒိနာ သင်္ဂဟဝါရဿ အနုတ္တသညတံ ဒဿေတိ။ “**နနု စေတ္ထ ပဋ္ဌာနံ အသင်္ဂဟိတ**”န္တိ စောဒကော ဗျဘိစာရမာဟ။ ဣတရော ယဒိပိ သရူပတော အသင်္ဂဟိတံ၊ အတ္ထတော ပန သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဿေန္တော “**နယိဒမေဝ**”န္တိအာဒိနာ ပရိဟရတိ။ ပုန “**တထာ ဟီ**”တိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကရောတိ။ **အတ္ထနယာ** နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒယော။ **သင်္ခါရတ္တိကာ** ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော, ကာယသင်္ခါရာဒယော စ။ တေသု အတ္ထနယာနံ အညမညသင်္ဂဟော ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ဣတရေ ပန ကာမာဝစရာ, ရူပါဝစရာ စ ကုသလာ စေတနာ **ပုညာဘိသင်္ခါရော**၊ အကုသလာ စေတနာ **အပုညာဘိသင်္ခါရော**၊ အရူပါဝစရာ ကုသလာ စေတနာ **အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော**။ ပုညာဘိသင်္ခါရော စ အပုညာဘိသင်္ခါရော စ ကာယဒွါရပ္ပဝတ္တော **ကာယသင်္ခါရော**၊ သော ဧဝ ဝစီဒွါရပ္ပဝတ္တော **ဝစီသင်္ခါရော**၊ **မနော**ဒွါရပ္ပဝတ္တော ပန တိဝိဓောပိ **စိတ္တသင်္ခါရော**။ ဣတိ ဇာတိဝသေန ပုရိမတ္တိကေ ဝုတ္တာ ဧဝ ဓမ္မာ ဒွါရဝသေန ဒုတိယတ္တိကေ ဝုတ္တာ၊ တေ ဧဝ စ ပုရိမတ္တိကေတိ အညမညသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဝါရေ။ **ပေဋကေ**တိ ပေဋကောပဒေသေ။ **သမ္ပတမာနာ**တိ သံဝဏ္ဏနာဝသေန သန္နိပတန္တာ။ “**ဗျဉ္ဇနဝိဓိပုထုတ္တာ**”တိ ဣဒံ ကေသ္မိံ သုတ္တေ အနေကေသံ ဟာရာနံ သန္နိပတနဿ ကာရဏဝစနံ။ တထာ ဟိ “အနေကသာမတ္ထိယနိစိတာ သဒ္ဒါ”တိ အက္ခရစိန္တကာ ဝဒန္တိ။

“**န သရူပတော**”တိ ဣမိနာ သင်္ဂဟဝါရေ ဝိယ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝါရေသုပိ ပဋ္ဌာနဿ အတ္ထတော ဥဒ္ဒိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ။ မူလပဒဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတတ္တာ ဥဒ္ဒေသဝါရေ တာဝ ဧဝံ ဟောတု၊ နိဒ္ဒေသဝါရေ ပန ကထန္တိ? တတ္ထာပိ နယဂ္ဂဟဏေနေဝ မူလပဒါနိပိ ဂဟိတာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ မူလပဒေဟိ ဝိနာ ကာစိ နယယောဇနာ သမ္ဘဝတိ။ အပရေ ပန “ဟာရနယာ ဝိယ ပဋ္ဌာနံ

၁-အဝိစာယံ (က)

န သုတ္တဿ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော၊ အထ ခေါ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ သံကိလေသဘာဂိယတာဒိလဗ္ဘမာနဝိသေသမတ္တန္တိ န တဿ ပကရဏဿ ပဒတ္ထသင်္ဂဟော။ ဝေဠု ကတွာ တေတ္တိံသာယ နေတ္တိပဒတ္ထေသု ပဋ္ဌာနံ အသင်္ဂဟိတံ, ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝါရေသု စ အနုဒ္ဒိဋ္ဌမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

“ပါဠိတော စ ဝိညာယတီ”တိ ဝုတ္တမတ္ထံ သမတ္ထေန္တော **“တထာ ဟိ။ပ။ အာဘတ”**န္တိ အာဟ၊ တေန ထေရေန ဘာသိတဘာဝေါ ဝိယ ဘဂဝတာ အနုမောဒိတဘာဝေါပိ ပါဠိအနုဂတော ဝေါတိ ဒဿေတိ။ သာဝကဘာသိတတ္တာ နိဒါနံ န ဝုတ္တန္တိ န သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ စောဒေန္တော **“သာဝက။ပ။ ဘာသိတ”**န္တိ အာဟ။ **နယိဒံ ဧကန္တိကန္တိ** စ သာဝကဘာသိတ-ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာဝေါ နိဒါနာဝစနဿ, နိဒါနဝစနဿ စ အကာရဏံ ဥဘယတ္ထာပိ ဥဘယဿ ဒဿနတော။ တသ္မာ နိဒါနာဝစနေန နေတ္တိယာ အသာဝကဘာသိတတာ န သိဇ္ဈတီတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ **“န စ တာဝတာ တာနိ အပ္ပမာဏံ၊ ဝေမိကာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”**န္တိ။

ယေနေဝ ကာရဏေန နိဒါနာဝစနဿ ပမာဏဘာဝသာဓနတာ၊ တေနေဝ ကာရဏေန ဣမဿ ပကရဏဿ ပမာဏဘာဝသိဒ္ဓီတိ ဒဿေတိ **“နိဒါနဉ္စ နာမ”**တိအာဒိနာ။ ဣဒါနိ **“အထ ဝါ”**တိအာဒိနာ နေတ္တိယာ နိဒါနာဝစနေန အဗျဘိစာရဟေတုမာဟ။ အယဉ္ဟေတ္ထ ပယောဂေါ န နေတ္တိယာ နိဒါနံ ဝတ္တဗ္ဗံ ပါဠိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘာဝတော။ ယာ ဟိ ပါဠိယာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ န တဿာ နိဒါနဝစနံ ဒိဋ္ဌံ ယထာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂဿ, နိဒ္ဒေသာဒီနန္တိ။

“အယံ ဝိဘာဂေါ”တိအာဒိနာ ဧကဝိဓတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ စတုရာသီတိ-သဟဿပ္ပဘေဒါ၊ တာဝ ယထာဒဿိတဿ ပကရဏဝိဘာဂဿ ပုန **“အာဒိနာ နယေန ပကရဏဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော”**တိ ဣဒံ နိဂမနံ။ တတ္ထ **အာဒိနာ နယေနာ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန အဘိဓေယျဓမ္မနိဒ္ဒေသတော ပဒတ္ထ-ပဒပေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘဇနတော တိယဒ္ဓပရိယာပန္နဓမ္မဝိစာရတော စတုရောဃ-နိတ္ထရဏတ္ထတော ပဉ္စာဘိနန္ဒနာဒိပ္ပဟာနတော ဆတဏှာကာယုပသမနတော သင်္ဂဟဝါရာဒိသတ္တဝါရသင်္ဂဟတော အဋ္ဌမိစ္ဆတ္တသမုဂ္ဃါတဒီပနတောတိ ဧဝ-မာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ

ယန္တိ အနိယမတော သမ္ဗန္ဓမသဒ္ဒေါ ကမ္မသာဓနဝသေန ဝုတ္တော။ အတ္တာဝဗောဓနတ္တော သဒ္ဒပ္ပယောဂေါ အတ္ထပရာမသနော ကေဝလော

အတ္ထပဒတ္ထကော၊ သော ပဒတ္ထဝိပရိယေသကာရိနာ ဉာတိ-သဒ္ဒေန ပရဘူတေန သဒ္ဒပဒတ္ထကော ဇာယတီတိ အာဟ "**ယသ္မိံ အနိယမတော ဥပယောဂ-နိဒ္ဒေသော**"တိ။ **လောကောတိ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဧဝံ "**ယ**"န္တိအာဒီနံ ဂါထာပဒါနံ ကမ္မကတ္တုကိရိယာကတ္တုဝိသေသနာဒိ-ဒဿနဝသေန အတ္ထံ ဝတွာ ဣဒါနိ အဝယဝဇောတနဝသေန ပဒတ္ထံ ဒဿေတုံ "**လောကိယန္တိ ဧတ္ထာ**"တိအာဒိမာဟ။ လောကသဒ္ဒေါ ဣဓ သာမတ္ထိယတော သတ္တလောကဝစနော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနာဟ "**ပူဇနကိရိယာယောဂျဘူတ-တာဝသေန**"တိ။ သာသနန္တရဓာနတော ပရံ ပူဇနာ အညဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေန ဝေဒိ-တဗ္ဗာ၊ ယထေတရဟိ ဝိပဿီအာဒိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။ "**ဒီပင်္ကရော**"တိအာဒိနာ ယဒိပိ **ဗုဒ္ဓဝံသဒေသနာယံ**[၁] ဘဂဝတာဝ ဝုတ္တံ၊ သုမေဓပဏ္ဍိတတ္တဘာဝေန ပန ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "**ယထာဟ ဘဂဝါ သုမေဓဘူတော**"တိ။

ပရိညာတ္တမေနာတိ ဉာတပရိညာဒိပဋိပါဋိယာ။ **လက္ခဏာဝဗောဓပဋိပတ္တိ-ယာ**တိ ဝိပဿနာယ။ **တေန** ဝုတ္တံ "**သုညတမုခါဒီဟီ**"တိ။ **တထာ စ ဝုတ္တန္တိ** ဝိညူဟိ ဝေဒနီယတာယ ဧဝ သာသနဝရဿ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

> "ဧတု ဝိညူ ပုရိသော အသဌော အမာယာဝီ ဥဇုဇာတိကော၊ အဟမနုသာသာမိ၊ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော န စိရဿေဝ သာမညေဝ ဉဿတိ၊ သာမံ ဒက္ခိ-တီ"တိအာဒိ[၂]။

ယံ-သဒ္ဒေါ သာသနဝိသယော၊ လောကပါလသဒ္ဒေါ သတ္ထုဝိသယောပိ လောကံ ပတိ ဂုဏီဘူတောတိ "**တဿာ**"တိ ပဋိနိဒ္ဒေသဿ ကထံ သတ္ထုဝိသယ-တာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "**သလောကပါလောတိ စေတ္ထာ**"တိ-အာဒိ၊ ဂုဏီဘူတောပိ လောကပါလသဒ္ဒေါ ပဓာနဘူတော ဝိယ ပဋိနိဒ္ဒေသံ အရဟတိ။ အညော ဟိ သဒ္ဒက္ကမော, အညော အတ္ထက္ကမောတိ။

ဓမ္မဂါရဝေန ဘဂဝါ ဓမ္မံ ပူဇေန္တော ဝေနေယျဗန္ဓဝေ အစိန္တေတွာ သမာ-ပတ္တိသမာပဇ္ဇနဓမ္မပစ္စဝေက္ခဏာဟိ သတ္တသတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသီတိ အာဟ "**ဘဂဝတာ ။ပ။ ဒီပေတဗ္ဗော**"တိ။ တတ္ထ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သာဝကေဟိ ဓမ္မဿဝနဿ, တေသံ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒီနဉ္စ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

---

[၁] ၁-ခု ၄-၃၁၂-ပိဋ္ဌေ။

[၂] ၂-မ ၂-၂၃၄-ပိဋ္ဌေ။

ဇုစ္စသာတိ ဇုတိ အဿ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော အဝိပရီတအနန္တရာယိကနိယျာနိကဓမ္မဒေသနာယ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏဒီပနေနာတိ အတ္ထော။ **တေနာ**တိ စတုဝေသာရဇ္ဇယောဂေန။ တဒဝိနာဘာဝိနာ **ဒသဗလ**။ပ။ **ပကာသိတာ ဟောတိ**။ **အာဝေဏိကဗုဒ္ဓဓမ္မာ**ဒီတိ ဧတ္ထ **အာဒိ**သဒ္ဒေန တီသု ကာလေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏာနိ, စတုသစ္စဉာဏာနိ, စတုပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာနိ, ပဉ္စဂတိပရိစ္ဆေဒကဉာဏာနိ, ဆ အဘိညာဉာဏာနိ, သတ္တ အရိယဓနာနိ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ, အဋ္ဌသု ပရိသာသု အကမ္ပနဉာဏာနိ, အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ, နဝ သမာဓိစရိယာ, နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ, ဒသ နာထကရဏာ ဓမ္မာ, ဒသ အရိယဝါသာ, ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရာ, တေရသ ဓုတဓမ္မာ, စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ, ပန္နရသ စရဏဓမ္မာ, သောဠသ ဉာဏစရိယာ, သောဠသ အာနာပါနသတိ, ဧကူနဝီသတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ, စတုဝီသတိ ပစ္စယဝိဘာဝနဉာဏာနိ, စတုစတ္တာရီသ ဉာဏဝတ္ထူနိ, သတ္တသတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထူနိ, စတုဝီသတိကောဋိသတသဟဿသမာပတ္တိသဉ္စာရိမဟာဝဇိရဉာဏံ, အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနပဝိစယဒေသနာကာရပ္ပဝတ္တဉာဏာနိ စာတိ ဧဝမာဒီနံ ဘဂဝတော ဂုဏဝိသေသာနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပရော နယော—ဂုဏဝိသိဋ္ဌတံ ဒီပေတိ၊ သာ စ ဂုဏဝိသိဋ္ဌတာ မဟာကရုဏာမဟာပညာဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာ တာဟိ သတ္ထုသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိတော။ တတ္ထ **မဟာကရုဏာယ** ပဝတ္တိဘေဒေါ "ဗဟုကေဟိ အာကာရေဟိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတီ"တိအာဒိနာ **ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ**[1] ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မဟာပညာယ** ပန ပဝတ္တိဘေဒေါ ဝုတ္တော ဧဝ။ တတ္ထ ကရုဏာယ ဘဂဝတော စရဏသမ္ပတ္တိ၊ ပညာယ ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိ။ ကရုဏာယ သတ္တာဓိပတိတာ၊ ပညာယ ဓမ္မာဓိပတိတာ။ ကရုဏာယ လောကနာထတာ၊ ပညာယ အတ္တနာထတာ။ ကရုဏာယ ပုဗ္ဗကာရိတာ၊ ပညာယ ကတညုတာ။ ကရုဏာယ အပရန္တပတာ၊ ပညာယ အနတ္တန္တပတာ။ ကရုဏာယ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မသိဒ္ဓိ၊ ပညာယ ဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ။ ကရုဏာယ ပရေသံ တာရဏံ၊ ပညာယ သယံ တာရဏံ။ ကရုဏာယ သဗ္ဗသတ္တေသု အနုဂ္ဂဟစိတ္တတာ၊ ပညာယ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိရတ္တစိတ္တတာ ပကာသိတာ ဟောတီတိ အနဝသေသတော ပရဟိတပဋိပတ္တိယာ, အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိယာ စ ပါရိပူရီ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တီသုပိ အဝတ္ထာသူ**တိ ဟေတုဖလသတ္တူပကာရာဝတ္ထာသု။

---

[1] ခု ၉-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

အဘိသမယော ပဋိဝေဓသာသနဿ, မနသိကရဏံ ပဋိပတ္တိသာသနဿ, သဝနာဒိဟိ ပရိစယကရဏံ ပရိယတ္တိသာသနဿာတိ တိဏ္ဏမ္ပိ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗော။ တေနာဟ **"ယထာရုဟ"**န္တိ။ **"သက္ကစ္စံ ဓမ္မဒေသနေနာ"**တိ ဣမိနာ ဣဓ "သာသန"န္တိ ဝုတ္တဿ တိဝိဓဿာပိ သဒ္ဓမ္မဿ အဝိသေသေန ဒေသနာပူဇံ ဝတွာ ကောမနာပူဇနဿ ဝသေန တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော **"အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **"ထောမနေနာ"**တိ ပဒေနာပိ "သက္ကစ္စ"န္တိ ပဒံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပူဇနာဒွယဿာပိ ဝါ ဝသေန ဣဓာပိ ပဒယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အရိယဘာဝါဒယော**တိ အရိယသေဋ္ဌအင်္ဂဘာဝါဒယော။ **နိယျာ-နာဒယော**တိ နိယျာနဟေတုဒဿနာဒယော။ **သွာက္ခာတတာဒယော**တိ သွာက္ခာတသန္ဒိဋ္ဌိကတာဒယော။

ဣဒါနိ အရိယသံဃဂုဏာနမ္ပိ ဣမာယ ဂါထာယ ပကာသိတဘာဝံ ဒဿေတုံ **"ယသ္မာ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဗာလျာဒိသမတိက္ကမနတော**တိ ဗာလအဗျတ္တဘာဝါဒိသမတိက္ကမနတော။

ဉာဏဝိသေသော သုတစိန္တာဘာဝနာမယဉာဏာနိ။ သောတဗ္ဗမနသိ-ကာတဗ္ဗပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာဝတ္ထာ **အဝတ္ထာဘေဒေါ**။ **ဥဘယ**န္တိ ဗျဉ္ဇနပဒံ, အတ္ထပဒဉ္စ။ **ဥဘယထာ**တိ ကရဏကမ္မသာဓနဝသေန ပဒဒွယံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ပဋိဗုဇ္ဈိ-တဗ္ဗတ္တာ**တိ ဉာတဗ္ဗတ္တာ။

"အယဉ္စ ဂါထာ"တိအာဒိ ကေသဉ္စိ ဝါဒေါ။ တထာ ဟိ အပရေ "ထေရေ-နေဝါယံ ဂါထာ ဘာသိတာ"တိ ဝဒန္တိ။ အဋ္ဌုပ္ပန္နာယိကာပိ ဟိ ကဒါစိ ဓမ္မဒေသနာ ဟောတိ ဧဝ ယထာ "ဒသဗလသမန္နာဂတော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒေါ"တိအာဒိ[၁]။ ဧဝဉ္စ ကတွာ "ကတမေ သောဠသ ဟာရာ"တိအာဒိဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။

ယထာဝုတ္တအတ္ထမုခေနေဝါတိ မူလပဒသင်္ဂဟိတအတ္ထဝိဘာဂေနေဝ။ **ပရတော အာဂမိဿတီ**တိ နိဒ္ဒေသဝါရဿ ပရိယောသာနေ အာဂမိဿတိ "တီဏိ စ နယာ အနုနယာ"တိအာဒိနာ[၂]။

ဝုတ္တံတိ ကတ္တရိ ကမ္မနိဒ္ဒေသောတိ အာဟ **"ဝဒတီ"**တိ။ အထ ဝါ **ဝုတ္တံ**တိ ကမ္မကတ္တုနိဒ္ဒေသောယံ။ အယဉ္ဟေတ္ထ အတ္ထော— ဟာရာ, နယာ စာတိ ဥဘယံ ပရိဂ္ဂဟိတံ သံဝဏ္ဏကေန သဗ္ဗထာ ဂဟိတဉ္စေ၊ ဝုတ္တံတိ သုတ္တံ၊ သယမေဝ သုတ္တံ

၁-သံ ၁-၂၆၅၊ ၂၆၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏေတီတိ၊ ဧတေန ဟာရနယေသု ဝသီဘာဝေန သုတ္တသံဝဏ္ဏနာယ သုကရတံ ဒဿေတိ။

ပကာရန္တရေနာတိ ပုဗ္ဗေ "သာသန"န္တိ ဝုတ္တမတ္ထံ "ဒေသနာ, ဒေသိတ"န္တိ တတော အညေန ပကာရေန။ **နိယမေတွာ**တိ တဿ ဧကန္တတော ဝိညေယျတံ အဝဓာရေတွာ။ **ဝိညေယျတာ** ဝိသိဋ္ဌေသု ဒေသနာဒေသိတေသု ဝိညေယျပဒေ လဗ္ဘမာနာ ဝိဇာနနကိရိယာ။

ဒေသနာဒေသိတာနိ စ ယာဝဒေဝ ဝိဇာနနတ္ထာနီတိ ဝိဇာနနံ ပဓာနန္တိ တမေဝ နိဒ္ဒါရေန္တော "**တတြာတိ တသ္မိံ ဝိဇာနနေ**"တိ အာဟ။

ဧတ္ထာဟာတိ နဝင်္ဂသာသနနဝဝိဓသုတ္တန္တာတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထဝစနေ အာဟ စောဒကော။ တဿာယံ အဓိပ္ပါယော— နဝဟိ အင်္ဂေဟိ ဝဝတ္ထိတေဟိ အည-မညသင်္ကရရဟိတေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တထာ စ သတိ အသုတ္တသဘာဝါနေဝ ဂေယျင်္ဂါဒီနီတိ နဝဝိဓသုတ္တန္တဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ အထ သုတ္တသဘာဝါနိ ဂေယျင်္ဂါဒီနိ၊ ဧဝံ သတိ "သုတ္တ"န္တိ ဝိသုံ သုတ္တင်္ဂံ န သိယာ၊ ဧဝံ သန္တေ အဋ္ဌင်္ဂသာသနံ အာပဇ္ဇတီတိ။ တေနာဟ "**ကထံ ပနာ**"တိအာဒိ။ ဂေယျင်္ဂါဒိသု ကတိပယာနမ္ပိ သုတ္တဘာဝေ ယထာဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တိ၊ ပဂေဝ သဗ္ဗေသန္တိ ဒဿေတိ "**ယဉ္စာ**"တိအာဒိနာ။ **သင်္ဂဟေသူ**တိ အဋ္ဌကထာသု။ ပေါရာဏဋ္ဌ-ကထာနဉှိ သင်္ခေပဘူတာ ဣဒါနိ အဋ္ဌကထာ "သင်္ဂဟာ"တိ ဝုတ္တာ။ သုတ္တံ နာမ သဂါထကံ ဝါ သိယာ, နိဂ္ဂါထကံ ဝါတိ အင်္ဂဒွယေနေဝ တဒုဘယင်္ဂံ ကတန္တိ ဝိသုံ သုတ္တင်္ဂဿ အသမ္ဘဝေါ၊ တဒုဘယဝိနိမုတ္တဿ သုတ္တဿ အဘာဝတော။ တေန ဝုတ္တံ "**သုတ္တင်္ဂမေဝ န သိယာ**"တိ။ **အထာပိ** ကထဉ္စိ။ **သိယာ**တိ ဝက္ခမာနံ သာမညဝိဓိံ သန္ဓာယာဟ။ ဧဝမ္ပိ အယံ ဒေါသောတိ ဒဿေန္တော "**မင်္ဂလသုတ္တာဒီန**"န္တိအာဒိမာဟ။

တဗ္ဘာဝနိမိတ္တန္တိ ဂေယျင်္ဂဘာဝနိမိတ္တံ။ ဝေယျာကရဏဿ တဗ္ဘာဝနိမိတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ စောဒကော "ဂါထာဝိရဟေ"တိ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ "ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ ဝေယျာကရဏ"န္တိ ဝစနမတ္တမေဝ ဂဟေတွာ "**ဧဝံ သန္တေ**"တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ ဣတရော ပန ဩကာသဝိဓိတော အနောကာသော ဝိဓိ ဗလဝါတိ ဉာယံ ဂါထာ-ဝိရဟိတံယေဝ ဝေယျာကရဏန္တိ, ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ စ ဒဿေန္တော "**နာပဇ္ဇ-တီ**"တိအာဒိနာ ပရိဟရတိ။ **တထာ ဟီ**တိ တေနေဝ ကာရဏေန၊ သတိပိ သညာ-န္တရနိမိတ္တယောဂေ အနောကာသသညာနံ ဗလဝဘာဝေနေဝါတိ အတ္ထော။

သင်္ဂဟဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁။ **ဝိဘာဂေနာ**တိ သရူပဝိဘာဂေန။ အဝိဇ္ဇံ ဇောတိယတိ ဧတာယာတိ **အဝိဇ္ဇဇောတနာ**။ ဝိဇ္ဇံ သံသန္ဒိယတိ ဧတာယာတိ **ဝိဇ္ဇသံသန္ဒနာ**၊ သံသန္ဒနံ စေတ္ထ သာကစ္ဆာဝသေန ဝိနိစ္ဆယကရဏံ။ ဝိမတိ ဆိဇ္ဇတိ ဧတာယာတိ **ဝိမတိစ္ဆေဒနာ**။ အနုမတိယာ ပုစ္ဆာ **အနုမတိပုစ္ဆာ**။ “တံ ကိံ မညထာ”တိ ဟိ ကာ တုမှာကံ အနုမတီတိ အနုမတိ ပုစ္ဆိတာ။ **ကထေတုကမျတာ**တိ ကထေတု-ကမျတာယ။

“**ဟာရိယန္တိ ဧတေဟီ**”တိအာဒီသု ကရဏာဓိကရဏကတ္တုဘာဝကမ္မ-သာဓနာနံ ဝသေန **ဟာရ**သဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝတွာ သဒိသကပ္ပနာဝသေန ဒဿေတုံ “**ဟာရာ ဝိယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုန ဂန္ထကရဏာဒိအတ္ထေန ဂန္ထာဘိသဒ္ဒါနံ ဝိယ ဟာရကရဏာဒိအတ္ထေန ဟာရသဒ္ဒသ္မိံ ဒဿေတုံ “**ဟာရယန္တိ**”တိ-အာဒိမာဟ။ “**ဟရဏတော, ရမဏတော စာ**”တိ ဣမိနာ မနောဟရာ မနောရမာ စေတေ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာတိ ဒဿေတိ။

ဥပပတ္တိသာဓနယုတ္တီတိ လက္ခဏဟေတု။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ “နနု စ အညေပိ ဟာရာ ယုတ္တိသဟိတာ ဝေါ”တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန။

စတုန္နံ ဗျူဟော ဇေဋ္ဌောတိ ဘိန္နာဓိကရဏာနမ္ပိ ပဒါနံ အညပဒတ္ထ-သမာသော လဗ္ဘတိ “ဥရသိလောမော”တိအာဒီနံ[၁] ဝိယာတိ ဝုတ္တံ။

သေသန္တိ “ဝိဝစနမေဝ ဝေဝစန”န္တိ ဝေမာဒိ။

အနုပ္ပဝေသီယန္တီတိ အဝဂါဟီယန္တိ။ **သမောဓီယန္တီ**တိ ပရိဟရီယန္တိ။ **ဝိနာ ဝိကပ္ပေနာ**တိ ဇာတိ သာမညံ, ဘေဒေါ သာမညံ, သမ္ဗန္ဓော သာမညန္တိအာဒိနာ ပဒတ္ထန္တရဘာဝဝိကပ္ပနမန္တရေန။

ပဒဋ္ဌာနာဒိမုခေနာတိ ပဒဋ္ဌာနဝေဝစနဘာဝနာပဟာနမုခေန။ **ကောစီ**တိ ပဒဋ္ဌာနပရိက္ခာရအာဝဋ္ဋပရိဝတ္တနပညတ္တိဩတရဏော သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၂။ **သမ္ဗန္ဓော** ဟေတုဖလဘာဝယောဂေါ။ တထာဘူတာနဉ္ဟိ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စာနုသိဋ္ဌတာ ကေတ္တနယော။ **ဝိဘာဂေါ** သတိပိ နေသံ ဟေတုဖလ-ဘာဝေ ဝိဘတ္တသဘာဝတာ။ အညော ဧဝ ဟိ ဟေတု, အညံ ဖလန္တိ။ **ဗျာပါရ-ဝိရဟော** နိရီဟတာ။ န ဟိ ဟေတုဖလာနံ ဧဝံ ဟောတိ “အဟံ ဣမံ နိဗ္ဗတ္တေမိ၊ ဣမိနာဟံ နိဗ္ဗတ္တော”တိ။ **အနုရူပဖလတာ** ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စယာနုကူလတာ။

၁-ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၊ ၁၆၇-ပိဋ္ဌေသုပိ။

သမူဟာဒိ* ဥပါဒါယ လောကသင်္ကေတသိဒ္ဓါ ဝေါဟာရမတ္တတာ **သမ္မုတိသဘာဝေါ**။ ပထဝီဖဿာဒီနံ ကက္ခဠဖုသနာဒိလက္ခဏံ **ပရမတ္ထသဘာဝေါ**။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ— ယသ္မိံ ဘိန္နေ, ဣတရာပေါဟေ ဝါ စိတ္တေန ကတေ န တထာ ဗုဒ္ဓိ၊ ဣဒံ **သမ္မုတိသစ္စံ** ယထာ ဃဋေ, သသမ္ဘာရဇလေ စ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန **ပရမတ္ထသစ္စံ**။ **ပရမတ္ထသစ္စပ္ပဋိဝေဓာယာ**တိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ။

အနုက္ကမာတိ အနုက္ကမေန။ **ပဓာနာဝယဝေနာ**တိ မူလာဝယဝေန။ "နန္ဒီ ဒုက္ခဿ မူလ"န္တိအာဒီသု တဏှာ "နန္ဒီ"တိ ဝုတ္တာ။ "သဂါမေ စ နန္ဒိံ စရတီ"တိ-အာဒီသု ပမောဒေါတိ အာဟ "**တဏှာယ, ပမောဒဿ ဝါ**"တိ။

၃။ **ဇာတိဘေဒတော**တိ ကုသလာ, အကုသလာတိ ဣမဿ ဝိသေသာ။ **ယုဥ္ဇန္တီ**တိ ဧတ္ထ ဟေတုအတ္ထော အန္တောနီတော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ "**ယောဇိယန္တိ**''တိ။ ကေဟိ ယောဇိယန္တိ? သံဝဏ္ဏနကေဟီတိ အဓိပ္ပါယော။ **ယုဇ္ဇန္တီ**တိ ဝါ ယုတ္တာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ သမာနယောဂက္ခမာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော တဒေကဋ္ဌဘာဝတော။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ "**နဝဟိ ပဒေဟိ**"တိ သဟယောဂေ ကရဏဝစနံ၊ ပုရိမသ္မိံ ကရဏေ။ "**ဧတေ ခေါ**"တိ စ ပါဌော။ တတ္ထ **ခေါ**-သဒ္ဒဿ ပဒပူရဏတာ, အဝဓာရဏတ္ထတာ ဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဧတေ ဝေါ**တိ ဧတေ တဏှာဒယော ဝေါ၊ န ဣတော အညေတိ အတ္ထော။ **အဒ္ဓာရမေဝ** န တတော ဥဒ္ဓံ, အဓော ဝါတိ။ ပုရိမသ္မိံ ပက္ခေ မူလပဒန္တရာဘာဝေါ၊ ဒုတိယသ္မိံ တေသံ အနူနာဓိကတာ ဒီပိတာ ဟောတိ။

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၄။ နိဒ္ဒေသဝါရေ **သာမညတော**တိ သာဓာရဏတော။ **ဝိသေသေနာ**တိ အသာဓာရဏတော။ **ပဒတ္ထော**တိ သဒ္ဒတ္ထော။ **လက္ခဏန္တိ** သဘာဝေါ။ **ကမော**တိ အနုပုဗ္ဗီ။ **ဧတ္တာဝတာ**တိ ဧတ္တကပ္ပမာဏဘာဝေါ။ **ဟေတွာဒီ**တိ ဟေတုဖလဘူမိဥပနိဿာသဘာဂဝိသဘာဂလက္ခဏနယာ။ ဝိသေသတော ပန လက္ခဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

ဟာရသင်္ခေပဝဏ္ဏနာ

၁။ **ယံ ဘိက္ခဝေ**တိ ဧတ္ထ **ယ**န္တိ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ တဿ သုခံ, သောမနဿန္တိ ဒွယေန သမာနာဓိကရဏန္တိ ကတွာ "**အဿာဒီယတီတိ အဿာဒေါ၊ သုခံ,**

၁-မ ၁-ဂ-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သောမနဿဉ္စာ"တိ ဝုတ္တံ။ သုခါဒိဝေဒနာ ဝိယ မနာပိယရူပါဒိပိ အဝိတ-ရာဂဿ အဿာဒေတဗ္ဗန္တိ အာဟ "**ဧဝံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏမ္ပိ**"တိ။ "**အဿာဒေတိ ဧတာယာတိ ဝါ အဿာဒေါ၊ တဏှာ**"တိ ဧတေန "ယ"န္တိ ဟေတုအတ္ထော နိပါတောတိ ဒဿေတိ။ တတြာယမတ္ထော— ယေန ဟေတုနာ ပဉ္စုပါဒါ-နက္ခန္ဓေ ပဋိစ္စ အဿာဒနီယဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ တဏှာသင်္ခါတော အဿာဒေါ အဿာဒနကိရိယာယ ကာရဏန္တိ။ ဣတိ ကတွာ အယမတ္ထော ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဒိဘာဝတော ဝိပလ္လာသေသုပိ သမ္ဘဝတီတိ အာဟ "**ဧဝံ ဝိပလ္လာသာပိ**"တိ။ **အနိစ္စမ္ပီ**တိ ပိ-သဒ္ဒေန ဣဋ္ဌမ္ပီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အနဝသေသာ သာသဝါ ဓမ္မာ ဣဓ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ အာဟ "**သဗ္ဗေသံ တေဘူမကသင်္ခါရာန**"န္တိ။

ဒုက္ခာဒုက္ခမသုခဝေဒနာနန္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ခသဘာဝါ စ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဂဟိတာ အနိဋ္ဌာရမ္မဏဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ န သုခသဘာဝါ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "ယာယံ ဘန္တေ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ သန္တသ္မိံ ဧသာ ပဏီတေ သုခေ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ"တိ[၁]။ "**သုခပရိယာယသဗ္ဘာဝတော**"တိ ဣမိနာ ဣဋ္ဌတာမတ္တ-တောပိ လေသေန သတ္တာနံ အာရမ္မဏဿ အဿာဒနီယတာ သမ္ဘဝတီတိ ဒဿေတိ။

အာဒီနဝေါ ဒေါသနိဿန္ဒနတာယ ဒေါသော၊ သွာယံ ဝိဋ္ဌနဝုတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ "**အာဒီနဝေါ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, တိဿောပိ ဝါ ဒုက္ခတာ**"တိ။ ဧဝံ ဒေါသာတ္တတံ အာဒီနဝဿ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကပဏတ္တတံ ဒဿေတုံ "**အထ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယတော**တိ ယသ္မာ ဒေါသကပဏ-သဘာဝတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နိဿရဏန္တိ ဝိဝိတ္တိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိဝေကောတိ အတ္ထော။ **သာမညနိဒ္ဒေ-သေနာ**တိ နိဿရဏာဘိဓာနဝစနီယတာသာမညေန။ **ပုရိမာန**န္တိ အဿာဒါဒီန-ဝတာနံ။ **ဥပါယော စာ**တိအာဒီသု **စ**-သဒ္ဒေါ ပဒပူရဏမတ္တန္တိ ကတွာ အာဟ "**ပစ္ဆိမာနဉ္စာ**"တိ၊ ဖလာဒီနန္တိ အတ္ထော။ **တဒေကဋ္ဌာဂမေဘဒါန**န္တိ အရိယမဂ္ဂပရိယာပန္နဝိသေသာနံ။

ကာမဘဝါဒီနန္တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန **န** ရူပါရူပဘဝါ ဧဝ ဂဟိတာ၊ အထ ခေါ တေ စ သညီဘဝါဒယော စ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော စ ဂဟိတာ။ တေနာဟ "**တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဘဝါန**"န္တိ။

၁-မ ၂-၅၉၊ သံ ၂-၄၂၃-ပိဋ္ဌေသု။

ယာဝဒေဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာ ဘဂဝတော ဒေသနာတိ အာဟ "**နနု စ ။ပ။ နိပ္ဖါဒီယတီ**"တိ။ "**ဝုတ္တမေဝါ**"တိ ဣမိနာ ပုနရုတ္တိဒေါသံ စောဒေတိ။ ဣတရော "**သစ္စမေတ**"န္တိ အနုဇာနိတွာ "**တဉ္စ ခေါ**"တိအာဒိနာ ပရိဟရတိ။ "**ပရမ္ပရာယာ**"တိ **ဧတေန** အတ္ထုပ္ပတ္တိံ ယောနိသောမနသိကာရော ဝိယ နပရတောဃောသော အာသန္နကာရဏံ ဓမ္မာဓိဂမဿ ဓမ္မဿ ပစ္စတ္တံ ဝေဒနိယတ္တာတိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ "အက္ခာတာရော တထာဂတာ၊ ပဋိပန္နာ ပမောက္ခန္တိ၊ ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ"တိ[၁] ဝုတ္တံ။ **တဒဓိဂမကာရဏံ** အရိယမဂ္ဂါဓိဂမကာရဏံ သိယာ။ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ "**သမ္ပတ္တိဘဝဟေတု**"တိ၊ တေန စရိမတ္တဘာဝဟေတုဘူတံ ပုညသမ္ပတ္တိံ ဝဒတိ။

"**အတ္ထာနုဒိဋ္ဌိံ ဦဟစ္စ၊ စေ မစ္စုတရော သိယာ**"တိ ဣဒံ အရိယမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဖလဘာဝသာမညံ။ ယေန ဟိ ဝိဓိနာ အတ္ထာနုဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌါပိတော မစ္စုတရဏဿ သိယာ၊ သော "**စေ**"န္တိ ဣမိနာ ပကာသိတောတိ။ အတ္ထာနုဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌါပိတမစ္စုတရဏာနံ ဖလဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

"ဓမ္မော ဟဝေ"တိ ပန ဂါထာယံ လောကိယဿ ပုညဖလဿ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ "**ဣဒံ ဖလ**"န္တိ။ ယံ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ၊ **တံ ဖလံ**။ ယံ နိဗ္ဗတ္တကံ၊ **သော ဥပါယော**။ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ တေနာဟ "**တေန နယေနာ**"တိအာဒိ။ **ဥပမိသမ္ပတ္တိ**တိ အတ္တဘာဝသောဘာ။

ဝိသုဒ္ဓီတိ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ဝဇ္ဇာပိ ။ပ။ ဝိညာတု**"န္တိ။ "**ယသ္မာ ပနာ**"တိအာဒိနာပိ တမေဝတ္ထံ ဝစနန္တရေ ပါကဋတရံ ကရောတိ။

သရူပတော အာဂတာနိ "ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ"တိအာဒီသု[၂]။ **ဧကဒေသေန အာဂတာနိ** "သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော[၃]၊ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒီနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော[၄]၊ သဗ္ဗိရာနမေတံ နိဿရဏံ၊ ယဒိဒံ နိဗ္ဗာန"န္တိအာဒီသု[၅]။ **န သရူပေန အာဂတာနိ** ယထာ သာမညဖလသုတ္တာဒီသု။ **အတ္ထဝသေနာ**တိ အဿာဒေတဗ္ဗာဒိအတ္ထဝသေန။ **န ပဥ္စိတော**တိ န ဝိတ္ထာရိတော။

၁-ခု ၁-၅၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-သံ ၂-၂၄၊ ၂၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-သံ ၁-၃၁၂၊ ၃၁၃-ပိဋ္ဌေသု။
၄-မ ၁-၁၂၆၊ ၁၂၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၅-ခု ၉-၂၆၊ ၄၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

၂။ **ဧသေဝ နယော**တိ အတိဒေသေန ဝိစိယမာနဝစနသေသော အတိဒိဋ္ဌော။ ဘာဝတ္ထေ တောတိ အာဟ “ဝိသဇ္ဇိတန္တိ ဝိသဇ္ဇနာ”တိ။ **သုတ္တေ အာဂတံ** န အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန အဋ္ဌကထာယံ အာဂတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **ပုစ္ဆာနုရူပတာ ဣဓ ပုစ္ဆာပရန္တိ** ဧတ္ထ ပုစ္ဆာပရတော ဣမံ ဝိသေသေတွာ ဒဿေတိ။ **ပုစ္ဆာနုသန္ဓီ**တိ ပုစ္ဆာယ ဝိသဇ္ဇနေန အနုသန္ဓာနံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန ဟေဋ္ဌိမဒေသနာယ ပုစ္ဆာနိမိတ္တပဝတ္တဥပရိဒေသနာယ သမ္ဗန္ဓော “ပုစ္ဆာနုသန္ဓီ”တိ ဝုတ္တံ။ **ပုစ္ဆာပေက္ခ**န္တိ ပုစ္ဆိတဝိသဇ္ဇိတပဒါပေက္ခံ။ “**သုတ္တဿာ**”တိ ဝါ ဣမိနာ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာအနုဂီတိယော ဌပေတွာ သေသော ဝိစယဟာရပဒတ္ထော သင်္ဂဟိတောတိ ပဒဿာပိ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ ဂါထာယံ စ-သဒ္ဒေါ ပဒပူရဏမတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“စက္ခု အနိစ္စ”န္တိ ပုဋ္ဌေ “အာမ စက္ခု အနိစ္စမေဝါ”တိ ဧကန္တတော ဝိသဇ္ဇနံ **ဧကံသဗျာကရဏံ**။ “အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗ”န္တိ ပုဋ္ဌေ “မဂ္ဂပရိယာပန္နံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ဖလပရိယာပန္နံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝိဘဇိတွာ ဝိသဇ္ဇနံ **ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏံ**။ “အညိန္ဒြိယံ ကုသလ”န္တိ ပုဋ္ဌေ “ကိံ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလဋ္ဌေန, ဥဒါဟု သုခဝိပါကဋ္ဌေနာ”တိ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဝိသဇ္ဇနံ **ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏံ**။ “သဿတော အတ္တာ, အသဿတော ဝါ”တိ ဝုတ္တေ “အဗျာကတမေတ”န္တိအာဒိနာ အဝိသဇ္ဇနံ **ဌပနံ**။ “ကိံ ပနေတေ ကုသလာတိ ဝါ ဓမ္မာတိ ဝါ ဧကတ္ထာ, ဥဒါဟု နာနတ္ထာ”တိ ဣဒံ ပုစ္ဆနံ **သာဝသေသံ**။ ဝိသဇ္ဇနဿ ပန သာဝသေသတာ ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာယံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပ္ပါဋိဟီရကံ **သဥတ္တရံ**။ သပ္ပါဋိဟီရကံ **နိရုတ္တရံ**။ သေသံ ဝိစယဟာရနိဒ္ဒေသေ သုဝိညေယျမေဝ။

ဧတ္ထ စ အဿာဒေါ အဿာဒဟေတု ယာဝ အာဏတ္တိဟေတူတိ ဧဝံ ဟေတူနမ္ပိ အဿာဒါဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကတ္ထ သင်္ခေပတော သုခသုခပစ္စယလက္ခဏော **အဿာဒေါ**၊ သော ဝိသေသတော သဂ္ဂသမ္ပတ္တိယာ ဒီပေတဗ္ဗော။ သာ ဟိ တဿ ဥက္ကံသော၊ သေသာ ပနေတ္ထ ဘဝသမ္ပတ္တိ တဒန္ဝာယိကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဿ ဟေတု ဒါနမယံ, သီလမယဉ္စ ပုညကိရိယဝတ္ထု။ ဒုက္ခဒုက္ခပစ္စယလက္ခဏော **အာဒီနဝေါ**။ ဝိပရိဏာမသင်္ခါရဒုက္ခတာနံ တဒဝရောဓတော ဝဋ္ဋဒုက္ခဿာပိ ဧတ္ထ သင်္ဂဟော။ ဝိသေသတော ပန ကာမာနံ ဩကာရောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သွာယံ သံကိလေသဝတ္ထုနော, ဣတ္တရပစ္စုပဋ္ဌာနတာဒီဟိ စ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ တဿ ဟေတု ဒသ အကုသလကမ္မပထာ။ နေက္ခမ္မံ **နိဿရဏံ**၊ တဿ ဟေတု ယထာရဟံ တဒနုစ္ဆဝိကာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။ **ဖလံ** ဒေသနာဖလမေဝ၊

တဿ ဟေတု ဒေသနာ။ **ဥပါယော** ယထာဝုတ္တဥပါယောဝ၊ တဿ ဟေတု စတ္တာရိ စက္ကာနိ။ **အာဏတ္တိ** ဥပဒေသော၊ တဿ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ လောကဿ အာဒိတ္တတာ, သတ္ထု မဟာကရုဏာယောဂေါ စ ဟေတု။

တထာ စတူသု အရိယသစ္စေသု သမုဒယေန **အဿာဒေါ**၊ ဒုက္ခေန **အာဒီနဝေါ**၊ မဂ္ဂနိရောဓေဟိ **နိဿရဏံ**၊ မဂ္ဂေါ ဝါ **ဥပါယော**၊ တဒုပဒေသော **အာဏတ္တိ**၊ အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု **ဖလံ**။ ဣတိ အနုပုဗ္ဗကထာယ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ နိဒ္ဒါရဏဘာဝေန ဝိစယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဒဿ ပဒတ္ထသမ္ဗန္ဓော **ဟေတု**။ သော ဟိ တဿ ပဝတ္တိနိမိတ္တံ၊ ပဉှဿ ဉာတုကာမတာ, ကထေတုကာမတာ စ။ အဒိဋ္ဌဇောတနာဒီနမ္ပိ စတုန္နံ ဉာတုကာမတာ၊ ဣတရဿ ဣတရာ။ ဝိဿဇ္ဇနဿ ပဉှော **ဟေတု**။ ဧဝံ သေသာနမ္ပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၃။ **ဗျဉ္ဇနတ္ထာနံ ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ**တိ **ဗျဉ္ဇန**ဂ္ဂဟဏေန ပဒံ ဂဟိတံ၊ **အတ္ထ**ဂ္ဂဟဏေန ပဉှာဒီဟိ သဒ္ဓိံ အဿာဒါဒယော ဂဟိတာ။ ဝိစယဟာရပဒတ္ထာ ဧဝ ဟိ ယုတ္တာယုတ္တာဒိဝိသေသသဟိတာ ယုတ္တိဟာရာဒီနံ ပဒတ္ထာ။ တထာ ဟိ ပဒဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနိကဘာဝဝိသိဋ္ဌာ တေယေဝ ပဒဋ္ဌာနဟာရဿ ပဒတ္ထာ။ လက္ခဏလက္ခိတဗ္ဗတာဝိသိဋ္ဌာ, နိဒ္ဒါရိတာ စ လက္ခဏဟာရဿ၊ နိဗ္ဗစနာဒိဝိဘာဝနာဝိသိဋ္ဌာ စတုဗျူဟဟာရဿ၊ သဘာဂဓမ္မဝသေန, ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန စ အာဝဋ္ဋနဝိသိဋ္ဌာ အာဝဋ္ဋဟာရဿ၊ ဘူမိဝိဘာဂါဒိဝိသိဋ္ဌာ ဝိဘတ္တိဟာရဿ၊ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနဝိသိဋ္ဌာ ပရိဝတ္တနဟာရဿ၊ ပရိယာယဝေဝစနဝိသိဋ္ဌာ ဝေဝစနဟာရဿ၊ ပဘဝါဒိပညာပနဝိသိဋ္ဌာ ပညတ္တိဟာရဿ၊ ခန္ဓာဒိမုခေဟိ ဩတရဏဝိသိဋ္ဌာ ဩတရဏဟာရဿ၊ ပဒပဒတ္ထပဉှာရမ္ဘသောဓနဝိသိဋ္ဌာ သောဓနဟာရဿ၊ သာမညဝိသေသနိဒ္ဒါရဏဝိသိဋ္ဌာ အဓိဋ္ဌာနဟာရဿ၊ ပစ္စယဓမ္မေဟိ ပရိက္ခရဏဝိသိဋ္ဌာ ပရိက္ခာရဟာရဿ၊ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗတာနိဒ္ဒါရဏဝိသိဋ္ဌာ သမာရောပနဟာရဿ ပဒတ္ထာ။ "**ဗျဉ္ဇနဿ သဘာဝနိရုတ္တိတာ, အတ္ထဿ သုတ္တာဒီဟိ အဝိလောမနံ ယုတ္တဘာဝေါ**"တိ ဣမိနာ အသဘာဝနိရုတ္တိတာ, သုတ္တာဒီဟိ ဝိလောမနဉ္စ အယုတ္တဘာဝေါတိ ဒီပေတိ၊ တေန ယုတ္တာယုတ္တီနံ ဟေတုံ ဒဿေတိ။

၄။ **ယောနိသော မနသိကာရာဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိသူပနိဿယာဒိသာဓာရဏံ, အသာဓာရဏဉ္စ ဒေယျပဋိဂ္ဂါဟကာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **သမ္ဘဝတော**တိ ယထာရဟံ တဿ ဓမ္မဿ အနုရူပံ။ **ယာဝ**

သဗ္ဗဓမ္မာတိ ဧတ္ထ **သဗ္ဗံ** နာမ ပဒေသသဗ္ဗံ၊ န သဗ္ဗသဗ္ဗန္တိ။ အယဉှိ **သဗ္ဗ**သဒ္ဒေါ ယထာ ပဌမဝိကပ္ပေ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မဝသေန ပဒေသဝိသယော၊ ဧဝံ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပဒဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနိကနိဒ္ဒါရဏေန တံတံပကရဏပရိစ္ဆိန္နဓမ္မဂ္ဂဟဏတော ပဒေသဝိသယော ဧဝ၊ န အနဝသေသဓမ္မဝိသယောတိ။ သုတ္တာဂတဓမ္မာနံ ယာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ, တေသမ္ပိ ယာနီတိ ဧဝံ ကာရဏပရမ္ပရာနိဒ္ဒါရဏလက္ခဏော ပဒဋ္ဌာနဟာရော၊ ပရိက္ခာရဟာရော ပန သုတ္တာဂတဓမ္မာနံ တံတံပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စေကဟေတုပစ္စယတာဝိသေသဝိဘာဝနလက္ခဏောတိ သတိပိ ကာရဏဝိစာရဏဘာဝေ အယံ ပဒဋ္ဌာနဟာရပရိက္ခာရဟာရာနံ ဝိသေသော။

၅။ ယထာ "သမာနာဓိကရဏသမာနပဒေ"တိအာဒီသု ဧကသဒ္ဒဿ အတ္ထော **သမာန**သဒ္ဒေါ၊ ဧဝံ ဧကရသဋ္ဌေန ဘာဝနာ "ဧကုပ္ပါဒါ"တိအာဒီသု[1] ဝိယ **ဧကလက္ခဏာ**တိ ဧတ္ထ **ဧက**သဒ္ဒေါ သမာနတ္ထောတိ အာဟ "**သမာနလက္ခဏာ**"တိ။ **သံဝဏ္ဏနာဝသေန**ာတိ ဧတ္ထ ကမ္မတ္ထေ **အန**-သဒ္ဒေါ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတာဝသေနာတိ အတ္ထော။ **လက္ခဏာ**တိ ဥပလက္ခဏာ။ "နာနတ္တကာယနာနတ္တသညိနော[2],နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ"တိအာဒီသု[3] **သဟစာရိတာ** ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သညာသဟဂတာ ဟိ ဓမ္မာ တတ္ထ သညာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာ။ "ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတီ"တိအာဒီသု[4] **သမာနကိစ္စတာ**။ ပိယဝစနတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာပိ ဟိ တတ္ထ မိတ္တဂန္ထနကိစ္စေန သမာနကိစ္စာ ဂယှန္တိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဘာဝတော။ "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ"တိအာဒီသု[5] **သမာနဟေတုတာ**။ ယထာ ဟိ ဖဿော ဝေဒနာယ၊ ဧဝံ သညာဒီနမ္ပိ သဟဇာတာဒိနာ ပစ္စယော ဟောတိ ဧဝါတိ တေပိ သမာနဟေတုတာယ ဝုတ္တာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတုသမ္ဖဿဇာ စေတနာ"တိ[6], "ဖုဋ္ဌော သဉ္ဇာနာတိ၊ဖုဋ္ဌော စေတေတီ"တိအာဒိ[7]။ ဧဝံ "တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန"န္တိ[5] ဧဝမာဒိပိ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိအာဒီသု[8] **သမာနဖလတာ** ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာယ ဖလံ၊ ဧဝံ တဏှုပါဒါနာဒီနိပီတိ တေပိ တတ္ထ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တေနာဟ "ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ နိကန္တိ တဏှာ ဥပဂမနံ ဥပါဒါန"န္တိ[9]။ "ရူပံ အဿာဒေတိ

၁-အဘိ ၄-၂၅၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၃-၂၁၀၊၂၄၁၊ ၂၅၂။ အံ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။
၃-မ ၁-၂၁၈-ပိဋ္ဌေ။ ၄-သံ ၁-၂၁၇၊ခု ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေသု။
၅-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ အဘိ ၂-၁၄၂၊ ခု ၁-၇၇၊ ခု ၁၀-၂၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၆-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ။ ၇-သံ ၂-၂၉၂-ပိဋ္ဌေ။
၈-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ အဘိ ၂-၁၄၂၊ ခု ၁-၇၇၊ ခု ၁၀-၂၈-ပိဋ္ဌေသု။
၉-အဘိ ၁-၂၊ ၂၀၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ[1] ဝုတ္တေ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဒယော ဝုတ္တာ ဝေ ဟောန္တိ သမာနာရမ္မဏဘာဝတော။ န ဟိ တေဟိ ဝိနာ တဿ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထိ။ **ဝေမာဒီဟီ**တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**သဒ္ဒေန အတ္တပ္ပကရဏလိင်္ဂသဒ္ဒန္တရသန္နိဓာနသာမတ္ထိယာဒီနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အတ္တာဒိဝသေနပိ ဟိ သုတ္တေ အဝုတ္တာနမ္ပိ ဝုတ္တာနံ ဝိယ နိဒ္ဒါရဏံ သမ္ဘဝတီတိ။ **ဝုတ္တပ္ပကာရေနာ**တိ “ဝေကဋ္ဌေန ကေလက္ခဏာနီ”တိအာဒိနာ[2] ပါဠိယံ, “သဟစာရိတာ”တိအာဒိနာ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တေန ပကာရေန။

၆။ “ဖုသနဋ္ဌေန ဖဿော”တိအာဒိနာ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝစနံ **နိဒဿနံ**၊ တံ ပန ပဒဿေဝ၊ န ဝါကျဿာတိ အာဟ “**ပဒနိဒဿန**”န္တိ။ အဓိပ္ပါယနိဒါနာဒိပေက္ခံ ဗျဉ္ဇနမုခေနေဝ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနိ။ နိဒဿနပုဗ္ဗာပရသန္ဓိသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ အာဟ “**ဝိသေသတော ဗျဉ္ဇနဒွါရေနေဝ အတ္ထပရိယေသနာ**”တိ။ **ပဝတ္တိနိမိတ္တံ** အဇ္ဈာသယာဒိ။

၇။ “**ပဒဋ္ဌာနေ**”တိ ဣဒံ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ကာရဏဘူတေပိ ဓမ္မေ နိဒ္ဒါရေတွာ သဘာဂတော, ဝိသဘာဂတော စ အာဝဋ္ဋနံ ကာတဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န တန္တိဝသေန။ တသ္မာ ပဒဋ္ဌာနနိဒ္ဒါရဏာယ ဝိနာပိ အာဝဋ္ဋနံ ယုတ္တမေဝါတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ပဒဿ ဝါ သဒ္ဒပဝတ္တိဋ္ဌာနံ **ပဒဋ္ဌာနံ** ပဒတ္ထော။ တေသံ ပဒေ “အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ”တိ[3] ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာန”န္တိ[4] ဧတ္ထ ယွာယမာရမ္ဘဓာတုအာဒိကော အတ္ထော ဝုတ္တော၊ တံ ဝီရိယသဒ္ဒဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဝီရိယသဒ္ဒါဘိဓေယျော အတ္ထောတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သေသကံ** နာမဂဟိတတော ဉာတရံ၊ တံ ပန တဿ ပဋိပက္ခဘူတံ ဝါ သိယာ, အညံ ဝါတိ အာဟ “**ဝိသဘာဂတာယ အကုသလေန ဝါ**”တိ။ **သံဝဏ္ဏနာယ ယောဇေန္တော**တိ ယထာဝုတ္တဝိသဘာဂဓမ္မနိဒ္ဒါရဏာဘူတေန အတ္ထကထနေန ပါဠိယံ ယောဇေန္တော။ တေနာဟ “**ဒေသန**”န္တိ။ “**ပဋိပက္ခေ**”တိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ သဘာဂဓမ္မဝသေနပိ အာဝဋ္ဋနဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။

၈။ **နာမဝသေနာ**တိ သာမညနာမဝသေန။ ပါဠိယံ ပန “မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ သတ္တာနံ, အနိယတာနဉ္စ သတ္တာနံ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာ ကိလေသာ သာဓာရဏာ”တိ[5] အာဂတတ္တာ “**ဒဿနပဟာတဗ္ဗာဒိနာမဝသေနာ**”တိ ဝုတ္တံ။

၁-အဘိ ၈-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။ ၂-ယေ ဓမ္မာ ကေလက္ခဏာတိအာဒိနာ (နေတ္တိမဟာဋီကာ)

၃-သံ ၁-၁၅၈၊ ခု ၁၀-၃၅၊ ၂၁၇၊ ခု ၁၁-၂၃၈-ပိဋ္ဌေသု အာဂတာ ဂါထာ။

၄-ခု ၁၀-၃၅-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ခု ၁၀-၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ဝဏ္ဏုပေသနာတိ သဏ္ဌာသန္တာနဝသေန။ သော ဟိ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ဣမေ "ဝဏ္ဏူ"တိ အဓိပ္ပေတော။ တေနာဟ "ပုထုဇ္ဇနဿ, သောတာပန္နဿ စ ကာမရာဂဗျာပါဒါ သာဓာရဏာ"တိအာဒိ။ **ဝုတ္တဝိပရိယာယေနာ**တိ နာမတော, ဝဏ္ဏုတော စ အာဝေဏိကတာယ။ တံတံမဂ္ဂဖလဋ္ဌာနဉ္ဟိ တံတံမဂ္ဂဖလဋ္ဌတာ, ဘဗ္ဗာနံ ဘဗ္ဗတာ, အဘဗ္ဗာနံ အဘဗ္ဗတာ အသာဓာရဏာ။

၉။ **"ဘာဝိတေ"**တိ ဣဒံ ဘာဝနာကိရိယာယ ဥပလက္ခဏံ၊ န ဧတ္ထ ကာလဝစနိစ္ဆာတိ အာဟ **"ဘာဝေတဗ္ဗတိ အတ္ထော"**တိ။ ဘာဝနာ စေတ္ထ အာသေဝနာတိ, ကုသလသဒ္ဒေါပိ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဋိပက္ခ-တော**တိ ဝိပက္ခတော။ ဝိသဒိသူဒါဟရဏေန ဗျတိရေကတော ယထာဓိပ္ပေတ-ဓမ္မပ္ပတိဋ္ဌာနာ ဟောသာ။

၁၀။ **ပဒတ္ထဿာ**တိ ပဒါဘိဓေယျဿ အတ္ထဿ၊ သဘာဝဓမ္မဿ ဝါ။

၁၁။ **နိက္ခေပေါ** ဒေသနာ။ **ပဘဝေါ** သမုဒယော။

၁၂။ "**အဝုတ္တာနမ္ပိ သင်္ဂဟော**"တိ ဣမိနာ အဝုတ္တသမုစ္စယတ္ထော **စ-သဒ္ဒေါ**တိ ဒဿေတိ။

၁၃။ "**ဂါထာရုဋ္ဌေ**"တိ ဣမိနာ ပါဠိအာဂတောဝ ပဒေသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ဣတရောတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ "**ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဗျာကတေ**"တိ။ **တဿ အတ္ထဿာ**တိ အာရဒ္ဓဿ အတ္ထဿ၊ တေန အာရမ္ဘသောဓနဿ ဝိသယမာဟ။ ဧတ္ထ စ အတ္ထဂ္ဂဟဏေန ပဒပုစ္ဆာသောဓနမ္ပိ ကရီယတီတိ ပုန "**တဿ အတ္ထဿာ**"တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ **ဝိဿဇ္ဇိတမှီ**တိ ဝိဿဇ္ဇနေ။ ဝိဿဇ္ဇနသောဓ-နေန ဟိ ပဉှာသောဓနံ။ **မဇ္ဈေ**တိ ပုစ္ဆာယံ။ **ဂါထာယန္တိ** ဥပလက္ခဏံ၊ တေန ဂါထာယံ, သုတ္တဂေယျာဒီသု စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ယမာရဗ္ဘာ**တိ ယံ သီလာဒိမာရဗ္ဘ ဂါထာဒီသု ဒေသိတံ၊ တသ္မိံ အာရမ္ဘေတိ အတ္ထော။ **ပုစ္ဆိတာ**တိ ပုစ္ဆာကာရိနီ၊ "ကာ ဧတ္ထ ပဒသုဒ္ဓိ၊ ကာ ပဉှာသုဒ္ဓိ၊ ကာ အာရမ္ဘသုဒ္ဓီ"တိ ဧဝံ ပုစ္ဆာကာရိနီ ပုစ္ဆံ ကတွာ ပဝတ္တိတာ သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာတိ ယောဇနာ။

၁၄။ **န ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာ**တိ ယထာ လောကေ "ဇာတိ သာမညံ, ဘေဒေါ သာမညံ, သမ္ဗန္ဓော သာမည"န္တိအာဒိနာ သာမညံ ဇာတိအာဒိံ, တဗ္ဗိဓုရဉ္စ

၁-ခု ၁၀-၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ဝိသေသံ ဝိကပ္ပေန္တိ ပရိကပ္ပေန္တိ၊ ဧဝံ န ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ယဒါ ယော ကာလဝိသေသော "သွေ"တိ လဒ္ဓဝေါဟာရော၊ တဒါ သော တံဒိဝသာတိက္ကမေ "အဇ္ဇာ"တိ, ပုန တံဒိဝသာတိက္ကမေ "ဟိယျော"တိ ဝေါဟရိယတီတိ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝါ ဧတေ ကာလဝိသေသာ။ ဒိသာယပိ "ဧကံ အဝဓိံ အပေက္ခိတွာ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ၊ တတော အညံ အပေက္ခိတွာ ပစ္ဆိမာ နာမ ဟောတီ"တိအာဒိနာ အနဝဋ္ဌိတသဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဇာတိအာဒိ-အပေက္ခာယာ**တိ ဇာတိအာဒိဒုက္ခဝိသေသာပေက္ခာယ။ **သစ္စာပေက္ခာယာ**တိ သစ္စသာမညာပေက္ခာယ။ "တဏှာ"တိ ဝုစ္စမာနံ ကာမတဏှာဒိအပေက္ခာယ **သာမညမ္ပိ** သမာနံ သစ္စာပေက္ခာယ ဝိသေသော ဟောတီတိ ဧဝမာဒိံ သန္ဓာယာဟ "**သေ နယော သမုဒယာဒီသုပိ**"တိ။

၁၆။ **ဧတ္ထာတိ ဧတသ္မိံ** ဗုဒ္ဓဝစနေ။ တေနာဟ "**သိက္ခတ္တယသင်္ဂါတသာ**"တိ-အာဒိ။ ယထာရုတံ ယထာကထိတံ သဒ္ဒတော အဓိဂတံ နိဒ္ဒါရိတံ၊ န အတ္ထပ္ပကရဏလိင်္ဂသဒ္ဒန္တရသန္နိဓာနာဒိပ္ပမာဏန္တရာဓိဂတံ။ "**အတ္ထတော ဒဿိ-တာ**"တိ ဣဒံ ယသ္မိံ သုတ္တေ ဘာဝနာဝ ကထိတာ၊ န ပဟာနံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

နယသင်္ခေပဝဏ္ဏနာ

၁၇။ **တဏှာဝိဇ္ဇာဟိ** ကရဏဘူတာဟိ။ သံကိလေသော ပက္ခော ဧတဿာ-တိ **သံကိလေသပက္ခော**၊ သံကိလေသပက္ခိကော သုတ္တတ္ထော၊ တဿ နယန်-လက္ခဏောတိ ယောဇနာ။ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တတ္ထဿာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ, ဗလဝဝိပဿနာယ စ ဒုက္ခာဒီသု ပရိညာယျတာဒိနိ မဂ္ဂါနု-ဂုဏော ဂဟဏာကာရော **အနုဂါဟဏနယော**။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ နယောတိ အာဟ "**တဿ ပနာ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ "**နယဝေါဟာရော**"တိ ဣမိနာ နယာဓိဋ္ဌာနံ နယောတိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။

၁၈။ **ဗာဓကော ဒိဘာဝေ တော**တိ ဗာဓကေပဘာဝသန္တိနိယျာနဘာဝေတော။ **အညထာဘာဝါ ဘာဝေနာ**တိ အဗာဓကေအပ္ပဘာဝအသန္တိအနိယျာနဘာဝါ-ဘာဝေန။ **သစ္စသဘာဝတ္တာ**တိ အမုသာသဘာဝတ္တာ။ **အဝိသံဝါဒနတော**တိ အရိယသဘာဝါဒိဘာဝဿ န ဝိသံဝါဒနတော ဧကန္တိကတ္တာတိ အတ္ထော။

၁၉။ **သံကိလိဋ္ဌဓမ္မာ**တိ သံကိလေသသမန္နာဂတာ ဓမ္မာ။ **သဗ္ဗမ္ပနယကောဝိ-ဒါ**တိ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဓမ္မနယကုသလာ၊ ဧကတ္တာဒိနယကုသလာ ဝါ။

၂၀။ **အတ္ထဝိသဇ္ဇနေသူ**တိ "ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ"တိအာဒိနာ သုတ္တေ[၁] ကတပဥှဝိသဇ္ဇနေသု စေဝ အဋ္ဌကထာယ ကတအတ္ထသံဝဏ္ဏနာသု စ။ "**ဝေါဒါနိယာ**"တိ ဣမိနာ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ ဣဓ ကုသလာတိ အဓိပ္ပေတာ၊ န သုခဝိပါကာတိ ဒဿေတိ။ တဿ တဿ အတ္ထနယဿ ယောဇနတ္ထံ မနသာ ဝေါလောကယတေတိ ယောဇနာ။

၂၁။ ယဒိ ကရဏဘူတံ၊ ကထံ တဿ အတ္ထန္တရာဘာဝေါတိ အာဟ "**ယေန ဟိ**"တိအာဒိ။ ဒိသာဘူတဓမ္မာနံ ဝေါလောကနသမာနယနဘာဝ-တော ဝေါဟာရဘူတော, ကမ္မဘူတော စ နယော၊ န နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒယော ဝိယ အတ္ထဘူတောတိ "**ဝေါဟာရနယော, ကမ္မနယော**"တိ **စ ဝုစ္စတိ**။

ဒွါဒသပဒဝဏ္ဏနာ

၂၂။ **အပရိယောသိတေ ပဒေ**တိ ဥစ္စာရဏဝေလာယံ ပဒေ အသမတ္တေ၊ ဝိပ္ပကတေတိ အတ္ထော။ ပရိယောသိတေ ဟိ "ပဒ"န္တွေဝ သမညာ သိယာ၊ န "အက္ခရ"န္တိ အဓိပ္ပါယော။ ပဒဿ ဝေဝစနတာယ အတ္ထဝသေန ပရိယာယံ ခရန္တံ သဉ္စရန္တံ ဝိယ ဟောတိ၊ န ဧဝံ ဝဏ္ဏော အဝေဝစနတ္တာတိ အာဟ "**ပရိယာယ-ဝသေန အက္ခရဏတော**"တိ။ "**န ဟိ ဝဏ္ဏဿ ပရိယာယော ဝိဇ္ဇတီ**"တိ ဣဒံ အကာရာဒိဝဏ္ဏဝိသေသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ဝဏ္ဏသာမညံ။ တဿ ဟိ ဝဏ္ဏော အက္ခရန္တိ ပရိယာယော ဝုတ္တော ဧဝါတိ။

အက္ခရသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝတွာ တပ္ပသင်္ဂေန ဝဏ္ဏသဒ္ဒဿပိ ဝတ္တုံ "**ကေနဋ္ဌေန ဝဏ္ဏော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နနု ပဒေန, ဝါကျေန ဝါ အတ္ထော သံဝဏ္ဏီယတိ၊ န အက္ခရေနာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "**ဝဏ္ဏော ဧဝ ဟီ**"တိအာဒိ။ **ပဒါဒိဘာဝေနာ**တိ ပဒဝါကျဘာဝေန။ **ယထာသမ္ဗန္ဓ**န္တိ ယထာသကံတံ။ **အယံ**-သဒ္ဒေါ ဣမဿတ္ထဿ ဝါစကော၊ အယံ အတ္ထော ဣမဿ သဒ္ဒဿ ဝစနီ-ယောတိ ယထာဂဟိတသင်္ကေတာနုရူပံ သဒ္ဒတ္ထာနံ ဝါစကဝစနီယဘာဝေါ။ အထ ဝါ ယွာယံ သဒ္ဒတ္ထာနံ အညမညံ အဝိနာဘာဝေါ၊ သော **သမ္ဗန္ဓော**။ တဒနုရူပံ ဧကက္ခရံ နာမပဒံ "မာ ဧဝံ မညသီ"တိအာဒီသု **မာ**-ကာရာဒိ။ **ကေစီ**တိ အဘယဂိရိဝါသိနော။ တေ ဟိ အဘိဓမ္မဒေသနံ "မနသာဒေသနာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ယတော ရာဟုလာစရိယော "ဝိသုဒ္ဓကရဏာနံ မနသာဒေသနာ ဝါစာယ အက္ခရဏတော အက္ခရသညိတာ"တိ အာဟ။

၁-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋ္ဌေ။

သတ္တပ္ပဓာနန္တိ ဒြဗ္ဗပ္ပဓာနံ။ နာမပဒေ ဟိ ဒြဗ္ဗမာဝိဘူတရူပံ၊ ကိရိယာ အနာဝိဘူတရူပါ ယထာ "ဖဿော"တိ[1]။ အာချာတပဒေ ပန ကိရိယာ အာဝိဘူတရူပါ၊ ဒြဗ္ဗမနာဝိဘူတရူပံ ယထာ "ဖုသတီ"တိ[2]။ တေန နေသံ သတ္တကိရိယာပ္ပဓာနတာ ဝုတ္တာ။ **ကိရိယာဝိသေသဂ္ဂဟဏနိမိတ္တန္တိ** ကိရိယာဝိသေသာဝဗောဓဟေတု ကိရိယာဝိသေသဒီပနတော၊ ယထာ "စိရပ္ပဝါသိ"န္တိ[3] ဧတ္ထ **ပ**-သဒ္ဒေါ ဝသနကိရိယာယ ဝိယောဂဝိသိဋ္ဌတံ ဒီပေတိ။ "**ဧဝံ** မနသိ ကရောထ၊ မာ ဧဝံ **မနသာကတ္ထာ**"တိအာဒီသု ကိရိယာဝိသေသဿ ဇောတကော **ဧဝံ**-သဒ္ဒေါ။ "ဧဝံသီလာ[4] ဧဝံဓမ္မာ"တိအာဒီသု[5] သတ္တဝိသေသဿ။ ဧဝံ သေသနိပါတပဒါနမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ "**ကိရိယာယ။ပ။ နိပါတပဒ**"န္တိ။

သဒ္ဒပ္ပဝတ္တော ဝုတ္တံ၊ ကိံ ပန တန္တိ အာဟ "**ပဒါဘိဟိတ**"န္တိ။ အထ ဝါ **သဒ္ဒပ္ပဝတ္တော ဝုတ္တံ၊** ယော အက္ခရေဟိ သင်္ခါသိတောတိ ဝုစ္စတိ။ **ပဒါဘိဟိတံ** ပဒေဟိ ကထိတံ၊ ယော ပဒေဟိ ပကာသိတောတိ ဝုစ္စတိ။ တဒုဘယံ၊ ယဒိ ပဒသမုဒါယော ဝါကျံ၊ တဿ ကော ပရိစ္ဆေဒေါ။ ယာဝတာ အဓိပ္ပေတတ္ထ-ပရိယောသာနံ၊ တာဝတာ **ဧက**ဝါကျန္တိ ဝဒန္တိ၊ ဗဟူပေတ္ထ ပကာရေ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ကိံ တေဟိ၊ သာချာတံ **သာဗျယံ** သကာရကံ သဝိသေသနံ "ဝါကျ"န္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နနု စ ပဒေနပိ အတ္ထော ဉာယတီတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "**ပဒမတ္တ-သဝနေနပိ ဟိ**"တိအာဒိ။ အာကာရေသု ဝါကျဝိဘာဂေသု အဘိဟိတံ ကထိတံ နိဗ္ဗစနံ **အာကာရာဘိဟိတံ နိဗ္ဗစနံ**။ "**အဘိဟိတ**န္တိ စ ပါဠိအာဂတ"န္တိ ဝဒန္တိ။

"နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတိ, နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ ဝါ မဂ္ဂီယတိ, ကိလေသေ ဝါ မာရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ **မဂ္ဂေါ**"တိအာဒိနာ[6] နိဗ္ဗစနာနံ ဝိတ္ထာရော။ တံနိဒ္ဒေသကထနတ္တာ နိဒ္ဒေသောတိ ဣမမတ္ထမာဟ "**နိဗ္ဗစနဝိတ္ထာရော နိရဝသေသဒေသနတ္တာ နိဒ္ဒေသော**"တိ။ **ပဒေဟီ**တိ ဝါကျာဝယဝဘူတေဟိ၊ ဝါကျတော ဝိဘဇ္ဇမာနေဟိ ဝါ အာချာတာဒိပဒေဟိ။ တေနာဟ "**ဝါကျဿ ဝိဘာဂေ**"တိ၊ တထာ စာဟ "**အပရိယောသိတေ**"တိအာဒိ။ အပရေ ပန "ပကတိပစ္စယလောပါ-ဒေသာဒိဝသေန အက္ခရဝိဘာဂေ **အာကာရော၊** နိရုတ္တိနယေန ပဒဝိဘာဂေ **နိဗ္ဗစနံ၊** ဝါကျဝိဘာဂေ **နိဒ္ဒေသော။ ဝဏ္ဏပဒဝါကျာနိ** ဟိ အဝိဘတ္တာနိ, ဝိဘတ္တာနိ စ ဆ **ဗျဉ္ဇနပဒါနီ**"တိ ဝဒန္တိ။ **ဆဋ္ဌ ဝစနန္တိ** ဆဋ္ဌံ ပဒံ။ **ကာတဗ္ဗန္တိ**

၁-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ အဘိ ၁-၁၈၊ အဘိ ၂-၁၄၂၊ ခု ၁-၇၇၊ ခု ၁၀-၂၈-ပိဋ္ဌေသု။
၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁-၄၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၄-ဒီ ၃-၈၂-ပိဋ္ဌေ။
၅-ဒီ ၂-၇၊ မ ၃-၁၆၀၊ သံ ၃-၁၃၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၈၇၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ပိဋ္ဌေသု။

“အက္ခရံ ပဒံ ဗျဉ္ဇနံ အာကာရော တထေဝ နိရုတ္တိ နိဒ္ဒေသော ဆဋ္ဌဝစန”န္တိ ဂါထာယံ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ သံဝဏ္ဏနာဝသေန ဝါ အာကာရပဒံ စတုတ္ထံ ကာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ သဗ္ဗော သဒ္ဒဝေါဟာရော ဝိဘတ္တိဟိ, အဝိဘတ္တိဟိ စ အက္ခရပဒ-ဝါကျေဟေဝ၊ တဒညပ္ပကာရော နတ္ထီတိ အာဟ “**ယာနိမာနိ**”တိအာဒိ။

၂၄။ **ကာသနာ**သဒ္ဒေါ ကမ္မတ္ထောတိ ဒဿေတုံ “**ကာသီယတီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဒေဟိ တာဝ အတ္ထဿ သင်္ကာသနာ, ပကာသနာ စ ဟောတု၊ ပဒါဝယဝေဟိ ကာပိ သံဝဏ္ဏနာ ဣစ္ဆိတာတိ အက္ခရေဟိ ပန ကထန္တိ အာဟ “**အက္ခရေဟိ သုယျ-မာနေဟီ**”တိအာဒိ။ **ပဒတ္ထသမ္ပဋိပတ္တီ**တိ ပဒါဘိဓေယျအတ္ထာဝဗောဓော။ “**အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ**”တိအာဒိနာ အက္ခရကရဏံ သင်္ကာသနဘူတံ ဥပ္ပဋ္ဌနကိရိယံ ဝဒန္တေန ယထာဝုတ္တော အတ္ထော သာဓိတောတိ ဒဿေတုံ “**တထာ ဟီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝိဘဇနုတ္တာနီကမ္မပညတ္တီတိ ဧကတ္တနိဒ္ဒေသော သမာဟာရောတိ အယံ ဒွန္ဒသမာသော။ **ဥဘယေနာ**တိ “ဝိဝရဏာ, ဝိဘဇနာ”တိ ဣမိနာ ဒွယေန။ **ဧတေဟီ**တိ ဧတ္ထ **ဧဝ**-ကာရော လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အာဟ “**ဧတေဟိ ဧဝါ**”တိ။ “**သင်္ကာသနာ။ပ။ အဘာဝတော**”တိ ဣမိနာ ယထာဓိပ္ပေတအနုနာဝဓာ-ရဏဖလံ ဒဿေတိ။ **ဥပ္ပဋ္ဌနာဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဝိပဥ္စနနယာနိ သင်္ဂဏှာတိ။

၂၅။ **သမ္မာ ယုတ္တော**တိ သမ္မာ အဝိပရီတံ, အနဝသေသတော စ ယုတ္တော သဟိတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “**အနူနာ**”တိ။ သဗ္ဗော ဟိ ပါဠိအတ္ထော အတ္ထပဒအတ္ထနယေဟိ အနဝသေသတော သင်္ဂဟိတော။ တေနာဟ “**သဗ္ဗော ဟီ**”တိအာဒိ။

၂၆။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ မူလပဒပဒဋ္ဌာနာနိ အသင်္ဂဟိတာနီတိ? ပဒတ္ထန္တရာ-ဘာဝတော။ မူလပဒါနိ ဟိ နယာနံ သမုဋ္ဌာနမတ္တတ္တာ ပဒဋ္ဌာနာနီတိ ဒဿိတောယံ နယော။ တေန ဝုတ္တံ “**ဧတော ဝိနိမုတ္တော ကောစိ နေတ္တိ-ပဒတ္ထော နတ္ထီ**”တိ။

နေတ္တိယာ ကာရဏဘူတာယ။ **ဟာရာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ**တိ သုတ္တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန ဟာရာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။ **သုတ္တယန္တိ** သော အယံ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော။ ယေန အနုက္ကမေန နေတ္တိယံ ဒေသိတာ၊ တေနေဝ သုတ္တေ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာတိ။ **ဧတ္ထ 'သိဒ္ဓေ**'တိ ဒေသနာက္ကမေ-နေဝ သိဒ္ဓေ။ **အယံ အာရမ္ဘော**တိ “သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တော အာရမ္ဘော။ **ဣမမတ္ထန္တိ** ဣမံ ဝုတ္တမာနနိယမသင်္ခါတံ အတ္ထံ။

ယဒိ ဒေသိတက္ကမေနေဝ ဟာရနယာ သုတ္တေ ယောဇေတဗ္ဗာ သိယုံ၊ ကိံ သော ကမော ကာရဏနိရပေက္ခော, ဥဒါဟု ကာရဏသာပေက္ခောတိ? ကိဉ္စေတ္ထ—ယဒိ တာဝ ကာရဏနိရပေက္ခော ဟာရနယာနံ အနုက္ကမော၊ အနေကေ အတ္ထာ ဝုစ္စမာနာ အဝဿံ ဧကေန ကမေန ဝုစ္စန္တီတိ။ ဧဝံ သန္တေ ယေန ကေနစိ ကမေန သုတ္တေ ယောဇေတဗ္ဗာ သိယုံ၊ တထာ သတိ နိယမော နိရတ္ထကော သိယာ။ အထ ကာရဏသာပေက္ခော၊ ကိံ တံ ကာရဏန္တိ? ဣတရော ကာရဏဂဝေသနံ အကတွာ အတ္ထော ဧဝေတ္ထ ဂဝေသိ-တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယေန "**နာယမနုယောဂေါ န ကတ္ထစိ အနုက္ကမေ နိဝိသ-တီ**"တိ ဝတွာ "န ပန မယံ ဒေဝါနံပိယဿ မနောရထဝိဃာတာယ စေတေ-မာ"တိ ကမကာရဏံ ဝိစာရေန္တော "**အပိစာ**"တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရဿ တာဝ အာဒိတော ဒေသနာယ ကာရဏံ ပတိဋ္ဌပေတိ။ တတ္ထ **ဓမ္မဒေသနာယ နိဿယော** အဿာဒါဒီနဝနိဿရဏာနိ၊ သရီရံ အာဏတ္တိ။ **ပကတိယာ** သဘာဝေန။ နိဒ္ဒါရဏေန ဝိနာပိ **ပတိဋ္ဌာဘာဝတော** နိဿယဘာဝတော။

"**တထာ ဟိ ဝက္ခတီ**"တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တံ အတ္ထံ ပါကဋတရံ ကရောတိ။ သော နယော ဣတရေသုပိ။

ဝိစယာနန္တရန္တိ ဝိစယဟာရာနန္တရံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **တထာ ဟီ**တိ လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေ ယုတ္တာယုတ္တာနံ ကာရဏပရမ္ပရာယ ပရိဂ္ဂဟိတ-သဘာဝါနံ အဝုတ္တာနမ္ပိ ဧကလက္ခဏတာယ ဂဟဏံ ဝုတ္တံ။

အတ္ထတော နိဒ္ဒါရိတာနန္တိ' အတ္ထုဒ္ဓါရပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိအာဒိအတ္ထတော သုတ္တန္တရတော ဥဒ္ဒရဏံ သံဝဏ္ဏိယမာနသုတ္တေ အာနီတာနံ ပါဠိဓမ္မာနံ။ သဒ္ဒတော, ပမာဏန္တရတော စ လဒ္ဓါနံ ဣမ ဝိစာရေတဗ္ဗတ္တာ အာဟ "**နိရ-ဝသေသတော**"တိ။ **အတ္ထဿာ**တိ အဘိဓေယျတ္ထဿ။ **ဓမ္မဿာ**တိ သဘာဝ-ဓမ္မဿ။ **တတ္ထ တတ္ထ တံ အဘိနိရောပေတီ**တိ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ, ဓမ္မေ စ တံ နာမံ အဘိနိရောပေတိ၊ "အယမေဝံနာမော"တိ ဝေါဟရတိ။ "အတ္ထဿ, ဓမ္မဿာ"တိ ပဒဒွယေန သာမညတော အတ္ထော, ဓမ္မော စ အနဝသေသတော ဂဟိတောတိ အာဟ "**အနဝသေသပရိယာဒါန**"န္တိ၊ ယတော ဝုတ္တံ "တတ္ထ တတ္ထာ"တိ။ **တထာ**တိ ယထာ အနဝသေသတ္တာဝဗောဓဒီပကံ အနဝသေသ-ပရိယာဒါနံ ကတံ စတုဗျူဟပါဠိယံ၊ ဧဝံ **ပုနပ္ပုနံ ဂဏှာပေတီ**တိ ဧတ္ထ အသဒ္ဒဝတိ အတ္ထာ ပဝတ္တိဝသေန လဗ္ဘမာနာ သမ္မာပဋိပတ္တိ ဥဒ္ဒရဏာတိ ဥပသံ-ဟာရတ္ထော တထာ-သဒ္ဒေါ။

တေနေဝါတိ သုတ္တန္တရသံသန္ဒနေန သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မန္တရာဝဠနူပါယ-ဘာဝေန ဧဝ။ **ယတော**တိ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဠနေန သာဓာ-ရဏာဒိဓမ္မဝိဘဇနူပါယတ္တာ။ **ပဋိဝိဘတ္တသဘာဝေ**တိ ပဋိဘာဂဘာဝေန ဝိဘတ္တသဘာဝေ။

တေ ဓမ္မာတိ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တိတဓမ္မာ။ န ပရိယာယဝိဘာဝနာ ပညတ္တိဝိဘာဂပရိက္ခါဟိကာတိ အာဟ “**ပရိယာ။ပ။ သုဗောဓနတ္ထာ**”တိ။

ပုစ္ဆာဝိသောဓနံ ဝိသဇ္ဇနံ။ **အာရမ္ဘဝိသောဓနံ** ဒေသနာယ အတ္ထကထနံ။ တဒုဘယဝိစာရော ဓာတာဒီသု အသမ္မုယှန္တဿေဝ သမ္ဘဝတီတိ အာဟ “**ဓာတာယတနာ။ပ။ သမ္မာဒေတု**”န္တိ။ **သုဒ္ဓေါ အာရမ္ဘော**တိ အာဒိပါဠိနိဒ္ဒေသနေနပိ အယမေဝတ္ထော ဥဒါဟဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“**ကာရဏာကာရော**”တိ ပဒဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ပဘေဒတော ဒေသနာကာရော**တိ ဝေဝစနံ။ **နိဒ္ဒါရေတွာ ဝုစ္စမာနာနီ**တိ ဥဒ္ဓရိတွာ သမာရောပိယမာနာနီတိ အဓိပ္ပါယော။ **သုတ္တဿ အတ္ထံ တထတ္တာဝဗောဓာယာ**တိ သုတ္တဿ ပဒတ္ထာဝဂမမုခေန စတုသစ္စာဘိသမယာယ။

ဝေနေယျတ္တယယုတ္တော အတ္ထနယတ္တယူပဒေသော “**ဝေနေယျတ္တယပ္ပယောဇိတော**”တိ ဝုတ္တော။ ဝေနေယျတ္တယဉှိ ပစ္စယသမဝါယေ တဒုပဒေသဖလံ အဓိဂန္တုံ အတ္ထံ ပယောဇေတီ နာမာတိ။ **တဒနုက္ကမေနေဝါ**တိ တေသံ ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီနံ ဒေသနာနုက္ကမေနေဝ။ **တေ**တိ တယော အတ္ထနယာ။ **တေသ**န္တိ ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီနံ။ ယထာ ဥဒ္ဒေသာဒီနံ သင်္ခေပမဇ္ဈိမဝိတ္ထာရဝုတ္တိယာ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဥပကာရတာ၊ ဧဝံ တေသံ အတ္ထနယာနံ။ **တဿာ**တိ အတ္ထနယတ္တယဿ။ **တတ္ထာ**တိ တဿံ တဿံ ဘူမိယံ။

သမုဋ္ဌာနံ နိဒါနံ။ **အနေကဓာ** သဒ္ဒနယတော, နိရုတ္တိနယတော စာတိ အနေကပ္ပကာရံ။ **ပဒစ္ဆေဒေါ** သဒ္ဒစ္ဆေဒေါ။ **ဝိဓိ အနုဝါဒေါ**တိ ဇာဒမေတ္တ ဝိဓိဝစနံ၊ အယမနုဝါဒေါတိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သမာဓာတဗ္ဗာ**တိ ပရိဟရိတဗ္ဗာ။ **အနုသန္ဓိယာ အနုရူပံ နိဂမေတဗ္ဗ**န္တိ ယာယ အနုသန္ဓိယာ သုတ္တေ ဥပရိ ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ တဒနုရူပံ သံဝဏ္ဏနာ နိဂမေတဗ္ဗာ။ **ပယောဇန**န္တိ ဖလံ။ **ပိဏ္ဍတ္ထော**တိ သင်္ခေပတ္ထော။ **အနုသန္ဓီ**တိ ပုစ္ဆာနုသန္ဓိအာဒိအနုသန္ဓိ။ **ဥပေါဂ္ဃာတော**တိ နိဒဿနံ။ **စာလနာ**တိ စောဒနာ။ **ပစ္စုပဋ္ဌာနံ** ပရိဟာရော။

ပကတိအာဒိပဒါဝယဝံ ဘိန္ဒိတွာ ကထနံ **ဘေဒကထာ** ယထာ “ဒိဗ္ဗန္တီတိ ဒေဝါ”တိ[1]။ ပဒဿ အတ္ထကထနံ **တတ္တကထာ** ယထာ “ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘူ အနာစရိယကော”တိ[2]။ **ပရိယာယဝစနံ** ဝေဝစနဂ္ဂဟဏံ ယထာ “ပညာ ပဇာနနာ”တိ[3]။ ဝိစယယုတ္တိစတုဗျူဟပရိဝတ္တနဟာရေကဒေသ-သင်္ဂဟိတာ, ဝေဝစနဟာရသင်္ဂဟိတာ စာတိ အာဟ “**တေ ဣမေ ကတိပယ-ဟာရသင်္ဂဟိတာ**”တိ။

အတ္တနော ဖလံ ဓာရေတီတိ **ဓမ္မော**တိ ဟေတုနော ဓမ္မဘာဝေါ ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ ဉာပကဟေတုပိ ဉာဏကရဏဋ္ဌေန ကာရကေ ပက္ခိပိတွာ အာဟ “**ကာရကော သမ္ပာပကောတိ ဒုဝိဓော**”တိ။ ပုန စက္ခုဗီဇာဒိနိဗ္ဗတ္တကမေဝ ကာရကံ ကတွာ ဒဿေန္တော “**ပုန။ပ။တိဝိဓော**”တိအာဒိမာဟ။ “တယော ကုသလဟေတူ”တိအာဒိနာ[4] အာဂတာ အလောဘာဒယော, လောဘာဒယော စ **ဟေတုဟေတု** နာမ။ “**စတ္တာရော** ခေါ ဘိက္ခဝေ မဟာဘူတာ ဟေတု, **စတ္တာရော** မဟာဘူတာ ပစ္စယော ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာ”တိအာဒိနာ[5] အာဂတော **ပစ္စယဟေတု** နာမ။ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ အတ္တနော ဝိပါကံ ပတိ **ဥတ္တမဟေတု** နာမ။ စက္ခာဒိဗီဇာဒိ စက္ခုဝိညာဏအင်္ကုရာဒီနံ **အသာဓာ-ရဏဟေတု** နာမ။ ကုသလာကုသလာနံ သတိပိ ပစ္စယဓမ္မဘာဝေ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-ဖလဝိသေသဟေတုဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဂဟဏံ၊ သဒ္ဒမဂ္ဂါနံ ပန ဉာပကသမ္ပာ-ပကဟေတုဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အင်္ကုရာဒိကဿ အသာဓာရဏဟေတု ဗီဇာဒိသမာနဇာတိယဟေတုတာယ **သဘာဂဟေတု**။ သာဓာရဏဟေတု ဘူသလိလာဒိအသမာနဇာတိယတာယ **အသဘာဂဟေတု**။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ-သန္တာနိကော **အဇ္ဈတ္တိကဟေတု**၊ ဣတရော **ဗာဟိရဟေတု**။ ကေစိ ပန “သသန္တာနိကော အဇ္ဈတ္တိကဟေတု၊ ဣတရော ဗာဟိရဟေတူ”တိ ဝဒန္တိ။ **ပရိဂ္ဂါဟကော** ဥပတ္ထမ္ဘကော။ **ပရမ္ပရဟေတု** ဥပနိဿယပစ္စယော။

နိဗ္ဗာနဿ အနိဗ္ဗတ္တနိယေပိ သမုဒယပ္ပဟာနသမုဒယနိရောဓာနံ အဓိဂမာဓိ-ဂန္တဗ္ဗဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ ပတိ မဂ္ဂဿ ဟေတုဘာဝေါ ဝိယ မဂ္ဂံ ပတိ နိဗ္ဗာနဿ ဖလဘာဝေါ ဥပစာရသိဒ္ဓေါတိ အာဟ “**ဖလပရိယာယော လဗ္ဘတီ**”တိ။

ပဋိပဇ္ဇမာနဘူမိ မဂ္ဂဓမ္မော။ **ပဋိပန္နဘူမိ** ဖလဓမ္မော။

၁-မ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၇-၃၆၃၊ ခု ၈-၁၉၇၊ ခု ၉-၁၇၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-အဘိ ၁-၂၁၄၊ ၂၁၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-မ ၃-၆၇-ပိဋ္ဌေ။

'ကိစ္စတော'တိ သရသတော။ **လက္ခဏတော**တိ ဥပလက္ခဏတော။ **သာမညတော**တိ သမာနဘာဝတော။ တေန သမာနဟေတုတာ, သမာနဖလတာ, သမာနာရမ္မဏတာ စ ဂဟိတာ ဟောတီတိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ **လက္ခဏဟာရနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ**[1] ဝုတ္တမေဝ။

အပိစေတ္ထ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂဝိရောဓပကရဏလိင်္ဂသဒ္ဒန္တရသန္နိဓာနသာမတ္ထိယာဒိနာပိ ဝိသေသန နယဝိဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **သမ္ပယောဂတော** တာဝ နယဝိဘာဝနာ— "နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထယိဒံ စိတ္တ"န္တိ[2] စိတ္တဿ လဟုပရိဝတ္တိတာ ဂဟိတာ၊ တံသမ္ပယောဂတော စေတသိကာနမ္ပိ ဂဟိတာဝ ဟောတိ အညတ္ထ နေသံ စိတ္တေန သမ္ပယောဂဒီပနတော။ အထ ဝါ "သညိနော"တိ။ သညာသဟိတတာဝစနေန ဟိ နေသံ ဝေဒနာစေတနာဒိဝန္တတာပိ **သမ္ပယောဂတော** ဒီပိတာ ဟောတိ။

ဝိပ္ပယောဂတော—"အဟေတုကာ"တိ။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ ဟိ ဓမ္မာ "သဟေတုကာ"တိ ဝုတ္တာတိ တဗ္ဗိဓုရာ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယောဂတော "အဟေတုကာ"တိ ဝုတ္တာတိ ဝိညာယတိ။ အထ ဝါ "အသညိနော"တိ။ သညာဝိပ္ပယုတ္တာ ဟိ ဓမ္မပဝတ္တိ ဣဓာဘိပ္ပေတာ၊ န သညာယ အဘာဝမတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။

ဝိရောဓတော—"အဋ္ဌမကော[3], သဒ္ဓါနုသာရီ"တိ[4] စ ဝုတ္တေ တံ သန္တတိယံ သံယောဇနတ္တယပ္ပဟာနံ ဝိညာယတိ၊ တထာ "သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ"တိ[5] ဝုတ္တေ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယသံယောဇနပ္ပဟာနံ၊ "ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ"တိ[5] ဝုတ္တေ အနဝသေသသံယောဇနပ္ပဟာနံ ဝိညာယတိ။

ပကရဏတော—"အဗျာကတာ ဓမ္မာ"တိ[6]။ အဓိကာရတော ဟိ ကုသလာကုသလဘာဝေန န ကထိတာတိ ဉာယတိ။ "ဥပဓိ ဟိ နရဿ သောစနာ"တိ[7] စ။ ဗာဟိရာ ဟိ ဓမ္မာ ဣဓ "ဥပဓီ"တိ အဓိပ္ပေတာတိ ဝိညာယတိ။

လိင်္ဂတော—"သီတေနပိ ရုပ္ပတိ၊ ဥဏှေနပိ ရုပ္ပတီ"တိအာဒိ[8]။ သီတာဒိဂ္ဂဟဏေန ဟိ လိင်္ဂေန ဘူတုပါဒါယပ္ပကာရဿေဝ ဓမ္မဿ ရူပဘာဝေါ၊ န ဣတရဿ။

သဒ္ဒန္တရသန္နိဓာနတော—"ကာယပဿဒ္ဓိ, ကာယာယတန"န္တိ။ "ယာ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿာ"တိအာဒိ ဝစနတော ဟိ ပုရိမော ကာယသဒ္ဒေါ သမူဟဝါစီ၊ ဣတရော အာယတနသဒ္ဒသန္နိဓာနတော ပသာဒဝါစီ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၇-၃၀၉၊ ၃၁၀-ပိဋ္ဌေသု။
၄-အဘိ ၃-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ဒီ ၂-၂၅၁၊ မ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-အဘိ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။
၇-သံ ၁-၆၊ ၁၀၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၈-သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။ ၉-အဘိ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

သာမတ္ထိယတော—“သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တံ”[၁],“သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏ္ဍဿာ”တိ[၂] စ၊ တထာ “သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ။ပ။ ဖရိတ္ဝာ ဝိဟရတီ”တိအာဒိ[၃]။ ဧတ္ထ ဟိ သတိပိ သဗ္ဗသဒ္ဒဿ အနဝသေသသတ္တဝါစကတ္တေ အာဒိတ္တတာ သာပေက္ခဿေဝ အတ္တဿ ဝါစကတ္တာ ပဒေသဝါစီ သဗ္ဗသဒ္ဒေါ၊ လောကသဒ္ဒေါပိ သတ္တဝါစီ။ သတ္တာရမ္မဏာ ဟိ အပ္ပမညာတိ။ တထာ “မာတရံ ပိတရံ ဟန္တွာ”တိ[၄] သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဟိ သပဋိက္ခေပတော, မာတုပိတုဃာတကမ္မဿ စ မဟာသာဝဇ္ဇတာပဝေဒနတော, ဣမ စ တဒနုညာယ ကတာယ မာတုပိတုဋ္ဌာနိယာ တာဒိသာ ကေစိ ပါပဓမ္မာ ဝေနေယျဝသေန ဂဟိတာ ဝိညာယတိ။ ကေ ပန တေတိ? တဏှာမာနာ။ တဏှာ ဟိ ဇနနီ သတ္တာနံ။ “တဏှာ ဇနေတိ ပုရိသ”န္တိ[၅] ဟိ ဝုတ္တံ။ ပိတုဋ္ဌာနိယော မာနော တံ နိဿာယ အတ္တသမ္ဘာဝနတော “အဟံ အသုကဿ ရညော, ရာဇမဟာမတ္တဿ ဝါ ပုတ္တော”တိ ယထာ။ **သာမတ္ထိယာဒီနန္တိ** **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဒေသပကတိအာဒယော သင်္ဂယှန္တိ။

လဒ္ဓမာနပဒတ္ထနိဒ္ဓါရဏမုခေနာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ လဒ္ဓမာန-အဿာဒါဒိဟာရပဒတ္ထနိဒ္ဓါရဏဒွါရေန။ **ယထာလက္ခဏ**န္တိ ယံ ယံ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာနုရူပံ ဝါ **ယထာလက္ခဏံ**။ ဟေတုဖလာဒီနိ ဥပဓာရေတ္ဝာ ယောဇေတဗ္ဗာနိ တေသံ ဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ ဟေတုဖလာဒယော ယေ ယသ္မိံ ဟာရေ သဝိသေသံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ တေ ဒဿေတုံ “**ဝိသေသတော ပနာ**”တိအာဒိမာဟ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရ

၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၅။ **အန္ဝတ္ထသညုတန္တိ** အတ္ထာနုဂတသညာဘာဝံ၊ “ဒေသနာဟာရော”တိ အယံ သညာ အန္ဝတ္ထာ အတ္ထာနုဂတာတိ အတ္ထော။

၁-သံ ၂-၂၅၁၊ ဝိ ၃-၄၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၁-၃၂-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၃-ဒီ ၁-၂၃၄၊ ဒီ ၃-၁၈၇၊ မ ၁-၄၆၊ ၁၈၁၊ ၃၇၁၊ ၄၁၁၊ မ ၂-၂၆၃၊ မ ၃-၁၈၅၊ အဘိ ၂-၂၈၄-ပိဋ္ဌေသု။
၄-ခု ၁-၅၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၅-သံ ၁-၃၄၊ ၃၅-ပိဋ္ဌေသု။

အဝုတ္တမေဝါတိ ပုဗ္ဗေ အသံဝဏ္ဏိတပဒမေဝ။ “**ဓမ္မံ ဝေါ**”တိအာဒိ°ဝဏ္ဏနာယ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေတုံ “**ကတ္ထ ပဿ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေပိဋကဿ ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သံဝဏ္ဏနာလက္ခဏံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ၊ တဉ္စ ပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ဂါဟကေ သုတ္တပဒေ သံဝဏ္ဏေန္တေဟ ဝိဘာဝေန ဂဟိတေ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “**ဒေသနာဟာရေန။ပ။ ဒဿေတီ**”တိ။

ယေသံ အဿာဒါဒီနံ ဝိဘဇနလက္ခဏော ဒေသနာဟာရော၊ တေ ဂါထာယ ဇာတိပိ အာဂတေ “အဿာဒံ အာဒီနဝ”န္တိအာဒိနာ ဥဒါဟရဏဝသေန ဝိဘဇိတုံ “**တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိ ဂါထာယံ ဝုတ္တော ကတမော အဿာဒေါ။ အထ ဝါ “အဿာဒံ အာဒီနဝ”န္တိ အာဒိနာ ယော ဣဓ အဿာဒါဒီနံ ဥဒ္ဒေသော၊ တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါတိ စေတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ကမ္မကရဏဘူတာနံ ဝိသယဝိသယိတာလက္ခဏာနံ အဿာဒဒွယာနံ နိဒဿနတ္ထံ ဂါထာဒွယုဒါဟရဏံ၊ တထာ ကာမဝိပရိဏာမလက္ခဏာနံ, ဝဋ္ဋဒုက္ခလက္ခဏာနံ စာတိ ဒုဝိဓဿာပိ အာဒီနဝဿ နိဒဿနတ္ထံ “အရိယမဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာန”န္တိ ဒုဝိဓဿာပိ နိဿရဏဿ နိဒဿနနိဒဿနတ္ထဉ္စ ဒွေ ဒွေ ဂါထာ ဥဒါဟဋာ။

ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိန္တိ[၂] ဧတ္ထ ဓမ္မစာရိနော မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနေဟိ သာတိသယာရက္ခာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ သမ္ပတ္တိဘဝေသုပိ ဝိပရိဏာမသင်္ခါရဒုက္ခတာဟိ ဒုဂ္ဂတိဘာဝေါ ဧကန္တတောဝါတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “**နိဿရဏံ အနာမသိတွာ**”တိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “နိဗ္ဗာနံ ဝါ ဥပနိဓာယ သဗ္ဗာ ဥပပတ္တိယော ဒုဂ္ဂတီ”တိ။

အဝေက္ခဿူတိ ဝိဒူနံ။ တဿာ ပန အဝေက္ခာယ ပဝတ္တိအာကာရော, ဝိသယော, ကတ္တာ စ “သုညတော, လောကံ, မောဃရာဇာ”တိ ပဒတ္တယေန ဝုတ္တာတိ အာဟ “**သုညတော။ပ။ အာကာရော**”တိ။ တတ္ထ သင်္ခါရာနံ သုညတာ အနတ္တသဘာဝတာယ, အတ္တသုညတာယ စ သိယာ။ ယတော တေန ဝသဝတ္တိနော, အတ္တသာရဝိရဟိတာ စ၊ ယတော တေ အနတ္တာ, ရိတ္တာ, တုစ္ဆာ စ အတ္တနာ၊ တဒုဘယံ ဒဿေတိ “**အဝသဝတ္တိတာ**”တိအာဒိနာ။ **ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ**တိ ဧဝံ ပဋိပတ္တိယာ မစ္စုတရော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ ပရိကပ္ပေတွာ ဝိမိယမာနဿ မစ္စုတရဏဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ဒေသနာယ ပစ္စက္ခတော သိဒ္ဓမာနံ သာတိသယံ ဖလန္တိ အာဟ “**တဿ ယံ။ပ။ ဖလ**”န္တိ။

၁-မ ၃-၃၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၅-၂၁၅၊ ခု ၁၀-၄၊ ၂၉၊ ခုဂါ၁၉၃-ပိဋ္ဌေသု။

၆။ **ဥဒါဟရဏဝသေနာ**တိ နိဒဿနဝသေန။ တတ္ထ "**ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေနာ**"တိ ဣမိနာ ဥဃ္ဃဋိတညုအာဒိပုဂ္ဂလပယောဇိတေ အဿာဒါဒီသု **ဘဂဝတော** ဒေသနာဝိသေသောတိ ဒဿေတိ။

ဃဋိတမတ္တန္တိ သောတဒွါရာနုသာရေန မနောဒွါရိကဝိညာဏသန္တာနေန အာလမ္ဗိတမတ္တံ။ **သဿတာဒိအာကာရဿာ**တိ သဿတုစ္ဆေဒါကာရဿ။ ဣဒ္ဒိ ဒွယံ ဓမ္မဒေသနာယ **စာလေတဗ္ဗံ**၊ န အနုလောမိကခန္တိ, ယထာဘူတဉာဏံ ဝါ။ ဧတသ္မိံ စတုက္ကေ အာသယသာမညတာ။ ဝုတ္တဉှေတံ—

"သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စ၊ ခန္တိ စေဝါနုလောမိကာ။
ယထာဘူတဉ္စ ယံ ဉာဏံ၊ ဧတံ အာသယသညိတ"န္တိ[၁]။

စလနာယာတိ ဝိက္ခမ္ဘနာယ။ **ဗရာနုဝတ္တိယာ**တိ သမုစ္ဆေဒနာယ။ ဥဃ္ဃဋိတေ ဇာနာတီတိ **ဥဃ္ဃဋိတညူ**တိ မူလဝိဘုဇာဒိပက္ခေပေန သဒ္ဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဝိပဉ္စိတ**န္တိ "ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တီ"တိအာဒီသု[၂] ဝိယ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသောတိ အာဟ "**မန္ဒံ သဏိက**"န္တိ။ နိဿရဏအာဒီနဝနိဿရဏအဿာဒါဒီနဝနိဿရဏာနံ ဝိဘာဝနာ ဝေနေယျတ္တယဝိနယနသမတ္ထာ။

စတ္တာရောတိ အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ အဿာဒေါ အာဒီနဝေါ စ အဿာဒေါ နိဿရဏဉ္စာတိ ဧတေ စတ္တာရော။ ယဒိ နိဿရဏဝိဘာဝနာ ဝေနေယျဝိနယနသမတ္ထာ၊ ကသ္မာ ပဌမော န ဂဟိတောတိ အာဟ "**အာဒီနဝါဝစနတော**"တိ။ ယဒိ ဟိ ဥဃ္ဃဋိတညုံ သန္ဓာယ အယံ နယော ဝုတ္တော၊ နိဿရဏမတ္တေန သိဒ္ဓံ သိယာ။ အထ ဝိပဉ္စိတညုံ, နေယျံ ဝါ၊ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ နိဿရဏဉ္စ ဝတ္တဗ္ဗော သိယာ? တထာ အပ္ပဝတ္တတ္တာ န ဂဟိတော။ တေနာဟ "အာဒီနဝါဝစနတော"တိအာဒိ။ **ဒေသန**န္တိ သာမညတော ဂဟိတံ "သုတ္တေကဒေသံ ဂါထံ ဝါ"တိ ဝိသေသေတိ။ ပဒပရမအဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ သဥပါယဿ နိဿရဏဿ အနာမဋ္ဌတ္တာ။

"**ကလျာဏ**"န္တိ ဣမိနာ ဣဋ္ဌဝိပါကော၊ "**ပါပက**"န္တိ အနိဋ္ဌဝိပါကော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ "**အယံ အဿာဒေါ၊ အယံ အာဒီနဝေါ**"တိ။ လာဘာဒီနံ ပုညဖလတ္တာ တဒနုရောဓံ ဝါ သန္ဓာယ "**အယံ အဿာဒေါ**"တိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗိပရိယာယေန အလာဘာဒီနံ **အာဒီနဝ**တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၁-၂၃၉၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၊ သာရတ္ထ-ဋ္ဌ ၁-၇၅၊ ၂၄၉၊ ဝိမတိ-ဋ္ဌ ၁-၅၄-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၂-အံ ၁-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

ကာမာတိ ကိလေသကာမသဟိတာ ဝတ္ထုကာမာ။ **ဝိရူပရူပေနာ**တိ အပ္ပတိရူပါကာရေန။ **မထေန္တီ**တိ မဒ္ဒန္တိ။ **ပဗ္ဗဇိတောမှိ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော အမှိ။ **အပဏ္ဏက**န္တိ အဝိရဇ္ဈနကံ။ **သာမည**န္တိ သမဏဘာဝေါ။ သမိတပါပ-ဘာဝေါယေဝ **သေယျော** သုန္ဒရတရော။

တတ္ထ "ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ မနောရမာ"တိ အယံ အဿာဒေါ၊ "ဝိရူပရူပေန မထေန္တိ စိတ္တ"န္တိ အယံ အာဒီနဝေါ၊ "အပဏ္ဏကံ သာမည"န္တိ ဣဒံ နိဿရဏန္တိ အာဟ "**အယံ ။ပ။ နိဿရဏဉ္စာ**"တိ။

ဖလာဒီနံ ဧကကဝသေန စ တိကဝသေန စ ပါဠိယံ ဥဒါဟဋတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဒုကဝသေနပီ**"တိ။

သုခါ ပဋိပဒါ, ဒုက္ခာ ပဋိပဒါတိ ယာ ဒွေ ပဋိပဒါ၊ တာသု ဧကေကာ ဒန္ဓခိပ္ပါဘိညတာယ ဒွေ ဒွေ ဟောန္တီတိ အာဟ "**ပဋိပဒါဘိညာကတော ဝိဘာဂေါ ပဋိပဒါကတော ဟောတီ**"တိ။ ကတပုဗ္ဗကိစ္စဿ ပထဝီကသိဏာ-ဒီသု သဗ္ဗပဌမံ "ပထဝီ"တိအာဒိနာ ပဝတ္တမနသိကာရော **ပဌမသမန္နာဟာရော**။ **ဥပစာရ**န္တိ ဥပစာရဇ္ဈာနံ။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတာယ ဈာနမ္ပိ "**ပဋိပဒါ**"တိ ဝုစ္စတိ။ တဒညာ ဟေဋ္ဌိမပညတော အဓိကာ ပညာတိ ကတွာ "**အဘိညာ**"တိ ဝုစ္စတိ။

ကိလေသေတိ နီဝရဏပ္ပကာရေ, တံသဟဂတကိလေသေ စ။ **အင်္ဂပါတု-ဘာဝ**န္တိ ဝိတက္ကာဒိဈာနင်္ဂပဋိလာဘံ။

အဘိနိဝိသန္တောတိ ပဋ္ဌပေန္တော။ **ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော**တိ ရူပါရူပဓမ္မေ လက္ခဏာဒီဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဏှန္တော။ ပရိဂ္ဂဟိတရူပါရူပဿ မဂ္ဂပါတုဘာဝ-ဒန္ဓတာ စ နာမရူပဝဝတ္ထာနာဒီနံ ကိစ္ဆသိဒ္ဓိယာ သိယာတိ န ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟ-ကိစ္ဆတာယ ဧဝ ဒုက္ခာပဋိပဒတာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ စေ? န, နာမရူပဝဝတ္ထာပနာဒီနံ ပစ္စနီကကိလေသမန္ဒတာယ သုခသိဒ္ဓိယမ္ပိ တထာသိဒ္ဓဝိပဿနာသဟဂတာနံ ဣန္ဒြိယာနံ မန္ဒတာယ မဂ္ဂပါတုဘာဝဒန္ဓတာ။ **ရူပါရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ**တိ အကိစ္ဆေနပိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ကိစ္ဆေန ပရိဂ္ဂဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ **နာမရူပံ ဝဝတ္ထာပေန္တော**တိ "နာမရူပမတ္တမေတံ၊ န အညော ကောစိ သတ္တာဒိကော"တိ ဝဝတ္ထာပနံ ကရောန္တော။ ကတရော ပနေတ္ထ ဝါရော ယုတ္တရူပေါတိ? ယော ကောစိ သကိံ, ဒွိက္ခတ္တုံ, အနေကသတက္ခတ္တုန္တိ ဧဝမာဒီသု ဟိ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရေသု သကိံ, ဒွိက္ခတ္တုဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝါရော သုခါ ပဋိပဒါ ဧဝ၊ န တတော ဥဒ္ဓံ သုခါ ပဋိပဒါ ဟောတိ၊ တသ္မာ တိက္ခတ္တုံ

ဝိက္ခမ္ဘနဝါရတော ပဌမာယ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပိစ ကလာပသမ္မသနာဝသာနေ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ ဥပ္ပန္နဿ ဝိပဿနုပက္ကိလေသဿ တိက္ခတ္တုံ ဝိက္ခမ္ဘနေန ကိစ္ဆတာဝါရော ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ ဒန္ဓတ္တာ ပဋိပဒါယ တေသံ အကိစ္ဆတ္တေပိ ပုရိမာနံ ကိစ္ဆတ္တေ ဒုက္ခာပဋိပဒတာ ဝုတ္တနယာဝ။ ယဿ ပန သဗ္ဗတ္ထ အကိစ္ဆတာ၊ တဿ ပရမုက္ကံသဂတာ သုခါ ပဋိပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယထာ **နာမ**ရူပပရိဂ္ဂဟကိစ္ဆတာယ မဂ္ဂပါတု**ဘာဝ**ဒန္ဓတာယ ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ ဝုတ္တာ၊ တထာ တဗ္ဗိပရိယာယေန စတုတ္ထီ, တဒုဘယဝေါမိဿတာဝသေန ဒုတိယာ, တတိယာ စ ဉာတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**ဣမိနာ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ**"တိ။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ "**ဝိပဿနာပက္ခိကာ ဝေါ**"တိ ဝုတ္တံ။

ဟေတုပါယဖလေဟီတိ ဧတ္ထ တဏှာစရိတတာ, မန္ဒပညတာ စ ပဌမာယ ပဋိပဒါယ **ဟေတု**၊ တဏှာစရိတတာ, ဥဒတ္တပညတာ စ ဒုတိယာယ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတတာ, မန္ဒပညတာ စ တတိယာယ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတတာ, ဥဒတ္တပညတာ စ စတုတ္ထိယာ။ **ဥပါယော** ပန ယထာက္ကမံ သတိသမာဓိဝီရိယပညိန္ဒြိယာနိ, သတိပဋ္ဌာနဈာနသမ္မပ္ပဓာနသစ္စာနိ စ ဥပနိဿယဘူတာနိ။ **ဖလံ** ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာနံ။

သမာဓိမုခေနာတိ သမာဓိမုခေန ဘာဝနာနုယောဂေန။ တေနေဝါဟ "**သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဝိပဿနာယာ**"တိ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ နေတ္တိပ္ပကရဏေ။ ဝက္ခတိ "ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ သေက္ခဖလ"န္တိ, "ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိကာမဓာတုသမတိက္ကမ"န္တိ စ။ **သော**တိ အနာဂါမီ။

တေနာတိ ပဋိပက္ခေန။ **တတော**တိ ပဋိပက္ခတော။ သမာနာဓိကရဏဝသေန စ စေတောဝိမုတ္တိသဒ္ဒါနံ သမာသံ ကတွာ ဘိန္နာဓိကရဏဝသေန ဝတ္တုံ "**အထ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုန "**စေတသော ဝါ**"တိအာဒိနာ အညပဒတ္ထဝသေန စေတောဝိမုတ္တိပဒါနံ သမာသံ ဒဿေတိ။ ဝိညာဏပရိယာယေန စေတော-သဒ္ဒေန ဝုတ္တယောဇနာ န သမ္ဘဝတီတိ အာဟ "**ယထာသမ္ဘဝ**"န္တိ။

ဟာ-သဒ္ဒေါ ဂတိအတ္ထော၊ ဂတိ စေတ္ထ ဉာဏဂတီတိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ဟာတဗ္ဗာတိ ဂမေတဗ္ဗာ**"တိ။ **နေတဗ္ဗာ**တိ ဉာပေတဗ္ဗာ။

၇။ **တန္တိ** ပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ။ **ဉာဏဝိဘာဂေနာ**တိ သုတမယာဒိဉာဏပ္ပဘေဒေန။ **နိဗ္ဗတ္တန**န္တိ ဥပ္ပါဒနံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဥဂ္ဃဋိတညုတာတိအာဒိပုဂ္ဂလဝိဘာဂဘူတေ ဒေသနာဘာဇနေ။ **ဒေသနာယ**န္တိ သုတ္တေ။ **တံ ဒေသေတု**န္တိ တံ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ဒေသေတုံ။ "သွာယံ ဟာရော ကထံ သမ္ဘဝတီ"တိ ကေစိ ပဌန္တိ။

သာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရဓမ္မတ္ထာနံ ဝိမံသနပညာ။ **အဓိကာရတော**တိ "သတ္ထာ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသယတီ"တိအာဒိအဓိကာရတော။ **သာမတ္ထိယတော** ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိဝေနေယျဝိနယနသမတ္ထဘာဝတော။ **ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ဥပဓာရဏ**န္တိ ဝတွာပိ "အဓိကာရတော သာမတ္ထိယတော ဝါ"တိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

"**ဝီမံသာဒိပရိယာယဝတီ** ပဌမဝိကပ္ပဝသေန၊ **ဝီမံသာဒိဝိဘာဂဝတီ** ဒုတိယဝိကပ္ပဝသေန၊ စိန္တာယ ဟေတုဘူတာယ နိဗ္ဗတ္တာ **စိန္တာမယီ**"တိ ဧဝမာဒိဝုတ္တနယာနုသာရေန သက္ကာ ယောဇေတုန္တိ အာဟ "**သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါ**"တိ။

သုတစိန္တာမယဉာဏေသူတိ သုတမယဉာဏေ စ စိန္တာမယဉာဏေ စ သုတစိန္တာမယဉာဏေသု စ သုတစိန္တာမယဉာဏေသူတိ ဧကဒေသသရူပေကသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ စိန္တာမယဉာဏေ ယေဝ ဟိ ပတိဋ္ဌိတာ မဟာဗောဓိသတ္တာ စရိမဘဝေ ဝိပဿနံ အာရဘန္တိ၊ ဣတရေ သုတစိန္တာမယဉာဏေသူတိ။ **ဧတေဟီ**တိ တထာ ပဝတ္တေဟိ။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ "ဥပါဒါရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတီ"တိအာဒိနာ **ပဋိပဒါကထာယံ**[၁] ဝုတ္တနယေန။

၈။ ပရတော ဃောသော ပစ္စယဘူတော **ဧတိဿာ**တိ အဓိပ္ပါယော။ "**ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတေန စ ယောနိသောမနသိကာရေနာ**"တိ ဣဒံ အာဝုတ္တိနယေန ဒုတိယံ အာဝဋ္ဋတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေန သာဝကာနံ ဘာဝနာမယဉာဏုပ္ပတ္တိ သင်္ဂဟိတာ ဟောတိ၊ သာဝကာနမ္ပိ ဝါ ဉာဏုပ္ပတ္တိ ဣဓာဓိပ္ပေတာ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိဝိဘာဂကထနတော။ တေသံ ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တကေသေသနယောပိ ပဋိက္ခိတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "**အာသယပယောဂပဗောဓေသု နိပ္ဖါဒိတတ္တာ**"တိ ဧတေန ပဌမစက္ကဒွယပရိယာပန္နာနိ ပုဗ္ဗဟေတုသင်္ဂဟာနိ သုတစိန္တာမယဉာဏာနိ သန္ဓာယ "**ဣမာ ဒွေ ပညာ အတ္ထီ**"တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ အတ္ထိဘာဝေါ စေတာသံ ပဋိပက္ခေန အနုပဒ္ဒုတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အပရိက္ခတတ္တာ** အနဘိသင်္ခတတ္တာ။ **သုတမယဉာဏဿာပိ** ပုရိမသိဒ္ဓဿ။

၁-နေတ္တိ-၌ ၅၀-ပိဋ္ဌေ။

၉။ **ဒေသနာပဋိပဒါဉာဏဝိဘာဂေဟီ**တိ နိဿရဏဒေသနာဒိဒေသနာ-ဝိဘာဂေဟိ, ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိပဋိပဒါဝိဘာဂေဟိ, သုတမယဉာဏာဒိဉာဏ-ဝိဘာဂေဟိ။

အဝသိဋ္ဌပါရိသဇ္ဇေနာတိ ခတ္တိယဂဟပတိပရိသပရိယာပန္နေန။ **အဋ္ဌန္နဉ္ဟိ** ခတ္တိယပရိသာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏစာတုမဟာရာဇိကတာဝတိံသမာရ-ဗြဟ္မပရိသာတိ ဣမာသံ အဋ္ဌန္နံ။

သမဏ္ဍေတီတိ သမတ္တံ သမ္ပုဏ္ဏံ ကရောတိ။

တမေဝ ဒွါဒသပဒဘာဝံ ဒီပေတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **တဒတ္ထဿာ**တိ ဆဆက္က-ပရိယာယ[1]တ္ထဿ။ သဗ္ဗပရိယတ္တိဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္တာ ဆဆက္ကပရိယာယဿ, တဒတ္ထဿ စ ဓမ္မစက္കပ္ပဝတ္တေန သုတ္တေန[2] သင်္ဂဟိတတ္တာ[3] ဝုတ္တံ "**သဗ္ဗဿာပိ။ ပ ။ ဝိဘာဝေန္တော**"တိ။ ဝိသယိဘာဝေန ဗျဉ္ဇနပဒါနံ, ဝိသယဘာဝေန အတ္ထပဒါနံ သမ္ဗန္ဓံ သန္ဓာယာဟ "**ဧတံ။ ပ ။ သမ္ဗန္ဓဘာဝ**"န္တိ။

ပဒါဝယဝေါ အက္ခရာနိ။ **ပဒတ္ထော** ပဒတ္ထာဝယဝေါ။ **ပဒတ္ထဂ္ဂဟဏဿာ**တိ ပဒတ္ထာဝဗောဓဿ။ **ဝိသေသာဓာနံ** ဝိသေသုပ္ပတ္တိ။ **ဝါကျဘေဒေ**တိ ဝါကျ-ဝိသေသေ။ **စိတ္တပရိတောသနံ** စိတ္တာရာဓနံ။ **ဗုဒ္ဓိနိသာနံ** ပညာယ တေဇနံ တိက္ခဘာဝကရဏံ။ **နာနာဝါကျဝိသယတာပိ သိယာ ဟောတီ**တိ ပဒါဒီဟိပိ သင်္ကာသနဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ကေဝလံ ဝါကျဝိသယတာယ ဟိ အတ္ထပဒါနံ သင်္ကာ-သနာဒယော ယထာက္ကမံ အက္ခရာဒိဝိသယာ ဧဝါတိ နိယမော သိယာ။ **ဧတေနာ**တိ အတ္ထပဒါနံ နာနာဝါကျဝိသယတ္တေန။

ဥဂ္ဃဋိညူနာဒိအတ္ထာနီတိ ဥဂ္ဃဋိညုနဝိပဉ္စနနယနပ္ပယောဇနာနိ။

၁၀။ ဥပတိဋ္ဌတိ ဧတ္ထာတိ **ဥပဋ္ဌိတ**န္တိ ဥပဋ္ဌိတသဒ္ဒဿ အဓိကရဏတ္ထတံ ဒဿေတုံ "**ဥပတိဋ္ဌနဋ္ဌာန**"န္တိ ဝုတ္တံ ယထာ "ပဒက္ကန္တ"န္တိ။ တေနာဟ "**ဌိတံ နေသ**"န္တိအာဒိ။ **ပဋိပတ္တိဒေသနာဂမနေဟီ**တိ ပဋိပတ္တိဂမနဒေသနာဂမနေဟိ။ "ကိစ္ဆံ ဝတာယံ လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ။ ပ ။ ဇရာမရဏဿာ"တိ-အာဒိနာ ဇရာမရဏတော ပဋ္ဌာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိ-ဝိသိတွာ မဟာဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ နိသာနသိလာယံ ဖရသုံ နိသေန္တော ဝိယ ကိလေသဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ လောကနာထော ဉာဏဖရသုံ တေဇေန္တော ဗုဒ္ဓ-ဘာဝါယ ဟေတုသမ္ဘူတိယာ ပရိပါကဂတတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏာဓိဂမာယ

၁-မ-၃ ၃၂၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၃-၃၆၈-ဝိ ၃-၁၄၊ ခု-၉ ၃၂၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-န သင်္ဂဟိတတ္တာ (က)

ဝိပဿနာဂဗ္ဘံ ဂဏှာပေန္တော အန္တရန္တရာ နာနာသမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတွာ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန အနေကာကာရဝေါကာရသင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဆတ္တိံသကောဋိသတသဟဿမုခေန ယံ ဉာဏံ ပဝတ္တေသိ၊ တံ **“မဟာဝဇိရဉာဏ”**န္တိ ဝဒန္တိ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “စတုဝီသတိကောဋိသတသဟဿသမာပတ္တိသဉ္စာရိမဟာဝဇိရဉာဏ”န္တိ[1] အာဂတံ၊ တံ ဒေဝသိကံ ဝဠဉ္ဇနကသမာပတ္တီနံ ပုရေစရာနုစရဉာဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန **ဝက္ခတိ** “ဉာဏဝဇိရမောဟဇာလပဒါလန”န္တိ၊ တံ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂဉာဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဧတံ ဗြဟ္မစရိယ**န္တိ သာသနဗြဟ္မစရိယံ အဓိပ္ပေတန္တိ တံ ဒဿေန္တော **“ဗြဟ္မဏော”**တိအာဒိမာဟ။

ဒေသနာယာတိ ကရဏတ္ထေ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ **နိယုတ္တော**တိ ဧတ္ထ ဟေတုအတ္ထော အန္တောနီတောတိ ဒဿေန္တော **“နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇိတော”**တိ အာဟ။

ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဇာတိလိင်္ဂကာလသာဓနဝိဘတ္တိသင်္ချာဝိသေသာဒိတော သဒ္ဒတော ပဒဝိစယော ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ ကရိယမာနော စ ယထာသဘာဝနိရုတ္တိယာ ဧဝ ကတော သုကတော ဟောတီတိ ဒဿေန္တော **“ဣဓ နာမပဒံ။ ပ။ အယံ သဒ္ဒတော ပဒဝိစယော”**တိ ဝတွာ **“ဧသာ ပနာယ”**န္တိအာဒိမာဟ။ **ဝဏ္ဏနာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ**တိ တံတံပဒဝဏ္ဏနီယဿ အတ္ထဿ ဘေဒံ ဝတွာ ပရိယာယေဟိ ဝိဝရိတွာ ကထနံ။

ဝိစိယမာနဿ သုတ္တပဒဿာတိ ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တသုတ္တပဒဿ။ “သုတ္တန္တရပဒါနိပိ ပုစ္ဆာဝသေနေဝ ပဝတ္တာနီ”တိ ဝဒန္တိ “န သဗ္ဗမ္ပိ သုတ္တပဒ”န္တိ။ ဧကဿေဝ ပဒဿ သမ္ဘဝန္တာနံ အနေကေသံ အတ္ထာနံ ဥဒ္ဓါရော **အတ္ထုဒ္ဓါရော**။ ဧကဿေဝ ပန အတ္ထဿ သမ္ဘဝန္တာနံ အနေကေသံ ပဒါနံ ဥဒ္ဓါရော **ပဒုဒ္ဓါရော**။ သဗ္ဗေ ဟိ သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ လဗ္ဘမာနေ သဗ္ဗေ ပဒတ္ထေ။ **နဝ သုတ္တန္တေ**တိ သုတ္တဂေယျာဒိဝသေန နဝပ္ပကာရေ သုတ္တသ္မိံ အာနေတွာ

---

[1] ဒီ-ဋ္ဌ ၃-၅၀-ပိဋ္ဌေ။

ဝိစိနတီတိ ယောဇနာ။ အထ ဝါ "**သဗ္ဗေ နဝ သုတ္တန္တေ**"တိ ဣမိနာ ပဝိစယလက္ခဏေန ဟာရေန သုတ္တဂေယျာဒိနိ သဗ္ဗာနိပိ နဝပ္ပကာရာနိ သုတ္တာနိ ဝိစိနတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "**သုတ္တဂေယျာဒိကေ**"တိအာဒိ။

"ကောသလာနံ ပုရာ ရမ္မာ"တိအာဒိကာ[1] ဆပဉ္ဉာသ ဂါထာ **ဝတ္ထုဂါထာ**။ "ပါရာယနမနုဂါယိဿ"န္တိ[2] ပန အာဒိကာ ဧကူနဝိသတိ ဂါထာ **အနုဂီတိဂါထာ။ ဣဒံ နာမံ ကတ**န္တိ ဣဒံ "ပါရာယန"န္တိ နာမံ ကတံ။ တေနာဟ "ပါရံ ဂမနီယာ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တသ္မာ ဣမဿ ဓမ္မပရိယာယဿ 'ပါရာယန'န္တေဝ အဓိဝစန"န္တိ[3]။ **ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိဝတ္တမာန**န္တိ ဣမဿ ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဿ ဒေသနာကာလေ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အတ္တနော ဗုဒ္ဓိယံ ဝတ္တမာနံ ကတွာ ဝေမာဟာတိ ယောဇနာ။

ဧကံသဗျာကရဏဿ အယန္တိ **ဧကံသဗျာကရဏီယာ**၊ ဧကံသေန ဝါ ဗျာကာတဗ္ဗတ္တာ **ဧကံသဗျာကရဏီယာ**၊ ဧကံသဗျာကရဏယောဂ္ဂါတိ အတ္ထော။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ **ဌပနီယာ**တိ ဌပေတဗ္ဗတ္တာ အဗျာကရဏီယာတိ အတ္ထော။ သမယန္တရပရိစယေန နီဝါရဏာဒိမှိ ပတိ သံသယပက္ခန္ဒော ပုစ္ဆတီတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ "**ဝိမတိစ္ဆေဒန**"န္တိ။ ပကတိယာ ပန နီဝါရဏာဒိမှိ အဇာနန္တော ဉာတုကာမတာယ ပုစ္ဆတီတိ အဒိဋ္ဌဇောတနာယ ပုစ္ဆာပိ သိယာ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "လောကဿ နီဝါရဏာဒီနိ အဇာနန္တေနာ"တိ[4]။

ကေဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟာတိ ကေဿ အဘိဓေယျဿ ဂဟဏတော။

ဝိမုတ္တိပရိပါစကဣန္ဒြိယာနိ ဝိဝဋ္ဋပက္ခေ ဌိတဿ သဒ္ဓါဒယော ဓမ္မာ၊ ကိံ ပနေတ္ထ အရိယာနမ္ပိ ဣန္ဒြိယလောကေန သင်္ဂဟော ဟောတီတိ အာဟ "**ပရိယာပန္နဓမ္မဝသေနာ**"တိအာဒိ။

ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဒသီဃနဝနသဏ္ဍမေဃပဋလစ္ဆာဒနအဍ္ဎရတ္တီနံ ဝသေန **စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေန**။ **ဝိဝိစ္ဆာ**တိ ဝိစိကိစ္ဆာယ။ တေနာဟ "**ဝိစိကိစ္ဆာဟေတူ**"တိ။ **ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ**န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ "အဿာ"တိ ပဒံ "ဇပ္ပါဘိလေပနံ အဿ ဗြူမိ"တိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော "**ဇပ္ပါ တဏှာ အဿ လောကဿာ**"တိ အာဟ။ "**သဗ္ဗသတ္တာန**"န္တိအာဒိနာ, "**သဗ္ဗသော ဝါ**"တိအာဒိနာ စ အန္ဓယတော, ဗျတိရေကတော စ သာတိသယံ အဝိဇ္ဇာယ

၁-ခု ၁-၄၂၉-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။　　၂-ခု ၁-၄၄၉-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
၃-ခု ၁-၄၄၉၊ ခု ၈-၂၁-ပိဋ္ဌေသု။　　၄-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၆၅-ပိဋ္ဌေ။

နီဝရဏဘာဝံ ဒဿေတိ။ “ဒူရေ သန္တော ပကာသန္တိ[1], ရတ္တော အတ္ထံ န ဇာနာတီ”တိ[2] ဂါထာဒွယေနာပိ အနုဂီတိဝိစယံ ဒဿေတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ရူပါဝစရာတိ ရူပါဝစရသတ္တာ။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ မုစ္စနဿ ကာရဏဝစနမ္ပိ သမ္ဗန္ဓော။ **ယတော** ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မုစ္စနံ။ **တံ** ဝဋ္ဋဒုက္ခံ **အနဝသေသပရိယာဒါနဝသေန** သင်္ခါရဒုက္ခတာဂဟဏေန။

ကောဓာရန္တိ ကေဝတ္ထု အဓိဋ္ဌာနံ။ နီဝါရဏံ ဝိက္ခမ္ဘနံ ပိဓာနံ သမုစ္ဆေဒေါတိ အတ္ထဒွယဿ ပုစ္ဆိတတ္တာ “**အနေကာဓာရံ ဒဿေတု**”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “**နီဝါရဏသင်္ခါတံ သံဝရံ။ပ။ ပိဓိယျန္တိ ပထိယျန္တီ**”တိ[3]။ တဿတ္ထော “နီဝါရဏသင်္ခါတံ ဝိက္ခမ္ဘနံ, သံဝရံ, ပိဓာနဉ္စ ကထေဟီ”တိ။

‘‘**ဝေါဒါန**’’န္တိ ဣမိနာ သောတာနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝိသုဒ္ဓိ၊ ‘‘**ဝုဋ္ဌာန**’’န္တိ ဣမိနာ သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ ‘‘**ပုစ္ဆာယ ဒုဝိဓတ္ထဝိသယတံ ဝိဝရိတုံ ‘ဝေ’န္တိ အာဒိ ဝုတ္တ**’’န္တိ။ တထာ စာဟ “**ဝေါဒါယတိ။ပ။ အရိယမဂ္ဂေါ**”တိ။

ဒိဋ္ဌိမာနာဝိဇ္ဇာသောတာပိ တဏှာသောတာနုဂါတိ အာဟ “**ယေဘုယျေန အနုလောမဝသေနာ**”တိ။ **ဥပစာရဝသေနာ**တိ နိဿိတူပစာရဝသေန။ **သဗ္ဗသွာ**တိ စက္ခုတော ယာဝ မနတောတိ သဗ္ဗသွာ ဒွါရေသု။ **သဗ္ဗပ္ပကာရေနာ**တိ တဏှာယနမိစ္ဆာဘိနိဝေသနဥန္နမနာဒိပ္ပကာရေန။

တမေဝ သတိန္တိ ယာယံ သတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ သောတာနံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝုတ္တာ၊ တမေဝ သတိံ။ မဂ္ဂက္ခဏေ သောတာနံ သံဝရံ ပိဓာနံ ဗြူမိ။ ယသ္မာ ပန ပိဓာယိကာပိ သတိ မဂ္ဂက္ခဏေ ပညာနုဂါ၊ ပညာကိစ္စမေဝေတ္ထ အဓိကံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**ပညာယေတေ ပိဓိယျရေ**”တိ။

သံဝရပိဓာနာနန္တိ ဧတ္ထ သံဝရသဒ္ဒေန နီဝါရဏံ ဝုတ္တံ။

ယသ္မိံ ယသ္မိံ အရိယမဂ္ဂေ အနဓိဂတေ ယံ ယံ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ အဓိဂတေ တံ တံ ဝိညာဏံ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ သဒ္ဓိံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တနာမရူပေနာတိ အာဟ “**တဿ တဿ ဝိညာဏဿ နိရောဓေန သဟေဝါ**”တိ။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟိ ဧတ္ထ “နိရောဓော”တိ အဓိပ္ပေတော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဿ အဓိပ္ပေတတ္တာတိ။ အနုသန္ဓိယတိ ဧတေနာတိ **အနုသန္ဓိ**၊ ဉာဏ ပုစ္ဆိယမာနော အတ္ထော။

၁-ခု ၁-၅၆၊ ခု ၁၀-၁၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၁၀-၁၂၊ ၃၂-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၃-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၃၀၁၊ စူဠနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ ၂-ပိဋ္ဌေသု။

သဟ ဝိသယေန ဒဿေတုန္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗာနိ ဧဝ ဝိသယော၊ ပဟာတဗ္ဗသဘာဝံ သမုဒယသစ္စံ၊ တဿ ဝိသယော ဒုက္ခသစ္စံ။ “သံယောဇနီယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော တဏှာ ပဝဍ္ဎတီ”တိ[1] ဟိ ဝုတ္တံ။ ပဟာယကသဘာဝံ မဂ္ဂသစ္စံ၊ တဿ ဝိသယော နိရောဓသစ္စန္တိ အာဟ “**သဟ ဝိသယေန။ပ။ သစ္စေသူ**”တိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ “သမုဒယော ဒွီသု ဘူမီသု ပဟီယတီ”တိ အာရဒ္ဓံ၊ “ဒဿနေန တီဏိ သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တိ၊ ဘာဝနာယ သတ္တ သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တီ”တိ ပန ဝိဘာဂဝစနမေဝ ဝတ္တုန္တိ အာဟ “**ပဟာယကဝိဘာဂမုခေန ပဟာတဗ္ဗဝိဘာဂံ ဒဿေတု**”န္တိ။

နိရဝသေသကာမရာဂဗျာပါဒါ တတိယမဂ္ဂေန ပဟီယန္တိ၊ ဣတရေ စတုတ္ထမဂ္ဂေနာတိ ဝုတ္တံ “**ဣတရေဟိ ပန နိရဝသေသ**”န္တိ။ **တတ္ထာ**တိ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပဘေဒေန တေဓာတုကေ ဘဝတ္တယေ။ **သံယောဇနဝသေနာ**တိ သဗ္ဗဒါ ယောဇနဝသေန ဗန္ဓနဝသေန။

၁၂။ အဂ္ဂဖလညာဏတာယ ဧကမ္ပိ သမာနံ တန္နိမိတ္တဿ ခယာနုပ္ပါဒါရမ္မဏဿ ပစ္စဝေက္ခဏညာဏဿ ဝသေန ဖလဝေါဟာရေန ဒွေ နာမာနိ လဘတိ။

သောမနဿနာမလာဘော ဉာဏဿ အာရမ္မဏသင်္ကေတေနာတိ တဒတ္ထံ ဝိဝရန္တော “**ခယေ။ပ။ သမညာယာ**”တိ အာဟ။

၁၃။ **တဂ္ဂဟဏေနေဝါ**တိ ဖဿပဉ္စမကပဉ္စရူပိန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေနေဝ။ **သဟစရဏာဒိနာ**တိ သဟဇာတာဒိအနန္တရာဒိပစ္စယဘာဝေန စေဝ နိဿယာရမ္မဏာဒိနာ စ။ “**သမ္ပယုတ္တာ**”တိ ဣမိနာ သဟိတတာ အဝိသိဋ္ဌတာ ဣဓာဓိပ္ပေတာတိ အာဟ “**အဝိဘာဂေန ဂဟဏီယဘာဝံ သန္ဓာယာ**”တိ။

ကထံ သမာဓိန္ဒြိယံ ဥပ္ပါဒေတီတိ အာဟ “**သတိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဣဓာဓိပ္ပေတ**”န္တိ။ န ဟိ သမာဓိနာ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ သမ္ဘဝတိ။

ပဒဟတိ ဧတေနာတိ **ပဓာနံ**၊ ဝီရိယံ။ **ဧတ**န္တိ ဝီရိယသင်္ခါရာ။ **ဧကရသေနာ**တိ ယထာ ဣန္ဒြိယာနိ ဧကရသာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဧကရသဘာဝေန သရဏတော ပဝတ္တနတော။ တထာ ပဝတ္တိယာ ဧဝ သုဋ္ဌု ဝတ္တ ဝီရိယံ ဝါဟေသီတိ ယောဂီနာ သင်္ကပ္ပေတဗ္ဗတော တဒုပဂဝီရိယဝါဟနတ္ထေန “**သမ္ပဟံသနာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “**ဧဝံ ဓမ္မ။ပ။ ဟေတုဘာဝတော**”တိ။

---

[1] ၁-သံ ၁-၃၁၂၊ ၃၁၅-ပိဋ္ဌေသု။

ဣဒ္ဓိသဒ္ဒဿ ပဌမော ကတ္တုအတ္ထော, ဒုတိယော ကရဏတ္ထော ဝုတ္တော၊ **ပါဒ**သဒ္ဒဿ ဧကော ကရဏတ္ထော ဧဝ။ ပဇ္ဇိတဗ္ဗာ စ ဣဒ္ဓိ ဝုတ္တာ၊ န စ ဣဒ္ဓိန္တိ။ ပဇ္ဇိတဗ္ဗာ စ ဣဒ္ဓိ ပဇ္ဇနကရဏေန ပါဒေန သမာနာဓိကရဏာ န ဟောန္တီတိ "**ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ**"တိ ကထံ သက္ကာ ဝိညာတုံ၊ တထာ ဣဒ္ဓိကိရိယာကရဏေန သာဓေတဗ္ဗာ ဝုဒ္ဓိသင်္ခါတာ ဣဒ္ဓိ ပဇ္ဇနကိရိယာကရဏေန ပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ ဒွိန္နံ ကရဏာနံ န သမာနာဓိကရဏတာ သမ္ဘဝတီတိ "**ဒုတိယေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ**"တိ ကထံ သက္ကာ ဝိညာတုန္တိ စေ? သက္ကာ, ပါဒဿ ဣဒ္ဓိမာနကောဒွါသဣဒ္ဓိနကရဏူပါယဘာဝတော။ အထ ဝါ "ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ, ဒုတိယေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ"တိ ဧဝံ ယောဇနတော။ ကထံ? အနန္တရတ္တာ ပစ္စာသတ္တိညာယေန ဣဓ ပဌမောတိ အဓိပ္ပေတော၊ တတော ပုရိမော ဒုတိယောတိ။

"ဆန္ဒံ စေ ဘိက္ခု အဓိပတိံ ကရိတွာ လဘတိ သမာဓိ"န္တိအာဒိ(၁)ဝစနတော **ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတီ**တိ ဧတ္ထာပိ ဆန္ဒာ- ဓိပတိ သမာဓိ **ဆန္ဒသမာဓီ**တိ အဓိပတိသဒ္ဒလောပံ ကတွာ သမာသော ဝုတ္တောတိ ဝိညာယတိ။ အဓိပတိသဒ္ဒတ္ထဒဿနဝသေနေဝ ပန "ဆန္ဒဟေတု- ကော, ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိ"တိ **သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ**(၂) ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဣဓာပိ ဆန္ဒာဓိပတိ သမာဓိ **ဆန္ဒသမာဓီ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံ ပန ဆန္ဒံ ဝုဍ္ဎနဝသေန သင်္ဂါသိသေန ဒဿေန္တော "**ဆန္ဒါဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "**ဣဒံ ပဓာန**"န္တိ ဝါ ဝီရိယံ ဝုတ္တံ။ ဝီရိယသဒ္ဒါပေက္ခာသဟိတံ ဧကဝစနေန ဝတ္ဝာ စတုကိစ္စသာဓကဿ ဝီရိယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ နိပ္ပရိယာယတော ဗဟုဝိဘာဂေန စ "**ဣမေ သင်္ခါရာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တေန ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာတိ ဧဝံ သမာသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သင်္ခတသင်္ခါရာဒိနိဝတ္တနတ္ထဉ္စေတ္ထ ပဓာနဂ္ဂဟဏံ။ အထ ဝါ တံ တံ ဝိသေသံ သင်္ခရောတီတိ **သင်္ခါရော**၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝီရိယံ။ တတ္ထ စတုကိစ္စသာဓကတော အညဿ နိဝတ္တနတ္ထံ ပဓာနဂ္ဂဟဏန္တိ ပဓာနဘူတာ သေဋ္ဌဘူတာတိ အတ္ထော။

ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒနိဒ္ဒေသေ "**ဝီရိယသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတ**"န္တိ(၃) ဒွိက္ခတ္တုံ ဝီရိယံ အာဂတံ။ တတ္ထ ပုရိမံ သမာဓိဝိသေသနံ "ဝီရိယာဓိပတိ သမာဓိ **ဝီရိယ- သမာဓီ**"တိ၊ ဒုတိယံ သမန္နာဂမင်္ဂဒဿနတ္ထံ။ ဒွေ ဧဝ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ သမန္နာဂမင်္ဂါနိ သမာဓိ, ပဓာနသင်္ခါရော စ။ ဆန္ဒာဒယော သမာဓိဝိသေသနာနိ။ ပဓာနသင်္ခါရော ပန ပဓာနဝစနေနေဝ ဝိသေသိတော၊ န ဆန္ဒာဒီဟီတိ န ဣဓ ဝီရိယာဓိပတိတာ ပဓာနသင်္ခါရဿ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ဝီရိယဉ္စ သမာဓိံ ဝိသေသေတွာ ဌိတမေဝ

၁- အဘိ ၂-၂၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂- အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၂၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃- အဘိ ၂-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။

သမန္တာဂမဂ္ဂဝသေန ပမာနသဏ္ဌိရဝစနေန ဝုတ္တသ္မိံ နာပိ ဒွိဟိ ဝိဓိယေဟိ သမန္တာဂမေန ဝုတ္တော ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဆန္ဒာဒီဟိ ဝိသိဋ္ဌော သမာဓိ တထာ ဝိသိဋ္ဌေနေဝ တေန သမ္ပယုတ္တော ပမာနသဏ္ဌိရော, သေသဓမ္မာ စ၊ တသ္မာ သမာဓိဝိသေသနာနံ ဝသေန **"စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ"**တိ ဝုတ္တာ။ ဝိသေသနဘာဝေါ စ ဆန္ဒာဒီနံ တံတံအဓိပတိယနဝသေန ဟောတီတိ **ဆန္ဒသမာဓိ**။ပ။ **ဣဒ္ဓိပါဒ**န္တိ ဧတ္ထ နိဿယတ္ထေပိ ပါဒသဒ္ဒေန ဥပါယတ္ထေန ဆန္ဒာဒီနံ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ တထာ ဟိ အဘိဓမ္မေ **ဥတ္တရစူဠ-ဘာဇနီယေ** "စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ"တိအာဒိနာ[1] ဆန္ဒာဒီနမေဝ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ။ **ပဉှာပုစ္ဆကေ** စ "စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ— ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒ-သမာဓိ"တိ[2] အာရဘိတွာပိ ပုန ဆန္ဒာဒီနံယေဝ ကုသလာဒိဘာဝေါ ဝိဘတ္တော။ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ ဟိ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ။ အညထာ စတုဗ္ဗိဓတာဝ န ဟောတီတိ။ အယမေတ္ထ ပါဠိဝသေန အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒနိဿရဏဝိဝေကနိဿိတတ္တံ ဝတွာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဝေက-နိဿိတတာ အဝစနံ "ဆန္ဒသမာဓိ။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတီ"တိ[3] ဘာဝေတဗ္ဗာနံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဘာဝိတိဒ္ဓိပါဒဿ ဟိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ ဖလပရိယာပန္နာ ဣဒ္ဓိပါဒါတိ။

ဝေါဿဂ္ဂသဒ္ဒေါ ပရိစ္စာဂတ္ထော, ပက္ခန္ဒနတ္ထော စာတိ ဝေါဿဂ္ဂဿ ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ **ယထာဝုတ္တေန ပကာရေနာ**တိ တဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပ္ပကာရေန, တန္နိန္နဘာဝါရမ္မဏပ္ပကာရေန စ။ **ပရိဏာမန္တံ** ဝိပစ္စန္တံ။

၁၄။ **ပုဗ္ဗဘာဂပညာယာ**တိ ဧကာဝဇ္ဇနနာနာဝဇ္ဇနဝီထိယံ ပဝတ္တဥပစာရ-ပညာယ။ **အဓိဂမပညာယာ**တိ အပ္ပနာပညာယ။ ပုန **ပုဗ္ဗဘာဂပညာယာ**တိ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရပညာယ၊ ပဋိသန္ဓိပညာယ ဝါ။ **ဥပစာရပညာယာ**တိ ဧကာ-ဝဇ္ဇနေ, သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ပဝတ္တဥပစာရပညာယ။

ပုဗ္ဗာဝိသဇ္ဇနဝိစယောပီတိ ယထာဝုတ္တာယ ပုဗ္ဗာယ ဝိသဇ္ဇနဝိစယောပိ။ **ဝုတ္တနယာနုသာရေနာ**တိ အဒိဋ္ဌဇောတနာ, ဝိမတိစ္ဆေဒနာ စာတိ[4] ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုဂမနေန။

၁-အဘိ ၂-၂၇၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၇၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ-ဋ္ဌ ၂-၂၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၄-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၆၂-ပိဋ္ဌေ။

၁၅။ **မေသစေ အမေသစေတိ** သေက္ခေ အရိယပုဂ္ဂလေ, အသေက္ခေ အရိယ-
ပုဂ္ဂလေ။ **ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမပ္ပဟာနေ**တိ ဝိပဿနံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ပဝတ္တ-
ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ပဟာနာဘိသမယေတိ အတ္ထော။

"ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ"တိ ပါဠိံ ဒဿေတွာ ပုန "ယံ အနိစ္စေ ဒုက္ခေ
အနတ္တနီ"တိ ဝစနံ ဧဝမေတ္ထ ပဌန္တိပိ ဒဿေတုံ။

သေသသံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာတိ ဂဟိတာ အဝသိဋ္ဌသံကိလေသဓမ္မာ
စ သဗ္ဗဝေါဒါနဓမ္မာ စ။ **အဘာဝေနာ**တိ အဘာဝနေန အဘာဝကရဏေန။

ပယောဂပရက္ကမန္တိ ကုသလပယောဂေ **ပယောဂေ**၊ ပယောဂေဝ ပရက္ကမော
ပယောဂပရက္ကမော၊ ဝီရိယံ။ **ဥက္ကံသတီ**တိ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတံ အပနေတွာ
ကုသလပက္ခေ ဥဒ္ဓံ ခိပေန္တော ဝိယ ပဝတ္တတိ။ **ပဓာနဝီရိယန္တိ** အကုသလာနံ
အနုပ္ပါဒနတ္ထံ ဥဋ္ဌာနဝီရိယံ။ **ယောဇေတဗ္ဗာနီ**တိ "အာသေဝမာနော ဝါယမ-
တီ"တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ **အနုပ္ပန္နာတိ အဝတ္တုဗ္ဗတံ အာပန္နာနန္တိ**
ဘူမိလဒ္ဓါရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတာဝိက္ခမ္ဘိတာသမူဟတုပ္ပန္နာနံ။

၁၆။ "အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယာနီ"တိ ဝုတ္တတ္တာ "**ပဌမမဂ္ဂေ သဒ္ဓါဒယော**"တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣန္ဒြိယဂ္ဂဟဏေန ပါဠိယံ နိဒ္ဒေသနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အသုဘာနုပဿနာ ကာယာနုပဿနာဒိသတိပဋ္ဌာနန္တိ အာဟ "**သတိ-
ပဋ္ဌာနဘာဝနာယ သုနိဂ္ဂဟိတော ကာမဝိတက္ကော**"တိ။ သမာဓိ ဥပစာရမာနော
ကာမဝိတက္ကမ္ပိ နိဂ္ဂဏှာတိ ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဒဿေန္တော "**အနုဝတ္တသုခပဒ-
ဋ္ဌာနေနာ**"တိအာဒိမာဟ။ "**ကုသလေသု ဓမ္မေသု အာရဒ္ဓဝီရိယော**"တိအာဒိနာ
ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဝီရိယသန္နော ခန္တိံ ပရိပူရော ဟောတီတိ ဒဿေတိ။
အနုဝတ္တမာနံ ဥပကာရကဓမ္မာသေဝနံ ဝိယ အနုပကာရကဓမ္မပရိဝဇ္ဇနမ္ပိ
ပညာနိသေဝနေနေဝ ဟောတီတိ အာဟ "**သမာဓိအာဒိန**"န္တိအာဒိ။

၁၇။ သဗ္ဗဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ဒေသနံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဝိဘဇိတုံ "**လောကော
နာမ**"တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော "**သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ**။ပ။ **ဒဿေတု**"န္တိ အာဟ။
မဟဂ္ဂတဓမ္မေသု ဌာနံ တံသမ္ပာဒနာဝ။ တထာ သေသေသု။ **ဓမ္မိယမာနေသူ**တိ
ယာဘာဝ ဝိမုတ္တိံ ပရိပါစယန္တိ၊ ဧဝံ ဗြူဟိယမာနေသု။

ဒဿနပရိညာဘိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ သလက္ခဏတော, ပစ္စယတော စ ပရိစ္ဆေ-
ဒနာ။ ဧဝန္တာဟ "**ဉာတပရိညာ**"တိ။ ပဋိပက္ခဝိဓမနေန သဒ္ဓိံ လက္ခဏတ္တယ-
ဝိဘာဝနာ ဝုစ္စ "ဘာဝနာပရိညာ"တိ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ "**ဘာဝနာ**။ပ။

ပရိညာ စာ”တိ။ ဒဿနတ္ထာ ပရိညာ **ဒဿနပရိညာ၊** ဘာဝနတ္ထာ ပရိညာ **ဘာဝနာပရိညာ**တိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကဏ္ဍုဖုသနာဒီတိ ကဏ္ဍုဝါဒိဖုသနာဒိ။ **အဘိဇာနိတွာ**တိ အဘိညာယ ပညာယ ဇာနိတွာ၊ ဋ္ဌိတဿ အဘိဇာနနဟေတု ဝါတိ အတ္ထော။ **အတ္ထော**တိ ဖလံ။ **နယော**တိ ဝုတ္တနယော။

“**ယံ အသန္တံ**”န္တိ ပဌန္တိ။ **စတုနယကောဝိဒေါ**တိ ဧကတ္တနာနတ္တာဒိနယ-စတုက္ကေ နိပုဏော။ **ဒေသနာယုတ္တိကုသလော**တိ ဓမ္မာနံ ဒေသနာဝိဓိမှိ ကုသလော။

သဒိသီ ကာတဗ္ဗာ သံသန္ဒနဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အာနေတဗ္ဗာ** “အယံ ဒေသနာ ရူပာယ ဒေသနာယ ဧဝံ သံသန္ဒတီ”တိ။ **အတ္ထတော အပေတ**န္တိ အယုတ္တတ္ထံ။ **အသမ္ဗန္ဓတ္ထ**န္တိ အညမညံ အသမ္ဗန္ဓပဒတ္ထံ။ နနု ပဋ္ဌာနဝိစာရော နယဝိစာရော ဝိယ ဟာရေဟိ အသမ္ဗန္ဓော ဝိစာရဏာနုက္ကမောတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ “**ယသ္မာ ပနာ**”တိအာဒိ။ **ဣမ နိက္ခိတ္တော**တိ ဣမ သုတ္တဝိစယေ သုတ္တတ္ထဝိစာရဘာဝတော နိက္ခိတ္တော၊ ဧတေန ဝါ ပဋ္ဌာနဿ ဟာရန္တောဂဓဘာဝဒဿနေန နေဝ မူလပဒါနံ ဝိယ ပဋ္ဌာနဿ ပဒတ္ထန္တရာ-ဘာဝေါ ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမဿ သုတ္တဿာတိ သံဝဏ္ဏိယမာနသုတ္တံ သန္ဓာယာဟ။ **ကသ္မိံ ဝါ ပဒေ**တိ သံဝဏ္ဏိယမာနံ ဂါထံ သန္ဓာယာဟ။ **တဗ္ဗိစယေနာ**တိ ပုစ္ဆာဒိဝိစ-ယေန, အဿာဒါဒိဝိစယေန စ။

ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

---

၃. ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဧဝမေတဿ သုတ္တဿ အတ္ထော န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧဝံ ပန ဂဟေ-တဗ္ဗောတိ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗာနံ အတ္ထာနံ ဝိဇဟနဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ယုတ္တာ-ယုတ္တိဝိစာရဏာယံ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗေသု တာဝ ပဌမံ ပဋိပတ္တိတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**အတထာကာရေန ဂယှမာနာ သုတ္တတ္ထာ ဝိသယော**”တိ ယထာ “ဝါမံ မုဉ္စ၊ ဒက္ခိဏံ ဂဏှာ”တိ[1]။ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝတော ဟိ သုတ္တပဒေဟိ

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၃၂၁၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၁-၄၁၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၈၆-ပိဋ္ဌေသု။

သုတ္တဿေဝ ဝိစေစိတော ဂဟေတဗ္ဗဘာဝေါ စ အဝသိဿော ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ ''မေတ္တာဝိဟာရဿ သတော ဗျာပါဒေါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီ'တိ န ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ၊ 'ဗျာပါဒေါ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီ'တိ ယုဇ္ဇတိ ဒေသနာ''တိ[၁]။

ယုတ္တိနိဒ္ဒါရဏေန အယထာသဘာဝတော ဝိစေစိတွာ ယထာသဘာဝတော ဓမ္မဿ ဂဟဏကာရဏာနိ ကထေန္တော ''မဟန္တာ အပဒိသိတဗ္ဗာ တေသန္တိ **မဟာပဒေသာ**''တိ ဣမမတ္ထမာဟ ''**ဗုဒ္ဓါဒယော**''တိအာဒိနာ။ **ပတိဋ္ဌာနာနီ**တိ ပတိဋ္ဌာနသာဓနာနိ။ **သေသေသူ**တိ သံဃာပဒေသာဒီသု။ ပဌမတ္ထော ဧဝ ဟိ ဣမေ ပါဠိ အာဂတော၊ ဝိနိစ္ဆယနေ ကာရဏံ မဟာပဒေသာတိ အဓိပ္ပါယော။ **သုတ္တောတရဏာဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သုတ္တာနောတရဏာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ သုတ္တောတရဏဝိနယသန္ဒဿနာနိ ဟိ ကေနစိ ယထာဘူတဿ ဂန္ထဿ ''ဓမ္မော''တိ ဝိနိစ္ဆယနေ ကာရဏံ။ သုတ္တာနောတရဏဝိနယာသန္ဒဿနာနိ ''အဓမ္မော''တိ။ **ယဒိ ဧဝန္တိ** ယဒိ ယထာဘူတဿ ဂန္ထဿ သုတ္တဝိနယေဟိ သံသန္ဒနံ ''ဓမ္မော''တိ, အသံသန္ဒနံ ''အဓမ္မော''တိ ဝိနိစ္ဆယကာရဏံ၊ ဧဝံ သန္တေတိ အတ္ထော။ သမ္ပဒိယတိ ဉာပိယတိ ဓမ္မော ဧတေဟီတိ **သမ္ပဒါယာ၊** အက္ခာတာရော။

ဝိနီယန္တိ ရာဂါဒယော ဧတေနာတိ **ဝိနယော၊** ကာရဏံ။ တေနာဟ ''**ရာဂါဒိဝူပသမနိမိတ္တ**''န္တိ။ ကိံ ပန တံ? သာဓိဋ္ဌာနသမထဝိပဿနာဒိဓမ္မော။ ယေ ပရတော ''တေစတ္တာလီသံ ဗောဓင်္ဂမာ ဓမ္မာ''တိ[၂] ဝက္ခတိ။

ဝိနယမဟာပဒေသာ ကပ္ပိယာနုလောမတော အနုလောမကပ္ပိယံ **နာမ၊** တံသဒိသတာယ သုတ္တန္တမဟာပဒေသာပိ **အနုလောမကပ္ပိယန္တိ** အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော။ တေန ဝုတ္တံ ''**ယံ အနုလောမကပ္ပိယန္တိ ဝုစ္စတီ**''တိ။

ယဒိပိ တတ္ထ တတ္ထ ပဝတ္တာ ဘဂဝတော ပကိဏ္ဏကဒေသနာ **အဋ္ဌကထာ၊** သာ ပန ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂါယိတွာ တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာနုရူပေန ဝါစနာမဂ္ဂံ အာရောပိတတ္တာ **အာစရိယဝါဒေါ** နာမ။ တေန ဝုတ္တံ ''**အာစရိယဝါဒေါ နာမ အဋ္ဌကထာ**''တိ။ တိဿောပိ သင်္ဂီတိယော အာရုဠှော ဧဝ ဟိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘူတော ကထာမဂ္ဂေါ ပစ္ဆာ တမ္ဗပဏ္ဏိယေဟိ မဟာထေရေဟိ သီဟဠဘာသာယ ဌပိတော။ **အတ္တနောမတိ** ထေရဝါဒေါ။ **သမေန္တမေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ** ယထာ ပါဠိယာ

၁-ခု ၁၀-၂၂-ပိဋ္ဌေ နေတ္တိယံ။

၂-ခု ၁၀-၂၇-ပိဋ္ဌေ နေတ္တိယံ။

သံသန္ဒတိ၊ ဧဝံ မဟာပဒေသတော အတ္ထာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ။ ပမာဒပါဌဝသေန အာစရိယဝါဒဿ ကဒါစိ ပါဠိယာ အသံသန္ဒနာပိ သိယာ၊ သော န ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**သုတ္တေန သမေန္တော ဝ ဂဟေတဗ္ဗော**”တိ။

စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုဇ္ဇတီတိ စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒါနိ တံ အဝိရုဇ္ဈနာကာရံ ဒဿေန္တော “**ယေန ယေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တောတရဏာဒိ ဧဝ ဟေတ္ထ ကာရဏံ။ တဿ စ အနေကာကာရတာယ “**ပကာရေနာ**”တိ ဝုတ္တော။ သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ သံဝဏ္ဏနာဝသေန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **အာဘတေနာ**တိ အာနီတေန။ **သုတ္တတော**တိ သုတ္တန္တရတော။ အယမေတ္ထ အတ္ထော—ကေနစိ ပကာရေန သုတ္တန္တရတော ဥဒ္ဓရိတွာ အာနီတေန သုတ္တပဒေန သုတ္တောတရဏာဒိနာ, ကာရဏပ္ပကာရေန စ စတုမဟာပဒေသာဝိရောဓေန သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ သံဝဏ္ဏနာဝသေန အဗျာဟတံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ။ တေနာဟ “**တေန။ပ။ ကာတဗ္ဗာ**”တိ။ တတ္ထ **ယုတ္တိဟာရယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ**တိ ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏဝသေန အယံ ယုတ္တိဟာရော ယောဇေတဗ္ဗော။ အထ ဝါ **ယုတ္တိဟာရယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ**တိ ဣမိနာ ဟာရေန ဝဏ္ဏမာနေန ယေန ယုတ္တိဂဝေသနံ ကတွာ တာယ ယုတ္တိယာ သဗ္ဗဟာရယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ လက္ခဏဉ္စေတံ ယုတ္တိဂဝေသနာယ, ယဒိဒံ ယုတ္တိဟာရော။ တေနာဟ “သဗ္ဗေသံ ဟာရာနံ၊ ယာ ဘူမိ, ယော စ ဂေါစရော တေသံ။ “ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ”တိ[၁], “ဣမာယ ယုတ္တိယာ အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ ဂဝေသိတဗ္ဗ”န္တိ[၂] စ။

၁၉။ ယဒိ ဝါ သဗ္ဗာနိ ပဒါနိ ဧကံ အတ္ထံ အဘိဝဒန္တီတိ ယောဇနာ။

၂၀။ **ဇရာယံ ဋ္ဌိတဿ အညထတ္တ**န္တိ ဋ္ဌိတဿ ယံ အညထတ္တံ အညထာဘာဝေါ၊ အယံ ဇရာ နာမ။ **ခဏိကမရဏံ** ခဏိကနိရောဓော။ **သမုစ္ဆေဒမရဏံ** ခီဏာသဝါနံ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနံ။

ကေဝလဿာတိ ဇရာယ အမိဿဿ။ **အညာ ဝ ဇရာ၊ အညံ မရဏ**န္တိ “ပဋိညာတဿ ကေဝလဿ မရဏဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ”တိ ဟေတု။ **ယထာ တံ ဒေဝါန**န္တိ သဒိသူဒါဟရဏံ၊ ဝိသဒိသူဒါဟရဏံ ပန ဣဒ္ဓိပါဒါဒယော၊ အန္ဝယဗျတိရေကာ ဂဟေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၁-ခု ၁၀-၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၁၀-၂၁-ပိဋ္ဌေ။

တေဟိတိ ဇရာမရဏေဟိ။

''**ဇီရဏဘိဇ္ဇနသဘာဝါ**''တိ ဣမိနာ လေသေန တဏှာဇရာမရဏာနံ အနညတ္တံ ယောဇေတိ။ ယဒိပိ "အညာ တဏှာ၊ အညာ ဇရာ၊ အညံ မရဏ''န္တိ သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထော၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**န ဣဒ**''န္တိအာဒိ၊ တထာပိ သက္ကုဏေယျပရိဟာရာယံ စောဒနာတိ အဇ္ဈာရုဠှံ တတ္ထ ဒေသိံ ဒဿေတုံ "ယဒိ စ ယထာ ဇရာမရဏ''န္တိ ပါဠိပဝတ္တာနိ ဒဿေန္တော "**ယဒိ။ပ။ ဒဿေတီ**''တိ အာဟ။ **ဘာဝေါ**တိ အဓိပ္ပါယော။ **တေသ**န္တိ တဏှာဇရာမရဏာနံ။

"**ဣမာယ ယုတ္တိယာ အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ ဂဝေသိတဗ္ဗ**''န္တိ စ ကေစိ ပဌန္တိ၊ ဗျူဠှနတောပိ ဂဝေသိတဗ္ဗံ၊ အညတ္တံ အတ္ထတော အညတ္တမ္ပီတိ အဓိပ္ပါယော။ တမေဝ ဗျူဠှနတော အညတ္တံ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ "**သလ္လောတိ ဝါ**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣမေသ**န္တိ သလ္လဝုပါယနာနံ။ **ဣန္ဒြာဝိပရိယာယေ**တိ ဣန္ဒြိတာလာဘော၊ အပ္ပစ္စယသမဝါယေ ဝါ။ **ဣဒမ္ပိ သမတ္ထနံ ဟောတိ** ယထာဓိပ္ပေတဿ အညတ္တဿ ဗျတိရေကဒဿနဘာဝတော။ **ဇရာမရဏဝိပရိယာယေ**တိ ဇရာမရဏေ အသတိ။ န ဟိ ယထာဓိပ္ပေတဇရာမရဏာဘာဝေ တဏှာ န ဟောတီတိ။

ဥဒိတ ဝုတ္တာတိ ဥပ္ပကာရေန ဝုတ္တာ၊ ဥဒ္ဒိဿ ဝါ ဝုတ္တာ။ ယံ ဣဒံ ။ပ။ **အာရမ္ဘကာရကဝသေန ဝါ အဘိလပန**န္တိ ဇဝံ ကိရိယာပဒေမသနံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဝိသေသော**တိ အယံ တေသံ ဣန္ဒြာတဏှာနံ ပကတိသဒ္ဒါတော ဝိသေသော။ "**ဥဒိတ နာမေဟိ**''တိပိ ပါဠိ။ **ယဒိပိ ဝေ**န္တိ ကာမံ ဝိသယဝိသေသေသု ဇဝံ ယထာဝုတ္တအဝတ္ထာဝိသေသေန ဣန္ဒြာတဏှာနံ အတ္ထိကာစိ ဘေဒမတ္တာတိ အတ္ထော။ သဘာဝတော ပန ဘေဒေါ နတ္ထီတိ ဒဿေန္တော "**တထာပီ**''တိ အာဟ။

ဣန္ဒြိတန္တိ ကာမေန္တိ။ **တဏှာယနာ** ပါတုကာမတာ။ **သန္တာပနဋ္ဌေနာ**တိ ပရိဒဟနဘာဝေန။ **အာကဍ္ဎနဋ္ဌေနာ**တိ အဝဟရဏဋ္ဌေန။ **သရိတာနီ**တိ ရာဂဝသေန အလ္လာနိ။ တံသမ္ပယုတ္တပီတိဝသေန သိနိဒ္ဓါနိ **သိနေဟိတာနိ။ ဝိသတ္တိကာ**တိ ဝိတ္ထတာ ရူပါဒီသု တေဘူမကဓမ္မေသု ဖျာပနဝသေန။ **ဝိသဋာ**တိ ပုရိမဝေဝစနမေဝ တ-ကာရဿ ဋ-ကာရံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ **ဝိသာလာ**တိ ဝိပုလာ။ **ဝိသက္ကတီ**တိ ပရိသက္ကတိ သဟတိ။ ရတ္တော ဟိ ရာဂဝတ္ထုနာ ပါဒေန တာဠိယမာနောပိ သဟတိ။ "ဩသက္ကနံ, ဝိပ္ပန္ဒနံ ဝါ ဝိသက္ကန''န္တိ ဝဒန္တိ။ အနိစ္စာဒိကံ

နိစ္စာဒိတော ဂဏှန္တိ **ဝိသံဝါဒိကာ** ဟောတိ။ **ဝိသံဟရတီ**တိ တထာ တထာ ကာမေသု အာနိသံသံ ဒဿေန္တီ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ နေက္ခမ္မာဘိမုခပ္ပဝတ္တိတော စိတ္တံ သံဟရတိ သံခိပတိ။ **ဝိသံ** ဝါ ဒုက္ခံ၊ တံ ဟရတိ၊ ဝဟတီတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တကဿ ကမ္မဿ ဟေတုဘာဝတော **ဝိသမူလာ**၊ ဝိသံ ဝါ ဒုက္ခာဒိဘေဒါ ဝေဒနာ မူလံ ဧတာယာတိ **ဝိသမူလာ**၊ ဒုက္ခသမုဒယတ္တာ ဝိသံ ဖလံ ဧတိဿာတိ **ဝိသဖလာ**။ ရူပါဒိဒုက္ခဿေဝ ပရိဘောဂေါ ဧတာယ၊ န အမတဿာတိ **ဝိသပရိဘောဂါ**။ သဗ္ဗတ္ထ နိရုတ္တိဝသေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယော ပနေတ္ထ ပဓာနော အတ္ထော၊ တံ ဒဿေတုံ ပုန "**ဝိသတာ ဝါ ပနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သိနေဟကံ ပေမကရဏံ။ **ဗန္ဓနစ္ဆေဒနာ**တိ သံယောဇနစ္ဆေဒနံ။ **အာသီသနစ္ဆေဒနာ**တိ ဣစ္ဆာစ္ဆေဒနံ။ **အဘိနန္ဒနစ္ဆေဒနာ**တိ အဿာဒစ္ဆေဒနံ၊ သမ္ပိယာယနစ္ဆေဒနံ ဝါ။

၂၁။ **အနဘိရတီ**တိ ဥက္ကဏ္ဌာ။ **ဉာဏနိဗ္ဗိဒါ**တိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ။ ယထာ စ ဒုက္ခု ။ပ။ စာရေသု ယုတ္တိ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။

သုခါပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ သုခါပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာ **သုခါပဋိပဒါဒွယော**။ ယော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဝိသေသံ အဓိဂန္တုံ ဘဗ္ဗော၊ တဿ သုခါပဋိပဒါယောဂျဿ ဝိယ ကရိယမာနာ ဓမ္မဒေသနာ ဝိသေသာဝဟာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ သာ န ယုတ္တာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ "**ရာဂစရိတော**"တိအာဒိနာ။ ရာဂစရိတဿ တထာ တထာ ကာမာနံ အာဒီနဝံ, ဩကာရံ, သံကိလေသံ, နေက္ခမ္မေ အာနိသံသဉ္စ အဝိဘာဝေတွာ အာဒိတော ဝိပဿနာကထာဝ ကရိယမာနာ န ဝိသေသာဝဟာ ဟောတိ အာသယဿ အသောဓိတတ္တာတိ ဧတမတ္ထံ ဒဿေန္တော ပါဠိယံ "**ဝိပဿနာ ။ပ။ ဒေသနာ**"တိ အာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သေသပဒေသုပီ**တိ ယထာ "ရာဂစရိတဿာ"တိအာဒိနာ ရာဂစရိတဂ္ဂဟဏဝသေန ပါဠိယံ ဒေသနာယ အယုတ္တိ ဝုတ္တာ၊ ဣမိနာ နယေန သေသပဒေသုပိ ဒေါသစရိတဂ္ဂဟဏာဒီသုပိ "ဒေါသစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ အသုဘံ ဒေသေယျာ"တိအာဒိနာ ပါဠိယံ အဝုတ္တေပိ ယထာသမ္ဘဝမတ္ထော နိဒ္ဓါရေတွာ ဝတ္တဗ္ဗော။ကသ္မာ ပန ယုတ္တိဟာရေ အယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏာ ကတာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "**ဧတ္ထ စာ**"တိအာဒိ။ **သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော**တိ သေသေသုပိ ဒေါသစရိတာဒိဝသေန နိဒ္ဓါရိတေသု အယုတ္တိဂဝေသနေသု အယမေဝ ဥပါယော။ "**အနုလောမပ္ပဟာန**"န္တိပိ ပါဠိ၊ သော ဧဝတ္ထော။

“**ယာဝတိကာ ဉာဏဿ ဘူမိ**”တိ ဧတေန ယုတ္တိဟာရဿ မဟာဝိသယတံ ဒဿေတိ။ ကသ္မာ ပနာယံ မဟာဝိသယောတိ? ယုတ္တိဝိစာရဘာဝတော, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ စ ဓမ္မဿ နာနာနယနိပုဏာဒိဂုဏဝိသေသယောဂတောတိ ဒဿေန္တော “**တံ ကိဿ ဟေတု**”တိ အာဟ။

အပရဘာဂေတိ ပစ္ဆာဘာဂေ။ မေတ္တာဝိဟာရိဘာဂဿ အပရိပုဏ္ဏတာ-ဝစနတော အဓိပ္ပေတဂေ! ဂဏ္ဍော။ တေနာဟ “**သတော**”တိ။ **ယထာဂုဏ္ဍ-ကာရဏတော ဝေါ**တိ ပဋိပက္ခတ္တာ ဝေ။

ပဟာနေကဋ္ဌဘာဝတော ဒိဋ္ဌိမညိတာသ။ အာဒီနဝဒဿနေန ဝိတက္က-ဇိဂုစ္ဆနာ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ အာသန္နူပစာရဇ္ဈာနမ္ဘာပိ ဝိတက္ကာရမ္မဏာ န ဟောန္တိ၊ ပဂေဝ ဒုတိယဇ္ဈာနမ္ဘာတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “**အာရမ္မဏကရ-ဏဋ္ဌော ဟေတ္ထ သဟဂတသဒ္ဒေါ**”တိ။

ဧဝံ ယုတ္တိဟာရလက္ခဏံ အာဂမတော ယုတ္တာယုတ္တဝိစာရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အာဂမာနုဂတာယ ယုတ္တိယာပိ တံ ဒဿေတုံ ဂုဏမုခေန ဒေါသဝိဘာဇနံ ဝိဘာဇေန္တော “**အပိစေတ္တာ**”တိအာဒိမာဟ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂။ **တေသံ တေသန္တိ** အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ တေန ယေ သုတ္တေ ဝုတ္တာ စ ဓမ္မာ, ယေ စ တေသံ ကာရဏဘူတာ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သဗ္ဗဓမ္မယာထာဝအသမ္ပဋိဝေဓော**တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “**ကတ္ထ ပန သော**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

ပိယာယိတဗ္ဗဇာတိယန္တိ ပေမနီယသဘာဝံ။ **မိဿာပဋိပဒါ**တိ ပမာဒါပတ္တိ၊ မိဿာဘိနိဝေသော ဝါ။ ကောပါယံ ဥပ္ပန္နာပိ ပါပကာတိ ပါပစေတနာ ပဝေရုပ္ပ-ဘာဝနတော ဒေါသဿ, ကောပါယံ ဥပ္ပန္နာပိ ပမာဒါပတ္တိ, မိဿာဘိနိဝေသော ဝါ မောဟဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏန္တိ ပါဠိယံ အဝုတ္တမ္ပိ နယတော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော “**ဒေါသဿ ။ပ။ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော**”တိ အာဟ။ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ၊ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ “**နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထ **နိမိတ္တံ** ဣတ္ထိပုရိသနိမိတ္တံ။ **အနုဗျဉ္ဇနံ** ဟတ္ထပါဒဟသိတကထိတာဒိ။ ဖဿော ပဗ္ဗယော

ဧတိဿာတိ **ဖဿပစ္စယာ၊** တံဘာဝေါ **ဖဿပစ္စယတာ**။ အဿာဒေတိ ဧတာယာတိ **အဿာဒေါ၊** တဏှာ။

ဝတ္ထုနိ ဥဇုယျဓမ္မောတိ အာဟ “**ဝတ္ထုအဝိပ္ပဋိပတ္တိ ဝိသယသဘာဝ-ပဋိဝေဓော**”တိ။ ဣဓာဓိပ္ပေတံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ “**သီလသမာဓိ-သမ္ပဒါန**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကေဒသုပလက္ခဏဝသေန, ဝဏ္ဏဂန္ဓရာဂိသပ္ပါယဝသေန ဝါ ပါဠိယံ “**ဝိနီလကဝိပုဗ္ဗကဂဟဏလက္ခဏာ အသုဘသညာ**”တိ ဝတွာ “**တဿာ နိဗ္ဗိဒါ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ ဝုတ္တံ နိဗ္ဗိဒံ ဒဿေန္တော “**နိဗ္ဗိဒါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပရိတဿနတော ဝိသေသေတုံ “**ဉာဏေန**”တိ ဝိသေသိတံ။ **တထာ ပဝတ္တ**န္တိ နိဗ္ဗိဒနာကာရေန ပဝတ္တနံ။

ယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တိယာ ဝိဒေဟရညော ဝိတ္တာယ **ရုစာယ ဇာတိဿရ-ဉာဏံ** ကမ္မဿကတညာဏဿ ကာရဏံ အဟောသိ၊ န ပန အသပ္ပုရိသူပ-နိဿယတော၊ အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ တဿေဝ ရညော သေနာပတိနော **အလာတဿ ဗီဇကဿ** ဒါသဿာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “**ဣမဿ စ ။ပ။ ဥဒါဟရိတဗ္ဗော**”တိ အာဟ။ **သောဘာ**တိ ပသာဒေါ။ **အဝတ္ထာဝိသေသော**တိ သမ္မယုတ္တဓမ္မာနံ အနာဝိလဘာဝလက္ခဏော အဝတ္ထာဘေဒေါ။ **အာယတန-ဂတော**တိ ဌာနဂတော၊ ရတနတ္တယဝိသယောတိ အတ္ထော။ “**ကာယော**”တိ-အာဒီနာ အဝတ္ထာဝိသေသေန ဝိနာ သဘာဝသိဒ္ဓမေဝ ပဒဋ္ဌာနံ ဒဿေတိ။

ဣမသ္မိံ စ ဌာနေ ပါဠိယံ ပုဗ္ဗေ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တေ ဓမ္မာ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ၊ တေ ဒဿေတုံ “**အပရော နယော**”တိ-အာဒိ အာရဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဿာဒမနသိကာရော အယောနိသောမနသိ-ကာရလက္ခဏော ဝုတ္တော နိဒဿနမတ္တမေတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယေဘုယျေန သတ္တာနံ လောဘဝသေန အယောနိသောမနသိကာရော သံဝတ္တတီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဥပပတ္တိ ဧဝ **ဩပပစ္စယံ၊** တဿ ဘာဝေါ **ဩပပစ္စယိက**န္တိ အာဟ “**ဥပပတ္တိဘဝဘာဝေန**”တိ။ **ဝဝတ္ထိတဘာဝေါ**တိ ဝဝတ္ထိတဘာဝေါ ရူပဿ ဒဿနာဒိပဋိနိယတာရမ္မဏကိစ္စတာ။ **ဘဝဿ အင်္ဂါနိ**တိ ဘဝဿ ကာရဏာနိ။ ဒုတိယေ **အင်္ဂါနိ**တိ အဝယဝါ၊ ကမ္မဝဋ္ဋမ္ပိ ဝါ ကာရဏင်္ဂဘာဝေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကမ္မဋ္ဌာနဿာတိ ဘာဝနာယ ဖြူဟနာ ဝဍ္ဎနာ။ **တေသူ**တိ တိတ္ထညုတာ-ဒီသု။ ကလျာဏမိတ္တဿ သမ္မဒေဝ ပယိရုပါသနာယာပီတိ တံ နိဿာယ လဒ္ဓေန သဒ္ဓါယ ဓမ္မဿဝနေန ဓမ္မူပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇံ ဟောတီတိ တိတ္ထညုတာ ပီတညုတာယ **ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဧဝံ ယာဝ ဝိမုတ္တိယာ သတိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ

ဟောတီတိ သာ တဿ ပဒဋ္ဌာနန္တိ အယမတ္ထော ပါကဋောတိ အာဟ "**ပုရိမာနံ ။ပ။ သုဝိညေယျော ဧဝါ**"တိ။ **သဟ အဓိဋ္ဌာနေနာ**တိ ဉာတပရိညာယ သဒ္ဓိံ။ ဉာတပရိညာ ဟိ တီရဏပရိညာယ အဓိဋ္ဌာနံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၃။ "**လက္ခဏဟာရဿ ဝိသယံ ပုစ္ဆတိ**"တိ ဝုတ္တံ၊ "ကော ပန တဿ ဝိသယော"တိ ဝုတ္တေ သမာနလက္ခဏာ အဝုတ္တဓမ္မာ။ ကာယာနုပဿနာယ သမာရဒ္ဓါယ ဝေဒနာနုပဿနာဒယော သုခေနေဝ သိဇ္ဈန္တီတိ တဗ္ဗစနေန ဝေဒနာဂတာသတိအာဒီနံ ဝုတ္တဘာဝေါ ဒဿိတော **သတိပဋ္ဌာနဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာ**တိ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဿ သဒ္ဓါနုဂ္ဂဟိတာနိ ဝီရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ သာဓနံ၊ ဧဝံ ဣတရေသမ္ပီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဣမံ အတ္ထော **အနုကထာယ**မေဝ ပရတော အာဂမိဿတိ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ ဧကလက္ခဏဘာဝနိဒ္ဒေသေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပရတော**တိ **စတုဗျူဟ-ဟာရဝဏ္ဏနာယံ**၂။

အသမ္မိဿတောတိ ဝေဒနာဒယောပိ ဧတ္ထ သိတာ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓါတိ ကာယေ ဝေဒနာဒိအနုပဿနာပသင်္ဂေပိ အာပန္နေ တဒသမ္မိဿတောတိ အတ္ထော။

အဝယဝိဂါဟသမညာတိဓာဝနသာရာဒါနာဘိနိဝေသနိသေဓနတ္ထံ ကာယံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ, တာနိ စ ကေသာဒီဟိ, ကေသာဒိကေ စ ဘူတုပါဒါယရူပေဟိ ဝိနိဗ္ဘုဇိတုံ "**ကထာ န ကာယေ**"တိအာဒိမာဟ။ ပါသာဒါဒိနဂရာဝယဝ-သမူဟေ အဝယဝိဂါဒိနောပိ အဝယဝိဂါဟဏံ ကရောန္တော။ နဂရံ နာမ ကောစိ အတ္ထော အညောတိ ပန ကေသဉ္စိ သမညာတိဓာဝနံ ဝိယာတိ ဣတ္ထိပုရိသာဒိ-သမညာတိဓာဝနေ နဂရနိဒဿနံ ဝုတ္တံ။ **အညော ကောစိ** သတ္တာဒိကော။ **ယံ ပဿတိ** ဣတ္ထိံ, ပုရိသံ ဝါ။ နနု စက္ခုနာ ဣတ္ထိပုရိသဒဿနံ နတ္ထီတိ? သစ္စံ နတ္ထိ၊ "ဣတ္ထိံ ပဿာမိ၊ ပုရိသံ ပဿာမီ"တိ ပန ပဝတ္တသမညာဝသေန "ယံ ပဿတီ"တိ ဝုတ္တံ။ မိစ္ဆာဒဿနေန ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ ယံ ပဿတိ၊ န တံ ဒိဋ္ဌံ ရူပါယတနံ ဟောတိ၊ ရူပါယတနံ ဝါ တံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တံ

၁-နေတ္တိ-၄-၁၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-၄-၁၀၂၊၁၀၃-ပိဋ္ဌေသု။

ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတံ ဒိဋ္ဌံ န ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယထာဝုတ္တံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ယံ ဒိဋ္ဌံ တံ န ပဿတီ**တိ ယံ ရူပါယတနံ, ကေသာဒိဘူတုပါဒါယသမူဟသင်္ခါတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ပညာစက္ခုနာ ဘူတတော န ပဿတီတိ အတ္ထော။

န အညဓမ္မာနုပဿီတိ န အညသဘာဝါနုပဿီ၊ အသုဘာဒိတော အညာကာရာနုပဿီ န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပထဝီကာယန္တိ ကေသာဒိံ ပထဝီဓမ္မသမူဟတ္တာ "ကာယော"တိ ဝဒတိ၊ လက္ခဏပထဝိမေဝ ဝါ အနေကဘေဒဘိန္နံ သကလသရီရဂတံ ပုဗ္ဗာပရိယ-ဘာဝေန ပဝတ္တမာနံ သမူဟဝသေန ဂဟေတွာ "ကာယော"တိ ဝဒတိ။ ဧဝံ အညတ္ထာပိ။

အာကာရသမူဟသင်္ခါတဿာတိ အနိစ္စတာဒိအာကာရသမုဒါယပရိယာ-ယဿ။

တီသု ဘဝေသု ကိလေသေတိ ဘဝတ္တယဝိသယကိလေသေ။ **သဗ္ဗတ္ထိကန္တိ** သဗ္ဗတ္ထ လီနေ, ဥဒ္ဓတေ စ စိတ္တေ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ၊ သဗ္ဗေ ဝါ လီနေ, ဥဒ္ဓတေ စ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အတ္ထိကာ ဧတာယာတိ **သဗ္ဗတ္ထိကာ။ အဇ္ဈတ္တံ သင်္ကောစော**တိ အဇ္ဈတ္တံ ဩလီယနာ၊ ကောသဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။

၂၄။ **ဂဟိတေသူ**တိ ဘာဝနာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတေသု၊ ဘာဝိတေသူတိ အတ္ထော၊ ဝစနေန ဝါ ဂဟိတေသု။ ဘာဝနာဂ္ဂဟဏဒီပနတ္ထတ္တာ ပန ဝစနေန ဂဟဏဿ ဘာဝနာဂ္ဂဟဏမေဝတ္ထ ပမာဏံ။ ယဿ သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ၊ တဿ သမ္မပ္ပဓာနာဒယော ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ န ဘာဝိတာတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ စ သမာနလက္ခဏတာပဒေသေန ဉာယမတ္တံ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ "**စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝီယမာနေသု စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝိပလ္လာသာ ပဟီယန္တီတိ ဥဇုဝိပစ္စနီကဘာဝတော။ "အာဟာရသမုဒယာ ကာယဿ သမုဒယော၊ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာနံ သမုဒယော[1]၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ"န္တိ[2] ဝစနတော ကာယာဒီနံ သမုဒယဘူတာ ကဗဠီကာရာဟာရဖဿမနောသဉ္စေတနာဝိညာဏာဟာရာ ကာယာဒီနံ ပရိဇာ-နနေန ပရိညာတာ ဟောန္တိ တပ္ပဋိပက္ခပ္ပဟာနတောတိ ဒဿေန္တော

၁-သံ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ။　　၂-မ ၃-၁၀၃၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၃၆၊ ဝိ ၃-၁၊ ခု ၁-၇၇၊ အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

“စတ္တာရော အာဟာရာ”တိ အာဒိမာဟ။ **သမ္ဗန္ဓာ**တိ “ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒါနော ဘဝတီ”တိ ဝေမာဒိသု။

တဒုဘယဿာပိ ကာမဂုဏာ သဝိသေသာ ကာယေ လဗ္ဘန္တီတိ ဝိသေသေန ကာယော ကာမုပါဒါနဿ ဝတ္ထု၊ သုခဝေဒနဿာဒဝသေန ပရလောကနိရပေက္ခော “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိ ပရာမသံ ဥပ္ပါဒေတီတိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဿ ဝေဒနာ၊ စိတ္တေ နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေန သဿတဿ “အတ္တနော သီလာဒိဝသေန ပရိသုဒ္ဓိပရာမသနံ ဟောတိ”တိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဿ စိတ္တံ၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန ဘူတံ ဘူတတော အပဿန္တဿ “အတ္တာဘိနိဝေသော ဟောတီ”တိ အတ္တဝါဒုပါဒါနဿ ဓမ္မာ ဝတ္ထု၊ တသ္မာ **“စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝိယမာနေသု ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒါနော ဘဝတီ”**တိ ဝုတ္တံ။

ယသ္မာ ပန ဝုတ္တနယေန ကာယော ကာမယောဂဿ ဝတ္ထု၊ ဘဝေသု သုခဂ္ဂဟဏဝသေန ဘဝဿာဒေါ ဟောတီတိ ဘဝယောဂဿ ဝေဒနာ၊ သန္တတိဃနဂ္ဂဟဏဝသေန စိတ္တေ အတ္တာဘိနိဝေသော ဟောတီတိ ဒိဋ္ဌိယောဂဿ စိတ္တံ၊ ဓမ္မဝိနိစ္ဆယာဘာဝတော ဒုက္ကရတ္တာ,ဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတ္တာ သမ္မောဟော ဟောတီတိ အဝိဇ္ဇာယောဂဿ ဓမ္မာ,ဝတ္ထု၊ တသ္မာ စတုသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ တေသု တေသံ ပဟာနသိဒ္ဓိတော ယောဂေဟိ ဝိသံယုတ္တတာ ဝုတ္တာ။ ဧတေနေဝ အာသဝေဟိ အနာသဝတာ, ဩဃေဟိ နိတ္ထိဏ္ဏတာ စ သံဝဏ္ဏိတာ ဟောတိ ကာမရာဂါဒီနံ ဧဝ ကာမယောဂကာမာသဝကာမောဃာဒိဘာဝတော။

ဝုတ္တနယေနေဝ ကာယော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ “ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ”တိ[2] ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘူတာ ဝေဒနာ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ စိတ္တေ နိစ္စာဘိနိဝေသဝသေန သဿတဿ “အတ္တနော သီလေန သုဒ္ဓိ”တိ အာဒိ ပရာမသနံ ဟောတီတိ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ စိတ္တံ ဝတ္ထု၊ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနာဘာဝတော ဘဝဝိဘဝဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ဟောတီတိ တဿ ဓမ္မာ ဝတ္ထူတိ စတုသတိပဋ္ဌာနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၁-မဋီ ၁-၅၁-၁ ၁-၃၈၊ ၂၊၆ ၂-၆၁၃၊ ၆၄၊ ၁၀၇၂၊ ၂၆ ၃-၇၂၊ ဋီကာသံ ၂-၁၆၉၊ အဘိ ၁-၂၄၁၊ အဘိ ၂-၃၇၉-ပိဋကသု။
၂-မ ၁-၃၇၇-ပိဋက။

ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိသေသတော ကာယော ရာဂသလ္လဿ ဝတ္ထု၊ ဝေဒနာ ဒေါသသလ္လဿ၊ "စိတ္တံ နိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေန အတ္တာဘိနိဝေသံ အတ္တာနံ သေယျာဒိတော ဒဟတီ"တိ စိတ္တံ မာနသလ္လဿ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဓမ္မာ မောဟသလ္လဿ ဝတ္ထူတိ စတုသတိပဋ္ဌာနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ ပန ကာယာနုပဿနာဒီဟိ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပရိညာ-တေသု ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ ဟောန္တိ၊ စိတ္တေ ဟိ ပရိညာတေ သညာပိ ပရိညာတာဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော စဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီ**"တိ ဝုတ္တံ။

တထာ ဝိသေသတော ကာယေ သာပေက္ခာ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတီတိ ကာယော ဆန္ဒာဂတိယာ ဝတ္ထု၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒနာ ဗျာပါဒဿ နိမိတ္တန္တိ သာ ဒေါသာဂတိယာ ဝတ္ထု၊ သန္တတိဃနဂ္ဂဟဏဝသေန သရာဂါဒိစိတ္တေ သမ္မောဟော ဟောတီတိ မောဟာဂတိယာ စိတ္တံ၊ ဓမ္မသဘာဝါနဝဗောဓေန ဘယံ ဟောတီတိ ဘယာဂတိယာ ဓမ္မာ ဝတ္ထူတိ စတုသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ အဂတိဂမနပ္ပဟာနံ ဟောတီတိ အာဟ "**အဂတိဂမနေဟိ စ န အဂတိံ ဂစ္ဆတီ**"တိ။

"**အကုသလဿ သောမနဿဿ ဝသေနာ**"တိ ဣဒံ "အယမ္ပိ အတ္ထော သမ္ဘဝတီ"တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ "သုခါယ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယော အနု-သေတီ"တိ[1] ပန ဝစနတော သုခဝေဒနာဂ္ဂဟဏေန တတ္ထာနုသယနေန သမုဒယသစ္စံ ဒေသိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဒေသိတံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ** ဒုက္ခဒုက္ခဂ္ဂဟ-ဏေန သာတိသယံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပကာသိတံ ဟောတီတိ ပါဠိယံ "ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဒေသိတ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သဟာစရဏာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ **နိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာယံ**[2] ဝုတ္တံ။

လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၅။ **ဟာရာနန္တိ** နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ။ ဟာရေသု ဣမဿ စတုဗျူဟ-ဟာရဿ ဝိသေသတော သုတ္တဿ ဗျဉ္ဇနဝိစယဘာဝတောတိ ယောဇနာ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဗျဉ္ဇန။ပ။ ဒသေတီ**"တိ။ **ယာယာ**တိ နိရုတ္တိယာ။

၁-မ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ-၂၅-ပိဋ္ဌေ။

နေတ္တိ-ဋီ ၅—န-ဗု-သ

ယထာရဟန္တိ သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ ယံ ယံ အရဟတိ နိဗ္ဗစနံ ဝတ္တုံ၊ တံတံလောကသမညာနုရောဓေနေဝ။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ သမ္ပာဒေတွာ ပစ္ဆာ သစ္စာဘိသမယံ ပါပုဏာတီတိ အာဟ **“သမ္မုတိ။ပ။ ဟောတီ”**တိ၊ တံတံ-ပညတ္တိဂ္ဂဟဏမုခေန ပရမတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဟောတီတိ ဧဝံ ဝါ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။

ယမိဒံ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပသန္တာနံ သန္ဓာယ **“ဥဘယမန္တရေန”**တိ ဣဓ ဝုတ္တံ။ ဩတရဏဟာရေ[1] ပနဿ ဒွါရပ္ပဝတ္တဖဿာဒိဓမ္မေ သန္ဓာယ ဝုတ္တဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဥဘယမန္တရေနာတိ ဖဿသမုဒိတေသု ဓမ္မေသူ”တိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပနာဟု “အန္တရေနာတိ ဝစနံ ပန ဝိကပ္ပန္တရ-ဒီပန”န္တိ။ တဿာ အယမေတ္ထ အတ္ထော— န ဣမံ လောကံ, န ဟုရံ လောကံ၊ အထ ခေါ ဥဘယမန္တရေနာတိ။ အပရော ဝိကပ္ပော— **ဥဘယမန္တရေနာ**တိ ဝါ ဝစနံ ဝိကပ္ပန္တရာဘာဝဒီပနံ။ တဿတ္ထော— န ဣမံ လောကံ, န ဟုရံ လောကံ နိဿာယ ဈာယတိ ဈာယီ၊ ဥဘယမန္တရေန ပန အညံ ဌာနံ အတ္ထီတိ။

ယေပိ စ “အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ, သမ္ဘဝေသီ”တိ စ ဣမေသံ သုတ္တပဒါနံ အတ္ထံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ အတ္ထိ ဧဝ အန္တရာဘဝေါတိ ဝဒန္တိ၊ တေပိ ယသ္မာ အဝိဟာဒီသု တတ္ထ တတ္ထ အာယုဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂ-မေန အနဝသေသကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယန္တီတိ **အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ**၊ န အန္တရာဘဝဘူတောတိ ပုရိမဿ သုတ္တပဒဿ အတ္ထော။ ပစ္ဆိမဿ စ ယေ ဘူတာ ဧဝ၊ န ပုန ဘဝိဿန္တိ၊ တေ ဟိ[2] ခီဏာသဝါ၊ ပုရိမပဒေဟိ **“ဘူတာ”**တိ ဝုတ္တာ။ တဗ္ဗိပရိတတာယ သမ္ဘဝံ ဧသန္တီတိ **သမ္ဘဝေသိနော**။ အပ္ပဟီနဘဝသံယောဇနတ္တာ သေက္ခာ, ပုထုဇ္ဇနာ စ။ စတူသု ဝါ ယောနီသု အဏ္ဍဇဇလာဗုဇသတ္တာ ယာဝ အဏ္ဍကောသံ, ဝတ္ထိကောသဉ္စ န ဘိန္ဒန္တိ၊ တာဝ **သမ္ဘဝေသီ** နာမ။ အဏ္ဍကောသတော, ဝတ္ထိကောသတော စ ဗဟိ နိက္ခန္တာ **ဘူတာ** နာမ။ သံသေဒဇဩပပါတိကာ စ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ **သမ္ဘဝေသီ** နာမ၊ ဒုတိယစိတ္တက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ **ဘူတာ** နာမ။ ယေန ဝါ ဣရိယာပထေန ဇာယန္တိ၊ ယာဝ တတော အညံ န ပါပုဏန္တိ၊ တာဝ **သမ္ဘဝေသီ**၊ တတော ပရံ **ဘူတာ**တိ အတ္ထော၊ တသ္မာ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သတိ ဟိ ဥဇုကေ ပါဠိ-အနုဂတေ အတ္ထေ ကိံ အနိဒ္ဓါရိတသာမတ္ထိယေန အန္တရာဘဝေန အတ္ထဘာဝ-ပရိကပ္ပိတေန ပယောဇနန္တိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂၇၊ ၁၂၈-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-အနု-ဋီ ၃-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ယံ ပန ယေ “သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေသု ပါတုဘာဝေါ ဒိဋ္ဌော။ ယထာ တံ ဝီဟိအာဒိအဝိညာဏကသန္တာနေ၊ ဧဝံ သဝိညာဏကသန္တာနေပိ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေသု ပါတုဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စ နယော သတိ အန္တရာဘဝေ ယုဇ္ဇတိ၊ နာညထာ”တိ ယုတ္တိံ ဝဒန္တိ။ တေဟိ ဣဒ္ဓိမတော စေတောဝသိပ္ပတ္တဿ စိတ္တာနုဂတိကံ ကာယံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ခဏေန ဗြဟ္မလောကတော ဣဓူပသင်္ကမနေ, ဣတော ဝါ ဗြဟ္မလောကဂမနေ ယုတ္တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ယဒိ သဗ္ဗတ္ထေဝ ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိ န ဣစ္ဆိတာ၊ ယဒိပိ သိယာ “ဣဒ္ဓိဝိသယော အစိန္တေယျော”တိ၊ တံ ဣဓာပိ သမာနံ “ကမ္မဝိပါကော အစိန္တေယျော”တိ ဝစနတော၊ တသ္မာ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝ။ အစိန္တေယျသဘာဝါ ဟိ သဘာဝဓမ္မာ၊ တေ ကတ္ထစိ ပစ္စယဝိသေသေန ဝိစ္ဆိန္နဒေသေ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကတ္ထစိ အဝိစ္ဆိန္နဒေသေ စ။ တထာ ဟိ မုခဃောသာဒီဟိ အညသ္မိံ ဒေသေ အာဒါသပဗ္ဗတပ္ပဒေသာဒီသု ပဋိဗိမ္ဗပဋိဃောသာဒိကံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိဿတိ၊ တသ္မာ န သဗ္ဗံ သဗ္ဗတ္ထ ဥပနေတဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရတော ပန ပဋိဗိမ္ဗဿ ဥဒါဟရဏဘာဝသာဓနာဒိကော အန္တရာဘဝဝိစာရော **ကထာဝတ္ထု|ပ္ပကရဏဿ ဋီကာယံ**[၁] ဂဟေတဗ္ဗော။

အပရေ ပန “**ဣဓာ**တိ ကာမဘဝေါ၊ **ဟုရန္တိ** အရူပဘဝေါ၊ **ဥဘယမန္တရေနာ**တိ ရူပဘဝေါ ဝုတ္တော”တိ ဝဒန္တိ၊ “ဣဓာတိ ပစ္စယဓမ္မာ၊ **ဟုရန္တိ** ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ **ဥဘယမန္တရေနာ**တိ ပဏ္ဏတ္တိဓမ္မာ ဝုတ္တာ”တိ စ ဝဒန္တိ၊ တံ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဝသိဋ္ဌံ ရူပန္တိ** အာပေါဓာတုအာကာသဓာတူဟိ သဒ္ဓိံ လက္ခဏရူပါနိ, ဩဇဉ္စ သန္ဓာယာဟ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တဿ ဝိဘာဝဿ တံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ စိတ္တံ န ဇာနန္တိ န ဉာယန္တိ “ဈာယမာနာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၉။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဒ္ဓံသနသဘာဝတ္တာ, အကုသလာနံ ဝါ ပဇဟနေ ကုသလာနံ သမ္ပာဒနေ ပဋ္ဌပနသဘာဝတ္တာ **အာရမ္ဘဓာတု**။ **တထာဘူတာ**တိ

၁-အဘိဋီ ၃-၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။

သီလာဒီဟိ သမင်္ဂီဘူတာ။ ကာမဓာတုအာဒိကာ တိဓာတုယောဝ **တေဓာတု**။ တဿ အဘိဘဝနတော **တေဓာတုဣဿရော** ဓမ္မရာဇာ။ အနာဒိမတိ-သံသာရေ စိရကာလံ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာပိ အစိရကာလံ ဘာဝိတေဟိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သမုစ္ဆိန္နနိယတ္တာ အဗလာ ကိလေသာတိ ဝုတ္တံ “**အဗလံ ဒုဗ္ဗလ**”န္တိ။ တေနာဟ “**အဗလာ နံ ဗလီယန္တီ**”တိ။

ဣဒံ ဝစနံ အယံ ဂါထာပါဒေါ။ **သမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာန**န္တိ ဧတ္ထ သမာဓိဿ ကာရဏံ သမတာနုယောဂေ နိယောဇနတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဧသ** နယော သေသေသုပိ။ **ပဗ္ဗဇ္ဇာ** ရာဂါဒယောဝ။ **တထာ စေဝ သံဝဏ္ဏိတ**န္တိ ဒေသနာယ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေနေဝ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ကတာတိ အတ္ထော။

တန္တိ တံ ဒေသနံ။ **တဿာ**တိ သဘာဂါဒိဝသေန အာဝဋ္ဋနဿ။ ပရိပက္ကဉာဏာနံ ဝိသေသာဓိဂမာယ။ **လာဘဝိနိစ္ဆယပရိဂ္ဂဟမစ္ဆရိယာ-နီ**တိ အာဒီသု **လာဘော**တိ ရူပါဒိအာရမ္မဏပဋိလာဘော၊ သော ပရိယေ-သနာယ သတိ ဟောတီတိ ပရိယေသနာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတော။ **ဝိနိစ္ဆယော**တိ “ဧတ္တကံ မေ ရူပါရမ္မဏတ္ထာယ ဘဝိဿတိ၊ ဧတ္တကံ သဒ္ဒါဒိအာရမ္မဏတ္ထာယ၊ ဧတ္တကံ မယှံ၊ ဧတ္တကံ ပရဿ၊ ဧတ္တကံ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ၊ ဧတ္တကံ နိဒဟိဿာ-မီ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တော ဝိတက္ကော ဝိနိစ္ဆယော။ သော လာဘိတဟေတုကတ္တာ ပရိယေသနမူလကတာယ ပရိယေသနာဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတော၊ တထာ ပရိဂ္ဂဟမစ္ဆရိယာနိ။ တတ္ထ **ပရိဂ္ဂဟော** “မမ ဣဒ”န္တိ ပရိဂ္ဂဏှနံ။ **မစ္ဆရိယံ** “မယှေဝ ဟောတူ”တိ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝါသဟနံ။ တေနေဝဿ ပေါရာဏာ ဧဝံ ဝစနတ္ထံ ဝဒန္တိ “မယှေဝိဒမစ္ဆရိယံ ဟောတု၊ မာ အညေသံ အစ္ဆရိယံ ဟောတူ'တိ ပဝတ္တတ္တာ မစ္ဆရိယန္တိ ဝုစ္စတီ”တိ[၁]။ ပရိဘောဂတ္ထာနံ ပန ဝိနိစ္ဆယာဒီနံ ပရိဘောဂဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဆန္ဒရာဂေါ** ဒုဗ္ဗလရာဂေါ။ **အဇ္ဈောသာနံ** “မမ ဣဒ”န္တိ တဏှာဝသေန ဗလဝသန္နိဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “**ဆန္ဒရာဂအဇ္ဈော-သာနာ တဏှာ ဧဝါ**”တိ။ **အာရက္ခနိမိတ္တံ** ဒွါရပိဒဟနမဉ္ဇူသာဂေါပနာဒိနာ သုဋ္ဌု ရက္ခဏနိမိတ္တံ။ ပါပါနိ ကရောန္တော ပရိဘောဂနိမိတ္တံ ရတ္တော ဂိဒ္ဓေါ ဂဓိတော မုစ္ဆိတော ဟုတွာ မိဂေါဝ ပရိဘုဉ္ဇနနိမိတ္တံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇတီတိ ဧဝံ ပရိယေနာရက္ခာ **ပရိဘောဂနိမိတ္တံ**။ ပမာဒေါ တိဝိဓော တဏှာယ ဝသေန ကထိတောတိ ဒဿေန္တော “**တိဝိဓာ တဏှာယာတိ ဝုတ္တ**”န္တိ အာဟ။

အဝိသေသေန ဝုတ္တန္တိ “ကတမေန ဥပါဒါနေန သဉပါဒါနာ”တိ ဝိဘာဂေန ပုစ္ဆိတွာပိ “အဝိဇ္ဇာယ စ တဏှာယ စာ”တိ အဝိနိဗ္ဘုဇိတွာ ဝုတ္တံ။ **တဏှာဥ**

[၁] ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၉၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၇၄-ပိဋ္ဌေသု။

အဝိဇ္ဇဋ္ဌစတုရုပါဒါနံ ဝသေနာတိ ကာမုပါဒါနာဒီနံ စတုန္နံ ဥပါဒါနာနံ ဝသေန ဝိဘဇိတွာ ခန္ဓာနံ **ဒုက္ခဘာဝေန** ဒုက္ခသစ္စဘာဝေန သဟ ပရိညေယျဘာဝံ, ဥပါဒါနာနံ **သမုဒယဘာဝေန** သမုဒယသစ္စဘာဝေန သဟ ပဟာတဗ္ဗဘာဝံ ဒဿေတီတိ ယောဇနာ။

၃၀။ “**ယော**”တိအာဒီနာ ဝုတ္တော တိဝိဓော ပမာဒေါ ပရိယေသတိ၊ အာရက္ခဏဉ္စ ကရောတိ, ပရိဘောဂနိမိတ္တဉ္စာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပမာဒေါ ဟိ ပမတ္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘောဂါနံ ပရိယေသနာယ, အာရက္ခဏာယ စ ဟေတုဘူတော ကတ္တုဘာဝေန ဥပစရိတော၊ ပရိဘောဂဿ ပန နိမိတ္တံ။ “တပ္ပဋိပက္ခေနာ”တိ[1] ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရတိ “**အပ္ပမာဒါနုယောဂေနာ**”တိ၊ တေန သမထဘာဝံ ဒဿေတိ။ **ခေပနာ**တိ ခယပါပနာ။ **ဝေါဒါနပက္ခဝိသ-ဘာဂဓမ္မဝသေနာ**တိ ဝေါဒါနပက္ခော စ သော ပမာဒဿ ဝိသဘာဂဓမ္မော စာတိ **ဝေါဒါန။ပ။ဓမ္မော**၊ သမထော၊ တဿ ဝသေန။

သမထေ သတီတိ အဓိဋ္ဌာနဘူတေ ဈာနေ သတိ၊ တံ ပါဒကံ ကတွာတိ အတ္ထော။ **ယာ ပညာ**တိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိဝသေန ပဝတ္တပညာ။ တေနာဟ “**အယံ ဝိပဿနာ**”တိ။ **ပဟီနေ သူ**တိ ပဟီယမာနေသု။

ဝေါဒါနပက္ခန္တိ အာရမ္ဘဓာတုအာဒိဝေါဒါနပက္ခံ နိက္ခိပိတွာ။ **ဝိသဘာဂ-ဓမ္မဝသေနာ**တိ ပမာဒဝသေနေဝ။ **သဘာဂဓမ္မဝသေနာ**တိ ပုဗ္ဗေ နိက္ခိတ္တဿ အာရမ္ဘဓာတုအာဒိဝေါဒါနဓမ္မဿ သမထာဒိသဘာဂဓမ္မဝသေန။

ပုန အပရိယောဒါပနီယံ သိခါပ္ပတ္တပရိယောဒါပနံ ဍဓာဝိပ္ပေတန္တိ အာဟ “**တံ ပန အရဟတ္တေန ဟောတီ**”တိ။

မောဟသမုဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ “မောဟော ဧဝ သမုဋ္ဌာန”န္တိ ကတွာ။ အညထာ ပိသုဏာဝါစာယ ဒေါသသမုဋ္ဌာနတာ မုသာဝါဒဿ ဝိယ မောဟ-သမုဋ္ဌာနဘာဝေါ ဝတ္တဗ္ဗော သိယာ။

ကမ္မပထဘာဝံ ပတ္တာနံ, အပ္ပတ္တာနဉ္စ အကုသလဓမ္မာနံ “သဗ္ဗပါပ”န္တိ ပဒေန ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ “**ကမ္မပထကမ္မဝိဘာဂေနာ**”တိ။

၃၁။ **သေသပဒါန**န္တိ “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ”တိအာဒီနံ[2] ဂါထာယ အဝသိဋ္ဌပဒါနံ။ **ယထာဝိဂတ**န္တိ အတ္ထနာ အဓိဂတပ္ပကာရံ၊ ပဋ္ဌာ ဘူမိဒိသာ။

၁-နိမိတ္တံ တေ စ ဝုတ္တော ပဋိပက္ခေနာတိ (က)

၂-ဒီ ၂-၄၂၊ ခု ၁-၄၁၊ ခု ၁၀-၃၇၊ ၆၀၊ ၁၄၈၊ ၁၆၁၊ ၂၀၅၊ ၂၀၈-ပိဋကေသု။

ဥပရိ ယာဝပေဿတိ မနုဿလောကတော ဥပရိဋ္ဌိမံ ဒေဝလောကံ ဂမေန္တိ။

၃၂။ **ယထာဝုတ္တဿ ဓမ္မဿာ**တိ သီလဿ စ မဂ္ဂဿ စ။ **တဏှာဝိဇ္ဇာဒီနန္တိ အာဒိ**သဒ္ဒေန တဒေကဋ္ဌကိလေသာ ဂယှန္တိ, တေသံ ပဒဋ္ဌာနဓမ္မာ စ။ **သမထဝိပဿနာဒီနန္တိ အာဒိ**သဒ္ဒေန သာမညဖလာနံ သင်္ဂဟော။ ယဒဂ္ဂေန စေတ္ထ "နိရောဓော ရက္ခတီ"တိ ဝုတ္တော၊ တဒဂ္ဂေန မဂ္ဂေါ ရက္ခတောတိ ရက္ခဏကိရိယာယ ကရဏံ ဝုတ္တံ "**ယေန ရက္ခတီ**"တိ။ ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန ပုရိမာနိ သဘာဂ-ဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန ပစ္ဆိမာနိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရိတာနီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃။ **ဓမ္မဉ္စာ**တိ ပုညာဒိဒါနာဒိဘေဒဘိန္နေသု သဘာဝဓမ္မေသု။ **တဉ္စ လက္ခ-ဏာနာ**တိ တေသု ယထာဝုတ္တေသု ဓမ္မေသု လက္ခဏာနော။ **ဘူမိဝိဘာဂေါ**တိ ကာမာဝစရာဒိဒဿနာဒိဘူမိပ္ပဘေဒေါ။ **ပဒဋ္ဌာနဝိဘာဂေါ**တိ တေ ပုညာဒိ-ဓမ္မာ ယေသံ ပဒဋ္ဌာနံ, တေသံ ဝါ ယေ ဓမ္မာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ တဗ္ဗိဘာဂေါ။ **ယေသံ သုတ္တာနန္တိ** မူလပဒဋ္ဌာနဘူတာနံ သံကိလေသဘာဂိယာဒီနံ စတုန္နံ သုတ္တာနံ ဝသေန။ အသင်္ကရဝဝတ္ထာနေန ဟိ ဧတေသု သုတ္တေသု သာတိသယံ ဓမ္မာ ဝိဘတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ တေနာဟ "**ဝိသေသတော**"တိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တာနိ ဧဝေတ္ထ ဂဟိတာနီတိ? နယိဒမေဝံ နိက္ခမနပရိယောသာနဘာဝေန ဥတရေသမ္ပိ ဂဟိတတ္တာ။ ယတော ဟိ နိဿဋ္ဌာ ဝါသနာဘာဂိယာ ဓမ္မာ၊ တေ သံကိလေသဘာဂိယာ။ ယံပရိယောသာနာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ ဓမ္မာ၊ တေ အသေက္ခဘာဂိယာတိ ဥဘယဂ္ဂဟဏေနေဝ ဥတရမ္ပိ ဥဘယံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ "**ဥမေသံ စတုန္နံ သုတ္တာနံ ဒေသနာ-ယာ**"တိ။ **ဥမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနီ**တိ ပါဠိယာ, ဝဏ္ဏနာယ ဒေသနာယ ဝါ ဥတရဒွယသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ပဋိက္ခေပေါ။

တေနေဝါတိ နိယမဿ အကတတ္တာ, တတော စ တေန တန္နိဿိတေန စ ဖြဟ္မစာရိ ဘဝတီတိ သိဒ္ဓံ[၁] ဟောတိ။ **ဝေ**-သဒ္ဒေါ ဝါ သမုစ္စယတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သိယာ တဿ ပဋိက္ခေပေါ**တိ တဿ အဋ္ဌသမာပတ္တိဖြဟ္မစရိယဿ သိယာ ပဋိက္ခေပေါ။ ဧဝံ သတိ သာဝသေသာ ဒေသနာ သိယာ။

၁-သဒ္ဒံ (က)

တဒင်္ဂါဒိပ္ပဟာနဉ္စယံ ပဒဋ္ဌာနဘူတံ ဣဓ ဂဏနူပဂံ န ဟောတီတိ "**သမုစ္ဆေဒ-ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနာနံ ဝသေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟေတ္ထ ကေစိ "တေနေဝါ"တိ ပဌန္တိ။ "**တေနေဝ ဗြဟ္မစရိယေနာတိ ပဌန္တီ**"တိ ဣဒံ "သံဝရသီလေ ဋ္ဌိတော"တိ[၁] ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ပါဠိဝိကပ္ပံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ "**ယသ္မာ။ ပ။ ဝက္ခတီ**"တိ ဣဒံ ပစ္ဆိမပါဠိဝသေန ယုတ္တတာယ ကာရဏဝစနံ။

ကထံ မန္တာတိ? အနိဗ္ဗေဓသဘာဝတ္တာ မဟဂ္ဂတပုညာနံ န နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ-သုတ္တေန သင်္ဂဟော၊ ဝါသနာဘာဂိယတ္တာ ပန ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တေနေဝ သင်္ဂဟောတိ။ တဒုပသင်္ဂါ ဟိ ပစ္ဆိမော ဧဝ ပါဠိ ယုတ္တတရော။ ဣတရထာ သာဝသေသာ ဒေသနာ ဘဝေယျ။ တေနာဟ "**န ဟိ။ ပ။ ဒေသေတီ**"တိ။

သံကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယာနံ ပရတော ဝက္ခမာနတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဝက္ခမာနာနံ။ ပ။ ဝသေနာ**"တိ။ "**သဗ္ဗတော**"တိ ဣဒံ ပုဗ္ဗပရာပေက္ခံ။ တဿ ပရာပေက္ခတာယ "သဗ္ဗတောဘာဂေန ဧကာဒသသု ဌာနေသု ပက္ခိပိတွာ"တိ အဋ္ဌကထာယံ ယောဇိတံ။ တတ္ထ ပဒါဒိကေ ဝိစယဟာရပဒတ္ထေ သန္ဓာယ "**ဧကာဒသသု ဌာနေသူ**"တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗာပေက္ခတာယ ပန "သဗ္ဗတောဘာဂေန ဒေသနာယ ဖလေနာ"တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

သံကိလေသဘာဂိယာနံ တဏှာသံကိလေသာဒိနာ ဒေသနာနယော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ **ဖလံ** အပါယဒုက္ခန္တိ မနုဿေသု ဒေါဘဂ္ဂိယေန။ အသေက္ခဘာဂိယာနံ အသေက္ခေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ ဒေသနာနယော။ **ဖလံ** အဂ္ဂဖလေန စ အနုပါဒိ-သေသာယ စ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတရေသံ ပါဠိယံ ဝုတ္တမေဝ။ ကာမ-ရာဂဗျာပါဒဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနဂ္ဂဟဏေန သံကိလေသဘာဂိယာနံ, ဝိရာဂဂ္ဂ-ဟဏေန အသေက္ခဂ္ဂဟဏေနေဝ စ အသေက္ခဘာဂိယာနံ ဝက္ခမာနတ္တာ ဝုတ္တံ "**ဝက္ခမာနာနံ။ ပ။ ဝသေနာ**"တိ။ ပဒပဒတ္ထဝိစာရယုတ္တိနိဒ္ဒါရဏမုခေန ဓမ္မ-ဝိဘတ္တိအာဒိဝိစာရော ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ "**ဝိစယေန။ ပ။ တဗ္ဗာ-နီ**"တိ ဝုတ္တန္တိ အဋ္ဌကထာယံ "**ဝိစယေန။ ပ။ ဒဿေတီ**"တိ ဝုတ္တံ။

၃၄။ **ဒွေ** ဣတိ။ **ဓမ္မော**တိ ဝုတ္တသဘာဝဓမ္မော။ **သာဓာရဏာ-သာဓာရဏဘာဝေဟီ**တိ သာမညဝိသေသေဟိ ဝိသိဋ္ဌေဟိ။ **ဒွေ ဓမ္မာ သာဓာ-ရဏာ**တိ ဒွေ ဣမေ ဓမ္မာ ယေဟိ သဘာဂဓမ္မာ သာဓာရဏာ နာမ ဟောန္တိ။ ကတမေ ဒွေ? နာမံ, ဝတ္ထု စ။ တတ္ထ **နာမံ** နာမပညတ္တိ၊ တံမုခေနေဝ သဒ္ဒတော တဒတ္ထာဝဂမော။ သဒ္ဒေန စ သာမညရူပေနေဝ တထာရူပဿ

၁-န ၁၀-၄၂-ဒိဋ္ဌေ။

အတ္ထသ္သ ဂဟဏံ၊ န ဝိသေသရူပေန၊ တသ္မာ သဒ္ဒဝစနီယာ အတ္ထာ သာဓာရဏရူပနာမာယတ္တဂဟဏီယတာယ နာမသာဓာရဏာ ဝုတ္တာ။ **ဝတ္ထု**တိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ ယတ္ထ ဟိ ယေ ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ တေသံ သဗ္ဗေသံ တေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာတိ ပဝတ္တိဋ္ဌာနသာမညေန ဝတ္ထုနံ သာဓာရဏာ။ ယသ္မာ ပနိဒံ ဒွယံ ဧသံ ဓမ္မာနံ သာဓာရဏဘာဝေ ပကတိဘူတံ သဘာဝဘူတံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ "**ဒွေ ဓမ္မာ တံ ဒုဝေ ပကတိယော**"တိ။ **ဧကသန္တတိပတိတတာယာ**တိ သမာနသန္တတိပဝတ္တိယာ။ တေနာဟ "**သမာနဝတ္ထုကာ**"တိ။ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာနဉ္စ ယထာ မိစ္ဆတ္တနိယတာ သတ္တာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဧဝံ အနိယတာပီတိ ဥဘယေ ဟိ တေ သမာနဝတ္ထုကာ။ ဧသ နယော ဣတရေသုပိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသာ ဟိ ဘိန္နသဘာဝါပိ တေ ဓမ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတံ နာတိဝတ္တန္တီတိ တေ နာမသာမညတံ ပတ္တာ၊ ရူပရာဂါဒယော စ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗတန္တိ အာဟ "**ပဟာနေကဋ္ဌာ နာမသာဓာရဏာ**"တိ။ ယထာ ပန "ဝတ္ထုနံ သာဓာရဏာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ"တိ အယမတ္ထော လဗ္ဘတိ၊ ဧဝံ "ဝတ္ထုနော သာဓာရဏာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ"တိ အယမ္ပိ အတ္ထော လဗ္ဘတီတိ ဒဿေန္တော "**သဟဇေကဋ္ဌာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ**"တိ အာဟ။ တေ ဟိ အညမညံ ဖုသနာဒိသဘာဝတော ဘိန္နာပိ ယသ္မိံ ပဝတ္တန္တိ၊ တေန ဝတ္ထုနာ သာဓာရဏာ နာမ ဟောန္တိ။ ဧတ္ထ စ လဗ္ဘမာနမ္ပိ ကုသလာဒိနာမသာဓာရဏံ အနာမသိတွာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ တာဝ ယောဇိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပဋိပက္ခာဒီဟီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သမာနဖလတာသဟဇာတာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။ **သေသပဒေသု**တိ "ပုထုဇ္ဇနဿာ"တိအာဒိဝါကျေသု။ ကထံ? တတ္ထ ဟိ ပုထုဇ္ဇနဿ, သောတာပန္နဿ စ သမ္ဘဝတော အနာဂါမိနော, အရဟတော စ အသမ္ဘဝတောတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကထံ တေ ဩဒိဿ ဂဟိတာတိ ကေနာကာရေန တေ "သာဓာရဏာ"တိ ဝုတ္တဓမ္မာ ဘာဂသော ဂဟိတာ။ "အမုကဿ, အမုကဿ စာ"တိ အယဉှိ အတ္ထော။ သာမညဘူတာ ဓမ္မာ **သာဓာရဏာ** နာမ၊ ဧဝံ သန္တေ ကထံ တေသံ မိစ္ဆတ္တနိယတာနိယတာဒိဝသေန ဝိဘာဂေန ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာတိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အထ ဝိဘာဂေန တံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နနု တေ သာဓာရဏာတိ န ဝတ္တဗ္ဗမေဝါတိ? ဧဝံ သာဓာရဏာတိ မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ, အနိယတာနဉ္စ ဣမေသံ ဥဘယေသံယေဝ တေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ။ တေနာဟ "**န သဗ္ဗသတ္တာနံ သာဓာရဏတာယ သာဓာရဏာ**"တိ။ "**ယသ္မာ**"တိအာဒိနာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ၊ တေနေဝ ဒဿေတိ "**ကေစိ** ဓမ္မာ ကေသဉ္စိဒေဝ ဓမ္မာနံ

သာဝဇ္ဇာ ဟောန္တိ၊ အညေသံ အသာဝဇ္ဇာ"တိ။ တေနာဟ "**ပဋိနိယ-တဋ္ဌိ တေသံ ပဝတ္တိဋ္ဌာန**"န္တိ။

ဍူတရထာတိ အနိယတပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ သဗ္ဗေသံ သာဝဇ္ဇာ, အသာ-ဝဇ္ဇာ ဝါ သိယုံ၊ တထာ သတိ။ **တထာ ဝေါဟာရော**တိ "သာဝဇ္ဇာ, အသာဝဇ္ဇာ''တိ စ အယံ ဝေါဟာရော သာမညာ ဧဝ န ဘဝေယျ။ **ဧတေ ဧဝ ဓမ္မာ**တိ "သာဝဇ္ဇာ"တိ ဝုတ္တဓမ္မာ ဧဝ။ **ဧဝ**န္တိ "မိစ္ဆတ္တနိယတာန"န္တိ-အာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **နိယတဝိသယာ** ပရိစ္ဆိန္နပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနာ။ "**ယောပိ**"တိ-အာဒိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဝုတ္တဿေဝတ္ထဿ ပါကဋကရဏံ။ "**န ဟိ**"တိအာဒိနာ အနွယတော, ဗျတိရေကတော စ တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ။ **သေသေပီ**တိ "ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗာ''တိ ဧဝမာဒိမှိပိ။

ပစ္စတ္တနိယတောတိ ပါဋိပုဂ္ဂလိကော။ **ဍူတရဿာ**တိ အပစ္စတ္တနိယတဿ။ **တထာ**တိ အသာဓာရဏဘာဝေန။ ကောစိ ဓမ္မော ကဉ္စိ ဓမ္မံ ဥပါဒါယ သာဓာရဏောပိ သမာနော တဒညံ ဥပါဒါယ အသာဓာရဏောပိ ဟောတီတိ အာဟ "**သာဓာရဏာဝိဓုရတာယာ**"တိ။ တေနာဟ "**တံ တံ ဥပါဒါယာ**"တိ-အာဒိ။ တထာ ဟိ "ဓမ္မတာ"တိ ဝုတ္တပဌမမဂ္ဂဋ္ဌတာ ဒိဋ္ဌိတာ၊ တာဒိသာနံ ဧဝ အနေကေသံ အရိယာနံ ဝသေန သာဓာရဏာတိ။ **ပဌမဿာ**တိ အဋ္ဌမကဿ။ **ဒုတိယဿာ**တိ သောတာပန္နဿ။ ပုန **အဋ္ဌမကဿာ**တိ "အဋ္ဌမကဿ, အနာ-ဂါမိဿ စာ"တိ ဧဝံ ဝုတ္တအဋ္ဌမကဿ။ တေနာဟ "**အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌဿာ**"တိ။ အဂ္ဂဖလဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ပဋိလောမတော ဂဏိယမာနော ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော **အဋ္ဌမကော၊** မဂ္ဂဋ္ဌတာယ, ပဟီယမာနကိလေသတာယ စ သဗ္ဗေပိ မဂ္ဂဋ္ဌာ အဋ္ဌမကာ ဝိယာတိ **အဋ္ဌမကာ၊** "ဧကစိတ္တက္ခဏတော ဥဒ္ဓံ န တိဋ္ဌတီတိ **အဋ္ဌမ-ကော**"တိ အပရေ နိရုတ္တိနယေန။ "သေက္ခာ"တိ နာမံ သာဓာရဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဍူတရေသု**တိ "ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာ"တိ ဝုတ္တေသု အနရိယေသု။ တေနာဟ ပါဠိယံ "**ဟီနုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမံ ဥပါဒါယာ**"တိ။

နိယာမာဝက္ကန္တိယာတိ အဝက္ကန္တနိယာမတာယ။ **ဉာဏုတ္တရဿာ**တိ ဉာဏာဓိကဿ။ **တထာဝိဓပစ္စယသမာယောဂေ**တိ ဉာဏဝိသေသပစ္စယ-သမဝါယေ။ ယထာ ဟိ ဉာဏဗလေန ဒန္ဓာဘိညတာ န ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဋိပဒါ-ပဋိပန္နောပိ သုခေန ဝိသေသီယတီတိ။ သာ ဟိ သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ တံသမင်္ဂိနော ဉာဏုတ္တရတ္တာ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။

ဓမ္မတော အနပေတာ စိန္တာ **ဓမ္မစိန္တာ**၊ ယောနိသောမနသိကာရေန ပဝတ္တိတတ္တာ ဓမ္မေသု စိန္တာ၊ **ဓမ္မေ** ဝါ ဉာဏံ၊ တသ္မာ ဓမ္မာဝဟာ စိန္တာ **ဓမ္မစိန္တာ**၊ စိန္တာမယဉာဏဿ ဟေတုဘူတာ စိန္တာတိ အတ္ထော။

ပါဠိယံ သုတမယပညာဂ္ဂဟဏေန ''ယေ တေ ဓမ္မာ အာဒိကလျာဏာ။ပ။ တထာရူပါဿ ဓမ္မာ ဗဟုဿုတာ ဟောန္တိ''တိအာဒိ[1]သုတ္တပဒသင်္ဂဟော အတ္ထော ပရိဂ္ဂဟိတော၊ တထာ ယောနိသောမနသိကာရဂ္ဂဟဏေန ''သော 'အနိစ္စ'န္တိ ယောနိသော မနသိ ကရောတီ''တိအာဒိနာ ဝုတ္တော ဥပါယမနသိကာရော ပရိဂ္ဂဟိတော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ''သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတ''န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပရိဂ္ဂဟိတာတိ ဒဿေန္တော အာဟ ''**အထ ခေါ**။ပ။ **ဒဿေတု**''န္တိ။ **ဓေသသ**န္တိ ''ဓမ္မသွာက္ခာတတာ''တိ ဝေဒမာဒိ။

ယဿ စ ပုဗ္ဗေ အတ္ထော န သံဝဏ္ဏိတော၊ တတ္ထ ကလျာဏမိတ္တတာယ အာယတနဂတော ပသာဒေါ, စိတ္တပ္ပသာဒော စ ဖလန္တိ ဒဿေန္တော ''**သပ္ပုရိသ**။ပ။ **ပဒဋ္ဌာန**''န္တိ အာဟ။ အတ္တသမ္မာပဏိဟိတတ္တာ ပါပဇေဂုစ္ဆီ-နိဗ္ဗိဒါဒိဗဟုလော ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ ''**အတ္တ**။ပ။ **ပဒဋ္ဌာန**''န္တိ။ ဓမ္မေ သွာက္ခာတတော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိပါရိပူရိ ဟောတူတိ ဒဿေန္တော ''**ဓမ္မသွာက္ခာတတာ**။ပ။ **ပဒဋ္ဌာန**''န္တိ အာဟ။ ကုသလမူလရောပနာ ဟိ သမာပတ္တိပရိယောသာနာတိ။ **သံဃသုဋ္ဌုတာယ** သံဃဿ သုဋ္ဌုဘာဝါယ သံဃဿ သပ္ပတိဿတာယ ''သုဋ္ဌု ဘန္တေ''တိ ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနဘာဝါယ။ ဧတံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၅။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ**။ပ။ **နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတီ**တိ ဧတ္ထ ယထာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေနတ္ထော ဝုတ္တော၊ ဧဝံ ကမ္မဿကတာကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌီနမ္ပိ ဝသေန အတ္ထော လဗ္ဘတေဝ။ ကမ္မပထကထာ ဟေသာ။ **ယထာဝုတ္တနာကာရေနာ**တိ ''အဝိမုတ္တာဝ သမာနာ''တိ, ''အဝိမုတ္တိယ''န္တိ စ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **မိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေနာ**တိ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဝေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ, အနိယျာနိကံ ဝေ နိယျာနိကောတိ, အသန္တံ ဝေ ပန သန္တန္တိ, အနရိယံ ဝေ အရိယောတိ

---

[1] ၁-အံ ၃-၃-ပိဋ္ဌေ။

ဝိပရိတာဘိနိဝေသဝသေန။ **မိစ္ဆာဝိမောက္ခော**တိ အယာထာဝပသာဒေါ၊ အယာထာဝသန္နိဋ္ဌာနံ ဝါ။ ဥပ္ပန္နမောဟော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၃၆။ ဝါဒါနံ ဝါ အနုဝါဒါ **ဝါဒါနုဝါဒါ**၊ တေသံ ဝါဒါနံ ဥပါဒါတိ အတ္ထော။ **ဝါဒါနုပဝတ္တိယော**တိ ဝါဒါနံ ဒေါသာနံ အနုပဝတ္တိယော။

အန္တဒွယပရိဝတ္တနန္တိ ကာမသုခအတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတဿ အန္တဒွယဿ ပဋိပက္ခဝသေန ပရိဝတ္တနံ။

တေသုပိ ဝါရေသူတိ "နိယျာနိကော ဓမ္မော တေသံ အဓမ္မော, သုခေါ တေသံ အဓမ္မော"တိ စ ဧဝမေသု ဝါရေသု။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ ယဒိ အတ္တ-ပရိတာပနံ အတ္တနော ဒုက္ခာပနံ ဓမ္မော၊ ဓမ္မဿ ပဋိဝိရုဒ္ဓေါ အဓမ္မော သိယာ၊ ဒုက္ခဿ စ သုခပဋိဝိရုဒ္ဓန္တိ ဈာနမဂ္ဂဖလသုခဿ, အနဝဇ္ဇပစ္စယပရိဘောဂ-သုခဿ စ တေသံ အဓမ္မဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိ **ဧဝံ** ဝတ္တဗ္ဗာ။ **"ယံ ယံ ဝါ ပနာတိအာဒိနာ"**တိ ဣဒံ အဝသေသပါဠာမသနံ။ ဧတ္ထ **ယံ ယံ ဝါ ပန ဓမ္မန္တိ** ယံ ဝါ တံ ဝါ ဓမ္မံ၊ ကုသလံ ဝါ အကုသလံ ဝါ ဣဋ္ဌံ ဝါ အနိဋ္ဌံ ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ရောစယတိ ဝါ ဥပဂစ္ဆတိ ဝါ**တိ စိတ္တေန ရောစတိ, ဒိဋ္ဌိယာ ဥပ-ဂစ္ဆတီတိ။ **တဿ တဿ ဓမ္မဿ ယော ပဋိပက္ခော**တိ တဿ တဿ ရုစိတဿ, ဥပဂတဿ ဝါ ဓမ္မဿ ယော ပဋိပက္ခော နာမ။ **သွဿ အနိဋ္ဌတော အဇ္ဈာပန္နော ဘဝတီ**တိ ယော ဓမ္မော အဿ ရုစိတဿ, ဥပဂတဿ ဝါ ဓမ္မဿ အနိဋ္ဌတော ပစ္စနီကတော အဇ္ဈုပဂတော ဟောတိ၊ တေန ပဋိပက္ခေန ဒေသနာယ ပရိ-ဝတ္တနံ ပရိဝတ္တနော ဟာရောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"ပဋိပက္ခဿ လက္ခဏံ ဝိဘာဝေတီ"**တိ။

ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၇။ **အညမညေဟီ**တိ အညေဟိ အညေဟိ။ **အာယတိန္တိ** ပစ္စဝေက္ခဏ-ကာလေ။ **ကထဉ္စီ**တိ ယေန ကေနစိ ပကာရေန၊ ပဌမံ ဝုတ္တေန ပရိယာယေန အပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တော အပရေန ပရိယာယေန ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိယာယဝစနံ နိဒ္ဒိသတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ **တသ္မိံ ခဏေ**တိ ပရိယာယဝစနဿ ဝုတ္တက္ခဏေ။ **ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာနန္တိ** အာရမ္မဏန္တရေဟိ

ဝိဝိဓဒိဋ္ဌိစိတ္တာနံ။ **အညဝိဟိတာန**န္တိ အညံ ဝိဓေန္တာနံ။ ကသ္မာ ပန အညေန ပရိယာယေန တဒတ္ထာဝဗောဓနံ၊ နနု တေန ဝုတ္တေ ဒဠှီကရဏံ ဟောတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ "**တေနေဝါ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **တဒညေသ**န္တိ တေဟိ ဝိရုဒ္ဓစိတ္တာဒီဟိ အညေသံ၊ ယေဟိ ပဌမံ ဝစနံ သမ္မဒေဝ ဂဟိတံ။ **တတ္ထာ**တိ ဝုတ္တဝစနေနေဝ ပုနပ္ပုနံ ဝစနေ။ အဓိဂတအတ္ထတာယ ပုနရုတ္တိ**ပရိဝဇ္ဇနတ္ထံ** ဝိသေသနဘာဝေန **တာဟိ တာဟိ သညာဟိ**ပိ အယမ္ပိ သဒ္ဒေါ ဣမဿတ္ထဿ ဝါစကော, အယမ္ပိ သဒ္ဒေါ ဣမဿတ္ထဿ ဝါစကောတိ ပညာပနေဟိ။ ဒေသေ-တဗ္ဗဿ တဿ တဿ အတ္ထဿ အတ္တနော စိတ္တေ **ဥပနိဗန္ဓနံ** ဌပနံ။ **တတ္ထာ**တိ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါယံ။ **ဗီဇာဝါပနံ** ဟေတုသမ္ပာဒနံ။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ပရိယာယဒေသနာယံ အနေကာနိ ပယောဇနာနိ ဝတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာယ ဧဝံ တထာဂတာ ဗုဒ္ဓလီလာယ အနေကေဟိ ပရိယာယေဟိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တီတိ ဒဿေန္တော "**ကိံ ဗဟုနာ**"တိ-အာဒိမာဟ။

ပါဠိယံ "**ဝိဟာ နာမ ယာ ဝတ္တမာနဿ အတ္ထဿ ပတ္ထနာ**"တိ ပစ္စုပ္ပန္န-ဝိသယတံ ဒဿေတွာ ပုန အနာဂတဝိသယတံ ဒဿေတုံ "**သေယျထာပိ ဝါ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တန္တိ "**အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နတ္ထဝိသယာ တဏှာ ဝိဟာ**"တိ အာဟ။

အတ္ထနိပ္ဖတ္တိပဋိပါလနာတိ ဣမသ္မိံ ဝါ ပဒေ ဝိဟာယ ဝေတ္တဝသေန အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နတ္ထဝိသယဘာဝဒီပနတော။

ဓမ္မာရမ္မဏေနေဝ သင်္ဂဟိတာ "ဓမ္မာရမ္မဏ"န္တေဝ ဂဟဏံ ဂတာ။ **စတုဝိသတိ ပဒါနီ**တိ ဧတ္ထ ဂေဟသိတဒေါမနဿုပဝိစာရာဒီနံ စတုန္နံ ဆက္ကာနံ ဝသေန စတုဝိသ ကောဋ္ဌာသာ။

၃၀။ **သာဝယေဝ ပတ္ထနာကာရေန ဓမ္မနန္ဒီတိအာဒိမာဟာ**တိ ဧတ္ထ အယ-မတ္ထော—သာ ဧဝ ပတ္ထနာကာရေန ပဝတ္တိယာ အာသာဒိပရိယာယေန ဝုတ္တာ တဏှာ ရူပါဒိဓမ္မေသု နန္ဒနဋ္ဌေန **ဓမ္မနန္ဒီ**။ တေသံ ဧဝ ပိယာယနဋ္ဌေန **ဓမ္မပေမံ**။ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဌာနတော **ဓမ္မဇ္ဈောသာန**န္တိ။

ဣမိနာပီတိ န ကေဝလံ "ပညာ ပဇာနနာ"တိအာဒိအာဝေဏိကပရိယာ-ယေနေဝ ဝေဝစနံ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ဣမိနာ အာဓိပတေယျာဒိသာဓာရဏ-ပရိယာယေနပိ ဝေဝစနံ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ **ဣမိနာဝ နယေနာ**တိ ဧတေန

ပရိယာယဝစနေန။ န ဟိ ဒေသနတ္ထသာဓနံ “ဉာတိပိ သော ဘဂဝါ”တိအာဒိ-ပါဠိနယဒဿနန္တိ ဒဿေတိ။ **ဗလနိပ္ဖတ္တိဂတော**တိအာဒီသု ဒသသု တထာ-ဂတဗလေသု နိပ္ဖတ္တိံ ပါရိပူရိံ ဂတော။ သမ္ဗောဓိပဟာနန္တရာယဒေသနာ-ဝိသေသစောဒနာသု ဝိသာရဒဘာဝသင်္ခါတာနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ ပတ္တော အဓိဂတောတိ **ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော**။

လောဘဇ္ဈာသယာဒိအဇ္ဈာသယံ ဝိသေသေန အတိဝတ္တောတိ **အဇ္ဈာသယ-ဝီတိဝတ္တော**။ အတီတဟေတုသင်္ခတာဒိသင်္ခတပရိရဟိတတာယ **အသင်္ခတ-**သင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကုပ္ပဓမ္မတာယ ဂုဏေဟိ ဝါ အသင်္ခတံ အသင်္ခေယျံ ဂတော ဥပဂတောတိ **အသင်္ခတဂတော**။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။ **ဥဒ္ဓေယျန္တိ** ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။

ဓမ္မာနုဿတိယံ **ဧဝံ** အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သမ္ဗန္ဓော။ သံသာရဒုက္ခတော ပါတိ,သန္တေန သုခေန ရမေတိ စာတိ ဝါ **ပါရံ**။

အဘူတပုဗ္ဗတ္တာတိ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ၊ တေနဿ နိစ္စတံဝ ဝိဘာဝေတိ ကေနစိ ဒေဝတောပသဂ္ဂါဒိနာ အနုပသဇ္ဇနီယတ္တာ အနုပသဂ္ဂတ္တာ။

“**ဒုပ္ပဿ**”န္တိပိ ပါဠိ၊ ဒုရဘိဂမန္တိ အတ္ထော။ **ဂုဏသောဘာသုရဘိဘာဝေ-နာ**တိ ဂုဏေဟိ သောဘာယ, သုဂန္ဓိဘာဝေန စ။

ယထာ အက္ခဏဝေဓိ ပုဂ္ဂလော သိပ္ပနိပ္ဖတ္တိယာ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယ အဝိရက္ခဏာလောကေန အတိသုခုမမ္ပိ ဒူရဂတံ လက္ခံ ဝိဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ အရိယ-သာဝကော သီလသမ္ပတ္တိယာ အတိသုခုမံ နိဗ္ဗာနံ စတုသစ္စဓမ္မံ ဧကပဋိဝေဓေ-နေဝ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ အာဟ “သိပ္ပဥ္စ သီလံ အက္ခဏဝေဓိတာယာ”တိ။ **လောကီ-ကန္တိ** နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ လောကုတ္တရမဓိဂမဿလောကနဿာပိ အဓိဋ္ဌာန-ဘာဝတော။

ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၉။ **ဘဂဝတော သာဘာဝိကဓမ္မကထာယာ**တိ အတ္တနော ဘာဝေါ **သဘာဝေါ**၊ သဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တာ, တတော ဝါ အာဂတာတိ **သာဘာဝိကာ**၊ သာ ဧဝ ဓမ္မကထာတိ **သာဘာဝိကဓမ္မကထာ**၊ ဗုဒ္ဓါနံ သာမုက္ကံသိကဓမ္မကထာတိ

အတ္ထော၊ တာယ ကရဏဘူတာယ ဓမ္မဒေသနာယ အနညတ္တေပိ ကထာဒေသနာနံ ဥပစာရသိဒ္ဓေန ဘေဒေနေဝံ ဝုတ္တံ၊ အဝယဝသမုဒါယဝိဘာဂေန ဝါ။ တေနာဟ "**ကာ စ ပကတိကထာယ ဒေသနာ? စတ္တာရိ သစ္စာနိ**"တိ။ ဣဒဥ္စ အတ္ထဿ ဒေသနာယ အဘေဒေါပစာရံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ **တဿာ** ဒေသနာယ ပညာပနာ။ **အယံ ပညတ္တိဟာရော**တိ သင်္ခေပေနေဝ ပညတ္တိဟာရဿ သရူပမာဟ။ **သာ**တိ ယထာဝုတ္တဒေသနာ။ **တထာ တထာ**တိ ယထာ ယထာ သစ္စာနိ ဒေသေတဗ္ဗာနိ၊ တထာ တထာ။ ကထဉ္စေတာနိ ဒေသေတဗ္ဗာနိ? ပရိညေယျာဒိပ္ပကာရေန။ **ယထာဓိပ္ပေတန္တိ** အဓိပ္ပေတာနုရူပံ၊ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝါနံ ဗောဓနာဓိပ္ပါယာနုကူလန္တိ အတ္ထော။ **အတ္ထန္တိ** ဒေသေတဗ္ဗတ္ထံ၊ ဒုက္ခာဒိအတ္ထမေဝ ဝါ။ **နိက္ခိပတီ**တိ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ ယတော "**စတ္တာရော** သုတ္တနိက္ခေပါ"တိအာဒိ[1] **အဋ္ဌကထာသု** ဝုစ္စတိ။

တတ္ထာတိ နိက္ခေပဒေသနာယန္တိ အတ္ထော။ **မဂ္ဂပက္ခိယာ** ဒုက္ခသစ္စတော ဗဟိကတာတိ အဓိပ္ပါယော။

ယသ္မိံ ဌာနေတိ ယသ္မိံ ဘဝါဒိသင်္ခါတေ ဌာနေ။ **ယထာဝုတ္တာ ဒေသနာ**တိ စတုရာဟာရပဋိဗဒ္ဓရာဂါဒိမုခေန ဝဋ္ဋဒီပနီ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဒေသနာ။

၄၁။ **တေပရိဝဋ္ဋဝသေနာ**တိ ဧတ္ထာပိ "သစ္စေသူ"တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ပရိညာပညတ္တီတိ အာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အဇ္ဈတ္တရတော, သမာဟိတော**တိ ပဒဒွယေန သမာဓာနုဝိသိဋ္ဌံ အဇ္ဈတ္တရတတာဘာဝနံ ဒီပေတိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တတာဒီပနတော။ ကေဝလော ဟိ အဇ္ဈတ္တသဒ္ဒေါ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဂေါစရဇ္ဈတ္တေသုပိ ဝတ္တတိ။ အဇ္ဈတ္တရတတာဝိသိဋ္ဌော သမာဓာနံ သာတိသယံ စိတ္တဋ္ဌိတိံ ဒီပေတီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ "**သမာဓာနုဝိသိဋ္ဌဿာ**"တိအာဒိနာ။

အာသင်္ကနဋ္ဌေနာတိ အာသင်္ကနဋ္ဌေန။ **တထာ ဒံသန**န္တိ အတထာဘူတဿာပိ ဘဗ္ဗရူပဿ ဝိယ အတ္တနော ဝိဒံသနံ။ **အလက္ခိကော**တိ ဝိလက္ခိကော။

ကာမာနန္တိ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ။ **ရူပါန**န္တိ ရူပါဝစရဓမ္မာနံ။ **နိဿရဏ**န္တိ ကာမာနံ ရူပါဝစရဓမ္မာ နိဿရဏံ၊ တေသံ အရူပါဝစရဓမ္မာ နိဿရဏံ။ **ဓံ တံသဘာဝါန**န္တိ သဥတ္တရသဘာဝါနံ။ **တထာ**တိ ယထာ သင်္ခတဓမ္မာနံ နိဿရဏဘာဝတော, ကိလေသသမုစ္ဆေဒကဿ အရိယမဂ္ဂဿ အာရမ္မဏဘာဝတော

---

[1] ၁-မ-ဋ္ဌ ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ။

စ အတ္ထေဝ အသင်္ခတာ ဓာတု၊ တထာ ဝုစ္စမာနေနာပိ ကာရဏေန အတ္ထေဝ အသင်္ခတာ ဓာတူတိ ဒဿေတိ။ **ကတ္ထစိ ဝိသယေ**တိ အသင်္ခတဓာတုံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **အဝိပရီတတ္ထော**တိ ဘူတတ္ထော။ “ယတော ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော သမင်္ဂီဘူတော ပရိစာရေတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဟောတိ[1], သပကဋ္ဌနိဗ္ဗာန-ဘာဝိနော”တိ စ ဧဝမာဒီသု ဥပစာရဝုတ္တိသဗ္ဘာဝတော။ **ယထာ တံ သီဟသဒ္ဒေါ**တိ ယထာ “သီဟော မာဏဝကော”တိအာဒိနာ မာဏဝကာဒီသု ဥပစာရဝုတ္တိနာ ဝတ္တမာနော မိဂရာဇေ ဘူတတ္ထဝိသယော ဒိဋ္ဌော၊ ဧဝံ နိဗ္ဗာနသဒ္ဒေါပိ ကာမဂုဏရူပဇ္ဈာနသမင်္ဂိတာသု ဥပစာရဝုတ္တိယာ ဝတ္တမာနော ကတ္ထစိ ဝိသယေ အဝိပရီတတ္ထော။ ယတ္ထ စ ဝိသယေ အဝိပရီတတ္ထော၊ သာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ ဟတ္ထတလေ သအာမလကံ ဝိယ ဥဇုံ ပစ္စက္ခတော ပဿန္တဿ ဧကပ္ပမာဏဿ သတ္ထု ဝစနမေဝေတ္ထ ပမာဏန္တိ ဒဿေန္တော “**ကိံ ဝါ ဧတာယ ယုတ္တိစိန္တာယာ**”တိအာဒိမာဟ။ “**ပဋိညာတဿ အတ္ထဿ သိဒ္ဓိယာ ပကာသနာ ပညတ္တိ**”တိ နိဂမံ သန္ဓာယာဟာတိ။

ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂။ **ဣန္ဒြိယေဟီ**တိ ကရဏေ ကရဏဝစနံ “မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတီ”တိအာဒီသု ဝိယ, “ဖရသုနာ ဆိန္ဒတီ”တိ ဧဝမာဒီသု ဝိယ စ။ **ဩတရဏာ**တိ အနုပ္ပဝေသနာ။

ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟနဝသေန သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဝိယာတိ ယောဇနာ။ အဓိစိတ္တအနုယုတ္တာနံ သဒ္ဒဟနုဿဟနုပဋ္ဌာနသမာဒဟနေဟိ သဒ္ဒါဒီသု ဥပကရောန္တေသု ဧဝ ပညာ ဒဿနကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဒဿေန္တော “**သဒ္ဒါ။ ပ။ ဝုတ္တာနီ**”တိ အာဟ။ **နော စ ဘာဝင်္ဂါ**တိ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ ပဝတ္တိကာရဏတာဘာဝံ ဒဿေတိ။

၄၃။ **တထာ ဝုတ္တော**တိ “နိဿယော”တိ ဝုတ္တော။ **စေတနာသီလေန တဏှံ ဝေ ဝဒတိ** စေတနာသဟစရဏတော။

---

[1] ဒီ ၁-၃၃-ပိဋ္ဌေ။

ရဇ္ဇသာတိ ဖဂ္ဂေန အသမုဋ္ဌိနေန ရာဂေသ။ ယေန ပုဂ္ဂလော “ရဇ္ဇော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ရာဂဿ ဝတ္ထုန္တိ သုခါ ဝေဒနာ ဝုတ္တာ တဇ္ဇ တဿ အနုသယနတော။ တေနာဟ “**သုခါယ။ ပ။ ဝုတ္တ**”န္တိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ တေနာဟ “**တထာ**”တိအာဒိ။

တာနိ ဧဝ ဣန္ဒြိယာနီတိ သုခသောမနဿုပေက္ခိန္ဒြိယာနိ။ “သင်္ခါရပရိယာ-ပန္နာနိ”တိ ဝစနံ သန္ဓာယာဟ “**ဣမာ ဝေဒနာသီသေန စေတနာ ဝုတ္တာ**”တိ။ န ဟိ ဝေဒနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ ဟောတိ။ **တဏှာယ, ဒိဋ္ဌိယာ**တိ စ ဥပယောဂေ ကရဏဝစနန္တိ ဒဿေန္တော “**တဏှာယာ**”တိအာဒိမာဟ။ ဣဒါနိ ဥပယောဂဝစနေနေဝ “တဏှာယာ”တိအာဒိနံ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “**ယထာ ဝါ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သေသဓမ္မာန**န္တိ တဏှာဝဇ္ဇိတအဝိသိဋ္ဌဓမ္မာနံ။ **တဏှာယ နိဿယဘာဝေ**တိ ယဒါ တဏှာ တေသံ နိဿယော ဟောတိ။

တဏှာယ သေသဓမ္မာနံ ပစ္စယဘာဝေတိ ယဒါ သေသဓမ္မာ တဏှာပစ္စယာ ဟောန္တိ။ “**ကရဇကာယသန္နိဿိတာ**”တိ ဣမိနာ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယနိဿိတတာပိ ဂဟိတာ ကာယပ္ပသာဒဋ္ဌဘာဝတော။ **ကာရဏဘာဝ**န္တိ ပရမ္ပရဟေတုဘာဝံ။ **တဏှာဒိဋ္ဌိဥပယေနာ**တိ ဒိဋ္ဌိဥပယေန စ ဒိဋ္ဌိသဟဂတတဏှာဥပယေန စ။

“**အာဂတီတိ ဣဓာဂတိ, ဂတီတိ ပေစ္စဘဝေ ဝါ**”တိ ပဒဒွယေန ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ ပါဠိယံ “**အာဂတိဂတီပိ န ဘဝန္တီ**”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ **ဟုရန္တိ ဥပါဒါရမ္မဏဓမ္မာ ဒဿိတာ** အာသန္နဒူရဘာဝေဟိ ဥပါဒါရမ္မဏေဟိ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ ဂဟိတာ။ ဣဓ **ဥပါဒုပ္ပဇ္ဇမ္ဗာ** “ဥဘယမန္တရေနာ”တိ ပဒဿ အတ္ထဘာဝေန ဝုတ္တာ။ ဂုယှဟာရေ ပန အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပမ္ပိ တထာ ဝုတ္တာ။ **ကာရဏဘူတေန** အနန္တရပစ္စယဘူတေန, ဥပနိဿယပစ္စယဘူတေန စ။ ယော ဓမ္မော ဥပါဒါယ “အတ္တာ”တိ သမညာ၊ **တေသံ** ဝိညာဏာဒိဓမ္မာနံ အဘာ-ဝေန အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပါဒိတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ “**အနိဿိတဿ စလိတံ နတ္ထီ**”တိအာဒိနာ ပဋိလောမတော ပစ္စယဘာဝေါ ဒဿိတောတိ ဒဿေန္တော ပါဠိယံ “**ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ**”တိ ဝတွာ နနု “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိကော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ စောဒနံ သန္ဓာယ ယထာဝုတ္တဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝံ ဒဿေတုံ “**သော ဒုဝိဓော**”တိအာဒိနာ လောကိယလောကုတ္တရဝသေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဝိဘတ္တော။ **တဒတ္ထတာယာ**တိ ဝိဘာဂဝိမုတ္တိအတ္ထတာယ။ **တဗ္ဘာဝ**န္တိ လောကုတ္တရပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝံ။

ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅။ **သောဓေတိ နာမာ**တိ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ဟတ္ထတလေ ဌပိတအာမလကံ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဒဿေန္တော နိဂ္ဂုမ္ဗံ နိဇ္ဇဋံ ကတွာ ဝိဝရန္တော တဗ္ဗိသယ-အညာဏသံသယာဒိမလာပနယနေန သောဓေတိ၊ ဧဝံ သောဓေန္တော စ ပဒဿ အတ္ထေန အဘေဒေါပစာရံ ကတွာ “ပဒံ သောဓေတိ”စ္စေဝ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “**ပဒံ သောဓေတိ နာမာ**”တိ။ ပုစ္ဆာယ ဝိဿဇ္ဇနမေဝေတ္ထ သောဓနန္တိ အာဟ “**တဒတ္ထဿ ဝိဿဇ္ဇနတော**”တိ။ အာရဒ္ဓိယတီတိ **အာရမ္ဘော**၊ ဒေသနာယ ပကာသိယမာနော အတ္ထော။ တေနာဟ “**န တာဝ ။ပ။ ပဗောဓိ-တတ္တာ**”တိ။ ဣမံ သောဓနံ နာမ ပဋိစ္ဆန္နရူပဿ အတ္ထဿ ဒေသနာနုဘာဝေန ဝိဝဋဘာဝကရဏန္တိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “**အညာဏပက္ခန္ဓာန**”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၆။ **ဓာရယိတဗ္ဗာ**တိ ဥပဓာရေတဗ္ဗာ၊ ဥပလက္ခိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ဝုတ္တ-မေဝ** “သာမညဝိသေသကပ္ပနာယ ဝေါဟာရဘာဝေန အနုဝတ္တနတော”တိ-အာဒိနာ[၁]။

တံ တံ ဖလန္တိ နိရယာဒိ° တံ တံ ဖလံ။ **အဒ္ဓိတာ**တိ ဂတာ။ **ယောနီ**တိ ကေဇာတိ။ သမာနဝသေန မိဿီဘဝတိ ဧတာယာတိ ဟိ **ယောနိ**၊ ဥပပတ္တိ။ **ပေစ္စာ**တိ မရိတွာ။ **ဥဿန္နတာယာ**တိ ဝိတက္ကဗဟုလတာယ။ “ဥဿန္နတ္တာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ သဿတာဒီဟိ ဝါ ဥဿန္နတ္တာ။ အသုရဇာတိယာ နိဗ္ဗတ္တာပနကော **အသုရဇာတိနိဗ္ဗတ္တနကော**။

သင်္ခါတိ ပညာ။ ပညာပဓာနာ စ ဘာဝနာတိ အာဟ “**ပဋိသင်္ခါယ ပဋိပက္ခဘာဝနာယာ**”တိ။

၄၇။ ပတ္ထဋဘာဝေန **ပထဝီ**။ သဘာဝဓာရဏတ္ထေန, နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန စ **ဓာတု**။ အာပီယတိ, အပ္ပါယတီတိ ဝါ **အာပေါ**။ တေဇနဝသေန တိက္ခတာ-ဝသေန, ဒဟနဝသေန ဝါ **တေဇော**။ ဝါယနဝသေန ဝေဂဂမနဝသေန,

---

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၈-ပိဋ္ဌေ။

သမုဒိရဏဝသေန ဝါ **ဝါယော။ ဝိသတိ အာကာရာ**တိ ကေသာဒယော ဝီသတိ ကောဋ္ဌာသာ, ပကာရာ ဝါ။ ကက္ခဠလက္ခဏာဒိကတာယ ကေသာဒိ ကက္ခဠ-လက္ခဏာ ဝုတ္တာ။

ပါဋိယေက္ကော ပထဝီဓာတုကောဋ္ဌာသောတိ ပထဝီကောဋ္ဌာသမတ္တော၊ အတ္တသုညမမ္မမတ္တောတိ အတ္ထော။ **သန္တပ္ပတီ**တိ ဗ္ယတ္တ သရီရပကတိံ မတိက္ကမိတွာ ဥဏှဘာဝေါ သန္တာပေါ၊ သရီရဒဟနဝသေန ပဝတ္တော မဟာဒါဟော၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ **ယေန စ ဇီရိယတီ**တိ ကောဟ်ကာဒိဇရာရောဂေန ဇီရိယတီတိ စ အတ္တော ယုဇ္ဇတိ။ "သတဝါရံ တာပေတွာ တာပေတွာ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ ဥဒ္ဓဋသပ္ပိ သတဓောတသပ္ပိ"တိ ဝဒန္တိ။ ရသရုဓိရမံသမေဒနှာရု-အဋ္ဌိအဋ္ဌိမိဉ္ဇာ **ရသာဒယော။** ကေစိ နှာရုံ အပနေတွာ သုက္ကံ သတ္တမံ ဓာတုံ ဝဒန္တိ။ **ဝိဝေက**န္တိ ဝိသုံဘာဝံ၊ ဝိသဒိသဘာဝန္တိ အတ္ထော။ ဝတ္ထုသင်္ခါတော ဟိ အာဟာရော ပရိဏာမံ ဂစ္ဆန္တော ပါဏဘက္ခာဟဏိပဒနိယ[၁]မုတ္တကရီသ-ဘာဝေဟိ ဝိယ အတ္တနာပိ ဝိသဒိသရသသင်္ခါတံ ဝိသုံဘာဝံ နိဗ္ဗတ္တေန္တော တဗ္ဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ ဝုစ္စတိ၊ တထာ ရသာဒယောပိ ရုဓိရာဒိကောဋ္ဌာသံ။ တေနာဟ **"ရသာဒိဘာဝေန ဝိဝေကံ ဂစ္ဆတီ"**တိ။

သဘာဝလက္ခဏတောတိ အသုစိဘာဝေန လက္ခိတဗ္ဗတော။

၄၈။ **ယာထာဝသရသလက္ခဏ**န္တိ ရသိတဗ္ဗောတိ **ရသော၊** ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သဘာဝေါ၊ အတ္တနော ရသော **သရသော၊** ယာထာဝေါ သရသော **ယာထာဝ-သရသော၊** ယာထာဝသရသော ဧဝ လက္ခိတဗ္ဗတ္တာ လက္ခဏန္တိ **ယာထာဝသရ-သလက္ခဏံ။** အထ ဝါ **ယာထာဝသရသလက္ခဏ**န္တိ အဝိပရီတံ အတ္တနော ပစ္စတ္တသင်္ခါတံ ကိစ္စဉ္စေဝ ပိဋ္ဌနသင်္ခါတံ လက္ခဏဉ္စ။ "ဉာဏံ ကိစ္စံ, ဉာဏံ လက္ခဏ"န္တိ အဝိဇ္ဇာဟေတု ဉာဏံ န သက္ကောတိ၊ တဗ္ဗိသယဉာဏဝုပ္ပတ္တိံ နိဝါရေန္တိ ဆာဒေတွာ ပရိယောနန္ဓိတွာ တိဋ္ဌတီတိ ဝုတ္တာ။ တေန ဝုတ္တံ **"ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတီ"**တိ။ တယိဒမသ္သာ ကိစ္စန္တိ **ကိစ္စတော ကထိတာ။ ကထိတာ**တိ စ ဝုတ္တာ၊ ယတော စ အဝိဇ္ဇာ အသမ္ပဋိဝေဓရသာတိ ဝုစ္စတိ။ **ဇာယတီ**တိ ဧတ္တာတိ **ဇာတိ၊** ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ ယဒိပိ နိဒ္ဒေသမဂ္ဂေ အဝိဇ္ဇာ အာရမ္မဏံ န ကရောတိ၊ ဘော ပန ဇာနိတုကာမဿ တပ္ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန အနိဒ္ဒေသမဂ္ဂေသု နိဒ္ဒေသမဂ္ဂဂ္ဂဟဏဿ ကာရဏဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုစ္စတိ၊ တေသမ္ပိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာ ဟောတိ၊ ဉာတရေသံ အာရမ္မဏဘာဝေန စာတိ။

---

[၁] ....ပစနိယ (?)

အတ္ထာနတ္ထန္တိ ဟိတာဟိတံ။ **သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ** ပန “အတ္ထတ္ထ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ အတ္ထော ဧဝ **အတ္ထတ္ထော**တိ အတ္ထသဒ္ဒ အဝိပရီတတာဒဿနတ္ထံ ဒုတိယေန အတ္ထသဒ္ဒေန ဝိသေသနံ။ န ဟိ ဉာဏံ အနတ္ထေ “အတ္ထော”တိ ဂယှတီတိ။ **ကာရဏာကာရဏန္တိ** ဧတ္ထာပိ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အတ္ထတ္ထန္တိ** ဝါ အာမေဍိတဝစနံ သဗ္ဗေသံ အတ္ထာနံ ပါကဋကရဏဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ၊ ဖလံ ဖလန္တိ အတ္ထော၊ ဟိတပရိယာယေပိ ဧသေဝ နယော။ **တန္တိ** အတ္ထာနတ္ထာဒိကံ။ **အာကာရန္တိ** အတ္ထာဒိကာရဏမေဝ။

ပဋိဝိဒ္ဓဿ ပုန အဝေက္ခနာ **ပစ္စဝေက္ခဏာ**။ ဒုစိန္တိတစိန္တိတာဒိလက္ခဏဿ ဗာလဿ ဘာဝေါ **ဗာလျံ**။ **သမ္ပဇာနာတီ**တိ သမံ ပကာရေဟိ ဇာနာတိ။ ဗလဝမောဟော **ပမောဟော**။ သမန္တတော မောဟနံ **သမ္မောဟော**။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မဿ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ **အဝိန္ဒိယံ**။ **ဝိန္ဒတီ**တိ လဘတိ။ အနဝဇ္ဇ-ဓမ္မာနံ ဝိဇ္ဇာ ဝိယ ဝိသေသပစ္စယော န ဟောတီတိ **ဝိန္ဒိယံ န ဝိန္ဒတိ**။ **အယံ အဝိဇ္ဇာယ ဝေမတ္တတာ**တိ အယံ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိအာဒိနာ ကိစ္စဇာတိ-လက္ခဏေဟိ ဝုတ္တော အဝိဇ္ဇာယ အဝိသေသော။ **ဝိဇ္ဇာ**တိအာဒီနံ ဝုတ္တနယာ-နုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပါသာဏသက္ခရဝါလိကာဝိရဟိတာ ဘူမိ သဏှာတိ “**သဏှဋ္ဌေန**”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထကမေဝ ကာလန္တိ ပဉ္စကပ္ပသတာနိ။ ဝိဘူတံ သမတိက္ကန္တံ ရူပသညာ-သင်္ခါတံ ရူပံ ဧတာယာတိ **ဝိဘူတရူပံ**၊ သမာပတ္တိန္တိ ပဒသေသော။ န ဟိ ကာစိ အရူပသမာပတ္တိ ရူပသညာသဟဂတာ ပဝတ္တတိ။ နိရောဓသမာပတ္တိယံ ဝတ္တဗ္ဗ-မေဝ နတ္ထိ၊ တတ္ထ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ “**သေသာရူပသမာပတ္တိယော**”တိ။

ဒမထံ အနုပဂစ္ဆန္တော ဒုဋ္ဌဿော **ခလုင်္ကဿော**။ **ဥတ္တရိဒမထာယာ**တိ အရိယမဂ္ဂဒမထာယ။

ဣတရောတိ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါပဋိပဒါ စ ဒန္ဓာဘိညာ။ **ဥဘယတောဘာဂေဟီ**တိ ရူပကာယနာမကာယဘာဂေဟိ။ **ဥဘယတော**တိ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိဝသေန။

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၂-ပိဋ္ဌေ။

အနေကောပီတိ သဘာဝေန အနေကောပိ။ **ကေသဒ္ဒါဘိဓေယျတာယာ**တိ သာမညသဒ္ဒါဘိဓေယျတာယ။

အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၉။ ''**ဟိနောတီ**''တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ကာရဏဘာဝံ ဂစ္ဆတီ**''တိ အာဟ အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတူနံ။ **ဧတီ**တိ အာဂစ္ဆတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

အဝိဇ္ဇာယပိ ဟေတုဘာဝေတိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာ အနန္တရာယ အဝိဇ္ဇာယ အနန္တရသမနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတာသေဝနပစ္စယေဟိ၊ အနန္တရာယ ပန သဟဇာတာယ သဟဇာတအညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဟေတုပစ္စယေဟိ၊ အသဟဇာတာယ ဥပနိဿယကောဋိယာ ဧဝ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္တနော ဖလံ ကရောတီတိ **ကာရဏန္တိ** အာဟ "**ကာရဏဘာဝေါ စ ဖလာပေက္ခာယာ**''တိ။

နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထော ဖလတ္ထော ဖလသဒ္ဒတော အတ္ထော။

ယော သဘာဝေါတိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာနံ ယော အဘိသင်္ခရဏသဘာဝေါ၊ သော ဟေတု။ **သေသပဒေသူ**တိ ဝိညာဏာဒိပဒေသု။ **ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒါ**တိ "အသာဓာရဏလက္ခဏော ဟေတု''တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါ။ **ယော ကောစိ ပစ္စယော**တိ ဇနကာဒိဘေဒံ ယံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ။ **အဘိသင်္ခရဏတော**တိ ပစ္စက္ခတော, ပရမ္ပရာယ စ နိဗ္ဗတ္တနတော။

ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၀။ **သုတ္တေန ဂဟိတေ**တိ သုတ္တေ ဝုတ္တေ။ ပဒဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ အဓိဋ္ဌာနဝိသယဒဿနတ္ထံ၊ ဝေဝစနဂ္ဂဟဏံ အဓိဝစနဝိဘာဂဒဿနတ္ထန္တိ ယောဇနာ။ **ဝိသယာဓိဋ္ဌာနဘာဝတော**တိ ဝိသယသင်္ခါတပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ **ဝနီယတီ**တိ ဘဇီယတိ။ **ဝနုတီ**တိ ဘဇတိ သေဝတိ။ **ဝနုတေ**တိ ယာစတိ၊ ပတ္ထေတီတိ

အတ္ထော။ **ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ကာမတဏှာယ ကာရဏံ ဟောတိ** အာရမ္မဏပစ္စ-ယတာယ။ **နိမိတ္တဂ္ဂါဟော အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟဿ** ကာရဏံ ဟောတိ ဥပနိဿယ-တာယာတိ ဧဝံ သေသေသုပိ ယထာရဟံ ကာရဏတာ ဝတ္တဗ္ဗာ။

၅၁။ "**ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရာဟီ**''တိအာဒီသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ **လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ**[၁] ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော—**ရူပဓမ္မပရိညာယာ**တိ ရူပူပိကဝိညာဏဋ္ဌိတိပရိညာယ။

''ဒုက္ခ''န္တိ ပဿန္တိ သာ ဝေဒနာနုပဿနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဝေဒနာ-ဟေတုပရိညာယာ**တိ ဖဿပရိညာယ။ "**ဝေဒနာပဝေသနာ**''တိ ပဝေဒန အတ္ထနာ ဥပ္ပါဒိတဒုက္ခဝသေန။ **ဝေဒနာပရိညာယာ**တိ ဝေဒနူပိကဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိပရိညာယ။ **နိစ္စာဘိနိဝေသပဋိပက္ခတော** အနိစ္စာနုပဿနာယာတိ အဓိပ္ပါ-ယော။ **နိစ္စသညာနိမိတ္တဿာ**တိ နိစ္စသညာဟေတုကဿ။ **သညာပရိညာယာ**တိ သညူပိကဝိညာဏဋ္ဌိတိပရိညာယ။ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ အဂတိဂမနဿ ဝုတ္တံ "**ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဿ။ပ။ အဂတိဂမနဿ စာ**''တိ။

သင်္ခါရပရိညာယာတိ သင်္ခါရူပိကဝိညာဏဋ္ဌိတိပရိညာယ။

သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ။

၁-ဒေသနာဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

"**ဝေ**"န္တိအာဒိ ဟာရသမ္ပာတဒေသနာယ သမ္ဗန္ဓဒဿနံ။ တတ္ထ ပုရိမေန ဥပမာဒွယေန သုပရိကမ္မကတမဏိကောဋ္ဋိမသဒိသီ, သုဝိရစိတဇမ္ဗုနဒါဘရဏသဒိသီ စ ပါဠိ။ တတ္ထ ကဘနာနာဝဏ္ဏပုပ္ဖူပဟာရသဒိသီ, ဝိဝိဓရံသိဇာလာ-သမုဇ္ဇလဗဒ္ဓနာနာရတနာဝလိသဒိသီ စ ဟာရဝိဘင်္ဂဒေသနာတိ ဒဿေတိ။ ပစ္ဆိမေန တဿ ပဏီတမဟာရဟော ဇင္ဃာဟိ သဒ္ဓိံ ဒုက္ကရတရတံ ဒီပေတိ။ ယာယံ ဂါထာ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။

၅၂။ ယသ္မာယံ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရော နပ္ပယောဇေတိ ယထာဝုတ္တေန ကာရဏေန၊ တသ္မာ သာ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရဿ အာဒိမှိ န ပစ္စာမဋ္ဌာတိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၅-ပိဋ္ဌေ။

အဓိပ္ပါယော။ **ဟာရသမ္ပာတဝါရော ပန တံ ပယောဇေတီ**တိ ယသ္မာ ပန ဟာရသမ္ပာတဝါရော တံ ဂါထံ ပယောဇေတိ ယထာဝုတ္တေနေဝ ကာရဏေန၊ တသ္မာ “**သောဠသ။ ပ။ အာဟာ**”တိ အာဟ။ **ယောဇနာနယဒဿနတ္ထံ** ယောဇနာယ နယဒဿနံ။

တေနာတိ “တံ မဇ္ဈေနော ပဒ”န္တိ ဝစနေန။ **သမ္ဘိ ဝိပလ္လာသ**န္တိ ဒွါဒသဝိဓမ္ပိ ဝိပလ္လာသံ။ **သာမညေ။ ပ။ ဝေါဟရီယတီ**တိ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတံ သာမညံ၊ သော ဝိသေသော။ အတ္တတော ပန သညာဒယော ဧဝ ရူပါဒိဝိသယံ ဝိပရီတာ-ကာရေန ဂဏှန္တေ ဝိပလ္လာသောတိ ဒဿေန္တော “**သညာဝိပလ္လာသော**”တိ-အာဒိမာဟ။

ဇုန္ဒစာလာဒိဝသေန မဏိအာဒိအာကာရေန ဥပဋ္ဌဟန္တေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ-ပဥ္စကေ အဟံမမာဒိကာရဏတာယ နိရုတ္တိနယေန “အတ္တာ”တိ ဝုစ္စမာနေ တံဗုဒ္ဓိဝေါဟာရပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တတာယ အတ္တဘာဝေါ သုခါဒိနံ ဝတ္ထုတာယ “**အတ္တဘာဝဝတ္ထု**”တိ ပဝုစ္စတီတိ အာဟ “**တေဟီ**”တိအာဒိ။ **တေသန္တိ** ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ။ **ဝိပလ္လာသာနံ ပဝတ္တိအာကာရော** “အသုဘေ သုဘ”န္တိအာဒိ။ **ဝိသယော** ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာ။ **အဝိဇ္ဇာ စ။ ပ။ ဧဝ** သမ္မောဟပုဗ္ဗကတ္တာ သဗ္ဗဝိပလ္လာသာနံ။ **စ**-သဒ္ဒေါ **သုဘသုခသညာနန္တိ** ဧတ္ထာပိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗော။

တတ္ထာယံ ယောဇနာ—“အဝိဇ္ဇာ စ သုဘသုခသညာနံ ပစ္စယော ဧဝ၊ န တဏှာ ဧဝ၊ အဝိဇ္ဇာ သုဘသုခသညာနဉ္စ ပစ္စယော၊ န နိစ္စအတ္တသညာနံ ဧဝါ”တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပုရိမာနံ ဒွိန္နံ ဝိပရီတသညာနံ တဏှာ, ပစ္ဆိမာနံ အဝိဇ္ဇာ ဝိသေသပစ္စယောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**တထာပီ**”တိအာဒိ။ အဝိဇ္ဇာသီသေန စေတ္ထ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “**ဒိဋ္ဌိနိဝုတံ စိတ္တ**”န္တိ, “**ယော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော**”တိ စ အာဒိ၊ ယထာ စ အဝိဇ္ဇာသီသေန ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟဏံ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသီသေန အဝိဇ္ဇာယပိ ဂဟဏံ သိယာတိ အာဟ “**ဒိဋ္ဌိသီသေန အဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တာ**”တိ။ တဏှာဝိဇ္ဇာသု သုဘသုခသညာနံ ယထာ တဏှာ ဝိသေသပစ္စယော၊ န ဧဝံ အဝိဇ္ဇာ။ နိစ္စအတ္တသညာနံ ပန ယထာ အဝိဇ္ဇာ ဝိသေသပစ္စယော၊ န တထာ တဏှာတိ ဒဿေန္တော “**မောဟော ဝိသေသပစ္စယော**”တိ အာဟ။

ပစ္ဆိမာနံ ဒွိန္နံ။ ပ။ ဟောတီတိ အတီတံသေ တဏှာဘိနိဝေသဿ ဗလဝ-ဘာဝါဘာဝတော။ တေနေဝ ဟိ “သော အတီတံ ရူပံ အတ္တတော

သမနုပဿတီ”တိ ဧဝ ဝုတ္တံ၊ န “အဘိနန္ဒတီ”တိ။ **တဏှာဝိပလ္လာသော**တိ တဏှံ ဥပနိဿာယ ပဝတ္တော ဝိပလ္လာသော၊ န ဟိ တဏှာ သယံ ဝိပလ္လာသော။ တေနာဟ **“တဏှာမူလကော ဝိပလ္လာသော”**တိ။ **ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေနာ**တိ တဏှူပနိဿယဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊ ယတော သော “တဏှာဝိပလ္လာသော”တိ ဝုတ္တော။ **တေနာ**တိ “ယော တဏှာဝိပလ္လာသော”တိအာဒိပါဠေန။ သောဠသ သညီဝါဒါ, အဋ္ဌ အသညီဝါဒါ, အဋ္ဌ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ, ပဉ္စ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ စ၊ ယထာ အတ္တနော ဂတာယ, နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ စ ပရိကပ္ပနဝသေန သုဘသုခါကာရဂ္ဂါဟိနော၊ န ဧဝံ သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါတိ အာဟ **“ယေဘု-ယျေနာ”**တိ။ **ပဋိပက္ခဝသေန**ပီတိ ဝိသုဒ္ဓိဝသေနပိ။ ယာဝ ဟိ ဥပက္ကိလေသာ၊ တာဝ စိတ္တံ န ဝိသုဇ္ဈတေဝ။ ယဒါ စ တေ ပဟီနာ၊ တဒါ ဝိသုဒ္ဓမေဝ။ တေနာဟ “**န ဟိ**”တိအာဒိ။ “အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ”တိ ပါဠိံ နိက္ခိပိတွာ ဝိပလ္လာသမုခေန ဒေသနာယ နိဒ္ဒါရိယမာနတ္တာ ဝုတ္တံ “**ယထာနုသန္ဓိနာဝ ဂါထံ နိဋ္ဌပေတု**”န္တိ။

မာရဿာတိ ကိလေသမာရဿ။ တဿ ဟိ ဝသေ ဝတ္တော သေသမာ-ရာနံ ဟတ္ထဂတော ဧဝါတိ။ တေနာဟ “**ကိလေသမာရဂ္ဂဟဏေနေဝါ**”တိ-အာဒိ။

မာရဗန္ဓနန္တိ သတ္တမာရပက္ခေ မာရဿ ဗန္ဓနန္တိ **မာရဗန္ဓနံ**။ သော ဟိ ကိလေသဗန္ဓနဘူတေ အတ္တနော သမာရကပရိသေ မညတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အန္တလိ။ ပ။ မောက္ခသီ”တိ[1]။ ဣတရမာရပက္ခေ မာရေဟိ ဗန္ဓနန္တိ **မာရဗန္ဓနံ**။ **ဝိသင်္ဂါရော** နိဗ္ဗာနံ။

မောဟသမ္ပယောဂတော စိတ္တံ “မူဠှ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ရဇ္ဇဒုဋ္ဌာနမ္ပိ မူဠှတာယ သဗ္ဗာဝေ “မူဠှ”န္တိ ဝိသုံ ဝစနံ အာဝေဏိကမောဟဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “**ဒွိန္နံ မောမူဟစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေနာ**”တိ အာဟ။ **ဝေ**န္တိ ဧဝံ ရာဂါဒိ-အကုသလပ္ပဝတ္တိယာ ကုသလဘဏ္ဍစ္ဆေဒနတော အရက္ခိတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗာပိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသော ဒိဋ္ဌိ သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆတီတိ အာဟ “**မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗ**”န္တိ။ **သဗ္ဗမ္ပီ**တိ “အရက္ခိတံ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတံ, ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတ”န္တိ တီဟိပိ ပဒေဟိ ဝုတ္တမေဝ။

စက္ခုနာတိ ဒွါရေန။ **ရူပ**န္တိ ဝိသဘာဂဝတ္ထုသန္နိဿိတံ ရူပါယတနံ။ **နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ**တိ “ဣတ္ထီ”တိ ဝါ “ပုရိသော”တိ ဝါ “သုဘ”န္တိ ဝါ “အသုဘ”န္တိ ဝါ

၁-ဝိ ၃-၂၈-ပိဋ္ဌေ။

ပရိကပ္ပိတနိမိတ္တံ ဂဏှာတိ၊ တဿ ဝါ ဂဟဏသီလော။ **အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ**တိ ဟတ္ထပါဒဟသိတကထိတာဒိပ္ပဘေဒေ ကိလေသာနံ အနု အနု ဗျဉ္ဇနတော အနုဗျဉ္ဇနသညိတေ အာကာရေ ဂဏှာတိ၊ တေသံ ဝါ ဂဟဏသီလော။ **ယတွာဓိကရဏ**န္တိ ယံ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဧဝံ "စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တ"န္တိ, ယော "နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ, အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ"တိ စ ဝုတ္တော ပုဂ္ဂလော၊ တမေနံ **စက္ခုန္ဒြိယံ** စက္ခုဒွါရံ **အသံဝုတံ** သတိကဝါဋေန အပိဟိတံ ကတွာ ဝတ္တန္တံ၊ တဿ စ ရူပဿ ဣဋ္ဌာကာရဂ္ဂဟဏေ **အဘိဇ္ဈာ**, အနိဋ္ဌာကာရဂ္ဂဟဏေ **ဒေါမနဿံ**, အသမပေက္ခနေ **မောဟော**, မိစ္ဆာဘိနိဝေသေ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ**တိ ဧဝံ အဘိဇ္ဈာဒယော ပါပါ, အညေ စ လာမကဋ္ဌေန **ပါပကာ** အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန **အကုသလာ** ဓမ္မာ **အန္ဝါဿဝေယျုံ** အနု အနု ပဝတ္တေယျုံ။

တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတီတိ တဿ စက္ခုဒွါရဿ သံဝရာယ သတိကဝါဋေန ပိဒဟနတ္ထံ န ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော ပန အပ္ပဋိပတ္တိ စက္ခုန္ဒြိယဿ အနာရက္ခာသံဝရဿ အနုပ္ပါဒေါတိ ဒဿေန္တော "**န ရက္ခတီ။ပ။ အာပဇ္ဇတီ**"တိ အာဟ။ ဇဝနေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ ဟိ အသံဝရော တေန ဒွါရေန ပဝတ္တနတော "စက္ခုန္ဒြိယာသံဝရော"တွေဝ ဝုစ္စတီတိ။ သေသဒွါရေသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "**ပုဗ္ဗန္တကပ္ပနဝသေန စာ**"တိအာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေန္တော "သင်္ခေပတော စ ဝိတ္ထာရတော အညော"တိ ကတွာ တံ သမုစ္စိနန္တော "**ယာ စ ခေါ ဣမာ**"တိအာဒိမာဟ။

ယထာဝုတ္တာ အကုသလာ ဓမ္မာတိ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ တေသံ ဝတ္ထူနိ ဝါ။ တေ ဟိ သမုဒယဝဇ္ဇာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ "**စေ**"န္တိ ဣမိနာ နေတ္တိပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ နိဒ္ဒါရိတပ္ပကာရေန။ **ဣမာ**တိ ဣမိဿံ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိ ဂါထာယံ။

ယဒိပိ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတပါဠိယံ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိ ဂါထာ သရူပတော န ဂဟိတာ၊ အတ္ထတော ပန "**တေသံ ဘဂဝါ ပရိညာယာ**"တိအာဒိနာ ဂဟိတာ ဧဝါတိ တဿာ ဂဟိတဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ "**ကတမံ ဒေသေတီ**"တိ ပုစ္ဆိတွာ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိ ဂါထံ ဥဒ္ဓရိ။

ယောနိသောမနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောန္တောတိ "သော 'ဣဒံ ဒုက္ခ'န္တိ ယောနိသော မနသိ ကရောတီ"တိအာဒိနာ နယေန ဝိပဿနာသဟိတေန ယောနိသောမနသိကာရေန ဘာဝနာကမ္မံ ကရောန္တော၊ ဘာဝေန္တောတိ

အတ္ထော။ **ယထာဘူတဉာဏ**န္တိ ဉာတပရိညာယ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာယ “အဝိဇ္ဇာ-သမုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓော”တိအာဒိနာ[၁] သမပညာသာယ အာကာရေဟိ။ နိရယဂတိယံ ဒုက္ခဒုက္ခတာ, သုဂတိဝိသေသေ ဗြဟ္မလောကေကဒေသေ သင်္ခါရဒုက္ခတာ, ဣတရဿ ဒွေ တိဿောပိတိ ဒဿေန္တော အာဟ **“ယထာသမ္ဘဝံ တိဝိဓဒုက္ခတာယောဂေနာ”**တိ။

ဒေသနာဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိစယဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

၅၃။ **ကုသလဓမ္မာရမ္မဏာ**တိ ကုသလဓမ္မေ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တိမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န တေသံ အာရမ္မဏပစ္စယတံ။ ဣဓ “**ကုသလာ ဓမ္မာ**”တိ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ န ဟိ ကဒါစိ အနုပါဒိန္နိယာ ဓမ္မာ ဥပါဒါနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ ဖလဓမ္မေ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တာယ တဏှာယ ဂဟိတတ္တာ “**ကုသလ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဒေသနာဟာရေ**တိ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတေ။ **ကထံ ပန ကုသလဘာဝေါ**တိ “ကုသလာ”တိ ဝစနမတ္တံ ဂဟေတွာ စောဒေတိ၊ တဉ္စ နိဒ-ဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပဟာနဟေတုဘာဝေပိဿာ သိယာ စောဒနာ သမ္ဘဝိဿ-တောဝ။ “**မာနေနာပိ ဒုဝိဓော**”တိအာဒိနာ မာနဿ စ တဿာ တဏှာယ စ သေဝိတဗ္ဗဘာဝေါ အကုသလာနံ ပဟာနာယ, ကုသလာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ စ ပစ္စယဘာဝတော။

နေက္ခမ္မဿိတံ ဒေါမနဿံ နာမ “အရိယာ ဘူမိံ ပါပုဏိတုံ နာသက္ခိ”န္တိ အနု-သောစတော ဥပ္ပန္နံ ဒေါမနဿန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ဧဝ**န္တိ ဣမိနာ ပါဠိယံ ဝုတ္တပ္ပ-ကာရေန၊ ဝိဟံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ အနိစ္စာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာတိ ယောဇနာ။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဉ္စေတ္ထ ယထာ-ဝုတ္တအနုသောစနဒေါမနဿုပ္ပတ္တိယာ ယထာဘိနိဝိဋ္ဌဿ အာရမ္မဏဿ အနိဋ္ဌ-တာယာတိ ဒဿနတ္ထံ။ ‘‘ကထံ နေက္ခမ္မဝသေနာ’’တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “**ဝိပဿနာဝသေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနာဒိဝိနိမုတ္တာ ဝါ ပဌမဇ္ဈာနာဒိ-ဝသေန[၂] ဝုတ္တာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဣဓ နေက္ခမ္မံ။ အနုဿတိဂ္ဂဟဏေန ဥပ-စာရဇ္ဈာနမေဝ ဂဟိတန္တိ “**ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေနာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဒုတိယဇ္ဈာနာဒယော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အဂ္ဂဖလာ ဥပရိဝိသေသာ သင်္ဂဟိတာ။ **ယာယ** ပညာဝိမုတ္တိယာ။

၁-ခု ၉-၅၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ပဌမာဒိဝသေန (က)

ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေနာတိ ဥပေက္ခာဇနိတသတိပါရိသုဒ္ဓိသဗ္ဘာဝေန။ **ကမ္မယောဂ္ဂ**န္တိ ဝိပဿနာဘာဝနာဒိကမ္မဿ ယောဂ္ဂံ အနုရူပံ အနုစ္ဆဝိကံ။ **အဿဒ္ဓိယေ**တိ အဿဒ္ဓိယဟေတု၊ "**အဿဒ္ဓိယေနာ**"တိပိ ပဌန္တိ၊ သော ဧဝတ္ထော။ **ဩဘာသဂတ**န္တိ ဉာဏောဘာသဂတံ။ ကာမံ ပုဗ္ဗေပိ ပညာ ဝုတ္တာ၊ အဿဒ္ဓိယာဒိဟိ ပန အညေသံ ကိလေသာနံ ဝိဓမနမ္ပိ ပညာယ ဧဝ ဟောတိ၊ သာ စ ဧဝံဘူတာတိ ဒဿနတ္ထံ "**ဩဘာသဂတံ ကိလေသန္ဓကာရေ န ဣဉ္ဇတီ**"တိ ဝုတ္တံ။

ကောဓေပါ ကောဓော။ **အပ္ပစ္စယော** ဒေါမနဿံ။ ဣဒ္ဓိဝိဉ္ဉာဏာဒိကာ သအဘိညာ ပါကဋာ ဧဝါတိ "ဒွေ စ ဝိသေသေ"တိ ဝုတ္တမေဝ ဒဿေတုံ "**မနောမယိဒ္ဓိ, ဝိပဿနာဉာဏဉ္စာ**"တိ အာဟ။ **အင်္ဂဏာနိ** ရာဂါဒယော။ **ဥပက္ကိလေသာ** အဘိဇ္ဈာဝိသမလောဘာဒယော။ **အနုလောမနံ** တဒေကဋ္ဌတာ။ **ဖန္ဒနာ** ဒုဗ္ဗလာ ဝိက္ခေပပ္ပဝတ္တိ။ ဗလဝတီ **အနဝဋ္ဌာနံ**။ သဗ္ဗော မိစ္ဆာဘိနိဝေသော အယောနိသောမနသိကာရေန ဟောတိ, မိစ္ဆာဝိတက္ကေန စ။ တတ္ထ **အယောနိသောမနသိကာရော** အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ တပ္ပရိယာပန္နော မိစ္ဆာဝိတက္ကော ဝိက္ခေပသဟိတော ဧဝါတိ ဝုတ္တံ "**မိစ္ဆာဘိနိဝေသဟေတုဘာဝ ဒိဋ္ဌိပက္ခော**"တိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ "ဝိတက္ကောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ အယောနိသောမနသိကာရောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန"န္တိ[1]။

အထ ဝါ **ဣဉ္ဇနာ**တိ ဖန္ဒနာ၊ ဒိဋ္ဌိပရိတ္တာသော။ ယထာဟ "တဒပိ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အဇာနတံ အပဿတံ ဝေဒယိတံ တဏှာဂတာနံ ပရိတဿိတဝိပ္ဖန္ဒိတမေဝါ"တိ[2]။ **အဒ္ဓိတီ**တိ အနဝဋ္ဌာနံ၊ ဒိဋ္ဌိဝိတက္ကော။ တေန ဟိ ပုထုဇ္ဇနော ကာလေ သဿတံ, ကာလေ ဥစ္ဆေဒန္တိ တံ တံ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟံ ပက္ခန္ဒန္တော သတ္တတော ပရိဖန္ဒန္တော ဝိယ, သမုဒ္ဒေ ဝိသဋ္ဌဝါဟနိကာ ဝိယ, ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ စ တတော တတော ပရိဗ္ဘမတိ။ တေနာဟ "ဒိဋ္ဌိယောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ, ဝိတက္ကောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန"န္တိ[3] စ။ တေသမ္ပိ ပက္ခေ မိစ္ဆာဘိနိဝေသတာယ, မိစ္ဆာဘိနိဝေသဟေတုတာယ စ တဿာ ဒွေ ပက္ခာတိ ဧကဒေသသရူပေကသေသော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"**ဧဝ**"န္တိ အာဒိနာ "သော ဥပရိမ"န္တိ အာဒိပါဠိယံ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေတိ။ **ပဋိဃသညာ**တိ ဘုမ္မတ္တေ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ ဒဿေန္တော "**ပဋိဃ ။ပ။ သညာသု**"တိ အာဟ။ **ရူပါဝစရသညာ**တိ သညာသီသေန ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ ဝဒတိ။

၁-ခု ၉-၁၃၂-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ၂-ဒီ ၁-၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၉-၁၃၂-ပိဋ္ဌေ။

နာနတ္တသညာတိ နာနာသဘာဝါ၊ နာနာသဘာဝေ ဝါ အာရမ္မဏေ သညာ။ ဌပေတွာ ပဋိဃသညာ အဝသိဋ္ဌကာမာဝစရသညာ ဟောတာ။ **တာ သမတိက္ကမတီ**တိ တာ ရူပသညာနာနတ္တသညာယော အာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ သမ္မဒေဝ အတိက္ကမတိ။

ရူပါဝစရဇ္ဈာနေသု ဘာဝသောပိ ကသိဏာရမ္မဏာ။ ကသိဏနိဿန္ဒော ဟိ အာရုပ္ပဇ္ဈာနုပ္ပတ္တိ။ **ဒသာန**န္တိ ကသိဏရူပါနံ ဒသန္နံ။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပဟာနေန သဒ္ဓိံ ဝီရိယာရမ္ဘော ဥပကာရကော သမထော သတိပဿဒ္ဓိယော ပရိက္ခာရင်္ဂတာ ဝုတ္တာ ဧဝ။ သတိရဟိတံ သမ္မသနံ နာမ နတ္ထီတိ “**ယာ ဥပဋ္ဌိတာ သတိ အသမ္မုဋ္ဌာ၊ အယံ ဝိပဿနာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တေန သတိသီသေန ဝိပဿနာ ဂဟိတာတိ ဒဿေတိ။ သမ္မောသာနံ ပဟာနမာဟာတိ သမ္ဗန္ဓော။

၅၄။ ပစ္စုပ္ပန္နသုခအာယတိသုခဝိပါကကိရိယနိရာမိသအကာပုရိသသေဝိတဘာဝေဟိ ဧဝ[၁] သေသာ ပါဠိယံ ဧတဿ သမာဓိဿ သန္တပဏီတတာဒိဝိသေသာ ဝုတ္တာ၊ တေပိ ဣမေ သင်္ဂဟိတာတိ တေသံ ပဒါနံ အတ္ထံ ဒဿေန္တော “**အင်္ဂသန္တတာယာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အင်္ဂသန္တတာယာ**တိ ဖလဈာနင်္ဂါနံ ဥပသန္တတာယ။ **ကိလေသဒရထသန္တတာယာ**တိ ကိလေသဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ။ **ပဏီတော**တိ ဥဠာရော။ **ကောဒိဘာဝေနာ**တိ မဂ္ဂသမာဓိသမ္ဘိတေန ကောဒိဘာဝေန။ **ကောဒိဘာဝ**န္တိ သမာဓာနံ။ လောကိယသမာဓိဿ ပစ္စနီကနိဝရဏပဌမဇ္ဈာနနိကန္တိအာဒိနိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ အညေ စ ကိလေသာ ဝါရေတဗ္ဗာ။ ဣမဿ ပန အရဟတ္တသမာဓိဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသတ္တာ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ဝါရေတဗ္ဗဉ္စ အတ္ထီတိ သော မဂ္ဂါနန္တရံ သမာပတ္တိက္ခဏေဝ အပ္ပယောဂေနေဝ အဓိဂတတ္တာ, ဌိတတ္တာ စ အပရိဟာနိဝသေန ဝါ အဓိဂတတ္တာ **န သသင်္ခါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတော**[၂]။

‘‘**သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော**”တိ ဣမိနာ အပ္ပဝတ္တမာနာယပိ သတိယာ သတိဗဟုလတာယ သတော ဧဝ နာမာတိ ဒဿေတိ။ “**ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေနာ**’’တိ ဣမိနာ ပရိစ္ဆိန္နသတိယာ သတောတိ ဒဿေတိ။

ဝက္ခမာနေနာတိ “ပီတိဖရဏာ”တိအာဒိနာ အနန္တရံ ဝက္ခမာနေန။ “ပီတိဖရဏတာ”တိ ပန ပါဠိ အာဂတာ။ တံ ‘‘ပဉ္စင်္ဂိကော သမ္မာသမာဓိ’’တိ[၃] သမာဓိအင်္ဂဘာဝေန ပညာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တတော ဧဝ **အဋ္ဌကထာယံ** “**ပီတိဖရဏတာ**”တိအာဒိနာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ကတာ။ တတ္ထ “သော ဣမမေဝ

၁-...ဘာဝေဟိ၊ ဧဝံ (က) ၂-န သခ်ါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဝတော (က) ၃-ဒီ ၃-၂၃၂-ပိဋ္ဌေ။

ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဒေတီ”တိအာဒိနာ[1] နယေန ပီတိယာ, သုခဿ စ ဖရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

သမာဓိဝသေန သမထော ဥဋ္ဌဟတောတိ သဘာဝဝသေန သမထော ဥဋ္ဌဟတော၊ န ဥပကာရကဓမ္မဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။

၅၅။ ရာဂပဋိပက္ခတ္တာ သမာဓိဿ “**အနိမိတ္တသိက္ခာယ သိက္ခန္တော**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဝုတ္တနယာနုသာရေနာ**တိ “သုခပဏိဓိအာဒိသမုဋ္ဌါနေန အပ္ပဏိဟိတော”တိအာဒိနာ။ ဧတ္ထ စ သင်္ခါရာနံ ခဏဘင်္ဂုရတံ သမ္မဒေဝ ပဿန္တဿ န ရာဂေါ ပတိဋ္ဌံ လဘတီတိ အနိစ္စာနုပဿနာ ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယာ ဝုတ္တာ၊ တထာ သင်္ခါရာနံ သဘာဝဒုက္ခတံ သမ္မဒေဝ ပဿန္တဿ ပကတိယာပိ ဒုက္ခိတော သုဒုက္ခုပ္ပါဒနံ ဝဏေ ခါရောဒကသေကသဒိသန္တိ န ဒေါသော ပတိဋ္ဌံ လဘတီတိ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဒေါသစရိတဿ သပ္ပါယာ ဝုတ္တာ၊ တထာ သင်္ခါရေသု သမ္မဒေဝ ဃနဝိနိဗ္ဘောဂေ ကတေ အတ္တသုညတာယ ဥပဋ္ဌဟမာနာယ န မောဟော ပတိဋ္ဌံ လဘတီတိ အနတ္တာနုပဿနာ မောဟစရိတဿ သပ္ပါယာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရာဂပဋိပက္ခတ္တာ သမာဓိဿ “**အနိမိတ္တသိက္ခာယ သိက္ခန္တော**”တိ ဝုတ္တံ။ ဧသ နယော ဣတရေသု။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

ခန္တိဗဟုလော ဥပ္ပန္နံ အရတိံ အနဘိရတိံ အဘိဘုယျ ဝိဟရန္တော သုခေန သမာဓိံ အဓိဂစ္ဆတီတိ ခန္တိပ္ပမာနတာပိ သမထပက္ခဘဇနဿ ကာရဏံ ဝုတ္တာ။ **ဥဋ္ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇတီ**တိ သမ္ပန္နကာယိကဝီရိယံ။ သမ္မာကမ္မန္တဝါယာမာနံ ယော ကာယိကာဒိဝိကပ္ပေါ ဝုတ္တော ပါဠိယံ၊ သော ဧသံ ကာယိကဿ ပယောဂဿ သမုဋ္ဌာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

“**ဒိပ္ပါဒိဂမော**”တိ ဣမိနာ မဂ္ဂါသေဝနဘာဝံ ဒဿေတိ။ “**ဝိပဿနာယ ဝိမုတ္တာဓိဂမော**”တိ ဣမိနာ ဝိပဿနာနုဘာဝေန သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ ဝိက္ခမ္ဘန-ဝိမုတ္တိ ဝိယ သမထာနုဘာဝေနာတိ ဒဿေတိ။ **လောကိယေဟီ**တိ နိဿက္က-ဝစနံ။ **မဟန္တာနန္တိ** ဥဠာရာနံ၊ ပဏီတာနန္တိ အတ္ထော။

၅၆။ **တန္တိ** ဝိစယဟာရံ။ **ဝိသံဝါဒနဟေတူနံ** လောဘာဒီနံ ပါပဓမ္မာနံ။ **သောဓေန္တော**တိ ယထာ သရဏာဒိဝိသယာ အညာဏာဒိသံကိလေသာ န ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ သောဓေန္တော။ **ပရိပူရေန္တော**တိ ယထာ သီလံ အခဏ္ဍာဒိဘာဝေန ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ အနူနံ၊ ဧဝံ ပရိပူရေန္တော။

---

[1] ၁-ဒီ ၁-၆၉၊ ၇၀-ပိဋ္ဌေသု။

“**တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တော**”တိ ဣမိနာ သတ္ထု မဟာပတိကာရဘာဝေါ ပရိပုဏ္ဏော ဒဿိတောတိ ပဌမဝါဒေ “**ဒဿနာဘူမိဉ္စ ဘာဝနာဘူမိဉ္စာ**”တိ ဝုတ္တံ။

ယဿ အတ္ထာယာတိ ယဿံ ယဿ ပဟာနတ္ထာယ။ **တထာ ပဋိပန္နဿာ**တိ ယထာ အသုဘဇ္ဈာနာဒိံ ပါဒကံ ကတွာ အနာဂါမိမဂ္ဂါဒိအဓိဂမော ဟောတိ၊ တထာ ပဋိပန္နဿ။

ဝဓိတန္တိ ဃာတိတံ။

“**မနုဿဘူတော**”တိ ဣဒံ ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခံ ကတွာ “ပိတာ မနုဿဘူတော ခီဏာသဝေါ”တိ စ တထာ “မာတာ မနုဿဘူတာ”တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဘေဒါနုရူပဿ သာဝနံ **အနုဿာဝနံ**၊ ဘေဒါနုရူပေန ဝါ ဝစနေန ဝိညာပနံ။

၅၇။ **မနုဿတ္တ**န္တိ မနုဿဇာတိတာ။ **လိင်္ဂသမ္ပတ္တီ**တိ ပုရိသဘာဝေါ။ **ဟေတူ**တိ မနောဝစီပဏိဓာနသိဒ္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပဒါ။ **သတ္ထာရဒဿန**န္တိ သတ္ထု သမ္မုခီဘာဝေါ။ **ဂုဏသမ္ပတ္တီ**တိ အဘိညာသမာပတ္တိလာဘော။ **အဓိကာရော**တိ အတ္တနော သရီရနိရပေက္ခံ သတ္ထု ဥပကာရကရဏံ။ **ဆန္ဒတာ**တိ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ဒဠှစ္ဆန္ဒတာ အနိဝတ္တိဓမ္မတာ။

န ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ **ပန အတ္ထီ**တိ “န မေ အာစရိယော အတ္ထိ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိ[1] ဣမိဿာ လောကဓာတုယာ ဌတွာ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ “ကိံ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ အတ္ထေတရဟိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတော သမသမော သမ္ဗောဓိယ”န္တိ ဧဝံ ပုဋ္ဌော အဟံ ဘန္တေ ‘နော’တိ ဝဒေယျ”န္တိ[2] ဝတွာ တဿ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ[3] ဣမံ သုတ္တံ ဒဿေန္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာဝ ဗုဒ္ဓခေတ္တဘူတံ ဣမံ လောကဓာတုံ ဌပေတွာ အညတ္ထ အနုပ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ခေတ္တပရိဂ္ဂဟော ကတော နာမ ဟောတီတိ “ဣဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ နာမာ”တိ။

ဧဝံ ဌာနာဋ္ဌာနဘာဝံ ဂတာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဌာနဘူတာ, ဝုတ္တနယေန ဝါ အဋ္ဌေပိ ယထာရဟံ ဌာနာဋ္ဌာနဘာဝေန ပဝတ္တာ။ **သတ္တပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတာ**တိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ ခန္ဓေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၁-မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂-၂၉၅၊ အဘိ ၄-၂၁၈၊ ဝိ ၃-၁၂၊ ခု ၁၁-၂၂၈၊ ၂၃၀-ပိဋ္ဌေသု။
၂-ဒီ ၃-၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၃-၉၅၊ အံ ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

၅၀။ **ဖလဿ ပစ္စက္ခကာရိတာ**တိ "ဣမဿ ကမ္မဿ ဣဒံ ဖလ"န္တိ တံတံ-ကမ္မဖလာဝဗောဓော။ **အပ္ပဒါနာဘာဝေါ**တိ ပစ္စယသမဝါယေ ကမ္မဿ ဖေန္တဿ ဖလုပ္ပါဒနံ။ တေနာဟ **"ကတူပစိတာန"**န္တိ။

၅၉။ **အဇ္ဈောသိတဝတ္ထုနာ**တိ တဏှာဘိနိဝေသဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌ-ဝတ္ထုနာ။ **ရူပဘာဝအရူပဘာဝါဒိနာ**တိ ဘဝတဏှာ ဝိယ သယံ ဒဿေတိ။

ခန္ဓတ္တယဝသေနာတိ သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယဝသေန။ **ပဋိပဒါဝိဘာဂေနာ**တိ "သမ္ဗုဒ္ဓဂါမိနီ"တိအာဒိပဋိပဒါယ ဘေဒေန။

တတ္ထတတ္ထဂါမိနီတိ နိရယာဒိနိဗ္ဗာနန္တံ ဒွိသု ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနေသု တတ္ထ တတ္ထေဝ ဂမနသီလာ။ **သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီ**တိ ယထာဝုတ္တေသု သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု စ ဂမနသီလာ။

သဉ္ဇီဝေါ ကာဠသုတ္တံ သင်္ဃာတော ရောရုဝေါ မဟာရောရုဝေါ တာပနော မဟာတာပနော အဝီစီတိ ဣမေ **အဋ္ဌ မဟာနိရယာ။** ဧကေကဿ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ဒွါရာနိ, ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ စတ္တာရော စတ္တာရော ဂူထနိရယာ-ဒယောတိ ဧဝံ **သောဠသ ဥဿဒနိရယေ** ဝဏ္ဏေန္တိ။

သတ္တသုယာမာဒိကော **ဓေနုကဒေဝရာဇာ။** ပဇာပတိဝရုဏဤသာနာ-ဒယော ဝိယ ဒုတိယာဒိဋ္ဌာနန္တရကာရကော **ပရိဝာရကော။**

ကိလေသကာမပစ္စေတိ "သင်္ကပ္ပေါ ကာမော, ရာဂေါ ကာမော, သင်္ကပ္ပ-ရာဂေါ ကာမော"တိ[၁] ဧတ္ထ ဝုတ္တသင်္ကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ။ သောပိ ဟိ ဝိဗာဓေတိ, ဥပတာပေတိ စာတိ ကိလေသတ္တသမ္ဘဝတော ကိလေသကာမော ဝုတ္တော၊ န ကိလေသဝတ္ထုဘာဝတော။ **ကာမပဋိသံယုတ္တော**တိ ကာမရာဂသင်္ခါတေန ကာမေန သမ္ပယုတ္တော၊ ကာမပဋိဗဒ္ဓေါ ဝါ။ အညေသု စ ကာမပဋိသံယုတ္တေသု ဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝိတက္ကေ ဧဝ ကာမသဒ္ဒေါ ဓာတုသဒ္ဒေါ နိရူဠှောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိတက္ကဿ ကာမသင်္ကပ္ပဝုတ္တိယာ သာတိသယတ္တာ။ သေ နယော ဗျာပါဒဓာတုအာဒီသု။ ပရဿ, အတ္တနော စ ဒုက္ခာပနံ **ဝိဟိံသာ။** တံ တု မိစ္ဆာတိ ဝိဟိံသာ။

ဗီဇာဒိဓာတုနာနတ္တဝသေန ခန္ဓာဒိနာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ခန္ဓော**တိ[၂] ဒွိဓာ-ဘူကင္ဂေါ။

၁-ခု ၇-၂-၁၃၄ မဟာနိဒ္ဒေသေ။ ၂-ကပ္ပေါတိ (မူလဋီ ၂-၂၁၂-ဝိဘင်္ဂ)

၆၀။ **အဇ္ဈာသယဓာတူ**တိ အဇ္ဈာသယသဘာဝေါ။ ယထာ ဂူထာဒီနံ သဘာဝေါ ဧသော ယံ ဂူထာဒီဟေဝ သံသန္ဒတိ၊ ဧဝံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဿေဝေသ သဘာဝေါ၊ ယံ ဒုဿီလာဒယော ဒုဿီလာဒိကေဟေဝ သံသန္ဒန္တိ။

သဒ္ဓါမူလကတ္တာ ကုသလကိရိယာယံ ဝုတ္တံ “**ယံ သဒ္ဓါဝသေနာ**”တိအာဒိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သဒ္ဓါ ဗီဇ”န္တိ[၁]။ ယံ လောဘဝသေန, သဒ္ဓါဝသေန စ ဒေါသဝသေန, သဒ္ဓါဝသေန စ မောဟဝသေန, သဒ္ဓါဝသေန စာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **ဝီရိယဝသေနာ**တိ သမ္မပ္ပဓာနဝီရိယဝသေန။ **ပညာဝသေနာ**တိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေန။

အကုသလဿ ကမ္မဿ ကတောကာသတာယ ပါဠိယံ ဝုတ္တတ္တာ “**ဝိပါကာဝရဏေန နိဝုတ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ကမ္မာဝရဏာဒီဟိပိ နိဝုတတာယ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ တထာ ဟိ ယထာ ဒေဝဒတ္တံ ကောကာလိကံ သုနက္ခတ္တံ လိစ္ဆဝိပုတ္တန္တိ ဥဒါဟဋံ၊ ယဒိပိ ဘဂဝါ ပဋိဝေဓဿ အဋ္ဌာနတံ ဒိသွာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဒေသနံ န ဒေသေတိ၊ ဝါသနာဘာဂိယံ ပန တထာရူပဿ ဒေသေတိ ဧဝါတိ ဒဿေန္တော “**သစ္စပ္ပဋိဝေဓ**”န္တိအာဒိမာဟ။ **အဇာတသတ္တုအာဒီန**န္တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သစ္စကာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဿာပိ ဘဂဝါ အနာဂတေ ဝါသနတ္ထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သတ္တာ ဟိ “အနာဂတေ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ သာသနံ ပတိဋ္ဌဟိဿတီ”တိ တတ္ထာယံ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တော ပဗ္ဗဇိတွာ **ကာဠဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရော** နာမ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒေါ မဟာခီဏာသဝေါ ဘဝိဿတီတိ ဉာဏံ ဒိသွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သော စ တထာ အဟောသီတိ။

အသမ္မုဠှောတိ ဧကန္တေန ဝိပါကဒါနသမတ္ထတာဝသေန ပါရိပူရိံ အနုပဂတော။ ဒိဋ္ဌုပနိဿယဒိဋ္ဌိသဟဂတဿ ကမ္မံ သန္ဓာယ “**ကမ္မေ အသမ္မုဠှေ**”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “**ကိလေသန္တရာယ မိဿကံ ကမ္မန္တရာယံ ဒဿေတွာ**”တိ။

၆၁။ ဒိဋ္ဌိ ပနေတ္ထ ပဓာနဘာဝေန ပါဠိယံ ဂဟိတာ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “**ယထာ ပုဏ္ဏဿ ဂေါဝတိကံ, အစေလဿ ကုက္ကုရဝတိက**”န္တိ။ အသမ္မုဠှတ္တာ ဧဝ ဟိ တဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဿ တေသံ ဘဂဝါ “စတ္တာရိမာနိ ပုဏ္ဏ ကမ္မာနီ”တိအာဒိနာ[၂] ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တာယ စ ဒေသနာယ တေ တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိနိဿဇ္ဇိတွာ သမ္မတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။

၁- ခု ၁-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂- မ ၂-၅၂-ပိဋ္ဌေ။

၆၂။ ပဂုဏတာယ ဝေါဒါနံ **ပဂုဏဝေါဒါနံ**။ တဒေဝ ပဌမဇ္ဈာနာဒီဟိ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိအဓိဂမဿ ပစ္စယတ္တာ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ ဟောတီတိ အာဟ "**ဝုဋ္ဌာနံ ပဂုဏဝေါဒါန**"န္တိ။ **ဘဝင်္ဂဝုဋ္ဌာနံ** ဘဝင်္ဂုပ္ပတ္တိ။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေဟိ ဥပ္ပန္နေ တံသမင်္ဂိသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတော နာမ ဟောတိ။ သညာဝေဒယိတအပဂမော ဧဝ **အပဂမဝိမောက္ခော**။

ဣဒံ **ဝုဋ္ဌာန**န္တိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တံ ကောသလ္လံ ဝုဋ္ဌာနဟေတုဘာဝတော ဝုဋ္ဌာနံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "ဝေါဒါနမ္ပိ တမှာ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌာန"န္တိ[၁]။ ဣမာယ ပန ဝုဋ္ဌာနပါဠိယာ အသင်္ဂဟိတတ္တာ "နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနံ ပါဠိမုတ္တကဝုဋ္ဌာနံ နာမာ"တိ **သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ**[၂] ဝုတ္တံ။ ယေ ပန "နိရောဓတော ဖလသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာန"န္တိ ပါဠိယံ နတ္ထီတိ ဝဒေယျုံ၊ တေ "နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ[၃] ဣမာယ ပါဠိယာ ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ။

၆၃။ **အယံ စဿ အာသယော**တိ ဧတ္ထ အာသယဇာနနာဒိနာ ယေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ယေဟိ ပရောပရေဟိ သတ္တာ ကလျာဏပါပါသယာဒိကာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ပဇာနနံ ဝိဘာဝေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တအာသယာနုသယဉာဏာနံ ဝိသုံ အသာဓာရဏတာ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တနာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏာနံ ဝိသုံ ဗလတာ စ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။

ထာမဂတောတိ ဧတ္ထ ထာမဂမနံ နာမ အညေသံ အသာဓာရဏော ကာမရာဂါဒီနံ ဧဝ အာဝေဏိကော သဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယတော "ထာမဂတော အနုသယံ ပဇဟတီ"တိ[၄] ဝုတ္တံ။

အာဝဇ္ဇနမတ္တေနေဝ သရတိ အာကင်္ခါယတ္တဝုတ္တိကတ္တာ။ ဝုတ္တဉှိ "အာကင်္ခပဋိဗဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏံ, မနသိကာရပဋိဗဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏ"န္တိအာဒိ[၅]။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိယ ဟိ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပရိကမ္မနိရပေက္ခန္တိ။

၆၄။ **ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တတ္တာ**တိ ဧတ္ထ စိတ္တာဒိ ဧဝ ဥပက္ကိလေသာ၊ နိဗ္ဗတ္တကဿ ဝါ ကမ္မဿ ပါရိဗန္ဓကိလေသာ။ ကသိဏကမ္မပရိကမ္မဇ္ဈာနနိဗ္ဗတ္တနကသိဏဘာဝေါ စုဒ္ဒသဝိဓေန စိတ္တပရိဒမနံ အဘိညာဘိနီဟာရောတိ

၁-အဘိ ၂-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၄၄-ပိဋ္ဌေ။
၃-အဘိ ၈-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။ ၄-ခု ၉-၃၉၄-ပိဋ္ဌေ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။
၅-ခု ၇-၂၇၀၊ ခု ၈-၁၇၆၊ ခု ၉-၃၇၆-ပိဋ္ဌေသု(အဋ္ဌတော သမာနံ)

သဗ္ဗတ္ထာပိ ဝိရိယဗလဿ ဗဟူပကာရတ္တာ ဝုတ္တံ “**ဝိရိယဘာဝနာဗလနိဒ္ဒေသ**”န္တိ။ **ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ**တိ ဒိဗ္ဗေ ဘဝန္တိ **ဒိဗ္ဗံ**၊ ယထာဝုတ္တံ ပသာဒစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ **ဒိဗ္ဗံ**၊ အဂ္ဂတံ အဘိညာဏံ။ **ဒိဗ္ဗဝိဟာရော** စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ။ တေသံ ဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတ္တာ ပဋိလဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ **ဒိဗ္ဗံ**၊ တေန ဒိဗ္ဗဟေတုကတ္တာ ဒိဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ **ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာ**တိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနေန နိဿယပစ္စယေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ တေန ဒိဗ္ဗနိဿိတံ ဒိဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ ဒိဝုသဒ္ဒံ အက္ခရစိန္တကာ ကီဠာဒိသု ပဌန္တီတိ ဝုတ္တံ “**တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဒသတ္ထာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗ**”န္တိ။ ပုရိမာ ဟိ တယော အတ္ထာ ကီဠတ္ထဿ ဝသေန၊ ဣတရေ ဇုတိဂတိအတ္ထဝသေနေဝ ဒဿိတာတိ။

မနုဿူပစာရန္တိ မနုဿဂေါစရံ။ **ဒူရေ န သဏှာ** ဣတ္တရခဏတ္တာ ခဏပစ္စုပ္ပန္နဿ။ “**အာသန္နစုတိကာ**”တိအာဒိနာ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဝသေန “စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ “**မောဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ**”တိအာဒိနာ သတ္တာနံ ဟီနပဏီတတ္တာဒိဘာဝဿ မောဟာဒိကမ္မနိဒါနဟေတုကတံ,နိဿန္ဒဖလတဉ္စ ဒဿေတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပါဒကံ ဧတေသန္တိ **ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနိ**။ တေန ဝုတ္တံ “**ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ သဟေဝ ဣဇ္ဈန္တီ**”တိ။ တာနိ ဟိဿ ပရိဘဏ္ဍဉာဏာနိ။

သမာဒိယန္တီတိ **သမာဒါနာနိ**၊ ကမ္မာနိ သမာဒါနာနိ ဧတေသန္တိ **ကမ္မသမာဒါနာ**။ သမာဒါတဗ္ဗနာနာဝိဓကမ္မာတိ အတ္ထော ပုရိမေ အတ္ထေ၊ ဒုတိယေ ပန ကမ္မာနိ သမာဒါပေန္တီတိ **ကမ္မသမာဒါနာ**၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကမ္မသမာဒါနာ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ**၊ ဟေတုအတ္ထေ စေတံ ကရဏဝစနံ။

တံ ဝါစန္တိ တံ အရိယာနံ ဥပဝါဒနဝါစံ။ **တံ စိတ္တ**န္တိ သမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ။ **တံ ဒိဋ္ဌိ**န္တိ ယေန မိစ္ဆာဂါဟေန အရိယေ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ။ အယမေတ္ထ အတ္ထော—ယထာ နာမ ဟေတုသမ္ပန္နဿ ဘိက္ခုနော ဝိသုဒ္ဓံ သီလံ, သမာဓိဉ္စ သမ္ပာဒေတွာ ဌိတဿ ဒန္ဓော သတုပ္ပါဒေါ ခိပ္ပါဘိညာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အညာ, သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေ အနာဂါမိတာ၊ ဧဝမေဝံ ယော အရိယူပဝါဒီ ယထာဝုတ္တစိတ္တဒိဋ္ဌိဟိ အပက္ကမိတွာ အပ္ပတိရူပံ သဘာဝံ “မယာ ဘန္တေ တုမှာကံ ဥပရိ ဝုတ္တ”န္တိ အစ္စယဒေသနာယ တေ န ခမာပေတိ၊ သော ကာယဿ ဘေဒါ နိရယေ ဧဝါတိ။ တေသု ပသန္နစိတ္တဿ ခမာပနဉ္စေတ္ထ တေသံ ဝါစာဒီနံ ပဟာနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ။ ဣတော **သာဝဇ္ဇတရံ နာမ အညံ နတ္ထိ** သမ္ပာနတ္တဝိဓာနတော, သဗ္ဗဟိတသုခပရိမဒ္ဒနတော စ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဣဓ **ကာယ**သဒ္ဒေါ အတ္တဘာဝပရိယာယောတိ အာဟ “**ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ**”တိ။ **တဒနန္တရ**န္တိ တဿ မရဏာသန္နိတဿ ခန္ဓပရိစ္စာဂဿ အနန္တရံ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓေသွေဝ **ပရ**သဒ္ဒေါ, အနန္တရိမဘာဝူပ-ဝတ္တုပ္ပဒိသယော ဝါ သိယာ၊ အဝဓိနိယမေ သနမတ္ထံ ဝါ။ ဧဝံ သတိ ပုရိမံ သန္ဓာယာဟ “**အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေ**”တိ၊ ပစ္ဆိမဿ ပန ဝသေန “**စုတိတော ဥဒ္ဓံ**”န္တိ။

ဝုတ္တဝိပရိယာယေနာတိ “သုဋ္ဌု စရိတံ, သောဘနံ ဝါ စရိတ”န္တိ အာဒိနာ။ **ဟနန**န္တိ ဃာတနံ။

ကာရဏာကာရဏာနိ ဌာနာဋ္ဌာနံ။ စေတနာစေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ နိရယာဒိနိဗ္ဗာနဂါမိပဋိပဒါဘူတေ ကမ္မန္တိ ဂဟေတွာ အာဟ “**ကမ္မပရိစ္ဆေဒ-မေဝါ**”တိ။ **ကမ္မဝိပါကန္တရံ** ကမ္မဝိပါကဝိသေသော ကမ္မဝိပါကဿ ဝိဘာဂေါ။ **အဗ္ဗေတုံ န သက္ကောတီ** အဇ္ဈာနဝမဗလာနံ ဝိယ, တံသဒိသံ ဣဒ္ဓိ-ဝိဓဉာဏံ ဝိယ ဝိကုဗ္ဗိတုံ၊ ဧတေနဿ ဗလသဒိသတဉ္စ နိဝါရေတိ။ ဈာနာဒိဉာဏံ ဝိယ ဝါ အဗ္ဗေတုံ, ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စ။ ယဒိပိ ဟိ ဈာနာဒိပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ ဣဓ ဆဋ္ဌံ ဗလန္တိ တဿ သဝိတက္ကသဝိစာရတာ ဝုတ္တာ၊ တထာပိ ဈာနာဒိဟိ ဝိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာ နတ္ထီတိ ဈာနာဒိသဟဂတံ ဉာဏံ တဒန္တောဂဓံ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဈာနာဒိကိစ္စံ ဝိယ န သဗ္ဗံ ဗလကိစ္စံ ကာတုံ သက္ကောတီတိ ဒဿေတုံ “**ဈာနံ ဟုတွာ အဗ္ဗေတုံ, ဣဒ္ဓိ ဟုတွာ ဝိကုဗ္ဗိတုဉ္စ န သက္ကောတီ**”တိ[1] ဝုတ္တံ၊ န ပန ကဿစိ ဗလဿ ဈာနဣဒ္ဓိဘာဝတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝိစယဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဋိပက္ခပဋိဗာဠှာ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတုမေဝ န သက္ကောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာပိ သမ္မဒေဝ အတ္တနော ကိစ္စံ ကာတုံ အသာမတ္ထတာယ အနုပ္ပန္နသဒိသာတိ ပဋိပက္ခနိဝါရဏေန ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကိစ္စကရဏဘာဝံ ဒဿေတုံ “**မနုဿ-နွာနိ ။ပ။ ဘဝိဿတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဝိဟရန္တဿာ**တိ ဝိပဿနာဟေတု။ **ဝိဟရ-န္တော**တိ ဗြဟ္မာပိ ဒေဝေ နယော၊ တေန ရက္ခိတဗ္ဗတာ ဝုတ္တနယေန ကေနစိ သမ္မာသက္ကာပဝေဒိတေ ဝ သံဝတ္တတီတိ ဒဿေတိ။

---

[1] ၁-မူလဋီ ၂-၂၁၄-ပိဋ္ဌေပိ။

ဝုတ္တနယေနာတိ မိဿကသက်ပ္ပါနံ့ အဝသရံ အဒတွာ ဝိသောဓိတနေကွမ္ပာဒိ-ဝိတက္ကတာယ။ **အဝိပရီတမေဝါ**တိ ကာယာဒိအသုဘာဒိတော အာဒါနံ့။ **ဝိနိပါတဘယ**န္တိ ဒုဂ္ဂတိဘယံ။ **သမ္ဘာဝိ စာယမတ္ထော**တိ "သမ္မာသက်ပ္ပဂေါ-စရော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘဝိဿတီ"တိအာဒိသု အတ္ထော ယုတ္တိယာ ယုတ္တော ဝေ အနုရူပကာရဏဘာဝတော။

ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ယသ္မာ ဝါ သံကိလေသတော ရက္ခိတစိတ္တဿ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ ပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ **ရက္ခိတစိတ္တဿာ**တိ ဣဒံ ယာယံ ရက္ခိတစိတ္တတာ၊ သာ ကာယသုစရိတာဒီနံ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အတ္တာဓိန**န္တိ အတ္တပရာဓိနံ။

တတော ဝေါတိ ကာရဏဂ္ဂဟဏေန ဖလဿ ဂဟိတတ္တာ ဝေ။

၆၇။ **တတ္ထ ဇာတိသဒ္ဒေါ**တိ "ပရိပါလိယတီ"တိ ဇာတိသဒ္ဒေါ။

၇၃-၄။ ပါဠိယံ **ပဋ္ဌိန္ဒြိယာနိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာနီ**တိ ဣဒံ သဒ္ဓါဝိရိယ-သတိန္ဒြိယေဟိ ပါတိမောက္ခာဒိ တိဝိဓံ သီလံ ဂဟိတံ သောတေဗ္ဗတ္တာ။ ဘေသန္တိ တေဟိ သီလက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတော။ သမာဓိပညိန္ဒြိယေဟိ သမာဓိ-ပညာက္ခန္ဓာ ဂဟိတာတိ ပါကဋ္ဌောယမတ္ထော၊ တထာ သေသမ္ပိတိ အာဟ "ဣတော ပရေသု ။ပ။ ဝုတ္တနယမေဝါ"တိ။

၇၆။ **ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နသင်္ဂါတဿာ**တိ ဣဒံ ဟေတု-ပစ္စယဝိဘာဂေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မိဿကဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာ

ဣဒါနိ ယသ္မာ သုတ္တေသု ဟာရာနံ ယောဇနာနယဒဿနတ္တာ ဟာရသမ္ပာ-တဒေသနာ ဟာရဝိဘင်္ဂဒေသနာ ဝိယ န ဟာရသရူပမတ္တဒဿနတ္တာ၊ တသ္မာ

ပေဋကောပဒေသေ အာဂတနယာနုသာရေန အပရေဟိ ဝိပရိယာယေဟိ ဟာရသမ္ပာတယောဇနာဝိဓိံ ဒဿေန္တော "**အဝိဇ္ဇာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာယ ကုသလာကုသလစိတ္တုပ္ပတ္တိယာ အလောဘာဒေါသလောဘ-ဒေါသာဒိ ပရမ္ပရဘာဝေန ပဝတ္တန္တိ နိဒါနဘာဝတောတိ ဒဿေန္တော "**သဗ္ဗာ ။ပ။ မူလာနီ**"တိ အာဟ။ ယထာ စ နိဒါနဘာဝေန ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ၊ ဧဝံ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တနေနာပိ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝ လဗ္ဘတေဝါတိ ဝုတ္တံ "**သာဓိပတိကာနံ အဓိပတိ၊ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဣန္ဒြိယာနီ**"တိ။ **အလောဘဿာ**တိ အလောဘယုတ္တဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ။ **နေက္ခမ္မစ္ဆန္ဒေနာ**တိ ကုသလစ္ဆန္ဒေန။ နေက္ခမ္မသဒ္ဒေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒီသု နိရုဠှော။ ဝုတ္တဉှိ—

"ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဌမံ ဈာနံ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိပဿနာ။
သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ 'နေက္ခမ္မ'န္တိ ပဝုစ္စရေ"တိ[၁]။

တေသု ဣဓ ကုသလာ ဓမ္မာ အဓိပ္ပေတာ။ တေန ဝုတ္တံ "ကုသလစ္ဆန္ဒေနာ"တိ။ နေက္ခမ္မစ္ဆန္ဒေန ဥပနိဿယဘူတေန၊ န အဓိပတိဘူတေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— အလောဘပ္ပဓာနော စေ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဟောတိ၊ နေက္ခမ္မစ္ဆန္ဒေန ဥပနိဿယ-ဘူတေန မနော တဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။

ယဒဂ္ဂေန တေသံ ဓမ္မာနံ မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ တဒဂ္ဂေန တေသံ ဇေဋ္ဌံ, ပဓာ-နဉ္စာတိ ဝုတ္တံ "**မနောသေဋ္ဌာတိ မနော တေသံ ဓမ္မာန**"န္တိအာဒိ။ မနော-မယတာ မနေန ကာရာဒိဘာဝေါ၊ ယော စ မနဿ တေသံ သဟဇာတတာဒိနာ ပစ္စယဘာဝေါ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ "**မနောမယာတိ ။ပ။ ပစ္စယော**"တိ။ **တေ ပနာ**တိ ဧတ္ထ **ပန**-သဒ္ဒေါ ဝိသေသတ္ထဒီပကော၊ တေနေတံ ဒဿေတိ—ယဒိပိ တေသံ ဓမ္မာနံ ဆန္ဒာဒယောပိ ပစ္စယာ ဧဝ၊ ဣန္ဒြိယာဒိပစ္စယေန ပန သဝိသေသံ ပစ္စယ-ဘူတဿ မနဿေဝ ဝသေနေဝ ဝုတ္တံ "မနောမယာ"တိ။ တတ္ထ **ဆန္ဒသမုဒါနီ-တာ**တိ ယထာဝုတ္တနေက္ခမ္မာဒိဆန္ဒေန သမ္မာ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓံ နီတာ၊ တတော သမုဒါ-ဂတာတိ အတ္ထော။ တတော ဧဝ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒိတော သမုပ္ပန္နတ္တာ **အနာဝိလ-သင်္ကပ္ပသမုဋ္ဌာနာ**။ တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပယောဂေန သဟာဝိဋ္ဌာနတော **ဖဿသမောဓာနာ**။ "ဖုဋ္ဌော ဘိက္ခဝေ ဝေဒေတိ၊ ဖုဋ္ဌော သဉ္ဇာနာတိ၊ ဖုဋ္ဌော စေတေတီ"တိ[၂] ဟိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ မနောကမ္မ**န္တိ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂစောပနံ အကတွာ သဒ္ဓါသမန္နာဂတေန ပသန္နေန မနသာ ပဝတ္တံ ဣဒံ ကုသလံ မနောကမ္မံ။ တံ

၁-ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ ၃၃၁၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၂၆၄၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၄၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-သံ ၂-၂၉၂-ပိဋ္ဌေ။

ပန အနဘိဇ္ဈာသဟဂတံ, အဗျာပါဒသဟဂတံ, သမ္မာဒိဋ္ဌိသဟဂတန္တိ တိဝိဓံ ဟောတိ။

ဘာသတီတိ အဝိသံဝါဒနာဒိနာ ဝါစင်စောပနာဝသေန ပဝတ္တေန္တိယာ ဝစီဝိညတ္တိယာ သာမေတဗ္ဗံ သာမေတီတိ အတ္ထော၊ တေန ကာယဒွါရိတော ပဝတ္တကုသလဝစီကမ္မမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "ဝစီဝိညတ္တိဝိပ္ဖါရိတော, တထာ သာဒိယနတော စ ဘာသတီ"တိ[၁]။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝစီကမ္မံ သစ္စာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ **ကရောတီ**တိ အတ္တနော, ပရေသဉ္စ ဟိတာဟိတာနိ ကာရဏာကာရဏာဘိ ကာယင်္စောပနာဝသေန ပဝတ္တေန္တိယာ ကာယဝိညတ္တိယာ သာမေတဗ္ဗံ သာမေတီတိ အတ္ထော၊ တေန ဝစီဒွါရိတော ပဝတ္တကုသလကာယကမ္မမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ။ တထာ စ ဝက္ခတိ "ကာယဝိညတ္တိဝိပ္ဖါရိတော, တထာ သာဒိယနတော စ ကရောတီ"တိ[၁]။ ကမ္မပထဝသေန ဂဟေမာနေ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန တံ တိဝိဓံ ဟောတိ။ တေနာဟ "**ဣတိ ဒသ ကုသလကမ္မပထာ ဒဿိတာ**"တိ။ ဒသပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေနာပိ ဂါထာယ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "သော ပသန္နစိတ္တော"တိအာဒိ။ ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ ကေဝလံ မနသာ ပဝတ္တတီတိ အနိယမတ္ထော **ဝါ**-သဒ္ဒေါ။ တထာ စေဝ သံဝဏ္ဏိတံ။

ဒသဝိဓေဿ ကုသလကမ္မဿာတိ ဒသဝိဓေဿ ကုသလကမ္မပထကမ္မဿ၊ ဝက္ခမာနနယေန ဝါ ဒသပုညကိရိယဝတ္ထုသင်္ခါတဿ ကုသလကမ္မဿ။ နနု တတ္ထ ဒါနာဒိမယံ တိဝိဓမေဝ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဝုတ္တန္တိ? သစ္စံ၊ တံ ပန ဣတရေသံ တဒန္တောဂဓတ္တာ။

"သုခမန္ဝေတီ"တိ သင်္ခေပေန ဝုတ္တံ သုခါနုဂမံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿေန္တော "**ဣစ္စေဿ ပုရိသော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **စေဝံ သန္တန္တိ** ဧဝံ ဘူတံ၊ အပ္ပဟီနာနုသယော ဟုတွာ သုခဝေဒနီယဖဿသမ္ဘူတန္တိ အတ္ထော။

တတ္ထ "**ယံ မနော**"တိအာဒိနာ ဂါထာတ္ထဝသေန စတုသစ္စံ နိဒ္ဒါရေတိ။ အာဒိတော ဝဝတ္ထာပိတေသု ခန္ဓာဒီသု ခန္ဓမုခေန သစ္စာနံ ကထိတတ္တာ သတ္တာနံ ဘိန္နရူပါဘာဝတော နာနာနယေဟိ ဝိပဿနာဘူမိကောသလ္လတ္ထံ, ပုဗ္ဗာပရ-သမ္ဗန္ဓဒဿနတ္ထဉ္စ ဧဝံ ဝုတ္တံ "**ဝေ။ ပ။ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနိ**"တိ။ သစ္စမုခေန အဿာဒါဒီဟိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတံ ယောဇေတုံ "**တတ္ထ သမုဒယေန**"တိအာဒိမာဟ၊ တံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ယဋ္ဌေတ္ထ အညမ္ပိ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ, ဥတ္တာနတ္တတ္တာ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။

မနုနုလက္ခဏေတိ မနနုလက္ခဏဟေတု။ "**မနုနုလက္ခဏေန**"တိ ဝါ ပါဌော။ ဤ**ဟာဘာဝတော** ဗျာပါရာဘာဝတော။ ယေန ပသာဒေန သမန္နာဂတတ္တာ မနော "ပသန္နော"တိ ဝုတ္တော, တဿ ပသာဒဿ ကိစ္စံ မနေ အာရောပေတွာ အာဟ "**အကာလုသိယတော, အာရမ္မဏဿ ဩကပ္ပနတော စ ပသန္နေနာ**"တိ။ **တထာ သာဒိယနတော**တိ ဝါစာယ ဝတ္တုမ္ပိ အဝတ္ထာဝ ဖဿသာဒိယနတော အနုဘဝနတော။ ဒုတိယေ **တထာ သာဒိယနတော**တိ ကာယေန ကာတဗ္ဗံ ယထာ ကတံ ဟောတိ, တထာ ဝါစာယ သံဝိဓာနတော။ **တထာ ပသုတတ္တာ**တိ ယထာ သုခမန္ဝေတိ, တထာ ဥပစိတတ္တာ ဧဝါတိ အတ္ထော။ **တတော**တိ တတော ကာရဏာ, မနသာ ပသန္နေန, ဘာသနေန, ကရဏေန စ ဟေတုနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အနုညတ္တာ**တိ ဧတေသံ ပန အတ္ထော။ **တတော**တိ တတော ဧဝ။ ယော ဟိ ပသန္နမနော တေန ယံ ဘာသနံ, ကရဏဉ္စ၊ ဟေတော **ဧဝ** နံ သုခမန္ဝေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သာတဘာဝတော**တိ သာတဝေဒနာဘာဝတော။ **ဣဋ္ဌဘာဝတော**တိ မနာပဘာဝတော။ ကမ္မတော ဝိပါကုပ္ပတ္တိဖလဒါန-သမတ္ထဘာဝေန ကမ္မဿ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဝိပါကဿေဝ အနိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ အာဟ "**ကတူ။ ပ။ အနေ္ဝတီတိ ဝုတ္တ**"န္တိ။ **ကာရဏာယတ္တဝုတ္တိတော**တိ ကတဘာဝ-ဟေတုကတ္တာ ကမ္မဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ **အသင်္ကန္တိတော**တိ ယသ္မိံ သန္တာနေ ကမ္မံ နိဗ္ဗတ္တံ, တဒညသန္တာနာ သင်္ကမနတော။

အာဓိပစ္စယောဂတောတိ သဟဇာတာဓိပတိဝသေန အာဓိပစ္စယုတ္တတ္တာ။ သဟဇာတဓမ္မာနဉ္စ ဟိ သမ္ပယုတ္တဿ မနဿ ဝသေန ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ **တတော ဧဝါ**တိ အာဓိပစ္စယောဂတော ဧဝ။ **မနသာ**တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ တေသံ မဂ္ဂါနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ **ကုသလဘာဝေ ဝါ ယုဇ္ဇတိ** ပသာဒဿ ယောနိသောမနသိကာရဟေတုကတ္တာ။ နနု ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏေသု တေသံ သာဝဇ္ဇာနံ သဒ္ဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ? နာယံ သဒ္ဓါ, တဒါကာရာ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ တထာ ဝုစ္စန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "နာယံ ပသာဒေါ"တိအာဒိ။ **သုခံ အနေ္ဝတီတိ ယုဇ္ဇတိ** ကမ္မဿ ဖလဒါနေ သမတ္ထဘာဝတော။ ယထာ ဟိ ကတံ ကမ္မံ ဖလဒါနသမတ္ထံ ဟောတိ, တထာ ကတံ ဥပစိတန္တိ ဝုစ္စတီတိ။

မနောပဝိစာရာ နာမ နေက္ခမ္မသိတာ သောမနဿူပဝိစာရာ, ဥပေက္ခူပဝိစာရာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကုသလာဓိကာရတ္တာ။ တေ ပန ယသ္မာ စိတ္တံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိ, နာနိဿာယ, တသ္မာ ဝုတ္တံ "**မနော မနောပဝိစာရာနံ ပဒဋ္ဌာန**"န္တိ။ **ကုသလပက္ခဿ ပဒဋ္ဌာန**န္တိ ဧတ္ထ ကုသလော တာဝ ဖဿော ကုသလဿ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ သညာက္ခန္ဓဿ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ သဟဇာတတာဒိနာ ပစ္စယော ဟောတိ။ “ဖုဋ္ဌော ဘိက္ခဝေ ဝေဒေတိ၊ ဖုဋ္ဌော သဉ္ဇာနာတိ၊ ဖုဋ္ဌော စေတေတီ”တိ[၁] ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝေဒနာဒီနမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါဒီနမ္ပိ ပစ္စယဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **သမ္ဗဿာ**တိ စတုဘူမကဿ။ ကာမာဝစရာ ဟိ ကုသလာ ဓမ္မာ ယထာရဟံ စတုဘူမကဿာပိ ကုသလဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဣတရဘူမကာပိ။

“ပသန္နေန မနသာ ဘာသတီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိသေသတော သမ္မာဝါစာပစ္စယံ ဘာသနံ ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ ဝုတ္တံ “**ဘာသတီတိ သမ္မာဝါစာ**”တိ။ တတ္ထာယမ- ဓိပ္ပါယော “ဘာသတီတိ ယမိဒံ ပဒံ၊ ဣမိနာ သမ္မာဝါစာ ဂဟိတာ ဟောတီ”တိ။ **ကရောတီတိ သမ္မာကမ္မန္တော**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ သုပရိသုဒ္ဓေ ကာယ- ဝစီကမ္မေ ဌိတဿ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ၊ န ဣတရဿာတိ ဝုတ္တံ “**တေ သမ္မာ- အာဇီဝဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ တတ္ထ **တေ**တိ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ။ ယသ္မာ ပန အာဇီဝဋ္ဌမကေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာနံ အကုသလဓမ္မာနံ ပဟာနာ- နုပ္ပါဒနာနိ, အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ကုသလဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒနပါရိပူရိယော စ သမ္ဘဝန္တိ၊ တထာ သမ္မာဝါယာမေ ဌိတဿေဝ ကာယာဒီသု သုဘသညာဒိဝိဓမိနီ သမ္မာသတိ သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**သမ္မာအာဇီဝေါ။ ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ ဇေဋ္ဌကသီလံ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ သဒ္ဓါသာဓနော စ သောတိ အာဟ “**တံ သီလဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။

တေသန္တိ ကာယဝစီကမ္မာနံ။ **ကမ္မပစ္စယတာယာ**တိ ကုသလကမ္မဟေတု- ကတာယ။

ပဒဋ္ဌာနံ စ ဝုတ္တနယေနာတိ “မနနတော အာရမ္မဏဝိဇာနနတော”တိ- အာဒိနာ။

အယံ အာဝဋ္ဋောတိ အယံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန အာဝဋ္ဋော။ ဧတ္ထ ဟိ ကုသလမူလသမ္ဗန္ဓမဂ္ဂါဒိနိဒ္ဓါရဏာ သဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနာ။ အဝိဇ္ဇာ- ဘဝတဏှာနံ နိဒ္ဓါရဏာ ဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနာ။

ဝိဘတ္တိဟာရေ ပဒဋ္ဌာနဘူမိဝိဘာဂေါ ဝုတ္တနယော, သုဝိညေယျော စာတိ ဓမ္မ- ဝိဘာဂမေဝ ဒဿေန္တော “**နယိဒ**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “**နယိဒံ ယထာ- ဘူတဝသေန ဂဟေတဗ္ဗ**”န္တိ သုတ္တဿ နေယျတ္ထတံ ဝတွာ “**ယော ဟိ**”တိအာဒိနာ တံ ဝိဝရတိ။ “ဒုက္ခမေဝ အနွေတီ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဟိတေ- သိတာ ကုသလမေဝါတိ? နယိဒမီဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အဓမ္မံ ပန ဓမ္မောတိ, ဓမ္မဉ္စ

၁-သံ ၂-၂၈၂-ပိဋ္ဌေ။

ပန အဓမ္မောတိ ဒီပနေန လောကဿ သဗ္ဗာနတ္ထဗီဇဘူတေသု သကလဟိတ-သုခုပါယပဋိက္ခေပကေသု တိတ္ထကရေသု အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနဝသေန ပဝတ္တ-မိစ္ဆာဓိမောက္ခံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယော ဟိ လောကေ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပုညံ ကာတုကာမံ ပါပိကံ ဒိဋ္ဌိံ နိဿာယ ပဋိဗာဟတိ၊ သောပိ ဂါရယှော၊ ကိမင်္ဂံ ပန အရိယဝိနယေ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပဋိဗာဟန္တေသူတိ ဒုက္ခဖလာဝ တတ္ထ သမ္ဘာဝနာပသံသာ ပယိရုပါသနာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ "န ခေါ အဟံ မောဃ-ပုရိသ အရဟတ္တဿ မစ္ဆရာယာမိ၊ အပိစ တုယှေဝေတံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ။ပ။ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တတီ"တိ[၁], "ယော နိန္ဒိယံ ပသံသတိ[၂], သဗ္ဗဿာပိ အနတ္ထဿ မူလံ ဗာလူပသေဝနာ"တိ စ။

ဣဒ္ဓိ သုတ္တန္တိ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ။ပ။ ပဒ"န္တိ[၃] ပဌမံ ဂါထံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **တေဿာ**တိ သံဝဏ္ဏိယမာနသုတ္တဿ။

ကိစ္စပညတ္တီတိ အဓိပတိပစ္စယသင်္ခါတဿ ကိစ္စဿ ပညာပနံ။ **ပဓာန-ပညတ္တီ**တိ ပဓာနဘာဝဿ ပညာပနာ။ **သဟဇာတပညတ္တီ**တိ တေသံ ဓမ္မာနံ မနသာ သဟဘာဝပညာပနာ။

မဟာဘူတာတီတိ ဣတိသဒ္ဒေါ အာဒိအတ္ထော၊ တေန မဟာဘူတာဝိနာ-ဘာဝီ သဗ္ဗော ရူပဓမ္မော သင်္ဂယှတိ။

"မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိ သမာသပဒေ "မနော"တိ ပဒံ တဒဝယဝမတ္တန္တိ အာဟ "**နေဝ ပဒသုဒ္ဓိ**"တိ။ တေနေဝါဟ "**မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ပဒသုဒ္ဓိ**"တိ။ "**ဆာယာဝ အနပါယိနီ**"တိ ဣဒံ သုခါနုဂမဿ ဥဒါဟရဏမတ္တံ၊ န ယထာဓိပ္ပေတတ္ထပရိ-သမာပနံ။ "**သုခမနွေတီ**"တိ ပန ယထာဓိပ္ပေတတ္ထပရိ**သမာ**ပနန္တိ ဝုတ္တံ "**ပဒသုဒ္ဓိ စေဝ အာရမ္ဘသုဒ္ဓိ စာ**"တိ။

ကေတ္တကာတိ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာဒိသာမညံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ **ဧဝမတ္တကာ** "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ"တိအာဒိနာ သာမညတော ဝုတ္တဓမ္မေ ပသာဒေါ ဓာရဏာယ နိဝတ္တေတွာ ပသန္နသင်္ခါတေ ဝိသေသေ အဝဋ္ဌာပနတော။ သေသေ-သုပိ ဧသေဝ နယော။ ပသာဒေါ သိနေဟသဘာဝေါ၊ အဿဒ္ဓိယံ ဝိယ လူခ-သဘာဝံ ဒေါသံ ဝိနောဒေတီတိ အာဟ "**ဗျာပါဒဝိက္ခမ္ဘနတော**"တိ။ **မဟိဒ္ဓါ**တိ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုံ သန္ဓာယာဟ။ **ဩကပ္ပနတော**တိ အာရမ္မဏံ အနု-ပဝိသိတွာ အနုပက္ခန္ဒိတွာ သဒ္ဒဟနတော။

၁-ဒီ ၃-၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၃၈၁၊ သံ ၁-၁၅၁၊ ၁၅၄၊ အံ ၁-၃၁၉၊ ခု ၁၀-၁၁၁-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၁-၁၃-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

ဒေယျဓမ္မာဒယောတိ ဧတ္ထ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သံဝေဂဟိရောတ္တပ္ပကသိဏ-မဏ္ဍလာဒယော သင်္ဂယှန္တိ။ **ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒယော**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဣဋ္ဌ-မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ, ဒွါရဓမ္မာ, မနသိကာရောတိ ဧဝမာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တထာ ဖဿော**တိ ယထာ ဝေဒနာဒီနံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒယော ပစ္စယော၊ ဧဝံ ဖဿောပီတိ ပစ္စယတာသာမညေနေဝ ဥပသံဟရတိ တထာ-သဒ္ဒေါ။ **ဝေဒနာ-ဒီန**န္တိ ဟိ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ ဂဟိတာ။ **ဝိညာဏဿ ဝေဒနာ-ဒယော**တိ နာမရူပံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

“**သီလမယဿ အဒေါသော ပဒဋ္ဌာနံ**”န္တိ ဝုတ္တံ ခန္တိပဓာနတ္တာ သီလဿ။ **အဓိဋ္ဌာတီ**တိ အနုယုဉ္ဇတိ ဥပ္ပါဒေတိ။ **သော**တိ ဧဝံ ကုသလစိတ္တံ ဘာဝေန္တော။ “**အနုပ္ပန္နာနံ**”န္တိအာဒိနာ ဘာဝနာပဟာနသမာရောပနာနိ ဒဿေန္တော နိဗ္ဗေဓ-ဘာဂိယဝသေန ဂါထာယ အတ္ထံ ဝိဝရိတွာ သမာရောပေတိ၊ ဧဝမ္ပိ သက္ကာ ယောဇေတုန္တိ ဝါသနာဘာဂိယဝသေန ပဒဋ္ဌာနာနိ ဒဿေသော ဥဒါဟရိယတိ။

ဧဝံ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ”တိ ဂါထာယ ဝသေန ဟာရသမ္ပာတယောဇနာ-ဝိဓိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဂါထန္တရေန ဒဿေတုံ “**တထာ ဒဒတော ပုည**”န္တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဘာဝနာမယ**န္တိ ပညာဘာဝနာမယံ။

“**အလောဘော ကုသလမူလ**”န္တိအာဒိ ဒါနာဒီနံ အလောဘာဒိပဓာနတ္တာ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗတ္ထ စ “ဝုတ္တ”န္တိ ပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တေသ**န္တိ ရာဂါဒီနံ။ **နိဿရဏ**န္တိ စ ပရိနိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

ပရိစ္စာဂသီလော အလောဘဇ္ဈာသယော ကာမေသု အာဒီနဝဒဿာဝီ သမ္မဒေဝ သီလံ ပရိပူရေတီတိ အာဟ “**ဒဒတော။ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ ဣဓ **ဩဠာရိကာ** နာမ ကိလေသာ ဝီတိက္ကမာဝတ္ထာနံ၊ တပ္ပဟာနံ တဒင်္ဂပ္ပဟာ-နေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **မဇ္ဈိမာန**န္တိ ပရိယုဋ္ဌာနာဝတ္ထာနံ။ **သုခုမာန**န္တိ အနုသယာ-ဝတ္ထာနံ။ **ကတာဝီဘူမိ**န္တိ ခီဏာသဝဘူမိံ။

ဒဒတောတိ မဂ္ဂသဟဂတေန အလောဘေန သဒေဝကဿ လောကဿ အဘယဒါနံ ဒဒတော။ **ပုည**န္တိ လောကုတ္တရကုသလံ။ **သံယမတော**တိ မဂ္ဂပရိယာပန္နေဟိ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝေဟိ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာဒိသံကိလေသတော မဂ္ဂသံယမေန သံယမန္တဿ။ **ဝေရ**န္တိ ပါဏာတိပါတာဒိပါပံ။ **ကုသလော**တိ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ကုသလော ဝိစက္ခဏော။ **ဇဟာတိ ပါပက**န္တိ တေဟိ တေဟိ မဂ္ဂေဟိ တံ တံ ပဟာတဗ္ဗံ ပါပမေဝ ဩဓိသော ဇဟာတိ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ တေနာဟ “**မဂ္ဂေါ ဝုတ္တော**”တိ။

“ဒဒတော”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ အဝိဘာဂေန ကုသလမူလာနိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနီတိ ဣဒါနိ ဝိဘာဂေန တာနိ ဥဒ္ဒိရန္တော “**လောကိယကုသလမူလ**”န္တိအာဒိမာဟ။

ပုထုဇ္ဇနဘူမိ သေက္ခဘူမိ ဒဿိတာ ပဟာနဿ ဝိပ္ပကတဘာဝဒီပနတော။ **အသေက္ခဘူမိ ဒဿိတာ** အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဒီပနတော။

သဂ္ဂဂါမိနီ ပဋိပဒါ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိ။

ပုညေ ကယိရေထ ပုညဖလမ္ပိ ကယိရတမေဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**ဒဒတော။ပ။ ဒေသနမာဟာ**”တိ။ သစ္စကမ္မဋ္ဌာနေန ဝိနာ သံကိလေသပ္ပဟာနံ နတ္ထီတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ကုသလော။ပ။ ဒေသနမာဟာ**”တိ။

ဝေရသဒ္ဒေါ အဒိန္နာဒါနာဒိပါပဓမ္မေသုပိ နိရုဠှောတိ ဝုတ္တံ “**ဝေံ သဒ္ဒာနိပိ သိက္ခာပဒါနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနီ**”တိ၊ **ဒွေပိ ဝိမုတ္တိယော** သေက္ခာသေက္ခဝိမုတ္တိယော, သဉပါဒိသေသအနုပါဒိသေသဝိမုတ္တိယော စ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “နိဗ္ဗုတောတိ ဒွေ နိဗ္ဗာနဓာတုယော”တိအာဒိ[1]။

ကာရဏူပစာရေန, ကာရဏဂ္ဂဟဏေန ဝါ ဖလံ ဂဟိတန္တိ အာဟ “**ဒွေ သုဂတိယော**”တိအာဒိ။ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋသမ္ပတ္တိယော ဣမိဿာ ဒေသနာယ **ဖလံ၊** တဿ ဒါနံ သီလံ ဘာဝနာ **ဥပါယော၊** “သမ္ပတ္တိဒွယံ ဣစ္ဆန္တေန ဒါနာဒိသု အပ္ပမတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ အယမေတ္ထ ဘဂဝတော **အာဏတ္တီ**တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ “**ဖလာဒီနိ ယထာရဟံ ဝေဒိတဗ္ဗာနီ**”တိ။

ဝိစယောတိ ဝိစယဟာရသမ္ပာတော၊ သော ဝုတ္တောတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသနယော ဣတော ပရေသုပိ။ “**တိဝိဓမ္ပိ ဒါနမယ**”န္တိအာဒိနာ ပဒတ္ထဝိစယံ ဒဿေတိ၊ တေန အဿာဒါဒယော, ဣတရေ စ ဝိစယဟာရပဒတ္ထာ အတ္ထတော ဝိဝိတာ ဧဝ ဟောန္တီတိ။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဿ ပရိစ္စာဂေါ ဝုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။ **သဗ္ဗာ**တိ သကလော အနဝသေသတော ကိစ္စဿ ဝုတ္တတ္တာ။

ဒါနာဒိရတဿ စာဂါဓိဋ္ဌာနံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ “**ဒဒတော ။ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ ဝိရတိသစ္စေ, ဝစီသစ္စေ စ ဌိတဿ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ “**သံယမ ။ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ ကောသလ္လယောဂတော စ ပါပပ္ပဟာနတော စ ပညာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ “**ကုသလော ။ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။ အနဝသေသရာဂါဒိသု ပဟီနေသု ဥပသမော ဥပဋ္ဌိတော နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**ရာဂ ။ပ။ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၈၈-ပိဋ္ဌေ။

ကုသလောတိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ကောသလ္လသမ္ဘာဒိဋ္ဌိ ဝုတ္တာတိ အာဟ “**ကုသလော။ပ။ မဂ္ဂင်္ဂါဒိဘာဝေန ကေလက္ခဏတ္တာ**”တိ။ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဗောဓိပက္ခိယဘာဝါဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ခေမပတ္တဘာဝေနာ**တိ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန။

အဝေရတန္တိ အသပတ္တံ။ **ကုသလဓမ္မေဟီ**တိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေဟိ၊ ဖလနိဗ္ဗာနေဟီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒါနဿ မဟပ္ဖလတာ, သီလာဒိဂုဏေဟိ သတ္တု အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝေါ, အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနန္တိ ဣမေသံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဣမဿ ဒါနဿ နိဒါနန္တိ အယမေတ္ထ ပါဠိယံ နိရုဠှော။ နိဗ္ဗာနနိဒါနသန္ဓယော သုဝိညေယျာဝါတိ အာဟ “**နိဗ္ဗာနနိဒါနသန္ဓယော ဝတ္တဗ္ဗာ**”တိ။

ပဋိပက္ခနိဒ္ဒေသေန သမုဒယောတိ ဒေသနတ္ထံ ပဋိပက္ခနိဒ္ဒေသနေန နိဒ္ဒါရိတော အယံ မစ္ဆရိယာဒိသံကိလေသပက္ခိကော သမုဒယော။ **အလောဘေန။ပ။ ဒါနာဒီဟီ**တိ ယေဟိ အလောဘာဒီဟိ ဒါနာဒယော ဓမ္မာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာနိ ဒါနာဒိဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတာနီတိ ကုသလမူလာနိ နိဒ္ဒါရိတေတိ “**ဣမာနိ တီဏိ ကုသလာနီ**”တိ။ **တေသန္တိ** ကုသလမူလာနံ။

ဘယဟေတု ဒေတီတိ ပဏ္ဏာကာရာဒိဝသေန။ **ရာဂဟေတု ဒေတီ**တိ သဘာဂဝတ္ထုဿ။ **အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဒေတီ**တိ လဉ္ဇာဒိဝသေန။ **အနုကမ္ပန္တော** ဝါ ကရုဏာခေတ္တေ။ **အပစာယမာနော** ဂုဏခေတ္တေ, ဥပကာရခေတ္တေ ဝါ။ **ဘယူပရတော**တိ ဘယေန ဩရတော။ တေန တထာရူပေန သံယမေန ဝေရံ န စိယတေ။ ဧဝံ သဗ္ဗဿ အကုသလဿ ပါပကော ဝိပါကောတိ ယောဇနာ။

“**ဒဒတော**”တိအာဒိနာ ယထာ ဒါနပဋိက္ခေပေန ပရိဝတ္တနံ ဒဿိတံ၊ ဧဝံ ပဟာနပဋိက္ခေပေနပိ ပရိဝတ္တနံ ဒဿေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ “**အကုသလော ပန န ဇဟာတီ**”တိ။

ကမ္မဖလံ သဒ္ဒဟန္တော ဒါနကိရိယာယံ ပဒဟန္တော ယေန ဝိဓိနာ ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ တတ္ထ သတိံ ဥပဋ္ဌပေန္တော စိတ္တံ သမာဒဟန္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခရောန္တော ဒါနေ သမ္မာပဋိပန္နော ဟောတီတိ အာဟ “**ဒါနံ နာမ။ပ။ ဟောတီ**”တိ။

ဘာဝနာပဟာနသမာရောပနာနိ ပါဠိယံ သရူပတော ဝိညာယန္တီတိ ပဒဋ္ဌာနဝေဝစနသမာရောပနာနိ ဒဿေတုံ “**တံ သီလဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျံ။ အညဉ္စ ယဒေတ္ထ အတ္ထတော န ဝိဘတ္တံ၊ တံ ဝုတ္တနယတ္တာ, ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟာရသမ္ပာတဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၉။ “**ဝိသယဓာတုဒေတာ**”တိ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဝိဝရိတုံ “**ယထာ ဟိ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နယဓာတာ**တိ နယဂ္ဂါဟတော။ **န** ဟိ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ ပစ္စက္ခတော ပဝတ္တတီတိ။ **အနုဗုဒ္ဓိယမာနေ**တိ အဘိသမယဉာဏဿ အနုရူပံ ဗုဇ္ဈိယမာနေ။ ယထာ ဧကပဋိဝေဓေနေဝ မဂ္ဂဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ တဒနုစ္ဆဝိကံ ဝိပဿနာဉာဏေန ဂယှမာနေတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ကတွာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒီနံ တိဏ္ဏံ အတ္ထနယာနဝေါ သမတ္ထိတော ဟောတီတိ။ တယော ဟိ အတ္ထဝိသေသသရူပတာယ တယော နယာ “သုတ္တဝေဒ္ဓာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ပဒတ္ထဝိစာရဘာဝေပိ ပန ဟာရာ “ဗျဉ္ဇနဝိစယော”တိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ တယောတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “**ပဋိဝိဘတ္တာနံ ပနာ**”တိအာဒိ။ တတ္ထ ကေမကော သံကိလေသဝေါဒါနာနံ ဝိဘာဂတော ဒိဋ္ဌိသင်္ဂဟောတိ ယောဇနာ။ **စတုဆအဋ္ဌဒိသော စာ**တိ န ပစ္စေကံ စေ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒယော စတုဆအဋ္ဌဒိသာ၊ အထ ခေါ ယထာက္ကမန္တိ။ “**စေဝ**”န္တိအာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ နိဂမနံ။

တထာ စာတိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဥပစယေန သမတ္ထနာ။ **ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတီ**တိ ဣဒံ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရတော ပဋ္ဌာနကထာယံ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ “အန္ဓံ တမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ လောဘော သဟတေ နရ”န္တိအာဒိ[1]ဝစနတော ကာမတဏှာပိ ပဋိစ္ဆာဒနသဘာဝါ၊ ယတော ကာမစ္ဆန္ဒော “နီဝရဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာယ ပန ဘဝေသု အာဒီနဝပ္ပဋိစ္ဆာဒနံ သာတိသယန္တိ။ တထာ အဝိဇ္ဇာပိ သံယောဇနသဘာဝါ၊ ယတော သာ ဗဟိဒ္ဓါ သညောဇနဘာဝေန ဝုတ္တာ။ ဧဝံ သန္တေပိ တဏှာယ ဗန္ဓနဋ္ဌော သာတိသယော အပေက္ခိတဘာဝတောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “**တထာပိ**။ပ။ **ဝုတ္တ**”န္တိ အာဟ။

“**သံယုတ္တာ**”တိ ပဒဿ သမ္ပယုတ္တာတိ အတ္ထောတိ အာဟ “**မိဿိတာ**”တိ။ “**အဝိဇ္ဇာဘိဘူတာ**။ပ။ **အဘိနိဝိသန္တာ**”တိ ဧတေန အဝိဇ္ဇာယ အယာထာဝဂ္ဂဟဏဟေတုတံ ဒဿေတိ၊ တတော သော အဝိဇ္ဇာယံ ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ**တိ ဝုစ္စတိ။ ကိလေသာနံ ဥပတာပနန္တိ အာဟ “**ကိလိဿနပ္ပယောဂံ အတ္တပရိတာပနပဋိပတ္တိ**”န္တိ။ **အလ္လီယနံ** သေဝနံ။

---

[1] ၁-ခု ဂ-၂၅၁-ပိဋ္ဌေ။

ဒုက္ခန္တိ။ပ။ **ဇာနန္တီ**တိ အတ္ထနာ အနုဘူယမာနံ တထာ တထာ ဥပဋ္ဌိတံ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခံ, ဍူတရမ္ပိ ဝါ ကေဒေသံ ဇာနန္တိ။ တဏှာယပိ ဧသေဝ နယော။ သဘာဝဂဝိသဘာဂပဋိပက္ခတဗ္ဗာကာရတော ဇႃတ္တ တေသံ ဉာဏံ နတ္ထေဝါတိဒဿေန္တော **“ဣဒံ ဒုက္ခ”**န္တိအာဒိမာဟ။**ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတုမဇ္ဈန္တီ**တိ “ပဝတ္တိ ပဝတ္တိဟေတူ”တိ ဧတ္တကမ္ပိ။ **ကာ ပန ကထာ**တိ ပစ္စုရဇနသာဓာရဏာ လောကိယေပိ နာမ အတ္ထေ ယေသံ ဉာဏသ ပဋိဃာတော၊ ပရမဂမ္ဘီရေ အရိယာနံ ဧဝ ဝိသယဘူတေ လောကုတ္တရေ နိဝတ္တိနိဝတ္တိဟေတုသင်္ခါတေ အတ္ထေ ကာ နာမ ကထာ၊ဆိန္နာ ကထာတိ အတ္ထော။ အဌသမာပတ္တိပဘေဒဿ ကေဝလဿ သမထဿ တာဒိသေ ကာလေ ဗာဟိရကာနမ္ပိ ဣဇ္ဈနတော **“ဝိပဿနာဝိဋ္ဌာန”**န္တိ ဝိသေသိတံ။ **ရူပသမော** သမုစ္ဆေဒေါ, ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ စ။

“သံသာရဿ အနုပစ္ဆေဒနတော”တိ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ဒိဋ္ဌိဂတိကမတာ-ဒဿနံ။ သော ဟိ ပုတ္တမုခဒဿနေ အသတိ သံသာရော ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျာတိ ဘာယတိ။ ယတော ဝုတ္တံ—

“ဂဏ္ဍုပ္ပါဒေါ ကိကီ စေဝ၊ ကုန္တီ ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကော။
ဧတေ အဘယံ ဘာယန္တိ၊ သမ္မူဠှာ စတုရော ဇနာ”တိ[၁]။

တဒဘိညာတိ တံ ယထာဝုတ္တအနတ္ထံ အဘိဇာနန္တိ ဂဏံ အာရော-ပေတွာ ဇာနန္တီတိ တဒဘိညာ။ အတ္ထဘဉ္ဇနတော, ရောဂဂဏ္ဍသလ္လသဒိသ-တာယ အတ္တဘာဝသံကိလေသာနမ္ပိ **ရောဂဂဏ္ဍသလ္လတာ**။

သက္ကာယဒဿနေတိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌိဒဿနံ၊ သက္ကာယောဝ ဒဿနံ သက္ကာယ-ဒဿနန္တိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တေသန္တိ** ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ။ **အတ္တာဘိနိဝေသော ဗလဝါ**။ တသ္မာ ယထာဥပဋ္ဌိတံ ရူပံ“အတ္တာ”ဣစ္စေဝ ဂဏှန္တီတိ အဓိပ္ပါယော။ တထာ ဝေဒနာဒိံ။ တဏှာစရိတော ပန ယထာဥပဋ္ဌိတံ ရူပံ တဏှာဝတ္ထုံ ကတွာ အတ္တနိယာဘိနိဝေသေန အဘိနိဝိသန္တော တဒညမေဝ အတ္တတော သမနုပဿန္တိ။ ဧဝံ ဝေဒနာဒီသု။ တေနာဟ **“တဏှာစရိတာ”**တိအာဒိ။ **ဝိဋ္ဌ-မာနေ**တိ ပရမတ္ထတော ဥပလဗ္ဘမာနေ။ **ကာယေ**တိ သမူဟေ။ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတော အတ္တာဒိ ဧဝ ပရမတ္ထတော နုပလဗ္ဘတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ပန လဗ္ဘတေဝါတိ အာဟ **“သတီ ဝါ ဝိဋ္ဌမာနာ”**တိ။

သက္ကာယဒဿနမုခေနာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမုခေန။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၂-၅၂၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၅၈-ပိဋ္ဌေသုပိ။

ဥစ္ဆေဒသဿတန္တိ တံသဟစရဏတော ဥစ္ဆေဒသဿတဒိဋ္ဌိ ဝုတ္တာ။ "ဥစ္ဆေဒသဿတဝါဒါ"တိပိ ပါဠော။

ကသိဏာယတနာနီတိ ကသိဏဇ္ဈာနာနိ။

တေဇေတွာတိ နိသာနေတွာ။

၁၁။ ဧတ္တာဝတာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ ဘူမိရစနဝသေန သံကိလေသပက္ခော ဒဿိတောတိ အာဟ "**တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတောတိအာဒိနာ ဝေါဒါနပက္ခံ ဒဿေတီ**"တိ။ "**ယသ္မာ သလ္လေခေ တိဗ္ဗဂါရဝေါ**"တိ ဣမိနာ တတ္ထ တိဗ္ဗဂါရဝတ္တာ သံလေခါနုသန္တတဝုတ္တိနာ ဘဝတီတိ ဒဿေတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **မိစ္ဆာဝိမောက္ခော** သဒ္ဓါပတိရူပကော အဝတ္ထုသ္မိံ ပသာဒေါ။

ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဓမ္မမေဝ ဝိဘဇတီတိ အာဟ "**သတ္တာပိ။ပ။ ဒဿေတီ**"တိ။

ယေ ဟိ ကေစီတိ ဧတ္ထ ဟိ-သဒ္ဒေါ နိပါတမတ္တံ။ "**ဣမာဟိ စ စတူဟိ ပဋိပဒါဟီ**"တိပိ ပါဠော။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိဝိဘာဂေန မဂ္ဂေါ စေဝ ဉာဏဝုတ္တောတိ အာဟ "**ပဋိပဒါ ဟိ မဂ္ဂေါ**"တိ။ **စတုဒ္ဒိသာသန္ဓိတံ မဂ္ဂန္တိ** စတုဒ္ဒိသာသန္ဓိတံ ပဝတ္တနုပါယံ။ ဒွေ ဒိသာ ဧတဿာတိ **ဒွိဒိသာ**။ **နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿာ**တိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယဿ။

၁၂။ ဝိဝဋ္ဋတိ ဝဋ္ဋံ ဧတေနာတိ **ဝိဝဋ္ဋံ**၊ ဝိဝဋ္ဋံ ဧဝ **ဝိဝဋ္ဋံ**၊ အသင်္ခတဓာတု၊ နိဗ္ဗုတိ ဧဝ ဝါ။ တေန ဝုတ္တံ "**နိဗ္ဗာန**"န္တိ။

"**ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗ**"န္တိ ဝါ ပါဠော။ **ဥပစယေ**တိ ဥပစယာဝတ္ထာယန္တိ အတ္ထော။ **ဒသန္နန္တိ** လောဘာဒိကိလေသဝတ္ထူနံ။ **ဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝတော**တိ သုဘသညာဒိဝိပလ္လာသဟေတုကဘာဝတော။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟဝသေန ဟိ အာဒီနဝေသု စေဝ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိတာ။ န ဟိ ယထာဘူတညာဏေ သတိ တထာ သမ္ဘဝေါ။ တေန ဝုတ္တံ "**ဒသန္နံ။ပ။ ဘာဝတော**"တိ။ **ဒသဝိဓကာရဏာ**တိ ဒသဝိဓေ ကာရဏေ၊ ဒသဝိဓဿ ဝါ ကာရဏော။ **အယောနိသောမနသိကာရပရိက္ခတာ ဓမ္မာ** သုဘာရမ္မဏာဒယော။

တဗ္ဗိသယာ ကိလေသာတိ အာဟာရပရိညာပရိဗန္ဓဘူတာ ကိလေသာ။ **ဝိညာဏဋ္ဌိတီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ ကာယေ ပဝတ္တမာနော ပဌမော ဝိပလ္လာသော ကာယသမုဒါယေ, ကာယေကဒေသေ စ ကဗဠီကာရေ အာဟာရေ ပဝတ္တော ဧဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "**ပဌမေ အာဟာရေ ဝိသယဘူတေ ပဌမော**

ဝိပလ္လာသော ပဝတ္တတိ”တိ။ တထာ ဝေဒနာယံ ပဝတ္တမာနော ဒုတိယဝိပလ္လာသော တပ္ပစ္စယေ ဖဿာဟာရေ, စိတ္တေ ပဝတ္တမာနော တတိယဝိပလ္လာသော တပ္ပစ္စယေ မနောသဉ္စေတနာဟာရေ, ဓမ္မေသု ပဝတ္တမာနော စတုတ္ထဝိပလ္လာသော တပ္ပစ္စယေ ဝိညာဏာဟာရေ ပဝတ္တော ဧဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**စတုတ္ထေ အာဟာရေ စတုတ္ထော ဝိပလ္လာသော**”တိ။ တေနာဟ “**သေသာဟာရေသုပိ ဧသေဝ နယော**”တိ။ အာဟာရသီသေန ဝါ အာဟာရပဋိဗဒ္ဓေါ ဆန္ဒရာဂေါ ဂဟိတော။ **ဝိညာဏဋ္ဌိတီသုပိ ဧသေဝ နယော**။ တေနေဝါဟ “**အာဟာရသီသေန တဗ္ဗိသယာ ကိလေသာ အဓိပ္ပေတာ**”တိ။ **ပဌမေ အာဟာရေ ဝိသယဘူတေ**တိ စ ပဌမေ အာဟာရေ ဆန္ဒရာဂဿ ဝိသယဘာဝံ ပတ္တေ၊ တဗ္ဘာဝံ အနတိက္ကန္တေတိ အတ္ထော။ အပ္ပဟီနစ္ဆန္ဒရာဂဿ ဟိ တတ္ထ ဝိပလ္လာသာ သမ္ဘဝန္တိ၊ န ဣတရဿ။ တထာ ဒုတိယဝိပလ္လာသာဒီသု အပ္ပဟီနေသု။ ဣတရေ ဥပါဒါနာဒိ ပဝတ္တန္တေဝ အပ္ပဟီနတ္တာတိ အာဟ “**သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော**”တိ။ ယသ္မာ စ ဥပါဒါနာဒီသု အပ္ပဟီနေသုပိ ယောဂါဒယော ပဝတ္တန္တေဝ ယထာရဟံ တံသဘာဝတ္တာ, တဒေကဋ္ဌသဘာဝတော စ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ ပါဠိယံ “**ပဌမေ ဥပါဒါနေ ပဌမော ယောဂေါ**”တိအာဒိ။ တေနာဟ “**သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော**”တိ။

၈၃။ **အပရိဇာနန္တဿာ**တိ ဉာတပရိညာယ, တီရဏပရိညာယ, ပဟာနပရိညာယာတိ ဣမာဟိ တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အဇာနန္တဿ၊ တေသံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ အနဝဗုဇ္ဈန္တဿာတိ အတ္ထော။ **တိဗ္ဗော** ဗဟလော **ဆန္ဒရာဂေါ ဟောတိ** တဏှာစရိတဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣတိ ဥပက္ကိလေသဿ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဿ ဟေတုဘာဝတောတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ “**ဝုတ္တနယေနေဝါ**”တိ။ သုဘသုခသညာကာမုပါဒါနကာမယောဂအဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကာမာသဝကာမဘဝေါဃရာဂသလ္လဆန္ဒာဂတိဂမနာနိ တဏှာပက္ခိကတာယ, တဏှာသဘာဝတာယ စ **တဏှာပဓာနာနိ**။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဗျာပါဒကာယဂန္ထဒေါသသလ္လဒေါသာဂတိဂမနာနိ ပန တဏှာဘာဝေ ဘာဝတော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော တဏှာဝိသယတော၊ သဗ္ဗေသံ ဝါ တဏှာဝိသယတော တဏှာပဓာနတာ လဗ္ဘတေဝ။ ပစ္ဆိမကာနံ ဒိဋ္ဌိပဓာနတာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၄။ **ကဗဠီကာရေ အာဟာရေ**တိ ကဗဠီကာရာဟာရဝိသယေ ဆန္ဒရာဂေ။ “အပ္ပဟီနေ”တိအာဒိကံ ပရိယာယကထံ မုဉ္စိတွာ နိပ္ပရိယာယမေဝ ဒဿေန္တော

ကဗဠီကာရာဟာရဿ "**အသုဘသဘာဝတ္တာ, အသုဘသမုဋ္ဌာနတ္တာ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ လဒ္ဓမာနေ ဟိ ဥဇုကေ အတ္ထေ ကိံ ပရိယာယကထာယာတိ။ ဆန္ဒရာဂေါ ဝါ တတ္ထ အတ္တသိနှေါတိ ဝေမတ္တ အတ္ထော ဝုတ္တော။ န ဟိ တတ္ထ အသတိ ဆန္ဒရာဂေ ဝိပလ္လာသော သမ္ဘဝတိ။ **ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ**တိ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ။ **ဒုက္ခပစ္စယတ္တာ**တိ တိဝိဓဒုက္ခတာလက္ခဏဿ ဒုက္ခဿ ကာရဏတော။ **ဝိညာဏေ နိစ္စသညီနော**။ တထာ ဟိ **သာ**တိ နာမ ဘိက္ခု ကေဝဋ္ဋပုတ္တော "တံယေဝ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတိ"တိ တတ္ထ နိစ္စာဘိနိဝေသံ သံဝေဒေသိ။ ယေဘုယျေန သင်္ခါရေသု အတ္တသညိတာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ "စေတနာ အတ္တာ"တိ အာဒိဒိဋ္ဌိပရိဒီပနေသု ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "**ဘဝဝိသုဒ္ဓိ**"တိ ပဒဿ အတ္ထဝစနံ "**နိဗ္ဗုတိသုခ**"န္တိ။ "**သီလဗ္ဗတေဟိ။ပ။ သုခန္တိ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ**"တိ ဣမိနာ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ဣဓ ဘဝုပါဒါနန္တိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ "သီလဗ္ဗတုပါဒါနသင်္ခါတေန ဘဝုပါဒါနေနာ"တိ။

ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ ဥပနိဿယပစ္စယာဒိနာ။ **ပဉ္စမေ ဈာနေ ဌိတော**တိ ပဉ္စမေ ဈာနေ ပတိဋ္ဌိတော။ အပ္ပဟီနာ ဟိ ကိလေသာ ကမ္မဝဋ္ဋာဒီနံ ကာရဏဘူတာ တံသမင်္ဂိနော သန္တာနေ ပတိဋ္ဌာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ပရဿ အဘိဇ္ဈာယနံ **ပရာဘိဇ္ဈာယနံ**။ ဘဝပတ္ထနာယ ဘဝဒိဋ္ဌိဘဝရာဂဝသေန ပိယာယိတဿ ဝတ္ထုနော ဝိပရိဏာမညထာဘာဝေ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ "**ဘဝရာဂ။ပ။ပဋိဃေသန္တိ**"တိ။

ဂန္ထေတွာတိ ဂန္ထံ ကတွာ။ ဒွိဓာဘူတံ ရဇ္ဇုအာဒိကေ ဝိယ ဂန္ထကရဏဉှိ ဂန္ထနံ။ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တာ အာသဝါနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု ဟောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ကေစ္စ ကိလေသာ ဝိသေသတော အာသဝုပ္ပတ္တိဟေတု ဟောန္တီတိ ဒဿနတ္ထံ အဋ္ဌကထာယံ ဥပ္ပဋိပါဠိဝစနံ။ တပ္ပဋိပက္ခ ဝိသယေ ပဝတ္တေတီတိ ယောဇနာ။ **တဗ္ဗိသယဗဟုလေ ဘဝေ ပဝတ္တတီ**တိ ယထာ မာနုသကေဟိ ကာမေဟိ နိဗ္ဗိန္နရူပါ ဒေဝူပပတ္တိ။ **တံသဘာဝတ္တာ**တိ ဒိဋ္ဌိသဘာဝတ္တာ။ **အပရာပရန္တိ** အညမညံ။ **ကေစ္စာ** ဟိ ဒိဋ္ဌိ **ကေစ္စဿ** ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသဿ ကာရဏံ ဟောတိ၊ ယထာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရာသံ။ **အဘိနိဝိသန္တီ**တိ အဘိနိဝေသနဟေတု။ "**အယောနိသောမနသိကာရတော။ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**"တိ ဣဒံ သဗ္ဗာဘိနိဝေသဿ ဖလဘူတံ အဝိဇ္ဇာသဝံ ဒဿေတိ ကေန္ဒ္ဒဝဿိမေဃဝုဋ္ဌာနေန ဝိယ မဟောဃပ္ပဝတ္တိ။ **အဝိဇ္ဇာသဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတီ**တိ ဝုတ္တဟေတုကမဟောဃသိဒ္ဓိယာ ဥပရိမေဃဝုဋ္ဌာနံ ဝိယ။

“နန္ဒိရာဂသဟဂတာ”တိအာဒီသု[၁] ဝိယ တဗ္ဘာဝဝုတ္တော သဟဂတသဒ္ဒေါတိ အာဟ “**အနုသယ။ပ။ ဘူတာ ဝါ**”တိ။ **စိတ္တဿ အဗ္ဘန္တရသင်္ခါတံ ဟဒယန္တိ** ဝိပါကစိတ္တပ္ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဝိပါကဝဋ္ဋေပိ ကိလေသဝါသနာဟိတာ အတ္ထိ ကာစိ ဝိသေသမတ္တာ။

လောဘသဟဂတဿ ဝိညာဏဿ။ **ဣတရဿ** ဒေါသသဟဂတာဒိကဿ။ ဗျဥ္ဇနေန ဝိယ ဘောဇနဿ အာရမ္မဏဿ အဘိသင်္ခရဏံ ဝိသေသာပါဒနံ **ဥပသေစနံ**၊ နန္ဒိ သပ္ပီတိကတဏှာ ဥပသေစနံ ဧတဿာတိ **နန္ဒူပသေစနံ** ဥပသေစနဘူတာယပိ နန္ဒိယာ ရာဂသလ္လုပနိသတော။ ဥပသိတ္တော ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ပါဠိယာ “ရာဂသလ္လေန နန္ဒူပသေစနေန ဝိညာဏေနာ”တိ ဝုတ္တန္တိ တမတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “**ကေန ပန တံ နန္ဒူပသေစန**”န္တိ ပုစ္ဆတိ။

ရာဂသလ္လေနာတိ ဟေတုမှိ ကရဏဝစနန္တိ ဒဿေန္တော “**ရာဂသလ္လေန ဟေတုဘူတေနာ**”တိ အာဟ။ **ဥပနိဿယပစ္စယဘူတေန** ဧတ္ထ ဟေတုဝုတ္တော။ ဥပဂန္တဗ္ဗတော ဝိညာဏေနာတိ ဝိဘတ္တိံ ပရိဏာမေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “**ပတိဋ္ဌာဘာဝတော**”တိ ဣမိနာ ဝိညာဏဿ နိဿယာဒိပစ္စယတံ ဝဒတိ။ တေနာဟ “**ရူပက္ခန္ဓံ နိဿာယ တိဋ္ဌတီ**”တိ။ ဧဝံ ဒုတိယာဒိဝိညာဏဋ္ဌိတီသုပိ နိဿယာဒိပစ္စယတာ ဝတ္တဗ္ဗာ ပတိဋ္ဌာဝစနတော။

၇၅။ ယဒိပိ အကုသလမူလာဒိကေ တိပုက္ခလဿ, တဏှာဒိကေ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ ဒိသာဘာဝေန ဝက္ခတိ၊ တထာပိ အညမညာနုပ္ပဝေသတော ကေသဉ္စိ နယေ သိဒ္ဓေ ဣတရေပိ သိဒ္ဓါ ဧဝ ဟောန္တီတိ ဣမဿ ဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ “**အာဟာရာဒယော။ပ။ ဝဝတ္ထပေတု**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝက္ခမာနေ ဝါ အကုသလမူလတဏှာဒိကေ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သင်္ဂဟေတွာ “အာဟာရာဒယော”တိ ဝဒန္တော “**နယာန**”န္တိ ဗဟုဝစနမာဟ။ **ကေဿ အတ္ထဿာ**တိ ရာဂစရိတဿ ဥပက္ကိလေသတာသင်္ခါတဿ ကေဿ ပယောဇနဿ။ **ဗျဥ္ဇနတ္ထောပိ ဂဟိတော၊** န ဗျဥ္ဇနမေဝ ဂဟိတန္တိ သုတ္တပဒါနိ အညမညပရိယာယဝစနာနိ ယထာရဟံ တဏှာဝတ္ထူနံ တတ္ထ[၂] ကထိတတ္တာ ဝုတ္တံ “**သဝတ္ထုကာ တဏှာ ဝုတ္တာ**”တိ။ ဒေါသဝတ္ထူနံ, ဒိဋ္ဌိဝတ္ထူနဉ္စ တတ္ထ ကထိတတ္တာ “သဝတ္ထုကော ဒေါသော, သဝတ္ထုကာ ဒိဋ္ဌိ စ ဝုတ္တာ”တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယာဟ “**ဝုတ္တနယာနုသာရေနာ**”တိ။

၁-ဝိ ၃-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-တဏှာ စ တတ္ထ (က)

ဒုက္ခာကာရေန သဟ ဒုက္ခာကာရံ ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ **ဝေဒေန္တန္တိ** ယဒိ တံတံအနုပဿနာဗဟုလဿ ဝသေန ပုရိမာဟာရဒွယာဒီသု ဝိမောက္ခမုခဝိသေသနိဒ္ဒါရဏံ ကတံ၊ ဧတံ ဧဝမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န အညထာ။ တတ္ထ ကာရဏံ ဝဒန္တော "**န ဟိ**"တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော— ယထာ အရိယမဂ္ဂါနံ ဩဓိသော ကိလေသပ္ပဇဟနတော ပဟာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု နိယမော အတ္ထိ၊ န ဧဝံ ဝိပဿနာယ ပရိညာပဟာနာနံ အနိစ္စန္တိကတ္တာတိ။

အပရေ ပနာဟု — **ပုရိမေ** အာဟာရဒွယေ ပရိကိလေသဘာဝေန, ဒုက္ခပစ္စယတ္တာ စ ဒုက္ခလက္ခဏံ သုပါကဋံ။ တတ္ထ ပုရိမေ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဒွယဝိညာဏာဟာရေ တတိယဝိညာဏဋ္ဌိတိယံ အနိစ္စလက္ခဏံ, မနောသဉ္စေတနာဟာရေ စတုတ္ထဝိညာဏဋ္ဌိတိယံ အနတ္တလက္ခဏံ သုပါကဋန္တိ တီသွ အနုပဿနာနံ ပဝတ္တိမုခတာယ တေဟိ အပ္ပဏိဟိတာဒိဝိမောက္ခမုခေဟိ ပရိညံ ဂဏှန္တီတိ။ တထာ ဝိပလ္လာသာဒီသု ပုရိမဒွယံ ဒုက္ခာနုပဿနာယ ဥဇုဝိပစ္စနီကံ, ဣတရဒွယံ အနိစ္စာနတ္တာနုပဿနာနံ။ ဣတိ ပဝတ္တိမုခတာယ စ ဥဇုဝိပစ္စနီကတာယ စ ဣမေ ဓမ္မာ ယထာရဟံ အပ္ပဏိဟိတာဒိဝိမောက္ခမုခေဟိ ပရိညေယျာ, ပဟာတဗ္ဗာ စ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သုဘသုခသညာကာမုပါဒါနသီလဗ္ဗတုပါဒါနကာမယောဂဘဝယောဂအဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထကာမာသဝကာမောဃဘဝေါဃရာဂသလ္လဆန္ဒအဂတိဂမနာနိ သုခဿာဒဝသေန ပဝတ္တနတော ဒုက္ခာနုပဿနာယ ပဋိပက္ခဘာဝတော ဗျာပါဒကာယဂန္ထဒေါသသလ္လဒေါသအဂတိဂမနာနိ ပဝတ္တိမုခတာယ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခေန ပဟာတဗ္ဗာနိ။ တတိယသညာဒယော နိစ္စာဘိနိဝေသတန္နိမိတ္တာဟိ အနိစ္စာနုပဿနာယ ပဋိပက္ခဘာဝတော အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခေန ပဟာတဗ္ဗာ။ စတုတ္ထသညာဒယော အတ္တာဘိနိဝေသတန္နိမိတ္တာဟိ အနတ္တာနုပဿနာယ ပဋိပက္ခဘာဝတော သုညတဝိမောက္ခမုခေန ပဟာတဗ္ဗာ။ တတ္ထ မာနသလ္လဘယအဂတိဂမနာနံ နိစ္စာဘိနိဝေသနိမိတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ အနိစ္စတော ပဿတော မာနဇပ္ပနံ, ဘယံ ဝါ သမ္ဘဝတိ။ အဝိဇ္ဇာယောဂါဒီနံ အတ္တာဘိနိဝေသနိမိတ္တတာ ပါကဋာ ဧဝါတိ။

၇၆။ အပ္ပမညာဝဏ္ဏာ ရူပါဝစရသမာပတ္တိယော **ဒိဗ္ဗဝိဟာရာ** "ဒေဝူပပတ္တိသံဝတ္တနိကကုသလသမာပတ္တိယော စာ"တိ ကတွာ၊ သတိပိ တဗ္ဘာဝေ ပရဟိတပဋိပတ္တိတော, နိဒ္ဒေါသတာယ စ သေဋ္ဌာ ဝိဟာရာတိ စတဿော အပ္ပမညာ **ဗြဟ္မဝိဟာရာ၊** စတဿော ဖလသမာပတ္တိယော **အရိယဝိဟာရာ** "အာရကာ ကိလေသေဟိ အရိယာနံ ဝိဟာရာ"တိ။ စတဿော အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော

အာနေဉ္စဝိဟာရာ၊ သတိပိ ဒေဝူပပတ္တိသံဝတ္တနိကကုသလသမာပတ္တိဘာဝေ အာနေဉ္စသင်္ခတာဟိ လောကိယေသု သိခါပ္ပတ္တိတော။

အဓိကရဏဘေဒေနာတိ ဝတ္ထုဘေဒေန။

ယံ အဘိဏှံ န ပဝတ္တတိ၊ တံ **အန္တရိယ**န္တိ ဒဿေတုံ “**အန္တသော**။ပ။ **ဥပ္ပဇ္ဇန-ကာ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ **အဓိတိဋ္ဌတီ**တိ သီလာဒိ **ဧတေန** သဒ္ဒေန, **ဧတ္ထ** ဝါ သဒ္ဒေ နိမိတ္တ-ဘူတေ, **အဓိဋ္ဌာနမတ္တမေဝ ဝါ** တံ သဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ကရဏာဓိကရဏဘာဝတ္တာ ပစ္စယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ သမာနာဓိကရဏသမာသပဒေ။ တထာ အညပဒတ္ထ-သမာသပဒေ။ ဥတ္တရဿ ပန သမာသေ ကရဏာဓိကရဏတ္တာ ဧဝ၊ တေ စ ဒွေ သီလာဒိဝသေန စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သုခန္တိ** ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသုခံ။ လောကိယဝိပါကသုခမ္ပိ လဗ္ဘတေဝ။ “နာညတြ ဗောဇ္ဈာ။ပ။ ပါဏိန”န္တိ[၁] ဟိ ဣမာယ ဂါထာယ သင်္ဂဟိတာ အနဝဇ္ဇပရိဟာရမုခေန သတ္တာနံ အဘယာ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိသုခါဝဟာ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဣမေ “**သုခဘာဂိယာ**”တိ ဝုတ္တာတိ။ **အနဝသေသပရိယာဒါနတော**တိ ဖရဏဝသေန အနဝသေသဂ္ဂဟဏတော။

ပဌမဿ သတိပဋ္ဌာနဿ ပဌမပဋိပဒါဝသေန ပဝတ္တဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ “**ယထာ ဟိ**”တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါသတိပဋ္ဌာနာနံ နာနန္တရိယကတံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတိ။ သတိပိ စ သဗ္ဗာဟိ ပဋိပဒါဟိ သဗ္ဗေသံ သတိပဋ္ဌာနာနံ နိယမာဘာဝေ နာနန္တရိကဘာဝေန ဒေသနာက္ကမေနေဝေတ္ထ နေသံ အယမနုက္ကမော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ ကာယဝေဒနာသု သုဘသုခသညာနံ ဒုဗ္ဗိနိဝေဌိယတာယ အသုဘဒုက္ခာနုပဿနာနံ ကိစ္စသိဒ္ဓိတော ပုရိမေန ပဋိပဒါဒွယေန ပုရိမံ သတိပဋ္ဌာနဒွယံ ယောဇိတံ တဒဘာဝတော။ ဣတရေန ဣတရံ။ တာနိ ဟိ ပုရိမေသု သတိပဋ္ဌာနေသု ကတကမ္မဿ ဣဇ္ဈိ-တဗ္ဗာနိ။ အထ ဝါ ယထာ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာနံ မန္ဒတိက္ခပညာနံ ဝသေန စတဿော ပဋိပဒါ ယောဇိတာ၊ ဧဝံ စတ္တာရိ သတိပဋ္ဌာနာနိ သမ္ဘဝန္တီတိ ဒဿေတုံ ပဋိပဒါသတိပဋ္ဌာနာနံ အယမနုက္ကမော ကတော။

“**တထာ**”တိ ဣမိနာ ယထာ သမာနပဋိပက္ခတာယ ပဌမဿ သတိပဋ္ဌာနဿ ဘာဝနာ ပဌမဿ ဈာနဿ ဝိသေသာဝဟာ၊ ဧဝံ ပီတိသဟဂတာဒိသမာ-နတာယ ဒုတိယသတိပဋ္ဌာနာဒိဘာဝနာ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ ဝိသေသာဝဟာတိ ဣမမတ္ထံ ဥပသံဟရတိ။ **ပီတိပဋိသံဝေဒနာဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သုခပဋိ-သံဝေဒနံ, စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒနံ, ပဿမ္ဘနဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ စိတ္တဿ

၁-သံ ၁-၅၂-ပိဋ္ဌေ။

အဘိပ္ပမောဒနဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ နိဒဿနမတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ပဋိသံဝေဒနသမာဒဟနဝိမော-စနာနမ္ပိ ဝသေန ပဝတ္တိယာ လဗ္ဘနတော။ **အနိစ္စဝိရာဂါဒီ**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန နိရောဓပဋိနိဿဂ္ဂါ သင်္ဂယှန္တိ။

ရူပါဝစရသမာပတ္တီနန္တိ ဧတ္ထ ပဋိလဒ္ဓမတ္တံ ပဌမဇ္ဈာနံ ပဌမဇ္ဈာနသမာ-ပတ္တိယာ ပဂုဏဝသီဘာဝါပါဒနဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ဣတရာသံ။ ဣတရာသံ ပန အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ပရမ္ပရာယ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗျာပါဒဝိဟိံသာဝိတက္ကအရတိရာဂါ **ဗျာပါဒဝိတက္ကာဒယော။** **သုခေနာ**တိ အကိစ္ဆေန၊ အကသိရေနာတိ အတ္ထော။

ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိကေ စတ္တာရော ဝိဟာရေ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ နာနာသတ္တာနေသု ဥပ္ပန္နာယ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ ယထာက္ကမံ အနုပ္ပန္နာကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိ-ဝသေန ပဝတ္တဝိသယံ သန္ဓာယ ပါဠိယံ "**ပဌမော ဝိဟာရော ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမ္မပ္ပဓာနသဒ္ဒေနေတ္ထ သမ္မပ္ပဓာနံ ဝုတ္တံ။ အရိယဝိဟာရေ စ ဟေဋ္ဌိမေ နိဿာယ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဝါယမန္တဿ အယံ နယော လဗ္ဘတိ။ မဂ္ဂပရိယာပန္နဿေဝ ဝါ သမ္မပ္ပဓာနဿ နာနာသတ္တာနိကဿ ယထာဝုတ္တဝိပဿနာဂမနေန တံတံကိစ္စာဒိကဿ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ သက္ကာ ဟိ ဝိပဿနာဂမနေန သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိတိက္ခတာဝိသေသော ဝိယ ဝီရိယဿ ကိစ္စဝိသေသဝိသယော မဂ္ဂေ ဝိညာတုံ။

တထာ သီလပ္ပဘုတိဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဒိဗ္ဗဝိဟာရံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နံ ပဌမံ သမ္မပ္ပဓာနံ မာနပ္ပဟာနံ ဥက္ကံသေတိ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရသန္နိဿယေ ဥပ္ပန္နံ ဒုတိယံ သမ္မပ္ပဓာနံ ကာမာလယသမုဂ္ဃါတံ, အရိယဝိဟာရသန္နိဿယေန ဥပ္ပန္နံ တတိယံ သမ္မပ္ပဓာနံ အဝိဇ္ဇာပဟာနံ, သန္တဝိမောက္ခသန္နိဿယေန ဥပ္ပန္နံ စတုတ္ထံ သမ္မပ္ပဓာနံ ဘဝူပသမံ ဥက္ကံသေတီတိ ဒဿေတုံ "**ပဌမံ သမ္မပ္ပဓာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပဟီနမာနော န ဝိသံဝါဒေယျာတိ **မာနပ္ပဟာနံ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ** ဝဍ္ဎေတိ ဝိသံဝါဒနနိမိတ္တဿေဝ အဘာဝတော။ အပ္ပဟီနမာနော ဟိ မာနနိဿယေန ကိဉ္စိ ဝိသံဝါဒေယျ။ ကာမာလယေ, ဒိဋ္ဌာလယေ စ သမုဂ္ဃါဋိတေ စာဂပဋိ-ပက္ခဿ အဝသရော ဧဝ နတ္ထီတိ **အာလယသမုဂ္ဃါတော စာဂါဓိဋ္ဌာနံ** ဝဍ္ဎေတိ။ အဝိဇ္ဇာယ သမုစ္ဆိန္နာယ ပညာဗုဒ္ဓိယာ ပရိဗန္ဓော နတ္ထိ၊ ဘဝသင်္ခါရေသု ဩဿဋ္ဌေသု အဘဝူပသမဿ ဩကာသော နတ္ထီတိ မာနပ္ပဟာနာဒယော သစ္စာဓိဋ္ဌာနာဒိကေ ဝဍ္ဎေန္တီတိ ဒဿေတုံ "**မာနပ္ပဟာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဝိသံဝါဒနသီလော ဓမ္မစ္ဆန္ဒဗဟုလော ဆန္ဒာဓိပတေယျံ သမာဓိံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ စာဂါဓိမုတ္တော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယော အကောသဇ္ဇဗဟုလတာယ ဝီရိယာဓိပတေယျံ, ဉာဏုတ္တရော စိတ္တံ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေန္တော စိတ္တာဓိပတေယျံ, ဝူပသန္တသဘာဝေါ ဥပသမဟေတုဘူတာယ ဝီမံသာယ ဝီမံသယတော ဝီမံသာဓိပတေယျံ သမာဓိံ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ သစ္စာဓိဋ္ဌာနာဒိပါရိသုဒ္ဓိဆန္ဒသမာဓိအာဒီနံ ပါရိပူရိယာ သံဝတ္တတီတိ ဒဿေတုံ "**သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ ဘာဝိတ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မစ္ဆန္ဒဗဟုလော ဆန္ဒသမာဓိမှိ ဌိတော ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဠာရမ္မဏာပါတေ အနဝဇ္ဇသေဝီ ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဝီရိယသမာဓိမှိ ဌိတော သံကိလေသပက္ခဿ သန္တပနဝသေနေဝ ပုညံ ပရိပူရေတိ၊ စိတ္တံ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေန္တော စိတ္တသမာဓိမှိ ဌိတော ပညာယ ဥပကာရာနုပကာရကေ ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှန္တော **ဗုဒ္ဓိံ** ဖာတိံ ဂမိဿတိ၊ ဝီမံသာသမာဓိမှိ ဌိတော ဓမ္မဝိစယဗဟုလော ဥပဓိပဋိနိဿဂ္ဂါဝဟမေဝ ပဋိပတ္တိံ ဗြူဟေတီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ဆန္ဒသမာဓိ ဘာဝိတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဒူရာဒူရပစ္စတ္ထိကနိဝါရဏော ဗဟူပကာရော **ဣန္ဒြိယသံဝရော** မေတ္တာယ ဝိသေသုပ္ပတ္တိဟေတုတော **မေတ္တံ** ဝဍ္ဎေတိ။ တပေန သံကိလေသဓမ္မေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဝီရိယာဓိကော ပရဒုက္ခာပနယနကာမတံ သာဟတ္ထိကံ ကရောတီတိ **တပေါ ကရုဏံ** သံဝဍ္ဎေတိ။ ပညာ ပရိယောဒါပိတာ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဏှန္တီ ပဟာသနိပါတတော **မုဒိတံ** ရက္ခန္တီ ပရိဗြူဟေတိ။ ဥပဓိနိဿဂ္ဂေါ ပက္ခန္ဒော နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရောဝ သမ္မဒေဝ သတ္တသင်္ခါရေသု ဥဒါသိနော ဟောတီတိ သော **ဥပေက္ခာ**ဝိဟာရံ ပရိဝဍ္ဎေတီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ "**ဣန္ဒြိယသံဝရော ဘာဝိတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ "**ယောယံ ဝိသေသပစ္စယော၊ သော တံ ပရိပူရေတီတိ ဝုတ္တော**"တိ။

၁၇။ **ဒိသာဘာဝေနာ**တိ နယာနံ ဒိသာဘာဝေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အတ္ထောပိဿ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ယေန** စတုက္ကေန **ယဿ** ရာဂစရိတာဒိပုဂ္ဂလဿ **ဝေါဒါနံ** ဝိသုဒ္ဓိ။ ယထာ အပရိညာတာ, အပ္ပဟီနာ စ ပဌမာဟာရဝိပလ္လာသာဒယော ရာဂစရိတာဒီနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဥပက္ကိလေသာ၊ ဧဝံ ပဌမပဋိပဒါဒယော ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ နေသံ ဝိသုဒ္ဓိယော ဟောန္တီတိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန သက္ကာ ဝိညာတုန္တိ အာဟ "**ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါ**"တိ။

အထ ဝါ ပုရိမာဟိ ဒွီဟိ ပဋိပဒါဟိ သိဇ္ဈမာနာ ဝိပဿနာ အတ္တနော ကိစ္စဝုတ္တိသမ္ပတ္တိံ ပဝတ္တိဒုက္ခမ္ပိ သင်္ဂဏှန္တီ ဒုက္ခာနုပဿနာဗာဟုလ္လဝိသေသတော ဒုက္ခလက္ခဏံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တီ **“အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တာ။ တတိယာယ ပဋိပဒါယ သိဇ္ဈမာနာ သုခပ္ပဝတ္တိကတာယ သမ္မဒေဝ သန္တတိဃနံ ဘိန္ဒိတွာ အနိစ္စလက္ခဏံ ဝိဘာဝေန္တီ **“အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တာ။ စတုတ္ထာယ ပန ပဋိပဒါယ သိဇ္ဈမာနာ သုခပ္ပဝတ္တိကတာယ, ဝိသဒဉာဏတာယ စ သမူဟကိစ္စာရမ္မဏဃနံ ဘိန္ဒိတွာ သမ္မဒေဝ အနတ္တလက္ခဏံ ဝိဘာဝေန္တီ **“သုညတံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တာ။

တထာ ကာယဝေဒနာနုပဿနာ ဝိသေသတော ဒုက္ခလက္ခဏံ ဝိဘာဝေန္တီ, စိတ္တာနုပဿနာ အနိစ္စလက္ခဏံ, ဓမ္မာနုပဿနာ အနတ္တလက္ခဏန္တိ တာ ယထာက္ကမံ “အပ္ပဏိဟိတာဒိဝိမောက္ခမုခ”န္တိ ဝုတ္တာ။

သပ္ပီတိကတာယ အဿာဒနိ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနာနိ ဝိရဇ္ဇနဝသေန ဝိသေသတော ဒုက္ခတော ပဿန္တိယာ ဝိပဿနာယ ဝသေန **“အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တာနိ။ တတိယံ သန္တသုခတာယ ဗာဟိရကာနံ နိစ္စာဘိနိဝေသဝတ္ထုဘူတံ သဘာဝတော “အနိစ္စ”န္တိ ပဿန္တိယာ ဝိပဿနာယ ဝသေန **“အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထံ ဥပက္ကိလေသဝိဂမာဒိဟိ ပရိသုဒ္ဓသုသမာဟိတံ ယထာ ပရေသံ, ဧဝံ အတ္တနော စ ယထာဘူတသဘာဝါဝဗောဓဟေတုတာယ သမ္မဒေဝ “သုည”န္တိ ပဿန္တိယာ ဝိပဿနာယ ဝသေန **“သုညတံ ဝိမောက္ခမုခ”**န္တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ဝိဟာရာနံ ဝိပဿနာဝသေနေဝ ဝိဓမောက္ခမုခတာ, တတ္ထ “ဒိဗ္ဗဗြဟ္မဝိဟာရာနံ သန္တသုခတာယ အဿာဒနီယတာ”တိအာဒိနာ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ အရိယဝိဟာရဿ ပညာဓိကတ္တာ ဝိသေသတော အနတ္တာနုပဿနာသန္နိဿယတာယ သုညတဝိမောက္ခတာ။ အာနေဉ္ဇဝိဟာရဿ သန္တဝိမောက္ခတာယ အနိစ္စလက္ခဏပ္ပဋိဝေဓဿ ဝိသေသပစ္စယသဘာဝတော အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

တထာ ပုရိမာနံ ဒွိန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနံ သံကိလေသဝိသယတ္တာ ကိလေသဒုက္ခဝိတိက္ကမဿ ဒုက္ခာနုပဿနာဗာဟုလ္လတ္တာ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခတာ။ တတိယဿ အနုပ္ပန္နကုသလုပ္ပါဒနေန ဓမ္မာနံ ဥဒယဝယဝန္တတာဝိဘာဝနတော အနိစ္စလက္ခဏံ ပါကဋန္တိ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခတာ။ စတုတ္ထဿ ဥပ္ပန္နာနံ ဌိတတ္တံ ဗျာပါရာပဇ္ဇနေန ဓမ္မာနံ အဝသဝတ္တိတာဒီပနတော အနတ္တလက္ခဏံ သုပါကဋန္တိ သုညတဝိမောက္ခမုခတာ။

မာနပ္ပဟာနာလယသမုဂ္ဃါတာနံ သဟာယတဏှာပဟာနတာယ တဏှာ-ပဏိဓိဝိသောဓနတော အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခတာ။ အဝိဇ္ဇာပဟာနဿ ပညာကိစ္စာဓိကတာယ သုညတဝိမောက္ခမုခတာ။ ဘဝူပသမဿ သင်္ခါရနိမိတ္တ-ပဋိပက္ခတာယ အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခတာ။

ပကတိယာ ဒုက္ခသဘာဝေ သင်္ခါရေ ဉာဏသဗ္ဗေန အဝိသံဝါဒနတော ဒုက္ခတော ဧဝ ပဿတိ၊ စာဂါဓိမုတ္တတာယ တဏှံ ဝိဒူရီကရောန္တော ရာဂပ္ပဏိဓိံ ဝိသောသေတီတိ ပုရိမံ အဓိဋ္ဌာနဒွယံ “**အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခ-မုခ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရဿ ပန အဓိဋ္ဌာနဒွယဿ သုညတာနိမိတ္တဝိမောက္ခ-မုခတာ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ဆန္ဒာဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဝိသေသတော ဓမ္မစ္ဆန္ဒဝတော နေက္ခမ္မ-ဝိတက္ကဗဟုလဿ ဟောတိ၊ ဝီရိယာဓိပတေယျာ ပန ကာမဝိတက္ကာဒိကေ ဝိနောဒေန္တဿာတိ တဒုဘယံ နိဿာယ ပဝတ္တာ ဝိပဿနာ ဝိသေသတော ရာဂါဒိပ္ပဏိဓိနံ ဝိသောသနတော “**အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခမုခ**”န္တိ ဝုတ္တာ။ စိတ္တာဓိပတေယျံ,ဝီမံသာဓိပတေယျဉ္စ နိဿာယ ပဝတ္တာ ယထာက္ကမံ အနိစ္စာ-နတ္တာနုပဿနာဗဟုလတော“**အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခမုခံ,အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခ-မုခ**”န္တိ စ ဝုတ္တာ။

အဘိဇ္ဈာဝိနယနေန ဣန္ဒြိယသံဝရော, ကာမသင်္ကပ္ပါဒိဝိနောဒနေန တပေါ စ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဏိဓိပဋိပက္ခတော **အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခမုခံ၊** ဗုဒ္ဓိ အနတ္တာနုပဿနာနိမိတ္တံ၊ ဥပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ နိမိတ္တဂ္ဂါဟပဋိပက္ခောတိ တဒု-ဘယသန္နိဿယာ ဝိပဿနာ ယထာက္ကမံ “**သုညတံ, အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခမုခ**”န္တိ ဝုတ္တာ။

အာသန္နပစ္စတ္ထိကရာဂံ ပဋိဗာဟန္တီ **မေတ္တာ** ရာဂပဏိဓိယာ ပဋိပက္ခာ၊ **ကရုဏာ** ပရဒုက္ခာပနယနာကာရဝုတ္တိကာ ဒုက္ခသဟဂတာယ ဒုက္ခာနု-ပဿနာယ ဝိသေသပစ္စယောတိ တဒုဘယသန္နိဿယာ ဝိပဿနာ “**အပ္ပဏိ-ဟိတံ ဝိမောက္ခမုခ**”န္တိ ဝုတ္တာ။ **မုဒိတာ** သတ္တာနံ မောဒဂ္ဂဟဏဗဟုလာ တဒနိစ္စတာဒဿနတော အနိစ္စာနုပဿနာယ ဝိသေသပစ္စယောတိ တန္နိဿယာ ဝိပဿနာ **အနိမိတ္တံ ဝိမောက္ခမုခံ။ ဥပေက္ခာ** ဉာဏကိစ္စာဓိကတာယ အနတ္တာ-နုပဿနာယ ဝိသေသပစ္စယောတိ တန္နိဿယာ ဝိပဿနာ “**သုညတံ ဝိမောက္ခ-မုခ**”န္တိ ဝုတ္တာတိ ဧဝမေတ္ထ ပဝတ္တိအာကာရတော ဝိပဿနာ နိဿယတော, ကိစ္စတော စ ဘိန္ဒိတွာ ဝိမောက္ခမုခါနိ ယောဇိတာနီတိ။

သမတိက္ကမနံ ပရိညာပဟာနဉ္စ။ **သမရသင်္ခါရေန**တိ အညမညံ, ပရေသဉ္စ သင်္ခါရေန၊ တေန ကာယိကေန, ဝါစသိကေန စ ဝိဟာရေန "ဝိက္ကီဠိတ"န္တိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော "ဝိဝိဓေန ဟာရေန"တိ ကတွာ။ တဿ ပန ဝိဘာဝနာ ဣမ အမိပ္ပေတာ နယဿ ဘူမိဘာဝတော။ **ယေန** ပဋိပက္ခဘာဝေန။ **တေသံ ပဋိပက္ခဘာဝေါ**တိ တေသံ အာဟာရာဒီနံ ပဋိပက္ခဘာဝေါ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ ပဋိပဒါဒီနံ ပဋိပက္ခဘာဝေါ ပဟာယကဘာဝေါတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဋိပဒါဂ္ဂဟဏေန ဝိပဿနာ ကထိတာ။ ဝိပဿနာ စ စတ္တာရော အာဟာရေ ပရိဇာနန္တီ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂံ ပဇဟတီတိ ဥဇုကမေဝ တေသံ ပဋိပက္ခတာ၊ ဧဝံ ဈာနာဒီနမ္ပိ ဥပါဒါနာဒိပဋိပက္ခတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ တဒုပဒေသေန ဝိပဿနာယ ကထိတတ္တာ။ ဝိပလ္လာသသတိပဋ္ဌာနာနံ ပဋိပက္ခဘာဝေါ ပါကဋောဝ။ **တ**န္တိ သီဟဝိက္ကီဠိတံ။ ဝိသတိယာ စတုက္ကေဟိ ဝိသဘာဂတော ဝိဠာရေန ဝိဘတ္တန္တိ တီဟိ ပဒေဟိ သင်္ဂဟေတွာ ကထိတတ္တာ ဝုတ္တံ "**သင်္ခေပေန ဒေသိတ္တော**"တိ။

ဣန္ဒြိယာနန္တိ သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယာနံ။ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ နိဒ္ဒါရဏာတိ ယောဇနာ။

၈၈။ **နိဂ္ဂစ္ဆတီ**တိ နိက္ခမတိ။ တတော နိဒ္ဒါရေတွာ ဝုစ္စမာနော ဟိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဟောတီတိ။ **စတ္တာရော ပုဂ္ဂလေ**တိ "တဏှာစရိတော မန္ဒော"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလေ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန စေတ္ထ ဓမ္မော ဝုတ္တောတိ အာဟ "**ဘူမိံ နိဒ္ဒိသိတွာ**"တိ။ **တတော ဝေ**တိ ယထာဝုတ္တ-ပုဂ္ဂလစတုက္ကတော ဧဝ။ **ဣတရတ္တာ**ပီတိ "သုခါယ ။ပ။ ပုဂ္ဂလာ''တိ ဧတ္တာပိ။ **သာခာရဏာယာ**တိ ပဉ္စမစတုတ္ထာဟိပိ ဝိမိဿာယ။ **ယထာဝုတ္တာသု**တိ ဒုတိယတတိယာသု။

ဟောန္တာတိ ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝိစယဟာရသမ္ပာတဝဏ္ဏနာသု။

ဧသေဝ နယောတိ ကုသလမူလာဒိဒွါဒသတိကသင်္ဂဟော အနုဝဏ္ဏပက္ခော။ "ဝေါဒါယတိ သုဇ္ဈတိ ဧတေနာတိ ဝေါဒါန"န္တိ[၂] ဧဝံ နေတဗ္ဗတံ သန္ဓာယာဟ။

ယထာ ဟာရဥဒ္ဒေသော ကတော၊ ဧဝံ နယာနံ အကရဏေ ကာရဏံ, ပယောဇနဉ္စ ဝိဘာဝေတုကာမော "**ကသ္မာ ပနာ**"တိအာဒိမာဟ။ **နယေဟိ** နယန္တရေဟိ။ **သမ္ဘဝဒဿနတ္ထ**န္တိ ဥပပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ တတ္ထ သမ္ဘဝေါ အနုဒ္ဒေသက္ကမေန နိဒ္ဒိသနေ ကာရဏံ ဒဿနံ ပယောဇနံ။ ယဒိ ဟိ ဣမေ နယာ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝသေန အသံကိဏ္ဏာ ဘဝေယျုံ၊ ဟာရာ ဝိယ ဥဒ္ဒေသာနုက္ကမေနေဝ

နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ သိယုံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဟာရာနံ ဥဒ္ဒေသဝါရသာဝနေ "ဧတေ သောဠသ ဟာရာ ပကိတ္တိတာ အတ္ထတော အသံကိဏ္ဏာ"တိ¹။

ယသ္မာ ပနေတေ မူလပဒေဟိ မူလပဒနိဒ္ဒေသေ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ကေသုစိ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ဉာတရောပိ အတ္ထတော နိဒ္ဒိဋ္ဌေသုယေဝ နာမ ဟောတီတိ ဉာပေတုံ အတ္ထသာ ဒသ္သနတ္ထံ **"ဥဒ္ဒေသာနုက္ကမေန နိဒ္ဒေသော န ကတော"**တိ။

ဇာဒါနိ တမေဝ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရေန ဒဿေတုံ **"ပဌမ-နယော ဟိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဏှာဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန ဒွိဓာ ပုဂ္ဂလေ ဝိဘဇိတွာ တေသံ ဝသေန နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယံ နီဟရိတွာ ပုန တေ ဧဝ တဏှာဒိဋ္ဌိစရိတေ စတုပ္ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဝိဘဇိတွာ သီဟဝိက္ကီဠိတဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနံ ဒဿိတော၊ တေ ဧဝ စတုပ္ပဋိပဒါဘေဒဘိန္နေ ပုဂ္ဂလေ ပုန ဥဃဋိတညူအာဒိဝိဘာဂေန တိဓာ ဝိဘဇိတွာ တိပုက္ခလဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနံ ဒဿိတော။ တံ သန္ဓာယာဟ **"ပဌမနယတော ။ပ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော"**တိ။

ယသ္မာ သုဘသုခသညာဟိ လောဘော, နိစ္စသညာယ ဒေါသော "ဇမိနာ မေ အနတ္ထော ကတော"တိ အာဃာတုပ္ပတ္တိတော, အတ္တသညာယ မောဟော ဝဂ္ဂိတော ဟောတိ။ တထာ အသုဘသညာဒီဟိ အလောဘာဒယော၊ တသ္မာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေန တတိယနယတော ဒုတိယနယဿ သမုဋ္ဌာနံ။ ယသ္မာ ပန လောဘော သတိ သမုဋ္ဌာနံ လောဘဂ္ဂဟဏေနေဝ ဒေါသော ဂယှတိ။ လောဘော စ တဏှာ၊ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော အလောဘာ-ဒေါသေဟိ သမထော ဂယှတိ၊ အမောဟေန ဝိပဿနာ၊ တသ္မာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန-ဝသေနေဝ ဒုတိယနယတော ပဌမနယဿ သမုဋ္ဌာနံတိ ဇမံ ဝိသေသံ ဒီပေတုံ ဥဒ္ဒေသာနုက္ကမေန နိဒ္ဒေသော န ကတောတိ ဒဿေန္တော **"ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေန ပနာ"**တိအာဒိမာဟ။

တေနေဝါတိ တတိယနယတော ဒုတိယနယဿ ဝိယ ဒုတိယနယတော ပဌမနယဿပိ သမုဋ္ဌာနတော။ ဧဝံ ပါဠိယံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဝသေန အာဂတံ နိဿာယ အဋ္ဌကထာယံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ နယနိဂ္ဂမော နိဒ္ဒါရိတောတိ အယမေဝ ဝိသေသော။ **ယဒိ ဧဝန္တိ** ပါဠိယံ အာဂတပ္ပကာရတော အညေနပိ ပကာရေန နယာ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ သန္တေ ယထာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဝသေန ပဌမနယတော တတိယနယဿ, တတိယနယတော

ဒုတိယနယဿ သမ္ဘဝေါ ဒဿိတော၊ ဧဝံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ ပဌမ-နယတော တတိယနယဒုတိယနယာနံ, ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ ဒုတိယနယတော တတိယနယဿ သမ္ဘဝေါ ဒီပေတဗ္ဗောတိ ဣမမတ္ထမာဟ **"ဧဝံ ဟုတွာ ။ပ။ သိယာ"**တိ။

တတ္ထ **နယော**တိ ပဉ္စာ ဝုတ္တဒုတိယနယော။ **အတ္ထတော**တိ အတ္ထာ-ပတ္တိတော၊ အတ္ထတော လဗ္ဘမာနတ္တာ ဧဝ သရူပေန န ကထိတောတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တံ အတ္ထာပတ္တိံ ကေန္တိကံ ကတွာ ဒဿေတုံ "ယသ္မာ"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **အနုပ္ပဝေသော ဣဋ္ဌိတော** တံတံနယမူလပဒါနံ နယန္တရမူလ-ပဒေသု သမဝရုဠှနတော။ တထာ ဟိ "ယတ္ထ သဗ္ဗော အကုသလပက္ခော သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆတိ[၁], ယတ္ထ သဗ္ဗော ကုသလပက္ခော သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆတီ"တိ[၁] စ ဝုတ္တံ။ **အယဉ္စ အတ္ထော**တိ "နယာနံ အညမည-အနုပ္ပဝေသော နိဂ္ဂမော"တိ အယံ ဒုဝိဓော အတ္ထော။ ပိဋကာနံ အတ္ထကထနံ **ပေဋကံ**၊ သော ဧဝ ဥပဒေသောတိ **ပေဋကောပဒေသော**၊ ဥပဒေသဘူတာ ပရိယတ္တိသံဝဏ္ဏနာတိ အတ္ထော။

အာဒိတော ပဋ္ဌာယာတိ နယာနံ အညမညအနုပ္ပဝေသနိဂ္ဂမမတ္တမေဝ အဝိဘာဝေတွာ နယဝိစာရဿ ပဌမာဝယဝတော ပဘုတိ **ဝိဘာဝနာ** ဒီပနာ ပကာသနာ။

ဒေါသဒိဋ္ဌီတိ အပ္ပဿာဒတာဒိဒေါသဂါဟိကဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသဒဿိနောတိ အတ္ထော။ တေ ဟိ အသမူဟတာနုသယာ, ကာမေသု စ အာဒီနဝဒဿိနော။ ဣဒဋ္ဌိ နေသံ အင်္ဂဒွယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ။ **နတ္ထိ အတ္ထော**တိ ယော ရာဂါဒိဘူတေဟိ အန္ဓဗာလေဟိ ပရိကပ္ပိတော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကော ကာမေဟိ အတ္ထော၊ သော မဓုဗိန္ဒုဂိဒ္ဓဿ မဓုလိတ္တသတ္ထဓာရာဝလေဟန-သဒိသော အပ္ပဿာဒေါ ဗဟုဒုက္ခော ဗဟုပါယာသော ဗဟုအာဒီနဝေါ သဝိဃာတော သပရိဠာဟော သမ္ပရာယိကော တထေဝါတိ သဗ္ဗဒါပိ ဝိညူ-ဇာတိကဿ ကာမေဟိ ပယောဇနံ န ဝိဇ္ဇတိ။ **အနဇ္ဈောသိတာ**တိ အနဘိ-ဘူတာ ဝိဟရန္တိ။ **တေန ဝုစ္စတိ သုခါ ပဋိပဒါ**တိ တေန မန္ဒကိလေသ-ဘာဝေန တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ အကိစ္ဆေန သိဇ္ဈမာနာ ဝိပဿနာ ပဋိပဒါ "သုခါ ပဋိပဒါ"တိ ဝုစ္စတိ။ **အဇ္ဈောသိတာ**တိ အဘိနိဝိဋ္ဌာ။ **ဣမေ သဗ္ဗေ သတ္တာ**တိ ဣမေ တဏှာဒိဋ္ဌိစရိတဘာဝေန ဒွိဓာ ဝုတ္တာ အပရိမာဏာပိ သဗ္ဗေပိ ပဋိပန္နကာ သတ္တာ။

၁-ခု ၁၀-၂-ပိဋ္ဌေ။

သုခေန ပဋိနိဿဇ္ဇန္တီတိ ကိလေသေ အကိစ္ဆေန ပဇဟန္တိ။ “**ဣမာ စတဿော ပဋိပဒါ**”တိအာဒိ ပဋိပဒါနံ ဧတ္တာဝတာယံ, ဝိသယဘာဝကိစ္စေသု စ ဗျာဘိစာရာဘာဝဒဿနံ။ **အယံ ပဋိပဒါ**တိ နိဂမနံ၊ အယံ ပဋိပဒါ ယာယ ဝသေန သီဟဝိက္ကီဠိတဿ နယဿ ဘူမိဒဿနတ္ထံ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-တာတိ အဓိပ္ပါယော။ **စတုက္ကမဂ္ဂေန ကိလေသေ နိဒ္ဒိသတီ**တိ အနန္တရံ ဝုတ္တမာနေန အာဟာရာဒိစတုက္ကမဂ္ဂေန ဒသဝတ္ထုကော ကိလေသသမူဟော နိဒ္ဒိသတိ။ **စတုက္ကမဂ္ဂေန အရိယဓမ္မေသု နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ**တိ တပ္ပဋိပက္ခေန ပဋိပဒါဒိစတုက္ကမဂ္ဂေန အရိယဓမ္မေသု ဗောဓိပက္ခိယေသု ဝိသယဘူတေသု နိဒ္ဒါရေတွာ ကထေတဗ္ဗာ။

ဣဒဉ္စ ပမာဏံ စတ္တာရော အာဟာရာတိ ဣမေသံ ဝိပလ္လာသာနံ ပဝတ္တိယာ ပမာဏံ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော အာဟာရာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယာဝဒေဝ စတ္တာရော အာဟာရာ ပရိညံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ တာဝဒေဝ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသေ ဝိဘဇန္တိ။ ယာဝဒေဝ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟီနာ၊ တာဝဒေဝ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ ပရိဗြူဟန္တီတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာဟ “**ဧဝံ ဣမာနိ သဗ္ဗာနိ ဒသ ပဒါနီ**”တိ။ “ယောဇေတဗ္ဗာနီ”တိ စ ဝစနသေသော။

“**အဘိဇ္ဈာယ ဂန္ထတီ**”တိ ဣမိနာ အဘိဇ္ဈာယနမေဝ ဂန္ထနန္တိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **ပပဉ္စေန္တော**တိ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသံ ဝိတ္ထာရေန္တော။

ဝိပ္ပဋိသာရုပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေါ ကိလေသာနံ အာသဝနန္တိ အာဟ “**အာသ-ဝန္တီ**”တိ။ **ကိံ ဝိပ္ပဋိသာရာ**တိ တေန ကိလေသာနံ ဝိတိက္ကမဝတ္ထုံ ဝဒတိ။ ယသ္မာ အပ္ပဟီနာနုသယဿေဝ ဝိပ္ပဋိသာရာ၊ န ဣတရဿ၊ တသ္မာ “**ယေ ဝိပ္ပဋိသာရာ၊ တေ အနုသယာ**”တိ ဝုတ္တံ။ ပဒဒွယေနပိ ဖလူပစာရေန ကာရဏံ ဝုတ္တံ။

ပဌမေန ပဒေနာတိ ယထာဝုတ္တေသု ဒသသု သုတ္တပဒေသု ပဌမေန ပဒေန။ **ပဌမာယ ဒိသာယာ**တိ တဒတ္ထသံဝဏ္ဏိတာယ သီဟဝိက္ကီဠိတဿ သံကိလေသပက္ခေ ပဌမာယ ဒိသာယ။

ဣတီတိ ဧဝံ၊ ဝုတ္တနယေနာတိ အတ္ထော။ **ကုသလာကုသလာနန္တိ** ယထာဝုတ္တ-အနဝဇ္ဇသာဝဇ္ဇဓမ္မာနံ။ **ပက္ခပဋိပက္ခဝသေနာ**တိ ဝေါဒါနပက္ခတပ္ပဋိပက္ခဝသေန။ **ယောဇနာ**တိ ပဌမဒိသာဒိဘာဝေန ယုဇ္ဇေ ကတွာ မနသာနုပေက္ခနာ။ “မနသာ ဝေါလောကယတေ”တိ[၁] ဟိ ဝုတ္တံ။

၁-ခု ၁၀-၅-ဝိဋ္ဌေ။

တဿာတိ ဒိဿာလောကနဿ။ သောတာပတ္တိဖလာဒီနံ ပရိယောသာနတာ ဣန္ဒြိယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယော သဒ္ဓါဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ သိဒ္ဓိ၊ တေသံ ဝသေန သောတာပတ္တိဖလာဒီနံ ပရိယောသာနတာ။ တတ္ထ သောတာပတ္တိဖလေ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ သောတာပန္နော ဟိ သဒ္ဓါယ ပရိပူရိကာရီ။ သကဒါဂါမိဖလေ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ သကဒါဂါမီ ဟိ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမာယ။ အနာဂါမိဖလေ သမာဓိန္ဒြိယံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ အနာဂါမီ ဟိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရိကာရီ။ အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေ သတိန္ဒြိယဉ္စ ပညိန္ဒြိယဉ္စ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ အရဟာ ဟိ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော, ပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တော စာတိ။

အပရေ ပနာဟု— သဒ္ဓါဗလေန သုဘသညာယ ပဟာနံ။ သဒ္ဓဟန္တော ဟိ ပဋိက္ကူလမနသိကာရေ ကမ္မံ ကရောတိ။ ဝီရိယဗလေန သုခသညာယ ပဟာနံ။ ဝီရိယဝါ ဟိ သုခဿာဒံ အဘိဘဝိတွာ ယောနိသောမနသိ-ကာရမနုယုဉ္ဇတိ။ သမာဓိဗလေန နိစ္စသညာယ ပဟာနံ။ သမာဟိတော ဟိ သင်္ခါရာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော အနိစ္စသညံ ပဋိလဘတိ။ ပညာဗလေန အတ္တသညာယ ပဟာနံ။ ပညဝါ ဟိ သင်္ခါရာနံ အဝသဝတ္တိတံ သလ္လက္ခေန္တော အတ္တသုညတံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ သတိ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ “သတိံ စ ခွါဟံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗတ္ထိကံ ဝဒါမီ”တိ[၁]။ ဧဝံ စတုဝိပလ္လာသပ္ပဟာယီနံ စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ပါရိပူရိဝသေန စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ စတုဝိပလ္လာသမုခါနံ စတုန္နံ ဒိသာနံ ပရိယောသာနာနိ ဝုတ္တာနီတိ။

“**လောဘော အကုသလမူလ**”န္တိအာဒိ လောဘာဒီနံ ဟေတုဖလဘာဝေန သမ္ပယုတ္တတာယ ဒဿနံ။

တတ္ထ **မနာပိကေနာ**တိ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္တံ။ အမနာပိကေနာပိ ဟိ အာရမ္မဏေန ဝိပရိယေသဝသေန လောဘော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **မနာ-ပိကေနာ**တိ ဝါ မနာပိကာကာရေန။ ဖဿဝေဒနာပဝိစာရရာဂဝိတက္ကပရိ-ဠာဟာ သဟဇာတာပိ လဗ္ဘန္တိ, အသဟဇာတာပိ။ “**ဥပ္ပါဒေါ**”တိ ဧတေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနသင်္ခါရဂ္ဂဟဏန္တိ “**ဥပ္ပဇ္ဇတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပါဒလက္ခဏဿေဝ ပန ဂဟဏေ “ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ န ဟိ ဥပ္ပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ရာဂဇပရိဠာဟ-ဟေတုကတာ စ တေသံ ရာဂဿ တဏှာသဘာဝတ္တာ။ တဏှာ ဟိ ဒုက္ခဿ သမုဒယော၊ ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခန္တိ။ တထာ စ ဝုတ္တံ

၁-သံ ၃-၁၀၀၊ ခု ၁၁-၃၇-ပိဋ္ဌေသု။

“တဏှာသဟဇာတဝေဒနာယ ပန လောဘော သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ စ ပစ္စယော”တိ။ ဧဝံ ဇနိတာရမ္မဏော ဥပ္ပန္နလောဘသဟဂတသုခဝေဒနာယ ဥဒယော ဇာတ “**ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခတလက္ခဏ**”န္တိ ဝုတ္တော၊ တဿာ ဝိပရိဏာမော “**ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ**”တိ။ ဝိပရိဏာမာဝတ္ထာ စ ဥဒယာဝတ္ထံ ဝိနာ န ဟောတီတိ တံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နာ ဝိယ ဝုတ္တာ “**ဥပ္ပါဒံ။ပ။ ဒုက္ခတာ**”တိ။

ဒေါသော အကုသလမူလန္တိအာဒီသုပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော—**ဌိတဿ အညထတ္တံ** နာမ ဇရာ၊ တံ နိဿာယ ဒေါမနဿဿ ဥပ္ပန္နတော ဝုတ္တံ “**ဌိတဿ။ပ။ ဒုက္ခဒုက္ခတာ**”တိ။ **ဒေါသဇပရိဠာဟဇဟေတုကတာ** ဇရာယ ဒေါသဗဟုလဿ ပုဂ္ဂလဿ နစိရေန ဇီရဏတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝယောတိ သင်္ခါရာနံ နိရောဓော။ အနိစ္စတာဝသေန စ သင်္ခတဓမ္မာနံ သင်္ခါရဒုက္ခတာတိ ဝုတ္တံ “**ဝယ။ပ။ သင်္ခါရဒုက္ခတာ**”တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ[1]။ မောဟဇပရိဠာဟဟေတုကတာ ဝယလက္ခဏဿ ယေဘုယျေန သမ္မောဟနိမိတ္တတ္တာ, မရဏဿ အဝိဇ္ဇာပစ္စယတ္တာ စ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အလောဘာဒီနံ ပညာဒိပါရိပူရိဟေတုကတာ ယထာရဟံ ဥပနိဿယကောဋ္ဌိသဟဇာတကောဋ္ဌိယာ စ ပစ္စယဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗေ ဟိ ကုသလာ ဓမ္မာ သဗ္ဗေသံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ယထာသမ္ဘဝံ ပစ္စယဝိသေသာ ဟောန္တိ ဝေါတိ။ အဗျာပါဒဝိတက္ကသမ္ဗန္ဓေယော ဥပဝိစာရော **အဗျာပါဒူပဝိစာရော**။ **အဝိဟိံသူပစာရေ**ပိ ဧသေဝ နယော။

အယံ တိပုက္ခလော နာမ ဒုတိယော နယော သင်္ခိတ္တံ ဒိသာလောကနနယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဝစနသေသော။ “**ဣမေ စတ္တာရော**”တိအာဒိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေနေဝ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ ဘူမိဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ ဣမေ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါစတုက္ကဿ ဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ။ **ဝိသေသေနာ**တိ ဒိဋ္ဌိတဏှာသန္နိဿယတာဝိသေသေန။ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဟိ တိက္ခပညော, မန္ဒပညော စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ စ ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျာတီတိ ဒွိဓာ ဝုတ္တောတိ။ တထာ တဏှာစရိတော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ စ ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျာတီတိ ဒွိဓာ ဝုတ္တောတိ ဒဿိတော စာယမတ္ထော။ တေနာဟ “**ဒွေ ဟောန္တိ ဒိဋ္ဌိစရိတော စ တဏှာစရိတော စာ**”တိ။

၁-သံ ၂-၁၉၊ ၃၇၊ ဖြ၊ ခု ၉-၂၉၅-ဗိဋ္ဋသု။

စတ္တာရော ဟုတွာတိ သီဟဝိက္ကီဠိတသ္မိ နယသ္မိ ဘူမိဘာဝေန စတ္တာရော ဟုတွာ ဌိတာ၊ စတုပ္ပဋိပဒါဝသေန စတ္တာရော ကတွာ ဝုတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ **တယော ဟောန္တီ**တိ တိပုက္ခလသ္မိ နယသ္မိ ဘူမိဘာဝေန ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိဝသေန တယော ဘဝန္တိ။ **တယော ဟုတွာ**တိ တထာ တယော ဟုတွာ ဌိတာ တယော ကတွာ ကထိတာ။ **ဒွေ ဟောန္တီ**တိ ဣဒါနိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋသ္မိ နယသ္မိ ဘူမိဘာဝေန ဒွေ ဘဝန္တိ။ **အဇ္ဈောသာန**န္တိ ဒိဋ္ဌိအဇ္ဈောသာနံ။ **အဘိနိဝေသော**တိ တဏှာဘိနိဝေသော။ **အဟံကာရော**တိ အဟံမာနော "အဟ"န္တိ ဝါ ကရဏံ **အဟံကာရော**။ ဒိဋ္ဌိမာနမညနာနံ ဝသေန "အဟမသ္မိ"တိ သမနုပဿနာ **မမံကာရော**၊ မမာယနံ တဏှာဂ္ဂါဟော။

ဒသ ပဒါနိ "ပဌမာ ဒိသာ"တိ ကာတဗ္ဗာနီတိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋသ္မိ နယသ္မိ "ပဌမာ ဒိသာ"တိ ဂရုဟိယာနိ၊ "ပဌမာ ဒိသာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗာနီတိ အဓိပ္ပာယော။ **သံခိတ္တေန။ ပ ။ ပက္ခဿာ**တိ အနေကပ္ပဘေဒဿပိ ကဏှပက္ခဿ သံကိလေသ-ပက္ခဿ အတ္ထံ သံခိတ္တေန သင်္ခေပေန ပဋိပက္ခေ ဝတ္တမာနေ ဝေါဒါနဓမ္မေ ဥဒ္ဒိဿ ဉာပေန္တိ ပကာသေန္တိ၊ ပဌမာ ကာတဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။ **ဒသ ပဒါနိ ဒုတိယကာနီ**တိ တဏှာဒိကာ ဒသ ကောဋ္ဌာသာ "ဒုတိယာ ဒိသာ"တိ ကာတဗ္ဗာ။ "သံခိတ္တေန။ ပ ။ ကဏှပက္ခဿာ"တိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ယောနိသောတိ ဥပါယသော။ **ယောနိသော မနသိကာရော** အနိစ္စာဒိ-ဝသေန ပဝတ္တမနသိကာရော။ **ပညာ**တိ သုတစိန္တာမယီ ပညာ, ဈာနာဘိညာ စ။ **နိဗ္ဗိဒါ**တိ နိဗ္ဗိဒာဉာဏံ။ သောမနဿဓမ္မုပဿဒ္ဓိတံ ပမောဒါဒိသဟဂတံ စေတသိကသုခံ။

ကုသလပက္ခေ စာတိ စ-သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ တေန ဥဘယပက္ခတော သမုစ္စယဝသေန စတဿော ဒိသာ၊ န ပစ္စေကန္တိ ဒဿေတိ။

စတဿန္တိ တဏှာဒီနံ၊ တဏှာယ, တဏှာပက္ခိကာနဉ္စာတိ အဓိပ္ပာယော။ သတိပိ အနဝသေသတော ရာဂေ ပဟီယမာနေ အနဝသေသတော အဝိဇ္ဇာပိ ပဟီယ-တေဝ၊ ရာဂဿ ပန စေတောဝိမုတ္တိ ဥဇုပဋိပက္ခောတိ ဒဿနတ္ထံ "**ရာဂ-ဝိရာဂါ**"တိ ဝုတ္တံ။ **အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ အယဉ္စ အတ္ထော "အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိ"န္တိအာဒိနာ[၁] အာဂတပါဠိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာဝသေန ဝုတ္တော၊ ဣဓ ပန "ရာဂဝိရာဂါ စေတော-ဝိမုတ္တိ သေက္ခဖလံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ အသေက္ခဖလ"န္တိအာဒိနာ[၂]

၁-မ ၁-၃၅၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၁၀-၆၉-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဝစနသမာရောပနေ အာဂတတ္တာ ပုရိမာ အနာဂါမိဖလံ။ တဉှိ ကာမ-
ရာဂဿ ဥဇုဝိပစ္စနီကတော သမာဓိပါရိပူရိယာဝ ဝိသေသတော "ရာဂဝိရာဂါ
စေတောဝိမုတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ၊ ပစ္ဆိမာ အရဟတ္တဖလံ တဏှာယ, အဝိဇ္ဇာယ စ
အနဝသေသပ္ပဟာနတော, ပညာပါရိပူရိယာ စ "အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာ-
ဝိမုတ္တိ"တိ ဝုစ္စတိ။

တဏှာတိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယေ။ **တေသူ**တိ "စတ္တာရိ ပဒါနိ"တိ ဝုတ္တေသု
တဏှာဝိဇ္ဇာသု စတူသု မူလပဒေသု။ ဣမ သမောသရဏဋ္ဌံ သင်္ဂဟော ဝုတ္တော၊
သော စ သဘာဝတော, သဘာဂတော စ ဟောတီတိ တဏှာဒီနိ စတ္တာရိ
ဒဿေတွာ "**တေသု အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ သမောသရန္တိ**"တိ ဝုတ္တံ။ **သမထံ
ဘဇန္တိ** သဘာဝတော,သဘာဂတော စာတိ အဓိပ္ပါယော။ **ဝိပဿနံ ဘဇန္တီ**တိ
ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ နယာဓိဋ္ဌာနာနံ နယာဓိဋ္ဌာနေ အနုပ္ပဝေသော နယာနံ
နယေသု အနုပ္ပဝေသော ဧဝ နာမ ဟောတီတိ အာဟ "**တိပုက္ခလော။ ပ။
အနုပ္ပဝိသန္တိ**"တိ။

အလောဘာမောဟပက္ခံ အဘဇာပေတွာ အဒေါသပက္ခံ ဘဇာပေတဗ္ဗဿ
နန္ဒိယာဝဋ္ဋသီဟဝိက္ကီဠိတမူလပဒဿ အဘာဝတော အဒေါသော ကေသုတ္တ-
ကောဋိယာ ဧကကောဝ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**အဒေါသော
အဒေါသော ဝေါ**"တိ။ **ဒေါသော ဒေါသော ဝေါ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။
သမောသရန္တိ သဘာဂတော စ သဘာဝတော စ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။

ဘူမိ ဂေါစရောတိ စ မူလပဒါနိ ဧဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **ဧကေကံ နယံ
အနုပ္ပဝိသ**တိ တံတံမူလပဒါနုပ္ပဝေသတော။ ကုသလေ ဝါ ဝိညာတေ အကု-
သလာ ပဋိပက္ခတော, အကုသလေ ဝါ ကုသလာ ပဋိပက္ခတော **အနွေသိတဗ္ဗာ**
သံဝဏ္ဏိယမာနသုတ္တပဒါနုရူပတော ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ။ အနွေသနာ ဥပပရိက္ခာ
"ဒိသာလောကန"န္တိ ဝုစ္စတိ။ **သော နယော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော**တိ တထာ အနွေ-
သိတွာ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ဒိသာ ဝဝတ္ထပေတွာ သော သော နယော နိဒ္ဒါရေတွာ
ယောဇေတဗ္ဗော။ ယထာ မူလပဒေသု မူလပဒါနံ အနုပ္ပဝေသော သံဝဏ္ဏိတော၊
ဣမိနာဝ နယေန မူလပဒတော မူလပဒါနံ နိဒ္ဒါရဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ
ဒဿေန္တော "**ယထာ ကေန။ ပ။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာနိ**"တိ အာဟ။ "**ဧကေကသ္မိဉှိ**"တိ-
အာဒိ ကာရဏဝစနံ။

တတ္ထ **တဏှာ**တိ ဧကေကသ္မိံ နယေ။ **ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ ဝိညာတေ**တိ
တဏှာဒိကေ ဧကသ္မိံ မူလပဒဓမ္မေ သရူပတော,နိဒ္ဒါရဏဝသေန ဝါ ဝိညာတေ။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဝိညာတာ ဟောန္တီတိ တဒညမူလပဒဘူတာ သဗ္ဗေ လောဘာဒယော ဝိညာတာ နယဿ ဘူမိစရဏာဒယောဂျတာယ ပကာသာ ပါကဋာ ဟောန္တိ။ "**ဣမေသ**"န္တိအာဒိ နယတ္တယဒိသာဘူတဓမ္မာနံ မတ္ထကပါပနေန တိဏ္ဏံ နယာနံ ကူဋဂ္ဂဟဏံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ပုန "**ဣမေသု**"တိအာဒိ ကမ္မနယဒွယဿ ဝိဘာဂဝိဘာဝနံ၊ တံ ဝိညေယျမေဝ။

နယသမုဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ

၇၉။ **သင်္ဂဟဝါရာဒီသူ**တိ သင်္ဂဟဝါရဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝါရေသု။ **သရူပတော န ဒဿိတံ၊** အတ္ထတော ပန ဒဿိတမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ တမေဝ ဟိ အတ္ထတော ဒဿနတ္တံ ဥဒါဟရဏဘာဝေန နိက္ခိပတိ၊ ယထာ မူလပဒေဟိ ပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗန္တိ။ "**အညမညသင်္ဂဟော**"တိ ဣဒံ မူလပဒပဋ္ဌာနာနံ အညမညတော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗတာယ ကာရဏဝစနံ "သတိ အနုပ္ပဝေသေ တတော ဝိနိဂ္ဂါမော သိယာ"တိ။ **ပဋ္ဌာန**န္တိ ဧတ္ထ **ပ**-ဣတိ ဥပသဂ္ဂပဒံ၊ တံ ပန "ဝိဘတ္တေသု ဓမ္မေသု ယံ သေဋ္ဌံ၊ တဒုပါဂမု"န္တိအာဒီသု ဝိယ ပကာရတ္ထဇောတကန္တိ ဒဿေန္တော "**ပကာရေဟိ ဌာန**"န္တိ အာဟ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ နေတ္တိပ္ပကရဏေ။ **တဿာ**တိ ဒေသနာသင်္ခါတဿ ပရိယတ္တိသာသနဿ။ **တထာဘာဝဒီပန**န္တိ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပေန ပဝတ္တိတတ္တာ သံကိလေသဘာဂိယတာဒိပ္ပကာရေဟိ ဌိတဘာဝေန ဒီပေတဗ္ဗတ္တာ "ဒီပိယတီတိ **ဒီပန**"န္တိ ကတွာ။ **ပတိဋ္ဌဟန္တိ** အဓိသီလသိက္ခာဒယော သမုဒါယရူပေန ဂဟိတာ။ **ဧတေ**ဟိ သံကိလေသဓမ္မာဒီဟိ၊ သံကိလေသဓမ္မာဒီနံ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ ပဝတ္တနုပါယတာ အနုပုဗ္ဗိကထာယ သာမုက္ကံသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ ဒီပေတဗ္ဗာ။ **ဧတေသ**န္တိ သံကိလေသဓမ္မာဒီနံ။ ပုန **ဧတေသ**န္တိ သုတ္တာနိ သန္ဓာယာဟ။

ဂေါဠာတိ ဝဋ္ဋာ။ **ပဋိတဂါဝေါ**တိ ဂတဂါဝေါ။ **အာဂတဋ္ဌာနသမ္ဗန္ဓ**န္တိ သီဟနာဒသုတ္တံ[၁] ဝဒတိ။ ပဝတ္တဂမနတ္တာ ဧတ္ထာတိ ဝစနသေသော။ အထ ဝါ ဂစ္ဆတိ ဧတ္ထာတိ **ဂမနံ၊** ဒေသနာဉာဏဿ နိဿင်္ဂဝသေန ပဝတ္တဂမနဒေသဘာဝတော ပဋ္ဌာနံ နာမာတိ အတ္ထော။ **ဂေါမိဿာ**တိ "သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စာ"တိအာဒိနာ ဒုကတိကစတုက္ကဘာဝေန မိဿိတာ။

၁-မ ၁-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။

သံကိလေသဘာဂေ ဉာပေတဗ္ဗေ ပဝတ္တံ၊ တံ ဝိသယံ ကတွာ ဒေသိတန္တိ အတ္ထော၊ အတ္ထမတ္တဝစနဉ္စေတံ၊ သံကိလေသဘာဂေ ဘဝန္တိ သဒ္ဒနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "**သံကိလေသဘာဂိက**"န္တိပိ ပါဠော၊ တဿ သံကိလေသဘာဂေါ ဧတဿ အတ္ထိ၊ သံကိလေသဘာဂေ ဝါ နိယုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂဿ ဝါ ပဗောဓနေသီလံ **သံကိလေသဘာဂိကံ၊** တဒေဝ သံကိလေသဘာဂိယန္တိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဒါလနံ** သမုစ္ဆိန္ဒနံ၊ ပဒါလနသန္နိဿယတာ ဘေဇ္ဇ ပဒါလနဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အသေက္ခေ**တိ အသေက္ခဓမ္မေ။ **တေသံ ဝေါမိဿကနယဝသေနာ**တိ တေသံ သံကိလေသဘာဂိယာဒီနံ စတုန္နံ ပဋိက္ခေပါပဋိက္ခေပဝေါမိဿကနယဝသေန။

"**တာနိ ပန ဆ ဒုကာ**"တိအာဒိနာ ပဒါနံ ဂဟဏပရိစ္ဆေဒတော ဝဏ္ဏနာပနံ ဝတွာ ပရတော "သာဓာရဏာနိ ကတာနိ"တိ ပဒဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာယ သယမေဝ သရူပတော ဒဿေဿတိ။ "**အနုဒ္ဓရဏေ ကာရဏံ နတ္ထီ**"တိ ဝတွာ ဥဒ္ဓရဏေ ပန ကာရဏံ ဒဿေန္တော "**တထာ ဟိ ဝက္ခတီ**"တိအာဒိနာ ပါဠိမာဟရိ။ **ဝေါဒါနံ နာမ** သံကိလေသတော ဟောတိ သံကိလိဋ္ဌဿေဝ ဝေါဒါနဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ ယသ္မာ ဝေါဒါနံ တဒင်္ဂါဒိဝသေန သံကိလေသတော ဝိသုဇ္ဈနံ၊ တသ္မာ "**တံ ပန အတ္ထတော ဝါသနာဘာဂိယာဒိ ဧဝ ဟောတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနေဟိ ဝေါဒါနံ ဝါသနာဘာဂိယာဒိဝသေန ဟောတိ၊ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓီဟိ ဝေါဒါနံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဝသေန၊ အသေက္ခဘာဂိယဝသေန ဝေါဒါနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယာယံ ဒေသနာ ရာဂါဒိဘာဂိနီ သိယာ၊ သာ **သံကိလေသဘာဂိယာ**။ ယာယံ ဒေသနာ စာဂါဒိဘာဂိနီ သိယာ၊ သာ **ဝါသနာဘာဂိယာ**။ ယာ ပန အာပတ္တိဝိစ္ဆေဒနီ သာဝသေသံ, အနဝသေသဉ္စ၊ သာ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ, အသေက္ခဘာဂိယာ** စ။

"တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိအာဒိနာ ပဌမမေဝ သံကိလေသဘာဂဿ ဒေသိတတ္တာ ဝုတ္တံ "**သံကိလေသော တိဝိဓော။ပ။ ဝိသယဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓ**"န္တိ။ ဘဝရာဂေါ **ဘဝပတ္ထနာ**။ **ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ နု ဝိဂဏ္ဍတိ။ **တတြ တတြ ဘဝေ**တိ ယဒိ ဝါ ကာမဘဝေ, ယဒိ ဝါ ရူပဘဝေ, ယဒိ ဝါ အရူပဘဝေ။ **ပဒုဒ္ဓရသံယောဇနဝသေနာ**တိ ဒုကနယေနေဝ ပဒုဒ္ဓရေန ယောဇနဝသေန။ **မိဿိတာနိ ကတာနီ**တိ သံသဋ္ဌာနိ ကတာနိ။

ဧကကစတုက္ကဝသေန ဒေသိတဗ္ဗာနိ ပဒါနိ ဧဝ ဂဟေတွာ အာဝုတ္တိနယဒဿနဝသေန မိဿေတွာ အဝသိဋ္ဌဒုကဝသေန, တိကစတုက္ကဝသေန စ ဣတရေ အဋ္ဌ ပဋ္ဌာနဘာဂါ ဒေသိတာတိ အာဟ "**တာနိယေဝ ယထာဝုတ္တာနိ အဋ္ဌ**

သုတ္တာနိ”တိအာဒိ။ **စတ္တာရော ဧကကာ**ယေဝ ပါဠိယံ အာဒိတော ဒဿိတာ။ **ဆ ဒုကာ** ပါဠိယံ အာဂတာ စတ္တာရော, အဋ္ဌကထာယံ ဒွေတိ။ **စတ္တာရော တိကာ** ပါဠိယံ အာဂတာ ဒွေ, အဋ္ဌကထာယံ ဒွေတိ။ ဒွေ စတုက္ကာ ပန အဋ္ဌကထာယမေဝ အာဂတာ။ “**ပါဠိယံ အနာဂတာ**”တိ ဣဒံ သရူပတော အနာဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နယတော ပန အာဂတာဘာဝေါ ဒဿိတော ဧဝ။ ယေ ပနေတ္ထ ပါဠိယံ အနာဂတာ၊ တေသံ ဥဒါဟရဏာနိ ပရတော ဒဿယိဿာမ။

သောဠသဟီတိ သောဠသဝိဓေဟိ။ န ဟိ တာနိ သုတ္တာနိ သောဠသေဝ၊ အထ ခေါ သောဠသပ္ပကာရာနီတိ မူလဂဏနံ ဌပေတွာ ကာရဏသုတ္တလဒ္ဓေန သင်္ခါရဂဏ္ဌေန တဒနုရူပေါ ယော ဂဏနဝိဘာဂေါ၊ တဿ ပတ္တရဏာဝိမံ ပဋ္ဌာန-နယော။ **ဣမိနာ။ပ။ နတ္ထီ**တိ ယထာဝုတ္တပဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တော ပရိယတ္တိသာသန-ပ္ပဒေသော နဝိဇ္ဇတိ ယထာရဟံ တံတံပဋ္ဌာနဘာဝေန ပဝတ္တတ္တာတိ ဒဿေတိ။ ယဒိ သုတ္တဂေယျာဒိ နဝဝိဓံ ပရိယတ္တိသာသနံ ယထာဝုတ္တပဋ္ဌာနဝသေနေဝ ပဝတ္တံ၊ တတ္ထ ကသ္မိံ အနိဒ္ဒိဿကာနံ ဂါထာဒီနံ သံကိလေသဘာဂိယာဒိ-ဘာဝေါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ ပဉှံ သန္ဓာယ “ဂါထာယ ဂါထာ အနုမိနိတဗ္ဗာ”တိ-အာဒိပါဠိ ပဝတ္တာတိ ဒဿေတုံ “**ကထံ ပနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **အယံ ဂါထာ ဝိယာ**တိ “ကာမန္ဓာ ဇာလသဉ္ဆန္နာ၊ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ယဿ သေလူပမံ စိတ္တ”န္တိအာဒိနာ ဣမာ ဥဒါဟဋဂါထာ ဝိယ။ **ဂါထာ**တိ အညာပိ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ အာဂတာ ဣမာ အနုဒါဟဋာ။ သံဝဏ္ဏနာကာလေ သမ္မုခီဘာဝေန “အယံ ဂါထာ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တာ ယာ ကာစိ ဂါထာ “သံကိလေသဘာဂိယာ”တိ ဝါ “သံကိလေသဝါသ-နာနိဗ္ဗေဓအသေက္ခဘာဂိယာ”တိ ဝါ **အနုမိနိတဗ္ဗာ** နယဂ္ဂါဟေန ဉာပေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ “**သံကိလေသ။ပ။ ဇာနိတဗ္ဗာတိ အဓေတ္တာ**”တိ။ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ ဟိ ဣဓ အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထော။ **သေသပဒေသူ**တိ ဝေယျာကရဏသုတ္တပဒေသု။

၉၀။ **အရိယာနံ ဓမ္မန္တိ** ဝါရိတ္တစာရိတ္တဘေဒံ သီလာစာရံ။ **ကေနဋ္ဌကရဏီ-ယဿ အကရဏမ္ပိ ဝီတိက္ကမော** ဧဝ။

အဝိဇ္ဇာဒိကေ သံကိလေသဓမ္မေ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ဓုနာတီတိ **ဓောနာ** ဝုစ္စတိ ပညာ။ **ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနပညာ**တိ ပန ပကရဏေန အဝစ္ဆိန္နတ္တာ ဝုတ္တံ။ **တံ အတိက္ကမိတွာ စရန္တော**တိ ပစ္စယာနံ အပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စယပရိ-ဘောဂေ အာဒီနဝံ အပဿန္တော ဉာဏပရိဘောဂဝသေန ပရိဘုဉ္ဇန္တော န ပရိမုစ္စတီ နိရယာဒိဒုက္ခတော, ဝဋ္ဋဒုက္ခတော စ။

ကုဏ္ဍဓာနကံ နာမ ကဒလိယာ ပုပ္ဖနာဠိ။ **ပရာဘဝါယာ**တိ ဝိနာသာယ။ **တထာ**တိ ယထာ ဖလပါကန္တာ ကဒလီ၊ ဧဝံ ဝေဠုနဠာဒိ ဩသဓိဇာတိ-ကတ္တာတိ ဥပသံဟာရဝသေန တထာ-သဒ္ဒေါ။ တေနာဟ “**ဖလံ ဝေဠုံ ဖလံ နဠ**”န္တိ။

သုခေဓတ္တေပီတိ ပိ-သဒ္ဒေန ကော ပန ဝါဒေါ ဦသရာဒိဒေါသဒုဋ္ဌေသု ခေတ္တေသူတိ ဒဿေတိ။ “**ဆကဏ ။ ပ။ အဋ္ဌော**”တိ ဧတေန ယထာဝုတ္တအတိ-သခ်ရဏာဘာဝေန ဗီဇဒေါသဒုဋ္ဌန္တိ ဒဿေတိ။

၉၁။ **သင်္ဂီတ**န္တိ သင်္ဂီတံ။ **အပရိက္ခတေ**တိ ပဋိပက္ခေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အရောဂေ။

ယာယ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော “ကိံ သုတံ မယာ၊ ကိံ ဝါ သုဏာမီ”တိ ကုသလံ ဂဝေသီ စရတိ၊ သာ ဓမ္မဝိစယပညာ **ကီဿဝါ** နာမ။ **ဒုဗ္ဘာသိတာ**တိ ဒုဋ္ဌု ဘာသိတာ၊ ဣဿာမစ္ဆရိယဒေါသာဒီဟိ ဒုဋ္ဌာ ဝါ ဘာသိတာ။

၉၂။ **ဝိစိနာတီ**တိ ဝိသေသတော စိနာတိ ပဿတိ။

ဝိဂတဘူတာတိ ဝိဂတသစ္စ။ တေနာဟ “**အလိကဝါဒီ**”တိ။

အဝဇာတပုတ္တာတိ လာမကပုတ္တာ။ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ နိဟီနဝုတ္တိတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ **နေရယိကော**တိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တနကော။ ပါပကမ္မိနော ပပတန္တိ ဧတ္ထာတိ **ပပတံ**၊ နရကံ။

တဏှာဒီနံ သဘာဝဘေဒတောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတာနံ တဏှာယနဝိပရိ-တဒဿနဒုဋ္ဌစရိတဘာဝသင်္ခါတသဘာဝဝိဘာဂတော။ **အဝတ္ထာဘေဒတော**တိ တဏှာယ ဆန္ဒပေမလောဘရာဂနန္ဒိပိပါသာမုစ္ဆာဒယော, ဒိဋ္ဌိယာ ဂါဟ-ပရာမာသမိစ္ဆာဘိနိဝေသဝိသုကဝိပ္ဖန္ဒိတဝိပရီတဒဿနာဒယော, ဒုစ္စရိတဿ တိရစ္ဆာနပေတ္တိဝိသယအသုရယောနိဂါမိတာဒယော အဝတ္ထာဝိသေသာ။ စ-သဒ္ဒေန တေသံ ကာမတဏှာဒိရူပတဏှာဒိအတ္တာနုဒိဋ္ဌာဒိသဿတဂါဟာဒိ-ကာယဒုစ္စရိတာဒိပါဏာတိပါတာဒိပ္ပကာရဘေဒေါ သင်္ဂယှတိ။

၉၃။ **ဝိပုလ**န္တိ ဥဠာရံ၊ ဗေလာဒီဟိ စေဝ ဓနဓညာဒီဟိ စ ပဟူတသန္နိ-စယန္တိ အတ္ထော။ **သမ္ဘာရာ**တိ ဇနသံမဒ္ဒသဏ္ဍာ။

ဒဏ္ဍေန န ဟိံသတီတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ယံ ဒဏ္ဍနိဓာနံ၊ တံ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋနိဿိတံ။ တဒုဘယဿာပိ ဖလံ ဒဿေန္တော “**သော ပုဂ္ဂလော**”တိအာဒိမာဟ။

၉၄။ ကိဉ္စတိ တံသမင်္ဂိနံ ဝိမဒ္ဒတီတိ **ကိဉ္စနံ**၊ ရာဂါဒိ၊ ပလိဗုန္ဓတိ ကုသလပ္ပဝတ္တိံ နိဝါရေတီတိ **ပလိဗောဓော**၊ ရာဂါဒိယေဝ၊ ကိဉ္စနမေဝ ပလိဗောဓော **ကိဉ္စနပလိဗောဓော**။ အထ ဝါ ကိဉ္စနဉ္စ ပလိဗောဓော စ **ကိဉ္စနပလိဗောဓော**၊ အာမိသကိဉ္စိက္ခဉ္စ ရာဂါဒိသံကိလေသော စာတိ အတ္ထော။

ဝိသေသိတန္တိ ဝိလောမံ၊ ဝိသမံ ကိရိယန္တိ အတ္ထော။ **ရာဇဘဏ္ဍ**န္တိ ဩရောဓေ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။

ယာစယောဂေါတိ ယာစနယောဂေါ၊ ယာစကာနံ မနောရထပရိပူရဏ-တော။ တေနာဟ "**ယာစိတဗ္ဗယုတ္တော**"တိ။ **ဒါနယုတ္တော**တိ သတတံ ဒါနကိရိယာသမင်္ဂီ။ **ဒါနသံဝိဘာဂရတော**တိ ဧတ္ထ **ဒါနံ** နာမ အတ္ထိကာနံ ယထာဓိပ္ပါယပဋိယတ္တပရိစ္စာဂေါ၊ **သံဝိဘာဂေါ** အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော အပ္ပမတ္တကတောပိ သံဝိဘဇနံ။ **ဣမေဟိ ခေါ။ပ။ ဟောတီ**တိ ဧတ္ထ ဟောတီ-သဒ္ဒေန "သမန္နာဂတော"တိ ပဒံ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ န "သောတာပန္နော"တိ ဒဿေတုံ "**သောတာပန္နော။ပ။ ဟောတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာ-ဂမော ဟိ ဣဓ ဝိဓီယတိ၊ န သောတာပန္နဘာဝေါ၊ တေန သောတာပန္န-လက္ခဏမေဝေတေ ဓမ္မာ၊ န သောတာပန္နဘာဝလက္ခဏန္တိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ "**သောတာပန္နေန။ပ။ လဗ္ဘမာနတံ ဒဿေတီ**"တိ ဝုတ္တံ။

၉၅။ လပတိ ကထေတိ ဧတေနာတိ **လပနံ**၊ ဩဋ္ဌံ။

၉၇။ **မုဒိတော**တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ပမုဒိတော။

၉၉။ ကိဉ္စာပိ **ဥဒတာရီ**တိ တရဏကိရိယာ အတီတဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ တရဏမေဝ ပန ဂဟေတွာ အာဟ "**ဩဃတရဏဿ အရိယမဂ္ဂကိစ္စတ္တာ**"တိ။ ဧဝံ **ဝိပ္ပမုတ္တော, ဝိမုတ္တော**တိ စ ဧတ္ထ မုစ္စနကိရိယာယပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

၁၀၀။ **ပါတု**-သဒ္ဒပုဗ္ဗကော **ဘဝန္တိ**-သဒ္ဒေါ သိယာ ဥပ္ပါဒပရိယာယော သိယာ အာဝိဘာဝပရိယာယောတိ "**ပါတုဘဝန္တိ**"တိ ပဒဿ "ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ပကာ-သေန္တိ စာ"တိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ **ပါတုဘူတဓမ္မဿာ**တိ ဥပ္ပန္နဗောဓိပက္ခိယ-ဓမ္မဿ၊ ဝိဘူတစတုသစ္စဓမ္မဿ ဝါ။ **နေဝ ကင်္ခာ**တိ န ယုတ္တော။ **သဟေတု-ဓမ္မန္တိ** ဧတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာဝ ဂဟိတာ၊ န ပစ္စယဓမ္မာတိ? နယိဒမေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ပစ္စယဓမ္မာနမ္ပိ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝါနတိဝတ္တနတော။ အထ ဝါ **သဟေတုဓမ္မန္တိ** ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေ ပဓာနဘာဝေန ဝုတ္တော၊ ပစ္စယဓမ္မေ ပန ဂုဏဘာဝေနာတိ ဧဝမေတ္ထ ဥဘယေသံ ဝုတ္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာရညကန္တိ အာရညကင်္ဂသမန္နာဂတံ။ **အညာတောတိ** ပရိစယဝသေန န ဉာတော၊ အသံသဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ **"နိစ္စနဝေါ"**တိ။

ဗျာပါဒဝိတက္ကသင်္ခါတဝိတက္ကဝိရဟော ဝေရိပရိသက်ာယ အဘာဝေ အကိတ္တိပရိ-မုတ္တိတိ ဧဝမာဒိဟိပိ ကာရဏေဟိ ကောဓပ္ပဟာနေန **သုခံ** သုပတိ။ ကောဓ-ပရိဠာဟာဘာဝေါ ပန ပါကဋ္ဌတရောတိ အာဟ **"ကောဓံ ။ပ။ သယတီ"**တိ။ **ဝိသမူလဿာ**တိ ဧတ္ထ ဝိသသရိက္ခတာယ **"ဝိသ"**န္တိ ဒုက္ခံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ **"ဒုက္ခဝိပါကဿာ"**တိ။ **သုခန္တိ** စေတသိကသုခံ။ အတ္တုပ္ပဋ္ဌသ ပစ္စက္ကောသိတ္ဝာ စ ပစ္စက္ကောသနဟေတု ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။

၁၀၁။ **သလ္လုဗ္ဗာဟန္တိ** သလ္လုဒ္ဓရဏံ။

ဝိသယဘေဒေန, ပဝတ္တိအာကာရဘေဒေန စ အနေကဘေဒတ္တာ ကာမ-သညာယ ဝုတ္တံ **"ယာယ ကာယစိ"**တိ။

ဒါနမုခေနာတိ ဒါနေန မုခဘူတေန၊ ဒါနံ ပမုခံ ကတွာတိ အတ္ထော။

"အရိယမဂ္ဂသမ္ပာပနဝသေနာ"တိ ဣမိနာ အနုကမ္ပာနုဒ္ဒယာနံ ကေန္တာန-ဝဇ္ဇတမေဝ ဝိဘာဝေတိ။ "အနုကမ္ပာ"တိ ပဒဿတ္ထဝိဝရဏံ **"ကရုဏာယ-နာ"**တိ၊ ဣတရဿ **"မေတ္တာယနာ"**တိ။

၁၀၂။ **ပကတိအာဒီတိ** **အာဒိ**သဒ္ဒေန အဏုဣဿရပဇာပတိပုရိသ-ကာလာဝိဋ္ဌာယကာဒိအာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။

ကာမေသူတိ ကာမဂုဏေသု ရူပါဒိဝိသယေသု။

ဗဟုလကိလေသတာယာတိ ဗဟုလကိလေသဘာဝေန။ **ပုဗ္ဗဟေတုမန္ဒ-တာယာ**တိ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယဿ ကုသလဿ အကတတ္တာ။

စိတ္တရူပသမဘာဝနာယာတိ စိတ္တရူပသမကရဘာဝနာယ သမထဝိပဿ-နာယ။

ပရိဿယာ သီလာဒိပရိပူရဏာယ ပရိဗန္ဓဘူတာ ကိလေသာ ဧဝ။ အနရိယာ ပညာသိသံ ဉက္ခိပိတွာ ဌာတုမေဝ န သက္ကောန္တီတိ ဝုတ္တံ **"ဉာဏ-သိရေန အဓောသိရာ ဟုတွာ"**တိ။

၁၀၃။ ဘဂဝတော, ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဝသနယောဂျဘာဝေါ, တေဟိ နိဝုတ္ထဘာဝေါ စ တဿ သာတိသယော ဝဏ္ဏောတိ ဝုတ္တံ **"ပဠမဂါထာယ ဇေတဝနဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတွာ"**တိ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ—

"ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ၊ နိန္နေ ဝါ ယဒိ ဝါ ထလေ။
ယတ္ထ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျက"န္တိ[၁]။

ဣဓ ဓမ္မသဒ္ဒေါ သမာဓိပရိယာယော "ဧဝံဓမ္မာ တေ ဘဂဝန္တော"တိ-အာဒီသု[၂] ဝိယာတိ အာဟ **"ဓမ္မောတိ သမာဓီ"**တိ။ **သမာဓိပက္ခိကာ ဓမ္မာ** သတိဝါယာမာ။

နာနုဂစ္ဆေယျာတိ နာနုတသေယျ။ အနုဟသနမေဝ ဟိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ အနုဂမနံ။ **ပဋိဝိပဿေယျာ**တိ ဝိပဿနာသမ္မသနမာဟ။ ယမကတော, ဟိ ခဏိကတော, ပဋိပါဋိတော စ သမ္မသနံ ဝိပဿနာယပိ သမ္မသနတော ပဋိ-ဝိပဿနာ နာမ။ သာ ဟိ ဝိပဿနာယ ဒိဋ္ဌိဥပ္ပါဒနမာနသမုပ္ပါဒနနိကန္တိပရိ-ယာဒါနဟေတုတာယ ဝိသေသတော ပဋိပက္ခေန အသံဟီရအသံကုပ္ပနဟေတု-ဘူတာ ပရိဗြူဟနာ ဟောတိ။ "**ပုန ပုနံ။ ပ။ အပ္ပမတ္တော**"တိ ဧတေန နိဗ္ဗာန-ရမ္မဏာ ဓမ္မာနုဗြူဟနံ ယတော "ဗြူဟေတာ သုညာဂါရာန"န္တိ[၃] ဒဿေတိ။

ယံ ကိဉ္စိ အပဒိသိတွာ ပဋိညာဒါနံ **သင်္ကေရော**။ သော ပန အတ္တနော ကိစ္စဝိသေသံ အပဒိသိတွာ မိတ္တသန္ထဝဝသေန ဝါ ကာလာဂမနံ အပဒိသိတွာ ကိစ္စန္တရာနုပ္ပါဒနေန ဝါ ပဋိဗာဟကရဏံ အပဒိသိတွာ ဗလဂ္ဂဗောဓဝသေန ဝါ သိယာတိ တဿ မိစ္ဆာကရဏာဒိပရိယာယတံ သန္ဓာယာဟ "**သင်္ကေရောတိ။ ပ။ နာမ**"န္တိ။ **ဧဝံ ပဋိပန္နတ္တာ**တိ ဧဝံ အနိစ္စသညာမုခေန တိယဒ္ဓကေသု သင်္ခါ-ရေသု အပ္ပမာဒပ္ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပန္နတ္တာ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု သုဝိသုဒ္ဓန္တိ သာဝသေသာ ဒေသနာတိ အာဟ "**ယံ သန္တိ-ကရောတီ**"တိ။ ရူပါယတနဒဿနံ အဓိပ္ပေတံ။

၁၁၄။ **အန္တန္တိ** သင်္ခါရာနံ ပါရိမန္တဘူတံ။ **ဝေဒါနန္တိ** မဂ္ဂညာဏဝေဒါန-မေဝ။ အရဟတ္တာဓိဂမေန **အန္တံ** ပရိယောသာနံ **ဂတတ္တာ**။ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနံ, ကိလေသဝဋ္ဋဿာပိ စ ဥဿဒေန ဥပစယေန **ဥဿဒါ**၊ ရာဂါဒယော။

သုဇ္ဈောဘာသတာယ **သုက္ကာ**၊ အဘိဝိသိဋ္ဌဂုဏတာ။ သဗ္ဗာနိ ဝါ တာရ-ကရူပါနိ **သုက္ကာ**။ **ဝိန္ဒတီ**တိ ဥပလဘတိ၊ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။

"**အဇ္ဈတ္တံ ဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတီ**"တိ ဣဒံ "သကေသု ဓမ္မေသူ"တိ ပါရဂူဘာဝဿ ဝိသေသိတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အဘိနိဝေသနေဝ ဒေသိတံ။

၁-ခု ၁-၂၇၊ ခု ၂-၃၄၄-ဒိဋ္ဌသူ။ ၂-ဒီ ၂-၇၊ မ ၃-၁၄၀၊ သံ ၃-၁၃၇-မိဋ္ဌသူ။ ၃-မ ၁-၃၉-မိဋ္ဌေ။

“သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျ”န္တိ[၁] ဟိ ဝုတ္တံ။ ပါရဂူတာ စ တေသံ ခန္ဓာနံ ပရိညာဘိသမယဝသေန ဟောတိ။ တထာ စ နေသံ ဟေတုဘူတသမုဒယေ, တဒုပ္ပတ္တိလက္ခဏေ နိရောဓေ, နိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ စ ပဟာနသစ္ဆိ-ကိရိယာဘာဝနာဘိသမယပါရိပူရိဝသေန ဉာတရသဗ္ဗေသုပိ ပါရဂူဘာဝေါ ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ သဗ္ဗသော ဟိ သကအတ္တဘာဝဗောဓနေပိ စတုသစ္စာ-ဘိသမယော ဟောတိယေဝ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဠေဝရေ သသညိမှိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညပေမိ, လောကသမုဒယဉ္စာ”တိအာဒိ[၂]။ အထ ဝါ **သကေသု ဓမ္မေသူ**တိ အတ္တနော ဓမ္မေသု။ အတ္တဓမ္မာ နာမ အတ္တ-**ကာမဿ** ကုလပုတ္တဿ သီလာဒိဓမ္မာ။ သီလသမာဓိပညာဒယော ဟိ ဝေါဒါနဓမ္မာ **ကေန္တ**ဟိတသုခသမ္ပာဒနတော ပုရိသဿ သကဓမ္မာ နာမ၊ န အနတ္ထာဝဟာ သံကိလေသဓမ္မာ ဝိယ ပရဓမ္မာ။ တေသံ သီလာဒီနံ ပါရိပူရိယာ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတောတိ **ပါရဂူ**။ “**အက္ကုလ ပက္ကုလ**”ဣတိ ဧဝံ ဝိဟိံသနက-ပယောဂံ။ **အဇကလာပေန**[၃] ဟိ တဒါ ဘဂဝန္တံ ဘိံသာပေတုကာမေန ကတံ ယက္ခဂဇ္ဇိတံ “အက္ကုလ ပက္ကုလ”ဣတိ ဣမိနာ အာကာရေန သတ္တာနံ သောတပထံ အဂမာသိ၊ တသ္မာ တံ “**အက္ကုလံ ပက္ကုလကရဏာ**”န္တိ ဝုတ္တံ။

နာဘိနန္ဒတီတိ “အယံ မံ ဒဋ္ဌုံ အာဂတော”တိ န တုဿတိ။ ယသ္မာ ပန “ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒု”န္တိအာဒီသု[၄] ဝိယ သမ္ပဋိစ္ဆနတ္ထောပိ အဘိနန္ဒ-သဒ္ဒေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**စိတ္တေန န သမ္ပဋိစ္ဆတီ**”တိ။ **န သောစတီ**တိ “မယာ ဖသမ္မောဒိတာ ဂစ္ဆတီ”တိ န စိတ္တသန္တာပံ အာပဇ္ဇတိ။ “**သင်္ဂါ သင်္ဂါမဇိံ မုတ္တ**”န္တိ ဣဒံ အဘိနန္ဒသောစနာနံ အဘာဝဿ ကာရဏဝစနံ။

တေနာတိ ဥဒကေ နှာနေန။ တေနေဝါဟ “န ဥဒကေန သုစိ ဟောတီ”တိ။ တဿတ္ထော —ဥဒကုမ္မုဇ္ဇနာဒိနာ နေဝ သတ္တာနံ သုစိ ပါပတော သုဒ္ဓိ နာမ ဟောတီတိ။ ဥဒကုမ္မုဇ္ဇနာဒိနိ ဟိ ဣဓ ဥတ္တရပဒလောပေန “**ဥဒက**”န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဥဒကေနာ**တိ ဝါ ဥမ္မုဇ္ဇနာဒိကိရိယာသာဓနဘူတေန ဥဒကေန သတ္တာနံ သုစိ ပါပသုဒ္ဓိ န ဟောတီတိ။ အထ ဝါ သုစိတေန ယထာဝုတ္တေန ဥဒကေန ပါပမလတော သုဒ္ဓိ နာမ သတ္တော န ဟောတီတိ။ ယဒိ သိယာ၊ သဗ္ဗေ-သမေဝ မစ္ဆဗန္ဓာနံ ပါပသုဒ္ဓိ သိယာ။ တေနာဟ “**ဗဟွေတ္ထ နှာယတီ ဇနော**”တိ။ မာတုဃာတာဒိပါပကမ္မကာရီနံ, အညေသဉ္စ ဂေါမဟိံသာဒီနံ ဥဒကံ ဩရောဟန္တာနံ အန္တမသော မစ္ဆကစ္ဆပေ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပါပသုဒ္ဓိ

၁-သံ ၂-၂၅၀၊ ခု ၉-၆-ပိဋ္ဌေသု။　　၂-သံ ၁-၆၁၊ အံ ၁-၃၅၇-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၁-၈၂-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။　　၄-မ ၁-၅၆-ပိဋ္ဌေ။

သိယာ၊ န ပနေဝံ ဟောတိ။ ကသ္မာ? နှာနီယပါပဟေတုနံ အပ္ပဋိပက္ခဘာဝတော။ ယဒ္ဓိ ယံ ဝိနာသေတိ၊ သော တဿ ပဋိပက္ခော။ ယထာ အာလောကော အန္ဓကာရဿ၊ ဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာယ၊ န ဧဝံ နှာနံ ပါပဿ၊ တသ္မာ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ "န ဥဒကေန သုစိ ဟောတီ"တိ။ ယေန ပန သုစိ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ "**ယမှိ သစ္စဉ္စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သစ္စ**န္တိ ဝစီသစ္စဉ္စ ဝိရတိသစ္စဉ္စ။ အထ ဝါ **သစ္စ**န္တိ ဉာဏသစ္စဉ္စေဝ ပရမတ္ထသစ္စဉ္စ။ **ဓမ္မော**တိ သေသော အရိယဓမ္မော။ သစ္စဿ ပနေတ္ထ ဝိသုံ ဂဟဏံ တဿ ဗဟုကာရတာဒဿနတ္ထံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဇာတိမလနိသေဓကန္တိ ဇာတိမတ္တပြောဟွဏာနံ ဘောဝါဒိကာနံ ပဋိသေဓကံ။ ဇာတိဝါဒဿ ဝါ နိသေဓကံ၊ "န ဇစ္စာ ပြောဟ္မဏော ဟောတီ"တိ[၁] ဟိ ဝုတ္တံ။ ထေရော ဟိ တထာဝါဒေန တေ အနိဂ္ဂဏှန္တောပိ နိဂ္ဂဏှန္တော ဝိယ ဟောတီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

၁၀၅။ **ဝိမုတ္တိယ**န္တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယံ။

သဝါသနန္တိ ဧတ္တ ဒီဃာသဝသာပိ အဒီဃာသဝသဒိသကာယဝစီပယောဂဟေတုဘူတာ သန္တာနေ ကိလေသဘာဝနာ **ဝါသနာ** နာမ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ[၂] ဝသလဝေါဟာရော ဝိယ၊ သဟ ဝါသနာယာတိ **သဝါသနံ**၊ ဘာဝနပုံသကဥ္စေတံ "ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တီ"တိအာဒီသု[၃] ဝိယ။ ယထာဝုတ္တဝါသနမ္ပိ အသေသေတွာတိ အတ္ထော။ ကုမ္မဂ္ဂပရိဟာရဏာဝသေန မဂ္ဂသမ္ပဋိပတ္တိတိ မဂ္ဂေ ကုသလော အမဂ္ဂေပိ ကုသလော ဧဝ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန သဗ္ဗညုတာယ သဗ္ဗတ္ထေဝ ကုသလောတိ အာဟ "**မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒေါ**"တိ။

၁၀၆။ **တမေန ယုတ္တော**တိ ယထာဝုတ္တတမေဝ တဿ အတ္ထီတိ **တမော**၊ ပုဂ္ဂလော။ အပ္ပကာသဘာဝေန ဋ္ဌိကာ ခန္ဓာဝ တမော။ **အာလောကဘူတော**တိ ဇာတိဂုဏာလောကော၊ ပါကဋဂုဏောတိ အတ္ထော။

ကိလေသမယံ ဗန္ဓနံ "ဒဠှ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ယတော သတ္တာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တာ ဗုဒ္ဓါဝ နံ ဆိန္ဒန္တိ၊ န အညေ။

၁-ခု ၁-၃၇၈-ဝိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၂-အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၆၊ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၄၁၉-ဝိဋ္ဌေသု ဝိတ္ထာရဝတ္ထု။
၃-အံ ၁-၃၀၆-ဝိဋ္ဌေ။

ဒုစ္ဆေဒနတ္တေန သတိပိ ဒဠှဘာဝေ သိထိလဝုတ္တိတံ တဿ ဒီပေတုံ “**ဗန္ဓနဘာဝမ္ပိ**”တိအာဒိမာဟ။ တေန “အဟော သုခုမတရံ ခေါ ဘိက္ခဝေ မာရဗန္ဓန”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁၀၇။ ယဒိပိ စေတနာ ကုသလာကုသလသာဓာရဏာ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရော ဣဓာဓိပ္ပေတောတိ တဿ ဝသေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော “**အကုသလစေတနာဝသေန စေတေတီ**”တိ အာဟ။ **စေတနံ** အဘိသန္ဓာနံ၊ စိတ္တဿ ဗျာပါရာပတ္တိဘာဝေန ပဝတ္တီတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပန စေတနာ ယဒါ ဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ တဒါ ဒိဂုဏုဿာဟာ ဒိဂုဏဝါယာမာ ဝိယ ဟုတွာ ပါကဋံ ပယောဂံ နိပ္ဖာဒေတိ၊ တသ္မာ “**ပကပ္ပေတီ**”တိ ဝုတ္တာ။ ပါကဋပ္ပယောဂကပ္ပနဉ္စေတ္ထ ပကပ္ပနံ အဓိပ္ပေတံ။ တေနာဟ “**တမေဝ ပကပ္ပေတီ**”တိ။ ပစ္စယဋ္ဌော ဣဓ အာရမ္မဏတ္ထောတိ ဝုတ္တံ “**ပဝတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတီ**”တိ။

၁၀၈။ ယထာ ဇလသမုဒ္ဒဿ ဝီစိသမုဋ္ဌာနဝသေန လဒ္ဓမာနော ဝေဂေါ “ဝီစိမယော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ စက္ခုသမုဒ္ဒဿာပိ ရူပါဝဘာသနဝသေန လဒ္ဓမာနော ဝေဂေါ “**ရူပမယော**”တိ ဝုတ္တော။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။ **အာဝိဉ္ဆနတော**တိ အာကဍ္ဎနတော၊ **အာကဍ္ဎန**ဉ္စေတ္ထ သန္တာနဿ တန္နိန္နဘာဝဟေတုတာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သမုဒ္ဒနံ ကိလေသတေမနံ၊ အဝဿဝဟေတုတာ, ကိလေသာနံ ဥမ္မိအာဒိသဒိသတာ သမာဝဍ္ဍနေန သတ္တာနံ အနတ္ထာဝဟတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပရူပရိ ဝေဂုပ္ပတ္တိယာ ဥပဂတဿ ဥဋ္ဌာတုံ အပ္ပဒါနေန, ဂဏှာသာရဝိနာသနေန စ ဘောဂုပနာဟာဒီနံ ဥမ္မိအာဒိသဒိသတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

အဘိမုခေါ နန္ဒတီတိ တဒါရမ္မဏံ သုခံ သောမနဿံ သာဒိယန္တော သမ္ပဋိစ္ဆတိ။ **အဘိဝဒတီ**တိ တဏှာဘိနိဝေသဝသေန အဘိနိဝိဿ ဝဒတိ။ တဉ္စဿ အဘိနိဝေသံ ဒီပေတုံ “**အဟော သုခ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဇ္ဈောသာနံ အဓိမုစ္စနဘူတာယ တဏှာယ တဏှာဝတ္ထုကဿ အနုပဝိသိတွာ အာဝေဏိကတာကရဏန္တိ အာဟ “**အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတီတိ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ**”တိ။

၁၀၉။ “**ကသ္မာ**”တိအာဒိနာ သန္တာပဒုက္ခာနံ အသမ္ပတိကာရတံ အာဟ “**ယေန ဝါ ပကာရေနာ**”တိ။ **ယေနာ**တိ ယေန ဝါ ကာမဇ္ဈောသာနဒိဋ္ဌဇ္ဈောသာနဘူတေန မိစ္ဆာဘိနိဝေသပ္ပကာရေန။ ဂဟဏပ္ပဝတ္တိတာ တထာရူပံ

ကာဠာ အတ္တနော ဝဏ္ဏေ မညန္တိ။ **အဝဏ္ဏိ ဝေ ပန ဟောတိ** တဿ ပကာရဿ ဝဏ္ဏိယံ အနုပါယဘာဝတော စ ဥပါယဘာဝတော စ ဒုဝဏ္ဏိယံ။ **တထာ ဗီတိ** တတ္ထ တတ္ထ ဇုဋ္ဌာဝိဓာတံ ပါပုဏန္တောပိ။ ယသ္မာ ဇုတော ဗာဟိရကာ သဒ္ဓမ္မ သဗ္ဗံ ဘဝနိဿရဏံ အပ္ပဇာနန္တော မန္တကိလေသံ ဒီဃာယုကံ သုခဗဟုလံ ကောဋ္ဌံ ဘဝံ တေနေဝ မန္တကိလေသာဒိဘာဝေန "နိဗ္ဗာန"န္တိ သမနုပဿန္တိ၊ တသ္မာ ဘဝေန ဘဝဝိပ္ပမောက္ခံ ဝဒန္တီတိ။

ဘဝဒိဋ္ဌိသဟဂတာ တဏှာ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန **ဘဝတဏှာ**တိ ဝုတ္တာတိ အာဟ "**ဘဝတဏှာတိအာဒီသု ဝိယာ**"တိ။

ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဘဝေ။

တတော ဝေါတိ ဘူတရတိယာ ဝေ။ အညမညမ္ပိ သတ္တာနံ ဆန္ဒရာဂေါ ဗလဝါ ဟောတိ။ **အနဝသေသတော**တိ အနဝသေသေန၊ န ကိဉ္စိ သေသေတွာ။

သံသာရဒေသာတဿ အနုကူလဘာဝေန ဂစ္ဆတီတိ **အနုသောတဂါမီ**။ တဒဿ ပဋိက္ကူလဝသေန နိဗ္ဗာနံ ပဿနာဒိဗှိ ပဝတ္တတီတိ **ပဋိသောတဂါမီ**၊ အစလပ္ပသာဒါဒိသမန္နာဂမေန ဌိတသဘာဝေါတိ အတ္ထော။

၁၁၀။ "ပလတ္တဂှိ, နိခဉ္ဇတိ"တိအာဒီသု ဝိယ ဥပသဂ္ဂေါ ပဒဝဍ္ဎနမတ္တန္တိ အာဟ "**အဘိဇာတိကော**တိ **ဇာတိယော**"တိ။ ကဏှမဂ္ဂသမန္နာဂတော ဝါ **ကဏှော**။ ပဉ္စမဝဏ္ဏေပိ မဇ္ဈိမဝဏ္ဏေပိ ပါပသမင်္ဂီ ဟုတွာ ဌိတော ကဏှမေဝ **အဘိဇာယတိ**၊ ပသဝတိ ပါပံ ပသဝတီတိ အတ္ထော။ **သုက္ကော**တိ ဝါ ဧတ္ထ ဝုတ္တဝိပရိယာယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၁၁။ **ပုရိမသ္မိံ**န္တိ ပုရိမသ္မိံ ပဒေ။ **ဝိသယေ ဘုမ္မံ** တဿ ဒေဝသမ္ပဒဿ ပတိဋ္ဌာပနတော။ **ဒုတိယေ အဓိကရဏေ၊** တဒဓိကာရဏဉ္စိ နိဗ္ဗာနန္တိ။ ဂဟဏ-ပဗ္ဗဇိတကိစ္စေသု ဝါ ဝိသိဋ္ဌမမ္ဗဒဿနဉ္စ ပစ္စယဒါနာဒိဂဟဏာနံ သမဓုရတာ-နိဒ္ဒေသော။ အထ ဝါ **ယေန ယေန ပန ဝတ္ထုနာ**တိ ရူပါရူပနိရောဓာဒိနာ တဏှာဝတ္ထုနာ။ **အမရာဝိက္ခေပဝတ္ထုအာဒီနာ**တိ ဧတ္ထ **အာဒိ**သဒ္ဒေန သုဘသုခါဒိဝိပ္ပလ္လာသဝတ္ထု သင်္ဂဏှာတိ။ ယထာ ဝါ တဏှာဒိဋ္ဌိဒွယရှိတာနံ ဝသေန သံကိလေသဘာဂိယဿ သုတ္တဿ ဝိဘာဂေါ၊ ဧဝံ သမထဝိပဿနာ-သုခရိတဝသေန တဏှာဝေါဒါနဘာဂိယာဒိသုတ္တဝိဘာဂေါတိ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ "**တဏှာ ။ပ။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ**"တိ ဝုတ္တံ။

ဣဒံ စေ ပဝတ္တန္တိ ယထာ ဒုစ္စရိတာဒိဝသေန ဗာလော ဟောတိ ပုဂ္ဂလော၊ စေ တဿ ဒုစ္စရိတစရိတာဒိဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တံ ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ နာမ သုတ္တန္တိ ပုဗ္ဗေ သံကိလေသဓမ္မဝိဘာဂေန ဝုတ္တံ ဣဒါနိ သာမညတော သင်္ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ **ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ** ဧတ္ထာပိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကိလေသဋ္ဌာနေဟီတိ ကိလေသာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနေဟိ။ **ကိလေသာဝတ္ထာဟီ**တိ ကိလေသာနံ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသေဟိ။ **ကာမရာဂါဒီဟိ သံယုဇ္ဇတီ**တိ ကာမရာဂါဒိဟေတု ကမ္မဝိပါကာဒိနာ။ သတ္တံပိ တေသံ ကာလန္တရဝုတ္တိယံ သံယုတ္တော နာမ ဟောတိ၊ ယတော ကာမရာဂါဒယော “သံယောဇနာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ **ဥပါဒိယတီ**တိ ဒဠှံ ဂဏှာတိ ပဝတ္တေတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယတ္တာ, ဥတ္တာနတ္တာ စ သံဝဏ္ဏိတံ။

၁၁၂။ **ဥဒါဟရဏဝသေနာ**တိ နိဒဿနဝသေန၊ ဧကဒေသဒဿန-ဝသေနာတိ အတ္ထော။ သကလဿ ဟိ ပရိယတ္တိသာသနဿ သောဠသဟိ ပဋ္ဌာနဘာဂေဟိ ဂဟိတတ္တာ။ ယထာ တဒေကဒေသာနံ သောဠသန္နမ္ပိ ပဋ္ဌာနဘာဂါနံ ဂဟဏံ ဥဒါဟရဏမတ္တံ၊ ကော ပန သောဠသန္နံ ဧကဒေ-သဂ္ဂဟဏံ ဥဒါဟရဏန္တိ ကိမေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကဒေသဒဿန-ဝသေနာတိ အတ္ထော”တိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပါဠိယံ ပဋ္ဌာနဿ ဧကဒေသော ဥဒါဟဋော၊ န အဝသေသော? နယဒဿနတ္ထံ။ ဣမိနာ နယေန အဝသေသောပိ ပဋ္ဌာနဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

တတ္ထ “အပ္ပမ္ပိ စေ သံဟိတ ဘာသမာနော ။ပ။ သ ဘာဂဝါ သာမညဿ ဟောတီ”တိ[1] ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ။ ဧတ္ထ ဟိ “အပ္ပမ္ပိ စေ သံဟိတ ဘာသမာနော”တိ ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယံ၊ “သ ဘာဂဝါ သာမညဿ ဟောတီ”တိ ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယံ။

တထာ **မဃဒေဝသုတ္တံ**။ တတ္ထ ဟိ “ဘူတပုဗ္ဗံ အာနန္ဒ ဣမိဿာယေဝ မိထိလာယံ မဃဒေဝေါ နာမ ရာဇာ အဟောသိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ ဓမ္မေ ဌိတော မဟာဓမ္မရာဇာ၊ ဓမ္မံ စရတိ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု နေဂမေသု စေဝ ဇာနပဒေသု စ၊ ဥပေါသထဉ္စ ဥပဝသတိ စာတုဒ္ဒသိံ, ပဉ္စဒသိံ, အဋ္ဌမိဉ္စ ပက္ခဿာ”တိအာဒိ[2]၊ ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယံ။ “ဣဒံ ခေါ ပနာနန္ဒ ဧတရဟိ မယာ ကလျာဏံ ဝတ္တံ နိဟိတံ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ

၁-ခု ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-မ ၂-၂၆၂-ပိဋ္ဌေ။

ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီ"တိ[၁] ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယံ။ "ပမာဒံ အပ္ပမာဒေန၊ ယဒါ နုဒတိ ပဏ္ဍိတော"တိ[၂] ဣဒံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ။ "ပညာပါသာဒ။ပ။ အဝေက္ခတီ"တိ[၂] ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယန္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ။

တထာ "တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနီ"တိ[၃] သုတ္တံ။ တတ္ထ "တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ တီဏီတိ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယ"န္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊ "အညာတာဝိန္ဒြိယ"န္တိ[၃] ဣဒံ အသေက္ခဘာဂိယံ။

ရုက္ခူပမသုတ္တံ[၄] သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ။ တတ္ထ ဟိ "ဥဒ္ဓနော လောကော အတိတ္တော တဏှာဒါသော"တိအာဒိနာ[၅] သံကိလေသော ဝိဘတ္တော၊ "ဧကော ဝူပကဋ္ဌော"တိအာဒိနာ[၆] အသေက္ခဓမ္မာ၊ ဣတရေန ဝါသနာဓမ္မာတိ။

"ဓမ္မေ စ ယေ အရိယပဝေဒိတေ ရတာ၊
အနုတ္တရာ တေ ဝစသာ မနသာ ကမ္မုနာ စ။
တေ သန္တိသောရစ္စသမာဓိသဏ္ဌိတာ၊
သုတဿ ပညာယ စ သာရမဇ္ဈဂူ"တိ[၇]။

ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ။ ဧတ္ထ ဟိ "ဓမ္မေ စ ယေ အရိယပဝေဒိတေ ရတာ"တိ အယံ ဝါသနာ၊ "အနုတ္တရာ။ပ။ သဏ္ဌိတာ"တိ အယံ နိဗ္ဗေဓော၊ "သုတဿ ပညာယ စ သာရမဇ္ဈဂူ"တိ အသေက္ခဓမ္မာ။

တထာ "သဒ္ဓါ သုတဝါ နိယာမဒဿီ"တိ[၈] ဂါထာ။ တတ္ထ ဟိ "သဒ္ဓါ သုတဝါ"တိ ဝါသနာ၊ "နိယာမဒဿီ ဝဂ္ဂဂတေသု န ဝဂ္ဂသာရိ ဓီရော၊ လောဘံ ဒောသံ ဝိနေယျ ပဋိဃ"န္တိ နိဗ္ဗေဓော၊ "သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျာ"တိ အသေက္ခဓမ္မာ။

သဗ္ဗာသဝသံဝရော ပရိဿယာဒီနံ ဝသေန သဗ္ဗဘာဂိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ သံကိလေသဓမ္မာ, လောကိယသုစရိတဓမ္မာ, သေက္ခဓမ္မာ, အသေက္ခဓမ္မာ စ ဝိဘတ္တာ။ အသဗ္ဗဘာဂိယံ ပန "ပဿံ ပဿတီ"တိအာဒိကံ[၉]

၁-မ ၃-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ (ထောက် ဝိသဒိသံ) ၂-ခု ၁-၁၇-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-သံ ၃-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ။
၄-ခ ၂-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၂-၂၅၉-ပိဋ္ဌေ။ ၆-မ ၂-၂၅၀-ပိဋ္ဌေ။
၇-ခု ၁-၃၂၈-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၈-ခု ၁-၃၃၄-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။ ၉-မ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။

ဥဒ္ဒကာဒိအနုဝါဒနဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝမေတသ္မိံ သောဠသဝိဓေ သာသနပဋ္ဌာနေ ဧတေ တဏှာဒိဝသေန တယော သံကိလေသဘာဂါ၊ ဝေါဒါနာဒိဝသေန တယော ဝါသနာဘာဂါ၊ သေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ ဝသေန တယော နိဗ္ဗေဓဘာဂါ၊ အသေက္ခာနံ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ ဧဝ ဝသေန တယော အသေက္ခဘာဂါ၊ တေသံ ဝသေန မူလပဋ္ဌာနာနိ ဧဝ ဒွါဒသ ဟောန္တိ။ တာနိ ပန ဝိတ္ထာရနယေန ဝိဘဇိယမာနာနိ ဆန္နဝုတာဓိကာနိ စတ္တာရိ သဟဿာနိ ဟောန္တိ။ ယထာဒဿနံ ပနေတာနိ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗာနိ။ တာနိ ပန ယသ္မာ သင်္ဂဟတော ကာမတဏှာဒိဝသေန တယော တဏှာသံကိလေသဘာဂါ, သဿတုစ္ဆေဒဝသေန ဒွေ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဘာဂါ, ကာယဒုစ္စရိတာဒိဝသေန တယော ဒုစ္စရိတသံကိလေသဘာဂါတိ အဋ္ဌ သံကိလေသဘာဂါ။ ဓမ္မာမိသာဘယဒါနဝသေန တိဝိဓံ ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ကာယသုစရိတာဒိဝသေန တိဝိဓံ သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ သမထဝိပဿနာဝသေန ဒုဝိဓံ ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထူတိ အဋ္ဌေဝ ဝါသနာဘာဂါ။

သဒ္ဓါနုသာရီ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဓမ္မာနုသာရီ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ကာယသက္ခီတိ[1] ပဉ္စန္နံ သေက္ခာနံ ပစ္စေကံ တယော သီလာဒိက္ခန္ဓာတိ ပန္နရသ နိဗ္ဗေဓဘာဂါ၊ သုညတာနိမိတ္တာပဏိဟိတဘေဒါ ပညာဝိမုတ္တာနံ တယော အဂ္ဂဖလဓမ္မာ၊ တေသု ပစ္စေကံ တယော တယော သီလာဒိက္ခန္ဓာ၊ တထာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာနန္တိ အဋ္ဌာရသ၊ သိက္ခိတဗ္ဗာဘာဝသာမညေန အသင်္ခတံ ဓာတုံ ပက္ခိပိတွာ ဧကူနဝီသတိ အသေက္ခဘာဂါ၊ ဣတိ ပုရိမာနိ ဧကတိံသ, ဣမာနိ ဧကူနဝီသတီတိ သမပညာသ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဣမေသံ သမပညာသာယ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဓမ္မာနံ ဝသေန သမပညာသ သုတ္တာနိ ဟောန္တိ။

ယသ္မာ စ ဧတေ ပညာဝိမုတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တဝိဘာဂံ အကတွာ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ အဂ္ဂဟဏေန နိပ္ပရိယာယေန အသေက္ခဘာဂါဘာဝတော နဝေဝ အသေက္ခဘာဂါတိ သမစတ္တာလီသ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ **ပေဋကေ** "စတ္တာရီသာယ အာကာရေဟိ ပရိယေသိတဗ္ဗံ, ပညာသာယ အာကာရေဟိ သာသနပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌ"န္တိ[2] စ ဝုတ္တံ။ သင်္ဂဟတော ဧဝ ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိတ္ထာရနယေန သောဠသ ဟောန္တိ၊ ပုန တိဝိဓသံကိလေသဘာဂိယာဒိဝသေန ဒွါဒသ ဟောန္တိ၊ ပုန တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတသံကိလေသတဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတဝေါဒါနဘာဝေန ဆ ဟောန္တိ၊ ပုန သံကိလေသဘာဂိယံ ဝါသနာဘာဂိယံ

၁-အဘိ ၃-၁၀၃၊ ၁၁၇၊ ၁၁၈-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ခု ၁၀-၁၉၅၊ ၁၉၆-ပိဋ္ဌေသု (ထောကံ ဝိသဒိသံ)

ဒဿနဘာဂိယံ ဝါသနာဘာဂိယံ အသေက္ခဘာဂိယန္တိ ပဉ္စ ဟောန္တိ၊ ပုန မူလ-ပဋ္ဌာနဝသေန စတ္တာရိ ဟောန္တိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘာဂိယသေက္ခဘာဂိယအသေက္ခ-ဘာဂိယဘာဝေန တီဏိ ဟောန္တိ၊ ပုန သံကိလေသဘာဂိယဝေါဒါနဘာဂိယ-ဘာဝေန ဒွေ ဧဝ ဟောန္တိ။ ပဋ္ဌာနဘာဝေန ပန ဧကဝိဓမေဝ၊ ဣတိ ပဋ္ဌာန-ဘာဝေန ဧကဝိဓမ္ပိ သံကိလေသဝေါဒါနဘာဂိယဘာဝေန ဒုဝိဓန္တိ ဝိဘာဂတော ယာဝ ဆန္နဝုတာဒိကံ စတုသဟဿပ္ပဘေဒံ ဟောတိ၊ တာဝ နေတဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ပဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟတော, ဝိဘာဂတော စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမဿာပိ ပဋ္ဌာနဝိဘာဂဿ၊ န ပုရိမဿေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ လောကိကံ အဿတ္ထီတိ, လောကိကသဟစရဏတော ဝါ **လောကိယံ၊** သုတ္တံ။ **ပဒေသေ-နာ**တိ ဧကဒေသေန။ **သဗ္ဗပဒေသူ**တိ တံတံတိကာနံ တတိယပဒေသု။ **ဗုဒ္ဓါဒီန**န္တိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ၊ ဓမ္မော ပနေတ္ထ ဗုဒ္ဓါဒိဂ္ဂဟဏေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဝါ။

ပရိဏာမတီတိ ပရိပစ္စတိ။ **ဓရန္တီ**တိ ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တန္တိ။ **တန္တိ** ပါပကမ္မံ။ **ဓေတ**ဘိ ကုသလာဘိနိဗ္ဗတ္တကန္တာ။ **ရက္ခန္တိ** ဝိပါကဒါနတော ဝိပစ္စိတုံ ဩကာသံ န ဒေန္တီတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ အတ္ထော ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယေသု ယုဇ္ဇတိ၊ ဣတရသ္မိံ ယထာရဟံ လဗ္ဘတေဝ။ တေနာဟ "**ဒုတိယေ ဝါ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ**"တိ။

၁၁၃။ အတ္တနော အနဝဇ္ဇသုခါဝဟံ ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ပရမတ္ထတော အတ္တကာမော နာမာတိ အာဟ "**အတ္တနော သုခကာမော**"တိ။ သုခါနု-ဗန္ဓိ သုခံ ကာမေန္တော သုခမေဝ ကာမေတီတိ စ **သုခကာမော**တိ။

ဝိတ္ထတစက္ခုနာတိ သုဝိပ္ပါရဒိဋ္ဌိနာ ပဝတ္တနဋ္ဌာနတာသင်္ခါတေန ဝိတ္ထာရဋ္ဌေန။

၁၁၄။ **ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ**တိ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏော ဘုမ္မံ၊ ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ ဒိဋ္ဌေ ဉာတေတိ အတ္ထော။

"ဥဒ္ဓ"န္တိအာဒိ ကာလဒေသာနံ အနဝသေသပရိယာဒါနန္တိ အာဟ "**ဥဒ္ဓန္တိ အနာဂတံ, ဥပရိ စာ**"တိအာဒိ။

ဂမနေနာတိ စတုပ္ပါတဂမနေန။

၁၁၅။ **နဂရဒွါရထိရကရဏတ္ထ**န္တိ နဂရဿ ဒွါရဗာဟတိရကရဏတ္ထံ။ **ဂမ္ဘီရနေမတာယာ**တိ "နေမိ"ဝုစ္စတိ နိခါတဟေဋ္ဌာဒီနံ ပယောဂိ အနုပဝိဋ္ဌာ

ဒဿနဘာဂိယံ ဝါသနာဘာဂိယံ အသေက္ခဘာဂိယန္တိ ပဉ္စ ဟောန္တိ၊ ပုန မူလ-ပဒ္ဓာနဝသေန စတ္တာရိ ဟောန္တိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘာဂိယသေက္ခဘာဂိယအသေက္ခ-ဘာဂိယဘာဝေန တီဏိ ဟောန္တိ၊ ပုန သံကိလေသဘာဂိယဝေါဒါနဘာဂိယ-ဘာဝေန ဒွေ ဧဝ ဟောန္တိ။ ပဋ္ဌာနဘာဝေန ပန ဧကဝိဓမေဝ၊ ဣတိ ပဋ္ဌာန-ဘာဝေန ဧကဝိဓမ္ပိ သံကိလေသဝေါဒါနဘာဂိယဘာဝေန ဒုဝိဓန္တိ ဝိဘာဂတော ယာဝ ဆန္ဒုဘာဒိကံ စတုသဟဿပ္ပဘေဒံ ဟောတိ၊ တာဝ နေတဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ပဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟတော, ဝိဘာဂတော စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမဿာပိ ပဋ္ဌာနဝိဘာဂဿ၊ န ပုရိမဿေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ လောကိကံ အဿဘူမိပိ, လောကိကာသဟစရဏတော ဝါ **လောကိယံ၊** သုတ္တံ။ **ပဒေသေ-နာ**တိ ဧကဒေသေန။ **သဗ္ဗပဒေသူ**တိ တံတံတိကာနံ တတိယပဒေသု။ **ဗုဒ္ဓါဒိန**န္တိ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနံ၊ ဓမ္မော ပနေတ္ထ ဗုဒ္ဓါဒိဂ္ဂဟဏေန ဝေဒိတဗ္ဗော၊ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဝါ။

ပရိဏာမတီတိ ပရိပစ္စတိ။ **ဓရန္တီ**တိ ပဗန္ဓဝသေန ပဝတ္တန္တိ။ **တန္တိ** ပါပကမ္မံ။ **ခလ**တိ ကုသလာဘိနိဗ္ဗတ္တကဒ္ဓနာ။ **ရက္ခန္တိ** ဝိပါကဒါနတော ဝိပစ္စိတုံ ဩကာသံ န ဒေန္တီတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ အတ္ထော ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယေသု ယုဇ္ဇတိ၊ ဣတရသ္မိမ္ပိ ယထာရဟံ လဗ္ဘတေဝ။ တေနာဟ “**ဒုတိယေ ဝါ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ**”တိ။

၁၁၃။ အတ္တနော အနဝဇ္ဇသုခါဝဟံ ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ပရမတ္ထတော အတ္တကာမော နာမာတိ အာဟ “**အတ္တနော သုခကာမော**”တိ။ သုခါနု-ဗန္ဓိ သုခံ ကာမေန္တော သုခမေဝ ကာမေတီတိ စ **သုခကာမော**တိ။

ဝိဋ္ဌတဗ္ဗေနာတိ သုဝိပ္ပါဒိတဒိဋ္ဌိနံ ပဝတ္တနဋ္ဌာနတာသမ္ပတ္တေန ဝိဋ္ဌာရဒ္ဓေန။

၁၁၄။ **ဒိဗ္ဗေ ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ**တိ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ ဘုမ္မံ၊ ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ ဒိဗ္ဗေ ဉာတေတိ အတ္ထော။

“ဥဒ္ဓ”န္တိအာဒိ ကာလဒေသာနံ အနဝသေသပရိယာဒါနန္တိ အာဟ “**ဥဒ္ဓန္တိ အနာဂတံ, ဥပရိ စာ**”တိအာဒိ။

ဂမနေနာတိ စတုပ္ပါဒိဂမနေန။

၁၁၅။ **နဂရဥဒ္ဓါရိယထိရကရဏတ္ထ**န္တိ နဂရဿ ဥဒ္ဓါရိဗာဟထိရကရဏတ္ထံ။ **ဂမ္ဘီရနေမတာယာ**တိ “နေမိ”ပုစ္ဆိတိ နိခါတဘူမာဒိနံ ပယဂီ အနုပဝိသိတ္ဝာ

တေသဉ္စာတိ တေသံ ဥဘိန္နံ အဘိနိဝေသာနံ, တဒညေသဉ္စ သဗ္ဗမညိတာနံ။

၁၁၈။ **ဒုဋ္ဌံ ဒုဋ္ဌဝိပါကံ အနိဋ္ဌဝိပါက**န္တိ ဒုဋ္ဌံ ဒုဋ္ဌဝိပါကသင်္ခါတံ အနိဋ္ဌ-ဝိပါကသင်္ခါတံ ဖလံ။

“**အကာမ်တော န တာနေယျ**”န္တိ **ဧတေန** “အကာမ်တော”တိ ဣမိနာ ပဒေန သဂ္ဂံ° သမ္ဗန္ဓဒဿနမုခေန “န ဇညာ”တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတိ။

န ဥပလဗ္ဘတီတိ နတ္ထီတိ အတ္ထော။

၁၂၀။ **တာနီ**တိ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တာနိ။ ပတ္ထရဏာကာရောယေဝ ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ဆာယာနံ ဝေါလမ္ဗနံ။ **ဇဝံ ဟောတီ**တိ “အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏ”န္တိအာဒိပ္ပကာရေန ဝိပ္ပဋိသာရော ဟောတိ။

၁၂၂။ **ဧသကေဟီ**တိ ဂဝေသကေဟိ သပရသန္တာနေ သမ္ဘာဒကေဟိ။ **ဒုက္ခုဒြယ**န္တိ ဒုက္ခဖလံ။ **တီဟိ ကာရဏေဟီ**တိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ။ တာနိ ဟိ တံတံသံဝရာနံ ဒွါရဘာဝေန ကာရဏာနီတိ ဝုတ္တာနိ။ **တီဟိ ဌာနေဟီ**တိ ဝါ တီဟိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေဟိ။ **ဝိဟိတ**န္တိ ဝိဓာယကံ။

“**ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနသန္ဒိတာ**”န္တိ ဒုဋ္ဌံ ပါသာဏာဘာဝသာမညံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။

၁၂၃။ **ရဇမိဿက**န္တိ ပုပ္ဖရဇမိဿကံ။ **တဿာ**တိ တဿ သေက္ခာ-သေက္ခမုနိနော။ မဟိစ္ဆာဒီနံ ဝိယ ဂါမေ စရဏပ္ပစ္စယာ ဂါမဝါသီနံ သဒ္ဓါဟာနိ ဝါ ဘောဂဟာနိ ဝါ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဥပရူပရိ ဝုဍ္ဎိယေဝ ဟောတီတိ ဒဿေန္တော “**ပါကတိကမေဝ ဟောတီ**”တိ အာဟ။ **အဇ္ဈတ္တိကကမ္မဋ္ဌာန**န္တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ။

မေတနာတိ ကုသလေန ကာယဝစီကမ္မေန။ ထိရဘာဝေါ ထာမံ နာမာတိ တဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော “**ထာမဝါတိ ဌိတိမာ**”တိ အာဟ။

အတ္ထသံနိဿယံ ပေမံ အတ္ထာတိ ဂဟေတွာ “အတ္ထသမ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “**အတ္ထပေမေန သမံ ပေမံ နတ္ထီ**”တိ။ ဘဂဝတော ဝိပဿနာဉာဏော-ဘာသပ္ပဝတ္တိံ သန္ဓာယာဟ “**ပညာ ပန ။ပ။ သက္ကောတီ**”တိ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ, ပန အဘိညာဉာဏာနိ စ အနန္တာပရိမာဏံ လောကဓာတုံ ဩဘာသေန္တိ။

၁၂၄။ **ကိဿ ဘီတာ**တိ ကေန ကာရဏေန ဘီတာ။

ဌပေတွာတိ ပဝတ္တေတွာ။ ဝစနီယော ယာစကာနန္တိ ယောဇနာ၊ ယာစိ-တဗ္ဗယုတ္တောတိ အတ္ထော။ **ယညဥပက္ခရော**တိ ယညောပကရဏံ။ **"စေတေသု ဓမ္မေသု ဌိတော စတုသု"**တိ ဝုတ္တံ စတုက္ကံ ဝဝတ္ထပေတုံ **"သဒ္ဓေါတိ ကော အင်္ဂ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဂါထာယံ ဝုတ္တဓမ္မေ ဌွေ ဌွေ ဧကံ ကတွာ အင်္ဂကရဏံ **ဒုကနယော**။

ဇာတိဓမ္မန္တိ ပဝတ္တိဓမ္မံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

၁၂၅။ သဗ္ဗေကဒေသတော သစ္စသမုဒါယော အနဝသေသပရိယာ-ဒါနတော ဝိသိဋ္ဌောတိ ဒဿေန္တော **"ပရမတ္ထသစ္စံ ဝါ ဟောတူ"**တိ အာဟ။ **စတုရော ပဒါ**တိ စတ္တာရိ ပဒါနိ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ စတ္တာရော ဓမ္မ-ကောဋ္ဌာသာတိ အတ္ထော။ ကေဝလံ သတ္တဝိဘာဂဒဿနတ္ထမေဝ စတုပဒဂ္ဂဟဏံ၊ န အဓိဂတဓမ္မာနုရူပတာယ။

နိမ္မဒါတိ န မဒါ။

"သစ္စဝါဒီ ဇိနော ရောမော"တိဝိ ပါဌော။ တတ္ထ **ရောမော**တိ ဒိဋ္ဌိရာဂ-ရတ္တာနံ တိတ္ထိယာနံ, တိတ္ထကရာနဉ္စ အဓမ္မဝါဒီနံ ရာဂဝိပရိတဓမ္မဒေသနတော ဘယဇနကော၊ အဓမ္မဝါဒီနံ ဝါ တတ္ထ အာဒီနဝဒဿနေန ဘာယိတဗ္ဗော၊ အပ္ပဟီနာသံဝရာနံ ဝါ ဒုရုပသင်္ကမနတော ဒုရာသဒေါတိ အတ္ထော။

သစ္စော စ သော ဓမ္မော စာတိ **သစ္စဓမ္မော**။ တေနာဟ **"ကေန္တနိဿရဏ-ဘာဝေနာ"**တိအာဒိ။

ကောယနဘာဝန္တိ ဧကမဂ္ဂဘာဝံ၊ အညမဂ္ဂဘာဝန္တိ အတ္ထော။

ဒဿနဘာဂိယံ ဘာဝနာဘာဂိယန္တိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယမေဝ ဌိဓာ ဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ **"သံကိလေသဘာဂိယာဒီဟိ စတူဟိ ပဒေဟီ"**တိ။ **သေသတ္တိ-ကာန**န္တိ သတ္တာဝီသာနတ္တိကာဒီနံ အဋ္ဌန္နံ တိကာနံ။ **သေသပဒါနဉ္စာ**တိ သံကိ-လေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စာတိအာဒိဝိဿဇ္ဇနပဒါနဉ္စ။ **စ**-သဒ္ဒေန သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဒါနိ စ သင်္ဂဏှာတိ။ လောကိယတ္တိကဿေဝ ဟိ "သေသပဒါနီ"တိ ဝုတ္တေဟိ မိဿကပဒေဟိ ဧဝံ သံသန္ဒနေ နယဒဿနံ၊ ဣတ-ရေသံ ပန တိကာနံ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဒေဟိ စေဝ သေသပဒေဟိ စ သံသန္ဒနေ ဣဒံ နယဒဿနန္တိ **"ဝုတ္တနယာနုသာရေန သုဝိညေယျ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ **သမတိက္ကမန**န္တိ ပဟာနံ။ သတိပိ ဝါသနာဘာဂိယသံကိလေသဘာဂိယဓမ္မာနံ

လောကိယဘာဝေ ပုရိမေဟိ ပန ပစ္ဆိမာ ပဟာတဗ္ဗာ တဒင်္ဂဝသေန, ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ။ ဧဝံ ပဇဟနသမတ္ထတာယ ပဟာနန္တိ ဝုတ္တံ “**ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယဿ သမတိက္ကမာယ ဟောတီ**”တိ။ သံကိလေသဓမ္မာနံ သမတိက္ကမေန အဓိဂန္တဗ္ဗာ ဝေါဒါနဓမ္မာ ဝိယာတိ ယောဇနာ။ **ဘာဝနာ** နာမ တိဝိဓာ ဈာနဘာဝနာ, ဝိပဿနာဘာဝနာ, မဂ္ဂဘာဝနာတိ။ တာသု မဂ္ဂဘာဝနာယ ဂဟိတာယ ဝိပဿနာဘာဝနာ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောတီတိ တံ အနာမသိတွာ ဣတရာ ဒွေ ဧဝ ဂဟိတာ၊ တထာပိ “ဘာဝနာဘာဂိယဿ သုတ္တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယာ”တိ ဝုတ္တေ ကိံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အသေက္ခဿ ဈာနဘာဝနာပိ ပဋိနိဿဇ္ဇာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ ပါဠိယံ “**အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထ**”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “**အသေက္ခဓမ္မေသု ဥပ္ပန္နေသု မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ နာမ နတ္ထီ**”တိ ဝတွာ “**ဈာနဘာဝနာပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထာ ဝေါ**”တိ အာဟ။

ဧကံ ဧဝ ဘဝဗီဇံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ **ဧကဗီဇံ**၊ တံ အဿ အတ္ထီတိ **ဧကဗီဇီ**။ **သန္ဓာဝိတွာ** သမာဂန္တွာ၊ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ဥပဂန္တွာတိ အတ္ထော။ **သံသရိတွာ**တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ကုလံ ကုလံ ဂစ္ဆတီတိ **ကောလံကောလော**။ ပုရိမပဒေ အနုနာသိကလောပံ အကတွာ နိဒ္ဒေသော။

တေသံ သောတာပန္နာနံ။ **တံ ပဘေဒန္တိ** ဧကဗီဇီအာဒိဝိဘာဂံ။ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓံ ဝိဝဋ္ဋူပနိဿယပုညကမ္မံ ဣဓ **ပုဗ္ဗဟေတု** နာမ။ ယော “ကတပုညတာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော ပဌမမဂ္ဂေ သာဓိတေ စရိတတ္ထတာယ ဝိပက္ကဝိပါကံ ဝိယ ကမ္မံ ဥပရိမမဂ္ဂါနံ ဥပနိဿယော န သိယာတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “**ဥပရိ။ပ။ အာပဇ္ဇတီ**”တိ။ **တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတီ**တိ ပဌမမဂ္ဂေနေဝ တေဟိ ကာတဗ္ဗကိစ္စဿ သာဓိတတ္တာ။ **ပဌမမဂ္ဂေ။ပ။ အာပဇ္ဇတီ**တိ အနုပ္ပန္နဿ အတ္ထကိရိယာသမ္ဘဝတော။ ဧဝံ တိဏ္ဏံ ဝါဒါနံ ယုတ္တိအဘာဝံ ဒဿေတွာ စတုတ္ထဝါဒေ ဧဝေတ္ထ ယုတ္တောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ဝိပဿနာ။ပ။ ယုဇ္ဇတီ**”တိ။ “**သစေ, ဟိ**”တိအာဒိနာ တံ ယုတ္တိံ ဝိဘာဝေတိ။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာနံ ဓမ္မာနံ ပရိပက္ကတာယ ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခတာယ ဉာဏဿ ဝိသဒတာယ ဝိပဿနာယ ဗလဝဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ ဝေါမိဿကနယေန သံသရဏကော ဣဓာဓိပ္ပေတော “ဒေဝေ စေဝ မာနုသေ စ သန္ဓာဝိတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဓ ကာမဘဝေ ဋ္ဌိတော **ဣဓဋ္ဌကော**။ မနုဿဒေဝလောကူပပန္နတော ဩကာရေန **ဝေါကိဏ္ဏော**။ အရိယသာဝကဿ တံတံသတ္တနိကာယုပပတ္တိ တဿ တဿ သောဓနေသဒိသံ

ကိလေသမလာဒိအနတ္ထာပနယနတောတိ အာဟ **“ဆ ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ”**တိ။ **“အကနိဋ္ဌေ ဌတွာ”**တိ ဧတေန ဟေဋ္ဌာဗြဟ္မလောကသောဓနံ ဝုတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဒ္ဓံ ဂုရုံ ကတွာတိ သဒ္ဓံ ဂုရုံ ဇေဋ္ဌကံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ။ သဒ္ဓါယ အနုသာရိ ပဋိပတ္တိ, သဒ္ဓံ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂိယံ အနုသာရိ, သဒ္ဓါယ ဝါ အနုသရဏသီလောတိ **သဒ္ဓါနုသာရီ**။ **ဓမ္မာနုသာရီ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **ဓမ္မော**တိ ပနေတ္ထ ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဒ္ဓာဟေတုကော ဝိမုတ္တောတိ **သဒ္ဓါဝိမုတ္တော**။ ယဒိပိ သဗ္ဗထာ အဝိမုတ္တော, သဒ္ဓါမတ္တေန ပန ဝိမုတ္တောတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓါယ ဝါ အဓိ-မုတ္တောတိ **သဒ္ဓါဓိမုတ္တော**။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ ဥပရိမဂ္ဂဝိပဿနာယ ဗလဝ-မန္ဒမန္ဒတရဘာဝေန။ ဒိဋ္ဌိယာ ပတ္တောတိ **ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော**၊ စတုသစ္စဒဿနသင်္ခါတာယ ဒိဋ္ဌိယာ နိရောဓပ္ပတ္တောတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌန္တံ ဝါ ပတ္တောတိ **ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော**၊ ဒဿနသင်္ခါတဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဿ အနန္တရုပ္ပဝတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဌမဖလတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ယာဝ အဂ္ဂမဂ္ဂါ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ။ **ဣဒ္ဓိ** ယထာဝုတ္တသောတာပန္နာနံ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တတာဝစနံ။ **အဋ္ဌန္နံ ဝိမောက္ခာ-နန္တိ** စတဿော ရူပါဝစရသမာပတ္တိယော, စတဿော အရူပါဝစရသမာ-ပတ္တိယောတိ **အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ**၊ တေသံ။

ဖုဋ္ဌန္တံ သစ္ဆိကရောတီတိ **ကာယသက္ခီ**၊ ဖုဋ္ဌာနံ အန္တော **ဖုဋ္ဌန္တော**၊ ဖုဋ္ဌာနံ အရူပဇ္ဈာနာနံ အနန္တရော ကာလောတိ အဓိပ္ပါယော။ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဖုဋ္ဌာနန္တရကာလမေဝ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ သစ္ဆိကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ “ဝိသမံ စန္ဒိမသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ”တိအာဒီသု ၁ ဝိယ ဝါ ဘာဝနပုံသ-ကန္တိ ဧတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော ဟိ အရူပဇ္ဈာနေန ရူပကာယတော, နာမကာယေက-ဒေသတော စ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တော၊ တေန နိရောဓသင်္ခါတော ဝိမောက္ခော အာလောစိတော ပကာသိတော ဝိယ ဟောတိ၊ န ကာယေန သစ္ဆိကတော၊ နိရောဓံ ပန အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကစ္စေသု အာသဝေသု ခေပိ-တေသု တေန သော သစ္ဆိကတော ဟောတိ။ တသ္မာ သော သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ နိရောဓံ ယထာအာလောစိတံ နာမကာယေန သစ္ဆိကရောတီတိ **“ကာယသက္ခီ”**တိ ဝုစ္စတိ၊ န တု ဝိမုတ္တော ဧကစ္စာနံ ဧဝ အာသဝါနံ အပရိက္ခီဏတ္တာ။

အဘေဒေနာတိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒိဘေဒေန ဝိနာ။ “အဘေဒေနာ”တိ စ ဣဓာပိ “သဒ္ဓါဝိမုတ္တဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တကာယသက္ခိနော”တိ ဣဓာပိ အာနေတွာ ယောဇေ-တဗ္ဗံ။ ယထေဝ ဟိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒိဘေဒါ နာမသနေနေဝ ဧကော

၁-အံ ၁-၃၈၆-ပိဋ္ဌေ။

အနာဂါမိ ဟောတိ၊ ဧဝံ ယထာဝုတ္တဘေဒအာမသနေနေဝ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော, ကာယသက္ခီတိ တယော အနာဂါမိနော ဟောန္တိ။ အယဉ္စ အနာဂါမိနော တာဒိသမဝတ္ထာဘေဒံ ဂဟေတွာ ဂဏနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **"အဝိဟာဒီသု"**တိအာဒိ သုဝိညေယျမေဝ။

ပညာယ ဧဝ ဝိမုတ္တောၢ န စေတောဝိမုတ္တိဟူတေန သာတိသယေန သမာဓိနာပီတိ **ပညာဝိမုတ္တော။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော**တိ ဥဘောဟိ ဘာဂေဟိ ဥဘတောဘာဂတော ဝိမုတ္တော။ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒေဟိ ရူပကာယနာမကာယတော ဝိမုတ္တောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော **"ဝိက္ခမ္ဘန။ပ။ ဝိမုတ္တော နာမာ"**တိ အာဟ။ အရူပသမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော, အဂ္ဂမဂ္ဂေန အရူပကာယတော ဝိမုတ္တော။ ယထာဟ—

> "ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ယေ တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ အတိက္ကမ္မ ရူပေ အာရုပ္ပါ၊ တေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော"တိ[၁]။

ယံ ပန **မဟာနိဒါနသုတ္တေ** "ရူပီ ရူပါနိ ပဿတီ"တိအာဒိကေ ဇ္ ိရောဓ-သမာပတ္တိအဋ္ဌကေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ဝတွာ—

> "ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဣမေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ အနု-လောမမ္ပိ သမာပဇ္ဇတိ။ပ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဘိက္ခု ဥဘတောဘာဂ-ဝိမုတ္တော၊ ဣမာယ စ အာနန္ဒ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိယာ အညာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏီတတရာ ဝါ နတ္ထီ"တိ[၂]—

ဝုတ္တံ၊ တံ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသေဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မာ အာရုပ္ပ-သမာပတ္တိသု ဧကာယပိ ရူပကာယော ဝိက္ခမ္ဘိတော ဧဝ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ စတုန္နံ အာရုပ္ပသမာပတ္တီနံ, နိရောဓသမာပတ္တိယာ စ လာဘီနံ ဝသေန ပဉ္စ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေ နယော **ကာယသက္ခိမှိပိ**။ အဋ္ဌ-ဝိမောက္ခေကဒေသေပိ ဟိ အဋ္ဌဝိမောက္ခသမညာ ယထာ "လောကေ သတ္တာ"တိ။

တေရသသု သီသေသု ပလိဗောဓသီသာဒီနိ, ပဝတ္တသီသဉ္စ ပရိယာဒိယိ-တဗ္ဗာနိ၊ အဓိမောက္ခသီသာဒီနိ ပရိယာဒကာနိ၊ **ဂေါစရသီသံ** ပရိယာဒကဖလံ၊

၁-မ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌေ၊

တဋ္ဌိ ဝိသယဗျတ္တံ ဖလံ၊ **ဝိမောက္ခော** ပရိယာဒကဿ မဂ္ဂဿ, ဖလဿ စ အာရမ္မဏံ၊ **သင်္ခါရသီသံ** သင်္ခါရပဝတ္တကဘူတော နိရောဓောတိ ပရိယာဒိယိတဗ္ဗာနံ, ပရိယာဒကဖလာနဉ္စ သဟ ဝိသယသံသိဒ္ဓိဒဿနေန သမသီသိဘာဝံ ဒဿေတုံ **ပဋိသမ္ဘိဒါယံ**[1] တေရသ သီသာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဣဓ ပန "ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အာသဝပရိယာဒါနဉ္စ ဟောတိ ဇီဝိတပရိယာဒါနဉ္စာ"တိ[2] **ပုဂ္ဂလပညတ္တိယံ** အာဂတတ္တာ တေသု ကိလေသပဝတ္တသီသာနံ ဧဝ ဝသေန ယောဇနံ ကရောန္တော "**ကိလေသသီသ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဝတ္တသီသမ္ပိ မဂ္ဂေါ ပဝတ္တိတော ဝုဋ္ဌဟန္တော စုတိတော ဥဒ္ဓံ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန ယဒိပိ ပရိယာဒိယတိ၊ ယာဝ ပန စုတိ၊ တာဝ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော "**ပဝတ္တသီသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒိယတီ**"တိ အာဟ။

ကိလေသပရိယာဒါနေန အတ္တနော အနန္တရံ ဝိယ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗာ,ပစ္စဝေက္ခဏာဝါရာ စ ကိလေသပရိယာဒါနဿေဝ ဝါရာတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။ "ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတီ"တိ[3] ဟိ ဝစနတော ပစ္စဝေက္ခဏပရိသမာပနေန ကိလေသပရိယာဒါနံ သမာပိတံ နာမ ဟောတိ။ တံ ပန ပရိသမာပနံ ယဒိ စုတိစိတ္တေန ဟောတိ၊ တေနေဝ ဇီဝိတပရိသမာပနဉ္စ ဟောတီတိ ဣမဿ ဝါရစုတိသမတာယ ကိလေသပရိယာဒါနဇီဝိတပရိယာဒါနာနံ အပုဗ္ဗာစရိမတာ ဟောတီတိ အာဟ "**ဝါရသမတာယာ**"တိ။ **ဘဝင်္ဂံ ဩတရိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတော**တိ ဧတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ္တမေဝ ဘဝင်္ဂေါတ္တရဏဘာဝေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

စရိတန္တိ စရိတံ ကာယဝစီမနပ္ပဝတ္တိ။ ဧတ္ထ စ ယေန ရာဂါဓိကဘာဝေန ပုဂ္ဂလော "ရာဂစရိတော"တိ လက္ခီယတိ၊ တယိဒံ လက္ခဏံ။ တေနာဟ "**ရာဂဿာ-သဓယာ ရာဂါဓိကောတိ အတ္ထော**"တိ၊ တေန အပ္ပဟီနဘာဝေန သန္တာနေ ထာမဂတဿ ရာဂဿ ဗလဘာဝေါ လက္ခီယတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။

သီလဝန္တဿတိ အာဒိသဒ္ဒဿ လောပံ ကတွာ နိဒ္ဒေသော ကတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ "**သီလဝန္တာဒီဟီ**"တိ။ **အာဒိ**သဒ္ဒေန ဒါယကာဒီနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

---

[1] ခု ၉-၉၉-ပိဋ္ဌေ။ [2] အဘိ ၃-၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။ [3] မ ၁-၄၇၊ သံ ၂-၁၈၊ ၁၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အာရမ္မဏဘူတာ ဧဝ ယျုန္တိ အာရမ္မဏဘူတာဝ ဧဝယျုံ။

ပုထုဇ္ဇနဘူမိအာဒီသူတိ ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာသေက္ခဘူမီသု။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနဘူမိဝသေန သံဝရော၊ သေက္ခဘူမိဝသေန ပဟာနဘာဝနာ၊ အသေက္ခဘူမိဝသေန သစ္ဆိကိရိယာ၊ ပုထုဇ္ဇနဘူမိသေက္ခဘူမိဝသေန ဝါ ယထာရဟံ သံဝရပဟာနဘာဝနာ။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာ ဟိ သံဝရပဟာနဘာဝနာ ပုထုဇ္ဇနဿ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဣတရာ သေက္ခဿ၊ အသေက္ခဘူမိဝသေန သစ္ဆိကိရိယာ။ **နယတော ဒဿိတ**န္တိ "ယံ ဘိက္ခဝေ မယာ 'ဣဒံ န ကပ္ပတီ'တိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တံ စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ၊ အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ၊ တံ ဝေါ ကပ္ပတီ"တိအာဒိနာ[၁] နယဒဿနဝသေန ပကာသိတံ။ **သရာဂါဒိသံဝဏ္ဏန**န္တိ သရာဂါဒိဘာဝါယ သံဝဏ္ဏနံ။

အညမညံ သံသဋ္ဌတောတိ "သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စာ"တိ- အာဒိနာ သံကိလေသဘာဂိယာဒီနံ ပဒါနံ အညမညသံသဋ္ဌတော။ **အနေက- ဝိဓော**တိ ဒွါဒသဝိဓော ယာဝ ဒွါနဝုတာဓိကစတုသဟဿဝိဓောပိ အနေကပ္ပ- ကာရော။ **လောကိယသတ္တာဓိဋ္ဌာနာဒိသံသဋ္ဌတော**တိ **အာဒိ**သဒ္ဒေန လော- ကိယံ ဉာဏံ, လောကုတ္တရံ ဉာဏံ, လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ ဉာဏံ, လောကိယံ ဉေယျံ, လောကုတ္တရံ ဉေယျံ, လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ ဉေယျံ, လောကိယံ ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ, လောကုတ္တရံ ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ, လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စာတိအာဒိကော သမ္ဘဝန္တော ပဋ္ဌာနဘေဒေါ သင်္ဂဟိတော။ **ဥဘယတ္ထာ**တိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိကေ, လောကိယာဒိကေ စ။ **ယထာရဟ**န္တိ ယော ယော သံသဂ္ဂဝသေန ယောဇနံ အရဟတိ၊ သော သော ဓမ္မော။ သမ္ဘဝါဝိရောဓေနေဝ ဟိ ယောဇနာ။ န ဟိ "လောကိယံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ"န္တိ- အာဒိနာ ယောဇနာ သမ္ဘဝတိ။

တီသု ပိဋကေသု လဗ္ဘမာနဿာတိ တိဿော သင်္ဂီတိယော အာရုဠှေ တေ- ပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ ဥပလဗ္ဘမာနဿ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ဧတေန န ကေဝလံ သင်္ဂဟော ဧဝ ယထာဝုတ္တဘေဒါနံ ပဋ္ဌာနဘာဂါနံ နိဒ္ဒါရဏာယ ကာရဏံ၊ အထ ခေါ ပါဠိယံ ဒဿနဉ္စာတိ ဝိဘာဝေတိ။ တေနာဟ "**ယံ ဒိဿတိ တာသု တာသု ဘူမီသူ**"တိ။ "**တေနေဝ ဟိ**"တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ပါဠိယာနုဂမံ ဒဿေတိ။

သာသနပဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိ ၃-၃၄၉-ပိဋ္ဌေ။

နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓမ္မာဝတရဋ္ဌာနေတိ ဒေသန္တရတော အာဂန္တွာ သဒ္ဓမ္မဿ အဝ-တရဏောကာသဘူတေ သဒ္ဓမ္မဿဝနဓာရဏပရိစယပရိပုစ္ဆာမနသိကာရဗဟု-လာနံ နိဝါသဋ္ဌာနတံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ အတ္တနော ဝါ သန္တာနေ ပရိယတ္တိ-သဒ္ဓမ္မဿ အနုပ္ပဝေသနဋ္ဌာနတာယ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

နေတ္တိအဋ္ဌကထာယ လီနတ္ထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နေတ္တိဋီကာ နိဋ္ဌိတာ။

နေတ္တိဋီကာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အင်္ဂပါတုဘာဝံ	၄၄
အင်္ဂသန္တတာယ	၉၁
အင်္ဂါနိ	၆၁
အဇ္ဈာသယဝီတိဝတ္တော	၇၇
အဇ္ဈောသိတဝတ္ထုနော	၉၄
အဇ္ဈောသိတာ	၁၂၂
အဋ္ဌိတာ	၈၁
အညဝိဟိတာနံ	၇၆
အညာတော	၁၃၃
အဋ္ဌမကဿ	၇၃
အဋ္ဌမကော	၇၃
အတ္တာဓိနံ	၉၉
အတ္တဝိနိဿယော	၁၆
အတ္တာနုဋ္ဌံ	၈၃
အဓိဋ္ဌဇောတနာ	၂၄
အဓိကာရော	၉၃
အဓိဂမပညာယ	၅၃
အနဘိရတိ	၅၉
အနဝဋ္ဌာနံ	၉၀
အနုပ္ပဝေသိယန္တိ	၂၄
အနုဗုဇ္ဈိယမာနော	၁၀၈
အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ	၈၈
အနုမတိပုစ္ဆာ	၂၄
အနုမိနိတဗ္ဗာ	၁၃၀
အနုရူပဖလတာ	၂၄
အနုလောမနံ	၉၀
[အ]	
အနုသန္ဓိ	၃၈၊၅၀
အနုသောတဂါမီ	၁၃၈
အနုဿာဝနံ	၉၃
အန္တံ	၁၃၄
အန္တဒွယပရိဝဇ္ဇနံ	၇၅
အန္တော	၂၅
အန္ဝတ္ထသညတံ	၄၁
အန္ဝေသိတဗ္ဗော	၁၂၇
အပဏ္ဏကံ	၄၄
အပရိက္ခတဗ္ဗာ	၄၆
အပရိက္ခတော	၁၃၁
အပ္ပစ္စယော	၉၀
အဘိဇာနိတွာ	၅၅
အဘိနန္ဒနင္ဂေန	၅၉
အဘိနိဝိသန္တော	၄၄
အဘိနိဝေသော	၁၂၆
အဘိယာစိတော	၁၄
အဘိသင်္ခရဏတော	၈၄
အဘူတပုဗ္ဗတ္တာ	၇၇
အရိယသံဃော	၁၂
အရိယော	၁၂
အလက္ခိကော	၇၈
အလ္လီယနံ	၁၀၈
အဝိန္ဒိယံ	၈၃
အဝိပရီတတ္တော	၇၉
အဝိသံဝါဒနတော	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အသင်္ခေပဂတော	၇၇
အဿဒ္ဓိယေ	၉၀
အဿာဒေါ	၂၈၊၂၉၊၆၁
အဟံကာရော	၁၂၆
[အာ]	
အာကင်္ခမာနေန	၁၄
အာကဍ္ဎနဋ္ဌေန	၅၈
အာကာရော	၃၅
အာဏတ္တိ	၂၉
အာဒီနဝေါ	၂၈၊၂၉
အာပေါ	၈၁
အာဘာတေန	၅၇
အာရညကံ	၁၃၃
အာရမ္ဘော	၈၁
အာလောကဘူတော	၁၃၆
အာဝိဉ္ဆနတော	၁၃၇
အာသဇ္ဇနဋ္ဌေန	၇၈
အာသီသနဋ္ဌေန	၅၉
[ဣ-ဤ]	
ဣဉ္ဇိတံ	၅၈
ဣဉ္ဇနာ	၉၀
ဣဋ္ဌဘာဝတော	၁၀၂
ဤဟာဘာဝတော	၁၀၂
[ဥ]	
ဥက္ခိပတိ	၅၄
ဥဂ္ဃဋိတညူ	၄၃
ဥတ္တမံ	၁၀
ဥတ္တရိဒမထာယ	၈၃
ဥဒ္ဒေယျံ	၇၇
ဥပက္ကိလေသာ	၉၀
ဥပစယေ	၁၁၀
ဥပသေဝနံ	၁၁၃
ဥပါယော	၂၉
ဥပေါဋ္ဌါဋ္ဌော	၃၈
ဥဿဒါ	၁၃၄
ဥဿန္နတာယ	၈၁
[ဧ-ဩ]	
ဧကံသဗျာကရဏီယာ	၄၉
ဧကဗီဇီ	၁၆
ဧကဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟာ	၄၉
ဧကာဓာရံ	၅၀
ဧကာယနဘာဝံ	၁၄၅
ဧကောဒိဘာဝံ	၉၁
ဩကေဟိ	၁၄၄
ဩကပ္ပနတော	၁၀၄
ဩတရဏာ	၇၉
ဩပပစ္စယံ	၆၁
ဩဘာသဂတံ	၉၀
ဩလီယန္တိ	၁၄၃
[က]	
ကတာဝိဘူမိ	၁၀၅
ကမော	၂၅
ကမ္မဋ္ဌာနဿ	၆၁
ကမ္မပစ္စယတာယ	၁၀၃
ကမ္မယောဂ္ဂံ	၉၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကမ္မသမာဒါနာ	၉၇
ကရုဏာ	၂၃
ကသိဏာယတနာနိ	၁၁၀
ကာမပဋိသံယုတ္တော	၉၄
ကာမာ	၄၄
ကာယသက္ခိ	၁၄၇
ကာယေ	၁၀၉
ကာရဏံ	၈၄
ကိစ္စတော	၄၀
ကိဉ္စနံ	၁၃၂
ကုသလော	၁၀၅
ကောလံကောလော	၁၄၆
[ခ-ဂ-ဃ]	
ခလုင်္ကဿော	၈၃
ခေတ္တံ	၁၂
ခေပနာ	၆၉
ခေပေတဗ္ဗာဘာဝေန	၁၀၇
ဂမနံ	၁၂၈
ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ	၁၅
ဂမ္ဘီရနေမော	၁၄၃
ဂုဏသမ္ပတ္တိ	၉၃
ဂေါဋ္ဌာ	၁၂၈
ဃဋိတမတ္တံ	၄၃
[စ]	
စက္ခုနာ	၈၇
စရဏာနိ	၉
စရိတံ	၁၄၉
စလနာယ	၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဆ-ဇ]	
ဆန္ဒတာ	၉၃
ဇာတိ	၈၂
[ဉ-ဌ]	
ဉာဏဝိသေသော	၂၂
ဉာဏနိဗ္ဗိဒါ	၅၉
ဉာဏုတ္တရဿ	၇၃
ဉေယျံ	၄
ဉေယျသာဂရော	၄
ဌိတိံ	၁၄
[တ-ထ]	
တတွကထာ	၃၉
တထာဘူတာ	၆၇
တဒနုက္ကမေနေဝ	၃၈
တမော	၁၃၆
တိဗ္ဗော	၁၁၁
တေဇေတွာ	၁၁၀
တေဇော	၈၁
တေဓာတုဣဿရော	၆၈
ထာမဂတော	၉၆
[ဒ]	
ဒဿနံ	၉၁
ဒဿနပရိညာ	၅၄
ဒါနမုခေန	၁၃၃
ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ	၂၄
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၁၄၇
ဒိဗ္ဗံ	၉၇
ဒုက္ခိန္ဒြိယံ	၁၄၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ-ဓ]	
ဒုဋ္ဌာသိတာ	၁၃၁
ဒွိဒိသာ	၁၁၀
ဓမ္မစိန္တာ	၇၄
ဓမ္မဇ္ဈောသာနံ	၇၆
ဓမ္မနန္ဒီ	၇၆
ဓမ္မပေမံ	၇၆
ဓမ္မော	၁၀
ဓာရယိတဗ္ဗာ	၈၁
ဓုရံ	၁၄၇
[န]	
နန္ဒူပသေစနံ	၁၁၃
နယော	၅
နာထော	၄
နာနတ္တသညာ	၉၁
နိဂ္ဂဏှတိ	၁၂၀
နိဒ္ဒေသော	၃၅
နိပုဏာဂမ္ဘီရဝိစိတြနယာ	၅
နိဗ္ဗစနံ	၃၅
နိဗ္ဗတ္တနံ	၄၆
နိဗ္ဗိဒါ	၁၂၆
နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ	၈၇
နိမ္မဒါ	၁၄၅
နိယမေတွာ	၂၃
နိဿရဏံ	၂၈၊၂၉
နိဿရတိ	၂၆
နေတဗ္ဗာ	၄၅
နေတ္တိ	၁၄
နေရယိကော	၁၃၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပစ္စတ္တနိယတော	၇၃
ပစ္စဝေက္ခဏာ	၈၃
ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ	၂၂
ပဋိဝိဘတ္တသဘာဝေ	၃၈
ပဋိသောတဂါမီ	၁၃၈
ပဌမဿ	၇၃
ပဏီတော	၉၁
ပထဝီ	၈၁
ပထဝီကာယံ	၆၃
ပဒတ္ထော	၂၅
ပဒါဘိဟိတံ	၃၅
ပဒုမုတ္တရနာထဿ	၁၄
ပဒေဟိ	၃၅
ပဓာနံ	၅၁
ပဓာနဝီရိယံ	၅၄
ပပဉ္စေန္တော	၁၂၃
ပဗ္ဗဇိတော	၄၄
ပယောဂပရက္ကမော	၅၄
ပယောဇနံ	၃၈
ပရာနုဝတ္တိယာ	၄၃
ပရိပူရေန္တော	၉၂
ပလိဗောဓော	၁၃၂
ပါရဂူ	၁၃၅
ပိယာယိတဗ္ဗဇာတိယံ	၆၀
ပိဟိတံ	၁၄၄
ပုညံ	၁၀၅
ပုညက္ခေတ္တံ	၁၂
ပေဋကေ	၁၈
ပေဋကောပဒေသော	၁၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဖ-ဗ]	
ဖန္ဒနာ	၉၀
ဖဿပစ္စယာ	၆၁
ဖုဋ္ဌန္တော	၁၄၇
ဗန္ဓနမ္ဘေန	၅၉
ဗာလျံ	၀၃
[ဘ]	
ဘဝင်္ဂဝုဋ္ဌာနံ	၉၆
ဘာဝနာမယံ	၁၀၅
ဘာသတိ	၁၀၁
ဘေဒကထာ	၃၉
[မ]	
မဇ္ဈိမာနံ	၁၀၅
မထေန္တိ	၄၄
မနာပိကေန	၁၂၄
မနုဿတ္တံ	၉၃
မနုဿူပစာရံ	၉၇
မမံကာရော	၁၂၆
မဟန္တာနံ	၉၂
မဟာကာရုဏိကော	၃
မဟာသာဝကာ	၁၅
မာရဗန္ဓနံ	၀၇
မာရဿ	၀၇
မိစ္ဆာပဋိပဒါ	၆၀
မုဒိတော	၁၃၂
[ယ]	
ယညဥပက္ခရော	၁၄၅
ယထာဘူတဉာဏံ	၀၉
[ယ]	
ယထာလက္ခဏံ	၄၁
ယာစယောဂေါ	၁၃၂
ယာထာဝသရသလက္ခဏံ	၀၂
ယောနိ	၀၁
[ရ-လ]	
ရဇ္ဇမိဿကံ	၁၄၄
ရတနတ္တယံ	၁၃
ရုစာယ	၆၁
ရူပံ	၀၇
ရူပမ္မပရိညာယ	၀၅
ရောမော	၁၄၅
လက္ခဏံ	၂၅
လက္ခဏာတော	၄၀
လပနံ	၁၃၂
လိင်္ဂသမ္ဗန္ဓိ	၉၃
လောကတော	၁၀
[ဝ]	
ဝဋ္ဋေတွာ	၁၆
ဝဍ္ဎိယမာနေသု	၅၄
ဝမိတံ	၉၃
ဝနတိ	၀၄
ဝနီယတိ	၀၄
ဝနုတေ	၀၄
ဝန္ဒေ	၅
ဝသိပ္ပတ္တော	၁၅
ဝါကျဘေဒေ	၄၇
ဝါဒါနုဝါဒါ	၇၅
ဝါယော	၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိစိတြာ	၅
ဝိစိနာတိ	၁၃၁
ဝိဇ္ဇမာနေ	၁၀၉
ဝိဇ္ဇာ	၉
ဝိတ္ထတဋ္ဌေန	၁၄၂
ဝိနယော	၅၆
ဝိနိပါတဘယံ	၉၉
ဝိန္ဒတိ	၁၃၄
ဝိပုလံ	၁၃၁
ဝိဘူတရူပံ	၈၃
ဝိမတိစ္ဆေဒနာ	၂၄
ဝိရူပရူပေန	၄၄
ဝိဝဋ္ဋံ	၁၁၀
ဝိဝေကံ	၈၂
ဝိသံ	၅၉
ဝိသံဟရတိ	၅၉
ဝိသက္ကတိ	၅၈
ဝိသင်္ခါရော	၈၇
ဝိသတ္တိကာ	၅၈
ဝိသဖလာ	၅၉
ဝိဟိံသာ	၉၄
ဝေဒနာပရိညာယ	၈၅
ဝေရံ	၁၀၅
ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော	၇၇
ဝေါဒါနပက္ခံ	၆၉
[သ]	
သံကိလေသပက္ခော	၃၃
သံကိလေသဘာဂိကံ	၁၂၉
သံဃသုဋ္ဌုတာယ	၇၄
သံယမတော	၁၀၅
သက္ကာယဒဿနမုခေန	၁၀၉
သင်္ကောစော	၆၃
သင်္ခါ	၈၁
သင်္ခါရပရိညာယ	၈၅
သင်္ခါရော	၅၂
သစ္စာပေက္ခာယ	၃၃
သညာပရိညာယ	၈၅
သတ္ထာရဒဿနံ	၉၃
သတ္တုပ္ပဓာနံ	၃၅
သဒ္ဓမ္မနယကောဝိဒါ	၃၃
သဒ္ဓမ္မနေတ္တိ	၁၄
သဒ္ဓါဓိမုတ္တော	၁၄၇
သဒ္ဓါနုသာရီ	၁၄၇
သန္တပ္ပတိ	၈၂
သန္တာပနဋ္ဌေန	၅၈
သန္ဓာဝိတွာ	၁၄၆
သဗ္ဗတ္ထိကာ	၆၃
သမတိက္ကမတိ	၉၁
သမတိက္ကမနံ	၁၄၅
သမတ္ထေတိ	၄၇
သမာဒါနာနိ	၉၇
သမာဓာတဗ္ဗော	၃၈
သမာဓိယန္တိ	၂၄
သမုဒနံ	၁၃၇
သမ္ပတမာနာ	၁၈
သမ္ပဒါယာ	၅၆
သမ္ဗာဓာ	၁၃၁
သမ္ဘဝေသိနော	၆၆
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတော	၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သမ္ဗောဟော	၈၃
သရသော	၈၂
သရိတာနိ	၅၈
သလ္လုဗ္ဗာဟနံ	၁၃၃
သာဂရော	၄
သာတဘာဝတော	၁၀၂
သာဘာဝိကာ	၇၇
သာမညံ	၄၄
သာမညတော	၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သိနေဟနံ	၅၉
သိနေဟိတာနိ	၅၈
သုခုမာနံ	၁၀၅
သုတစိန္တာမယဉာဏေသု	၄၆
သုဝိသုဒ္ဓံ	၁၆
သေယျော	၄၄
[ဟ]	
ဟုရံ	၆၇
ဟေတု	၅

နေတ္တိဋီကာယ

သောဓနပတ္တံ

ပိဋ္ဌေ	ပန္တိယံ	အသုဒ္ဓပါဌော	သုဒ္ဓပါဌော
၉	၁၄	တာယ သဒ္ဒါယ အဝူပသန္တာယ	တာယ သဒ္ဓါယ အဝူပသန္တာယ [အံ-ဋ္ဌ ၁-၃၂၉-ပိဋ္ဌေ]
၁၀၄	၉	နန္ဒိယံ	နိန္ဒိယံ

ခုဒ္ဒကနိကာယ

နေတ္တိဝိဘာဝနီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ယဇိတဗ္ဗံ ယဇိတွာန၊ နမိတဗ္ဗံ နမာမဟံ။
ယဇနာဒျာနုဘာဝေန၊ အန္တရာယေ ဇဟံ သဒါ။

ယေန ယာ ရစိတာ နေတ္တိ၊ ယေန သာ အနုမောဒိတာ။
ယေဟိ သံဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ တေသာနုဘာဝနိဿိတော။

ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ သရိတွာန၊ လီနာလီနာနုသန္ဓျာဒိံ။
ကရိဿံ ဇိနသုတ္တာနံ၊ ဟိတံ နေတ္တိဝိဘာဝနံ။

အပ္ပမေယျဂုဏော **မဟာ-ဓမ္မရာ**ဇဝှယော ဘဝေ။
အစ္ဆရိယော အဗ္ဘုတော ယော၊ ဗောဓိသမ္ဘာရပူရဏော။

နာနာရဋ္ဌိဿရိဿရော၊ သေဋ္ဌော သာသနပဂ္ဂဟော။
ပါသံသရာဇပါသံသော၊ နရာစိန္တေယျစိန္တကော။

စိန္တိတကာရကော ရာဇာ၊ သိရိဋ္ဌိမာလပါလကော။
အဇေယျဇေယျကော မဟာ-စေတျာဒိကာရကော သဒါ။

အဿာမစ္စေန ဗျတ္တေန၊ ဇိနစက္ကဟိတတ္ထိနာ။
အနန္တသုတိနာမေန၊ သက္ကစ္စံ အဘိယာစိတော။

ကာမံ သံဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ ထေရာသဘေဟိ ဂမ္ဘီရာ။
ဂမ္ဘီရတ္ထာ တု ဇာနိတုံ၊ ဇိနပုတ္တေဟိ ဒုက္ကရာ။

တသ္မာ ယာစိတာနုရူပေန၊ ကရိဿံ သာဒရံ သုဏ။
သိဿသိက္ခနယာနုဂံ၊ ယောဂ္ဂံ နေတ္တိဝိဘာဝနန္တိ။

၁-သင်္ဂဟဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

တတ္ထ ယဿ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟဿ နဝင်္ဂဿ သတ္ထုသာသနဿ ဝရဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ယံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ ကာတုကာမော၊ တဿ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ နိဿယံ ဝိသယဘူတံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဟိတံ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဧဝ ဝါ သလောကပါလေန တိလောကေန သဒါ ပူဇေတဗ္ဗဿ ဧဝ နမဿိတဗ္ဗဿ စ နရုတ္တမဿ သတ္ထုနော သာသနဝရံ ဝိဒူဟေဝ ဉာတဗ္ဗံ၊ ဧတံ သာသနဝရံ တာဝ ဒဿေန္တော တံဇနကေန, တံဝိဇာနကဝိဒူဟိ စ နိယမေတုံ, ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနဉ္စ ကာတုံ—

“ယံ လောကော ပူဇယတေ၊ သလောကပါလော သဒါ နမဿတိ စ။
တဿေတ သာသနဝရံ၊ ဝိဒူဟိ ဉေယျံ နရဝရဿာ”တိ—

ပဌမဂါထမာဟ။

ဣမာယ ဟိ ပဌမဂါထာယ **“ဧတံ သာသနဝရံ ဉေယျ”**န္တိ ဧတ္တကမေဝ ကေန္တတော ကရဏဝိသေသဘာဝေန အဓိပ္ပေတံ ဧတေနေဝ ဝိသေသကရဏေန ကေန္တာဓိပ္ပေတနေတ္တိဝိသယသာသနဝရဿ ဒဿိတတ္တာ။ ကေန္တာဓိပ္ပေတသာသနဝရမေဝ နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာယ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတ္တာ ဝိသယံ တေနေဝ ဝက္ခတိ **အဋ္ဌကထာစရိယော**—

‘‘ဧတံ ဉာဒါနိ အမှေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗဟာရနယပဋ္ဌာနဝိစာရဏဝိသယဘူတံ သာသနံ အာဒိကလျာဏတာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဝရံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ နိပုဏဉာဏဂေါစရတာယ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယမေဝါ’’တိ[၁] စ,

“ဧတံ တိဝိဓမ္ပိ ‘သာသနဝရ’န္တိ ပဒေန သင်္ဂဟိတွာ တတ္ထ ယံ ပဌမံ၊ တံ ဣတရေသံ အဓိဂမူပါယောတိ သဗ္ဗသာသနမူလဘူတံ, အတ္တနော ပကရဏဿ စ ဝိသယဘူတံ ပရိယတ္တိသာသနမေဝါ”တိ[၂] စ,

---

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇-ပိဋ္ဌေ။

၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀-ပိဋ္ဌေ။

“ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ ‘သာသနဝရံ ဝိဒူဟိ ဉေယျ’န္တိ၊ တတ္ထ နေတ္တိ-သံဝဏ္ဏနာယ ဝိသယဘူတံ ပရိယတ္တိဓမ္မမေဝ ပကာရန္တရေန နိယမေတွာ ဒဿေတု”န္တိ[၁] စ။

တတ္ထ ပရိယတ္တိသာသနဿာပိ မူလံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “**သဗ္ဗသာသနမူလဘူတ**”န္တိ၊ ဧတေန ကမ္မသာဓနေနပိ အဓိပ္ပေတတ္ထေ သိဒ္ဓေ နာနာဝိဓသာဓ**ကေ**ဝစနံ နာနာဝါဒါနံ အနေကာကာသကရဏတ္ထာယ ကတံ။ သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာ ပန သာသနဿ ဝိသေသဒေသကနရဝရသဒ္ဒေန ဝါ ပရိဒီပကတ္ထဘာဝေန ဝါ ဒီပိတာ အဝိနာဘာဝတော။ သာသနဝရဿ ပန ဇနကသမ္ဗန္ဓိပေက္ခတ္တာ “**နရဝရဿာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တေန စ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော သာသနဝရဇနကော ဝါစကတ္ထသမ္ဗန္ဓိဘာဝေန ဝုတ္တော။ အနညသာဓာရဏမဟာကရုဏာသဗ္ဗညုတညာဏာဒိဂုဏဝိသေသာ ပန ဇနကသမ္ဗန္ဓိဘူတဿ နရဿ ဝိသေသကေန ဝရသဒ္ဒေန ဝါ ပရိဒီပကတ္ထဘာဝေန ဝါ ဒီပိတော။

ကိံ နု ခေါ သာသနဝရဇနကော နရဝရော ပရမတ္ထောဝ, ဥဒါဟု ပူဇနီယော စေဝ နမဿနီယော စာတိ ဝုတ္တံ “**ယံ လောကော ။ပ။ နမဿတိ စာ**”တိ၊ တေန သာသနဝရဇနကော နရဝရော ပရမတ္ထောဝ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ သလောကပါလေန လောကေန သဒါ သဗ္ဗကာလေသု ပူဇနီယော စေဝ နမဿနီယော စာတိ ဝိသေသိတော ထောမိတောတိ။

ဧတ္ထ စ ပူဇနနမဿနစေတနာဝါစကေန ဝါ ပူဇနနမဿနသဒ္ဒေန ဖလူပစာရတော ပုညမဟတ္တသင်္ခါတော ပူဇနီယဘာဝေါ စေဝ အာသဝက္ခယညာဏပဒဋ္ဌာနသဗ္ဗညုတညာဏာဒိဂုဏသင်္ခါတော နမဿနီယဘာဝေါ စ ဒီပကတ္ထဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဒီပိတော။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာစရိယော** “ဘဂဝတော သဒေဝကဿ လောကဿ ပူဇနီယဝန္ဒနီယဘာဝေါ, အဂ္ဂပုဂ္ဂလဘာဝေါ စ ဝုတ္တမာနေန ဂုဏဝိသိဋ္ဌတံ ဒီပေတီ”တိအာဒိ[၂]။

တာဒိသဿ နရဝရဿ တာဒိသံ သာသနဝရံ ကိံ ယေန ကေန**စိ** ဝိညေယျန္တိ ဝုတ္တံ “**ဝိဒူဟိ**”တိ၊ တေန တိပိဋကဓရော အရိယဘူတာ ပဏ္ဍိတာ ဝါစကတ္ထဘာဝေန ဂဟိတာ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃဂုဏာ ပန ဝဒ္ဓာတုဝစနေန ဝါ ဒီပကတ္ထဘာဝေန ဝါ ဒီပိတာတိ။ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဒီပိတေ ရတနတ္တယဂုဏေ သန္ဓာယ “ဧဝံ ပဌမဂါထာယ သာတိသယံ ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနံ ကတွာ”တိ[၃] ဝက္ခတိ၊ န ဂါထာယ နိရဝသေသတ္တော။ တတ္ထ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝဉှိ ဧဝံ သာသနဝရဒဿနဘူတာယ ပဌမဂါထာယာတိ အတ္ထောဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အပရေ ပနာစရိယာ "ဣမာယ ပဌမဂါထာယ ဧကန္တတော အဓိပ္ပေတာနာဓိပ္ပေတဝစနာနိ စေဝ ဝါစကတ္ထဒီပကတ္ထဝိသေသာနိ စ သင်္ဂယှ အဝိစာရေတွာ 'ဧဝံ ပဌမဂါထာယ သာတိသယံ ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနံ ကတွာ'တိ ဝစနဿာယံ နိဿာယ သာတိသယံ ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနံ ကာတုံ 'ယံ လောကောတျာဒိမာဟာ'တိ စ သာတိသယရတနတ္တယဂုဏော ဒဿေန္တော 'ယံ လောကောတျာဒိမာဟာ'တိ" စ ဝဒန္တိ၊ တေသံ ဝါဒေါ အမှာကံ နက္ခမတိ၊ ကာရဏံ ပန မယာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနုသာရေန ဉာတဗ္ဗန္တိ အယံ ပဒါနုက္ကမာနုရူပါနုသန္ဓျတ္ထော။

အထ ဝါ ဧကံ သမယံ ဇမ္ဗုဝနသဏ္ဍေ နိသီဒိတွာ သိဿာနံ ဟိတံ စိန္တေန္တော အတ္တနော အဘိနီဟာရသမ္ပတ္တိံ ပဿန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပသံသိတော မဟာကစ္စာယနော သတ္ထာရာ အနုမောဒိတံ သာသနာယတ္တံ နဝင်္ဂသတ္ထုဝဏ္ဏနံ သောဠသဟာရာဒိအနေကတ္ထုဝိဓံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ အာရဘန္တော "**ယံ လောကော**"တျာဒိမာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရံ နေတ္တိပ္ပကရဏဘူတံ သောဠသဟာရာတျာဒိကံ အာရဘိတဗ္ဗံ၊ တံ အနာရဘိတွာ ကသ္မာ နေတ္တိပ္ပကရဏတော ဗဟိဘူတံ "ယံ လောကော"တျာဒိကံ အာရဘိတဗ္ဗံ၊ သေယျထာပိ အမ္ဗံ ပုဋ္ဌော လဗုဇံ ဗျာကရေယျ၊ လဗုဇံ ပုဋ္ဌော အမ္ဗံ ဗျာကရေယျ၊ ဧဝမေဝ နေတ္တိပ္ပကရဏမာရဘန္တော အညံ အာရဘတီတိ? တထာပိ ယဿ ယထာဝုတ္တဿ သာသနဝရဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ယံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ ကာတုကာမော ယဿ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယဘူတံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဟိတံ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဧဝ ဝါ တံ သာသနဝရံ တာဝ ဒဿေန္တော တံဇနကေန, တံဝိဇာနနကဝိဒူဟိ စ နိယမေတုံ, ရတနတ္တယဂုဏပရိဒီပနဉ္စ ကာတုံ "**ယံ လောကော**"တျာဒိမာဟ။ အယံ လီနတ္ထရုစောဒနာသဟိတော အနုသန္ဓျတ္ထော။

"ယံ လောကော ပူဇယတေ၊ သလောကပါလော သဒါ နမဿတိ စ။
တဿေတ သာသနဝရံ၊ ဝိဒူဟိ ဉေယျံ နရဝရဿာ"တိ—

နိဂ္ဂဟိတလောပံ ကတွာ ရစိတာ ဂါထာ အရိယာသာမညလက္ခဏေန သမ္ဗန္ဓာ။ ကထံ? ပုဗ္ဗဒ္ဓေ တိံသ မတ္တာ၊ အပရဒ္ဓေ သတ္တဝီသ မတ္တာ။ သမ္ပိဏ္ဍိတာ သတ္တပညာသ မတ္တာဝ ဘဝန္တိ။ အက္ခရာနံ ပန ဣမိဿံ ဂါထာယံ သတ္တတိံသ။ တေသု ဂရုက္ခရာ ဝီသတိ၊ လဟုက္ခရာ သတ္တရသ ဘဝန္တိ။ "တဿေတံ သာသနဝရ"န္တိ ပန သာနုနာသိကံ ဝိရုဇ္ဈတိ။

တတ္ထ နိဒ္ဒေသဋ္ဌော အဋ္ဌကထာနုသာရေန ဝိဇာနိတဗ္ဗော။ **သလောကပါလော** သဗ္ဗော သတ္တလောကော သက္ကစ္စံ သဗ္ဗညုတညာဏာဒိအနေကဂုဏာနုဿရဏေန ဝါ ပူဇေတဗ္ဗပူဇနေန ဝါ ပဋိပတ္တိပူဇနေန ဝါ **သဒါ** သဗ္ဗကာလေသု သက္ကစ္စံ **ယံ** နရဝရံ **ပူဇယတေ** စေဝ **နမဿတိ စ၊ တဿ** ပူဇေတဗ္ဗဿ စေဝ နမဿိတဗ္ဗဿ စ သတ္ထုနော **နရဝရဿ** တိလောကဂ္ဂဿ မယာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဟိတံ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဝေ ဝါ **ဝိဂ္ဂဟော ဌေယျံ** ဉာတဗ္ဗံ။ နိပုဏဉာဏဂေါစရံ **တံ** မယာ ဗုဒ္ဓယံ ဌပိတံ **သာသနဝရံ** မယာ အာရဘိတဗ္ဗဿ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယန္တိ ပဌမံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဒဿေတွာ တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘူတံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ အဟံ အာရဘိဿာမိ၊ တံ တုမှေ သာဓုကံ သုဏာထ မနသိ ကရောထာတိ သမုဒါယယောဇနာ, အဝယဝယောဇနာပိ ကာတဗ္ဗာ။

ကထံ? “**သလောကပါလော လောကော**”တိ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန ယောဇနာ။ လောကပါလော ဝဇ္ဇေတွာ အဝသေသော လောကော စ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ လောကပါလသဟိတော လောကောတိ ဝိသေသေတိ။ “**လောကော ပူဇယတေ စေဝ နမဿတိ စာ**”တိ ကတ္တုကာရကအာချာတကိရိယာဘာဝေန ယောဇနာ “ယော ကရောတိ၊ သ ကတ္တာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ယော လောကော ကာရကော၊ သော ကတ္တာ ဟောတု။ ယော လောကော ပူဇယတေ စေဝ နမဿတိ စ၊ ကထံ သော ကတ္တာတိ? “ယော ကရောတိ၊ သ ကတ္တာ”တိ ဝုတ္တဿ “ယော ကရောတိ ကိရိယံ နိပ္ဖါဒေတိ၊ သော ကိရိယာနိပ္ဖါဒကော ကတ္တာ”တိ အတ္ထသမ္ဘဝတော သယနဘုဉ္ဇနာဒိသဗ္ဗကိရိယာနိပ္ဖါဒကော ကတ္တာယေဝ ဟောတိ။ အယန္တု လောကော ပူဇနနမဿနကိရိယာနိပ္ဖါဒကောယေဝါတိ။ ကထံ အယံ လောကော ကိရိယာနိပ္ဖါဒကောတိ? “**လောကော**”တိ သတ္တပညတ္တိယာ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာယပိ ပညာပေတဗ္ဗာ သန္တာနေ ပဝတ္တမာနော ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော ယထာရဟံ ဟေတာဓိပတိသဟဇာတာဒိပစ္စယေန ပစ္စယော နိပ္ဖါဒကော ဘဝေ။ ဧဝံ လောကဿ ကတ္တုကာရကဘာဝေါ ဝိဇာနိတဗ္ဗောတိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ယောဇနာ။ ဧသ နယော တီသု ပိဋကေသုပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု။

“**ယံ နရဝရံ ပူဇယတေ စေဝ နမဿတိ စာ**”တိ ကမ္မကာရကအာချာတကိရိယာဘာဝေန ယောဇနာ “ယံ ကရောတိ၊ တံ ကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ယံ ကာတဗ္ဗံ၊ တံ ကမ္မံ ဟောတု။ ယံ ပူဇယတိ စေဝ နမဿတိ စ၊ ကထံ တံ ကမ္မန္တိ?

“ယံ ကရောတိ၊ တံ ကမ္မ”န္တိ သုတ္တဿ “ယံ ကရောတိ ကိရိယာယ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ကိရိယာယ သမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ကမ္မ”န္တိ အတ္ထသမ္ဘဝတော ကရဏဝါစကဝစနီယာဒိသဗ္ဗကိရိယာယ သမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ကမ္မံ ဟောတဗ္ဗော။ အယဉှိ နရဝရော ပူဇနနမဿနကိရိယာယ ဝါစကဝစနီယဘာဝေန သမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗောယေဝါတိ။ ကထံ အယံ နရဝရော ဝစနီယောတိ? ပူဇနနမဿနစေတနာယ အာရမ္မဏကရဏဝသေန နရဝရော ဝစနီယော၊ စေတနာ ဝါစကာ၊ ဧဝံ ဝါစကဝစိတဗ္ဗဘာဝေါ ဟောတဗ္ဗော။ “**ယံ နရဝရ**”န္တိ ပဒတ္တိယာ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာယပိ ပညာပေတဗ္ဗာ သင်္ခါရာနံ ဝသေန ပဝတ္တမာနော လောကိယလောကုတ္တရဂုဏသဟိတော ခန္ဓပဉ္စကော ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ယောဇနာ။ သော နယော တီသု ပိဋကေသု ဝေရူပေသု ဌာနေသု။

“**တဿ နရဝရဿာ**”တိ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန ယောဇနာ။ နရဝရော နာမ နိမန္တိတဗ္ဗာဒိကော န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ပူဇေတဗ္ဗော နမဿိတဗ္ဗော ဧဝါတိ ဝိသေသေတိ။ တဿ ပူဇေတဗ္ဗဿ စေဝ နမဿိတဗ္ဗဿ စ နရဝရဿ သာသနဝရန္တိ ဇညဇနကဘာဝေန ယောဇနာ။ သာသနဝရံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကဗုဒ္ဓရာဇရာဇာဒီနံ သာသနဝရံ န ဟောတိ၊ ပူဇေတဗ္ဗဿ စေဝ နမဿိတဗ္ဗဿ စ နရဝရဿ တိလောကဿေဝ သာသနဝရန္တိ နိယမေတိ။

“**ဝိညူဟိ ဉေယျ**”န္တိ ကတ္တုကာရကကိတကိရိယာဘာဝေန ယောဇနာ။ ကတ္တုဘာဝေါ ဟေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။ “**ဝိညူဟီ**”တိ သတ္တပဒတ္တိယာ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာယပိ ပညာပေတဗ္ဗာ သင်္ခါရာနေ ပဝတ္တမာနော သာသနဝရေ သမ္မောဟဓံသကဉာဏသဟိတော ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော ယထာရဟံ ဟေတာဓိပတိသဟဇာတာဒိပစ္စယေန ပစ္စယော နိပ္ဖါဒကော ဘာဝေါ။ ဉာ-ဓာတိဓာတုယာ အတ္ထဘူတံ ဉာဏံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နိပ္ဖါဒေယျံ ဘာဝေါ၊ ဧဝံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန ယောဇနာ။

“**ဉေယျံ သာသနဝရ**”န္တိ ဝိသေသနဝိသေသျဘာဝေန ယောဇနာ။ သာသနဝရံ နာမ န ယေန ကေနစိ ဉေယျံ၊ အထ ခေါ ဝိညူဟေဝ သဏှသုခုမဉာဏေန ဉေယျံ သာသနဝရန္တိ ဝိသေသေတိ။

“**ဧတံ သာသနဝရ**”န္တိ ဝိသေသနဝိသေသျဘာဝေန ယောဇနာ။ သာသနဝရံ နာမ မယာ ဗုဒ္ဓိယံ အဋ္ဌပိတံ အပ္ပဝတ္တေတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ မယာ ဣဒါနိ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယဘာဝေန ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိဝတ္တမာနံ ဌပေတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ

သာသနဝရန္တိ ဝိသေသေတိ။ ဧတံ သာသနဝရံ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယန္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တေနာဟ “ဧတံ ဉာဒါနိ အမှေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗဟာရနယပဋ္ဌာနဝိစာရဏာဝိသယဘူတံ သာသန”န္တိ[1]။ ဣစ္စေဝံ နေတ္တိယာ ပဌမဂါထာယ သင်္ခေပေန ယောဇနတ္ထော သမတ္တော။

တတ္ထ **ယန္တိ** အနိယမနရဝရဿ သတ္ထုနော ဝါစကံ ပယောဂဝသေန သဗ္ဗနာမံ။ အနိယမော စ ပူဇနနမဿနကိရိယာယ အနိယမိတတ္တာ ဝုတ္တော၊ န နရဝရတော အညသတ္တဿ သမ္ဘဝတောတိ။ ဧသ နယော သေသာနိယတေသုပိ တီသု ပိဋကေသု။ လောကိယန္တိ ဧတ္ထ ပုညာပုညာနိ, တဗ္ဗိပါကော စာတိ **လောကော**။ ဧတ္ထ သတ္တနိကာယေ ပုညာပုညာနိ လောကိယန္တိ ပဝတ္တန္တိ, တဗ္ဗိပါကော စ လောကိယတိ ပဝတ္တတိ၊ ဣတိ သတ္တနိကာယဿ ပုညာပုညာနံ, တဗ္ဗိပါကဿ စ ပဝတ္တနဿ အာဓာရဘာဝတော “ဧတ္ထ”တိပဒေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော သတ္တနိကာယော **လောကော** နာမ။ **ပူဇယတေ**တိ ဝိဂ္ဂဟဝိရဟိတံ အာချာတပဒံ၊ သက္ကစ္စံ ပူဇနံ ကရောတိ။

လောကံ ပါလေန္တီတိ **လောကပါလာ**၊ ပုညာပုညာနဉ္စေဝ တဗ္ဗိပါကဿ စ ပဝတ္တနာဓာရတ္တာ လောကာ စ။ ကေ တေ? စတ္တာရော မဟာရာဇာနော၊ ဣန္ဒယမဝရုဏကုဝေရာ ဝါ၊ ခတ္တိယစတုမဟာရာဇသက္ကသုယာမသန္တုသိတသုနိမ္မိတပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိမဟာဗြဟ္မာဒယော ဝါ။ ပါလနဉ္စေတ္ထ ဣဿရိယာဓိပစ္စေန တံတံသတ္တလောကဿ အညမညဝိဟေသနနိဝါရဏာဒိအာဏာပဝတ္တာပနယသပရိဝါရဋ္ဌာနန္တရာဒိနိယျာဒနာ၊ သဟ လောကပါလေဟိ ယော ဝတ္တတီတိ **သလောကပါလော**။ အထ ဝါ ယေ ဟိရောတ္တပ္ပါ လောကံ ပါလေန္တိ၊ ဣတိ ပါလနတော တေ ဟိရောတ္တပ္ပါ **လောကပါလာ**။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ သုက္ကာ ဓမ္မာ လောကံ ပါလေန္တီ”တိ[2]။ လောကပါလေဟိ ဟိရောတ္တပ္ပေဟိ သမန္နာဂတော လောကော **သလောကပါလော** နာမ။ ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နော ဟိ သပ္ပုရိသော လောကော သက္ကစ္စံ သဒါ သဗ္ဗကာလေသု ပူဇယတိ စေဝ နမဿတိ စ ပါပဟိရိဇိဂုစ္ဆနတော, ဓမ္မစ္ဆန္ဒဝန္တတာယ စ။

အထေ ပန ပူဇေန္တာ နမဿန္တာပိ ကဒါစိယေဝ ပူဇေန္တိ နမဿန္တိ၊ န သဗ္ဗဒါတိ။ **သဒါ**တိ ပူဇနနမဿနကာလဝါစကဝိဂ္ဂဟဝိရဟိတံ ဝိကပ္ပနာမံ၊ သဗ္ဗနာမံ ဝါ။ **နမဿတီ**တိ ဝိဂ္ဂဟဝိရဟိတံ အာချာတပဒံ၊ သက္ကစ္စံ နမဿနံ ကရောတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇-ပိဋ္ဌေ။

၂-အံ ၁-၅၃၊ ခု ၁-၂၁၉-ပိဋ္ဌေသု။

တဿေတာတိ ဧတ္ထ **တဿာ**တိ နိယမဝါစကံ ပယောဂဝန္တသဗ္ဗနာမံ ဝိဂ္ဂဟဝိရဟိတမေဝ။ နိယမော စ ပူဇနနမဿနကိရိယာယ ဝိသေသိတော၊ တသ္မာ တဿ ပူဇနနမဿနကိရိယာယ နိယမိတဗ္ဗဿ ပူဇေတဗ္ဗဿ နမဿိတဗ္ဗဿ နရဝရဿာတိ အတ္ထော ယုတ္တောဝ။ သေသန္နိယမေသု အညေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဧတန္တိ** အာစရိယေန ဝိဘဇိတဗ္ဗဟာရနယပဋ္ဌာနဝိစာရဏာဝိသယဘူတဿ သာသနဝရပရာမသနံ ပယောဂဝန္တသဗ္ဗနာမံ ဝိဂ္ဂဟဝိရဟိတံ။

သာသတိ ဧတေနာတိ **သာသနံ၊** ဧတေန နဝဝိဓသုတ္တန္တေန, နဝဝိဓသုတ္တန္တသဟိတေန ဝါ ဝရေန သဗ္ဗေန သမတ္တေ ဝေနေယျေ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ တိဝိဓယာနမုခေန ယထာရဟံ သတ္ထာ သာသတိ အနုသာသတိ ဝိနေတိ။ ဣတိ သာသနာနုသာသနကိရိယာနုသာရေန ဝေနေယျသတ္တာနံ ဇာနနပဋိပဇ္ဇနာဓိဂမဿ ကာရဏကာရဏတ္တာ "ဧတေနာ"တိ ပဒေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ နဝဝိဓသုတ္တန္တံ, နဝဝိဓသုတ္တန္တသဟိတံ ဝါ ဝရံ သဗ္ဗံ **သာသနံ** နာမ။ နဝဝိဓသုတ္တန္တဒေသနာယ ဟိ ဝေနေယျာနံ ဇာနနံ ပုရိမဇာနနေန ပစ္ဆိမဇာနနံ, ဇာနနေန ပဋိပဇ္ဇနေန ပစ္ဆိမပဋိပဇ္ဇနေန အဓိဂမော, ပုရိမာဓိဂမေန ပစ္ဆိမာဓိဂမော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ "သဒ္ဓါ သီလံ သုတံ စာဂေါ ပညာ သဒ္ဓါယ သီလဿ သုတဿ စာဂဿ ပညာယာ"တိ[၁] စ "ပဌမဿ ဈာနဿ ပရိကမ္မံ ပဌမဿ ဈာနဿ"တျာဒိ[၁] စ။ **သာသ**ဓာတုယာ ဒေသနာသဒ္ဒေါ စ တံဇနကော ဒေသနာဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ စ မုချတ္ထော၊ တံဥပနိဿယပစ္စယာ ဝေနေယျာနံ အတ္ထဇာနနပဋိပဇ္ဇန-အဓိဂမနာဒိ ကာရဏူပစာရတ္တော၊ "ဧတေနာ"တိ ပဒေန ဝုတ္တာယ သာသနဘူတာယ နာမပညတ္တိယာ ကာရဏသတ္တိသင်္ခါတာ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိ ဖလူပစာရတ္တော။ ဣတိ-သဒ္ဒေါပိ တမေဝ နာမပညတ္တိယာ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိံ ဟေတုဘာဝေန ပရာမသတိ၊ တဿာ သတ္တိယာ အာဓာရဘူတာ နာမပညတ္တိ ယုပစ္စယတ္တော။ ဧသေဝ နယော တီသု ပိဋကေသု ဧဝရူပေသု ဌာနေသု။

ဧကန္တနိယျာနဋ္ဌေန, အနညသာဓာရဏဂုဏတာယ စ ဥတ္တမဋ္ဌေန **ဝရံ** ဥတ္တမံ၊ ပရိယတ္တိသာသနမ္ပိ ဖလနိယျာဒနတော, မဂ္ဂနိယျာနဟေတုဘာဝတော စ နိယျာနဋ္ဌေန, သာဝကာဒီဟိ အဇနိယတ္တာ အသာဓာရဏဋ္ဌေန စ ဥတ္တမဋ္ဌေန **ဝရံ၊** ဝရိတဗ္ဗန္တိ ဝါ **ဝရံ**။ ယထာဝုတ္တဿ သာသနဿ ပဏ္ဍိတေဟိ အဘိပတ္ထိတသမိဒ္ဓိဟေတုဘာဝတာယ ဝရိတဗ္ဗတ္တာ ပတ္ထေတဗ္ဗတ္တာ **သာသနဝရံ** နာမ၊ ယထာဝုတ္တဋ္ဌေန ဝါ သာသနဉ္စ တံ ဝရဉ္စာတိ **သာသနဝရံ**။ **စ**-သဒ္ဒေန သတ္တိဘေဒံ၊ **တံ**-သဒ္ဒေန အတ္ထာဘေဒံ ဒဿေတိ။

၁-အဘိ ၈-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။

ဝိဒန္တီတိ **ဝိညူ**။ ယေ ပဏ္ဍိတာ ယထာသဘာဝတော ကမ္မကမ္မဖလာနိ, ကုသလာဒိဘေဒေ စ ဓမ္မေ ဝိဒန္တိ၊ ဣတိ ဝိဒန္တာ တေ ပဏ္ဍိတာ **ဝိညူ** နာမ၊ တေဟိ။ ဉာတဗ္ဗန္တိ **ဉေယျံ**။ ဉာ-ဓာတုယာ နိပ္ပရိယာယတော အာရမ္မဏိကံ ဉာဏံ ဝုတ္တံ၊ ဌာနူပစာရတော သာသနဝရဿ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ ဒဿိ-တော၊ ဣတိ-သဒ္ဒေန အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေါ ပရာမသိတော။ တဿ ဣတိ-သဒ္ဒေန ပရာမသိတဗ္ဗဿ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝဿ အာဓာရံ သာသနဝရံ ဉေယျ-ပစ္စယတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဉာဏံ အရဟတီတိ ဝါ **ဉေယျံ**၊ ဝိညူနံ ဉာဏံ ဇာနနံ အာရမ္မဏဘာဝေန အရဟတီတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ နယေ တဒ္ဓိတပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နရတိ နေတီတိ **နရော**။ ယော ပုရိသော အတ္တာနံ ဉာတီနံ ဥစ္စဋ္ဌာနံ နရတိ နေတိ၊ ဣတိ နရန္တော နယန္တော သော ပုရိသော **နရော** နာမ။ သော ဟိ ပုတ္တဘူတောပိ မာတုယာ ပိတုဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ ကနိဋ္ဌဘာတု-ဘူတောပိ ဇေဋ္ဌဘဂိနီနံ ပိတုဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ အထ ဝါ နရိတဗ္ဗော နေတဗ္ဗောတိ **နရော**။ သော ဟိ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အတ္တနော သဘာဝေန အတ္တာနံ ဓာရေတုံ သမတ္ထော န ဟောတိ၊ တာဝ ပရေဟိ နေတဗ္ဗော၊ န တထာ အညော တိရစ္ဆာနာဒိကောတိ။ ဣဓ ပန သတ္ထုဝိသယတာယ နရ-တိ ဝေနေယျသတ္တေတိ **နရော**တိ အတ္ထော အဓိပ္ပေတော။ သတ္ထာ ဟိ သတ္တေ အပါယာဒိတော သုဂတိံ ဝါ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနံ ဝါ နေတီတိ။ သဗ္ဗညုတညာဏာ-ဒိအနေကဂုဏသမန္နာဂတတ္တာ **ဝရော** ဥတ္တမော၊ ဝရိတဗ္ဗော ပတ္ထေတဗ္ဗောတိ ဝါ **ဝရော**၊ တိလောကဂ္ဂေါ။ ပကတိယာ ဥစ္စဋ္ဌာနဋ္ဌော **နရော** ဂုဏုတ္တမေန သမန္နာဂတော **ဝရော**၊ နရော စ သော ဝရော စာတိ **နရဝရော**။ စ-တ-သဒ္ဒါနံ အတ္ထဘေဒေါ ဝုတ္တောဝ၊ ဝိသေသနပရပဒသမာသောယံ။ တေန ဝုတ္တံ "အဂ္ဂ-ပုဂ္ဂလဿာတိ အတ္ထော"တိ[၁]။ အညေ ပန "နရာနံ, နရေသု ဝါ ဝရောတိ နရဝ-ရော"တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဝစနံ "အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿာတိ အတ္ထော"တိ အဋ္ဌကထာဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ မညေ။ တဿ နရဝရဿာတိ။ ဣစ္စေဝံ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ အာဒိဂါ-ထာယ သမာသေန စ ဝစနတ္ထော သမတ္တော။

သရူပတ္ထော ယောဇနတ္ထဝစနတ္ထာနုသာရေန ဝိဇာနိတဗ္ဗော၊ တထာပိ ဝိသုံ သုဋ္ဌု ဇာနနတ္ထာယ ပုန ဝတ္တဗ္ဗော။ "ယ"န္တိ ပဒဿ အနညသာဓာရဏသဗ္ဗညု-တညာဏာဒိအနေကဂုဏသမ္ပန္နော သလောကပါလေန လောကေန ပူဇေ-တဗ္ဗော စေဝ နမဿိတဗ္ဗော စ သာသနဝရဒေသကော တိလောကဂ္ဂေါ သရူပတ္ထော။ "**လောကော**"တိ ပဒဿ ယထာဝုတ္တလောကပါလသဟိတော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇-ပိဋ္ဌေ။

သဒ္ဓါစာဂါဒိသမ္ပန္နော သဗ္ဗသတ္တလောကော သရူပတော။ လောကသဒ္ဒေါ ဧကဝစနယုတ္တောပိ ဇာတိသဒ္ဒတ္တာ နိရဝသေသတော သတ္တေ သင်္ဂဏှာတိ ယထာ "မဟာဇနော"တိ။ ကာမဉ္စေတ္ထ လောကသဒ္ဒေါ "လောကဝိဒူ"-တျာဒီသု သင်္ခါရဘာဇနေသုပိ ပဝတ္တော၊ ပူဇနနမဿနကိရိယာသာဓနတ္တာ ပန သတ္တလောကေဝ ဝါစကဘာဝေန ပဝတ္တောတိ။ တေနာဟ "ပူဇန-ကိရိယာယောဂျဘူတတာဝသေနာ"တိ[၁]။

ပူဇယတေတိ ဧတ္ထ ပူဇနကိရိယာယ မုချတော ပူဇနသင်္ခါတော ပူဇေန္တာနံ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရူပတော၊ ဖလူပစာရေန တံစိတ္တုပ္ပါဒဿ အာရမ္မဏပက-တူပနိဿယဘူတာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ သရူပတော။ **တေ-**ဝိဘတ္တိပစ္စယဿ ပူဇနကိရိယာသာဓကော ဝုတ္တပ္ပကာရော လောကော စ သရူပတော၊ ဧဝံ သတိ အတ္တနောပဒဘာဝတော ဒွီသု ဝါစကေသု ကော ဝါစကော ဝတ္တဗ္ဗော၊ ကသ္မာ ကေသိံ အတ္တေ ဒွေ ဝါစကာ ဝုတ္တာတိ? နာယံ ဒေါသော ဒွိန္နံ ဝါစကာနံ သာမညဝိသေသဝါစကတ္တာ။ လောကသဒ္ဒေါ ဟိ ပူဇနကိရိယာသာဓကော, အညကိရိယာသာဓကော စ ဝဒတီတိ သာမည-ဝါစကော စ ဟောတိ၊ ပူဇယတေ-သဒ္ဒေါ လောကပူဇနဇုတ္တိပူဇနပုရိသပူဇန-တိရစ္ဆာနပူဇနာဒိကိရိယာသာဓကေသု ဝဒတီတိ သာမညဝါစကော၊ တသ္မာ ပူဇယတေ-သဒ္ဒေါ လောကသဒ္ဒဿ သရူပတော၊ ပူဇနကိရိယာသာဓကော စ န အညကိရိယာသာဓကောတိ နိယမေတိ။ လောကသဒ္ဒေါ စ ပူဇယတေ-သဒ္ဒဿ သရူပတော ပူဇနကိရိယာသာဓကော။ လောကော ပန ပူဇန-ကိရိယာသာဓကော ဇုတ္တိပုရိသတိရစ္ဆာနာဒိကောတိ နိယမေတိ။ တီသု ပိဋကေသု အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။

"**သလောကပါလော**"တိ ပဒဿ ယထာဝုတ္တသေဋ္ဌလောကပါလသဟ-ဂတော, ပူဇနနမဿနကိရိယာသာဓကော စ သတ္တနိကာယော သရူပတော။ "**သဒါ**"တိ ပဒဿ ရတ္တိဒိဝသကာလော အတီတဘာဂဝတော မရမာနကာလော တတော ပရကာလော အဘိနီဟာရတော ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ ကာလော တတော ပရကာလော သရူပတော။ သော ပန အနာဂတဗုဒ္ဓုပ္ပန္နကာလော အတီတသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဣဒါနိ ပူဇယန္တိ နမဿန္တိ ဝိယ ပူဇယိဿတိ စေဝ နမဿိဿတိ စ။ **နမဿတီ**တိ ဧတ္ထ နမဿနကိရိယာယ မုချတော နမဿန-သင်္ခါတော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရူပတော၊ ဖလူပစာရေန တံစိတ္တုပ္ပါဒဿ အာရမ္မ-ဏပကတူပနိဿယဘူတာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ သရူပတော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၆-ပိဋ္ဌေ။

တိ-ဝိဘတ္တိပစ္စယဿ နမဿနကိရိယာသာဓကော ယထာဝုတ္တသတ္တနိကာယော လောကော စ သရူပတ္ထော၊ အတ္ထဘေဒါဘာဝေပိ ဒွိန္နံ ဝါစကာနံ ပဝတ္တဘာဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ။ “**စာ**”တိ ပဒဿ ဧကစ္စော ပူဇေန္တောပိ န နမဿတိ၊ နမဿန္တောပိ န ပူဇေတိ စ၊ အယံ ပန သတ္တနိကာယော လောကော ပူဇယတိ စေဝ နမဿတိ စာတိ သမုစ္စယတ္ထော သရူပတ္ထော။

တဿာတိ ဧတ္ထ တံ-သဒ္ဒဿ သဗ္ဗညုတညာဏာဒိအနေကဂုဏသမန္နာဂတော ပူဇေတဗ္ဗော နမဿိတဗ္ဗော တိလောကဂ္ဂေါ သတ္ထာ သရူပတ္ထော၊ ဆဋ္ဌီဝိဘတ္တိယာ ဇနကဿ နရဝရဿ ဇေယျေန သာသနဝရေန သမ္ဗန္ဓော ပဓာနသရူပတ္ထော၊ ဇေယျသာသနဝရဿ ဇနကေန နရဝရေန သမ္ဗန္ဓော အပဓာနသရူပတ္ထော။ တီသု ပိဋကေသု ဝေရူပေသု အညေသုပိ ဧသေဝ နယော။

“**ဧတ**”န္တိ ပဒဿ အာစရိယေန ဝိဘဇိတဗ္ဗဟာရနယပဋ္ဌာနဝိစာရဏာဝိသယ-ဘူတံ သာသနံ သရူပတ္ထော။ “**သာသနဝရ**”န္တိ ပဒဿာပိ တမေဝ သရူပတ္ထော၊ ဧတံ သာသနဝရံ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဘေဒေန တိဝိဓမ္ပိ ပရိယတ္တိသာသန-မေဝ သဗ္ဗသာသနမူလဘူတတ္တာ, နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယဘူတတ္တာ စ ဝိသေသတော အဓိပ္ပေတံ တဿ မူလဘူတဘာဝတော ဝိနယသံဝဏ္ဏနာဒီသု ဗဟူပကာရေန ဒဿိတောတိ အမှေဟိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝဒန္တောပိ အညံ ရစိတဗ္ဗံ ရစိတုံ အသမတ္ထောဝ ဟုတွာ ဝဒတီတိ ဂဟိတဗ္ဗော ဝဒေယျ။

တံ ပန ပရိယတ္တိသာသနံ ဝိမုတ္တိရသဝသေန ဧကဝိဓံ၊ ဓမ္မဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ၊ ဝိနယပိဋကသုတ္တန္တပိဋကအဘိဓမ္မပိဋကဝသေန တိဝိဓံ၊ အာဏာ-ဒေသနာဝေါဟာရဒေသနာပရမတ္ထဒေသနာဝသေန တိဝိဓံ၊ ယထာပရာဓ-သာသနာယထာနုလောမသာသနာယထာဓမ္မသာသနာဘေဒေနပိ တိဝိဓံ၊ သံဝရာသံဝရကထာဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနကထာနာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာဘေဒေနပိ တိ-ဝိဓံ။ ဧတ္ထ စ ဒေသနာ ဒေသကာဓီနာ, သာသနံ သာသိတဗ္ဗာယတ္တံ, ကထာ ကထေတဗ္ဗတ္ထာပေက္ခာတိ ဝိသေသော။ ဒီဃနိကာယော, မဇ္ဈိမနိကာယော, သံယုတ္တနိကာယော, အင်္ဂုတ္တရနိကာယော, ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ နိကာယဘေ-ဒေန ပန ပဉ္စဝိဓံ၊ သုတ္တ, ဂေယျ, ဝေယျာကရဏ, ဂါထာ, ဥဒါန, ဣတိဝုတ္တက,-ဇာတက, အဗ္ဘုတဓမ္မ, ဝေဒလ္လဘေဒေန ပန နဝဝိဓံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓဘေဒေန ပန စတု-ရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿဝိဓံ၊ “သံကိလေသဘာဂိယ, ဝါသနာဘာဂိယ, နိဗ္ဗေဓ-ဘာဂိယ,အသေက္ခဘာဂိယာတိ အမိဿာနိ စတ္တာရိ၊ သံကိလေသဘာဂိယ-ဝါသနာဘာဂိယ, သံကိလေသဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယ, သံကိလေသဘာဂိယ-

အသေက္ခဘာဂိယ, ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယာတိ မိဿကဒုကာနိ စတ္တာရိ၊ သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယ, သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယာတိ မိဿကတိကာနိ ဒွေ၊ တဏှာသံကိလေသ, ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ, ဒုစ္စရိတသံကိလေသ, တဏှာဝေါဒါနဘာဂိယ, ဒိဋ္ဌိဝေါဒါနဘာဂိယ, ဒုစ္စရိတဝေါဒါနဘာဂိယာတိ ဆာ”တိ[၁] သောဠသန္နံ သုတ္တာနံ ဘေဒေန သောဠသဝိဓံ၊ “လောကိယ,လောကုတ္တရ,လောကိယလောကုတ္တရ,-သတ္တာဓိဋ္ဌာန, ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန, သတ္တဓမ္မာဓိဋ္ဌာန, ဉာဏ, ဉေယျ, ဉာဏဉေယျ,-ဒဿန, ဘာဝနာ, ဒဿနဘာဝနာ, သကဝစန, ပရဝစန, သကဝစန ပရဝစန, ဝိဿဇ္ဇနီယ, အဝိဿဇ္ဇနီယ, ဝိဿဇ္ဇနီယအဝိဿဇ္ဇနီယ, ကမ္မ, ဝိပါက, ကမ္မဝိပါက,ကုသလ,အကုသလ,ကုသလာကုသလ,အနုညာတ,ပဋိက္ခိတ္တ,အနုညာတပဋိက္ခိတ္တ, ထဝဿ ဘေဒေန အဋ္ဌဝီသတိဝိဓ”န္တိ[၂] ဝေမာဒိဗဟုဝိဓံ ပရိယတ္တိသာသနံ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသေသတော ဝိသယံ၊ တဿ ဝိသယဘာဝေ သတိ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသင်္ခါတံ သာသနဒွယမ္ပိ တမ္မူလကတ္တာ ဝိသယံ ဟောတိ ပရိယာယတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“ဝိဒူဟိ”တိ ပဒဿ ယထာဝုတ္တသာသနဝရဿ သပရသန္တာနပဝတ္တနပဝတ္တာပနာဒိဝသေန ဝိဇာနနသမတ္ထေဟိ သဏှသုခုမဉာဏာဒိဂုဏသမ္ပန္နော ကလျာဏပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နာဒိကော ပုဂ္ဂလော သရူပတော။ **“ဉေယျ”**န္တိ ပဒဿ တာဒိသေဟိ ဝိဒူဟိ သဏှသုခုမဉာဏာဒိနာ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ သာသနဝရံ သရူပတော။ **“နရဝရဿာ”**တိ ပဒဿ ဧကဝိဓာဒိဘေဒဿ သာသနဝရဿ ဇနကော အနေကဂုဏသမ္ပန္နော တိလောကဂ္ဂေါ သရူပတော။ ဣစ္စေဝံ နေတ္တိယာ အာဒိဂါထာယ သရူပတော သင်္ခေပေန ဝိဇာနိတဗ္ဗော။

ဧဝံ တဿာ အနုသန္ဓျာဒီနံ ဇာနိတဗ္ဗဘာဝေ သတိပိ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆိတွာ ဒေသိတံ အာရောပေတွာ ပရိဟာရဝသေနာပိ ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယဿ အနာကုလဿ ဝိသေသဇာနနံ ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ ပုစ္ဆိတွာ ဒေသိတံ အာရောပေတွာ ပရိဟာရဝသေန ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပါယံ သမ္ပိဏ္ဍေတွာ ကထယိဿံ။ အမှာကာစရိယ ကိမတ္ထံ “ယံ လောကော”တျာဒိမာဟ? နေတ္တိပ္ပကရဏံ ကာတုံ။ ဧဝံ သတိ နေတ္တိပ္ပကရဏဘူတံ “သောဠသဟာရာ နေတ္တီ”တျာဒိကံ ဧဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ တံ အဝတွာ တတော နေတ္တိပ္ပကရဏတော အညံ “ယံ လောကော ပူဇယတေ”တျာဒိမာဟ။ သေယျထာပိ သမုဒ္ဒံ ဂန္တုကာမော ဟိမဝန္တံ ဂစ္ဆတိ၊ ဟိမဝန္တံ ဂန္တွာ သမုဒ္ဒံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ နေတ္တိပ္ပကရဏံ

၁-မူ ၁၀-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မူ ၁၀-၁၃၉-ပိဋ္ဌေ။

ကရောန္တော သာသနဝရဒဿနံ ကရောတီတိ? သစ္စံ၊ တထာပိ ယဿ သံဝဏ္ဏနံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ ကာတုကာမော တံ သာသနဝရံ ပဌမံ ဒဿေတုံ “ယံ လောကော”တျာဒိမာဟ။ ဧဝံ သတိ “တံ သာသနဝရ”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ “ယံ လောကော”တျာဒိ ဝုတ္တန္တိ? တံ သာသနဝရံ ဇနကေန နရဝရေန နိယမေတွာ ထောမေတုံ ဝုတ္တံ။ တထာပိ “တဿ နရဝရဿာ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ “ယံ လောကော”တျာဒိ ဝုတ္တန္တိ? တံ ဇနကံ နရဝရံ လောကပါလေန လောကသေဋ္ဌေန သဗ္ဗံ သဗ္ဗေန လောကေန ပူဇနီယနမဿနီယဘာဝေန ထောမေတုံ “ယံ လောကော”တျာဒိ ဝုတ္တံ။ ပူဇေန္တာပိ ဝန္ဒိတွာ ပူဇေန္တိ၊ တသ္မာ “ပူဇယတေ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? တထာပိ ကေစိ ကေသဉ္စိ ပူဇာသက္ကာရာဒီနိ ကရောန္တာပိ တေသံ အပါကဋ-ဂုဏတာယ နမက္ကာရံ န ကရောန္တိ၊ ဧဝံ ဘဂဝတော ယထာဘူတအဗ္ဘုဂ္ဂတ-သဒ္ဒတာယ ပန ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာပိ ဝန္ဒတိယေဝါတိ ဒဿေတုံ “နမဿတိ စာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပူဇေန္တော, နမဿန္တော စ န ကဒါစိယေဝ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗကာလန္တိ ဒဿေတုံ “သဒါ”တိ ဝုတ္တံ။ တာဒိသဿ နရဝရဿ တာဒိသံ သာသနဝရံ သဏှသုခုမဉာဏသမ္ဘဝတ္တာ ဝိဒူဟေဝ သုခုမဉာဏေနေဝ ဉေယျန္တိ သာသနဝရံ ထောမေတုံ “ဝိဒူဟိ ဉေယျ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ “ပူဇယတေ, နမဿတီ”တိ ဧတေဟိ ပူဇနနမဿနကိရိယာယ ဟေတုဘူတာ သဗ္ဗညုတညာဏာဒယော အနေကေ လောကိယလောကုတ္တရ-ဂုဏာ ပကာသိတာ ဟောန္တိ တေ ဂုဏေ အာဂမ္မ သဗ္ဗလောကဿ ပူဇနနမဿနစေတနာယ ပဝတ္တနတော။ တေသု ဟိ ကိဉ္စိ သရူပတော, ကိဉ္စိ အနုမာနတော သာရိပုတ္တတ္ထေရာဒယော အနုဿရန္တိ ပူဇေန္တိ နမဿန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ[၁]။ ကေဒိသဂုဏာပိ ပူဇာရဟာ နမဿနာရဟာ၊ ကသ္မာ သဗ္ဗေပိ ဂုဏာ ပကာသိတာတိ? သဗ္ဗဂုဏဒဿနေန ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏမဟာကရုဏာယောဂသမ္ပတ္တိဟေတုဉာဏပဟာနအာနု-ဘာဝရူပကာယသမ္ပတ္တိသဒ္ဒိဘဖလဟိတဇ္ဈာသယိန္ဒြိယပါကကာလာဂမနဒေသ-နာဉာဏသမ္ပတ္တိသတ္တုပ္ပကာရသမ္ပဒါဝသေန ထောမနာ ဒဿိတာ။ တေန အတ္တ-ဟိတပဋိပတ္တိ, ပရဟိတပဋိပတ္တိ စ နိရုပက္ကိလေသူပဂမနာပဂမနဉ္စ လောက-သမညာနုပပဝတ္တိ, တဒနတိဓာဝနဉ္စ စရဏသမ္ပတ္တိ, ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိ စ အတ္တာ-ဓိပတိတာ, ဓမ္မာဓိပတိတာ စ လောကနာထအတ္တနာထတာ စ ပုဗ္ဗကာရိ-ကတညုတာ စ အပရန္တပတာ,အနတ္တန္တပတာ စ ဗုဒ္ဓကရဏဓမ္မဗုဒ္ဓဘာဝသိဒ္ဓိ စ

၁-သံ ၁-၂၂၂-ဝိဋ္ဌေ။

ပရတောရဏအတ္ထတာရဏဋ္ဌ သတ္တာနုဂ္ဂဟစိတ္တတာ, ဓမ္မဝိရတ္တစိတ္တတာ စ ပကာသိတာ ဘဝန္တိ။ တေန သဗ္ဗပ္ပကာရေန အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျတာ- ဥတ္တမပူဇနီယနမဿနီယဘာဝပူဇနနမဿနကိရိယာယ စ ခေတ္တဂ်တဘာဝံ ပကာသေတိ။ တေန ပူဇနကနမဿနကာနံ ယထိစ္ဆိတဗ္ဗပယောဇနသမ္ပတ္တိ ပကာသိတာတိ သဗ္ဗဂုဏာ ပကာသိတာတိ။

အာဒိကလျာဏတာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိယာ ဝရံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ, နိပုဏဉာဏ- ဂေါစရတာယ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယဋ္ဌ၊ တသ္မာ “ဝရံ ဥေယျ”န္တိ ဝစနေဟိ သွာက္ခာတတာဒယော သဗ္ဗေ ဓမ္မဂုဏာ ပကာသိတာ။ အရိယသစ္စပဋိဝေဓေန သမုစ္ဆိတကိလေသသမ္မောဟာယေဝ ပရမတ္ထတော ပဏ္ဍိတာ ဗာလျာဒိ- သမတိက္ကမနတော၊ တသ္မာ ဘာဝိတလောကုတ္တရမဂ္ဂါ, သစ္ဆိကတသာ- မညဖလာ စ ပုဂ္ဂလာ ဝိသေသတော “ဝိဒူ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ဟိ ယထာဝုတ္တ- သာသနဝရံ အဝိပရီတတော ဉတွံ, နေတုဋ္ဌ သပရသန္တာနေ သက္ကုဏန္တိ၊ တသ္မာ ယေ သုပ္ပဋိပန္နတာဒယော အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ သံ- ဝဏ္ဏိတာ၊ တေ အရိယသံဃဂုဏာပိ နိရဝသေသတော “ဝိဒူဟိ”တိ ပဒေန ပကာသိတာတိ။ ဧဝံ နေတ္တိယာ ပဌမဂါထာယ “တေံ သာသနဝရ”န္တိ ပဒေန သာသနတ္တယံ သင်္ဂဟိတွာ တတ္ထ ဇာတရေသံ ဒွိန္နံ အဓိဂမူပါယဘာဝတော သဗ္ဗသာသနမူလဘူတဿ, အတ္ထနော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ စ ဝိသယဘူတဿ ပရိယတ္တိသာသနဝရဿ ဒဿနမုခေန သဗ္ဗေ ရတနတ္တယဂုဏာပိ ထောမနာ- ဝသေန နယတောဝ ပကာသိတာ ဟောန္တိ။ နယတော ဟိ ဒဿိတာ သဗ္ဗေ ဂုဏာ နိရဝသေသာ ဂဟိတာ ဘဝန္တိ၊ န သရူပတော။ တေနာဟ ဘဂဝန္တံ ဌပေတွာ ပညဝန္တာနံ အဂ္ဂဘူတော ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ ဗုဒ္ဓဂုဏပရိစ္ဆေဒနမနုယုတ္တော “အပိစ မေ ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော”တိ[၁] ဘဂဝတာပိ—

“ဧဝံ အစိန္တိယာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ အစိန္တိယာ။
အစိန္တိယေ ပသန္နာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ အစိန္တိယော”တိ[၂]—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓဓမ္မာတိ ဗုဒ္ဓဂုဏာ။ အမှာကံ ပန ယာဝဇီဝံ ရတနတ္တ- ယဂုဏပရိဒီပနေ အတိဥဿာဟန္တာနမ္ပိ သရူပတော နိဟရိတွာ ဒဿေတုံ အသမတ္ထဘာဝေါ ပဂေဝ ပဏ္ဍိတေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၁- ဒီ ၂-၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂- ခု ၃-၇၊ ခု ၁၀-၁၁၇-ပိဋ္ဌေသု။

ဣစ္စေဝံ—

“ယံ လောကော ပူဇယတေ၊ သလောကပါလော သဒါ နမဿတိ စ။
တဿေတ သာသနဝရံ၊ ဝိဒူဟိ ဉေယျံ နရဝရဿာ”တိ—

နိဂ္ဂဟိတလောပဝသေန ဝုတ္တာယ ဂါထာယ သန္ဓိပေန ကထိတော အနု-သန္ဓျာဒိကော သမတ္တောတိ။

“ယံ လောကော ပူဇယတေ၊ သ လောကပါလော သဒါ နမဿတိ စ။
တံ တဿ သာသနဝရံ၊ ဝိဒူဟိ ဉေယျံ နရဝရဿာ”တိ—

ဂါထံ အပရေ ပဌန္တိ။ တဿာပိ အနုသန္ဓျတ္ထော ဝုတ္တနယောဝ။ ယောဇနတ္ထော ပန ဝိသေသော။ တတ္ထ ဟိ သလောကပါလော လောကော ယဿ သတ္ထုနော နရဝရဿ **ယံ သာသနဝရံ** သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသဟိတံ, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဝေ ဝါ ပူဇယတေ စေဝ နမဿတိ စ၊ **တဿ** လောကပါလဿ သတ္ထုနော **တံ** ပူဇေတဗ္ဗံ,နမဿိတဗ္ဗဉ္စ ဝိဒူဟော ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ဧတံ သာသနဝရံ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယန္တိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ယောဇနာကာရေပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-နယောဝ။

ဝိဂ္ဂဟတ္ထောပိ ဝိသေသော။ ဣမဿ္မိံ နယေ လောကံ ပါလေန္တီတိ **လောကပါလာ၊** ယထာဝုတ္တစတုမဟာရာဇာဒယော။ တေဟိ လောက-ပါလေဟိ သဟိတံ သဗ္ဗလောကံ ပါလေတိ လောကဂ္ဂနာယကတ္တာတိ **လောကပါလော**တိ ဘဂဝါပိ လောကပါလသဒ္ဒေန ဝုတ္တော။ သော ဟိ “**တဿာ**”တိ ဧတ္ထ **တံ**-သဒ္ဒေန ပရာမသီယတိ၊ တသ္မာ တဿ လောကပါလဿ သတ္ထုနော နရဝရဿာတိ အတ္ထော ဂဟိတော။ ယဒိ ဧဝံ လောကပါလော ဂုဏီဘူတော အပဓာနော ပဓာနဘူတံ လောကံ ဝိသေသေတွာ ဝိနိဝတ္တော၊ ကထံ တံ-သဒ္ဒေန ပရာမသီယတီတိ? လောကဝိသေသကော သမာနောပိ သာသနဝရာပေက္ခတာယ ဇနကသာမိဘာဝေန သမ္ဗန္ဓိဝိသေသဘူတတ္တာ ပဓာနဘူတော ဝိယ ပရာမသီယတီတိ။ ဘဂဝါ သာသနဝရဿ သာမိဘာဝေန ဂဟိတော။ ကထံ သာသနဝရဿ သာမီ ဘဂဝါ သာသနဝရံ ပူဇယတီတိ? န စာယံ ဝိရောဓော။ ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝန္တော ဓမ္မဂရုနော၊ တေ သဗ္ဗကာလံ ဓမ္မမပစယမာနာဝ ဝိဟရန္တီတိ။ ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဓမ္မဂရုဓမ္မာပစယမာနဘာဝေါ “ယန္နူနာဟံ ။ပ။ တမေဝ ဓမ္မံ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ မာနေတွာ ပူဇေတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျ”န္တိ[၁] ဝုတ္တော၊ တသ္မာ လောကပါလော ဘဂဝါ

[၁] ၁-အံ ၁-၃၂၉-ပိဋ္ဌေ။

သာသနဝရံ ပူဇယတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧဝံ သတိ လောကပါလော ဘဂဝါ သာသနဝရံ ပူဇယတီတိ အတ္ထော ယုတ္တော ဟောတု၊ ကထံ လောကပါလော ဘဂဝါ သာသနဝရံ နမဿတီတိ ယုတ္တောတိ? ယုတ္တောဝ "နမဿတီ"တိ ပဒဿ ဂရုကရဏေန တန္နိန္နပေါဏပဗ္ဘာရတောတိ အတ္ထဿာပိ လဗ္ဘနတော။ ဘဂဝါ ဟိ ဓမ္မဂရုတာယ သဗ္ဗကာလံ ဓမ္မနိန္နပေါဏပဗ္ဘာရဘာဝေန ဝိဟရတီတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ "ယေန သုဒံ နိစ္စကပ္ပံ ဝိဟရာမီ"တိအာဒိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝါ သံဝဏ္ဏနာသု ဝုတ္တနယေန ဝါ ဉာတဗ္ဗန္တိ အမှေဟိ န ဝိတ္ထာရိယတိ။

ဧဝံ ပဌမဂါထာယ "သာသနဝရ"န္တိ ပဒေန တိဝိဓမ္ပိ သာသနံ သင်္ဂဏှိတွာ တတ္ထ ပရိယတ္တိသာသနမေဝ အတ္တနော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယံ နိယမေတွာ ဒဿေန္တော "**ဒွါဒသ ပဒါနီ**"တျာဒိမာဟ။ အထ ဝါ ပဌမဂါထာယ ရတနတ္တယထောမနေန သဟ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယံ သာသနဝရံ အာစရိယေန ဒဿိတံ၊ "တဿ သာသနဝရံ ကိံ သဗ္ဗံယေဝ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယံ, ဥဒါဟု ပရိယတ္တိသာသနမေဝါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပရိယတ္တိသာသနဘူတံ သုတ္တမေဝါတိ ဒဿေန္တော "**ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "သာသနဝရ"န္တိ သာမညေန ဝုတ္တမ္ပိ ပရိယတ္တိသုတ္တမေဝ သာသနဝရန္တိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ "တံ ပန ကတိဝိဓ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဒွါဒသ ပဒါနီ**"တိ ဝုတ္တံ၊ သင်္ခေပတော ပဒဘေဒေန ဒွါဒသဝိဓန္တိ အတ္ထော။ ပဒဘေဒတော ဒွါဒသဝိဓမ္ပိ ဗျဉ္ဇနပဒအတ္ထပဒတော ပန ဒုဝိဓမေဝါတိ ဒဿေတုံ "**တံ သဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထော စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "တသ္မိံ ဒွယေ ဧကမေဝ သရူပတော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိစေယျံ, ဥဒါဟု ဥဘယ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဥဘယန္တိ ဒဿေတုံ "**တံ ဝိစေယျံ ဥဘယ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝစနဝစနီယဘာဝေန သမ္ဗန္ဓေ ယသ္မိံ ဗျဉ္ဇနေ, အတ္ထေ စ "သုတ္တ"န္တိ ဝေါဟာရော ပဝတ္တော၊ တံ ဥဘယံ သရူပတော နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယန္တိ ဝိစေယျန္တိ အတ္ထော။ "ကိန္တိ ဝိစေယျ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ကော အတ္ထော, ဗျဉ္ဇနံ ကတမ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သဗျဉ္ဇနပဒသအတ္ထပဒဘေဒေန ဒွါဒသဝိဓံ ဗျဉ္ဇနပဒအတ္ထပဒဝသေန ဒုဝိဓံ သဗ္ဗပရိယတ္တိသင်္ခါတံ သုတ္တံ မမ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယံ သာသနဝရန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။ သရူပတော ပုစ္ဆိတွာ အတ္ထပဒံ, ဗျဉ္ဇနပဒဉ္စ သရူပတော ဉာတဗ္ဗန္တိ။

ဧဝံ ပဌမဂါထာယ "သာသနဝရ"န္တိ ဝုတ္တဿ သုတ္တဿ ပရိယတ္တိဘာဝဉ္စေဝ အတ္ထပဒဗျဉ္ဇနပဒဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗတ္တဉ္စ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဿ သုတ္တဿ

ပဝိစယူပါယံ နေတ္တိပ္ပကရဏံ ပဒတ္ထဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ "**သောဠသဟာရာ**"-တျာဒိမာဟ။ အထ ဝါ ဒုတိယဂါထာယ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဝိသယံ သာသနဝရံ နိယမေတွာ ဒဿိတံ၊ "နေတ္တိ နာမ ကတမာ,ကတိဝိဓာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ နေတ္တိ-နာမ ဣတ္တိကာတိ သင်္ခေပတော ဒဿေတုံ "**သောဠသဟာရာ**"တျာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဿ သာသနဿ သုတ္တဿ အတ္ထပရိယေဋ္ဌိ နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာ မယာ မဟာကစ္စာယနေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ **နေတ္တိ** နာမ သောဠသဟာရသမုဒါယာ ပဉ္စနယ-သမုဒါယာ အဋ္ဌာရသမူလပဒသမုဒါယာတိ ဝိဇာနိတဗ္ဗာတိ။

တေ ဟာရာဒယော ကေနဋ္ဌေန **နေတ္တိ** နာမ? ဝေနေယျသတ္တေ အရိယမဂ္ဂံ နေတီတိ နေတ္တီတိ ဧဝမာဒိ အတ္ထော သံဝဏ္ဏနာသု[1] ဝုတ္တောဝ။ ဣမာယ တတိယဂါထာယပိ "မဟာကစ္စာနေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ"တိ ပါဌော သုန္ဒရော။ "မဟာကစ္စာယနေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ"တိ ဝါ ပါဌော၊ န သုန္ဒရော။ လက္ခဏာဒိ မယာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တန္တိ။ "သောဠသဟာရာဒိသမုဒါယာ နေတ္တိ"တိ ဝုတ္တာ၊ တေ ဟာရာ သုတ္တဿ ဗျဉ္ဇနဝိစယော ဝါ ဟောန္တိ, အတ္ထဝိစယော ဝါ၊ နယာ စ ဗျဉ္ဇနဝိစယော ဝါ ဟောန္တိ, အတ္ထဝိစယော ဝါတိ ဝိစာရဏာယံ သတိ "ဣဓမေ ဣမဿ ဝိစယော"တိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**ဟာရာ ဗျဉ္ဇန-ဝိစယော**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဟာရာ သုတ္တဿ ဗျဉ္ဇနဝိစယော ဟောန္တိ၊ န အတ္ထဝိစယော သောဠသဟာရာနံ မူလပဒနိဒ္ဓါရဏံ ဝဇ္ဇေတွာ ဗျဉ္ဇနမုခေနေဝ သံဝဏ္ဏနာဘာဝတော။ တယော ပန နယာ သုတ္တဿ အတ္ထဝိစယော ဟောန္တိ၊ တိဏ္ဏံ နယာနံ မူလပဒသင်္ခါတအဝိဇ္ဇာဒိသဘာဝမေဝနိဒ္ဓါရဏမုခေ-နေဝ သုတ္တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘာဝတောတိ။

"တံ ဥဘယံ သုတ္တေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ကေနစိ ကတ္ထစိယေဝ ယောဇေ-တဗ္ဗံ, ဥဒါဟု သဗ္ဗထာ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇိတ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော တံ ဥဘယံ သဗ္ဗတ္ထ သုတ္တေသု သဗ္ဗထာ ယောဇိတန္တိ ဒဿေတုံ "**ဥဘယံ ပရိဂ္ဂဟီတ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဟာရာ စေဝ နယာ စ ဥဘယံ သုတ္တဿ အတ္ထနိဒ္ဓါရဏဝသေန ပရိတော သမန္တတော ဂဟိတံ သဗ္ဗထာ သုတ္တေသု ယောဇိတန္တိ။

''ဟာရာဒိသမုဒါယဘူတံ နေတ္တိသင်္ခါတံ သုတ္တံ ကထံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ သုတ္တံ သံဝဏ္ဏေတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော ဝုတ္တံ "**ဝုစ္စတိ သုတ္တံ ယထာသုတ္တ**"န္တိ။ နေတ္တိသင်္ခါတံ သံဝဏ္ဏနာသုတ္တံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တာနုရူပံ ယထာ ယေန ယေန ဒေသနာဟာရေန ဝါ အညေန ဝါ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ၊ တေန တေန **ဝုစ္စတိ**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂-ပိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏေတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ “နေတ္တိသဒ္ဒိတံ သုတ္တံ ကိတ္တကံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ သုတ္တံ သံဝဏ္ဏေတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော ဝုတ္တံ “**ဝုစ္စတိ သုတ္တံ ယထာသုတ္တ**”န္တိ။ တတ္ထ **ယထာသုတ္တံ** ယံ ယံ သုတ္တံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ တံ တံ သဗ္ဗံ သုတ္တံ နေတ္တိသဒ္ဒိတံ သုတ္တံ **ဝုစ္စတိ** ဝဒတိ အဿာဒါဒီနဝဒဿနဝသေန သံဝဏ္ဏေတီတိ။ တေန ဝုတ္တံ “**နေတ္တိနယေန** ဟိ သံဝဏ္ဏေတုံ အသက္ကုဏေယျံ နာမ သုတ္တံ နတ္ထီ”တိ[၁]။

“ယံ ယံ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ သုတ္တံ နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာယ သံဝဏ္ဏိတံ၊ သာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ ဒေသနာ စ ဝိညေယျာ, ဥဒါဟု ဒေသိတဗ္ဗဿာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**ယာ စေဝ ဒေသနာ**”တျာဒိမာဟ။ ယာ စေဝ ဒေသနာ ပါဠိ သံဝဏ္ဏိတာ၊ သာ စ, တာယ ဒေသနာယ ဒေသိတံ ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ တဿ ဥဘယံ ဝိမုတ္တာယတနဒေသနာသီသေန ပရိစယံ ကရောန္တေဟိ ဇာနန္တေန ဝိညေယျံ ဥဘယဿေဝ အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာနပရိယောသာနာနံ သမ္ပတ္တီနံ ဟေတုဘာဝတော။ “တဿ ဥဘယဿ ဝိဇာနနေ သာမေတဗ္ဗေ သာမေတဗ္ဗဿ ဝိဇာနနဿ ဟေတုဘူတာ ကတမာ အနုပုဗ္ဗီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော ဝုတ္တံ “**တတြာ**”တျာဒိ။ တတ္ထ **တတြ** ဝိဇာနနေ သာမေတဗ္ဗေ သုတ္တာဒိနဝင်္ဂဿ သာသနဿ အတ္ထပရိယေသနာ အတ္ထဝိစာရဏာ ဟာရနယာနံ **အယံ အနုပုဗ္ဗီ** ဝိဇာနနဿ သာမေတဗ္ဗဿ ဟေတုဘူတာ အနုပုဗ္ဗီ နာမာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တဿ ဥဘယဿ ဝိဇာနနေ သာမေတဗ္ဗေ သုတ္တာဒိနဝင်္ဂဿ သာသနဿ အတ္ထပရိယေသနာယ အတ္ထဝိစာရဏာယ အယံ အနုပုဗ္ဗီ ဝိဇာနနဿ သာမေတဗ္ဗဿ ဟေတုဘူတာ အနုပုဗ္ဗီ နာမာတိ။ အထ ဝါ ဝဏ္ဏနာယ ဟာရနယာနုပုဗ္ဗိယာ နဝဝိဓသုတ္တန္တပရိယေသနာ ဝိဇာနနဿ ဟေတုဘူတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနာကာရေနေဝ **အဋ္ဌကထာယံ** တိဓ ဝုတ္တာတိ။

သင်္ဂဟဝါရဿ အတ္ထဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

၁။ ဧဝံ သင်္ဂဟဝါရေန သင်္ခေပတော ဒဿိတေ ဟာရာဒယော ဣဒါနိ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ကတမေ သောဠသ ဟာရာ**”တိအာဒိဒေသနာ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂-ပိဋ္ဌေ။

အာရဒ္ဓါ။ အထ ဝါ သောဠသဟာရာဒိသမုဒါယာ နေတ္တိ နာမ မယာ မဟာ-ကစ္စာနေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဝုတ္တာ၊ "ကတမေ တေ သောဠသ ဟာရာ"တိ ပုစ္ဆိ-တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ "**တတ္ထ သောဠသ ဟာရာ**"တျာဒိ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသဟာရာဒီသု။ ဒေသနာ ဟာရော, ဝိစယော ဟာရော,။ပ။ သမာရော-ပနော ဟာရောတိ ဣမေ သောဠသ ဟာရာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

တတ္ထ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာ ဟာရပဒဿ ဝစနတ္ထော ပဌမံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ကေနဋ္ဌေန ဟာရာတိ? ဟရီယန္တိ ဧတေဟီတိ **ဟာရာ**။ ဧတေဟိ သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသေဟိ သံဝဏ္ဏိယေသု သုတ္တဂေယျာဒီသု အညာဏသံသယဝိပလ္လာသာ ဟရီယန္တိ၊ ဣတိ အညာဏာဒိဟရဏကာရဏတ္တာ "ဧတေဟီ"တိ ပဒေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ **ဟာရာ** နာမ၊ ဟရဏတာယ ဧကာစရိယဿ ဝဠိ-ဘေဒသဒ္ဒေါ, တံသမုဋ္ဌာပကော စိတ္တုပ္ပါဒေါ စ မုချတော၊ ဝေနေယျာနံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တဿ အတ္ထဇာနနဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ ကာရဏူ-ပစာရတော၊ တဿ ဥပနိဿယပစ္စယဘူတာနံ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာနံ ဥပနိဿယပစ္စယတ္တံ ဖလူပစာရတော၊ ဣတိ-သဒ္ဒေန သာ ဥပနိဿယပစ္စယ-တ္တိယော ပရာမသီယတိ။ တံသတ္တိသမ္ပန္နာ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ ဏ-ပစ္စယတ္ထာ ဟောန္တိ။ ဧသ နယော ဧဝရူပေသု ဌာနေသုပိ။ ဝိတ္ထာရော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တော ဧဝ။

အသာဓာရဏတော ပန ဒေသီယတိ ဧတာယာတိ **ဒေသနာ**။ ဧတာယ သံဝဏ္ဏနာယ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တတ္ထော ဒေသီယတိ သံဝဏ္ဏီယတိ သံဝဏ္ဏနာ-နယာဒရေန ဉာပီယတိ၊ ဣတိ ဉာပနကာရဏတ္တာ "ဧတာယာ"တိ ပဒေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဝိသေသသံဝဏ္ဏနာ **ဒေသနာ** နာမ၊ န ပါဠိဒေသနာ၊ ပါဠိဒေသနာယ သံဝဏ္ဏေ-တဗ္ဗသံဝဏ္ဏနာဘာဝေန သဟစရဏတော ဝါ ဒေသနာ။ ကိဉ္စာပိ အညေ ဟာရာ ဒေသနာပါဠိသန္နိတဿ သုတ္တဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဘာဝတော ဒေသနာယ သဟစာရိနော ဟောန္တိ၊ အယံ ပန ဟာရော ယေဘုယျေန ယထာရုတဝသေ-နေဝ ဝိညာယမာနတ္တာ ပါဠိဒေသနာယ သဟ စရတီတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ န တထာ ပရေ။ န ဟိ အဿာဒါဒီနဝနိဿရဏာဒိသန္ဒဿနလက္ခဏရဟိတာ ပါဠိဒေသနာ အတ္ထိ၊ အယဉ္စ ဟာရော အဿာဒါဒိသန္ဒဿနလက္ခဏောတိ။

ဝိစိယန္တိ ဧတေနာတိ **ဝိစယော**။ ဧတေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန သုတ္တေ ပဒပဉှာဒယော ဝိစိယန္တိ၊ ဣတိ ဝိစာရဏကာရဏတ္တာ သော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၅-ဝိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိစယော** နာမ။ ကတ္တတ္ထာဓိကရဏတ္ထာပိ လဗ္ဘန္တိ။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ပဒပဉှာဒိဝိစယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိစယော ဟာရော**။

ယုတ္တာယုတ္တိ ဝိစာရီယတိ ဧတာယာတိ **ယုတ္တိ**။ ဧတာယ ဝိသေသ-သံဝဏ္ဏနာယ သဗ္ဗေသံ ဟာရာနံ ဘူမိဂေါစရာနံ ယုတ္တာယုတ္တိ ဝိစာရီယတိ၊ ဣတိ ဝိစာရဏကာရဏတ္တာ "ဧတာယာ"တိ ပဒေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဝိသေသသံဝဏ္ဏနာ **ယုတ္တိ** နာမ။ ဣဓ ဥတ္တရပဒလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ယုတ္တိယာ ဝိစာရဏာ, ဝိစာ-ရဏီယဘာဝေန သဟစရဏတော ဝါ ယုတ္တိ။ သဗ္ဗဟာရာနံ ဘူမိဂေါစရာနံ ယုတ္တာယုတ္တိဝိစာရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ယုတ္တိ ဟာရော**။

ပဒတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဧတေနာတိ **ပဒံ**၊ ကာရဏံ။ ဌန္တိ တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထ ဖလာနိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယာတိ **ဌာနံ**၊ ကာရဏံ။ ပဒဉ္စ တံ ဌာနဉ္စာတိ **ပဒဋ္ဌာနံ**၊ အာသန္နကာရဏံ။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ ဝိစာရီယတိ ဧတာယာတိ **ပဒဋ္ဌာနာ**၊ ဝိသေသသံဝဏ္ဏနာ၊ ဝိစာရဏလောပေါဝ၊ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာနံ, တေသဉ္စ ပဒဋ္ဌာနာနံ ဝိစာရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော**။

သုတ္တေ အဝုတ္တာပိ သမာနလက္ခဏာ ဓမ္မာ လက္ခီယန္တိ ဧတေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသေနာတိ **လက္ခဏော**၊ သုတ္တေ ဝုတ္တေန ဓမ္မေန သမာနလက္ခဏာနံ ဓမ္မာနံ အဝုတ္တာနမ္ပိ နိဒ္ဓါရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **လက္ခဏော ဟာရော**။

သုတ္တေ ဒသိယမာနာ နိဗ္ဗစနာဒယော စတ္တာရောပိ ဝိယူဟီယန္တိ ဝိဘာဂေန သမ္ပိဏ္ဍီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **ဗျူဟော**၊ စတုန္နံ နိဗ္ဗစနာဒီနံ ဗျူဟော **စတုဗျူဟော**။ နိဗ္ဗစနာဓိပ္ပါယဗျဉ္ဇနာနုသန္ဓေဝ ဒေသနာနိဒါနဿ စ ပုဗ္ဗာပရေန သဒ္ဓိံ သန္ဒဿနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **စတုဗျူဟော ဟာရော**။

ဒေသနာယ ဂဟိတဓမ္မေန သဘာဂါ, ဝိသဘာဂါ စ ဓမ္မာ အာဝဋ္ဋီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **အာဝဋ္ဋော**၊ ဒေသနာယ ဂဟိတဓမ္မာနံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မ-ဝသေန အာဝဋ္ဋနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **အာဝဋ္ဋော ဟာရော**။

အသာဓာရဏသာဓာရဏာနံ သံကိလေသဓမ္မေ, ဝေါဒါနဓမ္မေ စ သာဓာ-ရဏာသာဓာရဏတော, ပဒဋ္ဌာနတော, ဘူမိတော စ ဝိဘဇနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိဘတ္တိ ဟာရော**။

သုတ္တေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ပဋိပက္ခဝသေန ပရိဝတ္တီယန္တိ ဣမိနာ, ဧတ္ထ ဝါတိ **ပရိဝတ္တော၊** သုတ္တေ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပရိဝတ္တနော ဟာရော။**

သုတ္တေ ဝုတ္တဿ ဧကဿေဝ အတ္ထဿ ဝါစကံ ဝိဝိဓံ ဝစနံ ဧတ္ထ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေတိ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေဝ **ဝေဝစနံ၊** သုတ္တေ ဝုတ္တေ ဧကသ္မိံ အတ္ထေ အနေကပရိယာယသဒ္ဒယောဇနာလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝေဝစနော ဟာရော။**

သုတ္တေ ဝုတ္တာ အတ္ထာ ပကာရေဟိ ဉာပီယန္တိ ဣမိနာ, ဧတ္ထ ဝါတိ **ပညတ္တိ၊** ဧကေကဿ ဓမ္မဿ အနေကာဟိ ပညတ္တီဟိ ပညာပေတဗ္ဗာကာရလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပညတ္တိ ဟာရော။**

သုတ္တာဂတာ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီသု ဩတရီယန္တိ အနုပ္ပဝေသီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **ဩတရဏော၊** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိမုခေဟိ သုတ္တတ္ထဿ ဩတရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဩတရဏော ဟာရော။**

သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဉှာရမ္ဘာ သောဓီယန္တိ သမာဓီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **သောဓနော၊** သုတ္တေ ပဒပဒတ္ထပဉှာရမ္ဘာနံ သောဓနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **သောဓနော ဟာရော။**

သာမညဝိသေသဘူတာ ဓမ္မာ ဝိနာ ဝိကပ္ပေန အဓိဋ္ဌီယန္တိ အနုပ္ပဝတ္တီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **အဓိဋ္ဌာနော၊** သုတ္တာဂတာနံ ဓမ္မာနံ အဝိကပ္ပနဝသေန သာမညဝိသေသနိဒ္ဒါရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော။**

ယော ဟေတု စေဝ ပစ္စယော စ ဖလံ ပရိကရောတိ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ဣတိ သော ဟေတု စေဝ ပစ္စယော စ **ပရိက္ခာရော၊** ယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော တံ ပရိက္ခာရံ ဟေတုဉ္စေဝ ပစ္စယဉ္စ အာစိက္ခတိ၊ ဣတိ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပရိက္ခာရော** နာမ။ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပရိက္ခာရသင်္ခါတေ ဟေတုပစ္စယေ နိဒ္ဒါရေတွာ သံဝဏ္ဏနာလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပရိက္ခာရော ဟာရော။**

သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာ ပဒဋ္ဌာနာဒိမုခေန သမာရောပီယန္တိ ဧတ္ထ, ဧတေန ဝါတိ **သမာရောပနော၊** သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနဝေဝစနဘာဝနာပဟာနသမာရောပနဝိစာရဏလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **သမာရောပနော ဟာရော။** ဘာဝသာဓနဝသေနာပိ သဗ္ဗတ္ထ ဝစနတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗောတိ တဿာပိ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗန္တိ။ သေသံ သံဝဏ္ဏနာနုသာရေန ဉာတဗ္ဗန္တိ။

“တတ္ထ ကတမေ သောဠသ ဟာရာ ဒေသနာ”တျာဒိနာ ဟာရသရူပံ ဝုတ္တံ၊ ကိမတ္ထံ “တဿာနုဂီတိ”တျာဒိ ဝုတ္တန္တိ? အနုဂီတိဂါထာယ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပုန **“တဿာနုဂီတိ ဒေသနာ ဝိစယော ယုတ္တိ”**တျာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဿာ**တိ ဟာရုဒ္ဒေသဿ။ **အနုဂီတီ**တိ အနု ပစ္ဆာ ဂါယနဂါထာ။ (**ပန္နရသော**တိ)[၁] ပန္နရသမော။ **သောဠသော**တိ သောဠသမော။ **အတ္ထတော အသံကိဏ္ဏာ**တိ ဒေသနာဒိပဒတ္ထတော လက္ခဏတ္ထတော သင်္ကရတော ရဟိတာ။ တေန ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ** “သော စ နေသံ အသင်္ကရော လက္ခဏနိဒ္ဒေသေ သုပါကဋော ဟောတီ”တိ[၂]။ သေသံ သံဝဏ္ဏနာနုသာရေန ဉာတဗ္ဗန္တိ။ “ကေစိ ဟာရာ ကေဟိစိ ဟာရေဟိ သံကိဏ္ဏာ ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ ကသ္မာ အသံကိဏ္ဏာတိ ဉာတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ **“ဧတေသဉ္စေဝါ”**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ဧတေသဉ္စ ဘဝတီ**တိ ဧတေသံ သောဠသန္နံ ဟာရာနံ ယထာ ယေနာကာရေန အသင်္ကရော ဟောတိ၊ တထာ အသင်္ကရာကာရေန ဘဝတိ။ အယတိ ပဝတ္တတိ နယဝိဘတ္တီတိ **အယော၊** ဝိတ္ထာရေန အယာတိ **ဝိတ္ထာရတယာ၊** တ-ကာရော မိဿကဒေါသာပဂမတ္ထာယ အာဂတော၊ နယဝိဘတ္တိဝိသေသဝစနံ။ နယေန ဉာယေန ဝိဘတ္တိ **နယဝိဘတ္တိ၊** န ပန္နနယဝိဘတ္တာဟာရာနံ ဝိတ္ထာရေန ပဝတ္တာ ဉာယဝိဘတ္တိ တထာ အသင်္ကရာကာရေန ဘဝတိ တသ္မိံ အသံကိဏ္ဏာတိ ဉာတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

၂။ သောဠသ ဟာရာ သရူပတော ဝုတ္တာ, အမှေဟိ စ ဝိညာတာ၊ “ကတမေ ပဉ္စ နယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော တထာ ပုစ္ဆိတွာ သရူပတော ဥဒ္ဒိသိတုံ **“တတ္ထ ကတမေ ပဉ္စ နယာ”**တျာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ ဟာရေ ဥဒ္ဒိသိတွာ ဣဒါနိ နယေ ဥဒ္ဒိသိတုံ ‘တတ္ထ ကတမေ’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၂] ဝုတ္တံ။ “ဟတ္ထ နယန္တိ သံကိလေသေ, ဝေါဒါနေ စ ဝိဘာဂတော ဉာပေန္တီတိ **နယာ၊** နီယန္တိ ဝါ တာနိ ဧတ္ထ, ဧတေဟိ ဝါတိ **နယာ**”တိအာဒိနာ[၂] **အဋ္ဌကထာယံ** ဝိတ္ထာရေန ဝဏ္ဏေတွာ ဝုတ္တော။ **နီ**-ဓာတုယာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒိနယာနုသာရေန သံကိလေသေ, ဝေါဒါနေ စ အာလမ္ဗိတွာ ပဝတ္တေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေ မုချတော၊ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒိနယာနံ ဥပနိဿယပစ္စယသတ္တိ ဖလူပစာရတော ဂဟိတာ၊ ဣတိ-သဒ္ဒေါ တံ ဖလူပစာရတော ဂဟိတသတ္တိံ ပရာမသိ၊ တံသတ္တိသဟိတာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋာဒိနယာ အပစ္စယတ္ထာ။

တဏှာအဝိဇ္ဇာဟိ သံကိလေသပက္ခဿ သုတ္တဿ, သမထဝိပဿနာဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော

၁-(....)ပါဠိယံ နတ္ထိ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၇-ပိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **နန္ဒိယာဝဋ္ဋော နယော**။ တတ္ထ **စတုသစ္စန္တိ** တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝမူလတ္တာ သမုဒယသစ္စံ၊ အဝသေသာ တေဘူမကာ ဓမ္မာ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သမထဝိပဿနာ မဂ္ဂသစ္စံ၊ တေန ပတ္တဗ္ဗာ အသင်္ခတဓာတု နိရောဓသစ္စန္တိ။

တီဟိ အဝယဝေဟိ လောဘာဒီဟိ သံကိလေသပက္ခေ, တီဟိ အဝယဝေဟိ အလောဘာဒီဟိ စ ဝေါဒါနပက္ခေ ပုက္ခလော သောဘနောတိ **တိပုက္ခလော**၊ အကုသလမူလေဟိ သံကိလေသပက္ခဿ, ကုသလမူလေဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တတ္ထဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **တိပုက္ခလော**။

သီဟဿ ဘဂဝတော ဝိက္ကီဠိတံ ဧတ္ထ နယေတိ **သီဟဝိက္ကီဠိတော**၊ သုဘသညာဒီဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ သကလသံကိလေသပက္ခဿ, သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တတ္ထဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **သီဟဝိက္ကီဠိတနယော**။

အတ္ထနယတ္တယဒိသာဘာဝေန ကုသလာဒိဓမ္မာနံ အာလောစနံ **ဒိသာလောစနံ**။ တဿ တဿ အတ္ထနယဿ ယောဇနတ္ထံ ကတေသု သုတ္တဿ အတ္ထဝိသဇ္ဇနေသု ယေ ဝေါဒါနာဒယော, သံကိလေသိကာ စ တဿ တဿ နယဿ ဒိသာဘူတာ ဓမ္မာ သုတ္တတော နိဒ္ဒါရေတွာ ကထိတာ၊ တေသံ ယထာဝုတ္တဓမ္မာနံ ဝိဘဇ္ဇနေဝ “အယံ ပဌမာ ဒိသာ, အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ”တိ-အာဒိနာ အာလောစနံ **ဒိသာလောစနံ**။

တထာ အာလောစိတာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထနယတ္တယယောဇနေ သမာနယနတော အင်္ကုသော ဝိယာတိ **အင်္ကုသော**၊ တဿ တဿ နယဿ ဒိသာဘူတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ သမာနယနံ **အင်္ကုသော နယော**။

လဥ္ဇေတီတိ **လဥ္ဇကော**။ ယော နယော သုတ္တတ္ထံ လဥ္ဇေတိ ပကာသေတိ၊ ဣတိ လဥ္ဇနတော ပကာသနတော သော နယော လဥ္ဇကော နာမ၊ နယော စ သော လဥ္ဇကော စာတိ **နယလဥ္ဇကော**။ နယလဥ္ဇကော ပဌမော နန္ဒိယာဝဋ္ဋော နာမ၊ နယလဥ္ဇကော ဒုတိယော တိပုက္ခလော နာမ၊ နယလဥ္ဇကော တတိယော သီဟဝိက္ကီဠိတော နာမာတိ ယောဇေတဗ္ဗော။

ဥဂ္ဂတာနံ ဝိသေသေန ဥဂ္ဂတောတိ **ဥတ္တမော**၊ တံ ဥတ္တမံ။ **ဂတာ**တိ ဉာတာ၊ မတာတိ အဝဂတာ။ “မတာ”တိ ဝါ ပါဌော။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယာနုသာရေနပိ သံဝဏ္ဏနာနုသာရေနပိ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ။

ယထာဝုတ္တနယဝိသေသသံဝဏ္ဏနာယ ဋီကာယံ—

"သမူဟာဒိံ ဥပါဒါယ လောကသင်္ကေတသိဒ္ဓါ ဝေါဟာရမတ္တတာ **သမ္မုတိသဘာဝေါ**၊ ပထဝီဖဿာဒီနံ ကက္ခဠဖုသနာဒိလက္ခဏံ **ပရမတ္ထသဘာဝေါ**။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ— ယသ္မိံ ဘိန္နေ, ဣတရာပေါဟေ ဝါ စိတ္တေန **ကတေ** န တထာ ဗုဒ္ဓိ၊ ဣဒံ **သမ္မုတိသစ္စံ** ယထာ ဃဋေ, သသမ္ဘာရဇလေ စ၊ တဗ္ဗိပရိယာယေန **ပရမတ္ထသစ္စ**"န္တိ—

ဝစနေ ဃဋကထလအာပဇလကဒ္ဒမာဒိသဒ္ဒိတံ သမူဟာဒိံ ဥပါဒါယ လောကဿ ပုဗ္ဗေ ဃဋကထလအာပဇလကဒ္ဒမာဒိသင်္ကေတသိဒ္ဓါ ဃဋကထလအာပဇလကဒ္ဒမာဒိဝေါဟာရမတ္တတာ **သမ္မုတိသဘာဝေါ** သင်္ကေတဝသေန အဝိတထတ္တာ။ ပထဝီအာဒီနံ ကက္ခဠာဒိလက္ခဏံ, ဖဿာဒီနံ ဖုသနာဒိလက္ခဏံ **ပရမတ္ထသဘာဝေါ**။ "ယဒိ ဧဝံ ဃဋာဒိကေ အဘိန္နေ ဝါ အာပါဒိကေ ဝါ အနုရူပေန ဦနဘာဝေန အပ္ပဝတ္တမာနေ ဝါ သတိ သမ္မုတိသဘာဝေါ ဟောတု၊ ဘိန္နေ ဝါ ဦနေ ဝါ ကထံ သမ္မုတိသဘာဝေါ ဘဝေယျ၊ ပထဝီဖဿာဒီနမ္ပိ ဘိဇ္ဇမာနတ္တာ, ကက္ခဠဖုသနာဒီနဉ္စ ပထဝီဖဿာဒိဟိ အနညတ္တာ ကထံ ပရမတ္ထသဘာဝေါ ဘဝေယျ၊ ကတမေန သင်္ခေပေန အတ္ထေန သမ္မုတိသဘာဝေါ, ပရမတ္ထသဘာဝေါ စ အမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧတ္ထာ**တိ ဧတေသု သမ္မုတိသဘာဝပရမတ္ထသဘာဝေသု **အယံ** နယော ဝုစ္စမာနော **သင်္ခေပေါ** အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယသ္မိံ ဃဋာဒိကေ ဘိန္နေ သတိ တတော ဃဋာဒိတော ဣတရော ကထလာဒိဘာဝေါ စိတ္တေန ပုဗ္ဗေ ကတေန ယထာ ယေန ကထလာဒိဝေါဟာရေန ဘဝတိ၊ ယသ္မိံ အာပါဒိကေ သမ္ဘာရဇလာဒိကေ ဦနဘာဝေန ပဝတ္တမာနေ သတိ ဝါ တတော အာပါဒိတော ဣတရော ကဒ္ဒမာဒိဘာဝေါ စိတ္တေန ပုဗ္ဗေ ကတေန ယထာ ယေန ကဒ္ဒမာဒိဝေါဟာရေန ဘဝတိ၊ တထာ တေန ဝေါဟာရေန ဗုဒ္ဓိ ကထလာဒိသဘာဝဇာနနံ ကဒ္ဒမာဒိသဘာဝဇာနနံ ဘဝတိ၊ ဣဒံ အဘိန္နေ ဃဋာဒိကံ ဝါ ဘိန္နေ ကထလာဒိကံ ဝါ အနူနေ အာပါဒိကံ ဝါ ဦနေ ကဒ္ဒမာဒိကံ ဝါ သဗ္ဗံ သမ္မုတိသစ္စံ ဟောတေဝ။ "ကဒ္ဒမသ္မိံ ဘိန္နေ, ကဒ္ဒမသ္မိံ ဦနေ ဝါ သတိ ဣတရော သမ္မုတိသဘာဝေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော "**ဃဋေ, သသမ္ဘာရဇလေ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။

သမ္ဗုတိသစ္စသဘာဝေ၀ါ တုမှေဟိ ဝုတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ပရမတ္ထသစ္စသဘာဝေါ”တိ ဝတ္တုဗ္ဗဘာဝတော **“တမ္ဘိပရိယာယေန ပရမတ္ထသစ္စ”**န္တိ ဝုတ္တံ။ ပထဝီအာဒီနံ ကက္ခဠာဒိလက္ခဏတော ဇာတရသ ဖုသနာဒိလက္ခဏာဿ အသမ္ဘဝတော, ဖဿာဒီနဉ္စ ဖုသနာဒိလက္ခဏတော ဇာတရသ ကက္ခဠာဒိလက္ခဏာဿ အသမ္ဘဝတော ပထဝီဖဿာဒီနံ ကက္ခဠဖုသနာဒိလက္ခဏံ ပရမတ္ထသစ္စံ ဟောတွေဝါတိ ဇာမသိုံ သဒ်ေပတ္တေ ဂဟိတေ ကောစိ ဝိရောဓော နတ္ထီတိ အဓိပ္ပါယောတိ။

၃။ ပဥ္စ နယာ သရူပတော အာစရိယေန ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဝိညာတာ၊ “ယာနိ ပဒါနိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ကတမာနိ တာနိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တာနိ သရူပတော ဒဿေတုံ **“တတ္ထ ကတမာနိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ”**တျာဒိမာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ နယေဟိ ဥဒ္ဒိသိတွာ ဇာဒါနိ မူလပဒါနိ ဥဒ္ဒိသိတုံ ‘တတ္ထ ကတမာနိ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကုသလာနိ နဝ ပဒါနိ, အကုသလာနိ နဝ ပဒါနိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနီတိ ယောဇနာ။ မူလန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေဟိ နယာ, ပတိဋ္ဌာနဝိဘာဂါ စာတိ **မူလာနိ၊** ပဒန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထ နယာ, ပဋ္ဌာနဝိဘာဂါ, အဓိဂမာ စာတိ **ပဒါနိ၊** ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ မူလာနိ စ တာနိ ပဒါနိ စာတိ **မူလပဒါနိ။** ကုစ္ဆိတေ ပါပဓမ္မေ သလယန္တီတိ **ကုသလာနိ၊** ကုသေ ရာဂါဒယော လုနန္တီတိ **ကုသလာနိ၊** ကုသာ ဝိယ လုနန္တီတိ **ကုသလာနိ၊** ကုသေန ဉာဏေန လာတဗ္ဗာနိ ပဝတ္တေတဗ္ဗာနီတိ **ကုသလာနိ။** ကုသလာနံ ပဋိပက္ခာနီတိ **အကုသလာနိ။** အ-သဒ္ဒေါ စေတ္ထ ပဋိပက္ခတ္ထောတိ။

နဝ ပဒါနိ ကုသလာနိ, နဝ ပဒါနိ အကုသလာနီတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒတော, ဇာတိဘေဒတော စ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ “ကတမာနိ တာနိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ နဝ ပဒါနိ အကုသလာနိ ပဌမာသတ္တိချာယေန သရူပတော ဒဿေတုံ **“ကတမာနိ နဝ ပဒါနိ အကုသလာနိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဧဝံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒတော, ဇာတိဘေဒတော စ မူလပဒါနိ ဒဿေတွာ ဇာဒါနိ သရူပတော ဒဿေန္တော သံကိလေသပက္ခံ ယေဝ ပဌမံ ဥဒ္ဒိသတိ ‘တဏှာ’တိအာဒိနာ”တိ[၂]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရူပါဒိကေ ခန္ဓေ တသတိ ပရိတသတီတိ **တဏှာ။** အဝိဇ္ဇာယံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိံ ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ၊** ဝိဇ္ဇာယံ ကာယသုစရိတာဒိံ န ဝိန္ဒတီတိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၈-ဝိဋ္ဌေ။

အဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခာတိ ဝါ **အဝိဇ္ဇာ**။ လုဗ္ဘန္တိ တေနာတိ **လောဘော၊** လုဗ္ဘတီတိ ဝါ **လောဘော၊** လုဗ္ဘနံ ဝါ **လောဘော**။ **ဒေါသမောဟေသုပိ** ဧသေဝ နယော။ အသုဘေ ရူပက္ခန္ဓာဒိကေ “သုဘ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာ **သုဘသညာ**။ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိကေ “သုခ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာ **သုခသညာ**။ အနိစ္စေ သင်္ခါရဓမ္မေ “နိစ္စ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာ **နိစ္စသညာ**။ အနတ္တသဘာဝေသု စက္ခာဒီသု ခန္ဓေသု “အတ္တာ”တိ ပဝတ္တာ သညာ **အတ္တသညာ**။ **ယတ္ထာ**တိ ယေသု ပဒေသု သဗ္ဗော အကုသလပက္ခော သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ တာနိ ပဒါနိ အကုသလာနီတိ ယောဇနာ။ **သင်္ဂဟံ** ဂဏနံ။ **သမောသရဏံ** သမာရောပနံ။

ပစ္စနီကဓမ္မေ ဥဒ္ဓစ္စာဒိကေ နီဝရဏေ သမေတိ ဝူပသမေတိ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘန-ဝသေနာတိ **သမထော**။ သင်္ခါရေ အနိစ္စာဒိဟိ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ ပဿတီတိ **ဝိပဿနာ**။ လောဘဿ ပဋိပက္ခော **အလောဘော**။ ဒေါသဿ ပဋိပက္ခော **အဒေါသော**။ မောဟဿ ပဋိပက္ခော **အမောဟော**။ ဧတ္ထာပိ **အ**-သဒ္ဒေါ ပဋိပက္ခတ္ထော၊ န အဘာဝတ္ထာဒိကောတိ အဓိပ္ပါယော။ အသုဘေ ရူပက္ခန္ဓာဒိကေ, စက္ခာဒိမှိ ဝါ “အသုဘ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာပဓာနစိတ္တုပ္ပါဒါ **အသုဘသညာ၊** ဝိသေသတော ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ ဒုက္ခဒုက္ခ-တာဒီသု “ဒုက္ခ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာပဓာနစိတ္တုပ္ပါဒါ **ဒုက္ခသညာ၊** ဝိသေသတော ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ အနိစ္စေ ခန္ဓာဒိကေ ဝိပရိဏာမဓမ္မေ “အနိစ္စ”န္တိ ပဝတ္တာ သညာပဓာနစိတ္တုပ္ပါဒါ **အနိစ္စသညာ၊** ဝိသေသတော စိတ္တာနု-ပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ အနတ္တသဘာဝေ ခန္ဓေ, စက္ခာဒိမှိ ဝါ “အနတ္တာ”တိ ပဝတ္တာ သညာပဓာနစိတ္တုပ္ပါဒါ **အနတ္တသညာ၊** ဝိသေသတော ဓမ္မာနုပဿနာ-သတိပဋ္ဌာနံ။ ပညာသတိသီသေန ဟိ ပဝတ္တာ အယံ ဒေသနာ။ တေန ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သတိဗလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ? စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု၊ ဧတ္ထ သတိဗလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။ **ယတ္ထာ**တိ ယေသု ပဒေသု သဗ္ဗော ကုသလ-ပက္ခော သင်္ဂဟံ သမောသရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ တာနိ ပဒါနိ ကုသလာနီတိ ယောဇနာ။

ဥဒ္ဒါနန္တိ ဥဒ္ဓံ ဒါနံ ရက္ခဏံ ဥဒ္ဒါနံ၊ သင်္ဂဟဝစနန္တိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဒါနေ အဝုတ္တေ သတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဘာဝေါ ဒိန္နော ဝိယ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဘာဝဿ နိဝါရဏတ္ထံ ဥဒ္ဒါနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ **စတုရော စ ဝိပလ္လာသာ**တိ သုဘသုခနိစ္စအတ္တသညာ။ ကိလေသာ ဘဝန္တိ ဧတ္ထ နဝပဒေသူတိ **ဘူမိ၊** ကိလေသာနံ ဘူမီတိ **ကိလေသဘူမိ၊** ကိလေသ-ပဝတ္တနဋ္ဌာနာနိ နဝ ပဒါနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

စတုရော သတိပဋ္ဌာနာဘိ အသုဘာဒုက္ခအနိစ္စအနတ္တသညာ။ **ဣန္ဒြိယဘူမီ**တိ သဒ္ဓါဒီနံ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိန္ဒြိယာနံ ဘူမိ ပဝတ္တနဋ္ဌာနာနိ သမေဝေသ ရဏ ငွာနံ ာနိ။

နဝဟိ ကုသလပဒေဟိ ကုသလပက္ခာ **ယုဇ္ဇန္တိ** ယောဇီယန္တိ၊ **နဝဟိ** အကုသ သပဒေဟိ အကုသလပက္ခာ **ယုဇ္ဇန္တိ** ယောဇီယန္တိ။ နဝဟိ ကုသလပ-ဒေဟိ သဟ ကုသလပက္ခာ **ယုဇ္ဇန္တိ** ယုဇ္ဇန္တာ ဘဝန္တိ၊ နဝဟိ အကုသလပဒေဟိ သဟ အကုသလပက္ခာ **ယုဇ္ဇန္တိ** ယုဇ္ဇန္တာ ဘဝန္တီတိ ဥဒ္ဒေသဝါရေ ဝုတ္တာဝ-သေသော သံဝဏ္ဏနာနယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဥဒ္ဒေသဝါရဿ အတ္ထဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

သောဠသဟာရနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ

၄။ ဟာရာဒိသု သမုဒါယဿ နေတ္တိပ္ပကရဏဿ ဥဒ္ဒေသော ဥဒ္ဒိဋ္ဌော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော နိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေ ဟာရာ-ဒယော နိဒ္ဒိသိတုံ **"တတ္ထ သင်္ခေပတော နေတ္တိ"**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧဝံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေ ဟာရာဒယော နိဒ္ဒိသိတုံ 'တတ္ထ သင်္ခေပတော'တိအာဒိ အာ-ရဒ္ဓ"န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ "တတ္ထ ကတမေ သောဠသ ဟာရာ? ဒေသနာ ဝိစယော"တိအာဒိဥဒ္ဒေသပါဠေ။ **သင်္ခေပတော**တိ သမာသတော။ **နေတ္တီ**တိ နေတ္တိပ္ပကရဏံ။ **ကိတ္တိတာ**တိ ကထိတာ၊ ဣဒါနိ နိဒ္ဒေသတော ကထေဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁။ "အဿာဒါဒီနဝတာ၊ နိဿရဏမ္ပိ စ ဖလံ ဥပါယော စ။
အာဏတ္တီ စ ဘဂဝတော၊ ယောဂီနံ ဒေသနာဟာရော"တိ—

ဂါထာယံ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန သုတ္တေ အာဂတာ အဿာဒေါဝိ **အာဒီနဝတာ** အာဒီနဝေါပိ နိဿရဏမ္ပိ ဖလမ္ပိ ဥပါယောပိ **ယောဂီနံ** အတ္ထာယ ဘဂဝတော အာဏတ္တိပိ ဣမေ ဓမ္မာ ဒဿိတာ သံဝဏ္ဏိတာ သံဝဏ္ဏနာဝသေန ဉာပိတာ၊သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဒေသနာဟာရော** နာမာတိ အတ္ထယော-ဇနာ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉-ပိဋ္ဌေ။

ဝစနတ္ထာဒယော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရိတော ဝုတ္တာဝ၊ တသ္မာ ကိဉ္စိမတ္တမေဝ ကထေဿာမိ။ အဿာဒီယတေတိ **အဿာဒေါ၊** ကော သော? သုခံ, သောမနဿံ,ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဘူတာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ စ။ အဿာဒေတိ ဧတာယာတိ ဝါ **အဿာဒေါ၊** ကော သော? တဏှာ,ဝိပလ္လာသာ စ။ ဝိပလ္လာသဝသေန ဟိ ကေစေ သတ္တာ အနိဋ္ဌမ္ပိ အာရမ္မဏံ ဣဋ္ဌာကာရေန အဿာဒေန္တိ။

အာဘုသံ ကမ္မေန ဒိန္နံ ဒုက္ခာဒိ ဟုတွာ ဝါတိ ပဝတ္တတီတိ **အာဒီနဝေါ၊** ဒုက္ခာဒိ။ အထ ဝါ အတိဝိယ အာဒီနံ ကပဏံ ဟုတွာ ဝါတိ ပဝတ္တတီတိ **အာဒီနဝေါ၊** ကပဏမနုဿော, တထာဘာဝေါ စ တေဘူမကာ ဓမ္မာ အနိစ္စတာဒိယောဂတော။

နိဿရတိ ဧတေနာတိ **နိဿရဏံ၊** အရိယမဂ္ဂေါ။ နိဿရတီတိ ဝါ **နိဿရဏံ၊** နိဗ္ဗာနံ။ ဝိ-သဒ္ဒေါ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ နိဿရဏဘေဒေါ **အဋ္ဌကထာယံ**[၂] ဗဟုဓာ ဝုတ္တောဝ။

ဖလတိ ပဝတ္တတီတိ **ဖလံ၊** ဒေသနာယ ဖလံ။ ယဒိပိ ဒေသနာ ဖလနိပ္ဖါဒိကာ န ဟောတိ၊ တထာပိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပုညသမ္ဘာရာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ပုညသမ္ဘာရဟေတုတော ဖလံ ပဝတ္တံ၊ တသ္မာ ဒေသနာယ ဖလံ နာမာတိ။ ကတမံ တံ? ဒေဝမနုဿေသု အာယုဝဏ္ဏသုခဗလယသပရိဝါရအဓိပတေယျဥပဓိသမ္ပတ္တိစက္ကဝတ္တိသိရိဒေဝရဇ္ဇသိရိစတုသမ္ပတ္တိစက္ကသီလသမာဓိသမ္ပဒါ ဝိဇ္ဇာဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါ သာဝက ဗောဓိ ပစ္စေကဗောဓိ သမ္မာသမ္ဗောဓိယော။

ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ ဥပဂန္တွာ အယတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဧတေနာတိ **ဥပါယော၊** ကော သော? အရိယမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။ ပုရိမာ ပဋိပဒါ ဟိ ပစ္ဆိမာယ ပဋိပဒါယ အဓိဂမူပါယော, ပရမ္ပရာယ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ စ ဥပါယော။ ကေစိ “မဂ္ဂေါပိ ဥပါယော”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ မတေန နိဗ္ဗာနမေဝ နိဿရဏန္တိ ဝုတ္တံ သိယာ။ “တေ ပဟာယ တရေ ဩဃန္တိ ဣဒံ နိဿရဏ”န္တိ[၃] ပန အရိယမဂ္ဂဿ နိဿရဏဘာဝံ ဝက္ခတိ၊ တသ္မာ ကေသဉ္စိ ဝါဒေါ န ဂဟေတဗ္ဗော။

အာဏတ္တီတိ အာဏာရဟဿ ဘဂဝတော ဝေနေယျာနံ ဟိတသိဒ္ဓိယာ “ဧဝံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ မာ ပဋိပဇ္ဇာဟီ”တိ ဝိဓာနံ အာဏာဌပနံ အာဏတ္တိ နာမ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁၀-၆-ပိဋ္ဌေ။

ယုဇ္ဇန္တိ ပယုဇ္ဇန္တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာသူတိ **ယောဂိနော၊** ဝေနေယျာ၊ တေသံ ယောဂီနံ အတ္ထာယာတိ ဝစနသေသံ နီဟရိတွာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သုတ္တေ အာဂတာနံ သဗ္ဗေသံ အဿာဒါဒီနံ ဧကဒေသာဂတာနမ္ပိ နီဟရိတွာ သဗ္ဗေသံ ဝိဘဇနသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရောတိ နိဒ္ဒေသတော ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော စ ဝိဘဇနာကာရော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေ[၁] အာဂမိဿတီတိ ဣဓ ပန ဒဿိတောတိ။

ဒေသနာဟာရနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော ဝိစယဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၂။ "ယံ ပုစ္ဆိတဉ္စ ဝိဿဇ္ဇိတဉ္စ၊ သုတ္တဿ ယာ စ အနုဂီတိ။
သုတ္တဿ ယော ပဝိစယော၊ ဟာရော ဝိစယောတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သုတ္တဿ **ယံ ပုစ္ဆိတဉ္စ** ယာ ပုစ္ဆာ ဝိစယမာနာ စ သုတ္တဿ **ယံ ဝိဿဇ္ဇိတဉ္စ** ယာ ဝိဿဇ္ဇနာ ဝိစယမာနာ စ သုတ္တဿ **ယော** ပဒါဒိဝိစယော, အဿာဒါဒိဝိစယော စ အတ္ထိ၊ တေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဝိစယမာနာ ပုစ္ဆာဒယော ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝိစိယန္တိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝိစယော ဟာရောတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ပုစ္ဆိယတေ **ပုစ္ဆိတံ**။ ဝိဿဇ္ဇိယတေ **ဝိဿဇ္ဇိတ**န္တိ ဘာဝသာဓနေတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ကမ္မသာဓနေတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ **ဋီကာယံ**[၂] "ဘာဝတ္ထေ တောတိ အာဟ 'ဝိဿဇ္ဇိတန္တိ ဝိဿဇ္ဇနာ'တိ"။

"**သုတ္တဿာ**"တိ နိယမိတတ္တာ သံဝဏ္ဏနာဝသေန အဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ န ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သော ဝိစယော ဟာရော **အဋ္ဌကထာယံ**[၃] ဝုတ္တောဝ။ ကထံ?—

"အယံ ပုစ္ဆာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ ဧကာဓိဋ္ဌာနာ အနေကာဓိဋ္ဌာနာ သမ္မုတိဝိသယာ ပရမတ္ထဝိသယာ အတီတဝိသယာ အနာဂတဝိသယာ ပစ္စုပ္ပန္နဝိသယာ"တိအာဒိနာ **ပုစ္ဆာဝိစယော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ "ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဧကံသဗျာကရဏံ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏံ ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏံ ဌပနံ သာဝသေသံ နိရဝသေသံ

၁-ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-နေတ္တိ-ဋီ ၂၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၂၊၂၃-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သဥတ္တရံ နိရုတ္တရံ လောကိယံ လောကုတ္တရ”န္တိအာဒိနာ **ဝိသဇ္ဇနဝိစယော**။

“အယံ ပုစ္ဆာ ဣမိနာ သမေတိ၊ ဧတေန န သမေတီ”တိ ပုစ္ဆိတတ္ထံ အာနေတွာ, ဝိစယော ပုဗ္ဗေနာပရံ သံသန္ဒိတွာ စ ဝိစယော **ပုဗ္ဗာပရဝိစယော**။ “အယံ အနုဂီတိ ဝုတ္တတ္ထသင်္ဂဟာ အဝုတ္တတ္ထသင်္ဂဟာ တဒုဘယတ္ထသင်္ဂဟာ ကုသလတ္ထသင်္ဂဟာ အကုသလတ္ထသင်္ဂဟာ”တိအာဒိနာ **အနုဂီတိဝိစယော**။ အဿာဒါဒီသု သုခဝေဒနာယ “ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝနလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ, တဏှာယ “အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ, ဝိပလ္လာသာနံ “ဝိပရီတဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ, အဝသိဋ္ဌာနံ တေဘူမကဓမ္မာနံ “ယထာသကလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗေသဉ္စ ဒွါဝီသတိယာ တိကေသု, ဒွါစတ္တာလီသာဓိကေ စ ဒုကသတေ လဗ္ဘမာနပဒဝသေန တံတံအဿာဒတ္ထဝိသေသနိဒ္ဓါရဏံ **အဿာဒဝိစယော**။

ဒုက္ခဝေဒနာယ “အနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ, ဒုက္ခသစ္စာနံ “ပဋိသန္ဓိလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ, အနိစ္စတာဒီနံ အာဒိအန္တဝန္တတာယ အနိစ္စန္တိကတာယ စ “အနိစ္စာ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗေသဉ္စ လောကိယဓမ္မာနံ သံကိလေသဘာဂိယဟာနဘာဂိယတာဒိဝသေန အာဒီနဝပုတ္တိယာ ပကာရနိဒ္ဓါရဏေန **အာဒီနဝဝိစယော**။ နိဿရဏပဒေ အရိယမဂ္ဂဿ အာဂမနတော ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဝိဘာဂဝိသေသနိဒ္ဓါရဏဝသေန, နိဗ္ဗာနဿ ယထာဝုတ္တပရိယာယဝိဘာဂဝိသေသနိဒ္ဓါရဏဝသေန စာတိ ဧဝံ **နိဿရဏဝိစယော**။ **ဖလာ**ဒီနံ တံတံသုတ္တဒေသနာယ သာဓေတဗ္ဗဖလဿ တဒုပါယဿ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တဝိဓိဝစနဿ စ ဝိဘာဂနိဒ္ဓါရဏဝသေန **ဝိစယော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဒပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနပုစ္ဆာပုဗ္ဗာပရာနုဂီတီနံ, အဿာဒါဒီနဉ္စ ဝိသေသနိဒ္ဓါရဏဝသေနေဝ ဝိစယလက္ခဏော “ဝိစယော ဟာရော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ—

ဧဝံ ဝုတ္တောဝ။

ဝိသဇ္ဇနဝိသေသော ပန **ဋီကာယံ** ဝုတ္တော။ ကထံ?—

“စက္ခု အနိစ္စ”န္တိ ပုဋ္ဌေ “အာမ စက္ခု အနိစ္စမေဝါ”တိ ဧကံသတော ဝိသဇ္ဇနံ **ဧကံသဗျာကရဏံ**၊ “အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတဗ္ဗံ,

သစ္ဆိကာတဗ္ဗဉ္စာ”တိ ပုဋ္ဌေ “မဂ္ဂပရိယာပန္နံ ဘာဝေတဗ္ဗံ, ဖလပရိယာ-ပန္နံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝိဘဇိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ **ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏံ**၊ “အညတြ ယံ ကုသလ”န္တိ ပုဋ္ဌေ “ကိံ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလဋ္ဌော, ဥဒါဟု သုခဝိပါကဋ္ဌေနာ”တိ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ **ပဋိပုစ္ဆာ-ဗျာကရဏံ**၊ ‘‘သဿတော အတ္တာ, အသဿတော ဝါ”တိ ဝုတ္တေ “အဗျာကတမေတ”န္တိ အဝိဿဇ္ဇနံ **ဌပနံ**၊ “ကိံ ပနေတေ ‘ကုသလာ’တိ ဝါ ‘ဓမ္မာ’တိ ဝါ ဧကတ္ထာ, ဥဒါဟု နာနတ္ထာ”တိ ဧဒိံ ပုစ္ဆနံ **သာဝသေသံ**။ ဝိဿဇ္ဇနသ္မိံ ပန သာဝသေသတော ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာယံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပ္ပါဋိဟီရကံ **သဥတ္တရံ** သပ္ပါဋိဟီရကံ **နိရုတ္တရံ**၊ ဧဝံ ဝိစယဟာရနိဒ္ဒေသေ သုဝိညေယျမေဝါတိ[၁]—

ဝုတ္တောဝ။ သံဝဏ္ဏနာသု ဝုတ္တော အတ္ထော အနာကုလော ပါကဋော ယတိပေါတေဟိ ဝိညာတော၊ သော သဗ္ဗတ္ထ အမှေဟိ န ဝိဘတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝိစယဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ယုတ္တိ-ဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၃။ “သဗ္ဗေသံ ဟာရာနံ၊ ယာ ဘူမိ ယော စ ဂေါစရော တေသံ။
ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ၊ ဟာရော ယုတ္တီတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **သဗ္ဗေသံ** သောဠသန္နံ ဟာရာနံ **ယာ ဘူမိ** ပဝတ္တနဋ္ဌာန-ဘူတံ ဗျဉ္ဇနံ, **ယော ဂေါစရော** သုတ္တတ္ထော စ အတ္ထိ၊ **တေသံ** ဘူမိသင်္ခါတဗျဉ္ဇ-နဂေါစရသင်္ခါတသုတ္တတ္ထာနံ **ယာ ယုတ္တာယုတ္တပရိက္ခာ** ယုတ္တာယုတ္တီနံ ဝိစာရဏာ သံဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ သော ယုတ္တိအယုတ္တိပရိက္ခာဝိစာရဏာသင်္ခါတော သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသော “ယုတ္တိ ဟာရော”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထယောဇနာ။

တေသံ ဟာရာနံ ဘူမိဘူတဿ သုတ္တေ အာဂတဿ ဗျဉ္ဇနဿ ယုတ္တိဘာဝေါ ဒုဝိဓော သဘာဝနိရုတ္တိဘာဝေါ, အဓိပ္ပေတတ္ထဝါစကဘာဝေါ စ။ ဂေါစရ-ဘူတဿ ပန သုတ္တေ အာဂတဿ ယုတ္တိဘာဝေါ သုတ္တဝိနယဓမ္မတာဟိ အဝိလောမနံ။ အယုတ္တိဘာဝေါ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဂဟေတဗ္ဗော။

ယုတ္တိဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ပဒ-ဋ္ဌာနဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၈-ပိဋ္ဌေ။

၄။ "ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဇိနော၊ တဿ စ ဓမ္မဿ ယံ ပဒဋ္ဌာနံ။
ဣတိ ယာဝ သဗ္ဗဓမ္မာ၊ ဧသော ဟာရော ပဒဋ္ဌာနော"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဓမ္မန္တိ** ယံ ကိဉ္စိ ကုသလာဒိဓမ္မံ သုတ္တေ ဇိနော ဒေသေတိ၊ **တဿ** သုတ္တေ ဇိနေန ဒေသိတဿ ကုသလာဒိဓမ္မဿ ယဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊ တံ တံ ပဒဋ္ဌာနဉ္စာတိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန **ယာဝ** ယတ္တကာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သုတ္တေ ဇိနေန ဒေသိတာ၊ တတ္တကာနံ သဗ္ဗေသံ ဓမ္မာနံ ယဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊ တဿ စ ပဒဋ္ဌာနဿ ယဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊တံ တံ ပဒဋ္ဌာနဉ္စ၊ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန **ယာဝ** ယတ္တကာ **သဗ္ဗေ** ပဒဋ္ဌာနဓမ္မာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ၀၊ တတ္တကာနိ သဗ္ဗာနိ ဓမ္မပဒဋ္ဌာနာနိ ယထာနုရူပံ နိဒ္ဒိသေတွာ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ကထိတာနိ၊ ဧသော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော "ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော"တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထယောဇနာ။

သုတ္တေ ဒေသိတကုသလဓမ္မဿ ယောနိသောမနသိကာရသဒ္ဓမ္မဿဝနသပ္ပုရိသုပနိဿယာဒိ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သုတ္တေ ဒေသိတအကုသလဓမ္မဿ အယောနိသောမနသိကာရအသဒ္ဓမ္မဿဝနအသပ္ပုရိသူပနိဿယာဒိ ပဒဋ္ဌာနံ၊ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ယထာရဟံ ကုသလာကုသလာဗျာကတာ ပဒဋ္ဌာနန္တိအာဒိနာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

ပဒဋ္ဌာနဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊"ကတမော လက္ခဏဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၅။ "ဝုတ္တမှိ ဧကဓမ္မေ၊ ယေ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာ ကေစိ။
ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ သဗ္ဗေ၊ ဧသော ဟာရော လက္ခဏော နာမာ"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဧကဓမ္မေ** သုတ္တေ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမှိ, အဋ္ဌကထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ဝါသတိ တေန ဓမ္မေန ယေ ကေစိ **ဓမ္မာ** ဧကလက္ခဏာ ဘဝန္တိ၊သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ သုတ္တေ သရူပတော အဝုတ္တာပိ သမာနလက္ခဏတာယ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝေန အာနေတွာ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ၊ဧသော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော "လက္ခဏော နာမ ဟာရော"တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထယောဇနာ။

ဧကံ သမာနံ လက္ခဏံ ဧတေသန္တိ **ဧကလက္ခဏာ၊** သမာနလက္ခဏာ၊ သဟစာရိတာယ ဝါ သမာနကိစ္စတာယ ဝါ သမာနဟေတုတာယ ဝါ သမာနဖလတာယ ဝါ သမာနာရမ္မဏတာယ ဝါ အဝုတ္တာပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ။

ကထံ?—“နာနတ္တကာယာ နာနတ္တသညိနော,[၁] နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ”တိအာဒီသု[၂] **သဟစာရိတာယ** သညာယ သဟဂတာ ဓမ္မာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ “ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတီ”တိအာဒီသု[၃] **သမာနကိစ္စတာ၊** ပိယဝစနအတ္ထစရိယာ သမာနတ္တတာပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ “ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိအာဒီသု[၄] **သမာနဟေတုတာယ** သညာဒယောပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒီသု[၄] **သမာနဖလတာယ** တဏှုပါဒါနာဒယောပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ “ရူပံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိအာဒီသု[၅] **သမာနာရမ္မဏတာယ** တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဒယောပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အတ္ထောတိ။ ဝိတ္ထာရော **ဝိဘင်္ဂဝါရေ**[၆] အာဂမိဿတိ။

လက္ခဏော ဟာရော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော စတုဗျူဟော ဟာရော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၆။ “နေရုတ္တမဓိပ္ပါယော၊ ဗျဉ္ဇနမထ ဒေသနာနိဒါနဉ္စ။
ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓီ၊ ဧသော ဟာရော စတုဗျူဟော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **နေရုတ္တံ** သုတ္တပဒနိဗ္ဗစနဉ္စ ဗုဒ္ဓါနံ တဿ တဿ သုတ္တဿ ဒေသကာနံ, သာဝကာနံ ဝါ **အဓိပ္ပါယော** စ အတ္ထဗျဉ္ဇနေန ဗျဉ္ဇနမုခေန **ဒေသနာနိဒါနဉ္စ** ပုဗ္ဗာပရေန အနုသန္ဓိ စ ဧတေ နိရုတ္တာဒယော ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝိဘာဝီယန္တိ၊ ဧသော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော “စတုဗျူဟော ဟာရော”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ ဒေသနာပဝတ္တိနိမိတ္တံ ဒေသကဿ အဇ္ဈာသယာဒိ **ဒေသနာနိဒါနံ** နာမ။ စတုဗျူဟဟာရဿ ဗဟုဝိသယတ္တာ **ဝိဘင်္ဂေ**[၇] လက္ခဏသမ္ပတ္တိံ ကတွာ ကထယိဿာမ။

စတုဗျူဟဟာရနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော အာဝဋ္ဋဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၇။ “ဧကမှိ ပဒဋ္ဌာနေ၊ ပရိယေသတိ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ။
အာဝဋ္ဋတိ ပဋိပက္ခေ၊ အာဝဋ္ဋော နာမ သော ဟာရော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ပရက္ကမဓာတုအာဒီနံ **ပဒဋ္ဌာနေ ဧကမှိ** အာရမ္ဘဓာတုအာဒိကေ ဒေသနာရုဠှေ သတိ ဝိသဘာဂတာယ ဝါ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ

၁-ဒီ ၃-၂၁၈၊ ၂၄၁၊ ၂၅၂၊ အံ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မ ၁-၂၁၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၁-၂၁၇၊ ခု ၁-၃၀၇-ပိဋ္ဌေသု။
၄-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ အဘိ ၂-၁၄၂- ခု ၁-၇၇၊ ခု ၁၀-၂၈-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၅-အဘိ ၈-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ ပဋ္ဌာနေ။ ၆-ခု ၁၀-၂၆-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ခု ၁၀-၂၀၊ ၂၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ပရိယေသတိ၊ ဒေသနာယ သရူပတော အဂ္ဂဟဏေန ဝါ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသတိ၊ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ပရိယေသိတွာ ယောဇေန္တော ဒေသနံ ပမာဒါဒိနံ ပဒဋ္ဌာနဘူတေ ကောသဇ္ဇာဒိကေ **ပဋိပက္ခေ အာဝဋ္ဋတိ** အာဝဋ္ဋာပေတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော "အာဝဋ္ဋော ဟာရော နာမာ"တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ အတ္ထယောဇနာ။

"**ပဋိပက္ခေ**"တိ ဧတ္ထ နိဒဿနမတ္တံ၊ သေသေပိ သဘာဂေ အာဝဋ္ဋနတော။ န ဟိ အာရမ္ဘဓာတုအာဒိကေ ဒေသနာရုဠှေ သတိ တပ္ပဋိပက္ခေ ကောသဇ္ဇာဒိကေယေဝ ဒေသနံ အာဝဋ္ဋေတိ၊ အထ ခေါ အဝသေသဝီရိယာရမ္ဘာဒိကေပိ ဒေသနံ အာဝဋ္ဋေတီတိ။

အာဝဋ္ဋဟာရနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၈။ "ဓမ္မဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဘူမိဉ္စ ဝိဘဇတေ အယံ ဟာရော။
သာဓာရဏေ အသာဓာ-ရဏေ စ နေယျော ဝိဘတ္တီ"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ကုသလာဒိဝသေန အနေကဝိဓံ သဘာဝ**ဓမ္မဉ္စ** ဒါန-သီလာဒိ**ပဒဋ္ဌာနဉ္စ** "ဒဿနဘူမိ ဘာဝနာဘူမီ"တိ ဧဝမာဒိကံ **ဘူမိဉ္စ** သာဓာရ-ဏေ စ အသာဓာရဏေ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝိဘဇတေ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော "ဝိဘတ္တိ ဟာရော"တိ နေယျောတိ အတ္ထယောဇနာ။

"ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တာ ကုသလာ ဝါသနာဘာဂိယာ၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တာ ကုသလာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ"တျာဒိနာ, "ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝုတ္တာ အကုသလာ ကိလေသဘာဂိယာ"တျာဒိနာ ဓမ္မဉ္စ, "ဣဒံ သီလံ ဣမဿ မဟဂ္ဂတဝိသေသဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဣဒံ သီလံ ဣဒံ ဈာနံ ဣမဿ လောကုတ္တရဿ ပဒဋ္ဌာန"န္တျာဒိနာ ပဒဋ္ဌာနဉ္စ, "ဒဿနပဟာတဗ္ဗဿ ပုထုဇ္ဇနော ဘူမိ၊ ဘာဝနာပဟာတဗ္ဗဿ သောတာပန္နာဒယော ဘူမီ"တျာဒိနာ ဘူမိဉ္စ, "ကာမရာဂဗျာပါဒါ ပုထုဇ္ဇန-သောတာပန္နာနံ သာဓာရဏာ"တျာဒိနာ သာဓာရဏေ စ, "ကာမရာဂ-ဗျာပါဒါ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ အသာဓာရဏာ"တျာဒိနာ အသာဓာရဏေ စ ယေန ဝိဘဇတိ၊ သော ဝိဘတ္တိ ဟာရော နာမာတိအာဒိနာ[1] ဝိတ္ထာရေတွာ ဝိဘဇနာကာရော ဂဟေတဗ္ဗော။

၁-ခု ၁၀-၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ဝိဘတ္တိဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော၊ အမေ့ဟိ စ ဉာတော၊ ''ကတမော ပရိ-ဝတ္တနဟာရနိဒ္ဒေသော''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၉။ ''ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ၊ နိဋ္ဌိတေ ဘာဝိတေ ပဟီနေ စ။
ပရိဝတ္တတိ ပဋိပက္ခေ၊ ဟာရော ပရိဝတ္တနော နာမာ''တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သုတ္တေ **ဘာဝိတေ** ဘာဝိတဗ္ဗေ **ကုသလေ** အနဝဇ္ဇဓမ္မေ **နိဋ္ဌိတေ** ကထိတေ, သံဝဏ္ဏိတေ ဝါ **ပဟီနေ** ပဟာတဗ္ဗေ **အကုသလေ** သာ-ဝဇ္ဇဓမ္မေ **နိဋ္ဌိတေ** ကထိတေ, သံဝဏ္ဏိတေ ဝါ တေသံ ဓမ္မာနံ **ပဋိပက္ခေ** ဝိပရီတဓမ္မေ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန **ပရိဝတ္တတိ** ပရိဝတ္တေတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ''ပရိဝတ္တနော ဟာရော နာမာ''တိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထယောဇနာ။

''သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတီ''တိအာဒိနာ စ ''ယဿ ဝါ ပန ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတဿ ပါဏာတိပါတော ပဟီနော''တိ-အာဒိနာ စ ''ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ ကာမာ။ပ။ ကာမေဟိ ဝေရမဏီ တေသံ အဓမ္မော''တိအာဒိနာ စ ပဋိပက္ခေ ပရိဝတ္တနဘာဝံ **ဝိဘင်္ဂဝါရေ**[၁] ဝက္ခတိတိ န ဝိတ္ထာရိတာ။

ပရိဝတ္တနဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမေ့ဟိ စ ဉာတော၊ ''ကတမော ဝေဝစနဟာရနိဒ္ဒေသော''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၀။ ''ဝေဝစနာနိ ဗဟူနိ တု၊
သုတ္တေ ဝုတ္တာနိ ဧကဓမ္မဿ။
ယော ဇာနာတိ သုတ္တဝိဒူ၊
ဝေဝစနော နာမ သော ဟာရော''တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ဧကဓမ္မဿ** ပဒတ္ထဿ သုတ္တေ **ဝုတ္တာနိ တု** ဝုတ္တာနိ ဧဝ၊ **ဗဟူနိ တု** ဗဟူနိ ဧဝ ဝေဝစနာနိ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ယော သုတ္တဝိဒူ ဇာနာတိ၊ ဇာနိတွာ ကေသွိ ယေဝ ပဒတ္ထေ ယောဇေတိ၊ တဿ သုတ္တဝိဒုနော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ''ဝေဝစနော နာမ ဟာရော''တိ နိဋ္ဌိတောတိ အတ္ထယောဇနာ။

ဧတ္တ စ ယော သော-သဒ္ဒါ အသမာနတ္ထာ စ ဟောန္တီတိ ''ယော သုတ္တ-ဝိဒူ''တိ ဝတွာ ''သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော''တိ ဝုတ္တန္တိ။ ''ဘာဂဝါ''တိ

၁-ခု ၁၀-၄၄-ဝိဋ္ဌေ။

ပဒသဲ့ ကေသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ဘဂဝတိ "အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏ-သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝ-မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ, ဖလနိပ္ဖတ္တိဂတော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အဓိဂတပဋိ-သမ္ဘိဒေါ စတုယောဂဝိပ္ပဟီနော အဂတိဂမနဝီတိဝတ္တော ဥဒ္ဓဋသလ္လော နိရူဠ္ဟဝဏော မဒ္ဒိတကဏ္ဍကော နိဗ္ဗာပိတပရိယုဋ္ဌာနော ဗန္ဓနာတီတော ဂန္ထ-ဝိနိဝေဌနော အဇ္ဈာသယဝီတိဝတ္တော ဘိန္နန္ဓကာရော စက္ခုမာ လောကဓမ္မ-သမတိက္ကန္တော အနုရောဓဝိရောဓဝိပ္ပယုတ္တော ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု ဓမ္မေသု အသင်္ခေပ-ဂတော ဗန္ဓနာတိဝတ္တော ဌပိတသင်္ဂါမော အဘိက္ကန္တတရော ဥက္ကာဓရော[၁] အာလောကကရော ပဇ္ဇောတကရော တမောနုဒေါ ရဏဉ္ဇဟော အပရိမာဏ-ဝဏ္ဏော အပ္ပမေယျဝဏ္ဏော အသင်္ချေယျဝဏ္ဏော အာဘင်္ကရော ပဘင်္ကရော ဓမ္မောဘာသပဇ္ဇောတကရော"တိ[၂] ဝေမာဒိနိ ဗဟူနိ ဝေဝစနာနိ ယောဇိတာနိ။ ဝိတ္ထာရော **ဝိဘင်္ဂဝါရေ**[၃] အာဂမိဿတိ။

ဝေဝစနဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အဓမ္မေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော ပညတ္တိ-ဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၁။ "**ဧကံ** ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ပညတ္တီဟိ ဝိဝိဓာဟိ ဒေသေတိ။
သော အာကာရော ဉေယျော၊ ပညတ္တိ **နာမ** သော ဟာရော"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဘဂဝါ **ဧကံ** ခန္ဓာဒိဓမ္မံ **ဝိဝိဓာဟိ** နိက္ခေပပ္ပဘဝပညတ္တာ-ဒီဟိ ပညတ္တီဟိ **ယေန** ပညာပေတဗ္ဗာကာရေန ဒေသေတိ၊ သော ပညာပေ-တဗ္ဗာကာရော ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝိဘာဝိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသော "ပညတ္တိ ဟာရော နာမာ"တိ ဉေယျောတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ **ဝိဝိဓာဟိ ပညတ္တီဟိ** နိက္ခေပပညတ္တိပဘဝပညတ္တိပရိညာပညတ္တိပဟာန-ပညတ္တိဘာဝနာပညတ္တိသစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိနိရောဓပညတ္တိနိဗ္ဗိဒါပညတ္တီတိ ဧဝ-မာဒိပညတ္တီဟိ ဧကပဒတ္ထဿေဝ ပညာပေတဗ္ဗာကာရဝိဘာဝနာလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပညတ္တိ ဟာရော နာမာတိ။

တတ္ထ "ဧာဒိ ဒုက္ခ"န္တိ အယံ ပညတ္တိ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ, ဆန္နံ ဓာတူနံ, အဋ္ဌာရ-သန္နံ ဓာတူနံ, ဒွါဒသန္နံ အာယတနာနံ, ဒသန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ **နိက္ခေပပညတ္တိ**။

"ကဗဠီကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ, အတ္ထိ နန္ဒီ, အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရူဠှံ။ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏံ ဝိရူဠှံ၊ အတ္ထိ

တတ္ထ နာမရူပဿ အဝက္ကန္တိ။ ယတ္ထ အတ္ထိ နာမရူပဿ အဝက္ကန္တိ၊ အတ္ထိ တတ္ထ သင်္ခါရာနံ ဝုဒ္ဓိ”တိ[၁] ဝေမာဒိ **ပဘဝပညတ္တိ** ဒုက္ခဿ စ သမုဒယဿ စာတိ။

“ကဗဠီကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ နတ္ထိ ရာဂေါ, နတ္ထိ နန္ဒီ, နတ္ထိ တဏှာ”တိ[၂] ဝေမာဒိ **ပရိညာပညတ္တိ** ဒုက္ခဿ၊ “**ပဟာနပညတ္တိ** သမုဒယဿ၊ **ဘာဝနာပညတ္တိ** မဂ္ဂဿ၊ **သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ** နိရောဓဿာ”တိ စ “နိက္ခေပ-ပညတ္တိ သုတမယိယာ ပညာယ၊ သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ အနညာတညဿာ-မီတိန္ဒြိယဿ၊ ပဝတ္တနာပညတ္တိ ဓမ္မစက္ကဿာ”တိ ဝေမာဒိဝိတ္ထာရော **ဝိဘင်္ဂေ**[၃] အာဂမိဿတီတိ။

ပဏ္ဏတ္တိဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ဩတရဏဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၂။ “ယော စ ပဋိစ္စုပ္ပါဒေါ၊
ဣန္ဒြိယခန္ဓာ စ ဓာတုအာယတနာ။
ဧတေဟိ ဩတရတိ ယော၊
ဩတရဏော နာမ သော ဟာရော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ယော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စ ယေ ဣန္ဒြိယခန္ဓာ စ ယာနိ ဓာတုအာယတနာနိ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နိဒ္ဒါရိတာနိ၊ ဧတေဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒိန္ဒြိယခန္ဓဓာတာယတနေဟိ, သုတ္တေ အာဂတပဒတ္ထမုခေန နိဒ္ဒါရိယမာနေဟိ စ ယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဩတရတိ** ဩဂါဟတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိကေ တတ္ထ ဝါစကဝသေန, တတ္ထ ဉာပကဝသေန ဝါ အနု-ပဝိသတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဩတရဏော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ **ဣန္ဒြိယခန္ဓာ**တိ ဣန္ဒြိယာနိ စ ခန္ဓာ စာတိ ဣန္ဒြိယခန္ဓာ။ **ဓာတုအာယ-တနာ**တိ ဓာတုယော စ အာယတနာနိ စ ဓာတုအာယတနာ။ ကထံ ဩတ-ရဏော? “ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော”တိအာဒိ[၄] ပါဠော။

ဥဒ္ဓန္တိ ရူပဓာတု စ အရူပဓာတု စ။ **အဓော**တိ ကာမဓာတု။ **သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော**တိ တေဓာတုကေ အယံ အသေက္ခာဝိမုတ္တိ။ တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ အယံ ဣန္ဒြိယေဟိ ဩတရဏာ။

၁-သံ ၁-၃၂၅၊ အဘိ ၄-၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု။
၂-သံ ၁-၃၂၆၊ အဘိ ၄-၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၁၀-၅၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ခု ၁၀-၅၄-ပိဋ္ဌေ။

တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာနိရောဓော ။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ၊ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေဟိ ဩတရဏာ။

တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ သီလက္ခန္ဓေန သမာဓိက္ခန္ဓေန ပညာက္ခန္ဓေန၊ အယံ ခန္ဓေဟိ ဩတရဏာ။

တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သင်္ခါရပရိယာပန္နာနိ ယေ သင်္ခါရာ အနာသဝါ၊ နော စ ဘဝင်္ဂါ၊ တေ သင်္ခါရာ ဓမ္မဓာတုသင်္ဂဟိတာ၊ အယံ ဓာတူဟိ ဩတရဏာ။

သာ ဓမ္မဓာတု ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နာ၊ ယံ အာယတနံ အနာသဝံ၊ နော စ ဘဝင်္ဂံ၊ အယံ အာယတနေဟိ ဩတရဏာတိ ဧဝမာဒီဟိ **ဝိဘင်္ဂေ**[၁] အာဂမိဿတီတိ။

ဩတရဏဟာရနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော သောဓနဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၃။ "ဝိဿဇ္ဇိတမှိ ပဉှေ၊ ဂါထာယံ ပုစ္ဆိတာ ယမာရဗ္ဘ။
သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာ၊ ဟာရော သော သောဓနော နာမာ"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ တိဿံ **ဂါထာယံ** အာရုဠှေ **ပဉှေ** ဉာတုမိစ္ဆိတေ အတ္ထေ ဘဂဝတာ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ ဝိဿဇ္ဇိတမှိ **ယံ** သုတ္တတ္ထံ **အာရဗ္ဘ** အဓိကိစ္စ သာ ဂါထာ **ပုစ္ဆိတာ** ပုစ္ဆနတ္ထာယ ဌပိတာ၊ တဿ သုတ္တတ္ထဿ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန **သုဒ္ဓါသုဒ္ဓပရိက္ခာ** ဝိစာရဏာ ဘဝေ၊ သော သံ။ပ။ သေသော သောဓနော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။

ကထံ? "အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော"တိ ပဒံ သောဓိတံ၊ အာရမ္ဘော န သောဓိတော။ "ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတီ"တိ ပဒံ သောဓိတံ၊ အာရမ္ဘော န သောဓိတော။ "ဇပ္ပါဘိလေပနံ ဗြူမီ"တိ ပဒံ သောဓိတံ၊ အာရမ္ဘော န သောဓိတော။ "ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ"န္တိ ပဒဉ္စ သောဓိတံ, အာရမ္ဘော စ သောဓိတောတိ။ ဧဝံ ပဒါဒီနံ သောဓိတာသောဓိတဘာဝဝိစာရော ဟာရော သောဓနော နာမ။ ဝိတ္ထာရတော ပန **ဝိဘင်္ဂေ**[၂] အာဂမိဿတီတိ။

၁-ခု ၁၀-၅၄-ပိဋ္ဌာဒီသု၊

၂-ခု ၁၀-၆၀၊ ၆၁-ပိဋ္ဌေသု။

သောဓနဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော အဓိဋ္ဌာနဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၄။ “ဧကတ္တတာယ ဓမ္မာ, ယေပိ စ ဝေမတ္တတာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။
တေ န ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာ, သော ဟာရော အဓိဋ္ဌာနော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ယေ** ဒုက္ခသစ္စာဒယော **ဓမ္မာ ဧကတ္တတာယ** သာမညေနပိ စ **ဝေမတ္တတာယ** ဝိသေသေနပိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ယေန။ပ။ သေသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒုက္ခသစ္စာဒယော ဓမ္မာ **န ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာ** သာမညဝိသေသကပ္ပနာယ ဝေါဟာရဘာဝေန အနဝဋ္ဌာနတော,ကာလဒိသာဝိသေသာဒီနံ ဝိယ အပေက္ခာသိဒ္ဓိတော စ၊ ဧသော။ပ။ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရောတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ **ဧကတ္တတာယာ**တိ ဧကဿ သမာနဿ ဘာဝေါ **ဧကတ္တံ**၊ ဧကတ္တမေဝ **ဧကတ္တတာ**၊ တာယ။ **ဧက**သဒ္ဒေါ စေတ္ထ သမာနတ္ထဝါစကော၊ န သင်္ချာဝါစကောတိ။ **ဝေမတ္တတာယာ**တိ ဝိသိဋ္ဌာ မတ္တာ **ဝိမတ္တာ**၊ ဝိမတ္တာ ဧဝ **ဝေမတ္တံ**၊ ဝေမတ္တဿ ဘာဝေါ **ဝေမတ္တတာ**၊ တာယ။ ယထာ ဟိ “အဇ္ဇ ဿွေ”တိ ဝုစ္စမာနာ ကာလဝိသေသာ အနဝဋ္ဌိတာ ဘဝန္တိ၊ “ပုရိမာ ဒိသာ, ပစ္ဆိမာ ဒိသာ”တိ ဝုစ္စမာနာ ဒိသာဝိသေသာ၊ ဧဝံ သာမညဝိသေသာ စ အတ္ထဿ သဘာဝါတိ။ တထာ ဟိ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ဝုစ္စမာနံ ဇာတိအာဒိံ အပေက္ခာယ သာမညံ သမာနမ္ပိ သစ္စာပေက္ခာယ ဝိသေသော ဟောတိ။ ဧသ နယော သမုဒယသစ္စာဒီသုပိ။ “ဒုက္ခ”န္တိ ဧကတ္တတာ။ “ဇာတိ ဒုက္ခာ, ဇရာ ဒုက္ခာ, မရဏံ ဒုက္ခ”န္တိ ဧဝမာဒိ ဝေမတ္တတာ။ “ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ဧကတ္တတာ၊ “တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ”တိ ဧဝမာဒိ ဝေမတ္တတာတိ ဧဝမာဒိ ဝိတ္ထာရော **ဝိဘင်္ဂေ**[၁] အာဂမိဿတီတိ။

အဓိဋ္ဌာနဟာရနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ပရိက္ခာရဟာရနိဒ္ဒေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၅။ “ယေ ဓမ္မာ ယံ ဓမ္မံ, ဇနယန္တိပ္ပစ္စယာ ပရမ္ပရတော။
ဟေတုမဝကဍ္ဎယိတွာ, သော ဟာရော ပရိက္ခာရော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒိကာ **ယေ** ပစ္စယ**ဓမ္မာ** သင်္ခါရာဒိကံ **ယံ ဖလဓမ္မံ ပစ္စယာ** သဟဇာတပစ္စယေန **ပရမ္ပရတော** ပရမ္ပရပစ္စယဘာဝေန ဇနယန္တိ၊ တဿ သင်္ခါရာဒိဖလဿ ပစ္စယံ ပရိက္ခာရဘူတံ ပုရိမုပ္ပန္နံ အဝိဇ္ဇာဒိကံ

၁-ခု ၁၀-၆၁၊ ၆၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

အသာဓာရဏံ ဇနကံ **ဟေတုံ**, အယောနိသောမနသိကာရာဒိကံ သာဓာရဏံ ပစ္စယ**ဟေတုဉ္စ အဝကဍ္ဎယိတွာ** သုတ္တတော နိဒ္ဓါရေတွာ ယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပရိက္ခာရသံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ပဝတ္တော၊ သော ။ပ။ သော သော ပရိက္ခာရော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။ အဝိဇ္ဇာဒယော ဟိ အဝိဇ္ဇာဒီနံ အသာဓာရဏဟေတူ ဘဝန္တိ၊ အယောနိသောမနသိကာရာဒယော သာဓာရဏပစ္စယာ။ တေနာဟ "အသာဓာရဏလက္ခဏော ဟေတု၊ သာဓာရဏလက္ခဏော ပစ္စယော"တိ, "အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတု၊ အယောနိသောမနသိကာရော ပစ္စယော"တိအာဒိကံ[1] ဝိဘင်္ဂဝစနဉ္စ။

ပရိက္ခာရဟာရနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော သမာရောပနဟာရနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၆။ "ယေ ဓမ္မာ ယံမူလာ၊ ယေ စေကတ္ထာ ပကာသိတာ မုနိနာ။
တေ သမာရောပယိတဗ္ဗာ၊ ဧသ သမာရောပနော ဟာရော"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ယေ** သီလာဒယော **ဓမ္မာ ယံမူလာ** ယေသံ သမာဓိအာဒီနံ မူလာ၊ တေ သီလာဒယော ဓမ္မာ တေသံ သမာဓိအာဒီနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေန။ပ။ သေသေန သမာရောပယိတဗ္ဗာ၊ ယေ စ ရာဂဝိရာဂစေတောဝိမုတ္တိသေက္ခဖလကာမဓာတုသမတိက္ကမနာဒိသဒ္ဒါ အနာဂါမိဖလတ္ထတာယ **ဧကတ္ထာ** သမာနတ္ထာတိ ဗုဒ္ဓ**မုနိနာ** ပကာသိတာ၊ တေ ရာဂ။ပ။ တိက္ကမနာဒိသဒ္ဒါ အညမညဝေဝစနဘာဝေန သမာရောပယိတဗ္ဗာ၊ ဧသော သံ။ပ။ သော သော သမာရောပနော ဟာရော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။

ဧတ္ထ စ သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယဿ ပရိယာယန္တရဝိဘာဝနာပါရိပူရိ ကထိတာ၊ ဘာဝနာပါရိပူရိ စ ပဟာတဗ္ဗဿ ပဟာနေန ဟောတီတိ ဘာဝနာသမာရောပနပဟာနသမာရောပနာပိ ဒဿိတာတိ စတုဗ္ဗိဓော သမာရောပနော ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနော, ဝေဝစနသမာရောပနော, ဘာဝနာသမာရောပနော, ပဟာနသမာရောပနောတိ။

တတ္ထ ကာယိကသုစရိတံ, ဝါစသိကသုစရိတဉ္စ သီလက္ခန္ဓော၊ မနောသုစရိတေ အနဘိဇ္ဈာ, အဗျာပါဒေါ စ သမာဓိက္ခန္ဓော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပညာက္ခန္ဓော။ သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ သမာဓိက္ခန္ဓော ပညာက္ခန္ဓဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သီလက္ခန္ဓော, သမာဓိက္ခန္ဓော စ သမထဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊

၁-ခု ၁၀-၆၆-ပိဋ္ဌေ။

ပညာက္ခန္ဓော ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနံ။ သမထော ရာဂဝိရာဂစေတောဝိမုတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝိပဿနာ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂပညာဝိမုတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဧဝမာဒိ **ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနော။** ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ သေက္ခဖလံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ အသေက္ခဖလံ၊ ဣဒံ ဝေဝစနံ။ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ အနာဂါမိဖလံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ အဂ္ဂဖလံ အရဟတ္တံ၊ ဣဒံ ဝေဝစနံ။ ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ တေဓာတုသမတိက္ကမနံ၊ ဣဒံ ဝေဝစနံ။ ပညိန္ဒြိယံ, ပညာဗလံ, အဓိပညာသိက္ခာ, ပညာက္ခန္ဓောတိ ဧဝမာဒိ ဝေဝစနန္တိ ဧဝမာဒိ **ဝေဝစနသမာရောပနော။** ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝိယမာနေသု စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ စတူသု သမ္မပ္ပဓာနေသု ဘာဝိယမာနေသု စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဧဝမာဒိ **ဘာဝနာသမာရောပနော။** ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရန္တော အသုဘေ “သုဘ”န္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ၊ ကဗဠီကာရော စဿ အာဟာရော ပရိညံ ဂစ္ဆတိ၊ ကာမုပါဒါနေန စ အနုပါဒါနော ဘဝတိ၊ ကာမယောဂေန စ ဝိသံယုတ္တော ဘဝတိ၊ အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထေန စ ဝိပ္ပယုဇ္ဇတိ၊ ကာမာသဝေန စ အနာသဝေါ ဘဝတိ၊ ကာမောဃဉ္စ ဥတ္တိဏ္ဏော ဘဝတိ၊ ရာဂသလ္လေန စ ဝိသလ္လော ဘဝတိ၊ ရူပူပိကာ စဿ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ပရိညံ ဂစ္ဆတိ၊ ရူပဓာတုယံ စဿ ရာဂေါ ပဟီနော ဘဝတိ၊ န စ ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝေဒနာသူတိ ဧဝမာဒိ **ပဟာနသမာရောပနော**တိ ဧဝမာဒိ သမာရောပနော ဟာရော နိယုတ္တောတိ။

ဣတိ သတ္တဗလာနုရူပါ ရစိတာ

သောဠသဟာရနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

နယနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ

၁၇။ ဟာရနိဒ္ဒေသာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ ‘‘ကတမေ နယနိဒ္ဒေသာ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ‘‘**တဏှဉ္စ**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဧဝံ ဥဒ္ဒေသက္ကမေနေဝ ဟာရေ နိဒ္ဒိသိတွာ ဣဒါနိ နယေ နိဒ္ဒိသိတုံ ‘‘**တဏှဉ္စ**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော သုတ္တေ အာဂတံ **တဏှဉ္စ အဝိဇ္ဇဉ္စ** အတ္ထတော နိဒ္ဓါရဏဝသေန ဂဟိတံ တဏှဉ္စ အဝိဇ္ဇဉ္စ သံကိလေသပက္ခံ နေတိ၊ သုတ္တေ

အာဂတေန သမထေန, သုတ္တေ အာဂတာယ ဝိပဿနာယ အတ္ထတော နိဒ္ဓါရဏာဝသေန ဝါ ဂဟိတေန သမထေန, ဂဟိတာယ ဝိပဿနာယ ဝေါဒါနပက္ခံ နေတိ၊ နယန္တော စ သဗ္ဗေဟိ ယောဇေတွာ နေတိ၊ အယံ သံ။ပ။ သော နန္ဒိယာဝဋ္ဋော နယော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။

ဧတ္ထ စ အတ္ထနယဿ ဘူမိ, သံဝဏ္ဏနာ စ ဂါထာယံ "နယော"တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ "သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော"တိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ အတ္ထနယော သံဝဏ္ဏနာ၊ စတုသစ္စပဋိဝေဓဿ အနုရူပေါ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုဂါဟဏနယော အတ္ထနယောဝ။ တဿ ပန အတ္ထနယဿ ယာ သံဝဏ္ဏနာ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒီနံ ဝသေန တဏှာဒိမုခေန နယဘူမိရစနာ ပဝတ္တာ၊ တဿ သံဝဏ္ဏနာဝ နယဝေါဟာရော ကတောတိ ဝိတ္ထာရတော **ဟာရသမ္ပာတေ**[၁] အာဂမိဿတိ။

နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော တိပုက္ခလနယနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၈။ "ယော အကုသလေ သမူလေဟိ၊
နေတိ ကုသလေ စ ကုသလမူလေဟိ။
ဘူတံ တထံ အဝိတထံ၊
တိပုက္ခလံ တံ နယံ အာဟု"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ယော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော အကုသလေ **သမူလေဟိ** အတ္တနော အကုသလဿ တီဟိ လောဘာဒီဟိ မူလေဟိ သံကိလေသပက္ခံ နေတိ၊ ကုသလေ စ **ကုသလမူလေဟိ** တီဟိ အလောဘာဒီဟိ ဝေါဒါနပက္ခံ နေတိ၊ နယန္တော စ **ဘူတံ** ကုသလာကုသလံ နေတိ, န အဘူတံ မာယာမရီစိအာဒယော ဝိယ၊ **တထံ** ကုသလာကုသလံ နေတိ, န ဃဋာဒယော ဝိယ သမ္မုတိသစ္စမတ္တံ၊ **အဝိတထံ** ကုသလာကုသလံ နေတိ, န ဝိတထံ။ ကုသလာကုသလာနံ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ **ဘူတာ** ပရမတ္ထသစ္စတ္တာ **တထာ**၊ အကုသလဿ ဣဋ္ဌဝိပါကတာဘာဝတော, ကုသလဿ စ အနိဋ္ဌဝိပါကတာဘာဝတော ဝိပါကေ သတိ အဝိသံဝါဒကတ္တာ **အဝိတထာ** ဘဝန္တိ၊ ကုသလာကုသလာ ဟိ ဧတေသံ တိဏ္ဏံ "ဘူတံ, တထံ, အဝိတထ"န္တိ ပဒါနံ ကုသလာကုသလဝိသေသနတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

အထ ဝါ အကုသလမူလေဟိ အကုသလာနိ, ကုသလမူလေဟိ စ ကုသလာနိ နယန္တော အယံ နယော ဘူတံ တထံ အဝိတထံ နေတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ

၁-ခု ၁၀-၉၁-ပိဋ္ဌေ။

နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇေတိ။ ဒုက္ခာဒီနိ ဟိ ဗာဓကာဒိဘာဝတော အညထာ-ဘာဝါဘာဝေန **ဘူတာနိ၊** သစ္စသဘာဝတ္တာ **တထာနိ၊** အဝိသံဝါဒနတော **အဝိတထာနိ**။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ "စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနီ"တိ[၁]။ အကုသလာဒိသုတ္တတ္ထာ စတုသစ္စယောဇန-မုခေန နယနလက္ခဏံ တံ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသံ တိပုက္ခလံ နယန္တိ အာဟာတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ တီဟိ ဟေတူဟိ ပုက္ခလော သောဘနော့တိ **တိပုက္ခလော** အကုသလာဒိကော အတ္ထနယော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသောတိ ဌာနူပစာရတော တိပုက္ခလနယော နာမာတိ။ ဝိတ္ထာရော ပန **ဟာရသမ္ပာတေ**[၂] အာဂမိဿတိ။

တိပုက္ခလနယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော သီဟဝိက္ကီဠိတနယနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁၉။ "ယော နေတိ ဝိပလ္လာသေဟိ၊
ကိလေသေ ဣန္ဒြိယေဟိ သဒ္ဓမ္မေ။
ဧတံ နယံ နယဝိဒူ၊
သီဟဝိက္ကီဠိတံ အာဟူ"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ **ယော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော သုဘေ ပုဗ္ဗေဟိ ဝိပလ္လာ-သေဟိ ကိလေသေ သံကိလေသပက္ခံ နေတိ၊ သုဘေ ဝုတ္တေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ သဒ္ဓမ္မေ ဝေါဒါနပက္ခံ နေတိ၊ **ဧတံ** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသံ **နယဝိဒူ** သဒ္ဓမ္မနယ-ကောဝိဒါ, အတ္ထနယကုသလာ ဧဝ ဝါ သီဟဝိက္ကီဠိတံ နယန္တိ အာဟူတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ **ဝိပလ္လာသေဟီ**တိ အသုဘေ သုဘံ, ဒုက္ခေ သုခံ, အနိစ္စေ နိစ္စံ, အနတ္တနိ အတ္တာတိ စတူဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ။ **ဣန္ဒြိယေဟီ**တိ သဒ္ဓါဒီဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ။ **သဒ္ဓမ္မေ**တိ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မေ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဝိတ္ထာရော ပန **ဟာရသမ္ပာတေ**[၃] အာဂမိဿတီတိ။

သီဟဝိက္ကီဠိတနယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော ဒိသာလောစနနယနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၁-သံ ၃-၃၇၇၊ ခု ၉-၂၉၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ခု ၁၀-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁၀-၁၀၁-ပိဋ္ဌေ။

၂၀။ "ဝေယျာကရဏေသု ဟိ ယေ၊
ကုသလာကုသလာ တဟိံ တဟိံ ဝုတ္တာ။
မနသာ ဝေါလောကယတေ၊
တံ ခု ဒိသာလောစနံ အာဟု"တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ "သီဟလောစနံ အာဟု"တိ ပါဌော လိခိတော၊ သော ပန န ထေရဿ ပါဌောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဘိန္နလက္ခဏတ္တာ။ တတ္ထ တဟိံ တဟိံ ဝေယျာကရဏေသု **ယေ ကုသလာကုသလာ** နယဿ ဒိသာဘူတာ **ဓမ္မာ** ဝုတ္တာ၊ တေ ကုသလာကုသလေ နယဿ ဒိသာဘူတဓမ္မေ အဇဟိ အဇ္ဈတ္တိကံ စိတ္တေ ဝေ ယံ ဩလောကနံ ကရောတိ၊ **တံ** ဩလောကနံ **ခု** ဩလောကနံ **ဝေ** ဒိသာလောစနန္တိ အာဟုတိ အတ္ထယောဇနာ။

တတ္ထ **ဝေယျာကရဏေသူ**တိ တဿ တဿ အတ္ထနယဿ ယောဇနတ္ထံ ကတေသု သုတ္တဿ အတ္ထဝိဿဇ္ဇနေသု။ **ကုသလာ**တိ ဝေါဒါနိယာ။ **အကုသလာ**တိ သံကိလေသိကာ။ **ဝုတ္တာ**တိ သုတ္တတော နိဒ္ဒါရေတွာ ကထိတာ။ **ဩလောကယတေ**တိ တေ ကုသလာဒိဓမ္မေ စိတ္တေနေဝ "အယံ ပဌမာ ဒိသာ, အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ"တိအာဒိနာ တဿ တဿ နယဿ ဒိသာဘာဝေန ဥပပရိက္ခတိ၊ ဝိစာရေတီတိ အတ္ထော။ ခူတိ အဝဓာရဏတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ဒိသာလောစနနယော ကောစိ အတ္ထဝိသေသော န ဟောတီတိ ဒဿေတိ။

၂၁။ ဒိသာလောစနနယနိဒ္ဒေသော နိဒ္ဒိဋ္ဌော, အင်္ဂတိ စ ဉာတော၊ "ကတမော အင်္ကုသနယနိဒ္ဒေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "ဩလောကေတွာ"တိ- အာဒိဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ တံတံနယဒိသာဘူတေ သဗ္ဗေ **ကုသလာကုသလေ** ဒိသာလောစနေန ဩလောကေတွာ **ဥက္ခိပိယ** သုတ္တတော ဥဒ္ဓရိတွာ **ယံ သမာနေတိ** ယံ သမာနယနံ ကရောတိ၊ အယံ သမာနယနသင်္ခါတော နယော အင်္ကုသော နယော နာမာတိ အတ္ထယောဇနာ။

ဌွေ စ **အင်္ကုသော** နာမ ဟတ္ထိနံ ဇူဠိတဋ္ဌာနံ အာနယနကာရဏဘူတော ဝဇိရာဒိမယော တိက္ခဂ္ဂေါ ဥဇုဝင်္ကဘူတော ဒဗ္ဗသမ္ဘာရဝိသေသော၊ အယမ္ပိ နယော အင်္ကုသော ဝိယာတိ အတ္ထေန **အင်္ကုသော**။ ဧတေန ဟိ နယေန ဇူဠိတံ သုတ္တတ္ထံ နယတီတိ။ မုချတော ပန အင်္ကော ဝိဇ္ဈနဋ္ဌာနေ ဥဒ္ဓရော အသတိ အင်္ကော ပဝိသတီတိ **အင်္ကုသော**။ အင်္ကသဒ္ဒူပပဒဥပုဗ္ဗအသဓာတု အပစ္စ- ယောတိ။ အယမ္ပိ နယော ကောစိပိ အတ္ထဝိသေသော န ဟောတီတိ။

သောဠသ ဟာရနိဒ္ဒေသာ စေဝ ပဉ္စ နယနိဒ္ဒေသာ စ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ကိံ သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ ယောဇေတဗ္ဗာ, ဥဒါဟု နယာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၂၂။ "သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ၊
ဒိသာလောစနတော ဒိသာ ဝိလောကေတွာ။
သင်္ခိပိယ အင်္ကုသေန ဟိ၊
နယေဟိ တီဟိ နိဒ္ဒိသေ သုတ္တ"န္တိ—

ဂါထမာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧဝံ ဟာရေ, နယေ စ နိဒ္ဒိသိတွာ ဣဒါနိ နေသံ ယောဇနက္ကမံ ဒဿေန္တော'သောဠသ ဟာရာ ပဌမ'န္တိအာဒိမာဟာ"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သောဠသ ဟာရာ ဗျဉ္ဇနပရိယေဋ္ဌိဘာဝတော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ပဌမံ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယောဇေန္တေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟာရာနုက္က-မေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ န ဥပ္ပဋိပါဋိယာ။ ဟာရသံဝဏ္ဏနာနုက္ကမေန သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ပဌမံ သံဝဏ္ဏေတွာ ပစ္ဆာ ဒိသာလောစနေန ပြလောကေတွာ အင်္ကုသနယေန နေတွာ တီဟိ အတ္ထနယေဟိ နိဒ္ဒိသေတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
နယနိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥါဒသပဒဝိဘာဝနာ

နေတ္တိဝိသယံ သာသနပဋ္ဌာနံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တံ ယေသံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ, အတ္ထပဒါနဉ္စ ဝသေန "ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ[1] သင်္ဂဟဝါရေ ဝုတ္တံ၊ "ကတမာနိ တာနိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သရူပတော နိဒ္ဒိသိတုံ—

၂၃။ "အက္ခရံ ပဒံ ဗျဉ္ဇနံ၊ နိရုတ္တိ တထေဝ နိဒ္ဒေသော။
အာကာရဆဋ္ဌဝစနံ၊ ဧတ္တာဝ ဗျဉ္ဇနံ သဗ္ဗံ။

၂၄။ သင်္ကာသနာ ပကာသနာ၊
ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနုတ္တာနီကမ္မပညတ္တိ။
ဧတေဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ၊ အတ္ထော ကမ္မဉ္စ နိဒ္ဒိဋ္ဌ''န္တိ—

---

[1] ၁-နေတ္တိ-၄ ၃၁-ပိဋ္ဌေ။

ဂါထာဒွယံ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဣဒါနိ ယေသံ ဗျဉ္ဇနပဒါနံ, အတ္ထပဒါနဉ္စ ဝသေန ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ တာနိ ပဒါနိ နိဒ္ဒိသိတုံ ‘အက္ခရပဒ’န္တိအာဒိမာဟာ"တိ[1] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ကေနဋ္ဌေန အက္ခရန္တိ? အက္ခရဋ္ဌေန အသဉ္စရဏဋ္ဌေန။ အကာရာဒိဝဏ္ဏော ဟိ အကာရာဒိတော ဣကာရာဒိပရိယာယံ နက္ခရတိ န သဉ္စရတိ န သင်္ကမတိ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** "အပရိယောသိတေ ပဒေ ဝဏ္ဏော အက္ခရံ ပရိယာယဝသေန အက္ခရဏတော အသဉ္စရဏတော"တိ[1]။ **အပရိယောသိတေ ပဒေတိ** စ ဝိဘတျန္တဘာဝံ အပ္ပတ္တေ ဒွိတိစတုက္ခရဝန္တေသု ပဒေသု ကေဒွိတိက္ခရမတ္တေယေဝ **အက္ခရံ** နာမ၊ ပရိယောသိတေ **ပဒံ**ယေဝ၊ နက္ခရန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဒံ ပန ပဝေသနတော အတ္ထဝသေန ပရိယာယံ သဉ္စရန္တံ ဝိယ ဟောတိ၊ န ဧဝံ အကာရာဒိဝဏ္ဏော အဝေဝစနတ္တာ။ "မာ ဧဝံ မညသီ"တိအာဒီသု ဝါ ကေက္ခရပဒါ **မာ**-ကာရာဒိ **အက္ခရံ** နာမ၊ ဝိဘတျန္တံ ပဒံ ပန **ပဒမေဝ** ဟောတိ။

ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ **ပဒံ**။ တံ နာမာချာတောပသဂ္ဂနိပါတပ္ပဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓံ။ တတ္ထ ဒဗ္ဗပဓာနံ "ဖဿော ဝေဒနာ စိတ္တ"န္တိ ဧဝမာဒိကံ **နာမပဒံ**။ တတ္ထ ဟိ ဒဗ္ဗမာဝိဘူတရူပံ၊ ကိရိယာ အနာဝိဘူတရူပါ။ ကိရိယာပဓာနံ "ဖုသတိ ဝေဒယတိ ဝိဇာနာတီ"တိ ဧဝမာဒိကံ **အာချာတပဒံ** နာမ။ တတ္ထ ဟိ ဖုသနာဒိကိရိယာ အာဝိဘူတရူပါ၊ ဒဗ္ဗမနာဝိဘူတရူပံ။ ကိရိယာဝိသေသဗောဓဟေတုဘူတံ ပ-ဥပ-ဣတိဧဝမာဒိကံ **ဥပသဂ္ဂပဒံ** နာမ။ "ဝိရပ္ပဝါသိ°[2] ဥပဝုတ္ထ"န္တိ[3] ဧဝမာဒီသု ဟိ ပ-ဥပါဒိသဒ္ဒါ ဝသနာဒိကိရိယာယ ဝိယောဂါဒိဝိသိဋ္ဌတံ ဒီပေန္တိ။ ဝစနတ္ထော ပန နာမပဒအာချာတပဒဒွယံ ဥပဂန္တွာ တဿ ပဒဒွယဿ အတ္ထံ သဇ္ဇန္တီတိ **ဥပသဂ္ဂါ**တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကိရိယာယ စေဝ ဒဗ္ဗဿ စ သရူပဝိသေသပကာသနဟေတုဘူတံ "ဧဝံ, ဣတိ"တိ ဧဝမာဒိကံ **နိပါတပဒံ** အဿပိ သံဝဏ္ဏနာယပိ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ အက္ခရေန ပန ကထံ ဂဟိတောတိ စေ? အက္ခရေဟိ သုယျမာနေဟိ သုဏန္တာနံ ဝိသေသဝိဓာနဿ ကတတ္တာ ပဒပရိယောသာနေ ပဒတ္ထသမ္ပဋိပတ္တိ ဟောတိ၊ တသ္မာ အက္ခရေနပိ အတ္ထာကာရော ဂဟိတောဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ "အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတိ၊ ပဒေဟိ ပကာသေတိ၊ အက္ခရေဟိ စ ပဒေဟိ စ ဥဂ္ဃဋေတီ"တိ[4] စ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၁-ဝိဒွေ။
၂-ခု ၁-၄၅-ဝိဒွေ မူပဒေ။
၃-အံ ၁-၂၀၆၊ ခု ၁-၃၃၉-ဝိဒွေသု။
၄-ခု ၁၀-၉-ဝိဒွေ။

ဝိဝရဏာ ဝိတ္ထာရဏာ။ ဝိဘဇနာ စ ဥတ္တာနီကမ္မဉ္စ ပညတ္တိ စ **ဝိဘဇနုတ္တာနီကမ္မပညတ္တီ**တိ သမာဟာရေ ဒွန္ဒသမာသော။ တတ္ထ ဝိဘာဂကရဏံ **ဝိဘဇနံ** နာမ။ ဗျဉ္ဇနာကာရေဟိ ယော အတ္ထာကာရော နိဒ္ဒိသိယမာနော၊ သော အတ္ထာကာရော ဝိဝရဏာဝိဘဇနာတိ ဒွီဟိ အတ္ထပဒေဟိ နိဒ္ဒိသိတော။ ပါကဋကရဏံ **ဥတ္တာနီကမ္မံ** နာမ။ ပကာရေဟိ ဉာပနံ **ပညတ္တိ**။ နိရုတ္တိနိဒ္ဒေသသင်္ခါတေဟိ ဗျဉ္ဇနပဒေဟိ ပကာသိယမာနော ယော အတ္ထာကာရော အတ္ထိ၊ သော အတ္ထာကာရော ဥတ္တာနီကမ္မပညတ္တီဟိ ပဋိနိဒ္ဒိသိတော။ ဧတေဟိ သင်္ကာသနာဒီဟိ ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ **အတ္ထော** သုတ္တတ္ထော ဂဟိတော၊ **ကမ္မဉ္စ** ဥဂ္ဃဋနာဒိကမ္မဉ္စ နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ ယေန သုတ္တတ္ထေန ဥဂ္ဃဋိတညုနော စိတ္တသန္တာနဿ သမ္ဗောဓနကိရိယာသင်္ခါတဿ ဥဂ္ဃဋနကမ္မဿ နိဗ္ဗတ္တိ ဘဝေ၊ သော သုတ္တတ္ထော သင်္ကာသနပကာသနာကာရော ဟောတိ။ ယေန သုတ္တတ္ထေန ဝိပဉ္စိတညုနော စိတ္တသန္တာနဿ ဗောဓနကိရိယာသင်္ခါတဿ ဝိပဉ္စနကမ္မ**ဿ** နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော သုတ္တတ္ထော ဝိဝရဏာဝိဘဇနာကာရော ဟောတိ။ ယေန သုတ္တတ္ထေန နေယျဿ စိတ္တသန္တာနဿ ပဗောဓနကိရိယာသင်္ခါတဿ နယကမ္မဿ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သော သုတ္တတ္ထော ဥတ္တာနီကမ္မပညတ္တာကာရော ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာစရိယော** "သုတ္တတ္ထေန ဟိ ဒေသနာယ ပဝတ္တိယမာနေန ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိဝေနေယျာနံ စိတ္တသန္တာနဿ ပဗောဓနကိရိယာနိဗ္ဗတ္တိ၊ သော စ သုတ္တတ္ထော သင်္ကာသနာဒိအာကာရော"တိ[1]။

"ယထာဝုတ္တေဟိ တီဟိ အတ္ထနယေဟိ စေဝ ဆဟိ အတ္ထပဒေဟိ စ အယုတ္တောပိ အတ္ထော ကိံ ကောစိ အတ္ထိ, ဥဒါဟု သဗ္ဗော အတ္ထော ယုတ္တော ဝါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

၂၅။ "တီဏိ စ နယာ အနူနာ၊ အတ္ထဿ စ ဆပ္ပဒါနိ ဂဏိတာနိ။
နဝဟိ ပဒေဟိ ဘဂဝတော၊ ဝစနဿတ္ထော သမာယုတ္တော"တိ—

ဂါထမာဟ။ တတ္ထ **တီဏီ**တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသနိဒ္ဒေသော၊ တယောတိ ပန ပကတိလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော ဝတ္တဗ္ဗော။ ဂဏိတာ အနူနာ တယော အတ္ထဿ နယာ စ ဂဏိတာနိ အနူနာနိ ဆ အတ္ထဿ ပဒါနိ စ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ စ အတ္ထပဒေဟိ ဘဂဝတော ဝစနဿ သဗ္ဗော အတ္ထော **သမာယုတ္တော**ဝ အယုတ္တော ကောစိ အတ္ထော နတ္ထီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **အတ္ထဿာ**တိ သုတ္တတ္ထဿ။ **နယာ**တိ နေတ္တိအတ္ထနယာ။ **ပဒါနီ**တိ နေတ္တိအတ္ထပဒါနိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၃-ပိဋ္ဌေ။

၂၆။ ယေ ဟာရာဒယော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တေ ဟာရာဒယော သမ္ပိဏ္ဍေတွာ နေတ္တိပ္ပ-ကရဏဿ ပဒတ္ထေ သင်္ခေပတော ဂဏနဝသေန အပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒဿေန္တော “**အဋ္ဌာရသ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အဋ္ဌာရသ** သမူဟဿ အဝယဝဘူတာနိ နဝ ဘေဒါနိ အတ္ထပဒါနိ သုတ္တဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထဿ ပရိယေဋ္ဌိသမ္မိတာယ သံဝဏ္ဏနာယ ဂဏနတော စတုဝီသတိ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ ဟောန္တိ၊ အတ္ထပဒဗျဉ္ဇန-ပဒဘူတံ ဥဘယံ သင်္ခိပယတော သမ္ပိဏ္ဍယတော **တေတ္တိံသာ** တေတ္တိံသဝိဓာ **နေတ္တိကာ** တေတ္တိံသဝိဓာဝ နေတ္တီတိ ယောဇနာ။

တတ္ထ **နဝပဒါနီ**တိ တယော အတ္ထနယာ, ဆ အတ္ထပဒါနိ စ။ **စတုဒ္ဒိသာ**တိ သောဠသ ဟာရာ, ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ, ဒွေ ဒိသာလောစနနယအင်္ကုသနယာ စာတိ ဧဝံ တေတ္တိံသဝိဓာ စ နေတ္တိ နာမ၊ ဣတော ဝိနိမုတ္တော အညော ကောစိ နေတ္တိပဒတ္ထော နတ္ထီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“ဧဝံ တေတ္တိံသပဒတ္ထာယ နေတ္တိယာ ဟာရနယာနံ ကတမော ဒေသနာ-ဟာရဝိစယဟာရော”တိအာဒိ ဒေသနာက္ကမေနေဝ သိဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ သိဒ္ဓေ သတိပိ “သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ”န္တိ အာရဗ္ဘော “သဗ္ဗေပိမေ ဟာရာ စေဝ နယာ စ ဣမိနာ ဒဿိတက္ကမေနေဝ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေသု သုတ္တေသု သံဝဏ္ဏနာဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာ၊ န ဥပ္ပဋိပါဋိယာ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ ဒီပနဝစနသံဝဏ္ဏနာနံ-သာရေန ဉာပေတိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ကမော ဒဿိတော၊ အဿာဒါဒီနဝနိဿရ-ဏာနိ ဓမ္မဒေသနာယ နိဿယာနိ၊ ဖလဉ္စ ဓမ္မဒေသနာယ ဖလံ၊ ဥပါယော စ ဓမ္မဒေသနာယ ဥပါယော၊ အာဏတ္တိ စ ဓမ္မဒေသနာယ သရီရံ။ ဒေသနာ-ဟာရဿ တာသံ အဿာဒါဒီနဝနိဿရဏဖလုပါယာဏတ္တီနံ ဝိဘာဝန-သဘာဝတ္တာ။

နိဒ္ဒါရဏေန ဝိနာပိ ပကတိယာ သဗ္ဗသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေသု အနုရူပါတိ သုဝိညေယျတ္တာ, သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာနံ ဝိစယဟာရာဒီနံ နိဿယဘာဝတော စ ပဌမံ ဒေသနာဟာရော ဒဿိတော။

ပဒပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာပုစ္ဆာပဒါနုဂီတိဟိ သဒ္ဓိံ ဒေသနာဟာရပဒတ္ထာနံ အဿာဒါဒီနံ ပဝိစယဘာဝတော ဒေသနာဟာရာနန္တရံ ဝိစယော ဟာရော။

ဝိစယဟာရေန ပဝိစိတာနံ အတ္ထာနံ ယုတ္တာယုတ္တိဝိစာရဏဘာဝတော ဝိစယဟာရာနန္တရံ ယုတ္တိ ဟာရော။

ပဒဋ္ဌာနဟာရဿ ယုတ္တာယုတ္တာနံယေဝ အတ္ထာနံ ဥပပတ္တိအနုရူပံ ကာရဏ-ပရမ္ပရာယ နိဒ္ဒါရဏတ္တာ ယုတ္တိဟာရာနန္တရံ ပဒဋ္ဌာနဟာရော။

ယုတ္တာယုတ္တာနံ ကာရဏပရမ္ပရာယ ပရိဂ္ဂဟိတသဘာဝါနံယေဝ စ ဓမ္မာနံ အဝုတ္တာနမ္ပိ သမာနလက္ခဏတာယ ဂဟဏလက္ခဏတ္တာယ ပဒဋ္ဌာနဟာရာနန္တရံ လက္ခဏဟာရော။

လက္ခဏဟာရေန အတ္ထတော သုတ္တန္တရတော နိဒ္ဒါရိတာနမ္ပိ ဓမ္မာနံ နိဗ္ဗစနာဒီနိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ န သုတ္တေ သရူပတော အာဂတဓမ္မာနံယေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ လက္ခဏဟာရာနန္တရံ စတုဗျူဟော ဟာရော။ ဧဝဉှိ နိရဝသေသတော အတ္ထာဝဗောဓော ဟောတိ။

စတုဗျူဟေန ဟာရေန ဝုတ္တေဟိ နိဗ္ဗစနာဓိပ္ပါယနိဒါနေဟိ သဒ္ဓိံ သုတ္တေ ပဒတ္ထာနံ သုတ္တန္တရသံသန္ဒနသင်္ခါတေ ပုဗ္ဗာပရဝိစာရေ ဒဿိတေ တေသံ သုတ္တပဒတ္ထာနံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မန္တရာဝဋ္ဋနံ သုခေန သက္ကာ ဒဿေတုန္တိ စတုဗျူဟဟာရာနန္တရံ အာဝဋ္ဋော ဟာရော။ သုတ္တန္တရသံသန္ဒနဿ ဟိ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မန္တရာဝဋ္ဋနဿ ဥပါယဘာဝတော "အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ"တိအာဒိဂါထာယ[1] အာရမ္ဘနိက္ကမနဗုဒ္ဓသာသနယောဂဓုနနေဟိ ဝီရိယသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ နိဒ္ဒါရေတွာ တေသု အာရမ္ဘနိက္ကမနဗုဒ္ဓသာသနယောဂဓုနနေသု အနနုယောဂဿ မူလံ ပမာဒေါတိ သုတ္တန္တရေ ဒဿိတော ပမာဒေါ အာဝဋ္ဋိတောတိ။

အာဝဋ္ဋေန ဟာရေန သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနေန ပယောဇိတေ သာဓာရဏာသာဓာရဏဝသေန သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနတော ဘူမိတော စ ဝိဘာဂေါ သက္ကာ သုခေန ယောဇေတုန္တိ အာဝဋ္ဋဟာရာနန္တရံ ဝိဘတ္တိ ဟာရော။

ဝိဘတ္တိဟာရေန သံကိလေသဝေါဒါနဓမ္မာနံ ဝိဘာဂေ ကတေ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ အာဂတာ ဓမ္မာ အကသိရေန ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တေတုံ သက္ကာတိ ဝိဘတ္တိဟာရာနန္တရံ ပရိဝတ္တနဟာရော။ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဟိ "သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဟောတိ"တိ[2] ပဋိဝိဘတ္တသဘာဝေ ဧဝ ဓမ္မေ ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေ ဥဒါဟရိယိဿတိ။

ပရိဝတ္တနဟာရေန ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တိတာပိ ဓမ္မာ ပရိယာယဝစနေဟိ ဗောဓေတဗ္ဗာ၊ န သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ အာဂတဓမ္မာယေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ ပရိဝတ္တနဟာရာနန္တရံ ဝေဝစနဟာရော။

၁-သံ ၁-၁၅၇၊ ခု ၁၀-၃၅-၂၁၇၊ ခု ၁-၂၃၇-ပိဋ္ဌေသု အာဂတဂါထာ။ ၂-ခု ၁၀-၄၄-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဝစနဟာရေန ပရိယာယတော ပကာသိတာနံ ဓမ္မာနံ ပဘေဒတော ပညတ္တိဝသေန ဝိဘဇနံ သုခေန သက္ကာ ဉာတုန္တိ ဝေဝစနဟာရာနန္တရံ ပညတ္တိ ဟာရော။

ပညတ္တိဟာရေန ပဘဝပရိညာဒိပညတ္တိဝိဘာဂမုခေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသစ္စာဒိဓမ္မဝိဘာဂေ ကတေ သုတ္တေ အာဂတဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိမုခေန ဩတရဏံ သက္ကာ ဒဿေတုန္တိ ပညတ္တိဟာရာနန္တရံ ဩတရဏော ဟာရော။

ဩတရဏေန ဟာရေန ဓာတာယတနာဒီသု ဩတာရိတာနံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ပဒတ္ထာနံ ပုစ္ဆာရမ္ဘသောဓနံ သက္ကာ သုခေန သမ္ပာဒေတုန္တိ ဩတရဏဟာရာနန္တရံ သောဓနော ဟာရော။

သောဓနေန ဟာရေန သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ပဒပဒတ္ထေသု ဝိသောဓိတေသု တတ္ထ တတ္ထ ဧကတ္တတာယ ဝါ ဝေမတ္တတာယ ဝါ လဗ္ဘမာနသာမညဝိသေသဘာဝေါ သုကရော ဟောတီတိ ဒဿေတုံ သောဓနဟာရာနန္တရံ အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော။

သာမညဝိသေသဘူတေသု သာဓာရဏာသာဓာရဏေသု ဓမ္မေသု အဓိဋ္ဌာနေန ဟာရေန ပဝေဒိတေသု ပရိက္ခာရသင်္ခါတဿ သာဓာရဏာသာဓာရဏရူပဿ ပစ္စယဟေတုရာသိဿ ပဘေဒေါ သုဝိညေယျောတိ အဓိဋ္ဌာနဟာရာနန္တရံ ပရိက္ခာရော ဟာရော။

အသာဓာရဏေ, သာဓာရဏေ စ ကာရဏေ ပရိက္ခာရေန ဟာရေန ဒဿိတေ တဿ အတ္တနော ဖလေသု ကာရဏာကာရော, တေသံ ဟေတုဖလာနံ ပဘေဒတော ဒေသနာကာရော, ဘာဝေတဗ္ဗပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ ဘာဝနာပဟာနာနိ စ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝုစ္စမာနာနိ သမ္မာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တဿ အတ္ထံ တထတ္တာဝဗောဓာယ သံဝတ္တန္တီတိ ပရိက္ခာရဟာရာနန္တရံ သမာရောပနော ဟာရော ဒဿိတော ဟောတိ။ ဣဒံ ဟာရာနံ ဒဿနာနုက္ကမကာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဥဒ္ဒေသော ဥဂ္ဃဋိတညုနော ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ဧဝံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယော ဥဂ္ဃဋိတညုနော ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ပဌမံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယော ဒဿိတော။ နိဒ္ဒေသော ဝိပဉ္စိတညုနော ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ဧဝံ တိပုက္ခလနယော ဝိပဉ္စိတညုနော ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယာနန္တရံ တိပုက္ခလနယော။ ပဋိနိဒ္ဒေသော နေယျဿ ဥပကာရာယ သံဝတ္တတိ ယထာ၊ ဧဝံ သီဟဝိက္ကီဠိတနယော နေယျဿ ဥပကာရာယ

သံဝဏ္ဏတိ၊ **တသ္မာ** တိပုက္ခလာနန္တရံ သီဟဝိက္ကီဠိတနယော ဒဿိတောတိ တိဏ္ဏံ အတ္ထနယာနံ ဒဿနာနုက္ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထနယာနံ ဒိသာဘူတာယ ဘူမိယာ အာလောကေတွာ တေသံ တဿာ ဒိသာယ ဘူမိယာ သမာနယနံ ဟောတိ။ န ဟိ သက္ကာ အနောလောကေတွာ သမာနေတုန္တိ ဒိသာလောစနနယံ ဒဿေတွာ အင်္ကုသနယော ဒဿိတော။ ပေါတ္ထကာရုဠှာဝ-ဆေကာ သဗ္ဗာသံ ဒိသာသု ဟတ္ထိဂမနဋ္ဌာနံ ဩလောကေတွာ အင်္ကုသေန ဇုဠိတဋ္ဌာနံ သမာနယန္တိ၊ ကေစိ အဖ္ဖေကာ အနောလောကေတွာ ဝိနယန္တိ၊ တေသံ နယနမတ္တမေဝ၊ န သမာနယနံ၊ ဧဝမေဝ ပဏ္ဍိတာ သုတ္တတ္ထံ ဝဏ္ဏေန္တာ မနသာဝ ဩလောကေတွာဝ နယာ နေတဗ္ဗာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သမုဋ္ဌာနသံဝဏ္ဏနာ အဓိပ္ပါယသံဝဏ္ဏနာ ပဒတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ဝိဓိအနုဝါဒ-သံဝဏ္ဏနာ နိဂမနသံဝဏ္ဏနာတိ ဝါ, ပယောဇနသံဝဏ္ဏနာ ပိဏ္ဍတ္ထသံဝဏ္ဏနာ အနုသန္ဓိသံဝဏ္ဏနာ စောဒနာသံဝဏ္ဏနာ ပရိဟာရသံဝဏ္ဏနာတိ ဝါ, ဥပေါဂ္ဃါတ-သံဝဏ္ဏနာ ပဒဝိဂ္ဂဟသံဝဏ္ဏနာ ပဒတ္ထစာလနသံဝဏ္ဏနာ ပစ္စုပဋ္ဌာနသံဝဏ္ဏ-နာတိ ဝါ, တထာ ဧကနာဠိကာကထာ စတုရဿကထာ နိသိန္နဝတ္တိကာ-ကထာတိ ဝါ အာဂတာ။

တတ္ထ **သမုဋ္ဌာနံ** နိဒါနမေဝ။ **ဝိဓိအနုဝါဒေါ** ဝိသေသဝစနမေဝ။ **ဥပေါဂ္ဃါတော** နိဒါနမေဝ။ **စာလနာ** စောဒနာယေဝ။ **ပစ္စုပဋ္ဌာနံ** ပရိဟာ-ရောဝ။

ပါဠိံ ဝတွာ ဧကေကပဒဿ အတ္ထကထနသင်္ခါတာ သံဝဏ္ဏနာ **ဧကနာဠိကာကထာ** နာမ။

ပဋိပက္ခံ ဒဿေတွာ ပဋိပက္ခဿ ဥပမံ ဒဿေတွာ သပက္ခံ ဒဿေတွာ သပက္ခဿ ဥပမံ ဒဿေတွာ ကထနသင်္ခါတာ သံဝဏ္ဏနာ **စတုရဿကထာ** နာမ။

ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေနေဝ ပရိယောသာနံ ဂန္တွာ ပုန သဘာဂဓမ္မဝသေနေဝ ပရိယောသာနဂမနသင်္ခါတာ သံဝဏ္ဏနာ **နိသိန္နဝတ္တိကာကထာ** နာမ။

တာ သဗ္ဗာ သံဝဏ္ဏနာယောပိ ဒေသနာဟာရာဒိသု နေတ္တိသံဝဏ္ဏနာသု အန္တောဂဓာယေဝ။ တေနာဟ "ယတ္တကာ ဟိ သုတ္တဿ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ၊ သဗ္ဗေ တေ နေတ္တိဥပဒေသာယတ္တာ"တိ[၁]။ ဧဝံ ဓမ္မာဝတာ ဧတပရမတာ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၇-ပိဋ္ဌေ။

ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဟေတုဖလဘူမိဥပနိသာသဘာဂဝိသဘာဂလက္ခဏနယာဒယော ပန **အနန္တကထာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရိတော ဝုတ္တာတိ န ဝိတ္ထာရယိဿာမီတိ။

ဣတိ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
နိဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဋိနိဒ္ဒေသဝါရအတ္ထဝိဘာဝနာ

၁-ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၅။ ဧဝံ ဟာရာဒယော သရူပတော အာစရိယေန ဥဒ္ဒေသတော ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, နိဒ္ဒေသတော စ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ အထ ကသ္မာ ပုန "တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော"တိအာဒိကော အာရဒ္ဓေါတိ စေ? ဝေနေယျာနံ တိဝိဓတ္တာ။ ဝေနေယျာ ဟိ အတိတိက္ခပညော နာတိတိက္ခပညော မန္ဒပညောတိ တိဝိဓာ ဟောန္တိ။ တေသုပိ အတိတိက္ခပညဿာနုရူပံ ဟာရာဒယော ဥဒ္ဒေသတော ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ နာတိတိက္ခပညဿ အနုရူပံ နိဒ္ဒေသတော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဣဒါနိ မန္ဒပညဿာနုရူပံ ဟာရာဒယော ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော**"တိအာဒိကော ဝိဘင်္ဂဝါရော အာရဒ္ဓေါ။ **အနန္တကထာယံ** ပန "ဧဝံ ဟာရာဒယော သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဂါထာဗန္ဓဝသေန သရူပတော နိဒ္ဒိသိတွာ ဣဒါနိ တေသု ဟာရေ တာဝ ပဋိနိဒ္ဒေသဝသေန ဝိဘဇိတုံ 'တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရော'တိအာဒိ အာရဒ္ဓ"န္တိ[၂] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယေ ဟာရာဒယော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တတ္ထ ဟာရာဒိသု ကတမော ဒေသနာဟာရောတိ စေ? ယာ "အဿာဒါဒီနဝတာ"တိအာဒိဂါထာ[၃] ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ ဂါထာ နိဒ္ဒေသဝသေန ဒေသနာဟာရော နာမ၊ တဿ "အဿာဒါဒီနဝတာ"တိအာဒိ[၃] နိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော "အယံ ဒေသနာဟာရော ကိံ ဒေသယတီ"တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ယောဇနာ။ "အယံ ဒေသနာဟာရော ကိံ ဒေသယတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆံ ဌပေတွာ "ဣမံ ဒေသယတီ"တိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**အယံ ဒေသနာဟာရော ကိံ ဒေသယတိ? အဿာဒံ အာဒီနဝ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အယံ ဒေသနာဟာရော ကိံ ဒေသယတီတိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁၀-၃-ပိဋ္ဌေ။

စေ? **အဿာဒံ ဒေသယတိ** သံဝဏ္ဏေတိ ဝိတ္ထာရေတိ၊ **အာဒီနဝံ ဒေသယတိ**။ပ။ ရေတိ၊ **နိဿရဏံ ဒေသ**။ပ။ ရေတိ၊ **ဖလံ ဒေသ**။ပ။ ရေတိ၊ **ဥပါယံ ဒေသ**။ပ။ ရေတိ၊ **အာဏတ္တိံ ဒေသယတိ** သံဝဏ္ဏေတိ ဝိတ္ထာရေတီတိ ယောဇနာ။

ဧတ္ထ စ “အယံ ဒေသနာဟာရော”တိ သဒ္ဒေါ ပုဗ္ဗာပရာပေက္ခောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “‘အဿာဒါဒီနဝတာ’တိအာဒိဂါထာယံ ဒေသိတာ ဣမေ အဿာဒါဒယော ကတ္ထ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဓမ္မံ ဝော ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “‘အဿာဒါဒီနဝတာ’တိအာဒိဂါထာယံ ဒေသိတာ ဣမေ အဿာဒါဒယော ကတ္ထ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ဓမ္မံ ဝော ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေဿာမီ”တိ ပဋိညာတဗ္ဗေ ပါဠိဓမ္မေ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ဧသ အဿာဒါဒယော အာဂတာ၊ တေ အယံ ဒေသနာဟာရော ဒေသယတီတိ အဓိပ္ပါယော။

တတ္ထ ဓမ္မသဒ္ဒေါ ပရိယတ္တိသစ္စသမာဓိပညာပကတိပုညာပတ္တိဉေယျာဒီသု ဗဟူသု အတ္ထေသု ပဝတ္တော၊ တထာပိ ဣဓ ပရိယတ္တိဓမ္မေယေဝ ပဝတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အတ္ထုဒ္ဒေသော ပန **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဣဓ မယာ န ဝုတ္တော။ **ဝေါ**-ကာရောပိ ဥပယောဂကရဏပဒပူရဏသမ္ပဒါနဆဋ္ဌီသု ဒိဿတိ စ၊ တထာပိ ဣဓ သမ္ပဒါနေ ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခန္တိ ယာစန္တိ သီလက္ခန္ဓာဒယော, ပစ္စယေ ဝါ ကာယဝိညတ္တိယာတိ **ဘိက္ခူ**၊ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခန္တိ ပဿန္တီတိ ဝါ **ဘိက္ခူ**။ **ဘိက္ခဝေ**တိ တေ ဘိက္ခူ အာလပတိ၊ ကိမတ္ထာယာတိ အတ္တနော မုခါဘိမုခံ ကတွာ ဓမ္မဿဝနေ အတိဥဿာဟနေ နိယောဇေတုံ အာလပတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ နာဟံ ဣဿရတာယ တုမှေ အညံ ကိဉ္စိ ကာရေဿာမိ၊ ဓမ္မံယေဝ ဒေသေဿာမိ၊ ဒေသေန္တော စ န အညေသံ ဓမ္မံ သုတွာ သုတမယဉာဏာနုသာရေန ဒေသေဿာမိ၊ အနာဝရဏဉာဏေန သဗ္ဗဉေယျဓမ္မေသု ပစ္စက္ခကာရိတာယ ဉာဒိနိ မယာယေဝ ပဝတ္တိယမာနံ ဓမ္မံ အဟံ ဒေသေဿာမီတိ ပဋိဇာနာတိ။ အာဒိမှိ ကလျာဏံ **အာဒိကလျာဏံ**၊ အာဒိ ကလျာဏမေတဿာတိ ဝါ **အာဒိကလျာဏံ**။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာဒိကလျာဏာဒယော စေတ္ထ အတ္ထကလျာဏာဒိဝသေန ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တေနာဟ

---

[1] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၁-ပိဋ္ဌေ။

“သီလေန အာဒိကလျာဏံ၊ သမာဓိနာ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ ပညာယ ပရိယောသာနကလျာဏံ။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ ဝါ အာဒိကလျာဏံ၊ ဓမ္မသုဓမ္မတာယ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိယာ ပရိယောသာနကလျာဏံ။ အထ ဝါ ဥဂ္ဃဋိတညုဝိနယနေန အာဒိကလျာဏံ၊ ဝိပဉ္စိတညုဝိနယနေန မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ နေယျပုဂ္ဂလဝိနယနေန ပရိယောသာနကလျာဏံ။ အယမေဝတ္ထော ဣဓာဓိပ္ပေတော”တိ[၁]။

အရိယတိ ဉာယတီတိ **အတ္ထော**၊ အရ-ဓာတုယာ နိပ္ပရိယာယတော ဉာဏပ္ပဓာနော အာရမ္မဏိကစိတ္တုပ္ပါဒေါ အတ္ထော၊ ဌာနူပစာရတော အတ္ထဿ ဉာတဗ္ဗဿ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိ အတ္ထော၊ ဣတိ-သဒ္ဒေန သာယေဝ သတ္တိ ပရာမသီယတိ၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိသဟိတော အာရမ္မဏပစ္စယသိဒ္ဓိတော ဉာတဗ္ဗော အတ္ထော တ-ပစ္စယဿ အတ္ထောတိ ဓာတုပစ္စယာနံ အတ္ထဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အသတိ ဘဝတီတိ ဝါ **အတ္ထော**၊ သဟ အတ္ထေန ယော ဓမ္မော ဝတ္တတီတိ သော ဓမ္မော **သာတ္ထော**၊ အတ္ထေန သမန္နာဂတော ဝါ ဓမ္မော **သာတ္ထော**၊ သင်္ကာသနာဒိဆအတ္ထပဒသမာယောဂတော ဝါ **သာတ္ထော**။ အယမေဝတ္ထော ဣဓာဓိပ္ပေတော နေတ္တိဝိသယတ္တာ။ သမ္ပန္နံ ဗျဉ္ဇနံ ယဿ ဓမ္မဿာတိ **သဗျဉ္ဇနော**။ သိထိလဓနိတဒီဃရဿဂရုလဟုသမ္ဗန္ဓဝဝတ္ထိတဝိမုတ္တနိဂ္ဂဟိတသမ္ပန္နတ္တာ, အက္ခရန္တာဒိဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိကေဝစနာဒိသမ္ပန္နတ္တာ, ပမာဒလေခါဒိရဟိတတ္တာ စ အဝယဝေါ သမ္ပန္နော တံသမူဟတ္တာ ဓမ္မော **သမ္ပန္နဗျဉ္ဇနော** နာမ၊ အက္ခရာဒိဆဗျဉ္ဇနပဒသမာယောဂါ ဝါ **သဗျဉ္ဇနော**။ အယမေဝတ္ထော ဣဓာဓိပ္ပေတော။ ဣမသ္မိံ အယံ ဥဒ္ဒေသော၊ သော နေတဗ္ဗော ပက္ခိပိတဗ္ဗောတိ ဥပနေတဗ္ဗဘာဝတော **ကေဝလပရိပုဏ္ဏော**၊ သီလက္ခန္ဓသမာဓိက္ခန္ဓပညာက္ခန္ဓဝိမုတ္တိက္ခန္ဓဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓပါရိပူရိယာ ဝါ **ကေဝလပရိပုဏ္ဏော**။ ဣဓာယံ အတိရေကော၊ သော အပနေတဗ္ဗောတိ ဝတ္တာ အပနေတဗ္ဗဘာဝတော **ပရိသုဒ္ဓေါ**၊ စတုရောဃနိတ္ထရဏတ္ထာယ, လောကာမိသနိရပေက္ခတာယ ပဝတ္တိယမာနတ္တာ ဝါ **ပရိသုဒ္ဓေါ**။ သေဋ္ဌတ္တာ **ဗြဟ္မစရိယံ**၊ ဗြဟ္မာနံ ဝါ သေဋ္ဌာနံ အရိယာနံ စရိယံ **ဗြဟ္မစရိယံ**၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဗြဟ္မစရိယမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယသာသနဗြဟ္မစရိယာဒီသု သာသနဗြဟ္မစရိယံ ပကာသယိဿာမိ၊ ပရိဒီပယိဿာမီတိ အတ္ထော။

“ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ။ပ။ ပကာသေဿာမီ”တိ ပဋိညာတဗ္ဗေ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတေ အဿာဒါဒယော ဒေသနာဟာရော ဒေသယတီ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၂-ပိဋ္ဌေ။

သံဝဏ္ဏေတိ ဝိတ္ထာရေတီတိ အာစရိယေန သာမညဝသေနေဝ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဒေသနာဟာရော ဣမ ပါဠိယံ အာဂတံ ဣမံ အဿာဒံ ဒေသယတိ၊ ဣမ ပါဠိယံ အာဂတံ ဣမံ အာဒီနဝံ ဒေသယတီတိအာဒိဝိသေသော န ဝိညာတဗ္ဗော၊ “ကထံ ဝိညာတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ဣမ ပါဠိယံ အာဂတော အယံ အဿာဒေါ၊ ဣမ ပါဠိယံ အာဂတော အယံ အာဒီနဝေါ”တိ ဝိသေသံ နိယမေတွာ ဥပလက္ခဏနယေန ဒဿေတုံ **“တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ? ကာမံ ကာမယမာနဿာ”**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဝိသယဝိသယိဘေဒေသု အဿာဒေသု ကတမော အဿာဒေါ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတောတိ ပုစ္ဆိတွာ---

“ကာမံ ကာမယမာနဿ၊ တဿ စေတံ သမိဇ္ဈတိ။
အဒ္ဓါ ပီတိမနော ဟောတိ၊ လဒ္ဓါ မစ္စော ယဒိစ္ဆတီ”တိ[၁]—

ဣမ ပါဠိဂါထာယံ ယော ဝိသယဘူတော အဿာဒေါ အာဂတော၊ သော အယံ အဿာဒေတဗ္ဗော အဿာဒေါ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယောတိ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဧဝံ ဘဂဝတာ ဒေသိတော, ပကာသိတော စ သာသနဓမ္မော ယေသံ အဿာဒါဒီနံ ဒဿနဝသေန ပဝတ္တော၊ တေ အဿာဒါဒယော ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘူတာ ယတ္ထ ယတ္ထ ပါဌေ သဝိသေသံ ဝုတ္တာ၊ တတော တတော နိဒ္ဓါရေတွာ ဥဒါဟရဏဝသေန ဣဓာနေတွာ ဒဿေတုံ ‘တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၂] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ အဿာဒီယတေတိ **အဿာဒေါ**၊ အဿာဒေတဗ္ဗော ဝတ္ထုကာမော။ ကာမီယတေတိ **ကာမော၊** ဝတ္ထုကာမော စ။ တံ ကာမယတီတိ **ကာမယမာနော၊** သတ္တော။ တဿ ပီတိယာ ယုတ္တံ မနော ဧတဿာတိ **ပီတိမနော**။ မနတိ ဇာနာတီတိအာဒိဝစနတ္ထေန **မစ္စော**။ ကာမံ ကာမိတဗ္ဗံ ဝတ္ထုံ ကာမယမာနဿ တဿ သတ္တဿ ဧဝံ ကာမိတဗ္ဗံ ဝတ္ထု သစေ သမိဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ သတိ သော သတ္တော အဒ္ဓါ ပီတိမနော ဟောတိ။ ယော မစ္စော ယံ ဝတ္ထုံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝတ္ထုံ သော မစ္စော လဒ္ဓါ အဒ္ဓါ ပီတိမနော ဟောတီတိ ဂါထာယတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-ခု ၁-၃၉၉၊ ခု ၇-၁၊ ၃-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၂-ပိဋ္ဌေ။

“ကာမံ ။ပ။ ပီတိမနော ဟောတီ”တိ ဧတ္ထကမေဝ အဝတွာ “လဒ္ဓါ မစ္စော ယဒိစ္ဆတီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ လောဘနီယံ ဝတ္ထုံ ယေဝ လဒ္ဓါ ပီတိမနော န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ပတ္ထေတဗ္ဗံ ပူဇေတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗံ လဒ္ဓါ မစ္စော ပီတိမနော စ ဟောတီတိ အတိရေကတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဝိသယဘူတော အဿာဒေတဗ္ဗော အဿာဒေါ ဣမ ပါဠိယံ ဂါထာယံ အာဂတောတိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ဒုက္ခ-ဒေါမနဿာဒိဘေဒေသု အာဒီနဝေသု ကတမော အာဒီနဝေါ ကတ္ထ ပါဠိမှိ အာဂတော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ? တဿ စေ ကာမယာနဿာ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝ-တာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဒုက္ခဒေါမနဿာဒီသု အာဒီနဝေသု ကတ-မော အာဒီနဝေါ တတ္ထ တေသု ပါဠိမှေသု ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတောတိ ပုစ္ဆိတွာ—

“တဿ စေ ကာမယာနဿ၊ ဆန္ဒဇာတဿ ဇန္တုနော။
တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရုပ္ပတီ”တိ[၁]—

ဣမ ပါဠိဂါထာယံ ယော ဒေါမနဿသင်္ခါတော အာဒီနဝေါ အာဂတော၊ သော အယံ ဒေါမနဿသင်္ခါတော အာဒီနဝေါ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယောတိ။

ဂါထာယံ ပန ကာမယတီတိ ဣစ္ဆတီတိ **ကာမယာနော**။ အထ ဝါ ယာယတီတိ ဂစ္ဆတီတိ **ယာနော**၊ ကာမေန ယာနော **ကာမယာနော**၊ တဿ။ ဆန္ဒော ဇာတော ယဿ သော **ဆန္ဒဇာတော**၊ တဿ။ ဝိဇ္ဈိယတေတိ **ဝိဒ္ဓေါ**၊ သလ္လတိ ပဝိသတီတိ **သလ္လော**၊ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ **သလ္လဝိဒ္ဓေါ**။ ကာမံ ကာမယာနဿ ဆန္ဒဇာတဿ ဇန္တုနော ယေ ကာမာ လဘိတဗ္ဗာ၊ တေ ကာမာ ကေနစိ အန္တရာယေန ယဒိ ပရိဟာယန္တိ၊ တဒါ သော ဇန္တု ရုပ္ပတိ။ ကီဒိသောဝ ရုပ္ပတိ? အယောမယသလ္လဝိဒ္ဓေါ မိဂေါ ရုပ္ပတိ ဣဝ၊ ပရိဟီနကာမော ဇန္တု ရုပ္ပတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ “ရုပ္ပတီ”တိဝစနေန ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိ ဒဿိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဒေါမနဿဘူတော အာဒီနဝေါ ဣမ ပါဠိယံ အာဂတောတိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “မဂ္ဂနိဗ္ဗာနဝသေန ဒုဝိဓေသု နိဿရဏေသု ကတမံ နိဿရဏံ ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ နိဿရဏံ? ယော ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေတီ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ

၁-ခု ၁-၃၉၉၊ ခု ၇-၃၊ ၄-ပိဋ္ဌေသုပိ။

တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု မဂ္ဂနိဗ္ဗာနဝသေန ဒုဝိဓေသု နိဿရဏေသု ကတမံ နိဿရဏံ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတန္တိ ပုစ္ဆိတွာ—

“ယော ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သပ္ပဿေဝ ပဒါ သိရော။
သောမံ ဝိသတ္တိကံ လောကေ၊ သတော သမတိဝတ္တတီ”တိ[၁]—

ဣမာ ပါဠိဂါထာယံ ယံ သမတိဝတ္တနကရဏံ မဂ္ဂသင်္ခါတံ နိဿရဏံ အာဂတံ၊ တံ ဣဒံ မဂ္ဂသင်္ခါတံ သမတိဝတ္တနကရဏံ နိဿရဏံ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယန္တိ။

ဂါထာယံ **ယော**တိ ဈာနလာဘီ ဝါ အရိယော ဝါ။ **ကာမေ**တိ ဝတ္ထုပ္ပကာရေ ဝတ္ထုကာမေ။ တေသု ပဝတ္တဆန္ဒရာဂဿ ဝိက္ခမ္ဘနေန ဝါ သမုစ္ဆေဒနေန ဝါ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ ကိံ ပရိဝဇ္ဇေတိ ဣဝ ဝဇ္ဇေတိ? သပ္ပဿ **သိရော** သိရံ စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ **ပဒါ** ပါဒေန ပရိဝဇ္ဇေတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ **သတော** သတိသမ္ပန္နော **သော** ပုဂ္ဂလော လောကေ ရူပါဒိသု **ဝိသတ္တိကံ ဣမံ** တဏှံ ယေန မဂ္ဂေန **သမတိဝတ္တတိ** သံ သုဋ္ဌု အတိက္ကမိတွာ ဝတ္တတိ၊ ဣဒံ မဂ္ဂသင်္ခါတံ သမတိဝတ္တနကရဏံ ကေဒေသံ နိဿရဏံ နာမာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ပါဒါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ အာကာရဿ ရဿံ ကတွာ “ပဒါ”တိ ဝုတ္တံ။ **ပါဒါ**တိ စ ပါဒေန ယထာ “အမောဟဘာဝါ အမောဟဘာဝေနာ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနော ပါဒေနာ”တိ[၂]။

ကေဒေသော ဝိသယသင်္ခါတော အဿာဒေါ ဣမာ ပါဠိယံ အာဂတောတိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကေဒေသော ဝိသယီသင်္ခါတော အဿာဒေါ ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ? ခေတ္တံ ဝတ္ထု**”န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ “တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ? ခေတ္တံ ဝတ္ထု”န္တိအာဒိ ကသ္မာ ဧဝံ အာရဒ္ဓံ၊ နနု “တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ? ကာမံ ကာမယမာနဿာ”တိအာဒိနာ အဿာဒေါ ဝိဘတ္တော? သစ္စံ၊ အဿာဒေါ ပန ဒုဝိဓော ဝိသယဝိသယီဝသေန၊ တသ္မိံ ဝိသယသင်္ခါတော အဿာဒေါ ပုဗ္ဗေ ဝိဘတ္တော၊ ဣဒါနိ ဝိသယီသင်္ခါတံ အဿာဒံ ဝိဘဇိတုံ “**တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ? ခေတ္တံ ဝတ္ထု**”န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဝိသယဝိသယီဘေဒေသု အဿာဒေသု ကတမော အဿာဒေါ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတောတိ ပုစ္ဆိတွာ—

၁-ခု ၁-၃၉၉၊ ခု ၇-၄၊ ဂ-ပိဋ္ဌေသုပိ။

၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၃-ပိဋ္ဌေ။

“ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ ဟိရညံ ဝါ၊ ဂဝါဿံ ဒါသပေါရိသံ။
ထိယော ဗန္ဓူ ပုထူ ကာမေ၊ ယော နရော အနုဂိဇ္ဈတီ”တိ[၁]—

ဣဓ ပါဠိဂါထာယံ ယော အနုဂိဇ္ဈနသင်္ခါတော အဿာဒေါ အာဂတော၊ သော အယံ အနုဂိဇ္ဈနသင်္ခါတော ဝိသယိအဿာဒေါ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယောတိ။

ဂါထာယံ **ခေတ္တန္တိ** ခိပိယန္တိ ဗီဇာနိ ဧတ္ထ ဌာနေတိ ခေတ္တံ။ ခိပန္တာနံ ဇနာနံ ခိပနကိရိယာ ခိပ-ဓာတုယာ မုချတ္ထော၊ ခိပနကိရိယာဇနကော စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဖလူပစာရတ္ထော၊ တဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဥပနိဿယပစ္စယ-ဘူတဿ ကေဒါရဿ ဝိရုဠှာပနသတ္တိ ဖလူပစာရတ္ထော၊ ဣတိ-သဒ္ဒေန သာ ဝိရုဠှာပနသတ္တိယေဝ ပရာမသီယတိ၊ တဿာ သတ္တိယာ ပတိဋ္ဌံ ကေဒါရသင်္ခါတံ ဌာနံ တ-ပစ္စယတ္ထော။ ဧသ နယော တီသု ပိဋကေသု ဝေရူပေသု စ ဝစနတ္ထေ-သု ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝပန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဝတ္ထုံ**။ အပရဏ္ဏာဒီနံ ပတိဋ္ဌဟနံ ဝပ-ဓာတုယာ မုချတ္ထော၊ ဌာနဿ ပတိဋ္ဌာပနသတ္တိ ဖလူပစာရတ္ထော၊ ဣတိ-သဒ္ဒေန သာ ပတိဋ္ဌာပနသတ္တိ ပရာမသီယတိ။ တဿာ သတ္တိယာ ပတိဋ္ဌဋ္ဌာနံ တ-ပစ္စယတ္ထော။ **ခေတ္တံ** ပန ပုဗ္ဗဏ္ဏဝိရုဟနဋ္ဌာနံ, **ဝတ္ထုံ** အပရဏ္ဏဝိရုဟနဋ္ဌာနံ။

ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ပီတိသောမနဿန္တိ **ဟိ**၊ ကိံ တံ? ပီတိသောမနဿံ၊ ရာတိ ပဝတ္တေတိ ဇာတရူပန္တိ **ရံ**၊ ကိံ တံ? ဇာတရူပံ၊ ဟိံ ရန္တိ **ဟိရံ**၊ ဒုတိယာ-တပ္ပုရိသသမာသော။ ညာပေတိ တောသေတီတိ **ညံ**၊ ကိံ တံ? ဇာတရူပံ။ ဟိရံ ဟုတွာ **ညံ ဟိရညံ**၊ ပဝတ္တမာနံ ပီတိသောမနဿံ ပဝတ္တေတွာ ဇနေ ဝိသေသေန တောသေတီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ **ဝါ**-သဒ္ဒေါ ဝုတ္တာဝုတ္တသမုစ္စ-ယတ္ထော။ ဂစ္ဆန္တိ ဝိသေသေနာတိ **ဂါဝေါ**၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ အသန္တိ ဘက္ခန္တိ ဝိသေသေနာတိ **အဿာ**၊ ဂါဝေါ စ အဿာ စ **ဂဝါဿံ**။ ဒါတဗ္ဗံ ပဌမံ ဒေန္တီတိ **ဒါ**၊ အသန္တိ ဘက္ခန္တီတိ **အသာ**၊ ဒါ ဟုတွာ အသာ **ဒါသာ**၊ သာမိကာနံ ဒါတဗ္ဗံ ပဌမံ ဒတွာ ပစ္ဆာ အသန္တိ ဘက္ခန္တီတိ အတ္ထော။ သာမိကေဟိ ဝါ ဒိန္နံ အသန္တိ ဘက္ခန္တီတိ **ဒါသာ**၊ ဒုက္ခေန ကသိရေန အသန္တိ ပဝတ္တန္တီတိ ဝါ **ဒါသာ**။ မာတာပိတူနံ ဟဒယံ ပူရေန္တီတိ **ပုရိသာ**၊ ပုရံ ဟိတံ ဝါ ဣသန္တိ ဂဝေသန္တီတိ **ပုရိသာ**။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓစက္ကဝတ္တိဘာဝံ ပူရေတိ ကမ္မန္တိ **ပုရံ**၊ ကိံ တံ? ဗလဝကမ္မံ၊ ပုရံ ဣသန္တိ သီလေနာတိ ဝါ **ပုရိသာ**။ ပုရိသာ ဧဝ ဟိ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓစက္ကဝတ္တိဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ “ပုရိ ဥစ္စဋ္ဌာနေ သေန္တီတိ ဝါ **ပုရိသာ**။

၁-ခု ၁-၃၉၉၊ ခု ၇-၈၊ ၉-ပိဋ္ဌေသုပိ။

ပုရိသာ ဟိ မာတုနံ့ ပိတုဋ္ဌာနေ ဋ္ဌိတာ”တိ ဣမေ ဝစနတ္ထာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ယုတ္တာယေဝ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ ဒါသာ စ ပုရိသာ စ **ဒါသပေါရိသံ၊** မဇ္ဈေ ဝုဒ္ဓိ။ ဧတ္ထ စ ဒါသဂ္ဂဟဏေန ဒါသီပိ ဂဟိတာ။ ဒါသာ ဒုက္ခိတဇနာ၊ ပုရိသာ သုခိတဇနာတိ ဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဌန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထ မာတုဂါမေ ပုတ္တဓီတာတိ **ထိယော**။ **နရ**သဒ္ဒဿ ဝိဂ္ဂဟတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ။

ကေဒေသော ဒေါမနဿဿိတော အာဒီနဝေါ ဣမ ပါဠိဂါထာယံ အာဂတောတိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ဒုက္ခဿိတော အာဒီနဝေါ ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ? အဗလာ နံ ဗလီယန္တိ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ “တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ? အဗလာ နံ ဗလီယန္တိ”တိအာဒိ ကသ္မာ ဝေံ အာရဒ္ဓံ၊ နနု “တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ? တဿ စေ ကာမယာနဿာ”တိအာဒိနာ အာဒီနဝေါ ဝိဘတ္တောတိ? သစ္စံ၊ အာဒီနဝေါ ပန ဗဟုဝိဓော ဒုက္ခဒေါမန-ဿာဒိဝသေန၊ တသ္မာ ဗဟုဝိဓေ အာဒီနဝေ ကေဒေသော ဒေါမနဿဿိ-တော အာဒီနဝေါ ပုဗ္ဗေ ဝိဘတ္တော၊ ဣဒါနိ ဒုက္ခဿိတံ အာဒီနဝံ ဝိဘဇိတုံ “**တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ? အဗလာ နံ ဗလီယန္တိ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဒုက္ခဒေါမနဿာဒီသု အာဒီနဝေသု ကတမော အာဒီနဝေါ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတောတိ ပုစ္ဆိတွာ—

“အဗလာ နံ ဗလီယန္တိ၊ မဒ္ဒန္တေနံ ပရိဿယာ။
တတော နံ ဒုက္ခမန္ဝေတိ၊ နာဝံ ဘိန္နမိဝေါဒက”န္တိ[၁]—

ဣမ ပါဠိဂါထာယံ ယော ဒုက္ခဿိတော ကေဒေသော အာဒီနဝေါ အာဂ-တော၊ သော အယံ ဒုက္ခဿိတော ကေဒေသော အာဒီနဝေါ ဒေသနာ-ဟာရဿ ဝိသယောတိ။

ဂါထာယံ နတ္ထိ ဗလံ ဧတေသံ ကိလေသာနန္တိ **အဗလာ**။ ကသ္မာ ကိလေသာ အဗလာ ဟောန္တီတိ? ကုသလေဟိ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ နှိ ခေတ္တာဒိကာမေ အနုဂိဇ္ဈန္တံ နရံ၊ သဒ္ဓါဗလာဒိဝိရဟတော ဝါ အဗလံ တံ နရံ **ဗလီယန္တိ** အဘိဘဝန္တိ။ ကိဉ္စာပိ ကိလေသာ ကုသလေဟိ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ အဗလာ ဟောန္တိ၊ တထာပိ ကာမမနုဂိဇ္ဈန္တံ သဒ္ဓါဗလာဒိဝိရဟိတံ အဘိဘဝိတုံ သမတ္ထာ ဘဝန္တိ။ **မဒ္ဒန္တေနံ ပရိဿယာ**တိ ကာမဂိဒ္ဓံ ကာမေ ပရိယေသန္တံ, ကာမံ

ရက္ခန္ဓဉ္စ နံ နရံ ပရိ သမန္တတော ပရိပီဠေတွာ အယန္တိ ပဝတ္တန္တီတိ ပရိဿယာ၊ သီဟဗျဂ္ဃာဒယော စေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒယော စ မဒ္ဒန္တိ။ **တတော** တေဟိ ပရိဿယေဟိ အဘိဘူတံ **နံ** နရံ ဇာတိအာဒိဒုက္ခံ **အနွေတိ** အနုဂစ္ဆတိ။ ကိမိဝ အနွေတိ? ဥဒကံ ဘိန္နနာဝံ အနွေတိ ဣဝ၊ ဧဝံ အနွေတီတိ အတ္ထော။

ဧကဒေသံ မဂ္ဂသင်္ခါတံ နိဿရဏံ ဣမ ပါဠိဂါထာယံ အာဂတန္တိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဝိညာတံ၊ "နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ ဧကဒေသံ နိဿရဏံ ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ နိဿရဏံ? တသ္မာ ဇန္တု သဒါ သတော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ "တတ္ထ ကတမံ နိဿရဏံ? တသ္မာ ဇန္တု သဒါ သတော"တိအာဒိ ကသ္မာ ဧဝံ အာရဒ္ဓံ၊ နနု "တတ္ထ ကတမံ နိဿရဏံ? ယော ကာမေ ပရိဝဇ္ဇေတီ"တိအာဒိနာ နိဿရဏံ ဝိဘတ္တန္တိ? သစ္စံ၊ နိဿရဏံ ပန ဒုဝိဓံ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနဝသေန၊ တတ္ထ ဒုဝိဓေ နိဿရဏေ မဂ္ဂသင်္ခါတံ နိဿရဏံ ပုဗ္ဗေ ဝိဘတ္တံ၊ ဣဒါနိ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ နိဿရဏံ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ ကတမံ နိဿရဏံ? တသ္မာ ဇန္တု သဒါ သတော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ "အဿာဒါဒီနဝတာ''တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု မဂ္ဂနိဗ္ဗာနေသု နိဿရဏေသု ဧကဒေသံ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ နိဿရဏံ တတ္ထ တေ**သု** ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတန္တိ ပုစ္ဆိတွာ—

"တသ္မာ ဇန္တု သဒါ သတော၊ ကာမာနိ ပရိဝဇ္ဇယေ။
တေ ပဟာယ တရေ ဩဃံ၊ နာဝံ သိတွာဝ ပါရဂူ"တိ—

ဣမ ပါဠိဂါထာယံ ယံ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ နိဿရဏံ အာဂတံ၊ ဣဒံ နိဿရဏံ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယန္တိ။

ဂါထာယံ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ကာမဂိဒ္ဓံ နရံ ဒုက္ခံ အနွေတိ၊ တသ္မာ ဇန္တု **သဒါ** သဗ္ဗကာလေ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တေ ဇာဂရိယာနုယောဂေန **သတော** သတိသမ္ပန္နော ဟုတွာ **ကာမာနိ** ကိလေသကာမေ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဝါ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝါ **ပရိဝဇ္ဇယေ** ပရိဇဟေယျ။ **တေ** ကာမေ အရိယမဂ္ဂေန ပဟာယ စတုဗ္ဗိဓံ **ဩဃံ** တရေယျ တရိတုံ သက္ကုဏေယျ။ ကော တရတိ ဣဝ တရေယျ? နာဝါသာမိကော နာဝံ ယံ ပဝိသန္တံ ဥဒကံ **သိတွာ** ဗဟိ သိဉ္စိတွာ လဟုကာယ နာဝါယ အပ္ပကသိရေန တရိတွာ **ပါရဂူ** ပါရံ ဂစ္ဆတိ ဣဝ၊ ဧဝံ အတ္တနိ ပဝတ္တံ ကိလေသူဒကံ သိဉ္စိတွာ အရိယမဂ္ဂေန နီဟရိတွာ လဟုကေန အတ္တဘာဝေန အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ နိဗ္ဗာနေန ပါရံ နိဗ္ဗာနံ

သန္တိံ ဂစ္ဆေယျာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ ကသ္မာ နိဿရဏံ ဟောတိ? သဗ္ဗ-သင်္ခတနိဿရဏတော **နိဿရဏံ** နာမ။

ဣဒံ ဣမ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတန္တိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဝိညာတံ၊ "ကတမံ ဖလံ ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ ဖလံ? ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ**"န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ "အဿာဒါဒီနဝတာ"တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ရက္ခနနိပ္ဖါဒနမဏ္ဍု-တရဏာဒီသု ဖလေသု ကတမံ ဖလံ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိ-ဓမ္မေ အာဂတန္တိ ပုစ္ဆိတွာ—

"ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိံ၊
ဆတ္တံ မဟန္တံ ယထ ဝဿကာလေ။
ဧသာနိသံသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ၊
န ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီ"တိ[၁]—

ဣမ ပါဠိဂါထာယံ ယံ အနုဋ္ဌေဟိ ဓမ္မဿ ရက္ခနဖလံ အာဂတံ၊ ရက္ခာဝ-ဟနဿ အတ္တုဒယဿ ယဉ္စ နိပ္ဖါဒနံ ဖလံ အာဂတံ၊ ဣဒံ ရက္ခနနိပ္ဖါဒနံ ဖလံ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယန္တိ။

ဂါထာယံ **ဓမ္မော**တိ ယေန ပုဂ္ဂလေန ယော ဒါနာဒိပ္ပဘေဒေါ ပုညဓမ္မော နိဗ္ဗတ္တိတော၊ သော ဓမ္မော။ **ဓမ္မစာရိံ** ဓမ္မနိဗ္ဗတ္တကံ တံ ပုဂ္ဂလံ အနုဋ္ဌေဟိ **ရက္ခတိ**။ ကိံ ဝိယ? **ဝဿကာလေ** ဒေဝေ ဝဿန္တေ သတိ မဟန္တံ ကုသလေန ဓာရေတဗ္ဗံ ဆတ္တံ ဓာရေန္တံ ကုသလံ တံ ဇနံ ဝဿတေမနတော ရက္ခတိ ယထာ၊ ဧဝံ ရက္ခိတဓမ္မော ဓမ္မောပိ အတ္တသမ္မာပဏိဓာနေန အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ သုဋ္ဌု ဓမ္မံ ရက္ခန္တံယေဝ ရက္ခတိ၊ တာဒိသော ဓမ္မစာရီယေဝ ဒုဂ္ဂတိံ န ဂစ္ဆတိ။ ဧသော အာနိသံသော **သုစိဏ္ဏေ** သုစိဏ္ဏဿ **ဓမ္မေ** ဓမ္မဿ အာနိသံသောတိ အတ္ထော။

ဧဝံ ဒေသိတံ ဖလံ ဣမ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတန္တိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမော ဥပါယော ကတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ဥပါယော? သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ "အဿာဒါဒီနဝတာ"တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမနိဗ္ဗိဒါဒီသု ဥပါယေသု ကတမော ဥပါယော တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတောတိ ပုစ္ဆိတွာ—

၁-ခု ၅-၂၁၅-ပိဋ္ဌေပိ (ထောက် ဝိသဒိသံ၊)

“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ။ပ။
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတီ”တိ[၁]—

ဣမာ ပါဠိဂါထာသု ယော ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမနိဗ္ဗိဒါဉာဏသင်္ခါတော ဝိသုဒ္ဓိယာ အဓိဂမဟေတုဘာဝတော မဂ္ဂေါ အာဂတော၊ အယံ ဥပါယော ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယောတိ။

ဂါထာသု **သဗ္ဗေ** နိရဝသေသာ ကမ္မစိတ္တောတုအာဟာရေဟိ သင်္ခရီတာ သင်္ခတ **သင်္ခါရာ** ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန **အနိစ္စာ** ဣတိ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊ အထ အနိစ္စေ ဒုက္ခသဘာဝေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဧသော ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမော နိဗ္ဗိန္ဒနဉာဏသင်္ခါတော ဓမ္မော ဝိသုဒ္ဓိယာ မဂ္ဂေါတိ။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိအာဒီသု သင်္ခါရာနံ သင်္ခတဓမ္မဘာဝေါ ပစ္စယာကာရဝိဘင်္ဂကထာယံ[၂] ဝုတ္တောဝ၊ တံ ဝိဘင်္ဂကထံ အနောလောကေတွာ ဧကေစ္စေ အာစရိယာ “ဝိပဿနာဉာဏာရမ္မဏတ္တာ တေဘူမကဓမ္မာယေဝါ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ သတိ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ နိစ္စာဒိဘာဝေါ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ဝိဘင်္ဂကထာနုရူပေါဝ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဒုက္ခာ**တိ ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘာဝေန ဒုက္ခာ။ **အနတ္တာ**တိ နိစ္စသာရသုခသာရအတ္တသာရရဟိတတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန ဝါ အနတ္တာ။

ကေဒေသော ဥပါယော ဣမာ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတောတိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမာ အာဏတ္တိ ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမာ အာဏတ္တိ? စက္ခုမာ ဝိသမာနီဝ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “အဿာဒါဒီနဝတာ”တိအာဒိဂါထာယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာသု ပါပဒုစ္စရိတပရိဝဇ္ဇနာဏတ္တိကလျာဏသုစရိတစရဏာဏတ္တိအာဒီသု ကတမာဏတ္တိ တတ္ထ တေသု ပါဠိဓမ္မေသု ကတ္ထ ပါဠိဓမ္မေ အာဂတာတိ ပုစ္ဆိတွာ—

“စက္ခုမာ ဝိသမာနီဝ၊ ဝိဇ္ဇမာနေ ပရက္ကမေ။
ပဏ္ဍိတော ဇီဝလောကသ္မိံ၊ ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇယေ”တိ[၃]—

ဣမာ ပါဠိဓမ္မေ ယာ ပါပဒုစ္စရိတပရိဝဇ္ဇနာဏတ္တိ အာဂတာ၊ အယံ ပါပဒုစ္စရိတပရိဝဇ္ဇနာဏတ္တိ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယာတိ။

ဂါထာယံ **စက္ခုမာ** ပုရိသော ဝိဇ္ဇမာနေ ပရက္ကမေ အာဝဟိတံ သရီရံ အာဝဟန္တော ဟုတွာ **ဝိသမာနိ** ဘူမိပ္ပဒေသာနိ ဝါ ဝိသမေ ဟတ္ထိအာဒယော

၁-ခု ၁-၅၃-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁-၁၃၇-ပိဋ္ဌေပိ။

ဝါ ပရိဝဇ္ဇေတိ ဉာဝ၊ ဧဝံ ဇီဝလောကသ္မိံ ပဏ္ဍိတော **ပါပါနိ** လာမကာနိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိဝဇ္ဇေတိ။ အာဏတ္တိ နာမ အာဏာရဟဿ ဓမ္မရာဇဿ ဘဂဝတော အာဏာ၊ သာ ဗဟုဝိဓာ၊ တသ္မာ "ကရေယျ ကလျာဏ"န္တိ-အာဒိဂါထာယံ သုစရိတစရဏာ အာဏတ္တိ။

"ဥပေယ သရဏံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ သံဃဉ္စ တာဒိနံ။
သမာဒိယထ သီလာနိ၊ တံ ဝေါ အတ္ထာယ ဟေဟိတီ"တိ[၁]—

အာဒီသု ဂါထာသု သရဏဂမနာဏတ္တိသီလသမာဒါနာဏတ္တိအာဒိ အာဂတာတိ။

"သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု"တိအာဒိ ကသ္မာ ဧဝံ အာရဒ္ဓံ၊ နနု "တတ္ထ ကတမံ ဖလံ? ဓမ္မော ဟဝေ"တိအာဒိနာ, "တတ္ထ ကတမော ဥပါယော? သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ"တိအာဒိနာ, "တတ္ထ ကတမာ အာဏတ္တိ? စက္ခုမာ"တိအာဒိနာ စ ဖလူပါယာဏတ္တိယော ဝိဘတ္တာတိ? သစ္စံ၊ ဝိသုံ ဝိသုံ ပန သုတ္တေသု အာဂတာ ဖလူပါယာဏတ္တိယော ဝိဘတ္တာ၊ ဣဒါနိ ဧကတော အာဂတာ ဖလူပါယာဏတ္တိယော ဝိဘဇိတုံ "**သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ **သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿူ**တိ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ခါရလောကံ အတ္တတော သုညောတိ အဝသဝတ္တိတာသလ္လက္ခဏဝသေန ဝါ တုစ္ဆဘာဝသမနုပဿနဝသေန ဝါ ပဿာတိ ဣဒံ ဘဂဝတော ဝစနံ ဝိဓာနဘာဝတော **အာဏတ္တိ** နာမ။ နိစ္စသာရသုခသာရအတ္တသာရာဒိရဟိတတ္တာ "**မောဃရာဇာ**"တိ အာလပတိ၊ သဒ္ဓါသီလသုတစာဂါဒိရဟိတတ္တာ ဝါ **မောဃော**။

"**သဒါ သတော**"တိ ပုဂ္ဂလဝသေန ဝုတ္တာယ သတိယာ သုညတာဒဿနဿ သမ္ဘာနဟေတုဘာဝတော သတိယေဝ **ဥပါယော**၊ န သတိမာတိ ဧတ္ထ သတီတိ အဓိပ္ပါယော။

အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဦဟစ္စာတိ ဧတ္ထ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ နာမ "ရူပံ အတ္တာ, ရူပဝါ အတ္တာ, ရူပသ္မိံ အတ္တာ, အတ္တနိ ရူပ"န္တိအာဒိပ္ပကာရာ ဝီသတိဝတ္ထုကာ ဒိဋ္ဌိ။ မဂ္ဂေန **ဦဟစ္စ** သမုဂ္ဃာဋေတွာ **ဧဝံ** ဝုတ္တဝိဓိနာ **မစ္စုတရော** မစ္စုနော ဝိသယာတိက္ကန္တော **သိယာ** ဘဝေယျ။ ဧတ္ထ ယံ မစ္စုဝိသယံ တရဏံ အတိက္ကမနံ၊ တဿ အတိက္ကမနဿ ယဉ္စ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါသမ္ပဇ္ဇနံ၊ **ဣဒံ** ဘဂဝတော ဒေသနာယ **ဖလံ** ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ပုဗ္ဗေ ဝိသုံ ဝိသုံ ဖလူပါယာဏတ္တိယော ဝိဘတ္တာပိ—

၁-ခု ၂-၄၀၇၊ ၄၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

“သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု၊
မောဃရာဇ သဒါ သတော။
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိံ ဦဟစ္စ၊
ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ”တိ[၁]—

ကေဂါထာယံ ပန ကေတော ဝိဘဇနဟော ဖလာဒီသု ကေတော ဒဿိတေသု သဗ္ဗတ္ထ သုတ္တေသု ဝါ သဗ္ဗတ္ထ ဂါထာသု ဝါ ဖလာဒယော ဒဿေတဗ္ဗာ အဿာဒါဒယော ဝိယ ကတ္ထစိ နိဒ္ဒါရေတွာတိ ဝိသေသော ဝိဇာနိတဗ္ဗော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာစရိယော “ယထာ ပန။ပ။ ကေတော ဥဒါဟရဏံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ[၂]။

၆။ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘူတာ အဿာဒါဒယော “ဣဓ ပါဋ္ဌိဓမ္မေ အယံ အဿာဒေါ အာဂတော၊ ဣဓ ပါဋ္ဌိဓမ္မေ အယံ အာဒီနဝေါ အာဂတော”တိ-အာဒိနာ ဝိသေသတော နိဒဿနဝသေန သရူပတော အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊ တေ အဿာဒါဒယော တိဏ္ဏံ ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီနံ ပုဂ္ဂလာနံ သာမညတော ဘဂဝါ ကိံ နု ခေါ ဒေသေတိ, ဥဒါဟု ကေဿ ပုဂ္ဂလဿ ယထာလာဘံ ကိံ နု ဒေသေတီတိ အနုယောဂဿ သမ္ဘဝတော ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဒေသေတိ၊ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဒေသေတီတိ ပုဂ္ဂလဘေဒေန အဿာဒါဒယော ဝိဘဇိ-တွာ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ဘဂဝါ ဥဂ္ဃဋိတညုဿာ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဿာဒါဒီသု။ နိဿရဏံ ဥဂ္ဃဋိတညုဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘဂဝါ ဒေသေတိ၊ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ဣမေ ဒွေ ဝိပဉ္စိတညုဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘဂဝါ ဒေသေတိ၊ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ဣမေ တယော နေယျဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘဂဝါ ဒေသေတီတိ ယောဇနတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဧဝံ အဿာဒါဒယော ဥဒါဟရဏဝသေန သရူပတော ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တတ္ထ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ ‘တတ္ထ ဘဂဝါ’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၂] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဥဂ္ဃဋိတညုဿာ**တိ ဥဂ္ဃဋ္ဋိယတေ ပဋိဝိဇ္ဈိယတေ, ဉာပီယတေ ဝါ သပ္ပဘေဒေါ ဝိတ္ထာရော အနေနာတိ **ဥဂ္ဃဋိတော**၊ ဇာနာတီတိ **ဉူ**၊ ဥဂ္ဃဋိတံ အတ္ထံ ဉူ **ဥဂ္ဃဋိတညူ**၊ ဥဒ္ဒေသမတ္တေနေဝ သပ္ပဘေဒံ သဝိတ္ထာရံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ အတ္ထံ ပဋိဝိဇ္ဈတီတိ အတ္ထော။ ယော ပုဂ္ဂလော ဥဒ္ဒေသေနေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေနေဝ အတ္ထံ ဉတွာ အတ္ထသိဒ္ဓိပ္ပတ္တော ဟောတိ၊ သော ဥဂ္ဃဋိတညူ နာမ။

၁-ခု ၁-၄၄၀၊ ခု ၇-၃၄၆၊ ခု ၈-၁၉၊ ၁၀၀၊ ၁၈၈-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၆-ပိဋ္ဌေ။

ဝိပန္နိယတေ ဝိတ္ထရီယတေ အတ္ထောတိ **ဝိပဥ္စိတော၊** တံ ဇာနာတီတိ **ဝိပဥ္စိတညူ**။ ယော ပုဂ္ဂလော နိဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ အတ္ထံ ဥတွာ အတ္ထသိဒ္ဓိပ္ပတ္တော၊ သော ဝိပဥ္စိတညူ နာမ။

ပဋိနိဒ္ဒေသေန အတ္ထော နေတဗ္ဗော ပါပေတဗ္ဗောတိ **နေယျော**။ ယော ပုဂ္ဂလော ပဋိနိဒ္ဒေသေန ဝါ ပဋိလောမေန ဝါ ဝိဘတ္တံ ဧဝ အတ္ထံ ဥတွာ အတ္ထသိဒ္ဓိပ္ပတ္တော၊ သော နေယျော နာမ။ နိဿရဏဒေသနာယေဝ ဥဂ္ဃဋိ-တညုဿ ပဋိဝေဓာဘိသမယော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အာဒီနဝဒေသနာယ ဧဝ နိဿရဏဒေသနာယ စ ဝိပဥ္စိတညုဿ ပဋိဝေဓာဘိသမယော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အဿာဒဒေသနာယ စ အာဒီနဝဒေသနာယ စ နိဿရဏဒေသနာယ စ နေယျဿ ပဋိဝေဓာဘိသမယော သိဒ္ဓေါ ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော ဋ္ဌာဂဟေတဗ္ဗော။

ပဒပရမော ပနေတ္ထ ပဋိဝေဓာဘိသမယဘာဇနာဘာဝတော န ဂဟိတော။ တသ္မိံ အဂ္ဂဟိတေ အဿာဒေါ, အာဒီနဝေါ, နိဿရဏံ, အဿာဒါဒီနဝေါ, အဿာဒနိဿရဏာနိ, အာဒီနဝနိဿရဏာနိ, အဿာဒါဒီနဝနိဿရဏာနိ စာတိ သတ္တသု ပဋ္ဌာနနယေသု တတိယဆဋ္ဌသတ္တမာဝ ဂဟိတာ၊ အဝသေသာ စတ္တာရော နယာ န ဂဟိတာ။ ဝေနေယျဝိနယနာဘာဝတော ဟိ ဂဟဏာဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေနေယျဝိနယနဉ္စ ဝေနေယျာနံ သန္တာနေ အရိယမဂ္ဂသုပ္ပါဒနံ, န သာသနဝိနယနမတ္တံ၊ အရိယမဂ္ဂုပ္ပါဒနဉ္စ ယထာဝုတ္တေဟိ ဧဝ တီဟိ ပဒဋ္ဌာန-နယေဟိ သိဇ္ဈတီတိ ဋ္ဌာတဗ္ဗေ နယာ ဋ္ဌာ န ဝုတ္တာ။

ယသ္မာ ပန **ပေဋကေ**[1]—"တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ?

'ယာနိ ကရော(တိ ပုရိသော၊ တာနိ ပဿတိ အတ္တနိ။
ကလျာဏကာရီ ကလျာဏံ၊ ပါပကာရီ စ ပါပက'န္တိ။

တတ္ထ ယံ ကလျာဏကာရီ ကလျာဏံ ပစ္စနုဘောတိ၊ အယံ အဿာဒေါ။ ယံ ပါပကာရီ ပါပံ ပစ္စနုဘောတိ၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ လောကဓမ္မာ။ ကတမေ အဋ္ဌ? 'လာဘော'တိအာဒိ[2]။ တတ္ထ လာဘော ယသော သုခံ ပသံသာ၊ အယံ အဿာဒေါ။ အလာဘော အယသော ဒုက္ခံ နိန္ဒာ၊ အယံ အာဒီနဝေါ။

တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

၁-ခု ၁၀-၁၉၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၃-၇-ဝိဋ္ဌေ။

'သုခေါ ဝိပါကော ပုညာနံ၊ အဓိပ္ပါယော စ ဣဇ္ဈတိ။
ခိပ္ပဉ္စ ပရမံ သန္တိံ၊ နိဗ္ဗာနမဓိဂစ္ဆတီ'တိ—

အယံ အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

ဒုတ္တိံသိမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာပုရိသဿ မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေယေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိ ။ပ။ ဝိဝဋ္ဋစ္ဆဒေါတိ သဗ္ဗံ လက္ခဏသုတ္တံ[1] အယံ အဿာဒေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

တတ္ထ ကတမော အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

'ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊ ဘာရနိက္ခေပနံ သုခံ။

နိက္ခိပိတွာ ဂရုံ ဘာရံ၊ အညံ ဘာရံ အနာဒိယ။
သမူလံ တဏှမဗ္ဗုယှ၊ နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော'တိ[2]—

အယံ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ။

တတ္ထ ကတမော အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စ?

'ကာမာ ဟိ စိတြာ မဓုရာ မနောရမာ၊
ဝိရူပရူပေန မထေန္တိ စိတ္တံ။
တသ္မာ အဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ၊
အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော'တိ[3]—

အယံ အဿာဒေါ စ အာဒီနဝေါ စ နိဿရဏဉ္စာ"တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တေပိ နယာ ဣမိနာ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဖလာဒီသုပိ အယံ နယော လဗ္ဘတိယေဝ။

ယသ္မာ ပေဋကေ—"တတ္ထ ကတမံ ဖလဉ္စ ဥပါယော စ? 'သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော'တိ[4]ဂါထာ၊ ဣဒံ ဖလဉ္စ ဥပါယော စ။

တတ္ထ ကတမံ ဖလဉ္စ အာဏတ္တိ စ?

'သစေ ဘာယထ ဒုက္ခဿ၊ သစေ ဝေါ ဒုက္ခမပ္ပိယံ။
မာကတ္ထ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော'တိ[5]—

၁-ဒီ ၃-၁၁၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၂၂-ပိဋ္ဌေ။
၃-မ ၂-၂၆၁၊ ခု ၂-၃၂၇၊ ခု ၁၀-၂၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။ (ထောက် ဝိသုဒ္ဓိ)
၄-သံ ၁-၁၃၊၁၆၇၊ ခု ၁၀-၁၉၇၊ ခု ၁၁-၃၃-ပိဋ္ဌေသု အာဂတဂါထာ။
၅-ခု ၁-၁၃၇-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

ဉာဒံ ဖလဋ္ဌ အာဏတ္တိ စ။

တတ္ထ ကတမော ဥပါယော စ အာဏတ္တိ စ?

‘ကုမ္ဘူပမံ ကာယမိမံ ဝိဒိတွာ၊
နဂရူပမံ စိတ္တမိဒံ ဌပေတွာ။
ယောဓေထ မာရံ ပညာဝုဓေန၊
ဇိတဉ္စ ရက္ခေ အနိဝေသနော သိယာ’တိ[၁]—

အယံ ဥပါယော စ အာဏတ္တိ စာ’’တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဖလာဒီနံ ဒုက္ခဝသေနာပိ ဥဒါဟရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒီနံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဒေသေတိ၊ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဒေသေတီ”တိ ယေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ အဿာဒါဒယော ယထာရဟံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊ တေ ပုဂ္ဂလာ ယာဟိ ပဋိပဒါဟိ ဘိန္နာ၊ တာ ပဋိပဒါ ကိတ္တိကာ ဘဝန္တိ၊ တာဟိ ဘိန္နာ ပုဂ္ဂလာ စ ကိတ္တိကာတိ ဝိစာရဏာယ သမ္ဘဝတော တာ ပဋိပဒါ, တေ စ ပုဂ္ဂလာ ဧတ္တကာတိ ဂဏနတော ဒဿေတုံ “**တတ္ထ စတဿော ပဋိပဒါ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ **တဏှာ**တိ တေသု ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒီသု ပုဂ္ဂလေသု။ ယေ ပုဂ္ဂလာ ယာဟိ ပဋိပဒါဟိ ဘိန္နာ၊ တာ ပဋိပဒါ စတဿော ဘဝန္တိ၊ တေ စ ပုဂ္ဂလာ စတ္တာရောတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ကတမာ စတဿော? ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခာပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ, သုခါပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ, သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ စာတိ စတဿော။ ကတမေ စတ္တာရော? တဏှာစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော, တဏှာစရိတော ဥဒတ္တော ပုဂ္ဂလော, ဒိဋ္ဌိစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော, ဒိဋ္ဌိစရိတော ဥဒတ္တော ပုဂ္ဂလော စာတိ စတ္တာရော။

ပဋိပဒါဘိညာဟိ ကတော ဝိဘာဂေါပိ ပဋိပဒါဟိ ကတော ဝိဘာဂေါ နာမ ဟောတီတိ အဝိနာဘာဝတောတိ မနသိ ကတွာ “စတဿော ပဋိပဒါဘိညာ”တိ အဝတွာ “စတဿော ပဋိပဒါ”တိ ဝုတ္တာ။ တာ ပနေတာ သမထဝသေနာပိ ဘိန္နာ, ဝိပဿနာဝသေနာပိ ဘိန္နာ။ ကထံ သမထဝသေန? ပထဝီကသိဏာဒီသု သဗ္ဗပဌမံ “ပထဝီ ပထဝီ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တမနသိကာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဈာနဿ ဥပစာရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဝတ္တာ ပညာ သမထဘာဝနာ “ပဋိပဒါ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပစာရတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ အပ္ပနာ၊

---

[၁] ၁-ခု ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေပိ။

တာဝ ပဝတ္တာ ပညာ “အဘိညာ”တိ ဝုစ္စတိ ဟေဋ္ဌိမပညာတော အဓိကတပညာဘာဝတော။

သာ စ ပဋိပဒါ ကဿစိ ဒုက္ခာ ကိစ္ဆာ ဟောတိ နိဝရဏာဒိပစ္စနီကဓမ္မသမုဒါစာရဂ္ဂဟဏတာယ၊ ကဿစိ တဒဘာဝတော သုခါ အကိစ္ဆာ ဟောတိ၊ အဘိညာပိ ကဿစိ ဒန္ဓာ အသီဃပ္ပဝတ္တိ ဟောတိ အဝိသဒဉာဏတာယ၊ ကဿစိ ခိပ္ပါ သီဃပ္ပဝတ္တိ ဟောတိ ဝိသဒဉာဏတာယာတိ။

ကထံ ဝိပဿနာဝသေန? ယော ရူပါရူပမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသန္တော **စ**တ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဥပါဒါရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ အရူပံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ရူပါရူပံ ပန ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ပရိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ **ဒုက္ခာပဋိပဒါ** နာမ ဟောတိ။ ပရိဂ္ဂဟိတရူပါရူပဿ ဝိပဿနာပရိဝါသေ မဂ္ဂပါတုဘာဝဒန္ဓတာယ **ဒန္ဓာဘိညာ** နာမ ဟောတိ။ တဗ္ဗိပရိယာယေန ဣတရာ ဒွေ ဟောန္တိ။ ဝိပဿနာဝသေန ပန ဘိန္နာယေဝ ပဋိပဒါဘိညာယော ဣဓ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ အဘိသမယာဓိကာရတ္တာ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန ဒေသနာဝိဘာဂေါ ဒဿိတော၊ တေ ပုဂ္ဂလေ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ ‘စတဿော ပဋိပဒါ’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ ယောဇနာနယော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

စတူဟိ ပဋိပဒါဘိညာဟိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သဗ္ဗေဝ အနိယမတော ဝဋ္ဋဒုက္ခတော ကိံ နု ခေါ နိယျန္တိ, ဥဒါဟု “ဣမာယ ပဋိပဒါဘိညာယ အယံ ပုဂ္ဂလော နိယျာတိ၊ ဣမာယ ပဋိပဒါဘိညာယ အယံ ပုဂ္ဂလော နိယျာတီ”တိ နိယမတော စ နိယျာတီတိ ဝိစာရဏာယ သမ္ဘဝတော “အယံ ပုဂ္ဂလော ဣမေဟိ နိဿယေဟိ ဥပနိဿယပစ္စယံ လဘိတွာ ဣမာယ ပဋိပဒါဘိညာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာတီ”တိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ **“တဏှာစရိတော မန္ဒော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ တဏှာစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော သတိပဋ္ဌာနေဟိ **နိဿယေဟိ** ဥပနိဿယပစ္စယံ လဘိတွာ **သတိန္ဒြိယေန** သတိန္ဒြိယာဓိကေန အရိယမဂ္ဂေန ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာတိ၊ တဏှာစရိတော ဥဒတ္တော ပုဂ္ဂလော ဈာနေဟိ **နိဿယေဟိ** ဥပနိဿယပစ္စယံ လဘိတွာ **သမာဓိန္ဒြိယေန** သမာဓိန္ဒြိယာဓိကေန အရိယမဂ္ဂေန ဒုက္ခာပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၄၉-ပိဋ္ဌေ။

နိယျာတိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော သမ္မပ္ပဓာနေဟိ **နိဿယေဟိ** ဥပနိဿယပစ္စယံ လဘိတွာ **ဝီရိယိန္ဒြိယေန** ဝီရိယိန္ဒြိယာဓိကေန အရိယမဂ္ဂေန သုခါပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာတိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဥဒတ္တော ပုဂ္ဂလော သတ္တေဟိ **နိဿယေဟိ** ဥပနိဿယပစ္စယံ လဘိတွာ **ပညိန္ဒြိယေန** ပညိန္ဒြိယာဓိကေန အရိယမဂ္ဂေန သုခါပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

"စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာတိ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါဝိဘာဂေနေဝ စတ္တာ-ရော ပဋိပန္နကပုဂ္ဂလာ၊ တံ ပန ပဋိပဒါဝိဘာဂံ သန္ဓိ ဟေတုပါယ-ဖလေဟိ ဒဿေတုံ 'တဏှာစရိတော'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[၁]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဏှာစရိတော**တိ တဏှာယ နိဗ္ဗတ္တိတံ စရိတံ ဧတဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ တဏှာစရိတော။ **မန္ဒော**တိ မန္ဒိယာယ အဝိဇ္ဇာယ သမန္နာ-ဂတောတိ မန္ဒော၊ မောဟာဓိကပုဂ္ဂလော။ **ဥဒတ္တော**တိ ဥဒအတ္တော၊ ဥဠာရ-ပညောတိ အတ္တော။ ဥဠာရံ ဖလံ ဒေတီတိ **ဥဒေါ၊** ကော သော? ပဝိစယော၊ အတ္တနိ နိဗ္ဗတ္တောတိ **အတ္တော၊** ဥဒေါ အတ္တော ယဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ **ဥဒတ္တော**ဘိ ဝစနတ္တော ကာတဗ္ဗော။

ပဌမာယ ပဋိပဒါယ ဟေတု နာမ တဏှာစရိတတာ, မန္ဒပညတာ စ၊ ဥပါယော သတိန္ဒြိယံ၊ သဗ္ဗာသဝ္ဗ ဖလံ နိယျာနမေဝ။ ဒုတိယာယ ပဋိပဒါယ ဟော နာမ တဏှာစရိတတာ, ဥဒတ္တပညတာ စ၊ ဥပါယော ဝီရိယိန္ဒြိယံ။ တတိယာယ ပဋိပဒါယ ဟေတု နာမ ဒိဋ္ဌိစရိတတာ, မန္ဒပညတာ စ၊ ဥပါယော သမာဓိန္ဒြိယံ။ စတုတ္ထိယာ ပဋိပဒါယ ဟေတု နာမ ဒိဋ္ဌိစရိတတာ, ဥဒတ္တပညတာ စ၊ ဥပါယော ပညိန္ဒြိယန္တိ ဟေတုပါယဖလာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။

ဧတ္ထ စ ဒိဋ္ဌိစရိတော ဥဒတ္တော ပုဂ္ဂလော ဥဂ္ဃဋိတညူ နာမ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတော မန္ဒော စေဝ တဏှာစရိတော ဥဒတ္တော စ ဝိပဉ္စိတညူ နာမ၊ တဏှာစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော နေယျော နာမ၊ တသ္မာ "တတ္ထ ဘဂဝါ ဥဂ္ဃဋိတညုဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဿရဏံ ဒေသယတီ"တိအာဒိနာ နယေန ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒိ-ဝေနေယျတ္တယဿ ဘေဒဒဿနေန နိဿရဏံ ဒေသယတိ၊ "အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ဒေသယတိ၊ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ဒေသယတီ"တိ ဒေသနာဝိဘာဂေါ ဒဿိတော။ "တတ္ထ စတဿော ပဋိပဒါ''တိအာဒိနာ ပဋိပဒါဘေဒဒဿနေန "တဏှာစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော, တဏှာစရိတော

---

[၁] နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၅၁-ဝိဋ္ဌေ။

ဥဒတ္ထော ပုဂ္ဂလော, ဒိဋ္ဌိစရိတော မန္ဒော ပုဂ္ဂလော, ဒိဋ္ဌိစရိတော ဥဒတ္ထော ပုဂ္ဂလော”တိ စတုဓာ ဘိန္နံ တဏှာစရိတမန္ဒာဒိကံ ပုဂ္ဂလစတုက္ကံ ဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဒါနိ စတူဟိ ပဋိပဒါဘိညာဟိ စတုဓာ ဘိန္နံ တဏှာစရိတမန္ဒ**စတုက္ကံ** အတ္ထနယယောဇနာယ ဒုတိယာယ ဝိသယံ ကတွာ ဒဿေတုံ “**ဥဘော တဏှာစရိတာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဏှာယ သမာဓိပဋိပက္ခတ္တာ တဏှာစရိတာ မန္ဒုဒတ္ထာ ဥဘော ပုဂ္ဂလာ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဝိပဿနာယ ဥပနိဿယံ လဘိတွာ ရာဂဝိရာဂါယ မဂ္ဂပညာယ နိယျန္တိ စေတောဝိမုတ္တိယာ သေက္ခဖလဘာဝါယ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဟိတေနေဝ သမ္မာသမာဓိနာ နိယျာနံ ဘဝတိ၊ န သမ္မာသမာဓိနာ ဧဝ၊ တသ္မာ ဒိဋ္ဌိစရိတာ မန္ဒုဒတ္ထာ ဥဘော ပုဂ္ဂလာ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမေန သမထေန အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါယ မဂ္ဂပညာယ နိယျန္တိ ပညာဝိမုတ္တိယာ အသေက္ခဖလဘာဝါယာတိ စတ္တာရောပိ ပုဂ္ဂလာ ဒုဝိဓာယေဝ ဘဝန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ရာဂဝိရာဂါယာတိ ရဉ္ဇတီတိ **ရာဂေါ**၊ သော ဝိရဇ္ဇတိ ဧတာယာတိ **ဝိရာဂါ**၊ ရာဂဿ ဝိရာဂါ **ရာဂဝိရာဂါ**၊ တာယ ရာဂဝိရာဂါယ။ **စေတော**တိ စိတ္တပ္ပဓာနေန စ သမာဓိ ဝုစ္စတိ ယထာ “စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ”န္တိ[၁]။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန ပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္စတီတိ **ဝိမုတ္တိ**၊ စေတသာ စိတ္တေန သမာဓိနာ ဝိမုစ္စတီတိ **စေတောဝိမုတ္တိ**၊ စေတော ဧဝ ဝါ ဝိမုတ္တိ **စေတောဝိမုတ္တိ**၊ အနာဂါမိဖလသမာဓိ။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော ဟိ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိတာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ နိယျာတိ။ **အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါယာ**တိ အဝိန္ဒိယံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိံ ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ**၊ ဝိန္ဒိယံ ဝါ ကာယသုစရိတာဒိံ န ဝိန္ဒတီတိ **အဝိဇ္ဇာ** နိရုတ္တိနယေန။ ဝိရဇ္ဇတိ ဧတာယာတိ **ဝိရာဂါ**၊ အဝိဇ္ဇာယ ဝိရာဂါ **အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ**၊ တာယ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါယ။ ပကာရေဟိ ဇာနာတီတိ **ပညာ**၊ ဝိမုစ္စတီတိ **ဝိမုတ္တိ**၊ ပညာယ ဝိမုစ္စတီတိ **ပညာဝိမုတ္တိ**၊ ပညာ ဧဝ ဝါ ဝိမုတ္တိ **ပညာဝိမုတ္တိ**၊ အရဟတ္တဖလပညာ၊ တာယ ပညာဝိမုတ္တိယာ။

“တေသု ကတမေ ပုဂ္ဂလာ ကေန အတ္ထနယေန ဟာတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော “**တတ္ထ ယေ သမထပုဗ္ဗင်္ဂမာဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု ‘‘ဥဘော တဏှာစရိတာ’’တိအာဒိနာ ဝိဘတ္တေသု ပုဂ္ဂလေသု ယေ ဥဘော တဏှာစရိတာ မန္ဒုဒတ္ထာ ပုဂ္ဂလာ သမထ။ပ။ နိယျန္တိ၊ တေ ဥဘော

၁-သံ ၁-၁၃၊ ၁၆၇၊ ၁၉၇၊ ခု ၁၁-၃၃-ပိဋ္ဌေသု။

တဏှာစရိတာ မန္ဒဥဒတ္တာ ပုဂ္ဂလာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋေန နယေန **ဟာတဗ္ဗာ** ဂမေတဗ္ဗာ နေတဗ္ဗာ။ ယေ ဥဘော ဒိဋ္ဌိစရိတာ **မန္ဒ**ဥဒတ္တာ ပုဂ္ဂလာ ဝိပဿနာ။ပ။ သမထေန နိယျန္တိ၊ တေ ဥဘော ဒိဋ္ဌိစရိတာ မန္ဒဥဒတ္တာ ပုဂ္ဂလာ သီဟဝိက္ကီဠိတေန နယေန **ဟာတဗ္ဗာ** ဂမေတဗ္ဗာ နေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

၇။ "တတ္ထ စတဿော ပဋိပဒါ''တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရေန ဒုက္ခာ-ပဋိပဒါဒိဘေဒေန တဏှာစရိတမန္ဒာဒိဘေဒေ ပုဂ္ဂလေ ဝိဘဇိတွာ, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "တဿ ဝိဘတ္တာနန္တရံ သွာယံ ဒေသနာဟာရော ကတ္ထ သံဝဏ္ဏေ-တဗ္ဗေ ဓမ္မေ ကေနစိ အာကာရေန သမ္ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော "**သွာယံ ဟာရော ကတ္ထ သမ္ဘဝတီ**"တိအာဒိမာဟ။ နဝမကရုဏာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သတ္ထာ ယံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တသ္မိံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ယာ ဝိမံသာဒိကာ သုတမယာဒိကာ တိဿော ပညာ ဝိဘတ္တာ၊ တာဟိ ပညာဟိ ယေ ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒယော တယော ပုဂ္ဂလာ ဝိဘတ္တာ၊ ဣတိ ဝိဘတ္တာကာရေန အယံ ဒေသနာဟာရော သတ္ထာရာ ဒေသေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သမ္ဘဝတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ **သွာယံ ဟာရော**တိ ဒေသနာဟာရေန ပဋိပဒါဝိဘာဂေန ဝေနေယျပုဂ္ဂလဝိဘာဂေါ ဒဿိတော၊ သော အယံ ဒေသနာဟာရော။ **ကတ္ထ သမ္ဘဝတီ**တိ ကတ္ထ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန သမ္ဘဝတီတိ။ **ယဿာ**တိ[၁] ယော သော ဝေနေယျော ပစ္စန္တဇာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ အက္ခဏေဟိ ဝိမုတ္တော, သဝနဓာရဏာဒီဟိ စ သမ္ပတ္တီဟိ သမန္နာဂတော၊ တဿ ဝေနေ-ယျဿ။ **သတ္ထာ**တိ သဒေဝကံ လောကံ သာသတိ အနုသာသတီတိ သတ္ထာ။ **ဓမ္မန္တိ** ဒေသိတံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗံ ဓမ္မံ။ **ဒေသယတီ**တိ သင်္ခေပနယဝိတ္ထာရနယေဟိ ဘာသတိ။ **အညတရော**တိ ဘဂဝတော သာဝကေသု ဧကံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ သမတ္ထော သာဝကော။ **ဂရုဋ္ဌာနိယော**တိ ဂါရဝဿ ဌာနဘူတေဟိ သီလ-သုတစာဂါဒိဂုဏဝိသေသေဟိ ယုတ္တော မာနိတော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗဝစနော။ **သဗြဟ္မစာရီ**တိ သမံ, သဟ ဝါ ဗြဟ္မံ သတ္ထုသာသနံ စရတိ ပဋိပဇ္ဇတီတိ သဗြဟ္မစာရီ။ **သဒ္ဓံ လဘတီ**တိ "ယော သတ္ထာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော သတ္ထာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟောတီ"တိ သတ္ထရိ, "သွာက္ခာတော ဝတာယံ ဓမ္မော သာတ္ထော သဗျဉ္ဇနော ဧကန္တပရိပုဏ္ဏော ဧကန္တပရိသုဒ္ဓေါ အတ္ထာဝဟော ဟိတာဝဟော သုခါဝဟော ဈာနမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနကော, အမှေဟိ စ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဒေသိတေ ဓမ္မေ စ အစလသဒ္ဓံ လဘတိ၊ သဒ္ဒဟနံ အတ္တနော သန္တာနေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒေတိ။

၁-တဿ (က)

တထာ “ယော သာဝကော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သော သာဝကော သင်္ခေပတော ဝါ ဝိတ္ထာရတော ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ သမတ္ထော ဝတ္တ ဂရုဋ္ဌာနိယော သဗြဟ္မ-စာရီ မာနိတော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗဝစနော”တိ ဒေသကေ သာဝကေ စ ‘‘တာဒိသေန သာဝကေန ဒေသိတော ယော ဓမ္မော၊ သော ဓမ္မော သာတ္ထော သဗျဉ္ဇနော ကေဝလပရိပုဏ္ဏော ကေဝလပရိသုဒ္ဓေါ အတ္ထာဝဟော ဟိတာဝဟော သုခါဝဟော ဈာနမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗတ္တကော, အမှေဟိ စ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ သာဝကေန ဒေသိတ-ဓမ္မေ စ သဒ္ဓိံ သဒ္ဒဟနံ အတ္တနော သန္တာနေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒေတီတိ အတ္ထော။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗေ သတ္ထာရာ ဒေသိတဓမ္မေ စေဝ သာဝကေန ဒေသိတဓမ္မေ စ သဒ္ဒဟန္တဿ ဝေနေယျဿ ယာ ဝီမံသာ, ဝီမံသန္တဿ ယာ ဥဿာဟနာ, ဥဿဟန္တဿ ယာ တုလနာ, တုလယန္တဿ ယာ ဥပပရိက္ခာ၊ သာ အယံ ဝီမံသာဒိကာ ပညာ သဒ္ဒါနုသာရေန ပဝတ္တနတော **သုတမယီ ပညာ** နာမ။ တတ္ထ ဝီမံသနံ **ဝီမံသာ**၊ ပါဠိယာ, ပါဠိအတ္ထဿ စ ဝီမံသာ။ ဝီမံသတီတိ ဝါ **ဝီမံသာ**၊ ပဒံ ပဒန္တရေန, ပဒတ္ထံ ပဒတ္ထန္တရေန ဝိစာရဏကာ ပညာ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဥဿာဟနာဒီသုပိ ဘာဝသာဓနကတ္တုသာဓနာနိ ကာတဗ္ဗာနိ။ **ဥဿာဟနာ** စ ဥဿာဟေန ဥပတ္ထမ္ဘိကာ ဓမ္မဿ ဓာရဏပရိစယသာဓိကာ ပညာ စ၊ န ဝီရိယံ၊ ဧတ္ထ စ ယာ သုတမတ္တေယေဝ ပဝတ္တာ, ဝီမံသာဒိဘာဝံ အပ္ပတ္တာ နိဝတ္တာ[၁]၊ သာ သုတမယီ ပညာ န ဟောတိ။ ယာ စ သုတွာ ဝီမံသိတွာ ဥဿာဟနာဒိဘာဝံ အပ္ပတ္တာ နိဝတ္တာ၊ ယာ စ သုတွာ ဝီမံသိတွာ ဥဿဟိတွာ တုလနာဒိဘာဝံ အပ္ပတ္တာ နိဝတ္တာ၊ ယာ စ သုတွာ ဝီမံသိတွာ ဥဿဟိတွာ တုလယိတွာ ဥပပရိက္ခနဘာဝံ အပ္ပတ္တာ နိဝတ္တာ၊ သာပိ ပညာ န သုတမယီ[၂] ပညာ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယာ ပန သုတွာ သဒ္ဒဟန္တဿ ဝီမံသာ, ဝီမံသန္တဿ ဥဿာဟနာ, ဥဿဟန္တဿ တုလနာ, တုလယန္တဿ ဥပပရိက္ခာ ဟောတိ၊ အယံ **သုတမယီ ပညာ** နာမ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သုတမယီ ပညာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမာ စိန္တာမယီ ပညာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော သုတမယိယာ ပညာယ ဝိဘဇနာနန္တရံ စိန္တာမယိံ ပညံ ဝိဘဇိတုံ ‘‘**တထာ သုတေန နိဿယေန**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သုတ**န္တိ သုယျတေ ပရိယတ္တိဓမ္မောတိ **သုတော**၊ သဝနံ ပရိယတ္တိဓမ္မဿာတိ ဝါ **သုတံ**၊ ဒုဝိဓမ္ပိ သုတံ။ **နိဿယေန** ဥပနိဿာယာတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထမ္ဘူတ-လက္ခဏေ စေတံ “သုတေန နိဿယေန”တိ ကရဏဝစနံ။ ဧတ္ထ ပန “ဣဒံ ပါဏာတိပါတာဒိဝိရမနံ သီလနဋ္ဌေန သီလံ၊ အယံ ဧကဂ္ဂတာ သမာဓာနဋ္ဌေန

၁-နိဝတ္တာ (က)

၂-သာ ပညာ သုတမယီ (က)

သမာဓိ၊ ဣမာနိ ဘူတုပါဒါနိ ရုပ္ပနဋ္ဌေန ရူပါနိ၊ ဣမေ ဖဿာဒယော နမ-နဋ္ဌေန နာမာနိ၊ ဣမေ ရူပါဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓာ”တိ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပိဏ္ဍနာဒိသဘာဝဿ ဝိမံသနာဘူတာ ပညာ **ဝိမံသာ** နာမ။ တေသံယေဝ သီလသမာဓိအာဒီနံ သီလတိ ပတိဋ္ဌာတိ ဋ္ဌောတိ **သီလန္တိ**-အာဒိဝစနတ္ထံ ပုန္တိတွာ သဘာဂလက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနံ တုလေတွာ ဝိယ ဂဟဏပညာ **တုလနံ** နာမ။ တေသံယေဝ သီလသမာဓိအာဒီနံ ဓမ္မာနံ သဘာဝလက္ခဏံ အဝိဇဟိတွာ အနိစ္စတာဒုက္ခတာဒိနမနရုပ္ပနာဒိသပ္ပစ္စယသင်္ခ-တာဒိအာကာရေ ဝိတက္ကေတွာ ဥပပရိက္ခဏပညာ **ဧဝ ဥပပရိက္ခာ** နာမာတိ ဝိသေသတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သုတဓမ္မဿ ဓာရဏပရိစယဝသေန ပဝတ္တနတော သုတမယီ ပညာ ဥဿာဟနာ ဇာတာ ဝိယ န စိန္တာမယီ ပညာ စိန္တိတဿ ဓာရဏပရိစယဝသေန အပ္ပဝတ္တနတောတိ “ဥဿာဟနာ”တိ န ဝုတ္တံ။

သုတမယီ ပညာ ဧဝ စိန္တာမယီ ပညာ စ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမာ ဘာဝနာမယီ ပညာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော ကာရဏ-ဘူတာနံ ဒွိန္နံ သုတမယိစိန္တာမယိပညာနံ ဒဿနာနန္တရံ ဖလဘူတံ ဘာဝနာ-မယိံ ပညံ ဝိဘဇန္တော “**ဣမာဟိ ဒွီဟိ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣမာဟိ ဒွီဟိ ပညာဟီ**တိ သုတမယိစိန္တာမယိပညာဟိ ကာရဏဘူတာဟိ။ သုတမယိပညာယ ဝါ စိန္တာမယိပညာယ ဝါ ဥဘယတ္ထ ဝါ ဌိတောယေဝ ယောဂါဝစရော ဝိပဿနံ အာရဘတီတိ။ **မနသိကာရသမ္ပယုတ္တဿာ**တိ ရူပါရူပေသု ပရိဂ္ဂ-ဟာဒိဝသေန သင်္ခါရေသု အနိစ္စတာဒိဝသေန မနသိကာရေန သမ္မာ ပကာ-ရေဟိ ယုတ္တပ္ပယုတ္တဿ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသမ္ပာဒနေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကန္တဿ ယောဂါဝစ-ရဿ သန္တာနေ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသင်္ခါတံ **ယံ** အရိယမဂ္ဂဉာဏံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏ-**ဒဿနဘူမိယံ ဝါ ဘာဝနာဘူမိယံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ**၊ အယံ **ဘာဝနာမယီ ပညာ**တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒိပိ ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနတော “**ဒဿန**”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဘာဝနာဝသေန ပန ပဝတ္တနတော “**ဘာဝနာမယီ ပညာ**”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဒဿနဘူမီ**တိ ပဌမမဂ္ဂဖလာနိ၊ သေသာနိ “ဘာဝနာဘူမီ”တိ ဝုစ္စန္တိ။

၈။ အမှာကာစရိယ တုမှေဟိ “ယဿ သတ္တာ ဝါ”တိအာဒိနာ သုတမယိ-ပညာဒိကာ ဝိဘတ္တာ၊ ဧဝံ သတိ သုတေန ဝိနာ စိန္တာမယီ ပညာ နာမ န ဘဝေယျ၊ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပန သုတေန ဝိနာ စိန္တာမယီ ပညာ ဟောတေဝါတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ တသ္မိံ သင်္ဂဟေတွာ ပကာရန္တရေန ဝိဘဇိတုံ “**ပရတောဃောသာ**”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ပရတောဃောသော**တိ ပရတော ပဝတ္တော ဒေသနာဃောသော ပစ္စယော ဟောတီတိ ပရတောဃောသော။ **ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတာ**တိ ပတိ ဝိသုံ အတ္တနိယေဝ သမုဋ္ဌိတာ။ **ယောနိသောမနသိကာရာ**တိ တေသံ တေသံ ဝိနေတဗ္ဗာနံ ရူပါဒီနံ ဓမ္မာနံ ရုပ္ပနနမနာဒိသဘာဝပရိဂ္ဂဏှနာဒိနာ ဥပါယေန ပဝတ္တမနသိကာရာ စိန္တာမယီ ပညာ နာမ၊ ဣမိနာ သာဝကာပိ သာမညတော ဂဟိတာ၊ တထာပိ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိနံယေဝ ဝုတ္တတ္တာ သာဝကာ ဣဓ ဂဟိတာ၊ တဿာ ပုရိမနယော ယုတ္တတရော။ **ပရတော**တိ ဓမ္မဒေသကတော ပဝတ္တေန ဓမ္မဒေသနာဃောသေန ဟေတုနာ ယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတေန, ယောနိသောမနသိကာရေန စ ဟေတုနာ ယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **အယံ ဘာဝနာ**ဝသေန ပဝတ္တနတော **ဘာဝနာမယီ ပညာ** နာမ၊ ဣမိနာ သာဝကာပိ သာမညတော ဂဟိတာ၊ ဘထာပိ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိနံယေဝ ဝုတ္တတ္တာ သာဝကာ ဣဓ ဂဟိတာ၊ တဿာ ပုရိမနယော ယုတ္တတရော။ **ပရတော**တိ ဓမ္မဒေသကတော ပဝတ္တေန ဓမ္မဒေသနာဃောသေန ဟေတုနာ ယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတေန, ယောနိသောမနသိကာရေန စ ဟေတုနာ ယံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တနတော ဘာဝနာမယီ ပညာ နာမာတိ ဝိဘဇိတွာ ပဏ္ဍိတေဟိ ဉေယျာတိ ဝိတ္ထာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထံ ဉာတုံ ဣစ္ဆန္တေဟိ “ဧဝံ ပဋိပဒါဝိဘာဂေန”တိအာဒိနာ[၁] အဋ္ဌကထာဝစနေန ဇာနိတဗ္ဗော။

သုတမယိပညာဒိကာ တိဿော ပညာ အာစရိယေန နာနာနယေဟိ ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “တာသု ယဿ ဧကာ ဝါ ဒွေ ဝါ ပညာ အတ္ထိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ကောနာမော၊ ယဿ ဧကာပိ နတ္ထိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ကောနာမော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော ယဿ အယံ ပညာ, ဣမာ ဝါ အတ္ထိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ဣတ္ထန္နာမော၊ ယဿ နတ္ထိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ဣတ္ထန္နာမောတိ ပဋိပဒါပညာပဘေဒေန ပုဂ္ဂလံ ဝိဘဇိတုံ “**ယဿ ဣမာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ယဿ** အတိတိက္ခပညဿ သုတမယီ ပညာ **စေဝ** စိန္တာမယီ ပညာ စ ဣမာ ဒွေ ပညာ အတ္ထိ၊ အယံ အတိတိက္ခပညော ဥဒ္ဒေသမတ္တေနေဝ ဇာနနတော **ဥဂ္ဃဋိတညူ** နာမ။ **ယဿ** နာတိတိက္ခပညဿ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေဟိ သုတမယီ ပညာ အတ္ထိ၊ စိန္တာမယီ ပညာ နတ္ထိ၊ အယံ နာတိတိက္ခပညော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေဟိ ဇာနနတော **ဝိပဉ္စိတညူ** နာမ။ **ယဿ** မန္ဒပညဿ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသေဟိ နေဝ သုတမယီ ပညာ အတ္ထိ, န စိန္တာမယီ ပညာ စ၊ အယံ

၁-နေတ္တိ ဋ္ဌ-၅၅-ပိဋ္ဌေ။

မန္ဒပညော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသပဋိနိဒ္ဒေသေဟိ ဇာနနတော နိရဝသေသဝိတ္ထာရ-ဒေသနာယ နေတဗ္ဗတော **နေယျော** နာမာတိ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဉာဒါနိ ယဒတ္ထံ ဉာမာ ပညာ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ၊ တမေဝ ဝေနေယျပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ 'ယဿာ'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိအာဒိ[၁] ဝုတ္တံ။

၉။ "တတ္ထ ဘဂဝါ ဥဂ္ဃဋိတညုဿာ"တိအာဒိနာ ဒေသနံ ဝိဘာဝေတိ၊ "တတ္ထ စတဿော ပဋိပဒါ"တိအာဒိနာ ပဋိပဒါဝိဘာဂေဟိ, "သွာယံ ဟာရော"တိအာဒိနာ ဉာဏဝိဘာဂေဟိ စ ဒေသနာဘာဇနံ ဝေနေယျတ္တယံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ,အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ယာယ ဒေသနာပါဠိယာ ဒေသနာ-ဟာရံ ယောဇေတုံ ပုဗ္ဗေ 'ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ'တိအာဒိနာ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘာဝေန ယာ ပါဠိဒေသနာ နိက္ခိတ္တာ၊ သာ ပါဠိ-ဒေသနာ ဒေသနာဟာရေန နိဒ္ဓါရိတေသု အဿာဒါဒီသု အတ္ထေသု ကိမတ္ထံ ဒေသယတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "ဣမံ အတ္ထံ ဒေသယတီ"တိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**သာယံ ဓမ္မဒေသနာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ **သာယံ ဓမ္မဒေသနာ**တိ ယာ ဓမ္မဒေသနာ အာဒိကလျာဏာဒိကာ ပုဗ္ဗေ ဒေသနာဟာရဿ ဝိသယဘာဝေန နိက္ခိတ္တာ၊ သာယံ ဓမ္မဒေသနာ အဿာဒါဒီသု ကိမတ္ထံ ဒေသယတီတိ ကထေတုကာမတာယ ပုစ္ဆတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ "စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒေသယတီ"တိ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ တာနိ သရူပတော ဒဿေတုံ "**ဒုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဝတ္တိပဝတ္တကနိဝတ္တိနိဝတ္တနုပါယ-ဘာဝေန အဝိပရီတဘာဝတော "**သစ္စာနိ**"တိ ဝုတ္တာနိ။

ယဿံ ဒေသနာယံ သစ္စာနိ ဒေသနာဟာရေန နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ သာ ဒေသနာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒေသယတီတိ ယုတ္တံ ဟောတု။ ယဿံ ဒေသနာယံ အဿာဒါဒယော နိဒ္ဓါရိတာ၊ သာ ဒေသနာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒေသယတီတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ဟောန္တာ စ အဿာဒါဒယော နိဒ္ဓါရိတာ၊ တသ္မာ "အဿာ-ဒါဒယော"တိပိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ "**အာဒီနဝေါ ဖလဉ္စ ဒုက္ခ**"န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒေသနာဟာရေန သံဝဏ္ဏနာနယေန ဒေသနာယံ နိဒ္ဓါရိတော အာဒီနဝေါ စေဝ ဖလဉ္စ ဒုက္ခသစ္စံ ဟောတိ၊ အဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ၊ ဥပါယော စေဝ အာဏတ္တိ စ မဂ္ဂသစ္စံ ဟောတိ၊ တသ္မာ "**စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒေသယတီ**"တိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝါတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၅၅-ပိဋ္ဌေ။

တဏှာဝဇ္ဇာ တေဘူမကဓမ္မာ ဒုက္ခံ၊ တေ စ အနိစ္စာဒီဟိ ဝိဋ္ဌိတဗ္ဗာ **အာဒီနဝေါ**ယေဝ။ **ဖလ**န္တိ ဒေသနာယ ဖလံ လောကိယံ၊ န လောကုတ္တရံ၊ တဿာ ဒုက္ခန္တိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ **အဿာဒေါ**တိ တဏှာဿာဒဿ ဂဟိတတ္တာ "**အဿာဒေါ သမုဒယော**"တိ စ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အဿာဒေကဒေသော ဒုက္ခမေဝ၊ အဿာဒေကဒေသော ဒုက္ခဉ္စေဝ သမုဒယော စ။ သဟ ဝိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂေါ စ ဘဂဝတော အာဏတ္တိ စ ဒေသနာယ ဖလာဓိဂမဿ ဥပါယဘာဝတော "**ဥပါယော, အာဏတ္တိ စ မဂ္ဂေါ**"တိ ဝုတ္တံ၊ နိဿရဏေကဒေသောပိ မဂ္ဂေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ယာ ဒေသနာ ဝိသေသတော ဒေသယတိ၊ ကတမာ သာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝိသေသံ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဣဒံ ဓမ္မစက္က**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုစ္စမာနံ ဓမ္မစက္ကံ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဝိသေသတော ဒေသယတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

"ယာ ဒေသနာ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဝိသေသတော ဒေသယတိ၊ တဿာ ဒေသနာယ ဓမ္မစက္ကဘာဝံ ကိံ ဘဂဝါ အာဟာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**ယထာဟ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "ဇာတိပိ ဒုက္ခာ"တိအာဒိဝစနတော[၁] တဏှာဝဇ္ဇံ ဇာတိအာဒိကံ တေဘူမကဓမ္မဇာတံ ဒုက္ခဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန, ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဘာဝေန စ "**ဒုက္ခ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **မေ**တိ မယာ ပဝတ္တိတန္တိ ယောဇနာ။ **ဘိက္ခဝေ**တိ သဝနေ ဥဿာဟံ ဇနေတုံ အာလပတိ။ **ဗာရာဏသိယ**န္တိ ဗာရာဏသီနဂရဿ အဝိဒူရေ။ **ဣသိပတနေ**တိ သီလက္ခန္ဓာဒီနံ ဧသနတော ဂဝေသနတော "**ဣသီ**"တိ ဝေါဟရိတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ပတနဋ္ဌာနေ။ **မိဂဒါယေ**တိ မိဂါနံ အဘယဒါနဋ္ဌာနေ ကာရိတေ အဿမေဝ။

အနုတ္တရန္တိ ဥတ္တရိတရာဘာဝေန အနုတ္တရံ အနတိသယံ။ **ဓမ္မစက္က**န္တိ သတိပဋ္ဌာနာဒိကေ သဘာဝဓာရဏာဒိနာ အတ္ထေန ဓမ္မေ စေဝ ပဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ကဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ။ **အပ္ပဋိဝတ္တိယ**န္တိ အပ္ပဋိသေဓနီယံ။ ကသ္မာ? ဇနကဿ ဘဂဝတော ဓမ္မိဿရတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ, ဇညဿ စ အနုတ္တရတ္တာ ကောဏ္ဍညာဒီနဉ္စ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋိယာ စ စတုသစ္စပဋိဝေဓသာဓနတော စ။ "ကေနစိ အပ္ပဋိဝတ္တိယ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**သမဏေန ဝါ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သမဏေနာ**တိ ပဗ္ဗဇ္ဇမတ္တုပဂတေန။ **ဗြာဟ္မဏေနာ**တိ ဇာတိဗြာဟ္မဏေန။ ပရမတ္ထာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပဋိသေဓနေ စိတ္တုပ္ပါဒါနုပ္ပဇ္ဇနတော နတ္ထိ။ **ဒေဝေနာ**တိ ဆကာမာဝစရဒေဝေန။ **ဗြဟ္မုနာ**တိ ရူပဗြဟ္မာ ဂဟိတာ။ "သမဏေန

၁-ဝိ ၃-၁၄-ပိဋ္ဌေ။

ဝါ ။ပ။ ဥပ္ပန္နာ"တိ ဧတ္တကမေဝ အဝတွာ "**ကေနစိ**"တိ ဝုတ္တဝစနေန အဝသေသခတ္တိယဂဟပတိပရိသဇနာ သင်္ဂဟိတာ။ တသ္မာ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိသမဏစာတုမဟာရာဇိကတာဝတိံသမာရဗြဟ္မပရိသာ အဋ္ဌဝိဓာပိ ပဋိသေဓေတုံ အသမတ္ထာယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **လောကသ္မိန္တိ** သတ္တသမူဟေ ဓမ္မစက္ကာဓာရေ။

"ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ ဂါထာနုရူပံ ဓမ္မစက္ကသုတ္တေ[၁] ပဒါနိ ဝိဘဇန္တော "**တတ္ထ အပရိမာဏာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ဓမ္မစက္ကဒေသနာယံ[၁]။ "အပရိမာဏာ အက္ခရာ အပရိမာဏာ ပဒါ"တိ အဝတွာ "အပရိမာဏာ ပဒါ အပရိမာဏာ အက္ခရာ"တိ ဥပ္ပဋိပါဋိဝစနေဟိ ယေဘုယျေန ပဒသင်္ဂဟိတာနီတိ ဒဿေတိ။ **ပဒါ, အက္ခရာ, ဗျဉ္ဇနာ**တိ စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသာနီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ **တေ-ဿေဝ အတ္ထဿာ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ စတုသစ္စသင်္ခါတ**ဿ** အတ္ထဿေဝ **သင်္ကာသနာ ပကာသနာ** ပကာသနာကာရေ ပညတ္တာကာရေတိ အာကာရဝန္တအာကာရသမ္ဗန္ဓေ သာမိဝစနံ။ **သင်္ကာသနာကာရေ**တိ စ သင်္ကာသနီယဿ အတ္ထဿ အာကာရေ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **ဣတိပီ**တိ ဣတိ ဣမိနာ ပကာရေနပိ၊ ဣမိနာ ပကာရေနပိ **ဣဒံ** ဇာတိအာဒိကံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အယန္တိ ကာမတဏှာဒိဘေဒါ အယံ တဏှာ။ **ဒုက္ခသမုဒယော**တိ ဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တနဿ ဟေတုဘာဝတော ဒုက္ခသမုဒယော။ **အယန္တိ** သဗ္ဗသင်္ခတတော နိဿဋ္ဌာ အယံ အသင်္ခတာ ဓာတု။ **ဒုက္ခနိရောဓော**တိ ဇာတိအာဒိပ္ပဘေဒဿ ဒုက္ခဿ အနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာ ဒုက္ခနိရောဓော။ **အယန္တိ** သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိကော အဋ္ဌင်္ဂိကော အရိယော မဂ္ဂေါ။ ဒုက္ခနိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဂတတ္တာ, ဒုက္ခနိရောဓပ္ပတ္တိယာ ပဋိပဒါဘာဝတော စ **ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ**။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

"တတ္ထ အပရိမာဏာ"တိအာဒိနာ ဗျဉ္ဇနပဒအတ္ထပဒါနိ ဝိဘဇိတွာ တေသံ အညမညံ ဝိသယိဝိသယဘာဝေန သမ္ဗန္ဓဘာဝံ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဘဂဝါ ကိံ သာမညေဟိ အက္ခရာဒီဟိ သင်္ကာသေတိ ဝါ ပကာသေတိ ဝါ, ဥဒါဟု ယထာရဟံ သင်္ကာသေတိ ပကာသေတီတိအာဒိဝိစာရဏာယ သမ္ဘဝတော ဝိသယဝိသယိဘာဝေန သမ္ဗန္ဓဘာဝံ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု

၁-သံ ၃-၃၁၃၆၈၊ ဝိ ၃-၁၄၊ ခု ၉-၃၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

“ဒုက္ခသစ္စ”န္တိအာဒီသု ပဒေနေဝ ဒုက္ခသစ္စတ္တတ္တာဒိကော သင်္ကာသိတဗ္ဗောတိ? သစ္စံ၊ ပဒါဝယဝဿ ပန အက္ခရဿ ဂဟဏမုခေနေဝ အက္ခရသမုဒါယဿပိ ပဒဿ ဂဟဏံ ဟောတိ၊ ပဒေ ဂဟိတေ စ ဒုက္ခသစ္စတ္တာဒိကာဝဗောဓော ဟောတေဝ၊ ဧဝံ သတိ ပဒေနေဝ သိဇ္ဈနတော အက္ခရော ဝိသုံ န ဂဟေတဗ္ဗောတိ? န, ဒုက္ခသစ္စတ္တာဒိကာဝဗောဓဿ ဝိသေသုပ္ပတ္တိဘာဝတော။ ဒု-ဣတိ အက္ခရေန ဟိ အနေကုပဒ္ဒဝါဓိဋ္ဌာနဘာဝေန ကုစ္ဆိတတ္တော ဂဟိတော၊ ခ-ဣတိ အက္ခရေန ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝဝိရဟေန တုစ္ဆတ္တောတိ ဧဝမာဒိကာဝဗောဓဿ ဝိသေသုပ္ပတ္တိ ဘဝတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဒတ္ထဂဟဏဿ ဝိသေသာဓာနံ ဇာယတီ”တိ[၁]။ ပဒပရိယောသာနေ ဝါကျပရိယောသာနဘာဝတော အက္ခရေဟိ သံခိတ္တေန ဒီပိယမာနော အတ္ထော ပဒေဟိ ပကာသိတော ဝါတိ ဝုတ္တံ “**ပဒေဟိ ပကာသေတီ**”တိ။ ဝါကျပရိယောသာနေ ပန သင်္ကာသိတော ပကာသိတော အတ္ထော ဝိဝရိတော ဝိဝဋော ကတော ဝါတိ ဝုတ္တံ “**ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝရတီ**”တိ။ ပကာရေဟိ စ ဝါကျဘေဒေ ကတေ သော အတ္ထော ဝိဘတ္တော နာမာတိ ဝုတ္တံ “**အာကာရေဟိ ဝိဘဇတီ**”တိ။ ဝါကျာဝယဝါနံ ပဒါနံ ပစ္စေကံ နိဗ္ဗစနဝိဘာဂေ ကတေ သော အတ္ထော ပါကဋော ကတော ဝါတိ ဝုတ္တံ “**နိရုတ္တီဟိ ဥတ္တာနီကရောတီ**”တိ။ ကတနိဗ္ဗစနေဟိ ဝါကျာဝယဝေဟိ ဝိတ္ထာရဝသေန နိရဝသေသတော ဒေသိတေဟိ ဝေနေယျသတ္တာနံ စိတ္တေ ပရိသမန္တတော တောသနံ ဟောတိ, ပညာတေဇနဉ္စာတိ အာဟ “**နိဒ္ဒေသေဟိ ပညပေတီ**”တိ။

“ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ”တိအာဒီသု ‘‘ဘဂဝါ ဧဝါ”တိ ဝါ “အက္ခရေဟိ ဧဝါ’’တိ ဝါ အဝဓာရဏေ ယောဇိတေ “သာဝကော န သင်္ကာသေတိ၊ ပဒါဒီဟိ န သင်္ကာသေတီ’’တိ အတ္ထော ဘဝေယျ၊ သာဝကော စ သင်္ကာသေတိ, ပဒါဒီဟိ စ သင်္ကာသေတိ။ ကတ္ထ အဝဓာရဏံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ စေ? “ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတိယေဝါ’’တိ အဝဓာရဏံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္စ သတိ သာဝကေန သင်္ကာသိတော ဝါ ပဒါဒီဟိ သင်္ကာသိတော ဝါ အတ္ထော သင်္ဂဟိတော ဟောတိ။ အတ္ထပဒါနဉ္စ အက္ခရာဒိနာနာဝိသယတာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ တေန ဧကာနုသန္ဓိကေ သုတ္တေ ဆဋ္ဌေဝ အတ္ထပဒါနိ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာနိ၊ အနေကာနုသန္ဓိကေ သုတ္တေ အနုသန္ဓိဘေဒေန ဝိသုံ ဝိသုံ ဆ ဆ အတ္ထပဒါနိ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာနိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၅၉-ပိဋ္ဌေ။

"ဆသု ဖဿာယတနေသု ကတမေန ဖဿာယတနေန ကတမံ ကိစ္စံ သာဓေတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "ဣမိနာ ဣဒံ ကိစ္စံ, ဣမိနာ ဣဒံ ကိစ္စံ သာဓေတီ"တိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ စ ပဒေဟိ စ ဥဂ္ဃဋေတိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ အက္ခရာဒီသု ဆသု ပဒေသု။ **ဥဂ္ဃဋေတီ**တိ ဥဂ္ဃဋနကိစ္စံ သာဓေတီတိ အတ္ထော။ ကိဉ္စာပိ ဒေသနာဝ ဥဂ္ဃဋနကိစ္စံ သာဓေတိ၊ ဘဂဝါ ပန ဒေသနာဇနကတ္တာ ဥဂ္ဃဋနကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဝုစ္စတိ။ သေသေသုပိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"ဥဂ္ဃဋနကိစ္စသာဓိကာ ဒေသနာယေဝ ကိံ ဝိပဉ္စနဝိတ္ထာရဏကိစ္စသာဓိကာ ဒေသနာဇနကတ္တာ,ဥဒါဟု ဝိသုံ ဝိသုံ ကိစ္စသာဓိကာ အညာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော ဝိသုံ ဝိသုံ ကိစ္စသာဓိကာ အညာ ဒေသနာတိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဥဂ္ဃဋနာ အာဒီ**"တိအာဒိမာဟ။ အထ ဝါ "ကတမာ ဥဂ္ဃဋနာ၊ ကတမာ ဝိပဉ္စနာ၊ ကတမာ ဝိတ္ထာရဏာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ "**တတ္ထ ဥဂ္ဃဋနာ အာဒီ**"တိအာဒိ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ဥဂ္ဃဋနာဒိကိစ္စသာဓိကာသု ဒေသနာသု။ **ဥဂ္ဃဋနာ**တိ ဥဂ္ဃဋနကိစ္စသာဓိကာ ဒေသနာ အာဒိဒေသနာ ဟောတိ။ **ဝိပဉ္စနာ**တိ ဝိပဉ္စနကိစ္စသာဓိကာ ဒေသနာ မဇ္ဈေဒေသနာ ဟောတိ။ **ဝိတ္ထာရဏာ**တိ ဝိတ္ထာရဏကိစ္စသာဓိကာ ဒေသနာ ပရိယောသာနဒေသနာ ဟောတီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"ဥဂ္ဃဋိတညုဿ ဥဒ္ဒိသိယမာနော ပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော ဓမ္မဝိနယော ကတမံ ပုဂ္ဂလံ ဝိနေတိ၊ ဝိပဉ္စိတညုဿ နိဒ္ဒိသိယမာနော ပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော ဓမ္မဝိနယော ကတမံ ပုဂ္ဂလံ ဝိနေတိ၊ ဝိတ္ထာရိတညုဿ ပဋိနိဒ္ဒိသိယမာနော ပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော ဓမ္မဝိနယော ကတမံ ပုဂ္ဂလံ ဝိနေတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**သောယံ ဓမ္မဝိနယော**"တိအာဒိမာဟ။ **အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧဝံ 'အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ'တိအာဒီနံ ဆန္နံ ဖဿာယတနာနံ ဗျာပါရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဒဿနပဒါနံ ဗျာပါရံ ဒဿေတုံ 'သောယံ ဓမ္မဝိနယော'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **ဥဂ္ဃဋိတညုဿ** ဥဒ္ဒိသိယမာနော ဥဒ္ဒေသသင်္ခါတပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော သော အယံ **ဓမ္မဝိနယော** ဥဂ္ဃဋိတညုပုဂ္ဂလံ ဝိနေတိ၊ **တေန** ဥဂ္ဃဋိတညုနော ပုဂ္ဂလဿ ဝိနယနေန **နံ** ဥဂ္ဃဋိတညုဿ ဥဒ္ဒိသိယမာနံ ဥဒ္ဒေသသင်္ခါတပရိယတ္တိအတ္ထဘူတံ ဝိနယံ "အာဒိကလျာဏော"တိ အာဟု။ **ဝိပဉ္စိတညုဿ** နိဒ္ဒိသိယမာနော နိဒ္ဒေသသင်္ခါတပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော သော အယံ **ဓမ္မဝိနယော** ဝိပဉ္စိတညုပုဂ္ဂလံ ဝိနေတိ၊

တေန ဝိပဉ္စိတညူပုဂ္ဂလဿ ဝိနယနေန **နံ** ဝိပဉ္စိယန္တံ နိဒ္ဒိသိယမာနံ နိဒ္ဒေသပရိယတ္တိအတ္ထဘူတံ ဝိနယံ "မဇ္ဈေကလျာဏော"တိ အာဟ။ **ဝိတ္ထာရိယန္တော** ပဋိနိဒ္ဒိသိယမာနော ပဋိနိဒ္ဒေသပရိယတ္တိအတ္ထဘူတော သော အယံ **ဓမ္မဝိနယော** နေယျံ ပုဂ္ဂလံ **ဝိနေတိ** ဝိနယနံ ဇနေတိ၊ **တေန** နေယျဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိနယနေန **နံ** ဝိတ္ထာရိယန္တံ ပဋိနိဒ္ဒိသိယမာနံ ပဋိနိဒ္ဒေသပရိယတ္တိအတ္ထဘူတံ ဝိနယံ "ပရိယောသာနကလျာဏော"တိ အာဟာတိ ယောဇနတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အထ ဝါ "အက္ခရေဟိ သင်္ကာသေတီ"တိအာဒိနာ ဆန္နံ ပဒါနံ ဗျာပါရော ဒဿိတော၊ ဧဝံ သတိ အတ္ထော နိဗျာပါရော သိယာ၊ အတ္ထော စ နိပ္ပရိယာယတော သဗျာပါရောယေဝါတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ "**သောယံ ဓမ္မဝိနယော**"တိအာဒိ။ **တေန** အတ္ထောယေဝ မုချတော ဝေနေယျတ္တယဿ ဝိနယနကိစ္စံ သာဓေတိ၊ အတ္ထဝါစကော ပန သဒ္ဒေါ ဌာနူပစာရတော ဝေနေယျတ္တယဿ ဝိနယနကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဒဿေတိ။ ပဒပရမဿ ပန သစ္စပ္ပဋိဝေဓဿ ပတိဋ္ဌာနဘာဝတော သော ဣဓ န ဝုတ္တော။ သေက္ခဂ္ဂဟဏေန ဝါ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ ဝိယ နေယျဂ္ဂဟဏေန ပဒပရမဿ ပုဂ္ဂလဿာပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အက္ခရေဟီ**တိအာဒီသု ကရဏတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ န ဟေတွတ္ထေ။ အက္ခရာဒီနဉှိ ဥဂ္ဃဋနာဒီနိ ပယောဇနာနိယေဝ ဟောန္တိ၊ န ဥဂ္ဃဋနာဒီနံ အက္ခရာဒီနိ ပယောဇနာနီတိ "အန္နေန ဝသတီ"တိအာဒီသု ဝိယ န ဟေတုအတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဟိ အန္နေန ဟေတုနာ ဝသတိ၊ ဝသနေန ဟေတုနာ အန္နံ လဒ္ဓန္တိ ဝသနကိရိယာယ ဖလံ ဝသနကိရိယာယ ဟေတုဘာဝေန ဂဟိတံ။ "အဇ္ဈေသနေန ဝသတီ"တိအာဒီသုပိ **ဧသေဝ** နယော။ **တေနာဟ** "ယဒတ္ထာ စ ကိရိယာ၊ သော ဟေတူ"တိ[၁]။ တတ္ထ **ယဒတ္ထာ**တိ သော အန္နာဒိကော အတ္ထော ယဿာ ဝသနာဒိကိရိယာယာတိ ယဒတ္ထာ၊ ဝသနာဒိကိရိယာ၊ သော အန္နာဒိကော အတ္ထော တဿာ ဝသနာဒိကိရိယာယ ဟေတူတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀။ "တတ္ထ အပရိမာဏာ ပဒါ"တိအာဒိနာ "ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီ"တိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ ပါဠိယာ ဒွါဒသပဒသမ္ဗန္ဓိသာသနံ တိဝိဓကလျာဏတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဆအတ္ထပဒဆဗျဉ္ဇနပဒဘာဝေန သမ္ဗန္ဓိသာသနံ အတ္ထပဒဗျဉ္ဇနပဒကလျာဏတံ ဒဿေန္တော "**တတ္ထ ဆပ္ပဒါနိ အတ္ထော**"တိအာဒိမာဟ။ အထ ဝါ "ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တာနုရူပံ "တတ္ထ အပရိမာဏာ"တိအာဒိနာ "ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီ"တိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယ ပါဠိယာ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၅၉၊ ၆၀-ပိဋ္ဌေသု။

ဒွါဒသပဒတာ ဒဿေတွာ "အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာန-ကလျာဏ"န္တိ ဝုတ္တာနုရူပံ "တဿ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ စာ"တိအာဒိနာ တဿာ ပါဠိယာ တိဝိဓကလျာဏတာ ဒဿိတာ၊ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ "သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓ"န္တိ ဝုတ္တာနုရူပံ တဿာ ပါဠိယာ ဆအတ္ထပဒဗျဉ္ဇန-ပဒသမ္ပန္နတံ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဆပ္ပဒါနိ အတ္ထော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တိဿံ ဒေသနာဟာရဝိသယဘူတာယံ ပါဠိယံ ဆပ္ပဒါနိ အတ္ထော။ ကတမာနိ ဆပ္ပဒါနိ? သင်္ကာသနာ, ပကာသနာ, ဝိဝရဏာ, ဝိဘဇနာ, ဥတ္တာနီကမ္မံ, ပညတ္တိ ဣမာနိ ဆပ္ပဒါနိ။ အတ္ထော ယဿ အတ္ထိ တသ္မာ **သာတ္ထံ။** **တတ္ထာ**တိ တိဿံ ဒေသနာဟာရဝိသယဘူတာယံ ပါဠိယံ ဆပ္ပဒါနိ ဗျဉ္ဇနံ။ ကတမာနိ ဆပ္ပဒါနိ? အက္ခရံ, ပဒံ, ဗျဉ္ဇနံ, အာကာရော, နိရုတ္တိ, နိဒ္ဒေသော ဣမာနိ ဆပ္ပဒါနိ။ ဗျဉ္ဇနံ ယဿ အတ္ထီတိ **သဗျဉ္ဇန**န္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **တေနာ**တိ တဿာ ပါဠိယာ တိဝိဓကလျာဏဆအတ္ထပဒ-သမ္ပန္နဆဗျဉ္ဇနပဒသမ္ပန္နဘာဝေန၊ "ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သုဒ္ဓ"န္တိ **ဘဂဝါ** အာဟာတိ အတ္ထော။

ကေဝလသဒ္ဒဿ သကလာဒိအတ္ထဝါစကတ္တာ အဓိပ္ပေတတ္ထံ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**ကေဝလန္တိ လောကုတ္တရံ န မိဿံ လောကိယေဟိ ဓမ္မေဟီ**"တိ ဝုတ္တံ။ **ပရိပုဏ္ဏ**န္တိ အဓိပ္ပေတတ္ထေ ဧကောပိ အတ္ထော ဦနော နတ္ထိ၊ ဝါစက-သဒ္ဒေသုပိ အနတ္ထကော ဧကောပိ သဒ္ဒေါ အဓိကော နတ္ထီတိ ပရိပုဏ္ဏံ အနူနံ အနတိရေကံ။ **ပရိသုဒ္ဓ**န္တိ သဒ္ဒဒေါသအတ္ထဒေါသာဒိဝိရဟတော ဝါ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ရာဂါဒိမလဝိရဟတော ဝါ ပရိယောဒါတာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဝိသေသာနံ ဥပ-ဋ္ဌိတဋ္ဌာနတ္တာ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ။ နိဂ္ဂတံ မလံ ဧတဿ ဓမ္မဿာတိ **နိမ္မလံ။** **သဒ္ဒဒေါသာဒိဝိရဟတော ဝါ ရာဂါဒိဝိရဟတော ဝါ သဗ္ဗမလေဟိ အပဂတံ ပရိ သမန္တတော ဩဒါတန္တိ **ပရိယောဒါတံ။** **ဥပဋ္ဌိတ**န္တိ ဥပတိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗဝိသေသာတိ ဥပဋ္ဌိတံ ယထာ "ပဒက္ကန္တ"န္တိ။ **ပဒက္ကန္တံ** ပဒက္ကန္တဋ္ဌာနံ။ ဝိသိသန္တိ မနုဿဓမ္မေဟီတိ **ဝိသေသာ၊** သဗ္ဗေ ဝိသေသာ **သဗ္ဗဝိသေသာ၊** သဗ္ဗတော ဝါ ဝိသေသာတိ **သဗ္ဗဝိသေသာ၊** ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ။ တေသံ သဗ္ဗ-ဝိသေသာနံ ဥပဋ္ဌိတန္တိ ယောဇနာ။ **ဣဒ**န္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သာသနဗြဟ္မ-စရိယံ။ တထာဂတဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဒန္တိ **တထာဂတပဒံ။** **ပဒ**န္တိ စ ပဋိပတ္တိဂမနေန ဝါ ဒေသနာဂမနေန ဝါ ကိလေသဂ္ဂဟဏံ။ ဩတ္ထရိတွာ ဂမနဋ္ဌာနံ ဣတိပိ **ဝုစ္စတိ** ပဝုစ္စတိ၊ တထာဂတေန ဂေါစရာသေဝနေန ဝါ ဘာဝနာသေဝနေန ဝါ **နိသေဝိတံ** ဘဇိတံ ဣတိပိ ဝုစ္စတိ၊ တထာဂတဿ

မဟာဝဇိရဉာဏသမ္ပယုတ္တဉာဏဒဿနေဟိ **အာရဒ္ဓိတံ** အာရဒ္ဓိတဗ္ဗာနံ ဇုတိပိ ဝုစ္စတိ၊ **အတော** တထာဂတပဒါဒိဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော **စေတံ** သာသန-ဗြဟ္မစရိယံ ဇုတိ ပညာယတိ။ **ဗြဟ္မစရိယန္တိ** ဗြဟ္မုနော သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ ဘဂဝတော စရိယံ၊ ဗြဟ္မံ ဝါ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ စရိယံ **ဗြဟ္မစရိယံ။ ပညာယတီ**တိ ယထာဝုတ္တေဟိ ပကာရေဟိ ဉာယတီတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

“ဣမဿ သိက္ခတ္တယဿ သင်္ဂဟဿ သာသနဿ ပရိပုဏ္ဏဘာဝပရိသုဒ္ဓ-ဘာဝသင်္ခါတံ တထာဂတပဒဘာဝံ, တထာဂတနိသေဝိတဘာဝံ, တထာဂတ-အာရဒ္ဓိတဘာဝံ, တေဟိ ပကာရေဟိ ဉာပိတဘာဝံ ကထံ မယံ နိက္ခမီ ဇာနိဿာမာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော “**တေနာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တဿတ္ထော-ဒီပကေန ဘဂဝတာ ဝုတ္တေန ဝစနေန တုမှေဟိ နိက္ခမေဟိ ဇာနိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယဒိ ဘဂဝါ အက္ခရေဟိ စ ပဒေဟိ စ ဥဂ္ဃဋေတိ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ စ အာကာ-ရေဟိ စ ဝိပဉ္စယတိ၊ နိရုတ္တီဟိ စ နိဒ္ဒေသေဟိ စ ဝိတ္ထာရေတိ၊ ဧဝံ သတိ အာစရိယေန ရစိတေန ဒေသနာဟာရေန ပယောဇနံ န ဘဝတိ၊ ဒေသနာ-ဟာရေန န ဝိနာ ဘဂဝတော ဒေသနာယမေဝ အတ္ထသိဒ္ဓိသမ္ဘဝတောတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ “**ကေသံ အယံ ဓမ္မဒေသနာ**”တိ ပုစ္ဆိတွာ “**ယောဂီန**”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ **ယောဂီန**န္တိ ယုဉ္ဇန္တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယန္တိ **ယောဂိနော၊** တေသံ ယောဂီနံ။ တေန မယာ ရစိတေန ဒေသနာဟာရေန သံဝဏ္ဏိတာ အယံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဘဂဝတော ဒေသနာ ဥဂ္ဃဋ္ဋနာဒိကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဒေသနာဟာရော ယောဂီနံ သာတ္ထကောယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ဒေသနာ-ဟာရဿ အဿာဒါဒိဒေသနာဟာရဘာဝေါ ကေန အမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ အာယသ္မာ။ပ။ ဒေသနာဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** အဿာဒါဒိဒေသနာဟာရဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာ-ကစ္စာနော “အဿာဒါဒီနဝတာ။ပ။ ဒေသနာဟာရော”တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန တုမှေဟိ ဒေသနာဟာရဿ ယောဂီနံ အဿာဒါဒိဒေသနာ-ဟာရဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ကိံ ပန ဘဂဝတော ဒေသနာဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အဒေါ နိယုတ္တော နတ္ထီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ဒေသနာဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဿံ ဒေသနာယံ အဿာဒါဒယော ယေန ဒေသနာဟာရေန နိဒ္ဓါရိတာ၊ တဿံ

ဒေသနာယံ သော ဒေသနာဟာရော နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္တော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၂-ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၁၁။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေန အဿာဒါဒယော သုတ္တတ္ထာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ဝိစယော ဟာရော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ဝိစယော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု ဟာရေသု ကတမော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝိစယော ဟာရော ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ယံ ပုစ္ဆိတဉ္စ ဝိဿဇ္ဇိတဉ္စ”တိအာဒိနိဒ္ဒေသဂါထာယ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “အယံ ဝိစယော ဟာရော ကိံ ဝိစိနတိ”တိအာဒိကော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ယောဇနာ။

“အယံ ဝိစယော ဟာရော ကိံ ဝိစိနတိ”တိ ဣမိနာ ယော ဝိစယော ဝိစိနိတဗ္ဗော၊ တံ ဝိစယံ ဝိစိနိတဗ္ဗံ ပုစ္ဆတိ၊ တဿာ ဝိစိနိတဗ္ဗံ ဝိသယံ ဝိသုံ ဝိသုံ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ “**ပဒံ ဝိစိနတိ၊ ပဉှံ ဝိစိနတိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ကိံ ဝိစယော ပဒဝိစယော”တိအာဒိံ အဝတွာ “ကိံ ဝိစိနတိ၊ ပဒံ ဝိစိနတိ”တိအာဒိဝစနေန ဝိစယသဒ္ဒဿ ကတ္တုသာဓနတ္တံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ပဒံ ဝိစိနတီ**တိ နဝဝိဓဿ သုတ္တန္တဿ သဗ္ဗံ ပဒံ ယာဝ နိဂမနာ နာမပဒါဒိဇာတိသဒ္ဒါဒိဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိအာကာရန္တာဒိပဌမဝိဘတျန္တာဒိဧကဝစနာဒိဝသေန ဝိစိနတိ။ **ပဉှံ ဝိစိနတီ**တိ အဒိဋ္ဌဇောတနာဒိသတ္တာဓိဋ္ဌာနာဒိသမ္မုတိဝိသယာဒိအတီတဝိသယာဒိဝသေန ဝိစိနတိ။ **ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိစိနတီ**တိ ဧကံသဗျာကရဏဝိဿဇ္ဇနာဒိသာဝသေသဗျာကရဏဝိဿဇ္ဇနာဒိ သဥတ္တရဗျာကရဏ ဝိဿဇ္ဇနာဒိ လောကိယဗျာကရဏဝိဿဇ္ဇနာဒိဝသေန ဝိစိနတိ။ **ပုဗ္ဗာပရံ ဝိစိနတီ**တိ ပုဗ္ဗေန အပရံ

သံသန္ဒိတွာ ဝိစိနတိ။ **အဿာဒံ ဝိစိနတီ**တိ အဿာဒကတဏှာဒိအဿာဒေတဗ္ဗသုခါဒိဝသေန ဝိစိနတိ။ **အာဒီနဝံ ဝိစိနတီ**တိ ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဝသေန ဝါ အနိစ္စာနုဘာဝနာဒိအာဒိအန္တဝန္တတာဒိသံကိလေသဘာဂိယာဒိဝသေန ဝါ ဝိစိနတိ။ **နိဿရဏံ ဝိစိနတီ**တိ မဂ္ဂဝသေန ဝါ နိဗ္ဗာနဝသေန ဝါ မဂ္ဂဿ ဝါ အာဂမဝသေန, နိဗ္ဗာနဿ အသင်္ခတဓာတုအာဒိပရိယာယဝသေန ဝါ ဝိစိနတိ။ **ဖလံ ဝိစိနတီ**တိ ဓမ္မစရဏဿ ဒုဂ္ဂတိဂမနာဘာဝေန ဝါ မစ္စုတရဏာဒိနာ ဝါ ဒေသနာယ ဖလံ, ဒေသနာနုသာရေန စရဏဿ ဖလံ ဝိစိနတိ။ **ဥပါယံ ဝိစိနတီ**တိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တနနိဗ္ဗိဒါဉာဏာဒိဝသေန ဝါ သဒ္ဓါသတိဝသေန ဝါ ဝိသုဒ္ဓိယာ ဥပါယံ ဝိစိနတိ။ **အာဏတ္တိံ ဝိစိနတီ**တိ ပါပပရိဝဇ္ဇနာဏတ္တိဝသေန ဝါ လောကဿ သုညတာပေက္ခနာဏတ္တိဝသေန ဝါ ဝိစိနတိ။ **အနုဂီတိံ ဝိစိနတီ**တိ ဝုတ္တာနုဂီတိဝသေန ဝါ ဝုစ္စမာနာနုဂီတိဝသေန ဝါ အနုရူပံ ဂီတိံ ဝိစိနတိ။ **သဗ္ဗေ နဝ သုတ္တန္တေ ဝိစိနတီ**တိ သုတ္တဂေယျာဒိကေ နဝ သုတ္တေ အာဟစ္စဝစနဝသေန ဝါ အနုသန္ဓိဝစနဝသေန ဝါ နီတတ္ထဝစနဝသေန ဝါ နေယျတ္ထဝစနဝသေန ဝါ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဝသေန ဝါ ဝိစိနတိ။

ကိဉ္စာပိ ပဒဝိစယော ပဌမံ ဝိဘတ္တော၊ သုတ္တဿ ပန အနုပဒံ ဝိစိနိတဗ္ဗတာယ အတိဘာရိယော, န သုကရော ပဒဝိစယောတိ တံ အဂ္ဂဟေတွာ ပဉှာဝိစယဝိဿဇ္ဇနဝိစယေ တာဝ ဝိဘဇန္တော **“ယထာ ကိံ ဘဝေ”**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယထာ ကိံ ဘဝေ**တိ ယေန ပကာရေန သော ပဉှာဝိစယော ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ တံ ပကာရဇာတံ ကီဒိသံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာယသ္မာ အဇိတော ပါရာယနေ ဘဂဝန္တံ ပဉှံ ယထာ ယေန ပကာရေန ပုစ္ဆတိ၊ တထာ တေန ပကာရေန ပဉှာဝိစယော ပဝတ္တေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **အာယသ္မာ**တိ ပိယဝစနံ။ **အဇိတော**တိ ဗာဝရိဗြာဟ္မဏဿ ပရိစာရကဘူတာနံ သောဠသန္နံ အညတရော အဇိတော။ **ပါရာယနေ**တိ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ အယတိ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ပါရာယနံ၊ အဇိတသုတ္တာဒိ°သောဠသသုတ္တသေဆတံ အဓိဝစနံ။

“ကေနဿု နိဝုတော လောကော၊ (ဣစ္စာယသ္မာ အဇိတော၊)
ကေနဿု နပ္ပကာသတိ။
ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ၊ ကိံ သု တဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ [၁]—

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၆၊ ၂၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဂါထာယ “**ကေန** ဓမ္မေန **လောကော** အရိယဝဇ္ဇော သဗ္ဗော **နိဝုတော** ပဋိစ္ဆာဒိတော၊ ဣတိ အာယသ္မာ အဇိတော ပုစ္ဆတိ။ **ကေန** ဟေတုနာ ယထာဝုတ္တလောကော နပ္ပကာသတိ၊ **အဿ** ယထာဝုတ္တလောကဿ **ကိံ** အဘိလေပနံ ဣတိ တွံ ဗြူသိ၊ **တဿ** ယထာဝုတ္တလောကဿ ကိံ မဟဗ္ဘယန္တိ တွံ ဗြူသီတိ ပုစ္ဆတိ”တိ အတ္ထော။

ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန စတ္တာရိ **ဣမာနိ** ဂါထာပါဒပ**ဒါနိ ပုစ္ဆိတာနိ** ပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပုစ္ဆိတတ္ထဒီပကာနိ ဝါ၊ ပဓာနဝသေန ပန သော “**ဧကော ပဥှော**”တိ မဘော၊ ယဒိပိ စတုန္နံ ပဒါနံ ပုစ္ဆနဝသေန ပဝတ္တတ္တာ စတုဗ္ဗိဓောတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဤတုံ ပန ဣစ္ဆိတဿ ဧကဿေဝ အတ္ထဿ သမ္ဘဝတော “**ဧကော ပဥှော**”တိ ဝုတ္တံ။ “ကာရဏံ ဝဒေဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ကာရဏမာဟ “**ကေဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟာ**”တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— “ယဒိပိ နိဝါရဏာပကာ-သနာဘိလေပနမဟဗ္ဘယသင်္ခါတာ စတ္တာရော အတ္ထာ ပုစ္ဆာယံ ဂဟိတာ၊ ဧကဿ ပန အဘိဓေယျတ္ထဿ ဂဟဏတော ‘ဧကော ပဥှော’တိ ပဓာန-ဝသေန ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ “ဧကဝတ္ထု ပရိဂ္ဂဟဏံ ကထံ အဓေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**စေဒ္ဒိ အာဟာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဓဝံ** ဧကဝတ္ထု-ပရိဂ္ဂဟဏာနေဝ ဘဂဝါ **ဟိ** ယသ္မာ အာဟ၊ ဣတိ တသ္မာ ဧကဝတ္ထုပရိဂ္ဂဟဏံ တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“**ကေနဿု နိဝုတော လောကော**”တိ ဣမိနာ **လောကာဓိဋ္ဌာနံ** ပဋိစ္ဆာဒနံ ပုစ္ဆတိ၊ န နာနာဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။ “**ကေနဿု နပ္ပကာသတိ**”တိ ဣမိနာ လောကဿေဝ **အပ္ပကာသနံ** ပုစ္ဆတိ၊ န နာနာသဘာဝဓမ္မဿ။ “**ကိဿာ-ဘိလေပနံ ဗြူသိ**”တိ ဣမိနာ လောကဿေဝ **အဘိလေပနံ** ပုစ္ဆတိ၊ န နာနာသဘာဝဓမ္မဿ။ “**ကိံ သု တဿ မဟဗ္ဘယ**”န္တိ ဣမိနာ တဿေဝ လောကဿ **မဟဗ္ဘယံ** ပုစ္ဆတိ၊ န နာနာသဘာဝဓမ္မဿ။ တသ္မာ “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိအာဒိပဥှော ဧကာဓိဋ္ဌာနနာနာဓိဋ္ဌာနေသု ဧကာ-ဓိဋ္ဌာနော၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနသတ္တာဓိဋ္ဌာနေသု သတ္တာဓိဋ္ဌာနော၊ အဒိဋ္ဌဇောတနာ-ဒိသု အဒိဋ္ဌဇောတနာပဥှောတိအာဒိနာ ယထာသမ္ဘဝံ ဝိစိနိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

“ပဥှဿ ယော သောကော ‘အဓိဋ္ဌာနော’တိ ဂဟိတော၊ သော လောကော တိဝိဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**လောကော တိဝိဓော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တယော ဝိဓာ ဧတဿ လောကဿာတိ **တိဝိဓော**။ ကိလိဿတိ ရာဂါဒိ-ဝသေန ကာမာဝစရသတ္တောတိ **ကိလေသော၊** ကိလေသော စ သော

လောကော စာတိ **ကိလေသလောကော၊** ကာမာဝစရသတ္တော။ သော ဟိ ရာဂါဒိကိလေသဗဟုလတာယ ကိလေသလောကောတိ။ ဘဝတိ ဈာနာဘိညာဟိ ဖုဋ္ဌိဟီတိ **ဘဝေါ၊** ဘဝေါ စ သော လောကော စာတိ **ဘဝလောကော၊** ရူပါဝစရသတ္တော။ သော ဟိ ဈာနာဒိဖုဋ္ဌိဟိ ဘဝတီတိ။ ဣန္ဒြိယေန သမန္နာဂတောတိ **ဣန္ဒြိယော၊** ဣန္ဒြိယော စ သော လောကော စာတိ **ဣန္ဒြိယလောကော၊** အရူပါဝစရသတ္တော။ သော ဟိ အာနေဉ္ဇသမာဓိဗဟုလတာယ ဝိသုဒ္ဓိန္ဒြိယော ဟောတီတိ လောကသမညာ ပရိယာပန္နဓမ္မဝသေန ပဝတ္တာ၊ တဿာ အရိယာ န ဂဟိတာတိ။

‘‘ကေနဿု နိဝုတော လောကော’’တိအာဒိဂါထာယ ပုစ္ဆာဝိစယော ဟာရော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ဝိဿဇ္ဇနာဝိစယော ဟာရော ကတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနာယ ဝိဘတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တဿံ “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိအာဒိပုစ္ဆာယံ—

“အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ၊)
ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတိ။
ဇပ္ပါဘိလေပနံ ဗြူမိ၊ ဒုက္ခ’မဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ[၁]—

အယံ ဂါထာ ဝိဿဇ္ဇနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တတ္ထ **အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော**တိ **ကာဠုပက္ခ**စတုဒ္ဒသီ,ဃနဝနသဏ္ဍ,မေဃပဋလစ္ဆာဒန,အဍ္ဎရတ္တိနံ ဝသေန စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေန အန္ဓကာရေန ရထဃဋာဒိ ပဋိစ္ဆာဒိတော ဝိယ ဓမ္မသဘာဝပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာယ **အဝိဇ္ဇာယ** သတ္တ**လောကော နိဝုတော** ပဋိစ္ဆာဒိတော။ “**အဇိတာ**”တိ စ အာလပနံ ကတွာ ဘဂဝါ အာဟ။ **ဝိဝိစ္ဆာ**တိ ဝိဝိကိစ္ဆာယ ပမာဒဟေတု ယထာဝုတ္တလောကော **နပ္ပကာသတိ**။ ဇပ္ပံ တဏှံ ယထာဝုတ္တလောကဿ “**အဘိလေပန**”န္တိ အဟံ ဗြူမီတိ ဘဂဝါ အာဟ၊ **ဒုက္ခံ** ဇာတိအာဒိဝဋ္ဋဒုက္ခံ **အဿ** ယထာဝုတ္တလောကဿ “**မဟဗ္ဘယ**”န္တိ အဟံ ဗြူမီတိ ဘဂဝါ အဇိတံ အာဟာတိ အတ္ထော။

“ဣမာယ ဝိဿဇ္ဇနာယ ကထံ ဝိစိနေယျာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနီ**တိ “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိအာဒိပုစ္ဆာဂါထာယံ ဝုတ္တာနိ ဂါထာပဒါနိ။ **ဣမေဟိ စတူဟိ ပဒေဟီ**တိ “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော”တိ ဝိဿဇ္ဇနာဂါထာယံ ဝုတ္တေဟိ ဂါထာပဒေဟိ ဝိဿဇ္ဇိတာနိ။ ကထံ? **ပဌမံ** ပဒံ **ပဌမေန** ပဒေန၊ **ဒုတိယံ**

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၆၊ ၂၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။

ပဒံ **ဒုတိယေန** ပဒေန၊ **တတိယံ** ပဒံ **တတိယေန** ပဒေန၊ **စတုတ္ထံ** ပဒံ **စတုတ္ထေန** **ပ**ဒေန ဝိဿဇ္ဇိတံ။

“**ကေနဿု နိဝုတော လောကော**”တိ ပဌမပဉှေ “**အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော**”တိ ပဌမာ **ဝိဿဇ္ဇနာ** ကတာ၊ န ဥပ္ပဋိပါဋိယာ။ ဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခာ အဝိဇ္ဇာ၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာယ အဇ္ဈာနဂကာ လောကော ဘဝေယျ။ ကထံ နိဝုတော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ အာဟ “**နီဝရဏေဟိ နိဝုတော လောကော**”တိ။ ယဒိ ဧဝံ “နီဝရဏေန နိဝုတော လောကော”တိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ ဝုတ္တံ “**အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ ဟိ သဗ္ဗေ သတ္တာ**”တိ။ “သဗ္ဗသတ္တာနံ အဝိဇ္ဇာ-နီဝရဏဘာဝေါ ကေန ဝစနေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယထာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“သဗ္ဗသတ္တာနံ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပါဏာနံ သဗ္ဗဘူတာနံ ပရိယာယတော ဧကမေဝ နီဝရဏံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ ဟိ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ သဗ္ဗသောဝ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ နတ္ထိ သတ္တာနံ နီဝရဏန္တိ ဝဒါမီ”တိ ယံ ဝစနံ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ဘဂဝါ အာဟ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဝုတ္တေန တေန ဝစနေန တုမှေဟိ သဗ္ဗသတ္တာနံ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဘာဝေါ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ။

‘‘အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော”တိ ပဒေန “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိ ပဌမဿေဝ ပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနာ န သိယာ၊ “ကေနဿု နပ္ပကာသတီ”တိ ဒုတိယပဒဿာပိ ဝိဿဇ္ဇနာ သိယာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ “**တေန စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော”တိ ပဒေန “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိ ပဌမဿ ပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနာ **ယုတ္တာ** ယုတ္တဘာဝေါ ဟောတိ၊ ယုတ္တတရတ္တာ “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိ ပဉှေ “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော”တိ ဝိဿဇ္ဇနာတိ မယာ ဝတ္တဗ္ဗာယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

“**ကေနဿု နပ္ပကာသတီ**”တိ ဣမသ္မိံ **ပဉှေ** “**ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာ-သတီ**”တိ အယံ **ဝိဿဇ္ဇနာ** ကာတဗ္ဗာ၊ ဝိဝိစ္ဆာယ ပဝတ္တတ္တာ, ပမာဒါ **စ** လောကော နပ္ပကာသတီတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာယ နိဝုတော လောကော နပ္ပကာသတီတိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ “ကထံ ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ လောကော နပ္ပကာသတီတိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကတာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယော ပုဂ္ဂလော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယော** ပုထုဇ္ဇနဘူတော **ပုဂ္ဂလော**

အဝိဇ္ဇာ**နီဝရဏေဟိ** နိဝုတော၊ **သော** ပုထုဇ္ဇနဘူတော ပုဂ္ဂလော ဝိဝိစ္ဆာယ **ဝိဝိစ္ဆတိ**။ "ယာယ ဝိဝိစ္ဆာယ ဝိဝိစ္ဆတိ၊ သာ ဝိဝိစ္ဆာ ကတမာ နာမာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဝိဝိစ္ဆာ နာမ ဝုစ္စတိ ဝိစိကိစ္ဆာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "တာယ ကသ္မာ နပ္ပကာသတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**သော ဝိစိကိစ္ဆန္တော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တာယ ဝိစိကိစ္ဆန္တော **သော** ပုထုဇ္ဇနဘူတော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗေသု **နာဘိသဒ္ဒဟတိ**၊ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗေသု န အဘိသဒ္ဒဟန္တော အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ, ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သစ္ဆိကိရိယာယ အာရဘိတဗ္ဗံ ဝီရိယံ **နာရဘတိ**၊ အနာရဘန္တော **သော** ပုဂ္ဂလော **ဣဓ** လောကေ ပမာဒမနုယုတ္တော ဝိဟရတီတိ၊ ပမာဒေန ဝိဟရန္တော ပမတ္တော ပုဂ္ဂလော **သုက္ကေ** ဓမ္မေ န ဥပ္ပါဒိယတိ၊ အနုပ္ပါဒယန္တဿ **တဿ** ပုဂ္ဂလဿ **တေ** သုက္ကာ ဓမ္မာ **အနုပ္ပါဒိယမာနာ** ဟုတွာ **နပ္ပကာသန္တိ** ပကာသနဝသေန န ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ "ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ လောကော နပ္ပကာသတီ"တိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

"တာဒိသဿ သုက္ကဓမ္မာနံ အပ္ပကာသနဘာဝေါ အမှေဟိ ကေန ဝစနေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**ယထာဟ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ—

"ဒူရေ သန္တော ပကာသန္တိ၊ ဟိမဝန္တောဝ ပဗ္ဗတော။
အသန္တေတ္ထ န ဒိဿန္တိ၊ ရတ္တိံ ခိတ္တာ ယထာ သရာ။
တေ ဂုဏေဟိ ပကာသန္တိ၊ ကိတ္တိယာ စ ယသေန စာ"တိ—

ယံ ဂါထာပါဒံ ဘဂဝါ **ယထာ** ယေန အပ္ပကာသနာကာရေန အာဟ၊ တထာ တေန အပ္ပကာသနာကာရေန ဝုတ္တေန တေန ဂါထာပါဒေန တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ သုက္ကဓမ္မာနံ အပ္ပကာသနဘာဝေါ တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောယေဝ၊ တသ္မာ "ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ လောကော နပ္ပကာသတီ"တိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကာတဗ္ဗာဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ဂါထာတ္ထော ပန— ဟိမဝန္တော ပဗ္ဗတော ဒူရေ ဌိတော ဒူရေ ဌိတာနမ္ပိ သစက္ခုကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ပကာသတိ ဣဝ၊ ဧဝံ **သန္တော** သပ္ပုရိသာ ဒူရေ ဌိတာနမ္ပိ ဂုဏဝသေန ပဝတ္တာယ ကိတ္တိယာ စ ဂုဏဝသေန ပဝတ္တေဟိ ယသပရိဝါရဂုဏပရိဝါရေဟိ စ ဒူရေ ဌိတာနံ ပဏ္ဍိတာနံ ပကာသန္တိ၊ ရတ္တိကာလေ ခိတ္တာ သရာ ဥသူ န ဒိဿန္တိ ယထာ၊ **ဧတ္ထ** သတ္တလောကေ ဝိဝိစ္ဆာပမာဒါနံ ဝသေန ဝိဟရန္တော အသန္တော န ဒိဿန္တိ။ ယေ သန္တော ပကာသန္တိ၊ တေ သန္တော ဂုဏေဟိ ပကာသန္တီတိ ဒဿေတုံ "**တေ ဂုဏေဟိ ပကာသန္တီ**"တိ

ဝုတ္တံ။ ဂဏာ နာမ အဋ္ဌန္နံရေ ဇာတာ၊ "ကထံ ဂဏေဟိ ပကာသန္တိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ကိတ္တိယာ စ ယသေန စာ"**တိ ဝုတ္တံ။ ဂဏာနုဘာဝေန ပဝတ္တာယ ကိတ္တိယာ စ ဂဏာနုဘာဝေန ပဝတ္တေန ယသေန စ ပကာသန္တာ ပုဂ္ဂလာ ဂဏေဟိ ပကာသန္တီတိ ဝတ္တဗ္ဗာဝါတိ။

ယဒိ ဝိဝိတ္တာပမာဒါနံ ဝသေန နပ္ပကာသတိ၊ ဧဝံ သတိ လောကော နိဝုတော ဟောတိ၊ တသ္မာ ပဌမဿ ပဒဿာပိ ဝိဿဇ္ဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ **"စေတန စာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **စေတနာ**တိ "ဝိဝိတ္တာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတီ"တိ ပဒေန "ကေနဿု နပ္ပကာသတီ"တိ ဒုတိယဿ ပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနာ **ယုတ္တာ** ယုတ္တတရာတိ အတ္ထော။ **ပဒေနာ**တိ စ ပဒတ္ထဒ္ဒေန ဝိဿဇ္ဇနာတိ အတ္ထော။ **ပဒဿာ**တိ ပဒတ္ထဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဿာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သေ နယော** ဟေဋ္ဌာ, ဥပရိ စ။

"ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ"တိ ပဉှေ "ဇပ္ပါဘိလေပနံ ဗြူမိ"တိ ဝိဿဇ္ဇနာ တဿာ အဇ္ဈတေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ "ကတမာ ဇပ္ပါ နာမာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ဇပ္ပါ နာမ ဝုတ္တိ တဏှာ"**တိ ဝုတ္တံ။ သာ တဏှာ လောကံ အဘိလိမ္ပတီတိ ကထံ ဝိညာယတီတိ ယောဇနာ။ တေန ဝုတ္တံ **"ယထာဟ ဘဂဝါ"**တိအာဒိ။ တတ္ထ **ယထာ** ယေန တဏှာယ အဘိလေပနဘာဝေန—

"ရတ္တော အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ရတ္တော ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္ဓံ တမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ရာဂေါ သဟတေ နရ"န္တိ—

ယံ ဂါထံ ဘဂဝါ အာဟ၊ တထာ တေန အဘိလေပနဘာဝေန ဝုတ္တာယ တာယ ဂါထာယ သာ တဏှာ လောကံ အဘိလိမ္ပတီတိ ဝိညာယတီတိ အဓိပ္ပါယော။

ဂါထာယံ ပန—ရဇ္ဇတိ သတ္တောတိ **ရတ္တော၊** ရာဂသမင်္ဂီသတ္တော။ ကာရဏံ ပဋိစ္စ အသတိ ပဝတ္တတိ ဖလန္တိ **အတ္ထံ၊** ဖလံ။ ကာရဏံ ဖလံ ဓာရေတိ၊ တံ ကာရဏံ **ဓမ္မံ** နာမ။ အန္ဓကာရံ **အန္ဓံ**။ **ယ**န္တိ ယမှိ ကာလေ။ **ယ**န္တိ ဟိ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ယမှိ **ကာလေ** ရာဂေါ **နရံ** ရာဂသမင်္ဂိံ **သဟတေ** အဘိဘဝတိ၊ တဒါ ကာလေ **အန္ဓံ** အန္ဓကာရံ တမံ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ ရာဂေါ နရံ **ယံ** ယသ္မာ သဟတေ၊ တသ္မာ အန္ဓံ တမံ တဒါ ဟောတီတိ ဝါ, ရာဂေါ ယံ နရံ သဟတေ၊ တဿ နရဿ အန္ဓံ တမံ တဒါ ဟောတီတိ ဝါ, ရာဂေါ နရံ **ယံ သဟတေ** အဘိဘူယတေ ယံ သဟနံ အဘိဘဝနံ နိပ္ဖါဒေတိ၊ တံ သဟနံ အဘိဘဝနံ **အန္ဓံ** အန္ဓကာရံ တမံ ဟောတီတိ ဝါ ယောဇနာ။

“ယဒိ ရုဏ္ဏော အတ္တာဒိကံ န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ သတိ ကထံ ဇပ္ပါဘိလေပနံ ဘဝတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“သာယံ တဏှာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အာရမ္မဏေသု **အာသတ္တိဗဟုလဿ** အာသင်္ဂဗဟုလဿ တဏှာသမင်္ဂိဿ **ပုဂ္ဂလဿ သာ အယံ တဏှာ ဧဝံ** ဗဟုအာသင်္ဂဝသေန **အဘိဇပ္ပါ** ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနီ ဟောတိ။ ဣတိ **ကရိတွာ** ဣမိနာ ကာရဏေန **တတ္ထ** တဏှာယ သတ္တ**လောကော** ယေနစိ သံလေသေန **အဘိလိတ္တော** မက္ခိတော ဝိယ ဇပ္ပါဘိလေပေန အဘိလိတ္တော နာမ ဘဝတီတိ ယောဇနာ။ “ဇပ္ပါဘိလေပနံ အပ္ပကာသနဿပိ ကာရဏံ ဘဝတိ၊ တသ္မာ ‘ကေနဿ နပ္ပကာသတီ’တိ ဒုတိယပဒတ္ထဿပိ ဝိဿဇ္ဇနာ သိယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“ဧတေန စာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“တဿံ လောကဿ မဟဗ္ဘယံ ကိ”န္တိ ဣမသ္မိံ စတုတ္ထပဉှေ “အဿ လောကဿ ဒုက္ခံ မဟဗ္ဘယံ ဘဝေ”တိ အယံ ဝိဿဇ္ဇနာ တဿာ အဇိတေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဘာယတိ လောကော ဧတသ္မာတိ **ဘယံ၊** မဟန္တံ ဘယံ **မဟဗ္ဘယံ။** “ကတိဝိဓံ ဒုက္ခ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ဒုဝိဓံ ဒုက္ခ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒွေ ဝိဓာ အဿ ဒုက္ခဿာတိ **ဒုဝိဓံ။** “ကတမံ ဒုဝိဓံ ဒုက္ခ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ကာယိကဉ္စ စေတသိကဉ္စာ”**တိ ဝုတ္တံ။ “ကတမံ ကာယိကံ၊ ကတမံ စေတသိက”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ယံ ကာယိကံ, ဣဒံ ဒုက္ခံ ယံ စေတသိကံ, ဣဒံ ဒေါမနဿ”**န္တိ ဝုတ္တံ။

ရောဂါဒိသတ္ထာဒိအနိဋ္ဌရူပံ သဗ္ဗလောကဿ မဟဗ္ဘယံ ဘဝေယျ၊ “ကထံ ဒုက္ခံ မဟဗ္ဘယံ ဘဝေတိ သဒ္ဒဟေယျာမ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော **“သဗ္ဗေ သတ္တာ ဟိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗေ သတ္တာ ယထာဝုတ္တဿ **ဒုက္ခဿ** ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိ၊ ဒုက္ခေန သမသမံ အညံ ဘယံ သတ္တာနံ နတ္ထိ၊ ဒုက္ခတော **ဥတ္တရိတရံ** ဝါ ပန ဘယံ ကုတော အတ္ထိ။ **ဟိ** ယသ္မာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဒုက္ခတော အညဿ ဘယဿ အဘာဝတော “ဒုက္ခံ လောကဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ ဝစနံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

“သဗ္ဗေ သတ္တာ”တိအာဒိဝစနေန ရောဂါဒိသတ္ထာဒိအနိဋ္ဌရူပံ ဒုက္ခမူလမေဝါတိ ဒဿေတိ။ “ကာယိကစေတသိကဝသေန ဒုဝိဓံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခဝေဒနာယေဝ၊ ဧဝံ သတိ သင်္ခါရဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခာနံ မဟဗ္ဘယဘာဝေါ န အာပဇ္ဇေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော **“တိဿော ဒုက္ခတာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“တိဿော ဒုက္ခတာ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ သဗ္ဗကာလေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကဒါစိ ကဿစိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ လောကော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တာသု တီသု ဒုက္ခတာသု။ **လောကော**တိ ဩဂသမ္ဗန္ဓော **စေဝ**

အပ္ပါဗာဓော စ သတ္တလောကော။ **ဩဓသော** ဩဓိသော **ကဒါစိ** ကရဟစိ အတ္တူပက္ကမမူလာယ **ဒုက္ခဒုက္ခတာယ** မုစ္စတိ၊ ကဒါစိ ပရူပက္ကမမူလာယ **ဒုက္ခဒုက္ခတာယ** မုစ္စတိ၊ တထာ **ဩဓသော** ဩဓိသော **ကဒါစိ** ကရဟစိ ဒီဃာယုကော လောကော **ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ** မုစ္စတိ၊ "ကေန ဟေတုနာ မုစ္စတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆံ ဌပေတွာ ဟေတုံ ဒဿေတုံ **"တံ ကိဿ ဟေတု"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သတ္တ**လောကေ** အပ္ပေကစ္စေ အပ္ပါဗာဓာ ဟောန္တိ၊ တေ ဘောဂသမ္ပန္နတ္တာ စေဝ အပ္ပါဗာဓတ္တာ စ ဒုက္ခဒုက္ခတာယ မုစ္စန္တိ၊ ဝိသေသတော ရူပါဝစရသတ္တာ မုစ္စန္တိ။ အပ္ပေကစ္စေ ဒီဃာယုကာပိ ဟောန္တိ၊ တေ ဒီဃာယုကတ္တာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ မုစ္စန္တိ၊ ဝိသေသတော အရူပါဝစရသတ္တာ မုစ္စန္တိ အရူပါဝစရသတ္တာနံ ဥပေက္ခာသမာပတ္တိဗဟုလတ္တာ။

တေသံ တာဟိ ဒုက္ခတာဟိ မုစ္စနံ အနေကန္တိကံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တာဟိ အနတိက္ကန္တတ္တာ အနေကန္တိကံ မုစ္စနံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ ဧကန္တိကမုစ္စန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ပန"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သင်္ခါရဒုက္ခတာယာ**တိ ဒုက္ခဝေဒနာပိ သင်္ခတတ္တာ သင်္ခါရပရိယာပန္နာ၊ တာဒိသာယ သင်္ခါရဒုက္ခတာယာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ **လောကော**တိ အရဟာ။ ဥပါဒိယတီတိ ဝိပါကက္ခန္ဓစတုက္ကကဋတ္တာရူပသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကန္တိ **ဥပါဒိ၊** ဥပါဒိယေဝ သေသံ **ဥပါဒိသေသံ၊** ခန္ဓပဉ္စကံ၊ တံ နတ္ထိ ဧတိဿာ နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ **အနုပါဒိသေသာ။ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ** အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု ဟုတွာ မုစ္စတိ၊ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ စာယံ ကရဏနိဒ္ဒေသော။ **နိဗ္ဗာနဓာတူ**တိ စ ခန္ဓပဉ္စကဿ နိဗ္ဗာယနမတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ န အသင်္ခတဓာတု။ **တသ္မာ**တိ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ သကလလောကဗျာပကဘာဝေန သဗ္ဗလောကသင်္ဂါဟကတ္တာ ဝုတ္တပ္ပကာရ**သင်္ခါရဒုက္ခတာယ** သဗ္ဗ**လောကဿ** ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ ဣ**တိ ကတွာ** သင်္ခါရဒုက္ခတာယ သဗ္ဗလောကဿ ဒုက္ခဘာဝတော **"ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ"**န္တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။

"ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ"တိ[၁] ဝစနတော "ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ"န္တိ ပဒေန "ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသီ"တိ တတိယပဒဿာပိ ဝိဿဇ္ဇနာ သိယာတိ အာသင်္ကာဘာဝတော **"တေန စ စတုတ္ထဿ ပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနာ ယုတ္တာ"**တိ ဝုတ္တံ။ "ကေန ယထာက္ကမံ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနံ ယုတ္တတရဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"တေနာဟ ဘဂဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန ယထာက္ကမံ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနံ ယုတ္တတရတ္တာ ယုတ္တတရဇာနနကော ဘဂဝါ "အဝိဇ္ဇာယ

၁-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၆၊ ၂၉၃၊ ဝိ ၃-၁၊ ဣတိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

နိဝုတော လောကော''တိအာဒိမာဟ၊ တသ္မာ ယုတ္တတရဘာဝေါ တုမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗောတိ။

ဧတ္ထ စ လောကဿ နီဝရဏာဒီနိ အဇာနန္တေန စ တိတ္ထိယဝါဒေသု သမယန္တရေသု ပရိစယေန စ တေသု သမယန္တရေသု စေဝ နီဝရဏာဒီသု စ သံသယပက္ခန္ဒေန ဧကံသေနေဝ သတ္ထာဝိဒ္ဓာနေန ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ, ဧကံသေနေဝ သတ္ထာဝိဒ္ဓာနေန ဗျာကာတဗ္ဗတ္တာ စ သတ္ထာဝိဒ္ဓာနာ ပုစ္ဆာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ စာယံ ပုစ္ဆာ အဇာနန္တဿ ဇာနနတ္ထာယ, ဇာတသံသယဿ စ သံသယဝိနောဒနတ္ထာယ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗဿ နီဝရဏာဒိဝိသယဿ စတုဗ္ဗိဓတ္တာ စတုဗ္ဗိဓာ။ နီဝရဏာဒီနံ ပန ဝိသယာနံ လောကော စ အာဓာရဘာဝေန ဂါထာယံ ဝုတ္တောတိ "ကေနဿု ပဇ္ဇော ဒယီတော''တိ ဧကမေဝေတ္ထ ပုစ္ဆာဝိစယော၊ ဝိဿဇ္ဇနာဝိစယော ပန "အဝိဇ္ဇာဝေါတနာ ဝိဿဇ္ဇနာ, ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ဝိဿဇ္ဇနာ''တိအာဒိနာ ပုစ္ဆာဝိစယေ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကောဓာရေ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေ ဝိစယော အာစရိယေဟိ ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "အနေကာဓာရေ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေ ယော ဝိစယော ဝိဘဇနာရဟော၊ သော ဝိစယော ကထံ အမှေဟိ ဝိညာယတိ၊ အမှာကံ ဝိညာပနတ္ထာယ တသ္မိံ ဝိစယံ ဝိဘဇထာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော အနေကာဓာရံ ပုစ္ဆံ တာဝ နီဟရိတွာ ဒဿေတုံ—

> "သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ၊ (ဣစ္စာယသ္မာ အဇိတော၊)
> သောတာနံ ကိံ နိဝါရဏံ။
> သောတာနံ သံဝရံ ဗြူဟိ၊ ကေန သောတာ ပိဓိယရေ''တိ[၁]—

ဂါထမာဟ။ ဂါထာယတ္ထော တာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **သဝန္တီ**တိ သန္ဒန္တိ၊ ပဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ **သဗ္ဗဓီ**တိ တဏှာဒီနံ အာရမ္မဏဘူတေသု သဗ္ဗေသု ရူပါဒီသု အာယတနေသု။ **သောတာ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဗျာပါဒါဒယော သောတာ။ **ဣစ္စာယသ္မာ**တိ ဣတိ ဧဝံ အာယသ္မာ အဇိတော အာဟ။ **သောတာနန္တိ** တဏှာဒိဋ္ဌိဗျာပါဒါဒီနံ သောတာနံ။ **ကိံ နိဝါရဏန္တိ** ကိံ ကတမံ ဓမ္မဇာတံ အာဝရဏံ ဘဝေ၊ ကာ ကတမာ ဓမ္မဇာတိ ရက္ခာ ဘဝေ။ **သောတာနံ သံဝရံ ဗြူဟီ**တိ သောတာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိဗျာပါဒါဒီနံ သံဝရဏံ အာဝရဏံ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ ဘဝေတိ သဗ္ဗသတ္တဟိတတ္ထံ အမှာကံ တွံ ကထေဟိ။ **ကေန**

သောတာ ပိဓီယရေတိ ကေန ပဟာယကဓမ္မေန တဏှာဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါဒယော သောတာ ပဏ္ဍိတေဟိ ပိဓိယရေတိ ပုစ္ဆတီတိ ပုစ္ဆိတာနိ။

“ပုစ္ဆာဝသေန ကထိတာယ ‘သဝန္တိ။ပ။ ပိဓိယရေ’တိ ဣမာယ ဂါထာယ ကိတ္တကာနိ ပဒါနိ ပုစ္ဆိတာနိ၊ ကိတ္တကာ ပဉှာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမာနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ပုစ္ဆိတာနိ၊ တေ ဒွေ ပဉှာ**”တိ ဝုတ္တံ။ “ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တာယ ဣမိဿာ ဂါထာယ ယဒိ စတ္တာရိ ပဒါနိ သိယုံ၊ ဧဝံ သန္တေသု ပဉှာပိ စတုဗ္ဗိဓာ သိယုံ၊ ကသ္မာ ‘ဒွေ’တိ ဝုတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ကသ္မာ? ဣမေ ဟိ ဗဟွာဓိဝစနေန ပုစ္ဆိတာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ဣမေ** တေ ဂါထာယ ဂဟိတာ အတ္ထာ ဗဟွာဓိ-ဝစနေန ပုစ္ဆိတာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“သဝန္တိ။ပ။ ပိဓိယရေတိ ဗဟူနိ ဝစနာနိ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တာ သံဝရသင်္ခါတာ သတိ စေဝ ပိဒဟနဟေတုဘူတာ ပညာ စာတိ ဣမေ ဒွေ အတ္ထာဝ ပုစ္ဆိတာ၊ တသ္မာ အတ္ထဝသေန ဒွေ ပဉှာ ဝုတ္တာဝါ”တိ။ “ပုစ္ဆာယ ဒုဝိဓတ္တဝိသယတာ ကထံ ဝုတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆာယ ဒုဝိဓတ္တဝိသယတံ ဝိဝရိတုံ “**ဧဝံ သမာပန္နဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝံ သမာပန္နဿာ**တိ ဣမာဟိ ဒုဂ္ဂတိဟေတုဘူတာဟိ ဉာတိဗျသနာဒိသင်္ခါတာဟိ အာပဒါဟိ ဝါ, ပါဏ-ဝဓာဒီဟိ အာပဒါဟိ ဝါ, သမံ သဟ, သမ္မာ ဝါ အယံ သတ္တလောကော အာပန္နော အဇ္ဈောတ္ထဋော၊ ဧဝံ အဇ္ဈောတ္ထဋဿ ဝါ သမာပန္နဿ။ **ဧဝံ သံကိလိဋ္ဌဿာ**တိ ဉာတိဗျသနာဒယော ဝါ ပါဏဝဓာဒီနိ အာဂမ္မ ပဝတ္တေဟိ ဒသဟိ ကိလေသဝတ္ထူဟိ စ အယံ သတ္တလောကော သံကိလိဋ္ဌော၊ ဧဝံ သံကိလိဋ္ဌဿ စ လောကဿာတိ သမာပန္နဿ အဇ္ဈောတ္ထဋဿ လောကဿ ဝေါဒါနံ ဝုဋ္ဌာနံ **ကိံ** ကတမံ ဓမ္မဇာတံ ဘဝေ။ ဣတိ **ဝေဋ္ဌိ** သဗ္ဗံ အဇိတ-သုတ္တေ အာဟာတိ ဝိတ္ထာရေတ္တော၊ ပုစ္ဆာယ ဒုဝိဓတ္တဝိသယတာ ဉာတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

“ကိံ နု သောတာ သဗ္ဗဿ လောကဿ သဗ္ဗဓိ သဝန္တိ,ဥဒါဟု ကေစ္စသေ-ဝါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာတိ၊ အသမာဟိတဿ သဝန္တိ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပမာဒဗဟုလဿာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပမာဒ-ဗဟုလတ္တာ ရူပါဒီသု နာနာရမ္မဏေသု ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿေဝ သောတာ **သဝန္တိ** ပဝတ္တန္တိ၊ န သမာဟိတဿ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပမာဒဝိရဟိတဿာတိ အဓိပ္ပါ-ယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ကတမာ အဘိဇ္ဈာ၊ ကတမော ဗျာပါဒေါ၊ ကတမော ပမာဒေါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယာ အဘိဇ္ဈာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပမာဒေသု။ **ယာ အဘိဇ္ဈာ, အယံ လောဘော၊** န အဘိဇ္ဈာယနမတ္တံ။ လောဘော စ **အကုသလမူလံ၊** န လုဒ္ဓနမတ္တံ။ **ယော**

ဗျာပါဒေါ, အယံ ဒေါသော၊ န ဗျာပဇ္ဇနမတ္တံ။ ဒေါသော စ **အကုသလမူလံ၊** န ဒူသနမတ္တံ။ **ယော ပမာဒေါ, အယံ မောဟော၊** န သတိဝိပ္ပဝါသမတ္တံ။ မောဟော စ **အကုသလမူလံ၊** န မုဟနမတ္တံ။ **ဧဝံ** ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အဘိဇ္ဈာဒီနံ အကုသလမူလတ္တာ ယဿ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒပ္ပမာဒဗဟုလဿ **အသမာဟိတဿ** ဆသု ရူပါဒီသု **အာယတနေသု** တဏှာ သဝန္တိ။

“ကတိဝိဓာ သာ တဏှာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ရူပတဏှာ။ပ။ ဓမ္မတဏှာ**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဆန္နံ ရူပတဏှာဒီနံ ဆသု ရူပါဒိအာယတနေသု သဝနံ ကေန စ ဝစနေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယထာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သဝတီတိ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပဋိဟညတီ”တိ ယံ ဝစနံ ဘဂဝါ **ယထာ** ယေန ပကာရေန အာဟ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဝုတ္တနယေန ဝစနေန တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ စ စက္ခာဒီနံ ရူပတဏှာဒီနံ ဆန္နံ သောတာနံ ဒွါရဘာဝေန ပဝတ္တတ္တာ စက္ခာဒယော နိဿိတူပစာရဝသေန သယံ သဝန္တော ဝိယ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ။ **ဣတီ**တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန **သဗ္ဗာ** သဗ္ဗသ္မာ စက္ခာဒိဒွါရတော စ **သဝတိ** ပဝတ္တတိ။ **သဗ္ဗထာ** သဗ္ဗပ္ပကာရေန တဏှာယနမိစ္ဆာဘိနိဝေသနဥန္နမနာဒိပ္ပကာရေန **သဝတိ ပဝတ္တတီ**တိ အတ္ထော။ “ကသ္မာ သဗ္ဗသ္မာ စက္ခာဒိဒွါရတော စ သဝတိ ပဝတ္တတိ၊ သဗ္ဗပ္ပကာရေန တဏှာယနမိစ္ဆာဘိနိဝေသနဥန္နမနာဒိပ္ပကာရေန သဝနဘာဝေါ ဝိဇာနိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ အသမာဟိတဿ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါဒီနံ စက္ခာဒိဒွါရတော စ တဏှာယနမိစ္ဆာဘိနိဝေသဥန္နမနာကာရေန တဏှာဒိဝသေန ပဝတ္တနတော ပဝတ္တဇာနနကော ဘဂဝါ “**သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ**”တိ အာဟ။

“သောတာနံ ကိံ နိဝါရဏ”န္တိ ဣမိနာ ကိံ ပုစ္ဆတိ၊ သောတာနံ အနုသယပ္ပဟာနံ ပုစ္ဆတိ ကိံ, ဥဒါဟု ဝီတိက္ကမပ္ပဟာနံ ပုစ္ဆတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သောတာနံ ကိံ နိဝါရဏန္တိ ပရိယုဋ္ဌာနဝိဃာတံ ပုစ္ဆတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ ပရိယုဋ္ဌာနဝိဃာတံ ဝေါဒါနံ, ဥဒါဟု ဝုဋ္ဌာနံ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဣဒံ ဝေါဒါန**”န္တိ ဝုတ္တံ။ “သောတာနံ သံဝရံ ဗြူဟိ၊ ကေန သောတာ ပိဓိယရေ’တိ ဣမိနာ ကိံ ပုစ္ဆတိ၊ သောတာနံ ပရိယုဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆတိ ကိံ; ဥဒါဟု ဝီတိက္ကမနံ, သမုဂ္ဃါတံ ဝါ ပုစ္ဆတိ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သောတာနံ။ပ။ ပိဓိယရေတိ အနုသယသမုဂ္ဃါတံ ပုစ္ဆတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ အနုသယသမုဂ္ဃါတံ ဝေါဒါနံ ကိံ, ဥဒါဟု ဝုဋ္ဌာနံ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဣဒံ ဝုဋ္ဌာန**”န္တိ ဝုတ္တံ။

“သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ’တိအာဒိပုစ္ဆာဝိစယော အာစရိယေန ဝုတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ တာယ ပုစ္ဆာယ ကတမော ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** ပုစ္ဆာယံ—

“ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ၊)
သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။
သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊ ပညာယေတေ ပိဓိယရေ”တိ[1]—

ဂါထာ ဝိဿဇ္ဇနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တဿံ ဂါထာယံ **အဇိတ** လောကသ္မိံ ယာနိ သောတာနိ သဝန္တိ၊ တေသံ သောတာနံ ယံ နိဝါရဏံ၊ သာ သတိ ဟောတိ၊ တံ သတိံ သောတာနံ သံဝရန္တိ အဟံ ဗြူမိ၊ **ဧတေ** သောတာ ပညာယ ပိဓိယရေတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **သတီ**တိ ဝိပဿနာပညာယ သမ္ပယုတ္တာ သတိ။ **ပညာယာ**တိ မဂ္ဂပညာယ။ **ပိဓိယရေ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန ပိဓိယန္တိ ပစ္ဆိဇ္ဇန္တိ။

‘‘သတိ တေသံ နိဝါရဏံ သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမီ”တိ ဘဂဝါ အာဟ၊ “ယာယ ကာယစိ သတိယာ သောတာနံ သံဝရဏကိစ္စံ သိဒ္ဓံ ကိံ၊ ဝိသိဋ္ဌာယ သတိယာ သောတာနံ သံဝရဏကိစ္စံ သိဒ္ဓံ ကိံ၊ ကတမာယ သတိယာ သောတာနံ သံဝရဏကိစ္စံ သိဒ္ဓ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ကာယဂတာယ သတိယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကာယဂတာယ သတိယာ**တိ ရူပကာယေ ဂတံ ကေသာဒိကံ အနိစ္စာဒိတော ဝိပဿိတွာ ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ္တာယ သတိယာ။ **ဘာဝိတာယာ**တိ ကာယဂတံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော နိဗ္ဗိန္ဒနတော ဝိရဇ္ဇနတော နိရောဓနတော ပဋိနိဿဇ္ဇနတော အနုပဿနာဝသေန ဘာဝိတာယ။ ဧဝဉ္စ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ၊ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ၊ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ ပဇဟတိ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော အာဒါနံ ပဇဟတီတိ။ **ဗဟုလီကတာယာ**တိ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေန ဒိဝသမ္ပိ မာသမ္ပိ သံဝစ္ဆရမ္ပိ သတ္တသံဝစ္ဆရမ္ပိ ဗဟုလီကတာယ။ **စက္ခု**န္တိ အဘိဇ္ဈာဒိပဝတ္တိဒွါရဘာဝေန ဌိတံ စက္ခုံ၊ နိဂ္ဂဟိတာဂမံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **နာဝိဉ္ဆတီ**တိ စက္ခုဒွါရေ ပဝတ္တံ အဘိဇ္ဈာဒိသဟိတံ စိတ္တသန္တာနံ, တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ ဝါ နာကဍ္ဎတိ၊ မနာပိကေသု ရူပေသု နာဝိဉ္ဆတီတိ ယောဇနာ။ **အမနာပိကေသု** ရူပေသု **န**

၁-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၆၊ ၃၀-ပိဋ္ဌေသုပိ။

ပဋိဟညတိ။ ကာယဂတာယ သတိယာ ဘာဝိတာယ ဗဟုလီကတာယ သောတံ နာဝိဉ္ဆတိ။ မနာပိကေသု သဒ္ဒေသု။ပ။ အမနာပိကေသု သဒ္ဒေသု န ပဋိဟညတီတိ ယောဇနာ ယထာသမ္ဘဝတော ကာတဗ္ဗာ။

"ကေန ကာရဏေန နာဝိဉ္ဆတိ ပဋိဟညတီ"တိ ပုစ္ဆတိ၊ ဣန္ဒြိယာနံ သံဝုတနိဝါရိတတ္တာ နာဝိဉ္ဆတိ န ပဋိဟညတီတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ "ကေနာရက္ခေန တေ သံဝုတနိဝါရိတာ"တိ ပုစ္ဆတိ၊ သတိအာရက္ခေန တေ သံဝုတနိဝါရိတာတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ "သတိအာရက္ခေန သံဝုတနိဝါရိတဘာဝေ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ တသ္မာ သတိအာရက္ခေန သံဝုတနိဝါရိတတ္တာ သံဝုတနိဝါရိတဇာနနကော ဘဂဝါ "သတိ တေသံ နိဝါရဏ"န္တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန တုမှေဟိ သတိအာရက္ခေန သံဝုတနိဝါရိတဘာဝေ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပညာ သဒ္ဓါနုဂါတိ ကိစ္စမေဝေတ္ထ အဓိကန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

"သတိ တေသံ နိဝါရဏ"န္တိ ဝိဿဇ္ဇနာယ ဝိတ္ထာရတ္ထော အာစရိယေန ဝုတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ပညာယေတေ ပိဓိယရေ"တိ ဝိဿဇ္ဇနာယ ဝိတ္ထာရတ္ထော ကထံ အမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "ပညာယေတေ ပိဓိယရေ"တိ ဝိဿဇ္ဇနာယ ဝိတ္ထာရတ္ထံ ဒဿေန္တော "**ပညာယ အနုသယာ ပဟီယန္တိ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပညာယာ**တိ မဂ္ဂပညာယ။ **အနုသယာ**တိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ ကာမရာဂါနုသယာဒယော။ **ပဟီယန္တိ** သမုစ္ဆေဒဝသေန အနုသယေသု ပညာယ ပဟီနေသု ပရိယုဋ္ဌာနာပိ အတ္ထတော ပဟီယန္တိ။ ကိဿ ပဟီနတ္တာ "ပဟီယန္တိ"တိ ဝုစ္စတိ? အနုသယဿ ပဟီနတ္တာ ပရိယုဋ္ဌာနာ ပဟီယန္တီတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။

"တံ အနုသယပ္ပဟာနေန ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ကိံ ဝိယ ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တံ ယထာ ခန္ဓဝန္တဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ခန္ဓဝန္တဿ ရုက္ခဿ ကုဒ္ဒါလာဒီနာ ဘူမိံ ခဏိတွာ အနဝသေသမူလုဒ္ဓရဏေ ကတေ တဿ ရုက္ခဿ ပုပ္ဖဖလပလ္လဝင်္ကုရသန္တတိပိ ကုဒ္ဒါလာဒီနာ သမုစ္ဆိန္နာဝ ဘဝတိ ယထာ၊ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန အနုသယေသု ပဟီနေသု အနုသယာနံ ပရိယုဋ္ဌာနသန္တတိ သမုစ္ဆိန္နာ ပိဒဟိတာ ပဋိစ္ဆန္နာ ဘဝတိ။ ကေန သမုစ္ဆိန္နာ ဘဝတိ? **ပညာယ** မဂ္ဂပညာယ သမုစ္ဆိန္နာ ဘဝတီတိ အတ္ထယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ "ပညာယ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝေ ကထံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "ပညာယေတေ ပိဓိယရေ"တိ ဝစနတော အနုသယာနံ ပရိယုဋ္ဌာနသန္တတိယာ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္နဘာဝေ ပဏ္ဍိတေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣမေသု ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနေသု သောတာနံ သံဝုရံ, ပိဓာနဉ္စ အဇာနန္တေန ဝါ သံသယိတေန ဝါ သံဝရပိဓာနာနံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာတိ ပုစ္ဆာဝိစယော စေဝ သတိပညာနံ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗတ္တာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇနန္တိ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသု စ "ကေနဿု နိဝုတော လောကော"တိအာဒိကော ပဉှော နီဝရဏဝိစိကိစ္ဆာပမာဒဇပ္ပါနံ ဝသေန စတုဗ္ဗိဓောပိ လောကာဓိဋ္ဌာနဝသေန ဧကော ပဉှောတိ ဝုတ္တော၊ ဧဝံ သတိ "သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ"တိအာဒိကောပိ ပဉှော သံဝရပိဓာနာနံ ဝသေန ဒုဝိဓောပိ ဧကတ္တဝသေန ဂဟေတွာ ကောဓိဋ္ဌာနဝသေန "ဧကော ပဉှော"တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သောတာနံ ဗဟုဘာဝတော ဝါ "ဗဟုပဉှော"တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တထာ ပန အဝတွာ သောတေ အနာမသိတွာ သံဝရပိဓာနာနံ ဝသေန "သဝန္တိ သဗ္ဗဓိ သောတာ"တိအာဒိမှိ "ဒွေ ပဉှာ"တိ ဝုတ္တာ။ တဒ-နုသာရေန "ကေနဿု နိဝုတော လောကော"တိအာဒိမှိပိ လောကံ အနာမသိတွာ နီဝရဏာဒီနံ စတုန္နံ ဝသေန "စတ္တာရော ပဉှာ"တိပိ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အယံ နယော ဒဿိတောတိ နယဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဒေသနာကာလေ ဝုတ္တဓမ္မဿ အနုသန္ဓိမဂ္ဂဟေတွာ အတ္တနာ ရစိတ-နိယာမေနေဝ ပုစ္ဆိတပဉှဿ စေဝ ပဉှံ အဒဿေတွာ, ပဋိညဉ္စ အကတွာ ဝိဿဇ္ဇနဿ စ ဝိစယဟာရော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ဒေသနာကာလေ ဝုတ္တဓမ္မဿ အနုသန္ဓိံ ဂဟေတွာ ပုစ္ဆိတပဉှဿ စေဝ တံ ပဉှံ ဒဿေတွာ, ပဋိညဉ္စ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇနဿ စ ယော ဝိစယော ဟာရော ဝိဘတ္တော၊ သော ဝိစယဟာရော ကထံ အမှေဟိ ဝိညာယတိ၊ အမှာကံ ဝိညာပနတ္ထာယ တမ္ပိ ဝိစယံ ဝိဘဇေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော တေသု ဝိဓေတဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော "ယာနိ သောတာနီ"တိအာဒိဂါထာယ ဝိစယာကာရဒဿနာနန္တရံ "**ပညာ စေဝ သတီ စာ**"တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဂါထာတ္ထော တာဝ ဝိညာတဗ္ဗော—ယာယ ပညာယ အနု-သယပ္ပဟာနေန သောတနိရုဇ္ဈနံ ဝုတ္တံ၊ ယာယ သတိယာ စ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာ-နေန သောတနိရုဇ္ဈနံ ဝုတ္တံ၊ သာယံ **ပညာ စေဝ** သာယံ **သတိ စ** တာဟိ ပညာသတီဟိ အသေသံ သဟုပ္ပန္နံ **နာမဉ္စေဝ ရူပဉ္စ၊ ဧတံ** သဗ္ဗံ **ကတ္ထ** နိရုဇ္ဈမာနေ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတီတိ မာရိသ **မေ** မယာ ပုဋ္ဌော တွံ ဘဂဝါ မယှံ **ဧတံ** နိရုဇ္ဈနံ ပဗြူဟိ၊ ဣတိ အာယသ္မာ အဇိတော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆတိ။

အဇိတ တွံ **ယမေတံ** ပဉှံ ပုစ္ဆိ တံ နိရုဇ္ဈနံ မံ အပုစ္ဆိ၊ အဟံ **တေ** တဝ **တံ** နိရုဇ္ဈနံ ဝဒါမိ။ **ယတ္ထ** ဝိညာဏနိရောဓေ ပညာသတိသဟိတံ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စ**

ဝိညာဏဿ **နိရောဓေန** သဟ ဧကတော အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ **ဧတ္ထ** ဝိညာဏနိရောဓေ ဧတံ သဗ္ဗံ ဝိညာဏနိရောဓေန ဧကတော ဧကဇ္ဈံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ **ဥပရုဇ္ဈတိ၊** ဧတံ ဝိညာဏနိရောဓံ တဿ နာမရူပဿ နိရောဓော နာတိဝတ္တတိ၊ တံ တံ နာမရူပနိရောဓံ သော သော ဝိညာဏနိရောဓော နာတိဝတ္တတီတိ။

“တသ္မိံ ပဥှေ အယံ အဇိတော ကိံ ပုစ္ဆတိ၊ ဥပရုဇ္ဈနမေဝ ပုစ္ဆတိ, ဥဒါဟု အညံ ပုစ္ဆတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော “**အယံ ပဥှေ အနုသန္ဓိံ ပုစ္ဆတီ**”တျာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အယန္တိ** ယော အာယသ္မာ အဇိတော ပဥှံ အပုစ္ဆီတိ အယံ အဇိတော။ **ပဥှေ**ဟိ “ပညာ စေဝ သတိ စာ”တိအာဒိပဥှေ။ ယဒိ အနုသန္ဓိံ ပုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သတိ “ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ”တိ ပုစ္ဆနံ အယုတ္တံ ဘဝေယျာတိ? န, အနုသန္ဓိယတိ ဧတေန ဥပနိရုဇ္ဈနေနာတိ **အနုသန္ဓီ**တိ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ ဧတေန ဝုတ္တံ “**အနုသန္ဓိံ ပုစ္ဆန္တော ကိံ**။ပ။ **နိဗ္ဗာနဓာတုံ**”န္တိ။ အနုသန္ဓိပုစ္ဆနေန အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာပိ ပုစ္ဆနတော “ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ”တိ ပုစ္ဆနံ ယုတ္တမေဝ။

“ယာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု ပုစ္ဆိတာ၊ တံ ကတမာယ ပဋိပဒါယ အဓိဂစ္ဆတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာသင်္ခါတံ ပဋိပဒံ ဝိသ-ယေန သဟ ဒဿေတုံ “**တိဏ္ဏံ သစ္စာနံ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သင်္ခတာနီ**တိ ကမ္မာဒိပစ္စယေဟိ သမေစ္စ သမ္ဘူယ ဒုက္ခာဒီနိ ကရီယန္တီတိ သင်္ခတာနိ။ **နိရောဓ-ဓမ္မာနီ**တိ နိရုဇ္ဈနံ **နိရောဓော၊** ဓမ္မောပိ နိရောဓဓမ္မော၀၊ တဿ နိရောဓော ဓမ္မော သဘာဝေါ ယေသံ ဒုက္ခာဒီနန္တိ **နိရောဓဓမ္မာနီ**တိ အတ္ထောဝ ဂဟေ-တဗ္ဗော။ တာနိ တိဏ္ဏံ သစ္စာနံ သရူပတော ဒဿေတုံ “**ဒုက္ခံ သမုဒယော မဂ္ဂေါ**”တိ ဝုတ္တံ။ တိဏ္ဏံ ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂသစ္စာနံ သင်္ခတာနီတိ ဝုတ္တာနံ၊ “ကိံ နိရောဓသစ္စ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**နိရောဓော အသင်္ခတော**”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ “နိရောဓဓမ္မော”တိပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကမ္မာဒိပစ္စယေဟိ အသင်္ခတတ္တာ **အသင်္ခတော**။ ဥပ္ပါဒနိရောဓာဘာဝတော **အနိရောဓဓမ္မော**။ “ပဟာယကပဟာတဗ္ဗေသု သစ္စေသု ကတမေန ပဟာယကေန ကတမော ပဟာတဗ္ဗော၊ ကတမာယ ဘူမိယာ ပဟီနော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ သမုဒယော ဒွီသု ဘူမီသု**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဒွီသု ဘူမီသူ**တိ ဒဿနဘာဝနာဘူမီသု။ **ကာမစ္ဆန္ဒော**တိ ကာမဘဝရာဂေါ။ **ရူပရာဂေါ**တိ ရူပဘဝရာဂေါ။ **အရူပရာဂေါ**တိ အရူပဘဝ-ရာဂေါ။ သံယောဇနဘေဒတော ဒသ သံယောဇနာနိ ပဟီယန္တီတိ ယောဇနာ။

၁၂။ ပဟာတဗ္ဗသံယောဇနာနိ ဒဿနဘူမိဘာဝနာဘူမိဘေဒေန ဝိဘတ္တာနိ, အမှေဟိပိ ဉာတာနိ၊ “ဣန္ဒြိယဘေဒတော ကထံ ဝိဘတ္တာနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တတ္ထ တီဏီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “ပဟာတဗ္ဗသံယောဇနေသု ကတမာနိ သံယောဇနာနိ ကတမံ ဣန္ဒြိယံ အတ္တနော ပဟာယကံ ကတွာ နိရုဇ္ဈန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ တီဏီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဓိဋ္ဌာယ** အတ္တနော ပဟာယကံ ကတွာ **နိရုဇ္ဈန္တိ** အနုပ္ပါဒဝသေန။ “အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဉ္စ အညိန္ဒြိယဉ္စ သံယောဇနာနံ နိရုဇ္ဈနဟေတု ဟောတု၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ကိဿ ဟေတူ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယံ ပနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယံ** ယေန အညာတာဝိန္ဒြိယေန အရဟာ “မေ ဇာတိ ခီဏာ”တိ ဧဝံ ဇာနာတိ၊ **ဣဒံ** ဇာနနဟေတု အညာတာဝိန္ဒြိယံ **ခယေ** ဇာတိက္ခယေ အရဟတ္တဖလေ ပဝတ္တံ **ဉာဏံ။ ယံ** ယေန အညာတာဝိန္ဒြိယေန အရဟာ “ဣတ္ထတ္တာယ အပရံ န ဘဝိဿာမီ”တိ ပဇာနာတိ၊ **ဣဒံ** ပဇာနနဟေတု အညာတာဝိန္ဒြိယံ။ **အနုပ္ပါဒေ** ပန အနုပ္ပဇ္ဇနေ အရဟတ္တဖလေ ပဝတ္တံ **ဉာဏံ** အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဇာနနဟေတု ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယဉာဏာနိ ပဟာယကာနိ ကတွာ သံယောဇနာနိ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ “တာနိ ဉာဏာနိ ကဒါ နိရုဇ္ဈန္တီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တတ္ထ ယဉ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ ပါပုဏန္တဿ နိရုဇ္ဈတု၊ အညိန္ဒြိယံ အရဟတ္တံ ပါပုဏန္တဿ နိရုဇ္ဈတု၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ကဒါ နိရုဇ္ဈတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယဉ္စ ခယေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဒွေ**တိ ကိစ္စဘေဒေန ဒွေ၊ သဘာဝတော ပန ဧကာဝ။

“ပဇာနနကိစ္စမ္ပိ ဧကမေဝ၊ ကထံ ဒွေ သိယု”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အပိစာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏပညာဘေဒေန ဒွေ နာမာနိ လဗ္ဘန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သာ**တိ ယာ ပညာ ပုဗ္ဗဂါထာယံ သောတပိဓာနကိစ္စေန ဝုတ္တာ၊ သာ ပညာ ပကာရေဟိ ဇာနနသဘာဝေန **ပညာ** နာမ။ **ယထာဒိဋ္ဌံ** အာရမ္မဏံ **အပိလာပနဋ္ဌေန** ဩဂါဟနဋ္ဌေန **သတိ** နာမ။

၁၃။ “ပညာ စေဝ သတိ စာ”တိ ပဒဿ အတ္ထော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “နာမရူပဉ္စာ”တိ ပဒဿ အတ္ထော ကထံ အမှေဟိ ဉာတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နာမရူပံ ဝိဘဇန္တော “**တတ္ထ ယေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋဘေဒေ ဘာဝတ္တယေ။ **တတ္ထာ**တိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓသင်္ခါတနာမရူပသမုဒါယေ။ **ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ**တိ

စက္ခာဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ **ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တန္တိ** သမ္ပယုတ္တပစ္စယတ္တံ သန္ဓာယ န ဝုတ္တံ၊ ပစုရဇနဿ ပန အဝိဘဇိတွာ ဂဟဏီယသဘာဝမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝိဘာဂံ ဇာနန္တေဟိ ပန "နာမံ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ ရူပံ ပန န ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ, သဟဇာတ"န္တိ ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **တဿာ**တိ ပညာသတိသဟိတဿ နာမရူပဿ။ **နိရောဓန္တိ** အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ။

ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆန္တော အာယသ္မာ အဇိတော "**ပညာ စေဝ။ပ။ ကတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ**"တိ ဧဝံ ပါရာယနေ အာဟ။ "ပညာ စေဝါ"တိအာဒိဂါထာယ ယာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု ပုစ္ဆိတာ၊ သာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု ကတမေန အဓိဂမေန ပတ္တဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စတုရိဒ္ဓိပါဒမုခေန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမမုခေန ပတ္တဗ္ဗာ၊ စတုရိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာယ စ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ မူလဘူတာနိ၊ တသ္မာ မူလဘူတာနိ တာနိ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဒဿေန္တော "**တတ္ထ သတိ စ ပညာ စာ**"တိအာဒိမာဟ။ ကုသလာကုသလဓမ္မေ ဂတိယော သမန္ဝေသမာနာယ သတိယာ သိဇ္ဈမာနာယ ဧကန္တေန သမာဓိ နိပ္ဖါဒေတဗ္ဗော၊ သတိဂ္ဂဟဏေန စ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဂါထာယံ အဓိပ္ပေတံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနေန စ သမာဓိကိစ္စံ ပါကဋန္တိ အာဟ "**သတိ စေဝ ဣန္ဒြိယာနိ သတိန္ဒြိယဉ္စ သမာဓိန္ဒြိယဉ္စာ**"တိ။ ပညာယ အနုသယသမုဂ္ဃာတံ စတုဗ္ဗိဓသမ္မပ္ပဓာနသင်္ခါတေန ဝီရိယေန သိဇ္ဈတိ၊ န ဝိနာ တေနာတိ ဝုတ္တံ "**ပညာ စေဝ ဣန္ဒြိယာနိ ပညိန္ဒြိယဉ္စ ဝီရိယိန္ဒြိယဉ္စာ**"တိ။

ဣမေသု ယထာဝုတ္တေသု စတူသု ဣန္ဒြိယေသု ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ မဂ္ဂက္ခဏေ ဝါ သိဇ္ဈန္တေသု တံသမ္ပယုတ္တာ ယာ သဒ္ဒဟနာ ဩကပ္ပနာ သိဒ္ဓါ၊ ဣဒံ သဒ္ဒဟနဩကပ္ပနသင်္ခါတံ ဓမ္မဇာတံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ သိဒ္ဓံ၊ "တေသု မူလဘူတေသု ဣန္ဒြိယေသု သိဒ္ဓေသု ကတမေန ဣန္ဒြိယေန ကတမော ဓမ္မော သိဒ္ဓေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမိနာ အယံ သိဒ္ဓေါတိ ဒဿေန္တော "**တတ္ထ ယာ သဒ္ဓါဓိပတေယျာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ သတ္တမျာဒီသု။ **သဒ္ဓါဓိပတေယျာ**တိ ပစ္စယဘူတာယ သဒ္ဓါယ သိဒ္ဓါ ဆန္ဒော အဓိပတီတိ **သဒ္ဓါဓိပတိ**၊ သဒ္ဓါဓိပတိနာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ **သဒ္ဓါဓိပတေယျာ**။ **ဆန္ဒသမာဓီ**တိ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပဝတ္တိတော သမာဓိ ဝါ ဆန္ဒာဓိပတိနာ သမ္ပယုတ္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တော သမာဓိ ဝါ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ပဟာနံ ပဟာနဟေတု ဟောတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ပဟာနန္တိ** စ ပဇဟတိ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသေ ဧတေန ဆန္ဒသမာဓိနာတိ **ပဟာနန္တိ** ကရဏသာဓနေတ္တော ဂဟေတဗ္ဗော။ **ပဋိသင်္ခါနဗလေနာ**တိ ပရိကမ္မဗလေန။ **ဘာဝနာဗလေနာ**တိ မဂ္ဂဘာဝနာဗလေန။

‘‘သော ဆန္ဒသမာဓိ သယံ ကေဝလော ဝ ပဟာနံ’’န္တိ ဝတွာဗွတွာ “**တဿ ယေ အဿာသပဿာသာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဿာ**တိ တဿ္မိံ သမာ- ဟိတေ စိတ္တေ စိတ္တုပ္ပါဒေ။ “တဿ္မိံ သမာဟိတေ စိတ္တုပ္ပါဒေ အဿာသာ”တိ- အာဒိနာ အဿာသာဒိသီသေန အဿာသာဒိဇနကာ ဝီရိယသင်္ခါရာ ဂဟိတာ၊ တေ စ ယာဝ ဘာဝနာပါရိပူရိ၊ တာဝ ပုနပ္ပုနံ သရဏတော စ **သရာ**၊ ပုနပ္ပုနံ သင်္ကပ္ပနတော စ **သင်္ကပ္ပါ**။ ယော ပန “သရသင်္ကပ္ပါ, ဣမေ သင်္ခါရာ စာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရော ပုရိမကော ဆန္ဒသမာဓိ ဝါ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတာယ စ တဒင်္ဂပ္ပ- ဟာနတာယ စ ပဟာနံ ပဟာနဟေတုပဓာနံ ဝါ၊ “ဣမေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ သင်္ခါရာ- ဒယော ကိံ ဘာဝေန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမေ စ သင်္ခါရာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣမေ သင်္ခါရာ စ တဒုဘယဉ္စ ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတီတိ ယောဇနာ။

ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတန္တိ ဆန္ဒော ဧဝ အဓိပတိ **ဆန္ဒာဓိပတိ**၊ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိ။ တေန ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ “ဆန္ဒံ စေ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု အဓိပတိံ ကရိတွာ လဘတိ သမာဓိ’’န္တိ[၁]။ ဆန္ဒဟေတုကော ဝါ သမာဓိ, ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိ **ဆန္ဒသမာဓိ**၊ ဆန္ဒာဓိပတိသ ပစ္စယုပ္ပန္နော သမာဓိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ **ပဓာနသင်္ခါရာ**၊ ပဓာနသဒ္ဒေန သင်္ခတ- သင်္ခါရာဒယော နိဝတ္တာပိတာ၊ ဆန္ဒသမာဓိ စ ပဓာနသင်္ခါရာ စာတိ **ဆန္ဒ- သမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရာ**၊ တေဟိ သမန္နာဂတော **ဆန္ဒ**။ပ။ **သမန္နာဂတော**၊ တံ။ပ။ ဂတံ။ ဣဇ္ဈတိ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ဖဇ္ဇတီတိ **ဣဒ္ဓိ**၊ ကောဋ္ဌာသော၊ ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဒေါ ကောဋ္ဌာသောတိ **ဣဒ္ဓိပါဒေါ**၊ ဣဒ္ဓိပါဒစတုက္ကေ။ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ တာယ သတ္တာ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တီတိ **ဣဒ္ဓိ**၊ ပဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ **ပါဒေါ**၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါတိ **ဣဒ္ဓိပါဒေါ**။ ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ သာမညဝသေန ဝုတ္တောပိ ‘‘ဆန္ဒသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတ’’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါဝ ဂဟေ- တဗ္ဗော၊ တံ ဣဒ္ဓိပါဒံ တံ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ ဝဍ္ဎေတီတိ အတ္ထော။

ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတန္တိ ဝိပဿနာက္ခဏေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂ- ဝိဝေကနိဿိတံ, အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ကိစ္စတော သမုစ္ဆေဒဝိဝေကနိဿိတံ, အာရမ္မဏတော နိဿရဏဝိဝေက- နိဿိတံ။ **ဝိရာဂနိဿိတန္တိ** ဝိပဿနာက္ခဏေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂဝိရာဂနိဿိတံ, အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏဝိဝေကနိဿိတံ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ကိစ္စတော

၁-အဘိ ၂-၂၂၇-ပိဋ္ဌေ။

သမုစ္ဆေဒဝိရာဂနိဿိတံ, အာရမ္မဏတော နိဿရဏဝိရာဂနိဿိတံ။ **နိရောဓ-နိဿိတန္တိ** ဝိပဿနာက္ခဏေ ကိစ္စတော တဒင်္ဂနိရောဓနိဿိတံ,အဇ္ဈာသယတော နိဿရဏနိရောဓနိဿိတံ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ကိစ္စတော သမုစ္ဆေဒနိရောဓနိဿိတံ, အာရမ္မဏတော နိဿရဏနိရောဓနိဿိတံ။ **ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ** ဒွေ ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂဝသေန ဝေါဿဂ္ဂေါ ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ဝိပဿနာက္ခဏေ တဒင်္ဂဝသေန ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ, နိဗ္ဗာနနိန္နဘာဝေန ပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပရိစ္စာဂဝေါဿဂ္ဂေါ, အာရမ္မဏကရဏေန နိဗ္ဗာနပက္ခန္ဒနဝေါဿဂ္ဂေါတိ ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။ ယထာဝုတ္တဝေါဿဂ္ဂတ္ထံ ပရိဏမတိ, ပရိဏတံ ဝါ ပရိပစတိ ပရိပစ္စံ ကရောတီတိ **ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမီ၊** တံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။

ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာကာရော အာစရိယေန ဝုတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာကာရော အမှေဟိ ဝိဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗ-ဘာဝတော **"တတ္ထ ယာ ဝီရိယာဓိပတေယျာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝိညေယျော။ သံခိတ္တဝသေန ပန ဌပိတံ ပါဠိံ ဝိတ္ထာရတော ဌပေဿာမိ။ ကထံ?—

> တတ္ထ ယာ ဝီရိယာဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ အယံ ဝီရိယ-သမာဓိ။ သမာဟိတေ စိတ္တေ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတာယ ပဋိ-သင်္ခါနဗလေန ဝါ ဘာဝနာဗလေန ဝါ၊ ဣဒံ ပဟာနံ။ တတ္ထ ယေ အဿာသပဿာသာ ဝိတက္ကဝိစာရာ သညာဝေဒယိတာ သရ-သင်္ကပ္ပါ၊ ဣမေ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ပုရိမကော စ ဝီရိယသမာဓိ, ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတာယ စ ပဟာနံ ဣမေ စ သင်္ခါရာ၊ တဒုဘယံ ဝီရိယသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ ဝိဝေက-နိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။
>
> တတ္ထ ယာ စိတ္တာဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ အယံ စိတ္တသမာဓိ။ သမာဟိတေ စိတ္တေ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတာယ ပဋိသင်္ခါနဗလေန ဝါ ဘာဝနာဗလေန ဝါ၊ ဣဒံ ပဟာနံ။ တတ္ထ ယေ အဿာသ-ပဿာသာ ဝိတက္ကဝိစာရာ သညာဝေဒယိတာ သရသင်္ကပ္ပါ၊ ဣမေ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ပုရိမကော စ စိတ္တသမာဓိ, ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတာယ စ ပဟာနံ ဣမေ စ သင်္ခါရာ၊ တဒုဘယံ စိတ္တသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရ-သမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိံ။

တတ္ထ ယာ ဝီမံသာဓိပတေယျာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ အယံ ဝီမံသာသမာဓိ၊ သမာဟိတေ စိတ္တေ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနတာယ ပဋိသင်္ခါနဗလေန ဝါ ဘာဝနာဗလေန ဝါ၊ ဣဒံ ပဟာနံ။ တတ္ထ ယေ အဿာသပဿာသာ ဝိတက္ကဝိစာရာ သညာဝေဒယိတာ သရသင်္ကပ္ပါ၊ ဣမေ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ပုရိမကော စ ဝီမံသာသမာဓိ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနတာယ စ ပဟာနံ ဣမေ စ သင်္ခါရာ၊ တဒုဘယံ ဝီမံသာသမာဓိပ္ပဓာနသင်္ခါရသမန္နာဂတံ ဣဒ္ဓိပါဒံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိန္တိ။

အယံ ပန ဝိသေသော—**ဝီရိယသမာဓီတိ** ဝီရိယံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပဝတ္တိတော သမာဓိ ဝါ ဝီရိယာဓိပတိနာ သမ္ပယုတ္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တော သမာဓိ ဝါ ဝီရိယသမာဓိ။ **စိတ္တသမာဓီ**တိ စိတ္တံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပဝတ္တိတော သမာဓိ ဝါ စိတ္တာဓိပတိနာ သမ္ပယုတ္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တော သမာဓိ ဝါ စိတ္တသမာဓိ။ **ဝီမံသာသမာဓီ**တိ ဝီမံသံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ပဝတ္တိတော သမာဓိ ဝါ ဝီမံသာဓိပတိနာ သမ္ပယုတ္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တော သမာဓိ ဝါ ဝီမံသာသမာဓီတိ။

သတ္တိဗလာနုရူပေနေတ္ထ သင်္ခေပဝဏ္ဏနာ ကတာ၊ ဂမ္ဘီရညာဏေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုရူပေန ဝိတ္ထာရတော ဝါ ဂမ္ဘီရတော ဝါ ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗာ။

၁၄။ "ဆန္ဒသမာဓိ ဝီရိယသမာဓိ စိတ္တသမာဓိ ဝီမံသာသမာဓီ"တိ ဝုတ္တော၊ "ဧဝံ သတိ ဝီမံသာသမာဓိယေဝ ဉာဏမူလကော ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ ဘဝေယျ၊ အညေ တယော သမာဓယော အညာဏမူလကာ အညာဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ အညာဏပရိဝတ္တိယော ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗေ သမာဓယော ဉာဏမူလကာဒယော ယေဝါတိ ဒဿေတုံ "**သဗ္ဗော သမာဓိ ဉာဏမူလကော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဗ္ဗော သမာဓီ**တိ ဆန္ဒသမာဓိ၊ ဝီရိယသမာဓိ၊ စိတ္တသမာဓိ၊ ဝီမံသာသမာဓီတိ စတုဗ္ဗိဓော သမာဓိ။ **ဉာဏမူလကော**တိ ဧကာဝဇ္ဇနဝီထိနာနာဝဇ္ဇနဝီထီသု ပဝတ္တံ ဥပစာရဉာဏမူလကော။ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**တိ အဓိဂမဉာဏံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ အဿာတိ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော။ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ**တိ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ အနုပရိဝတ္တိ အဿာတိ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ အထ ဝါ နာနာဝဇ္ဇနူပစာရဉာဏံ ဝါ ပဋိသန္ဓိဉာဏံ ဝါ မူလံ အဿာတိ **ဉာဏမူလကော**၊ ဥပစာရဉာဏံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ အဿာတိ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**၊ အပ္ပနာဉာဏံ အနုပရိဝတ္တိ အဿာတိ

ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ။ သဗ္ဗံ ဝါ ဥပစာရဉာဏံ မူလံ အဿာတိ **ဉာဏမူလကော**။ အပ္ပနာဉာဏံ ပုဗ္ဗင်္ဂမော အဿာတိ **ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော**။ အဘိညာဉာဏံ အနုပရိဝတ္တိ အဿာတိ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ**၊ အနုပရိဝတ္တနံ ဝါ **အနုပရိဝတ္တိ**၊ ဉာဏဿ အနုပရိဝတ္တိ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ**၊ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ အဿာတိ **ဉာဏာနုပရိဝတ္တီ**။ ဉာဏံ ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။

ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာတိ ယထာ ဆန္ဒသမာဓိအာဒိစတုဗ္ဗိဓသမာဓိဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန ပုရေ အတီတာသု ဇာတီသု အသင်္ချေယျေသုပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋေသု အတ္တနော ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓဿ,ပရေသံ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓဿ စ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနံ တထာ တထာဝုတ္တသမာဓိဿ အနာဂတံသဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန ပစ္ဆာ အနာဂတာသု ဇာတီသု အသင်္ချေယျေသုပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋေသု အတ္တနော ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓဿ,ပရေသံ ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓဿ စ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနန္တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ယထာ ပစ္ဆာ တထာ ပုရေ**တိ ယထာ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ စေတောပရိယဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန အနာဂတေသု သတ္တသုယေဝ ဒိဝသေသု ပရသတ္တာနံယေဝ စိတ္တဿ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ တထာ တထာဝုတ္တသမာဓိဿ ပုရေ အတီတေသု သတ္တသုယေဝ ဒိဝသေသု ပရသတ္တာနံယေဝ စိတ္တဿ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနန္တိ အတ္ထော။

ယထာ ဒိဝါ တထာ ရတ္တိန္တိ ယထာ စက္ခုမန္တာနံ သတ္တာနံ ဒိဝသဘာဂေ သူရိယာလောကေန အန္ဓကာရဿ ဝိဓံသိတတ္တာ အာပါထဂတံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ မနောဝိညာဏေနပိ သုဝိညေယျံ၊ တထာ ရတ္တိဘာဂေ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေပိ အန္ဓကာရေ ဝတ္တမာနေ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန ရူပါယတနဿ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနံ။ **ယထာ ရတ္တိံ တထာ ဒိဝါ**တိ ယထာ ရတ္တိဘာဂေ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတေပိ အန္ဓကာရေ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန ရူပါယတနဿ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ တထာ ဒိဝသဘာဂေ သုခုမဿ ရူပါယတနဿ ဝါ ကေနစိ ပါကာရာဒိနာ တိရောဟိတဿ ရူပါယတနဿ ဝါ အတိဒူရဋ္ဌာနေ ပဝတ္တဿ ရူပါယတနဿ ဝါ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနန္တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယထာ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ ဒိဝသဘာဂေ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန သုခုမဿ သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ ကေနစိ ပါကာရာဒိနာ တိရောဟိတဿ

သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ အတိဒူရဋ္ဌာနေ ပဝတ္တဿ သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနံ၊ တထာ ရတ္တိဘာဂေပိ ယထာဝုတ္တသမာဓိဿ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေန သုခုမဿ သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ ကေနစိ ပါကာရာဒိနာ တိရောဟိတဿ သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ အတိဒူရဋ္ဌာနေ ပဝတ္တဿ သဒ္ဒါယတနဿ ဝါ သုဋ္ဌု ပဋိဝိဇ္ဈနမေဝ၊ န ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈနန္တိ အယံ နယောပိ နေတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ**—

> “**ယထာ ပုရေ**တိ ယထာ သမာဓိဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝေနာ”တိအာဒိံ ဝတွာ ‘ယထာ စ ရူပါယတနေ ဝုတ္တံ၊ တထာ သမာဓိဿ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏာနုပရိဝတ္တိတာယ သဒ္ဒါယတနေ စ **နေတဗ္ဗ**”န္တိ[1]။

“ဉာဏမူလကာဒိသမာဓိနာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနုပရိဝတ္တိဘာဝါဒိသဟိတေန ကိံ ဘာဝေတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ ဝိဝဋ္ဋေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣတီ**တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ **အပရိယောနဒ္ဓေနာ**တိ နိဝရဏာဒိဝိဂမနေန။ **သမ္ဘာဝံ စိတ္တ**န္တိ ဣဒ္ဓိပါဒသမ္ပယုတ္တံ မဂ္ဂစိတ္တံ ဘာဝေတိ။ ဣဒ္ဓိပါဒသမ္ပယုတ္တေ မဂ္ဂစိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ဟိ **မဂ္ဂစိတ္တသဟဇာနိ** ကုသလာနိ သဒ္ဓိန္ဒြိယဝီရိယိန္ဒြိယသတိန္ဒြိယသမာဓိန္ဒြိယပညိန္ဒြိယဘူတာနိ **ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ**။ မဂ္ဂ**စိတ္တေ** နိရုဇ္ဈမာနေ အနုပ္ပန္နဘာဝေန **နိရုဇ္ဈန္တိ** ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ။ ဧဝံ မဂ္ဂ**ဝိညာဏဿ** နိရောဓာ ပညာ စ သတိ စ နိရုဇ္ဈတီတိ ယောဇနာ။

“ကဿ ဝိညာဏဿ နိရောဓာ နာမရူပံ နိရုဇ္ဈတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နာမရူပဉ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ နိရောဓာ နာမရူပဉ္စ နိရုဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ ဝါ “ဝိညာဏဿ နိရောဓာ ပညာ စ သတိ စာ”တိ ဝုတ္တာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဧဝံ နိရုဇ္ဈန္တီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နာမရူပဉ္စ နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရုဇ္ဈမာနံ ပန နာမရူပံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ နိရောဓာ နိရုဇ္ဈတီတိ ဒဿေတုံ “**နာမရူပဉ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နာမရူပဉ္စာ**တိ မဂ္ဂေန တဏှာအဝိဇ္ဇာဒိကေ အနုပစ္ဆိန္နေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယံ, ဘူတုပါဒါရူပဉ္စ။ **ဝိညာဏဟေတုက**န္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ဟေတု အဿ နာမရူပဿာတိ ဝိညာဏဟေတုကံ။ **ဝိညာဏပစ္စယာ နိဗ္ဗတ္တ**န္တိ ဝိညာဏေန ပစ္စယေန နိဗ္ဗတ္တံ။ **တဿာ**တိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ။ **ဟေတူ**တိ တဏှာအဝိဇ္ဇာဒိကော ကိလေသော။ **ဝိညာဏ**န္တိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ။ **အနာဟာရ**န္တိ အပစ္စယံ။ **အနဘိနန္ဒိတ**န္တိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၂-ပိဋ္ဌေ။

ကာမတဏှာဒီဟိ အနဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ **အပ္ပဋိသန္ဓိကန္တိ** ပုနဗ္ဘဝါဘိသန္ဒဟနရဟိတံ။ **တန္တိ** တာဒိသံ ဝိညာဏံ။ **အဟေတုကန္တိ** နတ္ထိ ဟေတုသင်္ခါတံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ဣမဿ နာမရူပဿာတိ အဟေတု။ **အပ္ပစ္စယန္တိ** သဟာယဝိရဟေန နတ္ထိ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဣမဿာတိ အပ္ပစ္စယံ။ ဧဝံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဿ နိရောဓာ နာမရူပဉ္စ နိရုဇ္ဈတီတိ။

“ပညာသတီနဉ္စေဝ နာမရူပဿ စ ဝုတ္တပ္ပကာရေန နိရုဇ္ဈနဘာဝေါ ကထံ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝတ္တဗ္ဗာကာရေန ပညာသတီနဉ္စေဝ နာမရူပဿ စ နိရုဇ္ဈနဘာဝဇာနနကော ဘဂဝါ ယထာနိရုဇ္ဈနဘာဝဒီပကံ “**ယမေတံ॥ပ॥ ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတီ**”တိ ဂါထာဝစနံ အာဟ။ ဘေန ဂါထာဝစနေန တုမှေဟိ မယာ ဝုတ္တော နိရုဇ္ဈနဘာဝေါ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောယေဝါတိ။ ဧတ္ထာပိ ပညာသတိနာမရူပါနံ နိရုဇ္ဈနံ အဇာနန္တေန တတ္ထ ဝါ သံသယန္တေန အဇိတေန ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ “အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ ပညာဒီနံ အနေကတ္တတ္တာ ဓမ္မတော ဝါ အနေကာဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာ”တိ ဝါ ဣစ္စေဝမာဒိပုစ္ဆာဝိစယော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော။ “သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနန္တိ ဝါ အနေကာဓိဋ္ဌာနဝိဿဇ္ဇနန္တိ ဝါ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝိဿဇ္ဇန”န္တိ ဝါ ဣစ္စေဝမာဒိဝိဿဇ္ဇနဝိစယော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော။

ဧဝံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ စေဝ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာဒိပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ စ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒဿေတွာ ပုစ္ဆာဝိစယော စေဝ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော စ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “သတ္တာဓိဋ္ဌာနဓမ္မာဓိဋ္ဌာနေသု ကေတော ဒဿိတေသု ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေသု ကထံ ပုစ္ဆာဝိစယော စေဝ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော စ အမှေဟိ ဝိညာတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သတ္တာဓိဋ္ဌာနဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆံ နီဟရိတွာ တတ္ထ ဝိစယံ ဝိဘဇန္တော “**ယေ စ သင်္ခတဓမ္မာသေ**”တိအာဒိမာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဧဝံ အနုသန္ဓိပုစ္ဆမ္ပိ ဒဿေတွာ ဟေဋ္ဌာ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာ,ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ စ ပုစ္ဆာ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒဿိတာတိ ဣဒါနိ တာ သဟ ဒဿေတုံ ‘ယေ စ သင်္ခတဓမ္မာသေ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[1]—

ဝုတ္တံ။ တဿာယံ အတ္ထော—**ဣဓ** သာသနေ **ယေ** အရဟန္တော သင်္ခတဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ **ပုထူ** ဗဟူယေဝ သတ္တ ဇနာ **သေက္ခာ** သီလာဒိသိက္ခမာနာ ဟောန္တိ၊

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၃၃-ပိဋ္ဌေ။

တေသံ အရဟန္တာနဉ္စ သေက္ခာနဉ္စ **ဣရိယံ** ပဋိပတ္တိံ **မေ** မယာ ပုဋ္ဌော နိပကော တွံ ဘဂဝါ ပဗြူဟိ မာရိသ ဣတိ အာယသ္မာ အဇိတော ပုစ္ဆန္တော အာဟာတိ။

၁၅။ တေသံ ဂါထာယံ "ကိတ္တကာနိ ပုစ္ဆိတာနိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဣမာနိ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဒတ္ထာနုရူပံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **ဣမာနိ တီဏိ ပဒါနိ ပုစ္ဆိတာနိ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ယေ စ ။ပ။ မာရိသာ"တိ ဂါထာယံ ယေ ပဉှာ ပုစ္ဆိတာ၊ တေ ပဉှာ တယော ဟောန္တိ၊ "ကိဿ ကေန ကာရဏေန တယော ဟောန္တိ"တိ ပုစ္ဆိ-တဗ္ဗတ္တာ "**ကိဿ ။ပ။ ယောဂေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခာ အရိယာ စ အသေက္ခာ အရိယာ စ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပဟာနဉ္စာတိ **သေခါသေခဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမ-ပ္ပဟာနာနိ၊** တေသံ ယောဂေါတိ **သေခါ ။ပ။ ယောဂေါ၊** တေန သေခါ ။ပ။ ယောဂေန။ **ဧဝံ** ပုစ္ဆာဝိဓိနာ **ဟိ** ယသ္မာ "ယေ စ သင်္ခတ-ဓမ္မာသေ ။ပ။ မာရိသာ"တိ ဂါထမာဟ၊ တသ္မာ တယော ပဉှာ ဟောန္တီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

"ယေ စ သင်္ခတဓမ္မာသေ"တိ ဣမိနာ အသေက္ခာနံ အရဟတ္တံ ပုစ္ဆတိ၊ "ယေ စ သေက္ခာ ပုထူ ဣဓ"တိ ဣမိနာ သေက္ခာသေက္ခာနံ သေက္ခသိက္ခနံ ပုစ္ဆတိ၊ "တေသံ မေ နိပကော ဣရိယံ၊ ပုဋ္ဌော ပဗြူဟိ မာရိသာ"တိ ဣမိနာ သေက္ခာသေက္ခာနံ ဝိပဿနာပုဗ္ဗဘာဂေ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ပုစ္ဆတိ။ "အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ ဒိဋ္ဌသံသန္ဒနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ သတ္တာဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာတိ ဝါ အနေကာ-ဓိဋ္ဌာနာ ပုစ္ဆာ"တိ ဝါ ဣစ္စေဝမာဒိပုစ္ဆာဝိစယော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော။

သတ္တဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆံ နီဟရိတွာ ပုစ္ဆာဝိစယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "တေသံ ပုစ္ဆာယံ ကတမာ ဝိဿဇ္ဇနာဂါထာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသံ ဂါထာယံ။ "ကာမေသု ။ပ။ ပရိဗ္ဗဇေ"တိ **ဝိဿဇ္ဇနာ**ဂါထာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ။ **ကာမေ-သူ**တိ ကာမိယန္တီတိ **ကာမာ၊** တေသု ကာမေသု။ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသ-ကာမေန ပဏ္ဍိတေဟိ နာဘိဂိဇ္ဈေယျ။ **မနသာ'နာဝိလော သိယာ**တိ အာဝိလ-ဘာဝကရေ ဗျာပါဒဝိတက္ကာဒယော စေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒယော စ ဓမ္မေ ပဇဟန္တော ပဏ္ဍိတော မနသာ အနာဝိလော သုပ္ပသန္နော ဘဝေယျ။ **ကုသလော သဗ္ဗဓမ္မာန**န္တိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ အနိစ္စတာဒိနာ ပရိတုလိတတ္တာ အနိစ္စ-တာဒီသု ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ကုသလော ဆေကော။ **သတော**တိ ကေသာဒီသု သရတီတိ သတော။ **ဘိက္ခူ**တိ သင်္ခတဓမ္မေ ဘယာဒိတော ဣက္ခတီတိ ဘိက္ခု။

ပရိဗ္ဗဇေတိ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဘာဝေန ကိလေသကာမဝတ္ထုကာမေ ပရိ သမန္တတော ဝဇ္ဇေယျ။

ပုဗ္ဗာဂါထာယံ "နိပကော"တိ ပဒေန ပသံသိတေန ဘဂဝတာ ဝိဿဇ္ဇနာဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တဿ ဘဂဝတော ယေန အနာဝရဏဉာဏေန ဥက္ကံသဂတေန ပက္ကဘာဝေါ ဒဿိတော၊ တံ အနာဝရဏဉာဏံ တာဝ ကာယကမ္မာဒိဘေဒေဟိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော "**ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မ**"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနာဝရဏဉာဏေန ဇာနိတွာ ကတံ သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **အတီတေ အံသေ**တိ အတီတဘာဝေ သပရသန္တာနိကေ ကောဋ္ဌာသေ အညာဏေန အပ္ပဋိဟတံ ဘဂဝတော ဉာဏဒဿနံ။ **အနာဂတေ အံသေ**တိ အနာဂတဘာဝေ သပရသန္တာနိကေ ကောဋ္ဌာသေ။ **ပစ္စုပ္ပန္နေ အံသေ**တိ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဘာဝေ သပရသန္တာနိကေ ကောဋ္ဌာသေ။

"ဉာဏဒဿနဿ ကတရသ္မိံ ပဋိဃာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆံ ဌပေတွာ ပဋိဃာတဝိသယံ ဒဿေတုံ "**ကော စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ "ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေ သပရသန္တာနိကေ ကောဋ္ဌာသေ အညေသမ္ပိ ဉာဏဒဿနံ ဘဝေယျ၊ တဒနုသာရေန အတီတာနာဂတကောဋ္ဌာသေသုပိ ကတရသ္မိံ အညေသံ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတော ဘဝေယျာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆံ ဌပေတွာ ပဋိဃာတဝိသယံ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**ကော စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကော စာ**တိ ကွ ကတရသ္မိံ သမယေ အညေသံ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတော ဘဝေယျာတိ ပုစ္ဆာ။

အနိစ္စေ, ဒုက္ခေ, အနတ္တနိယေ စ အညေသံ အညာဏံ ယံ အဒဿနံ အတ္ထိ၊ အညာဏာဒဿနသင်္ခါတော သဘာဝေါ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတော ဘဝတိ၊ န သပရသန္တာနိကဒဿနမတ္တပဋိဃာတော။ ဧတေန အနိစ္စတော လက္ခဏတ္တယေ ပဝတ္တဿ ဉာဏဒဿနဿ အညေသံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ, ဘဂဝတော စ ဉာဏဒဿနဿ အညေဟိ အသာဓာရဏတံ ဒဿေတိ။ ဘဂဝတော ဟိ လက္ခဏတ္တယဝိဘာဝနေန ဝေနေယျာ စတုသစ္စပ္ပဋိဝေဓံ လဘန္တိ။ "ဘဂဝတော ဉာဏဒဿနပဋိဃာတာဘာဝေန အညေသဉ္စ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတဘာဝေါ ကတမာယ ဥပမာယ အမှာကံ ပါကဋော"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော ဥပမာယ ပါကဋံ ကာတုံ "**ယထာ ဣဓ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣဓ** သတ္တလောကေ စက္ခုမာ **ပုရိသော** အာကာသေ တာရကာနိ **ပဿေယျ**၊

ဂဏနသင်္ကေတေန “ဧတ္တကာနီ”တိ နော စ ဇာနေယျ ယထာ၊ ဧဝံ အညေသံ ဉာဏဒဿနဿ ပဋိဃာတော **အယံ** အညာဏဒဿနသဘာဝေါ ဘဝတိ။

ဘဂဝတော ပန တထာ အဘာဝတော ကေနစိ အညာဏေန အဒဿ-နေန အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏဒဿနံ ဘဝတီတိ အဓိပ္ပာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “ဘဂဝတော ဉာဏဒဿနဿ အပ္ပဋိဟတဘာဝေါ ကသ္မာ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အနာဝရဏဉာဏဒဿနာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော**”တိ ဝုတ္တံ။ “နေပကဿ။ ပ။ ဘဂဝတော အနာဝရဏဉာဏံ ကာယကမ္မာဒိဘေဒေဟိ အာစရိယေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ ပစ္ဆာ ဂါထာယ ‘ဣရိယ’န္တိ ပဒေန ပုစ္ဆိတာ သေက္ခာသေက္ခပဋိပဒါ ကထံ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ သေက္ခာသေက္ခပဋိပဒံ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ သေခေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇနေ။ **သေခေနာ**တိ သိက္ခနသီလေန ပုဂ္ဂလေန ရဇနီ-ယေသု ရူပါရမ္မဏာဒီသု ဓမ္မေသု ဂေဓာ စိတ္တံ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ပရိယုဋ္ဌာနီယေသု အာဃာတဝတ္ထူသု ဒေါသာ စိတ္တံ ရက္ခိတဗ္ဗံ။

“တေသု ဂေဓဒေါသေသု ကတမံ နိဝါရေန္တော ဘဂဝါ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ ကတမံ ပဒမာဟာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယာ ဣစ္ဆာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ဂေဓဒေါသေသု။ **ဣစ္ဆာ**တိ ရာဂိစ္ဆာ။ **မုစ္ဆာ**တိ လောဘမောဟ-သဟဂတမောဟမုစ္ဆာ။ **ပတ္ထနာ**တိ ရာဂပတ္ထနာ။ **ပိယာယနာ**တိ တဏှာပိ-ယာယနာဝ၊ န မေတ္တာပိယာယနာ။ **ကိဠနာ**တိ ဂေဓကိဠနာ။ ဧတာနိ ဟိ ဂေဓပရိယာယဝစနာနိ။ **တံ** ဂေဓသင်္ခါတံ ဣစ္ဆာဒိကံ နိဝါရေန္တော ဘဂဝါ “ကာမေသု နာဘိဂိဇ္ဈေယျာ”တိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ ပကာရေန အာဟ။

ပရိယုဋ္ဌာနဝိဃာတံ ဒေါသံ နိဝါရေန္တော ဘဂဝါ “မနသာ’နာဝိလော သိယာ”တိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ ပကာရေန အာဟာတိ ယောဇနာ။ ဂေဓဒေါသာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ နိဝါရေန္တော ဘဂဝါ ဒွေ ပဒါနိ အာဟာတိ ဝုတ္တံ၊ “တံ ကေန အတ္ထေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တထာ ဟိ သေခေါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရဇနီယေသု **အဘိဂိဇ္ဈန္တော** သေခေါ အနုပ္ပန္နံ လောဘပဓာနံ **ကိလေသဉ္စ** ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသဉ္စ **ဖာတိံ** အဘိဝဍ္ဎနံ ကရောတိ၊ ပရိယုဋ္ဌာနီယေသု အာဝိလော သေခေါ အနုပ္ပန္နံ ဒေါသပဓာနံ ကိလေသဉ္စ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသဉ္စ **ဖာတိံ** ဝဍ္ဎနံ ကရောတိ၊ ဣတိ ဣမိနာ ပဋိက္ခေပအတ္ထေန **တံ** မမ ဝစနံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

"ကိံ ပန အနဘိဂိဇ္ဈန္တော, အနာဝိလော စ သေက္ခော အဂေဓဝေါဒါနိဝါရဏမေဝ ကရောတိ, ဥဒါဟု ဥတ္တရိပိ ပဋိပဒံ ပူရေတီ''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဥတ္တရိပိ ပဋိပဒံ ပူရေတိယေဝါတိ ဒဿေန္တော **"ယော ပန အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ"**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ**တိ နတ္ထိ အာဝိလကရာ သင်္ကပ္ပါ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပါ ဧတဿာတိ အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ၊ ဣစ္ဆာဒိဂေဓဿ အဘာဝေန **အနဘိဂိဇ္ဈန္တော ဝါယမတိ** ကုသလဝါယာမံ ပဝတ္တေတိ။ "ကထံ ဝါယမတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"သော အနုပ္ပန္နာန"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သော**တိ ဥပရိဘာဝနာမဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇမာနော သေက္ခော။ **အနုပ္ပန္နာန**န္တိအာဒီနံ အတ္ထော သက္ကာ အဋ္ဌကထာဝစနေနေဝ[၁] ဇာနိတုန္တိ န ဝိဘတ္တော။

၁၆။ **ယေနာ**တိ အသုဘာဒီနံ အနုဿရဏလက္ခဏေန ဣန္ဒြိယေန တဏှာမယိတဝတ္ထူသု ကာမတဏှာယ သဟဇာတံ **ဝိတက္ကံ** ဝါရေတိ၊ **ဣဒံ** အသုဘာဒိအနုဿရဏလက္ခဏံ ဣန္ဒြိယံ **သတိန္ဒြိယံ**။ **ယေန** မဟဂ္ဂတဘာဝပ္ပတ္တေန အဝိက္ခေပေန **ဗျာပါဒဝိတက္ကံ** ဝါရေတိ၊ **ဣဒံ** အဝိက္ခေပသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ **သမာဓိန္ဒြိယံ**။ **ယေန** သမ္မပ္ပဓာနေန **ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ** ဝါရေတိ၊ **ဣဒံ** သမ္မပ္ပဓာနသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ **ဝီရိယိန္ဒြိယံ**။ **ယေန** သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန ဣန္ဒြိယေန ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေ။ ပ။ နာဓိဝါသေတိ၊ **ဣဒံ** သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ **ပညိန္ဒြိယံ**။ ဣမေသု စတူသု ဣန္ဒြိယေသု သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ယာ သဒ္ဒဟနာ ဩကပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အနာဝိလဘာဝတော **ဣဒံ** သဒ္ဒဟနသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ **သဒ္ဓိန္ဒြိယံ**။ ဣမာနိ သေက္ခဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။

ကေသ္မိံယေဝ ဝိသယေ ဇေဋ္ဌကဘာဝံ န ပါပုဏေယျုံ၊ အတ္တနော ဝိသယေ ဇေဋ္ဌကဘာဝံ ပါပုဏိတုံ အရဟန္တိ၊ "ကတမံ ဣန္ဒြိယံ ကတ္ထ ဝိသယေ ဇေဋ္ဌကဘာဝံ ပတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော ဣဒံ ဣန္ဒြိယံ ဣမသ္မိံ ဝိသယေ ပဝတ္တန္တိ ဒဿေန္တော **"တတ္ထ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗ"**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ဘေသု ဣန္ဒြိယေသု စတူသု သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဇေဋ္ဌကဘာဝံ ပဝတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ "ကိံ နု သေက္ခော ပညိန္ဒြိယေဝ အပ္ပမတ္တော'တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တော ဟောမိတော, ဥဒါဟု သဗ္ဗေဟိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗေဟိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယပမုခေဟိ ဝုတ္တော ဟောမိတော ဟောတီတိ ဒဿေတုံ **"ဧဝံ သေခေါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝံ** ပဉ္စိန္ဒြိယာနံ နိဗ္ဗတ္တိဒဿနေန **သေခေါ**

၁-နေတ္တိ-မှ ၇၅-ပိဋ္ဌေ၊

ပုဂ္ဂလော သမ္ဘေဟိ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ အပ္ပမတ္တောတိ ဘဂဝတာ **ဝုတ္တော** ထောမိတော အနာဝိလတာယ မနသာတိ ယောဇနာ။ "သေက္ခဿ အနာဝိလတာ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ ဘဂဝါ မနသာ'နာဝိလော သိယာ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတာ "မနသာ'နာဝိလော သိယာ"တိ ဝုတ္တတ္တာ သေက္ခဿ အနာဝိလတာ တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗာတိ။

၁၇။ သေက္ခဿ မတ္တကပ္ပတ္တာ ပဋိပဒါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကထံ အသေက္ခဿ မတ္တကပ္ပတ္တာ ပဋိပဒါ ဉာတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ အသေက္ခဿ မတ္တကပ္ပတ္တံ ပဋိပဒံ ဝိဘဇိတ္វာ ဒဿေတုံ "**ကုသလော သဗ္ဗဓမ္မာန**"န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သဗ္ဗဓမ္မာန**န္တိ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု မတ္တကပ္ပတ္တာယ ပဋိပဒါယ အသေက္ခော **ကုသလော** ဆေကတရောတိ ဘဂဝတာ **ဝုတ္တော** ထောမိတော အနာဝိလတာယ မနသာတိ။ အသေက္ခဿ သဗ္ဗဓမ္မေသု ယံ ကောသလ္လံ ဒဿေတုကာမော၊ တဿ ကောသလ္လဿ ဝိသယဘူတေ သဗ္ဗဓမ္မေ တာဝ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဝိဘဇိတ္វာ ဒဿေတုံ "**လောကော နာမ**"တိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ "**သဗ္ဗဓမ္မာန**"န္တိ ဣမိနာ ဝုတ္တဓမ္မသင်္ခါတော လောကော နာမ ကိလေသလောကော, ဘဝလောကော, ဣန္ဒြိယလောကောတိ တိဝိဓော ဟောတီတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ ပရိတ္တဓမ္မဋ္ဌော ကိလေသဇနနဋ္ဌေန ကိလေသော, ကုသလာဒိပဝတ္တနဋ္ဌေန လောကော စာတိ **ကိလေသလောကော**။ မဟဂ္ဂတဓမ္မဋ္ဌော ဘဝနဋ္ဌေန ဘဝေါ, ဝုတ္တနယေန လောကော စာတိ **ဘဝလောကော**။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဓမ္မဋ္ဌော အာဓိပစ္စဋ္ဌယောဂဝသေန ဣန္ဒြိယဘူတော ဟုတ္ဝာ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိပဝတ္တနဋ္ဌေန လောကော စာတိ **ဣန္ဒြိယလောကော**။

"တီသု လောကေသု ကတမေန ကတမော သမုဒါဂစ္ဆတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယာနိ ကော နိဗ္ဗတ္တေတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**သော ဣန္ဒြိယာနိ နိဗ္ဗတ္တေတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သော**တိ ယော ပုဂ္ဂလော ကိလေသလောကသင်္ခါတေ ပရိတ္တဓမ္မေ, **ဘဝလောကသင်္ခါတေ** မဟဂ္ဂတဓမ္မေ စ တံတံသမ္ပာဒနဝသေန ဌိတော၊ သော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ အတ္တသန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တေတိ။

"ဣန္ဒြိယေသု အတ္တသန္တာနေသု ပုနပ္ပုနံ နိဗ္ဗတ္တာပနဝသေန ဝဍ္ဎာပိယမာနေသု ကာ ပညာ ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဣန္ဒြိယေသူ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နေယျဿာ**တိ အဘိညေယျဿ။ **ပရိညာ**တိ ရူပါရူပဓမ္မေ သလက္ခဏတော,

ပစ္စယတော စ ပရိဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပဝတ္တပညာ။ “သာ ပရိညာ ကတိဝိဓေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သာ ဒုဝိဓေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သာ ပရိညာ ဒဿနပရိညာယ စ ဘာဝနာပရိညာယ စ ဒုဝိဓေန ဝိညူဟိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ။ **ဒဿနပရိညာယာ**တိ စ ဒဿနမဂ္ဂပညာဇနိကာယ ဉာတပရိညာယာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ တေန **အဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ “ဒဿနပရိညာတိ ဉာတပရိညာ”တိ[1]။ **ဘာဝနာပရိညာယာ**တိ ဘာဝနာမဂ္ဂပညာဇနိကာယ တီရဏပရိညာယ သဒ္ဓိံ ပဟာနပရိညာယာတိ အတ္ထော။

“သာ ဒုဝိဓေနာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော အတ္ထော အတိသင်္ခေပေါ န သက္ကာ ဝိညာတုံ၊ ဝိတ္ထာရေတွာ ကထေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယဒါ ဟီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယဒါ**တိ ဗလဝဝိပဿနုပ္ပဇ္ဇနကာလေ။ **သေခေါ**တိ သိက္ခနသီလတာယ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော စေဝ သောတာပန္နာဒိကော စ။ **ဩ ယျန္တိ** ဉာတဗ္ဗံ ရူပါဒိကံ သင်္ခါရံ။ **ပရိဇာနာတီ**တိ ပရိဂ္ဂဟာဒိဉာဏေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဇာနာတိ နိဗ္ဗိဒါဉာဏသဟဂတေန။ **တဿာ**တိ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ စေဝ သောတာပန္နာဒိကဿ စ။ **ဒွေ ဓမ္မာ**တိ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ ဗလဝဝိပဿနာဓမ္မော စေဝ သောတာပန္နာဒိကဿ စ ဗလဝဝိပဿနာဓမ္မော စ။ ယထာက္ကမံ **ဒဿနကောသလ္လံ** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏဉ္စ **ဘာဝနာကောသလ္လံ** သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒိကဉ္စ သင်္ခါတေ ပဝတ္တာပနဝသေန ဂစ္ဆန္တိ။

“ပုစ္ဆ ယံ ဉာဏံ ‘နေယျဿ ပရိညာ’တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဉာဏံ ကတိဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တံ ဉာဏံ ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ပ။ သစ္ဆိကိရိယာ**”တိ ဝုတ္တံ။ “တာသု ဝိပဿနာဘေဒေန ဘိန္နာသု ပဉ္စသု အဘိညာဒီသု ကတမာ အဘိညာ, ကတမာ ပရိညာ, ကတမံ ပဟာနံ, ကတမာ ဘာဝနာ, ကတမာ သစ္ဆိကိရိယာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ အဘိညာဒီသု။ **ယံ ဓမ္မာနံ သလက္ခဏေ ဉာဏန္တိ** ရူပဓမ္မာနံ ကက္ခဠာဒိသလက္ခဏေ, အရူပဓမ္မာနံ ဖုသနာဒိသလက္ခဏေ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဝတ္တံ ယံ ဉာဏံ ဟေတုဖလဇာနနဟေတုဇာနနသင်္ခါတာ **ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ** စေဝ ဟေတုဖလဇာနနသင်္ခါတာ **အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ** စ ဘဝတိ။ **အယံ** သလက္ခဏေန သဒ္ဓိံ ဟေတုဖလဇာနနာ ပညာ **အဘိညာ** နာမ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝေန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ အဘိညာညာဏေန **အဘိဇာနိတွာ**။ **ယာ ပရိဇာန-နာ**တိအာဒီသု "ဣဒံ အနဝဇ္ဇံ **ကုသလံ**၊ ဣဒံ သာဝဇ္ဇံ **အကုသလံ**၊ ဣဒံ အကုသလ-ဝိပါကဇနကံ **သာဝဇ္ဇံ**၊ ဣဒံ ကုသလဝိပါကဇနကံ **အနဝဇ္ဇံ**၊ ဣဒံ သံကိလိဋ္ဌံ **ကဏှံ**၊ ဣဒံ အသံကိလိဋ္ဌံ **သုက္ကံ**၊ ဣဒံ ကုသလံ အနဝဇ္ဇာဒိကံ **သေဝိတဗ္ဗံ**၊ ဣဒံ အကုသလံ သာဝဇ္ဇာဒိကံ **န သေဝိတဗ္ဗံ**"န္တိ ဧဝံ အနိစ္စာဒိတော ကလာပသမ္မသနာဒိဝသေန ဂဟိတာ သမ္မသိတာ ဣ**မေ** ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ သင်္ခတ**ဓမ္မာ ဣဒံ** ဥဒယဗ္ဗယညာဏာဒိဖလံ အာနိသံသံ အနုက္ကမေန နိဗ္ဗတ္တာပေန္တိ။ တန္နိဗ္ဗတ္တ-ဝိပဿနာယ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဥပစာရံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ **ဧဝံ** အနုက္ကမေန ဂဟိတာနံ ပဝတ္တိတာနံ **တေသံ** ဥဒယဗ္ဗယညာဏာဒီနံ **အယံ** သစ္စာနုဗောဓပဋိဝေဓော **အဂ္ဂော**တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ယာ ပရိဇာနနာ ပဝတ္တာ၊ သာ **အယံ** ပရိဇာနနာ **ပရိညာ** နာမာတိ ယောဇေတွာ, **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ပရိညာပညာယ **ပရိဇာနိတွာ** ပဟာတဗ္ဗာ, ဘာဝေတဗ္ဗာ, သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ စ တယော ဓမ္မာ အဝသိဋ္ဌာ ဘဝန္တိ။ "ယေ အကုသလာ၊ တေ ပဟာတဗ္ဗာ"တိ ယာ ပရိဇာနနာ ပညာ ပဝတ္တာ၊ ဣဒံ ပဟာနံ ပဟာနညာဏံ။ "ယေ ကုသလာ၊ တေ ဘာဝေ-တဗ္ဗာ"တိ ယာ ပရိဇာနနာ ပညာ ပဝတ္တာ၊ သာ ဘာဝနာပညာ။ "ယံ အသင်္ခတံ၊ ဣဒံ သစ္ဆိကိရိယ"န္တိ ယာ ပရိဇာနနာ ပညာ ပဝတ္တာ၊ သာ သစ္ဆိကိရိယာ-ပညာတိ ယောဇေတွာ အဋ္ဌကထာဝိပ္ပါယေန အဝိရုဇ္ဈော အတ္ထော ဂဟေ-တဗ္ဗော။

အဘိညာဒယော ပဉ္စဝိဓာ ပညာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "တာဟိ ပရိညာဟိ ဇာနန္တော ပုဂ္ဂလော 'ကိ'န္တိ ဝုစ္စတိ ထောမိ-ယတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယော စေ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယော** ပုဂ္ဂလော **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဇာနာတိ၊ **အယံ** ဇာနန္တော ပုဂ္ဂလော ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ကုသလတ္တာ ဆေကတ္တာ "အတ္ထကုသလော"တိ **ဝုစ္စတိ** ထောမိယတိ၊ ပစ္စယ-ဓမ္မေသု ကုသလတ္တာ "**ဓမ္မကုသလော**"တိ စ စတုန္နံ ကေတ္တာဒီနံ နယာနံ ယုတ္တတာယ ကောဝိဒတ္တာ "**ကလျာဏတာကုသလော**"တိ စ ဖလသမာ-ပတ္တိသု ကောဝိဒတ္တာ "**ဖလတာကုသလော**"တိ စ ဝဍ္ဎိသု ကောဝိဒတ္တာ "**အာယကုသလော**"တိ စ အဝဍ္ဎိသု ကောဝိဒတ္တာ "**အပါယကုသလော**"တိ စ အစ္စာယိကေ ကိစ္စေ ဝါ ဘယေ ဝါ ဥပ္ပန္နေ သတိ တဿ ကိစ္စဿ, ဘယဿ ဝါ တိကိစ္ဆနသမတ္ထေ ဌာနုပ္ပတ္တိယကာရဏေ ကောဝိဒတ္တာ "**ဥပါယ-ကုသလော**"တိ စ မဟန္တေသု အဘိက္ကမာဒီသု သတိသမ္ပဇညာယ သမန္နတ္တာ "**မဟတာ ကောသလ္လေန သမန္နာဂတော**"တိ စ **ဝုစ္စတိ** ထောမိယတိ။

“တဿ အသေက္ခဿ အတ္တာဒီသု ကုသလဘာဝေါ ကထံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ကုသလော သဗ္ဗဓမ္မာန”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

“ကုသလော သဗ္ဗဓမ္မာန”န္တိ ပဒဿ အတ္ထော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ ပဒဿ အတ္ထော ကထံ အမှေဟိ ဝိတ္ထာရတော ဝိညာတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ “ကသ္မာ ပဝတ္တေန္တော သတိသဟိတေန ဉာဏေန သမန္နာဂတော သတော ကိမတ္ထံ ပရိဗ္ဗဇေ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ဣမေသု ပဝတ္တေန္တော သတိသဟိတဉာဏေန သမန္နာဂတော သတော ဣမမတ္ထံ ပရိဗ္ဗဇေ”တိ နိယမေတွာ ဒဿေန္တော “**သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ ယော အဘိက္ကမာဒီသု ပဝတ္တေန္တော သတိသဟိတဉာဏေန သမန္နာဂတော သတော အသေက္ခဘိက္ခု၊ တေန အသေက္ခဘိက္ခုနာ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခတ္တာ အညပယောဇနာဘာဝတော **ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ** အဘိက္ကန္တေ။ပ။ တုဏှီဘာဝေန **သတေန** သတိသဟိတေန **သမ္ပဇာနေန** ဉာဏေန **ဝိဟာတဗ္ဗံ** စတုဣရိယာပထပဋိဝတ္တနသင်္ခါတံ ဝိဟရဏံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။

“ယာ သေက္ခာသေက္ခပဋိပဒါ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဣမာ သေက္ခာသေက္ခပဋိပဒါ သင်္ခေပတော ကတိဝိဓာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမာ ပဋိပဒါသင်္ခါတာ စရိယာ သင်္ခေပတော ပုဂ္ဂလဝသေန ဒွေတိ ဒဿေတုံ “**ဣမာ ဒွေ စရိယာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယာ စရိယာ ဘာဝေတဗ္ဗကုသလာဒိဘေဒေန ဝါ အတ္တကောသလ္လာဒိဘေဒေန ဝါ အဘိက္ကမာဒီသု သတိသမ္ပဇညာဘေဒေန ဝါ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဣမာ စရိယာ ဒွေတိ ဘဂဝတာ **အနုညာတာ** အနုဇာနနဝသေန ဒေသိတာ၊ **ဝိသုဒ္ဓါနံ** အရဟန္တာနံ **ဧကာ** စရိယာ, **ဝိသုဇ္ဈန္တာနံ** သေက္ခာနံ **ဧကာ** စရိယာတိ ပုဂ္ဂလဝသေန ဒွေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

“အသေက္ခောယေဝ ကသ္မာ ‘သတော အဘိက္ကမတိ’တိအာဒိနာ ဝုစ္စတိ ထောမီယတိ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနောပိ ‘သတော အဘိက္ကမတိ’တိအာဒိနာ ဝုစ္စတိ ထောမီယတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ကတကိစ္စာနိ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အရဟတော ဣန္ဒြိယာနိ ကတကိစ္စာနိ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ကတကိစ္စတ္တာ ယံ ပုဋ္ဌံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ စတုဗ္ဗိဓံ ဒုက္ခဿ ပရိညာဘိသမယေန ဗောဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ပ။ နိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာဘိသမယေန ဗောဇ္ဈိတဗ္ဗံ ဘဝေ။ **စတုဗ္ဗိဓံ ဣဒံ ဗောဇ္ဈံ** ဗောဇ္ဈိတဗ္ဗံ **ယော** အသေက္ခော သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တတ္တာ **ဧဝံ** ပရိညာဘိသမယာဒိနာ **ဇာနာတိ**၊

အယံ အသေက္ခော နိပ္ပရိယာယေန “ရာဂဿ ခယာယ, ဒေါသဿ ခယာယ, မောဟဿ ခယာယ သတော အဘိက္ကမတိ၊ သတော ပဋိက္ကမတိ”တိ **ဝုစ္စတိ** ယောဇီယတိ။ သေက္ခောပိ ယထာဝုတ္တံ **ဓောန္တံ** ဓောဗ္ဗိတဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိညာ- ဘိသမယာဒိနာ **ဇာနာတိ၊** တသ္မာ “သတော ။ပ။ မောဟဿာ”တိ **ဝုစ္စတိ** ယောဇီယတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “**ကေ ဝိသုဒ္ဓိကာ? သေက္ခာ**”တိ။

“ကသ္မာ သေက္ခာသေက္ခာနံ သတိသမ္ပဇညေန အဘိက္ကမနာဒိဘာဝေါ, ရာဂါဒီနဉ္စ ခယဘာဝေါ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ “**တေနာဟ ဘဂဝါ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ**”တိ။ “ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမ”န္တိအာဒိနာ[၁] မနာပိကေသု ကာမေသု နာဘိဂိဇ္ဈနဘာဝေါ, အမနာပိကေသု ကာမေသု မနသာ အနာဝိလဘာဝေါ, သဗ္ဗဓမ္မေသု ကုသလ- ဘာဝေါ, သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတဿ ပရိဗ္ဗဇနဘာဝေါ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သော နာဘိဂိဇ္ဈနဘာဝါဒိကော ကသ္မာ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ “**တေနာဟ ကာမေသု ။ပ။ ပရိဗ္ဗဇေ**”တိ။ ဣမိဿာ ဂါထာယပိ ပုဗ္ဗာပရိယဿနုပိစယော ပုဗ္ဗေ ကောမိဋ္ဌာနာဒိမ္ဟာမိဋ္ဌာနာဒိဝသေန ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေ အဇ္ဈတ္တသုတ္တံ နိဟရိတွာ ပုဗ္ဗာပရိယသန္ဓိဝိစယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော သုတ္တန္တရေသု ပုဗ္ဗာပရိယသန္ဓိဝိစယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အဇ္ဈတ္တသုတ္တေ ပုဗ္ဗာပရိယသန္ဓိဝိစယ- နယာနုသာရေန သုတ္တန္တရေသုပိ ပုဗ္ဗာပရိယသန္ဓိ နိဟရိတွာ ပုဗ္ဗာပရိယ- ဝိသန္ဓိဝိစယော ယောဇေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ “**ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိ- တဗ္ဗ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဧတ္ထာဝတာ စ မဟာထေရော ဝိစယဟာရံ ဝိဘဇန္တော အဇ္ဈတ္တသုတ္တဝသေန ပုဗ္ဗာပရိယံ, ဝိဿဇ္ဇနဝိစယဉ္စ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သုတ္တန္တရေသုပိ ပုဗ္ဗာပရိယဿဇ္ဇနဝိစယာနံ နယံ ဒဿေန္တော ‘ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ’န္တိ အာဟာ”တိ[၂]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝ**န္တိ အဇ္ဈတ္တသုတ္တေ[၃] ဝုတ္တပုဗ္ဗာပရိယာနုသာရေန ပုဗ္ဗာဝသေန ပဝတ္တသုတ္တံ နိဟရိတွာ ပုဗ္ဗာပရိယော ဝိဘဇေတဗ္ဗော၊ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တသုတ္တေ[၄] ဝုတ္တဝိဿဇ္ဇနဝိစယာနုသာရေန သုတ္တန္တရေသုပိ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တသုတ္တံ နိဟရိတွာ ဝိဿဇ္ဇနဝိစယော ဝိဘဇေတဗ္ဗော။

၁-ခု ၁၀-၁၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၆၊ ၂၄-ပိဋ္ဌေသု။

ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနဝိစယာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမော သုတ္တအနုဂီတိဝိစယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သုတ္တဿ စ အနုဂီတိ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သုတ္တဿာ**တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ သုတ္တဿ။ **အနုဂီတီ**တိ သုတ္တဿ ဒေသနာသင်္ခါတာ အနုဂီတိ။ **အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ သမာနေတဗ္ဗာ**တိ တဿာ အနုဂီတိယာ အတ္ထတော, ဗျဉ္ဇနတော စ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေန သမာနာ သဒိသီ ကာတဗ္ဗာ၊ တဿံ ဝါ သံဝဏ္ဏိယမာနသုတ္တေ အနုဂီတိ သုတ္တတ္ထတော, ဗျဉ္ဇနတော စ သမာနေတဗ္ဗာ။ “အတ္ထတော အသမာနေ ကော နာမ ဒေါသော အာပဇ္ဇေယျာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အတ္ထာပဂတံ ဟိ ဗျဉ္ဇနံ သမ္ဖပ္ပလာပံ ဘဝတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “အတ္ထတော အသမာနော ဒေါသော ဝုတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ဗျဉ္ဇနတော အသမာနေ ပန ကော နာမ ဒေါသော အာပဇ္ဇတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဘဝတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ **တသ္မာ** သဒေါသတ္တာ အနုဂီတိယာ ဝါ သုတ္တေန အတ္ထ-ဗျဉ္ဇနူပေတံ သင်္ဂါယိတဗ္ဗံ။

အနုဂီတိဝိစယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော သုတ္တဿ ဝိစယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သုတ္တဥ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သုတ္တဥ္စာ**တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌသုတ္တဥ္စ။ “**ဣဒံ** နိဒ္ဒိဋ္ဌသုတ္တံ နာမ **ဘဂဝတာ** ဝုတ္တံ **အာဟစ္စဝစနံ** ကိံ, ဥဒါဟု သင်္ဂါယန္တေဟိ ဝုတ္တံ **အနုသန္ဓိဝစနံ** ကိ”န္တိ ပဝိစိနိတဗ္ဗံ၊ “**ဣဒံ** နိဒ္ဒိဋ္ဌသုတ္တံ **နီတတ္ထံ** ကိံ, ဥဒါဟု **နေယျတ္ထံ** ကိ”န္တိ ပဝိစိနိတဗ္ဗံ၊ “ဣဒံ နိဒ္ဒိဋ္ဌသုတ္တံ **သံကိလေသဘာဂိယံ** ကိံ, ဥဒါဟု **ဝါသနာ-ဘာဂိယံ** ကိ”န္တိ ပဝိစိနိတဗ္ဗံ၊ “**ဣဒံ** နိဒ္ဒိဋ္ဌသုတ္တံ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ** ကိံ, ဥဒါဟု **အသေက္ခဘာဂိယံ** ကိ”န္တိ ပဝိစိနိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဝိစိနိတွာ ယဒိ အာဟစ္စဝစနံ ဘဝေ၊ ဧဝံ သတိ “အာဟစ္စဝစန”န္တိ နိဒ္ဒိသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယဒိ အသေက္ခသုတ္တံ ဘဝေ၊ ဧဝံ သတိ “အသေက္ခသုတ္တ”န္တိ နိဒ္ဒိသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဉာတန္တိ အတ္ထော။

“သုတ္တံ ပဝိစိနိတွာ သုတ္တဿ အတ္ထဘူတာနိ သစ္စာနိ သန္ဒာနိ နိဒ္ဒိသိတွာ ကတ္ထ ပဒေသေ ပဿိတဗ္ဗာနီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆံ ဌပေတွာ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ ပဿိတဗ္ဗာနီတိ ဒဿေတုံ “**ကုဟိံ ဣမဿ သုတ္တဿ သစ္စာနိ**။ပ။ **ပရိယေသိတဗ္ဗာနိ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣမဿ သုတ္တဿာ**တိ ယံ သုတ္တံ ဝိစိနိတံ နိဒ္ဒိသိတံ၊ ဣမဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စဝိနိမုတ္တဿ သုတ္တတ္ထဿ အဘာဝတော **သစ္စာနိ သန္ဒာနိ** တဿေဝ သုတ္တဿ **အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေ** ပဿိတဗ္ဗာ-နီတိ အတ္ထော။

ယထာဝုတ္တံ သုတ္တဝိစယံ နိဂမေန္တော “**ဧဝံ သုတ္တံ ပဝိစေတဗ္ဗ**”န္တိ အာဟ။ “န ယထာဝုတ္တပုစ္ဆာဒိနံ ပဝိစေတဗ္ဗဘာဝေါ အမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တေနာဟ။ပ။ အနုဂီတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** ယထာဝုတ္တပုစ္ဆာဒိနံ ဝိစေတဗ္ဗဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော “ယံ ပုစ္ဆိတဉ္စ။ပ။ အနုဂီတီ”တိအာဒိကံ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန ဝိစေတဗ္ဗဘာဝေါ တုမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ယထာဝုတ္တပ္ပကာရော စ ဝိစယော ဟာရော ပရိပုဏ္ဏော ကိံ, ဥဒါဟု အညောပိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော ယောဇေတဗ္ဗော အတ္ထိ ကိ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ဝိစယော ဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာဝိစယဝိဿဇ္ဇနဝိစယပုဗ္ဗာပရဝိစယအနုဂီတိဝိစယသုတ္တဝိစယာ သရူပတော ဝိဘတ္တာ၊ တေဟိ အဝသေသော အဿာဒါဒိဝိစယောပိ ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ **ယုတ္တော** ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၃-ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၁၈။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေန ပဒပဒတ္ထော ဝိစိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဝိစယဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဟာရေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ယုတ္တိဟာရော** ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါတိ ပုစ္ဆိ။ “သဗ္ဗေသံ ဟာရာန”န္တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနော “အယံ ယုတ္တိဟာရော”တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဝိညေယျော။ တေန ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရောတိအာဒိ ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ[၁]။ အယံ ယုတ္တိဟာရော **ကိံ** နာမ သုတ္တတ္ထံ ယုတ္တာယုတ္တိဝသေန **ယောဇယတီ**တိ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၈၀-ပိဋ္ဌေ။

သုတ္တတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ သုတ္တတ္ထော ပန ဒုဝိဓော အတထာကာရေန ဂယှမာနော, တထာကာရေန ဂယှမာနော အတ္ထောတိ။ တတ္ထ အတထာကာရေန ဂယှမာနော၀ အတ္ထော ယာထာဝတော ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏေန ယောဇေတဗ္ဗော၊ ဣတရော ပန ဘူတကထနမတ္တေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပနာယံ ယုတ္တိဂဝေသနာ နာမ သံဝဏ္ဏနာ မဟာပဒေသေဟိ ဝိနာ န သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ ယုတ္တိဟာရံ ဝိဘဇန္တော တဿ ယုတ္တိဟာရဿ လက္ခဏံ ပဌမံ ဥပဒိသိတုံ “**စတ္တာရော မဟာပဒေသာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မဟာပဒေသာ**တိ မဟန္တေ ဗုဒ္ဓါဒယော အပဒိသိတွာ ဝုတ္တာနိ ကာရဏာနိ, မဟန္တာနိ ဝါ ဓမ္မဿ အပဒေသာနိ ပတိဋ္ဌာနာနိ။ အပဒိသီယတေတိ **အပဒေသော**၊ ဗုဒ္ဓေါ အပဒေသော ဧတဿ ကာရဏဿာတိ **ဗုဒ္ဓါပဒေသော**။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော နေတဗ္ဗော။ “ဗုဒ္ဓဿ သမ္မုခါ ဧတံ သုတ္တံ မယာ သုတ”န္တိ ဝတွာ အာဘတဿ ဂန္ထဿ သုတ္တဝိနယေဟိ သံသန္ဒနံ ဓမ္မော, အသံသန္ဒနံ အဓမ္မောတိ ဝိနိစ္ဆယကာရဏံ မဟာပဒေသောတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဗုဒ္ဓဿ သမ္မုခါ မယာ အာဘတံ၊ သံဃဿ သမ္မုခါ မယာ အာဘတံ၊ သမ္ဗဟုလတ္ထေရာနံ သမ္မုခါ မယာ အာဘတံ၊ ဧကတ္ထေရဿ သမ္မုခါ မယာ အာဘတ”န္တိ ဝတွာ အာဘတဿ ဂန္ထဿ ယာနိ ဗျဉ္ဇနပဒအတ္ထပဒါနိ သန္တိ၊ **တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ** ဘဂဝတာ ဒေသိတေ **သုတ္တေ ဩတရယိတဗ္ဗာနိ** အနုပ္ပဝေသိတာနိ၊ **ဝိနယေ** ရာဂါဒိဝိနယေ **သန္ဒဿယိတဗ္ဗာနိ** သံသန္ဒေတဗ္ဗာနိ။ ဓမ္မတာယံ **ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနိ** ပက္ခိပိတဗ္ဗာနိ။ ယဒိ သုတ္တဋ္ဌေန, ဝိနယဋ္ဌေန, ဓမ္မတာယ စ အဝိရုဒ္ဓါနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သတိ တာဝ အာဘတပဒဗျဉ္ဇနာနိ ယုတ္တာနီတိ ဝိနိစ္ဆယန္တေဟိ ဝတွာ ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ အဓိပ္ပါယော။

သုတ္တဝိနယဓမ္မတာသု ဩတရယိတဗ္ဗာနိ သန္ဒဿယိတဗ္ဗာနိ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနီတိ အာစရိယေန ဝုတ္တာနိ၊ “ကတ္ထ သုတ္တေ, ကတ္ထ ဝိနယေ, ကတ္ထ ဓမ္မတာယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ကတမသ္မိံ သုတ္တေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **စတူသု အရိယသစ္စေသူ**တိ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ ဒီပနကေသု သုတ္တေသု။ ရာဂေါ ဝိနယတိ ဝူပသမတိ ဧတေန အသုဘာဒိနာတိ **ရာဂဝိနယံ**၊ ကိံ တံ? အသုဘာဒိနိမိတ္တံ၊ တံ အဿ အတ္ထီတိ **ရာဂဝိနယော**၊ ကော သော? အသုဘာဒိနိမိတ္တဒီပနကော သုတ္တန္တဝိသေသော။ ဧသ နယော **ဒောသဝိနယော**တိအာဒီသုပိ။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ** နာမ သဿတဒိဋ္ဌိဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ ဧကတ္တနယာဒီနံ ဒီပနေန အဝိဇ္ဇာဒိသင်္ခါရာဒိသဘာဝဓမ္မာနံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝဒီပကေ ဝုတ္တံ “**ကတမိသ္မံ ဓမ္မတာယံ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗာနိ? ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ**”တိ။

"သုတ္တာဒီသု အဝတရန္တေ သန္ဒိဿန္တေ အဝိလောမေန္တေ ကိံ န ဇဟေတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတော "**စတူသု**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "ဗုဒ္ဓါဒိနံ သမ္မုခါ မယာ အာဘတ"န္တိ ဝတွာ အာဘာတဂန္ထော စတူသု အရိယသစ္စေသု ယဒိ အဝတရတိ၊ ဧဝံ သတိ အာဘာတဂန္ထော အာသဝေ န ဇဟေတိ။ ရာဂါဒိကိလေသဝိနယေ ယဒိ သန္ဒိဿတိ၊ ဧဝံ သတိ အာဘာတဂန္ထော အာသဝေ န ဇဟေတိ။ ဓမ္မတဉ္စ ယဒိ န ဝိလောမေတိ၊ ဧဝံ သတိ အာဘာတဂန္ထော အာသဝေ န ဇဟေတီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"ကိမတ္ထံ ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ အာဘတာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**စတူဟိ မဟာပဒေသေဟီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာဘာတဂန္ထေ **ယံ ယံ** အတ္ထဇာတံ, **ယံ ယံ** ဓမ္မဇာတံ ဝါ စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုဇ္ဇတိ၊ **တံ တံ** အတ္ထဇာတံ ဝါ **တံ တံ** ဓမ္မဇာတံ ဝါ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ယေန ယေန** ကာရဏေန စ စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုဇ္ဇတိ၊ **တံ တံ** ကာရဏံ သံဝဏ္ဏနာဝသေန သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ယထာ ယထာ** ပကာရေန စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုဇ္ဇတိ၊ သော သော ပကာရော သံဝဏ္ဏနာဝသေန သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တေ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဂါဟဏတ္ထံ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ အာဘတာတိ အတ္ထော။

၁၉။ စတူဟိ မဟာပဒေသေဟိ ယုတ္တံ အဝိရုဒ္ဓံ တံ တံ အတ္ထဇာတံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန ဝုတ္တံ၊ "ကတ္ထ ကေန ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ပဉှံ ပုစ္ဆိတေန**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဉှေ ပဉှံ **ပုစ္ဆိတေန** ပုဂ္ဂလေန ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏံ ကာတဗ္ဗန္တိ။ တတ္ထ **ပဉှ**န္တိ သဉ္ဇာတဗ္ဗံ သဘာဝဓမ္မံ။ **ပုစ္ဆိတေနာ**တိ ဝိဿဇ္ဇေတုံ သမတ္ထေန ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂလေန။ **ပဉှေ**တိ ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တပါဌေ။ ပဒါနိ **ကတိ** ကိတ္တကာနိ ဟောန္တီတိ ပဒသော ပဉှံ **ပရိယောဂါဟိတဗ္ဗံ** ယုတ္တိဟာရေန **ဝိစေတဗ္ဗံ** ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ "ကထံ ဝိစေတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယဒိ သဗ္ဗာနိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သဗ္ဗာနိ ပဒါနီ**တိ ပုစ္ဆိတပါဌေ နိရဝသေသာနိ ပဒါနိ **ဧကံ** သမာနံ အတ္ထံ ယဒိ အဘိဝဒန္တိ၊ ဧဝံ သတိ အတ္ထဝသေန **ဧကော ပဉှော**။ ဧသော နယော သေသေသုပိ။ တေန ဝုတ္တံ "တဒတ္ထသောကဿ ဉာတုံ ဉာဿိတတ္တာ"တိ[၁]။

ကေန္တိ အတ္ထဝသေန ကေဝိမံ ပဉှံ။ **ဥပပရိက္ခမာနေန** ပုဂ္ဂလေန **အညာတဗ္ဗံ** ဒဠှံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ "ကော အာဇာနနာကာရော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အာဇာနနာကာရံ ဒဿေန္တော "**ကိံ ဣမေ ဓမ္မာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "ယေ ဟိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇၃-ပိဋ္ဌေ။

ပရိယတ္တိဓမ္မာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ၊ ဣမေ ပရိယတ္တိဓမ္မာ နာနတ္ထာ ဟောန္တိ ကိံ, နာနာဗျဉ္ဇနာ ဟောန္တိ ကိံ, ဥဒါဟု ဣမေသံ ပရိယတ္တိဓမ္မာနံ ဧကော အတ္ထော ဟောတိ, ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ ဟောတိ ကိ”န္တိ ယုတ္တိတော ဝိစေတွာ အညာတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ “ယထာဝုတ္တော ပဉှော ကိံ ဘဝေ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ယထာဝုတ္တံ ပဉှံ ဧကဒေသံ ဒဿေတုံ “**ယထာ ကိံ ဘဝေ**”တိ ပုစ္ဆိတွာ “**ယထာ သာ**”တိအာဒိမာဟ။

တဿံ ပုစ္ဆာဂါထာယံ—စောရဃာတကေန မနုဿေန စောရော အဗ္ဘာဟတော ဝိယ **ကေန** ဓမ္မေန သတ္တ**လောကော** သဒါ အဗ္ဘာဟတော၊ မာလုဝလတာယ အတ္တနော နိဿိတရုက္ခော ပရိဝါရိတော အဇ္ဈောတ္ထဋော ဝိယ **ကေန** ဓမ္မေန သတ္တ**လောကော** သဒါ **ပရိဝါရိတော** အဇ္ဈောတ္ထဋော၊ ဝိသပီတခုရပ္ပေန သလ္လေန ဩတိဏ္ဏော အနုပဝိဋ္ဌော ဝိယ **ကေန** သလ္လေန သတ္တ**လောကော** သဒါ **ဩတိဏ္ဏော** အနုပဝိဋ္ဌော၊ **ကိဿ** ကေန ကာရဏေန သတ္တလောကော သဒါ **ဓူပါယိတော** သန္တာပိတောတိ ယောဇနာ။

“ဣမာယ ပုစ္ဆာဂါထာယ ကိတ္တကာနိ ပဒါနီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမာနီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပုစ္ဆိတာနီ**တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာနိ ပဒါနိ စတ္တာရိ ဟောန္တိ။ “ကိတ္တကာ ပဉှာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေ တယော ပဉှာ**”တိ ဝုတ္တံ။

ဘဂဝါ ဒေဝတာယ ဟိ ယသ္မာ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣတိ တသ္မာ ဝိဿဇ္ဇနတော “တယော ပဉှာ”တိ ဝိညာယတိ။ “ကတမာ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ—

“မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ဇရာယ ပရိဝါရိတော။
တဏှာသလ္လေန ဩတိဏ္ဏော၊ ဣစ္ဆာဓူပါယိတော သဒါ”တိ—

ဝုတ္တံ။ တဿံ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ— စောရဃာတကေန မနုဿေန စောရော အဗ္ဘာဟတော ဝိယ မစ္စုနာ သတ္တ**လောကော** သဒါ အဗ္ဘာဟတော၊ မာလုဝလတာယ အတ္တနော နိဿိတရုက္ခော ပရိဝါရိတော အဇ္ဈောတ္ထဋော ဝိယ ဇရာယ သတ္တ**လောကော** သဒါ **ပရိဝါရိတော** အဇ္ဈောတ္ထဋော၊ ဝိသပီတခုရပ္ပေန သလ္လေန ဩတိဏ္ဏော အနုပဝိဋ္ဌော ဝိယ တဏှာသလ္လေန သတ္တ**လောကော** သဒါ **ဩတိဏ္ဏော** အနုပဝိဋ္ဌော၊ ဣစ္ဆာယ သတ္တ**လောကော** သဒါ **ဓူပါယိတော** သန္တာပိတောတိ ယောဇနာ။

၂၀။ “ကတမံ မစ္စု, ကတမာ ဇရာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ဇရာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တိဿံ ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ။ ဒုတိယပဒေ ဝုတ္တာ **ဇရာ စ**

ပဌမပဒေ ဝုတ္တံ **မရဏန္တ** ဣမာနိ ဒွေ **သင်္ခတဿ** ခန္ဓပဉ္စကဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ ဟောန္တိ၊ သင်္ခတံ ခန္ဓပဉ္စကံ မုဉ္စိတွာ ဝိသုံ န ဥပလဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ "သင်္ခတ-လက္ခဏာနံ ဇရာမရဏာနံ ကထံ ဘေဒေါ ဇာနိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဇရာယံ ဌိတဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဇရာယံ ဌိတဿ အညထတ္တန္တိ** ဌိတဿ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓဿ ယံ အညထတ္တံ၊ အယံ ပါကဋဇရာ နာမ၊ န ခဏဋ္ဌိတိဇရာ။ **မရဏံ ဝယော**တိ သမ္မုတိမရဏံ စုတိဝယော ဟောတိ၊ န ခဏိကမရဏံ, န သမုစ္ဆေဒ-မရဏံ။ တေန ဝုတ္တံ "ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ"တိ[၁]။

ယဒိ ဌိတဿေဝ မရဏံ သိယာ၊ ဧဝံ သတိ ဇရာမရဏာနံ နာနတ္တံ ယုတ္တံ န သိယာ၊ အယုတ္တေ သတိ "ဧတေ တယော ပဉှာ"**တိ** ဝစနမ္ပိ အယုတ္တမေဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗတော "**တတ္ထ ဇရာယ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တိဿံ ဝိသဇ္ဇနဂါထာယံ ဝုတ္တာယ **ဇရာယ စ** ဝုတ္တဿ **မရဏဿ စ** အတ္ထတော နာနတ္တံ ယုတ္တံ။

"ကေန ကာရဏေန ယုတ္တံ, ကထံ ကာရဏေန နာနတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဂဗ္ဘဂတာပိ ဟိ မီယန္တီ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဇရံ အပ္ပတ္တာ ဂဗ္ဘဂတာပိ သတ္တာ **ဟိ** ယသ္မာ မီယန္တိ၊ တသ္မာ နာနတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ "ဂဗ္ဘဂတာပိ ဇရပ္ပတ္တာ ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**န စ တေ ဇိဏ္ဏာ ဘဝန္တီ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဇရပ္ပတ္တာပိ အဇိဏ္ဏတ္တာ ဇိဏ္ဏဇရံ အပ္ပတ္တာဝ မီယန္တိ၊ ဧဝံ ဣမာယမ္ပိ ပါကဋာယ ဇိဏ္ဏဇရာ-ဝိရဟိတဿ မရဏဿ သမ္ဘဝတော အညာ ဇရာ, အညံ မရဏန္တိ ဉာတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "န ဂဗ္ဘဂတာနံယေဝ ဇိဏ္ဏဇရံ အပ္ပတ္တံ မရဏံ အတ္ထိ၊ အညေသမ္ပိ အတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**အတ္ထိ စ ဒေဝါနံ မရဏ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ "ဒေဝါပိ စိရကာလဿေဝ ဇရံ ပတ္တာ ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**န စ တေသံ သရီရာနိ ဇီရန္တီ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ဇရာမရဏာနံ နာနတ္တေ ကာရဏံ ဒွေက-မေဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အညမ္ပိ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ "**သက္ကတေ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဇိဏ္ဏဇရာယ ပဋိကမ္မံ ကာတုံ သက္ကတေဝ၊ မရဏဿ ပန ပဋိကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကတေဝ၊ ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဇရာမရဏာနံ နာနတ္တံ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗမေဝါတိ အတ္ထော။ "န သက္ကတေ မရဏဿ ပဋိကမ္မံ ကာတု"န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာယ ဝသီဘာဝေ သတိ သက္ကာ မရဏဿာပိ ပဋိကမ္မံ ကာတုန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ "**အညတြ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဣဒ္ဓိဝိသယာ**"တိ ဝုတ္တံ။

၁-သံ ၂-၃၁၊ ၃၂၊ အံ ၁-၁၅၀၊ အဘိ ၄-၅၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဇရာမရဏာနံ အညမညံ နာနာဘာဝေါ အာစရိယေန ဒဿိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ ပန တဏှာယ ဇရာမရဏေဟိ နာနာဘာဝေါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတော တေဟိ တဏှာယ နာနတ္တံ ဒဿေတုံ "**ယံ ပနာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဏှာယ အဝိဇ္ဇမာနာယပိ ဇီရန္တာပိ မီယန္တာပိ ဝီတရာဂါ ယသ္မာ ဒိဿန္တိ၊ တသ္မာ တဏှာယ ဇရာမရဏေဟိ နာနာဘာဝေါ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗော။

"တဏှာယ ဇီရဏဘိဇ္ဇနလက္ခဏံ အတ္ထီတိ တေဟိ တဏှာယ အနညတ္တေ ကော နာမ ဒေါသော သိယာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတော ဒေါသံ ဒဿေတုံ "**ယဒိ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဇရာမရဏံ **ယထာ** ယေန ဇီရဏဘိဇ္ဇနလက္ခဏေန ပါကဋံ၊ ဧဝံ ဇီရဏဘိဇ္ဇနလက္ခဏေန တဏှာပိ ပါကဋာ။ ယဒိ စ သိယာ၊ ဧဝံ သန္တေ **ယောဗ္ဗနဋ္ဌာပိ** သဗ္ဗေ မာဏဝါ ဝိဂတတဏှာ သိယုံ၊ န စ ဝိဂတတဏှာ၊ တသ္မာ နာနာဘာဝေါ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗော။ တတော အညောပိ ဒေါသော အာပဇ္ဇေယျာတိ ဒဿေတုံ "**ယထာ စ တဏှာ ဒုက္ခဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဇရာမရဏာနံ တဏှာယ အနညတ္တေ သတိ **တဏှာယ** ဘဝတဏှာယ ဒုက္ခသမုဒယော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏမ္ပိ ဒုက္ခသမုဒယော သိယာ။ ယသ္မာ န ဇရာမရဏံ ဒုက္ခသမုဒယော၊ တသ္မာ ဇရာမရဏေဟိ တဏှာယ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေဟိ တဿာ အနညတ္တေ သတိ ဧဝမ္ပိ ဒေါသော အာပဇ္ဇေယျာတိ ဒဿေတုံ "**ယထာ စ တဏှာ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တေဟိ တဿာ အနညတ္တေ သတိ ယထာ တဏှာ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏမ္ပိ မဂ္ဂဝဇ္ဈံ သိယာ။ ယထာ ဇရာမရဏံ မဂ္ဂဝဇ္ဈံ န ဟောတိ၊ ဧဝံ တဏှာပိ မဂ္ဂဝဇ္ဈာ န သိယာ၊ တထာ စ န ဟောတိ ပဟာတဗ္ဗာပဟာတဗ္ဗဘာဝတော၊ တသ္မာပိ ဇရာမရဏေဟိ တဏှာယ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

"ယဒိ စာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တာယ ယုတ္တိယာ ဥပပတ္တိယာ ဧဝ ဇရာမရဏေဟိ တဏှာယ အညတ္တံ ဂဝေသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အညာဟိပိ ကာရဏေဟိ ဂဝေသိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ "**ဣမာယ ယုတ္တိယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣမာယ ယုတ္တိယာ**တိ ယာ ယုတ္တိ "ယဒိ စာ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တာယ ဣမာယ ယုတ္တိယာ ဥပပတ္တိယာ။ **အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ** အညေဟိ အညေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ ဥပပတ္တီဟိ ဇရာမရဏေဟိ တဏှာယ အညတ္တံ ဂဝေသိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ "အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ ဂဝေသိတဗ္ဗ"န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု ယုတ္တိယာ, အတ္ထတော စ အညတ္တံ သန္ဒိဿတီတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ "**ယဒိ စ သန္ဒိဿတီ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယုတ္တိသမာရုဠှံ အတ္ထတော စ

မရဏေဟိ တဏှာယ စ အညတ္တံ ယဒိ စ သန္ဒိဿတိ၊ ဗျဉ္ဇနတောပိ အညတ္တံ ဂဝေသိတဗ္ဗမေဝါတိ အတ္ထော။

“ကထံ ဗျဉ္ဇနတော အညတ္တံ ဂဝေသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တုကာမတ္တာ“**သလ္လောတိ ဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “သလ္လော”တိ ဝါ “ရူပါယန”န္တိ ဝါ ဣတိ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝုစ္စမာနာနံ **ဣမေသံ** ဇပ္ပာတဏှာသဒ္ဒါနံ **ဓမ္မာနံ** အတ္ထတော **ဧကတ္တံ** သမာနတ္တံ ယုဇ္ဇတိ၊ န အညတ္တံ။ “သလ္လော”တိ ဝါ “ရူပါယန”န္တိ ဝါ ဣတိ ဗျဉ္ဇနေဟိ အဝုစ္စမာနာနံ ဇရာမရဏာနံ တဏှာယ ဧကတ္တံ န ယုဇ္ဇတိ။ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “**န ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဇပ္ပာယ စ တဏှာယ စ အတ္ထတော အညတ္တံ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဧကတ္တမေဝ ယုဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။ ဇပ္ပာယ စ တဏှာယ စ ဇီရဏဘဉ္ဇနသမ္ဘဝတော ဇရာမရဏေဟိ တဏှာယ ဧကတ္တံ သိယာ၊ “ကသ္မာ အညတ္တံ ယုတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော“**တဏှာယ အဓိပ္ပါယေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တဏှာယ အဓိပ္ပါယေ အပရိပူရမာနေ နဝသု အာဃာတဝတ္ထူသု ကောဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပနာဟော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဇရာမရဏေသု အပရိပူရမာနေသု နဝသု အာဃာတဝတ္ထူသု ကောဓော စ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပနာဟော စ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ ဣမာယ ယုတ္တိယာ ဇရာယ စ မရဏဿ စ တဏှာယ စ အတ္ထတော အညတ္တံ ယုဇ္ဇတီယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယဒိ ဇပ္ပာ တဏှာယ အတ္ထတော ဧကတ္တံ ယုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ ကသ္မာ ဘဂဝတာ “မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော”တိအာဒိဂါထာယံ “တဏှာသလ္လေန ဩတိဏ္ဏော၊ ဣစ္ဆာဓူပါယိတော သဒါ”တိ ဒွိဓာ ဝုတ္တာတိ စောဒနံ ပရိဟရန္တော “**ယံ ပနိဒံ ဘဂဝတာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ဣစ္ဆာ”တိပိ “တဏှာ”တိပိ ဒွိဟိ နာမေဟိ **ယံ ပနိဒံ အဘိလပိတံ** ယံ ပနိဒံ အဘိလပနံ ကတံ၊ ဣဒံ အဘိလပနံ ဘဂဝတာ ဗာဟိရာနံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတသိတဗ္ဗာနံ **ဝတ္ထူနံ** ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ ဘေဒါနံ ဝသေန “ဣစ္ဆာ”တိပိ “တဏှာ”တိပိ ဒွိဟိ နာမေဟိ **အဘိလပိတံ** အဘိလပနဝသေန ကတန္တိ ဧကတ္တံ ယုတ္တမေဝ၊ န နာနတ္တန္တိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“နာမဝသေန ဒွိဓာ ဝုတ္တာနံ ဣစ္ဆာတဏှာဒီနံ ကေန ဧကတ္တံ ယုတ္တန္တိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တုကာမတ္တာ “**သဗ္ဗာ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာနာနာမဝသေန ပဘေဒါ **သဗ္ဗာ** ဣစ္ဆာဒိကာ တဏှာ အဇ္ဈောသာနလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏာ **ဟိ** ယသ္မာ ယုတ္တာ၊ တသ္မာ နာမဝသေန ဘိန္နာနမ္ပိ ဧကလက္ခဏေန ဧကတ္တံ ယုတ္တန္တိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ကိမိဝ ယုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ သဗ္ဗော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကဋ္ဌဂ္ဂိအာဒိဝသေန အနေကော **သဗ္ဗော**

အင်္ဂ ဥဇုကတ္တလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏော ယထာ၊ ဧဝံ အဇ္ဈောသာနလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏာတိ ယောဇနာ။ သဗ္ဗဿ အင်္ဂနော ဥပါဒါနဝသေန အနေကာနိ နာမာနိ သရူပတော ဒဿေတုံ “**အပိစ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ပါကဋော။ အာရမ္မဏဝသေန တဏှာ အညေဟိ အညေဟိ နာမေဟိ ဘဂဝတာ အဘိလပိတာ၊ ဥပါဒါနဝသေန အင်္ဂ အညေဟိ အညေဟိ နာမေဟိ အဘိလပိတောတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“ဝိဿဇ္ဇနဂါထာယံ အာဂတနာမေဟိ ဧဝ တဏှာ အဘိလပိတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အနေကေဟိ နာမေဟိ အဘိလပိတာတိ ဒဿေတုံ “**ဇပ္ပါ ဇတိ-ဒိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဇပ္ပိတဗ္ဗာနိ အတ္ထာနိ ရူပါဒီနိ အာရမ္မဏာနိ သတ္တာ ဇပ္ပန္တိ ဧတာယာတိ **ဇပ္ပါ**။ တသန္တိ ဧတာယာတိ **တဏှာ**။ သလ္လတိ ပဝိသတိ ဝိသပ္ပိတံ သလ္လံ ဝိယာတိ **သလ္လာ**၊ သန္တာပံ လာတိ အာဒဒါတီတိ ဝါ **သလ္လာ**၊ သန္တာပံ လာတိ ပဝတ္တေတီတိ ဝါ **သလ္လာ**။ ရူပါယတိ သန္တာပေတိ ပရိဒဟတီတိ **ရူပါယနာ**။ သရတိ အာကမ္ပတိ အဝဟရတိ သီဃသောတာ သရိတာ ဝိယာတိ **သရိတာ**၊ သရတိ သလ္လတီတိ ဝါ **သရိတာ**။ ဝိသရတီတိ **ဝိသတ္တိကာ**။ ပီတိဝသေန သိနေဟတီတိ **သိနေဟော**။ တာသု တာသု ဂတီသု ကိလမထံ ဥပ္ပါဒေတီတိ **ကိလမထော**။ သတ္တာ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနိ မညန္တိ ဧတာယာတိ **မညနာ**။ ဘဝံ ဗန္ဓတီတိ **ဗန္ဓော**။ အာသီယတေ ပတ္ထီယတေတိ **အာသာ**။ အာသီယတိ ပတ္ထေတီတိ ဝါ **အာသာ**။ ပိပါသီယတေတိ **ပိပါသာ**၊ အာရမ္မဏရသံ ပိပါသတီတိ ဝါ **ပိပါသာ**။ အဘိနန္ဒီယတေတိ **အဘိနန္ဒနာ**၊ အဘိနန္ဒတီတိ ဝါ **အဘိနန္ဒနာ**။ ဝိတ္ထာရတော အဋ္ဌကထာဝသေန[၁] ဝေဒိတဗ္ဗော။

“တဏှာယ ဇပ္ပါဒိပ္ပကာရဝသေန အာလပိတဘာဝေါ ကေန ဒဿိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ စ ဝေဝစနေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေ “အာသာ စ ပိဟာ။ပ။ ဝေဝစန”န္တိ[၂] ယာ တဏှာ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ဝုတ္တာ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဝုတ္တာယ တဏှာယ ဇပ္ပါဒိပ္ပကာရဝသေန အာလပိတဘာဝေါ ဒဿိတဗ္ဗော။ “ဝေဝစနဝိဘင်္ဂေ အာစရိယေန ဝုတ္တောပိ ဘဂဝတာ အဝုတ္တော ကေန ဒဿိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ ဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ဘဂဝါ “ရူပေ တိဿာ”တိအာဒိကံ ယံ ဝစနမာဟ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဝုတ္တေန တေန ဝစနေန ဒဿိတဗ္ဗောတိ။ **ဧဝံ ယုဇ္ဇတီ**တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ဇပ္ပါတဏှာနံ အတ္ထတော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၇၆-ပိဋ္ဌေ။

၂-ခု ၁၀-၄၅၊ ၄၇-ပိဋ္ဌေသု။

ဧကတ္တာ, ဇရာယ စ မရဏဿ စ တဏှာယ စ အတ္တတော အညတ္တာ စ “တယော ပဉ္စာ”တိ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝစနံ ယုဇ္ဇတီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

၂၁။ “ကေနဿုဗ္ဘာဟတော လောကော’တိအာဒိဂါထာယ တယော ပဉ္စာ ဝုတ္တာ”တိ ပဉ္စတ္တယဘာဝေ ယုတ္တိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ။ “တတော အညေဟိ ပကာရေဟိ ယုတ္တိ ကထံ ဉာတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော အညေဟိ ပကာရေဟိပိ ယုတ္တိဂဝေသနံ ဒဿေန္တော “**သဗ္ဗော ဒုက္ခူပစာရော**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဗ္ဗော ဒုက္ခူပစာရော ကာမတဏှာသင်္ခါရမူလကောတိ ယုဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗော နိဗ္ဗိဒူပစာရော ကာမတဏှာပရိက္ခာရမူလကောတိ န ယုဇ္ဇတိ။ ဝစနတ္ထတော ပန ဒုက္ခဿ ဥပစာရော ပဝတ္တီတိ **ဒုက္ခူပစာရော**။ ကာမတဏှာပစ္စယာ ပဝတ္တော သင်္ခါရော မူလံ ဧတဿာတိ **ကာမတဏှာသင်္ခါရမူလကော**။ နိဗ္ဗိဒါယ ဥပစာရော ပဝတ္တီတိ **နိဗ္ဗိဒူပစာရော**။ ကာမဘဏှာယ ပရိက္ခာရဘူတော ဝတ္ထုကာမော မူလံ ဧတဿာတိ **ကာမတဏှာပရိက္ခာရမူလကော**တိ။ တတ္ထ အနဘိရတိသင်္ခါတာ ဥက္ကဏ္ဌာ နိဗ္ဗိဒါ ကာမဘဏှာပရိက္ခာရမူလိကာ ယုဇ္ဇတိ၊ ဉာဏနိဗ္ဗိဒါ ကာမတဏှာပရိက္ခာရမူလိကာ န ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗော နိဗ္ဗိဒူပစာရော ကာမတဏှာပရိက္ခာရမူလကောတိ န ပန ယုဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ။

“ပဉ္စတ္တယဘာဝေ စေဝ ဒုက္ခူပစာရနိဗ္ဗိဒူပစာရေ စ ယာ ယုတ္တိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊ သာ စ ယုတ္တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ ကိံ,ဥဒါဟု ဣမာယ ယုတ္တိယာ အညာပိ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော နယံ ဒဿေတုံ “**ဣမာယာ**”တိအာဒိမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ပဉ္စတ္တယဘာဝေ စေဝ ဒုက္ခူပစာရနိဗ္ဗိဒူပစာရေ စ ယာ ယုတ္တိ မယာ ဝိဘတ္တာ၊ ဣမာယ ယုတ္တိယာ အနုသာရေန အညမညေဟိ ကာရဏေဟိ တေသု တေသု ပါဠိပ္ပဒေသေသု ယုတ္တိပိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ။

“ဣဒံ နယဒဿနံ သံခိတ္တံ၊န သက္ကာ ဝိတ္ထာရတော ဂဝေသိတု”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော တံ နယဒဿနံ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “**ယထာ ဟိ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အသုဘာယ ဇိဂုစ္ဆနီယဘာဝတော ရာဂုပ္ပါဒေါ န ယုတ္တော၊ တသ္မာ **ရာဂစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ** အသုဘဒေသနာ ရာဂဝိနယာယ ယုတ္တာ။ မေတ္တာယ ဒေါသပဋိပက္ခတ္တာ **ဒေါသစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ** မေတ္တာဒေသနာ ဒေါသဝိနယာယ ယုတ္တာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ပညာဝိသယတ္တာ **မောဟစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ မောဟဝိနယာယ ယုတ္တာ။ “ရာဂစရိတဿာပိ မေတ္တာဒိဒေသနာ ယုဇ္ဇေယျ သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ

"**ယဒိ ဟိ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တိဗ္ဗကိလေသဿ ရာဂစရိတဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ယဒိ ဒေသေယျ၊ ဧဝံ သတိ မေတ္တာဝသေနပိ ရာဂုပ္ပဇ္ဇနတော ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ။ သုခံ ပဋိပဒံ ဝါ ယဒိ ဒေသေယျ၊ ဧဝံ သတိ ရာဂစရိတဿ ဒုက္ခာပဋိပဒါယုဇ္ဇနတော ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပဟာနံ ဝါ ယဒိပိ ဒေသေယျ၊ ဧဝံ သတိ ရာဂစရိတဿ အသုဘာနုပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ ဝိပဿနာပုဗ္ဗင်္ဂမဿ ပဟာနဿ ဒုက္ကရတော ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။

"ဘဂဝါ ရာဂစရိတဿာ"တိအာဒိနာ နိရဝသေသဝသေန ယုတ္တိ န ဝိဘတ္တာ၊ နယဒဿနမေဝါတိ ယော နယော ဒဿိတော၊ တေန နယေန အညာပိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ "**ဧဝံ ယံ ကိဉ္စိ**" တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရာဂဿ ယံ ကိဉ္စိ အနုလောမပ္ပဟာနံ, ဒေါသဿ ယံ ကိဉ္စိ အနုလောမပ္ပဟာနံ, မောဟဿ ယံ ကိဉ္စိ အနုလောမပ္ပဟာနံ ဒေသိတံ၊ **တံ သဗ္ဗံ** အနုလောမပ္ပဟာနံ ယုတ္တကာ ပါဠိပ္ပဒေသာ ဉာဏဿ ဘူမိ၊ တတ္ထကေသု ဝိစယေန ဟာရေန ဝိစိနိတွာ ယုတ္တိဟာရေန ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။

"ရာဂါဒိပ္ပဟာနဝသေန ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော အညေဟိပိ မေတ္တာဒိဗြဟ္မဝိဟာရဖလသမာပတ္တိနဝါနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိဝသီဘာဝေဟိ ဝိဘဇိတွာ ယုတ္တိဂဝေသနံ ဒဿေတုံ "**မေတ္တာဝိဟာရိဿာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **မေတ္တာဝိဟာရိဿ** မေတ္တာဝိဟာရလာဘိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ မေတ္တာယ ဗျာပါဒပဋိပက္ခတ္တာ **ဗျာပါဒေါ** စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတီတိ စ၊ မေတ္တာဝိဟာရိဿ သတော ဗျာပါဒေါ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ **ကရုဏာဝိဟာရိဿ** ကရုဏာဝိဟာရလာဘိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ ကရုဏာယ ဝိဟေသာယ ပဋိပက္ခတ္တာ **ဝိဟေသာ** စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ကရုဏာဝိဟာရိဿ သတော ဝိဟေသာ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ **မုဒိတာဝိဟာရိဿ** မုဒိတာဝိဟာရလာဘိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ မုဒိတာယ အရတိယာ ပဋိပက္ခတ္တာ **အရတိ** စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ မုဒိတာဝိဟာရိဿ သတော အရတိ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ **ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ** ဥပေက္ခာဝိဟာရလာဘိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပေက္ခာယ ရာဂဿ ပဋိပက္ခတ္တာ **ရာဂေါ** စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ သတော ရာဂေါ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။

အနိမိတ္တဝိဟာရိဿ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန ပဋိလဒ္ဓဖလသမာပတ္တိဝိဟာရလာဘိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ နိမိတ္တာနုသာရိ **တေန တေနေဝ** သင်္ခါရနိမိတ္တာနုသာရေနေဝ နိစ္စာဒီသု ပဟီနေန နိမိတ္တေန **ဝိညာဏံ** ပဝတ္တတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာသပဋိပက္ခတ္တာ အနိမိတ္တဝိဟာရိဿ သတော နိမိတ္တံ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ "အသ္မီ"တိ မညိတံ ခန္ဓပဉ္စကံ အတ္တဝိဂတံ "အယံ ခန္ဓပဉ္စကော အဟံ အသ္မီ"တိ နသမနုပဿာမိ၊ အထ စ ပန အသမနုပဿနေ သတိပိ "မေ ကိံ အသ္မီ"တိ "ကထံ အသ္မီ"တိ ဝိစိကိစ္ဆာ ကထံကထာသလ္လံ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌဿတီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဟာနေကင်္ဂဘာဝတော "အယံ ခန္ဓပဉ္စကော အဟံ အသ္မီ"တိ အသမနုပဿန္တဿ ဝိစိကိစ္ဆာ ကထံကထာသလ္လံ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။

"ဖလသမာပတ္တိဝသေနေဝ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ ကိ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဈာနသမာပတ္တိဝသေနပိ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ "**ယထာ ဝါ ပန ပဌမံ ဈာန**"န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ "ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရိဿေဝ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ ကိ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **ဈာန**သမာပတ္တိဝသေနပိ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ "**ယထာ ဝါ ပန ပဌမံ ဈာန**"န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယထာ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရိဿ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဈာနသမာပတ္တိဝိဟာရိဿပိ ယုတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ။ ကထံ? **ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ** ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂိနော **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ နီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတော **ကာမရာဂဗျာပါဒါ ဝိသေသာယ** ဒုတိယဇ္ဈာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ကာမရာဂဗျာပါဒါ ဈာနဿ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ **ဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ** ဥပစာရဓမ္မေန သဟ ဒုတိယဇ္ဈာနဓမ္မာ ဈာနဿ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ **ဝိသေသာယ** ဥပရိဈာနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။

ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နဿ **သတော** သံဝိဇ္ဇမာနဿ ပုဂ္ဂလဿ **ဝိတက္ကဝိစာရသဟဂတာ ဝါ သညာမနသိကာရာ** ဥပစာရဓမ္မေန သဟ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မာ **ဝိသေသာယ** ဥပရိဈာနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ အဝိတက္ကဈာနဿ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ **ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဝါ သညာမနသိကာရာ** ဥပစာရဓမ္မေန သဟ စတုတ္ထဇ္ဈာနဓမ္မာ ဈာနဿ ဟာနာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ န ယုဇ္ဇတိ၊

ဥပေက္ခာသဟဂတာ သညာမနသိကာရာ **ဝိသေသာယ** ဥပရိဗျာနက္ကာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဒေသနာ ယုဇ္ဇတိ။ သေသေသုပိ အတ္ထာနုရူပံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ယထာဝုတ္တသမာပတ္တီသု ဝသီဘာဝေန ပရိစိတံ **ကလ္လတာပရိစိတံ စိတ္တံ** နာမ။

ထောကမေဝ ယုတ္တိဂဝေသနံ န ကာတဗ္ဗံ၊ နဝဝိဓသုတ္တန္တေသု ယထာ-လဒ္ဓယုတ္တိဂဝေသနမ္ပိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ "**ဧဝံ သဗ္ဗေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "သဗ္ဗေသံ ဟာရာနံ ယထာဝုတ္တဘူမိဂေါစရာနံ ဝိစယဟာရေန ဝိစိနိတွာ ယုတ္တိဟာရေန ယောဇေတဗ္ဗာဘာဝေါ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** ယောဇေတဗ္ဗာဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော "သဗ္ဗေသ"န္တိအာဒိကံ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣတိ ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၂၂။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဘူတေန ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနာဒီနံ ယုတ္တာယုတ္တဘာဝေါ ဝိဘတ္တော၊ သော သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတော ယုတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော ပဒဋ္ဌာနဟာရ-ဝိဘင်္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု ဟာရေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော** ပဒဋ္ဌာန-ဟာရဝိဘင်္ဂေါတိ ပုစ္ဆတိ။ "ဓမ္မံ ဒေသေသိ ဇိနော"တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော "အယံ ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော"တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏ-နာဝိသေသော ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါတိ ဝိညေယျော။ တေန ဝုတ္တံ "တတ္ထ ကတ-မော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရောတိအာဒိ ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ"တိ[၁]။ "အယံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနော ဝိတ္ထာရဘူတော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော ပိဋကတ္တယေ ဒေသိတေသု

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၁-ပိဋ္ဌေ။

ဓမ္မေသု ကိံ နာမ ဓမ္မံ ဒေသယတိ သံဝဏ္ဏေတီ"တိ ပုဋ္ဌံ ဌပေတွာ "ဇာတိ အာသန္န-ကာရဏံ ဇရာမဿ အာသန္နဖလဿ ပဒဋ္ဌာန"န္တိ နိယမေတွာ ဝိဘဇိတုံ "**အယံ ပဒဋ္ဌာနေန**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော — သဗ္ဗေသု ဝိညေယျဓမ္မေသု ယာထာ-ဝတော အသမ္ပဋိဝေဓော လက္ခဏံ ဧတိဿာ အဝိဇ္ဇာယာတိ **သဗ္ဗဓမ္မယာထာဝ-အသမ္ပဋိဝေဓလက္ခဏာ**၊ အဝိဇ္ဇာ၊ **တဿာ** အဝိဇ္ဇာယ အသုဘေ "သုဘ"န္တိ-အာဒိ**ဝိပလ္လာသာ ပဒဋ္ဌာနံ** အာသန္နကာရဏံ။ ဝိပလ္လာသေ သတိ အဝိဇ္ဇာ ဝတ္တတိ ဥပရူပရိ ဇာယတိ န ဟာယတိ၊ တသ္မာ ဝိပလ္လာသာ အဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနံ အာသန္နကာရဏံ ဘဝန္တိ။ အဝိဇ္ဇာယ ဝဋ္ဋမူလကတ္တာ တံ အာဒိံ ကတွာ ပဒဋ္ဌာနံ ဝိဘတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တဏှာယပိ ဝဋ္ဋမူလကတ္တာ တဒနန္တရံ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဝိဘဇိတုံ "**အဇ္ဈောသာနလက္ခဏာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပိယရူပံ သာတရူပ**န္တိ ပိယ-သဘာဝံ သာတသဘာဝံ **စက္ခာဒိဓမ္မဇာတံ**။ ပိယနိယသာတနိယေ **စက္ခာဒိကေ** သတိ တဏှာ ဝတ္တတိ ဥပရူပရိ ဇာယတိ၊ တသ္မာ ပိယရူပံ သာတရူပံ တဏှာယ **ပဒဋ္ဌာနံ** အာသန္နကာရဏံ ဘဝတိ။

အဒိန္နာဒါနေ သတိ လောဘော ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ **အဒိန္နာဒါနံ လောဘဿ ပဒဋ္ဌာနံ** ဘဝတိ။ အဒိန္နာဒါနဉ္စ ကေဝလံ ဥပ္ပန္နမ္ပိ အနာဒိနဝဒဿနတော လောဘဿ အာသန္နကာရဏံ ဘဝတေဝ။

ကေသာဒိသု အသုဘေသု ပဝတ္တာယပိ သုဘသညာယ နီလာဒိဝဏ္ဏဒိဿာဒိ-သဏ္ဌာနဟသနာဒိဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏလက္ခဏတ္တာ စက္ခုန္ဒြိယာဒိနံ **အသံဝရော သုဘ-သညာယ ပဒဋ္ဌာနံ** ဘဝတိ။

ဒုက္ခဒုက္ခာဒိသု ပဝတ္တာယပိ သုခသညာယ သာသဝဖဿုပဂမနလက္ခဏတ္တာ ရူပါဒိသု **အဿာဒေါ သုခသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ရူပက္ခန္ဓာဒိသု အနိစ္စေသု ပဝတ္တာယပိ နိစ္စသညာယ သင်္ခတလက္ခဏာနံ ဓမ္မာနံ အသမနုပဿနလက္ခဏတ္တာ ရူပက္ခန္ဓာဒိသု နိစ္စဂ္ဂဟဏံ **ဝိညာဏံ နိစ္စသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တသဘာဝေသု ခန္ဓာဒိသု ပဝတ္တာယပိ အတ္တသညာယ အနိစ္စ-သညာဒုက္ခသညာနံ အသမနုပဿနလက္ခဏတ္တာ အဟံမမာဒိဝသေန ပဝတ္တော **နာမကာယော အတ္တသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

နေတ္တိဝိဘာဝိနီ ၉ — နေ-ဋ-သ

ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဒီနံ အကုသလပက္ခာနံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တပ္ပဋိပက္ခာနံ ဝိဇ္ဇာဒီနံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ **“သဗ္ဗဓမ္မသမ္ပဋိဝေဓလက္ခဏာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေသု ဉေယျဓမ္မေသု ပဝတ္တာယ ဝိဇ္ဇာယ သဗ္ဗဓမ္မသမ္ပဋိဝေဓလက္ခဏတ္တာ **သဗ္ဗံ နေယျံ ဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

သမထဿ စိတ္တဝိက္ခေပသင်္ခါတဥဒ္ဓစ္စပဋိသံဟရဏသင်္ခါတဝိက္ခမ္ဘနလက္ခဏတ္တာ ပဋိဘာဂနိမိတ္တဘူတာ **အသုဘာ သမထဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ အသုဘာယ ဟိ တဏှာပဋိပက္ခတ္တာ, တဏှာယ စ အဘာဝေ သမထော တိဋ္ဌတီတိ။

အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိဝသေန ပဝတ္တဿ အလောဘဿ ဣစ္ဆာဝစရပဋိသံဟရဏလက္ခဏတ္တာ **အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ အလောဘဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိဝသေန ပဝတ္တဿ အဒေါသဿ အဗျာပဇ္ဇလက္ခဏတ္တာ **ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒေါသဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

သမ္မာပဋိပတ္တိဝသေန ပဝတ္တဿ အမောဟဿ ဝတ္ထုအဝိပ္ပဋိပတ္တိလက္ခဏတ္တာ **သမ္မာပဋိပတ္တိ အမောဟဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

နိဗ္ဗိဒါဝသေန ပဝတ္တာယ အသုဘသညာယ ဝိနီလကဝိပုဗ္ဗကဂဟဏလက္ခဏတ္တာ **နိဗ္ဗိဒါ အသုဘသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန ဟိ အနဘိရတိ ပဝတ္တတိ၊ အနဘိရတိယာ စ အသုဘသညာ ဋ္ဌိတာတိ။

ဒုက္ခဝေဒနာဝသေန ပဝတ္တာယ ဒုက္ခသညာယ သာသဝဖဿပရိဇာနနလက္ခဏတ္တာ **ဝေဒနာ ဒုက္ခသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ဥပ္ပါဒဝယဝသေန ပဝတ္တာယ အနိစ္စသညာယ သင်္ခတလက္ခဏာနံ ဓမ္မာနံ သမနုပဿနလက္ခဏတ္တာ **ဥပ္ပါဒဝယာ အနိစ္စသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဥပ္ပါဒဝယဉှိ သမနုပဿိတွာ အနိစ္စသညာ ပဝတ္တာ။

ဓမ္မမတ္တသညာဝသေန ပဝတ္တာယ အနတ္တသညာယ သဗ္ဗဓမ္မအဘိနိဝေသလက္ခဏတ္တာ **ဓမ္မသညာ အနတ္တသညာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ကာမရာဂဿ ရူပါဒိပဉ္စကာမဂုဏာရမ္မဏတ္တာ **ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ကာမရာဂဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ရူပသင်္ခါတေ ကာယေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တဿ ရူပရာဂဿ စက္ခာဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနံ အနုသာရေန ပဝတ္တနတော **ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ရူပါနိ ရူပရာဂဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ဘဝနိကန္တိဝသေန ပဝတ္တဿ **ဘဝရာဂဿ ဆဠာယတနံ ပဒဋ္ဌာနံ**။ **နိဗ္ဗတ္တဘဝါနုပဿိတာ**တိ “ဧဝံ အနိဋ္ဌံ ရူပံ မာ နိဗ္ဗတ္တတု၊ ဧဝံ ဣဋ္ဌံ ရူပံ နိဗ္ဗတ္တတု

ဧဒိသီ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ မာ နိဗ္ဗတ္တတု၊ ဧဒိသီ သုခါ ဝေဒနာ နိဗ္ဗတ္တတူ”တိ ဧဝမာဒိနာ ပကာရေန ပဝတ္တာ ရူပါဘိနန္ဒနာ၊ **သာ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ကမ္မဿကတညာဏဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနုဂတတ္တာ **ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဒဿနံ ကမ္မဿကတညာဏဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ဩကပ္ပနံ လက္ခဏံ ယဿာ သဒ္ဓါယာတိ **ဩကပ္ပနလက္ခဏာ** သဒ္ဓါ။ အဓိမုတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနံ ယဿာ သဒ္ဓါယာတိ **အဓိမုတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ** စ သဒ္ဓါ။ အနာဝိလံ လက္ခဏံ ယဿ ပသာဒဿာတိ **အနာဝိလလက္ခဏော** ပသာဒေါ။ သမ္ပသီဒနံ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ယဿ ပသာဒဿာတိ **သမ္ပသီဒနပစ္စုပဋ္ဌာနော** စ ပသာဒေါ။ သော ပန ပသာဒေါ သဒ္ဓါယ ဧဝ အဝတ္ထာဝိသေသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဝေစ္စပသာဒေါ** အဘိပတ္တိယနလက္ခဏာယ သဒ္ဓါယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ **ဩကပ္ပနလက္ခဏာ** သဒ္ဓါ အနာဝိလလက္ခဏဿ ပသာဒဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ စတုဗ္ဗိဓံ **သမ္မပ္ပဓာနံ** ဝီရိယံ အာရမ္ဘလက္ခဏဿ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ကာယာဒီ**သတိပဋ္ဌာနံ** အပိလာပနလက္ခဏာယ သတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဈာနသဟိတဿ သမာဓိဿ ဧကဂ္ဂလက္ခဏတ္တာ ဝိတက္ကာဒီ**ဈာနာနိ** သမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ပညာယ ကိစ္စပဇာနနအာရမ္မဏပဇာနနလက္ခဏတ္တာ **သစ္စာနိ** ပညာယ ပဒဋ္ဌာနံ။

“ယေသံ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ပဒဋ္ဌာနာနိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာနိ၊ တေ အဝိဇ္ဇာဒယော ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာနီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တေ အဝိဇ္ဇာဒယောပိ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာတိ ဒဿေတုံ “**အပရော နယော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဝိဇ္ဇာ** အဿာဒမနသိကာရလက္ခဏဿ **အယောနိသောမနသိကာရဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ အဝိဇ္ဇာယ ဟိ အာဒီနဝစ္ဆာဒနတော အယောနိသောမနသိကာရော ဇာယတေတိ။ သစ္စသမ္မောဟနလက္ခဏာ **အဝိဇ္ဇာ** ပုညာပုညာနေဉ္ဇာဘိ**သင်္ခါရာနံ ပဒဋ္ဌာနံ**၊ ပုနဗ္ဘဝဝိရောဟနလက္ခဏာ တေဘူမကစေတနာ **သင်္ခါရာ** ဝိပါက**ဝိညာဏဿ ပဒဋ္ဌာနံ**၊ **ဩပပစ္စယိက**သန္ဓိတော ဥပပတ္တိဘာဝဘာဝေန **နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ** ပဋိသန္ဓိ**ဝိညာဏံ နာမရူပဿ ပဒဋ္ဌာနံ**၊ နာမကာယရူပကာယသင်္ဃာတလက္ခဏံ **နာမရူပံ ဆဋ္ဌာယတနဿ ပဒဋ္ဌာနံ** သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝတော၊ စက္ခာဒီနံ ဆန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ ပဝတ္တာနံ လက္ခဏံ **ဆဋ္ဌာယတနံ** ဆဗ္ဗိဓဿ **ဖဿဿ** ယထာက္ကမံ **ပဒဋ္ဌာနံ** နိဿယာဒိပစ္စယဘာဝတော၊ စက္ခုပသာဒရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဝိညာဏာဒိသန္နိပါတလက္ခဏော ဆဗ္ဗိဓော **ဖဿော**၊ တံ **ဝေဒနာယ** တေန ဆဗ္ဗိဓေန ဖဿေန သဟဇာတာယ ဆဗ္ဗိဓာယ ဝေဒနာယ ယထာက္ကမံ **ပဒဋ္ဌာနံ** သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝတော၊ ဣဋ္ဌာနုဘဝနအနိဋ္ဌာနုဘဝနဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ တိဝိဓာ **ဝေဒနာ**၊ တံ **တဏှာယ** တာယ တိဝိဓာယ ဝေဒနာယ ဝသေန

ပဝတ္တာယ တဏှာယ **ပဒဋ္ဌာနံ** ဥပနိဿယာဒိပစ္စယဘာဝတော၊ သပရသန္တာနေသု အဇ္ဈောသာနလက္ခဏာ **တဏှာ၊** တံ **ဥပါဒါနဿ** တာယ တဏှာယ **ဝသေန** ပဝတ္တဿ စတုဗ္ဗိဓဿ ဥပါဒါနဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** ဥပနိဿယာဒိပစ္စယဘာဝတော။ "သော ဝေဒနာယာ"တိ စ "သာ တဏှာယာ"တိ စ "သာ ဥပါဒါနဿာ"တိ စ ပါဌေသု ဘာဝိတဗ္ဗံ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသနိဒ္ဒေသော ဝါ သိယာ။

ယံ ဥပါဒါနံ သြ**ပပစ္စယိကံ** ဥပပတ္တိက္ခန္ဓနိဗ္ဗတ္တကံ၊ တံ **ဥပါဒါနံ** ဒုဝိဓဿ **ဘဝဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယော ကမ္မဘဝေါ နာမကာယရူပကာယသမ္ဘဝနလက္ခဏော၊ သော **ကမ္မဘဝေါ ဇာတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယာ ဥပပတ္တိဘူတာ ဇာတိ ခန္ဓပါတုဘာဝလက္ခဏာ၊ တံ သာ **ဇာတိ ဇရာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယာ ဇိဏ္ဏဇရာ ဥပဓိက္ခန္ဓပရိပါကလက္ခဏာ၊ တံ သာ ဇိဏ္ဏဇရာ **မရဏဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယမ္ပိ ယဿ သမ္မုတိမရဏံ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒလက္ခဏံ၊ တမ္ပိ တဿ သမ္မုတိ**မရဏံ သောကဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပိယဿ မရဏံ ဝိန္ဒန္တဿ ယေဘုယျေန သောကုပ္ပတ္တိတော။ ယော သောကော ဉာတိအာဒိဝိယေသု ဥဿုက္ကကာရကော၊ တံ သော **သောကော ပရိဒေဝဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယော ပရိဒေဝေါ လာလပ္ပကာရကော၊ တံ သော **ပရိဒေဝေါ ကာယိကဒုက္ခဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယသမ္ပီဠနလက္ခဏံ၊ တံ ကာယိကံ ဒုက္ခံ **ဒေါမနဿဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယံ ဒေါမနဿံ စိတ္တသမ္ပီဠနလက္ခဏံ၊ တံ **ဒေါမနဿံ ဥပါယာသဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယော ဥပါယာသော သြ**ဒဟနကာရကော** အဝဒဟနကာရကော၊ တံ သော **ဥပါယာသော ဘဝဿ** ဥပါယာသဿ နိဿယသန္တာနဘဝဿ **ပဒဋ္ဌာနံ**။

ဘဝဿာတိ ဝုတ္တဘဝံ ဒဿေတုံ "**ဣမာနိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဘဝင်္ဂါနိ** ကိလေသော ဘဝဿ အင်္ဂံ ကာရဏံ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋာနိ ဘဝသင်္ခါတာနိ အင်္ဂါနိ အဝယဝါနိ။ ယဒါ ပစ္စုပ္ပန္နာဒိကာလေ သမဂ္ဂါနိ နိဗ္ဗတ္တာနိ ဘဝန္တိ၊ တဒါ သော ကိလေသဝဋ္ဋကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋသင်္ခါတော ဓမ္မသမူဟော "ဘဝဿာ"တိ ဧတ္ထ ဘဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **တံ** ဘဝသင်္ခါတံ ကိလေသဝဋ္ဋကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋတ္တယံ **သံသာရဿ ပဒဋ္ဌာနံ** ပုရိမံ ပုရိမံ ဇာတိနိဗ္ဗတ္တကိလေသာဒိဝသေန သံသာရဿ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နုပ္ပတ္တိတော၊ ယော အရိယမဂ္ဂေါ နိယျာနိကလက္ခဏော၊ တံ **သော** အရိယမဂ္ဂေါ **နိရောဓဿ** နိဗ္ဗာနဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** သမ္ပာပကဟေတုဘာဝတော။

ဗဟုဿုတော သဗ္ဗသိဿာဒီနံ ပတိဋ္ဌာနတ္တာ တိတ္ထံ ဝိယာတိ **တိတ္ထံ၊** ဇာနာတီတိ **ဉူ၊** တိတ္ထံ ဉူတိ **တိတ္ထညူ၊** တိတ္ထညုနော ဘာဝေါ **တိတ္ထညုတာ၊** သမ္မာပယိရုပါသနာ၊ သာ **ပီတညုတာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဗဟုဿုတဿ ဟိ

သမ္မာပယိရုပါသနာယ ဓမ္မူပသဉှိတံ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပါမောဇ္ဇေန စ ကမ္မဋ္ဌာနဗြူဟနာ ဇာယတီတိ သပ္ပါယဓမ္မဿဝနေန ပီတိံ ဇာနာတီတိ **ပီတညူ၊** ပီတညုနော ဘာဝေါ **ပီတညုတာ၊** ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဗြူဟနာ၊ သာ **ပတ္တညုတာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ကမ္မဋ္ဌာနဗြူဟနာယ ဟိ ဘာဝနာပတ္တဇာနနတာ ဇာယတီတိ **ပတ္တညုတာ**။ ဘာဝနာပတ္တဇာနနတာ **အတ္တညုတာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဘာဝနာပတ္တဇာနနတာယ ဟိ ပဉ္စဟိ ပဓာနိယင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ အတ္တနော ဇာနနတာ ဇာယတီတိ **အတ္တညုတာ ပုဗ္ဗေကတပုညတာယ ပဒဋ္ဌာနံ**။

ပဓာနိယင်္ဂေသု သမန္နာဂတတ္တဇာနနတာယ ဟိ ပုဗ္ဗေ ပုညကရဏံ ဇာတံ၊ **ပုဗ္ဗေကတပုညတာ ပတိရူပဒေသဝါသဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပုဗ္ဗေ ဟိ ကတေန ပုညေန ပတိရူပဒေသဝါသော လဗ္ဘေ၊ **ပတိရူပဒေသဝါသော သပ္ပုရိသူပနိဿယဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပတိရူပဒေသဝါသေန ဟိ သပ္ပုရိသူပနိဿယော လဗ္ဘေ၊ **သပ္ပုရိသူပနိဿယော အတ္တသမ္မာပဏိဓာနဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ သပ္ပုရိသူပနိဿယေန ဟိ အတ္တသမ္မာပဏိဓာနံ ဇာတံ၊ **အတ္တသမ္မာပဏိဓာနံ သီလာနံ ပဒဋ္ဌာနံ**။ အတ္တသမ္မာပဏိဓာနေန ဟိ သီလာနိ သမ္ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ **သီလာနိ အဝိပ္ပဋိသာရဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ အတ္တနိ ဟိ သမ္ပတိဋ္ဌိတံ သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဝိပ္ပဋိသာရော နတ္ထေဝါတိ၊ အဝိပ္ပဋိသာရေန ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **အဝိပ္ပဋိသာရော ပါမောဇ္ဇဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပါမောဇ္ဇေန ပီတိ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ပါမောဇ္ဇံ ပီတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပီတိယာ ပဿဒ္ဓိ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ပီတိ ပဿဒ္ဓိယာ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ပဿဒ္ဓိယာ သုခံ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ပဿဒ္ဓိ သုခဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ သုခေန သမာဓိ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **သုခံ သမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ သမာဓိနာ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **သမာဓိ ယထာဘူတဉာဏဒဿနဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ နိဗ္ဗိဒါယ ပဒဋ္ဌာနံ**။ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂေါ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဝိရာဂေန ဝိမုတ္တိ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ဝိရာဂေါ ဝိမုတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနံ**။ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ဇာယတိ၊ တသ္မာ **ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဿ ပဒဋ္ဌာနံ**။ **ဧဝံ** ယထာဝုတ္တနယေန **ယော ကောစိ** ဓမ္မော ဥပနိဿယော ဟောတိ၊ **ယော ကောစိ** ဓမ္မော ပစ္စယော ဟောတိ၊ သဗ္ဗော **သော** ဓမ္မော အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဓမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“ဥပနိဿယဓမ္မဿ, ပစ္စယဓမ္မဿ ဝါ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ ယဿ ကဿစိ ဥပနိဿယဓမ္မဿ, ပစ္စယဓမ္မဿ စ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဿ

ပဒဋ္ဌာနဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော “ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဇိနော”တိ-အာဒိကံ[1] ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန တေသံ ဥပနိဿယဓမ္မပစ္စယ-ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ သန္ဒဿိတဗ္ဗောတိ။ “ယထာဝုတ္တော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော ပရိပုဏ္ဏော ကိံ, ဥဒါဟု အညော နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော ယောဇေတဗ္ဗော အတ္ထိ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမ ပါဠိယံ အဝိဘတ္တမ္ပိ ယထာလာဘဝသေန ပဒဋ္ဌာနော ဟာရော နီဟရိတွာ ယုတ္တော ယုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ ဝိဘဇိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣတိ ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရဋ္ဌော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၅-လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၂၃။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ပဒဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေန အဝိဇ္ဇာ-ဒီနံ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ပဒဋ္ဌာန-ဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိ-တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော လက္ခဏော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထ**-သဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝုတ္တောဝ။ **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **လက္ခဏော ဟာရော** လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေါတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဝုတ္တမှိ ဧကဓမ္မေ”တိ-အာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ယေ ဓမ္မာ”တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရ-သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော လက္ခဏော ဟာရော လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဝိညေယျောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တတ္ထ ကတမော လက္ခဏော ဟာရောတိ-အာဒိ လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာ”တိ[1]။ အယံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနော ဝိတ္ထာရ-ဘူတော လက္ခဏော ဟာရော ပိဋကတ္တယေ ဒေသိတေသု ဓမ္မေသု ကိံ နာမ လက္ခိတဗ္ဗံ ဓမ္မံ လက္ခိယတီတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပုစ္ဆိတေ လက္ခဏဟာရဝိစယေ ဓမ္မေ သင်္ခေပေန ဒဿေတုံ “**ယေ ဓမ္မာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယေ ဓမ္မာ**တိ ယေ သမူဟာ ဓမ္မာ။ **ဧကလက္ခဏာ**တိ သမာနလက္ခဏာ။ **တေသံ ဓမ္မာနန္တိ** သမာနလက္ခဏာနံ တေသံ သမူဟဓမ္မာနံ၊ နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ။ **ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ**တိ

---

[1] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၄-ပိဋ္ဌေ။

သမာနလက္ခဏော ကေသ္မိံ ဓမ္မေ၊ ပါဠိယံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ သတိ ဝုတ္တဓမ္မတော အဝသိဋ္ဌသမာနလက္ခဏာ ဓမ္မာ သမာနလက္ခဏေန ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။

လက္ခဏဟာရဝိသယေ ဓမ္မေ ဝိတ္ထာရတော ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ ဝုတ္တေ ဣမေ သမာနလက္ခဏာ ဓမ္မာပိ ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ **"ယထာ ကိံ ဘဝေ"**တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော––**ယထာ** ယေန ပကာရေန ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ၊ သော ပကာရော ကိံ ဘဝေတိ ပုစ္ဆတိ။ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ၊ သော ပကာရော သမာနလက္ခဏာတိ ဘာဝေါ ဘဝေတိ အတ္ထော။ ကိန္တိ ဘဂဝါ အာဟ? "စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိံ ဘဂဝါ အာဟ။ "စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အနဝဋ္ဌိတ"န္တိအာဒိမှိ ဝုတ္တေ "သောတံ ဘိက္ခဝေ အနဝဋ္ဌိတ"န္တိ-အာဒိဝစနမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ ဘဝတိ။

"အနဝဋ္ဌိတာဒိလက္ခဏေန သမာနလက္ခဏတ္တာ ဝါ အဇ္ဈတ္တိကာယတန-ဘာဝေန သမာနလက္ခဏတ္တာ ဝါတိ အာယတနဝသေနေဝ ဧကလက္ခဏံ ဝတ္တဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓဝသေနပိ ဧကလက္ခဏံ ဒဿေတုံ **"ယထာ စာဟာ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ "အတီတေ ရာဓ ရူပေ အနပေက္ခော ဟောတိ၊ အနာဂတံ ရူပံ မာ အဘိနန္ဒိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နဿ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ စာဂါယ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ပဋိပဇ္ဇာ"တိ ဝုတ္တေ "အတီတာယ ရာဓ ဝေဒနာယ အန-ပေက္ခော ဟောတိ၊ အနာဂတံ ဝေဒနံ မာ အဘိနန္ဒိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ စာဂါယ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ပဋိပဇ္ဇာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ ဘဝေ။

"အနပေက္ခနီယလက္ခဏေန သမာနလက္ခဏတ္တာ ဝါ ခန္ဓလက္ခဏေန သမာ-နလက္ခဏတ္တာ ဝါတိ ခန္ဓာယတနဝသေနေဝ ဧကလက္ခဏမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ သတိပဋ္ဌာနဝသေနာပိ ဝတ္တဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **"ယထာဟာ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယထာ** ယေန ဧကလက္ခဏတ္တေန စ ဘဂဝါ အာဟ၊ တထာ စ တေန ဧကလက္ခဏတ္တေန စ အဝုတ္တာပိ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။ ယေ ဝိပဿကာ ပုဂ္ဂလာ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု နိစ္စံ သုသမာရဒ္ဓါ နိစ္စံ ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေန္တိ၊ **တေ** ဝိပဿကာ **အကိစ္စံ** သုဘာသုခါဒိကံ, ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပိ ဝါ န သေဝန္တိ၊ **ကိစ္စေ** အသုဘာသုခါဒိကေ, ကာယာဒိကေ ဝါ သာတစ္စကာရိနော ဟောန္တီတိ ဘဂဝါ အာဟာတိ ယောဇနာ။

ဣတိသဒ္ဒဿ စေတ္ထ ကောဿ လောပေါ။ **ဣတိ** ဧဝံ "ယေသဉ္စာ"တိအာဒိ-ဂါထာယ ကေသာဒိကေ ကာယေ ဂတာယ ပဝတ္တာယ သတိယာ ဘဂဝတာ

သရူပေန ဝုတ္တာယ ဝိဇ္ဇမာနာယ တဒဝသေသာ ဝေဒနာဂတာ သတိ စ စိတ္တဂတာ သတိ စ ဓမ္မဂတာ သတိ စ သတိပဋ္ဌာနဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တေန ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ သင်္ခေပတော နိစ္စံ သုသမာရဒ္ဓါ နိစ္စံ ဝေဒနာဂတာ သတိ စ။ပ။ နိစ္စံ စိတ္တဂတာ သတိ စ ။ပ။ နိစ္စံ ဓမ္မဂတာ သတီတိ ဝတ္တဗ္ဗာတိ။

“သတိပဋ္ဌာနဝသေနေဝ ဧကလက္ခဏာ ဓမ္မာ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တထာ ယံ ကိဉ္စိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယံ ကိဉ္စိ** ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌံ၊ **ယံ ကိဉ္စိ** သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏေန သုတံ၊ **ယံ ကိဉ္စိ** ဂန္ဓရသ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဃာနဝိညာဏာဒိတ္တယေန ဝိညာဏေန မုတံ၊ **ဣတိ ဧဝံ** ဒိဋ္ဌာဒိတ္တယေ ဘဂဝတာ သရူပေန ဝုတ္တေ **သတိ** တဒဝသေသံ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာတံ ဓမ္မာရမ္မဏပရိယာပန္နံ ရူပံ ဘဂဝတာ အာလမ္ဗိတဗ္ဗဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာ ဝုတ္တံ ဘဝတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ယံ ကိဉ္စိ** ရူပါယတနံ ဒိဋ္ဌံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိံ ဝုတ္တေ သတိ တဒဝသေသံ သုတာဒိကမ္ပိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိအာဒိအတ္ထော ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “**ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ ဝါ မုတံ ဝါ**”တိ။

“ကာယဂတာယ သတိယာ ဝုတ္တာယ တဒဝသေသာ ဝေဒနာဂတာသတိ-အာဒယောယေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာပိ ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ ဒဿေတုံ “**ယထာ စာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယထာ** ယေန နိယျာနိကလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တေန စ ဘဂဝါ အာဟ၊ တထာ တေန ဧကလက္ခဏတ္တေန စ ဘဂဝါ အာဟ၊ တထာ တေန ဧကလက္ခဏတ္တေန စ ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။ “**တသ္မာ** အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿေန အဘိဘူတတ္တာ **ဣဟ** မမ သာသနေ ဘိက္ခု တွံ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဟုတွာ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန ဝါ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ဝါ **ဝိနေယျ** ဝိနယိတွာ **ကာယေ** ကေသာဒိရူပကာယေ **ကာယာနုပဿီ** ကေသာဒိရူပကာယာနုပဿီ ဟုတွာ ဝိဟရာဟီ”တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ သတိ “တသ္မာတိဟ တွံ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရာဟိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ တသ္မာတိဟ တွံ ဘိက္ခု စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရာဟိ ။ပ။ ဒေါမနဿံ၊ တသ္မာ-တိဟ တွံ ဘိက္ခု ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရာဟိ ။ပ။ ဒေါမနဿ”န္တိ ဝုတ္တံ ဘဝတီတိ သင်္ခေပတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိတ္ထာရတော ပန **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဗဟုဓာ ဝုတ္တောတိ အမှေဟိ န ဝိတ္ထာရိတော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၅-ပိဋ္ဌေ။

''ကေသွိံ သတိပဋ္ဌာနေ ဝုတ္တေ ကသ္မာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ ဘဝေယျု''န္တိ ဝတ္တုမ္ဗုတ္တာ "**အာတာပီတိ ဝီရိယိန္ဒြိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ''**အာတာပီ**''တိ ဣမိနာ ပဒေန ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပဝတ္တံ ဝီရိယိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ။ "**သမ္ပဇာနော**"တိ ပဒေန ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပဝတ္တံ ပညိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ။ ''**သတိမာ**"တိ ပဒေန ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပဝတ္တံ သတိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ။ "**ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿ**''န္တိ ပဒေန ကာယဝေဒနာ-စိတ္တဓမ္မေသု ပဝတ္တံ သမာဓိန္ဒြိယံ ဝုတ္တံ၊ န ကာယေယေဝ ပဝတ္တံ။ **ဧဝံ** ပကာရေန ကာယေ **ကာယာနုပဿိနော** ယောဂါဝစရဿ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ စေ ဝဒေယျ၊ ဧဝံ သတိ စတုန္နံ ဝီရိယပညာသတိ-သမာဓီနံ ဣန္ဒြိယာနံ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ သာမညဘာဝေန **ဧကလက္ခဏတ္တာ** သမာနလက္ခဏတ္တာ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ ယောဇနာ။ တေန ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ** "စတုသတိပဋ္ဌာနသာမညေ ဣမေသံ ဣန္ဒြိယာနံ သဘာဝဘေဒါဘာဝတော သမာနလက္ခဏတ္တာ"တိ[၁]။

၂၄။ "ဧဝံ ဝုတ္တေပိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာယေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ ဘဝေယျုံ၊ ကထံ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ဝတ္တဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တုမ္ဗုတ္တာ "**စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသူ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ယေန ယောဂါဝစရေန ဘာဝိယမာနေသု တဿ ယောဂါဝစရဿ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ စတုန္နံ သစ္စာနံ ဗုဇ္ဈနံ **ဗောဓိ**၊ အရိယမဂ္ဂဉာဏံ၊ ဗောဓိံ ဂစ္ဆန္တီတိ **ဗောဓင်္ဂမာ**။ ဗောဓိဿ အရိယမဂ္ဂဉာဏဿ ပက္ခေ ဘဝါတိ **ဗောဓိပက္ခိယာ**။

"ကုသလာယေဝ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏဘာဝေန နိဟရိတာ ကိံ, ဥဒါဟု အကုသလာပိ ဓမ္မာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဧဝံ အကုသလာပီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏတ္တေန နိဒ္ဒါရိတာ ယထာ၊ ဧဝံ အကု-သလာပိ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏတ္တေန နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗာယေဝါတိ အတ္ထော။ "ကထံ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပဟာနေကဋ္ဌဘာဝေန နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော "**ဧကလက္ခဏတ္တာ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ**"တိ အာဟ။ တတ္ထ **ဧကလက္ခဏတ္တာ**တိ ပဟာနေကဋ္ဌဘာဝေန သမာနလက္ခဏတ္တာ။ ''ကတမံ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသူ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

---

[၁] နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၇-ပိဋ္ဌေ၊

တတ္ထ **စတူသု။ ပ။ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီ**တိ ကာယာဂတာသတိပဋ္ဌာနေ ယောဂါဝစရေန ဘာဝိယမာနေ သတိ တေန ယောဂါဝစရေန အသုဘေ ကေသာဒိကေ ရူပကာယေ “သုဘ”န္တိ ဝိပလ္လာသော ပဟီယတိ၊ အဿ ယောဂါဝစရဿ ကဗဠီကာရာဟာရော ပရိညံ ဂစ္ဆတိ၊ “အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော”တိ[၁] ဝုတ္တတ္တာ ရူပကာယေ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟန္တဿ တဿ သမုဒယေ ကဗဠီကာရာဟာရေပိ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟီယတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝေဒနာဂတာသတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝိယမာနေ သတိ ဒုက္ခေ “သုခ”န္တိ ဝိပလ္လာသော ပဟီယတိ၊ အဿ ယောဂါဝစရဿ ဖဿာဟာရော ပရိညံ ဂစ္ဆတိ၊ “ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာ”တိ[၂] ဝုတ္တတ္တာ ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂံ ပဇဟန္တဿ တဿ ပစ္စယေ ဖဿာဟာရေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟီယတိ။ စိတ္တဂတာသတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝိယမာနေ အနိစ္စေ “နိစ္စ”န္တိ ဝိပလ္လာသော ပဟီယတိ၊ အဿ ယောဂါဝစရဿ ဝိညာဏာဟာရော ပရိညံ ဂစ္ဆတိ။ ဓမ္မဂတာသတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝိယမာနေ အနတ္တနိ “အတ္တာ”တိ ဝိပလ္လာသော ပဟီယတိ၊ အဿ ယောဂါဝစရဿ မနောသဉ္စေတနာဟာရော ပရိညံ ဂစ္ဆတီတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတွာ ကေကေသဉ္စိ ပဟာတဗ္ဗေ ဝုတ္တေ တဒဝသေသာ ပဟာတဗ္ဗာ ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော ဂဟေတဗ္ဗော။

“**အာဟာရာ စဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီ**”တိ ဝစနေ အာဟာရေသု ပဝတ္တာ ကာမရာဂဒေါသမောဟာ ဗျန္တီကတာ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော ဂဟိတော။ ကဗဠီကာရာဟာရဉှိ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တေ ကာမရာဂေ ဝိဇ္ဇမာနေ ကဗဠီကာရာဟာရဿ ဝိဇာနနာ နတ္ထေဝ၊ တသ္မိံ ကာမရာဂေ ပန ပဟီနေ ပရိဇာနနာ ဘဝတီတိ။ သေသာဟာရဇာနနမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ယဿ ယောဂါဝစရဿ သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ၊ ဝိပလ္လာသာ ပဟီနာ၊ အာဟာရပရိဇာနနာ ဥပ္ပန္နာ၊ သော ယောဂါဝစရော ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒါနော ဘဝတိ။ သုဘသညိတေဟိ ကာမေဟိ ကာမုပါဒါနံ ဝိသေသေန ဘဝတီတိ သုဘသညိတော ကာယော ကာမုပါဒါနဿ ဝတ္ထု၊ ကာယဂတာယ သတိယာ အနုဿရိတဗ္ဗော အသုဘသညိတော ကေသာဒိ ကာမုပါဒါနဿ ဝတ္ထု န ဟောတေဝ။ သုခဝေဒနာယ အဿာဒဝသေန ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ ဘဝတီတိ သုခသညိတာ ဝေဒနာ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဿ ဝတ္ထု၊ ဝေဒနာဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဝေဒနာ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဿ ဝတ္ထု န ဟောတေဝ။ “စိတ္တံ နိစ္စ”န္တိ ဒိဋ္ဌိဂဟဏဝသေန တဿ တဿ အတ္တနော သီလဝတဝသေန ပရိသုဒ္ဓီတိ ပရာမသနံ ဟောတီတိ စိတ္တံ

၁-သံ ၂-၄၈၊ ၅၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၄၃၊ ၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ ခု ၁-၇၇၊ အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

သီလဗ္ဗတုပါဒါနဿ ဝတ္ထု၊ စိတ္တဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဿ ဝတ္ထု န ဟောတေဝ။ ဓမ္မေ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေန ယထာဘူတံ အပဿန္တဿ ဓမ္မေသု အတ္တာဘိနိဝေသော ဟောတီတိ ဓမ္မာ အတ္တဝါဒုပါဒါနဿ ဝတ္ထု၊ ဓမ္မဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ အတ္တဝါဒုပါဒါနဿ ဝတ္ထု န ဟောန္တိ ဧဝ။ ဣသ္မာ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝိယမာနေသု ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒါနော ဘဝတီတိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယေန ယောဂါဝစရေန သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ၊ သော ယောဂါဝစရော ဥပါဒါနေဟိယေဝ အနုပါဒါနော ဘဝတီ''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ယောဂါဒီဟိပိ ဝိသံယုတ္တော ဘဝတီတိဒဿေတုံ “**ယောဂေဟိ စ ဝိသံယုတ္တော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယောဂေဟိ စာ**တိ ကာမယောဂဘဝယောဂဒိဋ္ဌိယောဂအဝိဇ္ဇာယောဂေဟိ စ။ **ဝိသံယုတ္တော**တိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနသမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ဝိဂတော၊ ဝိမုတ္တော စ ဘဝတီတိ အတ္ထော။ သုဘသညိတော ဟိ ရူပကာယော ကာမရာဂဿ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ ကာယဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗော ကာယော ကာမရာဂဿ ဝတ္ထု န ဟောတေဝ။ “သုခေါ”တိ ဝါ “သုခဟေတူ”တိ ဝါ ဂဟဏီယော ဘဝေါ ဘဝရာဂဿ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ ဝေဒနာဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗော ဘဝေါ ဘဝရာဂဿ ဝတ္ထု န ဟောတိ။ “အတ္တာ”တိ အဘိနိဝိသိတဗ္ဗံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိယောဂဿ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ စိတ္တဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိယောဂဿ ဝတ္ထု န ဟောတိ။ ဝိနိဗ္ဘောဂဿ ဒုက္ကရတ္တာ, ဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ စ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဈတ္တာ အဝိနိဗ္ဘုဇိတဗ္ဗာ, ဓမ္မမတ္တတာယ အပ္ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာယောဂဿ ဝတ္ထု ဟောန္တိ၊ ဓမ္မဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာယောဂဿ ဝတ္ထု န ဟောန္တိ။ တသ္မာ စတုသတိပဋ္ဌာနာနုပဿကော “**ယောဂေဟိ စ ဝိသံယုတ္တော**”တိ ဝုတ္တော။ အယံ နယော **အာသဝေဟိ စ အနာသဝေါ ဘဝတိ၊ ဩဃေဟိ စ နိတ္ထိဏ္ဏော ဘဝတီ**တိ ဧတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗော။

ဂန္ထေဟိ စ ဝိပ္ပယုတ္တော ဘဝတီတိ ဧတ္ထ ပန သုဘသညိတော ရူပကာယော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ ကာယဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗော ရူပကာယော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု န ဟောတိ။ ဒုက္ခဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဘူတာ ဝေဒနာ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု ဟောန္တိ၊ တေန ဝုတ္တံ “ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ”တိ[1]။

၁-မ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဒနာဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဝေဒနာ ဗျာပါဒကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောတိ။ “စိတ္တံ နိစ္စ”န္တိ အဘိနိဝေသဝသေန သဿတဿ “အတ္တနော သီလေန သုဒ္ဓိ၊ ဝတေန သုဒ္ဓီ”တိ ပရာမသနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “နိစ္စ”န္တိ ဂဟိတံ စိတ္တံ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ စိတ္တဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ သီလဗ္ဗတပရာမာသဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောတိ။ ဓမ္မာနံ သပ္ပစ္စယနာမရူပသဘာဝဿ အဒဿနတော ဘဝဒိဋ္ဌိဝိဘဝဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဣဒံ သစ္စ”န္တိ အဘိနိဝိသိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု၊ ဓမ္မဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ စတုသတိပဋ္ဌာနာနုပဿနာ “ဂန္ထေဟိ စ ဝိပ္ပယုတ္တော”တိ ဝုတ္တော။

သုဘသညိတော စ ကာယော ရာဂသလ္လဿ ဝတ္ထု၊ ကာယဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗော ကာယော ရာဂသလ္လဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောတိ။ သုခသညိတာယ ဝေဒနာယ ဒေါသော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝေဒနာ ဒေါသသလ္လဿ ဝတ္ထု၊ ဝေဒနာဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဝေဒနာ ဒေါသသလ္လဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောတိ။ “စိတ္တံ အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ “အတ္တာ သေယျော”တိအာဒိဝသေန ပဝတ္တဿ မာနသလ္လဿ စိတ္တံ ဝတ္ထု၊ စိတ္တဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ မာနသလ္လဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောတိ။ ဓမ္မာနံ သပ္ပစ္စယနာမရူပသဘာဝဿ အဇာနနတော ဓမ္မာ မောဟသလ္လဿ ဝတ္ထု၊ ဓမ္မဂတာယ ပန သတိယာ အနုပဿိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ မောဟသလ္လဿ ဝတ္ထု နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ စတုသတိပဋ္ဌာနာနုပဿနာ **“သလ္လေဟိ စ ဝိသလ္လော ဘဝတီ”**တိ ဝုတ္တော။

“အာဟာရာ စဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီ”တိ အာစရိယေန ဝုတ္တံ၊ “ကိံ ပန အာဟာရေဝ အဿ ယောဂါဝစရဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တိ, ဥဒါဟု အညေပီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော စ အဿ ယောဂါဝစရဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဒဿေတုံ **“ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော စဿ ပရိညံ ဂစ္ဆန္တီ”**တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယောဂါဝစရေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ၊ တဿ ယောဂါဝစရဿ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မာဝ ပရိညံ ဂစ္ဆေယျုံ၊ န ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ စေ ဝဒေယျ, ကာယာနုပဿနာဒီဟိ စ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု ပရိညာတေသု သညာယပိ ပရိညာတဗ္ဗဘာဝတော။ သာ ဟိ ဝေဒနာစိတ္တသင်္ခါတေန ဓမ္မေသု ပရိညာတေသု အဝိနာဘာဝတော ပရိညာတာဝ ဟောတိ။

ယေန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ၊ သော ယောဂါဝစရော ဥပါဒါနေဟိ အနုပါဒါနော စ, ယောဂေဟိ ဝိသံယုတ္တော စ, ဂန္ထေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော စ, အာသဝေဟိ အနာသဝေါ စ, ဩဃေဟိ နိတ္ထိဏ္ဏော စ, သလ္လေဟိ ဝိသလ္လော စ ဘဝတီတိ ဝုတ္တော၊ "ကိံ ပန တထာဝိဓော ဟောတိ, ဥဒါဟု အညထာပီ"တိ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ အဂတိမ္ပိ န ဂစ္ဆတီတိ ဒဿေန္တော "**အဂတိဂမနေဟိ စ န အဂတိံ ဂစ္ဆတီ**"တိ အာဟ။ သုဘာဒိသညိတေ ရူပကာယေ အပေက္ခမာနော ပုဂ္ဂလော ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတီတိ သုဘာဒိသညိတော ရူပကာယော ဝိသေသတော ဆန္ဒာဂတိယာ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေန ပန အနုပဿိတဗ္ဗော အဿာသပဿာသာဒိကော ကာယော ဆန္ဒာဂတိယာ ဝတ္ထု န ဟောတိ၊ တသ္မာ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ ဘာဝေန္တော ပုဂ္ဂလော ဆန္ဒာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ။ သုခဝေဒနဿာဒဝသေန ဝေဒယမာနော တဒဘာဝေန ဗျာပါဒံ အာဂစ္ဆတီတိ သုခဝေဒနာ ဒေါသာဂတိယာ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေန ပန အနုပဿိတဗ္ဗာ ဝေဒနာ ဒေါသာဂတိယာ ဝတ္ထု န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ ဘာဝေန္တော ပုဂ္ဂလော ဒေါသာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ။ သန္တတိဃနဝသေန "နိစ္စံ, ဓုဝ"န္တိ ဂဟိတံ စိတ္တံ မောဟဿ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေန ပန အနုပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ မောဟဿ ဝတ္ထု န ဟောတိ၊ တသ္မာ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ ဘာဝေန္တော ပုဂ္ဂလော ဒေါသာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ။ ဝိဘဇိတွာ ဓမ္မသဘာဝံ အဇာနန္တဿ ဘယံ ဇာယတီတိ ဝိဘဇိတွာ အဇာနိယသဘာဝါ ဓမ္မာ ဘယဿ ဝတ္ထု ဟောန္တိ၊ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေန ပန အနုပဿိတဗ္ဗာ ဝိဘဇိတွာ ဇာနိတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဘယဿ ဝတ္ထု န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ ဘာဝေန္တော ပုဂ္ဂလော ဘယာဂတိံ န ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ဧကလက္ခဏေ အကုသလေပိ ဓမ္မေ နီဟရိတွာ ဣဒါနိ နိဂမေတုံ "**ဧဝံ အကုသလာပိ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏတ္တာ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆန္တီ**"တိ ပုန ဝုတ္တံ။

ဘာဝေတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ဧကဒေသေသု ဝုတ္တေ တဒဝသေသာပိ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏတ္တာ နီဟရိတွာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ပဟာတဗ္ဗေသုပိ ဓမ္မေသု ဧကဒေသေ ဝုတ္တေ တဒဝသေသာပိ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ ဧကလက္ခဏတ္တာ နီဟရိတွာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အာစရိယေန ဝုတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "အညထာပိ ယဒိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ၊ တေပိ ဝဒထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော အညေနပိ ပရိယာယေန လက္ခဏဟာရဿ ဥဒါဟရဏာနိ ဒဿေတုံ "**ယတ္ထ ဝါ ပနာ**"တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယတ္ထ** ယသ္မိံ ရူပေကဒေသဒေသနာယံ **ရူပိန္ဒြိယံ** ရူပ္ပနလက္ခဏံ စက္ခုန္ဒြိယာဒိဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယောသာနံ အဋ္ဌဝိဓံ ဣန္ဒြိယံ ရူပေကဒေသံ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ။ **တတ္ထေဝ** တသ္မိံ ရူပေကဒေသဒေသနာယံ **ရူပဓာတု** ရူပ္ပနလက္ခဏာ စက္ခုဓာတာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုပရိယောသာနာ ဒသဝိဓာ ရူပဓာတု ရူပ္ပနလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ ဒေသိတာ။ သဗ္ဗော **ရူပက္ခန္ဓော** စ ဒေသိတော။ **ရူပါယတနံ** ရူပ္ပနလက္ခဏံ စက္ခာယတနာဒိဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနပရိယောသာနံ ဒသဝိဓံ အာယတနံ ရူပ္ပနလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ။

ယတ္ထ ဝါ ပန ယသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ သုခါ ဝေဒနာ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ၊ **တတ္ထ** တသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ **သုခိန္ဒြိယဉ္စ** ဒေသိတံ၊ **သောမနဿိန္ဒြိယဉ္စ** ဒေသိပံ၊ **ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စဉ္စ** ဒေသိတံ သုခဝေဒနာဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ **ယတ္ထ ဝါ ပန** ယသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ၊ **တတ္ထ** တသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ **ဒုက္ခိန္ဒြိယဉ္စ** ဒေသိတံ **ဒောမနဿိန္ဒြိယဉ္စ** ဒေသိတံ၊ **ဒုက္ခံ အရိယသစ္စဉ္စ** ဒေသိတံ ဒုက္ခဝေဒနာဘာဝေန ဧကလက္ခဏတ္တာ။ **ယတ္ထ ဝါ ပန** ယသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ၊ **တတ္ထ** တသ္မိံ ဝေဒနေကဒေသဒေသနာယံ **ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ** ဒေသိတံ၊ **သဗ္ဗော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စ** ဒေသိတောတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ယသ္မိံ ဒေသနာယံ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ဒေသိတာ၊ တသ္မိံ ဒေသနာယံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဒေသိတံ ဟောတု သမာနလက္ခဏတ္တာ၊ ''ကေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော ဘဝေယျာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော **“ကေန ကာရဏေန”**တိ ပုစ္ဆိတွာ ကာရဏံ ဒဿေတုံ **“အဒုက္ခမသုခါယာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ **ဟိ** ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာ အနုသေတိ၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာ ဒေသိတာ ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာယ စ ဒေသိတာယ အဝိဇ္ဇာမူလကော သဗ္ဗောပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတီ”တိ ဒေသိတောဝ ဟောတီတိ အဓိပ္ပါယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ။ပ။ သမုဒယော ဟောတီ”တိ အနုလောမဝသေန ပဝတ္တော ယော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတောတိ အာစရိယေန ဝုတ္တော၊ “ယဒိ တထာ ပဝတ္တော သော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော၊ ဧဝံ သတိ သဗ္ဗော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ **“သော စာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယော စ အနုလောမဝသေန ပဝတ္တော၊ **သော စ သရာဂသဒေါသသမောဟသံကိလေသပက္ခေန ဟာတဗ္ဗော**။ ယော

စ ပဋိလောမဝသေန “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရ-နိရောဓော”တိအာဒိနော ပဝတ္တော၊ **သော စ ဝိတရာဂဝိတဒေါသဝိတမောဟ-အရိယမဂ္ဂမေဝ ဟာတဗ္ဗော**။ ယော စ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ပဝတ္တော၊ သော စ တဒုဘယမေဝ ဟာတဗ္ဗော။ တသ္မာ “သဗ္ဗော စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗောဝါတိ အဓိပ္ပါယော ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယေ ဓမ္မာ ဧကလက္ခဏာ၊ တေသံ ဓမ္မာနံ ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ’တိအာဒိနာ[1] အာစရိယေန ယာ လက္ခဏဟာရယောဇနာ ဝုတ္တာ၊ သာဝ ကာတဗ္ဗာ၊ န အညထာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော အညထာပိ လက္ခဏဟာရယောဇနာ ကာတဗ္ဗာယေဝါတိ ဒဿေတုံ “**ဧဝံ ယေ ဓမ္မာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယေ** ပထဝီအာဒယော ရူပ**ဓမ္မာ**, **ယေ** ဖဿာ-ဒယော အရူပ**ဓမ္မာ** သန္တာရဏာဒိ**ကိစ္စတော** သံဃဋ္ဋနာဒိ**ကိစ္စတော** ဧက-လက္ခဏာ၊ **တေသံ** ရူပါရူပ**ဓမ္မာနံ** ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌာ ရူပါရူပ-**ဓမ္မာ** ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ။ **ယေ** ပထဝီအာဒယော ရူပ**ဓမ္မာ**, **ယေ** ဖဿာဒယော အရူပ**ဓမ္မာ** ကက္ခဠာဒိ**လက္ခဏတော** ဖုသနာဒိ**လက္ခဏတော** ဧကလက္ခဏာ၊ **တေသံ** ရူပါရူပ**ဓမ္မာနံ** ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌာ ရူပါရူပ**ဓမ္မာ** ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ။ **ယေ** ဓမ္မာ ရုပ္ပန**သာမညတော** နမန**သာမညတော** အနိစ္စာဒိ**သာမည-တော** ဝါ ခန္ဓာယတနာဒိ**သာမညတော** ဝါ ဧကလက္ခဏာ၊ **တေသံ** သင်္ခတ-**ဓမ္မာနံ** ဧကသ္မိံ သင်္ခတဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဝန္တိ။ **ယေ** သင်္ခတ**ဓမ္မာ** ဥပ္ပါဒတော သင်္ခတတော **စုတူပပါတတော** သမာနနိရောဓုပ္ပါဒ-သင်္ခတတော ဝါ **စုတူပပါတတော** ဧကလက္ခဏာ၊ **တေသံ** သင်္ခတ**ဓမ္မာနံ** ဧကသ္မိံ သင်္ခတဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌာ သင်္ခတဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဝန္တီတိ အတ္ထယောဇနာ **ကာတဗ္ဗာ**။

ကိစ္စတော စ လက္ခဏတော စာတိအာဒီသု **စ**-သဒ္ဒေန သဟစရဏသမာန-ဟေတုတာဒယော သင်္ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဟစရဏာဒီသု စ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ “နာနတ္တကာယနာနတ္တသညိနော[2], နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ”တိ-အာဒီသု[3] သဟစာရိတာယ သညာသဟဂတာ ဓမ္မာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝ။

“ဧကသ္မိံ ဓမ္မေ သရူပတော ဝုတ္တေ ဧကလက္ခဏာဒိတော အဝသိဋ္ဌဓမ္မာနမ္ပိ ဝုတ္တဘာဝေါ ကေန အမ္ဟေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော

"တေနာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** အဝသိဋ္ဌမမ္မာနမ္ပိ ဝုတ္တဘာဝေန "ဝုတ္တမ္ပိ ကောစမ္မေ"တိအာဒိကံ ယံ ဝစနံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အာဟ၊ တေန ဝစနေန တုမှေဟိ အဝသိဋ္ဌာနမ္ပိ ဝုတ္တဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

"ဧတ္တာဝတာ စ လက္ခဏဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"နိယုတ္တော လက္ခဏော ဟာရော"**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဿံ ပါဠိယံ ကေသ္ပိ ဓမ္မေ ဝုတ္တေ အဝသိဋ္ဌဓမ္မာပိ ယေန လက္ခဏဟာရေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ တဿံ ပါဠိယံ သော လက္ခဏော ဟာရော **နိယုတ္တော** နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

ဣတိ လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္တော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၆-စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၂၅။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေန သုတ္တတ္ထေဟိ သမာနတ္တာ ဝိဘတ္တာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"တတ္ထ ကတမော စတုဗျူဟော ဟာရော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု။ **ကတမော**တိ ကတမော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စတုဗျူဟော ဟာရော စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဝိညေယျော။ တေန ဝုတ္တံ "တတ္ထ ကတမော စတုဗျူဟော ဟာရောတိ စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေါ"တိ[၁]။ "ဣမိနာ စတုဗျူဟဟာရေန ကတမသ္မာ နေရုတ္တာဒယော ဂဝေသိတဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ဗျဉ္ဇနေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဗျဉ္ဇနေနာ**တိ စတုဗျူဟဟာရဿ သုတ္တဿ ဝိသေသတော ဗျဉ္ဇနဝိစယဘာဝတော "ဗျဉ္ဇနာ"တိ ဝေါဟာရိတေန ဣမိနာ စတုဗျူဟဟာရေန သုတ္တဿ နေရုတ္တဉ္စ, သုတ္တဿ အဓိပ္ပါယော စ, သုတ္တဿ နိဒါနဉ္စ, သုတ္တဿ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ စ သံဝဏ္ဏေန္တေဟိ ဂဝေသိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

“စတုဗျူဟဟာရေန ဂဝေသိတဗ္ဗေသု နေရုတ္တာဒီသု ကတမံ သုတ္တဿ ဂဝေသိတဗ္ဗံ နေရုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ နေရုတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော— **တတ္ထ** တေသု ဣမိနာ စတုဗျူဟဟာရေန ဂဝေသိတဗ္ဗေသု နေရုတ္တာဒီသု ကတမံ သုတ္တဿ **နေရုတ္တံ** နိဗ္ဗစနံ နာမာတိ စေ ပုစ္ဆေယျ? သုတ္တဿ ယာ **နိရုတ္တိ** နိဒ္ဓါရေတွာ ဝုတ္တာ သဘာဝပညတ္တိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ၊ ဣဒံ သဘာဝနိရုတ္တိဘူတံ နိဗ္ဗစနံ နေရုတ္တံ နာမာတိ။ “ယာ နိရုတ္တိ နေရုတ္တံ နာမာတိ ဝုတ္တာ၊ ကာ ပန သာ နိရုတ္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ပဒသံဟိတာ**”တိ ဝုတ္တံ။ ပဒေသု သံဟိတာ ယုတ္တာ **ပဒသံဟိတာ**။ ယထာ ယထာ သုတ္တေသု ဝတ္တဗ္ဗော၊ တထာ တထာ ယာ သဘာဝနိရုတ္တိ ပဝတ္တာ၊ သာ ပဝတ္တာ သဘာဝနိရုတ္တိယေဝ နိရုတ္တိ နာမာတိ ယောဇနာ။ “ကာ ပန သာ သဘာဝနိရုတ္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စ “**ယံ ဓမ္မာနံ နာမသော ဉာဏ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ **ယံ** ယာယ ကာရဏဘူတာယ နာမပညတ္တိယာ **ဓမ္မာနံ** နေယျာနံ **နာမသော** ပထဝီနာမာဒိနာ ဝါ ဖဿနာမာဒိနာ ဝါ ခန္ဓနာမာဒိနာ ဝါ ဝိဝိဓေန နာမေန အတ္ထဓမ္မာဒီသု ကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ သာ ကာရဏဘူတာ နာမပညတ္တိ သဘာဝနိရုတ္တိ နာမာတိ အတ္ထော။ **ယန္တိ** စ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော၊ ယာယာတိ အတ္ထော။ ‘‘လိင်္ဂပကတိဓမ္မာနံ နာမသော ပဝတ္တမာနံ ဉာဏံ ဝိဝရိတွာ ကထေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယဒါ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ယဒါ ဟိ ဘိက္ခူတိအာဒိနာ ‘ဓမ္မာနံ နာမသော ဉာဏ’န္တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရတီ”တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော အဋ္ဌကထာယံ ဝိဘာဝိတွာ ဝုတ္တောဝါတိ န ဝိစာရိတော။

၂၆။ နေရုတ္တံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ “ကတမော သုတ္တေ ဂဝေသိတဗ္ဗော ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော အဓိပ္ပါယော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ပါကဋော။ အပိစ “**ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတီ**”တိအာဒီသု ယေန ပုဂ္ဂလေန အတ္တနာ ရက္ခိတေန ဓမ္မေန ရက္ခိတဗ္ဗဘာဝေါ ဣစ္ဆိတော၊ သော ဓမ္မံ ရက္ခိဿတီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။ ယော ပုဂ္ဂလော ဒုဂ္ဂတိတော မုစ္စိတုကာမော၊ သော ဓမ္မံ ရက္ခိဿတီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။

စောရော ယထာ သန္ဓိမုခေ ဂဟိတောတိအာဒီသု ယော စောရော ဃာတနတော မုစ္စိတုကာမော၊ သော စောရကမ္မံ န ကရိဿတီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။ ယော ပုဂ္ဂလော အပါယာဒိဒုက္ခတော မုစ္စိတုကာမော၊ သော ပါပကမ္မံ န ကရိဿတီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၉၉-ပိဋ္ဌေ။

သုခကာမာနီတိအာဒီသု ယေ ပုဂ္ဂလာ သုခံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေ ပရဟိံသနတော ဝိဝဇ္ဇိဿန္တီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။

ဝိဒ္ဓိ ယဒါ ဟောတိ မဟဂ္ဂတော စာတိအာဒီသု ယေ ပုဂ္ဂလာ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တမာနဇာတိဇရာမရဏတော မုစ္စိတုကာမာ၊ တေ ဘောဇနေ မတ္တညုနော ဘဝိဿန္တိ၊ သန္တုဋ္ဌာ ဘဝိဿန္တိ၊ သုဒ္ဓါဇီဝါ ဘဝိဿန္တိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသမ္ပန္နာ ဘဝိဿန္တိ၊ အတန္ဒိနော ဘဝိဿန္တိ၊ ဝိပဿကာ ဘဝိဿန္တိ၊ **သဂါရဝါ** သပ္ပတိဿာ ဘဝိဿန္တီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။

အပ္ပမာဒေါ အမတပဒန္တိအာဒီသု ယေ ပုဂ္ဂလာ မစ္စုနော ဘာယန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေ ပုဂ္ဂလာ ဒါနသီလဘာဝနာကမ္မေသု အပ္ပမတ္တာ ဘဝိဿန္တီတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။

၂၇။ သုတ္တေ ဂဝေသိတဗ္ဗော အဓိပ္ပါယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဝိညာတော၊ "ကတမံ သုတ္တဿ ဂဝေသိတဗ္ဗံ နိဒါန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ နိဒါန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နိဒါန**န္တိ ဖလံ နီဟရိတွာ ဒေတီတိ နိဒါနံ။ ကိံ တံ? ကာရဏံ။ **ဓနိယော**တိ ဓနဝန္တကာရဏော နိယုတ္တောတိ ဓနိယော။ **ဂေါပါလကော**တိ ဂါဝေါ ဣဿရဘာဝေန ပါလေတိ ရက္ခတီတိ ဂေါပါလကော။ **ဥပဓီဟီ**တိ ဝုတ္တဂေါဏာဒီဟိ။ **နရဿာ**တိ ပုတ္တိမန္တဿ ဝါ ဂေါပါလကဿ ဝါ နရဿာတိ စ ပဒဋ္ဌာနဝသေန ဝါ ယေဘုယျဝသေန ဝါ ဂါထာယံ အာဂတဝသေန ဝါ ဝုတ္တံ၊ နာရိယာပိ ဥပဓီဟိ နန္ဒနာ အတ္ထေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဣမိနာ ဝတ္ထုနာတိ ဥပဓိသဒ္ဒေန ဣမိနာဝ ပုတ္တဂဝါဒိနာ ဝတ္ထုနာ။ ဝသတိ ပဝတ္တတိ နန္ဒနာ ဧတ္ထ ပုတ္တဂေါဏာဒိကေတိ **ဝတ္ထု**။ နန္ဒနံ နီဟရိတွာ ဒေတိ ပုတ္တဂေါဏာဒိကန္တိ **နိဒါန**န္တိ အတ္ထံ ဂဟေတွာ ဓနိယော "ဥပဓီဟိ နရဿ နန္ဒနာ"တိ အာဟ။ ဘဂဝါ ပန "ဝသတိ ပဝတ္တတိ သောစနာ ဧတ္ထ ပုတ္တဂေါဏာဒိကေတိ **ဝတ္ထု**၊ သောစနံ နီဟရိတွာ ဒေတိ ပုတ္တဂေါဏာဒိကန္တိ **နိဒါန**"န္တိ အတ္ထံ ဂဟေတွာ "ဥပဓီဟိ နရဿ သောစနာ"တိ အာဟ။ ပရိဂ္ဂဟိယတေတိ **ပရိဂ္ဂဟံ**။ ကိံ တံ? ပုတ္တဂေါဏာဒိကံ၊ တံ ပရိဂ္ဂဟံ "ဥပဓိ"တိ အာဟ၊ န ကိလေသူပဓိကာယခန္ဓူပဓိန္တိ။

ဥပဓီသူတိ ခန္ဓသဒ္ဒိတေသု ကာယေသု။ **ကာယံ** "ဥပဓိ"တိ အာဟ၊ န ပုတ္တဂဝါဒိကံ, န ပရိဂ္ဂဟံ။

၁-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၄၀-ပိဋ္ဌေ ပန အညထာ သံဝဏ္ဏိတံ။

ဗာဟိရေသု ဝတ္ထူသူတိ မဏိကုဏ္ဍလပုတ္တဒါရာဒိသု ဝတ္ထူသု။

ကာမသုခင္ဂ်ိ ကာမနိယေသု အဿာဒသုခဝသေန ပဝတ္တာ တဏှာ။ **ဗာဟိရဝတ္ထုကာယ တဏှာယာ**တိ ကာမနိယေသု ဗာဟိရဝတ္ထူသု အဿာဒ-သုခဝသေန ပဝတ္တာယ တဏှာယ။

အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာယာတိ ရူပကာယသင်္ခါတေ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုမှိ အဘိ-နန္ဒနဝသေန ပဝတ္တာယ။

ပုန **အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာယာ**တိ ပဉ္စက္ခန္ဓသင်္ခါတေ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုမှိ သိနေဟ-ဝသေန ပဝတ္တာယ။

ဂဝေသိတဗ္ဗံ နိဒ္ဒိနံ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမော ဂဝေသိတဗ္ဗော ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နေရုတ္တာဓိပ္ပါယနိဒ္ဒေသပုဗ္ဗာပရသန္ဓီသု။ **ယထာ**တိ ယေန အန္တကာရာဒိနာ သဘာဝေန "ကာမန္ဓာ။ပ။ မာတရ"န္တိ ယံ ကာမတဏှံ ဘဂဝါ အာဟ၊ အယံ ကာမတဏှာ တထာ ၊ ဂန အန္တကာရာဒိနာ သဘာဝေန "**ကာမန္ဓာ**။ပ။ မာတရ"န္တိ ဂါထာ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။

ဂါထာတ္ထော ပန—ကာမေတီတိ **ကာမော**၊ ကာမတဏှာ၊ ကာမေန အတ္တာဿ အဇာနနတာယ ဓမ္မဿ, ပဿနတာယ စ အန္ဓာတိ **ကာမန္ဓာ**။ ကာမတဏှာသင်္ခါတေန ဇာလေန အတ္တဓမ္မာနံ အဇာနနာပဿနေန သဉ္ဆန္နာ ပလိဂုဏ္ဌိတာတိ **ဇာလသဉ္ဆန္နာ**။ တဏှာသင်္ခါတေန ဆဒနေန တေသံယေဝ အတ္တဓမ္မာနံ အဇာနနာပဿနေန ဆာဒိတာ ပိဟိတာတိ **တဏှာဆဒန-ဆာဒိတာ**။ အတ္တဓမ္မေသု **ပမတ္တ**သင်္ခါတေန ပမာဒေန ဗန္ဓနေန **ဗန္ဓါ** ဗန္ဓိတဗ္ဗာ ပုဂ္ဂလာ ဇရာမရဏံ အန္ဝေန္တိ၊ ကုမိနာမုခေ ပဝတ္တာ မစ္ဆာ မရဏံ အန္ဝေန္တိ ဣဝ စ, ခီရပကော ဝစ္ဆော မာတရံ အန္ဝေတိ ဣဝ စ၊ တထာ ဇရာမရဏံ အန္ဝေန္တီတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

"ကာမန္ဓာ။ပ။ မာတရ'န္တိ ယာယ ဒေသနာယ, ဂါထာယ ဝါ ကာမတဏှာ ဝုတ္တာ၊ သာ ဒေသနာ, ဂါထာ ဝါ ကတမေန ဒေသနာဘူတေန အပရေန ယုဇ္ဇတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဣမာယ ဒေသနာယ, ဂါထာယ ဝါ ယုဇ္ဇတီတိ ဒဿေတုံ "**သာ ကတမေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သာ**တိ "ကာမန္ဓာ။ပ။ အန္ဝေန္တီ"တိ ဒေသနာ, ဂါထာ ဝါ။ **ပုဗ္ဗာပရေနာ**တိ တတော ဒေသနာတော ပုဗ္ဗေန ဒေသနာဝစနေန, ဂါထာဝစနေန ဝါ အပရေန ဒေသနာ-ဝစနေန, ဂါထာဝစနေန ဝါ။ **ယုဇ္ဇတီ** ယုဇ္ဇနံ ဧတိ သမေတီတိ ပုစ္ဆတိ။

ယထာတိ ယေန အန္တကရဏာဒိနာ။ "**ရတ္တော။ပ။ နရ**"န္တိ ယံ ဂါထာဝစနံ ဘဂဝါ အာဟ၊ တေန ဂါထာဝစနေန တထာ အန္တကရဏာဒိနာ ယုဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။ ဂါထတ္ထော ပန— **ရတ္တော** ရဇ္ဇနကော ပုဂ္ဂလော **အတ္ထံ** အတ္တဟိတ-ပယောဇနံ ပရဟိတပယောဇနံ န ဇာနာတိ။ **ရတ္တော** ရဇ္ဇနကော **ဓမ္မံ** ယထာ-ဝုတ္တဿ အတ္ထဿ ဟေတုံ ပညာစက္ခုနာ န ပဿတိ။ ရာဂေါ ယံ နရံ ယဒါ သဟတေ၊ တဒါ တဿ နရဿ **အန္ဓံ** အန္ဓကာရံ **တမံ** အညာဏံ ဟောတီတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

ဣတီတိ ဧဝံ။ **အန္ဓတာယ** အန္ဓကရဏတာယ **သဉ္ဆန္နတာယ** သဉ္ဆန္န-ကရဏတာယ။ **သာယေဝ တဏှာ**တိ "ကာမန္ဓာ။ပ။ မာတရ"န္တိ ဂါထာဝစနေန ယာ ကာမတဏှာ ဝုတ္တာ၊ သာယေဝ ကာမတဏှာ။ **အဘိလပိတာ**တိ "ရတ္တော ။ပ။ နရ"န္တိ အပရေန ဂါထာဝစနေန ဘဂဝတာ ဝေါဟာရိတာ ဝေါဟာရဏေန ဉာပိတာ၊ အဘိလပိတဿ အတ္ထဿ သမာနတာ ပုဗ္ဗဒေသနာ အပရဒေသနာယ ယုဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

"ဒွိသု ဂါထာသု ကတမေဟိ ပဒေဟိ သာယေဝ တဏှာ အဘိလပိတာ''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမေဟိ အဘိလပိတာတိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ "**ယဉ္စာဟ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဌမဂါထာယံ "ကာမန္ဓာ။ပ။ ဆာဒိတာ"တိ **ယဉ္စ** ပဒံ အာဟ၊ ဒုတိယဂါထာယဉ္စ "ရတ္တော။ပ။ န ပဿတီ"တိ **ယဉ္စ** ပဒံ အာဟ။ **ပရိယုဋ္ဌာနေဟိ** ပရိယုဋ္ဌာနဒီပကေဟိ **ဣမေဟိ** "ကာမန္ဓာ။ပ။ ပဿတီ"တိ ပဒေဟိ **သာယေဝ** ပဌမဂါထာယ ဝုတ္တာ ကာမ**တဏှာ** စ ဘဂဝတာ အဘိလပိတာ။

"ယံ အန္ဓကာရံ ဝုတ္တံ၊ ကတမံ တံ? ယာ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ ဝုတ္တာ၊ ကတမာ သာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယံ အန္ဓကာရ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အန္ဓကာရံ ယံ အညာဏံ ဝုတ္တံ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယော ဘဝေ။ ယာ စ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ ဝုတ္တာ၊ အယဉ္စ ဒုက္ခသမုဒယော ဘဝေတိ ယောဇနာ။

"**ကာမာ**''တိ ယဉ္စ ပဒံ ဘဂဝါ အာဟ၊ တေန ပဒေန ဣမေ ကိလေသကာမာ ဝုတ္တာ။ "**ဇာလသဉ္ဆန္နာ**"တိ ယဉ္စ ပဒံ ဘဂဝါ အာဟ၊ တေန ပဒေန **တေသံ-ယေဝ** ကိလေသကာမာနံ **ပယောဂေန** သမုဒါစာရေန ပရိယုဋ္ဌာနံ ဘဂဝါ ဒဿေတိ။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ ယသ္မိံ သန္တာနေ တဏှာ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ သန္တာနံ သံသာရတော နိဿရိတုံ အဒတွာ ရူပါရမ္မဏာဒီဟိ ပလောဘယမာနာ ဟုတွာ စိတ္တံ ကိလေသေဟိ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ တဏှာယ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ သန္တာနေ တိဋ္ဌမာနတ္တာ။ **ကိလေသဝသေနာ**တိ ဝီတိက္ကမကိလေသဝသေန။

ပရိယုဋ္ဌာနဝသေနာတိ ဝီတိက္ကမနံ အပ္ပတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဝသေန။ **ယေ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရတဏှာသဟိတပုဂ္ဂလသဒိသာ။ **တေ**တိ တေ တဏှာဗန္ဓနဗဒ္ဓါ စ ဧဒိသကာ စ ပုဂ္ဂလာ။ **ဇရာမရဏံ အနွေန္တိ** ဇရာမရဏံ အတိက္ကမိတုံ န သက္ကုဏန္တိ။ **အယန္တိ** ဇရာမရဏာနုပ္ပဝတ္တိ "ဇရာမရဏာမနွေန္တီ"တိ ဣမိနာ ဝစနေန ဘဂဝတာ ဒဿိတာတိ ယောဇနာ။

"ကာမန္ဓာ"တိအာဒိဂါထာယ **စေဝ** "ရတ္တော"တိအာဒိဂါထာယ စ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ 'ယဿ ပပဉ္စာ ဌိတီ စာ'တိအာဒိဂါထာသု ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ အမှေဟိ ဝိညာတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယဿ ပပဉ္စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿာ ဂါထာယ— **ယဿ** မုနိနော **ပပဉ္စာ** တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ စ နတ္ထိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ အဘိသင်္ခတာ သင်္ခါရာ စ နတ္ထိ၊ **ဌိတီ** အနုသယာ တဏှာ စ နတ္ထိ၊ **သန္ဓာန**သဒိသံ တဏှာပရိယုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ၊ **ပလိဃ**သဒိသော မောဟော စ နတ္ထိ၊ သော မုနိ ပပဉ္စာဒိကံ သဗ္ဗံ **ဝီတိဝတ္တော** အတိက္ကန္တောတိ ဝုစ္စတိ။ **နိတ္တဏှံ** နိမာနံ နိဒိဋ္ဌိံ နိသန္ဓာနံ နိပလိဃံ လောကေ စရန္တံ တံ မုနိံ **သဒေဝကော** တဏှာသဟိ တာ လောကော န ဝိဇာနာတိတိ အတ္ထော။

ဂါထာယံ ပပဉ္စာဒယော ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ၊ "ကတမေ တေ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ပပဉ္စာ နာမာ**"တိအာဒိ (ံ)။ အတ္တနော အာဓာရပုဂ္ဂလံ သံသာရေ စိရံ ပပဉ္စန္တာပေန္တိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော စ, တာဟိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌီဟိ သဟဇာတဝသေန ဝါ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ဝါ အဘိသင်္ခတာ သင်္ခါရာ စ **ပပဉ္စာ** နာမ။ သန္တာနေ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန အနုသယာ တဏှာ သတ္တာနံ တိဋ္ဌနဟေတုတ္တာ **ဌိတီ** နာမ။ ပဝတ္တမာနာယ တဏှာယ ယံ ပရိယုဋ္ဌာနဉ္စ ဆတ္တိံသတဏှာယ ဇာလိနိယာ ယာနိ ဝိစရိတာနိ စ ဝုတ္တာနိ၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ အတ္တနော အာဓာရံ ပုဂ္ဂလံ ဗန္ဓနဋ္ဌေန သန္ဓာနသဒိသတ္တာ **သန္ဓာနံ** နာမ။ မောဟော အတ္တနော အာဓာရဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဗ္ဗာနနဂရပ္ပဝေသနဿ ပဋိသေဓကတ္တာ ပလိဃသဒိသတ္တာ **ပလိဃော** နာမ။ "ယဿ ပပဉ္စာဒယော နတ္ထိ၊ သော ကိံ ဝီတိဝတ္တော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယေ စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယေ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ပပဉ္စာ သင်္ခါရာ၊ **ယာ စ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဌိတီ၊ **ယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ သန္ဓာနဉ္စ၊ **ယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပလိဃဉ္စ နတ္ထီတိ ဝုတ္တာ၊ **သဗ္ဗံ တံ** ပပဉ္စာဒိကံ ယော မုနိ သမတိက္ကန္တော၊ **အယံ** မုနိ "နိတ္တဏှော"တိ ဝုစ္စတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂၀။ "ယဿ ပပဉ္စာ'တိအာဒိဂါထာယံ ယေ ပပဉ္စာဒယော ဝုတ္တာ၊ **တေသု** တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟေတုကာ သင်္ခါရာ ကဒါ ကတိဝိဓံ ဖလံ ဒေတိ၊

တံသင်္ခါရသမ္ပယုတ္တာ တဏှာ ကဒါ ကတိဝိဓံ ဖလံ ဒေတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တဏှ ပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါရာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဏှာ**တိ တေသု ပပဉ္စသင်္ခါရာဒီသု။ **ပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါရာ**တိ ဝီတိက္ကမဝသေန ပဝတ္တာ ပရိယုဋ္ဌာနာ အကုသလသင်္ခါရာ စေတနာ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒီ**တိ ဒိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗေ ဓမ္မေ အတ္တဘာဝေ ဝေဒနီယံ ဖလံ ဒေတီတိ **ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ**၊ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ဖလံ ဝေဒေတီတိ ဝါ **ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ**။ ကာ သာ? အပဒုဿနီယာဒီသု အတိဒုဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တာ ပဌမဇဝနစေတနာ။ ဥပပဇ္ဇေ ဖလံ ဝေဒေတီတိ **ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာ**၊ သတ္တမဇဝနစေတနာ။ အပရာပရိယာယေ အတ္တဘာဝေ ဖလံ ဝေဒေတီတိ **အပရာပရိယာယဝေဒနီယာ**၊ မဇ္ဈေ ပဝတ္တာ ပဉ္စ ဇဝနစေတနာ။ တိဖလဒါနဝသေန တိဝိဓာ သင်္ခါရာ။ **ဧဝံ** ဣမာယ တိဝိဓာယ သင်္ခါရစေတနာယ သမ္ပယုတ္တာ တိဝိဓာ **တဏှာ** တိဝိဓံ ဖလံ **ဒိဋ္ဌေ ဝါ ဓမ္မေ** အတ္တဘာဝေ, **ဥပပဇ္ဇေ ဝါ** အနန္တရဘာဝေ, **အပရေ ဝါ ပရိယာယေ** ဘဝေ **ဒေတီ** နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဧဝံ ဖလနိဗ္ဗတ္တကသင်္ခါရံ ဝါ တံသမ္ပယုတ္တံ တဏှံ ဝါ ဘဂဝါ အာဟ။

“ယာယ ဒေသနာယ, ဂါထာယ ဝါ ဖလနိဗ္ဗတ္တကံ သင်္ခါရံ အာဟ၊ သာ ဒေသနာ, ဂါထာ ဝါ ကတမေန ဒေသနာဟာရေန ဝါ အပရေန ယုဇ္ဇတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယံ လောဘပကတံ ကမ္မံ ကရောတီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ “ယဿ။ပ။ လောကော”တိ ဒေသနာ စ ယာ “ယံ လောဘပကတံ ကမ္မံ ။ပ။ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ”တိ ဒေသနာ စ ဝုတ္တာ၊ ဘဂဝတော **ဣဒံ** ဒေသနာဒွယံ အညမညံ **ပုဗ္ဗာပရေန** ပုဗ္ဗံ အပရံ ပုဗ္ဗေန **ယုဇ္ဇတိ** ယုဇ္ဇနံ ဧတိ သမေတိ၊ ယထာ ဂင်္ဂေါဒကံ ယမုနောဒကေန, ယမုနောဒကမ္ပိ ဂင်္ဂေါဒကေန သံသန္ဒတိ သမေတိ။ “ယဿ ။ပ။ လောကော”တိ ဒေသနာ “ယံ လောဘပကတံ ။ပ။ ပရိယာယေ”တိ ဒေသနာယ သံသန္ဒတိ သမေတိ၊ “ယံ လောဘပကတံ ။ပ။ ပရိယာယေ”တိ ဒေသနာပိ “ယဿ ။ပ။ လောကော”တိ ဒေသနာယ သံသန္ဒတိ သမေတီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ “ကထံ ယုဇ္ဇတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တဏှ ပရိယုဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒိဖလတ္တယနိဗ္ဗတ္တကဘာဝေန ယုဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယံ ယံ သုတ္တံ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ ပုဗ္ဗာပရေန ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တံ သုတ္တမ္ပိ နိဟရိတွာ ပုဗ္ဗာပရသံသန္ဒနံ ဒဿေတုံ “**ယထာဟာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သံသန္ဒနာကာရော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဂဟေတဗ္ဗော။ **တဏှာ**တိ တေသု ပရိယုဋ္ဌာနသင်္ခါရတဏှာဝိစရိတေသု။ **ပရိယုဋ္ဌာန**န္တိ ရူပါရမ္မဏာဒီနိ အယောနိသောမနသိကာရေန အာရဗ္ဘ သတ္တသန္တာနေ ပဝတ္တံ တဏှာဝိစရိတံ။

ပဋိသင်္ခါနဗလေနာတိ အသုဘာနိစ္စာဒိဒဿနဗလေန တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန ပဟာတဗ္ဗံ။ **သင်္ခါရာ**တိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာ သင်္ခါရာ။ **ဒဿနဗလေနာ**တိ ဒဿနသင်္ခါတပဌမမဂ္ဂဉာဏဗလေန ပဟာတဗ္ဗာ။ **ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာ-နီ**တိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတဏှာဝိစရိတေဟိ အဝသေသာနိ ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ။ နိဂ္ဂတာ တဏှာ ယဿ သော **နိတ္တဏှော၊** နိတ္တဏှဿ ဘာဝေါ **နိတ္တဏှတာ၊** ကာ သာ? သဥပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု။

ပပဉ္စသင်္ခါရာဘိနန္ဒနတ္တယံ ယဒိပိ အတ္ထတော ဧကံ သမာနံ၊ ဒေသနာယ ပန ပဒက္ခရာဒီဟိ ဝိသေသော အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ “**အပိစ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ယောယံ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော၊ သောယံ ကတိဝိဓော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော စာယံ ပုဗ္ဗာပရော သန္ဓိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန ဝုတ္တံ “န ကေဝလံ သုတ္တန္တရသံသန္ဒနမေဝ ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ၊ အထ ခေါ အညောပိ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ‘**သော စာယ**’န္တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁]။ တတ္ထ **အတ္ထသန္ဓီ**တိ ကိရိယာကာရကာဒိဝသေန အတ္ထဿ အတ္ထေန သန္ဓိ။ **ပဒသန္ဓီ**တိ နာမပဒါဒိကဿ နာမပဒါဒိကန္တရေန သန္ဓိ။ **ဒေသနာသန္ဓိ** ဒိ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဒေသနန္တရဿ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဒေသနန္တရေန သန္ဓိ။ **နိဒ္ဒေသသန္ဓီ**တိ နိဒ္ဒေသန္တရဿ နိဒ္ဒေသန္တရေန သန္ဓိ။

သန္ဓိ စ နာမ အတ္ထာဒယော မုဉ္စိတွာ အညော သဘာဝဓမ္မော နာမ နတ္ထိ၊ အတ္ထာဒီနံ ဆအတ္ထပဒါဒိသု အဝရောဓနတော “**အတ္ထသန္ဓိ ဆပ္ပဒါနီ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

အတ္ထသန္ဓိဗျဉ္ဇနသန္ဓယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမာ ဒေသနာသန္ဓီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒေသနာသန္ဓိ န စ ပထဝိ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **န စ ပထဝိံ နိဿာယ ဈာယတိ ဈာယီ ဈာယတိ စာ**တိ ဧတ္ထ **ဈာယီ** ဈာနသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော ပထဝိံ **နိဿာယ** အာလမ္ဗိတွာ န စ ဈာယတိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရနိဿဋံ ပန နိဗ္ဗာနံ **နိဿာယ** အာလမ္ဗိတွာ ဖလသမာပတ္တိံ **ဈာယတိ** သမာပဇ္ဇတီတိ ဧဝါတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **န စ အာပ**န္တိအာဒီသုပိ ဧသ နယော ယောဇေတဗ္ဗော။ ဖလသမာပတ္တိသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော ဟိ ပထဝီအာဒယော မုဉ္စိတွာ နိဗ္ဗာနမေဝ အာရဗ္ဘ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတီတိ။ ဧတ္ထ စ ပထဝီ-အာဒီဟိ မဟာဘူတေဟိ ကာမဘဝရူပဘဝါ ဂဟိတာ ရူပပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒီဟိပိ အရူပဘဝေါ ဂဟိတော၊ ဘဝတ္တယံ ဝဇ္ဇေတွာ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။

စ ဈာယတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒိ ပထဝိအာဒယော နိဿာယ န ဈာယီ ဈာယတိ စ၊ ဧဝံ သတိ ဣဓလောကသညိတံ သတ္တသန္တာနံ ဝါ ပရလောကသညိတံ သတ္တသန္တာနံ ဝါ အနိန္ဒြိယသန္တာနံ ဝါ နိဿာယ ဈာယီ ဈာယတီတိ အာသင်္ကနီယတ္တာ တံ ပရိဟရန္တော “**န စ ဣမံ လောက**”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣမံ လောက**န္တိ ဣဓလောကသညိတော ဒိဋ္ဌော အတ္တဘာဝေါ သတ္တသန္တာနော ဝုတ္တော၊ တသ္မိံ နိဿာယ န ဈာယတိ ဈာယီ ဈာယတိ စ။ **ပရလောက**န္တိ ဣဓလောကတော အညော ဘဝန္တရသညိတော သတ္တသန္တာနော ဝုတ္တော၊ တသ္မိံ နိဿာယ န **စ** ဈာယတိ ဈာယီ ဈာယတိ စ။

ယမိဒံ ဥဘယန္တိအာဒီသု **ဣဒံ ဥဘယံ** ဣဓလောကပရလောကဒွယံ **အန္တရေန** ဝဇ္ဇေတွာ **ယံ** ရူပါယတနံ **ဒိဋ္ဌံ၊ တံ** ရူပါယတနမ္ပိ။ **ယံ** သဒ္ဒါယတနံ **သုတံ၊ တံ** သဒ္ဒါယတနမ္ပိ။ **ယံ** ဂန္ဓာယတနရသာယတနဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ **မုတံ၊ တံ** ဂန္ဓာယတနရသာယတနဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမ္ပိ။ **ယံ** အာပေါဓာတု အာကာသဓာတု လက္ခဏရူပံ ဩဇာသညိတံ ဓမ္မာယတနေကဒေသရူပံ **ဝိညာတံ၊ တံ** အာပေါဓာတာဒိကံ ဓမ္မာယတနေကဒေသရူပမ္ပိ။ **ယံ** ဝတ္ထု ပရိယေသိတံ ဝါ အပရိယေသိတံ ဝါ သန္တိကေ **ပတ္တံ၊ တံ** ဝတ္ထုမ္ပိ။ **ယံ** ဝတ္ထု ပတ္တံ ဝါ အပ္ပတ္တံ ဝါ **ပရိယေသိတံ** ပရိယေသနာရဟံ သုန္ဒရံ၊ **တံ** ဝတ္ထုမ္ပိ။ **ယံ** ဝတ္ထု **ဝိတက္ကိတံ** ဝိတက္ကနဝသေန အာလမ္ဗိတဗ္ဗံ၊ **တံ** ဝတ္ထုမ္ပိ။ **ယံ** ဝတ္ထု **ဝိစာရိတံ** အနုမဇ္ဇနဝသေန အာလမ္ဗိတဗ္ဗံ၊ **တံ** ဝတ္ထုမ္ပိ။ **ယံ** ဝတ္ထု **မနသာ** စိတ္တေနေဝ **အနုစိန္တိတံ** အနုစိန္တနဝသေန အာလမ္ဗိတဗ္ဗံ၊ **တံ** ဝတ္ထုမ္ပိ နိဿာယ န ဈာယတိ ဈာယီ ဈာယတိ စာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒိကံ ဗဟိဒ္ဓါရူပမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာစရိယော “တဒုဘယဝိနိမုတ္တော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေါ ရူပသန္တာနော”တိ[၁]။ “ယဒိ ဈာယီ ပုဂ္ဂလော ယထာဝုတ္တေ ပထဝိအာဒယော နိဿာယ န ဈာယတိ ဈာယီ ဈာယတိ စ၊ ဧဝံ သတိ အယံ ဈာယီ ပုဂ္ဂလော ဣဒံ နာမ နိဿာယ ဈာယတီတိ လောကေ ကေနစိ ဉာယတိ ကိံ, ဥဒါဟု န ဉာယတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ န ဉာယတီတိ ဒဿေတုံ “**အယံ သဒေဝကေ လောကေ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဖလသမာပတ္တိဈာနေန **ဈာယန္တော အယံ** ခီဏာသဝပုဂ္ဂလော သဒေဝကေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ ယတ္ထ ကတ္ထစိပိ **အနိဿိတေန** စိတ္တေန **ဈာယတီ**တိ သဒေဝကေ လောကေ။ပ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။

သဒေဝမနုဿာယ ပဇာယ ကေနစိ န ဉာယတီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ—

“နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ နာဘိဇာနာမ၊ ကိံ တွံ နိဿာယ ဈာယသီ”တိ[1]။

“ကေနစိ အဝိညာယဘာဝေါ ကေန သုတ္တေန ဝိဘာဝေတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမိနာ ဂေါဓိကသုတ္တေန[2] ဝိဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ **“ယထာ မာရော ပါပိမာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဣဒါနိ ခီဏာသဝစိတ္တဿ ကတ္ထစိပိ အနိဿိတဘာဝံ ဂေါဓိကသုတ္တေန[2] ဝက္ကလိသုတ္တေန[3] စ ဝိဘာဝေတုံ ‘ယထာ မာရော’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[4] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒါနာဒိပုညကာရကေ, ပုညေ ဝါ မာရေတိ နိဝါရေတီတိ **မာရော၊** အတ္တဟိတပရဟိတေ မာရေတီတိ ဝါ **မာရော။** ပါပစိတ္တုပ္ပါဒဝန္တတာယ **ပါပိမာ။** ပုဗ္ဗတ္တဘာဝေ ဂေါဓာယ ဃာတကတ္တာ **“ဂေါဓိကော”**တိ လဒ္ဓနာမဿ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ ကုလပုတ္တဿ ပရိနိဗ္ဗာနတော ဥဒ္ဓံ ပဋိသန္ဓိ**ဝိညာဏံ** သမန္နေသန္တော န ဇာနာတိ န ပဿတိ။ “ပရစိတ္တဇာနနကော မာရော ကသ္မာ န ဇာနာတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“သော ဟီ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သော** ဂေါဓိကော **ဟိ** ယသ္မာ ပပဉ္စာတီတော၊ တသ္မာ တဏှာပဟာနေန ဒိဋ္ဌိနိဿယောပိ **အဿ** ဂေါဓိကဿ ယသ္မာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ စ န ဇာနာတီတိ။

“ဂေါဓိကသုတ္တေနေဝ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ယထာ စာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဂေါဓိကသုတ္တဝက္ကလိသုတ္တေဟိ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ အနိဿိတဘာဝေါ ဝိဘာဝိတော၊ ဧဝံ သတိ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာ အနိဿိတဘာဝေါ ကေန ဝိညာယတီတိ အတ္ထော ဘဝေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ တဒါပိ န ဝိညာယတိယေဝါတိ ဒဿေတုံ **“သဒေဝကေန လောကေနာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဥပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဖလသမာပတ္တိဈာနေန **ဈာယမာနာ** ဣမေ ခီဏာသဝါ ကတ္ထစိ အနိဿိတစိတ္တာ ဈာယန္တီတိ သဒေဝကေန လောကေန န ဉာယန္တိ သမာရကေန။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ န ဉာယန္တီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **အနိဿိတစိတ္တာ န ဉာယန္တီ**တိ ဧတ္ထ ဟိ **န**-ကာရော စ “ဈာယမာနာ”တိ ပဒေန သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော “န ဈာယမာနာ”တိ အတ္ထဿ သမ္ဘဝတော။ “န ဉာယန္တိ”တိ ပန

၁-သံ ၂-၇၄၊ ခု ၁၀-၁၃၀-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၂-သံ ၁-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-သံ ၂-၉၇-ပိဋ္ဌေ။
၄-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၃-ပိဋ္ဌေ။

သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော ဟောန္တော **အဋ္ဌကထာယံ** ဧဝ "လောကေ ကေနစိပိ န ဉာယတီ"တိ ဝုတ္တတ္တာ။ **အယံ ဒေသနာသန္ဓီ**တိ ဂေါဓိကသုတ္တဝက္ကလိသုတ္တာနံ အညမညံ အတ္ထဝသေန သံသန္ဒနာ နိဒ္ဒါရိတာ ဝိယ "န စ ပထဝိံ နိဿာယာ"တိအာဒိ-ဒေသနာယ စ "န စ ဣမံ လောက"န္တိအာဒိဒေသနာယ စ ယာယ ဒေသနာယ အတ္ထဝသေန သံသန္ဒနာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ တာယ ဒေသနာယ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ယံ ကိဉ္စိ နိဿာယ ဈာယိ န ဈာယတိ၊ နိဗ္ဗာနံ နိဿာယ ဈာယိ ဈာယတီတိ အတ္ထဝသေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ အယံ သံသန္ဒနာ ဒေသနာသန္ဓိ နာမာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဒေသနာသန္ဓိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကတမာ နိဒ္ဒေသ-သန္ဓီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမာ နိဒ္ဒေသသန္ဓီတိ နိဿိတစိတ္တာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု စတူသု အတ္ထသန္ဓိဗျဉ္ဇနသန္ဓိဒေသနာသန္ဓိနိဒ္ဒေသ-သန္ဓီသု ယာ သန္ဓိ "နိဒ္ဒေသသန္ဓီ"တိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ သာ နိဒ္ဒေသသန္ဓိ ကတမာတိ ပုစ္ဆ-တီတိ အတ္ထော။ **နိဿိတစိတ္တာ**တိ တဏှာဒိဋ္ဌိသဟဇာတဝသေန ဝါ ဥပနိဿယ-ဝသေန ဝါ နိဿိတံ စိတ္တံ ယေသံ ပုထုဇ္ဇနာနန္တိ နိဿိတစိတ္တာ၊ ပုထုဇ္ဇနာ ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ ဣမာယ ဒေသနာယ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနတ္တာ။ ယဒိ ဒေသနာ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာ၊ ဧဝံ သတိ နိဿိတံ စိတ္တံ ဧတ္ထ သုတ္တပ္ပဒေသေသု ဒေသိတန္တိ **နိဿိတစိတ္တာ** နိဿိတစိတ္တဇာနနတ္တာယ ဒေသိတာ သုတ္တပ္ပဒေသာ။ အနိဿိတံ စိတ္တံ ယေသံ အရိယပုဂ္ဂလာနန္တိ **အနိဿိတစိတ္တာ**၊ အရိယပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ ဣမာယ ဒေသနာယ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနတ္တာ။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနာယ ပန အနိဿိတံ စိတ္တံ ယတ္ထ သုတ္တပ္ပဒေသေသု ဒေသိတန္တိ **အနိဿိတစိတ္တာ**၊ အနိဿိတ-စိတ္တဇာနနတ္တာယ ဒေသိတာ သုတ္တပ္ပဒေသာ။

"နိဿိတစိတ္တာ ကေန နိဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ၊ အနိဿိတစိတ္တာ ကေန နိဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**နိဿိတစိတ္တာ အကုသလပက္ခေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အကုသလပက္ခေန** နိဒ္ဒေသေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ။ **ကုသလပက္ခေနာ**တိအာဒီသုပိ ဧသ နယော ယောဇေတဗ္ဗော။ **အကုသလ-**ပက္ခသာမညကုသလပက္ခသာမညေဟိ ဒဿေတွာ အကုသလဝိသေသကုသလ-ဝိသေသေဟိ ဒဿေတုံ "**နိဿိတစိတ္တာ သံကိလေသေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အယံ နိဒ္ဒေသသန္ဓီ**တိ အကုသလပက္ခာဒိကာယ ပုရိမနိဒ္ဒေသာယ သံကိလေသာ-ဒိကေန ပစ္ဆိမေန နိဒ္ဒေသေန နိဿိတစိတ္တဝသေန အယံ သံသန္ဒနာ စ နိဒ္ဒေသသန္ဓိ နာမ။ ကုသလပက္ခာဒိကာယ ပုရိမာယ နိဒ္ဒေသာယ ဝေါဒါနာဒိကေန ပစ္ဆိမေန နိဒ္ဒေသေန အနိဿိတစိတ္တဝသေန အယံ သံသန္ဒနာ စ နိဒ္ဒေသသန္ဓိ နာမာတိ ဝိဘဇိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

"စတုဗျူဟဟာရဿ နေရုတ္တမဓိပ္ပါယနိဒါနပုဗ္ဗာပရသန္ဓိပ္ပဘေဒေန စေဝ အတ္ထဗျဉ္ဇနသန္ဓိနိဒ္ဒေသသန္ဓိဒေသနာသန္ဓိပ္ပဘေဒေန စ ဝိဘာဇိတဗ္ဗဘာဝေါ ကေန အမှေဟိ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**တေနာ-ဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တေန** တထာ ဝိဘာဇိတဗ္ဗဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော "နေရုတ္တမဓိပ္ပါယော"တိအာဒိကံ[၁] ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန တုမှေဟိ စတုဗျူဟဟာရဿ တထာ ဝိဘာဇိတဗ္ဗဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

"ဧတ္တာဝတာ စ စတုဗျူဟဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော စတုဗျူဟော ဟာရော**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ပါဠိယံ ယော ယော စတုဗ္ဗိဓော၊ သော သော စတုဗျူဟဟာရော စ ယထာ-လာဘဝသေန ယောဇိတော၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ပါဠိယံ သော သော စတုဗ္ဗိဓော စတုဗျူဟဟာရော တထာ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုတ္တော ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣတိ စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘာဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၇-အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၂၉။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေန နေရုတ္တာဒယော ဝိဘတ္တာ၊ သော။ ပ ။ စတုဗျူဟဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော အာဝဋ္ဋော ဟာရဝိဘင်္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော အာဝဋ္ဋော ဟာရော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠ-သသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **အာဝဋ္ဋော ဟာရော** အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ "ဧကမှိ ပဒဋ္ဌာနေ"တိအာဒိ-နိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော "အာရမ္ဘထာ"တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရ-သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဂဟိတော။ "တတ္ထ

၁-ခု ၁၀-၃-ပိဋ္ဌေ။

ဒေသနာယံ ကေသွိံ ပဒဋ္ဌာနေ ဒေသနာရုဠှေ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသတိ၊ ပရိယေသိတွာ ကထံ ပဋိပက္ခေ အာဝဋ္ဋေတိ”တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ—

“အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ၊ ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဠာဂါရံဝ ကုဉ္ဇရော”တိ—

ဂါထာ ဝုတ္တာ။ ဣမ ဂါထာယံ ကေသွိံ ပဒဋ္ဌာနေ ဒေသနာရုဠှေ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဂါထာတ္ထော ပန **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တော။

“အာရမ္ဘထာ’တိအာဒိဂါထာယံ ကတရသွိံ ပဒဋ္ဌာနေ ဒေသနာရုဠှေ ကတမံ သေသကံ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသတိ”တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ “**အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာတိ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “**ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိ သာမညဝသေန ဝုတ္တမ္ပိ အာရမ္ဘဓာတုသင်္ခါတံ ဝီရိယံ နိက္ကမဓာတုသင်္ခါတဿ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နိက္ကမဓာတုသင်္ခါတံ ဝီရိယံ ပရက္ကမဓာတုသင်္ခါတဿ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ပရက္ကမဓာတုသင်္ခါတံ ဝီရိယံ သမထဘာဝနာသဟိတဿ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနန္တိအာဒိနာ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “**ယုဉ္ဇထာ**”တိ ဣမိနာ ဝုတ္တံ သမထဘာဝနာသဟိတံ ဝီရိယံ “**ဗုဒ္ဓသာသနေ**”တိ ဣမိနာ ဝုတ္တဿ မဟဂ္ဂတသမာဓိဿ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဒေသနာရုဠှံ သုခါဒိကံ သေသကမ္ပိ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ “**ဓုနာထ မစ္စုနော သေန**”န္တိ ပဒေန ဂဟိတံ ဝိပဿနာသဟိတံ ဝီရိယံ ကိလေသဓုနနေ သမတ္ထာယ ပညာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ ဒေသနာရုဠှံ သမာဓိအာဒိကံ သေသကမ္ပိ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

“ယဒိ ‘အာရမ္ဘထာ’တိအာဒိကံ ဝုတ္တံ ဝီရိယံ သာမညဘူတာနံ ဝီရိယသမာဓိပညာနံယေဝ ပဒဋ္ဌာနံ သိယာ၊ ဧဝံ သတိ ကထံ ဝဋ္ဋမူလံ ဆိန္ဒိတွာ ဝိဝဋ္ဋံ ပါပေဿန္တိ”တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ ပုန “**အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာတိ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ ပဒဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာဓိပစ္စကိစ္စတာယ ယုတ္တဿာပိ ဝီရိယာဒိကဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ အာရဘန္တာ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂလာ ဝဋ္ဋမူလံ ဆိန္ဒိတွာ ဝိဝဋ္ဋံ ပါပေန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အာရမ္ဘထာ”တိအာဒိကာ ပန ယသ္မာ ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒိဒေသနာ ဟောတိ၊ တသ္မာ အာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒီနိယေဝ သံဂဏှိတာနိ ပဒဋ္ဌာနန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ “**ဣမာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဒေသနာ**”တိ။ “အာရမ္ဘထာ”တိအာဒိကာ ယထာဝုတ္တပဒဋ္ဌာနာနိ ဒေသနာ ဟောတိ၊ န ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထုအာဒီနိ၊ တသ္မာ ပဒဋ္ဌာနံယေဝ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ “အာရမ္ဘထာ”တိအာဒိဒေသနာယ ပဒဋ္ဌာနဝသေန အတ္ထော ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကထံ တဿာယေဝ ဒေသနာယ ပဋိပက္ခဝသေန အတ္ထော ဝိဘဇိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တုဗ္ဗတ္တာ “**အယုဉ္ဇန္တာနံ ဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယောဂေ** ဘာဝနာယံ **အယုဉ္ဇန္တာနံ** သတ္တာနံ အပရိပက္ကဉာဏာနံ **ယောဂေ** ယောဂဟေတု ဝါသနာဘာဂိယဝသေန အာယတိံ ဇာနနတ္ထာယ “အာရမ္ဘ-ထာ”တိအာဒိဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ **ယုဉ္ဇန္တာနံ** ပရိပက္ကဉာဏာနံ သတ္တာနံ **အာရမ္ဘော** အာရမ္ဘဟေတု ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိဇာနနတ္ထာယ “အာရမ္ဘထာ”တိ-အာဒိဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။

တတ္ထ တေသု ယုဉ္ဇန္တာယုဉ္ဇန္တေသု ပရိပက္ကာပရိပက္ကဉာဏေသု **ယေ** အပရိပက္ကဉာဏာ သတ္တာ န ယုဉ္ဇန္တိ၊ **တေ** အပရိပက္ကဉာဏာ သတ္တာ **ပမာဒ-မူလကာ** ဟုတွာ ယောဂေ ဘာဝနာယံ ယေန ပမာဒေန န ယုဉ္ဇန္တိ၊ **သော ပမာဒေါ** တဏှာမူလကော ပမာဒေါ, အဝိဇ္ဇာမူလကော ပမာဒေါတိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ ဒုဝိဓေ ပမာဒေ **ယေန အညာဏေန** နိဝုတော အဝိဇ္ဇာ-မူလကော သတ္တော **ယေန** ပမာဒေန **ဉေယျဋ္ဌာနံ** “ဣမေ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဉေယျဋ္ဌာနံ နာမာ”တိ နပ္ပဇာနာတိ၊ အယံ အညာဏဟေတုကော ပမာဒေါ **အဝိဇ္ဇာမူလကော ပမာဒေါ** နာမ။ ယော ပမာဒေါ တဏှာမူလကော၊ သော ပမာဒေါ တိဝိဓော အနုပ္ပန္နာနံ ဘောဂါနံ ဥပ္ပါဒါယ ပရိယေသန္တော တဏှိကော သတ္တော ယံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပမာဒေါ **စ,** ဥပ္ပန္နာနံ ဘောဂါနံ ဋ္ဌိတတ္ထာယ ရက္ခန္တော တဏှိကော သတ္တော အာရက္ခနိမိတ္တံ ယံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပမာဒေါ စ, ဋ္ဌိတံ ဘောဂံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော တဏှိကော သတ္တော ပရိဘောဂနိမိတ္တံ ယံ ပမာဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ပမာဒေါ စာတိ **တိဝိဓော** ဟောတိ။ ဣတိ လောကေ **အယံ** ပမာဒေါ စတုဗ္ဗိဓော အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနော ဧကဝိဓော ပမာဒေါ, တဏှာပဒဋ္ဌာနော တိဝိဓော ပမာဒေါတိ **စတုဗ္ဗိဓော** ဟောတိ။ **တတ္ထ** တာသု အဝိဇ္ဇာတဏှာသု **နာမကာယော** ဖဿာဒိနာမသမူဟော အဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ **ရူပကာယော** ပထဝီအာဒိရူပသမူဟော တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— အာရမ္ဘဓာတုနိက္ကမဓာတုသင်္ခါတဿ ဝီရိယဿ ပဋိပက္ခော စတုဗ္ဗိဓော ပမာဒေါ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗော၊ နိဒ္ဒါရေတွာ ဧကဝိဓဿ ပမာဒဿ အဝိဇ္ဇာ ပဒ-ဋ္ဌာနံ၊ တိဝိဓဿ ပမာဒဿ တဏှာ ပဒဋ္ဌာနံ။ အဝိဇ္ဇာယ နာမကာယော ပဒဋ္ဌာနံ၊ တဏှာယ ရူပကာယော ပဒဋ္ဌာနန္တိ ပဋိပက္ခေ အာဝဋ္ဋေတွာ ပဒဋ္ဌာနံ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ။

“ကသ္မာ နာမကာယော အဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ ရူပကာယော တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဘဝတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တံ ကိဿ ဟေတု**”တိ ပုစ္ဆိတွာ “**ရူပီသု ဘဝေသု အဇ္ဈောသာနံ၊ အရူပီသု သမ္မောဟော**”တိ ဝုတ္တံ။ **ရူပီသု ဘဝေသု** ရူပဓမ္မေသု အဟံမမာဒိဝသေန **အဇ္ဈောသာနံ** တဏှာဘိနိဝေသော သတ္တေသု ပတိဋ္ဌိတော ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ရူပကာယော တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။ အနမတဂ္ဂေ ဟိ သံသာရေ ဣတ္ထိပုရိသာ အညမညရူပါဘိရာမာ ဘဝန္တိ။ **အရူပီသု** ဖဿာဒီသု သုခုမဘာဝတော သမ္မောဟော သတ္တေသု ပတိဋ္ဌိတော ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ နာမကာယော အဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနံ ဘဝတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ရူပကာယနာမကာယေသု အာရမ္မဏကရဏဝသေန တဏှာယ စ အဝိဇ္ဇာယ စ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ရူပကာယော တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နာမကာယော အဝိဇ္ဇာယ ပဒဋ္ဌာနန္တိ နိဟရိတဗ္ဗာဝါတိ။

“ကတမော ရူပကာယော၊ ကတမော နာမကာယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ရူပကာယော ရူပက္ခန္ဓော၊ နာမကာယော စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု ရူပကာယနာမကာယေသု **ရူပကာယော** ရူပသမူဟော နာမ ရူပက္ခန္ဓော ဟောတိ၊ **နာမကာယော** နာမသမူဟော နာမ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာတိ။ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ အာရမ္မဏတ္တာ သဥပါဒါနာ ဘဝေယျုံ၊ “ကတမေန ဥပါဒါနေန သဥပါဒါနာ ဘဝန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထေဝ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတုံ “**ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကတမေန ဥပါဒါနေန သဥပါဒါနာ? တဏှာယ စ အဝိဇ္ဇာယ စာ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဥပါဒါနဘူတာယ တဏှာယ စ ဥပါဒါနဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ စ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သဥပါဒါနာ နာမ ဘဝန္တီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

‘‘ကိတ္တကာနိ ဥပါဒါနာနိ တဏှာ နာမ ဘဝန္တိ၊ ကိတ္တကာနိ ဥပါဒါနာနိ အဝိဇ္ဇာ နာမ ဘဝန္တီ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ တဏှာ ဒွေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု တဏှာအဝိဇ္ဇာသု။ ကာမုပါဒါနဉ္စ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဉ္စ ဒွေ ဥပါဒါနာနိ တဏှာ နာမ ဘဝန္တိ။ တဏှာဝသေန ဟိ “မမ သီလံ, မမ ဝတ”န္တိ ပရာမသနံ ဘဝတိ။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနဉ္စ အတ္တဝါဒုပါဒါနဉ္စ ဒွေ ဥပါဒါနာနိ အဝိဇ္ဇာ နာမ ဘဝန္တိ။ အဝိဇ္ဇာဝသေန ဟိ သဿတဒိဋ္ဌိ စေဝ အဟံမမာဒိဒိဋ္ဌိ စ ဘဝန္တိ။ ‘‘ဣမေဟိ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ သဥပါဒါနက္ခန္ဓာ စတူသု သစ္စေသု ကိတ္တကံ သစ္စံ နာမာ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမေဟီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယေ** လောကိယက္ခန္ဓာ သဥပါဒါနာ ခန္ဓာ ဘဝန္တိ၊ ဥပါဒါနေန

ဟိ ဥပါဒါနာနိပိ ဘဝန္တိ၊ **ဣဒံ** သဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခသစ္စံ နာမ။ ယာနိ **စတ္တာရိ** ဥပါဒါနာနိ ဒုက္ခကာရဏာနိ ဘဝန္တိ၊ **အယံ** ဥပါဒါန- စတုက္ကော **သမုဒယော** သမုဒယသစ္စံ နာမ ဘဝတိ။ **ပဉ္စက္ခန္ဓာ**တိ သဥပါဒါနာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝတော **ဒုက္ခံ**။ **တေသန္တိ** သဥပါဒါနာနံ ပဉ္စက္ခန္ဓာနံ။ **ဓမ္မံ ဒေသေတီ**တိ "အာရဗ္ဘထာ"တိအာဒိကံ ဓမ္မံ ဝေနေယျာနုရူပံ ဘဂဝါ ဒေသေတိ။ သာမညေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမ္ပိ အတ္ထဝသေန ဝိသေသံ ဒဿေတုံ ပုန "**ဒုက္ခဿ ပရိညာယ, သမုဒယဿ ပဟာနာယာ**"တိ ဝုတ္တံ။

၃၀။ အာရမ္မဏပဋိပက္ခဘူတပမာဒဝသေန ပုရိမသစ္စဒ္ဝယံ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ဣတရသစ္စဒ္ဝယံ ကထံ နိဒ္ဒိဋ္ဌ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ တံဒ္ဝယမ္ပိ ပမာဒမုခေနေဝ နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ယော တိဝိဓော**"တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု တဏှာမူလကအဝိဇ္ဇာမူလကေသု ပမာ- ဒေသု။ **တဿာ**တိ တိဝိဓဿ တဏှာမူလကဿ ပမာဒဿ။ **သမ္ပဋိဝေဓေနာ**တိ အဿာဒါဒီနံ ပဋိဝေဓေန။ **ရက္ခဏာ**တိ အတ္တစိတ္တဿ ရက္ခဏသင်္ခါတာ။ **ပဋိသံဟရဏာ**တိ "တဿာ"တိ ဣမိနာ ဝုတ္တဿ ပမာဒဿ ပဋိပက္ခဘူတေန အပ္ပမာဒါနုယောဂေန သံဟရဏာ ယာ ခေပနာ အတ္ထိ၊ **အယံ** ပမာဒဿ ပဋိပက္ခဘူတေန အပ္ပမာဒါနုယောဂေ ပဝတ္တာ ခေပနသင်္ခါတာ ဘာဝနာ **သမထော** နာမာတိ ပမာဒဿ ပဋိပက္ခမုခေန ပုန အာဝဋ္ဋေတွာ သမထော နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ။

"သော သမထော ကထံ ကေန ဥပါယေန ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ ဥပါယံ ဒဿေတုံ "**သော ကထ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကထ**န္တိ ကေန ဥပါယေန။ "ကာမေန္တီတိ **ကာမာ**၊ ကာမီယန္တီတိ ဝါ **ကာမာ**"တိ ဝုတ္တာနံ ဒွိန္နံ **ကာမာနံ** ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ **အဿာဒဉ္စ**, "အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ"တိ- အာဒိ[၁]ဝစနတော အပ္ပဿာဒနီယာနံ ကာမာနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ **အာဒီနဝဉ္စ**။ **ကာမာနန္တိ စ** ကမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ။ တေန ဝုတ္တံ "ကာမေ ပဋိစ္စာ"တိ[၂]။ "ကာမာနမေတံ နိဿရဏံ၊ ယဒိဒံ နေက္ခမ္မ"န္တိ[၃] ဝစနတော **နိဿရဏဉ္စ** ဣဓ ပဌမဇ္ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ။ **ဝေါကာရ**န္တိ[၄] ဧတ္ထ ဝ-ကာရော အာဂမော၊ ဩကာရံ လာမကဘာဝံ။ **အာနိသံသ**န္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိကံ။ ယဒါ ဇာနာတိ၊ တဒါ တေန ဥပါယေန သမထော ဘဝတီတိ အတ္ထော။

၁-မ ၁-၁၈၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ။
၄-ဩကာရံ (ပါဠိယံ)

သမထော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမာ ဝိပဿနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝိပဿနံ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ ယာ ဝီမံသာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ကာမာနံ အဿာဒါဒယော ယဒါ ဇာနာတိ၊ တဒါ သမထော. ဘဝတီတိ ဝုတ္တော၊ "တသ္မိံ သမထေ ဘဝမာနေ သတိ ကတမာ ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယာ ဝီမံသာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ သမထေ ဘဝမာနေ သတိ အဿာဒါဒိနံ **ယာ** အနိစ္စာဒိ**ဝီမံသာ ဥပပရိက္ခာ** ပညာ ဘဝတိ၊ **အယံ** ဝိမံသာ ဥပပရိက္ခာ ပညာ ဝိသေသေန ပဿနတော **ဝိပဿနာ** နာမ။ အထ ဝါ တိဝိဓော တဏှာမူလကော ပမာဒော သမ္ပဋိဝေဓေန ရက္ခဏာ ပဋိသံဟရဏာ၊ အယံ သမထောတိ အာစရိယေန ဝုတ္တော၊ "ကတမာ ဝိပဿနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယာ ဝီမံသာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တေ သမထေ သတိ ယထာဝုတ္တဿ ပမာဒဿ အနိစ္စာဒိဝသေန **ယာ ဝီမံသာ ဥပပရိက္ခာ** ပညာ ဥပ္ပန္နာ၊ **အယံ** ဝိမံသာ ဥပပရိက္ခာ ပညာ ဝိသေသေန ပဿနတော **ဝိပဿနာ** နာမ။ ဝိမံသာဝ ဒုဗ္ဗလာ, ဥပပရိက္ခာ ဗလဝတီတိ ဝိသေသော။

သမထော စေဝ ဝိပဿနာ စ ဒွေ ဓမ္မာ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ "ဣမေ နိဒ္ဒါရိတာ ဒွေ ဓမ္မာ ကိံ ဂစ္ဆန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဣမေ ဒွေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမထော သမထဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိပဿနာ ဝိပဿနာဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ "ဣမေသု ဒွီသု ဓမ္မေသု ဘာဝိယမာနေသု ကတမေ ယောဂါဝစရေန ပဟီယန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဣမေသု**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမထေ ဓမ္မေ ဘာဝိယမာနေ တဏှာ ယောဂါဝစရေန ပဟီယတိ၊ ဝိပဿနာယ ဘာဝိယမာနာယ အဝိဇ္ဇာ ယောဂါဝစရေန ပဟီယတီတိ ဣမေ ဒွေ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ပဟီယန္တိ တဏှာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ စ။ "ဣမေသု ဒွီသု ဓမ္မေသု ပဟီယမာနေသု ကတမေ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဥပါဒါနာဒယောပိ နိရုဇ္ဈန္တီတိ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခနိရောဓံ ဒဿေန္တော "**ဣမေသု ဒွီသု ဓမ္မေသု ပဟီနေသု**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဏှာယ သမထဘာဝနာယ ပဟီယမာနာယ, အဝိဇ္ဇာယ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ပဟီယမာနာယ ဣမေသု ဒွီသု ဓမ္မေသု ဒွီဟိ ဘာဝနာဟိ ပဟီနေသု ကာမုပါဒါနာဒီနိ **စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ** ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဝသေန **နိရုဇ္ဈန္တိ**၊ န ဘင်္ဂက္ခဏဝသေန။

တေနာဟ—"တဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော"တိ ဝုတ္တတ္တာ "တဏှာယ ပဟီယမာနာယ ဥပါဒါနာနိ နိရုဇ္ဈန္တီ"တိ ဝစနံ ယုတ္တံ ဟောတု၊ ကထံ အဝိဇ္ဇာယ ပဟီယမာနာယ ဥပါဒါနာနိ နိရုဇ္ဈန္တီတိ? "တဏှာနိရောဓာ

ဥပါဒါနနိရောဓော”တိ ပါဌေ အဝိဇ္ဇာသဟိတတဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါန- နိရောဓောတိ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ ယထာ ဟိ တဏှာသဟိတာဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာသဟိတာဝ တဏှာ ဥပါဒါနာနံ ပစ္စယော ဟောတီတိ အဝိဇ္ဇာသဟိတတဏှာနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓောတိ အတ္ထော သမ္ဘဝတီတိ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဝသေန **ဥပါဒါနနိရောဓာ** တဒေဝ **ဘဝနိရောဓော**တိ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော**တိ ဧတ္ထာပိ တဏှာသဟိတာဝိဇ္ဇာ- နိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓောတိအာဒိနာ ဂဟိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဣတီ**တိ ဧဝံ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာနံ အာဝဋ္ဋနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ စ **ပုရိမကာနိ ဒွေ သစ္စာနိ စ, သမထော စ ဝိပဿနာ စ** ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ **မဂ္ဂေါ စ** မဂ္ဂသစ္စဉ္စ, **ဝဋ္ဋနိရောဓော** ဝဋ္ဋနိရောဓသစ္စဉ္စ နိဗ္ဗာနန္တိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

“ဝီရိယပဋိပက္ခဘူတဿ ပမာဒါဒိဓမ္မဿ ဝသေန ဝါ သဘာဂဘူတဿ ပမာ- ဒါဒိဓမ္မဿ ဝသေန ဝါ အာဝဋ္ဋေတွာ စတုန္နံ သစ္စာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေါ ဣမေဟိ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** တထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေန ဘဂဝါ “အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ”တိအာဒိဂါထာဝစနံ အာဟ၊ တေန “အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ”တိအာဒိဂါထာဝစနေန တထာ စတုန္နံ သစ္စာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌဗ္ဗဘာဝေါ တုမှေဟိ ဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“အာရမ္ဘထ နိက္ကမထာ’တိအာဒိနာ ဝေါဒါနပက္ခံယေဝ နိက္ခိပိတွာ တဿေဝ ဝေါဒါနပက္ခဿ ဝိသဘာဂဓမ္မသဘာဂဓမ္မဝသေနေဝ အာဝဋ္ဋေတွာ စတုသစ္စ- နိဒ္ဒါရဏံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သံကိလေသပက္ခမ္ပိ နိက္ခိပိတွာ တဿေဝ သံကိလေသဿ ဝိသဘာဂဓမ္မသဘာဂဓမ္မဝသေနပိ အာဝဋ္ဋေတွာ စတုသစ္စ- နိဒ္ဒါရဏံ ဒဿေန္တော “**ယထာပိ မူလေ**”တိအာဒိဂါထာဝစနမာဟ။ **အဋ္ဌ- ကထာယံ** ပန—

> “ဧဝံ ဝေါဒါနပက္ခံ နိက္ခိပိတွာ တဿ ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန, သဘာဂဓမ္မဝသေန စ အာဝဋ္ဋနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ သံကိလေသပက္ခံ နိက္ခိပိတွာ တဿ ဝိသဘာဂဓမ္မဝသေန, သဘာဂဓမ္မဝသေန စ အာဝဋ္ဋနံ ဒဿေတုံ ‘ယထာပိ မူလေ’တိ ဂါထမာဟာ”တိ[၁]—

ဝုတ္တံ။ ဂါထာဒွေယေပိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော။ တထာပိ ယတိပေါတာနံ အတ္ထာယ အဋ္ဌကထာနုသာရေနေဝ ကထယိဿာမ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၆-ဝိဋ္ဌေ။

သမူဟော ရုက္ခော မူလတိ ပတိဋ္ဌာတိ ဧတေန အဝယဝေန ဘူမိဘာဂေ ဋ္ဌိတေနာတိ **မူလံ၊** ကိံ တံ? ဘူမိဘာဂေ ဋ္ဌိတော မူလသညိတော ရုက္ခာဝယဝေါ၊ တသ္မိံ မူလေ။ နတ္ထိ ဥပဒ္ဒဝေါ ဖရသုဆေဒါဒိအန္တရာယော အဿ မူလဿာတိ **အနုပဒ္ဒဝေါ။** **ဒဠှေ**တိ ဥပဒ္ဒဝါဘာဝေန သဘာဝတော ထိရေ သတိ။ ဆိန္ဒိယတီတိ **ဆိန္နော၊** ကော သော? ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတမူလသဟိတော ရုက္ခာဝယဝေါ၊ န ဆိန္ဒိတွာ ဂဟိတော ရုက္ခာဝယဝေါ။ ရုဟတိ ဝဍ္ဎတီတိ **ရုက္ခော**။ သော စ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတမူလသဟိတော ရုက္ခာဝယဝေါ ရုက္ခောတိ ဝုတ္တော ယထာ "သမုဒ္ဒေါ ဒိဋ္ဌော"တိ။ **ပုနရေဝ ရူဟတီ**တိ ပုန အင်္ကုရုပ္ပါဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **တဏှာနုသယေ**တိ အတ္တဘာဝသညိတဿ ရုက္ခဿ မူလေ။ **အနူဟတေ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန အနုပစ္ဆိန္နေ သတိ **ဣဒံ** အတ္တဘာဝသညိတံ **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခဟေတု **ပုနပ္ပုနံ** အဘိက္ခဏံ **နိဗ္ဗတ္တတိ** **န** နိရုဇ္ဈတိယေဝါတိ ဂါထာတ္ထော။

"ဣမ ဂါထာယံ ယော တဏှာနုသယော အနူဟတဘာဝေန ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တနဿ မူလန္တိ ဝုတ္တော၊ **အယံ တဏှာနုသယော** ကတမဿာ တဏှာယ အနုသယော"တိ ပုစ္ဆတိ၊ "တဏှာယ ကာမတဏှာဒိဝသေန ဗဟုဝိဓတ္တာ **ဘဝတဏှာယ** အနုသယော"တိ ဝိဿဇ္ဇေတိ ဘဝဿာဒတဏှာဘာဝတော။ **ယော** အနုသယော **ဧတဿ** ဘဝတဏှာသညိတဿ **မူလဿ** ပစ္စယော ဟောတိ၊ **အယံ** အနုသယော **အဝိဇ္ဇာ**နုသယော ဟောတိ။ "အနုသယော ဗဟုဝိဓော၊ ကသ္မာ အဝိဇ္ဇာနုသယောတိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟိ ဘဝတဏှာ**"တိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာယ ဘဝတဏှာယ ပစ္စယတ္တာ အဝိဇ္ဇာနုသယော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော။ အဝိဇ္ဇာယ ဟိ ဘဝေသု အာဒီနဝဿ အဒဿနဝသေန ဘဝဿာဒတဏှာ ဘဝတီတိ။ **ဣမေ ဒွေ ကိလေသာ**တိအာဒိမှိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဓါရေတွာ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနံ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သမထဝိပဿနာ ပန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။

"**သဗ္ဗပါပဿာ**"တိအာဒိကာယ အနုသန္ဓျော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တော။ **သဗ္ဗပါပဿာ**တိ ကမ္မပထဘာဝပ္ပတ္တာပတ္တဿ နိရဝသေသဿ အကုသလဿ။ **အကရဏ**န္တိ သပရသန္တာနေသု အနုပ္ပါဒနံ။ **ကုသလဿာ**တိ ကမ္မပထဘာဝပ္ပတ္တာပတ္တဿ တေဘူမကကုသလဿ စေဝ လောကုတ္တရကုသလဿ စ။ **ဥပသမ္ပဒါ**တိ သန္တာနေ ဥပ္ပါဒနဝသေန သမ္ပဒါ။ သဿ အတ္တနော စိတ္တန္တိ **သစိတ္တံ၊** သစိတ္တဿ ပရိယောဒါပနံ ဝေါဒါနံ အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိယာတိ

---

[၁] နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။

သစိတ္တပရိယောဒါပနံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂုပ္ပါဒေါ ပန “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ”တိ ပဒေန ဂဟိတော။ **ဧတံ** အကရဏာဒိတ္တယဒီပနံ **ဗုဒ္ဓါနံ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ **သာသနံ** ဩဝါဒေါတိ ဂါထာတ္ထော။

ဂါထာယံ ယဿ ပါပဿ အကရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ပါပံ ဒုစ္စရိတကမ္မပထဝသေန ဝိဘဇိတုံ “**သဗ္ဗပါပံ နာမ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒေါသသမုဋ္ဌာနန္တိ** ယေဘုယျ-ဝသေန ဝုတ္တံ၊ လောဘသမုဋ္ဌာနမ္ပိ ဘဝတိ။ **လောဘသမုဋ္ဌာနန္တိပိ** ယေဘုယျ-ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဒေါသသမုဋ္ဌာနမ္ပိ ဘဝတိ။ **မောဟသမုဋ္ဌာနမ္ပိ** တထေဝ ဝုတ္တံ။ လောဘသမုဋ္ဌာနဒေါသသမုဋ္ဌာနမ္ပိ သမ္ဘဝတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗပါပေါ ဒုစ္စရိတ-ကမ္မပထပ္ပဘေဒေန ဝိဘတ္တော၊ “ဧတ္တကေနေဝ ဝိဘဇိတဗ္ဗော, ဥဒါဟု အညေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အညေန အကုသလမူလအဂတိဂမနဘေဒေနပိ ဝိဘဇိတုံ “**ယာ အဘိဇ္ဈာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ ဒုစ္စရိတ-အကုသလကမ္မပထကမ္မဝိဘာဂေန ‘သဗ္ဗပါပ’န္တိ ဧတ္တ ဝုတ္တပါပံ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ ဿ အကုသလမူလဝသေန အဂတိဂမနဝိဘာဂမ္ပိ ဒဿေတုံ ‘အကုသလ-မူလ’န္တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁] အနုသန္ဓျတ္တော ဝုတ္တော။ မောဟဝသေန သဘာဝံ အဇာနန္တဿ ဘယသမ္ဘဝတော ယံ ဘယာ စ မောဟာ စ အဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣဒံ **မောဟသမုဋ္ဌာနန္တိ** ဝုတ္တံ။

သဗ္ဗပါပေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမံ သမ္ပါပဿ အကရဏ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ လောဘော အသုဘာယ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဧတ္တာဝတာ ‘သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ’န္တိ ဧတ္တ ပါပံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဿ အကရဏံ ဒဿေန္တော ‘လောဘော။ပ။ပညာယာ’တိ တီဟိ ကုသလမူလေဟိ တိဏ္ဏံ အကုသလမူလာနံ ပဟာနဝသေန သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ အနုပ္ပါဒနမာဟာ”တိ[၂]—

ဝုတ္တံ။ သုဘာဒိမုတ္တဝသေန ပဝတ္တော **လောဘော အသုဘာယ** အသုဘ-ဘာဝနာယ တထာပဝတ္တေန အလောဘေန တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန **ပဟီယတိ**၊ သတ္တေသု ကုဇ္ဈနဒုဿနဝသေန ပဝတ္တော **ဒေါသော မေတ္တာယ** မေတ္တာဘာဝနာယ တထာပဝတ္တေန အဒေါသေန စ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန **ပဟီယတိ**၊ သတ္တေသု ဧဝေ သင်္ခါရေသု စ မုယှနဝသေန ပဝတ္တော **မောဟော**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၇၊ ၁၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

ပညာယ ဝိစာရဏာပညာယ စ ဘာဝနာမဂ္ဂပညာယ စ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန **ပဟီယတိ**။

"ယဒိ တီဟိ ကုသလမူလေဟေဝ အကုသလမူလာနိ ပဟီယန္တိ၊ ဧဝံ သတိ ဥပေက္ခာကရဏာမုဒိတာ နိရတ္ထကာ ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တထာ လောဘော ဥပေက္ခာယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဥပေက္ခာယာ**တိ "သဗ္ဗေ သတ္တာ ကမ္မဿကာ"တိအာဒိနာ ဘာဝိတာယ ဥပေက္ခာယ။ မုဒိတာ အရတိံ ဝူပသမေတွာ အရတိယာ မူလဘူတံ မောဟမ္ပိ ပဇဟတီတိ မနသိ ကတွာ "**မောဟော မုဒိတာယ ပဟာနံ အဗ္ဘတ္ထံ ဂစ္ဆတီ**"တိ ဝုတ္တံ။ "အကုသလမူလာနံ ကုသလမူလာဒီဟိ ပဟာတဗ္ဗတ္တံ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** တထာ ပဟာတဗ္ဗတ္တေန ဘဂဝါ "သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ"န္တိ ဝစနံ အာဟ၊ တေန "သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ"န္တိ ဝစနေန တထာ ပဟာတဗ္ဗတ္တံ တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၃၁။ "ဧတ္တာဝတာ စ သဗ္ဗပါပေါ ဝိဘတ္တော, တဿ အကရဏဉ္စ ဝိဘတ္တံ သိယာ၊ ဧဝံ သတိ အဋ္ဌမိစ္ဆတ္တာနံ အကရဏံ အနိဝါရိတံ သိယာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**သဗ္ဗပါပံ နာမ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာနိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **မိစ္ဆာသတီ**တိ အနိစ္စာဒီသု "နိစ္စ"န္တိ အနုဿရဏစိန္တနာဒိဝသေန ပဝတ္တာ အကုသလပ္ပဝတ္တိ။

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ ဗဟုမာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဝိညာတံ၊ "ကထံ ကုသလဿ သမ္ပဒါ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ ဝိညာတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ကုသလဿ သမ္ပဒံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော "**အဋ္ဌသု မိစ္ဆတ္တေသု ပဟီနေသု**"တိအာဒိမာဟ။ **အဋ္ဌ သမ္မတ္တာနီ**တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓီတိ အဋ္ဌ သမ္မတ္တာနိ ဝိသဘာဂပဋိဝတ္တနဝိမ္ဗဝသေန **သမ္ပဇ္ဇန္တိ**။ **အတီတဿာ**တိ အတီတေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတဿ။ ဝိပဿိနော ဟိ ဘဂဝတော အယံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသဂါထာ။ **စိတ္တ ပရိယောဒါပန**န္တိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိယောဒါပိတာ ဘဝန္တိ။ "စိတ္တပရိယောဒါပနေန ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ပရိယောဒါပိတဘာဝေါ ကထံ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဝေဠီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဘဂဝါ ယံ "စေတောဝိသုဒ္ဓတ္တံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီ"တိ ဝစနံ အာဟ၊ တေန "စေတော။ပ။ ဝုဿတီ"တိ ဝစနေန တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ပရိယောဒါပနာ ကတိဝိဓာ ဘဝန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဒုဝိဓာ ဟီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သမထဝိပဿနာယ နီဝရဏပ္ပဟာနဉ္စ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အနုသယ-သမုဂ္ဃါတော စာတိ ပရိယောဒါပနဿ ဒုဝိဓတ္တာ ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ ပရိယောဒါပိတာ ဘဝန္တီတိ အတ္ထော။ ပဟီနနီဝရဏာနုသယာ ဟိ ပုဂ္ဂလာ ပသာဒနီယဝဏ္ဏာ ဟောန္တိ။

“ပရိယောဒါပနဿ ကိတ္တိကာ ဘူမိယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**စတဿော ပရိယော-ဒါပနဘူမိယော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”န္တိအာဒိဂါထာယ ဒေသိတေသု ဓမ္မေသု ကတမံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကတမံ သမုဒယသစ္စံ၊ ကတမံ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကတမံ နိရောဓသစ္စ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယံ ပဋိဝေဓေန**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ ဂါထာယ ဒေသိတေသု ဓမ္မေသု **ယံ** ခန္ဓပဉ္စကံ **ပဋိဝေဓေန** ပရိ-ညာဘိသမယေန ပရိယောဒါပေတိ၊ **ဣဒံ** ခန္ဓပဉ္စကံ **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခသစ္စံ ဘဝေ။ **ယတော** တဏှာသံကိလေသတော ခန္ဓပဉ္စကံ ပရိယောဒါပေတိ၊ **အယံ** တဏှာသံကိလေသော **သမုဒယော** သမုဒယသစ္စံ။ **ယေန** အရိယမဂ္ဂေန ပရိယောဒါပေတိ၊ **အယံ အရိယမဂ္ဂေါ** မဂ္ဂသစ္စံ။ **ယံ** အသင်္ခတဓာတုံ အဓိ-ဂတေန ပုဂ္ဂလေန ပရိယောဒါပိတံ၊ **သ ယံ** အသင်္ခတဓာတုဓမ္မော **နိရောဓော** နိရောဓသစ္စံ ဘဝေ။ **ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ** ဂါထာယ ဒေသိတဓမ္မာနံ သဘာဂဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ “**တေနာဟ**”တိအာဒိကဿ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”န္တိအာဒိဂါထာယ ဒေသိတာနံ ဓမ္မာနံ သဘာဂ-ဝိသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ,အမှေဟိ စ ဝိညာတာနိ။

“ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိံ၊
ဆတ္တံ မဟန္တံ ယထ ဝဿကာလေ။
ဧသာနိသံသော ဓမ္မေ သုစိဏ္ဏေ၊
န ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရီ”တိ—

ဂါထာယ ဒေသိတာနံ ဓမ္မာနံ ဝိသဘာဂသဘာဂဓမ္မာနံ အာဝဋ္ဋနဝသေန ကထံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရိတာနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဓမ္မော ဟဝေ**”တိအာဒိ-မာဟ။

တာယ ဂါထာယ ဒေသိတေ ဓမ္မေ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော “**ဓမ္မော နာမ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဓမ္မော နာမာ**တိ ပုညဓမ္မော နာမ။ **ဣန္ဒြိယ-သံဝရော**တိ မနစ္ဆဋ္ဌိန္ဒြိယသံဝရသီလာဒိကော သဗ္ဗော သံဝရော။ တေန ဝုတ္တံ

“ဣန္ဒြိယသံဝရသီလေန စေတ္ထ သဗ္ဗမ္ပိ သီလံ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ[၁]။ စတ္တာရော **အပါယာ** ဒုက္ကဋကမ္မကာရီနံ ဂတိဘူတတ္တာ **ဒုဂ္ဂတိ**။ **သဗ္ဗာ ဥပပတ္တိယော** ပန ဒုက္ခဒုက္ခသင်္ခါရဒုက္ခဝိပရိဏာမဒုက္ခသမင်္ဂီနံ ဂတိဘူတတ္တာ **ဒုဂ္ဂတိ** နာမ။

“တသ္မိံ ဒုဝိဓေ ဓမ္မေ ဣန္ဒြိယသံဝရဓမ္မေ ဝါ ကတ္ထ ဌိတော, ကထံ သုစိဏ္ဏော, ကုတော ရက္ခတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယာ သံဝရသီလေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ ဒုဝိဓေ ဓမ္မေ။ သံဝရသီလေ ဌိတာ ယာ အခဏ္ဍကာရိတာ ဟောတိ၊ **အယံ** အခဏ္ဍဝသေန ကာတဗ္ဗော သံဝရသီလေ ဌိတော သုဋ္ဌု အာစိဏ္ဏပရိစိဏ္ဏော ပုညဓမ္မော စတူဟိ **အပါယေဟိ** အတ္တနော အာဓာရံ အတ္တာနံ ရက္ခန္တံ ပုဂ္ဂလံ ဧကန္တိကဘာဝေန **ရက္ခတိ**၊ အနေကန္တိကဘာဝေန ပန ရက္ခိတမတ္တော ပုညဓမ္မောပိ ရက္ခတီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ **အပါယေဟီ**တိ စ ပဓာနဝသေန ဝုတ္တံ၊ ရောဂါဒိအန္တရာယတောပိ ရက္ခတိ။ ရောဂါဒိ-အန္တရာယော ဝါ အယတော အပဂတတ္တာ အပါယန္တောဂမောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“တထာ ရက္ခတီတိ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဧဝံ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန လက္ခဏပကာရဒဿနံ ဘဂဝါ “ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ သီလဝတော ဂတိယော ဒေဝါ စ မနုဿာ စာ”တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန “ဒွေမာ ။ပ။ မနုဿာ စာ”တိ ဝစနေန တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သံဝရသီလေ ဌိတဿ အခဏ္ဍကာတဗ္ဗဿ သုစိဏ္ဏဿ ပုညဓမ္မဿ အပါယေဟိ ရက္ခဏေ ဧကန္တိကဘာဝေါ ကေန သုတ္တေန ဒီပေတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဧတ္ထ နာဠန္ဒာယ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧတ္ထာ**တိ ဣမိနာ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနေန ပကာရေနပိ ဝုတ္တပ္ပကာရော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နာဠန္ဒာယ**န္တိ နာဠန္ဒနာမကေ နိဂမေ နိသိန္နော အသိဗန္ဓက-ပုတ္တော **ဂါမဏိ** ဂါမဇေဋ္ဌကော ဘဂဝန္တံ **ဧတံ** ဝစနံ “ဗြာဟ္မဏာ ဘန္တေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။

ဗြာဟ္မဏာတိ ဗာဟိရကာ ဗြာဟ္မဏာ။ **ဘန္တေ**တိ ဘဂဝန္တံ ဂါမဏိ အာလပတိ။ **ပစ္ဆာဘူမကာ**တိ ပစ္ဆိမဒိသာယ နိသိန္နကာ။ **ဥယျာပေန္တီ**တိ မနုဿလောကတော ဥဒ္ဓံ ဒေဝလောကံ ယာပေန္တိ ပါပေန္တိ။

ဣဓဿာတိ ဣဓလောကေ အဿ ဘဝေယျ။ ပုရိသော ပါဏာတိ-ပါတီ ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော အဿ ဘဝေယျာတိ ယောဇနာ။ သေသံ ပါဠိတော စေဝ ဝုတ္တာနုသာရေန စ ဉေယျံ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၈-ပိဋ္ဌေပိ။

၃၂။ “ဝိသဘာဂဓမ္မသဘာဂဓမ္မာဝဋ္ဋနဝသေန စတုန္နံ သစ္စာနံ နိဒ္ဓါရိတ-ဘာဝေါ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“တေနာဟ မဟာ-ကစ္စာနော ကေမှိ ပဒဋ္ဌာနေ”**တိ ဝုတ္တံ။

‘‘**ဧတ္တာဝတာ** စ အာဝဋ္ဋော ဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထိ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“နိယုတ္တော အာဝဋ္ဋော ဟာရော”**တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ပါဠိယံ ယော ယော အာဝဋ္ဋော ဟာရော ယထာလာဘဝသေန ယောဇိတော၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ပါဠိယံ သော သော အာဝဋ္ဋော ဟာရော တထာ နိဒ္ဒါရေတွာ **ယုတ္တော** ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣတိ အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေနေဝ ဂမ္ဘိရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၈-ဝိဘတ္တိ ရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၃၃။ **ယေန** ယေန သံ ။ပ။ အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေန အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ ပဒဋ္ဌာနာဒယော ဝိဘတ္တာ၊ သော သံ ။ပ။ အာဝဋ္ဋဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ ‘‘တတ္ထ ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိဘတ္တိ-ဟာရော** ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဓမ္မဉ္စ ပဒဋ္ဌာနံ ဘူမိဉ္စာ”တိ-အာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ဒွေ သုတ္တာနိ”တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရဘူတော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝိဘတ္တိဟာရော ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယေသု သုတ္တေသု ဝုတ္တာ ဓမ္မပဒဋ္ဌာနဘူမိယော ဣမိနာ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘတ္တာ၊ တာနိ သုတ္တာနိ ကိတ္တကာနိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တာနိ သုတ္တာနိ ပဌမံ ဒဿေတုံ **“ဒွေ သုတ္တာနိ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စာ”**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဝါသနာဘာဂိယန္တိ** ပုညဘာဝနာ ဝါသနာ နာမ၊ ဝါသနာယ ဘာဂေါ ကောဋ္ဌာသော **ဝါသနာဘာဂေါ၊** ဝါသနာဘာဂေ ဝါစကဘာဝေန

နိယုတ္တံ သုတ္တန္တိ **ဝါသနာဘာဂိယံ၊** ကတမံ တံ? ယသ္မိံ သုတ္တေ တီဏိ ပုညကိရိယဝတ္ထူနိ ဘဂဝတာ ဒေသိတာနိ၊ တံ သုတ္တံ ဝါသနာဘာဂိယံ။ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယန္တိ** လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ နိဗ္ဗိဇ္ဈနံ ပဒါလနံ **နိဗ္ဗေဓော၊** နိဗ္ဗေဓဿ ဘာဂေါ ကောဋ္ဌာသော **နိဗ္ဗေဓဘာဂေါ၊** နိဗ္ဗေဓဘာဂေ ဝါစကဘာဝေန နိယုတ္တံ သုတ္တန္တိ **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊** ကတမံ တံ? ယသ္မိံ သုတ္တေ သေက္ခာသေက္ခ-ဓမ္မာ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ၊ တံ သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ။

"တေသံ သုတ္တာနံ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ပုဂ္ဂလာ ယာဟိ ပဋိပဒါဟိ သမ္ပန္နာ၊ တာ ပဋိပဒါ ကိတ္တိကာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ဒွေ ပဋိပဒါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒါနသီလဘာဝနာမယပုညဘာဂေ ဘဝါ ပဋိပဒါတိ **ပုညဘာဂိယာ။** ဖလဘာဂေ ဘဝါ ပဋိပဒါတိ **ဖလဘာဂိယာ။** "ယေသု သီလေသု ဌိတာ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ပဋိပန္နာ၊ တာနိ သီလာနိ ကိတ္တကာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ဒွေ သီလာနီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သံဝရတိ **ဧတေန** သံဝရေနာတိ **သံဝရော၊** သော သံဝရော ပါတိမောက္ခသံဝရော, သတိသံဝရော, ဉာဏသံဝရော, ခန္တိသံဝရော, ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စဝိဓော။ သဗ္ဗောပိ ပါပသံဝရဏတော **သံဝရော,** လောကိယလောကုတ္တရသမ္ပတ္တိဋ္ဌာနတ္တာ **သီလံ** နာမ။ ပဇဟတိ **ဧတေန** ပဟာတဗ္ဗေတိ **ပဟာနံ၊** ပဇဟနံ ဝါ **ပဟာနံ၊** တဒင်္ဂ ပဟာနံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ, ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ, သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ, ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ, နိဿရဏပ္ပဟာနန္တိ ပဉ္စဝိဓံ။ တတ္ထ နိဿရဏပ္ပဟာနံ ဝဇ္ဇေတွာ စတုဗ္ဗိဓံ ပဟာနံ ဝုတ္တနယေန **သီလံ** နာမ။

"တေသု သုတ္တာဒီသု ဘဂဝါ ကတမံ သုတ္တံ ကတမာယ ပဋိပဒါယ ဒေသယတိ၊ ကတရသ္မိံ သီလေ ဌိတော ပုဂ္ဂလော ကတမေန သီလေန ဖြဟ္မစာရီ ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ **"တတ္ထ ဘဂဝါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု ဝါသနာဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ **တတ္ထ** တာသု ပုညဘာဂိယာဒိပဋိပဒါသု ပုညဘာဂိယာယ ပဋိပဒါယ ဘဂဝါ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒေသယတိ၊ **သော** ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တပဋိဂ္ဂါဟကော ပုဂ္ဂလော တတ္ထ သံဝရသီလာဒီသု **သံဝရသီလေ ဌိတော** ဟုတွာ **တေန** သံဝရသီလသင်္ခါတေန ဖြဟ္မစရိယေန သေဋ္ဌစရိယေန ဖြဟ္မစာရီ သေဋ္ဌာစာရ-ပူရကော **ဘဝတိ။ တတ္ထ** တေသု ဝါသနာဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု နိဗ္ဗေဓ-ဘာဂိယံ သုတ္တံ **တတ္ထ** တာသု ပုညဘာဂိယာဒိပဋိပဒါသု ဖလဘာဂိယာယ ပဋိပဒါယ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘဂဝါ ဒေသယတိ၊ **သော** နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ-သုတ္တပဋိဂ္ဂါဟကော ပုဂ္ဂလော တတ္ထ သံဝရသီလာဒီသု **ပဟာနသီလေ**

သမုစ္ဆေဒပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနဝသေန **ဌိတော** ဟုတွာ **တေန** ပဟာနသီလသင်္ခါတေန ဝိသေသဘူတေန မဂ္ဂသင်္ခါတေန **ဗြဟ္မစရိယေန** ဗြဟ္မစာရီ ဘဝတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တာဒီသု ကတမံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိ-တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဝါသနာ-ဘာဂိယသုတ္တာဒီသု။ **ဒါနကထာ**တိ သပ္ပုရိသဒါနဒါနဖလအသပ္ပုရိသဒါန-ဒါနဖလကထာ။ **သီလကထာ**တိ ပဉ္စသီလာဒိသီလဖလကထာ။ **သဂ္ဂကထာ**တိ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိသုခကထာ ခေဝ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာပကပုညကထာ စ။ **အာဒီနဝေါ**တိ အာဒီနဝဒဿကော သုတ္တန္တော။ **အာနိသံသော**တိ အာနိသံသဒဿကော သုတ္တန္တော။ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ယောဇနာ။

“**တတ္ထ ကတမ**”န္တိအာဒီသု အနုသန္ဓျတ္ထော ဝုတ္တနယော။ ယာ ဒေသနာ စတုသစ္စပ္ပကာသနာ၊ သာ ဒေသနာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ယောဇနာ။ **ဧဝဉ္စ** သတိ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တဿပိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တဘာဝေါ အာပဇ္ဇေယျ စတုသစ္စပ္ပကာသနတော[illegible] စောဒနံ မနသိ ကတွာ “**ဝါသနာ-ဘာဂိယေ သုတ္တေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝါသနာဘာဂိယေ သုတ္တေ **ပဇာနနာ** ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ အရိယမဂ္ဂပဒဋ္ဌာနဘူတာ ပညာ နတ္ထိ၊ **မဂ္ဂေါ** အရိယ-မဂ္ဂေါ နတ္ထိ၊ **ဖလံ** အရိယဖလံ န[illegible]၊ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယေ သုတ္တေ ပန ပဇာနနာ-ဒယော အတ္ထိ၊ ဝါသနာဘာဂိယေ သုတ္တေ နတ္ထိ။ “ပဇာနနာ”တိအာဒိနာ စတုသစ္စပ္ပကာသနာ ဒါနကထာဒိကာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယေ သုတ္တေ အန္တောဂဓာ၊ ဣတရံယေဝ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တန္တိ နာမာတိ ဒဿေတိ။ ယေသု သုတ္တေသု ဝုတ္တာ ဓမ္မပဒဋ္ဌာနဘူမိယော ဝိဘတ္တာ၊ တာနိ သုတ္တာနိ ဒွေယေဝ န ဟောန္တိ၊ “ကသ္မာ ဒွေယေဝ သုတ္တာနိ နိဒ္ဒါရိတာနိ”တိ စေ ဝဒေယျုံ? အသင်္ကရတော သုတ္တေ ဝုတ္တာနံ ဓမ္မပဒဋ္ဌာနဘူမီနံ ဝိဘဇိတဗ္ဗာနံ သုဝိညေယျတ္တာ။ “ယဒိ ဧဝံ သံကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တာနိပိ နိဒ္ဒါရိတာနိ အသင်္က-ရတ္တာ”တိ စေ ဝဒေယျုံ? နော နိဒ္ဒါရိတာနိ၊ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တေ နိဒ္ဒါရိတေ သံကိလေသဘာဂိယသုတ္တမ္ပိ နိဒ္ဒါရိတံ၊ သံကိလေသဓမ္မတော နိဿဋ္ဌဓမ္မာနံ-ယေဝ ဝါသနာဘာဂိယဓမ္မတ္တာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တေ စ နိဒ္ဒါရိတေ အသေက္ခ-ဘာဂိယသုတ္တမ္ပိ နိဒ္ဒါရိတံ အနညတ္တာ။

“ယေသု သုတ္တေသု ဝုတ္တာ ဓမ္မပဒဋ္ဌာနဘူမိယော ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘတ္တာ၊ တာနိ သုတ္တာနိ ကတမေန ဖလေန ယောဇယိတဗ္ဗာနိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣမာနိ စတ္တာရိ**

သုတ္တာနီတိ ယထာနိဒ္ဓါရိတာနိ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တာနိ စေဝ တံနိဒ္ဓါရဏေန နိဒ္ဓါရိတာနိ သံကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တာနိ စာတိ စတ္တာရိ သုတ္တာနိ **ဣမေသံယေဝ စတုန္နံ သုတ္တာနံ ဒေသနာယ** နယေန နီတေန **ဖလေန သဗ္ဗတော** သဗ္ဗဘာဂေန သံဝရသီလပ္ပဟာန**သီလေန** ဗြဟ္မစရိယေန ယောဇယိတဗ္ဗာနိ။ ယောဇေန္တေန စ **သဗ္ဗတော** သဗ္ဗဘာဂေန စ ပဒါဒိ**ဝိစယေန** ဟာရေန သံဝရသီလာဒိကံ ဖလံ **ဝိစိနိတွာ ယုတ္တိဟာရေန** ယုတ္တံ ဖလံ ဂဝေသိတွာ "ဣဒံ ဖလံ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဖလံ၊ ဣဒံ ဖလံ ဣမဿ **သုတ္တဿ** ဖလ"န္တိ သုတ္တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဖလေန ယောဇယိတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

"ကိတ္တကေန ဖလေန ဗြဟ္မစရိယေန ယောဇေတဗ္ဗာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယာဝတိကာ ဉာဏဿ ဘူမီ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတာ ဒေသိတေန ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တေန သဒ္ဓိံ **ယာဝတိကာ** ပုညဘာဂိယာ ပဋိပဒါဒယော ဝိဘဇန**ဉာဏဿ ဘူမိ** အာရမ္မဏာ ဘဝိတုမရဟန္တိ၊ တာဝတိကာဟိ ဘူမီဟိ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တံ ယောဇယိတဗ္ဗံ။ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တေန သဒ္ဓိံ **ယာဝတိကာ** ဖလဘာဂိယာ ပဋိပဒါဒယော ဝိဘဇန**ဉာဏဿ ဘူမိ** အာရမ္မဏာ ဘဝိတုမရဟန္တိ၊ တာဝတိကာဟိ ဘူမီဟိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဘာရဒ္ဓယမ္ပိ သုတ္တံ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **တေန** ဉာဏဿ ဘူမိနံ သုတ္တတ္ထာနံ ဗဟုဝိဓတ္တံ ဒဿေတိ။

၃၄။ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တာဒီသု ဝုတ္တာ ဓမ္မာ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယဘာဝေဟိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကထံ သံကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယဘာဝေဟိ အသာဓာရဏသာဓာရဏဘာဝေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ**"တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> "ဧဝံ ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယဘာဝေဟိ ဓမ္မေ ဘေဒေသေန ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ တေသံ ကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယဘာဝေဟိ သာဓာရဏာသာဓာရဏဘာဝေဟိ ဝိဘဇိတုံ 'တတ္ထ ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ'တိအာဒိ အာရဒ္ဓ"န္တိ[1]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ ယေ ဓမ္မာ သုတ္တေ ဝုတ္တာ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာ၊ တေသု ဓမ္မေသု **ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ**တိ ပုစ္ဆတိ၊ **ဒွေ ဓမ္မာ**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။

သာဓာရဏာတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ တေ ဒွေ ဓမ္မေ သရူပတော ဒဿေတုံ "**နာမ-သာဓာရဏာ, ဝတ္ထုသာဓာရဏာ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နာမသာဓာရဏာ**တိ နာမေန နာမပညတ္တိယာ သာဓာရဏာ သမာနာ၊ "ကုသလာ"တိ နာမေန ဧကဝီသတိ စိတ္တုပ္ပါဒါ သမာနာ၊ "အကုသလာ"တျာဒိနာမေန ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒါ သမာနာ၊ ကုသလာဒိနာမပညတ္တိဝစနေန ဝစနီယာ အတ္ထာ ကုသလာဒိနာမသာဓာရဏာတိ ဝုတ္တာ။ တေန **ဋီကာယံ**—

> "နာမံ နာမပညတ္တိ၊ တံမုခေနေဝ သဒ္ဒတော တဒတ္ထာဝဂမော။ သဒ္ဒေန စ သာမညရူပေနေဝ တထာရူပဿ အတ္ထဿ ဂဟဏံ၊ န ဝိသေသရူပေန။ တသ္မာ သဒ္ဒဝစနီယာ အတ္ထာ သာဓာရဏရူပ-နာမာယတ္တဂဟဏီယတာယ နာမသာဓာရဏာ ဝုတ္တာ"တိ[၁]—

ဝုတ္တံ။ **ဝတ္ထုသာဓာရဏာ**တိ ပတိဋ္ဌာနဘူတေန ဝတ္ထုနာ သာဓာရဏာ။ ယသ္မိံ ပတိဋ္ဌာနဘူတေ သန္တာနေ ဝါ စိတ္တုပ္ပါဒါဒိမှိ ဝါ ယေ ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ တေ ဓမ္မာ တေန သန္တာနေန ဝါ ဝတ္ထုနာ တေန စိတ္တုပ္ပါဒါဒိနာ ဝါ သာဓာရဏာ သမာနာတိ အတ္ထော။ ဧကသန္တာနေ ပဝတ္တာ ဖုသနာဒိ-သဘာဝတော ဘိန္နာပိ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ သမာနဝတ္ထုကာယေဝ ဘဝန္တီတိ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘဇိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

"ကိံ နာမသာဓာရဏဝတ္ထုသာဓာရဏာယေဝ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ၊ အညံ ဝိဘဇိ-တဗ္ဗံ နတ္ထီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယံ ဝါ ပန**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နာမသာဓာရဏ-ဝတ္ထုသာဓာရဏတော အညံ ယံ ဝါ ပန ကိစ္စသာဓာရဏပစ္စယသာဓာရဏ-ပဋိပက္ခာဒိသာဓာရဏမ္ပိ ဓမ္မဇာတံ **ဧဝံဇာတိယံ** သာဓာရဏဇာတိယံ၊ တမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝိစယဟာရေန ဝိစိနိတွာ ယုတ္တိဟာရေန ဂဝေသိတွာ ယုတ္တံ သာဓာရဏံ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘဇိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ "တေသု နာမသာဓာရဏာဒီသု ကတမေ နာမသာဓာရဏာ၊ ကတမေ ဝတ္ထုသာဓာရဏာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ သတ္တာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မာတုဃာတကာဒီနံ ဆန္နံ မိစ္ဆတ္တ-နိယတကမ္မကာရာနံ သတ္တာနဉ္စ ဒုဂ္ဂတိအဟေတုကသုဂတိအဟေတုကဒွိဟေတု-ကတိဟေတုကာနံ စတုန္နံ ပုထုဇ္ဇနာနံ အနိယတကမ္မကာရာနံ သတ္တာနဉ္စ သန္တာ-နေ ပဝတ္တာ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာ ကိလေသာ ဒဿနပဟာတဗ္ဗနာမသာဓာ-ရဏာ သမာနာ ဘဝန္တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသီလဗ္ဗတပရာမာသနဝသေန ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ ဒဿနပဟာတဗ္ဗနာမနာတိဝတ္တနတော။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ

၁-နေတ္တိ-ဋီ ၇၁-၇၂-ပိဋ္ဌေသု။

နိယတာနိယတသတ္တာနံ ဒဿနပဟာတဗ္ဗာနံ ကိလေသာနံ ပတိဋ္ဌာနဝတ္ထုဘာဝတော ဝတ္ထုသာဓာရဏာ စ သမာနဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော။ **ပုထုဇ္ဇနဿ** ဒုဂ္ဂတိအဟေတုကာဒိစတုဗ္ဗိဓသတ္တဿ, **သောတာပန္နဿ** စ သန္တာနေ ပဝတ္တာ **ကာမရာဂဗျာပါဒါ** ကိလေသာ ကာမရာဂဗျာပါဒနာမသာဓာရဏာ သမာနာ ဘဝန္တိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂပ္ပဟာတဗ္ဗအနာဂါမိမဂ္ဂပ္ပဟာတဗ္ဗဝသေန ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ ကာမရာဂဗျာပါဒနာမနာတိဝတ္တနတော။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ **ပုထုဇ္ဇနဿ, သောတာပန္နဿ** စ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ ပတိဋ္ဌာနဝတ္ထုဘာဝတော ဝတ္ထုသာဓာရဏာ သမာနဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော စ ဂဟေတဗ္ဗော။ **ပုထုဇ္ဇနဿ, အနာဂါမိဿ** စ သန္တာနေ ပဝတ္တာ **ဥဒ္ဓံဘာဂိယာ သံယောဇနာ** ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယနာမသာဓာရဏာ သမာနာ ဘဝန္တိ ရူပရာဂါဒိဝသေန ဘိန္နသဘာဝါနမ္ပိ ဥဒ္ဓံဘာဂိယနာမနာတိဝတ္တနတော။ **ပုထုဇ္ဇနဿ, အနာဂါမိဿ** စ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနံ ပတိဋ္ဌာနဝတ္ထုဘာဝတော ဝတ္ထုသာဓာရဏာ သမာနဝတ္ထုကာတိ အတ္ထော စ ဂဟေတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ **ဋီကာယံ** "ဒဿနပဟာတဗ္ဗာနဉ္ဟိ ယထာ မိစ္ဆတ္တနိယတသတ္တာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ, ဧဝံ အနိယတာပီ"တိ[၁] ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေပေတေ ပန သံကိလေသပက္ခေ ပဟာနေကဋ္ဌာ ကိလေသာ နာမသာဓာရဏာ ဟောန္တိ၊ သဟဇေကဋ္ဌာ ကိလေသာ ဝတ္ထုသာဓာရဏာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

သံကိလေသပက္ခေ သာဓာရဏာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကထံ ဝေါဒါနပက္ခေ သာဓာရဏာ ဝိဘတ္တာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယံ ကိဉ္စိ အရိယသာဝကော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယံ ကိဉ္စီ**တိ သာမညဝသေန ဝုတ္တာ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိအာဒိကာ လောကိယာ သမာပတ္တိယော ဂဟိတာ။ **အရိယသာဝကော**တိ အရိယဿ ဘဂဝတော သာဝကော အရိယသာဝကောတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဈာနလာဘီ စ ဖလဋ္ဌော စ ပုဂ္ဂလော၊ န မဂ္ဂဋ္ဌော။ မဂ္ဂဋ္ဌော ဟိ လောကိယံ ယံ ကိဉ္စိ သမာပတ္တိံ န သမာပဇ္ဇတိ။ **သဗ္ဗာ သာ** လောကိယသမာပတ္တိ ရူပါဝစရာ အရူပါဝစရာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော ဗြဟ္မဝိဟာရော ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တီတိ ဧဝမာဒီဟိ ပရိယာယေဟိ သာဓာရဏာ တံသမင်္ဂီဟိ ဝီတရာဂါဝီတရာဂေဟိ သာဓာရဏာ လောကိယသမာပတ္တိနာမနာတိဝတ္တနတော စ ဝီတရာဂါဝီတရာဂေဟိ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော စ။ "အရိယသာဝကော စ လောကိယံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တော ဩမိသော ဩမိသော သမာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သတိ ကထံ ဝီတရာဂေဟိ သာဓာရဏာတိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**သာဓာရဏာ ဟိ ဓမ္မာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ကထံ တေ ဩမိသော ဂဟိတာ၊

[၁] နေတ္တိ-ဋီ ၇၂-ပိဋ္ဌေ။

အထ ဩမိဿာ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကထံ သာဓာရဏာတိ အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ တံ ဝိသောဓေန္တော အာဟ 'သာဓာရဏာ ဟိ ဓမ္မာ ဧဝံ အညမည'န္တိ-အာဒိ"တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဧဝံ ဝီတရာဂါဝီတရာဂေဟိ ဩမိဿာ ဩမိဿာ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ **ဓမ္မာ** **ပရံ ပရံ** ပဏ္ဍာ ပဏ္ဍာ ပဝတ္တိယမာနံ ဓမ္မဇာတံ **သကံ သကံ** ပုဗ္ဗေ ပုဗ္ဗေ ဇာတံ "လောကိယသမာပတ္တိ"န္တိ နာမံ နိယတ**ဝိသယံ** အညမညံ ဟုတွာ **ဟိ** ယသ္မာ နာတိဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ သာဓာရဏာတိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ "ပရံ ပရံ သမာပဇ္ဇန္တော ကထံ နာတိဝတ္တတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နာတိဝတ္တနံ ပါကဋံ ကာတုံ **"ယော ပီ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယော** အရိယသာဝကော ဝါ အဝီတရာဂေါ ဝါ။ **ဣမေဟိ** လောကိယသမာပတ္တိ**ဓမ္မေဟိ** သမန္နာဂတော၊ **သော** အရိယသာဝကော ဝါ အဝီတရာဂေါ ဝါ ပရံ ပရံ သမာပဇ္ဇန္တောပိ **တံ ဓမ္မံ** လောကိယံ သမာပတ္တိဓမ္မံ နာတိဝတ္တတိ၊ အညံ ဥပဂန္တွာ နာတိက္ကမတီတိ အတ္ထော။ ယေဟိ လောကိယသ...ပတ္တိဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော၊ **ဣမေ** လောကိယသမာပတ္တိ**ဓမ္မာ** သာဓာရဏာဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

"ဝါသနာဘာဂိယာဒိသုတ္တေသု ဝုတ္တာ ယေ ဓမ္မာ ဣမိနာ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘတ္တာ၊ ယေသု ဓမ္မေသု ကတမေ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမေ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု ဝိဘဇိတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု **ကတမေ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ**တိ ပုစ္ဆတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ ယာဝ ဒေသနံ ဥပါဒါယ အသာဓာရဏာ ဓမ္မာ ဂဝေသိတဗ္ဗာ၊ "သေက္ခာသေက္ခာ"တိ ဝါ ဂဝေသိတဗ္ဗာ၊ "ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာ"တိ ဝါ ဂဝေသိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ယာဝ "သေက္ခာသေက္ခာ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာ"တိ ဒေသနာ ဝုတ္တာ၊ တာဝ ဒေသနံ ဥပါဒါယ အသာဓာရဏာ ဂဝေသိတဗ္ဗာ။ ကထံ ဂဝေသိတဗ္ဗာ? အရိယေသု သေက္ခာသေက္ခဓမ္မဝသေန "သေက္ခာ"တိ နာမံ အသေက္ခေန အသာဓာရဏံ၊ "အသေက္ခာ"တိ နာမံ သေက္ခေန အသာဓာရဏန္တိ ဝါ, အနရိယေသု "ဘဗ္ဗာ"တိ နာမံ အဘဗ္ဗေန အသာဓာရဏံ၊ "အဘဗ္ဗာ"တိ နာမံ ဘဗ္ဗေန အသာဓာရဏန္တိ ဝါ ဂဝေသိတဗ္ဗာ။ **ကာမရာဂဗျာပါဒါ** သံယောဇနာ အပ္ပဟီနတ္တာ အနုသယဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ **အဋ္ဌမကဿ** သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂဿ စ **သောတာပန္နဿ** ဖလင်္ဂဿ စ သာဓာရဏာ ဘဝန္တိ၊ **ဓမ္မတာ** ဓမ္မသဘာဝေါ အသာဓာရဏော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—"အဋ္ဌမကဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂတာ သောတာပန္နဿ အသာဓာရဏာ၊

သောတာပန္နဿ သောတာပန္နဖလဋ္ဌတာ စ အဋ္ဌမကဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌဿ အသာဓာရဏာ။ အဋ္ဌမကဿ ဝါ ပဟီယမာနကိလေသတာ သောတာပန္နဿ အသာဓာရဏာ၊ သောတာပန္နဿ ပဟီနကိလေသတာ စ အဋ္ဌမကဿ အသာဓာရဏာ”တိ။

ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာ သံယောဇနာ အပ္ပဟီနတ္တာ အနုသယဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတ္တာ **အဋ္ဌမကဿ** မဂ္ဂဋ္ဌဘာဝေန အဋ္ဌမကသဒိသဿ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌဿ စ **အနာဂါမိဿ** ဖလဋ္ဌဿ စ သာဓာရဏာ၊ **ဓမ္မတာ** ဓမ္မသဘာဝေါ အသာဓာရဏာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— “အဋ္ဌမကဿ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌတာ အနာဂါမိဿ ဖလဋ္ဌဿ အသာဓာရဏာ၊ အနာဂါမိဿ အနာဂါမိဖလဋ္ဌတာ စ အဋ္ဌမကဿ အသာဓာရဏာ။ အဋ္ဌမကဿ ဝါ ပဟီယမာနကိလေသတာ အနာဂါမိဿ အသာဓာရဏာ၊ အနာဂါမိဿ ဖလဋ္ဌဿ ပဟီနကိလေသတာ စ အဋ္ဌမကဿ အသာဓာရဏာ”တိ။ “မဂ္ဂဋ္ဌတာ ဖလဋ္ဌတာယ အသာဓာရဏာ၊ ဖလဋ္ဌတာ စ မဂ္ဂဋ္ဌတာယ အသာဓာရဏာ”တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ **သဗ္ဗေသံ** သတ္တန္နံ **သေက္ခာနံ** ပုဂ္ဂလာနံ **နာမံ** “သေက္ခာ”တိ နာမံ သာဓာရဏံ၊ **ဓမ္မတာ အသာဓာရဏာ**တိ စတုန္နံ မဂ္ဂဋ္ဌာနံ တံတံမဂ္ဂဋ္ဌတာ အညမညံ မဂ္ဂဋ္ဌာနံ အသာဓာရဏာ။ ဟေဋ္ဌိမဖလတ္တယဋ္ဌာနမ္ပိ အသာဓာရဏာ၊ ဟေဋ္ဌိမဖလတ္တယဋ္ဌာနံ တံတံဖလဋ္ဌတာ စ အညမညံ ဖလဋ္ဌာနံ အသာဓာရဏာ၊ စတုန္နံ မဂ္ဂဋ္ဌာနမ္ပိ အသာဓာရဏာတိ အတ္ထော။ “သေက္ခာနံ တံတံမဂ္ဂဋ္ဌတာ တံတံဖလဋ္ဌတာယ အသာဓာရဏာ၊ တံတံဖလဋ္ဌတာ စ တံတံမဂ္ဂဋ္ဌတာယ အသာဓာရဏာ”တိ ဝတ္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **သဗ္ဗေသံ ပဋိပန္နကာနန္တိ** ဖလတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တီတိ **ပဋိပန္နကာ**၊ တေသံ မဂ္ဂသမင်္ဂီနံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ **နာမံ** “ပဋိပန္နကာ”တိ နာမံ သာဓာရဏံ၊ **ဓမ္မတာ** တံတံမဂ္ဂဋ္ဌတာ အသာဓာရဏာ။ **သဗ္ဗေသံ သေက္ခာနံ** သတ္တန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သေက္ခာနံ သီလံ သာဓာရဏံ၊ **ဓမ္မတာ** တံတံမဂ္ဂဋ္ဌဖလဋ္ဌတာ အသာဓာရဏာတိ။ ဝါသနာဘာဂိယသံကိလေသဘာဂိယသုတ္တေသု ဝုတ္တာ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာဒယော စေဝ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တေသု ဝုတ္တာ သေက္ခာဒယော စ ဓမ္မာ သာဓာရဏာသာဓာရဏဘာဝေန ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အဋ္ဌမကဿာ”တိအာဒီနာ အရိယေသု ပုဂ္ဂလေသု အသာဓာရဏာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကထံ အနရိယေသု အသာဓာရဏာ ဝိဘတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အရိယေသု ဝုတ္တနယာနုသာရေန အနရိယေသုပိ ဝိဘဇိတွာ ဂဝေသိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **“ဧဝံ ဝိသေသာနုပဿိနာ”**တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧဝံ 'အဋ္ဌမကဿ'တိအာဒိနာ အရိယပုဂ္ဂလေသု အသာဓာရဏမ္ပိ ဒဿေတွာ ဣတရေသု နယဒဿနတ္ထံ 'ဧဝံ ဝိသေသာနုပဿိနာ'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[1] ဝုတ္တံ။ ဧဝံ အရိယေသု ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေသု အနရိယေသု **ဝိသေသာနုပဿိနာ** အသာဓာရဏတော ဝိသေသံ အသာဓာရဏံ အနုပဿိနာ ဂဝေသကေန ပဏ္ဍိတေန ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေသုပိ **ဟီနုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမံ ဥပါဒါယ ဂဝေသိတဗ္ဗံ။** ကထံ? မာတုဃာတာဒိဝသေန ပဝတ္တာနံ ပဉ္စသမ္ပယုတ္တဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တသတ္တမဇဝနစိတ္တုပ္ပါဒါနံ မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ တံသမင်္ဂီနံ ဝါ တထာပဝတ္တာ ပဌမဇဝနစိတ္တုပ္ပါဒါဒယော အနိယတာ ဓမ္မာ ပဉ္စသမ္ပယုတ္တာဒိဘာဝေန သာဓာရဏာ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ ကေစိတ္တုပ္ပါဒတ္တာ အသာဓာရဏာ။ ယထာ ဟိ စိတ္တံ "စိတ္တသံသဋ္ဌ"န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧဝံ မိစ္ဆတ္တနိယတာပိ "မိစ္ဆတ္တနိယတသာဓာရဏာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ မိစ္ဆတ္တနိယတေသုပိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တသတ္တမဇဝနစိတ္တုပ္ပါဒသမင်္ဂီနံ အနိယတာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တပဌမဇဝနစိတ္တုပ္ပါဒါဒယော ဓမ္မာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာဒိဘာဝေန သာဓာရဏာ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကေစိတ္တုပ္ပါဒသမင်္ဂီဘာဝတော အသာဓာရဏာ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာစရိယော—

> "မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ အနိယတာ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတာ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာ။ မိစ္ဆတ္တနိယတေသုပိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ အနိယတာ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အသာဓာရဏာတိ ဣမိနာ နယေန ဝိသေသာနုပဿိနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ"တိ[1]။

တတ္ထ "**ဣမိနာ နယေနာ**"တိ ဣမိနာ မိစ္ဆတ္တနိယတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာ အနိယတာ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗာ အနိယတာ ဓမ္မာ အသာဓာရဏာတိ ဂဟိတာ။ တေန ဝုတ္တံ "ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗာ"တိ။ တထာ ဟီနဿ ဟီနော ဟီနဘာဝေန သာဓာရဏော၊ မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌာ အသာဓာရဏာ။ မဇ္ဈိမဿ မဇ္ဈိမော သာဓာရဏော၊ ဟီနုက္ကဋ္ဌာ အသာဓာရဏာ။ ဥက္ကဋ္ဌဿ ဥက္ကဋ္ဌော ဥက္ကဋ္ဌဘာဝေန သာဓာရဏော၊ ဟီနမဇ္ဈိမာ အသာဓာရဏာတိပိ ဂဝေသိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ "ဟီနုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမံ ဥပါဒါယ ဂဝေသိတဗ္ဗ"န္တိ။

"တတ္ထ ကတမေ ဓမ္မာ သာဓာရဏာ"တိအာဒိနာ နာနာဝိဓေန ဝိဘတ္တိဟာရနယေန ဓမ္မာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာ, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကထံ ဘူမိပဒဋ္ဌာနာနိ ဝိဘတ္တိဟာရနယေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဘာဝတော

---

[1] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။

ဓမ္မဝိဘာဇနာနန္တရံ ဘူမိပဒဋ္ဌာနာနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော “**ဒဿနဘူမီ**”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒဿနဘူမီ**တိ ဒဿနံ ဘဝတိ ဧတ္ထ ပဌမမဂ္ဂေတိ ဒဿနဘူမိ၊
သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ။ **နိယာမာဝက္ကန္တိယာ**တိ နိယမံ **နိယာမော၊** ကော သော?
သမ္မတ္တနိယာမော၊ အဝက္ကနံ **အဝက္ကန္တိ၊** သောတာပတ္တိဖလံ၊ နိယာမဿ အဝက္ကန္တိ
နိယာမာဝက္ကန္တိ၊ တာယ။ ဒဿနဘူမိနာမကော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ နိယာ-
မာဝက္ကန္တိနာမကဿ သောတာပတ္တိဖလဿ ပတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။ ပဌမမဂ္ဂသမင်္ဂီ
ပုဂ္ဂလော ဟိ နိယာမံ ဩက္ကမန္တော နာမ၊ ဖလသမင်္ဂီ ပန နိယာမံ ဩက္ကန္တော
နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိယာမာဝက္ကန္တိသဒ္ဒေန ပဌမဖလုပ္ပတ္တိ ဂဟိတာ။
ဘာဝနာဘူမီတိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ။ **ဥတ္တရိကာနန္တိ** တဿ တဿ မဂ္ဂဿ ဥပရိ-
ပဝတ္တာနံ တံတံဖလာနံ ပတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဒုက္ခာ ပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ မန္ဒပညဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သမထံ အာဝဟန္တီ
ဟုတွာ **သမထဿ ပဒဋ္ဌာနံ** ဟောတိ၊ **သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ** ဉာဏာဓိကဿ
ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဝိပဿနာဝဟန္တီ ဟုတွာ **ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနံ၊** အဝသေသာ
ဒွေ ပဋိပဒါပိ နာတိပညဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော သမထဿ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ဂဟေတဗ္ဗာ။
တေန **အဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ “ဣတရာ ပန တိဿောပိ ပဋိပဒါ သမထံ အာဝ-
ဟန္တီ”တိအာဒိ[1]။ **ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု** သယမေဝ ကေနစိ ဓမ္မဿဝနဿ
ပဒဋ္ဌာနံ န ဟောတိ၊ ဝန္ဒနယာစနပဉှာပုစ္ဆနာဒယောပိ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောန္တိ၊
တသ္မာ တေဟိ ကာရဏေဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ **ပရတောဃောသဿ ပဒ-
ဋ္ဌာနံ** ဟောတိ၊ ပရတောဃောသော စ ဓမ္မဿဝနပဉှာဝိဿဇ္ဇနာဒိဝသေန
ပဝတ္တော။ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုပရိစ္စာဇနဝန္ဒနယာစနကာလေသု ဟိ ယေဘုယျေန ဓမ္မံ
ဒေသေန္တိ၊ ပဉှာပုစ္ဆနာဒိကာလေသု စ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ ပဋိပုစ္ဆာသာကစ္ဆာဒီနိ ဝါ
ကရောန္တိ။ **သီလမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု** ပါမောဇ္ဇပီတိပဿဒ္ဓိသုခသမာဓိဟိ ပဒ-
ဋ္ဌာနဘာဝေန သာဓာရဏံ ဟုတွာ **စိန္တာမယိယာ ပညာယ** ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။
သီလဝန္တဿ ဟိ သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပါမောဇ္ဇာဒယော ဟောန္တိ၊ သမာ-
ဟိတော စ ဓမ္မစိန္တနေ သမတ္ထော ဟောတိ။

ဘာဝနာမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထူတိ ပုရိမာ ပုရိမာ သမထဘာဝနာ စေဝ
ဝိပဿနာဘာဝနာ စ ပုညကိရိယဝတ္ထု ဒါနသီလာဒီဟိ ကာရဏေဟိ သာဓာရဏံ
ဟုတွာ **ဘာဝနာမယိယာ ပညာယ** ပစ္ဆိမာယ ပစ္ဆိမာယ သမထဘာဝနာယ စေဝ
ဝိပဿနာဘာဝနာယ စ ပဒဋ္ဌာနံ။ တေန ဝုတ္တံ **အဋ္ဌကထာယံ** “သာဓာရဏန္တိ
န ဗီဇံ ဝိယ အင်္ကုရဿ, ဒဿနဘူမိအာဒယော ဝိယ နိယာမာဝက္ကန္တိအာဒီနံ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။

အာဝေဏိကံ၊ အထ ခေါ သာဓာရဏံ တဒညကာရဏောဟိပိ”တိ[၁]။ “ဒါနမယသီလမယဘာဝနာမယပုညကိရိယဝတ္ထူနံ ပရတောဃောသစိန္တာမယိ-ဘာဝနာမယိပညာနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော၊ ဧဝံ သတိ တေသံ ဒါနမယာဒီနံ ယထာက္ကမံ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမဂ္ဂ-သမ္မာဒိဋ္ဌီနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ န ဘဝေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ တထာပဝတ္တံ ပဒဋ္ဌာန-ဘာဝမ္ပိ ဒဿေတုံ **“ဒါနမယံ ပုညကိရိယဝတ္ထု ပရတော စ ဃောသဿ သုတမယိယာ စ ပညာယာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> “ဣဒါနိ ယသ္မာ ဒါနံ, သီလံ, လောကိယဘာဝနာ စ န ကေဝလံ ယထာဝုတ္တပရတောဃောသာဒီနံယေဝ၊ အထ ခေါ ယထာက္ကမံ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌီနမ္ပိ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တမ္ပိ နယံ ဒဿေတုံ ပုန ‘ဒါနမယ’န္တိအာဒိနာ ဒေသနံ ဝဍ္ဎေသီ”တိ[၁]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထု ပရတောဃောသဿ သာဓာရဏ-ကာပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ ဟောန္တော ဝုတ္တနယေန ဉာတဗ္ဗော။ ဒါနံ ပန ဒတွာ ဒေသနံ သုတွာ သုတာနုသာရေန ဝိတ္ထာရေတွာ စိန္တေန္တဿ ပဝတ္တမာနာယ သုတမ-ယိယာ ပညာယ ဝဍ္ဎနယာစနာ ဝါ[?] သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ သီလမယပုညကိရိယဝတ္ထုနောပိ စိန္တာမယိယာ ပညာယ သာဓာရဏပဒဋ္ဌာန-ဘာဝေါ ဝုတ္တောယေဝ။ ပရိသုဒ္ဓသီလံ ပန နိဿာယ “ဓျာနံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမိ၊ မဂ္ဂဖလံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမီ”တိအာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ပဝတ္တမာနဿ ယောနိ-သောမနသိကာရဿ ပါမောဇ္ဇာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဘာဝနာမယပုညကိရိယဝတ္ထုနော ဘာဝနာမယိယာ ပညာယ သာဓာရဏ-ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါပိ ဝုတ္တောယေဝ။ သမထဘာဝနာသင်္ခါတံ ပန ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝါ ပရိပါကံ ဝိပဿနာဘာဝံယေဝ ဝါ နိဿာယ ပဝတ္တမာနာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။

ဒါနမယပုညကိရိယဝတ္ထုအာဒီနံ ပရတောဃောသာဒီနံ ပဒဋ္ဌာနဘာဝေါ ပုနပ္ပုနံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော၊ “ပတိရူပဒေသဝါသာ-ဒယောပိ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာနီတိ ယထာ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ, အမ္ဟေဟိ စ ဝိညာတဗ္ဗာ၊ တထာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ တေပိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ **“ပတိရူပဒေသဝါသော”**တိအာဒိမာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။

“‘တထာ ပတိရူပဒေသဝါသာဒယော ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကာဒီနံ ကာရဏံ ဟောန္တီ’တိ ဣမံ နယံ ဒဿေတုံ ‘ပတိရူပဒေသဝါသော’တိအာဒိမာဟာ”တိ[၁] ဝုတ္တံ။ ပတိရူပဒေသံ နိဿာယ **ဝသန္တဿ** ကာယဝိဝေကစိတ္တဝိဝေကဝဍ္ဎနတော, သမာဓိဝဍ္ဎနတော စ ပတိရူပဒေသဝါသော ကာယစိတ္တဝိဝေကဿ စ ဥပစာရသမာဓိအပ္ပနာသမာဓိဿ စ သီလာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ။ **သပ္ပုရိသူပနိဿယော**တိ သပ္ပုရိသသန္တာနေ ပဝတ္တော ပယိရုပါသတော အာလမ္ဗိတဗ္ဗော ပသာဒေါ၊ တတော ဝါ ဥပနိဿယံ လဘိတွာ ပယိရုပါသန္တာနံ သန္တာနေ ပဝတ္တော ပုဗ္ဗပသာဒေါ ယထာဝိဓော သပ္ပုရိသူပနိဿယော ပယိရုပါသန္တဿ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ ရတနတ္တယေ **တိဏ္ဏံ အဝေစ္စပ္ပသာဒါနံ** ရတနတ္တယဂုဏာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ, **သမထဿ** လဘာနုမိတ္တဒါယကံ သပ္ပုရိသံ ပယိရုပါသိတွာ တေန ဒိန္နနယေ ဌတွာ ပဝတ္တေတဗ္ဗဿ သမထဿ သပ္ပုရိသူပနိဿယော သီလပါမောက္ခပီတာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ပဒဋ္ဌာနံ။ အတ္တသမ္မာပဏိဟိတဿ ပါပဇိဂုစ္ဆာဒီနံ သမ္ဘဝတော **အတ္တသမ္မာပဏိဓာနံ** ဇာတိဝယာဒိပစ္စဝေက္ခဏေန သာဓာရဏံ ဟုတွာ **ဟိရိယာ စ** ပဒဋ္ဌာနံ, အတ္တသမ္မာပဏိဟိတဿ နိဗ္ဗိဒါဒီနံ သမ္ဘဝတော သီလာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ **ဝိပဿနာယ စ** ပဒဋ္ဌာနံ။

တဒင်္ဂါဒိဝသေန **အကုသလပရိစ္စာဂေါ** နိဗ္ဗိဒါဉာဏာဒီဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ **ကုသလဝီမံသာယ** ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ပညာယ စ အရိယမဂ္ဂ**သမာဓိန္ဒြိယဿ စ** ပဒဋ္ဌာနံ။ **ဓမ္မသွာက္ခာတတာ** သွာက္ခာတဓမ္မဿဝနာနုသာရေန ပဝတ္တကုသလမူလကာ လောကိယလောကုတ္တရသမ္ပတ္တိ **ကုသလမူလရောပနာ** နာမ၊ တာယ စ တထာဝိဓကုသလမူလကာယ **ဖလသမာပတ္တိယာ စ** ပဒဋ္ဌာနံ။ **သံဃသုပ္ပဋိပန္နတာ သံဃသုဋ္ဌုတာယ** သံဃဿ ဥပဋ္ဌာကာနံ သုဋ္ဌုဘာဝါယ သပ္ပတိဿဝါယ **ဝစနသမ္ပဋိစ္ဆနဘာဝါယ** ပဒဋ္ဌာနံ။ **သတ္ထုသမ္ပဒါ** သတ္ထရိ စေဝ ဓမ္မာဒီသု စ ဂုဏာဇာနနတာယ **အပ္ပသန္နာနဉ္စ ပသာဒါယ ပသန္နာနဉ္စ** အပ္ပမတ္တကပသာဒါနဉ္စ **ဘိယျောဘာဝါယ** ဝဍ္ဎနာယ ပဒဋ္ဌာနံ။ **အပ္ပဋိဟတပါတိမောက္ခတာ** သံဃမဇ္ဈေ ဝါ ပရိသမဇ္ဈေ ဝါ **ဒုမ္မင်္ကူနံ** ဒုမ္မုခါနံ ဒုဿီလာနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ, **ပေသလာနံ** ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိသီလသမ္ပန္နာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဖာသုဝိဟာရာယ စ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဟောန္တော ပန ယထာနုရူပေဟိ အညေဟိ ကာရဏေဟိ သာဓာရဏံ ဟုတွာ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၄-ပိဋ္ဌေ။

“ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တာဒီသု ဝုတ္တဓမ္မဘူမိပဒဋ္ဌာနာနံ ဝိဘတ္တိဟာရေန ဝိဘဇိတဗ္ဗဘာဝေါ အမှေဟိ ကေန ဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

“ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဘတ္တိဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ဝိဘတ္တိဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ သုတ္တေ ယေ ယေ ဓမ္မာဒယော ဝုတ္တာ၊ တတ္ထ တတ္ထ သုတ္တေ ဝုတ္တေသု တေသု တေသု ဓမ္မာဒီသု ယထာလာဘဝသေန ယော ယော ဝိဘတ္တိဟာရော ယောဇိတော၊ သော သော ဝိဘတ္တိဟာရော နိဒ္ဒါရေတွာ **ယုတ္တော** ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣတိ ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၄-ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၃၅။ ယေန ယေန သံ။ ပ။ ဝိဘတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေန သုတ္တေ ဝုတ္တာ ဓမ္မာဒယော ဝိဘတ္တာ၊ သော သံ။ ပ။ ဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ပရိဝတ္တနော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပရိဝတ္တနော ဟာရော** ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ကုသလာကုသလေ ဓမ္မေ”တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ”တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပရိဝတ္တနော ဟာရော ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

“သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ ကတမဿ ဘာဝိတဗ္ဗဿ ကုသလဿ ကတမော ပဋိပက္ခော, ကထံ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမဿ ဘာဝိတဗ္ဗဿ ကုသလဿ အယံ ပဋိပက္ခော, ဧဝံ ပဟာတဗ္ဗဘာဝဝသေန

ပရိဝတ္တေတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော **"သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ"**တိအာဒိ-မာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> "တတ္ထ ယသ္မာ သံဝဏ္ဏိယမာနေ သုတ္တေ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ကုသလာကုသလဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဘူတေ အကုသလကုသလဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗဘာဝါဒိဝသေန နိဒ္ဒါရေတွာ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနံ၊ တသ္မာ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတီ'တိအာဒိ အာရဒ္ဓ"န္တိ ၁—

ဝုတ္တံ။ ပဟာယကဿ ဟိ ဓမ္မဿ ပဟာတဗ္ဗဘာဝဝသေန နိဒ္ဒါရေတွာ, ပဟာတဗ္ဗဿ စ ဓမ္မဿ ပဟာယကဘာဝဝသေန နိဒ္ဒါရေတွာ ပဋိပက္ခတော ပရိဝတ္တနံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **သမ္မာဒိဋ္ဌိဿာ**တိ သမ္မာ သုန္ဒရာ ပသတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပုဂ္ဂလပဒဋ္ဌာနာ ဟိ အယံ ဒေသနာ။ တေန ဝုတ္တံ ''ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ''တိ။ သာ ပန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကမ္မကမ္မဖလာဒိသဒ္ဒဟန-ဝသေန ဝါ အနိစ္စာဒိဝိပဿနာဝသေန ဝါ မဂ္ဂသမ္မာဒဿနဝသေန ဝါ ပဝတ္တာ နိရဝသေသာဝ ဂဟိတာ။ ''ယာယ ဘာဝိတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဟာတဗ္ဗာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတိ၊ ယဒိ ကေဝလာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယေဝ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝတိ၊ ဧဝံ သတိ တဒဝသေသာ အကုသလာ ဓမ္မာ အဇိဏ္ဏာ ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ယေ စဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာယေဝ ဓမ္မာ စ **ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ** ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ ဘဝေယျုံ၊ **တေ စ** အကုသလာ ဓမ္မာ **အဿ** သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ **နိဇ္ဇိဏ္ဏာ** ပဟာတဗ္ဗာရဟာ အနုပ္ပဇ္ဇနသဘာဝါ ဟောန္တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ "ဥပါဒါန-နိရောဓာ ဘဝနိရောဓော"တိ ၂။

"ယဒိ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, တပ္ပစ္စယာ အကုသလဓမ္မာ-ယေဝ နိဇ္ဇိဏ္ဏာ ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ သတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ ကုသလာ ဓမ္မာ န သမ္ဘဝေယျု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ စာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဿ** သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ **ကုသလာ** သမထဝိပဿနာ ဝါ ဗောဓိပက္ခိယာ ဝါ **ဓမ္မာ** သမ္ဘဝန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ **တေ** ဓမ္မာ **အဿ** သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ သန္တာနေ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တနဝသေန **ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၁၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ခု ၁-၇၈၊ ဝိ ၃-၁-ဝိဋ္ဌေသု။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဋိပက္ခာနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ, တပ္ပစ္စယာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပရိဝတ္တနဘာဝေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော၊ “သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဓမ္မဿ ပဋိပက္ခော ဓမ္မော ကထံ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယောဇနတ္ထာဒယော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမ္မာ သုန္ဒရာ ပသတ္ထာ ဝါစာ ယဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ **သမ္မာဝါစော၊** တဿ သမ္မာဝါစဿ။ **“ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ”**တိ-အာဒီနံ အတ္ထောပိ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသတ္ထော— သမ္မာ အဝိပရီတတော ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ယဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ **သမ္မာဝိမုတ္တိ-ဉာဏဒဿနော၊** တဿ သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဿ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဒဿန-သမ္ပန္နဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ “အဝိမုတ္တာဝ သမာနာ ဝိမုတ္တာ မယ”န္တိ မိစ္ဆာဘိ-နိဝေသဝသေန ပဝတ္တံ **မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ** ဝိဂတံ ဘာဝတိ။ **“ယေ စဿာ”**တိအာဒီနံ အနုသန္ဓျာဒိကော ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၆။ “သမ္မာဒိဋ္ဌိဿာ’တိအာဒိနာ ..မ္မာဒိဋ္ဌိအာဒီနံ ကုသလာနံ ပဋိပက္ခာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိကာယေဝ အကုသလာ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပါဏာတိပါတာဝေရမဏိအာဒီနံ ကုသလာနံ ပဋိပက္ခာ ပါဏာ-တိပါတာဒိကာပိ အကုသလာ ပဟာ ဗ္ဗဘာဝေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **“ယဿ ဝါ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတဿာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိမုခေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိံ ဒဿေတွာ ပုန ပါဏာတိ-ပါတအဒိန္နာဒါနကာမေသုမိစ္ဆာစာရာဒိတော ဝေရမဏိယာဒီဟိ ပါဏာတိ-ပါတာဒီနံ ပရိဝတ္တနံ ဒဿေတုံ ‘ယဿာ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ [၁] ဝုတ္တံ။ တဒင်္ဂါဒိ-ဝသေန **ပဟီနော ဟောတိ။ ကာလဝါဒိဿာ**တိ ဝဒိတဗ္ဗကာလေ ဝဒိတဗ္ဗံ ဝဒတိ သီလေနာတိ **ကာလဝါဒီ၊** တဿ။

“ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ အညေန ပကာရေနပိ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **“ယေ စ ခေါ ကေစိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ယေ စ ခေါ ကေစိ’တိအာဒိနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိမုခေနေဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒီဟိ ဧဝ ပရိဝတ္တနံ ပကာရန္တရေန ဒဿေတိ”တိ [၂] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကေစိ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒိကာယေဝ ပုဂ္ဂလာ ပရေသံ အရိယာနံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဂရဟန္တိ။ **သန္ဒိဋ္ဌိကာ** သန္ဒိဋ္ဌေ နိယုတ္တာ၊ **သဟဓမ္မိကာ** သဟ ဓမ္မေန ကာရဏေန ယေ ဝတ္တန္တိ သဟဓမ္မိကာ။ **ဂါရယှာ** ဂရဟိတဗ္ဗာကာရေ

၁-နေတ္တိ-၌ ၁၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-၌ ၁၁၆-ပိဋ္ဌေ။

ယုတ္တာ။ ဝါဒါ စ အနုဝါဒါ စ **ဝါဒါနုဝါဒါ၊** တေ ဘဝန္တော သမ္မာဒိဋ္ဌိဉ္စ **ဓမ္မံ** ဂရဟန္တိ။ **တေန** ဂရဟဏေန။ **ပုဋ္ဌာ** ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ စ န ဘဝန္တိ၊ **ပါသံသာ** ပသံသိတဗ္ဗာ စ န ဘဝန္တိ။ **ဝေန္တိ**အာဒီသု သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဝါ သမ္မာဝါစာဒိကံ ဝါ ဝိသုံ ဝိသုံ သမ္မာသင်္ကပ္ပဉ္စ တေ ဘဝန္တော ဓမ္မံ ဂရဟန္တိ။ တေန ဟိ ယေ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိကာ၊ တေ ဘဝန္တော န ပုဋ္ဌာ စ ပါသံသာ စ။ပ။ သမ္မာဝိမုတ္တိဉ္စ တေ ဘဝန္တော ဓမ္မံ ဂရဟန္တိ။ တေန ဟိ ယေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါဒိကာ၊ တေ ဘဝန္တော န ပုဋ္ဌာ စ ပါသံသာ စ။ သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဉ္စ တေ ဘဝန္တော ဓမ္မံ ဂရဟန္တိ။ တေန ဟိ ယေ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိကာ၊ တေ ဘဝန္တော န ပုဋ္ဌာ စ ပါသံသာ စ။ သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဉ္စ တေ ဘဝန္တော ဓမ္မံ ဂရဟန္တိ။ တေန ဟိ ယေ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနိကာ၊ တေ ဘဝန္တော န ပုဋ္ဌာ စ ပါသံသာ စာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ “**မိစ္ဆာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနာ**”တိပိ ပါဌော အတ္ထိ။

“အရိယမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနံ ဂရဟဝသေနေဝ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒယော စ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ နာဝသေသာနံ ပသံသာဝသေနာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ကာမာဒီနံ ပသံသာဝသေနပိ ကာမာနံ ပဋိပက္ခာ ဝေရမဏိယာဒယောပိ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ “**ယေ စ ခေါ ကေစိ ဧဝမာဟံသု**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ အာသေဝိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ နိသေဝိတဗ္ဗာ ကာမာ**တိ ဧတ္ထ ကာမီယန္တေတိ **ကာမာ**တိ ကမ္မသာဓနဝသေန ဝတ္ထုကာမာ ဂဟိတာ၊ နာတိပဏီတာ ကာမာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ အတိပဏီတာ ကာမာ ပရိ သမန္တတော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ။ အတိပဏီတတရာ ကာမာ **အာ** ဘုသော သေဝိတဗ္ဗာ၊ နိယတာ သေဝိတဗ္ဗာ။ **ဘာဝယိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ ဗဟုလီကာတဗ္ဗာ ကာမာ**တိ ဧတ္ထ ပန ကာမေန္တီတိ **ကာမာ**တိ ကတ္တုသာဓနဝသေန ကိလေသကာမာ ဂဟိတာ၊ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒနဝသေန **ဘာဝယိတဗ္ဗာ** ဝဍ္ဎာပေတဗ္ဗာ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ ကိလေသ**ကာမာ၊** ဗဟူနံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒနဝသေန ကာတဗ္ဗာ ဝဍ္ဎာပေတဗ္ဗာ ကိလေသ**ကာမာ**တိ။ **ယေ စ** ကာမဝသိကာ ပုထုဇ္ဇနာ ကေစိ ဧဝမာဟံသု၊ **တေသံ** ကာမဝသိကာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ကေသဉ္စိ တာဒိသေဟိ **ကာမေဟိ ဝေရမဏီ** ကုသလစေတနာ ပဋိပက္ခဝသေန **အဓမ္မော** အသေဝိတဗ္ဗော နာမ အာပဇ္ဇေယျာတိ အဓိပ္ပါယော ဂဟေတဗ္ဗော။

အန္တဒွယဝသေန ပရိဝဇ္ဇနံ ဒဿေတုံ “**ယေ ဝါ ပန ကေစိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဓမ္မောတိ နိယျာနိကော**တိ ယေ ဝါ ပန ပဉ္စာတပါဒိပဋိပန္နကာ တိတ္ထိယော ဧဝမာဟံသု၊ **တေသံ** ပဉ္စာတပါဒိပဋိပန္နကာနံ **နိယျာနိကော ဓမ္မော** မဇ္ဈိမာပဋိပဒါသင်္ခါတော ဝိပဿနာသဟိတော

အရိယမဂ္ဂေါ **အစမ္မော** အနိယျာနိကော အဘာဝေတဗ္ဗော **နဝမ** အာပဇ္ဇေ-ယျာတိ။ သုခဒုက္ခဝသေနပိ ပရိဝတ္တနံ ဒဿေတုံ **"ယေ စ ခေါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "ပါပံ နိဇ္ဇရာပေဿာမာ''တိ အတ္တဟိံသနာဒိဝသေန ပဋိပန္နကာနံ ပဝတ္တော သရီရတာပနော **ဒုက္ခော** ဓမ္မော နိယျာနိကောတိ။

ယေ စ တထာပဋိပန္နကာ ကေစိ ဧဝမာဟံသု၊ **တေသံ** တထာပဋိပန္နကာနံ အနဝဇ္ဇပစ္စယပရိဘောဂဝသေန ပဝတ္တော သရီရဒုက္ခုပသမော **သုခေါ ဓမ္မော အစမ္မော** အပ္ပဝတ္တေတဗ္ဗော အာပဇ္ဇေယျာတိ။

အန္တဒွယာဒိဝသေန ပရိဝတ္တနံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကထံ အသုဘသညာဒိဝသေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဧဝံ အသုဘသညာဒိဝသေန သုဘသညာဒိကာ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ **"ယထာ ဝါ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဣဒါနိ အသုဘသညာဒိ-မုခေန သုဘသညာဒိပရိဝတ္တနံ ဒဿေတုံ 'ယထာ ဝါ ပနာ'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗသင်္ခါရေသူ**တိ တေဘူမကသင်္ခါရေသု။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဟိ တေဘူမကာ ဓမ္မာ ကိလေသာသုစိပဂ္ဃရဏကတ္တာ အသုဘတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

"ယဒိ သရူပတောဝယေဝ ...မယံ ဣမေ ပဋိပက္ခာတိ အပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ သိယုံ၊ ဧဝံ သတိ နိရဝသေသာ စ ပဋိပက္ခာ န သက္ကာ ပရိဝတ္တေတုံ၊ ကထံ သက္ကာ ပရိဝတ္တေတု"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ပရိဝတ္တနလက္ခဏံ ဒဿေန္တော **"ယံ ယံ ဝါ ပနာ''**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုသလံ ဝါ အကုသလံ ဝါ **ယံ ယံ ဓမ္မံ** ပရိဝတ္တေတုကာမော အာစရိယော စိတ္တေန **ရောစယတိ** ဒိဋ္ဌိယာ **ဥပဂစ္ဆတိ၊** ကုသလဿ ဝါ အကုသလဿ ဝါ **တဿ တဿ** ရုစိကဿ ဥပဂတဿ **ဓမ္မဿ** ယော ပဋိပက္ခော၊ **သော** ပဋိပက္ခဓမ္မော အဿဒ္ဓမ္မော **အဿ** ဓမ္မဿ **အနိဋ္ဌတော** ပစ္စနီကတော **အဇ္ဈာပန္နော** ပရိညာတော။ ဣဋ္ဌံ ဝါ အနိဋ္ဌံ ဝါ **ယံ ယံ ဓမ္မံ** ပရိဝတ္တေတုကာမော အာစရိယော စိတ္တေန **ရောစယတိ** ဒိဋ္ဌိယာ **ဥပဂစ္ဆတိ၊** ဣဋ္ဌဿ ဝါ အနိဋ္ဌဿ ဝါ **တဿ တဿ** ရုစိကဿ ဓမ္မဿ ယော ပဋိပက္ခော၊ **သော** ပဋိပက္ခဓမ္မော **အဿ** ဓမ္မဿ **အနိဋ္ဌတော** ပစ္စ-နီကဓမ္မတော **အဇ္ဈာပန္နော** ပရိညာတော ဘဝတီတိ ပရိဝတ္တေတုကာမေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗဓမ္မာနုရူပပဋိပက္ခဝသေန ပရိဝတ္တနံ ကာတဗ္ဗန္တိ ပရိဝတ္တနေ ပဋိပက္ခ-လက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ တေန **အဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ "ပဋိပက္ခဿ လက္ခဏံ ဝိဘာဝေတီ"တိ[၁]။

“ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပရိဝတ္တနံ အမှေဟိ ကထံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ဧတ္တာဝတာ ပရိဝတ္တော ဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ပရိဝတ္တနော ဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ သုတ္တေ ကုသလာကုသလေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ပဋိပက္ခဝသေန နီဟရိတွာ ယထာသမ္ဘဝံ ယော ယော ပရိဝတ္တနော ဟာရော နိယုတ္တော၊ တသ္မိံ သုတ္တေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ပဋိပက္ခဝသေန နီဟရိတွာ သော သော ပရိဝတ္တနော ဟာရော **နိယုတ္တော** နိဒ္ဓါရေတွာ ယုတ္တော ယောဇိတောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၀-ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၃၇။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ပဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ သုတ္တတ္ထာ ဝိဘတ္တာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ပရိဝတ္တနဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ ‘‘ကတမော ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ဝေဝစနော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝေဝစနော ဟာရော** ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဝေဝစနာနိ ဗဟူနီ”တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ဧကံ ဘဂဝါ ဓမ္မ”န္တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝေဝစနော ဟာရော ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေါ **နာမာ**တိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ “ယာနိ ဝေဝစနာနိ နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ ကတမာနိ တာနိ ဝေဝစနာနီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ‘‘**ယထာ ဧက**”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧကံ** ဝိညာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ သဘာဝဓမ္မံ ပညာပေတဗ္ဗံ ဝါ ဓမ္မံ **အည-မညေဟိ ယထာ** ယေဟိ ပကာရေဟိ စေဝ ဝေဝစနေဟိ စ ဘဂဝါ နိဒ္ဒိသတိ၊ တထာပကာရာနိ ဝေဝစနာနိ ဝိညာတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။ “တာနိ ဝေဝစနာနိ

ကိန္တိ ဘဂဝါ အာဟာ”တိ ဝတွာဗ္ဗတ္တာ **“ယထာဟ ဘဂဝါ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ယံယံပကာရာနိ[1] ဝေဝစနာနိ—

“အာသာ စ ပိဟာ စ အဘိနန္ဒနာ စ၊
အနေကဓာတူသု သရာ ပတိဋ္ဌိတာ။
အညာဏမူလပ္ပဘဝါ ပဇပ္ပိတာ၊
သဗ္ဗာ မယာ ဗျန္တိကတာ သမူလိကာ”တိ—

ဘဂဝါ အာဟ၊ တံတံပကာရာနိ ဝေဝစနာနိ ဝိညာတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။

ကေသဉ္စိ ဓမ္မာနံ အနေကေဟိ ပရိယာယဘူတေဟိ ဝေဝစနေဟိ နိဒ္ဒိသနေ ဖလံ **အဋ္ဌကထာယံ**[2] ဗဟုဓာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အမှေဟိ န ဒဿိတံ။ “ကတမာ အာသာ၊ ကတမာ ပိဟာဒီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“အာသာ နာမ ဝုစ္စတီ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယာ ဘဝိဿသ္မိ အတ္ထဿ အာသီသနာ အဝဿံ အာဂမိဿတီတိ** ယာ အာသာ အဿ အာသီသန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ အာသီသနာ **“အာသာ နာမာ”**တိ ဝုစ္စတိ။ ဝတ္တမာနဿ ယာ ပတ္ထနာ **အဿ** ပတ္ထယန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေယျတရံ ဝါ အညံ ဒိသွာ “ဒေိသော အဟံ ဘဝေယျ”န္တိ ယာ ပိဟာ **အဿ** ပိဟယန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာ ပတ္ထနာ **“ပိဟာ နာမာ”**တိ ဝုစ္စတိ။ အနာဂတတ္ထ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ တဏှာ **“အာသာ”**တိ ဝုစ္စတိ၊ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နတ္ထံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ တဏှာ **“ပိဟာ”**တိ ဝုစ္စတိ၊ တထာပိ တဏှာဘာဝေန ကေတ္တာ ကောဓ မဓေ္မာဝ အတ္ထဿ ဇာနိတဿ နိပ္ဖတ္တိ **အတ္ထနိပ္ဖတ္တိ**၊ ပဋိပါလေတိ တောသယ တဏှာယာတိ **ပဋိပါလနာ**၊ အတ္ထ-နိပ္ဖတ္တိယာ ပဋိပါလနာတိ **အတ္ထနိပ္ဖတ္တိပဋိပါလနာ။** ယာ တဏှာ အဿ ပါလယန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာ တဏှာ **“အဘိနန္ဒနာ”**တိ ဝုစ္စတိ။

“ယာ အတ္ထနိပ္ဖတ္တိ တဏှာယ ပဋိပါလေတဗ္ဗာ၊ ကတမာ သာ အတ္ထနိပ္ဖတ္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တံ အတ္ထနိပ္ဖတ္တိံ သတ္တတော ဝါ သင်္ခါရတော ဝါ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော **“ပိယံ ဝါ ဉာတိံ, ပိယံ ဝါ ဓမ္မ”**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **“ဉာတိ”**န္တိ ဉာမိနာ မိတ္တဗန္ဓဝါဒယောပိ ဂဟိတာ။ **ဓမ္မံ** ပန ပိယရူပါရမ္မဏာဒိကံ ဆဗ္ဗိဓမ္ပိ ယာယ တဏှာယ တဏှိကော အဘိနန္ဒတိ၊ သာ တဏှာ **“အဘိနန္ဒနာ နာမာ”**တိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိက္ကူလံ ဉာတိံ ဝါ ဓမ္မံ ဝါ ဝိပလ္လာသဝသေန အပ္ပဋိက္ကူလံ ဉာတိံ ဝါ ဓမ္မံ ဝါ သဘာဝဝသေန အပ္ပဋိက္ကူလတော ယာယ တဏှာယ တဏှိကော

အဘိနန္ဒတိ၊ သာ တဏှာ ဝါ “**အဘိနန္ဒနာ နာမာ**”တိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇေတွာ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယာသု အနေကာသု ဓာတူသု ဝုတ္တပ္ပကာရာ တဏှာ ‘သရာ’တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ၊ ကတမာ တာ ဓာတုယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တာ ဓာတုယော သရူပတော ဒဿေတုံ “**စက္ခုဓာတူ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“တာသု ဓာတူသု ကတမာယ ဓာတုယာ ကတမာ သရာ ပတိဋ္ဌိတာ ပဝတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမာယ ဓာတုယာ အယံ သရာ ပတိဋ္ဌိတာ ပဝတ္တာတိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ “**သရာတိ ကေစိ ရူပါဓိမုတ္တာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကေစီ**တိ သရာသင်္ဂိဘာယ ရူပတဏှာယ တဏှိကာ ပုဂ္ဂလာ။ **ရူပါဓိမုတ္တာ**တိ ရူပဓာတုသင်္ဂိတေ အာရမ္မဏေ အဓိမုတ္တာ အဇ္ဈောသိတာ။ ဣမိနာ ပဒေန ရူပတဏှာသင်္ဂိတာ သရာ ရူပဓာတုယာ ပတိဋ္ဌိတာ ပဝတ္တာတိ ဂဟိတာ၊ “**ကေစိ သဒ္ဒါဓိမုတ္တာ**”တိအာဒီဟိပိ သဒ္ဒတဏှာသင်္ဂိတာဒယော သရာ သဒ္ဒဓာတုယာဒီသု ပတိဋ္ဌိတာ ပဝတ္တာ သရာဝ ဂဟိတာ။ **ကေစိ ဓမ္မာဓိမုတ္တာ**တိ ဧတ္ထ ဓမ္မဂ္ဂဟဏေန စက္ခုဓာတုသောတဓာတုဃာနဓာတုဇိဝှါဓာတုကာယဓာတုသတ္တဝိညာဏဓာတုဓမ္မဓာတုယော ဂဟိတာ၊ တသ္မာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော ပတိဋ္ဌာနဘာဝေန ဂဟိတာပိ ဆဗ္ဗိဓာဝ ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ “ရူပါဓိမုတ္တာဒီသု ကိတ္တကာနိ ပဒါနိ တဏှာပက္ခေ တဏှာယ ဝေဝစနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဧတာဒိသာနိ ဧတ္တကာနိ ပဒါနိ တဏှာပက္ခေ တဏှာဝေဝစနာနီတိ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ“**တတ္ထ ယာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဆသု ရူပါဒီသု။ **ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနီ**တိ ဆသု ရူပါဒီသု ပဝတ္တံ တဏှာပေမံ နိဿာယ ပဝတ္တာနိ ဆ ဒေါမနဿာနိ။ သေသ နယော သေသေသုပိ။ “ဆ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာပိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ၊ ကသ္မာ န ဂဟိတာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယာ ဆ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိပက္ခော**”တိ ဝုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိပက္ခတ္တာ န ဂဟိတာတိ အတ္ထော။

၃၈။ “ကထံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ တဏှာ ဝေ ဂဟိတာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ“**သာယေဝ ပတ္ထနာကာရေန**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သာ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဝေ တဏှာ ပတ္ထနာကာရေန ပဝတ္တနတော အာသာဒိပရိယာယေန ဝုတ္တာ၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏဓမ္မေသု နန္ဒနတော “**ဓမ္မနန္ဒီ**”တိ ပရိယာယေန ဝုတ္တာ၊ ရူပါဒိအာရမ္မဏဓမ္မေသု ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတိ ဝိယ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌနတော “**ဓမ္မဇ္ဈောသာန**”န္တိ ပရိယာယေန ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တဏှာယ ဝေဝစနာနိ ဟောန္တိ။

တဏှာယ ဝေဝစနာနိ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ, အမှေဟိ စ ဉာတာနိ၊ “ကတမာနိ စိတ္တဿ ဝေဝစနာနိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**စိတ္တံ မနော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အာရမ္မဏံ စိန္တေတီတိ **စိတ္တံ**။ မနတိ ဇာနာတီတိ **မနော**။ ဝိဇာနာတီတိ **ဝိညာဏ**”န္တိအာဒိနာ အတ္ထော ပကရဏေသု[1] ဝုတ္တော၊ တသ္မာ အမှေဟိ န ဝိတ္ထာရိတော။ ဝေဝစနာနိယေဝ ဣမာနိ ဣမဿ ဝေဝစနာနီတိ ဧတ္တကာနိ-ယေဝ ကထယိဿာမ။ “**ပညိန္ဒြိယံ ပညာဗလ**”န္တိအာဒီနိ ပညာဝေဝစနာနိ။

“**အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ**”တိအာဒီနိ ဗုဒ္ဓဿ ဝေဝစနာနိ။ “တာနိ ကတ္ထ ဒေသိတာနီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ စ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ ဝုတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဒေသနာယံ **ယထာ စ** ယံယံပကာရံ ဝေဝစနံ ဘဂဝတာ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ ။ပ။ ဘဂဝန္တော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံပကာရံ ဝေဝစနံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဝေဝစနံ ဗုဒ္ဓဿ ဝေဝစနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “**ယထာ စ ဓမ္မာနုဿတိယံ ဝုတ္တ**”န္တိအာဒီသုပိ ဧဝမေဝ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“**ဝေတနာဟာ**”တိအာချာနုသန္ဓျာဒိအတ္ထော စေဝ “**နိယုတ္တော ဝေဝစနော ဟာရော**”တိအနုသန္ဓျာဒိအတ္ထော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ဝေဝစနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္တော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၁-ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၃၉။ ယေန ယေန သံ ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေန ဝေဝစနာနိ ဝိဘတ္တာနိ၊ သော ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ပညတ္တိဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပညတ္တိဟာရော** ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဧကံ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ပညတ္တီဟိ ဝိဝိဓာဟိ ဒေသေတီ”တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ယာ ပကတိကထာယ ဒေသနာ”တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပညတ္တိဟာရော ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

---

[1] ၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌေ။

“ယာဟိ ဝိဝိဓာဟိ ပညတ္တီဟိ ကော ဓမ္မံ ဘဂဝါ ဒေသေတိ၊ ကႃတမာ တာ ဝိဝိဓာ ပညတ္တိယော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယာ ပကတိကထာယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပကတိကထာယာ**တိ အဿာဒါဒိပဒတ္ထဝိသေသံ အနိဒ္ဒါရေတွာ အတ္ထ-သဘာဝေန ပဝတ္တာယ ကထာယ သာဓုကံ မနသိကာရဓမ္မကထာယ ယာ ဒေသနာ ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ ဝေနေယျသန္တာနေ နိက္ခိပတိ ပတိဋ္ဌပေတိ ပကာရေန ဉာပေတိ၊ တသ္မာ **နိက္ခေပပညတ္တိ၊** တာယ ပညတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ အတ္ထော။ “ယာ ပညတ္တိ ‘ပကတိကထာယ ဒေသနာ’တိ ဝုတ္တာ၊ ကတမာ သာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ ဝိတ္ထာရေတော ဒဿေတုံ “**ကာ စ ပကတိကထာယ ဒေသနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဣတိ ‘ပကတိကထာယ ဒေသနာ’တိ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရေန ဝိဘဇိတုံ ‘ကႃ စ ပကဘိကထာယ ဒေသနာ’တိ ပုစ္ဆိတွာ ‘စတ္တာရိ သစ္စာနီ’တိအာဒိ-မာဟာ”တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒေသနာဒေသေတဗ္ဗာန ဘေဒာဘာဝေပိ အဘေဒေါ-ပစာရေန “**ဒေသနာ စတ္တာရိ သစ္စာနီ**”တိ ဝုတ္တံ၊ စတုန္နံ သစ္စာနံ ပညတ္တိ ဒေသနာ နာမာတိ အတ္ထော။

“ကထံ တံ သစ္စပညတ္တိံ ဘဂဝါ အာဟာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ ဘဂဝါ အာဟာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ဘဂဝါ ယံ ယံ ပညတ္တိံ အာဟ၊ တထာ တေန ပကာရေန သာ ပညတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ “**ဣဒံ ဒုက္ခ**”န္တိ ယံ ပညတ္တိံ ဘဂဝါ အာဟ၊ **အယံ** “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ပညတ္တိ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ နိက္ခေပပညတ္တိ၊ ဆန္နံ ဓာတူနံ နိက္ခေပပညတ္တိ၊ အဋ္ဌာရသန္နံ ဓာတူနံ နိက္ခေပပညတ္တိ၊ ဒွါဒသန္နံ အာယတနာနံ နိက္ခေပပညတ္တိ၊ ဒသန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ နိက္ခေပပညတ္တီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ခန္ဓဓာတုအာယတနိန္ဒြိယာနိ စ လောကိယာနေဝ။ ပိဋ္ဌနသင်္ခတ-သန္တာပဝိပရိဏာမဋ္ဌတာသာမညေန ကေတ္တံ ဥပနေတွာ “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ဝုတ္တာ။ **ဒသန္နံ ဣန္ဒြိယာန**န္တိ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယဣတ္ထိပုရိသဇီဝိတမနဝေဒ-နိန္ဒြိယာနံ ဒသန္နံ။ အနုဘဝနလက္ခဏေန ဧကလက္ခဏတ္တာ ဝေဒနိန္ဒြိယံ ဧကန္တိ ဂဟိတံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ ပန မဂ္ဂပရိယာပန္နတ္တာ န ဂဟိတာနိ။

ကဗဠီကာရေတိ ဌာနူပစာရေန ဝေါဟရိတေ ဩဇာသင်္ခါတေ အာဟာရေ၊ ရာဂေါ အရိယမဂ္ဂေန အပ္ပဟာတဗ္ဗတ္တာ အနုသယဝသေန, အာသာဝသေန ဝါ ပတ္ထနာဝသေန ဝါ **အတ္ထိ နန္ဒီ၊ အတ္ထိ တဏှာ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ **ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏ**န္တိ ပဋိသန္ဓိအာကဍ္ဎနသမတ္ထတာပတ္တိယာ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ပတိဋ္ဌိ-တဋ္ဌေဝ ဝိညာဏဋ္ဌာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **သင်္ခါရာန**န္တိ ပုနဗ္ဘဝနိဗ္ဗတ္တကာဿ ဘဝဿ

အဘိနိဗ္ဗတ္တိပဟောဘုကာနံ သင်္ခါရာနံ။ **ဇာတိဇရာမရဏ**န္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တနလက္ခဏာ ဇာတိ, န ဥပ္ပါဒေါဝ၊ ပရိပါကလက္ခဏာ ဇရာ, န ဌိတိယေဝ၊ ဘေဒနလက္ခဏံ မရဏံ, န ဘင်္ဂမေဝ။ တေန ဝုတ္တံ **"သသောကံ သဒရံ သဥပါယာသ"**န္တိ။

"ဖဿေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ။ပ။ မနောသဉ္စေတနာယ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ ။ပ။ ဝိညာဏေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ အတ္ထိ ရာဂေါ ။ပ။ ဝဒါမီ''တိ **အယံ** ပညတ္တိ ဒုက္ခဿ စ သမုဒယဿ စ ပဘဝဿ ပညာပနတော **ပဘဝပညတ္တိ** နာမ။

ဝင္မဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ ဝိဝဋ္ဋဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ ဝိဘတ္တော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ကဗဠီကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ နတ္ထိ ရာဂေါ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "ကဗဠီကာရေ။ပ။ အနုပါယာသန္တိ ဝဒါမီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ပရိညာပညတ္တိ** နာမ၊ သမုဒယဿ ပဟာနဿ စ ပညာပနတော **ပဟာန-ပညတ္တိ** နာမ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ (၁ညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ နိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ။

၄၀။ ဝိဝဋ္ဋဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ သမ္ဘာသနဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ ဝိဘတ္တော''တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"သမာဓိံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေထာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "သမာဓိံ ဘိက္ခဝေ ဘာဝေ-ထ။ပ။ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ စ ပညာ-ပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ပရိညာ-ပညတ္တိ** နာမ၊ သမုဒယဿ ပဟာနဿ စ ပညာပနတော **ပဟာနပညတ္တိ** နာမ၊ နိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ။

သမ္ဘာသနဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဝသေန ပညတ္တိဘေဒေါ ဝိဘတ္တော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ရူပံ ရာဓ ဝိကိရထာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "ရူပံ ရာဓ ဝိကိရထ။ပ။ နိဗ္ဗာန"န္တိ **အယံ** ပညတ္တိ တဏှာသင်္ခါတဿ ရောဓဿ နိရောဓဿ စ ပညာပနတော **နိရောဓ-ပညတ္တိ** နာမ၊ အဿာဒဿ နိဗ္ဗိဒါယ စ ပညာပနတော **နိဗ္ဗိဒါပညတ္တိ** နာမ၊ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ပရိညာပညတ္တိ** နာမ၊ သမုဒယဿ ပဟာနဿ စ ပညာပနတော **ပဟာနပညတ္တိ** နာမ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ စ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ နိရောဓဿ သစ္ဆိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ။

“ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာနိ ဝိကိရန္တော ဝိဒ္ဓံသေန္တော ဝိကီဠနိယံ ကရောန္တော ပညာယ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇန္တော ကဂံ ပဇာနာတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သော ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ။ပ။ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ”တိ **အယံ** ပညတ္တိ သစ္စာနံ ပဋိဝေဓဿ ပညာပနတော **ပဋိဝေဓပညတ္တိ** နာမ၊ ဒဿနဘူမိယာ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ စ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ သောတာပတ္တိဖလဿ သစ္ဆိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သစ္ဆိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ။ “သော ‘ဣမေ အာသဝါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပ။ ‘အာသဝါ အသေသံ နိရုဇ္ဈန္တီ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ”တိ **အယံ** ပညတ္တိ ခယေဉာဏဿ ဥပ္ပါဒဿ စ ပညာပနတော **ဥပ္ပါဒပညတ္တိ** နာမ၊ အနုပ္ပါဒေဉာဏဿ ဩကာသဿ စ ပညာပနတော **ဩကာသပညတ္တိ** နာမ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ စ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ပရိညာပညတ္တိ** နာမ၊ သမုဒယဿ ပဟာနဿ စ ပညာပနတော **ပဟာနပညတ္တိ** နာမ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ အာရမ္ဘဿ စ ပညာပနတော **အာရမ္ဘပညတ္တိ** နာမ၊ အာသာဋိကာနံ အာဟဋနာယ စ ပညာပနတော **အာဟဋနာပညတ္တိ** နာမ၊ ဘာဝနာဘူမိယာ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အဘိနိဃာတဿ စ ပညာပနတော **အဘိနိဃာတပညတ္တိ** နာမ။

၄၁။ ဝဋ္ဋဝသေန ဝါ ဝိဝဋ္ဋဝသေန ဝါ ဓမ္မသမ္ဘသန္ဓဝသေန ဝါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဝသေန ဝါ ပဇာနနဝသေန ဝါ သစ္စေသု နာနာဝိဓေ ပညတ္တိဘေဒေ အာစရိယေန ဝိဘတ္တေ, အမှေဟိ စ ဉာတေ၊ “ကထံ စတုပရိဝဋ္ဋဝသေန သစ္စေသု ပညတ္တိဘေဒေ ဝိဘတ္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ စတုပရိဝဋ္ဋဝသေန သစ္စေသု ပညတ္တိဘေဒံ ဒဿေတုံ “**ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ**”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **အင်္ဂုတ္တရာယံ** ပန “ဧဝံ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမုခေန သမ္ဘသနဥပါဒါနက္ခန္ဓမုခေန စ သစ္စေသု ပညတ္တိဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ စတုပရိဝဋ္ဋဝသေန ဒဿေတုံ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ပုဗ္ဗေ** ပရိဇာနနတော ပဋ္ဌာယ။ **အနနုဿုတေသူ**တိ ပရိဇာနနဝသေန အနနုဿုတေသု စတူသု သစ္စ**ဓမ္မေသု**။ **စက္ခု**န္တိ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု နာမ။ ယထာ-သဘာဝတော ကိစ္စပရိဇာနနဋ္ဌေန သစ္ဆိကိရိယပရိဇာနနဋ္ဌေန **ဉာဏံ** နာမ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။

ယထာသဘာဝတော ကိစ္စပရိဇာနနာဒိနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပဇာနနဋ္ဌေန **ပညာ** နာမ။ တထာ ဝိဒိတကရဏဋ္ဌေန **ဝိဇ္ဇာ** နာမ။ အာလောကောဘာသကရဏဋ္ဌေန **အာလောကော** နာမ။ ဣဒံ စက္ခာဒိကံ သဗ္ဗံ ပညာဝေဝစနမေဝ။ "ဣဒံ ဒုက္ခ"န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥဒပါဒီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ သစ္စာနံ ဒေသနာယ ပညာပနတော **ဒေသနာပညတ္တိ** နာမ၊ သုတမယိယာ ပညာယ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဿ သန္တိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သန္တိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ၊ ဓမ္မစက္ကဿ ပဝတ္တနာယ စ ပညာပနတော **ပဝတ္တနာပညတ္တိ** နာမ။

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ ပရိညေယျံ။ပ။ ဥဒပါဒီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ စိန္တာမယိယာ ပညာယ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ အညိန္ဒြိယဿ သန္တိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သန္တိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ။

"တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ ပရိညာတံ။ပ။ ဥဒပါဒီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ ဘာဝနာမယိယာ ပညာယ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ အညာတာဝိနော ဣန္ဒြိယဿ သန္တိကိရိယာယ စ ပညာပနတော **သန္တိကိရိယာပညတ္တိ** နာမ၊ ဓမ္မစက္ကဿ ပဝတ္တနာယ စ ပညာပနတော **ပဝတ္တနာပညတ္တိ** နာမ။

တေပရိဝဋ္ဋဝသေန သစ္စေသု နာနာဝိဓော ပညတ္တိဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ကထံ ကုသလာကုသလာဒိဝသေန ဒေသိတဓမ္မဿ ပညတ္တိဘေဒေါ ဝိဘတ္တော"တိ ဝတ္တုမ္ပတ္တာ "**တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဓမ္မစက္ကသုတ္တေ ပညတ္တိဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "တုလမတုလဉ္စာ"တိအာဒိဂါထာယ ကထံ ပညတ္တိဘေဒေါ ဝိဘတ္တော"တိ ဝတ္တုမ္ပတ္တာ "**တုလမတုလဉ္စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တုလီယတိ ပရိစ္ဆိန္ဒီယတီတိ **တုလံ**၊ ကာမာဝစရကမ္မံ၊ နတ္ထိ တုလံ သဒိသံ အညံ လောကိယကမ္မံ အဿ မဟဂ္ဂတကမ္မဿာတိ **အတုလံ**၊ ရူပါရူပါဝစရကမ္မံ။ ပုနဗ္ဘဝံ သမ္ဘဝတိ ဧတေန သဉ္ဇိရေနာတိ **သမ္ဘဝေါ**၊ တံ သမ္ဘဝံ။ ပုနဗ္ဘဝံ သင်္ခရောတီတိ **ဘဝသင်္ခါရော**။ အဇ္ဈတ္တေ ဝိပဿနာဝသေန ရမတီတိ **အဇ္ဈတ္တရတော**။ သမထဝသေန သမာဓိယတီတိ **သမာဟိတော**။ အတ္တနိ သမ္ဘဝတီတိ **အတ္တသမ္ဘဝေါ**၊ တံ အတ္တသမ္ဘဝံ။ **မုနိ** သမ္ဗုဒ္ဓေါ သမ္ဘဝံ ဘဝသင်္ခါရံ တုလဉ္စ အတုလဉ္စ အဝဿဇိ၊ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော ကဝစံ အဘိန္ဒိ ဣဝ၊ ဧဝံ အတ္တသမ္ဘဝံ **အဘိန္ဒိ** ပဒါလယီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ **မုနိ** သမ္ဗုဒ္ဓေါ "ပဉ္စက္ခန္ဓာ

အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပန နိစ္စံ သုခံ အသင်္ခတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မ”န္တိ **တုလံ** တုလယန္တော **အတုလံ** နိဗ္ဗာနံ ဒိသွာ သမ္ဘဝံ ဘဝသင်္ခါရံ အရိယမဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကထံ အဝဿဇိ? သော ဟိ မုနိ ဝိပဿနာဝသေန အဇ္ဈတ္တရတော စ ဟုတွာ, သမထဝသေန ဥပစာရပ္ပနာသု သမာဟိတော စ ဟုတွာ ကဝစံ အဘိန္ဒိ ဣဝ၊ ဧဝံ **အတ္တသမ္ဘဝံ** အတ္တနိ သဉ္ဇာတံ ကိလေသံ **အဘိန္ဒိ** ပဒါလယိ၊ ကိလေသာဘာဝေန ကမ္မဉ္စ ဇဟီတိ ဂါထာတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

“တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝ”န္တိ ပညတ္တိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ အဘိညာယ ပညာပနတော **အဘိညာပညတ္တိ** နာမ၊ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါယ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ “ဘဝသင်္ခါရမဝဿဇိ မုနီ”တိ ပညတ္တိ သမုဒယဿ ပရိစ္စာဂဿ စ ပညာပနတော **ပရိစ္စာဂပညတ္တိ** နာမ၊ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ပရိညာပညတ္တိ** နာမ၊ “အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော”တိ ပညတ္တိ ကာယဂတာယ သတိယာ ဘာဝနာယ စ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဌိတိယာ စ ပညာပနတော **ဌိတိပညတ္တိ** နာမ၊ “အဘိန္ဒိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ ပညတ္တိ စိတ္တဿ အဘိနိဗ္ဗိဒါယ စ ပညာပနတော **အဘိနိဗ္ဗိဒါပညတ္တိ** နာမ၊ သဗ္ဗညုတာယ ဥပါဒါနဿ စ ပညာပနတော **ဥပါဒါနပညတ္တိ** နာမ၊ အဝိဇ္ဇာဏ္ဍကောသာနံ ပဒါလနာယ စ ပညာပနတော **ပဒါလနပညတ္တိ** နာမ၊ “ယထာဝုတ္တော ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“တေနာဟ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တထာဝုတ္တဿ ပညတ္တိပ္ပဘေဒဿ သမ္ဘဝတော ဘဂဝါ ယံ ‘‘တုလမတုလ”န္တိအာဒိဂါထမာဟ၊ တထာသမ္ဘဝတော ယထာဝုတ္တာယ ဂါထာယ ယထာဝုတ္တော ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ။

‘‘တုလမတုလဉ္စာ’’တိအာဒိဂါထာယံ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော။

‘‘ယော ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ ယတောနိဒါနံ၊
ကာမေသု သော ဇန္တု ကထံ နမေယျ။
ကာမာ ဟိ လောကေ သင်္ဂေါတိ ဉတွာ၊
တေသံ သတီမာ ဝိနယာယ သိက္ခေ’တိ—

ဂါထာယံ ပန ကထံ ပညတ္တိဘေဒေါဝိဘတ္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“ယော ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယော** အာရဒ္ဓဝိပဿကော ဇန္တု ယတောနိဒါနံ သဗ္ဗံ

တေဘူမကံ ဟေတုဖလံ **ဒုက္ခံ** အဒ္ဒက္ခိ၊ **သော** အာရဒ္ဓဝိပဿကော ဇန္တု ကာမေသု **ကထံ နမေယျ** နမေတုံ နာရဟတိ။ ကာမာ လောကေ "သင်္ဂေါ"တိ **ဟိ** ယသ္မာ ပဿိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ နမေတုံ နာရဟတိ၊ ဣတိ တေံ ဒုက္ခဘာဝံ ဒုက္ခဟေတုဘာဝံ ဉတွာ **တေသံ** ကာမာနံ **ဝိနယာယ** ဝူပသမာယ **သတိမာ** ကာယဂတာသတိသမ္ပန္နော တိဏ္ဏံ သိက္ခာနံ **သိက္ခေ** သိက္ခေယျာတိ ဂါထာတ္ထော သင်္ခေပေန ဝိညာတဗ္ဗော။ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ပန ဝိတ္ထာရေန သံဝဏ္ဏိတော။

"ယော ဒုက္ခ"န္တိ ပညတ္တိ ဒုက္ခဿ ဝေဝစနဿ စ ပရိညာယ စ ပညာပနတော **ဝေဝစနပညတ္တိ, ပရိညာပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ "ယတောနိဒါန"န္တိ ပညတ္တိ သမုဒယဿ ပဘဝဿ စ ပဟာနဿ စ ပညာပနတော **ပဘဝပညတ္တိ** စေဝ **ပဟာနပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ "အဒ္ဒက္ခီ"တိ ပညတ္တိ ဉာဏစက္ခုဿ ဝေဝစနဿ စ ပဋိဝေဓဿ စ ပညာပနတော **ဝေဝစနပညတ္တိ** စေဝ **ပဋိဝေဓပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ "ကာမေသု သော ဇန္တု ကထံ နမေယျာ"တိ ပညတ္တိ ကာမတဏှာယ ဝေဝစနဿ စ အနဘိနိဝိသဿ စ ညာပနတော **ဝေဝစနပညတ္တိ** စေဝ **အနဘိနိဝေသပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ "ကာမာ ဟိ လောကေ သင်္ဂေါတိ ဉတွာ"တိ ပညတ္တိ ကာမာနံ ပစ္စတ္ထိကတော ဒဿနဿ စ ပညာပနတော **ဒဿနပညတ္တိ** နာမ။ ကာမာ ဟိ အနတ္ထဇနနတော ပစ္စတ္ထိကသဒိသာ။

"ကိဒိသာ ဟုတွာ အနတ္ထဇနကာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ကာမာ ဟီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာမာ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ အန္တောဒယှနတော **အင်္ဂါရကာသူပမာ** စ၊ ပူတိဘာဝါပဇ္ဇနတော **မံသပေသူပမာ** စ၊ ဗဟိ အဍ္ဎေန ဒယှနတော **ပါဝက-ကပ္ပါ** ဇလိတဂ္ဂိက္ခန္ဓူပမာ စ၊ ပတိဋ္ဌာနာဘာဝတော **ပပါတူပမာ** စ၊ ဝိသဒိသေဟိ ဒေါသာဒီဟိ ပရဟိံသနတော **ဥရဂေါပမာ** စ။ "တေသံ သတီမာ"တိ ပညတ္တိ ပဟာနာယ အပစယဿ စ ပညာပနတော **အပစယပညတ္တိ** နာမ၊ ကာယဂတာယ သတိယာ နိက္ခေပဿ စ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ၊ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ စ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ။ "ဝိနယာယ သိက္ခေ"တိ ပညတ္တိ ရာဂဝိနယဿ ဒေါသဝိနယဿ မောဟဝိနယဿ ပဋိဝေဓဿ စ ပညာပနတော **ပဋိဝေဓပညတ္တိ** နာမ။ "ဇန္တူ"တိ ပညတ္တိ ယောဂိဿ ဝေဝစနဿ စ ပညာပနတော **ဝေဝစနပညတ္တိ** နာမ။

"ဇန္တူ"တိ သာမညသဒ္ဒဝါစကော သဒ္ဒေါ ကသ္မာ ယောဂီဝါစကောတိ ဝိညာတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယဒါ ဟီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယောဂီ **ယဒါ** ယသ္မိံ

---

[1] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂၄-ပိဋ္ဌေ။

ကာလေ ကာမာ သင်္ဂါတိ ပဇာနာတိ၊ တဒါ တသ္မိံ ကာလေ **သော** ယောဂီ ကာမာနံ အနုပ္ပါဒါယ ကုသလေ ဓမ္မေ ကာယဂတာသတိအာဒီဟိ **ဥပ္ပါဒယတိ၊** သော ကုသလေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေန္တော ယောဂီ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ **ဝါယမတိ** ကုသလဝီရိယံ ကရောတိ၊ တသ္မာ ယောဂီဝါစကော ဇန္တုသဒ္ဒေါတိ ဝိညာတဗ္ဗော။ "ဇန္တူ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ **အပ္ပတ္တဿ** ကုသလဿ ဈာနဓမ္မာဒိကဿ ပတ္တိယာ ဝါယာမဿ စ ပညာပနတော **ဝါယာမပညတ္တိ** နာမ၊ ဩရမတ္တိကာယ အသန္တုဋ္ဌိယာ နိက္ကမဿ စ ပညာပနတော **နိက္ကမ-ပညတ္တိ** နာမ။ "သော အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယမတီ"တိ အယံ ပညတ္တိ ဝါယာမပညတ္တိ၊ "ဟေတုသော ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ ဝါယမတီ'တိ ပညတ္တိ ကတမာ ပညတ္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ သော ဥပ္ပန္နာန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ "အနုပ္ပန္နာန"န္တိအာဒိမှိ။ "သော ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ ဝါယမတီ"တိ **အယံ** ပညတ္တိ ဘာဝနာယ အပ္ပမာဒဿ စ ပညာပနတော **အပ္ပမာဒပညတ္တိ** နာမ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယဿ နိက္ကမဿ စ ပညာပနတော **နိက္ကမပညတ္တိ** နာမ၊ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာရက္ခဿ စ ပညာပနတော **အာရက္ခပညတ္တိ** နာမ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ ဌိတိယာ စ ပညာပနတော **ဌိတိပညတ္တိ** နာမ။ "ကေန ယထာဝုတ္တပ္ပကာရော ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

"ယော ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ ယတောနိဒါန"န္တိအာဒိဂါထာယ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော။

"မောဟသမ္ဗန္ဓနော လောကော၊ ဘဗ္ဗရူပေါဝ ဒိဿတိ။
ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော၊ တမသာ ပရိဝါရိတော။
အဿိရီ ဝိယ ခါယတိ၊ ပဿတော နတ္ထိ ကိဉ္စန"န္တိ—

ဂါထာယံ ပန ကထံ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ဝိဘတ္တော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**မောဟ-သမ္ဗန္ဓနော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **မောဟသမ္ဗန္ဓနော**တိ မောဟဟေတု-ကေဟိ သံယောဇနေဟိ သမ္ဗန္ဓော။ **လောကော**တိ အပ္ပဟီနသံယောဇနော သတ္တလောကော။ **ဘဗ္ဗရူပေါဝ ဒိဿတီ**တိ အဘဗ္ဗောပိ အတ္တာ ဘဗ္ဗရူပေါ ဘဗ္ဗဇာတိကော ဝိယ ဗာလာနံ အဝိပဿကာနံ ဒိဿတိ။ **ဥပဓိဗန္ဓနော**တိ ကိလေသူပဓီဟိ ဗန္ဓိတဗ္ဗော။ ယု-ပစ္စယော ဟိ ကမ္မတ္ထေ ဝိဟိတော။ ဥပဓိသု ဝါ ကိလေသာနံ ဗန္ဓနံ ယဿ ဗာလဿာတိ **ဥပဓိဗန္ဓနော**။ ဒွေ အဝဓိယော လာတိ ဂဏှာတီတိ **ဗာလော**။ **တမသာ** သမ္မောဟေန **ပရိဝါရိတော** ပဋိစ္ဆာဒိတော ပဏ္ဍိတာနံ ဝိပဿကာနံ **အဿိရီ** ဝိယ သိရိဝိရဟိတော ဝိယ

ခါယတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ **ပဿတော** ပညာစက္ခုနာ ပဿန္တဿ ပဏ္ဍိတဿ ကိဉ္စနံ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

“မောဟသမ္ဗန္ဓနော လောကော”တိ ပညတ္တိ မောဟသီသေန ဂဟိတာနံ ဝိပလ္လာသာနံ ဒေသနာယ ပညာပနတော **ဒေသနာပညတ္တိ** နာမ။ “ဘဗ္ဗရူပေါဝ ဒိဿတီ”တိ ပညတ္တိ လောကဿ ဝိပရီတဿ ဝိပရီတာကာရေန ဥပဋ္ဌဟန္တဿ ပညာပနတော **ဝိပရီတပညတ္တိ** နာမ။ “ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော”တိ ပညတ္တိ ပါပကာနံ ဣစ္ဆာဝစရာနံ ပဘဝဿ ပညာပနတော **ပဘဝပညတ္တိ** နာမ။ “ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော”တိ ပညတ္တိ ပရိယုဋ္ဌာနာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဗန္ဓနကိစ္စဿ ပညာပနတော **ကိစ္စပညတ္တိ** နာမ။ “ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော”တိ ပညတ္တိ ကိလေသာနံ ဗန္ဓနဗလမူဟနဗလာနံ ပညာပနတော **ဗလပညတ္တိ** နာမ။ “ဥပဓိဗန္ဓနော ဗာလော”တိ ပညတ္တိ သင်္ခါရာနံ ဝိရူဟနာယ ပညာပနတော **ဝိရူဟနာပညတ္တိ** နာမ။ “တမသာ ပရိဝါရိတော”တိ ပညတ္တိ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရဿ ဒေသနာယ ပညာပနတော **ဒေသနာပညတ္တိ** နာမ၊ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရဿ ဝေဝစနဿ စ ပညာပနတော **ဝေဝစနပညတ္တိ** နာမ။ “အဿိရီ ဝိယ ခါယတီ”တိ ပညတ္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဒဿနကိရိယာယ ပညာပနတော **ဒဿနပညတ္တိ** နာမ။ “အဿိရီ ဝိယ ခါယတီ”တိ ပညတ္တိ ပညာစက္ခုဿ နိက္ခေပဿ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ။ “ပဿတော နတ္ထိ ကိဉ္စန”န္တိ ပညတ္တိ **သစ္စာနံ** အရိယာနံ ပဋိဝေဓဿ ပညာပနတော **ပဋိဝေဓပညတ္တိ** နာမ။

“ကတမံ ကိဉ္စန”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ရာဂေါ ကိဉ္စန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ယထာဝုတ္တော ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ကထံ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာဝုတ္တဿ ပညတ္တိပ္ပဘေဒဿ သမ္ဘဝတော ဘဂဝါယံ “**မောဟသမ္ဗန္ဓနော**”တိအာဒိမာဟ၊ တထာသမ္ဘဝတော တာယ ဂါထာယ ယထာဝုတ္တော ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ဂါထာနုသာရေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော။

“မောဘသမ္ဗန္ဓနော လောကော”တိအာဒိဂါထာယ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတ”န္တိ-အာဒိပါဠိဿ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ကထံ ဝိဘတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ**”တိအာဒိပါဠိမာဟ။ “သာ ပန ပါဠိ ကိမတ္ထံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ”တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ နိဗ္ဗာနံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “အတ္ထိ နိဗ္ဗာန”န္တိ ဝစနံ သသဝိသာဏဝစနံ ဝိယ အနတ္ထံ၊ ဝေါဟာရမတ္တမေတန္တိ ဝဒန္တာနံ မိစ္ဆာဝါဒံ ဘဉ္ဇိတုံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကုတောစိပိ အဇာတတ္တာ အဘူတတ္တာ **အဇာတံ အဘူတံ**။ ပစ္စယေဟိ အက-တတ္တာ **အကတံ**။ သင်္ခတာဘာဝတော **အသင်္ခတံ** နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိ။ **တံ** အဇာတာဒိကံ နိဗ္ဗာနံ နော စေ အဘဝိဿ၊ ဧဝံ သတိ နိဿရဏံ န ပညာယေထ၊ နိဗ္ဗာနဿ စ အရိယမဂ္ဂဖလာနံ အာရမ္မဏတ္တာ, မဂ္ဂဖလာနဉ္စ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆိန္ဒနတော ပဋိပ္ပဿမ္ဘနတော, သမုစ္ဆိန္ဒနေန စ တိဝိဓဿ ဝဋ္ဋဿ အပဝဋ္ဋနတော အဇာတာဒိကံ နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ။ပ။ အသင်္ခတ”န္တိ **အယံ** ပညတ္တိ နိဗ္ဗာနဿ **ဒေသနာပညတ္တိ** စ နိဗ္ဗာနဿ **ဝေဝစနပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ “နယိဓ ဇာတဿ။ပ။ ပညာယေထာ”တိ **အယံ** ပညတ္တိ သင်္ခတဿ **ဝေဝစနပညတ္တိ** စ သင်္ခတဿ **ဥပနယနပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ “ယသ္မာ စ။ပ။ အသင်္ခတ”န္တိ **အယံ** ပညတ္တိ နိဗ္ဗာနဿ **ဝေဝစနပညတ္တိ** စ နိဗ္ဗာနဿ **ဇောတနာပညတ္တိ** စ ဟောတိ။ “ယသ္မာ ဇာတဿ။ပ။ ပညာယတီ”တိ **အယံ** ပညတ္တိ နိဗ္ဗာနဿ **ဝေဝစနပညတ္တိ** စ မဂ္ဂဿ သံသာရတော **နိယျာနိကပညတ္တိ** စ **နိဿရဏပညတ္တိ** စ ဟောတီတိ ပညတ္တိဝိသေသော ပဏ္ဍိတေဟိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယထာဝုတ္တော နိဗ္ဗာနဿ ပညတ္တိပ္ပဘေဒေါ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “**တေနာဟ အာယသ္မာ**”တိ-အာဒျာနုသန္ဓျာဒိအတ္ထော စေဝ “**နိယုတ္တော ပညတ္တိဟာရော**”တိ အနုသန္ဓျာဒိ-အတ္ထော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၂-ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၄၂။ ယေန ယေန သံ။ပ။ ပညတ္တိဟာရဝိဘင်္ဂေန ပညတ္တိယော ဝိဘဇိတွာ၊ သော သံ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ဩတရဏော ဟာရ-ဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ဩတရဏော ဟာရော**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာ-

ဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဩတရဏော ဟာရော** ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ယော စ ပဋိစ္စုပ္ပါဒေါ”တိ-အာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော”တိ-အာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဩတရဏော ဟာရော ဩတရဏ-ဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

တတ္ထ ပါဌေ “ကတမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒယော နိဒ္ဓါရေတွာ ကတမေဟိ နိဒ္ဓါရိတေဟိ ဓမ္မေဟိ ဩတရတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမသ္မိံ ပါဌေ ဣမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒယော နိဒ္ဓါရေတွာ ဣမေဟိ နိဒ္ဓါရိတေဟိ ဓမ္မေဟိ ဩတရတီတိ ဒဿေတုံ “**ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဥဒ္ဓန္တိ** ကာမဓာတုတော ဥဒ္ဓံ ဥပရိဘာဂေ ပဝတ္တာယ ရူပဓာတုအရူပဓာတုယာ။ **အဓော**တိ ရူပဓာတုတော ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ပဝတ္တာယ ကာမဓာတုယာ။ **သဗ္ဗဓီ**တိ သဗ္ဗသ္မိံ ကာမရူပအရူပဓာတုမှိ။ **ဝိပ္ပမုတ္တော**တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန အပ္ပဝတ္တနတော ဝိပ္ပမုတ္တော အသေက္ခော။ အယံ သေက္ခော ဒဿနမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ သမုဂ္ဃါတတ္တာ “အဟံ အသ္မီ”တိ အနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ သေက္ခာယ ဝိမုတ္တိယာ စေဝ အသေက္ခာယ ဝိမုတ္တိယာ စ သေက္ခော စေဝ အသေက္ခော စ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ ဩဃံ အပုနဗ္ဘဝါယ ဝိမုတ္တော ဥဒတာရီတိ ဂါထတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

တသ္မိံ ဂါထာပါဌေ “ကတမေ နိဒ္ဓါရေတွာ ကတမေဟိ ဩတရတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဥဒ္ဓန္တိ ရူပဓာတူ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဥဒ္ဓန္တိ** မနုဿလောကတော ဥဒ္ဓံ စာတုမဟာရာဇိကာဒယောပိ ဂဟိတာတိ အတ္ထသမ္ဘဝတော တံ နိဝတ္တေတုံ “**ရူပဓာတု အရူပဓာတူ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အဓော**တိ မနုဿဘာဝတော အဓော စတ္တာရော အပါယဘူမိယော စ ဂဟိတာတိ အတ္ထသမ္ဘဝတော တံ နိဝတ္တေတုံ “**ကာမဓာတူ**”တိ ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗဓီ**တိ စတုဘူမိကေတိ အတ္ထသမ္ဘဝတော “**တေဓာတုကေ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အယံ အသေက္ခာ ဝိမုတ္တီ**တိ ဝိမုတ္တဿ အသေက္ခဿ ယာ ဝိရာဂတာ အတ္ထိ၊ အယမ္ပိ ဝိရာဂတာ အသေက္ခဖလဝိမုတ္တိ။ “ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော”တိ ပါဌေ ဝုတ္တပ္ပကာရာ အယံ အသေက္ခာ ဝိမုတ္တိ နိဒ္ဓါရိတာတိ အတ္ထော။ နိဒ္ဓါရိတာယ အသေက္ခာယ ဝိမုတ္တိယာ ယာနိ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ **တာနိယေဝ** အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘဝန္တိ။ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဩတရဏာ **ဣန္ဒြိယေဟိ** ဝိမုတ္တိယာ **ဩတရဏာ** နာမ ပဝေသနာ နာမ။

တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိဇ္ဇာယ ဥပကာရကတ္တာ, ပညာ-ပဒဋ္ဌာနတ္တာ ဝါ **ဝိဇ္ဇာ** ဘဝန္တိ။ **ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ** တာဒိသာယ ဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒါ

ဥပ္ပါဒဟေတုတော **အဝိဇ္ဇာနိရောဓော** အဝိဇ္ဇာယ နိရောဓော ဟောတိ ။ ပ ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ၊ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဩတရဏာ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေဟိ ဩတရဏာ နာမ။

တာနိယေဝ အသေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ သဒ္ဓါဝိရိယေဟိ သီလသမ္ဘဝတော, သတိယာ စ ပညာနုဝတ္တကတ္တာ။ သေသာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“ဥဒ္ဓံ အဓော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော”တိ ပါဠေ နိဒ္ဒါရေတွာ ဩတရဏာ အာစရိ-ယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “အယံ အဟမသ္မီတိ အနာနုပဿီ”တိ ပါဠေ “ကတမေ နိဒ္ဒါရေတွာ ကတမေဟိ ဩတရဏေဟိ ဩတရတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အယံ အဟမသ္မီတိ အနာနုပဿီတိ အယံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော အယံ သေက္ခော “အဟမသ္မီ”တိ နာနုပဿီ၊ တဿ သေက္ခဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ယော သမုဂ္ဃါတော အတ္ထိ၊ ယာ သမုဂ္ဃါတသင်္ခါတာ သမုဂ္ဃါတဝိမုတ္တိ သေက္ခာ ဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ တဿာ သေက္ခာယ ဝိမုတ္တိယာ ယာနိ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ နိဒ္ဒါရိတာနိ၊ **တာနိယေဝ** သေက္ခာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဘဝန္တိ။ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဩတရဏာ ဣန္ဒြိယေဟိ ဩတရဏာ နာမ။ သေသာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၃။ “ဥဒ္ဓံ အဓော”တိအာဒိဂါထာယံ ဩတရဏာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “နိဿိတဿ စလိတ”န္တိအာဒိပါဠေ “ကတမေ နိဒ္ဒါရေတွာ ကတမေဟိ ဩတရတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**နိဿိတဿ စလိတံ၊ အနိဿိတဿ စလိတံ နတ္ထီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **နိဿိတဿ** ပုဂ္ဂလဿ **စလိတံ** စလနံ အတ္ထိ၊ **အနိဿိတဿ** ပုဂ္ဂလဿ **စလိတံ** စလနံ နတ္ထိ။ **စလိတေ** စလနေ အသတိ ပဿဒ္ဓိ ဘဝတိ၊ ပဿဒ္ဓိယာ **သတိ** ဝိဇ္ဇမာနာယ နတိ န ဟောတိ၊ နတိယာ **အသတိ** အဝိဇ္ဇမာနာယ **အာဂတိဂတိ** န ဟောတိ၊ အာဂတိဂတိယာ **အသတိ** အဝိဇ္ဇမာ-နာယ **စုတူပပါတော** န ဟောတိ၊ စုတူပပါတေ **အသတိ** အဝိဇ္ဇမာနေ **ဣဓ** ဆသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု အတ္တာနံ နေဝ ပဿတိ၊ **ဟုရံ** ဝါ ဆသု ဗာဟိရာယတ-နေသု အတ္တာနံ န ပဿတိ၊ **ဥဘယံ အန္တရေန** ဝဇ္ဇေတွာ ဖဿာဒိသမုဒါယေသု ဓမ္မေသု အတ္တာနံ န ပဿတိ၊ **ဧသောဝ** ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓော”တိ-အာဒိကော ဒုက္ခဿ **အန္တော** အဝသာနံ ကရောတီတိ အတ္ထော။

နိဿိတဿ စလိတန္တိ ဧတ္ထ “နိဿယော ကတိဝိဓော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**နိဿိ-တဿ စလိတန္တိ နိဿယော နာမ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တဏှာ**တိ တေသု ဒုဝိဓေသု

တဏှာနိဿယဒိဋ္ဌိနိဿယေသု ယာ စေတနာ **ရတ္တဿ** ပုဂ္ဂလဿ နိဋ္ဌါရိတာ၊ **အယံ** စေတနာဝမ္မော **တဏှာနိဿယော** နာမ။ ယာ စေတနာ **မူဠှဿ** ပုဂ္ဂလဿ နိဋ္ဌါရိတာ။ **အယံ** စေတနာဝမ္မော **ဒိဋ္ဌိနိဿယော** နာမ။ သာ ဒုဝိဓာ စေတနာ ပန သင်္ခါရာ နာမ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ပ။ သမ္ဘော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ နိဋ္ဌါရိတော။ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဩတရဏာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေဟိ ဩတရဏာ နာမ။

တတ္ထာဘိ တသ္မိံ တဏှာနိဿယဒိဋ္ဌိနိဿယေ ယာ ဝေဒနာ **ရတ္တဿ** ပုဂ္ဂလဿ နိဋ္ဌါရိတာ၊ အယံ **သုခါ ဝေဒနာ။** ယာ စေတနာ **သမ္မူဠှဿ** ပုဂ္ဂလဿ နိဋ္ဌါရိတာ၊ အယံ **အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။** ယေဘုယျေန သေသာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၄။ **"**နိဿိတဿ စလိတ"န္တိအာဒိပါဠိယာ ဩတရဏာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ။

> "ယေ ကေစိ သောကာ ပရိ‌ဒေဝိတာ ဝါ။ပ။
> ပိယံ န ကယိရာထ ကုဟိဉ္စိ လောကေ"တိ—

ဂါထာပါဠိယ‌ "ကတမေ နိဋ္ဌါရေတာ ကတမေဟိ ဩတရတိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ယေ ကေစိ သောကာ"**တိအာဒ် ဝုတ္တံ။ ယေ ကေစိ သောကာ ဝါ ယာ ကာစိ ပရိဒေဝိတာ ဝါ အနေကရူပါ ယာ ကာစိ ဒုက္ခာ[၁] ဝါ လောကသ္မိံ သန္တိဝန္တိ။ **ဧတေ** သောကာဒယော ပိယံ ပဋိစ္စ ပဘဝန္တိ၊ ပိယေ အသန္တေ **ဧတေ** သောကာဒယော န ဘဝန္တိ။ **တသ္မာ** ပိယေ အသန္တေ သောကာဒီနံ အဘာဝတော **ယေသံ** ဝီတသောကာနံ ကုဟိဉ္စိ လောကေပိ နတ္ထိ၊ တေ ဝီတသောကာ သုခိနော ဘဝန္တိ။ **တသ္မာ** ဝီတသောကာနံ သုခ-သမ္ဘန္ဓတ္တာ အသောကံ ဝိရဇံ **ပတ္ထယာနော** သပ္ပုရိသော ကုဟိဉ္စိ လောကေ ယံ ပိယံ န ကယိရာထာတိ ဂါထတ္ထော။

"ယေ ကေစိ သောကာ ပရိဒေဝိတာ ဝါ၊ ဒုက္ခာ စ လောကသ္မိမနေကရူပါ ပိယံ ပဋိစ္စ ပဘဝန္တိ ဧတေ"တိ ဤ ပါဠိယ ယာ ဝေဒနာ နိဋ္ဌါရိတာ၊ အယံ **ဒုက္ခာ ဝေဒနာ။** သေသာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

"ယေ ကေစိ သောကာ"တိအာဒိဂါထာပါဠိယ ဩတရဏာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကာမံ ကာမယမာနဿ"တိအာဒိဂါထာပါဠိယ

၁-အနေကရူပံ ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခံ (က)

"ကတမေ နိဒ္ဒါရေတွာ ကတမေဟိ ဩတရတိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ကာမံ ကာမ-ယမာနဿာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿံ ဂါထာယံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ "ဝိတိမနော ဟောတိ"တိ ပါဠေ ယာ ဝိတိမနတာ ဝုတ္တာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ **အယံ** ဝိတိမနတာ **အနုနယော** ဟောတိ။ **"သလ္လဝိဒ္ဓေါဝ ရုပ္ပတိ"**တိ ပါဠေ ယံ ရုပ္ပနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** ရုပ္ပနံ **ပဋိဃံ** ဟောတိ၊ အနုနယော စ ပဋိဃဉ္စ နိဒ္ဒါရိတာတိ အတ္ထော။

"အနုနယေ စ ပဋိဃေ စ နိဒ္ဒါရိတေ ကတမော ဓမ္မော နိဒ္ဒါရိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"အနုနယော ပဋိဃဉ္စ ပန တဏှာပက္ခော"**တိ ဝုတ္တံ။ **တဏှာပက္ခော**တိ တဏှာပက္ခတ္တာ တဏှာ နိဒ္ဒါရိတာ။ "အနုနယော တဏှာပက္ခော ဟောတု၊ ပဋိဃံ ပန တဏှာပက္ခံ န သိယာ"တိ စေ ဝဒေယျ? ပဋိဃဿ အတ္တသိနေဟ-ဝသေန ပဝတ္တနတော ပဋိဃမ္ပိ တဏှာပက္ခံ ဟောတိ။ "တဏှာယ နိဒ္ဒါရိတာယ ကတမော နိဒ္ဒါရိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"တဏှာယ စ ပနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒသန္နံ ရူပါယတနာနံ တဏှာယ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ ဒသ ရူပါနိ အာယတနာနိ နိဒ္ဒါ-ရိတာနိ။ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဩတရဏာ အာယတနေဟိ ဩတရဏာ နာမ။ သုတ္တေ အာဂတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒယော တေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ သုတ္တဖ္ဖုမုခေန ဝါ နိဒ္ဒါရိတာ၊ တေန။ပ။ နယေန နိဒ္ဒါရိတေသု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီသု ယော သံဝဏ္ဏနာနယဝိသေသော တဒတ္ထဝါစကဝသေန ဝါ တဒတ္ထညာပကဝသေန ဝါ ဩတရတိ ပဝိသတိ သမောသရတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာနယဝိသေသော ဩတရဏော ဟာရော နာမာတိ အဓိပ္ပါယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဩတရဏာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ **"တေနာဟ အာယသ္မာ"**တိအာဒျာနုသန္ဓျာဒိအတ္ထော စေဝ **"နိယုတ္တော ဩတရဏော ဟာရော"**တိ အနုသန္ဓျာဒိအတ္ထော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၃-သောဓနေဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၄၅။ ယေန ယေန သံ။ပ။ ဩတရဏဟာရဝိဘင်္ဂေန ဩတရေတဗ္ဗာ သုတ္တတ္ထာ ဝိဘတ္တာ၊ သော သံ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော သောဓနေဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော သောဓနော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **သောဓနော ဟာရော** သောဓနေဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဝိဿဇ္ဇိတမှိ ပဉှေ”တိအာဒိ-နိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ယထာ အာယသ္မာ အဇိတော”တိ-အာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော သောဓနေဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗော။ “ကထံ တတ္ထ ပဉှေ သောဓနော ဟာရော ဝိညာတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ အာယသ္မာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယထာ** ယေန ပကာရေန အာယသ္မာ အဇိတော ပါရာယနေ ဘဂဝန္တံ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ၊ တထာ တေန ပကာရေန ဝိဿဇ္ဇိတမှိ ပဉှေ အယံ သောဓနော ဟာရော ဝိညာတဗ္ဗောတိ။ “နိယမေတွာ ဝိဘဇေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နိယမေတွာ ဝိဘဇိတုံ “**ကေနဿု**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂါထာတ္ထော ဝုတ္တောဝ။

> “ကေနဿု နိဝုတော လောကော၊ ကေနဿု နပ္ပကာသတိ။
> ကိဿာဘိလေပနံ ဗြူသိ၊ ကိံသု တဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ—

ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တဂါထာယဉ္စ—

> “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ၊)
> ဝိဝိစ္ဆာ ပမာဒါ နပ္ပကာသတိ။
> ဇပ္ပါဘိလေပနံ ဗြူမိ၊ ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ—

ဝိဿဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တဂါထာယဉ္စာတိ ဣမာသု ဒွီသု ဂါထာသု “**ကေနဿု နိဝုတော လောကော**”တိ ဣမိနာ ပဒေန **ပဉှေ** ပုစ္ဆိတေ “**အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော**”တိ ဣမိနာ ပဒေန ဘဂဝါ “ကေနဿု နိဝုတော လောကော”တိ ပဒံ တဒတ္ထေ အညာဏာသံသယာဒိမလာနံ အပနယနေန သောဓေတိ။ တဒတ္ထေ ဟိ ဝိဿဇ္ဇိတေ အညာဏသံသယာဒီနံ အဘာဝတော အတ္ထော သောဓိတော နာမ၊ အတ္ထေ စ သောဓိတေ ပဒမ္ပိ သောဓိတံယေဝ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** “တဒတ္ထဿ ဝိဿဇ္ဇနတော”တိ[1]၊ **ဋီကာယဉ္စ** “တဒ္ဒိသယအညာဏသံသယာဒိ-မလာပနယနေန သောဓေတီ”တိ[2] ဝုတ္တံ။ **နော စ အာရမ္ဘန္တိ** ပုစ္ဆိတံ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂၈-ဝိဋ္ဌေ။　　၂-နေတ္တိ-ဋီ ဂ၁-ဝိဋ္ဌေ။

အာရဘိတဗ္ဗံ သဗ္ဗဂါထာပဒံ, ဂါထတ္ထံ ဝါ၊ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတဿ သဗ္ဗဿ အတ္ထဿ ဝိဿဇ္ဇနဝသေန အပရိယောသိတတ္တာ ဘဂဝါ “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော လောကော”တိ ဧကကေနေဝ ပဒေန သောဓေတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

“ကိံသု တဿ မဟဗ္ဘယ”န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ပဉ္ဟေ ပုစ္ဆိတေ **“ဒုက္ခမဿ မဟဗ္ဘယ”**န္တိ ပဒေန ဘဂဝတာ **အာရမ္ဘော** ဉာတုံ ဣစ္ဆိတော အတ္ထော **သုဒ္ဓေါ** သောဓိတော ဟောတိ။ သေသဂါထာသုပိ ဧသေဝ နယော။

ယတ္ထ ပဉ္ဟေ **ဧဝံ** နိရဝသေသဝိဿဇ္ဇနဝသေန အာရမ္ဘော **သုဒ္ဓေါ** သောဓိတော ဘဝတိ၊ သော ပဉ္ဟော **ဝိဿဇ္ဇိတော** သောဓိတော ဘဝတိ။ **ယတ္ထ** ပဉ္ဟေ ဧဝံ နိရဝသေသဝိဿဇ္ဇနဝသေန အာရမ္ဘော ယာဝ **အသုဒ္ဓေါ** အသောဓိတော ဘဝတိ၊ တာဝ သော ပဉ္ဟော **ဝိဿဇ္ဇိတော** သောဓိတော န ဘဝတီတိ ယောဇနာ။ **“တေနာဟ”**တိအာဒျာနုသန္ဓျာဒျော စေဝ **“နိယုတ္တော သောဓနော ဟာရော”**တိ အနုသန္ဓျာဒျော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ သောဓနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္တာ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၄-အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၄၆။ ယေန ယေန သံ။ ပ။ ဝိဘင်္ဂေန ပဉ္ဟာဒယော သောဓိတာ၊ သော။ ပ။ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ကတမော အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပဋိနိဒ္ဒေသတော **အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော** အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ “ဧကတ္တတာယ ဓမ္မာ၊ ယေပိ စ ဝေမတ္တတာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ”တိအာဒိ-နိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ယေ တတ္ထ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တထာ တေ ဓာရယိတဗ္ဗာ”တိအာဒိကော ဝိဘာဂသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယေ ဓမ္မာ သုတ္တေသု ဧကတ္တတာယ စ ဝေမတ္တတာယ စ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တေ ဓမ္မာ ကိံ ပန တထေဝ ဓာရယိတဗ္ဗာ, ဥဒါဟု အညထာပိ ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ယေ တတ္ထာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု သုတ္တန္တေသု **ယေ** ဒုက္ခသစ္စာဒယော ဓမ္မာ **ဧကတ္တတာယ** စ ဝေမတ္တတာယ စ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ **တေ** ဒုက္ခသစ္စာဒယော ဓမ္မာ **တထာ** ဧကတ္တတာယ စ ဝေမတ္တတာယ စ **ဓာရယိတဗ္ဗာ** ဥပလက္ခိတဗ္ဗာ၊ န အညထာ ဝိကပ္ပယိတဗ္ဗာ။

“သာမညကပ္ပနာယ ဝေါဟာရဘာဝေန အနုဝဋ္ဋနတော ကတမာ ဧကတ္တတာ, ကတမာ ဝေမတ္တတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ဒုက္ခန္တိ ဧကတ္တတာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဒုက္ခန္တိ** ဇာတိအာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ ဒုက္ခသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ ဒုက္ခသာမညတာ ဒုက္ခဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခ”န္တိ ပုစ္ဆိတာ “ဇာတိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာ ဒုက္ခာ။ပ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခ”န္တိ ဇာတိအာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ ဒုက္ခဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဒုက္ခဝိသေသတာ ဒုက္ခဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။ **တတ္ထာ**တိ ယေ ဒုက္ခာဒယော ဓမ္မာ သုတ္တေ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထ တေသု ဒုက္ခာဒီသု အတ္ထေသု။

ဒုက္ခသမုဒယောတိ “တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ”တိ ဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ သမုဒယသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ သမုဒယသာမညတာ သမုဒယဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမော သမုဒယော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ယာယံ တဏှာ ။ပ။ ဝိဘဝတဏှာ”တိ ဝိသေသံ အပေက္ခိတွာ ယာ သမုဒယဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** သမုဒယဝိသေသတာ သမုဒယဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ဒုက္ခနိရောဓောတိ “တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော”တိ ဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ နိရောဓသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ နိရောဓသာမညတာ နိရောဓဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမော ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော”တိ ဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ နိရောဓဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** နိရောဓဝိသေသတာ နိရောဓဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ နိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ နိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါသာမညတာ မဂ္ဂဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမာ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ

ပဋိပဒါ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “အယမေဝ အရိယော ။ပ။ သမ္မာသမာဓီ”တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ ဝိသေသဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိသေသဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒတာ မဂ္ဂဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

မဂ္ဂေါတိ နိရယဂါမိမဂ္ဂါဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ သာမညမဂ္ဂတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ သာမညမဂ္ဂတာ မဂ္ဂဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမော မဂ္ဂေါ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “နိရယဂါမီ မဂ္ဂေါ ။ပ။ နိဗ္ဗာနဂါမီ မဂ္ဂေါ”တိ နိရယဂါမိမဂ္ဂါဒိဝိသေသံ အပေက္ခိတွာ ယာ ဝိသေသမဂ္ဂတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိသေသမဂ္ဂတာ မဂ္ဂဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

နိရောဓောတိ ပဋိသင်္ခါနိရောဓာဒိဝိသေသံ အနပေက္ခိတွာ ယာ သာမညနိရောဓတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ သာမညနိရောဓတာ နိရောဓဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမော နိရောဓော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ပဋိသင်္ခါနိရောဓော ။ပ။ သဗ္ဗကိလေသနိရောဓော”တိ ပဋိသင်္ခါနိရောဓာဒိဝိသေသံ အပေက္ခိတွာ ယာ ဝိသေသနိရောဓတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိသေသနိရောဓတာ နိရောဓဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ရူပန္တိ စာတုမဟာဘူတိကာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ သာမညရူပတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ သာမညရူပတာ ရူပဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမံ ရူပ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “စာတုမဟာဘူတိကံ ။ပ။ ဝါယောဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတီ”တိ စာဘုမဟာဘူတိကာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ ဝိသေသရူပတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိသေသရူပတာ ရူပဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

၄၇။ **အဝိဇ္ဇာ**တိ ဒုက္ခေအညာဏာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ အဝိဇ္ဇာသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ အဝိဇ္ဇာသာမညတာ အဝိဇ္ဇာယ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒုက္ခေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ ။ပ။ အဝိဇ္ဇာလင်္ဂီ မောဟော အကုသလမူလ”န္တိ ဒုက္ခေအညာဏာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ အဝိဇ္ဇာဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ အဝိဇ္ဇာဝိသေသတာ အဝိဇ္ဇာယ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ဝိဇ္ဇာတိ ဒုက္ခေဉာဏာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ ဝိဇ္ဇာသာမညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ ဝိဇ္ဇာသာမညတာ ဝိဇ္ဇာယ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ “တတ္ထ ကတမာ ဝိဇ္ဇာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ။ပ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ မဂ္ဂင်္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္န”န္တိ ဒုက္ခေဉာဏာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ

ယာ ဝိဇ္ဇာဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိဇ္ဇာဝိသေသတာ ဝိဇ္ဇာယ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

သမာပတ္တီති သညာသမာပတ္ယာဒိဝိသေသံ အနပေက္ခိတွာ ယာ သာမည-သမာပတ္တိတာ ဝုတ္တာ၊ သာ သာမညသမာပတ္တိတာ သမာပတ္တိယာ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ "တတ္ထ ကတမာ သမာပတ္တိ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "သညာသမာပတ္တိ အသညာ-သမာပတ္တိ ။ပ။ နိရောဓသမာပတ္တိ"တိ သညာသမာပတ္ယာဒိဝိသေသံ အပေက္ခိတွာ ယာ ဝိသေသသမာပတ္တိတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဝိသေသသမာပတ္တိတာ သမာပတ္တိယာ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ဈာယီတိ သေက္ခဈာယီအာဒိဝိသေသံ အနပေက္ခိတွာ ယာ ဈာယီသာမည-တာ ဝုတ္တာ၊ သာ ဈာယီသာမညတာ ဈာယိနော **ဧကတ္တတာ** နာမ။ "တတ္ထ ကတမော ဈာယီ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "အတ္ထိ သေက္ခော ဈာယီ၊ အတ္ထိ အသေက္ခော ဈာယီ ။ပ။ ပညုတ္တရော ဈာယီ"တိ သေက္ခဈာယီအသေက္ခဈာယီအာဒိဝိသေသ-မပေက္ခိတွာ ယာ ဈာယီဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ဈာယီဝိသေသတာ ဈာယိနော **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

သမာဓီတိ သရဏသမာဓျာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ သမာဓိသာမည-တာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ သမာဓိသာမညတာ သမာဓိနော **ဧကတ္တတာ** နာမ။ "တတ္ထ ကတမော သမာဓိ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "သရဏော သမာဓိ၊ အရဏော သမာဓိ ။ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ"တိ သရဏသမာဓျာဒိဝိသေသမ-ပေက္ခိတွာ ယာ သမာဓိဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** သမာဓိဝိသေသတာ သမာဓိနော **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ပဋိပဒါတိ အာဂါဠ္ဟပဋိပဒါဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ ပဋိပဒါသာ-မညတာ ဝုတ္တာ၊ အယံ ပဋိပဒါသာမညတာ ပဋိပဒါယ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ "တတ္ထ ကတမာ ပဋိပဒါ"တိ ပုစ္ဆိတွာ "အာဂါဠ္ဟပဋိပဒါ၊ နိဇ္ဈာမပဋိပဒါ။ပ။ သုခါ ပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ"တိ အာဂါဠ္ဟပဋိပဒါဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ ပဋိပဒါဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ပဋိပဒါဝိသေသတာ ပဋိပဒါယ **ဝေမတ္တတာ** နာမ။

ကာယောတိ နာမကာယာဒိဝိသေသမနပေက္ခိတွာ ယာ ကာယသာ-မညတာ ဝုတ္တာ၊ သာ အယံ ကာယသာမညတာ ကာယဿ **ဧကတ္တတာ** နာမ။ "တတ္ထ ကတမော ကာယော"တိ ပုစ္ဆိတွာ "နာမကာယော ရူပ-ကာယော။ပ။ အယံ နာမကာယော"တိ နာမကာယာဒိဝိသေသမပေက္ခိတွာ ယာ

ကာယဝိသေသတာ ဝုတ္တာ၊ သာ **အယံ** ကာယဝိသေသတာ ကာယဿ **ဝေမတ္တတာ** နာမာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ပဒတ္ထာဒိကော ဝိသေသော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရိတော ဝုတ္တော။

ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဒုက္ခသမုဒယာဒိကဿ ဓမ္မဿ ဧကတ္တတာဒိလက္ခဏံ နိဂမနဝသေန ဒဿေတုံ “**ဧဝံ ယော ဓမ္မော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝန္တိ** ဣမိနာ မယာ ဝုတ္တေန “ဒုက္ခန္တိ ဧကတ္တတာ။ တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခံ? ဇာတိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာ ဒုက္ခာ”တိအာဒိဝစနေန။ **ယော ဓမ္မော**တိ ယော ကောစိ ဇာတိဇရာဗျာဓျာဒိဝိသေသဓမ္မော။ **ယဿ ဓမ္မဿာ**တိ တတော ဇာတိအာဒိဝိသေသဓမ္မတော အညဿ ဇရာဒိဝိသေသဓမ္မဿ။ **သမာနဘာဝေါ**တိ ဇာတိအာဒိဝိသေသဓမ္မေန ဇရာဒိဝိသေသဓမ္မဿ ဒုက္ခဘာဝေန သမာနဘာဝေါ။ **တဿ ဓမ္မဿာ**တိ ဇရာဒိဝိသေသဓမ္မဿ။ **ဧကတ္တတာယာ**တိ ဒုက္ခသမုဒယတာဒိသမာနတာယ ဒုက္ခသမုဒယာဒိဘာဝါနံ ဧကီဘာဝေန။ **ဧကီဘာဝတီ**တိ ဇာတိအာဒိဝိသေသဘေဒေန အနေကောပိ “ဒုက္ခသမုဒယော”တိအာဒိနာ ဧကသဒ္ဒါဘိဓေယျတာယ ဧကီဘာဝတိ။ **ယေန ယေန ဝါ ပန ဝိလက္ခဏော၊ တေန တေန ဝေမတ္တံ ဂစ္ဆတီ**တိ ယဿ ဇာတိအာဒိဓမ္မဿ ယေန ယေန အဘိနိဗ္ဗတ္တနပရိပါစနာဒိသဘာဝေန ယော ဇာတိအာဒိဓမ္မော ဇရာဒိဓမ္မေန ဝိလက္ခဏော ဝိသဒိသော ဟောတိ၊ တဿ ဇာတိအာဒိဓမ္မဿ တေန တေန အဘိနိဗ္ဗတ္တနပရိပါစနာဒိသဘာဝေန သော ဇာတိအာဒိဓမ္မော ဇရာဒိဓမ္မေန ဝေမတ္တတံ ဝိသဒိသတ္တံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယာဒိဘာဝေန သမာနောပိ ဇာတိအာဒိဓမ္မော ဇရာဒိဓမ္မဿ ဝိသိဋ္ဌတံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒုက္ခသမုဒယာဒိဓမ္မဿ ဧကတ္တဝေမတ္တတာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ; အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “တာယ ဧကတ္တဝေမတ္တတာယ ကတ္ထ ပုစ္ဆိတေ သတိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝီမံသိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ သုတ္တာဒိကေ ပုစ္ဆိတေ သတိ ဝီမံသိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ “**ဧဝံ သုတ္တေ ဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝံ** ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန သုတ္တေ ဝါ ပုစ္ဆိတေ, ဝေယျာကရဏေ ဝါ ပုစ္ဆိတေ, ဂါထာယံ ဝါ ပုစ္ဆိတာယံ သတိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝီမံသိတဗ္ဗံ။ “ကိံ ဝီမံသိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆေယျ? “ဧကတ္တတာယ ပုစ္ဆတိ ကိံ, ဥဒါဟု ဝေမတ္တတာယ ပုစ္ဆတိ ကိ”န္တိ ဝီမံသိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဣဒါနိ တာဝ ဧကတ္တဝေမတ္တတာဝိသယေ နိယောဇေတွာ ဒဿေတုံ ‘သုတ္တေ ဝါ ဝေယျာကရဏေ ဝါ’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၂] ဝုတ္တံ။ “ကထံ ပုစ္ဆိတံ၊ ကထံ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယဒိ**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၂၉-၁၃၅-ပိဋ္ဌေသု။

၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၃၅-ပိဋ္ဌေ။

ကေတ္တတာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “**တေနာဟာ**”တိအာဒျာနုသန္ဓျာဒိကော စ “**နိယုတ္တော အဓိဋ္ဌာနော ဟာရော**”တိ ဣမဿ အနုသန္ဓျာဒိကော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ အဓိဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရဋ္ဌော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၅-ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၄၉။ ယေန ယေန သံ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေန ဒုက္ခသစ္စာဒိနံ **ကေတ္တတာဒယော** ဝိဘတ္တာ၊ သော သံ ။ပ။ ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ပရိက္ခာရော ဟာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ပရိက္ခာရော ဟာရော** ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ **ပုစ္ဆတိ**။ “ယေ ဓမ္မာ ယံ ဓမ္မံ ဇနယန္တိ”တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော “ယော ဓမ္မော ယံ ဓမ္မံ ဇနယတိ၊ တဿ သော ပရိက္ခာရော”တိအာဒိကော ပရိက္ခာရဘူတဿ ဟေတုနော စေဝ ပစ္စယဿ စ ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပရိက္ခာရဝိဘင်္ဂေါ နာမ။

“ကတမော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗော ပရိက္ခာရော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယော ဓမ္မော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယော** ဟေတုပစ္စယပ္ပကာရော **ဓမ္မော ယံ** ဖလဘူတံ **ဓမ္မံ ဇနယတိ** ဇနေတိ၊ **တဿ** ဖလဓမ္မဿ **သော** ဟေတုပစ္စယပ္ပကာရော ဓမ္မော **ပရိက္ခာရော** နာမ။ “ကိံလက္ခဏော ပရိက္ခာရော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ လက္ခဏဝိသေသံ ဒဿေတုံ “**ကိံလက္ခဏော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “တတ္ထ ‘ယော ဓမ္မော ယံ ဓမ္မံ ဇနယတိ၊ တဿ သော ပရိက္ခာရော’တိ သင်္ခေပတော ပရိက္ခာရလက္ခဏံ ဝတွာ တံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ ‘ကိံလက္ခဏော’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[1] ဝုတ္တံ။ “ကိတ္တကာ ဓမ္မာ ဇနယန္တိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒွေ ဓမ္မာ ဇနယန္တိ ဟေတု စ ပစ္စယော စာ**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဟေတုပိ ကာရဏံ၊ ပစ္စယောပိ

---

[1] ၁-နေတ္တိ-၌ ၁၃၆-ပိဋ္ဌေ။

ကာရဏံ၊ တသ္မာ ကာရဏာဘာဝေန ကေန လက္ခဏေန ဣမာ ဝုတ္တာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကိံလက္ခဏော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဇနိတဗ္ဗဖလတော အညေဟိ ဖလေဟိ **အသာဓာရဏလက္ခဏော ဟေတု၊** သဗ္ဗဖလေဟိ **သာဓာရဏလက္ခဏော ပစ္စယော၊** ဣမိနာ ဝိသေသလက္ခဏေန ဣမာ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပာယော။ “သာဓာရဏာသာဓာရဏဝိသေသော ကီဒိသော ဘဝေ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယထာ ကိံ ဘဝေ**”တိ ပုစ္ဆိတွာ “**ယထာ အင်္ကုရဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ယော သာဓာရဏာသာဓာရဏဝိသေသော အတ္ထိ၊ တထာ သော သာဓာရဏာသာဓာရဏဝိသေသော ကိံ ဝိယ ဘဝေတိ အဓိပ္ပာယော။ **အင်္ကုရဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဗီဇံ အသာဓာရဏံ** ယထာ၊ တထာ **ဟေတု** ဖလဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ အသာဓာရဏော ဘဝေ။ **ပထဝီ စ အာပေါ စ** အင်္ကုရဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ **သာဓာရဏာ ဘဝန္တိ** ယထာ၊ တထာ **ပစ္စယော** ဖလဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ သာဓာရဏော ဘဝေ။ သဗ္ဗဖလဿ ပစ္စယတ္တာ အင်္ကုရဿ ဗီဇံ အသာဓာရဏံ ဇနကံ ဟေတု။ “ကထံ ပထဝီ အာပေါ စ သာဓာရဏာ ဇနကာတိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အင်္ကုရဿ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမံ သမာနံ ဖလံ ဘာဝါပေတီတိ **သဘာဝေါ၊** ကော သော? ဗီဇံ ဟေတုယေဝ။ “ကိံ ဟေတုပစ္စယာနံ ဝိသေသော ဗီဇင်္ကုရောပမာယေဝ ဒဿေတဗ္ဗော, ဥဒါဟု အညူပမာယပိ ဒဿေတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အညာယ ဥပမာယပိ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ “**ယထာ ဝါ ပနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမာယ ဥပမာယပိ ဟေတုပစ္စယာနံ ဝိသေသော ဝိဇာနိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။

ဗီဇင်္ကုရာဒီသု ဗာဟိရေသု ပရိက္ခာရဘူတာနံ ဟေတုပစ္စယာနံ ဝိသေသော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အဇ္ဈတ္တိကေ စ ဉာတော၊ “ကထံ အဇ္ဈတ္တိကေ ဝိဘတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အယမ္ပိ သံသာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “ဗာဟိရေသု ပရိက္ခာရဘူတော ဟေတုပစ္စယော ယုတ္တော ဟောတု၊ ကထံ အဇ္ဈတ္တိကေသု ယုတ္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အယမ္ပိ သံသာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ ဗာဟိရံ ဟေတုပစ္စယဝိဘာဂံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အဇ္ဈတ္တိကံ ဒဿေတုံ ‘အယမ္ပိ သံသာရော’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ ဟေတုပစ္စယေဟိ သဟ သံသာရော ဘဝတီတိ **သဟေတုပစ္စယော**။ အယံ သံသာရော **ဟိ** ယသ္မာ သဟေတုပစ္စယော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော၊ တသ္မာ အဇ္ဈတ္တိကေပိ ပရိက္ခာရဘူတော ဟေတုပစ္စယော ယုတ္တောယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၃၆-ပိဋ္ဌေ။

သော ဣမဿ သံသာရဿ သဟေတုပစ္စယတ္တံ ယဒိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သတိ အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗံ၊ "ကထံ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဧဝဉ္စ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝ**န္တိ ဣမိနာ အဝိဇ္ဇာဒိနာ ဟေတုပစ္စယေန သဗ္ဗော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ သံသာရောတိ နိဗ္ဗတ္တောတိ ဘဂဝတာ သံသာရဿ သဟေတုပစ္စယတ္တံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗံ။ အဝိဇ္ဇာဒယော သင်္ခါရာဒီနံ ပစ္စယော ဟောတု၊ "ကတမော အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဣတိ အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကတမော အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**အယောနိသော မနသိကာရော ပစ္စယော**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကတမာ အဝိဇ္ဇာ ကတမာယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ပုရိမိကာ အဝိဇ္ဇာ ပစ္ဆိမိကာယ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတူ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကတမာ ပုရိမိကာ အဝိဇ္ဇာ ကတမာ ပစ္ဆိမိကာ အဝိဇ္ဇာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနဿ ဟေတုဘူတော ပုရိမော အဝိဇ္ဇာနုသယော သမနန္တရော ဝါ ကိံ, ဥဒါဟု ပရမ္ပရဟေတုပိ ဟောတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဗီဇင်္ကုရော ဝိယ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဗီဇင်္ကုရော**တိ ဗီဇာနံ အင်္ကုရောတိ ဗီဇင်္ကုရော၊ ဗီဇာန **သမနန္တရဟေတုတာယ** အင်္ကုရော နိဗ္ဗတ္တတိ **ဝိယ။ ယတ္ထ** ရုက္ခာဒိကေ ယံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မိံ ရုက္ခာဒိကေ နိဗ္ဗတ္တဿ **အဿ** ဖလဿ ဣဒံ ဗီဇံ ပန **ပရမ္ပရဟေတုတာယ ဟေတုဘူတံ** ဘဝတိ။

"ဗီဇံ ပန ဧကံယေဝ ဟောတိ၊ ကထံ ဒွိဓာ ဝတ္တဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဒုဝိဓော ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ သမနန္တရကာလပရမ္ပရကာလဘေဒေန ဟေတုပိ ဒုဝိဓော ဟောတိယေဝါတိ အတ္ထော။ ဗီဇဘူတော ဟေတု ဒုဝိဓော ယထာ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတုဘူတော အဝိဇ္ဇာနုသယောပိ သမနန္တရဟေတု စ ပရမ္ပရဟေတု စာတိ ကာလဘေဒေန ဒုဝိဓော ဘဝတိ၊ သမနန္တရော အဝိဇ္ဇာနုသယော သမနန္တရဿ အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနဿ သမနန္တရဟေတု ဟောတိ။ ပုရိမတရော အဝိဇ္ဇာနုသယော ပစ္ဆိမတရဿ အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနဿ ပရမ္ပရဟေတု ဟောတိ။ ဣတိ ဗီဇဘူတော အသာဓာရဏော ဟေတု၊ ပထဝီအာပါဒိကော သာဓာရဏော ပစ္စယောတိ ဝိညာသော ပါကဋော ယထာ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာနုသယော အသာဓာရဏော **ဟေတု၊** အယောနိသောမနသိကာရော သာဓာရဏော **ပစ္စယော**တိ ဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"ဧတ္တကေနေဝ ဟေတုပစ္စယာနံ ဝိသေသော ဝတ္တဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယထာ ဝါ ပန ထာလကဉ္စ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဇ္ဈတ္တကထာယံ** ပန "ယထာ ဝါ

ပနာ'တိအာဒိနာပိ ဟေတုပစ္စယဝိဘာဂမေဝ ဒဿေတီ"တိ[1] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဒီပဿ ပစ္စယဘူတံ ထာလကဉ္စ ဝဋ္ဋိ စ တေလဉ္စ ပဒီပဿ **သဘာဝဟေတု** သမာနဟေတု န ဟောတီတိ ယောဇနာ။ "ပဒီပဿ ပစ္စယဘူတမ္ပိ ထာလကာဒိကံ သဘာဝဟေတု န ဟောတီတိ ကသ္မာ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**န ဟိ သက္ကာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဒီပဿ ပစ္စယဘူတံ **အနဂ္ဂိကံ** အဂ္ဂိရဟိတံ ထာလကဉ္စ ဝဋ္ဋိဉ္စ တေလဉ္စ **ဒီပေတုံ** ဇာလေတုံ **ဟိ** ယသ္မာ န သက္ကာ၊ တသ္မာ ပုရိမော ပဒီပေါ ပစ္ဆိမဿ ပဒီပဿ သဘာဝဟေတု ဟောတိ ဝိယ၊ ဧဝံ ထာလကာဒိကံ သဘာဝဟေတု န'ဟောတိ။ **ဣတိ** ဧဝံပကာရော **သဘာဝေါ** သမာနော ပဒီပေါ ဟေတု ဟောတိ ယထာ, **ပရဘာဝေါ** အသမာနော ထာလကာဒိကော ပစ္စယော ဟောတိ ယထာ စ၊ တထာ အဇ္ဈတ္တိကော သဘာဝေါ **ဟေတု** ဟောတိ၊ ဗာဟိရော အသမာနော **ပစ္စယော** ဟောတိ။ **ဇနကော** အဝိဇ္ဇာနုသယော အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနဿ **ဟေတု** ဟောတိ၊ **ပရိဂ္ဂါဟကော** ဥပတ္ထမ္ဘကော **ပစ္စယော** ဟောတိ။ အညေဟိ ဖလေဟိ **အသာဓာရဏော** **ဟေတု** ဟောတိ၊ သဗ္ဗေဟိ ဖလေဟိ **သာဓာရဏော ပစ္စယော** ဟောတီတိ ယောဇေတွာ ပဒီပေါပမာယပိ ဟေတုပစ္စယာနံ ပါကဋော ဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဟေတုပစ္စယပဘေဒံ ကာရဏံ ပရိက္ခာရောတိ အာစရိယေန ဝုတ္တံ၊ တဿ ကာရဏဿ ကာရဏဘာဝေါ စ ဖလာပေက္ခော ဟောတိ၊ တသ္မာ "ယော ကာရဏဘာဝေါ ယေနာကာရေန ဟောတိ၊ ကတမော သော ကာရဏဘာဝေါ, ကတမော သော အာကာရော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စ "ယံ ဖလံ ယေန ဝိသေသေန ဟောတိ၊ ကတမံ တံ ဖလံ၊ ကတမော သော ဝိသေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စ "ကာရဏဖလာနံ ယော သမ္ဗန္ဓော ဟောတိ၊ ကတမော သော သမ္ဗန္ဓော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ စ တံ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝေတုံ "**အဝုပစ္ဆေဒတ္ထော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယမနုသန္ဓျတ္ထော စ **အဋ္ဌကထာယံ** "ဣဒါနိ ယသ္မာ ကာရဏံ 'ပရိက္ခာရော'တိ ဝုတ္တံ၊ ကာရဏဘာဝေါ စ ဖလာပေက္ခာယ၊ တသ္မာ ကာရဏဿ ယော ကာရဏဘာဝေါ ယထာ စ သော ဟောတိ၊ ယဉ္စ ဖလံ, ယော စ တဿ ဝိသေသော, ယော စ ကာရဏဖလာနံ သမ္ဗန္ဓော၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝေတုံ 'အဝုပစ္ဆေဒတ္ထော'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[1] ဣမိနာ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ အဝုပစ္ဆိန္နဿ ဟေတုပစ္စယသာမဂ္ဂိတဿ ကာရဏဿ ယော အနုပစ္ဆေဒတ္ထော အတ္ထိ၊ သော အနုပစ္ဆေဒတ္ထော **သန္တတိအတ္ထော** ဟောတိ ဖလေန

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၃၇-ပိဋ္ဌေ။

သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗာ၊ ယဉ္စ ကာရဏံ အတ္တနော ဖလဿ ဇနကံ ဥပတ္ထမ္ဘကံ ဟုတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သော အနုပစ္ဆိန္နော ဧဝ နာမ ဟောတီတိ။ ယဉ္စ ဖလံ အညဿ ကာရဏံ ဟုတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မိံ အနုပစ္ဆိန္နေ တဿ စ သန္တတိအတ္ထော ဟောတိ။ ယံ ပန ဖလံ အညဿ ဖလဿ ကာရဏံ အဟုတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တံ ဥပစ္ဆိန္နံ ဟောတိ၊ ယထာ တံ အရဟတော စုတိစိတ္တန္တိ။ ကာရဏတော နိဗ္ဗတ္တဿ ဖလဿ ယော **နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထော** အတ္ထိ၊ သော နိဗ္ဗတ္တိအတ္ထော **ဖလတ္ထော** ဟောတိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓာနံ ယော **ပဋိသန္ဓိအတ္ထော** ပဋိသန္ဓဟနတ္ထော အတ္ထိ၊ သော ပဋိသန္ဓိအတ္ထော **ပုနဗ္ဘဝတ္ထော** ပုနဗ္ဘဝနတ္ထော ဟောတိ။ ကိလေသာနံ ယော **ပလိဗောဓတ္ထော** သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇနတ္ထော အတ္ထိ၊ သော ပလိဗောဓတ္ထော **ပရိယုဋ္ဌာနတ္ထော** ဟောတိ။ ကိလေသာနံ မဂ္ဂေန ယော အသမုဂ္ဃာတတ္ထော အတ္ထိ၊ သော အသမုဂ္ဃာတတ္ထော **အနုသယတ္ထော** ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာယ စတုန္နံ သစ္စာနံ ယော **အသမ္ပဋိဝေဓတ္ထော** အတ္ထိ၊ သော အသမ္ပဋိဝေဓတ္ထော **အဝိဇ္ဇတ္ထော** ဟောတိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ယော **အပရိညာတတ္ထော** အတ္ထိ၊ သော အပရိညာတတ္ထော **ဝိညာဏဿ** ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ **ဗီဇတ္ထော** ဟောတိ။

ဧတ္တာဝတာ ကာရဏဘာဝေါ ဂ ကာရဏာကာရော စ ဖလဉ္စ ဖလဝိသေသော စ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကတမော ပရမ္ပရဟေတုပစ္စယတ္ထော၊ ကတမော စ သမ္ဗန္ဓတ္ထော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ယတ္ထ အဝုပစ္ဆေဒေါ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယတ္ထ** ယဿံ ရူပါရူပပဝတ္တိယံ အဝုပစ္ဆိန္နဿ ဟေတုပစ္စယပ္ပဘေဒဿ ကာရဏဿ ယော **အဝုပစ္ဆေဒေါ** အတ္ထိ၊ သော အဝုပစ္ဆေဒေါ **တတ္ထ** တိဿံ ရူပါရူပပဝတ္တိယံ **သန္တတိ** ဟောတိ။ **ယတ္ထ** ယဿံ ရူပါရူပပဝတ္တိယံ ယာ **သန္တတိ** အတ္ထိ၊ သာ သန္တတိ **တတ္ထ** ရူပါရူပပဝတ္တိယံ **နိဗ္ဗတ္တိ** ဟောတီတိအာဒိနာ ယောဇေတွာ ပရမ္ပရဟေတုအာဒိကော ဝိညာတဗ္ဗော။

သီလက္ခန္ဓောတိ ပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓော။ **သမာဓိက္ခန္ဓဿာ**တိ မဟဂ္ဂတက္ခန္ဓဿ၊ သမာဓိပဓာနော ဟိ မဟဂ္ဂတဓမ္မော။ **ပညာက္ခန္ဓော**တိ မဂ္ဂဖလပညာပဓာနက္ခန္ဓော။ သော ဟိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသဒ္ဒိတဿ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏက္ခန္ဓဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ **တိဏ္ဏညုတာ**ဒီနံ အတ္ထော ပဒဋ္ဌာနဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တောဝ။

သဘာဝေါ ဟေတူတိ အာစရိယေန ဝုတ္တော၊ “ကီဒိသော သော သဘာဝေါ ဟေတူ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ယထာ ဝါ ပန စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာ”**တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ စက္ခုဝိညာဏံ **စက္ခုဉ္စ** စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ **ပဋိစ္စ** နိဿယံ ကတွာ ရူပေ **ပဋိစ္စ** အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **တတ္ထ** စက္ခာဒိသု စက္ခုန္ဒြိယံ **အာဓိပတေယျပစ္စယ-တာယ** ဣန္ဒြိယပစ္စယတာယ စက္ခုဝိညာဏဿ ပစ္စယော, ရူပါရမ္မဏံ ပုရေ-ဇာတာရမ္မဏပစ္စယတာယ ပစ္စယော, အာလောကော **သန္နိဿယတာယ** ဥပနိဿယတာယ ပစ္စယော ဟောတိ။ သော ပစ္စယော ဟောန္တော ဖလေန စက္ခုဝိညာဏေန အသမာနတ္တာ သဘာဝေါ ဟေတု န ဟောတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ မနသိကာရော။ ကိရိယမနောဓာတု ပန ဖလေန စက္ခုဝိညာဏေန ဝိညာဏဘာဝေန သမာနတ္တာ သဘာဝေါ ဟေတု ဟောတိ ယထာ၊ **ဧဝံ သင်္ခါရာ** နာမက္ခန္ဓဘာဝေန သမာနတ္တာ **ဝိညာဏဿ** ပစ္စယာ ဟောန္တာ **သဘာဝေါ ဟေတု** ဟောန္တိ။ **ဝိညာဏံ** နာမရူပေန ဧကသန္တတိဝသေန သမာနတ္တာ **နာမရူပဿ ပစ္စယော** ဟောန္တံ **သဘာဝေါ ဟေတု** ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန "**နာမရူပံ သဠာယတနဿ**"တိအာဒီသုပိ အတ္ထော ဝေဒိ-တဗ္ဗော။ **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရော **ဟေတု,ပစ္စယော** ဇနကော, ဥပတ္ထမ္ဘကော စ ယော ကောစိ **ဥပနိဿယော** ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ၊ **သဗ္ဗော သော** ဟေတုပစ္စယော ဇနကဥပတ္ထမ္ဘကော ဇနိတဗ္ဗုပတ္ထမ္ဘိယဿ ဖလဿ ပရိက္ခ-ရဏတော အဘိသင်္ခရဏတော နိပ္ဖါဒနတော **ပရိက္ခာရော** နာမ။

"ဝုတ္တပ္ပကာရော ဟေတုပစ္စယော ပရိက္ခာရော နာမာတိ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိဘဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** ကာရဏ-ဘူတေန သဗ္ဗဿ ဟေတုပစ္စယဿ ပရိက္ခာရဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာ-ကစ္စာနော "**ယေ ဓမ္မာ ယံ ဓမ္မံ ဇနယန္တိ**"တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော၊ "ယေ ဓမ္မာ ယံ ဓမ္မံ ဇနယန္တိ"တိ ဝစနံ နိဿာယ တုမှေဟိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

"ဧတ္တကော စ ပရိက္ခာရော ဟာရော ယုဇ္ဇိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ပရိက္ခာရော ဟာရော**"တိ ဝုတ္တံ၊ ယော ယော ပရိက္ခာရော ဟာရော ယုဇ္ဇိ-တဗ္ဗော၊ သော သော ပရိက္ခာရော ဟာရော နီဟရိတွာ **ယုတ္တော** ယုဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၆-သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂဝိဘာဝနာ

၅၀။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ပရိက္ခာရဟာရဝိဘင်္ဂေန သုတ္တတ္ထာနံ ဟေတုပစ္စယော ဝိဘတ္တော၊ သော ။ပ။ ဝိဘင်္ဂေါ ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော သမာရောပနော ဟာရော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု သောဠသသု ဒေသနာဟာရာဒီသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **သမာရောပနော ဟာရော** သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ "ယေ ဓမ္မာ ယံမူလာ"တိအာဒိနိဒ္ဒေသဿ ဇာဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနော "**ကေသွိ** ပဒဋ္ဌာနေ ယတ္တကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဩတရန္တိ"တိအာဒိကော ဝိတ္ထာရသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမ။

"ကိတ္တကေ ပဒဋ္ဌာနေ သုတ္တေ ဝုတ္တေ ကိတ္တကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ သမာရောပယိတဗ္ဗာနိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဧကသ္မိံ ပဒဋ္ဌာနေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧကသ္မိံ ပဒဋ္ဌာနေ** သုတ္တေ ဝုတ္တေ သတိ အဝုတ္တာနိ ယတ္တကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ **ဩတရန္တိ** သမောသရန္တိ၊ **သဗ္ဗာနိ တာနိ** အဝုတ္တာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ သုတ္တေ ဝုတ္တာနိ ဝိယ နိဒ္ဓါရဏဝသေန အာနေတွာ ဒေသနာယ အာရောပယိတဗ္ဗာနိ။ "ကာနိ ဝိယ သမာရောပယိတဗ္ဗာနံ ဟိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယထာ အာဝဋ္ဋေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အာဝဋ္ဋေ** ဟာရေ **ဧကသ္မိံ** ပဒဋ္ဌာနေ သုတ္တေ ဝုတ္တေ သတိ သုတ္တေ အဝုတ္တာနိ **ဗဟုကာနိ** ပဒဋ္ဌာနာနိ ဩတရန္တိ၊ တာနိ ဗဟုကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ပရိယေသိတဗ္ဗာနိ ယထာ၊ ဧဝံ သမာရောပနေ ဟာရေပိ ဗဟုကာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ ဒေသနာယ သမာရောပယိတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။

"ကေဝလံ ပန ပဒဋ္ဌာနဝသေနေဝ သမာရောပနာ ကာတဗ္ဗာ ကိံ, ဥဒါဟု အညဝသေနာပိ သမာရောပနာ ကာတဗ္ဗာ ကိံ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အညဝသေနာပိ သမာရောပနာ ကာတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ သမာရောပနာ စတုဗ္ဗိဓာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော "**တတ္ထ သမာရောပနာ စတုဗ္ဗိဓာ**"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တာသု သမာရောပယိတဗ္ဗသမာရောပနာသု **ပဒဋ္ဌာနံ** ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနာ၊ **ဝေဝစနံ** ဝေဝစနသမာရောပနာ၊ **ဘာဝနာ** ဘာဝနာသမာရောပနာ၊ **ပဟာနံ** ပဟာနသမာရောပနာ၊ **ဣတိ** ဣမိနာ ပဘေဒေန **သမာရောပနာ စတုဗ္ဗိဓာ** ကာတဗ္ဗာ။

"တာသု စတုဗ္ဗိဓာသု သမာရောပနာသု ကတမာ ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနံ ဒဿေတုံ

"**တတ္ထ ကတမာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တေ ဝုတ္တေန ပဒဋ္ဌာနေန သုတ္တေ အဝုတ္တာနံ ပဒဋ္ဌာနာနံ သမာရောပနာ ကတမာတိ ပုစ္ဆတိ။

သဗ္ဗပါပဿ အကုသလဿ ယံ **အကရဏံ** အကရဏဟေတု သာသနံ အတ္ထိ၊ **ဧတံ** သာသနံ ဗုဒ္ဓါနံ **သာသနံ** ဩဝါဒေါ ဟောတိ၊ အထ ဝါ **အကရဏံ** အကရဏတ္ထာယ ယံ သာသနံ အတ္ထိ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနံ **သာသနံ** ဩဝါဒေါ ဟောတိ၊ န ယဿ ကဿစိ သာသနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ **အကရဏန္တိ** ဟိ သမ္ပဒါနတ္ထေ ပဝတ္တံ ပစ္စတ္တဝစနံ ယထာ "ကိဿ အတ္ထာယ ကိမတ္ထ"န္တိ။ ကုသလဿ **သမ္ပဒါ** သမ္ပဒါယ ယံ သာသနံ အတ္ထိ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ။ **သစိတ္တပရိယောဒပနံ** သစိတ္တပရိယောဒပနတ္ထံ ယံ သာသနံ အတ္ထိ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ဟောတိ။

ဣတိ ဧဝံပကာရေန ဝုတ္တဿ **တဿ** သာသနဿ **ကိံ** **ပဒဋ္ဌာန**န္တိ ဝိသေသဿ ဝိသေသပဒဋ္ဌာနံ ပုန ပုစ္ဆတိ။ ဣဒံ သုစရိတတ္တယံ သာသနဿ ဩဝါဒဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** သုစရိတတ္တယေန ဟေတုနာ သာသနတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ယထာ "အဓိနေန ဝသတီ"တိအာဒိ။ "သုစရိတတ္တယေ ပဒဋ္ဌာနေ ဝုတ္တေ ကတမံ ပဒဋ္ဌာနံ သမာရောပယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယံ ကာယိကဉ္စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ခန္ဓတ္တယံ သာသနဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ၊ "ခန္ဓတ္တယေ ပဒဋ္ဌာနေ သမာရောပယိတေ ကတမံ သမာရောပယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ သီလက္ခန္ဓော စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ သမထဝိပဿနာဒ္ဝယံ သာသနဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ။ "သမထဝိပဿနာဒ္ဝယေ ပဒဋ္ဌာနေ သမာရောပယိတေ ကတမံ ပဒဋ္ဌာနံ သမာရောပယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ သမထဿ ဖလ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဖလဒ္ဝယံ သာသနဿ **ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ။

သာသနဿ ပဒဋ္ဌာနာနိ သမာရောပယိတဗ္ဗာနီတိ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရေတွာ ဝိဘတ္တာနိ, အမှေဟိ စ ဉာတာနိ၊ "ဣဒါနိ ကတမံ ကတမံ ပဒဋ္ဌာနံ သမာရောပယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဝနံ ဝနထော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ကာမဂုဏပဉ္စကံ **ဝနံ** တဏှာဘူတဿ **ဝနထဿ** **ပဒဋ္ဌာနံ** တဏှာဝတ္ထုဘာဝတော၊ "ဣတ္ထီ"တိ ဝါ "ပုရိသော"တိ ဝါ နိမိတ္တဂ္ဂါဟသင်္ခါတံ ဣဒံ **ဝနံ** "အဟော စက္ခု, အဟော သောတံ, အဟော ဃာနံ, အဟော ဇိဝှါ, အဟော ကာယော"တိ **ဧတေသံ ဧတေသံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ** အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟသင်္ခါတဿ **ဝနထဿ ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ။ အပရိညာတံ ဒွါဒသာယတနသင်္ခါတံ ဣဒံ **ဝနံ** သံယောဇနသင်္ခါတဿ **ဝနထဿ ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ၊ အာယတနံ ပဋိစ္စ

သံယောဇနုပ္ပန္နတော အနုသယသမ္ဘိတံ **ရူပံ ဝနံ** ပရိယုဋ္ဌာနသမ္ဘိတာယ **ဝနထာယ ပဒဋ္ဌာနံ** သမာရောပယိတဗ္ဗံ။ "ပဉ္စကာမဂုဏာဒီနံ ဝနဘာဝေါ စ တဏှာဒီနံ ဝနထဘာဝေါ စ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** ပဉ္စကာမဂုဏာဒီနံ ဝနဘာဝေန စ တဏှာဒီနံ ဝနထဘာဝေန စ ဘဂဝါ "**ဆေတွာ ဝနဉ္စ ဝနထဉ္စာ**"တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဘဂဝတော ဝစနေန ဝစနာနုသာရေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ။ **အယန္တိ** အယံ "ကေသုဉ္စ ပဒဋ္ဌာနေ"တိအာဒိသံဝဏ္ဏနာ။ **ပဒဋ္ဌာနေနာ**တိ ဧကေကေန ပဒဋ္ဌာနေန။ **သမာရောပနာ**တိ တဒညပဒဋ္ဌာနာနံ သမာရောပနာ။ သမာရောပေန္တိ သမာရောပယိတဗ္ဗာနိ ဧတာယ သံဝဏ္ဏနာယာတိ **သမာရောပနာ**တိ ဝိဂ္ဂဟောတိ။ (၁)

၅၁။ ပဒဋ္ဌာနေန သမာရောပနာ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကတမာ ဝေဝစနေန သမာရောပနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမာ ဝေဝစနေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု စတူသု ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနာဒီသု သမာရောပနာသု **ဝေဝစနေန** ဧကေကေန ရောတဒညဝေဝစနာနံ **သမာရောပနာ ကတမာ**တိ ပုစ္ဆတိ။ "**ရာဂဝိရာဂါ**"တိ စ "**စေတောဝိမုတ္တိ**"တိ စ "**သေက္ခဖလ**"န္တိ စ ဣဒံ ဝစနတ္တယံ အနာဂါမိဖလတ္ထတ္တာ အနာဂါမိဖလဿ ဝေဝစနံ။ "**အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ**"တိ စ "**ပညာဝိမုတ္တိ**"တိ စ "**အသေက္ခဖလ**"န္တိ စ ဣဒံ ဝစနတ္တယံ အရဟတ္တဖလတ္ထတ္တာ အရဟတ္တဖလဿ ဝေဝစနံ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသု ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ (၂)

ဝေဝစနေန သမာရောပနာ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကတမာ ဘာဝနာယ သမာရောပနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမာ ဘာဝနာယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု စတူသု ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနာဒီသု ကတမာယ ဒေသိတာယ **ဘာဝနာယ** ကတမေသာနံ အဒေသိတာနံ ဘာဝနာရောပနာ **ကတမာ**တိ ပုစ္ဆတိ။ **ယထာ** ယေန ပကာရေန ယံ ဘာဝနံ **ဘဂဝါ** "တသ္မာတိဟ တွံ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ"န္တိ[1] အာဟ၊ တထာ တေန ပကာရေန တာယ ဘာဝနာယ တဒညဘာဝနာပိ သမာရောပယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

၁-သံ ၃-၁၂၅၊၁၂၇၊၁၂၈၊၁၅၃၊၁၆၅-ပဋ္ဌာဒိသုဒိ၊

"**တသ္မာတိဟာ**"တိအာဒိပါဌေ "ကိံ ဘာဝနံ ဘဂဝါ အာဟာ"တိ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ "**အာတာပီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "**အာတာပီ**"တိ ဝစနေန **ဝီရိယိန္ဒြိယံ** ဘဂဝါ အာဟ။ "**သမ္ပဇာနော**"တိ ဝစနေန **ပညိန္ဒြိယံ** ဘဂဝါ အာဟ။ "**သတိမာ**"တိ ဝစနေန **သတိန္ဒြိယံ** အာဟ။ "**ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ**"န္တိ ဝစနေန **သမာဓိန္ဒြိယံ** အာဟ။ "ဧဝံ ဝုတ္တေ ကတမာ ဘာဝနာ သမာရောပယိတဗ္ဗာ"တိ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ "**ဧဝံ ကာယေ ကာယာနုပဿိနော ဝိဟရတော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီ**"တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တာယ ဝီရိယိန္ဒြိယာဒိဘာဝနာယ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ သမာရောပယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ **ကေန ကာရဏေန** ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ ပုစ္ဆတိ။ **စတုန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ** ဣန္ဒြိယဘာဝေန, ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေန ဝါ **ဧကလက္ခဏတ္တာ** ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ "တေသု သမာရောပိတေသု ကတမေ သမာရောပယိတဗ္ဗာ"တိ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ "**စတူသု**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတူသု သတိပဋ္ဌာနေသု ဘာဝိယမာနေသု သမာရောပယိတဗ္ဗေသု စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တီတိ သမာရောပယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧဝမေဝ သမာရောပယိတဗ္ဗာ။ (၃)

ဘာဝနာယ သမာရောပနာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ "ကတမာ ပဟာနေန သမာရောပနာ"တိ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု စတူသု ပဒဋ္ဌာနသမာရောပနာဒီသု ကတမေန ဒေသိတေန **ပဟာနေန** ကတမေသံ အဒေသိတာနံ ပဟာနာနံ **ကတမာ သမာရောပနာ**တိ ပုစ္ဆတိ။ "**ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရန္တော အသုဘေ 'သုဘ'န္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတီ**"တိ ဒေသိတေန "သုဘ"န္တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနေန ကဗဠီကာရာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသကာမုပါဒါနပ္ပဟာနာဒယောပိ သမာရောပယိတဗ္ဗာ။

"**ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရန္တော ဒုက္ခေ 'သုခ'န္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတီ**"တိ ဒေသိတေန "သုခ"န္တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနေန ဖဿာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသဘဝုပါဒါနပ္ပဟာနာဒယောပိ သမာရောပယိတဗ္ဗာ။

"**စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရန္တော အနိစ္စေ 'နိစ္စ'န္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတီ**"တိ ဒေသိတေန "နိစ္စ"န္တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနေန ဝိညာဏာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသဒိဋ္ဌုပါဒါနပ္ပဟာနာဒယောပိ သမာရောပယိတဗ္ဗာ။

“ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရန္တော အနတ္တနိ ‘အတ္တာ’တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ”တိ ဒေသိတေန “အတ္တာ”တိ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာနေန မနော-သဉ္စေတနာဟာရပရိညာယ ပရိဗန္ဓကိလေသအတ္တဝါဒုပါဒါနပ္ပဟာနာဒယောပိ သမာရောပယိတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ (၄)

ပဟာနဟာရေ ပန လက္ခဏဟာရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တောယေဝါတိ ဣမ န ဝဒါမ။

“သုတ္တေ ဒေသိဘေန ဧကေကေန ပဒဋ္ဌာနာဒိကေန အဒေသိတာနံ ပဒဋ္ဌာ-နာဒီနံ သမာရောပနဘာဝေါ ကေန အမှေဟိ ဝိဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိ-တဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟ အာယသ္မာ**”တိအာဒိမာဟ။ **တေန** တထာ သမာရောပနဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော—

“ယေ ဓမ္မာ ယံမူလာ၊ ယေ စေကတ္ထာ ပကာသိတာ မုနိနာ။
တေ သမာရောပယိတဗ္ဗာ ဧသ သမာရောပနော ဟာရော”တိ—

ယံ ဝစနံ **အာဟ၊** တေန ဝစနေန ဝစနာနုသာရေန တထာ သမာရောပန-ဘာဝေါ တုမှေဟိ ဝိဇာနိတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ကိံ ပန ဧတ္တာဝတာ သမာရောပနော ဟာရော ပရိပုဏ္ဏော၊ အညော နိယုတ္တော နတ္ထိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော သမာရောပနော ဟာရော**”တိ ဝုတ္တံ။ သုတ္တေ ဒေသိတေန နယေန ပဒဋ္ဌာနာဒိကေန အဒေသိတာနိ ပဒဋ္ဌာ-နာနိ သမာရောပယိတဗ္ဗာနိ ဘဝန္တိ၊ တေန တေန ပဒဋ္ဌာနာဒိကေန အဒေ-သိတာနံ ပဒဋ္ဌာနာဒီနံ သမာရောပနော ဟာရော **နိယုတ္တော** နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣတိ သမာရောပနဟာရဝိဘင်္ဂေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။

ဣမေ ယထာဝုတ္တာ သောဠသ သံဝဏ္ဏနာဝိသေသာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတ္ထေသု အညာဏသံသယာနံ ဟရဏတော အပနယနတော **ဟာရာ** နာမာတိ။

နိဋ္ဌိတာ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရဝိဘာဝနာ။

၁-ဒေသနာဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၅၂။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂါဒိ-
ဟာရဝိဘင်္ဂေန အဿာဒါဒယော နာနာသုတ္တဋ္ဌာ ဝိဘတ္တာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာ-
ဝိသေသဘူတော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂါဒိဟာရဝိဘင်္ဂေါ ပဋိပုစ္ဆော၊

“သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ၊
ဒိသာလောစနတော ဒိသာ ဝိလောကေတွာ။
သင်္ခိပိယ အင်္ကုသေန ဟိ၊
နယေဟိ တီဟိ နိဒ္ဒိသေ သုတ္တ”န္တိ[၁]—

ဂါထာ နိဒ္ဒေသဝါရေ အာစရိယေန ဝုတ္တာ၊ တဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော
ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရဿ အာဒိမှိ န ဝိဘတ္တော၊ “ကုဟိံ ဝိဘတ္တော၊ ဟာရသမ္ပာတေ
ဝါ ဝိဘတ္တော ကိံ, ဥဒါဟု နယသမုဋ္ဌာနဟာရေ ဝါ ဝိဘတ္တော ကိ”န္တိ
ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ဟာရသမ္ပာတေ ဝိဘတ္တော”တိ တုမှေဟိ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဝိညာ-
ပနတ္ထံ **“သောဠသ ဟာရာ ပဌမ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အထ ဝါ သုပရိကမ္မကတဘူမိသဒိသေသု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေသု နာနာသုတ္တပ္ပ-
ဒေသေသု နာနာဝဏ္ဏသုဂန္ဓပုပ္ဖသဒိသေ သောဠသ ဟာရေ သံဝဏ္ဏနာ-
ဘာဝေန ယောဇေတွာ သောဠသ ဟာရာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊
တထာ သုသိက္ခိတသိပ္ပါစရိယသုဝိစာရိတဇမ္ဗုနဒါဘရဏသဒိသေသု သံဝဏ္ဏေ-
တဗ္ဗေသု နာနာသုတ္တပ္ပဒေသေသု နာနာဝိဓရံသိဇာလဝိဝိဓမဏိရတနသဒိသေ
သောဠသ ဟာရေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ယောဇေတွာဝ သောဠသ
ဟာရာ ဝိဘတ္တာ, မဟာပထဝိံ ပရိဝတ္တေတွာ ပပ္ပဋကောဇဿ ခါဒါပနံ
အတိဒုက္ကရံ ဝိယ, နာနာဝိဓေသု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေသု သုတ္တပ္ပဒေသေသု
ပရမတ္ထောဇာယ သောဠသဟိ ဟာရေဟိ အတိဒုက္ကရခါဒါပနသဒိသံ
ဝိညာပနံ ကရောန္တေန စ ယောဇနိကမဓုဂဏ္ဍံ ပီဠေတွာ သုမဓု-
ရသဿ ပါယာပနံ အတိဒုက္ကရံ ဝိယ နာနာဝိဓေသု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေသု
သုတ္တပ္ပဒေသေသု ပရမတ္ထမဓုရဿ သောဠသဟိ ဟာရေဟိ အတိဒုက္ကရံ
ပါယာပနသဒိသံ ဝိညာပနံ ကရောန္တေန စ အာစရိယေန အနေကေသု
သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တပ္ပဒေသေသု သောဠသ ဟာရေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ယော-
ဇေတွာ သောဠသ ဟာရာ ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “နာနာဝိဓေသု သုတ္တ-
ပ္ပဒေသေသု တေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ယောဇေတွာ သောဠသ ဟာရာ ဝိဘတ္တာ

၁-ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌေ။

ကိံ, ဥဒါဟု ဧကသ္မိံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တပ္ပဒေသေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ယောဇေတွာ သောဠသ ဟာရာ ဝိဘတ္တာ ကိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဧကသ္မိံ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသုတ္တပ္ပဒေသေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန ယောဇေတွာ သောဠသ ဟာရာ ဝိဘတ္တာယေဝါတိ တထာ ဝိဘဇန္တော **“သောဠသ ဟာရာ ပဌမ”**န္တိ-အာဒိကံ ဟာရသမ္ပာတဝါရံ အာဟ။

နနု ဟာရသမ္ပာတဝါရံ ကထေတုကာမေန အာစရိယေန “တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော”တိအာဒိဝစနံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အထ ကသ္မာ “သောဠသ ဟာရာ ပဌမ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ စေ? နိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တံ “သောဠသ ဟာရာ ပဌမ”န္တိအာဒိကံ ဂါထံ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရေ နပ္ပယောဇေတိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝိသယတ္တာ စ နယဝိစာရဿ စ အန္တရိတတ္တာ။ ဟာရသမ္ပာတဝါရေ ပန တံ ဂါထံ ပယောဇေတိ အဝိကိဏ္ဏဝိသယတ္တာ၊ တသ္မာ တံ ဂါထံ ပစ္စာမသိတွာ ဟာရသမ္ပာတဝါရေ တဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဒဿေတဗ္ဗောတိ ဝိညာပနတ္ထံ “သောဠသ ဟာရာ ပဌမ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံယေဝါတိ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> ဧဝံ သုပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ နာနာဝဏ္ဏာနိ မုတ္တပုပ္ဖာနိ ပကိရန္တော ဝိယ, သုပရိက္ခိတသိပ္ပါစရိယဝိစာရိတေသု သုရတ္တ-သုဝဏ္ဏာလင်္ကာရေသု နာနာဝိမလရံသိဇာလသမုဇ္ဇလာနိ ဝိဝိဓာနိ မဏိရတနာနိ ဗန္ဓန္တော ဝိယ, မဟာပထဝိံ ပရိဝတ္တေတွာ ပပ္ပဋကောဇံ ခါဒါပေန္တော ဝိယ, ယောဇနိကမဓုဂဏ္ဍံ ပီဠေတွာ သုမဓုရသံ ပါယေန္တော ဝိယ စ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော နာနာသုတ္တပ္ပဒေသေ ဥဒါဟရန္တော သောဠသ ဟာရေ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ တေ ဧကသ္မိံယေဝ သုတ္တေ ယောဇေတွာ ဒဿေန္တော ဟာရသမ္ပာတဝါရံ အာရဘိ။ အာရဘန္တော စ ယာယံ နိဒ္ဒေ-သဝါရေ—
>
> “သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ၊
> ဒိသာလောစနတော ဒိသာ ဝိလောကေတွာ။
> သင်္ခိပိယ အင်္ကုသေန ဟိ၊
> နယေဟိ တီဟိ နိဒ္ဒိသေ သုတ္တ”န္တိ—
>
> ဂါထာ ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ တံ ဟာရဝိဘင်္ဂဝါရေ နပ္ပယောဇေတိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏဝိသယတ္တာ, နယဝိစာရဿ စ အန္တရိတတ္တာ။ အနေကေဟိ သုတ္တပ္ပဒေသေဟိ ဟာရာနံ ဝိဘာဂဒဿနမေဝ ဟိ ဟာရဝိဘင်္ဂ-ဝါရော။ ဟာရသမ္ပာတဝါရေ ပန တံ ပယောဇေတိ ဧကသ္မိံယေဝ

သုတ္တပ္ပဒေသေ သောဠသ ဟာရေ ယောဇေတွာဝ တဒနန္တရံ နယသမုဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာ။ တသ္မာ "သောဠသ ဟာရာ ပဌမံ"န္တိ ဂါထံ ပစ္စာမသိတွာ **"တဿာ နိဒ္ဒေသော ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော? ဟာရသမ္ပာတေတိ အာဟာ"**တိ—

ဝုတ္တံ။ ဂါထာသွေဝ နိဒ္ဒေသဝိဘာဝနာယံ ဝုတ္တောဝ။ "သောဠသ။ပ။ သုတ္တ"န္တိ ယာ ဂါထာ နိဒ္ဒေသေ အာစရိယေန ဝုတ္တာ၊ **တဿာ** ဂါထာယ **နိဒ္ဒေသော ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊** ဟာရဝိဘင်္ဂေ အာဒိမှိ အာစရိယေန န ဝိဘတ္တော, ဟာရသမ္ပာတေ ဝါ ပစ္စာမသိတွာ ဝိဘတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကိံ, ဥဒါဟု နယသမုဋ္ဌာနေ ဝါ ပစ္စာမသိတွာ ဝိဘတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ကိန္တိ ပုစ္ဆတိ။ **ဟာရသမ္ပာတေ** ပစ္စာမသိတွာ ဝိဘတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဝိဿဇ္ဇနာ။

ဟာရသမ္ပာတေ တဿာ ဂါထာယ နိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အာစရိယေန ဝုတ္တော၊ သော ဟာရသမ္ပာတော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိဘေဒေန သောဠသဝိဓော၊ "တတ္ထ ကတမော ဟာရသမ္ပာတော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗေ သံဝဏ္ဏနာဘာဝေန မယာ ဝိဘဇိယမာနော ဟာရသမ္ပာတဘူတော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော နာမာတိ တထာ ဝိဘဇိတုံ **"တတ္ထ ကတမော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ သောဠသဝိဓေ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိကေ ဟာရသမ္ပာတေ။ **ကတမော** ဟာရသမ္ပာတဘူတော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

"အရက္ခိတေန စိတ္တေန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စ။
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန၊ ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ"တိ—

သုတ္တေ **"အရက္ခိတေန စိတ္တေနာတိ ကိံ ဒေသယတီ"**တိ ပုစ္ဆိတွာ **"ပမာဒံ ဒေသယတီ"**တိအာဒိသံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဂါထာသွေဝ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝိဘတ္တော။ ယောဇနတ္တော ပန **အရက္ခိတေန စိတ္တေန** အရက္ခိတစိတ္တသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော **မာရဿ** မစ္စုနော ဝသံ ဂစ္ဆတိ။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန** ဝိပလ္လာသေန ဝိပလ္လာသသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော မာရဿ ဝသံ ဂစ္ဆတိ။ **ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန** သသင်္ခါရိကစိတ္တေန ကုသိတ-စိတ္တေန တံစိတ္တသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော **မာရဿ** ကိလေသာဒိမာရဿ ဝသံ ဂစ္ဆတီတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၄၂-ဝိဋ္ဌေ။

“အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ’တိ ပဒေန ဒေသိတံ တံ ပမာဒဓမ္မဇာတံ ကာယ ပဒ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“တံ မစ္စုနော ပဒ”**န္တိ ဝုတ္တံ။ “အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ”တိ ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဒေသိတော အတ္ထော အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတော၊ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စာ’တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဒေသိတော အတ္ထော ကထံ ဝိဘတ္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယေန ဝိပလ္လာသေန ယဒါ အနိစ္စေ “နိစ္စ”န္တိ ပဿတိ၊ တဒါ ပဝတ္တော သော ဝိပလ္လာသော “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတံ နာမာ”တိ ဝုစ္စတိ။ “သော ပန ဝိပလ္လာသော ကိံလက္ခဏော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ **“ဝိပရီတဂ္ဂါဟလက္ခဏော ဝိပလ္လာသော”**တိ ဝုတ္တံ။

ဝိပရီတဂ္ဂါဟလက္ခဏောတိ အသုဘာဒီနံယေဝ သုဘာဒိဝိပရီတဂ္ဂါဟလက္ခဏော ဝိပလ္လာသော “ဝိပလ္လာသယတီ”တိ ကာရိတတ္ထသမ္ဘဝတော။ ကိံ ဝိပလ္လာသော ဝိပရီတဂ္ဂါဟလက္ခဏော? သော ဝိပလ္လာသော သညံ ဝိပလ္လာသယတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဝိပလ္လာသယတိ၊ ဒိဋ္ဌိံ ဝိပလ္လာသယတိ။ ဣတိ တယော ဓမ္မေ ဝိပလ္လာသယတီတိ ဝိပလ္လာသေတဗ္ဗာန တိဝိဓတ္တာ ဝိပလ္လာသာပိ တိဝိဓာ ဟောန္တိ။ တေသု သညာဝိပလ္လာသော မုဒုကော ဒုဗ္ဗလော သုဘာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌိတာကာရဂ္ဂဟဏမတ္တတ္တာ၊ စိတ္တဝိပလ္လာသော သညာဝိပလ္လာသတော ဗလဝါ သုဘာဒိဝသေန ဥပဋ္ဌဟန္တာနံ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ သုဘာဒိဝသေန သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဂဟဏတော။ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော သညာဝိပလ္လာသစိတ္တဝိပလ္လာသေဟိ ဗလဝတရော၊ ယံ ယံ အာရမ္မဏံ သုဘာဒိအာကာရေန ဥပဋ္ဌာတိ။ တံ တံ အာရမ္မဏံ သဿတာဒိဝသေန အဘိနိဝိသိတွာ ဂဟဏတော။ တသ္မာ သညာဝိပလ္လာသော ပဌမံ ဝုတ္တော၊ တဒနန္တရံ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ တဒနန္တရံ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော ဝုတ္တော။ ဝိတ္ထာရတော ပန ဧကေကဿ သုဘာသုခအတ္တနိစ္စဂ္ဂဟဏဝသေန စတုဗ္ဗိဓတ္တာ ဒွါဒသဝိဓာ ဟောန္တိ။

ဝိပလ္လာသာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမေ ဝိပလ္လာသပဝတ္တိဋ္ဌာနဝိသယာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမာနိ အတ္တဘာဝဝတ္ထူနိ ဝိပလ္လာသပဝတ္တိဋ္ဌာနဝိသယာနီတိ ဒဿေတုံ **“သော ကုဟိံ ဝိပလ္လာသယတိ? စတူသု အတ္တဘာဝဝတ္ထူသူ”**တိ ဝုတ္တံ။ **စတူသု** ရူပကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မသင်္ခါတေသု အတ္တဘာဝဝတ္ထူသု သော သဗ္ဗော ဝိပလ္လာသော သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိယော ဝိပလ္လာသယတိ။ “ကထံ သမနုပဿန္တော ဝိပလ္လာသယတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော ပုဂ္ဂလော ရူပံ ဝါ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ ဝါ အတ္တတော

သမနုပဿတိ၊ အတ္တနိ ရူပံ ဝါ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ ဝါ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဧဝံ တဿ သမနုပဿန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိပလ္လာသော ရူပကာယေ သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိယော ဝိပလ္လာသယတိ။ ဧသေဝ နယော ဝေဒနာဒီသုပိ။

“တေသု ရူပကာယာဒီသု ကတမံ ကတမဿ ဝိပလ္လာသဿ ဝတ္ထု”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဧဝံ ပဝတ္တမာနဿ ဝိပလ္လာသဿ ဣဒံ ဣမဿ ဝတ္ထူတိ ဝိဘဇိတုံ “**တတ္ထ ရူပ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ရူပါဒီသု စတူသု **ပဌမံ ဝိပလ္လာသဝတ္ထု ရူပံ “အသုဘေ သုဘ”**န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တမာနဿ ဝိပလ္လာသဿ ဝတ္ထု ဟောတီတိ ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဧဝံ “အသုဘေ သုဘ”န္တိအာဒိပ္ပကာရေန ဝိပလ္လာသာ စတုဗ္ဗိဓာ ဘဝန္တိ။

ဣဒံ ဣမဿ ဝတ္ထူတိ အာစရိယေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ဧတေသံ ဝိပလ္လာသာနံ ကတမေ မူလကာရဏဓမ္မာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ဒွေ ဓမ္မာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စိတ္တဿ သံကိလေသာ တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဝိပလ္လာသာနံ မူလကာရဏဘူတာ ဘဝန္တိ။

“ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ ဧကတော ဝိပလ္လာသာနံ မူလကာရဏာ ကိံ ဟောန္တိ, ဥဒါဟု ဝိသုံ ဝိသု”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝိဘဇိတုံ **“တဏှာနိဝုတ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာရဟိတာ တဏှာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “တဏှာအဝိဇ္ဇာနိဝုတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န, တဏှာယ သာတိသယပဓာနတ္တာ။ သာတိသယာယ ဟိ တဏှာယ အသုဘေပိ “သုဘ”န္တိ, ဒုက္ခေပိ “သုခ”န္တိ သမနုပဿန္တိ။ “တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “အဝိဇ္ဇာနိဝုတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ “ဒိဋ္ဌိနိဝုတ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ? အဝိဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိ ဘဝတီတိ ဒိဋ္ဌိသီသေန အဝိဇ္ဇံ ဂဟေတွာ **“ဒိဋ္ဌိနိဝုတ”**န္တိ ဝုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝုတန္တိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ “အဝိဇ္ဇာနိဝုတ”န္တိ ဝုတ္တေ **ပန** ဒိဋ္ဌိရဟိတာ အဝိဇ္ဇာပိ ဂဟိတာ သိယာ၊ ဒိဋ္ဌိသဟိတာယ ဟိ အဝိဇ္ဇာယ အနိစ္စေပိ **“နိစ္စ”**န္တိ, အနတ္တနိယေပိ **“အတ္တာ”**တိ သမနုပဿန္တိ။

“ကထံ တဏှာမူလကော ဝိပလ္လာသော ပဝတ္တော၊ ကထံ ဒိဋ္ဌိသဟိတာဝိဇ္ဇာမူလကော ဝိပလ္လာသော ပဝတ္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ယော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု တဏှာမူလကဒိဋ္ဌိသဟိတာဝိဇ္ဇာမူလကေသု။ **ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော**တိ ဒိဋ္ဌိသဟိတာဝိဇ္ဇာမူလကဝိပလ္လာသော။ **အတီတံ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီ**တိ အဒဗ္ဗဘူတေပိ ဒဗ္ဗဘူတော ဝိယ ဝုတ္တော။ **တဏှာဝိပလ္လာသော**တိ ဒိဋ္ဌိသဟိတတဏှာမူလကော ဝိပလ္လာသော

အနာဂတံ ရူပံ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒန၀သေန **အဘိနန္ဒတီ**တိ။ ဇ၀ံ အတီတသမ-နုပဿနအနာဂတာဘိနန္ဒနဘေဒေန ပ၀တ္တိဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ "စိတ္တဿ သံကိလေသော တဏှာအဝိဇ္ဇာယော၀ ဒွေ့ ဓမ္မာ န ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ဒသ ကိလေသာပိ၊ ကသ္မာ ဒွေယေ၀ ဝုတ္တာ"တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"ဒွေ ဓမ္မာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စ ဣမေ ဒွေယေ၀ ဓမ္မာ ပရမသာ၀ဇ္ဇာဿ ဝိပလ္လာသဿ မူလကာရဏတ္တာ **တာဟိ** တဏှာအဝိဇ္ဇာဟိ ဝိသုဇ္ဈန္တံ စိတ္တံ သဗ္ဗေဟိ ကိလေသေဟိ **ဝိသုဇ္ဈတိ၊** တသ္မာ စ ဝိသေသတော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ ဟောန္တီတိ ဒွေ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ န ဟိ တာသု တဏှာ-အဝိဇ္ဇာသု အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဟီနာသု ကောစိ သံကိလေသော အပ္ပဟီနော နာမ နတ္ထီတိ။

"ဝုတ္တပ္ပကာရာ တဏှာအဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဝိပလ္လာသာနံယေ၀ မူလ-ကာရဏံ ဟောန္တိ ကိံ, ဥဒါဟု သကလဿ ၀ဋ္ဋဿာပိ မူလကာရဏံ ဟောန္တိ ကိ"န္တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ တဏှာအဝိဇ္ဇာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ မူလကာရဏံ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဇ၀ံ သကလဿ ၀ဋ္ဋဿာပိ မူလကာရဏံ ဟောန္တီတိ ဒဿေတုံ **"တေသ"**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ စိတ္တံ အရက္ခိတံ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတဉ္စ ဟောတိ၊ **တေသံ** ပုဂ္ဂလာနံ။ ယေသံ အဝိဇ္ဇာနီ၀ရဏာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ ပုဗ္ဗကောဋိ န ပညာယတိ၊ တေဟိ အဝိဇ္ဇာနီ၀ရဏေဟိ တဏှာသံယောဇနေဟိ သံသာရေ **သန္ဓာ၀န္တာနံ သံသရန္တာနံ** ပုဂ္ဂလာနံ **သကိံ နိရယံ** မာရ၀သဂမနေန သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတိ၊ **သကိံ တိရစ္ဆာန-ယောနိံ** သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတိ၊ **သကိံ ပေတ္တိဝိသယံ** သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတိ၊ **သကိံ အသုရကာယံ** သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတိ၊ **သကိံ ဒေဝေ** သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတိ၊ **သကိံ မနုဿေ** သန္ဓာ၀နံ သံသရဏံ ဟောတီတိ အတ္ထော။

"မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စာ"တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဒေသိတော အတ္ထော အာစရိ-ယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ "ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေနာ"တိ သုတ္တပ္ပ-ဒေသေန ဒေသိတော အတ္ထော ကထံ ဝိဘတ္တော"တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"ထိနမိဒ္ဓါဘိ-ဘူတေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **စိတ္တဿ** ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ယာ **အကလ္လတာ** အကမ္မနိယတာ အတ္ထိ၊ ဣဒံ အကလ္လတ္တံ အကမ္မနိယတ္တံ **ထိနံ** နာမ။ ယံ **ကာယဿ လီနတ္တံ** ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယလီနတ္တံ အတ္ထိ၊ ဣဒံ ကာယဿ လီနတ္တံ **မိဒ္ဓံ** နာမာတိ ထိနမိဒ္ဓသရူပမေ၀ ဝုတ္တံ။ တေဟိ ထိနမိဒ္ဓေဟိ စိတ္တဿ အဘိဘူတ-ဘာ၀ါဒိကော ပန သုဝိညေယျတ္တာ န ဝုတ္တော၊ အဝုတ္တောပိ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ

စိတ္တံ ထိနမိဒ္ဓေဟိ အဘိဘူတံ၊ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ တေန စိတ္တေန စိတ္တသီသေန သံယောဇနေန သံသာရေ မာရဝသဂမနေန သန္တာဝနံ သံသရဏံ ပရိယော-သာနသဘာဝေါ ဝိတ္ထာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။

‘‘ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ’တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဒေသိတော အတ္ထော ကထံ ဝိဘတ္တော’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **‘‘ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ’’**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကိလေသ-မာရဿာ**တိ ကိလေသော ဒါနာဒိပုညေ မာရေတိ နိဝါရေတီတိ အတ္ထေန **မာရော**တိ ကိလေသမာရော။ ဣမိနာ ကိလေသမာရံ နိဿာယ ပဝတ္တတ္တာ အဘိသင်္ခါရမာရခန္ဓမာရမစ္စုမာရာ စ ဂဟိတာ၊ **စ**-သဒ္ဒေန ဝါ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **သတ္တမာရဿာ**တိ ဒေဝပုတ္တမာရဿ။ အထ ဝါ ‘‘ဒေဝပုတ္တ-မာရဿာ’’တိ အဝတွာ ‘‘သတ္တမာရဿာ’’တိ ဝုတ္တတ္တာ ယော ယော ရာဇစောရာဒိကော ဒါနာဒီနိ ဝါ ဣဿရိယဘောဂါဒီနိ ဝါ မာရေတိ၊ သော သော ရာဇစောရာဒိကောပိ ဂဟိတော၊ တသ္မာ ယဿ ကဿစိ သတ္တ-မာရဿာတိ အတ္ထော။ **ဝသ**န္တိ ဣစ္ဆံ လောဘံ အဓိပ္ပါယံ ရုစိံ အာကင်္ခံ **အာဏံ** အာဏတ္တိံ။ **ဂစ္ဆတီ**တိ ဥပဂစ္ဆတိ ဥပေတိ အနုဝတ္တတိ အနုဂစ္ဆတိ နာတိက္ကမ-တီတိ အတ္ထော။ ‘‘ကသ္မာ ဝသံ ဂစ္ဆတီ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **‘‘သော ဟီ’’**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော သတ္တော အရက္ခိတစိတ္တေန စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတစိတ္တေန စ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတစိတ္တေန စ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ **သော** သတ္တော အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာဒီဟိ **နိဝုတော** ဟုတွာ သံသာရာဘိမုခေါ **ဟိ** ယသ္မာ ဟောတိ၊ န ဝိသင်္ခါရာဘိမုခေါ၊ တသ္မာ မာရဿ ဝသံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။

‘‘အရက္ခိတေနာ’တိအာဒိကဿ ယဿ သုတ္တဿ အတ္ထော ဝိဘတ္တော၊ တေန ‘အရက္ခိတေနာ’တိအာဒိကေန သုတ္တေန ကတ္တကာနိ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ’’တိ-ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **‘‘ဣမာနိ ဘဂဝတာ’’**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ‘‘အရက္ခိတေနာ’’တိအာဒိ-သုတ္တေန ဘဂဝတာ ဣမာနိ ဒွေ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ ဒုက္ခံ, သမုဒယော စာတိ။ ကထံ ဒေသိတာနိ? အဘိဓမ္မနိဿိတာယ ကထာယ စေဝ သုတ္တန္တနိဿိတာယ ကထာယ စ ဒေသိတာနိ။ တာသု ကထာသု အဘိဓမ္မနိဿိတာယ ကထာယ ဒေသိတေ သတိ ‘‘အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ’’တိ ဣမိနာ ပဒေန အရက္ခိတံ ရတ္တမ္ပိ စိတ္တံ, အရက္ခိတံ ဒုဋ္ဌမ္ပိ စိတ္တံ, အရက္ခိတံ မူဠ္ဟမ္ပိ စိတ္တံ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ ဉာပိတံ။ တတ္ထ ရတ္တစိတ္တံ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန အဋ္ဌဝိဓံ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တ-စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ဒုဝိဓံ၊ မူဠ္ဟစိတ္တံ မောမူဟစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ဒုဝိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမေသဉ္ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန ယာ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ အဂုတ္တိ အနာရက္ခာ ဥပ္ပန္နာ၊ တာယ အဂုတ္တိယာ အနာရက္ခာယ စိတ္တံ အရက္ခိတံ ဟောတိ ဖလူပစာရေနာတိ။

"မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေနာ"တိ ဣမိနာ ပဒေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသံသဋ္ဌံ စိတ္တံ ဒေသိတံ၊ တံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန စတုဗ္ဗိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဉှိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သံသဋ္ဌဘာဝေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသာနုဂတတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတံ နာမာတိ။ "ထိန-မိဒ္ဓါဘိဘူတေနာ"တိ ဣမိနာ ပဒေန ထိနမိဒ္ဓေန သံသဋ္ဌံ စိတ္တံ ဒေသိတံ၊ တံ သသင်္ခါရိကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ပဉ္စဝိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဉှိ ထိနမိဒ္ဓေန သံသဋ္ဌ-ဘာဝေန ထိနမိဒ္ဓဝသာနုဂတတ္တာ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတံ နာမာတိ ဧဝံ ယေ ဒွါဒသာကုသလာ **စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍေ** "ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ? ယသ္မိံ သမယေ အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ"တိအာဒိနာ[၁] ဝိတ္ထာရိတာ ဝဏ္ဏိတာ၊ တေ ဒွါဒသာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ တီဟိ ပဒေဟိ ဘဇိတွာ ဒေသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "မာရဿာ"တိ ပဒေန ပဉ္စ မာရာ ဂဟိတာ။ တေသု ကိလေသ-မာရော "စတ္တာရော အာသဝါ၊ စတ္တာရော ဩဃာ၊ စတ္တာရော ယောဂါ၊ စတ္တာရော ဂန္ထာ၊ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ၊ အဋ္ဌ နီဝရဏာ၊ ဒသ ကိလေသာ"တိ[၂] ဒေသိတော။ အဘိသင်္ခါရမာရော ပန "ကုသလာ စေတနာ? အကုသလာ စေတနာ? ကုသလံ ကမ္မံ အကုသလံ ကမ္မံ"န္တိအာဒိနာ ဒေသိတော။ ခန္ဓမာရော ပန "အတ္တဘာဝေါ ပဉ္စက္ခန္ဓာ"တိအာဒိနာ ဒေသိတော။ မစ္စုမာရော ပန "စုတိ စဝနတာ"တိအာဒိနာ[၄] ဒေသိတော။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အဘိဓမ္မနိဿိ-တာယ ကထာယ ဒေသိတော [illegible]တ္တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သုတ္တန္တနိဿိတာယ ပန ကထာယ ဒေသိတေ သတိ "စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒောမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဝာဿဝေယျုံ၊ တဿ သံဝရာယ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ န ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ပ။ သောတိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဃာနိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဇိဝှိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ၊ ကာယိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ၊ မနိန္ဒြိယေ န သံဝရံ အာပဇ္ဇတီ"တိ[၅] ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ယံ ဆဒွါရိကစိတ္တံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဆဒွါရိကစိတ္တံ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိ ဣမိနာ ပဒေန ဒေသိတံ။ ယာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော ပုဗ္ဗန္တကပ္ပနဝသေန ဝါ အပရန္တကပ္ပန-ဝသေန ဝါ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပနဝသေန ဝါ မိစ္ဆာ အဘိနိဝိသန္တဿ အယော-နိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ "သဿတော လောကော"တိ ဝါ "အသဿတော လောကော"တိ ဝါ "န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝါ ဥပ္ပန္နာ၊

၁-အဘိ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၂၁-၂၄၃-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၁-၂၈၂-ပိဋ္ဌေ။

တာဟိ ဒိဋ္ဌီဟိ ဝါ, ယာ စ ဒိဋ္ဌိယော "ဣမာ စတ္တာရော သဿတဝါဒါ။ပ။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ"တိ **ဗြဟ္မဇာလသုတ္တာ**ဒီသု[1] ဝုတ္တာ၊ တာဟိ ဒိဋ္ဌီဟိ ဝါ သမ္ပယုတ္တံ ယံ စိတ္တံ "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန စာ"တိ ဣမိနာ ပဒေန ဒေသိတံ။

"ထိနံ နာမ စိတ္တဿ အကမ္မညတာ၊ မိဒ္ဓံ နာမ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယဿ အကမ္မညတာ"တိ ဝါ "ထိနံ အနုဿာဟသံသီဒနံ၊ မိဒ္ဓံ ဥဿာဟသတ္တိဝိဃာတော"တိ ဝါ ယာနိ ထိနမိဒ္ဓါနိ ဝုတ္တာနိ၊ တေဟိ ထိနမိဒ္ဓေဟိ ယံ စိတ္တံ အဘိဘူတံ အဇ္ဈောတ္ထဋံ၊ တံ စိတ္တံ "ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေနာ"တိ ဣမိနာ ပဒေန ဒေသိတံ။

"ဝသော နာမ ဣဿာ လောဘော အဓိပ္ပါယော ရုစိ အာကင်္ခါ အာဏာ အာဏတ္တီ"တိ ယော ဝသော ဝုတ္တော၊ သော ဝသော "ဝသ"န္တိ ဣမိနာ ပဒေန ဒေသိတော။ "ပဉ္စ မာရာ ခန္ဓမာရော အဘိသင်္ခါရမာရော မစ္စုမာရော ဒေဝပုတ္တမာရော ကိလေသမာရော"တိ ယော မာရော ဝုတ္တော၊ သော မာရော "မာရဿာ"တိ ဣမိနာ ဒေသိတော။ "ဂစ္ဆတိ ဥပဂစ္ဆတိ ဥပေတိ အနုဝတ္တတိ အနုဂစ္ဆတိ နာတိက္ကမတီ"တိ ယော ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော၊ သော ပုဂ္ဂလော "ဂစ္ဆတီ"တိ ဣမိနာ ဒေသိတောတိ။ ဧဝံ ဒေသိတေသု ဓမ္မေသု အကုသလာ သမုဒယသစ္စံ၊ "ဝသံ မာရဿ ဂစ္ဆတီ"တိ ဣမိနာ ပဒေန ယေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ ပညတ္တော ပုဂ္ဂလော ဝုတ္တော၊ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဒွေ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ။ "ကိမတ္ထာယ ဒွေ သစ္စာနိ ဒေသိတာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တေသံ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေသံ** ဒွိန္နံ သစ္စာနံ **ပရိညာယ စ ပဟာနာယ စ** "အရဟတ္တေနာ"တိအာဒိမှိ **ဘဂဝါ ဒေသေတိ၊** တာနိ ဒွေ သစ္စာနိ "အရဟတ္တေနာ"တိအာဒိကေန ဉာပေတီတိ အတ္ထော။

"တေသု ဒွီသု သစ္စေသု ကဿ သစ္စဿ ပရိညာယ, ကဿ သစ္စဿ ပဟာနာယ ဒေသေတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဒုက္ခဿ ပရိညာယ, သမုဒယဿ ပဟာနာယာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ပရိညာပဟာနေဟိ ကတမာနိ သစ္စာနိ ဒေသိတာနီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယေန စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယေန** အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပရိဇာနာတိ၊ **ယေန** အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပဇဟတိ စ၊ **အယံ** အရဟတ္တမဂ္ဂေါ မဂ္ဂသစ္စံ နာမ။ **ယံ** နိဗ္ဗာနဓမ္မံ အာရဗ္ဘ တဏှာယ, အဝိဇ္ဇာယ စ ပဟာနံ ဇာတံ၊ **အယံ** နိဗ္ဗာနဓမ္မော **နိရောဓော** နိရောဓသစ္စံ နာမာတိ။ ဧဝံ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဘဂဝတာ ဒေသိတာနိ။

၁-ဒီ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

"**စတုန္နံ သစ္စာနံ ဒေသိတဘာဝေါ ကေန ဝိညာတဗ္ဗော**"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေသု စတူသု သစ္စေသု သမုဒယသစ္စေန အဿာဒေါ ဂဟိတော၊ ဒုက္ခသစ္စေန အာဒီနဝေါ ဂဟိတော၊ မဂ္ဂသစ္စ-နိရောဓသစ္စေဟိ နိဿရဏံ ဂဟိတံ၊ သမုဒယပ္ပဟာနဝသေန သဗ္ဗဂတိ-ပဇဟနံ ဇာတံ၊ သဗ္ဗဂတိပဇဟနံ ဖလန္တိ ဂဟိတံ။ ယေန ရက္ခိတစိတ္တတာ-ဒိကေန သဗ္ဗဂတိပဇဟနံ ဇာတံ၊ သော ရက္ခိတစိတ္တတာဒိကော ဥပါယောတိ ဂဟိတော၊ အရက္ခိတစိတ္တတာဒိကဿ ပဋိသေဓနမုခေန ရက္ခိတစိတ္တတာဒိ-ကဿ နိယောဇနံ ဘဂဝတော အာဏတ္တီတိ ဂဟိတန္တိ ဒေသနာဟာရေန နာနာသုတ္တေသု ဒဿိတာ အဿာဒါဒယော "အရက္ခိတေနာ"တိအာဒိကေ ကေသ္မိံစိ ယေဝ သုတ္တေ နိဒ္ဓာရိတွာ ဒဿိတာ။

"အဿာဒါဒီနံ နိဒ္ဓာရိတွာ ဒဿိတဘာဝေါ ကေန ဝိညာတဗ္ဗော သဒ္ဒဟိ-တဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေန-ာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နာနာသုတ္တေသု အဿာဒါဒယော နိဒ္ဓာရိတွာ ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရဝိဘင်္ဂေါ နာမ။ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ကေသ္မိံစိ ယေဝ သုတ္တေ အဿာဒါဒယော နိဒ္ဓာရိတွာ ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော နာမာတိ ဝိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"တေ့ကော စ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ကေကေသ္မိံစိ ယေဝ သုတ္တေ အဿာဒါဒယော ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဒေသနာဟာရ-သမ္ပာတေန နိဒ္ဓာရိတွာ ယထာရဟံ ဒဿိတာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေ-သဘူတော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟိတော။

ဣတိ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန။ ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၂-ဝိစယဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၅၃။ ယေန ဒေသနာဟာရသမ္ပာတေန အဿာဒါဒယော အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ သော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော ဝိစယဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ဝိစယော ဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒီသု သောဠသသု ဟာရသမ္ပာတေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိစယဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု အယံ ဓမ္မော ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဝိစယိတဗ္ဗော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ဝိစယဟာရသမ္ပာတော နာမာတိ နိယမေတွာ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ တဏှာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> "ဧဝံ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိစယဟာရသမ္ပာတံ ဒဿေန္တော ယသ္မာ ဒေသနာဟာရပဒတ္ထဝိစယော ဝိစယဟာရော၊ တသ္မာ ဒေသနာဟာရေ ဝိပလ္လာသဟေတုဘာဝေန နိဒ္ဒိ- ရိတာယ တဏှာယ ကုသလာဒိဝိဘာဂပဝိစယမုခေန ဝိစယဟာရ- သမ္ပာတံ ဒဿေတုံ 'တတ္ထ တဏှာ ဒုဝိဓာ'တိအာဒိ အာရဒ္ဓ"န္တိ[၁]—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တဏှာ**တိ တသ္မိံ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိအာဒိသုတ္တေ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတေန သံဝဏ္ဏိတေ အကုသလဓမ္မေ "တဏှာ"တိ နိဒ္ဒိရိတာ သဗ္ဗတဏှာ။ **ကုသလာ**ပီတိ စတုဘူမကေ ကုသလေ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တာ တဏှာပိ။ **အကုသလာ**ပီတိ အကုသလဓမ္မေ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တာ တဏှာပီတိ ဒုဝိဓာ ဟောတီတိ ဝိစယိတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ **ဋီကာယံ** "ကုသလဓမ္မာရမ္မဏာတိ ကုသလဓမ္မေ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န တေသံ အာရမ္မဏ- ပစ္စယတံ, ဣဓ 'ကုသလာ ဓမ္မာ'တိ လောကုတ္တရဓမ္မာနမ္ပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ"တိ[၂]။

"ကုသလာ တဏှာ ကိံ ဂါမိနီ၊ အကုသလာ တဏှာ ကိံ ဂါမိနီ"တိ ပုစ္ဆိ- တဗ္ဗတ္တာ "**အကုသလာ သံသာရဂါမိနီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ "ကတမော ကုသလာကုသလတဏှာနံ ဝိသေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**အကုသလာ သံသာ- ရဂါမိနီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တဏှာ နာမ သံသာရဂါမိနီ ဟောတု၊ ကထံ အပ- စယဂါမိနီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ပဟာနတဏှာ**"တိ ဝုတ္တံ၊ ပဟာနဿ ဟေတုဘူတာ တဏှာ **ပဟာနတဏှာ**တိ အတ္ထော၊ ပဟာတဗ္ဗတဏှံ အာဂမ္မ ယံ ပဟာနံ ပဝတ္တေ- တဗ္ဗံ၊ တေန ပဝတ္တေတဗ္ဗေန ပဟာနေန အပစယံ **ဂစ္ဆတီ**တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၄၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-နေတ္တိ-ဋီ ၈၉-ဝိဋ္ဌေ။

“ကိံ ပန တဏှာယေဝ ကုသလာကုသလာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ, ဥဒါဟု အညောပိ ကုသလာကုသလာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ ဝတ္တုမာရဘိတွာ “**မာနေနာပိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ကတမော မာနော ကုသလော၊ ကတမော မာနော အကုသလော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယံ မာနံ နိဿာယ မာနံ ပဇဟတိ၊ အယံ မာနော ကုသလော။ ယော ပန မာနော ဒုက္ခံ နိဗ္ဗတ္တယတိ၊ အယံ မာနော အကုသလော**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယံ မာနံ** ။ပ။ **ကုသလော**တိ ယံ မာနံ နိဿာယ ဥပနိဿာယ ပဟာနံ ပဝတ္တိတံ၊ တေန ပဟာနေန သန္တာနေ ဥပ္ပန္နာနာရဟံ မာနံ ပဇဟတိ၊ အယံ ဥပနိဿယပစ္စယဘူတော မာနော ဖလူပစာရေန ကုသလော။ **ယော ပန** ။ပ။ **အကုသလော**တိ ယော ပန မာနော ပရဟိံသနာဒိဝသေန ပဝတ္တမာနော ဟုတွာ ဒိဋ္ဌေဝ စ ပရတ္ထ စ ဒုက္ခံ နိဗ္ဗတ္တယတိ၊ အယံ မာနော အကုသလောတိ ဝိစယိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“သံသာရပစယဂါမိနီသု တာသု တဏှာသု ကတမာ အပစယဂါမိနီ တဏှာ ကုသလာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ကုသလာ”တိ ဝုတ္တာယ တဏှာယ သရူပံ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ယံ နေက္ခမ္မသိတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု သံသာရပစယဂါမိနီသု တဏှာဘူတာသု ကုသလာကုသလာသု။ ဧယံ တဏှာ ကုသလာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “**အရိယာ** ပုဂ္ဂလာ **သန္တံ အာယတနံ ယံ** အရိယဖလဓမ္မံ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ၊ **တံ အာယတနံ** အရိယဖလဓမ္မံ အဟံ ကုဒါဿု သစ္ဆိကတွာ ဝိဟရိဿ”န္တိ ပတ္ထယန္တဿ **တဿ** ကုလပုတ္တဿ တသ္မိံ အရိယဖလေ **ပိဟာ** ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဟာပစ္စယာ ယံ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ဒေါမနဿံ “**နေက္ခမ္မသိတ**”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ အရိယဖလေ ပိဟာသင်္ခါတာ တဏှာ ကုသလာ အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇအရိယဖလဓမ္မံ ဥဒ္ဒိဿ ပဝတ္တတ္တာတိ ဝိစယိတဗ္ဗံ။

“ကထံ ပဝတ္တာ”တိ ဝတ္တုမာရဘိတွာ “**ရာဂဝိရာဂါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ **ရာဂဝိရာဂါ စေတောဝိမုတ္တိ** ပတ္တဗ္ဗာ။ **တဒါရမ္မဏာ** တံ စေတောဝိမုတ္တိံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ တဏှာ **ကုသလာ** အနဝဇ္ဇာ၊ ယာ **အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ပညာဝိမုတ္တိ** ပတ္တဗ္ဗာ၊ တဒါရမ္မဏာ တံ ပညာဝိမုတ္တိံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ တဏှာ ကုသလာ အနဝဇ္ဇာတိ ဝိစယိတဗ္ဗာ။ တာယ ပညာဝိမုတ္တိယာ ဝသေန ဘဂဝတာ—

“တဿာ ရက္ခိတစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော။
သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော၊ ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယံ။
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ”တိ၁—

၁-ခု ၁-၁၂၁၊ ခု ၁၀-၄၁၊၈၅၊၉၀-ပိဋကသူ။

ဂါထာယံ "သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ"တိ ပဒံ ဝုတ္တံ၊ "တဿာ ပညာဝိမုတ္တိယာ ယော ပဝိစယော ကာတဗ္ဗော၊ ကတမော သော ပဝိစယော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တဿာ ကော ပဝိစယော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တဿာ** ပညာဝိမုတ္တိယာ ကော ပဝိစယောတိ စေ ပုစ္ဆေယျ? "အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓီ"တိ ပဝိစယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "သော ပဝိစယော ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**သော ကတ္ထာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သော** ပညာဝိမုတ္တိယာ ပဝိစယော **ကတ္ထ** ကသ္မိံ ဓမ္မေ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ပုစ္ဆတိ။ စတုတ္ထေ ဈာနေ **ပါရမိတာယ** ဥက္ကံသဂတာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနဘာဝနာယ သော ပဝိစယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

"စတုတ္ထေ ဈာနေ ပါရမိတာယာ"တိ ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ "**စတုတ္ထေ ဟိ ဈာနေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယော သော စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂလော စတုတ္ထေ ဈာနေ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ အနင်္ဂဏံ ဝိဂတူပက္ကိလေသံ မုဒု ကမ္မနိယံ ဌိတံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ, ဣတိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ စိတ္တံ ဘာဝယတိ၊ **သော** စတုတ္ထဇ္ဈာန-လာဘီ ပုဂ္ဂလော **တတ္ထ** စတုတ္ထေ ဈာနေ အဋ္ဌဝိဓံ ဝိဇ္ဇာစရဏံ အဓိဂစ္ဆတိ။ ကတမံ အဋ္ဌဝိဓံ? ဆ အဘိညာ, ဒွေ စ ဝိသေသေ ဝါ အဓိဂစ္ဆတီတိ ယောဇနာ။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒယော ပဉ္စ, လောကိယာဘိညာ စေဝ အရဟတ္တမဂ္ဂပညာ စာတိ **ဆ အဘိညာ**။ မနောမယိဒ္ဓိ စေဝ ဝိပဿနာဉာဏဉ္စာတိ **ဒွေ စ ဝိသေသာ** ဟောန္တိ။

"တံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ကုတော ပရိသုဒ္ဓံ ။ပ။ ကုတော အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တံ စိတ္တံ ယတော ပရိသုဒ္ဓ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ စိတ္တံ **ယတော** ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝတော **ပရိသုဒ္ဓံ၊ တတော** ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ-ဘာဝတော **ပရိယောဒါတံ** ဟောတိ။ သုခါဒီနံ ပစ္စယဃာတေန **ယတော** ဝီတရာဂါဒိအနင်္ဂဏဘာဝတော **အနင်္ဂဏံ၊ တတော** ဝီတရာဂါဒိအနင်္ဂဏ-ဘာဝတော **ဝိဂတူပက္ကိလေသံ။ ယတော** သုဘာဝိတဘာဝတော **မုဒု၊ တတော** သုဘာဝိတဘာဝတော **ကမ္မနိယံ။ ယတော** ပရိသုဒ္ဓါဒိသု ဌိတဘာဝတော **ဌိတံ၊ တတော** ပရိသုဒ္ဓါဒိသု ဌိတဘာဝတော **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ** ဟောတီတိပိ ယောဇနာ ယုတ္တာ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ယုဂဠတော အာဂတတ္တာ။ သဒ္ဓါဝီရိယ-သတိသမာဓိပညာဩဘာသေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတဘာဝတော **အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ**။ သဒ္ဓါယ ဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပဋိပက္ခေ အဿဒ္ဓိယေ န ဣဉ္ဇတိ န စလတိ၊ ဝီရိယေန

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၄၇-ပိဋ္ဌေ။

ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပဋိပက္ခေ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္ဇတိ၊ သတိယာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပဋိပက္ခေ ပမာဒေ န ဣဉ္ဇတိ၊ သမာဓိနာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပဋိပက္ခေ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္ဇတိ၊ ပညာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပဋိပက္ခာယ အဝိဇ္ဇာယ န ဣဉ္ဇတိ၊ ဩဘာသဂတံ စိတ္တံ ကိလေသန္ဓကာရေ န ဣဉ္ဇတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတတ္တာ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဆန္နံ အဘိညာဉာဏာနံ မနောမယိဒ္ဓိဝိပဿနာဉာဏာနဉ္စ အဓိဂမူပါယော ဟောတိ၊ တသ္မာ သော ပညာဝိမုတ္တိပရိစယော စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗောယေဝါတိ သင်္ခေပတ္ထော။ ဝိတ္ထာရတော ပန **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] "တတ္ထ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေနာ"တိအာဒိနာ ဝါ "အပရော နယော"တိအာဒိနာ ဝါ ဝုတ္တောယေဝါတိ အမှေဟိ န ဝုတ္တော။

"ယေသံ ရာဂါဒိအင်္ဂဏာနံ အဘာဝေန အနင်္ဂဏံ၊ ယေသံ အဘိဇ္ဈာဒိဥပက္ကိလေသာနံ အဘာဝေန ဝိဂတူပက္ကိလေသံ၊ ယာယ စိတ္တဿ ဌိတိယာ အဘာဝေန ဌိတံ၊ ဣဉ္ဇနာယ အဘာဝေန အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ၊ တေ ရာဂါဒိအင်္ဂဏာဒယော ကတမာယ ပက္ခာ"တိ ပုစ္ဆာဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ အင်္ဂဏာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ရာဂါဒိအင်္ဂဏာဒီသု **အင်္ဂဏာ** စ ရာဂါဒိအင်္ဂဏာ စ **ဥပက္ကိလေသာ** အဘိဇ္ဈာဒိဥပက္ကိလေသာ စ သန္တိ၊ **တဒုဘယံ** ရာဂါဒိအင်္ဂဏအဘိဇ္ဈာဒိဥပက္ကိလေသဒွယံ **တဏှာပက္ခံ** ရာဂါဒိအင်္ဂဏာနံ တဏှာသဘာဝတ္တာ, အဘိဇ္ဈာဒိဥပက္ကိလေသာနဉ္စ တဏှာယ အနုလောမတ္တာ။ ယာ **ဣဉ္ဇနာ** ဖန္ဒနာ ယာ စ စိတ္တဿ **အဋ္ဌိတိ** အနဝဋ္ဌာနံ အတ္ထိ၊ **အယံ** ဣဉ္ဇနာ အဋ္ဌိတိ **ဒိဋ္ဌိပက္ခော** ဣဉ္ဇနာယ စ အဋ္ဌိတိယာ စ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဟေတုဘာဝတောတိ ပဝိစယော ကာတဗ္ဗော။

"ကိံ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတတ္တာယေဝ ဆန္နံ အဘိညာဉာဏာနံ မနောမယိဒ္ဓိဝိပဿနာဉာဏာနဉ္စ အဓိဂမူပါယော ဟောတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိ**"တိ ဝုတ္တံ။ "တဿ စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘိနော ဒုက္ခိန္ဒြိယံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ သုခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဣတိ **စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ** စတုတ္ထဇ္ဈာနေ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တဿ စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘိနော ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ အဝသိဋ္ဌံ ဘဝတိ၊ တသ္မာပိ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ အဋ္ဌန္နံ ဉာဏာနံ အဓိဂမူပါယော ဟောတိ၊ သော စ အဓိဂမူပါယဘာဝေါ စိတ္တဝသီဘာဝဿေဝ ဘဝေယျ၊ ကထံ စတုတ္ထဇ္ဈာနမတ္တလာဘိနော စိတ္တဝသီဘာဝေါ သိယာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ သော စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘီ စတုတ္ထဇ္ဈာနေယေဝ အဋ္ဌတ္တာ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၄၇၊ ၁၄၉-ပိဋ္ဌေသု။

အရူပသမာပတ္တိယောပိ ဧဝံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တေတိ ဘာဝေတိ၊ တဿာ ဝိတ္ထာ-ဝသီဘာဝေါ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ “**သော ဥပရိမံ သမာပတ္တိံ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရိတော ဝုတ္တော၊ တဿာ ယောဇနမတ္တံ ကရိဿာမ။

သော ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘီ ယောဂါဝစရော ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန-သမာပတ္တိတော **ဥပရိမံ** အာကာသာနဉ္စာယတန**သမာပတ္တိံ သန္တတော** သန္တတရတော မနသိ ကရောတိ။ ယထာဝုတ္တံ ဥပရိမံ သမာပတ္တိံ သန္တတော **မနသိ ကရောတော တဿ** စတုတ္ထဇ္ဈာနလာဘိနော ယောဂါဝစရဿ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ **သညာ** သညာပမုခါ သမာပတ္တိ ဩဠာရိကာ ဝိယ ဟုတွာ သဏ္ဌာတိ၊ ပဋိဃသညာ စ **ဥက္ကဏ္ဌာ** အနဘိရတိ ဟုတွာ သဏ္ဌာတိ၊ **သော** ယထာဝုတ္တေန ဝိဓိနာ မနသိ ကရောန္တော ယောဂါဝစရော **သဗ္ဗသော** နိရဝသေသတော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တ-သညာနံ အမနသိကာရာ “အာကာသံ အနန္တ”န္တိ မနသိ ကတွာ ပဝတ္တမာနံ **အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ** သဒ္ဓိံ ကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ **ရူပသညာ** ရူပါဝစရသညာ ပဉ္စဝိဓ**အဘိညာဘိနိဟာရော** ဟောတိ။ **နာနတ္တသညာ** နာနာရမ္မဏေသု **ဝေါကာရော** အကုသလော ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနေ အာဒီနဝဒဿီ ဟုတွာ တာ ရူပသညာနာနတ္တသညာယော အာရမ္မဏော သမတိက္ကမတိ၊ **အဿ** ယောဂါဝစရဿ ပဋိဃသညာ စ အတ္ထင်္ဂမံ ဂစ္ဆတိ။ **ဧဝံ** ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန သမတိက္ကမေန **သမာဟိတဿ**, သန္တဝုတ္တိနာ အရူပါဝစရ-သမာဓိနာ **သမာဟိတဿ** ယောဂါဝစရဿ ဩ**ဘာသော** ရူပါဝစရဇ္ဈာနော-ဘာသော အန္တရဓာယတိ။ **ရူပါနံ** ကသိဏရူပါနံ ဈာနစက္ခုနာ ဒဿနဉ္စ အန္တရဓာယတီတိ ယောဇနာ။

“ယေန သမာဓိနာ သမာဟိတဿ, သမာဟိတဿ ဩဘာသော စ ရူပါနံ ဒဿနဉ္စ အန္တရဓာယတိ၊ သော သမာဓိ ကိတ္တကေဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော၊ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော သမာဓီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သော သမာဓီ**တိ ယေန ရူပါရူပါဝစရသမာဓိနာ သမာဟိတော၊ သော ဒုဝိဓောပိ သမာဓိ အနဘိဇ္ဈာဗျာပါဒဝိရိယာရမ္ဘေဟိ တီဟိ ဥပကာရကင်္ဂေဟိ စ ပဿဒ္ဓိသတီဟိ ဒွီဟိ ပရိက္ခာရင်္ဂေဟိ စ အဝိက္ခိတ္တေန ဧကေန သဘာဝင်္ဂေန စ ဆဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတောတိ **ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော** ပုနပ္ပုနံ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗော

---

[၁] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၅၀-ပိဋ္ဌေ။

သလ္လက္ခေတဗ္ဗော။ “ကထံ ကတ္ထ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အနဘိဇ္ဈာသဟဂတံ မေ မာနသံ သဗ္ဗလောကေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “တေသု ဆသု အင်္ဂေသု ကိတ္တကော သမထော၊ ကိတ္တကာ ဝိပဿနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဧတ္တကော သမထော၊ ဧတ္တကာ ဝိပဿနာတိ ဝိဘဇိတုံ “**တတ္ထ ယဉ္စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၅၄။ “ပညာဝိမုတ္တိ”တိ ဝုတ္တာယ အရဟတ္တဖလာယ သမာဓိဿ သမထဝိပဿနာသင်္ခါတာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ သမာဓိမုခေန အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ၊ “တာယ ပဋိပဒါယ လဘိတဗ္ဗော အရဟတ္တဖလသမာဓိ ကိတ္တကေန ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော သမာဓိ ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယော အရဟတ္တဖလသမာဓိ သမထဝိပဿနာပဋိပဒါယ လဘိတဗ္ဗော၊ သော အရဟတ္တဖလသမာဓိ **ပဉ္စဝိဓေန** ဉာဏဒဿနေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

“ကထံ ပဉ္စဝိဓဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အယံ သမာဓိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အယံ** အရဟတ္တဖလသမာဓိ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ ဖလသမာပတ္တိသုခတ္တာ **ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ** ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ **အဿ** အရဟတော ပစ္စတ္တမေဝ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝတိ။ **အယံ** အရဟတ္တဖလသမာဓိ အာယတိံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗဿ အရဟတ္တဖလသမာဓိဿ ဥပနိဿယပစ္စယတ္တာ **အာယတိံ သုခဝိပါကော** ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ပ။ ဘဝတိ။ **အယံ** အရဟတ္တဖလသမာဓိ ကိလေသအရီဟိ အာရကတ္တာ **အရိယော,** ကာမာမိသဝဋ္ဋာမိသလောကာမိသာနံ အဘာဝတော **နိရာမိသော** စ ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ပ။ ဘဝတိ။ **အယံ** အရဟတ္တဖလသမာဓိ အကာပုရိသေဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကဗုဒ္ဓေဟိ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ **အကာပုရိသသေဝိတော** ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ။ပ။ ဘဝတိ။ **အယံ** အရဟတ္တဖလသမာဓိ အင်္ဂသန္တကိလေသဒရထသန္တတ္တာ **သန္တော စေဝ** ဒိဝသမ္ပိ သမာပဇ္ဇန္တဿ အတိတ္တိကရဏတော **ပဏီတော စ** ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကိလေသေန အရဟတာ ပုဂ္ဂလေန လဒ္ဓတ္တာ **ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိလဒ္ဓော စ** အရဟတ္တမဂ္ဂသမာဓိသင်္ခါတေန ဧကောဒိဘာဝေန အဓိဂတတ္တာ **ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတော စ** သသင်္ခါရေန သပယောဂေန အဓိဂတတ္တာ, နိဝရဏာဒိပစ္စနီကဓမ္မေ နိဂ္ဂယှ အနဓိဂတတ္တာ, အညေ ကိလေသေ ဝါရေတွာ အနဓိဂတတ္တာ, အရဟတ္တမဂ္ဂဖလဘာဝေနေဝ ပဝတ္တတ္တာ **နသသင်္ခါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတော** ဟောတိ၊ ဣတိ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ **အဿ** အရဟတော ပစ္စတ္တမေဝ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝတီတိ ပဉ္စဝိဓေန ဉာဏဒဿနေန သော အရဟတ္တဖလသမာဓိ ဝိစယိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

“ပစ္စုပ္ပန္နသုခါဒိသု သမာဓိသု ကိတ္တကော သမထော၊ ကိတ္တကာ ဝိပဿနာ”ဟု ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယော စ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သမထော, ဝိပဿနာ**တိ စ အရဟတ္တဖလသမထဝိပဿနာဝ အဓိပ္ပေတာ၊ န ပုဗ္ဗဘာဂသမထဝိပဿနာတိ။ အရဟတ္တဖလသမာဓိ ပဋ္ဌဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာစရိယေန ဝုတ္တော; “တဿ အရဟတ္တဖလသမာဓိဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယံ ဝုတ္တော သမာဓိ ကိတ္တကေန ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော သမာဓိ ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယော ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယံ ဝုတ္တော၊ သော ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ ပဉ္စဝိဓေန ပကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ကတမေနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ပီတိဖရဏတာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသု ပညာ **ပီတိဖရဏတာ** ဟောတိ။ ပဌမဒုတိယတတိယဇ္ဈာနေသု ပညာ **သုခဖရဏတာ** ဟောတိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ စေတောပရိယပညာ **စေတောဖရဏတာ** ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာ **အာလောကဖရဏတာ** ဟောတိ။ ဈာနံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပဝတ္တမာနပညာ **ပစ္စဝေက္ခဏာနိမိတ္တံ** ဟောတိ။ ဣတိ ပဉ္စဝိဓေန ပညာပကာရေန ဝိဘဇိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ “တေသု ပဉ္စဝိဓေသု ပကာရေသု ကိတ္တကော သမထော၊ ကိတ္တကာ ဝိပဿနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယော စ ပီတိဖရဏော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၅၅။ သမ္ဘာရဂဝသေန သမာဓိ အာစရိယေန ဝိဘတ္တော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ “ကထံ အာရမ္မဏဝသေန ဝိဘတ္တော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒသ ကသိဏာယတနာနိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမေဟိ ဒသဟိ အာရမ္မဏေဟိ ကသိဏေဟိပိ သမာဓိ ဝိဝိနိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ “တေသု ဒသသု ကိတ္တကော သမထော၊ ကိတ္တကာ ဝိပဿနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယဉ္စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ကသိဏန္တိ** စ ကသိဏမဏ္ဍလမ္ပိ ပရိကမ္မမ္ပိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမ္ပိ တသ္မိံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ ဥပ္ပန္နဇ္ဈာနမ္ပိ ဝုစ္စတိ၊ ဣဓ ပန သသမ္ပယုတ္တဈာနမေဝ အဓိပ္ပေတံ။

“ကိံ ပန ဝုတ္တပ္ပကာရော သမာဓိယေဝ သမထဝိပဿနာယ ယောဇေတဗ္ဗော, ဥဒါဟု အညောပိ ယောဇေတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ သတိပဋ္ဌာနာဒိ-ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဘေဒေန အနေကဘေဒဘိန္နော နိရဝသေသော အရိယမဂ္ဂေါပိ ဝိဘဇိတွာ ယောဇေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ “**ဧဝံ သဗ္ဗော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဧဝန္တိ** မယာ ဝုတ္တနယေန ဝုတ္တနယာနုသာရေန **သဗ္ဗော** နိရဝသေသော သတိပဋ္ဌာနာဒိပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဘေဒေန အနေကဘေဒဘိန္နော **အရိယော မဂ္ဂေါ** ယောဇေတဗ္ဗော။ ကထံ? **ယေန ယေန** အနုဘိဇ္ဈာဒိ**အာကာရေန**

ပစ္စုပ္ပန္နသုခတာဒိအာကာရေန သမာဓိ မယာ ဝုတ္တော၊ **တေန တေန** အနဘိဇ္ဈာဒိအာကာရေန ပစ္စုပ္ပန္နသုခတာဒိအာကာရေန ယော ယော အရိယမဂ္ဂေါ သမထေန ယောဇေတုံ သမ္ဘဝတိ၊ သော သော အရိယမဂ္ဂေါ သမထေန ဝိစယိတွာ ယောဇယိတဗ္ဗော။ ယော ယော အရိယမဂ္ဂေါ ဝိပဿ-နာယ ယောဇေတုံ သမ္ဘဝတိ၊ သော သော အရိယမဂ္ဂေါ ဝိပဿနာယ ယောဇယိတွာ ယောဇယိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

“ယေဟိ သမထာဓိဋ္ဌာနေဟိ ဝိပဿနာဓမ္မေဟိ ယောဇယိတဗ္ဗော၊ တေ သမထာဓိဋ္ဌာနာ ဝိပဿနာဓမ္မာ ကတမေဟိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တေ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ အနိစ္စတာယ ဒုက္ခတာယ အနတ္တတာယာ”**တိ ဝုတ္တံ၊ တေ သမထာဓိဋ္ဌာနာ ဝိပဿနာဓမ္မာ “အနိစ္စတာယ ပညာယ ဒုက္ခတာယ ပညာယ အနတ္တတာယ ပညာယာ”တိ တီဟိ အနုပဿနာဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ ဂဏှိတာတိ အတ္ထော။ အနိစ္စတာဒိနာ သဟစရဏတော အနုပဿနာပညာဝ “အနိစ္စတာ ဒုက္ခတာ အနတ္တတာ”တိ ဝုစ္စတိ။

“ယော ယောဂီ ပုဂ္ဂလော သမထာဓိဋ္ဌာနံ ဝိပဿနံ ဘာဝယမာနော ဟောတိ၊ သော ယောဂီ ပုဂ္ဂလော ကိံ ဘာဝယတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“သော သမထဝိပဿနံ ဘာဝယမာနော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သမထဝိပဿနာဒီနိ ဘာဝယမာနော ပုဂ္ဂလော ရာဂစရိတော ဒေါသ-စရိတော မောဟစရိတောတိ တိဝိဓော၊ “တတ္ထ ကတမော ပုဂ္ဂလော ကတ-မေန ကတမေန ဝိမောက္ခမုခေန နိယျာတိ၊ ကတမာယံ ကတမာယံ သိက္ခန္တော, ကတမံ ကတမံ ပဇဟန္တော, ကတမံ ကတမံ အနုပဂစ္ဆန္တော, ကတမံ ကတမံ ပရိဇာနန္တော, ကတမံ ကတမံ ပဝါဟေန္တော, ကတမံ ကတမံ နိဒ္ဓုနန္တော, ကတမံ ကတမံ ဝမေန္တော, ကတမံ ကတမံ နိဗ္ဗာပေန္တော, ကတမံ ကတမံ ဥပ္ပါဋေန္တော, ကတမံ ကတမံ ဝိဇဋေန္တော နိယျာတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“ရာဂစရိတော ပုဂ္ဂလော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဣဒါနိ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ယတ္ထ သိက္ခန္တာနံ ဝိသေသတော နိယျာနမုခါနိ, ယေသဉ္စ ကိလေသာနံ ပဋိပက္ခဘူတာနိ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ တာနိ ဒဿေတုံ ‘ရာဂစရိတော’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထောပိ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တောယေဝ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။

“ကသ္မာ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဘာဝယန္တော တယော ခန္ဓေ ဘာဝယတီ”တိ ဝုတ္တမ္ဗုတ္တာ “**တတ္ထ သုညတဝိမောက္ခမုခ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု တီသု ဝိမောက္ခမုခေသု။ **သုညတဝိမောက္ခမုခံ ပညာက္ခန္ဓော** အနတ္တာနုပဿနာယ ပညာပဓာနတ္တာ။ **အနိမိတ္တဝိမောက္ခမုခံ သမာဓိက္ခန္ဓော** အနိစ္စာနုပဿနာယ သမာဓိပဓာနတ္တာ။ **အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခမုခံ သီလက္ခန္ဓော** ဒုက္ခာနုပဿနာယ သီလပဓာနတ္တာ။ ဣတိ တီဟိ ဝိမောက္ခမုခေဟိ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ ဘာဝယန္တော သော ယောဂီ ပုဂ္ဂလော တယော ခန္ဓေ ဘာဝယတိယေဝါတိ ပညာပဓာနာဒိဘာဝေါ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တော။ **တယော ခန္ဓေ ဘာဝယန္တော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝယတိ။** “ကသ္မာ ဘာဝယတီ”တိ ဝုတ္တမ္ဗုတ္တာ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ အရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂဘာဝေါ ဝိဘဇ္ဇေတွာ, အမ္ဗေဟိ စ ဇာနိတော၊ “ကထံ သမထဝိပဿနာဘာဝေါ ဝိဘဇ္ဇေတွာ ဇာနိတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တမ္ဗုတ္တာ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ သမထဝိပဿနာဘာဝံ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ သီလက္ခန္ဓော စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ယော ယောဂီ ပုဂ္ဂလော သမထဝိပဿနံ ဘာဝေတိ၊ တဿ ယောဂိနော ပုဂ္ဂလဿ ဘဝင်္ဂါနိ ကထမံ ဘာဝနံ ဂစ္ဆန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ယော သမထဝိပဿနံ ဘာဝေတိ၊ တဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာယော စ စိတ္တဉ္စ **ဒွေ ဘဝင်္ဂါနိ** ဥပပတ္တိဘဝဿ အင်္ဂါနိ **ဘာဝနံ** ဝဍ္ဍနံ ဂစ္ဆန္တိ။ သီလဉ္စ သမာဓိ စ **ဒွေ ပဒါနိ** ဒွေ ပါဒါ ဘာဝနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ **ဘာဝနံ ဝဍ္ဍနံ ဂစ္ဆန္တိ**။

“ကထံ ဂစ္ဆန္တီ”တိ ဝုတ္တမ္ဗုတ္တာ “**သော ဟောတိ ဘိက္ခူ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဘာဝိတကာယော**တိ ဘာဝိတော ကာယော ကာယအာဘိသမာစာရိကော, ကာယသံဝရော ဝါ ယေန ဘိက္ခုနာတိ ဘာဝိတကာယော။ သေသေသုပိ သေနယော။ **ကာယေ** ကာယအာဘိသမာစာရိကေ, ကာယသံဝရေ ဝါ **ဘာဝိယမာနေ** သတိ သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာဝါယာမော စ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝနံ ဂစ္ဆန္တိ ကာယသမာစာရသီလတ္တာ။ **သီလေ** ဝါစာသံဝရအာဇီဝသံဝရဝသေန ပဝတ္တေ သီလေ **ဘာဝိယမာနေ** သတိ သမ္မာဝါစာ စ သမ္မာအာဇီဝေါ စ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝနံ ဂစ္ဆန္တိ ဝါစာဒိသံဝရသီလတ္တာ။ **စိတ္တေ** စိတ္တသံဝရဝသေန ပဝတ္တေ စိတ္တေ **ဘာဝိယမာနေ** သတိ သမ္မာသတိ စ သမ္မာသမာဓိ စ ဒွေ ဓမ္မာ ဘာဝနံ ဂစ္ဆန္တိ စိတ္တသံဝရသီလတ္တာ။ ပညာယ ဘာဝိယမာနာယ သတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ

သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ စ ဒွေ့ ဓမ္မာ ဘာဝနံ ဂစ္ဆန္တိ သမာနတ္တာ, ဥပကာရကတ္တာ စ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေန ဟိ ပုနပ္ပုနံ သင်္ကပ္ပန္တဿ ပညာ ဝဍ္ဎန္တိတိ။

"သမ္မာကမ္မန္တော စ သမ္မာဝါယာမော စ ဒွေ့ ဓမ္မာ ကာယဝသေနေဝ ဝိဘတ္တာ ဝိစေတဗ္ဗာ ကိံ, ဥဒါဟု စိတ္တဝသေန ဝိဘတ္တာ ဝိစေတဗ္ဗာ ကိ"န္တိ ပုန္တိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာယသုစရိတစေတနာဘူတော ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော, တံသဟိတော ယော စ သမ္မာဝါယာမော သိယာ ကာယိကော၊ ဝိရတိဘူတော ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော, တံသဟိတော ယော စ သမ္မာဝါယာမော သိယာ စေတသိကော၊ **တတ္ထ** တေသု ကာယိကစေတသိကဘူတေသု သမ္မာကမ္မန္တသမ္မာဝါယာမေသု **ယော** သမ္မာကမ္မန္တသမ္မာဝါယာမော ကာယသင်္ဂဟော၊ **သော** သမ္မာကမ္မန္တသမ္မာဝါယာမော **ကာယေ** ကာယအာဘိသမာစာရိကေ, ကာယသံဝရေ ဝါ **ဘာဝိတေ** သတိ ဘာဝနံ ဂစ္ဆတိ။ **ယော** သမ္မာကမ္မန္တသမ္မာဝါယာမော စိတ္တသင်္ဂဟော၊ **သော** သမ္မာကမ္မန္တသမ္မာဝါယာမော **စိတ္တေ** စိတ္တသံဝရေ **ဘာဝိတေ** သတိ ဘာဝနံ ဂစ္ဆတီတိ ယောဇနာ။

"သမထဝိပဿနံ ဘာဝယန္တော ယော ယောဂီ ပုဂ္ဂလော ကိတ္တကံ အဓိဂမံ ဂစ္ဆတီ"တိ ဝိစယိတဗ္ဗတ္တာ "**ဧ သမထဝိပဿနံ ဘာဝယန္တော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စဝိဓံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမံ ဒဿေတုံ "**ဒွိပ္ပါဓိဂမော စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝိဘတ္တော။ "ကေန ကတမော အဓိဂမော ဟောတီ"တိ ပုန္တိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ သမထေန**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၅၆။ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိအာဒိသုတ္တဿ ဝေနေယျာနံ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိမုခေန အာစရိယေန ဝိစယိတော ဝိဘတ္တော,အမ္ဗေဟိ စ ဉာတော၊ "ဒေသကဿ ဒေသဖလသမန္နာဂတဿ ဒေသ ဖလာနိ ကထံ ဝိစယိတဗ္ဗာနီ"တိ ပုန္တိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယော ဒေသယတိ၊ သော ဒေသဖလသမန္နာဂတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန—

> "ဣတိ မဟာထေရော 'တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ'တိ ဂါထာယ ဝသေန အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိမုခေန ဝိစယဟာရသမ္မာတံ နိဒ္ဒိသန္တော ဒေသနာကုသလတာယ အနေကေဟိ သုတ္တပ္ပဒေသေဟိ တဿာ ပဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ ဘာဝနာဝိသေသာနံ, ဘာဝနာနိသံသာနဉ္စ ဝိဘဇနဝသေန နာနပ္ပကာရတော ဝိစယဟာရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ

---

[၁] နေတ္တိ-ဌ ၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။

ဒသန္နံ တထာဂတဗလာနမ္ပိ ဝသေန တံ ဒဿေတုံ 'တတ္ထ ယော ဒေသယတီ'တိအာဒိမာဟာ"တိ—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု သမထဝိပဿနံ ဘာဝယန္တေသု သာသိတဗ္ဗသာသကေသု။ ဒသဗလသမန္နာဂတော **ယော** ဒေသကော သတ္ထာ "အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ"တိအာဒိမဂ္ဂံ ဒေသေတိ၊ ဩဝါဒေန သာဝကေ န ဝိသံဝါဒယတိ၊ တဿ ဒေသကဿ သတ္ထုနော ဒသ ဗလာနိ ဝိစယိတဗ္ဗာနီတိ ယောဇနာ။

"ကိန္တိ ဒေသေတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယော တိဝိဓ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေသု ဒသသု တထာဂတဗလေသု ဌာနာဋ္ဌာနဉာဏံ ပဌမံ တထာဂတဗလံ နာမ၊ "တံ ဗလံ ကထံ ဝိစယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယော တထာ ဩဝဒိတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝုတ္တော၊ ပါဠိဝသေနပိ ပါကဋော ဧဝ။ "ဧတံ ဌာနံ န ဝိဇ္ဇတီ"တိ ဇာနနံ အဋ္ဌာနဉာဏံ နာမ၊ "**ဧတံ** ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ"တိ ဇာနနံ ဌာနဉာဏံ နာမာတိ ဌာနာဋ္ဌာနာနံ ဇာနနဉာဏံ ပဌမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၁)

၅၇။ ဌာနာဋ္ဌာနဉာဏံ ပဌမံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကထံ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏံ ဒုတိယတထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဣတိ ဌာနာဋ္ဌာနတာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "အယံ ပဋိပဒါ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ဂါမိနီ, အယံ ပဋိပဒါ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ဂါမိနီ"တိ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဇာနနဉာဏံ **သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏံ** နာမာတိ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏံ ဒုတိယံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ (၂)

၅၈။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဉာဏံ ဒုတိယံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကထံ အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏံ တတိယံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဣတိ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနီ ပဋိပဒါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "အယံ ဓာတု စ အယံ ဓာတု စ **အနေကဓာတု** နာမ၊ အယံ ဓာတု စ အယံ ဓာတု စ **နာနာဓာတု** နာမာ"တိ အနေကဓာတုနာနာဓာတူနံ ဇာနနဉာဏံ **အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏံ** နာမာတိ အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏံ တတိယံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၃)

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။

၆၀။ အနေကဓာတုနာနာဓာတုဉာဏံ တတိယံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကထံ သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏံ စတုတ္ထံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ အနေကဓာတုနာနာဓာတုကဿ လောကဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဣမေ သတ္တာ ဧဝံ အဓိမုတ္တာ၊ ဣမေ သတ္တာ ဧဝံ အဓိမုတ္တာ”တိ သတ္တာနံ အဓိမုစ္စနာနံ ဇာနနဉာဏံ သတ္တာနံ **နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏံ** နာမာတိ သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏံ စတုတ္ထံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၄)

သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏံ စတုတ္ထံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ,အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကထံ ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏံ ပဉ္စမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ တေ ယထာဓိမုတ္တာ စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “**ဧဝံ** အဓိမုတ္တာနံ သတ္တာနံ ဣဒံ ကမ္မံ ကဏှံ၊ ဣမဿ ကဏှကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော။ ဣဒံ ကမ္မံ သုက္ကံ၊ ဣမဿ သုက္ကကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော”တိ ဧဝမာဒီဟိ ဝိပါကာနံ နာနတ္တဇာနနဉာဏံ **ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏံ** နာမာတိ ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏံ ပဉ္စမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၅)

၆၂။ ဝိပါကဝေမတ္တတာဉာဏံ ပဉ္စမံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ,အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကထံ ဈာနာနံ သံကိလေသဝေါဒါနဝုဋ္ဌာနဉာဏံ ဆဋ္ဌံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ တထာ သမာဒိန္နာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ သမာဒိန္နာနံ ကမ္မာနံ ဈာနာနံ ဝိမောက္ခာနံ သမာဓီနံ သမာပတ္တီနံ အယံ သံကိလေသော၊ ဣဒံ ဝေါဒါနံ၊ ဣဒံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဧဝံ သံကိလိဿတိ၊ ဧဝံ ဝေါဒါယတိ၊ ဧဝံ ဝုဋ္ဌဟတီ”တိ ဈာနာနံ သံကိလေသဝေါဒါနဝုဋ္ဌာနာနံ အနာဝရဏဉာဏံ **ဈာနာနံ သံကိလေသဝေါဒါနဝုဋ္ဌာနဉာဏံ** နာမာတိ ဈာနာနံ သံကိလေသဝေါဒါနဝုဋ္ဌာနဉာဏံ ဆဋ္ဌံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၆)

၆၃။ ဈာနာနံ သံကိလေသ။ပ။ ဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ၊ “ကထံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာဉာဏံ သတ္တမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ တဿေဝံ သမာဓိဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ အာဓိပတေယျဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဧဝံ အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလာနီ”တိ ဇာနနေန သဟ “အယံ မုဒိန္ဒြိယော၊ အယံ မဇ္ဈိမိန္ဒြိယော၊ အယံ တိက္ခိန္ဒြိယော”တိ ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ ဣန္ဒြိယဗလာနံ မုဒုမဇ္ဈာဓိမတ္တတာဇာနနဉာဏံ **ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာဉာဏံ** နာမာတိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဝေမတ္တတာဉာဏံ သတ္တမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၇)

၆၄။ ဇူန္ဒြိယပရောပရိယတ္တ ။ပ။ ဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ၊ “ကထံ ပုဗ္ဗေ-နိဝါသာနုဿတိဉာဏံ အဋ္ဌမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗံ၊ ကထံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ နဝမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ တဏ္ဍ ယံ အနေက-ဝိဟိတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဧကံ ဇာတိ”န္တိအာဒိနာ ဇာတိဝသေန ဝါ “ဝေံ-နာခမာ”တိအာဒိနာ နာမဂေါတ္တဝဏ္ဏာဟာရသုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒနာယ ပရိ-ယန္တဝသေန ဝါ သာကာရဿ သဥဒ္ဒေသဿ အနေကဝိဟိတပုဗ္ဗေနိဝါသဿ တံတံဘဝဿ အသေသတော ဇာနနဉာဏံ **ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ** နာမာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ အဋ္ဌမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။

စဝမာန ဥပပဇ္ဇမာန ဟီနပဏီတ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏ သုဂတ ဒုဂ္ဂတယထာကမ္မူပ-ဂါနံ သတ္တာနံ အသေသတော စုတူပပါတာနံ ဇာနနဉာဏံ **ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ** နာမာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ နဝမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ။ (၈-၉)

ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိအဋ္ဌမနဝမံ တထာဂတဗလံ အာစရိယေန ဝိစယိတံ ဝိဘတ္တံ၊ “ကထံ သဗ္ဗာသဝက္ခယဉာဏံ ဒသမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဣတိ တဏ္ဍ ယ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗောဓိမူလေ သံကိလေသမာရနိဟနံ ဉာဏံ ဥပ္ပန္နံ၊ ဣဒံ ကိလေသမာရနိဟနံ ဉာဏံ **သဗ္ဗာသဝက္ခယဉာဏံ** နာမာတိ သဗ္ဗာ-သဝက္ခယဉာဏံ ဒသမံ တထာဂတဗလံ ဝိစယိတဗ္ဗန္တိ အယံ သင်္ခေပတ္ထော။ ဝိတ္ထာရတော ပန ပါဠိတော စ အဋ္ဌကထာတော စ ယတိပေါတာနမ္ပိ ပါကဋော ဘဝေယျာတိ မညိတွာ န ဒဿိတော။ (၁၀)

“ဧတ္တကော ဝိစယဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော ဝိစယော ဟာရသမ္ပာတော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယေ ယေ သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ဝုတ္တာ၊ တေ တေ သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဝိစယဟာရသမ္ပာတေန ဝိစယိတဗ္ဗာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဝိစယဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ဝိစယဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဏတ္တိတောဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၃-ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၆၅။ ယေန ယေန ဝိစယဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ အာစရိယေန ဝိစယိတဗ္ဗာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ သော ဝိစယဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန "ဧဝံ နာနာနယေဟိ ဝိစယဟာရသမ္ပာတံ ဝိတ္ထာရေတွာ ဣဒါနိ ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတာဒီနိ ဒဿေတုံ 'တတ္ထ ကတမော ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော'တိအာဒိ အာရဒ္ဓ"န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒီသု သောဠသသု ဟာရသမ္ပာတေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ ယသ္မိံ သုတ္တပ္ပဒေသေ ဝုတ္တာနံ အတ္ထာနံ ယုတ္တိဘာဝေါ ဝိစာရေတဗ္ဗော၊ တံ သုတ္တပ္ပဒေသံ နီဟရိတုံ—

"တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော။
သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော၊ ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယံ။
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ"တိ[၂]—

ဝုတ္တံ။ တဿံ ဂါထာယံ **တသ္မာ** အရက္ခိတစိတ္တဿ မာရဝသာနုဂတတ္တာ သတိသံဝရဣန္ဒြိယသံဝရာဒိဝသေန ဘိက္ခု **ရက္ခိတစိတ္တော အဿ** ဘဝေယျ၊ **တသ္မာ** ကာမဝိတက္ကာဒိမိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဂေါစရဿ မာရဝသာနုဂတတ္တာ နေက္ခမ္မ-သင်္ကပ္ပါဒိဝသေန ဘိက္ခု **သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော အဿ** ဘဝေယျ၊ **တသ္မာ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတစိတ္တဿ မာရဝသာနုဂတတ္တာ ယောနိသောမနသိကာရေန ဘိက္ခု ဥဒယဗ္ဗယံ ဉတွာန **သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော အဿ** ဘဝေယျ၊ **တသ္မာ** ထိနမိဒ္ဓေန ဟတစိတ္တဿ မာရဝသာနုဂတတ္တာ ဝီရိယဝသေန ဘိက္ခု **ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ အဿ** ဘဝေယျ၊ တာဒိသော ဘိက္ခု သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော **ဇဟေ** ဇဟိဿတီတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

"တဿံ ဂါထာယံ ကထံ ယုတ္တိဘာဝေါ ဝိစာရေတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရက္ခိတစိတ္တဿ သမ္မာသင်္ကပ္ပ-ဂေါစရော ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ နော န ယုဇ္ဇတိ။ မိစ္ဆာ-သင်္ကပ္ပါနမ္ပိ ဇဟိတတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော ဟုတွာ ဝိဟရန္တော ဥဒယဗ္ဗယံ ပဋိဝိဇ္ဈိဿတီတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရဿ ဥဒယဗ္ဗယာနု-ပဿနာသမ္ဘဝတော။ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟိဿတီတိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၇၅-ပိဋ္ဌေ။　　၂-ခု ၁-၁၂၁၊ ခု ၁၀-၄၁၊ ၉၀-ပိဋ္ဌေသုပိ။

အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာနုက္ကမေန အရိယမဂ္ဂသမ္ဘဝတော။ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟန္တော သဗ္ဗာနိ ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတဘယာနိ သမတိက္ကမိဿ-တီတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ သဗ္ဗေသံ ဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတဘယာနံ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။

"ဧတ္တကောဝ ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုဉ္ဇေတဗ္ဗာ ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာနံ ယုတ္တိဘာဝေါ ဝိစာရေတဗ္ဗော၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော **နိယုဉ္ဇေတဗ္ဗာ** ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၄-ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၆၆။ ယေန ယေန ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာနံ ယုတ္တိ-ဘာဝေါ အာစရိယေန ဝိဘာဝိတော, အမှေဟိ စ ဉာတော၊ သော ယုတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရသမ္ပာတော**"တိ ပုစ္ဆတိ။

ပုစ္ဆိတွာ ယသ္မိံ သုတ္တပ္ပဒေသေ ဝုတ္တာနိ ပဒဋ္ဌာနာနိ နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ တံ သုတ္တပ္ပဒေသံ နိဒ္ဓါရိတုံ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော'တိ ဂါထာ**"တိ ဝုတ္တာ။ ဂါထာယတ္ထော ဝုတ္တောဝ။ "ကတမေ ဂါထာယ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသဿ အတ္ထဘူတာ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတာ တိဏ္ဏံ သုစရိတာနံ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ သုစရိတပါရိပူရိယာ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ "**သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသဿ အတ္ထ-ဘူတာ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒယော သမ္မာသင်္ကပ္ပါ သမထဿ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနီဝရဏဝိက္ခမ္ဘနဿ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာ-ရော**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသဿ အတ္ထဘူတာ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ စ

သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနသမ္မာဒိဋ္ဌိ စ ဝိပဿနာယ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ အနိစ္စာ-နုပဿနာဒီနံ ဝိသေသကာရဏတ္တာ။ "**ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယ**"န္တိ သုတ္တပ္ပဒေ-သဿ အတ္ထဘူတာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာပညာ ဒဿနဘူမိယာ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ ပဌမမဂ္ဂါဓိဂမဿ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ "**ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခူ**"တိ သုတ္တပ္ပဒဿ အတ္ထဘူတံ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝနံ ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ "**သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ**"တိ သုတ္တပ္ပဒဿ အတ္ထဘူတာ ပဟာတဗ္ဗဇဟနဘာဝနာယ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ ပဟာတဗ္ဗပ္ပဟာနေန အရိယမဂ္ဂဘာဝနာပါရိပူရိသမ္ဘဝတော။

"ဧတ္တကောဝ ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ပဒဋ္ဌာနော ဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတေန ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတဘူတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာနိ ပဒ-ဋ္ဌာနာနိ နီဟရိတာနိ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ပဒဋ္ဌာန-ဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၅-လက္ခဏဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၆၇။ ယေန ယေန ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာနိ ပဒ-ဋ္ဌာနာနိ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတာနိ, အမှေဟိ စ ဉာတာနိ၊ သော ပဒဋ္ဌာန-ဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော လက္ခဏဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော လက္ခဏော ဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒီသု သောဠသသု ဟာရသမ္ပာတေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **လက္ခဏဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

"ကတမေဟိ **သုတ္တပ္ပဒေဟိ** သမာနလက္ခဏာ ကတမေ ဓမ္မာ ဂဟိတာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ-ဂေါစရော**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဝုတ္တံ **ဣဒံ** ရက္ခဏံ သတိန္ဒြိယံ ဂဟိတံ၊

သတိန္ဒြိယေ ဂဟိတေ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဂဟိတာနိ ဘဝန္တိ ဣန္ဒြိယဒွေန သမာနလက္ခဏတ္တာ။ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန ဝုတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဂဟိတာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာယ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဂဟိတော ဘဝတိ။ **တံ ကိဿ ဟေတူ**တိ ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ပုစ္ဆိတွာ ကာရဏ-မာဟ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိတော ဟိ**"တိအာဒိနာ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟေတုတော သမ္မာ-သင်္ကပ္ပေါ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာသင်္ကပ္ပတော သမ္မာဝါစာ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာဝါစာတော သမ္မာကမ္မန္တော **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာကမ္မန္တတော သမ္မာအာဇီဝေါ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာအာဇီဝတော သမ္မာဝါယာမော **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာ-ဝါယာမတော သမ္မာသတိ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာသတိတော သမ္မာသမာဓိ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာသမာဓိတော သမ္မာဝိမုတ္တိ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ, သမ္မာဝိမုတ္တိတော သမ္မာဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ **ဟိ** ယသ္မာ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဂဟိတော ဘဝတီတိ။

"ဧတ္တကော စ လက္ခဏဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော လက္ခဏော ဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတေန လက္ခဏဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ သမာန-လက္ခဏေန ဂဟိတာ ဘဝန္တိ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော လက္ခဏဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟိတောတိ။

ဣတိ လက္ခဏဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။မ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၆-စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၆၈။ ယေန ယေန လက္ခဏဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ သမာန-လက္ခဏေန ဂဟိတာ၊ သော လက္ခဏဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော စတုဗျူဟော ဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု ဒေသနာဟာရ-သမ္ပာတာဒီသု သောဠသသု ဟာရသမ္ပာတေသု **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသော **စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

"ကတမသ္မိံ သမယေ ကတမေ နိရုတ္တာဓိပ္ပါယနိဒ္ဒေသနပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓယော နိဒ္ဒါရိတာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တ- သော"တိ သုတ္တပ္ပဒေသေ"ရက္ခိယတေ **ရက္ခိတ**"န္တိ နိရုတ္တိ "**ပရိပါလီယတီ**"တိ ဉာမိနာ ပရိယာယေန ဒဿေတိ၊ ဉာတိသဒ္ဒဿ အာဓိပ္ပါယော "**စိန္တေတီတိ စိတ္တံ၊** အတ္တနော သန္တာနံ စိနောတီတိ **စိတ္တံ၊** ပစ္စယေဟိ စိတန္တိ **စိတ္တံ၊** စိတ္တဝိစိတ္တဋ္ဌေန **စိတ္တံ၊** စိတ္တကရဏဋ္ဌေန **စိတ္တံ၊** ရက္ခိတံ စိတ္တံ ယဿာတိ **ရက္ခိတစိတ္တော။** သမ္မာ သင်္ကပ္ပေတီတိ **သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊** ဂါဝေါ စရန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဂေါစရော၊** ဂေါစရော ဝိယာတိ **ဂေါစရော၊** သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဂေါစရော အဿာတိ **သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော။** သမ္မာ ပဿတီတိ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊** သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုရေက္ခာရော အဿာတိ **သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော။** ဇာနာတီတိ **ဉတွာန။** ဥဒယော စ ဝယော စ **ဥဒယဗ္ဗယံ။** ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ **ထိနမိဒ္ဓံ၊** အဘိ- ဘဝတီတိ **အဘိဘူ၊** ထိနမိဒ္ဓံ အဘိဘူတိ **ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ။** ဘိက္ခတီတိ **ဘိက္ခု**။"တိ နိရုတ္တိပိ နိဒ္ဒါရိတာ။ တေနာဟ "ဉာတိသဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော"တိ^၁။ **သော** ဝုတ္တပ္ပ- ကာရော ပညတ္တိ **နိရုတ္တိ** နာမာတိ နိဒ္ဒါရိတာ။

ဣမ သုတ္တပ္ပဒေသေ ဘဂဝတော ကော အဓိပ္ပါယောတိ စေ ပုစ္ဆေယျ? **ယေ** သမ္ပုရိသာ သမ္မာဟံ **ဒုဂ္ဂတိဟိ** မုစ္စိတုကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ **တေ** သမ္ပုရိသာ **ဓမ္မစာရိနော** ရက္ခိတစိတ္တာ ဘဝိဿန္တီတိ အယံ အဓိပ္ပါယော။ **ဧတ္တ** "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ"တိအာဒိသုတ္တပ္ပဒေသေ ဘဂဝတော **အဓိပ္ပါယော**တိ နိဒ္ဒါရိ- တဗ္ဗော။

"ကာ ဘုမ္မိ နိဒ္ဒေသ"န္တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? ကောကာလိကော သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာ- နေသု ထေရေသု စိတ္တံ အရက္ခိတ္ဝာ ပဒေါသယိတွာ မဟာပဒုမနိရယေ ယသ္မာ ဥပပန္နော၊ ယသ္မာ ဘဂဝါ စ သတိအာရက္ခေန သမန္နာဂတော သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟာတိ၊ တသ္မာ စ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟိတုကာမော ဘိက္ခု သမ္ပုရိသော ရက္ခိတစိတ္တော အဿ ဘဝေယျာတိ **နိဒါနံ** နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗံ။

"ကတမော ပုဗ္ဗာပရသန္ဓိ"တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? သုတ္တမှိ "**သတိယာ စိတ္တံ ရက္ခိ- တဗ္ဗ**"န္တိ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ တေန ပုဗ္ဗဝစနေန အယံ "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ။ပ။ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ"တိ သုတ္တပ္ပဒေသော အနုသန္ဓိ သံသန္ဒတိ သမေ- တီတိ **ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိ** နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗောတိ။

၁-နေတ္တိ-၌ ၁၇၇-ပိုဒ်။

"ဗျာကောဝ စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော စတုဗျူဟော ဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတေန စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတေန နိရုတ္တာဓိပ္ပါယနိဒါနပုဗ္ဗာ-ပရာနုသန္ဓိ နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗော၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော စတုဗျူဟ-ဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၇-အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၆၉။ ယေန ယေန စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတေန နိရုတ္တာဓိပ္ပါယနိဒါနပုဗ္ဗာ-ပရာနုသန္ဓယော ဝိဘတ္တာ၊ သော စတုဗျူဟဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသော **အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

"ကတမေ သုတ္တတ္ထာ ကထံ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပသင်္ခါတသမ္မာသင်္ကပ္ပဗဟုလော ကသိဏာဒိဝသေန, အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပသင်္ခါတသမ္မာသင်္ကပ္ပဗဟုလော မေတ္တာဒိဝသေန အဓိဂတာ-ယ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ စိတ္တံ ဌပေန္တော သံကိလေသတော **ရက္ခိတစိတ္တော** နာမ ဟောတိ၊ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော**"တိ ဣမိနာ ရက္ခိ-တစိတ္တေ ဝုတ္တေ သတိ ယာ ဧကဂ္ဂတာ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ၊ သာ အယံ ဧကဂ္ဂတာ **သမထော**။ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော**"တိ ဣမိနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရေ ဝုတ္တေ သတိ ယာ ပညာ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ၊ သာ အယံ ပညာ **ဝိပဿနာ**။ "**ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယ**"န္တိ ဣမိနာ ဥဒယဗ္ဗယညာဏသမင်္ဂတေ ဝုတ္တေ သတိ ယာ ဒုက္ခ-ပရိဇာနနာ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ၊ သာ အယံ ဒုက္ခပရိဇာနနာ **ဒုက္ခပရိညာ**။ "**ထိန-မိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု**"တိ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ယံ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝနံ **သမုဒယပ္ပဟာနံ**။ "**သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ**"တိ ဣမိနာ ယော သဗ္ဗဒုဂ္ဂတိဇဟနသင်္ခါတော အနုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော၊ သော **အယံ**

အနုပ္ပါဒေါ **နိရောဓော**။ ဣတိ ဒုက္ခပရိညာယ ပရိညေတဗ္ဗံ ဒုက္ခသစ္စံ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗံ၊ သမုဒယပ္ပဟာနေန ပဟာတဗ္ဗံ သမုဒယသစ္စံ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗံ၊ နိရောဓေန နိရောဓသစ္စံ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗံ၊ သမထဝိပဿနာဟိ မဂ္ဂသစ္စံ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗန္တိ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာနီတိ။

“တွေကောဝ အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တော အာဝဋ္ဋော ဟာရသမ္ပာတော**”တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတေန သမထာဒယော အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဂ-ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၀။ ယေန ယေန အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တတ္ထာ အာဝဋ္ဋေတဗ္ဗာ၊ သော အာဝဋ္ဋဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမော ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကတမော** သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော **ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော** နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

“ကတမေ သုတ္တတ္ထာ ကတ္ထ ဝိဘတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ “တသ္မာ။ပ။ ဂေါစရော”တိ ဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တိဿံ ဂါထာယံ ဝုတ္တော ကုသလပက္ခော ဓမ္မော ကုသလပက္ခေန ဓမ္မေန သတိသံဝရော ဓမ္မော **နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော** ဝိဘဇိတဗ္ဗော၊ အကုသလပက္ခေန ဓမ္မေန **နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော** ဝိဘဇိတဗ္ဗော။

ကထံ? “**ရက္ခိတစိတ္တဿ**”တိ ပဒေန ဝုတ္တော ကုသလပက္ခော သတိသံဝရော ဓမ္မော “စက္ခုန္ဒြိယသံဝရော။ပ။ မနိန္ဒြိယသံဝရော”တိ ဆဗ္ဗိဓေန ကုသလပက္ခေန ဓမ္မေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ “**သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ**”တိ ပဒေန ဝုတ္တော ကုသလပက္ခော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဓမ္မော “နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ”တိ တိဝိဓေန ကုသလပက္ခေန

ဓမ္မေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော**"တိ ပဒေန ဝုတ္တော ကုသလပက္ခော ဓမ္မဇာတိ "ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါယ ဉာဏံ၊ ပုဗ္ဗန္တေ ဉာဏံ၊ အပရန္တေ ဉာဏံ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ ဉာဏံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ဉာဏ"န္တိ[1] အဋ္ဌဝိဓေန ကုသလပက္ခေန ဓမ္မေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ "**ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယ**"န္တိ ပဒေန ဝုတ္တံ ကုသလပက္ခ-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဓမ္မဇာတံ ပညာသဝိဓေန ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေန ကုသလပက္ခေန ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ "**ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ**"တိ ပဒေန ဝုတ္တံ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝနံ ကုသလပက္ခံ ဓမ္မဇာတံ "သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဘိဘဝနံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဘိဘဝနံ အနာဂါမိမဂ္ဂါဘိဘဝနံ အရဟတ္တမဂ္ဂါဘိဘဝန"န္တိ စတုဗ္ဗိဓေန ကုသလပက္ခေန ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။

သတိသံဝရော ကုသလပက္ခော "လောကိယော သတိသံဝရော, လောကုတ္တရော သတိသံဝရော"တိ ဒုဗ္ဗိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗောတိ။ လောကိယော သတိသံဝရော ကာမာဝစရောဝါတိ ဧကဝိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ လောကုတ္တရော သတိသံဝရော "ဒဿနဘူမိ, ဘာဝနာဘူမီ"တိ ဒုဗ္ဗိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ ကာမာဝစရော သတိသံဝရော "ကာယာနုပဿနာသတိသံဝရော ဝေဒနာနုပဿနာသတိသံဝရော စိတ္တာနုပဿနာသတိသံဝရော ဓမ္မာနုပဿနာသတိသံဝရော"တိ စတုဗ္ဗိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ လောကုတ္တရော သတိသံဝရောပိ တထာ စတုဗ္ဗိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပသမ္မာဒိဋ္ဌိယောပိ လောကိယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဗ္ဗိဓာဒိဘေဒေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာ။ ပဒဋ္ဌာနေနပိ ပဒဋ္ဌာနဟာရသမ္ပာတေ ဝုတ္တနယေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာ။

အကုသလပက္ခေန "**အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ**"တိ ပဒေန ဝုတ္တော အသံဝရော "စက္ခုအသံဝရော။ပ။ ကာယအသံဝရော, စောပနကာယအသံဝရော, ဝါစာအသံဝရော, မနောအသံဝရော"တိ အဋ္ဌဝိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ "**မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေနာ**"တိ ပဒေန ဂဟိတော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ "ကာမဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော"တိ တိဝိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗော။ "**မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီ**"တိ ပဒေန ဝုတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ "ဒုက္ခေ အညာဏံ။ပ။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏ"န္တိ အဋ္ဌဝိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗာ၊ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဝိဓေနပိ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဉ္စဝိဓေန သသင်္ခါရိကဝိဓေန ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။

"ဧတ္တကောဝ ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ဝိဘတ္တာ၊ သော

[1] ၁-အဘိ ၁-၂၁၅-ပိဋ္ဌေ။

သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာ-ရဟံ နိဒ္ဓါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၉-ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၁။ ယေန ယေန ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ဝိဘတ္တာ၊ သော ဝိဘတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ ''ကတမော ပရိဝတ္တနဟာရ-သမ္ပာတော''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **''တတ္ထ ကတမော ပရိဝတ္တနော ဟာရ-သမ္ပာတော''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

''ကတမေ သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ကထံ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **''တသ္မာ''**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ ''တသ္မာ။ပ။ ဂေါစရော''တိ ဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တာယ ဂါထာယ ယာ သမထဝိပဿနာ နိဒ္ဓါရိတာ၊ တာယ သမထ-ဝိပဿနာယ ဘာဝိတာယ အကုသလာနံ နိရောဓော **ဖလံ** ပယောဇနံ ဟောတိ၊ ပရိညာတံ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ သမုဒယော ပဟီနော ဟောတိ၊ မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဟောတီတိ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။ ပဋိပက္ခေန ပန သမထဝိပဿနာယ အဘာဝိတာယ အကုသလာနံ အနိရောဓော၊ အပရိညာတံ ဒုက္ခံ၊ သမုဒယော အပ္ပဟီနော၊ မဂ္ဂေါ အဘာဝိတော ဟောတီတိ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော။

''တွေကော ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော''တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **''နိယုတ္တော ပရိဝတ္တနော ဟာရသမ္ပာတော''**တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတေန ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ပရိဝတ္တေ-တဗ္ဗာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၀-ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၂။ ယေန ယေန ပရိဝတ္တနဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ သော ပရိဝတ္တနော ဟာရသမ္ပာတောတိ ပရိပုဏ္ဏော၊ ''ကတမော ဝေဝစနော ဟာရသမ္ပာတော''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ဝေဝစနော ဟာရသမ္ပာတော**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

''ကတမေသံ သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာနံ, သုတ္တပဒါနံ ဝါ ကတမာနိ ဝေဝစနာနီ''တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ "တသ္မာ ။ပ။ ဂေါစရော''တိ ဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တာယ ဂါထာယ "ရက္ခိတစိတ္တဿာ''တိ ပဒေန ဝုတ္တဿ စိတ္တဿ, "ရက္ခိတစိတ္တဿာ''တိ ဧတ္ထ **စိတ္တဿ** ပဒဿ ဝါ "**စိတ္တံ။ ပ။ ဝိဇာနိတတ္တ**''န္တိ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝေဝစနံ၊ "မာနသံ ဟဒယ''န္တိအာဒိ[1]ဝစနမ္ပိ စိတ္တဿ ဝေဝစနံ။ ''သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော''တိ ဧတ္ထ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ''**နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ**''တိ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝေဝစနံ၊ "တက္ကော ဝိတက္ကော''တိအာဒိ[2]ဝစနမ္ပိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဝေဝစနံ။ "သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော''တိ ဧတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိပဒဿ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပညာသတ္ထံ ပညာခဂ္ဂေါ ပညာရတနံ ပညာပဇ္ဇောတော ပညာပါသာဒေါ**''တိ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝေဝစနံ၊ "ပညာ ပဇာနနာ ဝိစယော''တိအာဒိ[3]ဝစနမ္ပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိပဒဿ ဝေဝစနံ။ ''ထိနံ ထိယနာ ထိယိတတ္တံ စိတ္တဿ၊ စိတ္တဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ ဩနာဟော ပရိယောနာဟော အန္တောသင်္ကောစော''တိ[4] ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဝစနံ ထိနဿ ဝေဝစနံ။ "ကာယဿ အကလ္လတာ အကမ္မညတာ ကာယာလသိယံ သောပ္ပံ သုပနာ သုပ္ပိတတ္တ''န္တိ[5] ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဝစနံ မိဒ္ဓဿ ဝေဝစနံ။ "ဘိက္ခဝေါ ဘိက္ခူ''တိအာဒိကံ[6] ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဝစနံ ဘိက္ခုပဒဿ ဝေဝစနံ။ ''ဒုဂ္ဂတိ အပါယော ဝိနိပါတော ဝဋ္ဋဒုက္ခံ သံသာရော''တိအာဒိကံ ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဝစနံ ဒုဂ္ဂတိပဒဿ ဝေဝစနံ။ ဣတိ ဝေဝစနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

"ဧတ္တကောဝ ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော''တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ဝေဝစနော ဟာရသမ္ပာတော**''တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတေန ဝေဝစနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ သော

၁-အဘိ ၁-၂၀၊ ၂၇-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-အဘိ ၁-၁၈-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အဘိ ၁-၁၉-ပိဋ္ဌေ။
၄-အဘိ ၁-၂၃၃၊ ၂၄၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-အဘိ ၁-၂၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဝိ ၁-၂၈၊ အဘိ ၂-၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။

သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာသမ္ဘဝံ နီဟရိတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟိတောတိ။

ဣတိ ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၁-ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၃။ ယေန ယေန ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတေန ဝေဝစနာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ, သော ဝေဝစနဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော, "ကတမော ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

"ကတမာ သုတ္တပ္ပဒေသင်္ဂါဟာ ပညတ္တိ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ပညတ္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿ**"တိ ပညတ္တိ သတိယာ ပဒဋ္ဌာနဿ ရက္ခိတဗ္ဗဿ စိတ္တဿ ပညာပနတော သတိယာ **ပဒဋ္ဌာန-ပညတ္တိ** နာမ။ သတိယာ ဟိ ရက္ခိတဗ္ဗံ စိတ္တံ သတိယာ ပဒဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနံ နာမ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** "အဓိဋ္ဌဟိတွာ ရက္ခန္တိယာ သတိယာ ရက္ခိယမာနံ စိတ္တံ တဿာ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ ဟောတီ"တိ[၁]။ "**သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော**"တိ ပညတ္တိ သမထဿ ဘာဝနာယ ပညာပနတော သမထဿ **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ။ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော, ဉတွာန ဥဒယဗ္ဗယ**"န္တိ ပညတ္တိ ဒဿန-ဘူမိယာ နိက္ခေပဿ ပညာပနတော **နိက္ခေပပညတ္တိ** နာမ။ "**ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ ဘိက္ခု**"တိ သမုဒယဿ အနဝသေသပ္ပဟာနဿ ပညာပနတော **အနဝ-သေသပ္ပဟာနပညတ္တိ** နာမ။ "**သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေ**"တိ ပညတ္တိ **မဂ္ဂဿ** အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ပညာပနတော **ဘာဝနာပညတ္တိ** နာမ။

"ဧတ္တကောဝ ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသဘူတေန ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတေန ပညတ္တိပ္ပဘေဒါ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ, သော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၀၈-ပိဋ္ဌေ။

သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော **နိယုဇ္ဇော** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဖလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဏတ္တိတောတိ ပန။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

၁၂-ဩတရဏဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၄။ ယေန ယေန ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတေန ပညတ္တိပ္ပဘေဒါ နိဒ္ဒါရိတာ၊ သော ပညတ္တိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ "ကတမော ဩတရဏော ဟာရသမ္ပာတော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ဩတရဏော ဟာရသမ္ပာတော**"တိအာဒိမာဟ။

"တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ ကတမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ နိဒ္ဒါရေတွာ ကတမေဟိ နိဒ္ဒါရိတေဟိ ခန္ဓေဟိ ဩတရတိ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တသ္မာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယာ "တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ"တိအာဒိဂါထာ ဝုတ္တာ၊ တိဿံ ဂါထာယံ "**တသ္မာ။ပ။ ပုရေက္ခာရော**"တိ သုတ္တပ္ပဒေသေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဂဟိတာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာယ **ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ** သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဂဟိတာနိ ဘဝန္တိ။

တာနိယေဝ သဒ္ဓါဒိပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိဇ္ဇာယ ဥပကာရတ္တာ ဝါ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ ဝါ **ဝိဇ္ဇာ** ဘဝန္တိ၊ **ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ** တာဒိသာယ ဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒါ ဥပ္ပါဒဟေတုတော အဝိဇ္ဇာနိရောဓော သမ္ဘဝတိ၊ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော သမ္ဘဝတိ ။ပ။ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓော သမ္ဘဝတီတိ။ **အယံ** ဩတရဏာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေန ပဉ္စိန္ဒြိယာနံ ဩတရဏာ နာမ။

တာနိယေဝ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သီလက္ခန္ဓေန သမာဓိက္ခန္ဓေန ပညာက္ခန္ဓေန တီဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ ဘဝန္တိ သဒ္ဓါဝီရိယေဟိ သီလသမ္ဘဝတော, သတိယာ စ ပညာနုဝတ္တကတ္တာ။ **အယံ** ဩတရဏာ ခန္ဓေဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနံ ဩတရဏာ နာမ။

တာနိယေဝ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သင်္ခါရပရိယာပန္နာနိ ဘဝန္တိ။ ယေ သင်္ခါရာ အနာသဝါ ဘဝန္တိ၊ **ဘဝင်္ဂါ** ဘဝဟေတူ နော ဘဝန္တိ၊ **တေ** အနာသဝါ သင်္ခါရာ ဓမ္မဓာတုသင်္ဂဟိတာ ဘဝန္တိ ဓမ္မဓာတုယာ အန္တောဂဓတ္တာ။ **အယံ** ဩတရဏာ ဓာတူဟိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနံ ဩတရဏာ နာမ။

သာ အနာသဝါ ဓမ္မဓာတု ဓမ္မာယတနပရိယာပန္နာ ဘဝတိ၊ ယံ အာယတနံ အနာသဝံ ဘဝတိ၊ **ဘဝင်္ဂံ** ဘဝဟေတု နေဝ ဘဝတိ။ **အယံ** ဩတရဏာ အာယတနေဟိ ဓမ္မဓာတုယာ ဩတရဏာ နာမ။

"ဧတ္တကောဝ ဩတရဏော ဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော''တိ ဝတ္တုမ္ပတ္တာ **"နိယုတ္တော ဩတရဏော ဟာရသမ္ပာတော''**တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဩတရဏဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္တာ ဩတရိတဗ္ဗာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဩတရဏော ဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတိ ဩတရဏဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ
ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ဣတော ပဋ္ဌာယ "တတ္ထ ကတမော"တိအာဒိအနုသန္ဓိတ္တော စ ပရိယောသာနေ "နိယုတ္တော"တိအာဒိအနုသန္ဓိတ္တော စ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝိညာတဗ္ဗော။ ကတ္ထစိ ကတ္ထစိ ပါဌေ အပါကဋံယေဝ ယထာဗလံ ကထယိဿာမ။

၁၃-သောဓနဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၅။ **ယတ္ထာ**တိ ယသ္မိံ ပဌေ။ **အာရမ္ဘော** အတ္ထော **သုဒ္ဓေါ** ပရိပုဏ္ဏော၊ သော ပဌော နိရဝသေသတော ဝိဿဇ္ဇိတော ဘဝတိ။ **ယတ္ထ** ပဌေ ပန **အာရမ္ဘော** အတ္ထော **န သုဒ္ဓေါ** အပရိပုဏ္ဏော ကောစိ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော အဝသိဋ္ဌော၊ သော ပဌော တာဝ ဝိဿဇ္ဇိတော န ဘဝတိ။

၁၅-ပရိက္ခာရဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၇။ **"တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ"**တိ ပဒေန ယော သတိသံဝရော ဝုတ္တော၊ အယံ သတိသံဝရော သမထဿ ပရိက္ခာရော။ **"သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော"**တိ ပဒေန ယော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဝုတ္တော၊ သော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဝိပဿနာယ ပရိက္ခာရောတိ ဝိဘဇိတွာ ယောဇေတဗ္ဗော။

၁၆-သမာရောပနဟာရသမ္ပာတဝိဘာဝနာ

၇၀။ "**တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာ**"တိ ပဒေန ယံ ရက္ခိတစိတ္တံ ဝုတ္တံ၊ တံ ရက္ခိတစိတ္တံ တိဏ္ဏံ **သုစရိတာနံ** ကမ္မာနံ ပဒဋ္ဌာနံ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ** ဘာဝိတာယ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝိတော ဘဝတိ ကေတောဘာဝိတဗ္ဗတ္တာ, ပဒဋ္ဌာနကာရဏတ္တာ စ။ တေန ဝုတ္တံ "**သမ္မာဒိဋ္ဌိတော ဟိ**"တိအာဒိ။ ယဿ အရဟတော သမာဓိဝိမုတ္တိ ဘဝတိ၊ အယံ အရဟာ **အနုပါဒိသေသော ပုဂ္ဂလော**၊ အယံ သမာဓိဝိမုတ္တိ **အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု**။

"ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိကော ဟာရသမ္ပာတော ယေန သောဠသပ္ပဘေဒဘာဝေန သုတ္တပ္ပဒေသေ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတော၊ သောဠသပ္ပဘေဒဘာဝေါ ကေန အမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** သောဠသပ္ပဘေဒဘာဝေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော "**သောဠသ။ပ။သုတ္တ**"န္တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန သောဠသပ္ပဘေဒဘာဝေါ တုမှေဟိ သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော။

"ဧတ္တကောဝ ဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**နိယုတ္တော ဟာရသမ္ပာတော**"တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဒေသနာဟာရသမ္ပာတေန သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ သော သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိဟာရသမ္ပာတော **နိယုတ္တော** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော၊ **အဋ္ဌကထာယံ**[1] တထာ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတောတိ။

ဣတိ ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိဟာရသမ္ပာတေ သတ္တိဗလာနုရူပါ
ရစိတာ ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

နယသမုဋ္ဌာနဝိဘာဝနာ

၇၉။ ယေန ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတေန ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိနာ ဟာရသမ္ပာတေန ကေ သုတ္တပ္ပဒေသတ္ထာ နိဒ္ဒါရေတွာ ဝိဘတ္တာ၊

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၇၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။

သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသဘူတော ဒေသနာဟာရသမ္ပာတာဒိဟာရသမ္ပာတော ပရိပုဏ္ဏော၊ “ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ နာနာသုတ္တဝသေန,ဧကသုတ္တဝသေန စ ဟာရဝိစာရံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ နယဝိစာရံ ဒဿေတုံ ‘တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန’န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ “တတ္ထ ကတမော နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယော”တိအာဒိံ အနာရဘိတွာ “တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန”န္တိအာဒိအာရမ္ဘနေ ကာရဏံ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဟာရာဒီသု ယော အတ္ထနယော သံဝဏ္ဏနာနယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ တဿေဝ အတ္ထနယဿ သမုဋ္ဌာနံ ဘူမိံ ပုစ္ဆတိ “**ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန**”န္တိ။

ကိဉ္စာပိ သံဝဏ္ဏနာနယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တထာပိ အတ္ထနယသံဝဏ္ဏနာနယာနံ ဝိသေသဿ ပါကဋံ ကာတုံ ပုန ကထယိဿာမ။ တဏှာအဝိဇ္ဇာဟိ သံကိလေသပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စေဝ သမထဝိပဿနာဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ **နန္ဒိယာဝဋ္ဋော နယော** နာမ။ တီဟိ အကုသလမူလေဟိ လောဘာဒီဟိ သံကိလေသပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စေဝ တီဟိ ကုသလမူလေဟိ အလောဘာဒီဟိ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ **တိပုက္ခလော နယော** နာမ။ စတူဟိ သုဘသညာဒီဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ သကလသံကိလေသပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စေဝ စတူဟိ အသုဘသညာဒီဟိ အဝိပလ္လာသေဟိ သတိပဋ္ဌာနေဟိ, သဒ္ဓိန္ဒြိယေဟိ ဝါ ဝေါဒါနပက္ခဿ သုတ္တဿ စတုသစ္စယောဇနမုခေန နယနလက္ခဏော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ **သီဟဝိက္ကီဠိတော နယော** နာမာတိ ဝုတ္တာ နယာ **သံဝဏ္ဏနာနယာ** နာမ။ တေသံ သံဝဏ္ဏနာနယာနံ သမုဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆတိ “ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန”န္တိ။

နယာ ပန နာနာသုတ္တတော နိဒ္ဒါရိတေဟိ တဏှာအဝိဇ္ဇာဒီဟိ မူလပဒေဟိ စတုသစ္စယောဇနာယ နယတော အနုဗုဇ္ဈိယမာနော ဒုက္ခာဒိအတ္ထော။ သော ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ နယတိ သမ္ပာပေတီတိ “**နယော**”တိ ဝုတ္တော၊ သော **အတ္ထနယော** နာမ။ တဿေဝ အတ္ထနယဿ သမုဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆတိ “ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန”န္တိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉၂-ပိဋ္ဌေ။

တသ္မာ စတုသစ္စယောဇနာယ နယဂ္ဂါဟတော နိယတိ အနုပုဗ္ဗိယတီတိ **နယော**၊ ကော သော? သုတ္တတ္ထဘူတော ဒုက္ခာဒိကော အတ္ထော။ နယတိ မဂ္ဂဉာဏံ ပါပေတီတိ ဝါ **နယော**၊ ဒုက္ခာဒိကော အတ္ထောဝ။ တေနာဟ "အနုဗုဇ္ဈိယမာနော ဒုက္ခာဒိအတ္ထော။ သော ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ နယတိ သမ္ပာပေတီတိ နယော"တိ[၁]။ သမုဋ္ဌဟန္တိ နယာ ဧတေနာတိ **သမုဋ္ဌာနံ**၊ ကိံ တံ? အဝိဇ္ဇာ-တဏှာဒိကာရဏံ, တဒီပနာ သံဝဏ္ဏနာ စ။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိနာ ဟိ ဒုက္ခာဒိ-အတ္ထနယာ သမ္ဘဝန္တိ။ အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒီဟိ စတုသစ္စယောဇနာ **သမုဋ္ဌာနံ** နာမ။ တေန ဝုတ္တံ "ကိံ ပန တံ? တံတံမူလပဒေဟိ စတုသစ္စ-ယောဇနာ"တိ[၂]။ ဧဝံ အတ္ထေ ဂယှမာနေ သတိ သံဝဏ္ဏနာနယာပိ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ နယာနံ သမုဋ္ဌာနံ **နယသမုဋ္ဌာနံ**၊ တသ္မိံ နယသမုဋ္ဌာနေ။

"ကတမံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ပဌမံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယ-သမုဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ "**ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နန္ဒိ-ယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာနဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ စ တဏှာယ စ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ "အသုကဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပန္နကာလေ ဥပ္ပန္နာ၊ **အသုကဿ** စက္က-ဝတ္တိနော ဥပ္ပန္နကာလေ ဥပ္ပန္နာ"တိ န ပညာယတိ ကောဋိယာ အဘာဝတောတိ ယောဇနာ။ "အဝိဇ္ဇာတဏှာသု ကတမာ နီဝရဏံ၊ ကတမာ သံယောဇန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏံ တဏှာ သံယောဇန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တာသု အဝိဇ္ဇာတဏှာသု။ အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒိကတ္တာ **အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏံ**။ ဘဝေသု သံယောဇနတော **တဏှာ သံယောဇနံ**။ "အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ သတ္တာ ကထံ ဝိစရန္တိ, ကထံ ဝုစ္စန္တိ၊ တဏှာသံယောဇနာ သတ္တာ ကထံ ဝိစရန္တိ ကထံ ဝုစ္စန္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ သတ္တာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏမေတေသမတ္ထီတိ **အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာ**။ အဝိဇ္ဇာယ သံယုတ္တာ ဝိယ ပဝတ္တာ အဝိဇ္ဇာယ အဘိနိဝိသဝတ္ထူသု သံယုတ္တာ ဝိယ ပဝတ္တာ သတ္တာ **အဝိဇ္ဇာပက္ခန္ဒာ** ဝိပလ္လာသေန နိစ္စာဒိအဘိနိဝေသဝတ္ထုဘူတေ ရူပါဒိ-အာရမ္မဏေ **ဝိစရန္တိ** ဝိဝိဓာ စရန္တိ ပဝတ္တန္တိ၊ **တေ** နိစ္စာဒိအဘိနိဝိသန္တာ ဝိစရန္တာ သတ္တာ "**ဒိဋ္ဌိစရိတာ**"တိ ဝုစ္စန္တိ။ တဏှာသံယောဇနမေတေသန္တိ **တဏှာသံယောဇနာ**။ တဏှာယ သံယုတ္တာ ဝိယ ပဝတ္တာ, တဏှာယ ဝါ အာရမ္မဏဘူတေ ဝတ္ထုကာမေ သံယုတ္တာ ဝိယ ပဝတ္တာ သတ္တာ **တဏှာပက္ခန္ဒာ** အဇ္ဈောသာနတဏှာဝိစရိတေန အာရမ္မဏဘူတေ ဝတ္ထုသ္မိံ **ဝိစရန္တိ** ပဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉၃-ပိဋ္ဌေ။

“ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာ ကံ ပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ တဏှာစရိတာ သတ္တာ ကံ ပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒိဋ္ဌိစရိတာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာ **ဣတော** သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတာ ဟောန္တာပိ “သုခေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ သုခံ နတ္ထိ၊ ဒုက္ခေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ သုခံ ပန အတ္ထီ”တိ မနသိ ကရောန္တာ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ ပဉ္စာတပါဒိပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ တဏှာစရိတာ သတ္တာ **ဣတော** သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတာ ဟောန္တာပိ “ကာမေ ပဋိသေဝန္တာ လောကံ ဝဍ္ဎာပေန္တာ ဗဟုံ ပုညံ ဝဍ္ဎာပေန္တီ”တိ မနသိ ကရောန္တာ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ ပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

“ကသ္မာ ဒိဋ္ဌိစရိတာ တထာဝိဓံ ပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ကသ္မာ တဏှာစရိတာ တထာဝိဓံ ပဋိပတ္တိံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကိံ ကာရဏ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တတ္ထ **တေသု** ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတေသု။ **ယံ** ယသ္မာ ကာရဏာ ဝိဟရန္တိ၊ တံ ကာရဏံ ကိန္တိ ပုစ္ဆတိ။ **ဣတော** သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ သစ္စဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ၊ စတုသစ္စပ္ပကာသနာ ကုတော စ အတ္ထိ၊ သမထဝိပဿနာကောသလ္လံ ဝါ ဥပသမသုခပ္ပတ္တိ ဝါ ကုတော အတ္ထိ၊ **တေ** ပုဂ္ဂလာ ဥပသမသုခဿ အနဘိညာ ဝိပရီတစေတာ ဟုတွာ ဧဝံ အာဟံသု “သုခေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ သုခံ နတ္ထိ၊ ဒုက္ခေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ သုခံ နာမ အတ္ထီ”တိ။ တေ ဧဝံသညီ ဧဝံဒိဋ္ဌီ ဒုက္ခေန သုခံ ပတ္ထယမာနာ ဟုတွာ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ **ဣတော** သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ သစ္စဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ၊ စတုသစ္စပ္ပကာသနာ ကုတော စ အတ္ထိ၊ သမထဝိပဿနာကောသလ္လံ ဝါ ဥပသမသုခပ္ပတ္တိ ဝါ ကုတော အတ္ထိ၊ **တေ** ပုဂ္ဂလာ ဥပသမသုခဿ အနဘိညာ ဝိပရီတစေတာ ဟုတွာ ဧဝမာဟံသု “**ယော** ကာမေ ပဋိသေဝတိ၊ သော လောကံ ဝဍ္ဎယတိ၊ ယော လောကံ ဝဍ္ဎယတိ၊ သော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတီ”တိ။ တေ ဧဝံသညီ ဧဝံဒိဋ္ဌီ ကာမေသု သုခသညီ ဟုတွာ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ အနုယုတ္တာ စ ဝိဟရန္တီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

တထာ ဝိဟရန္တာ ကိံ ဝဍ္ဎယန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေ တဒဘိညာ သန္တာ ရောဂမေဝ ဝဍ္ဎယန္တီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “တထာ ဝဍ္ဎယန္တာ ရောဂါဒီနံ ဘေသဇ္ဇံ သမထဝိပဿနံ ဝဍ္ဎယန္တိ ကိ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေ ရောဂါဘိတုန္နာ ဂဏ္ဍပဋိပီဠိတာ သလ္လာနုဝိဒ္ဓါ နိရယတိရစ္ဆာနယောနိပေတာသုရေသု ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇာနိ ကရောန္တာ ဥဂ္ဃါတနိဂ္ဃါတံ ပစ္စနုဘောန္တာ ရောဂဂဏ္ဍသလ္လဘေသဇ္ဇံ**

န ဝိန္ဒတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အဇ္ဈော ပန အဋ္ဌကထာယံ[1] ဝုတ္တော။ "ကတမေ သံကိလေသဝေါဒါနာ၊ ကတမေ ရောဂါဒယော၊ ကတမံ ဘေသဇ္ဇ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သံကိလေသဝေါဒါနရောဂဘေသဇ္ဇာဒီသု။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ စ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ စ **သံကိလေသော** ဟောတိ၊ သမထဝိပဿနာ **ဝေါဒါနံ** ဟောတိ၊ အတ္တကိ။ပ။ ယောဂေါ စ **ရောဂေါ** ဟောတိ၊ သမထဝိပဿနာ **ရောဂနိဂ္ဃါတကဘေသဇ္ဇံ**။ပ။ သမထဝိပဿနာ **သလ္လုဒ္ဓါရဏဘေသဇ္ဇံ** ဟောတိ။

"ကတမော ကတမံ သစ္စ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ သံကိလေသော ဒုက္ခ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သံကိလေသာဒီသု သံကိလေသော ဧကဒေသဝသေန **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခသစ္စံ ဟောတိ။ **တဒဘိသင်္ခါ**တိ တသ္မိံ သံကိလေသေ အဘိသင်္ခါ ဝိယ ပဝတ္တော လောကိယဓမ္မော နိရဝသေသဝသေန ဒုက္ခသစ္စံ ဟောတိ။ အထ ဝါ တသ္မိံ ဒုက္ခေ အဘိသင်္ခါ ဝိယ ပဝတ္တာ တဏှာ **ဒုက္ခသမုဒယော** သမုဒယသစ္စံ ဟောတိ။ တဏှာနိရောဓော **ဒုက္ခနိရောဓော** နိရောဓသစ္စံ ဟောတိ။ သမထဝိပဿနာ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စံ ဟောတိ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗာနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ "တေသု စတူသု သစ္စေသု ကတမံ ပရိညေယျံ၊ ကတမော ပဟာတဗ္ဗော၊ ကတမော ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ကတမော သစ္ဆိကာတဗ္ဗော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဒုက္ခံ ပရိညေယျ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၈၀။ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ အတ္တကိလမထာနုယောဂါဒိဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ "ကထံ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒဿနေ ပဝတ္တိဘေဒဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဓါရိတာနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ "ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒဿနေ ကတမော ပဝတ္တိဘေဒေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမေသံ သက္ကာယဒဿနေ အယံ ပဝတ္တိဘေဒေါတိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ "**တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ "ဣဒါနိ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဒဿနေ ပဝတ္တိဘေဒံ ဒဿေတုံ 'ဒိဋ္ဌိစရိတာ'တိအာဒိ ဝုတ္တ"န္တိ[1]။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတေသု။ **ဒိဋ္ဌိစရိတာ** ပုဂ္ဂလာ **ရူပံ** "အတ္တာ"တိ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆန္တိ။ပ။ **ဝိညာဏံ** "အတ္တာ"တိ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆန္တိ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ အတ္တာဘိနိဝေသဿ ဗလဝဘာဝတော၊ တဏှာစရိတာ ပန

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉၄-ပိဋ္ဌေ။

ရူပံ ဝါ “အတ္တာ”တိ **ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ** ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ** “အတ္တာ”တိ **အတ္တာနံ** ဥပဂစ္ဆန္တိ။ပ။ **ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ** “အတ္တာ”တိ အတ္တာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ တဏှာစရိတာနံ အတ္တနိယာဘိနိဝေသဿ ဗလဝဘာဝတော။ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဧကေကံ နိဿာယ စတုဗ္ဗိဓတ္တာ **ဝီသတိဝတ္ထုကာ အယံ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒဿနေ ပဝတ္တိဘေဒေါ ဝိညာတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

“သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ကတမေ ပဋိပက္ခော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တဿာ ပဋိပက္ခော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဇဟနဝသေန လောကုတ္တရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဋိပက္ခော၊ တဿာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ **အန္ဝာယိကာ** အနုဂ္ဂဟဘာဝေန ပဝတ္တနကာ ဓမ္မာ စ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဇဟနဝသေန ပဋိပက္ခာ ဘဝန္တိ။ “ကတမေ ဓမ္မာ အန္ဝာယိကာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ ဣမေ ဓမ္မာ အန္ဝာယိကာ ဟောန္တိ။ **အယံ** သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိကော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ တဿာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဋိပက္ခော ဟောတိ ပဟာယကတ္တာ။ “တေ သမ္မာဒိဋ္ဌျာဒယော ဓမ္မာ ခန္ဓတော ကိတ္တကာ ဟောန္တိ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေ တယော ခန္ဓာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ကတမော ခန္ဓော သမထော၊ ကတမော ခန္ဓော ဝိပဿနာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော စ သမထော၊ ပညာက္ခန္ဓော ဝိပဿနာ**”တိ ဝုတ္တံ။ “သက္ကာယာဒီသု ကတမော ကတမံ သစ္စံ၊ ကတမော ကတမံ သစ္စ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ သက္ကာယော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတပ္ပဋိပက္ခဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဓါရိတာနိ၊ ကထံ အန္တဒ္ဝယမဇ္ဈိမပဋိပဒါ နိဒ္ဓါရိတာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယေ ရူပံ အတ္တတော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတေသု **ယေ** ဒိဋ္ဌိစရိတာ ပုဂ္ဂလာ **ရူပံ** “အတ္တာ”တိ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆန္တိ။ပ။ **ဝိညာဏံ** “အတ္တာ”တိ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **ဣမေ** ဒိဋ္ဌိစရိတာ ပုဂ္ဂလာ “ရူပါဒယော စ အတ္တာ၊ ရူပါဒီနဉ္စ အနိစ္စတ္တာ, အတ္တဿာပိ အနိစ္စတ္တာ အတ္တာ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ အတ္တာ ဝိနဿတိ၊ အတ္တာ ပရံ မရဏာ န ဟောတီ”တိ အဘိနိဝိသန္တော “**ဥစ္ဆေဒဝါဒိနော**”တိ ဝုစ္စန္တိ။ **ယေ** တဏှာစရိတာ ပုဂ္ဂလာ ရူပံ ဝါ “အတ္တာ”တိ **ရူပဝန္တံ** အတ္တာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ပ။ ဝိညာဏံ ဝါ “အတ္တာ”တိ **ဝိညာဏဝန္တံ** အတ္တာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ **ဣမေ** တဏှာစရိတာ ပုဂ္ဂလာ “ရူပါဒိဟိ အတ္တာ

အညော အညတ္တာ အတ္တာ နိစ္စော သဿတော”တိ အဘိနိဝိသနတော **“သဿတဝါဒိနော”**တိ ဝုစ္စန္တိ။

တတ္ထ တေသု ဥစ္ဆေဒဝါဒီသဿတဝါဒီပုဂ္ဂလေသု ပဝတ္တာ ဥစ္ဆေဒဝါဒ-သဿတဝါဒါ **ဥဘော အန္တာ** အန္တဒွယပဋိပဒါ ဟောန္တိ။ **အယံ** အန္တဒွယ-ပဋိပဒါ သံသာရပဝတ္တနဿ ဟေတုဘာဝတော **သံသာရပဝတ္တိ** ဟောတိ၊ **တဿ** အန္တဒွယဿ ပဋိပဇ္ဇနဿ ပဇဟနဝသေန မဇ္ဈိမပဋိပဒါသင်္ခါတောဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ပဋိပက္ခော ဟောတိ ပဟာယကတ္တာ။ **အယံ** မဂ္ဂေါ သံသာရနိဝတ္တနဿ ဟေတုဘာဝတော **သံသာရနိဝတ္တိ** ဟောတိ။ **တတ္ထ** သံသာရပဝတ္တိသံသာရနိဝတ္တီသု **ပဝတ္တိ** သံသာရပဝတ္တိ **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခသစ္စံ၊ **တဒဘိ-သင်္ခါ** တသ္မိံ ဒုက္ခေ အဘိသင်္ခါ တဏှာ **သမုဒယော** သမုဒယသစ္စံ၊ တဏှာ-နိရောဓော **ဒုက္ခနိရောဓော** နိရောဓသစ္စံ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော **မဂ္ဂေါ** ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရိတာနိ။ **“ဒုက္ခံ ပရိညေယျ”**န္တိအာဒိမှိ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော။

“ဥစ္ဆေဒသဿတဿ ကိတ္တကော ပဘေဒေါ၊ မဂ္ဂဿ ကိတ္တကော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ဥစ္ဆေဒသဿတ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** ဥစ္ဆေဒသဿတ-အရိယမဂ္ဂေသု ဥစ္ဆေဒသဿတဒဿနံ **သမာသတော** သင်္ခေပတော ဝီသတိ-ဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒေါ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ နိဿာယ ပဝတ္တတ္တာ ပဉ္စဝိဓော၊ သဿတဒဿနံ ဧကေကသ္မိံ တိဓာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပန္နရသဝိဓန္တိ ဝီသတိဝိဓံ ဟောတိ။ **ဝိတ္ထာရတော ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ။** ကတမာနိ? စတ္တာရော သဿတဝါဒါ, စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတဝါဒါ, စတ္တာရော အန္တာ-နန္တဝါဒါ, စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေပဝါဒါ, ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒါ, သောဠသ သညီဝါဒါ, အဋ္ဌ အသညီဝါဒါ, အဋ္ဌ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ, သတ္တ ဥစ္ဆေဒ-ဝါဒါ, ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါတိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဝိတ္ထာရတော ပန **ဗြဟ္မဇာလသုတ္တေ**[1] အာဂတာနိ။ **တေသံ** ဥစ္ဆေဒသဿတဒဿနာနံ ဘေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ပဋိပက္ခော မဂ္ဂေါ။ ကတမေ တေစတ္တာလီသံ? “အနိစ္စသညာ ဒုက္ခသညာ အနတ္တသညာ”တိ တိဿော သညာ စ “ပဟာန-သညာ ဝိရာဂသညာ နိရောဓသညာ”တိ တိဿော သညာ စာတိ ဆ သညာ စ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ, စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ, ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ, ပဉ္စ ဗလာနိ, သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ, အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ”တိ တေစတ္တာလီသံ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ပဋိပက္ခော မဂ္ဂေါ နာမ။

၁-ဒီ ၁-၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။

“သမထဝသေန ကတမော ပဋိပက္ခော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ**”-တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ ပါကဋာ။ **ဒသ ကသိဏာယတနာနိ** သမထဝသေန ပဋိပက္ခော မဂ္ဂေါ နာမ။ “ကတမံ ဉာဏံ ကတမဿ ဓမ္မဿ ပဒါလန”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိစရိတေ ပဝတ္တာနိ **ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊** မောဟော။ တဏှာစရိတေ ပဝတ္တာနိ **ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊** ဇာလံ။ **အနာဒိ**ဝသေန ပဝတ္တော မောဟော။ **အနိမန**ဝသေန ပဝတ္တံ ဇာလံ။ ဣဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတွာ ဝေဇေတွာ တိက္ခံ ဝိပဿနာဉာဏဉ္စ အရိယမဂ္ဂဉာဏဉ္စ **ဉာဏဝဇိရံ** နာမ ဗောဓိပက္ခိယမ္မောနံ ဉာဏပဒဋ္ဌာနတ္တာ။ မောဟော စ ဇာလဉ္စ **မောဟဇာလံ။** ပဒါလေတီတိ **ပဒါလနံ၊** ကတ္တရိ ယုပစ္စယော၊ မောဟဇာလဿ ပဒါလနန္တိ **မောဟဇာလပဒါလနံ။** ပဒါလနဉ္စ ဒုဝိဓံ ဝိက္ခမ္ဘနပဒါလနံ သမုစ္ဆေဒပဒါလနန္တိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမထဝိပဿနာဝသေန **ဝိက္ခမ္ဘနပဒါလနံ၊** မဂ္ဂက္ခဏေ **သမုစ္ဆေဒပဒါလနံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ မောဟဇာလေ အဝိဇ္ဇာ မောဟော၊ ဘဝတဏှာ ဇာလံ။ အတ္တနော အာဓာရံ ပုဂ္ဂလံ ဒုက္ခာဒီသု အဋ္ဌသု ဌာနေသု မောဟေတီတိ **မောဟော။** ပဌမံ ဇာလံ ဇဋံ လာယိတွာ ဇဋာဝသေန လာတိ ပဝတ္တတီတိ **ဇာလံ၊** အတ္တနိ ဇာတံ မစ္ဆသကုဏာဒိကံ လာတိ ဂဏှာတိ, လာပေတီ ဂဏှာပေတီတိ ဝါ **ဇာလံ၊** ဇာလံ ဝိယာတိ **ဇာလံ။** တေန ဝုတ္တံ “အတီတာဒိဘေဒဘိန္နေသု ရူပါဒီသု, သကအတ္တဘာဝါဒီသု စ သံသိဗ္ဗနဝသေန ပဝတ္တနတော ဇာလံ ဘဝတဏှာ”-တိ[၁]။ “အဝိဇ္ဇာတဏှာဟိ အတ္တကိလမထာနုယောဂါဒီနံ ကိလေသပက္ခာနံ နိဒ္ဒါရဏံ ကတံ ကထံ ဧကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေန ဝုစ္စတိ ‘ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ စ ဘဝတဏှာယ စာ’တိ**”ဝုတ္တံ။

၈၁။ “ဣတော သာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ ပဋိပဒါဒယော နိဒ္ဒါရိတာ၊ သာသနေ ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတာနံ ပဋိပဒါဒယော ကထံ နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝါ “သံကိလေသပက္ခာ သုတ္တတ္ထာ အာစရိယေန ဒဿိတာ၊ ဝေါဒါနပက္ခသုတ္တတ္ထာ ကထံ ဒဿိတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝါ “**တတ္ထ ဒိဋ္ဌိစရိတော အသ္မိံ သာသနေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒိဋ္ဌိစရိတတဏှာစရိတေသု။ **ဒိဋ္ဌိစရိတော** ပုဂ္ဂလော အသ္မိံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ဟုတွာ စတူသု ပစ္စယေသု သလ္လေခါနုသန္တတဝုတ္တိ ဘဝတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သလ္လေခေ တိဗ္ဗဂါရဝေါ၊ တသ္မာ သလ္လေခေ တိဗ္ဗဂါရဝတ္တာ။ **တဏှာစရိတော** ပုဂ္ဂလော အသ္မိံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတော ဟုတွာ သိက္ခာနုသန္တတဝုတ္တိ

၁-ခနေတ္တိ-ဋ္ဌ ၁၉၆-ပိဋ္ဌေ။

ဘဝတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သိက္ခာယ တိဗ္ဗဂါရဝေါ၊ တသ္မာ သိက္ခာယ တိဗ္ဗဂါရဝတ္တာ။ **ဒိဋ္ဌိစရိတော** ပုဂ္ဂလော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမန္တော ဟုတွာ **ဓမ္မာနုသာရီ** ပုဂ္ဂလော ဘဝတိ။ ကသ္မာ? ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဝိသယေ ပညာသဒိသပဝတ္တနတော။ **တဏှာစရိတော** ပုဂ္ဂလော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမန္တော ဟုတွာ သဒ္ဓါနုသာရီ ဘဝတိ။ ကသ္မာ? တဏှာဝသေန မိန္နာဓိမောက္ခတ္တာ။ **ဒိဋ္ဌိစရိတော** ပုဂ္ဂလော သုခါယ ပဋိပဒါယ, ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျာတိ၊ သုခါယ ပဋိပဒါယ, ခိပ္ပာဘိညာယ စ နိယျာတိ သုခေန ကိလေသေဟိ ဝိက္ခမ္ဘိတုံ သမတ္ထတ္တာ။ **တဏှာစရိတော** ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ, ဒန္ဓာဘိညာယ စ နိယျာတိ၊ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ, ခိပ္ပာဘိညာယ စ နိယျာတိ ဒုက္ခေန ကိလေသေဟိ ဝိက္ခမ္ဘိတုံ သမတ္ထတ္တာ။

"တထာ ကသ္မာ နိယျာတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တဿ ကိံ ကာရဏံ ယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယံ** ယေန ကာရဏေန နိယျာတိ၊ တံ **ကာရဏံ ကိ**န္တိ ပုစ္ဆတိ။ **တဿ** တဏှာစရိတဿ ကာမာ သုခေန အပရိစ္စတ္တာ **ဟိ** ယသ္မာ ဘဝန္တိ၊ တသ္မာ ကာမာနံ သုခေန အပရိစ္စတ္တတ္တာ တထာ နိယျာတိ။ **သော** တဏှာစရိတော **ကာမေဟိ** ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေစိယမာနော ဒုက္ခေန ပဋိနိဿရတိ၊ ဒန္ဓဉ္စ **ဓမ္မံ** စတုသစ္စဓမ္မံ အာဇာနာတိ။ **ယော ပန အယံ** ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိစရိတော ဟောတိ၊ သော **အယံ** ဒိဋ္ဌိစရိတော ပုဂ္ဂလော **အာဒိတော** အာဒိမှိယေဝ **ကာမေဟိ** ကိလေသကာမဝတ္ထုကာမေဟိ အနတ္ထိကော ဘဝတိ။ **သော** ဒိဋ္ဌိစရိတော **တတော** တေဟိ ကာမေဟိ ဝိဝေစိယမာနော ခိပ္ပဉ္စ သုခေန ပဋိနိဿရတိ၊ ခိပ္ပဉ္စ ဓမ္မံ အာဇာနာတိ။

"တဏှာစရိတော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာတိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတော သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပာဘိညာယ နိယျာတီ"တိ ဧကေကာယ ပဋိပဒါယ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဒုက္ခာပိ ပဋိပဒါ ဒုဝိဓာ ဒန္ဓာဘိညာ စ ခိပ္ပာဘိညာ စ၊ သုခါပိ ပဋိပဒါ ဒုဝိဓာ ဒန္ဓာဘိညာ စ ခိပ္ပာဘိညာ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ဧဝံ သတိ ဧကော ဒွီဟိ ဒွီဟိ ပဋိပဒါဟိ နိယျာတီတိ အာပဇ္ဇတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**သတ္တာပိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဏှာစရိတာ သတ္တာပိ ဒုဝိဓာ မုဒိန္ဒြိယာပိ တိက္ခိန္ဒြိယာပိ၊ ဒိဋ္ဌိစရိတာ သတ္တာပိ ဒုဝိဓာ မုဒိန္ဒြိယာပိ တိက္ခိန္ဒြိယာပီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ယေ** တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာ မုဒိန္ဒြိယာ ဘဝန္တိ၊ **တေ** တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာ ဒန္ဓဉ္စ ပဋိနိဿရန္တိ၊ ဒန္ဓဉ္စ ဓမ္မံ အာဇာနန္တိ။ **ယေ** တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာ တိက္ခိန္ဒြိယာ ဘဝန္တိ၊ **တေ** တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာ ခိပ္ပဉ္စ ပဋိနိဿရန္တိ၊ ခိပ္ပဉ္စ ဓမ္မံ အာဇာနန္တိ၊ တသ္မာ ဧကေကသောဝ ဧကာ

ပဋိပဒါ ယုတ္တာဝါတိ။ ''ဣမာဟိ ပဋိပဒါဟိ နိယျန္တိယေဝ၊ န နိယျိံသု နိယျိဿန္တီတိ အာပန္နေယျ ဝတ္တမာနဝိဘတ္တိယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဣမာ စတဿော**"တိအာဒိ ဝုတ္တ။ အတီတေပိ ဣမာဟိ စတူဟိ ပဋိပဒါဟိ နိယျိံသု၊ ပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ နိယျန္တိ၊ အနာဂတေပိ နိယျိဿန္တီတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော ယထာ "ပဗ္ဗတော တိဋ္ဌတီ"တိ။

ဧဝန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ အရိယပုဂ္ဂလာ စတုက္ကမဂ္ဂံ ပဋိပဒံ ပညာပေန္တိ။ "ကိမတ္ထံ ပညာပေန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**အဗုဓဇနသေဝိတာယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အယံ ဝုစ္စတိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ ဘူမီ**တိ တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ ဝသေန သံကိလေသပက္ခေ ဋ္ဌိတာ စတုသစ္စယောဇနာပိ သမထဝိပဿနာနံ ဝသေန ဝေါဒါနပက္ခေ ဋ္ဌိတာ စတုသစ္စယောဇနာပိ ဒဿိတာ။ အယံ စတုဗ္ဗိဓာ စတုသစ္စယောဇနာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနံ ဘူမိ သမုဋ္ဌာနဘာဝတောတိ။ "တထာဝိဓာယ စတုသစ္စယောဇနာယ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနဘူမိဘာဝေါ ကေန သဒ္ဒဟိတဗ္ဗော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေနာဟာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၇၂။ "နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနဘူတာ ဘူမိ ဒဿိတာ၊ တဿ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ ကတ္ထ ကတမာ ဒိသာ ကိတ္တကေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဝေယျာကရဏေသု ဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဟိ**-သဒ္ဒေါ ပက္ခန္တရတ္ထော။ **ယေ** ဒိသာဘူတာ အာဟာရာဒယော ဓမ္မာ ဝေယျာကရဏေသု "ကုသလာကုသလာ"တိ ဝုတ္တာ၊ **တေ** ဒိသာဘူတာ အာဟာရာဒယော ဓမ္မာ ဒုဝိဓေန "ဣမေ အကုသလာ ဓမ္မာ သံကိလေသဓမ္မာ၊ ဣမေ ကုသလာ ဝေါဒါနဓမ္မာ"တိ ဒုဝိဓေန **ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ** အာလောစိတဗ္ဗာ။ "ကတမေန ဒုဝိဓေနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**လောကဝဋ္ဋာနုသာရီ စ လောကဝိဝဋ္ဋာနုသာရီ စာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကတမံ ဝဋ္ဋံ၊ ကတမံ ဝိဝဋ္ဋ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဝဋ္ဋံ နာမ သံသာရော၊ ဝိဝဋ္ဋံ နိဗ္ဗာန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ "သံသာရဿ ကတမော ဟေတူ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ကမ္မကိလေသာ ဟေတု သံသာရဿာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကတမံ ကမ္မံ နာမ၊ စေတနာယေဝ ကမ္မံ နာမ ကိံ,ဥဒါဟု စေတသိကဉ္စ ဖလဒါနသမတ္ထာသမတ္ထမ္ပိ ကမ္မံ ကိ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကမ္မ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ကမ္မကိလေသေသု။ "**တံ ကမ္မံ ကထံ** ကေန ပကာရေန ဒဋ္ဌဗ္ဗ"န္တိ စေ ဝဒေယျ? ယထာ ယေန ဥပစယေန ကတံ ကမ္မံ ဖလဒါနသမတ္ထံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဥပစယေ တံ ကမ္မံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "တေ ကိလေသာ ကတမေဟိ ဓမ္မေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ"တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ စတူဟိ ဝိပလ္လာသေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ။ "တေ ကိလေသာ

ကတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ"တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? ဒသ ဝတ္ထုကေ ကိလေသပုဉ္ဇေ တေ ကိလေသာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

"ကတမာနိ ဒသ ဝတ္ထူနီ"တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? စတ္တာရော အာဟာရာ၊ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ၊ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ၊ စတ္တာရော ယောဂါ၊ စတ္တာရော ဂန္ထာ၊ စတ္တာရော အာသဝါ၊ စတ္တာရော ဩဃာ၊ စတ္တာရော သလ္လာ၊ စတဿော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနီတိ ဒသ ဝတ္ထူနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ စတုန္နံ ကိစ္စဝသေန ဧကတ္တာ။ ဧတ္ထ စ ကိလေသာနံ ပစ္စယော ဝတ္ထုကာမောပိ ကိလေသောပိ ကိလေသဝတ္ထု ဟောတိ ပုရိမာနံ ပုရိမာနံ ကိလေသာနံ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကိလေသာနံ ပစ္စယဘာဝတော။

"ကတမော ကတမော ကတမဿ ကတမဿ ဝတ္ထု"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ပဌမေ အာဟာရေ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗေ ပဌမေ ကဗဠီကာရာဟာရေ ပဌမော "ရူပံ သုဘ"န္တိ **ဝိပလ္လာသော** အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဝတ္တတိ။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗေ ဒုတိယေ ဖဿာဟာရေ ဒုတိယော "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ သုခါ"တိ **ဝိပလ္လာသော** ပဝတ္တတိ။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗေ တတိယေ စိတ္တာဟာရေ တတိယော "စိတ္တံ နိစ္စ"န္တိ **ဝိပလ္လာသော** ပဝတ္တတိ၊ အာလမ္ဗိတဗ္ဗေ စတုတ္ထေ မနောသဉ္စေတနာဟာရေ "ဓမ္မော အတ္တာ"တိ **ဝိပလ္လာသော** အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဝတ္တတိ။ အာလမ္ဗိတဗ္ဗေ ပဌမေ "ရူပံ သုဘ"န္တိ **ဝိပလ္လာသော** ပဌမံ ကာမုပါဒါနံ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပဝတ္တတိ။ သေသေသုပိ ယထာရဟံ နယာနုသာရေန ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၃။ "တေသု အာဟာရာဒီသု ကတမော ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယော စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု အာဟာရာဒီသု၊ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတေသု ဝါ။ တဏှာစရိတဿ ရူပဝေဒနာသု တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒရာဂဿ ဥပဗြူဟနတော ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော, ယော စ ဖဿာဟာရော ပဝတ္တတိ၊ **ဣမေ** ကဗဠီကာရာဟာရဖဿာဟာရာ တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသာ ဘဝန္တိ။ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ဓမ္မစိတ္တေသု ဗလဝအတ္တနိစ္စာဘိနိဝေသဿ ဥပဗြူဟနတော ယော စ မနောသဉ္စေတနာဟာရော, ယော စ ဝိညာဏာဟာရော ပဝတ္တတိ၊ **ဣမေ** မနောသဉ္စေတနာဟာရဝိညာဏာဟာရာ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသာ ဘဝန္တိ။ "**တတ္ထ ယော စ အသုဘေ သုဘ**"န္တိအာဒီသုပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

ပုရိမာနံ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ တဏှာပမာနတ္တာ စေဝ တဏှာသဘာဝတ္တာ စ၊ ပစ္ဆိမာနံ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ဒိဋ္ဌိပမာနတ္တာ စေဝ ဒိဋ္ဌိသဘာဝတ္တာ စာတိ။

၇၄။ “ကတမသ္မိံ ပဌမာဒိကေ အာဟာရေ ကတမော ပဌမာဒိကော ဝိပလ္လာသော ပဝတ္တတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကဗဠီကာရေ အာဟာ-ရေ**”တိအာဒိနာ နာမဝသေန နိယမေတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ ဒဿေတိ။ “ကတမသ္မိံ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော ကတမံ ဥပါဒိယတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ ဌိတော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဌမေ ဝိပလ္လာသေ **ဌိတော** ပုဂ္ဂလော ကာမေ ယေန ဥပါဒါနေန ဥပါဒိယတိ၊ **ဣဒံ** ဥပါဒါနံ “ကာမုပါဒါနံ နာမာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သေသေသု ဣမိနာ နယေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“ယေန ကာမုပါဒါနေန ကာမေဟိ ပုဂ္ဂလော သံယုဇ္ဇတိ၊ အယံ ကာမု-ပါဒါနဓမ္မော ‘ကာမယောဂေါ’တိ ဝုစ္စတီ”တိအာဒိနာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သေသာနံ ယောဇနတ္ထာဒယော ပါဠိတော, အဋ္ဌကထာတော စ ပါကဋာ။

၇၅။ “အာဟာရာဒီသု ကတမေ ကတမာ ဒိသာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ဣမာ စတဿော ဒိသာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု အာဟာရစတုက္ကာဒီသု ဒသသု စတုက္ကေသု ပဌမော ပဌမော ကဗဠီကာရာဟာရာဒိကော ပဌမာ ဒိသာ၊ ဒုတိယော ဒုတိယော ဖဿာဟာရာဒိကော ဒုတိယာ ဒိသာ၊ တတိယော တတိယော ဝိညာဏာဟာရာဒိကော တတိယာ ဒိသာ၊ စတုတ္ထော စတုတ္ထော မနောသဉ္စေတနာဟာရာဒိကော စတုတ္ထာ ဒိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“ကာသု စတူသု ဒိသာသု ကေသု ကဗဠီကာရာဟာရာဒီသု ဓမ္မေသု ကတမေ ဓမ္မာ ကတမဿ ဥပက္ကိလေသာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဣမေ အာဟာရာ-ဒယော ဓမ္မာ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသာတိ ဝိဘတ္တာတိ ဒဿေတုံ “**တတ္ထ ယော စ ကဗဠီကာရော အာဟာရော။ပ။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ဥဒတ္တဿ ဥပက္ကိလေသာ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ကဗဠီကာရာဟာရော အာဟာရောတိအာဒိ အာဟာရာဒီသု ယေ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပက္ကိလေသာ၊ တံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။ **ဒသန္နံ သုတ္တာနန္တိ** ဧကဒေသဘူတာနံ ဒသန္နံ သုတ္တာနံ။ **အဘေဇ္ဇာ**တိ သဘာဝဓမ္မော။ သဒ္ဓမ္မော ဟိ အသမာနောတိ။ “**ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန**”န္တိ ဧတေန စ သဒ္ဒတ္တဿ နာနတ္တံ ဒဿေတိ။

၁-နေတ္တိ-ဌ ၂၀၃-ပိဋ္ဌေ။

“ကဗဠီကာရာဟာရာဒီသု ကတမေ အာဟာရာဒယော ကတမေန ဝိမောက္ခမုခေန ပရိညံ ပဟာနံ ဂစ္ဆန္တီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယော စ ကဗဠီကာရော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ရူပီတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ။ **သဗ္ဗေ**တိ သဗ္ဗေ အာဟာရာဒယော ဓမ္မာ လောကာဋ္ဌာနုသာရိနော ဘဝန္တိ။ **တေ**တိ တေ သဗ္ဗေ အာဟာရာဒယော ဓမ္မာ။ **လောကာ**တိ လောကတော ဝဋ္ဋတော။ **တီဟိ ဝိမောက္ခမုခေဟီ**တိ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ နိယျန္တိ။

၈၆။ သံကိလေသပက္ခေ ဒိသာဘူတာ အာဟာရစတုက္ကာဒယော ဒသ စတုက္ကာ ဓမ္မာ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရေတွာ ဒဿိတာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ဝေါဒါနပက္ခေ ကတမေ ဒိသာဘူတာ ဓမ္မာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ ဝေါဒါနပက္ခေ ဒိသာဘူတေ ဓမ္မေ ဒဿေတုံ “**စတဿော ပဋိပဒါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **စတ္တာရော ဝိဟာရာ**တိ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော ဗြဟ္မဝိဟာရော အရိယဝိဟာရော အာနေဉ္ဇဝိဟာရောတိ စတ္တာရော ဝိဟာရာ။ တေသု ရူပါဝစရသမာပတ္တိယော **ဒိဗ္ဗဝိဟာရာ**၊ စတဿော အပ္ပမညာယော **ဗြဟ္မဝိဟာရာ**၊ စတဿော ဖလသမာပတ္တိယော **အရိယဝိဟာရာ**၊ စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော **အာနေဉ္ဇဝိဟာရာ**၊ **စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ**တိ မာနပဟာနံ အာလယသမုဂ္ဃာတော အဝိဇ္ဇာပဟာနံ ဘဝူပသမောတိ စတ္တာရော အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတဓမ္မာ။ **စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနီ**တိ သစ္စာဓိဋ္ဌာနံ စာဂါဓိဋ္ဌာနံ ပညာဓိဋ္ဌာနံ ဥပသမာဓိဋ္ဌာနန္တိ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ။ **စတဿော သမာဓိဘာဝနာ**တိ ဆန္ဒသမာဓိဘာဝနာ ဝီရိယသမာဓိဘာဝနာ စိတ္တသမာဓိဘာဝနာ ဝီမံသာသမာဓိဘာဝနာတိ စတဿော သမာဓိဘာဝနာ။ **စတ္တာရော သုခဘာဂိယာ**တိ ဣန္ဒြိယသံဝရော တပေါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါတိ စတ္တာရော သုခဘာဂိယာ။ အဝသေသာ ပါကဋာ။

“စတူသု စတူသု ပဋိပဒါဒီသု ကတမော ပဋိပဒါဒိကော ပဌမော သတိပဋ္ဌာနာဒိကော ဘဇတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**ပဌမာ ပဋိပဒါ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပဋိပဒါဒယော ပညာပဒဋ္ဌာနာဒိကာ၊ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ပန သတိပဒဋ္ဌာနာဒိကာ၊ တသ္မာ ‘ပဌမာ ပဋိပဒါ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာန’န္တိအာဒိယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ပဌမာ ပဋိပဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ ပူရေတီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ပူရကပူရေတဗ္ဗဘာဝတော တထာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။

အထ ဝါ "ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ကတမေ ပဋိပဒါဒယော ကတမေ သတိပဋ္ဌာနာဒိကေ ပူရေန္တီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ပဋ္ဌမာ ပဋိပဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ပဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ ပူရေတိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၇။ "တေသု ဒသသု ပဋိပဒါဒိစတုက္ကာဒီသု ကတမေ ဓမ္မာ ကတမာ ဒိသာ၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကတမာ ဒိသာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဣမာ စတဿော ဒိသာ ပဋ္ဌမာ ပဋိပဒါ, ပဋ္ဌမော သတိပဋ္ဌာနော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု ဒသသု ပဋိပဒါဒိစတုက္ကာဒီသု။ **ဣမာ** မယာ ဝုစ္စမာနာ ပဋ္ဌမာ ပဋိပဒါဒယော ဒိသာ စတဿော ဒိသာ ဘဝန္တိ။

"တေသု စတူသု ဒိသာဘူတေသု ပဋိပဒါဒိစတုက္ကာဒီသု ကတမော ဒိသာဘူတော အတ္တော ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘေသဇ္ဇ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ပဋ္ဌမာ ပဋိပဒါ ။ပ။ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ဥဒတ္တုဿ ဘေသဇ္ဇ**"န္တိ ဝုတ္တံ။

"တေသု ဒသသု ပဋိပဒါဒိစတုက္ကေသု ဓမ္မေသု ကတမော ကတမော ကတမံ ကတမံ ဝိမောက္ခမုခ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဒုက္ခာ စ ပဋိပဒါ**"တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပန **ဋီကာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရေန ဝုတ္တော ပါဠေ့ဝ။ သံကိလေသပက္ခေ ဒိသာဘူတာ အာဟာရစတုက္ကာဒယော ဒသ စတုက္ကာ သမတိက္ကမိဘဗ္ဗပဟာတဗ္ဗဘာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဝေါဒါနပက္ခေ ပန ဒိသာဘူတာ ပဋိပဒါဒိစတုက္ကာဒယော ဒသ စတုက္ကာ သမတိက္ကမပဟာယကဘာဝေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။

"တေသံ အာဟာရစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ သမတိက္ကမနပဟာန-သင်္ခါတံ ယံ ဝိက္ကီဠိတဉ္စ တေသံ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ ဘာဝနာသင်္ခါတံ ယံ ဝိက္ကီဠိတဉ္စ သစ္ဆိကိရိယာသင်္ခါတံ ယံ ဝိက္ကီဠိတဉ္စ အတ္ထိ၊ တံ တိဝိဓံ ဝိက္ကီဠိတံ ကတမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိက္ကီဠိတံ ဘဝတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တေသံ ဝိက္ကီဠိတ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ "ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ဝိမောက္ခ-မုခေဟိ ယေ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာ ဝိမုတ္တိံသု၊ တေသု ဗုဒ္ဓဿေဝ ဝိက္ကီဠိတံ ဘဝတိ ကိံ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿေဝ ဝိက္ကီဠိတံ ဘဝတိ ကိံ, သာဝကဿေဝ ဝိက္ကီဠိတံ ဘဝတိ ကိံ, ဥဒါဟု သဗ္ဗေသံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝိက္ကီဠိတံ ဘဝတိ ကိံ"န္တိ ဝိစာရဏာယ သမ္ဘဝတော "**တေသံ ဝိက္ကီဠိတ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ဝိမောက္ခမုခေဟိ ယေ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာ မုစ္စိံသု၊ **တေသံ** ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ **ဝိက္ကီဠိတံ**။ ယံ အာဟာရစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ

၁-နေတ္တိ-ဋီ ၁၁၇၊ ၁၁၉-ပိဋ္ဌေသု။

စတုက္ကာနံ သပရသန္တာနေ သမတိက္ကမနပဟာနဥ္စ ယာ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ သပရသန္တာနေ ဘာဝနာသမ္ပာဒနာ, သစ္ဆိကိရိယာသမ္ပာဒနာ စ အတ္ထိ၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဝိက္ကီဠိတံ နာမ ဘဝတီတိ အတ္ထော။

“သဗ္ဗေသံ အာဟာရစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ သဗ္ဗေ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒယော ဒသ စတုက္ကာ ပဋိပက္ခာ ဟောန္တိ ကိံ, ဥဒါဟု ယထာက္ကမံ စတုက္ကာနံ စတုက္ကာ ပဋိပက္ခာ ဟောန္တိ ကိံ”န္တိ ဝိစာရဏာယ သမ္ဘဝတော ယထာက္ကမံ စတုက္ကာနံ စတုက္ကာ ပဋိပက္ခာ ဟောန္တိ ပဟာတဗ္ဗပဟာယကဘာဝေနာတိ ဒဿေန္တော **“စတ္တာရော အာဟာရာ တေသံ ပဋိပက္ခော စတဿော ပဋိပဒါ”**တိအာဒိမာဟ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဣဒါနိ အာဟာရာဒီနံ ပဋိပဒါဒီဟိ ယေန သမတိက္ကမနံ၊ တံ နေသံ ပဋိပက္ခဘာဝံ ဒဿေန္တော ‘စတ္တာရော အာဟာရာ’ တေသံ ပဋိပက္ခော စတဿော ပဋိပဒါ’တိအာဒိမာဟာ”တိ[1] ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သံကိလေသပက္ခေ စတ္တာရော ယေ အာဟာရာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တေသံ စတုန္နံ အာဟာရာနံ ဝေါဒါနပက္ခေ ယာ စတဿော ပဋိပဒါ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တာ စတဿော ပဋိပဒါ ပဋိပက္ခော အာဟာရာနံ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ၊ ပဋိပဒါနံ ပန ပဟာယကတ္တာ။ သတိပိ အာဟာရာနံ အပ္ပဟာတဗ္ဗဘာဝေ ဝိပဿနာရမ္မဏတ္တာ အာဟာရပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနဝသေန ပဟာတဗ္ဗဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဧဝမာဒိယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သီဟာတိ သီဟသဒိသာ ဗုဒ္ဓါ စ သီဟသဒိသာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ သီဟသဒိသာ သာဝကာ စာတိ သီဟသဒိသာ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတဗ္ဗာ။ သာဝကာ ပန အဟတရာဂဒေါသမောဟာပိ သန္တိ၊ တေပိ “သီဟာ”တိ မညေယျုန္တိ တံ နိဝတ္တနတ္ထံ **“ဟတရာဂဒေါသမောဟာ”**တိ ဝုတ္တံ။ ဟနိတဗ္ဗာတိ **ဟတာ**၊ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ မောဟော စ **ရာဂဒေါသမောဟာ**၊ ဟတာ ရာဂဒေါသမောဟာ ဧတေဟီတိ သာဝကေဟီတိ **ဟတရာဂဒေါသမောဟာ**၊ သာဝကာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ သာဝကာနံယေဝ ဗျတိရေကသမ္ဘဝတောတိ။ **တေသံ** သီဟာနံ ဗုဒ္ဓါနံ, **တေသံ** သီဟာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ, **တေသံ** သီဟာနံ သာဝကာနံ **ဘာဝနာ** ဝေါဒါနပက္ခေ ဘာဝိတဗ္ဗာနံ ဗောဓိပက္ခိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝနာ ဝဍ္ဎနာ စ, **သစ္ဆိကိရိယာ** ဝေါဒါနပက္ခေယေဝ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာနံ ဖလနိဗ္ဗာနာနံ သစ္ဆိကိရိယာ စ, **ဗျန္တိကိရိယာ** သံကိလေသပက္ခေ ပဟာတဗ္ဗာနံ ပဟာနသင်္ခါတာ ဗျန္တိကိရိယာ စ **ဝိက္ကီဠိတံ** နာမ ဘဝတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၀၅-ပိဋ္ဌေ။

ဣန္ဒြိယာဓိဋ္ဌာနန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနံ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိဋ္ဌာနံ ပဝတ္တနံ ဘာဝနာ, သတ္တိကိရိယာ စ။ **ဝိပရိယာသာနဓိဋ္ဌာန**န္တိ ဝိပလ္လာသာနံ အနဓိဋ္ဌာနံ ပဟာနဝသေန အပ္ပဝတ္တနံ, အနုပ္ပါဒနဉ္စ သင်္ခေပတော **ဝိက္ကီဠိတံ** နာမာတိ ဂဟိတံ။ **ဣန္ဒြိယာနိ** သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ **သဒ္ဓမ္မဂေါစရော** သဒ္ဓမ္မဿ ဝေါဒါနပက္ခဿ ဂေါစရော ပဝတ္တနဟေတူတိ အဓိပ္ပေတာနိ။ **ဝိပရိယာသာ** ဝိပလ္လာသာ **ကိလေသဂေါစရော** သံကိလေသပက္ခဿ ဂေါစရော ပဝတ္တိဟေတူတိ အဓိပ္ပေတာ။

“စတ္တာရော အာဟာရာ’တိအာဒိနာ သံကိလေသပက္ခေ အာဟာရစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ တဏှာစရိတာဒီနံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဥပက္ကိလေသဝိဘာဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒါရဏာ အာစရိယေန ကတာ၊ ‘စတဿော ပဋိပဒါ’တိအာဒိနာ စ ဝေါဒါနပက္ခေ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒီနံ ဒသန္နံ စတုက္ကာနံ တဏှာစရိတာဒီနံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနဝိဘာဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒါရဏာ အာစရိယေန ကတာ၊ သာ အယံ နိဒ္ဒါရဏာ ကတမဿ နယဿ သမုဋ္ဌာနံ ဘူမီတိ ဝုစ္စတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**အယံ ဝုစ္စတိ သီဟဝိက္ကီဠိတဿ နယဿ ဘူမီ**”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အယ**န္တိ ယာ အယံ ဝုတ္တနယေန ဒွိပ္ပကာရာ နိဒ္ဒါရဏာ ကတာ၊ သာ အယံ ဒွိပ္ပကာရာ နိဒ္ဒါရဏာ သီဟဝိက္ကီဠိတဿ နယဿ **ဘူမိ** ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ သမုဋ္ဌာနန္တိ နယသမုဋ္ဌာနကောသလ္လေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာတိ။

“ဝုတ္တပ္ပကာရာယ နိဒ္ဒါရိတာယ နယဿ ဘူမိဘာဝေါ ကသ္မာ ဝိညာယတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တေနာဟာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** ဝုတ္တပ္ပကာရာယ နိဒ္ဒါရဏာယ နယဘူမိဘာဝေန “**ယော နေတိ၊ ပ။ ကုသလာ’တိ စာ**”တိ ယံ ဝစနံ အာစရိယော အာဟ၊ တေန ဝစနေန ဝိညာယတီတိ။

သီဟဝိက္ကီဠိတနယဘူမိ အာစရိယေန ဝိဘာဝိတာ, အမှေဟိ စ ဉာတာ၊ “ကတမာ တိပုက္ခလနယဘူမီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တိပုက္ခလနယဘူမိံ ဝိဘာဝေတုကာမော “**တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ**”တိအာဒိမာဟ။ ဧဝံ သတိ “အယံ သံကိလေသော၊ တီဏိ အကုသလမူလာနီ”တိအာဒိဝစနမေဝ အာစရိယေန ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ ပန “တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ”တိအာဒိဝစနံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? သစ္စံ၊ တိပုက္ခလနယဘူမိဘာဝနာ ပန ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒိပုဂ္ဂလတ္တယဝသေန ပဝတ္တာ၊ တသ္မာ ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒိပုဂ္ဂလတ္တယံ ဝိဘာဝေတုံ “တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ”တိအာဒိဝစနံ ဝုတ္တံ။ ဧဝမပိ “တတ္ထ ယော သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာတိ၊ အယံ ဥဂ္ဃဋိတညူ”တိအာဒိဝစနမေဝ

ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ ပန “တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ”တိအာဒိဝစနံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? သစ္စံ၊ ဥဂ္ဃဋိတညူ အာဒိပုဂ္ဂလတ္တယံ ပန သီဟဝိက္ကီဠိတနယတော တိပုက္ခလနယဿ နိဂ္ဂဟနတော နိက္ခမနတော သီဟဝိက္ကီဠိတနယဘူမိဝိဘာဝနာယံ ပဋိပဒါဝိဘာဂတော ဝိဘာဝိတပုဂ္ဂလစတုက္ကတော နိဒ္ဒါရိတံ၊ သီဟဝိက္ကီဠိတနယ-ဘူမိဝိဘာဝနာယံ ပဋိပဒါဝိဘာဂတော ဝိဘာဝိတံ ပုဂ္ဂလစတုက္ကံ ပဌမံ ဝိဘာ-ဝေတုံ “**တတ္ထ ယေ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ ယော ပဋိပဒါစတုက္ကော သီဟဝိက္ကီဠိတနယဘူမိဝိဘာဝနာယံ နိဒ္ဒါရိတော၊ တသ္မိံ ပဋိ-ပဒါစတုက္ကေ။ **ယေ**တိ ယေ ဒန္ဓဥဒတ္တာ ဒိဋ္ဌိစရိတပုဂ္ဂလာ ယထာက္ကမံ သုခါယ ပဋိ-ပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ စ နိယျန္တိ၊ ဣတိ နိယျကာ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ စ နိဒ္ဒါရိတာ။ “တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော သံကိ-လေသော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အယံ သံကိလေသော”တိ ဝိဿဇ္ဇေတုံ “**တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အယံ သံကိလေသော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတ္တာရော အာဟာရာ နိဒ္ဒါရိတာ။ပ။ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ နိဒ္ဒါရိတာနိ၊ **ဣတိ** အယံ ဒသဝိဓော အာဟာရစတုက္ကာဒိစတုက္ကော တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော ဟောတိ။ တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော အာစရိ-ယေန နိဒ္ဒါရိတော၊ “ကတမံ ဝေါဒါန”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣဒံ ဝေါဒါန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတဿော ပဋိပဒါ နိဒ္ဒါရိတာ၊ စတဿော အပ္ပမာဏာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ **ဣတိ** ဣဒံ ဒသဝိဓံ ပဋိပဒါစတုက္ကာဒိစတုက္က-ဘူတံ ဓမ္မဇာတံ တေသံ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနံ ဟောတိ။

၈၈။ “တေသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ကတမော ပုဂ္ဂလော ဥဂ္ဃဋိတညူ၊ ကတမော ပုဂ္ဂလော ဝိပဉ္စိတညူ၊ ကတမော ပုဂ္ဂလော နေယျော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပုဗ္ဗေပိ ‘တတ္ထ ယေ’တိအာဒိနာ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒါ-ရိတာ၊ ကသ္မာ ပန ပုန ‘တတ္ထ ယေ’တိအာဒိနာ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ နိဒ္ဒါရိတာ”တိ စေ ဝဒေယျ? ပုဗ္ဗေ သံကိလေသဝေါဒါနံ သာမိဘာဝေန နိဒ္ဒါရိတာ၊ ပစ္ဆာ ပန ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီနံ အဝယဝါနံ သမူဟဘာဝေန နိဒ္ဒါရိတာတိ ဝိသေသတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ **တတ္ထ ယေ**။ပ။ **ဣမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ**တိ ဧတ္ထ ယောဇနတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသောဝ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု။ **ယော**တိ ဥဒတ္တော ဒိဋ္ဌိစရိတော။ **အယ**န္တိ အယံ နိယတော ဥဒတ္တော ဒိဋ္ဌိစရိတော။ ပုန **ယော**တိ ဥဒတ္တောဝ တဏှာစရိတော စ မန္ဒော ဒိဋ္ဌိစရိတော စ။ **သာဓာရဏာယာ**တိ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ စ။

"ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒယော တယော ပုဂ္ဂလာ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတာ၊ တေသု တီသု ပုဂ္ဂလေသု ကတမဿ ကတမဿ ကတမံ ကတမံ ဘဂဝါ ဥပဒိသတီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ "ပဋိပဒါဘေဒေန ပုဂ္ဂလဘေဒေါ အာစရိယေန ဝိဘာဝိတော၊ ကထံ ဒေသနာဘေဒေန ပုဂ္ဂလဘေဒေါ ဝိဘာဝိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ဒေသနာဘေဒေနပိ ပုဂ္ဂလဘေဒံ ဝိဘာဝေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု တီသု ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီသု ပုဂ္ဂလေသု။ "သမထဒေသနာဝိပဿနာဒေသနာဘေဒေနေဝ ပုဂ္ဂလဘေဒေါ ဝိဘာဝိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ မုဒုဓမ္မဒေသနာတိက္ခဓမ္မဒေသနာဘေဒေနပိ ပုဂ္ဂလဘေဒံ ဝိဘာဝေတုံ "**တတ္ထ ဘဂဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသေသုပိ ဧဝမေဝ အနုသန္ဓိတွာ ဝတ္တဗ္ဗော။

ဝိသုံ ဝိသုံ ပဋိပဒါဘေဒေန စတ္တာရော ဟုတွာ ဝိသုံ စ သမ္ပိဏ္ဍိတာ စ ပဋိပဒါဘေဒေန စေဝ ဒေသနာဘေဒေန စ တယော ဟောန္တီတိ ဝိဘာဝေတုံ "**တတ္ထ ယေ**"တိအာဒိံ ပုန ဝတွာ "**ဣတိ ခေါ စတ္တာရိ ဟုတွာ တီဏိ ဘဝန္တိ**"တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **စတ္တာရိ တီဏီ**တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသနိဒ္ဒေသော၊ "စတ္တာရော တယော"တိ ပန ပကတိလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော ကာတဗ္ဗော။

"တေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော သံကိလေသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ အယံ သံကိလေသော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အယံ သံကိလေသော**တိ "တီဏိ အကုသလမူလာနိ။ပ။ သီလဝိပတ္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ အာစာရဝိပတ္တီ"တိ နိဒ္ဓါရိတာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဣတိ အယံ သမူဟော သံကိလေသော ဟောတိ။ "တေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတော၊ ကထံ ဝေါဒါနံ နိဒ္ဓါရိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေသံ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣဒံ ဝေါဒါန**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဣဒံ ဝေါဒါန**န္တိ "တီဏိ ကုသလမူလာနိ။ပ။ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ သုညတံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတ"န္တိ နိဒ္ဓါရိတာနံ ကုသလဓမ္မာနံ သမူဟဘူတံ ဣတိ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ ဝေါဒါနံ ဟောတိ။

"ဝုတ္တပ္ပကာရေန စတ္တာရော ဟုတွာ တယော ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တီတိ အာစရိယေန ဝိဘာဝိတာ၊ တယော ဟုတွာ ကိတ္တကာ ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**ဣတိ ခေါ စတ္တာရိ ဟုတွာ တီဏိ ဘဝန္တိ၊ တီဏိ ဟုတွာ ဒွေ ဘဝန္တိ တဏှာစရိတော စ ဒိဋ္ဌိစရိတော စာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣတီ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန **စတ္တာရိ** စတ္တာရော ဟုတွာ **တီဏိ** တယော ဘဝန္တိ။ **တီဏိ** တယော ဟုတွာ တဏှာစရိတော စ ဒိဋ္ဌိစရိတော စာတိ **ဒွေ** ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တိ။

“တေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကတမော သံကိလေသော”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အယံ သံကိလေသော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အယံ သံကိလေသော**တိ “တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စ။ပ။ သဿတဒိဋ္ဌိ စ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စာ”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ အကုသလဓမ္မာနံ ဣတိ အယံ သမူဟော သံကိလေသော ဟောတိ။

“တေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ကထံ ဝေါဒါန”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣဒံ ဝေါဒါန**”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ ဝေါဒါန**န္တိ “သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ပ။ သဥပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတု, အနုပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတူ”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ကုသလ-ဓမ္မာနံ သမူဟဘူတံ ဣတိ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ ဝေါဒါနံ ဟောတိ။

“တီဏိ အကုသလမူလာနီ”တိအာဒိနာ သံကိလေသပက္ခေ အကုသလ-မူလတိကာဒီနံ ဒွိန္နံ ဒွါဒသန္နံ တိကာနံ, တိဏ္ဏံ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသဝိဘာဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ကထာ၊ “တီဏိ ကုသလ-မူလာနီ”တိအာဒိနာ ဝေါဒါနပက္ခေ ကုသလမူလတိကာဒီနံ ဒွိန္နံ ဒွါဒသန္နံ တိကာနံ, တိဏ္ဏံ ဥဂ္ဃဋိတညုအာဒိပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနဝိဘာဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ကထာ၊ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရနိဒ္ဒိဋ္ဌာ တိပုက္ခလဿ စ နယဿ, အင်္ကုသဿ စ နယဿ **ဘူမိ** သမုဋ္ဌာနံ ပဝတ္တိဟေတု နာမာတိ ယောဇေတွာ “တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ”တိအာဒိနာ သံကိလေသပက္ခေ တဏှာအဝိဇ္ဇာဒုကာဒီနံ ပန္နရသန္နံ ဒုကာနံ, ဒွိန္နံ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနဝိဘာ-ဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ကထာ၊ “သမထော စ ဝိပဿနာ စာ”တိ-အာဒိနာ ဝေါဒါနပက္ခေ သမထဝိပဿနာဒုကာဒီနံ ဧကူနဝီသတိဒုကာနံ, ဒွိန္နံ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနဝိဘာဝနာမုခေန ယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ကထာ၊ အယံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ နန္ဒိယာဝဋ္ဋဿ နယဿ ဘူမီတိပိ နိဒ္ဓါရိတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဝသေန ဟိ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယတော သီဟဝိက္ကီဠိတနယဿ သမ္ဘဝေါ, သီဟဝိက္ကီဠိတနယတော စ တိပုက္ခလ-နယဿ သမ္ဘဝေါ ဟောတိ။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဝသေန ပန သီဟဝိက္ကီဠိတန-ယတော တိပုက္ခလနယဿ သမ္ဘဝေါ, တိပုက္ခလနယတော စ နန္ဒိယာဝဋ္ဋ-နယဿ သမ္ဘဝေါ ဟောတိ။ တေနာဟ **အဋ္ဌကထာယံ** “အဒ္ဓေ ‘တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စာ’တိအာဒိနာ သမထဿ နယဿ ဘူမိ ဒဿိတာ။ တေနေဝ ဟိ ‘စတ္တာရိ ဟုတွာ တီဏိ ဘဝန္တိ၊ တီဏိ ဟုတွာ ဒွေ ဘဝန္တီ’တိ ဝုတ္တ”န္တိ[၁]။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၀၇-ပိဋ္ဌေ။

“ကသ္မာ ပန အယံ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ နိဒ္ဒါရဏာယ တိပုက္ခလဿ စ နယဿ, အင်္ကုသဿ စ နယဿ ဘူမိဘာဝေါ ဝိညာယတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တေနာဟာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** ယထာဝုတ္တာယ နိဒ္ဒါရဏာယ ဘူမိဘာဝေန အာစရိယော “**ယော အကုသလေ ॥ပ॥ ဒိသာလောစနေနာ’တိ စာ**”တိ ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန ဝစနေန ဝုတ္တပ္ပကာရာယ နိဒ္ဒါရဏာယ တိပုက္ခလ ॥ပ॥ ယဿ ဘူမိဘာဝေါ ဝိညာယတီတိ အတ္ထော။

“ဧတ္တာဝတာ နယသမုဋ္ဌာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ အညံ နတ္ထီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**နိယုတ္တံ နယသမုဋ္ဌာန**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယေန ယေန နယသမုဋ္ဌာနေန သံကိလေသပက္ခေ ဝါ အကုသလာ ဓမ္မာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ ဝေါဒါနပက္ခေ ဝါ ကုသလာ ဓမ္မာ နိဒ္ဒါရိတာ၊ တံ တံ နယသမုဋ္ဌာနံ **နိယုတ္တံ** ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

နယတ္တယမေန ပန သင်္ခေပတော ဒဿယိဿာမိ—ဒွေ ပုဂ္ဂလာ, တယော ပုဂ္ဂလာ, စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာတိ ပုဂ္ဂလာ တိကောဋ္ဌာသာ ဘဝန္တိ၊ စတုဒိသာ, ဆဒိသာ, အဋ္ဌဒိသာတိ ဒိသာပိ တိကောဋ္ဌာသာ ဘဝန္တိ။ တတ္ထ **ဒွေ ပုဂ္ဂလာ**တိ တဏှာစရိတော ပုဂ္ဂလော, ဒိဋ္ဌိစရိတော ပုဂ္ဂလောတိ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တိ။ **တယော ပုဂ္ဂလာ**တိ ဥဂ္ဃဋိတညူပုဂ္ဂလော, ဝိပဉ္စိတညူပုဂ္ဂလော, နေယျပုဂ္ဂလောတိ တယော ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တိ။ **စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ**တိ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာဒိဘေဒေန ဘိန္နာ မုဒိန္ဒြိယော တဏှာစရိတော ပုဂ္ဂလော, မုဒိန္ဒြိယော ဒိဋ္ဌိစရိတော ပုဂ္ဂလော, တိက္ခိန္ဒြိယော တဏှာစရိတော ပုဂ္ဂလော, တိက္ခိန္ဒြိယော ဒိဋ္ဌိစရိတော ပုဂ္ဂလောတိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ ဘဝန္တိ။ **စတုဒိသာ**တိ သံကိလေသပက္ခေ ဒွေ ဒွေ ဒိသာ, ဝေါဒါနပက္ခေ ဒွေ ဒွေ ဒိသာတိ စတုဒိသာ ဘဝန္တိ။ **ဆဒိသာ**တိ သံကိလေသပက္ခေ တိဿော တိဿော ဒိသာ, ဝေါဒါနပက္ခေ တိဿော တိဿော ဒိသာတိ ဆဒိသာ ဘဝန္တိ။ **အဋ္ဌဒိသာ**တိ သံကိလေသပက္ခေ စတဿော စတဿော ဒိသာ, ဝေါဒါနပက္ခေ စတဿော စတဿော ဒိသာတိ အဋ္ဌဒိသာ ဘဝန္တိ။ တေသု ဒွေ ဒွေ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတေ ပုဂ္ဂလေ, စတုဒိသာ စ နိဿာယ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။ တယော ဥဂ္ဃဋိတညူဝိပဉ္စိတညူနေယျပုဂ္ဂလေ စ ဆဒိသာ စ နိဿာယ တိပုက္ခလနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။ ဒုက္ခာပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာဒိဘေဒေန ဘိန္နေ စတ္တာရော မုဒိန္ဒြိယတဏှာစရိတတိက္ခိန္ဒြိယတဏှာစရိတမုဒိန္ဒြိယဒိဋ္ဌိစရိတတိက္ခိန္ဒြိယဒိဋ္ဌိစရိတေ ပုဂ္ဂလေ စ အဋ္ဌဒိသာ စ နိဿာယ သီဟဝိက္ကီဠိတနယသမုဋ္ဌာနံ

ဘဝတိ။ ကေကသ္မိံ နယသမုဋ္ဌာနေ ဝိဘဇိတေ ဒိသာလောစနအင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနာနိပိ ဝိဘဇိတာနိ ဘဝန္တိ။

"ကထံ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတီ"တိ စေ ဝဒေယျ? "တဏှာ စ အဝိဇ္ဇာ စ အဟိရိကဉ္စ အနောတ္တပ္ပဉ္စ အသတိ စ အသမ္ပဇညဉ္စ အယောနိသောမနသိကာရော စ ကောသဇ္ဇဉ္စ ဒေါဝစဿဉ္စ အဟံကာရော စ မမံကာရော စ အဿဒ္ဓါ စ ပမာဒေါ စ အသဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ အသံဝရော စ အဘိဇ္ဈာ စ ဗျာပါဒေါ စ နီဝရဏဉ္စ သံယောဇနဉ္စ ကောဓော စ ဥပနာဟော စ မက္ခော စ ပဠာသော စ ဣဿာ စ မစ္ဆရိယဉ္စ မာယာ စ သာဌေယျဉ္စ သဿတဒိဋ္ဌိ စ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ စာ"တိ[၁] ဒုကဒုကဝသေန ဒေသိတော အယံ ဒိသာဘူတော အကုသလမူလသမုဟော ဒွိန္နံ တဏှာစရိတဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော ဟောတီတိ သံကိလေသပက္ခေ သံကိလေသသာမညဘာဝေန ယောဇေတွာ "ဣမေသု ပန္နရသသု ဒုကဒုကဝသေန ဒေသိတေသု ဒိသာဘူတေသု အကုသလမူလေသု ကတမော အကုသလမူလော ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိသာ"တိ မနသာဝ ဒိသာဘူတဘာဝေန ဩလောကေတွာ "အယံ အယံ ပဌမော ပဌမော အကုသလမူလော တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ သံကိလေသပက္ခေ ပဌမာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ ဒုတိယော ဒုတိယော အကုသလမူလော ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ သံကိလေသပက္ခေ ဒုတိယာ ဒိသာ နာမာ"တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတွာ သမုဒယသစ္စဒုက္ခသစ္စာနိ ယထာရဟံ နိဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓမ္မသဘာဝေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ ဒိသာလောစနနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ ဒိသာဝိသေသဘူတဿ ဓမ္မဝိသေသဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဉ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။

"သမထော စ ဝိပဿနာ စ ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ သတိ စ သမ္ပဇညဉ္စ ယောနိသောမနသိကာရော စ ဝီရိယာရမ္ဘော စ သောဝစဿဉ္စ ဓမ္မေ ဉာဏဉ္စ အန္ဓယေ ဉာဏဉ္စ ခယေ ဉာဏဉ္စ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဉ္စ သဒ္ဓါ စ အပ္ပမာဒေါ စ သဒ္ဓမ္မဿဝနဉ္စ သံဝရော စ အနဘိဇ္ဈာ စ အဗျာပါဒေါ စ ရာဂဝိရာဂါ စ စေတောဝိမုတ္တိ, အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ စ ပညာဝိမုတ္တိ, အဘိသမယော စ အပ္ပိစ္ဆတာ စ သန္တုဋ္ဌိ စ အက္ကောဓော စ အနုပနာဟော စ အမက္ခော စ

၁-ခု ၁၀-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။

အပဋ္ဌာသော စ ဣဿာပဟာနဉ္စ မစ္ဆရိယပ္ပဟာနဉ္စ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ သင်္ခတာ-
ရမ္မဏော စ ဝိမောက္ခော, အသင်္ခတာရမ္မဏော စ ဝိမောက္ခော, သဉပါဒိ-
သေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတု, အနုပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတူ”တိ[၁] တိကဒုက-
ဝသေန ဒေသိတံ ဣဒံ ဒိသာဘူတံ ကုသလသမူဟဓမ္မဇာတံ ဒွိန္နံ တဏှာ-
စရိတဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနံ ဟောတီတိ ဝေါဒါနပက္ခေ ဝေါဒါန-
သာမညဘာဝေန ယောဇေတွာ “ဣမေသု ဧကူနဝီသတိယာ ဒုကဒုကဝသေန
ဝါ ဒေသိတေသု ဒိသာဘူတေသု ဓမ္မေသု ကတမော ကတမော ကုသလ-
ဓမ္မော ကတမဿ ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိသာ”တိ မနသာဝ ဒိသာဓမ္မ-
ဘာဝေန ဩလောကေတွာ “အယံ ပဌမော ပဌမော ကုသလဓမ္မော တဏှာ-
စရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝေါဒါနပက္ခေ ပဌမာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ ဒုတိယော
ဒုတိယော ကုသလဓမ္မော ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝေါဒါနပက္ခေ ဒုတိယာ
ဒိသာ နာမာ”တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတွာ မဂ္ဂသစ္စနိရောဓသစ္စာနိ ယထာရဟံ
နီဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓမ္မဘာဝေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊
သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ နန္ဒိယာဝဋ္ဋနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ
ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာ-
ဝိသေသော စ ဒိသာလောစနနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ
ဒိသာဝိသေသဘူတဿ ဓမ္မဝိသေသဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဉ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာ-
ဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ
ဘဝတိ။

“ကထံ တိပုက္ခလနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ”တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? “တီဏိ အကု-
သလမူလာနိ လောဘော အကုသလမူလံ, ဒေါသော အကုသလမူလံ,
မောဟော အကုသလမူလံ၊ တီဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ကာယဒုစ္စရိတံ, ဝစီဒုစ္စရိတံ,
မနောဒုစ္စရိတံ၊ တယော အကုသလဝိတက္ကာ ကာမဝိတက္ကော, ဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော, ဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ တိဿော အကုသလသညာ ကာမသညာ,
ဗျာပါဒသညာ, ဝိဟိံသာသညာ၊ တိဿော ဝိပရီတသညာ နိစ္စသညာ,
သုခသညာ, အတ္တသညာ၊ တိဿော ဝေဒနာ သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ,
အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ တိဿော ဒုက္ခတာ ဒုက္ခဒုက္ခတာ, သင်္ခါရဒုက္ခတာ, ဝိပရိ-
ဏာမဒုက္ခတာ၊ တယော အဂ္ဂီ ရာဂဂ္ဂိ, ဒေါသဂ္ဂိ, မောဟဂ္ဂိ၊ တယော သလ္လာ
ရာဂသလ္လော, ဒေါသသလ္လော, မောဟသလ္လော၊ တိဿော ဇဋာ ရာဂဇဋာ,
ဒေါသဇဋာ, မောဟဇဋာ၊ တိဿော အကုသလူပပရိက္ခာ အကုသလံ

၁-ခု ၁၀-၁၀၆-ပိဋ္ဌေ။

ကာယကမ္မံ, အကုသလံ ဝစီကမ္မံ, အကုသလံ မနောကမ္မံ၊ တိဿော ဝိပတ္တိယော သီလဝိပတ္တိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ, အာစာရဝိပတ္တိ"တိ[၁] တိကဝသေန ဒေသိတော အယံ ဒိသာဘူတော အကုသလဓမ္မသမူဟော တိဏ္ဏံ ဥဿန္နိတညုဝိပဉ္စိတညုနေယျ-ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသော ဟောတီတိ သံကိလေသပက္ခေ သံကိလေသသာမည-ဘာဝေန ယောဇေတွာ "ဣမေသု ဒွါဒသသု တိကတိကဝသေန ဒေသိတေသု ဒိသာဘူတေသု အကုသလဓမ္မေသု ကတမော ကတမော အကုသလော ဓမ္မော ကတမဿ ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိသာ"တိ မနသာဝ ဒိသာဓမ္မဘာဝေန ဩလောကေတွာ "အယံ အယံ ပဌမော ပဌမော အကုသလဓမ္မော ဥဿန္နိ-တညုပုဂ္ဂလဿ သံကိလေသပက္ခေ ပဌမာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ ဒုတိယော ဒုတိယော အကုသလဓမ္မော ဝိပဉ္စိတညုပုဂ္ဂလဿ သံကိလေသပက္ခေ ဒုတိယာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ တတိယော တတိယော အကုသလဓမ္မော နေယျဿ ပုဂ္ဂလဿ သံကိလေသပက္ခေ တတိယာ ဒိသာ နာမာ"တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ယောဇေတွာ သမုဒယသစ္စဒုက္ခသစ္စာနိ ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓမ္မသဘာဝေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ တိပုက္ခလနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ ဒိသာလောစနနယ-သမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ ဒိသာဝိသေသဘူတဿ ဓမ္မ-ဝိသေသဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဉ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။

"တီဏိ ကုသလမူလာနိ အလောဘော ကုသလမူလံ, အဒေါသော ကုသလ-မူလံ, အမောဟော ကုသလမူလံ၊ တီဏိ သုစရိတာနိ ကာယသုစရိတံ, ဝစီသု-စရိတံ, မနောသုစရိတံ၊ တယော ကုသလဝိတက္ကာ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော, အဗျာ-ပါဒဝိတက္ကော, အဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ တယော သမာဓီ သဝိတက္ကော သဝိစာရော သမာဓိ, အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ, အဝိတက္ကော အဝိစာရော သမာဓိ၊ တိဿော ကုသလသညာ နေက္ခမ္မသညာ, အဗျာပါဒ-သညာ, အဝိဟိံသာသညာ၊ တိဿော အဝိပရီတသညာ အနိစ္စသညာ, ဒုက္ခသညာ, အနတ္တသညာ၊ တိဿော ကုသလူပပရိက္ခာ ကုသလံ ကာယကမ္မံ, ကုသလံ ဝစီကမ္မံ, ကုသလံ မနောကမ္မံ၊ တီဏိ သောစေယျာနိ ကာယသော-စေယျံ, ဝစီသောစေယျံ, မနောသောစေယျံ၊ တိဿော သမ္ပတ္တိယော သီလ-သမ္ပတ္တိ, သမာဓိသမ္ပတ္တိ, ပညာသမ္ပတ္တိ၊ တိဿော သိက္ခာ အဓိသီလသိက္ခာ,

၁-ခု ၁၀-၁၀၄၊ ၁၀၅-ပိဋ္ဌေသု။

အမိစ္ဆတ္တသိက္ခာ, အဓိပညာသိက္ခာ၊ တယော ခန္ဓာ သီလက္ခန္ဓော, သမာဓိက္ခန္ဓော, ပညာက္ခန္ဓော၊ တီဏိ ဝိမောက္ခမုခါနိ သုညတံ, အနိမိတ္တံ, အပ္ပဏိဟိတ"န္တိ တိကတိကဝသေန ဒေသိတံ ဣဒံ ဒိသာဘူတံ ကုသလသမ္ဘာရမ္မဇာတံ တိဏ္ဏံ ဥဃ္ဃဋိတညုဝိပဉ္စိတညုနေယျပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနံ ဟောတီတိ ဝေါဒါနပက္ခေ ဝေါဒါနသာမညဘာဝေန ယောဇေတွာ "ဣမေသု ဋ္ဌိသု ဋ္ဌါဒသသု တိကတိကဝသေန ဒေသိတေသု ဒိသာဘူတေသု ကုသလဓမ္မေသု ကတမော ကတမော ကုသလဓမ္မော ကတမဿ ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိသာ"တိ မနသာဝ ဒိသာဓမ္မဘာဝေန ဩလောကေတွာ "အယံ အယံ ပဌမော ပဌမော ကုသလဓမ္မော ဥဃ္ဃဋိတညုပုဂ္ဂလဿ ဝေါဒါနပက္ခေ ပဌမာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ ဒုတိယော ဒုတိယော ကုသလော ဓမ္မော ဝိပဉ္စိတညုပုဂ္ဂလဿ ဝေါဒါနပက္ခေ ဒုတိယာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ တတိယော တတိယော ကုသလဓမ္မော နေယျပုဂ္ဂလဿ ဝေါဒါနပက္ခေ တတိယာ ဒိသာ နာမာ"တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒိသာဘာဝေန ယောဇေတွာ မဂ္ဂသစ္စနိရောဓသစ္စာနိ ယထာရဟံ နိဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗမ္မသဘာဝေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ တိပုက္ခလနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ ဒိသာလောစနနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ ဒိသာဝိသေသဘူတဿ ဓမ္မဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဥ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။

"ကထံ သီဟဝိက္ကီဠိတနယသမုဋ္ဌာန"န္တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? "စတ္တာရော အာဟာရာ၊ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ၊ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ၊ စတ္တာရော ယောဂါ၊ စတ္တာရော ဂန္ထာ၊ စတ္တာရော အာသဝါ၊ စတ္တာရော ဩဃာ၊ စတ္တာရော သလ္လာ၊ စတဿော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ"တိ[၂] စတုက္ကစတုက္ကဝသေန ဒေသိတော အယံ ဒိသာဘူတော စတုက္ကော စတုက္ကော အကုသလဓမ္မော "ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ စ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျာကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျာကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ စာ"တိ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သံကိလေသောတိ သံကိလေသပက္ခေ သံကိလေသ-သာမညဘာဝေန ယောဇေတွာ "ဣမေသု စတုက္ကစတုက္ကဝသေန ဒေသိတေသု

ဒသသု စတုက္ကေသု ဓမ္မေသု ကတမော ကတမော အကုသလဓမ္မော ကတမဿ ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိသာ"တိ မနသာဝ သံကိလေသပက္ခေ ဒိသာဓမ္မဘာဝေန ဩလောကေတွာ "အယံ အယံ ပဌမော ပဌမော အကုသလဓမ္မော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဌမာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ ဒုတိယော ဒုတိယော အကုသလဓမ္မော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒုတိယာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ တတိယော တတိယော အကုသလဓမ္မော သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ တတိယာ ဒိသာ နာမ၊ အယံ အယံ စတုတ္ထော စတုတ္ထော အကုသလဓမ္မော သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ စတုတ္ထာ ဒိသာ နာမာ"တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒိသာဘာဝေန ယောဇေတွာ သမုဒယသစ္စဒုက္ခသစ္စာနိ ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓမ္မသဘာဂေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ သီဟဝိက္ကီဠိတနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ ဒိသာလောစနနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ ဒိသာဝိသေသဘူတဿ ဓမ္မဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဉ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ။

"စတဿော ပဋိပဒါ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ စတ္တာရော ဝိဟာရာ၊ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ၊ စတ္တာရော အစ္ဆရိယာ အဗ္ဘုတာ ဓမ္မာ၊ စတ္တာရိ အဓိဋ္ဌာနာနိ၊ စတဿော သမာဓိဘာဝနာ၊ စတ္တာရော သုခဘာဂိယာ ဓမ္မာ၊ စတဿော အပ္ပမာဏာ"တိ[1] စတုက္ကစတုက္ကဝသေန ဒေသိတံ ဣဒံ ဒိသာဘူတံ ကုသလသမူဟဓမ္မဇာတံ "ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ စ ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ စ သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ စာ"တိ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝေါဒါနံ ဟောတီတိ ဝေါဒါနပက္ခေ ဝေါဒါနသာမညဘာဝေန ယောဇေတွာ "ဣမေသု စတုက္ကစတုက္ကဝသေန ဒေသိတေသု ဒသသု စတုက္ကေသု ကုသလဓမ္မေသု

၁။ ခု ၁၀-၉၉-ပိဋ္ဌေ။

ကတမော ကတမော ကုသလဓမ္မော ကတမဿ ကတမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိဿာ”တိ မနသာဝ ဒိဿာဓမ္မဘာဝေန ဩလောကေတွာ “အယံ အယံ ပဌမော ပဌမော ကုသလဓမ္မော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျ-ကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဌမာ ဒိဿာ နာမ၊ အယံ အယံ ဒုတိယော ဒုတိယော ကုသလဓမ္မော ဒုက္ခာယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ တဏှာစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒုတိယာ ဒိဿာ နာမ၊ အယံ အယံ တတိယော တတိယော ကုသလဓမ္မော သုခါယ ပဋိပဒါယ ဒန္ဓာဘိညာယ နိယျကဿ မုဒိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ တတိယာ ဒိဿာ နာမ၊ အယံ အယံ စတုတ္ထော စတုတ္ထော ကုသလဓမ္မော သုခါယ ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ နိယျကဿ တိက္ခိန္ဒြိယဿ ဒိဋ္ဌိစရိတဿ ပုဂ္ဂလဿ စတုတ္ထာ ဒိဿာ နာမာ”တိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒိဿာဘာဝေန ယောဇေတွာ မဂ္ဂသစ္စ-နိရောဓသစ္စာနိ ယထာရဟံ နီဟရိတွာ ဝိဘဇိတဗ္ဗဓမ္မဘာဝေါ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန ဒဿိတော၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ သီဟ-ဝိက္ကီဠိတနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တဿ ဩလောကနာ စ ယေန သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသေန ဒဿိတာ၊ သော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော စ ဒိဿာလောစနနယ-သမုဋ္ဌာနံ ဘဝတိ၊ တထာ ဩလောကေတွာ ဒိဿာဝိသေသဿ ဓမ္မဿ ပုဂ္ဂလာနံ နယနဉ္စ ယေန သံဝဏ္ဏနာဝိသေသေန နယတိ၊ သော သံဝဏ္ဏနာ-ဝိသေသော စ အင်္ကုသနယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတီတိ နယတ္တမေန သင်္ခေပတော နယသမုဋ္ဌာနံ ဘဝတီတိ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ။

ဣတိ နယသမုဋ္ဌာနေ သတ္တိဗလာနုရူပါ ရစိတာ

ဝိဘာဝနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍိတေဟိ ပန အဋ္ဌကထာဋီကာနုသာရေန ဂမ္ဘီရတ္ထော ဝိတ္ထာရတော ဝိဘဇိတွာ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

သာသနပဋ္ဌာနဝိဘာဝနာ

၇၉။ “တတ္ထ ကတမံ နယသမုဋ္ဌာန”န္တိအာဒိနာ အာစရိယေန သဗ္ဗထာ နယသမုဋ္ဌာနံ ဌပိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “သောဠသဟာရပဉ္စနယအဋ္ဌာရသ-မူလပဒေသု အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကထံ ဝိဘတ္တာ, ကုဟိံ အမှေဟိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ”တိ

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၁၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော **"တတ္ထ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသဟာရပဉ္စနယအဋ္ဌာရသမူလပဒေသု အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကေန ပဒေန အာစရိယေန ဝိဘတ္တာ, ကုဟိံ အမှေဟိ ဝိတ္ထာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ပုစ္ဆတိ။ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ သာသနပဋ္ဌာနေ မယာ ဝိဘတ္တာ, တုမှေဟိ စ ဝိတ္ထာရတော သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဝိဘတ္တာ-ယေဝ ဟိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဘဝန္တိ။ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ပန—

"ဧဝံ သဗ္ဗထာ နယသမုဋ္ဌာနံ ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ သာသနပဋ္ဌာနံ ဝိဘဇန္တော ယသ္မာ သင်္ဂဟဝါရာဒီသု မူလပဒေဟေဝ ပဋ္ဌာနံ သင်္ဂဟေတွာ သရူပတော န ဒဿိတံ၊ တသ္မာ ယထာ မူလပဒေဟိ ပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ပဋ္ဌာနတောပိ မူလပဒါနိ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာနီတိ ဒဿေန္တော 'အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ? သာသနပဋ္ဌာနေ'တိ အာဟာ"တိ—

ဝုတ္တံ။ သာသနပဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ အာစရိယေန ဝုတ္တာ၊ "ကတမံ တံ သာသနပဋ္ဌာန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"တတ္ထ ကတမံ သာသနပဋ္ဌာန"**န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဋ္ဌာရသမူလပဒသာသနပဋ္ဌာနေသု ကတမံ **တံ** သာသနပဋ္ဌာနန္တိ ဣဒါနိ မယာ နိဒ္ဒါရိယမာနံ ၁၆ဝတော ဒေသိတံ သံကိ-လေသဘာဂိယာဒိသုတ္တံ သာသနပဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ **သာသန**န္တိ ပရိယတ္တိသာသနံ။ **ပဋ္ဌာန**န္တိ တဿ ပရိယတ္တိသာသနဿ သံကိလေသဘာဂိယ-တာဒိဟိ ပကာရေဟိ ဌာနံ ပဝတ္တနံ ပဋ္ဌာနံ၊ တံဒိပနသုတ္တံ ပန ဣဓ ပဋ္ဌာနံ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ **"သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ"**န္တိအာဒိ။ အထ ဝါ **သာသ-န**န္တိ အဓိသီလအဓိစိတ္တအဓိပညာသိက္ခတ္တယံ သာသနံ နာမ၊ တံ သိက္ခတ္တယံ ပတိဋ္ဌဟတိ ဧတေန သံကိလေသာဒိနာတိ **ပဋ္ဌာနံ**၊ သိက္ခတ္တယဿ သာသ-နဿ ပဋ္ဌာနန္တိ **သာသနပဋ္ဌာနံ**။ တဒါဓာရဘူတံ သုတ္တမ္ပိ ဌာနျူပစာရေတော **သာသနပဋ္ဌာနံ** နာမ။ တံ သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တံ သရူပတော ဒဿေတုံ—

"သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ နိဗ္ဗေဓ-ဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ၊ သံ-ကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ၊ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ၊

---

[၁] နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၁၇-ပိဋ္ဌေ။

> ဝါသနာဘာဂိယဥ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဥ္စ သုတ္တံ၊ တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ တဏှာဝေါဒါနဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိဝေါဒါနဘာဂိယံ သုတ္တံ၊ ဒုစ္စရိတဝေါဒါနဘာဂိယံ သုတ္တ”န္တိ—

ဝုတ္တံ။ “တေသု သုတ္တေသု ယေ သံကိလေသာဒယော ဘာဂဝတာ ဝုတ္တာ၊ တေသု သံကိလေသာဒီသု သံကိလေသော ကိတ္တကော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ သံကိလေသော တိဝိဓော တဏှာသံကိလေသော ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော ဒုစ္စရိတသံကိလေသော**”တိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သုတ္တန္တေသု သံကိလေသာဒီသု ဓမ္မေသု။ “တိဝိဓေ တသ္မိံ သံကိလေသေ တဏှာသံကိလေသော ကတမေန ကုသလေန ဝိသုဇ္ဈတီ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ တဏှာသံကိလေသော သမထေန ဝိသုဇ္ဈတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တသ္မိံ တိဝိဓေ တဏှာသံကိလေသာဒိကေ။ “သော သမထော ခန္ဓေသု ကတမော ခန္ဓော”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**သော သမထော သမာဓိက္ခန္ဓော**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော ကေန ဝိသုဇ္ဈတီ”တိ ပုစ္ဆိတ.ဗ္ဗတ္တာ “**ဒိဋ္ဌိသံကိလေသော ဝိပဿနာယ ဝိသုဇ္ဈတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “သာ ဝိပဿနာ ကတမော ခန္ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သာ ဝိပဿနာ ပညာက္ခန္ဓော**”တိ ဝုတ္တံ။ “ဒုစ္စရိတသံကိလေသော ကေန ဝိသုဇ္ဈတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဒုစ္စရိတသံကိလေသော သုစရိတေန ဝိသုဇ္ဈတီ**”တိ ဝုတ္တံ။ “တံ သုစရိတံ ကတမော ခန္ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တံ သုစရိတံ သီလက္ခန္ဓော**”တိ ဝုတ္တံ။ “တသ္မိံ သီလေ ဌိတဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိံ ဘဝတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တဿ သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သီလေ** သုစရိတသင်္ခါတေ သီလက္ခန္ဓေ **ပတိဋ္ဌိတဿ** တဿ သီလဝန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ **ဘဝေသု** ကာမဘဝရူပါရူပဘဝေသု **အာသတ္တိ** ဘဝပတ္ထနာ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **ဧဝံသာယန္တိ** ဧဝံ အဿ အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ။ **ဧဝံ** သတိ **အဿ** သီလေ ပတိဋ္ဌိတဿ **အယံ** အာသတ္တိ ဘဝပတ္ထနာ သမထဝိပဿနာဘာဝနာမယပုညကိရိယဝတ္ထု စ ဘဝတိ၊ စ-သဒ္ဒေန ဒါနမယသီလမယပုညကိရိယဝတ္ထု စ ဘဝတီတိ အတ္ထော သင်္ဂဟိတော။ **တတြာ**တိ တေသု ကာမဘဝရူပါရူပဘဝေသု **ဥပပတ္တိယာ သံဝတ္တတီ**တိ။

“သံကိလေသာဒယော ယေဟိ သုတ္တေဟိ ဒဿိတာ၊ တာနိ သုတ္တာနိ ကိတ္တကာနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဣမာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အသာဓာရဏာနိ** သံကိလေသဘာဂိယသုတ္တဝါသနာဘာဂိယသုတ္တနိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တာနိ စတ္တာရိ သုတ္တာနိ ဘဝန္တိ၊

သာဓာရဏာနိ သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယသုတ္တ,သံကိလေသ-
ဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တ, သံကိလေသဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,-
ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယသုတ္တာနိ ကတာနိ မိဿီကတာနိ စတ္တာရိ ဘဝန္တိ။
ဣတိ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ ဘဝန္တိ။ **တာနိယေဝ** ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ ဘဝန္တိ။
သာဓာရဏာနိ ဝါသနာဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ-
အသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ, သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယ-
သုတ္တ,သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,သံကိလေ-
သဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,ဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာ-
ဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,သံကိလေသဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယနိဗ္ဗေဓဘာဂိ-
ယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တ,နေဝသံကိလေသဘာဂိယနဝါသနာဘာဂိယနနိဗ္ဗေ-
ဘာဂိယနအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တာနိ ကတာနိ မိဿီကတာနိ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ
ဘဝန္တီတိ သောဠသ သုတ္တာနိ ဘဝန္တိ။ တေသု သောဠသသုတ္တေသု စတ္တာရိ
ဧကကာနိ သုတ္တာနိ စ စတ္တာရိ ဒုကာနိ သုတ္တာနိ စ ဒွေ တိကာနိ စ ပါဠိယံ
အာဂတာနိ၊ ဒွေ ဒုကာနိ သုတ္တာနိ စ ဒွေ တိကာနိ စ ဒွေ စတုက္ကာနိ သုတ္တာနိ
စ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] အာဂတာနိ။

“ယဒိ ပဋ္ဌာနနယေန ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ သောဠသ သုတ္တာနိယေဝ ဝိဘတ္တာနိ၊
ဧဝံ သတိ သုတ္တဂေယျာဒိနဝဝိဓံ သကလံ ပရိယတ္တိသာသနံ ပဋ္ဌာနနယေန
အဝိဘတ္တံ ဘဝေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဣမေဟိ သောဠသဟိ သုတ္တေဟိ**”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋ္ဌာနနယေန ဝိဘတ္တေဟိ သောဠသဟိ ဣမေဟိ သုတ္တေဟိ
နဝဝိဓံ သကလံ ပရိယတ္တိ**သုတ္တံ** ပဋ္ဌာနနယေန ဝိဘတ္တံယေဝ ဟုတွာ ဘိန္နံ
ဘဝတိ။ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဘေဒါယ **ဂါထာယ** ဂါထာ အနုမိနိတဗ္ဗာ၊
သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဘေဒေန **ဝေယျာကရဏေန** ဝေယျာကရဏံ အနုမိနိ-
တဗ္ဗံ။ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဘေဒေန **သုတ္တေန** သုတ္တံ အနုမိနိတဗ္ဗံ ဘဝတိ-
ယေဝါတိ။

၉၀။ “တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု ကတမံ
သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယံ
သုတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာ-
ဒီသု သုတ္တေသု ကတမံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၂၀၊ ၂၂၁-ပိဋ္ဌေသု။

"ကာမန္ဓာ ဇာလသဉ္ဆန္နာ၊ တဏှာဆဒနဆာဒိတာ။
ပမတ္တဗန္ဓုနာဗဒ္ဓါ၊ မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ။
ဇရာမရဏမန္ဝေန္တိ၊ ဝစ္ဆော ခီရပကောဝ မာတရ''န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ** နာမ။ ယေ သတ္တာ **ကာမန္ဓာ** ကာမေန အန္ဓာ ဇာလသဉ္ဆန္နာ တဏှာဆဒနေန ဆာဒိတာ၊ ပမတ္တဗန္ဓုနာယ ဗဒ္ဓါ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ၊ တေ သတ္တေ ဇရာမရဏံ အန္ဝေတိ၊ ယထာ တံ ကုမိနာမုခေ ယေ မစ္ဆာ ဂဟိတာ၊ တေ မစ္ဆေ ဇရာမရဏံ အန္ဝေတိ ဣဝ၊ ဧဝံ တေ သတ္တေ ဇရာမရဏံ အန္ဝေတိ။ ခီရပကော ဝစ္ဆော မာတရံ အန္ဝေတိ ဣဝ၊ ဧဝံ တေ သတ္တေ ဇရာမရဏံ အန္ဝေတီတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ခီရပကော ဝစ္ဆော မာတရံ အန္ဝေတိ ဣဝ, ကုမိနာမုခေ ဂဟိတာ မစ္ဆာ ဇရာမရဏံ အန္ဝေန္တိ ဣဝ စ၊ ဧဝံ ယေ သတ္တာ ကာမန္ဓာ ပမတ္တဗန္ဓုနာယ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ၊ တေ သတ္တာ ဇရာမရဏံ အန္ဝေန္တီတိ ယောဇနာ။

"ဣဒံ သုတ္တံယေဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ—

"စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဂတိဂမနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေါသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အဂတိဂမနာနိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော၊ အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ—

'ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ၊ ယော ဓမ္မံ အတိဝတ္တတိ။
နိဟီယတိ တဿ ယသော၊ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ'တိ—

ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိ—

ဝုတ္တံ။ **ဆန္ဒာ** ဆန္ဒဟေတုနာ **ဒေါသာ** ဒေါသဟေတုနာ **ဘယာ** ဘယဟေတုနာ **မောဟာ** မောဟဟေတုနာ **ယော** ရာဇာဒိကော **ယော** ဝိနယဓရာဒိကော ဝါ **ဓမ္မံ** သပ္ပုရိသဓမ္မံ **အတိဝတ္တတိ** အတိက္ကမိတွာ ဝတ္တတိ၊ **တဿ** ရာဇာဒိနော ဝါ **တဿ** ဝိနယဓရာဒိနော ဝါ **ယသော** ကိတ္တိ စ ပရိဝါရော စ ဘောဂေါ စ နိဟီယတိ။ စန္ဒိမာ ကာဠပက္ခေ ပဘာယ နိဟီယတိ ဣဝ၊ ဧဝံ နိဟီယတီတိ ယောဇနာ။

“ဇွေကံယေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ။ပ။ စက္ကံဝ ဝဟတော ပဒ**”န္တိ **ဣဒံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပါကဋော။ **အန္တရ-ကထာယမ္ပိ** ဝိဘတ္တော။

“မိဒ္ဓီ ယဒါ ဟောတိ မဟဂ္ဃသော စ၊
နိဒ္ဒါယိတာ သမ္ပရိဝတ္တသာယီ။
မဟာဝရာဟောဝ နိဝါပပုဋ္ဌော၊
ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘမုပေတိ မန္ဒော”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂေ ဝိသယေ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တ-နတော **သံကိလေသဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။ နိဝါပပုဋ္ဌော **မဟာဝရာဟော** ဂါမသူကရော **နိဒ္ဒါယိတာ** သုပနသီလော သမ္ပရိဝတ္တသာယီ **ဟောတိ** ဣဝ၊ ဧဝံ ယော **မန္ဒော** သတ္တော ယဒါ မဟဂ္ဃသော ဟောတိ၊ သော မန္ဒော သတ္တော **မိဒ္ဓီ** ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော ဟုတွာ **နိဒ္ဒါယိတာ** မုဒုဖဿသယနေ မုဒု-ဟတ္ထေဟိ ပရာမသိတော သမ္ပရိဝတ္တသာယီ ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘံ ဥပေတီတိ ယောဇနာ။

“အယသာဝ မလံ သမုဋ္ဌိတံ၊ တတုဋ္ဌာယ တမေဝ ခါဒတိ။
ဧဝံ အတိဓောနစာရိနံ၊ သာနိ ကမ္မာနိ နယန္တိ ဒုဂ္ဂတိ”န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **အယသာ** အယတော သမုဋ္ဌိတံ ဇာတမလံ **တတုဋ္ဌာယ** တတော အယတော ဥဋ္ဌဟိတွာ **တမေဝ** အယံ ခါဒတိ ဣဝ၊ ဧဝံ **အတိဓောနစာရိနံ** အတိက္ကမိတွာ ဓောနစာရိပုဂ္ဂလံ **သာနိ** သယံ ကတာနိ အကုသလကမ္မာနိ ဒုဂ္ဂတိံ **နယန္တီ**တိ ယောဇနာ။

“စောရော ယထာ သန္ဓိမုခေ ဂဟီတော၊
သကမ္မုနာ ဟညတိ ဗဇ္ဈတေ စ။
ဧဝံ အယံ ပေစ္စ ပဇာ ပရတ္ထ၊
သကမ္မုနာ ဟညတိ ဗဇ္ဈတေ စာ”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ သန္ဓိမုခေ ရာဇပုရိသာဒီဟိ ဂဟိတော စောရော **သကမ္မုနာ** အတ္တနာ ကတေန စောရကမ္မေန ဟညတိ စ ဗဇ္ဈတေ စ ယထာ၊ ဧဝံ **အယံ** ပါပကာရိနီ ပဇာ **ပရတ္ထ** ပရလောကေ ပေစ္စ **သကမ္မုနာ** သယံ ကတေန အကုသလကမ္မုနာ သတ္ထာဒီဟိ ဟညတိ စ အဒ္ဒုဗန္ဓနာဒီဟိ ဗဇ္ဈတေ စာတိ ယောဇနာ။

"သုခကာမာနိ ဘူတာနိ၊ ယော ဒဏ္ဍေန ဝိဟိံသတိ။
အတ္တနော သုခမေသာနော၊ ပေစ္စ သော န လဘတေ သုခ"န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ အတ္တနော သုခံ **သောနော** **သေမာနော** **ယော** သတ္တော အညာနိ သုခကာမာနိ ဘူတာနိ ဒဏ္ဍေန ဝိဟိံသတိ၊ **သော** ဟိံသကော သတ္တော ပရလောကေ ပေစ္စ သုခံ န လဘတီတိ ယောဇနာ။

"ဂုန္နံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမ္ဟံ ဂစ္ဆတိ ပုင်္ဂဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမ္ဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္တေ ဇိမ္ဟံ ဂတေ သတိ။

ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုက္ခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော"တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ နဒိံ တရမာနာနံ ဂုန္နံ ပုင်္ဂဝေါ ဇိမ္ဟံ စေ ဂစ္ဆတိ၊ **ဧဝံ** နေတ္တေ ဇိမ္ဟံ ဂတေ သတိ သဗ္ဗာ **တာ** ဂါဝိယော ဇိမ္ဟံ ဂစ္ဆန္တိ ယထာ၊ ဧဝမေဝ မနုဿေသု **ယော** ရာဇာ သေဋ္ဌသမ္မတော၊ **သော** ရာဇာ အဓမ္မံ စရတိ၊ **ဧဝံ** ရညော အဓမ္မံ စရန္တေ သတိ ဣတရာ ပဇာ **ပဂေဝ** ပဌမမေဝ အဓမ္မံ စရတိ။ ရာဇာ အဓမ္မိကော စေ ဟောတိ၊ ဧဝံ ရညော အဓမ္မိကေ သတိ သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုက္ခံ သေတီတိ ယောဇနာ။

"သုကိစ္စရူပါ ဝတိမေ မနုဿာ၊
ကရောန္တိ ပါပံ ဥပဓိသု ရတ္တာ။
ဂစ္ဆန္တိ တေ ဗဟုဇနသန္နိဝါသံ၊
နိရယံ အဝီစိံ ကဋုကံ ဘယာနက"န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ယေ မနုဿာ **ဥပဓိသု** ကာမဂုဏူပဓိသု **ရတ္တာ** ရာဂါဘိဘူတာ ဟုတွာ **ပါပံ** အကုသလကမ္မံ ကရောန္တိ၊ **ဣမေ** ပါပကမ္မကရာ မနုဿာ **သုကိစ္စရူပါ** ဝတ သုဋ္ဌု ကိစ္စာပန္နရူပါ ဝတ ဘဝန္တိ၊ **တေ** ပါပကမ္မကရာ မနုဿာ ကဋုကံ ဘယာနကံ ဗဟုဇနသန္နိဝါသံ နိရယံ အဝီစိံ ဂစ္ဆန္တီတိ ယောဇနာ။

"ဖလံ ဝေ ကဒလိံ ဟန္တိ၊ ဖလံ ဝေဠုံ ဖလံ နဠံ။
သက္ကာရော ကာပုရိသံ ဟန္တိ၊ ဂဗ္ဘော အဿတရိံ ယထာ"တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ဖလံ** ကဒလိယာ ဖလံ ကဒလိံ **ဝေ** ဧကန္တေန ဟန္တိ ယထာ၊ ဖလံ ဝေဠုံ **ဝေ** ဧကန္တေန ဟန္တိ ယထာ၊ ဖလံ နဠံ **ဝေ** ဧကန္တေန ဟန္တိ ယထာ၊ ဂဗ္ဘော **အဿတရိံ** မာတရံ **ဝေ** ဧကန္တေန ဟန္တိ ယထာ၊ ဧဝံ သက္ကာရော ကာပုရိသံ **ဝေ** ဧကန္တေန ဟန္တီတိ ယောဇနာ။

“ကောဓမက္ခဂရု ဘိက္ခု၊ လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ[၁]။
သုခေတ္တေ ပူတိဗီဇံဝ၊ သဒ္ဓမ္မေ န ဝိရူဟတီ”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **သုခေတ္တေ** သုန္ဒရေ ခေတ္တေပိ ခိတ္တံ ပူတိဗီဇံ န ရုဟတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ဧဝ ဘိက္ခု လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ **ကောဓံ** ကုဇ္ဈနလက္ခဏံ ကောဓံ, **မက္ခံ** ပရဂုဏာသီလမက္ခနလက္ခဏံ မက္ခဉ္စ ဂရုံ ကတွာ စရတိ၊ သော စရန္တော ဘိက္ခု သဒ္ဓမ္မသ္မိံ န ရုဟတီတိ ယောဇနာ။

၉၁။ “ဣမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ။ပ။ ဣတိ မေ သုတ”န္တိ **ဣဒံ** သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ဘိက္ခဝေ **ဣဓ** သာသနေ, လောကေ ဝါ အဟံ ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ မမ **စေတသာ** တဿ **စေတော** စိတ္တံ **ပရိစ္စ** ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ ဧဝံ ပဇာနာမိ။ “ကထံ ပဇာနာမီ”တိ စေ ပုစ္ဆေယျ? ယဉ္စ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော, ယဉ္စ မဂ္ဂံ သမာရုဠှော အယံ ပုဂ္ဂလော **ယထာ** ယာယ ဒုပ္ပဋိပဒါယ ယေန ဒုမ္မဂ္ဂေန **ဣရိယတိ** ပဝတ္တတိ၊ တာယ ဒုပ္ပဋိပဒါယ တေန ဒုမ္မဂ္ဂေန ဣမမှိ ဣမသ္မိံ **သမယေ** ဒုပ္ပဋိပဇ္ဇနကာလေ **အယံ** ဒုပ္ပဋိပန္နံ ပဋိပန္နော ဒုမ္မဂ္ဂသမာရုဠှော ပုဂ္ဂလော စေ ကာလံ ကရေယျ၊ ဧဝံ သတိ အာဘတံ ဝဋ္ဌု နိက္ခိတ္တံ ယထာ၊ ဧဝံ နိရယေ နိက္ခိတ္တော။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဘိက္ခဝေ **အဿ** ပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ **ပဒုဋ္ဌံ** ပဒေါသိတံ **ဟိ** ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိက္ခိတ္တော။ ဧဝံ ဣဓ သာသနေ, လောကေ ဝါ စေတောပဒေါသဟေတု စ ပန ဧကစ္စေ **သတ္တာ** ပုဂ္ဂလာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ ဥပပဇ္ဇန္တီတိ ပဇာနာမီတိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ သုတ္တေ ဧတံ “ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဉတွာန။ပ။ နိရယံ သော ဥပပဇ္ဇတီ”တိ ဂါထာဝစနံ ဣ**တိ** ဧဝံ ဝုစ္စတိ။

သတ္ထာ **ဣဓ** သာသနေ, လောကေ ဝါ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ဉတွာန ဘိက္ခူနံ သန္တိကေ ဧတမတ္ထံ ဗျာကာသိ။ **ဣမမှိ** ဣမသ္မိံ သမယေ အယံ ပုဂ္ဂလော စေ ကာလံ ကယိရာထ၊ ဧဝံ သတိ ပဒုဋ္ဌစိတ္တသမင်္ဂီ ဟိ နိရယသ္မိံ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ ပဒူသိတံ ဟိ ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥပပဇ္ဇေယျ၊

၁-လာဘသက္ကာရကာရဏာ (က)

စေတောပဒေါသဟေတု သတ္တာ ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ အာဘတံ ဝဏ္ဍုံ နိက္ခိပေယျ ယထာ၊ ဧဝမေဝံ တထာဝိဓော ဒုပ္ပညော **သော** ပဒေါသစိတ္တော ပုဂ္ဂလော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီတိ အယမ္ပိ အတ္ထော ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ ဣတိ **မေ** မယာ သုတန္တိ ယောဇနာ။

“သစေ ဘာယထ ဒုက္ခဿ၊ သစေ ဝေါ ဒုက္ခမပ္ပိယံ။
မာကတ္ထ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာဝိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။

သစေ စ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿထ ကရောထ ဝါ။
န ဝေါ ဒုက္ခာ ပမုတျတ္ထိ၊ ဥပေစ္စပိ ပလာယတ”န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ သပ္ပုရိသာ တုမှေ **ဒုက္ခဿ** ဇာတိဒုက္ခဇရာဒုက္ခဗျာဓိဒုက္ခမရဏဒုက္ခအပါယဒုက္ခအတီတဝဋ္ဋမူလကဒုက္ခအနာဂတဝဋ္ဋမူလကဒုက္ခပစ္စုပ္ပန္နာဟာရမူလကဒုက္ခာတိ အဋ္ဌဝိဓဿ ဒုက္ခဿ သစေ ဘာယထ၊ **ဝေါ** တုမှေဟိ **ဒုက္ခံ** တထာ အဋ္ဌဝိဓံ ဒုက္ခံ သစေ အပ္ပိယံ၊ **ဧဝံ** သတိ အာဝိ ဝါ ယဒိ ရဟော ဝါ ပါပကံ ကမ္မံ **မာကတ္ထ** မာ အကတ္ထ။ သပ္ပုရိသာ တုမှေ အာဝိ ဝါ ယဒိ ရဟော ဝါ ပါပကံ ကမ္မံ သစေ ကရိဿထ ဝါ သစေ ကရောထ ဝါ၊ ဧဝံ သတိ **ဥပေစ္စပိ** သဉ္စိစ္စာပိ **ပလာယတံ** ပလာယန္တာနံ **ဝေါ** တုမှာကံ **ဒုက္ခာ** အဋ္ဌဝိဓာ ဒုက္ခတော **ပမုတ္တိ** မုစ္စနံ နတ္ထေဝါတိ ယောဇနာ။

‘‘အဓမ္မေန ဓနံ လဒ္ဓါ၊ မုသာဝါဒေန စူဘယံ။
မမေတိ ဗာလာ မညန္တိ၊ တံ ကထံ နု ဘဝိဿတိ။

အန္တရာယာ သု ဘဝိဿန္တိ၊ သမ္ဘတ’ဿ ဝိနဿတိ။
မတာ သဂ္ဂံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ နနု ဧတ္တာဝတာ ဟတာ”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ယေ ဗာလာ အဓမ္မေန စ မုသာဝါဒေန စ **ဓနံ** သဝိညာဏာဝိညာဏံ သဗ္ဗံ လဘိတဗ္ဗံ ဓနံ လဒ္ဓါ ဥဘယံ ဓနံ “မမ ဓန”န္တိ မညန္တိ၊ တေသံ ဗာလာနံ **တံ** ဥဘယံ ဓနံ **ကထံ** ကေန နု ပကာရေန ဘဝိဿတိ၊ အဓမ္မေန သမ္ဘတတ္တာ စိရဋ္ဌိတိကံ န ဟောတိ။ **အန္တရာယာ** ရာဇန္တရာယာဒယော အန္တရာယာ တေသံ ဗာလာနံ ဘဝိဿန္တိ။ ယေန အဓမ္မဝေါဟာရာဒိကေန ယံ ဓနံ သမ္ဘတံ၊ **အဿ** အဓမ္မဝေါဟာရာဒိကဿ တံ သမ္ဘတံ ဓနံ ဝိနဿတိ။ **မတာ** မရန္တာ တေ ဗာလာ **သဂ္ဂံ** သုဂတိံ န ဂစ္ဆန္တိ။ သုဂတိ ဟိ သောဘနေဟိ ဘောဂေဟိ **အဂ္ဂေါ**တိ ‘‘သဂ္ဂေါ”တိ

အမိပ္ပေတာ။ **ဩွာဝတာ** ဩွကေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ အတ္ထဟိတာနံ ဟာယနေန တေ ဗာလာ **ဟတာ** ဝိနဋ္ဌာ ဘဝန္တိ နန္ဒတိ ယောဇနာ။

"ကထံ ခဏတိ အတ္တာနံ၊ ကထံ မိတ္တေဟိ ဇီရတိ။
ကထံ ဝိဝဋ္ဋတေ ဓမ္မာ၊ ကထံ သဂ္ဂံ န ဂစ္ဆတိ။

လောဘာ ခဏတိ အတ္တာနံ၊ လုဒ္ဓေါ မိတ္တေဟိ ဇီရတိ။
လောဘာ ဝိဝဋ္ဋတေ ဓမ္မာ၊ **လောဘာ** သဂ္ဂံ န ဂစ္ဆတီ"တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ယောဇနတ္ထော ပါကဋော။

"**စရန္တိ** ဗာလာ ဒုမ္မေဓာ၊ အမိတ္တေနေဝ **အတ္တနာ**။
ကရောန္တာ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ယံ ဟောတိ **ကဋုကပ္ဖလံ**။

န တံ ကမ္မံ ကတံ သာဓု၊ ယံ ကတွာ အနုတပ္ပတိ။
ယဿ အဿုမုခေါ ရောဒံ၊ ဝိပါကံ ပဋိသေဝတီ"တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ဒုမ္မေဓာ** နိပ္ပညာ ဗာလာ အမိတ္တေန ပါပကံ ကမ္မံ ကတံ ဣဝ၊ ဧဝံ အတ္တနာ ကဋုကပ္ဖလံ ယံ ကမ္မံ ကတံ **ဟောတိ**၊ **တံ** ပါပကံ ကတံ ကမ္မံ ကရောန္တာ စရန္တိ။ ယံ ကမ္မံ ကတွာ ကရောန္တော ပစ္ဆာ အနုတပ္ပတိ၊ တံ ကဘံ ကမ္မံ န သာဓု။ **ယဿ** ကမ္မဿ ဝိပါကံ **ရောဒံ** ရုဒန္တော အဿုမုခေါ ပဋိသေဝတိ၊ တံ ကတံ ကမ္မံ န သာဓူတိ ယောဇနာ။

"ဒုဋ္ဌရံ ဒုတ္တိတိက္ခံ။ပ။ အဝိတရာဂေါ"တိ **ဣဒံ** သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ **နာမ**။ သုတ္တတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ**[1] ဝိတ္ထာရိတော ဝုတ္တော။

"အပ္ပမေယျံ ပမိနန္တော၊ ကောဓ ဝိဒွါ ဝိကပ္ပယေ။
အပ္ပမေယျံ ပမာယိနံ[2]၊ နိဝုတံ တံ မညေ အကိဿဝ"န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ဣဓ သာသနေ **အပ္ပမေယျံ** အပ္ပမေယျဂုဏံ ခီဏာသဝံ ပုဂ္ဂလံ "အယံ ခီဏာသဝေါ ပုဂ္ဂလော ဩွကသီလော ဩွကသမာဓိ ဩွကပညော"တိ ပမိနန္တော **ကော** ပုထုဇ္ဇနော ဝိကပ္ပယေ။ အပ္ပမေယျံ ခီဏာသဝပုဂ္ဂလံ **ပမာယိနံ** ပမာယန္တံ **တံ** ပုထုဇ္ဇနံ အယံ **နိဝုတံ** အဝကုဇ္ဇပညံ **အကိဿဝံ** အပညန္တိ **မညေ** မညာမိတိ ယောဇနာ။

---

[1] ၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၂၅-ဝိဋ္ဌေ။

[2] ၂-ပမာယန္တံ (က)

"ပုရိသဿ ဟိ ဇာတဿ၊ ကုဌာရီ ဇာယတေ မုခေ။
ယာယ ဆိန္ဒတိ အတ္တာနံ၊ ဗာလော ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏံ။

န ဟိ သတ္ထံ သုနိသိတံ၊ ဝိသံ ဟလာဟလံ ဣဝ။
ဧဝံ ဝိရဒ္ဓံ ပါတေတိ၊ ဝါစာ ဒုဗ္ဘာသိတာ ယထာ"တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ဒုဗ္ဘာသိတံ** အရိယူပဝါဒသဉှိတံ ဖရုသဝါစံ **ဘဏံ ဘဏန္တော** ဗာလော ဒုဋ္ဌော ပုရိသော **ယာယ** ကုဌာရီသဒိသိယာ ဒုဗ္ဘာသိတဝါစာယ အတ္တာနံ ဆိန္ဒတိ၊ သာ ကုဌာရီသဒိသီ ဒုဗ္ဘာသိတဝါစာ ဇာတဿ ပုရိသဿ မုခေ **ဇာယတေ** ဇာယတိ၊ သာ ဒုဗ္ဘာသိတဝါစာ မုခေ ဇာယတိ ဣဝ၊ ဧဝံ **သုနိသိတံ** သတ္ထံ မုခေန ဇာယတိ၊ ယထာ ဟလာဟလံ ဝိသံ မုခေ န ဇာယတိ၊ ဒုဗ္ဘာသိတာ ဝါစာ အပါယေသု **ဝိရဒ္ဓံ** ပုဂ္ဂလံ ပါတေတိ ယထာ၊ ဧဝံ **သုနိသိတံ** သတ္ထံ အပါယေသု န **ပါတေတိ**၊ ဟလာဟလံ ဝိသံ အပါယေသု န ပါတေတီတိ ယောဇနာ။

၉၂။ "ယော နိန္ဒိယံ ပသံသတိ၊
တံ ဝါ နိန္ဒတိ ယော ပသံသိယော။
ဝိစိနာတိ **မုခေန** သော ကလိံ၊
ကလိနာ တေန သုခံ **န** ဝိန္ဒတိ။

အပ္ပမတ္တော အယံ ကလိ၊
ယော အက္ခေသု ဓနပရာဇယော။
သဗ္ဗဿာပိ သဟာပိ အတ္တနာ၊
အယမေဝ မဟန္တတရော ကလိ။
ယော သုဂတေသု မနံ ပဒောသယေ။

သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗုဒါနံ၊
ဆတ္တိံသတိ **ပဉ္စ** စ အဗ္ဗုဒါနိ။
ယမရိယဂရဟီ နိရယံ ဥပေတိ၊
ဝါစံ မနဉ္စ ပဏိဓာယ ပါပက"န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ယော** ပုဂ္ဂလော **နိန္ဒိယံ** ဒုစ္စရိတံ ဒုဿီလံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသတိ၊ သော ပသံသကော ပုဂ္ဂလော မုခေန ကလိံ **ဝိစိနာတိ** ဥပစိနာတိ၊ တေန ကလိနာ သုခံ န ဝိန္ဒတိ။ **ယော** သုစာရီ သီလဝါ ပုဂ္ဂလော ပသံသိယော ဟောတိ၊ **တံ** ဝါ သုစာရိံ ဝါ သီလဝန္တံ ပုဂ္ဂလံ **ယော**

ပုဂ္ဂလော နိန္နတိ၊ သော နိန္နန္တော ပုဂ္ဂလော မုခေန ကလိံ **ဝိဝိနာတိ** ဥပဝိနာတိ၊ တေန ကလိနာ သုခံ န ဝိန္ဒတိ။

အတ္တနာ သဟာဝိ **သမ္ဘသ** ခနေသ ဝသေနပိ အကွေသု ယော ခနပရာဇယော ဘဝတိ၊ **အယံ ကလိ** အယံ ခနပရာဇယော အပ္ပမတ္တော ဟောတိ။ **ယော** ပုဂ္ဂလော သုဂတေသု မနံ ပဒေါသယေ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ယော ကလိ ဘဝတိ၊ အယမေဝ ကလိ မဟန္တတရော ဟောတိ။

ကသ္မာ? ဝါစဥ္စ မနဉ္စ ပဏိဓာယ **အရိယဂရဟီ** ပုဂ္ဂလော **ယံ** ကာလံ ပါပကံ နိရယံ ဥပေတိ၊ သော ကာလော "သတံ သဟဿာနံ နိရဗ္ဗုဒါနဥ္စ ဆတ္တိံသ နိရဗ္ဗုဒါနိ စ ပဉ္စ အဗ္ဗုဒါနိ စ ယသ္မိံ ကာလေ ဂဏိယန္တိ"တိ တေန ကာလေန သမော ဟောတိ၊ တသ္မာ မဟန္တတရော ဟောတီတိ ယောဇနာ။

"ယော လောဘဂုဏေ အနုယုတ္တော။ပ။
ဂစ္ဆတိ ခေါ ပပတံ ဝိရရတ္တ"န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ယော** ပုဂ္ဂလော လောဘဂုဏေ **အနုယုတ္တော** အနု ပုနပ္ပုနံ ယုတ္တော ဟောတိ၊ **သော** ပုဂ္ဂလော **အဒ္ဓေ** ပုဂ္ဂလေ ဝစသာ ပရိဘာသတိ၊ အဿဒ္ဓေါ ကဒရိယော **အဝဒည္ညူ** ဗုဒ္ဓါနံ ဩဝါဒည္ညူ န ဟောတိ၊ မစ္ဆရီ ပေသုဏိယံ ပေသုဏိယသ္မိံ အနုယုတ္တော ဟောတိ။

မုခဒုဂ္ဂ မုခဝိသမ **ဝိဘူတ** ဝိဂတဘူတ အနရိယ **ဘူနဟု** ဗုဒ္ဓိဝိနာသက ပါပက ဒုက္ကဋကာရိ **ပုရိသန္တ** ပုရိသလာမက **ကလိ** အလက္ခိ အဝဇာတပုတ္တ တွံ နေရယိကော အသိ။ **ဣဓ** ဣဒါနိ ဗဟုဘာဏီ မာ ဟောဟိ။

အဟိတာယ ရဇံ အတ္တနိ **မာ အာကိရသိ** မာ ပက္ခိပသိ။ ကိဗ္ဗိသကာရိ တွံ **သန္တေ** ဒိဏ္ဏာသဝေ ပုဂ္ဂလေ ဂရဟသိ၊ ဗဟူနိ ဒုစ္စရိတာနိ ကမ္မာနိ စရသိ၊ စရိတွာ တွံ **ဝိရရတ္တံ** ရစနဝိရဟိတံ **ပပတံ** နရကံ နိရယံ **ဂစ္ဆသိ ခေါ** ဂေါ်-သေနာတိ ယောဇနာ။

နာနာဝိဓံ သံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု ကတမံ သုတ္တံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။ "မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ။ပ။ ဆာယာဝ အနပါယိနီ"တိ **ဣဒံ** ဝါသနာဘာဂေ ပုညဘာဂေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝါသနာဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။ အတ္ထော ပါကဋော။

၉၃။ “မဟာနာမော သက္ကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ ။ပ။ အပါဝိကာ ကာလံကိရိယာ”တိ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂေ ပုညဘာဂေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝါသနာဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။ အတ္ထော ပါကဋော။

“သုခကာမာနိ ဘူတာနိ၊ ယော ဒဏ္ဍေန န ဟိံသတိ။
အတ္တနော သုခမေသာနော၊ ပေစ္စ သော လဘတေ သုခ”န္တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ အတ္ထော ပါကဋော။

“ဂုန္နံ စေ တရမာနာနံ။ပ။ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော”တိ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ အတ္ထော ပါကဋော။

၉၄။ “ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ပ။ ဧဝံ ပဇာနာတီ”တိ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာ။ပ။ သုတ္တံ နာမ။ အတ္ထော ပါကဋော။

“ကသ္မာ ဘဂဝါ ဇနပဒစာရိကံ စရတီ”တိ ပုစ္ဆေယျ? သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တိ။ ကတမေဟိ သတ္တဟိ? ဒေသန္တရဂတာနံ ဝေနေယျာနံ ဝိနယနတ္ထံ,တတြ ဋ္ဌိတာနံ ဥဿုက္ကသမုပ္ပါဒနတ္ထံ,သာဝကာနံ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိဗဒ္ဓဝါသနိဝါရဏတ္ထံ, အတ္တနော စ တတ္ထ နိဗဒ္ဓဝါသေ အနာသင်္ဂဒဿနတ္ထံ, သမ္ဗုဒ္ဓဝသိတဋ္ဌာနတာယ ဒေသာနံ စေတိယဘာဝသမ္ပာဒနတ္ထံ, ဗဟူနံ သတ္တာနံ ဒဿနူပသင်္ကမနာဒီဟိ ပုညောဃပ္ပသဝနတ္ထံ, အဝုဋ္ဌိအာဒိဥပဒ္ဒဝူပသမနတ္ထဉ္စာတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တီတိ ဇနပဒစရဏကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွာန၊ သဟဿံ ကပ္ပကောဋိယော။
ဒေဝေ စေဝ မနုဿေ စ၊ သေသေန ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **သဟဿံ ကပ္ပကောဋိယော**တိ သဟဿံ အတ္တဘာဝတော ကောဋိယော။

“အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေ၊ သံဝိရူဠ္ဟမှိ ပါဒပေ။
ဧကံ ဗုဒ္ဓဂတံ သညံ၊ အလဘိံ ဟံ ပတိဿတော။

အဇ္ဇ တိံသံ တတော ကပ္ပါ၊ နာဘိဇာနာမိ ဒုဂ္ဂတိံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ သစ္ဆိကတာ၊ တဿ သညာယ ဝါသနာ”တိ—

ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **ဟရိတောဘာသေ**တိ ဟရိတဩဘာသေ။ **အလဘိံ ဟ**န္တိ အဟံ အလဘိံ။

“ပိဏ္ဍာယ ကောသလံ ပုရံ။ပ။ဝိပါကော ဟောတိ အစိန္တိယော”တိ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော အနုကမ္ပကော တဏှာ-နိဃာတကော **မုနိ** သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုရေဘတ္တံ **ပိဏ္ဍာယ** ပိဏ္ဍံ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ ကော-သလံ ပုရံ ပါဝိသိ။

ယဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထေ သဗ္ဗပုပ္ဖေဟိ အလင်္ကတော **ဝဋံသကော** ပုပ္ဖဝဋံသကောဝ အတ္ထိ၊ **သော** အယံ ပုရိသော ရာဇမဂ္ဂေန ကောသလပုရံ ပဝိသန္တံ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ ဒေဝမာနုသပူဇိတံ သမ္ဗုဒ္ဓံ အဒ္ဒသ၊ ဒိသွာ ဟဋ္ဌော စိတ္တံ ပသာဒေသိ၊ ပသာဒေတွာ သမ္ဗုဒ္ဓံ ဥပသင်္ကမိ။

ဥပသင်္ကမိတွာ **သော** အယံ **ပသန္နော** ဟုတွာ သုရတ္တံ ဝဏ္ဏဝန္တံ မနောရမံ တံ ဝဋံသကံ သမ္ဗုဒ္ဓဿ သေဟိ ပါဏီဟိ ဥပနာမေသိ။

တတော ဗုဒ္ဓဿ **လပနန္တရာ** လပနဿ ဝဒနဿ အန္တရာ အဂ္ဂိသိခါ ဝဏ္ဏာ သဟဿရံသိ **ဩက္ကာ** ပဘာ နိက္ခမိ၊ အဗ္ဘာ ဝိဇ္ဇု နိက္ခမတိ ဣဝ၊ ဧဝံ အာနနာ သဟဿရံသိ နိက္ခမိတွာ အာဒိစ္စဗန္ဓုနော သီသေ တိက္ခတ္တုံ ပဒက္ခိဏံ **ကရိတွာန** ပရိဝဋ္ဋေတွာ မုဒ္ဓနိ အန္တရဓာယထ။

အာနန္ဒော အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ ဣဒံ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသွာ စီဝရံ ဧကံသံ ကရိတွာ ဧတံ အဗြဝိ “မဟာမုနိ သိတကမ္မဿ ဟေတု ကော? တံ ဟေတုံ ဗျာကရောဟိ၊ ဓမ္မာလောကော ဘဝိဿတီ”တိ။

ယဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗဓမ္မေသု ဉာဏံ သဒါ ပဝတ္တတိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏော မုနိ သော ဘဂဝါ ကင်္ခံ ဝေမတိကံ အာနန္ဒံ ထေရံ ဧတံ အဗြဝိ။ အာနန္ဒ ယော သော ပုရိသော မယိ စိတ္တံ ပသာဒယိ၊ သော ပုရိသော စတုရာသီတိကပ္ပါနိ ဒုဂ္ဂတိံ န ဂမိဿတိ၊ ဒေဝေသု ဒေဝသောဘဂ္ဂံ ဒိဗ္ဗံ ရဇ္ဇံ ပသာသိတွာ မနုဇေသု **ရဇ္ဇံ** သကလရဇ္ဇံ မနုဇိန္ဒော ရာဇာ ဘဝိဿတိ၊ **သော** ပုရိသော စရိမံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မတံ သစ္ဆိကတွာ စ ဝီတရာဂေါ **ဝဋံသကော** နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။

တထာဂတေ ဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဝါ ပစ္စေက**သမ္ဗုဒ္ဓေ ဝါ တဿ** တထာဂတဿ သာဝကေ ဝါ စိတ္တေ ပသန္နမ္ပိ ဒက္ခိဏာ အပ္ပကာ နာမ နတ္ထိ။

ဗုဒ္ဓါ **ဧဝံ** အစိန္တိယာ ဘဝန္တိ၊ **ဗုဒ္ဓဓမ္မာ** ဗုဒ္ဓဂုဏာ **ဧဝံ** အစိန္တိယာ ဘဝန္တိ၊ အစိန္တိယေ ပသန္နာနံ **ဝိပါကော** ပုညဝိပါကော **ဧဝံ အစိန္တိယော** ဟောတီတိ ဧဝံ အဗြဝီတိ ယောဇနာ။

၉၆။ “ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ။ပ။ အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတ”န္တိ **ဣဒံ** သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ ဘိက္ခဝေ **ဣဓ** ဣမသ္မိံ သာသနေ အဟံ ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ဧဝံ မမ စေတသာ ဧကစ္စဿ ပုဂ္ဂလဿ **စေတော** စိတ္တံ ပရိစ္စ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ ဧဝံ ပဇာနာမိ၊ **ယထာ** ယေန ပကာရေန အယံ ပုဂ္ဂလော ယဉ္စ ဒါနာဒိ**ပဋိပဒံ** ပဋိပန္နော, ယဉ္စ ဒဿနာဒိ**မဂ္ဂံ** သမာရုဠှော ဟုတွာ တံ ပဋိပဒံ, မဂ္ဂဉ္စ **ဣရိယတိ** ပဝတ္တေတိ၊ **ဣမမှိ** ဣမသ္မိဉ္စ သမယေ **အယံ** ပုဂ္ဂလော စေ ကာလံ ကရေယျ၊ ဧဝံ သတိ အာဘတံ ဝတ္ထုံ နိက္ခိပတိ ယထာ၊ ဧဝံ တာယ ပဋိပဒါယ တေန မဂ္ဂေန သဂ္ဂေ အတ္တနိက္ခိတ္တော ဘဝေ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဘိက္ခဝေ **အဿ** ပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ **ဟိ** ယသ္မာ **ပသန္နံ** ပသာဒိတံ၊ တသ္မာ နိက္ခိတ္တော ဘဝေ။ **ဣဓ** သာသနေ, လောကေ ဝါ ဧကစ္စေ **သတ္တာ** ပုဂ္ဂလာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ စေတောပသာဒဟေတု ခေါ ပန ဥပပဇ္ဇန္တီတိ ဧဝံ အဟံ ပဇာနာမီတိ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ အဝေါစ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ အတ္ထေ သင်္ဂဟဝသေန ပဝတ္တံ **ဧတံ** “ပသန္န- စိတ္တံ ဉတွာန ။ပ။ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ”တိ ဂါထာဝစနံ ဝုစ္စတိ။ အယမ္ပိ အတ္ထော ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ ဣတိ **ဧမေ** မယာ သုတန္တိ ယောဇနာ။

“သုဝဏ္ဏစ္ဆဒနံ နာဝံ ။ပ။ တာဒိသံ ကတပုညာ လဘိ”န္တိ ဣဒံ သုတ္တမ္ပိ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။ **နာရိ** ဒေဝဓီတာ **သုဝဏ္ဏစ္ဆဒနံ** သုဝဏ္ဏာလင်္ကာ- ရေဟိ ဆာဒိတံ နာဝံ အာရုယှ တိဋ္ဌသိ၊ **ပေါက္ခရဏိံ** ဒေဝပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟသိ၊ ပဒုမံ ပါဏိနာ ဆိန္ဒသိ။

ဒေဝတေ **ကေန** ကမ္မေန **တေ** တဝ တာဒိသော ဝဏ္ဏော တာဒိသော အာနုဘာဝေါ တာဒိသီ ဇုတိ ဘဝတိ၊ ဒေဝတေ **တေ** တဝ ယေ ကေစိ ဘောဂါ မနသာ ဣစ္ဆိတာ ဘဝန္တိ၊ တေ ဘောဂါ စ ကေန ကမ္မေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒေဝတေ မေ ပုစ္ဆိတာ တွံ **သံသ** သံသာဟိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ကိဿ ကမ္မဿ စ ဖလန္တိ သက္ကော ပုစ္ဆတိ။

ဒေဝရာဇေန ပုစ္ဆိတာ သာ ဒေဝဓီတာ အတ္တမနာ ဟုတွာ ပဉှံ ပုဋ္ဌာ သက္ကဿ ဗျာကာသိ။ ဒေဝရာဇ **အဒ္ဓါနံ** ဒီဃမဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ အဟံ ယသဿိနော **ကဿပဿ** ဘဂဝတော မနောရမံ ထူပံ အဒ္ဒသံ၊ ဒိသွာ **တတ္ထ** ထူပေ စိတ္တံ ပသာဒေသိံ၊ ပသန္နာဟံ သေဟိ ပါဏိဟိ ပဒုမပုပ္ဖေဟိ ပူဇေသိံ။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဖလံ ဝိပါကော ဘဝေ။ ကတပုညာဟံ တာဒိသံ ဖလံ အလဘိန္တိ သက္ကဿ ဗျာကာသိ။ ဣတိ မေ သုတန္တိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော **ဝ**ဒတီတိ ယောဇနာ။

“ယထာနိဒ္ဓါရိတသုတ္တာနိယေဝ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တာနိ ပရိပုဏ္ဏာနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဒါနကထာ သီလကထာ သဂ္ဂကထာ ပုညကထာ ပုညဝိပါက-ကထာ**’တိ **ဣဒံ ဝါသနာဘာဂိယ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယာယ ဒေသနာယ ဒါနဉ္စ ဒါနဖလဉ္စ ဒီပိတံ၊ သာ ဒေသနာ **ဒါနကထာ** နာမ။ ယာယ ဒေသနာယ သီလဉ္စ သီလဖလဉ္စ ဒီပိတံ၊ သာ ဒေသနာ **သီလကထာ** နာမ။ ယာယ ဒေသနာယ သဂ္ဂေါ စ သဂ္ဂေသု နိဗ္ဗတ္တာပကဉ္စ ကမ္မံ ဒီပိတံ၊ သာ **သဂ္ဂကထာ** နာမ။ ယာယ ဒေသနာယ ဒါနသီလဘာဝနာဒိဝသေန ဒသဝိဓံ ပုညကမ္မံ ဒီပိတံ၊ သာ **ပုညကထာ** နာမ။ ယာယ ဒေသနာယ တာဒိသဿ ပုညကမ္မဿ ဝိဝိဓော အယံ ဝိပါကော ဣမဿ ပုညဿ ဝိပါကောတိ နိယမေ-တွာ ဒီပိတော၊ သာ **ပုညဝိပါကကထာ** နာမ။

ဒသဗလဓရာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဥဒ္ဒိဿကတေသု သရီရဓာတုံ အဗ္ဘန္တရေ ဌပေတွာ ပံသုဟိ ကတေသု ထူပေသု ယေ နရာ ပသန္နာ၊ တေ နရာ **တတ္ထ** ထူပေ **ကာရံ** ပုညံ ကတွာ သဂ္ဂေသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပမောဒန္တီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ။ပ။ သုတ္တံ။

၉၇။ **ဒေဝပုတ္တသရီရဝဏ္ဏာ** ဒေဝပုတ္တသရီရသဒိသဝဏ္ဏာ **သုဘဂသဏ္ဌိတိ** သောဘဂ္ဂယုတ္တသဏ္ဌာနာ **သဗ္ဗေ** ဇနာ ဥဒကေန ပံသုံ တေမေတွာ ထူပံ ဝဍ္ဎေထ၊ သော အယံ ထူပေါ ကဿ ပုဂ္ဂလဿ ထူပေါတိ ပုစ္ဆတိ။

သုဂတဿ သုန္ဒရဂတဿ ဒေဝတေ **တသ္မိံ** ထူပေ ပသန္နာ ဣမေ ဒေဝမနုဇာ **ကာရံ** ပုညံ ကရောန္တာ ဟုတွာ ဇရာမရဏတော ပမုစ္စရေ၊ သော အယံ ထူပေါ မဟေသိနော ဒသဗလဓမ္မဓာရိနော သုဂတဿ ထူပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ ။ပ။ သုတ္တံ။

ယာဟံ ယာ အဟံ မဟေသိနော ထူပံ စတ္တာရိ ဥပ္ပလာနိ စ မာလဉ္စ အဘိရောပယိံ၊ တေန မယာ ကတံ **တံ** ပုညံ ဥဠာရံ ဝတ **အာသိ** အဟောသိ။ **တတော** ကပ္ပတော အဋ္ဌ ကပ္ပါ တိံသံ ဓရန္တိ သဏ္ဍုနော ထူပံ ပူဇေတွာ တတ္တကာနိ ဒုဂ္ဂတိံ န ဇာနာမိ၊ ဝိနိပါတံ န ဂစ္ဆာမီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ။ပ။ သုတ္တံ။

အဟံ **ဒွတ္တိံသလက္ခဏဓရဿ** ဒွတ္တိံသလက္ခဏဓရေန သမန္နာဂတဿ ဝိဇိတ-ဝိဇယဿ လောကနာထဿ ထူပံ အပူဇေသိံ၊ ပူဇေတွာ **သတသဟဿံ ကပ္ပေ** အာယုကပ္ပေ ပမုဒိတော အာသိံ။ မယာ ယံ ပုညံ ပသုတံ၊ တေန ပုညေန ဝိနိပါတံ **အနာဂန္တွာန** အနာဂန္တွာ **ဒေဝသောဘဂ္ဂံ** သမ္ပတ္တိံ စ ဒေဝရဇ္ဇာနိ စ တာနိ

အကာရိံ။ အထ ဝါ ဒေဝသောဘဂ္ဂဉ္စ မယာ ကာရိတံ၊ ရဇ္ဇာနိ စ မယာ ကာရိတာနိ။

အဒန္တဒမကဿ သာသနေ **ယံ စက္ခု** ပညာစက္ခု ပဏီဟိတံ၊ တထာ **စိတ္တံ** ယံ ဝိမုတ္တစိတ္တံ ပဏီဟိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပညာစက္ခု ဝိမုတ္တစိတ္တံ **မေ** မယာ လဒ္ဓံ၊ အဟံ ဝိမုတ္တလတာသင်္ခါတတဏှာ ဟုတွာ **ဝိမုတ္တစိတ္တာ** ဖလဝိမုတ္တစိတ္တသမ္ပန္နာ အမှိတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ။ပ။ သုတ္တံ။

၉၈။ **ဝိမုတ္တစိတ္တေ** ဖလဝိမုတ္တစိတ္တသမ္ပန္နေ **အခိလေ** ပဉ္စစေတောခိလ-ရဟိတေ အနာသဝေ **အရဏဝိဟာရိမှိ** အရဏဝိဟာရသီလေ **အသင်္ဂမာနသေ** အလဂ္ဂမာနသေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ္မိံ သာမာကပတ္တောဒနမတ္တမေဝ ဒက္ခိဏံ အဒါသိံ။

တသ္မိံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ **ဥတ္တမံ ဓမ္မံ** ပစ္စေကဗောဓိဓမ္မံ **ဩကပ္ပယိံ** “သော ဥတ္တမော ဓမ္မော အတ္ထိ”တိ သဒ္ဒဟိံ။ **ဧဝံ** အရိယဝိဟာရေန ဝိဟာရီဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ **မေ** မမ သဂ်မေဝ ကတော **သိယာ** ဘဝေ၊ ကုဒါသုပိ စ အဟံ အပေက္ခဝါ မာ ဘဝေယျန္တိ မာနသံ တသ္မိဉ္စ ဓမ္မေ **ပဏိဓေသိံ** “ဣမိနာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေန လဒ္ဓဓမ္မံ အဟမ္ပိ သစ္ဆိကရေယျ”န္တိ စိတ္တံ ပဏိဒဟိံ။

တဿေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ကတဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကေန အဟံ ဒီဃာယု-ကော **အမမေသု** “မမ ပရိဂ္ဂဟော”တိ ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန အပရိဂ္ဂဟေသု ဝိသေသဂါမီသု အဟီနဂါမီသု **ကုရူသု** ဥတ္တရကုရူသု **ပါလိသု** သတ္တေသု သဟဿကပ္ပတ္တံ **ဥပပဇ္ဇထ** ဥပပဇ္ဇိံ။

တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကေန ဝိစိတြမာလာဘရဏာနုလေပီသု **ယသဿီသု** ပရိဝါရဝန္တေသု **တိဒသော** ဒေဝေါ အဟံ ဝိသိဋ္ဌကာယူပဂတော ဟုတွာ သဟဿကပ္ပတ္တံ ဥပပဇ္ဇထ။

တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကေန အဟံ ဝိမုတ္တစိတ္တော အခိလော အနာသဝေါ ဟုတွာ **ဟိတာဟိတာသီဟိ** ကုသလာကုသလဝီတိဝတ္တေဟိ အန္တိမဒေဟဓာရိဘိ **ဣမေဟိ** ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ, ဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ ဝါ **မေ** မမ သမာဂမော အာသိ။

“သီလဝတောယံ ဣစ္ဆိတံ၊ တံ သမိဇ္ဈတေ”တိ ဣမံ ဝစနံ တထာဂတော ဇိနော ပစ္စက္ခံ ကတွာ အဝစ ခေါ၊ **ယထာ ယထာ** ယေန ယေန ပကာရေန **မေ** မနသာ ဝိစိန္တိတံ၊ **တထာ** တထာ တေန တေန ပကာရေန သမိဒ္ဓံ ဘဝတိ။ **အယံ** ဘဝေါ အန္တိမော ဘဝေါတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ။ပ။ သုတ္တံ။

ကေတိံသဂ္ဂိ ကပ္ပမှိ ဇိနော အနေဇော အနန္တဒဿီ **“သိခီ”**တိ ဉာတိနာမ-ကော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တဿာပိ ဘဂဝတော ရာဇာ ဘာတာ **သိခိဒ္ဓေ စ** သိခိဉာတိနာ-မကော ဗုဒ္ဓေ စ တဿ ဘဂဝတော **မဇ္ဈေ စ** အဘိပ္ပသန္နော လောကဝိနာယ-ကမှိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတိ ဒေဝါတိဒေဝဿ နရုတ္တမဿ မဟေသိနော ဝိပုလံ မဟန္တံ သမန္တတော ဂါဝုတိကံ ထူပံ အကာသိ။

တသ္မိံ ထူပေ **ဗလိံ** ပူဇာဗလိံ အဘိဟာရိ မနုဿော ဇာတိသုမနံ ပဂ္ဂယှ ပဟဋ္ဌော ပူဇေသိ၊ **အဿ** မနုဿဿ ကေ ပုပ္ဖံ ဝါတေန ပဟရိတံ ဟုတွာ ပတိတံ။ အဟံ **တံ** ပတိတံ ကေ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ **တဿေဝ** ပုပ္ဖသာမိကဿ အဒါသိံ။

သော မနုဿော ပုပ္ဖသာမိကော အဘိပ္ပသန္နစိတ္တော ဟုတွာ မံ “တွမေဝ **တံ** ကေ ပုပ္ဖံ ပူဇာ”တိ အဒါသိ။ **ဒဒါသီ**တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒကာရေ အာဂမော။ အဟံ **တံ** ကေ ပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ **ဗုဒ္ဓံ** ဗုဒ္ဓဂုဏံ ပုနပ္ပုနံ အနုဿရန္တော ယသ္မိံ ကပ္ပေ အဘိရောပယိံ၊ **တတော** ကပ္ပတော အဋ္ဌ ကပ္ပါ တိံသံ အဟေသုံ။ တေသု ကပ္ပေသု ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝိနိပါတဉ္စ န ဂစ္ဆာမိ၊ ဉာဒံ ဖလံ ထူပပူဇာယ ဖလန္တိ အပဒါနေ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဝါ။ ပ။ သုတ္တံ။

ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဗြဟ္မဒတ္တနာမကဿ ရာဇိနော ကပိလံ နာမ နဂရံ **သုဝိဘတ္တံ** ဘာဂဝတော သုဋ္ဌု ဝိဘတ္တံ **မဟာပထံ** မဟာပထသမ္ပန္နံ **အာကိဏ္ဏံ** နာနာဇာတိ-ကေဟိ မနုဿေဟိ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ဉဒ္ဓံ ဖီတဉ္စ အာသိ။

ပဉ္စာလာနံ တတ္ထ ပုရုတ္တမေ အဟံ ကုမ္ဘာသံ ဝိက္ကိဏိံ၊ သော အဟံ ယဿာယိနံ **ဥပရိဋ္ဌံ** ဥပသမီပေ[၁] ဌိတံ အရိဋ္ဌံ နာမ **သမ္ဗုဒ္ဓံ** ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ အဒ္ဒသိံ၊ ဒိသွာ ဟဋ္ဌော စိတ္တံ ပသာဒေတွာ နရုတ္တမံ အရိဋ္ဌံ မေ ဂေဟာသိံ **ယံ** ဓုဝဘတ္တံ **ဝိဇ္ဇထ** ဝိဇ္ဇိ၊ တေန ဓုဝဘတ္တေန နိမန္တေသိံ။

ယတော စ ယသ္မိံ ကာလေ **စ** ကတ္တိကော ယဿံ ပန္နရသီပုဏ္ဏော၊ သာ **ပုဏ္ဏမာသီ** ပန္နရသီ ဥပဋ္ဌိတာ၊ **တတော စ** တသ္မိံ ကာလေ စ အဟံ နဝံ ဒုဿယုဂံ ဂယှ **အရိဋ္ဌဿ** အရိဋ္ဌနာမကဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဥပနာမေသိံ။

နရုတ္တမော အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော တဏှာနိဃာတကော **မုနိ** ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ **ပသန္နစိတ္တံ** မံ ဉတွာန ပဋိဂ္ဂဏှိ။

၁-ဥပရိဝေဟာသေ (နေတ္တိ-ဋ ၂၇၂-ပိဋ္ဌေ)

အဟံ ကလျာဏံ ဗုဒ္ဓဝစနန္တိ ကမ္မံ ကရိတွာန ဒေဝေ စ မနုဿေ စ သန္ဓာဝိတွာ တတော စုတော ဗာရာဏသိယံ နဂရေ ဗြာဟ္မဏကုလသ္မိံ သေဋ္ဌိဿ ကေပုဇ္ဇကော ဥပ္ပဇ္ဇိံ၊ ပါကဋော ဟိ စ ပိယတရော အာသိံ။

တတော စ တသ္မိံ ကာလေ ဝိညုတံ ပတ္တော ဟုတွာ ဒေဝပုတ္တေန စောဒိတော အဟံ ပါသာဒါ ဩရုဟိတွာန **သမ္ဗုဒ္ဓံ** ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိံ။

သော သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဂေါတမော အနုကမ္ပာယ မေ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခသစ္စဉ္စ **ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ** သမုဒယသစ္စဉ္စ **ဒုက္ခဿ အတိက္ကမံ** နိရောဓသစ္စဉ္စ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ **မဂ္ဂံ** မဂ္ဂသစ္စဉ္စ ဣတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဒေသိတာနိ၊ တဒုပ္ပါဒကံ ဓမ္မံ **မုနိ** ဘဂဝါ ဂေါတမော အဒေသယိ။

အဟံ **တဿ** ဘဂဝတော ဂေါတမဿ ဝစနံ သုတွာ သာသနေ ရတော ဟုတွာ ဝိဟရိံ၊ အဟံ ရတ္တိန္ဒိဝံ အတန္ဒိတော ဟုတွာ သမထံ ပဋိဝိဇ္ဈိံ။

အဇ္ဈတ္တဉ္စ ယေ အာသဝါ, ဗဟိဒ္ဓါ စ ယေ အာသဝါ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္နာ အာသုံ၊ **သဗ္ဗေ** တေ အာသဝါ **မေ** မမ ဝိစ္ဆိံသု၊ ပုန န စ ဥပ္ပဇ္ဇရေ။

ဒုက္ခံ "ပရိယန္တကတံ ယဿ ဒုက္ခဿာ"တိ **ပရိယန္တကတံ** အာသိ၊ အယံ သမုဿယော ဇာတိမရဏသံသာရော **စရိမော** အန္တိမော အာသိ၊ ဣဒါနိ ဣမဿ အတ္တဘာဝဿ အနန္တရံ ပုနဗ္ဘဝေါ မမ နတ္ထီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ ယံ နာနာဝိဓံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ ဥဒါဟရဏဝသေန နိဒ္ဓါရိတံ၊ ဣဒံ နာနာဝိဓံ သုတ္တံ ဝါသနာဘာဂေ ပုညကောဋ္ဌာသေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝါသနာဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။

နာနာဝိဓံ ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု ကတမံ သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

ဥဒ္ဓံ ဗြဟ္မလောကေ **အဓော** ကာမာဝစရေ ဘဝေ **သဗ္ဗဓိ** သဗ္ဗေသု ဘဝေသု **ဝိပ္ပမုတ္တော** အရဟာ "**အယံ** နာမ ဓမ္မော အဟံ အသ္မိ"တိ အနာနုပဿီ၊ ဧဝံ ဝိမုတ္တော အရဟာ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ ဩဃံ အပုနဗ္ဘဝါယ **ဥဒတာရိ** ဥတ္တိဏ္ဏောတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂေ သေက္ခဓမ္မေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။

“ဧတ္တကမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သီလဝတော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာနန္ဒ သီလ-ဝတော ပုဂ္ဂလဿ “ကိန္တိ **မေ** မမ အဝိပ္ပဋိသာရော **ဇာယေယျ** ပဝတ္တေယျာ”တိ စေတနာ **န ကရဏီယာ** န ကာတဗ္ဗာ။ အာနန္ဒ သီလဝတော အဝိပ္ပဋိသာရော ယံ **ဇာယေယျ** ပဝတ္တေယျ၊ **ဧသော** အဝိပ္ပဋိသာရဿ ဇာယနာ ပဝတ္တနာ ဓမ္မတာ ဘဝတိ။ အာနန္ဒ **အဝိပ္ပဋိသာရိနော** ပုဂ္ဂလေန “ကိန္တိ **မေ** မမ ပါမောဇ္ဇံ **ဇာယေယျ** ပဝတ္တေယျာ”တိ စေတနာ န ကရဏီယာ၊ အာနန္ဒ **အဝိပ္ပဋိသာရိနော** ပုဂ္ဂလဿ ပါမောဇ္ဇံ ယံ **ဇာယေယျ** ပဝတ္တေယျ၊ **ဧသော** ပါမောဇ္ဇဿ ဇာယနာ ပဝတ္တနာ ဓမ္မတာ။ ဧသေသုပိ ဣမဿ ယောဇနာနယာနုသာရေန ယောဇနာနယော ဂဟေတဗ္ဗော။ **ဣဒံ** သုတ္တမ္ပိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

အာတာပိနော ကိလေသာနံ အာတာပနေန သမ္မပ္ပဓာနေန သမန္နာဂတဿ **ဈာယတော** ဈာယန္တဿ **ဗြာဟ္မဏဿ** ဗာဟိတပါပဿ ခီဏာသဝဿ **ဓမ္မာ** အနုလောမပစ္စယာကာရပဋိဝေဓသာဓကာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ **ယဒါ** ယသ္မိံ ကာလေ **ဟဝေ** ဧကန္တေန **ပါတုဘဝန္တိ** ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထ ဝါ **ဓမ္မာ** စတုအရိယ-သစ္စဓမ္မာ **ပါတုဘဝန္တိ** ပကာသယန္တိ အဘိသမယဝသေန ပါကဋာ ဟောန္တိ။ **အထ** ဝါ ပါတုဘဝနကာလေ **အဿ** အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ ခီဏာသဝဿ သဗ္ဗာ ကင်္ခါ **ဝပယန္တိ** အပဂစ္ဆန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ကသ္မာ? **သဟေတု-ဓမ္မံ** အဝိဇ္ဇာဒိကေန ဟေတုနာ သဟ ပဝတ္တံ သင်္ခါရာဒိကံ သုခေန ဒုသမ္ဘိဿံ ဒုက္ခက္ခန္ဓမ္ပိ **ယတော** ယသ္မာ **ပဇာနာတိ** အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တတော တသ္မာ ဝပယန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ နိရုဇ္ဈန္တီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

ဒုတိယဂါထာယံ ပန **ပစ္စယာနံ ခယံ** ခယသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ **ယတော** ယသ္မာ **အဝေဒိ** အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ တတော တသ္မာ သဗ္ဗာပိ ကင်္ခါ ဝပယန္တီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ။

တိဿ တွံ ကိံ နု ကုဇ္ဈသိ? မာ ကုဇ္ဈိ၊ တိဿ **တေ** တဝ **အက္ကောဓော** အကုဇ္ဈနံ **ဝရံ** ဥတ္တမံ၊ **ဟိ** သစ္စံ တိဿ တယာ ကောဓမာနမက္ခဝိနယတ္ထံ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ နူတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

အာရညံ အာရညကံ ပံသုကူလိကံ **အညာတုဥ္ဆေန** အညာတအနဘိလက္ခိ-တဃရပဋိပါဋိယာ စရိတွာ ဥဥ္ဆေန ပိဏ္ဍပါတပရိယေသနေန လဒ္ဓေန မိဿက-ဘောဇနေန ယာပေန္တံ နန္ဒံ **ကဒါ** ကာလေ အဟံ ပဿေယျန္တိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ သုတ္တံ နိ။ ပ။ သုတ္တံ။

ဂေါတမ **ကိံသု** ကတမံ **ဆေတွာ** ဝဓိတွာ ဝဓေန္တော ကောဓပရိဠာဟေန အပရိဒယှမာနော ဟုတွာ သုခံ **သေတိ** သယတိ၊ **ကိံသု** ကတမံ **ဆေတွာ** ဝဓိတွာ ဝဓေန္တော ကောဓဝိနာသေန ဝိနဋ္ဌဒေါမနဿော ဟုတွာ န သောစတိ၊ **ဂေါတမ** တွံ ကိဿ ဧကဓမ္မဿ **ဝဓံ** ဝဓနံ ရောစေသီတိ ဗြာဟ္မဏော ပုစ္ဆတိ။

ဗြာဟ္မဏ **ကောဓံ** ကုဇ္ဈနံ **ဆေတွာ** ဝဓိတွာ ဝဓေန္တော ကောဓပရိဠာဟေန အပရိဒယှမာနော ဟုတွာ သုခံ **သေတိ** သယတိ၊ **ကောဓံ** ကုဇ္ဈနံ **ဆေတွာ** ဝဓိတွာ ဝဓေန္တော ကောဓဝိနာသေန ဝိနဋ္ဌဒေါမနဿော ဟုတွာ န သောစတိ၊ **ဝိသမူလဿ** ဝိသသဒိသဿ ဒုက္ခဿ မူလဘူတဿ **မဓုရဂ္ဂဿ** မဓုရသဒိတဿ သုခပရိယောသာနဿ **ကောဓဿ** ကုဇ္ဈနဿ **ဝဓံ** ဝဓနံ **အရိယာ** ဗုဒ္ဓါဒယော ပုဂ္ဂလာ ပသံသန္တိ။ **ဟိ** သစ္စံ **တံ** ကောဓံ ကုဇ္ဈနံ **ဆေတွာ** ဝဓိတွာ ဝဓေန္တော ကောဓဝိနာသေန ဝိနဋ္ဌဒေါမနဿော ဟုတွာ **သေတိ** သယတီတိ ယောဇနာ။ **မဓုရဂ္ဂဿာ**တိ စ မဓုရံ စေတသိကသုခံ အဿာဒအဂ္ဂံ ပရိယောသာနံ အဿ ကောဓဿာတိ **မဓုရဂ္ဂေါ**တိ သမာသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုဇ္ဈန္တဿ ဟိ အက္ကောသိတွာ ပရိဘာသိတွာ ပဟရိတွာ ပရိယောသာနေ စေတသိကသုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ **ဋီ၁** သုတ္တံ နိ ။ပ။ သုတ္တံ။

ဂေါတမ ဟနန္တော မိရော ဥပ္ပတိတံ **ကိံသု** ကတမံ **ဟနေ** ဟနေယျ။ ဝိနောဒေန္တော မိရော ဇာတံ **ကိံသု** ကတမံ **ဝိနောဒယေ** ဝိနောဒယေယျ။ ပဇဟန္တော မိရော **ကိံ စ** ကတမံ **ပဇဟေ** ပဇဟေယျ။ မိရဿ **ကိဿ** ဓမ္မဿ အဘိသမယော သုခေါတိ ဒေဝတာ ပုစ္ဆတိ။

ဒေဝပုတ္တ ဟနန္တော မိရော ဥပ္ပတိတံ **ကောဓံ** ကုဇ္ဈနံ **ဟနေ** ဟနေယျ။ ဝိနောဒေန္တော မိရော ဇာတံ ရာဂံ **ဝိနောဒယေ** ဝိနောဒယေယျ။ ပဇဟန္တော မိရော အဝိဇ္ဇံ **ပဇဟေ** ပဇဟေယျ။ သစ္စဓမ္မဿ အဘိသမယော သုခေါတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ **ဋီ၁** သုတ္တံ နိ ။ပ။ သုတ္တံ။

၁၀၁။ ဘဂဝါ သတ္တိယာ **ဩမဋ္ဌော** ဥပရိတော ယာဝ ဟေဋ္ဌာ ဝိဒ္ဓေါ ပုရိသော သတ္တိပ္ပဟာနာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ဝိယ, အဂ္ဂိနာ မတ္ထကေ **ဍယှမာနော** အာဒိတ္တသီသော ပုရိသော အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနတ္ထာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ကာမရာဂေန ဍယှမာနော ဘိက္ခု **ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ** ကာမရာဂဝိက္ခမ္ဘနာယ အပ္ပမတ္တော ဝါယမမာနော **သတော** သတိသမ္ပန္နော ဟုတွာ **ပရိဗ္ဗဇေ** ဝိဟရေယျာတိ ဒေဝတာ ကထေသိ။

ဘဂဝါ ပန “သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနာယ ဝိရိယံ အာရဘိယတိ”တိ ဒဿေတုံ “**သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော**”တိအာဒိမာဟ။ ဒေဝပုတ္တ သတ္တိယာ **ဩမဋ္ဌော** ပုရိသော သတ္တိပ္ပဟာနာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ဝိယ, အဂ္ဂိနာ မတ္ထကေ **ဍယှမာနော** အာဒိတ္တသီသော ပုရိသော အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနတ္ထာယ ဝိရိယံ အာရဘတိ ဣဝ၊ ဧဝံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ အဘိဘူတော ဘိက္ခု သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ **ပဟာနာယ** မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနာယ အပ္ပမတ္တော ဝါယမမာနော **သတော** သတိသမ္ပန္နော ဟုတွာ **ပရိဗ္ဗဇေ** ဝိဟရေယျာတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

သဗ္ဗေ **နိစယာ** ဘောဂါ **ခယန္တာ** ခယပရိယောသာနာ ဘဝန္တိ၊ သဗ္ဗေ **သမုဿယာ** ဓမ္မာ **ပတနန္တာ** ပတနပရိယောသာနာ ဘဝန္တိ၊ **သဗ္ဗေသံ** သတ္တာနံ မရဏမာဂမ္မ **သဗ္ဗေသံ** သတ္တာနံ ဇီဝိတံ အဒ္ဓုဝံ ဘဝတိ၊ ဣတိ **ဧတံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ **ဘယံ** ဘယဟေတုံ **မရဏံ** သမ္မုတိမရဏံ အပေက္ခမာနော ပဿန္တော **သုခါဝဟာနိ** ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကသုခါဝဟာနိ **ပုညာနိ** ဒါနသီလဘာဝနာမယပုညာနိ ကယိရာထာတိ ဒေဝတာ အဝေါစ။

ဒေဝပုတ္တ သဗ္ဗေ **နိစယာ** ဘောဂါ **ခယန္တာ** ခယပရိယောသာနာ၊ သဗ္ဗေ **သမုဿယာ** ဓမ္မာ **ပတနန္တာ** ပတနပရိယောသာနာ၊ **သဗ္ဗေသံ** သတ္တာနံ မရဏမာဂမ္မ **သဗ္ဗေသံ** သတ္တာနံ ဇီဝိတံ အဒ္ဓုဝံ၊ ဣတိ **ဧတံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ **ဘယံ** ဘယဟေတုံ မရဏံ အပေက္ခမာနော **သန္တိပေက္ခော** သဗ္ဗသင်္ခါရူပသမံ နိဗ္ဗာနံ အပေက္ခမာနော ပဿန္တော **လောကာမိသံ** ကာမဂုဏံ **ပဇဟေ** ပဇဟေယျာတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

မာဝိဓ **ဓယသံ** မုနိနံ စိတ္တံ **ဈာနရတံ** ဈာနေ ရတံ ဟောတိ၊ တေ မုနယော သုခံ သယန္တိ န သောစန္တိ။ **ပညဝါ** မဂ္ဂပညဝါ သုသမာဟိတော အာရဒ္ဓဝီရိယော **ပဟိတတ္တော** နိဗ္ဗာနံ ပေသိတစိတ္တော ပုဂ္ဂလော ဒုတ္တရံ **ဩဃံ** သံသာရောဃံ တရတိ။

ကာမသညာယ **ဝိရတော** ဝိဂတစိတ္တော ယော ခီဏာသဝေါ **သဗ္ဗသံယောဇနာတီတော** အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗေ သံယောဇနေ အတီတော နန္ဒိဘဝပရိက္ခီဏော အဟောသိ၊ **သော** ခီဏာသဝေါ **ဂမ္ဘီရေ** သံသာရဏ္ဏဝေ န သီဒတီတိ ယောဇနာ။ နန္ဒီသင်္ခါတာ တဏှာ စ ကာမဘဝရူပဘဝအရူပဘဝါ စ **နန္ဒိဘဝါ**၊ နန္ဒိဘဝါ ပရိက္ခီဏာ ယဿ ခီဏာသဝဿာတိ **နန္ဒိဘဝပရိက္ခီဏော**တိ သမာသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

အရဟတံ အရဟန္တာနံ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ **ဓမ္မံ** သုစရိတာဒိဘေဒဉ္စ သတ္တတိံသဗောဓိပက္ခိယဘေဒဉ္စ ဓမ္မံ ယော ပဏ္ဍိတော **သဒ္ဒဟာနော** သဒ္ဒဟန္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ **အပ္ပမတ္တော** ဝိစက္ခဏော ဟုတွာ **သုဿူသံ** သုဿူသန္တော ဘဝေ၊ သော ပဏ္ဍိတော **ပညံ** လောကိယလောကုတ္တရပညံ **လဘတေ** လဘတိ။

ယော ဝိရိယဝါ ပုဂ္ဂလော **ပတိရူပဒေသကာရီ** ဒေသကာလာဒီနိ အဟာပေတွာ လောကိယလောကုတ္တရဓမ္မပတိရူပံ အဓိဂမူပါယံ ကရောတိ၊ **ဓုရဝါ** စေတသိကဝီရိယေန အနိက္ခိတ္တဓုရော **ဥဋ္ဌာတာ** ကာယိကဝီရိယဝသေန ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ သော ဝိရိယဝါ ပုဂ္ဂလော **ဓနံ** လောကိယလောကုတ္တရဓနံ **ဝိန္ဒတေ** အဓိဂစ္ဆတိ။ **သစ္စေန** ဝစီသစ္စေန စ ပရမတ္ထသစ္စေန စ ဗုဒ္ဓါဒိကော သစ္စဓမ္မေ ဌိတော သပ္ပုရိသော ကိတ္တိံ ပပ္ပောတိ။ **ဒဒံ** ဒဒန္တော ယံ ကိဉ္စိ ဣစ္ဆိတံ ပတ္ထိတံ စတုသင်္ဂဟဝတ္ထုံ ဒဒန္တော သင်္ဂဏှန္တော သပ္ပုရိသော **မိတ္တာနိ** ကေန္တမိတ္တာနိ **ဂန္ထတိ** သမ္ပာဒေတိ၊ **ဧဝံ** စတူဟိ သစ္စဓမ္မဓိတိစာဂေဟိ သမန္နာဂတော သော သပ္ပုရိသော **အသ္မာ** လောကာ ပရံ လောကံ **ပေစ္စ** ဂန္တွာ ကေန္တေန သောကကာရဏဿ အဘာဝတော န သောစတီတိ ယောဇနာ။

ဂေါတမ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပဟီနော တီဟိ ဘဝေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တော **သတော** သတိသမ္ပန္နော တွံ သမဏော **အညံ** ဒေဝမနုဿာဒိကံ **ယံ အနုသာသသိ** ယံ အနုသာသနံ ကရောသိ၊ **တံ** အနုသာသနံ သဗ္ဗဂန္ထပ္ပဟီနဿ တီဟိ ဘဝေဟိ **ဝိပ္ပမုတ္တဿ** သမဏဿ **တေ** တဝ န သာဓုတိ သက္ကနာမကော မာရပက္ခိကော ယက္ခော ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

“**သက္က** သက္ကနာမက ယက္ခ အနုကမ္ပိတေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ယေန ကေနစိ **ဝဏ္ဏေန** ကာရဏေန **သံဝါသော** ကေသ္မိံ ဌာနေ သဟဝါသော ဇာယတိ၊ **တံ** အနုကမ္ပိတဗ္ဗံ သဟဝါသဂတံ ပုရိသံ သပ္ပညော မနသာ **အနုကမ္ပိတုံ န အရဟတိ** အနုကမ္ပိတုံယေဝ အရဟတိ။ ယာ **အနုကမ္ပာ** ကရုဏာ၊ ယာ **အနုဒ္ဒယာ** မေတ္တာ, မုဒိတာ စ ဥပ္ပန္နာ၊ တာယ အနုကမ္ပာယ ကရုဏာယ, တာယ အနုဒ္ဒယာယ မေတ္တာယ မုဒိတာယ စ သမုဿာဟိတေန ပသန္နေန မနသာ ယော **သပ္ပညော** သပ္ပုရိသော **အညံ** ဒေဝမနုဿာဒိကံ **ယံ အနုသာသတိ** ယံ အနုသာသနံ ကရောတိ၊ သော သပ္ပညော သပ္ပုရိသော တေန အနုသာသနေန **သံယုတ္တော** ကာမရာဂါဒီနံ သံယောဇနာနံ ဝသေန အနုနယပဋိဃသံယောဂေန သံယုတ္တော န ဟောတီတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

၁၀၂။ သမဏာ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ကုတော-နိဒါနာ** ကိံနိဒါနာ ကိံပစ္စယာ ဘဝန္တိ၊ အရတိ စ ရတိ စ လောမဟံသော စ ဣမေ တယော ကုတောဇာ ကုတော ဘဝန္တိ၊ ကုမာရကာ **ဓင်္ကံ** ကာကံ ဂဟေတွာ ပါဒေ ဒီဃသုတ္တကေန ဗန္ဓိတွာ သုတ္တကောဋိံ အင်္ဂုလိယံ ဝေဌေတွာ ဩဿဇန္တိ ဣဝ၊ ဧဝံ မနောဝိတက္ကာ ကုတော သမုဋ္ဌာယ စိတ္တံ ဩဿဇန္တီတိ သူစိလောမယက္ခော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ။

ရာဂေါ စ ဒေါသော စ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ **ဣတောနိဒါနာ** ဣတော အတ္တ-ဘာဝတော နိဒါနာ ဇာယန္တိ၊ အရတိ စ ရတိ စ လောမဟံသော စ ဣမေ တယော **ဣတောဇာ** ဣတော အတ္တဘာဝတော ဘဝန္တိ၊ ကုမာရကာ **ဓင်္ကံ** ကာကံ ဂဟေတွာ ပါဒေ ဒီဃသုတ္တကေန ဗန္ဓိတွာ သုတ္တကောဋိံ အင်္ဂုလိယံ ဝေဌေတွာ ဩဿဇန္တိ ဣဝ၊ ဧဝံ မနောဝိတက္ကာ **ဣတော** အတ္တဘာဝတော သမုဋ္ဌာယ စိတ္တံ ဩဿဇန္တိ။

နိဂြောဓဿ **ခန္ဓဇာ** ပါရောဟာ သာခါသု ဇာယန္တိ ဣဝ၊ ဝနေ ရုက္ခံ နိဿာယ ဇာတာ **မာလုဝါ** လတာ တံ ရုက္ခံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ **ဝိတတာ** ဩတတဝိတတာ တိဋ္ဌတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ယက္ခ တွံ သုဏောဟိ **သ္နေဟဇာ** တဏှာသ္နေဟတော ဇာတာ **အတ္တသမ္ဘူတာ** အတ္တနိ သမ္ဘူတာ ပုန အနေ-ကပ္ပကာရာ **မနောဝိတက္ကာ** ပါပမနောဝိတက္ကာ စေဝ တံသမ္ပယုတ္တကိလေသာ စ **ကာမေသု** ဝတ္ထုကာမေသု **ဝိသတ္တာ** လဂ္ဂါ သံသိဗ္ဗိတာ ဌိတာ။

ယေ ပဏ္ဍိတာ “ယံ နိဒါနံ အဿ အတ္တဘာဝဿ”တိ **ယတောနိဒါနံ နံ** ကိလေသဂဏံ သမုဒယသစ္စံ ပဇာနန္တိ၊ **တေ** ပဏ္ဍိတာ အတ္တဘာဝ-သင်္ခါတဿ ဒုက္ခသစ္စဿ နိဒါနဘူတံ **နံ** ကိလေသဂဏံ သမုဒယသစ္စံ မဂ္ဂသစ္စေန **ဝိနောဒေန္တိ**။ **အပုနဗ္ဘဝါယ** အပုနဗ္ဘဝသင်္ခါတာယ နိရောဓသစ္စတ္ထာယ **အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ** အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ သုပိနေနာပိ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ **ဒုတ္တရံ** ဣမံ ဩဃံ စတုဗ္ဗိဓံ သံကိလေသောဃံ တရန္တီတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

“ဘဂဝါ သမဏဓမ္မဿ ကရဏံ နာမ **ဒုက္ကရံ**၊ ဘဂဝါ သမဏဓမ္မဿ ကရဏံ နာမ **သုဒုက္ကရံ** သုဋ္ဌုတရံ ဒုက္ကရ”န္တိ ဧကော ကုလပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏ-ဓမ္မံ ကတွာ အရိယဘူမိံ အပ္ပတွာ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ သော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ။ ကာမဒ သီလသမာဟိတာ **ဌိတတ္တာ** ဌိတသဘာဝါ သတ္တ **သေက္ခာ** ပုဂ္ဂလာ **ဒုက္ကရံ ဝါပိ** သမဏဓမ္မံ ကရောန္တိ။ **အနဂါရိယုပေတဿ** အနဂါရိယံ နိဂ္ဂေဟဘာဝံ ဥပဂတဿ

ပဗ္ဗဇိတဿ **တုဋ္ဌိ** စတုပစ္စယသန္တောသော သုခါဝဟာ ဟောတီတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

“ဘဂဝါ **ယဒိဒံ** ယာ သော တုဋ္ဌိ သုခါဝဟာ၊ သော တုဋ္ဌိ ဒုလ္လဘာ”တိ သော ဒေဝပုတ္တော အာဟ။ ကာမဒ **ယေသံ** သေက္ခာနံ မနော ဒိဝါ စ ရတ္တော စ **ဘာဝနာယ ရတော** စိတ္တဝူပသမေ ရတော၊ တေ သေက္ခာ ဒုလ္လဘံ ဝါပိ တုဿနံ လဘန္တီတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

“ဘဂဝါ **ယဒိဒံ** ယံ ဣဒံ စိတ္တံ ဘာဝနာယ ရတံ၊ တံ စိတ္တံ ဒုဿမာဒဟ”န္တိ သော ဒေဝပုတ္တော အာဟ။ ကာမဒ ယေ အရိယာ ဣန္ဒြိယူပသမေ ရတ္တိန္ဒိဝံ ရတာ၊ တေ အရိယာ ဒုဿမာဒဟံ ဝါပိ စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ၊ ကာမဒ တေ အရိယာ မစ္စုနော **ဇာလံ** ကိလေသဇာလံ ဆေတွာ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

“ဘဂဝါ ယော မဂ္ဂေါ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါဝသေန ဝိသမော၊ သော မဂ္ဂေါ ဒုဂ္ဂမော”တိ သော ဒေဝပုတ္တော အာဟ။ ကာမဒ အရိယာ ဒုဂ္ဂမေ ဝိသမေ ဝါပိ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အနရိယာ ဝိသမေ မဂ္ဂေ အဝံသိရာ ပပတန္တိ၊ အရိယာနံ သော မဂ္ဂေါ သမောဝ ဘဝေ၊ န အသမော။ **ဟိ** သစ္စံ **ဝိသမေ** ဝိသတ္တကာယေ အရိယာ သမာ ဘဝန္တီတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

၁၀၃။ ယံ ဇေတဝနံ ဣသိသံဃနိသေဝိတံ ဓမ္မရာဇေန အာဝုတ္ထံ၊ ဣဒံ တံ ဇေတဝနံ မမ **ပီတိသဉ္ဇနနံ** ပီတိယာ သဉ္ဇနနံ ကရံ ဟိ ကရံ ဝေ။

ကမ္မံ မဂ္ဂစေတနာကမ္မဉ္စ **ဝိဇ္ဇာ** မဂ္ဂပညာ စ **ဓမ္မော** သမာဓိ စေဝ သမာဓိပက္ခိကော စ ဓမ္မော **သီလံ**, သီလေ ဌိတဿ **ဇီဝိတံ** ဥတ္တမံ၊ **ဧတေန** အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန သတ္တာ **သုဇ္ဈန္တိ**၊ ဂေါတ္တေန ဝါ ဓနေန ဝါ သတ္တာ န သုဇ္ဈန္တိ။

တသ္မာ မဂ္ဂေနေဝ သတ္တာနံ ဝိသုဇ္ဈနတော အတ္တနော အတ္ထံ **သမ္ပဿံ** ပဿန္တော ပဏ္ဍိတော ပေါသော **ယောနိသော** ဥပါယေန **ဓမ္မံ** ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မံ **ဝိစိနေ** ဝိစိနေယျ၊ **ဧဝံ** ဝိစိနန္တေ သတိ **တတ္ထ** အရိယမဂ္ဂေ ဝိစိနန္တော ပုဂ္ဂလော သုဇ္ဈတိ။

သာရိပုတ္တော သီလေန စ ဥပသမေန စ ပါရင်္ဂတော ဣဝ၊ ဧဝံ ယောပိ ဘိက္ခု သီလေန စ ဥပသမေန စ ပါရင်္ဂတော၊ သော ဘိက္ခု **ဧတာဝ ပရမော** သာရိပုတ္တသဒိသောဝ သိယာတိ အနာထပိဏ္ဍိကနာမော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမ။

အတီတံ အတီတက္ခန္ဓပဉ္စကံ တဏှာဒိဋ္ဌီဟိ နာနွာဂမေယျ၊ **အနာဂတံ** အနာဂတက္ခန္ဓပဉ္စကံ တဏှာဒိဋ္ဌီဟိ **နပ္ပဋိကင်္ခေ** န ပတ္ထေယျ။ **ယံ** ယသ္မာ အတီတံ **ပဟီနံ** နိရုဒ္ဓံ အတ္ထင်္ဂတံ၊ တသ္မာ အတီတဿ ပဟီနတ္တာ နိရုဒ္ဓတ္တာ အတ္ထင်္ဂတတ္တာ နာနွာဂမေယျ။ **ယံ** ယသ္မာ အနာဂတံ အပ္ပတ္တံ၊ တသ္မာ န ပဋိကင်္ခေ။

ပစ္စုပ္ပန္နံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဝယဓမ္မံ ယတ္ထ ယတ္ထ သန္တာနေ ဝါ, ယတ္ထ ယတ္ထ အရညာဒိသု ဝါ ဥပ္ပန္နံ၊ **တတ္ထ တတ္ထ** သန္တာနေ ဝါ, **တတ္ထ တတ္ထ** အရညာဒိသု ဝါ နံ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မံ ယာဟိ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ ဝိပဿတိ၊ တာဟိ အနိစ္စာနုပဿနာဒီဟိ နိဗ္ဗာနံ ရာဂါဒီဟိ အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ ဘဝတိ၊ **တံ** နိဗ္ဗာနံ ဝိပဿကော ပုဂ္ဂလော ဝိဒွါ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေန္တော ဟုတွာ **အနုဗြူဟယေ** ဝဍ္ဎေယျ။

အာတပ္ပံ သံကိလေသာနံ အာတာပနတ္ထံ ဝီရိယံ အဇ္ဇေဝ **ကိစ္စံ** ကာတဗ္ဗံ၊ သုဝေ ဇီဝိတံ ဝါ မရဏံ ဝါ ကော **ဇညာ** ဇာနေယျ၊ “သုဝေ ဝါ ဒါနာဒိပုညံ ဇာနိဿာမီ”တိ စိတ္တံ အနုပ္ပါဒေတွာ “အဇ္ဇေဝ ကရိဿာမီ”တိ ဧဝံ ဝီရိယံ ကာတဗ္ဗံ။ **ဟိ** သစ္စံ မရဏကာရဏဘာဝတော အဂ္ဂိဝိသသတ္ထာဒိအနေကာယ သေနာယ ဝသေန **မဟာသေနေန တေန** မစ္စုနာ သဒ္ဓိံ မိတ္တသန္ထဝါကာရေန ဝါ လဉ္ဇဒါနေန ဝါ သင်္ဂရံ နတ္ထီတိ။

ဧဝံ မနသိ ကတွာ **ဝိဟာရိံ** ဝိဟရန္တံ အာတာပိံ အဟောရတ္တံ **အတန္ဒိတံ** အနလသံ ဥဋ္ဌာဟကံ သပ္ပုရိသံ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ သန္တော မုနိ **ဝေ** ကေန္တေန **အာစိက္ခတေ** အာစိက္ခတိယေဝါတိ ယောဇနာ။

“**ဝဏ္ဏာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ**”တျာဒိသုတ္တံ ပါဠိတော စ အဋ္ဌကထာတော[၁] စ ပါကဋံ။

၁၀၄။ နာနာဝိဓံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမ္ဟေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု **ကတမံ** သုတ္တံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

ယဿ ဥတ္တမပုရိသဿ စိတ္တံ သေလူပမံ **ဋ္ဌိတံ** လောကဓမ္မဝါတေဟိ နာနုကမ္ပတိ၊ **ရဇနီယေသု** လာဘာဒီသု ဝိရတ္တံ ဘဝေ၊ သော ဥတ္တမပုရိသော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၄၀-ပိဋ္ဌေ။

ကောပနေယျေ အလာဘာဒိကေ န ကုပ္ပတိ၊ တဿ ဥတ္တမပုရိသဿ **စိတ္တံ ဧဝံ** အနိစ္စတာဒိနာ ဘာဝိတံ၊ **နံ** ဘာဝိတစိတ္တံ ဥတ္တမပုရိသံ ဝီတိက္ကန္တလောက-ဓမ္မဟေတုကံ ဒုက္ခံ ကုတော ဧဿတီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** သုတ္တံ အသေက္ခ-ဘာဂေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အသေက္ခဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။ ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ ဣဒမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**အာယသ္မတော စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ယော ဗြာဟ္မဏော ဗာဟိတပါပဓမ္မတ္တာ **ဗာဟိတပါပဓမ္မော** ဘဝေ၊ သော ဗြာဟ္မဏော နိဂ္ဂဟိတဟုံဟုံကတ္တာ **နိဟုံဟုကော** ဘဝေ၊ နိဂ္ဂဟိတကိလေသက-သာဝတ္တာ **နိက္ကသာဝေါ** ဘဝေ၊ သီလသံဝရေန သံယတစိတ္တတာယ **ယတတ္တော** ဘဝေ၊ ယော ဗြာဟ္မဏော စတုမဂ္ဂဉာဏဝေဒေဟိ အန္တံ နိဗ္ဗာနံ ဂတတ္တာ **ဝေဒန္တဂူ** ဘဝေ၊ ဓမ္မေန ဝုသိတဗြဟ္မစရိယတ္တာ **ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော** ဘဝေ။ ယဿ ဗြာဟ္မဏဿ ကုဟိဉ္စိ လောကေ **ဥဿဒါ** ရာဂုဿဒေါ ဒေါသုဿဒေါ မောဟုဿဒေါ မာနုဿဒေါ ဒိဋ္ဌုဿဒေါ နတ္ထိ၊ သော ဗြာဟ္မဏော **ဗြဟ္မဝါဒံ** “အဟံ ဗြာဟ္မဏောမှိ”တိ ဝါစံ ဝဒေယျာတိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

ယေ ဗုဒ္ဓါ **ပါပကေ** အကုသလေ ဓမ္မေ ဗာဟိတွာ သဒါ စရန္တိ **သတာ** သတိသမ္ပန္နာ ခီဏသံယောဇနာ၊ တေ ဗုဒ္ဓါ လောကသ္မိံ ဗြာဟ္မဏာတိ **ဝေ** ဧကန္တေန **ကထိယန္တီ**တိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

ယတ္ထ နိဗ္ဗာနေ အာပေါ စ ပထဝီ စ တေဇော စ ဝါယော စ န **ဂါဓတိ** န ပတိဋ္ဌဟတိ၊ **တတ္ထ** နိဗ္ဗာနေ **သုက္ကာ** ဂဟာ စေဝ တာရကာ စ န ဇောတန္တိ၊ **တတ္ထ** နိဗ္ဗာနေ အာဒိစ္စော နပ္ပကာသတိ၊ **တတ္ထ** နိဗ္ဗာနေ စန္ဒိမာ **န** ဘာတိ၊ **တတ္ထ** နိဗ္ဗာနေ တမော န ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ဗြာဟ္မဏော **အတ္တနာ** သယံ မုနိ မောနေန ယဒါ တံ နိဗ္ဗာနံ **အဝေဒိ** ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ **အထ** ပဋိဝိဇ္ဈနက္ခဏေ သော ဗြာဟ္မဏော **ရူပါ** ရူပဓမ္မတော စ **အရူပါ** အရူပဓမ္မတော စ **သုခဒုက္ခာ** သုခ-ဒုက္ခတော စ ပမုစ္စတီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

ယက္ခ ယော ဗြာဟ္မဏော **သကေသု** သကအတ္တဘာဝေသု **ဓမ္မေသု** ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သဗ္ဗေသု, ဓမ္မေသု စ ပါရဂူ ဟောတိ၊ **အထ** ပါရဂမနက္ခဏေ သော ဗြာဟ္မဏော **ဧတံ** အဇကလာပကံ တယာ ဝုတ္တံ **ဧတံ** **ပိသာစံ**

ကိလေသဝိသာစဋ္ဌ, တယာ ကတံ **အက္ကုလဋ္ဌ** အက္ကုလံ, ပက္ကုလကရဏံ အတိဝတ္တတီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

ယော ဘိက္ခု **အာယန္တိံ** အာဂစ္ဆန္တိံ ပုရာဏဒုတိယိကံ ဘရိယံ ဝါ, အညံ အာဂစ္ဆန္တိံ ဇုတ္တိံ ဝါ စိတ္တေန န အဘိနန္ဒတိ၊ **ပက္ကမန္တိံ** ပုရာဏဒုတိယိကံ ဘရိယံ ဝါ, အညံ ပက္ကမန္တိံ ဇုတ္တိံ ဝါ စိတ္တေန န သောစတိ၊ **သင်္ဂါ** ပဋ္ဌဝိမ-တောပိ သင်္ဂတော မုတ္တံ သင်္ဂါမဇိံ **တံ** ဘိက္ခုံ “ဗြာဟ္မဏ”န္တိ အဟံ ဝဒါမီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

ဧတ္ထ နဒိယံ ဗဟုဇနော နှာယတိ၊ သော ဗဟုဇနော နှာယကော **ဥဒကေန** ဥဒကနှာနေန သုစိ န ဟောတိ၊ **ယမှိ** ပုဂ္ဂလေ **သစ္စံ**, သစ္စတော သောသ**ဓမ္မော** စ အတ္ထိ၊ သော ပုဂ္ဂလော သုစိ စ ဟောတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ဗြာဟ္မဏော စ ဟောတီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ၊ သုစိအသုစိဘာဝေါ **ဋီကာယံ**[၁] ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တောဝ။

အာတာပိနော ဈာယတော ယဿ ဗြာဟ္မဏဿ **ဓမ္မာ** သစ္စဓမ္မာ ယဒါ **ဟဝေ** ဧကန္တေန ပါတုဘဝန္တိ၊ တဒါ ဓမ္မာနံ ပါတုဘဝနက္ခဏေ သော ဗြာဟ္မဏော မာရသေနံ **ဝိဓူပယံ** ဝိဓူပယန္တော တိဋ္ဌတိ။ “ကိမိဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သူရိယောဝ ဩဘာသယမန္တလိက္ခ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ သူရိယော အန္တလိက္ခံ ဩဘာ-သယန္တော တိဋ္ဌတိ ဣဝ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌတီတိ ယောဇနာ။

ယော ပံသုကူလိကော ဘိက္ခု သဗ္ဗာနိ စတ္တာရိ **ယောဂါနိ** ဥပါတိဝတ္တော သကိဉ္စနေ လောကေ **အကိဉ္စနော ဣရိယတိ** စတုဗ္ဗိဓဣရိယာပထံ ဝတ္တေတိ။ **အပဟာနဓမ္မံ** ကေနစိ မဂ္ဂေန အပ္ပဟာနသဘာဝံ အပ္ပတ္တကာယေန အပ္ပတ္တံ **တေဝိဇ္ဇပတ္တံ**, ဣရိယမာနံ သန္တိန္ဒြိယံ တံ ပံသုကူလိကံ ဘိက္ခုံ တုမှေ ပဿထ။

အာဇာနီယံ ပုရိသာဇာနီယံ **ဇာတိဗလနိသေဓံ** “အဟံ ဇာတိဗြာဟ္မ-ဏော”တိ ဇာတိမတ္တကေန ပဝတ္တမာနဗလနိသေဓကံ တံ ပံသုကူလိကံ ဘိက္ခုံ သမ္ဗဟုလာ ဥဠာရာ ဒေဝတာ ဗြဟ္မံ ဝိမာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ **ဇူမ** သာသနေ, ဗြဟ္မဝိမာနေ ဝါ ပသန္နစိတ္တာ ဟုတွာ နမဿန္တိ။ **နိဓာ**တိ စ ဧတ္ထ **န**-ကာရော အာဂမော။

ပုရိသာဇည **တေ** တဝ အမှာကံ နမော အတ္ထု၊ ပုရိသုတ္တမ **တေ** တဝ အမှာကံ နမော အတ္ထု၊ ယဿ **တေ** တဝ နိဿယံ မယံ နာဘိဇာနာမ၊ သော တွံ ကိံ ပုဂ္ဂလံ နိဿာယ ဈာယသီတိ အဝေါစုန္တိ ယောဇနာ။

၁-နေတ္တိ-ဋီ ၁၃၅၊၁၃၆-ပိဋ္ဌေသု။

ယေ ဘိက္ခူ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မဿဝနဝသေန စိရရတ္တံ သမေတိကာ ဘဝန္တိ၊ ဣမေ ဘိက္ခူ သဟာယာ ဟောန္တိ ဝတ။ **နေသံ** သဟာယာနံ ဘိက္ခူနံ **ဓမ္မေ** ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မေ သဒ္ဓမ္မော သမေတိ။

ကပ္ပိနေန အရိယပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မေ **သုဝိနီတာ** တေ သဟာယကာ ဘိက္ခူ သဝါဟိနိံ မာရံ ဇေတွာ အန္တိမံ **ဒေဟံ** အတ္တဘာဝံ ဓာရေန္တီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

သိထိလံ ဝိရိယံ အာရဗ္ဘ သဗ္ဗဒုက္ခပ္ပမောစနံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ ယောဂါဝစရေန န အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ **အပ္ပေန** အပ္ပကေန ထာမသာ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ န အဓိဂန္တဗ္ဗံ။

အယဉ္စ ယောဂါဝစရော ဘိက္ခု ဒဟရော၊ ယော ပုရိသော သဝါဟိနိံ မာရံ ဇေတွာ အန္တိမံ **ဒေဟံ** အတ္တဘာဝံ ဓာရေတိ၊ သော **အယံ** ပုရိသော သော ဥတ္တမပုရိသောဝါတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ "ပုရိသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဆန္ဒာနုရက္ခဏဝသေန "ပေါရိသော"တိ ဝုတ္တံ။

မောဃရာဇ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကော လူခစီဝရော သဒါ **သတော** သတိသမ္ပန္နော ခီဏာသဝေါ စ ဝိသံယုတ္တော စ ကတကိစ္စော စ အနာသဝေါ စ တေဝိဇ္ဇော စ ဣဒ္ဓိပ္ပတ္တော စ စေတောပရိယာယကောဝိဒေါ စ သော ဘိက္ခု သဝါဟိနိံ မာရံ ဇေတွာ အန္တိမံ ဒေဟံ ဓာရေတီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

၁၀၅။ "**တထာဂတော**"တိအာဒီသု ယောဇနာ ပါကဋာ။ ဣဒံ သုတ္တံ အသေက္ခဘာဂေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အသေက္ခဘာဂိယံ** သုတ္တံ နာမ။

၁၀၆။ နာနာဝိဓံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု **ကတမံ** သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

ဆန္နံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ဆန္နံ ဆာဒေန္တံ ဘိက္ခုံ ဒုက္ကဋာဒိဝသေန အတိဝဿတိ၊ **ဝိဝဋံ** အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ဝိဝဋံ ဒေသေန္တံ အာစိက္ခန္တံ ဘိက္ခုံ ဒုက္ကဋာဒိဝသေန နာတိဝဿတိ၊ **တသ္မာ** ဆန္နဿ အတိဝဿနတော စ ဝိဝဋဿ နာတိဝဿနတော စ **ဆန္နံ** ဆာဒိတဗ္ဗံ အာပတ္တိံ **ဝိဝရေထ** ဒေသေထ

အာရောစေထ၊ **ဧဝံ** ဝိဝရဏေ သတိ **တံ** ဝိဝရန္တံ ဘိက္ခုံ ဒုက္ကဋာဒိဝသေန နာတိဝဿတီတိ ယောဇနာ။

“ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကိတ္တကေန သံကိလေသော ဒဿိတော၊ ကိတ္တကေန ဝါသနာ ဒဿိတာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “ဆန္နမတိဝဿတီ’တိ သံကိလေသော၊ ‘ဝိဝဋံ နာတိဝဿတီ’တိ ဝါသနာ၊ ‘တသ္မာ ဆန္နံ ဝိဝရေထ၊ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတီ’တိ အယံ သံကိလေသော စ ဝါသနာ စာ”တိ ဝုတ္တံ။ **“ဆန္နမတိဝဿတီ”**တိ ဧတ္တကေန သံကိလေသော ဒဿိတော။ **“ဝိဝဋံ နာတိဝဿတီ”**တိ ဧတ္တကေန ဝါသနာ ဒဿိတာ။ **“တသ္မာ ဆန္နံ ဝိဝရေထ၊ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတီ”**တိ ဧတ္တကေန အယံ သံကိလေသော စ ဒဿိတော၊ အယံ ဝါသနာ စ ဒဿိတာ။ **ဣဒံ** “ဆန္နံ။ပ။ ဝဿတီ”တိ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါသနာဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

“သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ ဧတ္တကမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **“စတ္တာရောမေ မဟာရာဇာ”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “တေသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ကတမေ ပုဂ္ဂလာ သံကိလေသဘာဂိယာ၊ ကတမေ ပုဂ္ဂလာ ဝါသနာဘာဂိယာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ယော စ ပုဂ္ဂလော”**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု စတူသု တမောတမပရာယဏာဒီသု ပုဂ္ဂလေသု။ တသဒ္ဒော ပါကဋော။ **ဣဒံ** “စတ္တာရောမေ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယေသု ဒွီသု ပုဂ္ဂလေသု စ ဝါသနာဘာဂိယေသု ဒွီသု ပုဂ္ဂလေသု စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

နာနာဝိဓံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ နာမာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **“တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယသံ ယံ ဗန္ဓနဉ္စ **ဒါ**ရုဇံ ယံ **ဗ**န္ဓနဉ္စ ပဗ္ဗဇံ ယံ ဗန္ဓနဉ္စ လောကေ အတ္ထိ၊ **တံ** အယသာဒိဗန္ဓနံ “ဒဠှံ ဗန္ဓန”န္တိ **ဓီရာ** ဗုဒ္ဓါဒယော **ပ**ဏ္ဍိတပုရိသာ န အာဟု။ မဏိကုဏ္ဍလေသု စ ပုတ္တေသု စ ဒါရေသု စ ယာ **သာရတ္တရတ္တာ** ဗလဝရာဂရတ္တာ အပေက္ခာ လောကေ ဝိဇ္ဇတိ၊ တံ သာရတ္တရတ္တအပေက္ခာသင်္ခါတံ ရာဂဗန္ဓနံ “ဒဠှံ ဗန္ဓန”န္တိ **ဓီရာ** ပဏ္ဍိတပုရိသာ အာဟု။ ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** သာရတ္တရတ္တအပေက္ခာသင်္ခါတော အကုသလဓမ္မော **သံကိလေသော** ဒဿိတော။

“ကေန နိဗ္ဗေဓော ဒဿိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဧတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဓီရာ** ပဏ္ဍိတပုရိသာ **ဧတံ** ရာဂဗန္ဓနံ “ဒဠှံ ဗန္ဓန”န္တိ အာဟု။ **ဧတံ** ရာဂဗန္ဓနံ **ဩဟာရိနံ** ဟေဋ္ဌာ အပါယံ အဝဟရဏံ ဟောတိ၊ **သိထိလံ** ဗန္ဓနဋ္ဌာနေ ဆဝိအာဒီနိ အကောပေတွာ သိထိလံ ဟောတိ၊ **ဒုပ္ပမုဉ္စံ** လောဘဝသေန ဧကဝါရမ္ပိ ဥပ္ပန္နဿ ရာဂဗန္ဓနဿ ဒုမ္မောစယတ္တာ ဒုပ္ပမုဉ္စံ ဟောတိ၊ ပဏ္ဍိတပုရိသာ **ဧတမ္ပိ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ ရာဂဗန္ဓနမ္ပိ မဂ္ဂေန **ဆေတွာန** အနပေက္ခိနော ဟုတွာ ကာမသုခံ ပဟာယ ပရိဗ္ဗဇန္တိ။ ဣတိ ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** မဂ္ဂေါ **နိဗ္ဗေဓော** ဒဿိတော။ ဣဒံ “အယသ”န္တိအာဒိကံ သုတ္တံ ရာဂါဒိသံကိလေသဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါသနာဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

၁၀၇။ ဘိက္ခဝေ **ယဉ္စ စေတေတိ** ယဉ္စ စေတနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ **ယဉ္စ ပကပ္ပေတိ** ယဉ္စ ပကပ္ပနံ ကရောတိ၊ **ယဉ္စ အနုသေတိ** ယဉ္စ အနုသယနံ ဘဇတိ၊ **ဧတံ** စေတနံ **ဧတံ** ပကပ္ပနံ **ဧတံ** အနုသယနံ ဝိညာဏဿ ဌိတိယာ **အာရမ္မဏံ** ပစ္စယော ဟောတိ၊ **အာရမ္မဏေ** ပစ္စယေ သတိ တဿ အဘိသင်္ခါရ**ဝိညာဏဿ** ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တသ္မိံ အဘိသင်္ခါရ**ဝိညာဏေ** ပတိဋ္ဌိတေ ဝိရူဠှေ သတိ အာယတိံ **ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ** ဝိညာဏာဒိနိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ၊ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ သတိ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏံ သမ္ဘဝတိ၊ အာယတိံ သောက။ပ။ သမုဒယော ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ စေ နော စေတေတိ၊ စေ နော ပကပ္ပေတိ၊ **အထ** တထာပိ စေ **အနုသေတိ** အနုသယနံ ဘဇတိ၊ ဧဝံ သတိ **ဧတံ** အနုသယနံ **ဝိညာဏဿ** အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ **အာရမ္မဏံ** ပစ္စယော ဟောတိ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရော စေတယနာဒိကော အကုသလဓမ္မော **သံကိလေသော** ဒဿိတော။

“ကေန နိဗ္ဗေဓော ဒဿိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယတော စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခဝေ ယတော စ အရိယမဂ္ဂေန နေဝ စေတေတိ၊ နော စ ပကပ္ပေတိ၊ နော စ အနုသေတိ၊ ဧတံ အစေတယနံ ဧတံ အကပ္ပနံ ဧတံ အနနုသယနံ **ဝိညာဏဿ** အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ **အာရမ္မဏံ** ပစ္စယော န ဟောတိ။ပ။ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အာယတိံ သောက။ပ။ ယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ပ။ နိရောဓော ဟောတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အရိယမဂ္ဂေါ **နိဗ္ဗေဓော** ဒဿိတော။ ဣဒံ “ယဉ္စ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိကံ

သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂေ ဝိသယေ စ နိဗ္ဗေဓဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

၁၀၈။ နာနာဝိဓံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ,အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော **သမုဒ္ဒေါ** ဇလသာဂရသမုဒ္ဒေါ "သမုဒ္ဒေါ သမုဒ္ဒေါ"တိ ဘာသတိ။ ကေနဋ္ဌေန ဘာသတိ? ဒုပ္ပူရဏဋ္ဌေန စ သံသရဏဋ္ဌေန[၁] စ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန စ သမုဒ္ဒေါတိ ဘာသတိ၊ နေဝံ သတိ ဘိက္ခဝေ **သော** ဇလသာဂရသမုဒ္ဒေါ **အရိယဿ** ဘဂဝတော ဝိနယေ ဝုတ္တပ္ပကာရဋ္ဌေန သမုဒ္ဒေါ န ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ **သော** ဇလသာဂရသမုဒ္ဒေါ မဟာ ဥဒကရာသိ မဟာ ဥဒကဏ္ဏဝေါ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ စက္ခု ပုရိသဿ သမုဒ္ဒေါ ဟောတိ၊ **တဿ** စက္ခုဿ **ရူပမယော** ရူပါယတနမယော ဝေဂေါ။ ကေနဋ္ဌေန? ပထဝိတော ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ နီလာဒိရူပါရမ္မဏံ သမောသရန္တမ္ပိ ဒုပ္ပူရဏဋ္ဌေန စ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ သံသရဏဋ္ဌေန စ ဒုရတိက္ကမနဋ္ဌေန စ စက္ခုမေဝ သမုဒ္ဒေါ ဟောတိ။ နီလာဒိရူပါယတနဿ အပ္ပမေယျဿ အပ္ပမေယျေန ဦမိမယေန ဝေဂေန သံသရဏဋ္ဌေန နီလာဒိရူပမေဝ ဝေဂေါ ဟောတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** စက္ခု သမုဒ္ဒေါ ရူပမယော ဝေဂေါ စ **သံကိလေသော** သံကိလေသဟေတု ဒဿိတော။

"ကေန အသေက္ခော ဒဿိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ယော တ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ အရဟတ္တဖလေ ဌိတော **ယော** အရဟာ ရူပမယံ တံ ဝေဂံ **သဟတိ** မနာပေ ရူပေ ရာဂံ, အမနာပေ ရူပေ ဒေါသံ,အသမပေက္ခနေ မောဟံ အနုပ္ပါဒနေန ဟုတွာ ဥပေက္ခကဘာဝေန သဟတိ၊ **အယံ** အရဟာ ဘိက္ခဝေ သဦမိံ သာဝဋ္ဋံ သဂဟံ သရက္ခသံ စက္ခုသမုဒ္ဒံ အတရိတိ ဝုစ္စတိ၊ တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မဏောတိ ဝုစ္စတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အရဟတ္တဖလဘူတော **အသေက္ခော** ဒဿိတော။

၁-သံသီဒနဋ္ဌေန (နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၄၄-ပိဋ္ဌေ၊)

“**သောတံ ဘိက္ခဝေ**”တိအာဒီသုပိ ဣမိနာ နယေန ယထာသမ္ဘဝံ **အတ္ထော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ “သမုဒ္ဒေါ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂေ ဝိသယေ စ အသေက္ခဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

“ဧတ္ထကမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဆယိမေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခဝေ လောကသ္မိံ သတ္တာနံ **အနယာယ** အနတ္ထာယ ပါဏီနံ ဗျာဗာဓာယ ဣမေ မယာ ဝုစ္စမာနာ ဗဠိသာ ဆ ဘဝန္တိ။ ကတမေ ဆ? ဘိက္ခဝေ **စက္ခုဝိညေယျာ** စက္ခုဝိညာဏေန ဝိညေယျာ ဣဋ္ဌာ **ကန္တာ** ကာမနီယာ **မနာပါ** မနဝဍ္ဎကာ **ပိယရူပါ** ပိယသဘာဝါ **ကာမူပသံဟိတာ** ကိလေသကာမသဟိတာ **ရဇနီယာ ရူပါ** နီလာဒိရူပါရမ္မဏာ သန္တိ၊ **တံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ ရူပံ ဘိက္ခု **စေ အဘိနန္ဒတိ** သပ္ပီတိကတဏှာယ အဘိမုခေါ နန္ဒတိ၊ **စေ အဘိဝဒတိ** “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိ ဝဒါပေန္တိယာ တဏှာယ နဝသေန အဘိဝဒတိ၊ **စေ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ** ဂိလိတွာ ဝိယ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ သတိ ဘိက္ခဝေ **အယံ** ဘိက္ခု “ဂိလိဗဠိသော။ပ။ ပါပိမတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ စ နီလာဒိဘေဒေန အနေကဝိဓတ္တာ “ရူပါ ဣဋ္ဌာ။ပ။ ရဇနီယာ”တိ ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောပိ ရူပါယတနရူပါရမ္မဏဘာဝေန စ စက္ခုဝိညေယျဘာဝေန စ ဧကဝိဓတ္တံ အနတိဝတ္တနတော “တ”န္တိ ဧကဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “**သန္တိ ဘိက္ခဝေ သောတဝိညေယျာ**”တိအာဒီသုပိ ဣမိနာ နယေန ယထာသမ္ဘဝံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** စက္ခုဝိညေယျာဒိကော ဆဗ္ဗိဓော ဗဠိသော **သံကိလေသော** ကိလေသဟေတု ဒဿိတော။

“ကေန အသေက္ခော ဒဿိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သန္တိ စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဘေဒီ ဘိန္ဒိ။ပ။ **ပရိဘေဒီ** ပရိသမန္တတော ဘိန္ဒိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အရဟတ္တဖလဘူတော **အသေက္ခော** ဒဿိတော။ **ဣဒံ** “ဆယိမေ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဝုတ္တနယေန သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ နာမ။

၁၀၉။ နာနာဝိဓံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အယံ လောကော သတ္တလောကော **သန္တာပဇာတော** ဉာတိဗျသနာဒိဝသေန ဇာတသောကသန္တာပေါ စေဝ ရာဂါဒိဝသေန ဇာတပရိဠာဟသန္တာပေါ စ **ဖဿပရေတော** အနေကေဟိ ဒုက္ခသမ္ဖဿေဟိ အဘိဘူတော **ရောဒံ** ရောဒန္တော ဝဒတိ။ ကိန္တိ ဝဒတိ? အတ္တနာ ဖုဋ္ဌံ ဒုက္ခံ အဘာဝိတကာယတာယ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ဟုတွာ "အဟော ဒုက္ခံ၊ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ မယှံ သတ္တုနောပိ မာ ဟောတူ"တိအာဒိနာ ရောဒန္တော ဝိလပန္တော ဝဒတိ၊ "ကသ္မာ ဧဝံ ဝဒတီ"တိ ဝုတ္တံဝုတ္တာ "**အတ္တတော ယေန ယေန ဟိ မညတိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတေ သတ္တာ ယေန ယေန ကာမဆန္ဒာဒိနာ ပကာရေန အတ္တတော ဒုက္ခသ ပဋိကာရံ မညန္တိ၊ **တတော** ပကာရတော **အညထာ** အညေန ပကာရေန **တံ** ဒုက္ခံ တိကိစ္ဆိတဗ္ဗံ **ဟိ** ယသ္မာ ဟောတိ။

အညထာဘာဝီတိ ယသ္မာ ရောဒံ ရောဒန္တော ဝဒတိ၊ ယေန ယေန ဝါ ပရိဝိတိ°သာဒိပကာရေန အတ္တနော ဝဓိ° မညန္တိ အာသီသန္တိ၊ တတော ပကာရတော အညထာ အဝမိ ဧဝ ဟောတိ၊ **တံ** အာသီသိတဗ္ဗံ အညထာဘာဝိ အဝမိတဘာဝိ **ဧဝ ဟိ** ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ မညိတဗ္ဗသ အာသီသိတဗ္ဗသ အညထာ ဘာဝနသီလတ္တာ ရောဒံ ရောဒန္တော ဝဒတိ၊ အယံ သတ္တလောကော ရောဒန္တော စ ဟုတွာ ဝဒတိ။ "ကိ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ဘဝသတ္တော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဘဝသတ္တော** ကာမဘဝါဒိသု သတ္တော ဝိသတ္တော လောကော **ဘဝမေဝ** ကာမဘဝါဒိဘဝမေဝ အဘိနန္ဒတိ။ **ယံ** ဘဝံ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ ဇရာမရဏာဒိအနေကဗျသနာနုဗန္ဓတ္တာ ဘယာနကဋ္ဌေန **ဘယံ** ဟောတိ။ **ယဿ** ယတော ဇရာမရဏာဒိတော ဘာယတိ၊ တံ ဇရာမရဏာဒိဒုက္ခသ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော **ဒုက္ခံ** ဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** သန္တာပါဒိကော **သံကိလေသော** သံကိလေသဟေတု ဒဿိတော။

သံကိလေသော ဒဿိတော၊ "ကေန နိဗ္ဗာနော ဒဿိတော"တိ ဝတ္တုံဝုတ္တာ "**ဘဝဝိပ္ပဟာနာယ ခေါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဘဝဝိပ္ပဟာနာယ ခေါ ပန** ကာမဘဝါဒိကဿ ဘဝဿ ပဇဟနတ္ထာယ ဧဝ ဣဒံ မယာ အဓိဂတံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** ဗြဟ္မစရိယဘူတော မဂ္ဂေါ **နိဗ္ဗာနော** ဒဿိတော။

"ဘဝဝိပ္ပဟာနာယာ"တိအာဒိနာ ကေနန္တေန နိယျာနိကမဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနော အာစရိယေန ဒဿိတော, အမေ့ဟိ စ ဉာတော၊ "ကတမော အနိယျာနိကမဂ္ဂေါ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဟိ**-သဒ္ဒေါ ဂါဓာသိလိဋ္ဌတ္တော။ ယေ ကေစိ သမဏာ ဝါ ယေ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ

ဘဝေန ရူပဘဝေန **ဘဝဿ** ကာမဘဝဿ ဝိပ္ပမောက္ခံ အာဟံသု၊ **ဘဝေန** အရူပဘဝေန **ဘဝဿ** ကာမဘဝဿ **စေဝ** ရူပဘဝဿ စ ဝိပ္ပမောက္ခံ အာဟံသု၊ သဗ္ဗေ တေ သမဏာ ဝါ သဗ္ဗေ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ **ဘဝသ္မာ** ဝုတ္တပ္ပကာရဘဝတော အဝိပ္ပမုတ္တာ ဘဝန္တီတိ အဟံ ဝဒါမိ။

“ရူပဘဝါဒိနာ ယေ စ ကာမဘဝါဒိဘဝဿ ဝိပ္ပမောက္ခံ အာဟံသူ”တိ ဝတွာ ဝိဘဝေန ဘဝဿ နိဿရဏံ အာဟံသူတိ ဒဿေတုံ “**ယေ ဝါ ပနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယေ ဝါ ပန ကေစိ သမဏာ ဝါ ယေ ဝါ ပန ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ **ဝိဘဝေန** ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ **ဘဝဿ** သံသာရဘဝဿ နိဿရဏံ အာဟံသု၊ သဗ္ဗေ တေ သမဏာ ဝါ သဗ္ဗေ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ **ဘဝသ္မာ** သံသာရဘဝတော အနိဿဋာဝ ဟောန္တီတိ အဟံ ဝဒါမိ။ “ကသ္မာ အနိဿဋာ”တိ ဝတွာ အနိဿဋကာရဏံ ဒဿေတုံ “**ဥပဓိံ ဟီ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ **ဒုက္ခံ** သံသာရဒုက္ခံ **ဥပဓိံ** ခန္ဓူပဓိကိလေသူပဓိအဘိသင်္ခါရူပဓယော ပဋိစ္စ **ဟိ** ယသ္မာ သမ္ဘောတိ၊ တသ္မာ အနိဿဋာ ဟောန္တိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော **သံကိလေသော** ဒဿိတော။

ယေ ဟိ “ကေစီ”တိအာဒိနာ သံကိလေသော ဒဿိတော၊ “ကေန နိဗ္ဗေဓော ဒဿိတော”တိ ဝတွာ “**သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာ** အရိယမဂ္ဂတော **ဒုက္ခဿ** သံသာရဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အရိယမဂ္ဂေါ **နိဗ္ဗေဓော** ဒဿိတော။

“ဝုတ္တပ္ပကာရာ အညသုတ္တပ္ပဒေသေနပိ ဒဿိတော”တိ ဒဿေတုံ “**လောကမိမ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပုထူ** ဝိသုံ ဝိသုံ အဝိဇ္ဇာယ **ပရေတံ** အဘိဘူတံ **ဘူတရတံ** ဘူတေသု ဣတ္ထိပုရိသေသု အညမညရတံ **ဘူတံ** ခန္ဓပဉ္စကံ ဘဝေဟိ အပရိမုတ္တံ ဣမံ လောကံ မမ ဝိညူ တွံ ပဿ။ **ယေ ကေစိ ဘဝါ** ဣတ္တရခဏာ ဝါ ဘဝါ, ဒီဃာယုကာ ဝါ ဘဝါ, သာတဝန္တော ဝါ ဘဝါ, အသာတဝန္တော ဝါ ဘဝါ ပဉ္စက္ခန္ဓာ **သဗ္ဗဓိ** “ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယ”န္တိ ဣမေသု သဗ္ဗေသု **သဗ္ဗတ္ထတာယ** သဗ္ဗတ္ထဘာဝေန အဟေသုံ၊ **သဗ္ဗေ တေ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဘဝါ နိစ္စဓုဝရဟိတတ္တာ **အနိစ္စာ** သမ္ပီဠိတတ္တာ **ဒုက္ခာ** ဝိပရိဏာမဘာဝတော **ဝိပရိဏာမဓမ္မာ** အဟေသုံ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အဝိဇ္ဇာဒိကော **သံကိလေသော** ဒဿိတော။

“လောကမိမ”န္တိအာဒိနာ သံကိလေသော ဒဿိတော၊ “ကေန နိဗ္ဗေဓော ဒဿိတော”တိ ဝတွာ “**ဧဝမေတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန **ဧတံ**

ခန္ဓပဉ္စကံ ယထာဘူတံ **သမ္မပ္ပညာယ** သဿ အတ္တနော မဂ္ဂပညာယ,ဝိပဿနာ-ပညာယ ဝါ **ပဿတော** ပဿန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘဝတဏှာ ပဟီယတိ၊ သမ္မပ္ပ-ညာယ ယထာဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ပဿန္တော **ဝိဘဝံ** ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ **နာဘိနန္ဒတိ** န ပတ္ထေတိ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ သဗ္ဗသော တဏှာနံ ခယာ **အသေသဝိရာဂနိရော-ဓော** အသေသဝိရာဂသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန နိရောဓော နိရုဇ္ဈနံ **နိဗ္ဗာနံ** နိဗ္ဗုတိ ဟောတိ။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** မဂ္ဂေါ **နိဗ္ဗေဓော** ဒဿိတော။

"ဝေမေတ"န္တိအာဒိနာ နိဗ္ဗေဓော ဒဿိတော၊ "ကေန အသေက္ခော ဒဿိ-တော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တဿ နိဗ္ဗုတဿာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗုတဿ တဿ **ဘိက္ခုနော အနုပါဒါ** ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ အနုပ္ပါဒနတော အဂ္ဂ-ဟဏတော ပုနဗ္ဘဝေါ န ဟောတိ၊ စေဝံဘူတေန အရိယပုဂ္ဂလေန ပုဗ္ဗေ အတ္တာနံ အဘိဘူတော ပဉ္စဝိဓော မာရော ဝိဇိတော အဟောသိ၊ အနေန အရိယပုဂ္ဂ-လေန ပဉ္စဟိ မာရေဟိ သင်္ဂါမော ဝိဇိတော၊ သင်္ဂါမေ, ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိသု ဝါ **တာဒီ** တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တော အရိယပုဂ္ဂလော သဗ္ဗဘဝါနိ **ဥပစ္စဂါ** အတိက္က-န္တော ဝ ဇာတော။ **ဣတိ** ဣမိနာ သုတ္တပ္ပဒေသေန **အယံ** အသေက္ခော ဒဿိ-တော။ **ဣဒံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ "အယံ လောကော"တိအာဒိကံ သုတ္တံ သံကိလေသ-ဘာဂေ ဝိသယေ စ နိဗ္ဗေဓဘာဂေ ဝိသယေ စ အသေက္ခဘာဂေ ဝိသယေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ဧကဒေသဝသေန ပဝတ္တနတော **သံကိလေသဘာ-ဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိယဉ္စ** သုတ္တံ နာမ။

"ဌေကမေဝါ"တိဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**စတ္တာရော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အန္ဓပုထုဇ္ဇနော သံသာရသောတဿ အနုကူလဘာဝေန ဂစ္ဆနတော **အနုသောတဂါမီ** နာမ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော သံသာရသောတဿ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဒီဟိ ပဋိက္ကူလ-ဝသေန ပဝတ္တနတော **ပဋိသောတဂါမီ** နာမ၊ သေက္ခော အစလပ္ပသာဒါဒိ-သမန္နာဂမေန ဌိတသဘာဝတ္တာ **ဌိတတ္တော** နာမ၊ အသေက္ခော သံသာရ-ပါရင်္ဂတဝသေန တိဋ္ဌနတော "**ထလေ တိဋ္ဌတိ**"တိ ဝုစ္စတိ။

"တေသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ကတမော ပုဂ္ဂလော သံကိလေသဘာဂိယာ-ဒိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**တတ္ထ ယော်ယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၁၀။ **နာနာဝိဓံ** သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ အသေက္ခဘာဂိ-ယဉ္စ **သုတ္တံ** အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ သံကိလေသ-ဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ"န္တိ ပုန္တိတမ္ဗုတ္တာ "**တတ္ထ ကတမ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဘိဇာတိယော ပုဂ္ဂလာ ဆ သံဝိဇ္ဇန္တိ လောကသ္မိံ၊ ကဏှော နိစေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တော **ကဏှာဘိဇာတိကော**, ကဏှဓမ္မသမန္နာဂတတ္တာ ဝါ **ကဏှော ကဏှာဘိဇာတိကော** ဟုတွာ **ကဏှံ** ကာဠကံ ဒသဝိဓံ ဒုဿီလျဓမ္မံ **အဘိဇာယတိ** ပသဝတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ကဏှော ကဏှာဘိဇာတိကော ဟုတွာ **သုက္ကံ** ဒသဝိဓံ ကုသလဓမ္မံ အဘိဇာယတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ။ ကဏှော ကဏှာဘိဇာတိကော ဟုတွာ အကဏှံ အသုက္ကံ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ **အစ္စန္တဒိဋ္ဌံ** နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ။ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန တယော ပုဂ္ဂလာ ဇာနိတဗ္ဗာ။

“တေသု ကတမေ ပုဂ္ဂလာ သံကိလေသဘာဂိယာ”တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယော စ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

‘‘ဋ္ဌေကမေဝါ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ‘‘**စတ္တာရိမာနိ**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၁၁။ နာနာဝိဓံ သံကိလေသဘာဂိယဉ္စ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ ဝါသနာဘာဂိယဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

မာနုသတ္တံ မနုဿဘာဝံ လဒ္ဓါန ကိစ္စံ, အကိစ္စဉ္စ ဒွေ ဘဝန္တိ၊ ဒွေ ကိစ္စာနိယေဝ ကတ္တဗ္ဗာနိ။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာစရိယော[၁] “ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဒဿေတိ။ “ကတမံ ကတ္တဗ္ဗံ ကိစ္စ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ဒဿေတုံ “**သုကိစ္စံ စေဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုညာနိ စ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ သုကိစ္စံ ဝေ၊ သံယောဇနဝိပ္ပဟာနံ ဝါ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ သုကိစ္စံ နာမာတိ ယောဇနာ။

“တတ္ထ သုတ္တေ ကတမေန ကတမော ဒဿိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**သုကိစ္စံ စေဝ ပုညာနီတိ ဝါသနာ၊ သံယောဇနဝိပ္ပဟာနံ ဝါတိ နိဗ္ဗေဓော**”တိ ဝုတ္တော။

‘‘ဋ္ဌေကမေဝါ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ပုညာနိ ကရိတွာန**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုညာနိ ကရိတွာန **ကတပုညာ** ပုဂ္ဂလာ **သဂ္ဂါ** သဂ္ဂတော သဂ္ဂံယေဝ ဝဇန္တိ။ **သံယောဇနပ္ပဟာနာ** အရိယာ **ဇရာမရဏာ** ဇရာမရဏတော ဝိပ္ပမုစ္စန္တိ။

“တတ္ထ သုတ္တေ ကတမေန ကတမော ဒဿိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “‘ပုညာနိ ကရိတွာန၊ သဂ္ဂါ သဂ္ဂံ ဝဇန္တိ ကတပုညာ’တိ ဝါသနာ၊ ‘သံယောဇနပ္ပဟာနာ၊ ဇရာမရဏာ ဝိပ္ပမုစ္စန္တီ’တိ နိဗ္ဗေဓော”တိ ဝုတ္တံ။

၁-နေတ္တိ-၄ ၂၄၈-ပိဋ္ဌေ။

"ဩတ္တကမေဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဧဝမာဒိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "ဂ.ဝ.မေန ကတမော ဒဿိတော"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ယော။ပ။ အယံ နိဗ္ဗေဓော**"တိ ဝုတ္တံ။

နာနာဝိဓံဝါသနာဘာဂိယဉ္စနိဗ္ဗေဓဘာဂိယဉ္စ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ တဏှာသံကိလေသဘာဂိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသသု သံကိလေသဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ တဏှာပက္ခေနေဝ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊ ဗဟုဝိသယတ္တာ နိယမေတွာန နိဒ္ဒါရေဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ကေန ပကာရေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တီဟိ တဏှာဟီ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဘဝတဏှာယာ**တိ ရူပဘဝတဏှာယ။ **ဝိဘဝတဏှာယာ**တိ အရူပဘဝတဏှာယ။ ယေန ယေန ဝါ ပန **ဝတ္ထုနာ** တဏှာပဘေဒဥဇ္ဈေ-ဒါဒိဝတ္ထုနာ **အဇ္ဈောသိတာ** ဘဝတဏှာဒိဝသေန အဇ္ဈောသိတာ၊ တေန တေန ပကာရေန တဏှာဒိနာ ဝါ တဏှာပဘေဒဥဇ္ဈေဒါဒိဝတ္ထုနာ ဝါ တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

တဏှာသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ တဏှာပက္ခေနေဝ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန ဝုတ္တံ, အမှေဟိ စ လက္ခိတံ၊ "ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ ကေန ပက္ခေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဘာဂိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယေန ယေန ဝါ ပန ဝတ္ထုနာ**တိ ဒိဋ္ဌိပ္ပဘေဒအမရာဝိက္ခေပါဒိဝတ္ထုနာ။

ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ ဒိဋ္ဌိပက္ခေနေဝ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန ဝုတ္တံ, အမှေဟိ စ လက္ခိတံ၊ "ဒုစ္စရိတသံကိလေသဘာဂိယံ သုတ္တံ ကေန ပကာရေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဘာဂိယ**"န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တထေဝ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ တဏှာဝေါဒါနဘာဂိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ "**ဒိဋ္ဌိဝေါဒါနဘာဂိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ "**ဒုစ္စရိတဝေါဒါနဘာဂိယ**"န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၁၂။ ယသ္မိံ သာသနပဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တံ သာသန-ပဋ္ဌာနံ သောဠသဟိ သံကိလေသဘာဂိယာဒီဟိ သုတ္တေဟိ ကေဒေသနိဒ္ဒါ-ရဏဝသေန ဝိဘဇိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကိံ ပန တံ သာသနပဋ္ဌာနံ တေဟိ သောဠသဟိ ဧဝ သံကိလေသဘာဂိယာဒီဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ, ဥဒါဟု အညေဟိ သုတ္တေဟိပိ ဝိဘဇိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အညေဟိ အဋ္ဌဝီသသုတ္တေဟိပိ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ ကတမေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ? လောကိယံ လောကုတ္တရ**"န္တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ "ယဒိ အညေဟိပိ အင္ဂဝိသသုတ္တေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ သတိ 'လောကိယ'န္တိအာဒိဝစနမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ 'တတ္ထ ကတမေ အဋ္ဌာရသ သမူလပဒါ'တိ ဝုတ္တာ"တိ စေ? တဿ သာသနပဋ္ဌာနဝိဘာဂေ ါ အဋ္ဌာရသဟိ မူလပဒေဟိ သင်္ဂဟိတော၊ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါပိ ဝိဘဇိတေ သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တသ္မာ မူလပဒါ ဝိဘတ္တာယေဝ။ တာနိ မူလပဒါနိ ဝိဘဇိတုံ "**တတ္ထ ကတမေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ**"တိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ပန—

"ဧဝံ သောဠသဝိဓေန သာသနပဋ္ဌာနံ နာနာသုတ္တေဟိ ဥဒါဟ-ရဏဝသေန ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေန သာသနပဋ္ဌာနံ ဒဿေန္တေန ယသ္မာ အယမ္ပိ ပဋ္ဌာနဝိဘာဂေ ါ မူလပဒေဟိ သင်္ဂဟိတော၊ န ဣမဿာပိ တေဟိ အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော အတ္ထိ၊ တသ္မာ မူလပဒံ, ဝိဘဇိတဗ္ဗံ တဉ္စ ဒဿေတုံ 'တတ္ထ ကတမေ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ'တိ ပုစ္ဆာယ ဝသေန မူလပဒါနိ ဥဒ္ဓရိတွာ 'လောကိယံ လောကုတ္တရ'န္တိအာဒိနာ နဝ တိကာ, ထဝေါ စာတိ အဋ္ဌဝီသတိဝိဓံ သာသနပဋ္ဌာနံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌ"န္တိ—

ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု သောဠသဟာရပဉ္စနယအဋ္ဌာရသမူလပဒေသု ကတမာနိ ပဒါနိ မူလပဒါနိ ဟောန္တီတိ ပုစ္ဆတိ။ လောကေ နိယုတ္တော သဘာဝဓမ္မောတိ **လောကိယော၊** လောကေ ဝါ ဝိဒိတော ဝိဒိတော သဘာဝေါတိပိ **လောကိယော၊** လောကိယော သဘာဝဓမ္မော အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ တံ ဝိသေသသုတ္တံ **လောကိယံ** နာမ။ သေ နယော "**လောကုတ္တရ**"န္တိအာဒီသုပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇာနာတီတိ **ဉာဏံ၊** ဉာဏံ အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ **ဉာဏံ**။ ဉာတဗ္ဗာတိ **ဉေယျာ၊** ဉေယျာ အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ **ဉေယျံ**။ ဧသေဝ နယော "**ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စာ**"တိ ဧတ္ထာပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိဗ္ဗာနံ ပဿမံ ပဿတီတိ **ဒဿနံ၊** ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ၊ ဒဿနံ အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ **ဒဿနံ**။ ဘာဝနာ အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ ပါဠိယာ အတ္ထီတိ **ဘာဝနာ**။ "**ဒဿနဉ္စ ဘာဝနာ စာ**"တိ ဧတ္ထာပိ ဧသ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဿ အတ္တနော ဝစနန္တိ **သကံ၊** သကံ ဝစနံ **သကဝစနံ၊** ဘဂဝတော ဝစနန္တိ အတ္ထော။ ပရဿ ဝစနံ **ပရဝစနံ**။ ဝိဿဇ္ဇနီယော အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ **ဝိဿဇ္ဇနီယံ**။ နတ္ထိ ဝိဿဇ္ဇနီယော အဿ ဝိသေသသုတ္တဿာတိ **အဝိဿဇ္ဇနီယံ**။ ကမ္မံ အဿ ဝိသေသသုတ္တဿ အတ္ထီတိ **ကမ္မံ**။ ဝိပါကော အဿ ပါဠိယာ အတ္ထီတိ

ဝိပါကော။ သေသေသုပိ အဿတ္ထိအတ္တော ဂဟေတဗ္ဗော။ အထ ဝါ လောကိယာဒိအတ္တော မုချတ္တော၊ တံ ဝါ ဧကသုတ္တမ္ပိ ဌာနျုပစာရေန ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓါဒီနံ ဂုဏေ အဘိတ္ထဝတိ ဧတေန သုတ္တပ္ပဒေသေနာတိ **ထဝေါ**၊ သုတ္တပ္ပဒေသော။

“တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒီသု သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တေသု ကတမံ သုတ္တံ လောကိယံ သုတ္တ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ လောကိယ**”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒီသု သာသန-ပဋ္ဌာနသုတ္တေသု **ကတမံ** သုတ္တံ လောကိယံ သာသနပဋ္ဌာနံ သုတ္တန္တိ ပုစ္ဆတိ။

ဘိက္ခဝေ ဓေနုယာ ထနေဟိ နိက္ခန္တံ သဇ္ဇုခီရံ နိက္ခန္တက္ခဏေ **န မုစ္စတိ** န ပရိဏာမတိ ခီရဘာဝံ ပဇဟိတွာ ဒဓိဘာဝံ န ပါပုဏာတိ၊ တက္ကာဒိ-အမ္ဗိလသမာယောဂတော ပစ္ဆာ ခီရဘာဝံ ပဇဟတိ ဒဓိဘာဝံ ပါပုဏာတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ယေန ဗာလေန ပါပံ ယံ ကမ္မံ ကတံ၊ တံ ကမ္မံ ကရဏက္ခဏေ **တဿ** ဗာလဿ **အပါယဒုက္ခာဒိနိဗ္ဗတ္တာပနဝသေန န ဝိပစ္စတိ**၊ ဒုတိယေ ပန ဝါ တတိယာဒိမှိ ဝါ အတ္တဘာဝေ ဝိပစ္စတိ၊ **ဘသ္မစ္ဆန္နော** ဆာရိကာယ ပဋိစ္ဆန္နော **ပါဝကော** အဂ္ဂိ အက္ကန္တံ ဇနံ အက္ကမနက္ခဏေ န ဍဟတိ၊ ဆာရိကံ ပန တာပေတွာ ကာလန္တရေ ဍဟတိ ဣဝ၊ ဧဝံ ယေန ဗာလေန ပါပံ ယံ ကမ္မံ ကတံ၊ တံ ကမ္မံ ကရဏက္ခဏေ တံ ဗာလံ အပါယဒုက္ခာဒိနိဗ္ဗတ္တာပနဝသေန ဍဟာပေန္တံ ဟုတွာ န အနွေတိ၊ ဒုတိယေ ဝါ တတိယာဒိမှိ ဝါ အတ္တဘာဝေ အပါယ-ဒုက္ခာဒိနိဗ္ဗတ္တာပနဝသေန ဍဟာပေန္တံ ဟုတွာ ဍဟန္တံ တံ ဗာလံ တံ အနွေတီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** “န ဟိ။ပ။ ပါဝကော”တိ သုတ္တံ လောကိယေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကိယံ** နာမ။

“ဧကမေဝ လောကိယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**စတ္တာရိမာနိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပါကဋော။ **ဣဒံ** “စတ္တာရိမာနိ။ပ။ ကာဠပက္ခေဝ စန္ဒိမာ”တိ သုတ္တံ လောကိယေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကိယံ** နာမ။

“ဧဝံ ဒုဝိဓံယေဝ လောကိယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ လောက-ဓမ္မာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပါကဋော။ ဣဒံ “အဋ္ဌိမေ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ လောကိယေသု အဋ္ဌဝိဓေသု အတ္ထေသု ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကိယံ** နာမ။

နာနာဝိဓံ လောကိယံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ သုတ္တံ လောကုတ္တရ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ လောကုတ္တရ**”န္တိအာဒိ

ဝုတ္တံ။ ဣတော ပရေသုပိ ဧသ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တတ္ထာတိ** တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒီသု သုတ္တေသု။

ဆေကေန သာရထိနာ သုဒန္တာ အဿာ သမထင်္ဂတာ ယထာ၊ ဧဝံ **ပဟီနမာနဿ** ပဟီနနဝဝိဓမာနဿ **ယဿ** အနာသဝဿ ဘိက္ခုနော **ဣန္ဒြိ-ယာနိ** ဆဗ္ဗိဓာနိ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနိ သမထင်္ဂတာနိ၊ **တာဒိနော** တာဒိလက္ခ-ဏေန သမန္နာဂတဿ အနာသဝဿ **တဿ** ဘိက္ခုနော ဒေဝါပိ မနုဿာပိ ပိဟယန္တီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ယဿိန္ဒြိယာနိ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ လောကုတ္တရေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကုတ္တရံ** နာမ။

"ဧတ္တကမေဝါ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဣန္ဒြိယာနိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ** "ပဉ္စိမာနိ"တိအာဒိကံ သုတ္တမ္ပိ လောကုတ္တရေ အတ္ထေ ဝါစကဉာ-ပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကုတ္တရံ** နာမ။ (၁)

"လဒ္ဓါန မာနုသတ္တံ ဒွေ၊ ကိစ္စံ အကိစ္စမေဝ စာ"တိအာဒိကာ ဒွေ ဂါထာ ဝုတ္တာ၊ **ဣမာ** ဂါထာသု "သုကိစ္စံ စေဝ ပုညာနိ"တိ **ယံ** ဂါထာပဒဒွယံ "ပုညာနိ ကရိတွာန၊ သဂ္ဂါ သဂ္ဂံ ဝဇန္တိ ကတပုညာ"တိ **ယံ** ဂါထာပဒဒွယံ ဝုတ္တံ၊ **ဣဒံ** ဂါထာပဒံ လောကိယေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **လောကိယံ** နာမ။

ဣမာ ဂါထာသု "သံယောဇနဝိပ္ပဟာနံ ဝါ"တိ **ယံ** ဂါထာပဒဒွယံ "သံယော-ဇနဝိပ္ပဟာနာ၊ ဇရာမရဏာ ဝိပ္ပမုစ္စန္တိ"တိ **ယံ** ဂါထာပဒဒွယံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဂါထာ-ပဒံ ဝုတ္တနယေန လောကုတ္တရံ နာမ။ ဣဒံ "လဒ္ဓါန"တိအာဒိကံ ဝုတ္တပ္ပကာ-ရေန လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ။

ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အာဟာရေ အာဟာရပဋိဗဒ္ဓေ ဆန္ဒရာဂေ သတိ နာမရူပဿ[1] အဝက္ကန္တိ ဟောတိ။ "ဝိညာဏေ။ပ။ ဟောတီ"တိ **ဣဒံ** ဝုတ္တနယေန လောကိယံ နာမ။ "ဝိညာဏေ။ပ။ နိရောဓော"တိ **ဣဒံ** သုတ္တံ လောကုတ္တရံ နာမ။ **ဣဒံ** "ဝိညာဏေ စေ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ လောကိယေ အတ္ထေ စ လောကုတ္တရေ အတ္ထေ စ ဧကဒေသဝသေန ဝါစက-ဉာပကဝသေန ပဝတ္တနတော **လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ**။ (၂)

၁၁၃။ သတ္တလောကေ သဗ္ဗာ ဒိသာ အနုပရိဂမ္မ **ကွစိ** ဒိသာယံ စေတသာ **အတ္တနာ** အတ္တတော ပိယတရံ အညံ နေဝ အဇ္ဈဂါ၊ အတ္တာ စ ပိယတရော

၁-သတိ ဝိညာဏေဟိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေဟိ နာမရူပဿ (က)

ယထာ၊ ဧဝံ **ပရေသံ** သတ္တာနံ **ပုထု** ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္တာဝ **ပိယော** ပိယတရော၊ တသ္မာ အတ္တနောဝ ပိယတရတ္တာ **အတ္တကာမော** အတ္တနော ဟိတကာမော ပဏ္ဍိတော သတ္တလောကော အတ္တာနံ ဥပမံ ကတွာ ပရံ **န ဟိံသေ** န ဟိံသေယျာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "သဗ္ဗာ ဒိသာ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ သတ္တေသု ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ** နာမ။

ယေ ကေစိ ခီဏာသဝါ ပုဂ္ဂလာ **ဘူတာ** စ န ဘဝိဿန္တိ၊ **သဗ္ဗေ** တေ ခီဏာသဝါ ပုဂ္ဂလာ **ဒေဟံ** အတ္တဘာဝံ ပဟာယ နိဗ္ဗာနံ ဂမိဿန္တိ။ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာဒယော သတ္တာ ပုနဗ္ဘဝေသု ဘဝိဿန္တိ၊ **သဗ္ဗေ** တေ ပုထုဇ္ဇနာဒယော သတ္တာ **ဒေဟံ** အတ္တဘာဝံ ပဟာယ ပရလောကံ ဂမိဿန္တိ၊ တံ **သဗ္ဗဇာနိံ** သဗ္ဗဿ သတ္တဿ ဟာနိံ မရဏံ, ဝိနာသံ ဝါ ကုသလော ယော ပုဂ္ဂလော ဝိဇာနာတိ၊ သော **ကုသလော** ပုဂ္ဂလော တံ သဗ္ဗဇာနိံ ဝိဒိတွာ အာတာပီ ယော ဗြဟ္မစရိယံ စရေယျာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ယေ ကေစိ"တိအာဒိကံ ဝုတ္တနယေန သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ။

သတ္တဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ကလျာဏမိတ္တံ ယာဝဇီဝံ ကုသလေန ပုဂ္ဂလေန န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ။ ကတမေဟိ သတ္တဟိ? ပရိသုဒ္ဓသီလသမ္ပတ္တိပရိသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိသမ္ပတ္တီဟိ သမန္နာဂတတ္တာ **ပိယော စ** ပိယာယိတဗ္ဗော စ ဟောတိ၊ ပါသာဏဆတ္တံ ဝိယ **ဂရု စ** ဟောတိ၊ သမ္ဘာဝေတဗ္ဗတာယ **ဘာဝနီယော စ** ဟောတိ၊ "ကာလေန ဝဒါမိ, နော အကာလေန"တိအာဒိကေ ပဉ္စဓမ္မေ အတ္တနိ ဥပဋ္ဌာပေတွာ သဗြဟ္မစာရီနံ ဝါ သိဿာနံ ဝါ ဝိနိစ္ဆယဥလ္လုမ္ပနဩဝါဒဒါနဘာဝေ ဌတွာ **ဝတ္တာ စ** ဟောတိ၊ သဗြဟ္မစာရီဟိ ဝါ သိဿာဒီဟိ ဝါ ဝုစ္စမာနော သုဝစော ဟုတွာ တေသံ **ဝစနက္ခမော စ** ဟောတိ၊ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဂမ္ဘီရံ ဝါ အညံ ဂမ္ဘီရံ ဝါ **ကထံ ကတ္တာ စ** ဟောတိ၊ ဓမ္မဝိနယာဒိဝသေနေဝ ဒီပနတော **အဋ္ဌာနေ စ န နိယောဇကော** ဟောတိ။ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ကလျာဏမိတ္တံ ယာဝဇီဝံ န ဝိဇဟိတဗ္ဗံ။ **ဣဒံ** "သတ္တဟိ"တိအာဒိဝစနံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ **ဣဒံ** "သတ္တဟိ"တိအာဒိကံ ဝစနံ သုဂတော ဝတွာ အထာပရံ **ဧတံ** ဂါထာဝစနံ သတ္ထာ အဝေါစ။ ကိံ အဝေါစ?

"ပိယော ဂရု ဘာဝနီယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇကော။
တံ မိတ္တံ မိတ္တကာမေန၊ ယာဝဇီဝမ္ပိ သေဝိယ"န္တိ—

စေတံ ဂါထာဝစနံ သတ္ထာ အဇ္ဈဘာသိ ယောဇနာ။ "န စ အဋ္ဌာနယောဇ-ကော"တိ ပါဒဿ အတ္ထော။ ဣဒံ "သတ္တုဟိ"တိအာဒိကံ ဝစနံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ။

လောကေ ယံ ကာမသုခဉ္စ ယံ ဣဒံ ဒိဝိယံ သုခဉ္စ အတ္ထိ၊ **ဧတေ** ကာမ-သုခဒိဝိယသုခါ တဏှာက္ခယသုခဿ သောဠသိံ ကလံ န အဂ္ဃန္တီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ "ယဉ္စ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။

ယဿ နိဗ္ဗာနေ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ တံ နိဗ္ဗာနံ သုသုခံ ဝတာတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ "သုသုခ"န္တိအာဒိကံ သုတ္တမ္ပိ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။ (၃)

တိဿ ဘဝေသု သတ္တာနံ ဇနနတော တဏှာသင်္ခါတံ **မာတရဉ္စ,** ပိတရံ နိဿာယ မာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော မာနသင်္ခါတံ **ပိတရဉ္စ,** ရဋ္ဌေ လောကော ရဋ္ဌိဿရံ ရာဇာနံ ဘဇတိ ဝိယ ဒွိန္နံ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌီနံ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ဘဇနီယတ္တာ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေ **ခတ္တိယေ ဒွေ ရာဇာနော စ,** အာယ-သာဓကော ပုရိသော ရဋ္ဌေ အတ္ထံ အနုစရတိ ဣဝ နန္ဒိရာဂဿ ဒွါဒသာယတနေ အနုစရဏတော နန္ဒိရာဂသင်္ခါတေန အနုစရေန သဟ ပဝတ္တနဋ္ဌာနံ ဒွါဒသာ-ယတနသင်္ခါတံ **ရဋ္ဌဉ္စ** ခီဏာသဝေါ ယော ဗြာဟ္မဏော ဟနတိ၊ သော ဗြာဟ္မဏော ဟန္တွာ **အနီဃော** နိဒ္ဒုက္ခော ဟုတွာ ယာတီတိ ယောဇနာ။ ဣဟ "မာတရ"န္တိအာဒိဂါထာယံ "မာတရံ ။ပ။ ဟန္တွာ"တိ **ဣဒံ** ဂါထာဝစနံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။ "အနီဃော ယာတိ ဗြာဟ္မဏော"တိ **ဣဒံ** ဂါထာဝစနံ သတ္တာ-ဓိဋ္ဌာနံ။ **ဣဒံ** "မာတရ"န္တိအာဒိကံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဉ္စ။

"စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဣဒ္ဓိပါဒါ"တိ ဣဒံ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။ သော စတူဟိ ဣဒ္ဓိပါဒေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော **ကာယေပိ** ကရဇကာယေပိ **စိတ္တံ** ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ **သမောဒဟတိ** ပက္ခိပတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ဒိဿမာန-ကာယေန ဂန္တုကာမော ကရဇကာယဂတိကံ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတိ။ **စိတ္တမ္ပိ** ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တမ္ပိ **ကာယံ** ကရဇကာယံ **သမောဒဟတိ** ပက္ခိပတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော သီဃံ အညံ ဂန္တုကာမော ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တဂတိကံ ကရဇ-ကာယံ အဓိဋ္ဌဟတိ။ **ကာယေ** ကရဇကာယေ **သုခသညဉ္စ** သုခဝိဟာရသညဉ္စ **လဟုသညဉ္စ** လဟုဂမနသညဉ္စ ဩက္ကမိတွာ အညံ ဂမနေယျံ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ ဧက-စိတ္တက္ခဏေနေဝ စ ဂန္တွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ "သော"တိအာဒိကံ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ။ ဣဒံ "စတ္တာရောမေ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဉ္စ။ (၄)

၁၁၄။ ယံ သဗ္ဗညုတ**ညာဏံ လောကုတ္တရံ** လောကံ ဥတ္တရိတွာ အတိ-ဘဝိတွာ ဌိတံ၊ **ယေန** သဗ္ဗညုတညာဏေန ဘဂဝါ “သဗ္ဗညူ”တိ ဝုစ္စတိ၊ **တဿ** သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပရိဟာနံ နတ္ထိ၊ **တံ** သဗ္ဗညုတညာဏံ သဗ္ဗကာလေ ဇာနိတုံ အာဝဇ္ဇနကာလေ ပဝတ္တတီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ “ယံ တ”န္တိအာဒိကံ ဉာဏေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေနပိ ပဝတ္တနတော **ဉာဏံ** နာမ။

ယာယ နိဗ္ဗာနဂါမိနိယာ မဂ္ဂပညာယ ဇာတိမရဏက္ခယံ ပဇာနာတိ၊ သာ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ မဂ္ဂပညာ သဗ္ဗာဟိ လောကိယာဟိ ပညာဟိ **သေဋ္ဌာ** ပသတ္ထာတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ “ပညာဟီ”တိအာဒိကံ ဝုတ္တနယေန ဉာဏံ နာမ။

“ဓောတက ဝါ တုမှာကံ သန္တိံ အဟံ ကိတ္တယိဿာမိ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ “**ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ** ဒုက္ခာဒိဓမ္မေ ဝါ အတ္တဘာဝေ ဝါ **သတော** အနိစ္စာ-နုပဿနာဒိသတိသမ္ပန္နော ဟုတွာ **စရံ** စရန္တော ယောဂါဝစရော အနီတိဟံ **ယံ သန္တိံ** ယံ နိဗ္ဗာနံ အရိယမဂ္ဂေန **ဝိဒိတွာ လောကေ** သံသာရလောကေ **ဝိသတ္တိကံ** ဝိသပ္ပကံ တဏှံ **တရေ** တရေယျာ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။

ဓောတကော ဘဂဝန္တံ ဝဒတိ “**မဟေသိ** မဟန္တေ သီလက္ခန္ဓာဒိ ဧသနသီလ ဂေါတမ **သတော** ‘သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ’တိအာဒိသရဏသမ္ပန္နော ဟုတွာ **စရံ** စရန္တော ယောဂါဝစရော ဥတ္တမံ **ယံ သန္တိံ** ယံ နိဗ္ဗာနံ အရိယမဂ္ဂေန **ဝိဒိတွာ လောကေ** သံသာရလောကေ ဝိသတ္တိကံ တဏှံ **တရေ** တရေယျာတိ **တဉ္စ** ဝစနံ **တဉ္စ** သန္တိံ နိဗ္ဗာနံ **အဘိနန္ဒာမိ** အဘိပတ္ထယာမိ၊ မဟေသိ တွံ ယဉ္စ သမ္ပဇာနာသီ”တိ ဓောတကော ဘဂဝန္တံ ဝဒတိ။

“**ဓောတကာ**”တိ အာလပိတွာ ဘဂဝါ ဓောတကံ အဝေါစ။ “**ဥဒ္ဓံ** အနာဂတံ ဥပရိ **အဓော** အတီတံ ဟေဋ္ဌာ စ **တိရိယဉ္စာပိ** မဇ္ဈေ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပရိတော စ **လောကေ** သံသာရလောကေ ဧတံ တဏှံ **ဘဝါဘဝါယ** ခုဒ္ဒက-ဘဝမဟန္တဘဝတ္ထာယ **သင်္ဂေါ** လဂ္ဂေါတိ **ဝိဒိတွာ** ဝိစရန္တော တွံ တဏှံ **မာကာသိ** မာ အကာသီ”တိ ဘဂဝါ ဓောတကံ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** “ကိတ္တယိဿာမီ”တိအာဒိကံ ဉေယျေ ဝိသယေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပက-ဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဉေယျံ** နာမ။

“ဒွေကမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**စတုန္နံ ဘိက္ခဝေ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခဝေ စတုန္နံ **အရိယသစ္စာနံ** အရိယဘာဝကရာနံ သစ္စာနံ **အနနုဗောဓာ** အဗုဇ္ဈနေန **အပ္ပဋိဝေဓာ** အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနေန **ဧဝံ** ဣမိနာ ကာရဏေန မမဉ္စေဝ တုမှာကဉ္စ ဒီဃ-မဒ္ဓါနံ ဣဒံ **သန္ဓာဝိတံ** သန္ဓာဝနံ, ဣဒံ **သံသရိတံ** သံသရဏံ အဟောသီတိ၊ ဘိက္ခဝေ

အဋ္ဌ **တယိဒံ**·တံ ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ မယာ အနနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ။ပ။ **တယိဒံ** တံ ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ မယာ အနနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ မမ ဘာဝိတတ္တာ ဥစ္ဆိန္နာ, ဘဝနေတ္တိ တဏှာ ခီဏာ၊ ဣဒါနိ မမ ပုနဗ္ဘဝေါ နတ္ထိ၊ **ဣတိ ဣဒံ** “စတုန္န”န္တိအာဒိကံ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သုဂတော **ဣဒံ** “စတုန္န”န္တိအာဒိကံ ဝတွာ အထာပရံ **ဧတံ** “စတုန္န”န္တိအာဒိဂါထာဝစနံ သတ္ထာ အဝေါစာတိ ယောဇေတွာ ဂါထာယဋ္ဌ တထေဝ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ဣဒံ** “စတုန္န”န္တိအာဒိကံ ဝုတ္တနယေန ဉေယျံ နာမ။ (၅)

“ရူပံ အနိစ္စံ။ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စ”န္တိ **ဣဒံ** သုတ္တံ ဉေယျေ ရူပါဒိဓမ္မေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဉေယျံ** နာမ။

ဧဝံ “ရူပံ အနိစ္စ”န္တိအာဒိနာ ပကာရေန **ဇာနံ** ဇာနန္တော **ဧဝံ** “ရူပံ အနိစ္စ”န္တိအာဒိနာ ပကာရေန **ပဿံ** ပဿန္တော **အရိယသာဝကော** အရိယဿ ဘဂဝတော သာဝကော “ဣဒံ ရူပံ အနိစ္စ”န္တိ ရူပံ ပဿတိ၊ “အယံ ဝေဒနာ အနိစ္စာ”တိ ဝေဒနံ ပဿတိ၊ “အယံ သညာ အနိစ္စာ”တိ သညံ ပဿတိ၊ “ဣမေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ သင်္ခါရေ ပဿတိ၊ “ဣဒံ ဝိညာဏံ အနိစ္စ”န္တိ ဝိညာဏံ ပဿတိ။ **ဣတိ ဣဒံ** သုတ္တံ ရူပါဒိပဿနေ ဉာဏေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဉာဏံ** နာမ။

သော “ရူပံ အနိစ္စ”န္တိအာဒိနာ ပကာရေန ပဿန္တော အရိယသာဝကော **ရူပေန** ရူပရာဂေန ပရိမုစ္စတိ။ပ။ **ဝိညာဏမှာ** ဝိညာဏရာဂမှာ ပရိမုစ္စတီတိ ဒုက္ခသ္မာ ပရိမုစ္စတီတိ အဟံ ဝဒါမီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** “သော ပရိမုစ္စတီ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဉာဏေ စ ဉေယျေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ** ဟောတိ။

သဗ္ဗေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပစ္စယေဟိ သင်္ခရိတတ္တာ **သင်္ခါရာ** အာဒိအန္တဝန္တဘာဝတော, အနိစ္စန္တိကဘာဝတော, တာဝကာလိကဘာဝတော စ ခဏပရိတ္တဘာဝတော **အနိစ္စာ** ဘဝန္တိ။ **ဣဒံ** “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဝုတ္တနယေန ဉေယျံ နာမ။ **ယဒါ** ဝိပဿနာကရဏကာလေ **ပညာယ** ဝိပဿနာပညာယ **ပဿတိ** အနိစ္စတာဒိကံ ပဿတိ။ **ဣဒံ** “ယဒါ ပညာယ ပဿတီ”တိ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဉာဏံ နာမ။ **အထ** ပဿနက္ခဏော **ဒုက္ခေ** ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝိပဿကော နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာဒိဇာနနာဒိဝသေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ **ဧသော** စတုသစ္စပဋိဝေဓော **ဝိသုဒ္ဓိယာ** ဝိသုဒ္ဓတ္တာယ မဂ္ဂေါတိ။ **ဣဒံ** “အထာ”တိအာဒိကံ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ ဟောတိ။

သောတာတိ သောတံ အာလပတိ။ **သမဏာ** ဗာဟိရကသမဏာ **ဗြာဟ္မဏာ** ဇာတိဗြာဟ္မဏာ အနိစ္စေန ရူပေန, ဒုက္ခေန ရူပေန, ဝိပရိဏာမဓမ္မေန ရူပေန "အဟံ ပရေဟိ **သေယျော** ဥတ္တမော အသ္မီ"တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ၊ "အဟံ ပရေန **သဒိသော** သမာနော အသ္မီ"တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ၊ "အဟံ ပရတော **ဟီနော** လာမကော အသ္မီ"တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ၊ ယထာဘူတဿ အဒဿနာ **အညတြ** ဝဋ္ဋေတွာ အညံ ကိံ နာမ ကာရဏံ သိယာ၊ ယထာဘူတံ အဒဿ-နဘော တာဝ သမနုပဿနဿ အညံ ကာရဏံ နတ္ထိ၊ ယထာဘူတံ အဒဿနမေဝ ကာရဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "**အနိစ္စာယ ဝေဒနာယာ**"တိအာဒီသုပိ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန ဝုတ္တနယာနုသာရေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ဣဒံ** "ယေ ဟိ ကေစီ"တိအာဒိကံ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဉေယျံ နာမ။ "ယေ စ ခေါ ကေစီ"တိ-အာဒိကော သုက္ကပက္ခော ပန ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣဒံ** "ယေ စ ခေါ"တိအာဒိကံ သုတ္တပ္ပဒေသဝစနံ ဉာဏံ နာမ။ **ဣဒံ** "ယေ ဟိ ကေစီ"တိ-အာဒိကံ သုတ္တံ ဉာဏေ စ ဉေယျေ **စ** အဇ္ဈေ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ** ဟောတိ။ (၆)

နာနာဝိဓံ ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ ဒဿန"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ ဒဿန**"န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု လောကိယာဒီသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု သာသန-ပဋ္ဌာနေသု သုတ္တေသု ကတမံ သုတ္တံ ဒဿနံ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

၁၁၅။ **ဂမ္ဘီရပညေန** သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန **သုဒေသိတာနိ** သင်္ခေပဝိတ္ထာရာဒီဟိ တေဟိ တေဟိ နယေဟိ သုဋ္ဌု ဒေသိတာနိ အရိယသစ္စာနိ **ယေ** ဘာဝိတ-ဘာဝနာ အရိယပုဂ္ဂလာ ပညာဩဘာသေန ဝိဘာဝယန္တိ၊ တေ ဘာဝိတ-ဘာဝနာ အရိယပုဂ္ဂလာ ဒေဝရဇ္ဇစက္ကဝတ္တိရဇ္ဇာဒိပမာဒဋ္ဌာနံ အာဂမ္မ ဘုသံ ပမတ္တာ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ တထာပိ **တေ** ဘာဝိတဘာဝနာ အရိယပုဂ္ဂလာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ နိရောဓေန အဋ္ဌမဘဝါဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ နာမရူပါနံ နိရုဒ္ဓတ္တာ အဋ္ဌမကတ္တုဝသေန **အဋ္ဌမံ** ဘဝံ န အာဒိယန္တီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ "ယေ အရိယသစ္စာနီ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဒဿနေ ပဌမမဂ္ဂဉာဏေ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဒဿနံ** နာမ။

နဂရဒွါရဗာဟထိရကရဏတ္ထံ ဥမ္မာရဗ္ဘန္တရေ ပထဝိယံ အဋ္ဌဟတ္ထဒသဟတ္ထပ္ပ-မာဏံ အာဝါဋံ ခဏိတွာ တသ္မိံ အာဝါဋေ ဥဿာပိတတ္တာ **ပထဝိသိတော** ပထဝိနိဿိတော အန္တောပထဝိနိဿိတော **ဣန္ဒခီလော** သာရဒါရုမယော

ထမ္ဘော **စတုန္နံ** စတူဟိ ဒိသာဟိ အာဂတေဟိ **ဝါတေဟိ** မဟာဝါတေဟိ **အသမ္ပကမ္ပိယော** သမ္ပကမ္ပိတုံ အသက္ကုဏေယျော သိယာ ယထာ၊ **ယော** သပ္ပုရိသော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ၊ တံ သပ္ပုရိသံ သဗ္ဗတိတ္ထိယဝါဒဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယတ္တာ **တထူပမံ** အဟံ ဝဒါမီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ယထိန္ဒခီလော"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဝုတ္တနယေန ဒဿနံ နာမ။

ဘိက္ခဝေ စတူဟိ သောတာပတ္တိယင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော **အရိယသာဝကော** အရိယဿ ဘဂဝတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော အာစိက္ခိတုံ **အာကင်္ခမာနော** ဟုတွာ **အတ္တနာဝ** သယမေဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ "ဘော မမ အတ္တ အဟံ ဣဒါနိ ခီဏနိရယော အမှိ၊ ခီဏတိရစ္ဆာနယောနိ အမှိ။ ပ။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿာမီ"တိ ဗျာကရေယျ။ စတုရင်္ဂသရူပံ ဒဿေတုံ "**ကတမေဟိ စတူဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ "စတူဟိ"တိအာဒိကံ ဒဿနံ နာမ။

နာနာဝိဓံ ဒဿနံ နိဋ္ဌါပိတံ၊ "ကတမာ ဘာဝနာ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမာ ဘာဝနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဣဓ သာသနေ **ယဿ** အရိယသာဝကဿ **အတ္ထိ** ကာမဘဝေ နိဗ္ဗတ္တာပကာနံ ဩရမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ ပဇဟနဝသေန စ **ဗဟိဒ္ဓါ** ရူပါရူပဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တာပကာနံ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ ပဇဟနဝသေန စ **ဣန္ဒြိယာနိ** သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ **သုဘာဝိတာနိ** အရိယမဂ္ဂဘာဝနာဝသေန သုဋ္ဌု ဘာဝိတာနိ ဘဝန္တိ၊ **ဘာဝိတော** ဘာဝိတမဂ္ဂေါ **သ ဒန္တော** သော အရိယသာဝကော ဣမံ လောကဉ္စ ပရံ လောကဉ္စ **နိဗ္ဗိဇ္ဈ** နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွာ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ **ကာလံ** မရဏကာလေ ကာလံကိရိယံ ဝါ **ကင်္ခတိ** ပတ္ထေတီတိ ယောဇနာ။ **အယံ** "ယဿိန္ဒြိယာနိ"တိအာဒိကာ ပါဠိ ဘာဝနာယ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဘာဝနာ** နာမ။

ဓမ္မပဒါနိ ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနဓမ္မကောဋ္ဌာသာနိ။ **အနဘိဇ္ဈာ ဓမ္မပဒံ** အနဘိဇ္ဈာသီသေန အဓိဂတဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂနိဗ္ဗာနဓမ္မပဒံ ကောဋ္ဌာသံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ **အယံ** "စတ္တာရိမာနိ"တိအာဒိကာ ပါဠိ ဝုတ္တနယေန ဘာဝနာ နာမ။ (၇)

ဒေဝပုတ္တ ဆိန္ဒန္တော ပုဂ္ဂလော **ပဉ္စ** ဩရမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ ဟေတွာ မဂ္ဂတ္တယေန **ဆိန္ဒေ** ဆိန္ဒေယျ၊ ပဇဟန္တော ပုဂ္ဂလော **ပဉ္စ** ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန **ဇဟေ** ပဇဟေယျ၊ ဘာဝယန္တော ပုဂ္ဂလော

ပဉ္စ သဒ္ဒိန္ဒြိယာဒီနိ စ ဥတ္တရိ **ဘာဝယေ** ဘာဝေယျ။ **ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါ** ရာဂသင်္ဂ-ဒေါသသင်္ဂမောဟသင်္ဂမာနသင်္ဂဒိဋ္ဌိသင်္ဂါတိဂေါ ဘိက္ခု **ဩဃတိဏ္ဏောတိ** ကာမောဃဘဝေါဃဒိဋ္ဌောဃအဝိဇ္ဇောဃတိဏ္ဏောတိ **ဝုစ္စတိ** ကထီယတီတိ ယောဇနာ။ "ပဉ္စ ဆိန္ဒေ ပဉ္စ ဇဟေ"တိ ဣဒံ ဝစနံ ဒဿနံ နာမ။ "ပဉ္စ စုတ္တရိ။ပ။ ဝုစ္စတီ"တိ **အယံ** ပါဠိ ဘာဝနာ နာမ။ ဣဒံ "ပဉ္စာ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဒဿနဉ္စ ဘာဝနာ စ ဟောတိ။

"**တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ**"တိအာဒီသု ယောဇနာ ပါကဋာ။ (၈)

၁၁၆။ "သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ။ပ။ ဗုဒ္ဓါန သာသန"န္တိ ဣဒံ သုတ္တံ သမ္မာ-သမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝစနဘာဝတော **သကဝစနံ** နာမ။ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော။

ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ **ဗာလလက္ခဏာနိ** ဗာလဥပလက္ခဏကာရဏာနိ **ဗာလ-နိမိတ္တာနိ** "အယံ ဗာလော"တိ ဂဟဏကာရဏာနိ **ဗာလာပဒါနာနိ** ဗာလဿ အပဒါနာနိ ပေါရာဏာနိ ဝိရုဠှာနိ ကမ္မာနိ **ယေဟိ** ဗာလလက္ခဏာဒီဟိ ဗာလံ "ဗာလော"တိ **ပရေ** ပဏ္ဍိတာ သဉ္ဇာနန္တိ၊ **ဣမာနိ** ဗာလလက္ခဏာနိ မယာ ဝုစ္စမာနာနိ တီဏိ၊ ကတမာနိ တီဏိ? ဘိက္ခဝေ ဗာလော **ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ စ** ဒုစ္စိန္တိတံ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒမိစ္ဆာဒဿနံ စိန္တီ စ ဟောတိ၊ **ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ** ဒုဗ္ဘာသိတံ မုသာဝါဒါဒိံ ဘာသီ စ ဟောတိ၊ **ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ** ဒုက္ကဋံ ပါဏာတိပါတာဒိကမ္မံ ကာရီ စ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ။ပ။ ဗာလာ-ပဒါနာနိ ဣမာနိ မယာ ဝုတ္တာနိ တီဏိ ခေါ ဘဝန္တိ။ သုက္ကပက္ခော ပန ဝုတ္တ-ဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ "တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိကံ ဝစနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝစနဘာဝတော **သကဝစနံ** နာမ။

ပထဝီသမော ဝိတ္ထတော သမ္ဗောဓော နာမ နတ္ထိ။ ပါတံ ဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ အာဘုသော လာတိ ဂဏှာတီတိ **ပါတာလော**၊ ပါတာလေန သမော **ပါတာလသမော** နိန္နော န ဝိဇ္ဇတိ။ မေရုသမော ဥန္နတော နတ္ထိ၊ စက္ကဝတ္တိ-သဒိသော ပေါရိသော နတ္ထီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ "ပထဝီသမော"တိအာဒိကံ ဝစနံ ပရဿ ဒေဝဿ ဝစနဘာဝတော **ပရဝစနံ** ဟောတိ။

"ဒေဝါနံ ဣန္ဒ ဟဝ သုဘာသိတေန ဇယော ဟောတီ"တိ ဝတွာ "ဝေပစိတ္တိ တဝ သုဘာသိတေန ဇယော ဟောတူ"တိ ဝတွာ "ဝေပစိတ္တိ တွံ ဂါထံ ဘဏ ဘဏာဟီ"တိ အဝေါစ။ ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ အသုရိန္ဒော ဝေပစိတ္တိ **ဣမံ** ဝုစ္စမာနံ ဂါထံ အဘာသိ "တေ ပဋိသေဓကော **နော စေ အဿ** နော စေ

ဘာဝေယျ၊ ဇံ သတိ ဗာလာ ဘိယျော ပကုဋ္ဌေယျုံ၊ တသ္မာ **ဓိရော** ပဏ္ဍိတော ဘုသေန ဒဠှေန ဗာလံ နိသေဓယေ”တိ။

ဂါထာယ ဘိက္ခဝေ အသုရိန္ဒေန ဝေပစိတ္တိနာ ဘာသိတာယ အသုရာ အနုမောဒိံသု၊ ဒေဝါ တုဏှီ အဟေသုံ။ ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ အသုရိန္ဒော ဝေပစိတ္တိ ဒေဝါနံ ဣန္ဒံ သက္ကံ **တော်** ဝစနံ အဝေါစ “ဒေဝါနမိန္ဒ တွံ ဂါထံ **ဘဏ** ဘဏာဟီ”တိ တော် ဝစနံ အဝေါစ။ ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ “ဗာလသ္သ ပဋိသေဓနံ **မရံ** ပစ္စတ္တိကံ သက်ုပိတံ ဉတွာ **သတော** သတိမာ **ယော** ပဏ္ဍိတော ကောဓတော ဥပသမ္မတိ၊ တဿ ပဏ္ဍိတဿ **တဒေဝ** ဥပသမံ ဝရန္တိ အဟံ မညေ’’တိ။

ဂါထာယ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒေန သက္ကေန ဘာသိတာယ ဒေဝါ အနုမောဒိံသု၊ အသုရာ တုဏှီ အဟေသုံ။ ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော အသုရိန္ဒံ ဝေပစိတ္တိံ **တော်** ဝစနံ အဝေါစ “ဝေပစိတ္တိ တွံ ဂါထံ ဘဏာဟီ’’တိ တော် ဝစနံ အဝေါစ။ ဘိက္ခဝေ အထ ခေါ အသုရိန္ဒော ဝေပစိတ္တိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ ‘‘ဝါသဝ ယဒါ တိတိက္ခတိ၊ တဒါ နံ တိတိက္ခန္တံ ပုဂ္ဂလံ ဗာလော “အယံ မေ ဘယာ တိတိက္ခတီ’’တိ မညတိ၊ တိတိက္ခာယ ဧတဒေဝ ဝဇ္ဇံ နာဟံ ပဿာမိ။ ဝါသဝ ဂေါဂဏော ပလာယိနံ ဂဝံ အဇ္ဈောတ္ထရတိ ဣဝ၊ ဇံ ဒုမ္မေဓော ခမန္တံ ဘိယျော **အဇ္ဈောရုဟတိ** အဇ္ဈောတ္ထ-ရတိ။

ဂါထာယ ဘိက္ခဝေ အသုရိန္ဒေန ဝေပစိတ္တိနာ ဘာသိတာယ အသုရာ အနုမောဒိံသု၊ ဒေဝါ တုဏှီ အဟေသုံ။ ဇာယမာနေ စ ဂေါယုဒ္ဓေ ပဌမံ ဒွေယေဝ ဂေါဏာ ယုဇ္ဈန္တိ၊ ဂေါဂဏော ပန ယာဝ ဧကော ဂေါဏော နပလာယတိ၊ တာဝ ဩလောကေန္တောဝ တိဋ္ဌတိ။ ယဒါ စ ဧကော ဂေါဏော ပလာယတိ၊ တဒါ သဗ္ဗော ဂေါဏော တံ ပလာယိနံ ဂဝံ ဘိယျော အဇ္ဈောတ္ထရဘိဘိ ဂေါယုဒ္ဓသဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “**အထ ခေါ**”တိအာဒိနံ ယောဇနဗ္ဗော ပါကဋ္ဌော။

ဝေပစိတ္တိ ယော ပုဂ္ဂလော တိတိက္ခတိ၊ **တံ** ခမန္တံ ပုဂ္ဂလံ “အယံ မေ ဘယာ တိတိက္ခတီ”တိ ကာမံ မညတု ဝါ,မာ မညတု ဝါ၊ တံ မညနံ နိပ္ဖလမေဝ။ အတ္ထော သဒတ္ထပရမာ ဘဂန္တိ၊ **ဓန္တဲ့ ၂ာ** ခန္တိတော ဘိယျော သဒတ္တော နာမ န ဝိဇ္ဇတိ။

ယော ဗလဝါ သန္တော ဒုဗ္ဗလဿ ဟဝေ တိတိက္ခတီတိ တဿ ဗလဝန္တဿ **တံ** တိတိက္ခနံ ပရမံ ခန္တိန္တိ သပ္ပုရိသာ အာဟု၊ ဒုဗ္ဗလော နိစ္စံ ခမတိ ဧဝ။

ယဿ ဗာလဿ ဗာလဗလံ အတ္ထိ၊ တဿ ဗာလဿ ဗာလဗလံ "အဗလ"န္တိ သပ္ပုရိသာ အာဟု၊ ယဿ မေဓာဂုတ္တဿ ယံ ဗလံ အတ္ထိ၊ တဿ မေဓာဂုတ္တဿ တဿ ဗလဿ **ပဋိဝတ္တာ** ပဋိပ္ဖရိတွာ ဝတ္တာ န ဝိဇ္ဇတိ။

ဝေပစိတ္တိ ယော ပုဂ္ဂလော **ကုဒ္ဓံ** ပဋမံ ကုဇ္ဈန္တဿ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊ သော ပဋိကုဇ္ဈန္တော ပုဂ္ဂလော တေန ပဋိကုဇ္ဈနေန **တဿ** ပဋမံ ကုဇ္ဈန္တဿ ပါပပုဂ္ဂလဿ ပါပပုဂ္ဂလတော **ပါပိယော ဝေ** ပါပတရော ဟီနတရော ဧဝ ဘဝေ။

ဝေပစိတ္တိ ယော သပ္ပုရိသော **သတော** သတိမာ ပရံ သင်္ကုပိတံ ဉတွာ ပဋမံ ကုဇ္ဈန္တဿ အပ္ပဋိကုဇ္ဈန္တော ဘဝေ၊ သော သပ္ပုရိသော ဒုဇ္ဇယံ သင်္ဂါမံ ဇေတိ နာမ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ ဉဘိန္နံ အတ္ထံ စရတိ နာမ။

အတ္တနော စ ပရဿ စ တိကိစ္ဆန္တာနံ ဉဘိန္နံ ကောဓော ဥပသမ္မတိ၊ ယေ ဇနာ **ဓမ္မဿ** ခန္တိဓမ္မဿ အဆ္တေ, စတုသစ္စဓမ္မေ ဝါ အကောဝိဒါ ဘဝန္တိ၊ တေ ဇနာ ခမန္တံ သပ္ပုရိသံ "အယံ ဗာလော"တိ မညန္တိ၊ တေသံ အကောဝိဒါနံ ဇနာနံ တံ မညနံ နိပ္ဖလန္တိ။

ဂါထာသု ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒေန သက္ကေန ဘာသိတာသု ဒေဝါ အနု-မောဒိံသု၊ အသုရာ တုဏှီ အဟေသုန္တိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ဘိယျော ဗာလာ"တိ-အာဒိကံ ဝစနံ သက္ကဝေပစိတ္တိနံ ဝစနဘာဝတော **ပရဝစနံ** နာမ။ (၉)

၁၁၇။ **ပဏ္ဍံ** တေရဟိ အမိဂဘံ ယဋ္ဌု ကာမုပကရဏံ, အာယတိံ **ပဏ္ဍုဗ္ဗံ** အမိဂတံ ယဋ္ဌု ကာမုပကရဏံ အတ္ထိ၊ တေံ ဉဘယံ **ရဇာနုကိဏ္ဏာ** ရာဂရဇာဒိကိဏ္ဏံ ဣတိ **အာတုရဿ** အာတုရာနံယေဝ ပုဂ္ဂလာနံ သန္တိကေ **အနုသိက္ခတော** အနုသိက္ခန္တဿ **သိက္ခာသာရာ** ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သီလံ ဝတံ ဇီဝိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဣဓမေ သိက္ခာသာရာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တီတိ ယေ **ဥပဋ္ဌာန-သာရာ** ပုဂ္ဂလာ သာရတော ဂဟေတွာ ဋ္ဌိတာ။ တွေ **သီလံ** နာမ "န ကရောမိ"တိ ဝြိရမဏံ။ **ဝတံ** နာမ ဘောဇနကိစ္စကရဏာဒိ။ **ဇီဝိတံ** နာမ အာဇီဝေါ။ **ဗြဟ္မစရိယံ** နာမ မေထုနဝိရတိဝိသေသဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသံ ဥပဋ္ဌာနသာရာနံ ပုဂ္ဂလာနံ **အယံ** ဝါဒေါ **ဧကော** ပဌမော **အန္တော** လာမကော။ **ယေ စ** ပုဂ္ဂလာ "ကာမေသု ဒေါသော နတ္ထိ"တိ **ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော** ဟုတွာ ဋ္ဌိတာ၊ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ **အယံ** ဝါဒေါ **ဧကော** ဒုတိယော

အန္တော လာမကော။ ဣစ္စေတေ ဥဘော **အန္တာ** အန္တဝါဒါ ပုဂ္ဂလာ ကဋ-သိဝဍ္ဎနာ ကဋသိယော ဒိဋ္ဌိံ ဝဍ္ဎေန္တိ။ ဧတေ **ဥဘော အန္တေ** အတ္တကိလမထာ-နုယောဂေ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေ **ကေစ** ပုဂ္ဂလာ အနဘိညာယ ဩလီ-ယန္တိ၊ **ကေစ** ပုဂ္ဂလာ အတိဓာဝန္တီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ "ယဥ္စ ပဇ္ဇ"န္တိအာဒိကံ ဝစနံ ပရေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝစနဘာဝတော **ပရဝစနံ** နာမ။

ယေ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂလာ **တေ ဥဘော အန္တေ** အတ္တကိလမထာနုယောဂ-ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေ အဘိညာယ **တတြ** စ အန္တေ န အပေဟသုံ။ တေန စ အဘိဇာနနေန **တေ** ဥဘော အန္တေ န အမညိံသု၊ **တေသံ** သမ္မာဒိဋ္ဌိပုဂ္ဂလာနံ **ဝဋ္ဋံ** တိဝိဓံ ဝဋ္ဋံ ပညာပနာယ နတ္ထိ။ **ဣတိ** ဧဝံ ဣဒံ "ယေ စာ"တိအာဒိကံ ဝစနံ ဘဂဝတော ဝစနဘာဝတော **သကဝစနံ** နာမ။ **အယံ ဥဒါနော** "ယဉ္စ ပဇ္ဇံ ။ပ။ ပညာပနာယာ"တိ အယံ ဥဒါနော ဝုတ္တနယေန သကဝစနဉ္စ ပရဝစနဉ္စ ဟောတိ။

ပသေနဒိ နာမ **ကောသလော** ကောသလိဿရော ရာဇာ ဘဂဝန္တံ **ဧတံ** "ဣဓ မယှံ ။ပ။ တေသံ ပိယော အတ္တာ"တိ ဝစနံ အဝေါစ။ ဘန္တေ ဣဓ ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ **မယှံ** မမ **စေတသော** စိတ္တဿ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ၊ **ကေသံ** သတ္တာနံ အတ္တာ ပိယော နု ခေါ, **ကေသံ** သတ္တာနံ အတ္တာ အပ္ပိယော နု ခေါ **ဣတိ** ဧဝံ ပရိဝိတက္ကနံ ဥဒပါဒိ။ ဘန္တေ တဿ မယှံ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ၊ **ယေ စ ကေစိ** သတ္တာ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ ခေါ ။ပ။ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ ခေါ၊ **တေသံ** သတ္တာနံ အတ္တာ အပ္ပိယော ခေါ။ **တေ** ဒုစ္စရိတံ စရန္တာ သတ္တာ "နော အတ္တာ ပိယော"တိ ဧဝံ ကိဉ္စာပိ ဝဒေယျုံ၊ အထ ခေါ **တေသံ** ဒုစ္စရိတံ စရန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တာ အပ္ပိယော ဝ။ တံ ကိဿ ဟေတု? အပ္ပိယော **အပ္ပိယဿ** အနတ္ထာယ **ယံ** ဒုစ္စရိတံ ကရေယျ၊ **တံ** ဒုစ္စရိတံ **တေ** ဒုစ္စရိတံ စရန္တာ သတ္တာ **အတ္တနာဝ** သယမေဝ။ **အတ္တနော** အနတ္ထာယ **ဟိ** ယသ္မာ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ **တေသံ** ဒုစ္စရိတံ စရန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တာ အပ္ပိယော ဝါတိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ။

ဘန္တေ **ယေ စ ကေစိ** သတ္တာ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ ခေါ ။ပ။ မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ ခေါ၊ **တေသံ** သုစရိတံ စရန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တာ ပိယော ခေါ၊ **တေ** သုစရိတံ စရန္တာ သတ္တာ "နော အတ္တာ အပ္ပိယော"တိ ဧဝံ ကိဉ္စာပိ ဝဒေယျုံ၊ အထ ခေါ **တေသံ** သုစရိတံ စရန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တာ ပိယော ဝ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ပိယော **ပိယဿ** အတ္ထာယ **ယံ** သုစရိတံ ကရေယျ၊ **တံ** သုစရိတံ **တေ** သုစရိတံ စရန္တာ သတ္တာ **အတ္တနာဝ** သယမေဝ **အတ္တနော** အတ္ထာယ **ဟိ** ယသ္မာ

ကရောန္တိ၊ တသ္မာ **တေသံ** သုစရိတံ စရန္တာနံ သတ္တာနံ အတ္တာ ပိယော ဝါတိ ဧတံ ပရိဝိတက္ကနံ အပေဟာသိ။ ဧတံ ဝစနံ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

“ဧဝမေတံ မဟာရာဇာ”တိ ဝစနံ ပဌမံ ဝတွာ **“ယေ ဟိ ကေစိ”**တိ-အာဒိကေ ဘဂဝတော ဝုတ္တဝစနေပိ ယောဇနာ တထေဝ ကာတဗ္ဗာ။

ဂါထာသု ပန ယော ပဏ္ဍိတော အတ္တာနံ “ပိယ”န္တိ စေ ဇညာ၊ ဧဝံ သတိ သော ပဏ္ဍိတော **နံ** အတ္တာနံ **ပါပေန** ကမ္မေန **န သံယုဇေ** န သံယောဇေယျ၊ **တံ** ဝစနံ **ဟိ** သန္တံ ပိယံ အတ္တာနံ သုလဘံ န ဟောတိ၊ ဒုက္ကဋကာရိနာ သုခံ သုလဘံ န ဟောတိ။

အန္တကေန မစ္စုနာ အဓိပန္နဿ မာနုဿံ ဘဝံ **ဇဟတော** ပဇဟန္တဿ **တဿ** မရဏမုခေ ဌိတဿ သတ္တဿ ကိံ သကံ ဟောတိ၊ မရဏမုခေ ဌိတော သော သတ္တော ကိဉ္စ အာဒါယ ပရလောကံ ဂစ္ဆတိ၊ ဆာယာ ဂစ္ဆန္တံ သတ္တံ အနပါယိနီ ဣဝ၊ ဧဝံ **အဿ** ပရလောကဂတဿ သတ္တဿ ကိဉ္စ အနုဂံ ဟောတိ။

ဣတိ ဘဂဝါ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ “**ဥဘော**”တိအာဒိဝိဿဇ္ဇနဝစနဉ္စ အာဟ။ **ဣဓ** လောကေ ယော **မစ္စော ယံ** ပုညဉ္စ ယံ ပါပဉ္စ ဥဘော ကမ္မေ **ကုရုတေ** ကရောတိ၊ **တဿ** ပရလောကဂတဿ မစ္စဿ **တံ** ပုညပါပဒ္ဝယံ သကံ ဟောတိ။ ပရလောကံ ဂတော မစ္စော **တံဝ** ပုညပါပဒ္ဝယံ အာဒါယ ပရလောကံ ဂစ္ဆတိ၊ ဆာယာ ဂစ္ဆန္တံ သတ္တံ အနပါယိနီ ဣဝ၊ ဧဝံ **အဿ** ပရလောကဂတဿ မစ္စဿ **တံဝ** ပုညပါပဒ္ဝယံ အနုဂံ ဟောတိ။

တသ္မာ ပဏ္ဍိတော **သမ္ပရာယိကံ** သမ္ပရာယေ ဖလနိဗ္ဗတ္တာပကံ ကလျာဏံ **နိစယံ** နိစယန္တော ဟုတွာ ကရေယျ။ ပါဏိနံ ပရလောကသ္မိံ ပုညာနိ ပတိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဘဂဝါ အာဟာတိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ဣဒံ** “ရာဇာ ပသေနဒိ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ ကောသလရညော ဝစနဘာဝတော **ပရဝစနံ** ဟောတိ။ “ဧဝမေတံ မဟာရာဇ ဧဝမေတံ မဟာရာဇာ”တိအာဒိကာ အနု-ဂီတိ ဘဂဝတော ဝစနဘာဝတော **သကဝစနံ** ဟောတိ။ **ဣဒံ** ဒွယံ ဝစနံ သကဝစနဉ္စ ပရဝစနဉ္စ ဟောတိ။ (၁၀)

၁၁၈။ ပဌမေ ပုစ္ဆိတေ **ဣဒံ** ဒုက္ခသစ္စံ အဘိညေယျံ၊ **ဣဒံ** သမုဒယသစ္စံ ပဟာတဗ္ဗံ၊ **ဣဒံ** မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ **ဣဒံ** နိရောဓသစ္စံ, ဖလံ ဝါ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ **ဣမေ** ကုသလာကုသလာ **ဓမ္မာ** ဧဝံ ကုသလာကုသလဘာဝေန **ဂဟိတာ** အနဝဇ္ဇသာဝဇ္ဇဘာဝေန ဝါ **ဂဟိတာ** သုခဝိပါကဒုက္ခဝိပါကဘာဝေန ဝါ

ဂဟိတာ၊ ဣဒံ ဣဋ္ဌဝိပါကံ **ဣဒံ** အနိဋ္ဌဝိပါကံ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တယံ ဣတိ ဧဝံဂဟိတာနံ **တေသံ** ကုသလာကုသလဓမ္မာနံ အယံ ဝုဍ္ဎိ အဝတ္ထာ၊ **အယံ** ဟာနိ အဝတ္ထာတိ။ **ဣတိ** ဣဒံ “ပဉှေ ပုစ္ဆိတေ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဝိသဇ္ဇနီယေ အတ္ထေ ဝါစက-ဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝိသဇ္ဇနီယံ** နာမ။

“ဥဋ္ဌာရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ ဣမိနာ ပဒေန ဗုဒ္ဓုဋ္ဌာရတံ **ဧကံသေနေဝ** ဧကကောဋ္ဌာသေနေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သွာက္ခာတော ဓမ္မော”တိ ဣမိနာ ပဒေန ဓမ္မသွာက္ခာတတံ **ဧကံသေနေဝ** ဧကကောဋ္ဌာသေနေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သုပ္ပဋိပန္နော သံဃော”တိ ဣမိနာ ပဒေန သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိံ **ဧကံသေနေဝ** ဧကကောဋ္ဌာသေ-နေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ”တိ ဣမိနာ ပဒေန သင်္ခါရာနိစ္စတံ ဧကံ-သေနေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ”တိ ဣမိနာ ပဒေန သင်္ခါရဒုက္ခတံ ဧကံသေနေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဣမိနာ ပဒေန ဓမ္မာနတ္တတံ ဧကံသေနေဝ နိဒ္ဒိသေ။ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ”တိ အဝတွာ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ဝုတ္တေန ဣမိနာ ပဒေန သင်္ခါရေဟိ အညံ ယံ ဝါ ပန မဂ္ဂဖလ-နိဗ္ဗာနသမာပတ္တိဓမ္မဇာတံ အတ္ထိ၊ တံ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသမာပတ္တိဓမ္မဇာတမ္ပိ ဧဝံ-ဇာတိယံ ဧဝံ ဧကံသဗျာကရဏီယန္တိ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသမာပတ္တိဓမ္မဇာတဿာပိ အနတ္တတံ ဧကံသေနေဝ နိဒ္ဒိသေတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ “ဥဋ္ဌာရော”တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဝိသဇ္ဇနီယေ ဗုဒ္ဓုဋ္ဌာရတာဒိကေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝိသဇ္ဇနီယံ** နာမ။

နရဒမ္မသာရထိ အာကင်္ခတော **ဧတ** ဘဂဝတော **မနသာ** သဗ္ဗညုတ-ညာဏသဟိတာဒိမနသာ **ဝိစိန္တိတံ** ဧယျမ္ပိ ဒေဝါ မနုဿာ သဗ္ဗေ ပါဏိနော **န ဇညာ** န ဇာနေယျုံ။ သန္တံ အရဏံ သမာဓိံ နိသေဝတော **ဧတ** ဘဂဝတော မနသာ ဝိစိန္တိတာ ကသိဏာပိ သဗ္ဗေ ပါဏိနော **န ဇညာ** န ဇာနေယျုံ။ **ကသိဏာပိ** ဝါ ကသိဏာရမ္မဏာယ ပညာယပိ **န ဇညာ** န ဇာနေယျုံ။ **ကသိဏာပီ**တိ ဧတ္ထ စ “ကသိဏာယပီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေပိ ယကာရလောပဝသေန “ကသိဏာပီ”တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “**ယံ အာကင်္ခတိ** ယံ အာကင်္ခနံ ကရောတိ၊ **တံ** အာကင်္ခနံ **ကိံ** ကတမ”န္တိ ပုစ္ဆိတံ ပဉှံ အညေသံ အဝိသယတ္တာ အဝိသဇ္ဇနီယံ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ “အာကင်္ခတော”တိအာဒိကံ သုတ္တံ အဝိသဇ္ဇနီယေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အဝိသဇ္ဇနီယံ** နာမ။

ဘဂဝါ **သီလက္ခန္ဓေ** သီလက္ခန္ဓဟေတု **ဧတ္တကော** တေပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **သမာဓိက္ခန္ဓေ** သမာဓိက္ခန္ဓဟေတု **ဧတ္တကော** တေပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ

ပညာက္ခန္ဓေ ပညာက္ခန္ဓဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓေ** ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓေ** ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ဣရိယာယံ** ကာယဝစီသမာစာရေ ကာယဝစီသမာစာရဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ပဘာဝေ** အာနုဘာဝဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ဟိတေသိတာယံ** မေတ္တာဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ကရုဏာယံ** ကရုဏာဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏော၊ ဘဂဝါ **ဣဒ္ဓိယံ** ဣဒ္ဓိဝိဓဟေတု **ဧတ္တကော** ဧတပရိမာဏောတိ အဝိသဇ္ဇနီယောတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** “ဧတ္တကော”တိအာဒိကံ သုတ္တံ အဝိသဇ္ဇနီယေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အဝိသဇ္ဇနီယံ** နာမ။

ဘိက္ခဝေ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တထာဂတဿ လောကေ **ဥပ္ပါဒါ** ဥပ္ပါဒဟေတု တိဏ္ဏံ ရတနာနံ ဥပ္ပါဒေါ သမ္ဘဝတိ၊ အာယတိံ ဗုဒ္ဓရတနဿ ဥပ္ပါဒေါ သမ္ဘဝတိ၊ ကေဿ ဗုဒ္ဓရတနဿ ဓရမာနက္ခဏေန ဟိ အညဿ ဗုဒ္ဓရတနဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတော အာယတိန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဓမ္မရတနဿ ဥပ္ပါဒေါ သမ္ဘဝတိ၊ သံဃရတနဿ ဥပ္ပါဒေါ သမ္ဘဝတီတိ တီဏိ ရတနာနိ။ “တာနိ တီဏိ ရတနာနိ ဂဏနတော ကိံပမာဏာနီ”တိ ပုစ္ဆိတေ သတိ တာနိ တီဏိ ရတနာနိ ဂဏနတော ဧတပရိမာဏာနီတိ န ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗာနီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** “တထာဂတဿာ”တိအာဒိကံ သုတ္တံ အဝိသဇ္ဇနီယေ ဝိသယေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အဝိသဇ္ဇနီယံ** နာမ။

ဗုဒ္ဓဝိသယော ပုဂ္ဂလပရော ပုဂ္ဂလပဓာနော ပဌော အဝိသဇ္ဇနီယော၊ ဗုဒ္ဓဝိသယာဝ **ပုဂ္ဂလပရောပရညုတာ** အဝိသဇ္ဇနီယာ။ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ တဏှာသံယောဇနာနံ, သကိံ နိရယံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ သတ္တာနံ, သကိံ တိရစ္ဆာနယောနိံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ သတ္တာနံ, သကိံ ပေတ္တိဝိသယံ သန္ဓာဝတံ. သံသရတံ သတ္တာနံ, သကိံ အသုရယောနိံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ သတ္တာနံ, သကိံ ဒေဝေ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ သတ္တာနံ, သကိံ မနုဿေ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ သတ္တာနံ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ န ဒိဿတိ န ဥပလဗ္ဘတီတိ။ “သာ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ ကတမာ”တိ ကေနစိ ကတံ ပုစ္ဆနံ **အဝိသဇ္ဇနီယံ** သံသာရဿ ပုဗ္ဗကောဋိယာ အဘာဝတော အဝိသဇ္ဇနီယံ ဟောတိ။ “**န ပညာယတီ**”တိ ဒေသနာ သာဝကာနံ ဉာဏဝေကလ္လေန ကတာ၊ န အတ္တနော ဉာဏဝေကလ္လေန။ “န ပညာယတီ”တိ ဒေသနာ အတ္တနော စေဝ သာဝကာနဉ္စ ဉာဏဝေကလ္လေန

ကာတဗ္ဗာ သိယာတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ ‘‘**ဒုဝိဓာ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဒေသနာ**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္တာ ဥပနေတဗ္ဗော ဧတိဿာ ဒေသနာယာတိ **အတ္တူပနာယိကာ**။ ပရော ဥပနေတဗ္ဗော ဧတိဿာ ဒေသနာယာတိ **ပရူပနာယိကာ**။ ‘‘ကတမာ အတ္တူပနာယိကာ ဒေသနာ၊ ကတမာ ပရူပနာယိကာ ဒေသနာ’’တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ နယမေတွာ ဒဿေတုံ ‘‘**န ပညာယတီ**’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ‘‘န ပညာယတီ’’တိ ဒေသနာ သာဝကာနံ နေတဗ္ဗာနံ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ ပရူပနာယိကာ ဒေသနာ နာမ၊ ‘‘**နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အဝိဇာနနာ**’’တိ ဒေသနာ အတ္တနော နေတဗ္ဗဿ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ အတ္တူပနာယိကာ ဒေသနာ နာမ။ ‘‘နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အဝိဇာနနာ’’တိ ဝုတ္တတ္တာ ပုဗ္ဗာယ ကောဋိယာ အဘာဝတော ဧဝ န ပညာယတီတိ ဝိညာယတိ၊ ဘဂဝတော ဉာဏဿ ပညာပနံ ကာတုံ အသမတ္ထတ္တာ န ပညာယတီတိ န ဝိညာယတိ။ တေန **အဋ္ဌကထာယံ** ‘‘နတ္ထိ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အဝိဇာနနာ’တိ ဧတေန ပုရိမာယ ကောဋိယာ အဘာဝတော ဧဝ န ပညာယတိ၊ န တဿ ဉာဏဿ ပဋိဃာတတောတိ ဒဿေတိ’’တိ[၁] ဝုတ္တံ။

‘‘ကထံ ပန ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အဝိဇာနနာယ နတ္ထိဘာဝေါ ဝိဇာနိတဗ္ဗော’’တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ အဝိဇာနနာယ နတ္ထိဘာဝံ ဇာနာပေတုံ ‘‘**ယထာ ဘဂဝါ ကောကာလိကံ ဘိက္ခု**’’န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန ‘‘ယံ ပန အတ္ထိ၊ တံ အညေသံ အပ္ပမေယျမ္ပိ ဘဂဝတော န အပ္ပမေယျန္တိ ဘဂဝတော သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉာဏတံ ဒဿေတုံ ‘ယထာ ဘဂဝါ ကောကာလိကံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘာ’တိအာဒိမာဟာ’’တိ[၁] ဝုတ္တံ။ ဘဂဝါ ကောကာလိကံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ‘‘ကီဝ ဒီဃံ နု ခေါ ဘန္တေ ပဒုမေ နိရယေ အာယုပ္ပမာဏ’’န္တိ ပဉှံ ပုစ္ဆိတွာ နိသိန္နံ **အညတရံ ဘိက္ခုံ ယထာ** ယေန ပကာရေန ‘‘**သေယျထာပိ ။ပ။ အာယာစေတွာ**’’တိ ဧဝမာဟ။ တတော တေန ပကာရေန အဝိဇာနနာယ နတ္ထိဘာဝေါ ဝိဇာနိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဘိက္ခု တွံ သလ္လက္ခေဟိ၊ ကောကာလိကော ဝီသတိခါရိကော ကောသလကော တိလဝါဟော ရာသိံ ကတွာ ဌပိတော၊ တတော တိလတော ပုရိသော ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဧကမေကံ တိလံ ဥဒ္ဓရေယျ၊ သော ဝီသတိခါရိကော ကောသလကော တိလဝါဟော ဣမိနာ ဥပက္ကမေန ခိပ္ပတရံ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဧကော အဗ္ဗုဒေါ နိရယော ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ န တွေဝ ဂစ္ဆေယျ။ ဝီသတိ အဗ္ဗုဒါ နိရယာ တတ္တကော

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၁၉-ပိဋ္ဌေ။

ကာလေ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ သေယျထာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေါ နိရဗ္ဗုဒေါ နိရယော တတ္တကေ ကာလေ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ န တွေဝ ဂစ္ဆေယျ။ သော နယော သေသေသုပိ။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေသု စိတ္တံ အာဃာတေတွာ ပဒုမံ နိရယံ ကောကာလိကော ဘိက္ခု ဥပပန္နော ခေါ၊ ဘိက္ခု တွံ ဧံ သလ္လက္ခေဟီတိ ဘဂဝါ အာဟာတိ ယောဇနာ။ ဘဂဝါ “အယံ အပ္ပမေယျော အယံ အသင်္ချေယျော”တိ ဝါ န ကိဉ္စိ အာဟ။ “တသ္မိံ အပ္ပမေယျေ ကတမော အပ္ပမေယျော၊ တသ္မိံ အသင်္ချေယျေ ကတမော အသင်္ချေယျော”တိ ကေနစိ ကတံ ပုစ္ဆနံ ဗုဒ္ဓဝိသယတ္တာ **အဝိသဇ္ဇနီယံ**။ **ဣဒံ** အပ္ပမေယျအသင်္ချေယျသုတ္တံ ဝုတ္တ-နယေန အဝိသဇ္ဇနီယံ။ (၁၁)

၁၁၉။ “**ယဒါ သော ဥပကော**”တိအာဒီသု ယောဇနာ ပါကဋာ။

“**ကထံ** ကေန ပကာရေန **ဇိနော**”တိ ဥပကေန ကတံ ပုစ္ဆနံ “ကိလေသပ္ပ-ဟာနပကာရေန ဇိနော”တိ ဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**ကေန** ပကာရေန **ဇိနော**”တိ ဥပကေန ကတံ ပုစ္ဆနံ “ပါပကာနံ ဓမ္မာနံ ဇိတတ္တာ ဇိနော”တိ ဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**ကတမော ဇိနော**”တိ ကတံ ပုစ္ဆနံ “ရူပါ-ဒိကော ဇိနော”တိ ဝါ “ရူပါဒိကံ မုဉ္စိတွာ အညော ဇိနော”တိ ဝါ ဝိသဇ္ဇေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ **အဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**ကတမော အာသဝက္ခယော၊ ကတမော ရာဂက္ခယော၊ ကတမော ဒေါသက္ခယော၊ ကတမော မောဟက္ခယော**”တိ ကတံ ပုစ္ဆနံ “နိဗ္ဗာနံ အာသဝက္ခယော”တိ ဝါ “အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အာသဝက္ခယော”တိ ဝါ “အရဟတ္တဖလံ ရာဂက္ခယော”တိ ဝါ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ ဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**ကိတ္တကော အာသဝက္ခယော၊** ကိတ္တကော ရာဂက္ခယော၊ ကိတ္တကော ဒေါသက္ခယော၊ ကိတ္တကော မောဟက္ခယော”တိ ကတံ ပုစ္ဆနံ “ဧတ္တကော ဧတပရိမာဏော အာသဝက္ခယော”တိ ဧဝမာဒိနာ အဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **အဝိသဇ္ဇနီယံ**။ **ဣဒံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ သုတ္တံ ဝုတ္တနယေန ဝိသဇ္ဇနီယဉ္စ အဝိသဇ္ဇနီယဉ္စ ဟောတိ။

“**တထာဂတော** သတ္တော **အတ္ထိ**”တိ ပုစ္ဆနံ “ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယ ပညာပေ-တဗ္ဗော သတ္တဘူတော အတ္ထိ”တိ ဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**အတ္ထိ ရူပ**”န္တိ ကတံ ပုစ္ဆနံ ရူပဿ ဝိသဇ္ဇမာနတ္တာ “အာမန္တာ”တိ ဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိသဇ္ဇ-နီယံ**၊ “**ရူပံ တထာဂတော**”တိ ကတံ ပုစ္ဆနံ တထာဘာဝတော အလဗ္ဘနတော အဝိသဇ္ဇနီယတ္တာ **အဝိသဇ္ဇနီယံ**။ “**ရူပဝါ တထာဂတော**”တိအာဒီသုပိ သေ

နယော ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ သုတ္တံ ဝုတ္တနယေန ဝိဿဇ္ဇနီယဉ္စ အဝိဿဇ္ဇနီယဉ္စ ဟောတိ။

"ပဿတိ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ။ပ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတီ"တိ ကတံ ပုဋ္ဌံ "ပဿတိ ဘဂဝါ"တိ ဝါ။ပ။ "ပဇာနာတီ"တိ ဝါ ဝိဿဇ္ဇနီယတ္တာ **ဝိဿဇ္ဇနီယံ**။ **"ကတမေ သတ္တာ၊ ကတမော တထာဂတော"**တိ ကတံ ပုဋ္ဌံ ပရမတ္ထတော အလဗ္ဘနတော အဝိဿဇ္ဇနီယတ္တာ **အဝိဿဇ္ဇနီယံ**။

"**အတ္ထိ တထာဂတော**"တိ ကတံ ပုဋ္ဌံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝိဿဇ္ဇနီယံ။ "**အတ္ထိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ**"တိ ကတံ ပုဋ္ဌံ "အတ္ထိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝိဿဇ္ဇမာနေ သတိ စ ဣမလောကော ဧဝ ပရလောကောတိ အာပဇ္ဇတိ၊ "နတ္ထိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ"တိ ဝိဿဇ္ဇမာနေ သတိ စ ဣမလောကတော အညော ပရလောကောတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အဝိဿဇ္ဇနီယတ္တာ **အဝိဿဇ္ဇနီယံ**။ **ဣဒံ** ဝုတ္တပ္ပကာရံ သုတ္တံ ဝိဿဇ္ဇနီယေ ဝိသယေ စ အဝိဿဇ္ဇနီယေ ဝိသယေ စ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝိဿဇ္ဇနီယဉ္စ အဝိဿဇ္ဇနီယဉ္စ** ဟောတိ။ (၁၂)

၁၂၀။ နာနာဝိဓံ ဝိဿဇ္ဇနီယာဝိဿဇ္ဇနီယသုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ သုတ္တံ ကမ္မ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ ကမ္မ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

"**အန္တကေနာဓိပန္နဿာ**"တိအာဒီသု[၁] အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ပါကဋော "မရဏေနာဘိဘူတဿ။ပ။ ဆာယာဝ အနပါယိနီ"တိ ဣဒံ သုတ္တံ ပုညကမ္မပါပကမ္မဒွယေ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ကမ္မံ** နာမ။

ဘိက္ခဝေ တုမှေ **ပုန** စပရံ ကမ္မံ သလ္လက္ခေထ။ (**အနုဋ္ဌာနဂိလာနံ**)[၂] အနုဋ္ဌာနဂိလာနဿ **ပီဌသမာရူဠှံ** ပီဌသမာရူဠှဿ **ဗာလံ** ဗာလဿ ဝါ **မဉ္စသမာရူဠှံ** မဉ္စသမာရူဠှဿ **ဗာလံ** ဗာလဿ ဝါ **ဆမာယံ** ဘူမိယံ **သေမာနံ** သေမာနဿ သယန္တဿ **ဗာလံ** ဗာလဿ ဝါ ကာယေန ဒုစ္စရိတာနိ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတာနိ မနသာ ဒုစ္စရိတာနိ ပါပကာနိ ယာနိ ကမ္မာနိ **ပုဗ္ဗေ** ပုဗ္ဗကာလေ ဝါ အတီတေ အနေကကပ္ပကောဋိသတသဟဿေ ဝါ **အဿ** ဗာလေန ကတာနိ၊ **တာနိ** ပါပကာနိ ကမ္မာနိ **တမှိ** ပီဌသမာရူဠှာဒိ**သမယေ** ဩလမ္ဗန္တိ ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ **အဇ္ဈောလမ္ဗန္တိ** ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ **အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ** ဝိယ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

၁-မရဏေနာဘိဘူတဿာတိအာဒီသု (က)   ၂-(   )ပါဠိယံ နတ္ထိ။

ဘိက္ခဝေ **မဟတံ** မဟန္တာနံ ပဗ္ဗတကူဋာနံ ဆာယာ သာယန္ဟသမယံ ပထဝိယံ ဩလမ္ဗန္တိ အဇ္ဈောလမ္ဗန္တိ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ ယထာ၊ ဘိက္ခဝေ ဝေမေဝ ဗာလံ။ပ။ အဘိပ္ပလမ္ဗန္တိ။ ဘိက္ခဝေ **တတြ** တသ္မိံ ဥပဋ္ဌာနာကာရေ ဥပဋ္ဌာနာကာရဟေတု **ဗာလဿ** ကတပါပဿ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော ဟောတိ "**မေ** မယာ ကလျာဏံ အကတံ ဝတ၊ **မေ** မယာ ကုသလံ အကတံ ဝတ၊ ဘီရုတ္တာဏံ ကတံ ဝတ၊ **မေ** မယာ ပါပံ ကတံ ဝတ၊ **မေ** မယာ လုဒ္ဒံ ကတံ ဝတ၊ **မေ** မယာ ကိဗ္ဗိသံ ကတံ ဝတ၊ **ဘော** အဂိလာန သပ္ပုရိသ အကတကလျာဏာနံ အကတကုသလာနံ အကတဘီရုတ္တာဏာနံ ကတပါပါနံ ကတလုဒ္ဒါနံ ကတ-ကိဗ္ဗိသာနံ ယာဝတာ **ဂတိ** ဒုဂ္ဂတိ အတ္ထိ၊ တံ ဂတိံ အဟံ ပေစ္စ ဂစ္ဆာမိ"တိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော ဟောတိ။ ဧဝံ ဝိတက္ကေန္တော **သော** ဗာလော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ၊ ဥရတ္တာဠိံ ကန္ဒတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။

ပဗ္ဗတကူဋာနံ ဆာယာ နာမ သူရိယုဂ္ဂမနကာလေပိ ပထဝိယာ ဩလမ္ဗန္တိပိ ဆာယာ ဟာယနဝသေန ဩလမ္ဗန္တိ။ သာယန္ဟသမယံ ပန ဆာယာ ဝဍ္ဍနဝသေန ဩလမ္ဗန္တိ၊ တထေဝ ကမ္မာနိပိ တသ္မိံ ကာလေ ဝဍ္ဎနဝသေန ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တသ္မာ တမေဝ ဝဍ္ဎုပဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ "သာယန္ဟသမယ"န္တိ ဝုတ္တံ။ သုက္ကပက္ခေပိ ယောဇနာ ကဏှပက္ခေ ယောဇနာနုသာရေန ဉာတဗ္ဗာ။ **ဣဒံ** "ပုန စပရ"န္တိ-အာဒိကံ သုတ္တဋ္ဌယံ ကုသလကမ္မအကုသလကမ္မေသု ဝါစကဉာဏကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ကမ္မံ** နာမ။

နာနာဝိဓံ ကမ္မံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမော ဝိပါ-ကော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမော ဝိပါကော**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒီသု သာသနပဋ္ဌာနေသု ကတမော ဝိပါ-ကောတိ ပုစ္ဆတိ။ ဘိက္ခဝေ ဝေါ တုမှေဟိ ယေ မနုဿ တ္တသဒ္ဒါပဋိလာဘာဒယော ပဋိလဒ္ဓါ၊ ဘော မနုဿတ္တသဒ္ဒါပဋိလာဘာဒယော **ဝေါ** တုမှာကံ လာဘာ ဘဝန္တိ။ တုမှေဟိ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ ယံ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိသမ္ပဒါနံ လဒ္ဓံ၊ တံ စတု-ပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိသမ္ပဒါနံ **ဝေါ** တုမှာကံ သုလဒ္ဓံ ဘဝတိ။ ဘိက္ခဝေ ယော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ နဝမော ခဏော တုမှေဟိ လဒ္ဓေါ၊ သော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ နဝမော **ခဏော ဝေါ** တုမှာကံ ဖြဟ္မစရိယဝါသာယ ပဋိလဒ္ဓေါ ဘဝတိ။

ဘိက္ခဝေ မယာ ဆဖဿာယတနိကာ နာမ နိရယာ ဒိဋ္ဌာ၊ **တတ္ထ** တေသု ဒိဋ္ဌေသု ဆဖဿာယတနိကေသု နာမ နိရယေသု ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ စက္ခုနာ ပဿတိ၊ တံ အနိဋ္ဌရူပံယေဝ ပဿတိ၊ နော ဣဋ္ဌရူပံ။ အကန္တရူပံယေဝ ပဿတိ၊ နော ကန္တရူပံ။ အမနာပရူပံယေဝ ပဿတိ၊ နော မနာပရူပံ။

ယံ ကိဉ္စိ သဒ္ဒံ သောတေန ။ပ။ ဃာနေန ။ပ။ ဇိဝှါယ ။ပ။ ကာယေန ။ပ။ ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ မနသာ ဝိဇာနာတိ၊ တံ အနိဋ္ဌဓမ္မံယေဝ ဝိဇာနာတိ၊ နော ဣဋ္ဌဓမ္မံ။ အကန္တဓမ္မံယေဝ ဝိဇာနာတိ၊ နော ကန္တဓမ္မံ။ အမနာပဓမ္မံယေဝ ဝိဇာနာတိ၊ နော မနာပဓမ္မန္တိ ပါဠော ယုတ္တော။ "အနိဋ္ဌရူပံယေဝ ဝိဇာနာတိ၊ နော ဣဋ္ဌရူပ"န္တိအာဒိပါဠော အယုတ္တော၊ ကတ္ထစိ ပါဠိယံ အယုတ္တပါဠော ဒိဋ္ဌော။ သုက္ကပက္ခေ ဝုတ္တနယဝိပရိယာယေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **အယံ** ဝုတ္တပ္ပကာရာ "လာဘာ ဝေါ ဘိက္ခဝေ"တိအာဒိကော ပါဠော ဝိပါကေ ဝါစကညုပက-ဘာဝေနေဝ ပဝတ္တနတော **ဝိပါကော** နာမ။

မာရိသာ **နိရယေ ပစ္စမာနာနံ** အမှာကံ သဗ္ဗသော နိမုဇ္ဇနဥမ္မုဇ္ဇနဝသေန **သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ** ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ နိရယဿ **အန္တော** ပရိယောသာနံ **ကဒါ** ကသ္မိံ ကာလေ ဘဝိဿတိ။

နိရယဿ **အန္တော** ပရိယောသာနံ နတ္ထိ၊ နိရယဿ အန္တော ပရိယော-သာနံ ကုတော အတ္ထိ၊ နိရယဿ **အန္တော** ပရိယောသာနံ အမှာကံ န ပဋိဒိဿတိ၊ မာရိသာ ယဒါ တုမှေ စ အဟဉ္စ သေဋ္ဌိပုတ္တာ ဇာတာ၊ **တဒါ** **တုမှံ** တုမှာကဉ္စ **မယှံ** မမ စ ပါပံ **ဟိ** ယသ္မာ **ပကတံ** ပကာရေဟိ ကတံ၊ တသ္မာ နိရယဿ **အန္တော** ပရိယောသာနံ အမှာကံ န ဒိဿတီတိ။ **အယံ** ပါဠော ဝိပါကေ ဝါစကညုပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ဝိပါကော** နာမ။ (၁၃)

၁၂၁။ အဓမ္မစာရီ နရော ကုသလဓမ္မေသု ပမတ္တော **ဟိ** ယသ္မာ ဟောတိ၊ တသ္မာ သော အဓမ္မစာရီ ပမတ္တော နရော **ယဟိံ ယဟိံ** ယံ ယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ၊ တံ တံ ဂစ္ဆန္တံ အဓမ္မစာရိံ **နံ** နရံ အတ္တနာ စရိတော သော ဓမ္မော ဟနတိ။ ကိမိဝ ဟနတိ? **သယံ** အတ္တနာ ဂဟိတော ကဏှသပ္ပေါ ဂဏှန္တံ ဇနံ ဟနတိ ယထာ၊ ဧဝံ အတ္တနာ စရိတော အဓမ္မော အဓမ္မစာရိံ နံ ဟနတိ။ "**န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ**"တိအာဒိဂါထာယ အတ္ထော ပါကဋော။ ဣဒံ သုတ္တဒွယံ ကမ္မေ စ ဝိပါကေ စ ဝါစကညုပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ကမ္မဉ္စ ဝိပါကော စ** ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ တုမှေ ပုညာနံ မာ ဘာယိတ္ထ၊ ဘိက္ခဝေ **ယဒိဒံ** ယံ ဣဒံ "ပုညာနီ"တိ အဓိဝစနံ ပဝတ္တံ၊ **ဧတံ** "ပုညာနီ"တိ အဓိဝစနံ ဣဋ္ဌဿ ကန္တဿ ပိယဿ မနာပဿ **သုခဿ** သုခဝိပါကဇနကဿ ကမ္မဿ အဓိဝစနံ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ အဟံ ဒီဃရတ္တံ ကတာနံ ပုညာနံ ဒီဃရတ္တံ ပစ္စနုဘူတံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ ပိယံ မနာပံ အဘိဇာနာမိ ခေါ။ "ကထံ အဘိဇာနာမီ"တိ စေ

ပုစ္ဆေယျ? ပုဗ္ဗေ သတ္တ ဝဿာနိ **မေတ္တစိတ္တံ** မေတ္တာယ သဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာနစိတ္တံ ဘာဝေတွာ သတ္တ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ **ဣမံ လောကံ** မနုဿလောကံ ပုန န အာဂမာသိံ။ **သတ္တ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ**တိ ဧတ္ထ သံဝဋ္ဋဂ္ဂဟဏေန သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယီ, ဝိဝဋ္ဋဂ္ဂဟဏေန ဝိဝဋ္ဋဋ္ဌာယီပိ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသေသုပိ ဧဝမေဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဘိက္ခဝေ သံဝဋ္ဋမာနေ ကပ္ပေ အဟံ အာဘဿရူပဂေါ ဟောမိ၊ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ သုညံ ဗြဟ္မဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇာမိ။ ဘိက္ခဝေ **တတြ** ဗြဟ္မဝိမာနေ တတြ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနဟေတု အဟံ ဗြဟ္မာ ဟောမိ၊ အညေ မဟာနုဘာဝေန အဘိဘဝနတော **အဘိဘူ**, အညေဟိ အနဘိဘဝနတော **အနဘိဘူတော** မဟာဗြဟ္မာ ဟောမိ၊ **အညဒတ္ထု** ကေံသေန ဒဿော အဟံ ဝသဝတ္တီ ဟောမိ။

ဘိက္ခဝေ အဟံ ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော ဆတ္တိံသက္ခတ္တုံ အဟောသိံ ခေါ၊ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တော စက္ကရတနာဒိ**သတ္တရတနသမန္နာဂတော** စက္ကဝတ္တိရာဇာ အနေကသတက္ခတ္တုံ အဟောသိံ၊ ပဒေသရဇ္ဇဿ ရာဇဘာဝေ ကော ပန ဝါဒေါ။

ဘိက္ခဝေ တဿ စက္ကဝတ္တိရာဇဘူတဿ မယှံ **ဧတံ** ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ “ယေန ဖလေန ယေန ဝိပါကေန အဟံ ဧတရဟိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာ-နုဘာဝေါ အမှိ၊ တံ ဣဒံ ဖလံ ကိဿ ကမ္မဿ ဖလံ နု ခေါ၊ သော အယံ ဝိပါကော ကိဿ ကမ္မဿ ဝိပါကော နု ခေါ”တိ ဧတံ ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ။ ဘိက္ခဝေ **တဿ** ဝိတက္ကေန္တဿ မယှံ **ဧတံ** ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသိ “ယေန ဖလေန ယေန ဝိပါကေန အဟံ ဧတရဟိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ အမှိ၊ **မေ** ပဝတ္တံ တံ ဣဒံ ဖလံ တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ ဖလံ ခေါ၊ သော အယံ ဝိပါကော တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ ဝိပါကော ခေါ၊ သေယျထိဒံ ကတမေသံ တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော? ဒါနဿ ဒမဿ သံယမဿာတိ တိဏ္ဏံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော”တိ ဧတံ ပရိဝိတက္ကနံ အဟောသီတိ အဝေါစာတိ ယောဇနာ။

တတ္ထ တသ္မိံ “မာ ဘိက္ခဝေ ပုညာနံ ဘာယိတ္ထာ”တိအာဒိကေ သုတ္တေ ယဉ္စ ဒါနံ, ယော စ ဒမော, ယော စ သံယမော အတ္ထိ၊ **ဣဒံ** ဒါနာဒိတ္တယံ **ကမ္မံ**၊ တံဝါစကညာပကံ သုတ္တမ္ပိ **ကမ္မံ** နာမ။ **တပ္ပစ္စယော** တံကမ္မပစ္စယော ပစ္စယုပ္ပန္နဘူတော ပစ္စနုဘူတော ယော ဝိပါကော အတ္ထိ၊ ဧတံ ဝိပါကေ ဖလမ္ပိ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ **အယံ** ဝိပါကော တံဝါစကညာပကော ပါဌောပိ **ဝိပါကော နာမ**။ **ဣဋ္ဌကမ္မဝိဘင်္ဂေါ** ဣဋ္ဌကမ္မဝိပါကပုထုတ္တဝိဘာဂေါ တထာ ဝတ္တဗ္ဗော။

တောဒေယျပုတ္တဿ သုဘဿ မာဏဝဿ **ယံ** သုတ္တံ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ၊ **တတ္ထ** သုတ္တေ ဝုတ္တာ **ယေ** ပါဏာတိပါတာဒယော ဓမ္မာ အပ္ပါယုကဒီဃာယုကတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** ဟိံသနာဒယော ဓမ္မာ ဗဟွာဗာဓအပ္ပါဗာဓတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** ဥသူယနာဒယော ဓမ္မာ အပ္ပေသက္ခမဟေသက္ခတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** ကောဓာဒယော ဓမ္မာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသုဝဏ္ဏတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** အဂါရဝါဒယော ဓမ္မာ နီစကုလိကဥစ္စကုလိကတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** မစ္ဆေရာဒယော ဓမ္မာ အပ္ပဘောဂမဟာဘောဂတာယ သံဝတ္တန္တိ၊ **ယေ** အသလ္လက္ခဏာဒယော ဓမ္မာ ဒုပ္ပညပညဝန္တတာယ သံဝတ္တန္တိ။ **ဣဒံ** ပါဏာတိပါတသတ္တယုဂံ **ကမ္မံ၊** တံဝါစကဉာပကံ သုတ္တမ္ပိ **ကမ္မံ** နာမ။ **တတ္ထ** သုဘသုတ္တေ ယာ အပ္ပါယုကဒီဃာယုကတာ ဝုတ္တာ ။ပ။ ယာ ဒုပ္ပညပညဝန္တတာ ဝုတ္တာ၊ သော **အယံ** အပ္ပါယုကဒီဃာယုကတာဒိကော **ဝိပါကော၊** တံဝါစကဉာပကပါဠိပိ **ဝိပါကော။ ဣဒံ** သုဘသုတ္တံ ကုသလာကုသလကမ္မေ စေဝ ဝိပါကေ စ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ကမ္မဉ္စ ဝိပါကော စ** ဟောတိ။ (၁၄)

၁၂၂။ ယော ပုဂ္ဂလော ဝစီဒုစ္စရိတပရိဝဇ္ဇနေန **ဝါစာနုရက္ခီ** ဘဝေယျ၊ အဘိဇ္ဈာဒိအနုပ္ပါဒနေန **မနသာ သံဝုတော** ဘဝေယျ၊ ပါဏာတိပါတာဒိပဇဟနေန **ကာယေန အကုသလံ န ကယိရာ၊** ဣတိ တယော ဧတေ ကမ္မပထေ ဝိသောဓယေ၊ **သော** ပုဂ္ဂလော ဣသိပ္ပဝေဒိတံ **မဂ္ဂံ** အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ **အာရာဓယေ** အာရာဓေယျာတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ဝါစာနုရက္ခီ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ကုသလေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ကုသလံ** နာမ။

ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကာယေန **ဒုက္ကဋံ** ဒုဂ္ဂတိသံဝတ္တနိယကမ္မံ နတ္ထိ၊ ဝါစာယ ဒုက္ကဋကမ္မံ နတ္ထိ၊ မနသာ ဒုက္ကဋကမ္မံ နတ္ထိ၊ တီဟိ **ဌာနေဟိ** ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနေဟိ သံဝုတံ **တံ** ပုဂ္ဂလံ "ဗြာဟ္မဏ"န္တိ အဟံ ဝဒါမီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** ဂါထာဝစနံ ဝုတ္တနယေန ကုသလံ နာ**မ**။

"တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ကုသလမူလာနီ"တိ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝုတ္တနယေန ကုသလံ။ ဘိက္ခဝေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမာပတ္တိယာ ဝိဇ္ဇာ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ၊ ဟိရီ စ ဩတ္တပ္ပဉ္စ အနုဒေဝါတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝုတ္တနယေန ကုသလံ နာမ။

မာလုဝါ **သာလံ** ရုက္ခံ ဩနတံ[၁] ဘူမိယံ ပတနံ ကရောတိ ဣဝ၊ တထာ **ယဿ** ဇနဿ အစ္စန္တံ ဒုဿီလျံ အတ္ထိ၊ **သော** ဇနော အတ္တာနံ

၁-ဩတ္ထတံ (ပါဠိယံ)

ဩနတံ အပါယေသု ပါကဋံ ကရောတိ။ အနတ္ထကာမော ဇနော ယထာ အနတ္ထံ ဣစ္ဆတိ၊ တထာ အနတ္ထံ ကရောတိ ယထာ၊ တထာ ဤဒိသော ဒုဿီ-လော နံ အတ္တာနံ အနတ္ထံ ကရောတီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ယဿ"တိအာဒိကံ ဝစနံ ဝုတ္တနယေန အကုသလံ။

အသ္မမယံ အသ္မသင်္ခါတံ ပါသာဏမဏိမယံ **ဝဇိရံ** ဝဇိရဿ ဥဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ပါသာဏမဏိံ **အဘိမတ္ထတိ** ဝိဓံသေတိ ဣဝ၊ တထာ **အတ္တနာ ဟိ** သယမေဝ ကတံ **အတ္တဇံ** အတ္တသမ္ဘဝံ ပါပံ **ဒုမ္မေဓံ** ပါပံ ကရောန္တံ ဇနံ အဘိမတ္ထတီတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "အတ္တနာ ဟိ"တိအာဒိကံ ဝစနံ ဝုတ္တနယေန အကုသလံ။

ဒေဝတေ ကုသလေဟိ ဝိဝဇ္ဇိတာ အကုသလာ ဒသ ကမ္မပထေ **နိသေဝိယ** ကတွာ **ဂရဟာ** ဂါရယှာ ဘဝန္တိ၊ **ဗာလမတိ** မန္ဒဗုဒ္ဓိနော နိရယေသု ပစ္စရေတိ ယောဇနာ။ **ဣဒံ** "ဒသ ကမ္မပထေ"တိအာဒိကံ သုတ္တံ ဝုတ္တနယေန အကုသလံ။

"တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အကုသလမူလာနီ"တိ **ဣဒံ** ဝစနံ ဝုတ္တနယေန အကုသလံ။ (၁၅)

ယာဒိသံ ယံ ဗီဇံ ဝပတေ၊ တံ ဗီဇံ တာဒိသံ ဖလံ ဟရတေ ဣဝ၊ တထာ **ကလျာဏကာရီ** ပုဂ္ဂလော ကလျာဏံ ဖလံ ဟရတေ၊ **ပါပကာရီ** ဗာလော စ ပါပကံ ဖလံ ဟရတေတိ ယောဇနာ။ **တတ္ထ** "ယာဒိသ"န္တိအာဒိကေ သုတ္တေ "ကလျာဏကာရီ ကလျာဏ"န္တိ **ယံ** ဝစနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** ဝစနံ ကုသလံ။ "ပါပကာရီ စ ပါပက"န္တိ **ယံ** ဝစနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** ဝစနံ အကုသလံ။ **ဣဒံ** ဒွိဝစနံ ဝုတ္တနယေန ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ဟောတိ။

ကလျာဏကာရီ သပ္ပုရိသာ သုဘေန ကမ္မေန သုဂ္ဂတိံ **ဝဇန္တိ** ဂစ္ဆန္တိ၊ ပါပကာရီ ကာပုရိသာ အသုဘေန ကမ္မုနာ အပါယဘူမိံ **ဝဇန္တိ** ဂစ္ဆန္တိ၊ **ကမ္မဿ** အဘိသင်္ခါရဝိညာဏသဟဂတကမ္မဿ **ခယာ** ခယနတော **ဝိမုတ္တ-စေတသာ** သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိစိတ္တာ **တေ** သပ္ပုရိသာ အသုဘေ နိဗ္ဗန္တိ။ ကိမိဝ နိဗ္ဗန္တိ? ဣန္ဓနက္ခယာ ဇောတိ နိဗ္ဗာတိ ဣဝ၊ တထာ **တေ** သပ္ပုရိသာ ကမ္မဿ **ခယာ** အနဝသေသခယနတော နိဗ္ဗန္တီတိ ယောဇနာ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ "သုဘေနာ"တိအာဒိဂါထာဝစနေ "သုဘေန။ပ။ သုဂ္ဂတိ"န္တိ **ယံ** ဝစနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** "သုဘေန။ပ။ သုဂ္ဂတိ"န္တိ ဝစနံ ကုသလေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တ-နတော **ကုသလံ** နာမ။ "အပါယဘူမိံ အသုဘေန ကမ္မုနာ"တိ **ယံ** ဝစနံ

အာဟ၊ **ဣမိနာ** ''အပါယ။ပ။ ကမ္မုနာ''တိ ဝစနံ အကုသလေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အကုသလံ** နာမ။ **ဣမိနာ** ''သုဘေနာ''တိအာဒိကံ ဂါထာဝစနံ ဝုတ္တနယေန ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ဟောတိ။ (၁၆)

၁၂၃။ ''**ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖံ။ပ။ မုနီ စရေ**''တိ ဣမိနာ ဂါထာဝစနံ အနုညာတေ စရဏေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အနုညာတံ** နာမ။

ဘမရော နာမ ပုပ္ဖရသပိဝနဂဟဏဝသေန စရဏကော မဓုကရာဒိကော ဘမရော၊ သော ပုပ္ဖရသံ ဂဏှန္တော မန္ဒဝေဂေါ ဟုတွာ ပုပ္ဖဉ္စ ဝဏ္ဏဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ အဝိနာသေတွာ ယာဝဒတ္ထံ ပုပ္ဖရသံ ပိဝိတွာ မဓုကရဏတ္ထာယ စ ပုပ္ဖ**ရသံ** ဂဟေတွာ မဓုကရဏဋ္ဌာနံ ဝနသဏ္ဍံ ပလေတိ၊ ပုပ္ဖဝဏ္ဏဂန္ဓာ ပါကတိကာဝ ဟောန္တိ၊ ဧဝမေဝ ပိဏ္ဍာယ ဂါမံ ပဝိသန္တော မုနိ ပသာဒဇနကံ အာလောကနဝိလောကနဂမနတိဋ္ဌနာဒိကံ ဇနေတွာ ပီတိသောမနဿသဟိတံ ပသာဒံ ဇနေတွာ သဒ္ဓါဒေယျံ ပိဏ္ဍပါတံ ယာပနမတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ ဥဒကဖာသုကဋ္ဌာနေ ဝနေ ဘေသဇ္ဇံ လိမ္ပန္တော ဝိယ, ကန္တာရေ ပုတ္တမံသံ ခါဒန္တော ဝိယ ပိဏ္ဍပါတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဘမရော ဝနေ မဓုံ ကရောတိ ဝိယ ကမ္မဋ္ဌာနာနုရူပံ ဝနသဏ္ဍံ ပဝိသိတွာ ဈာနမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ သမဏဓမ္မကရဏတ္ထာယ ဂါမေ **စရေ** စရေယျာတိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

''တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ ကရဏီယာနိ။ပ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ တီဏိ ကရဏီယာနီ''တိ **ဣမိနာ** သုတ္တံ ဘဂဝတာ အနုညာတေ အာစာရေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အနုညာတံ** နာမ။ တသ္မိံ သုတ္တေ ယော ဘိက္ခု သီလံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ ဣတိ ရက္ခဏတော သော ဘိက္ခု **ပါတိ** နာမ။ ယံ သီလံ တံ ပါတိံ ဘိက္ခုံ အပါယာဒိဒုက္ခတော မောစေတိ၊ ဣတိ မောစနတော တံ သီလံ **ပါတိမောက္ခံ** နာမ။ ယေန သီလေန ဘိက္ခု သံဝရိတဗ္ဗစက္ခုန္ဒြိယာဒိကံ သံဝရတိ၊ ဣတိ သံဝရဏကရဏတော တံ သီလံ **သံဝရံ** နာမ၊ ပါတိမောက္ခံ ဧဝ သံဝရံ **ပါတိမောက္ခသံဝရံ**၊ ပါတိမောက္ခသံဝရေန **သံဝုတော** သမန္နာဂတော ဟုတွာ သံဝုဏနတော စတုဣရိယာပထေသု စာရကော ဟောတိ၊ ဣတိ သံဝုဏနတော ဘိက္ခု **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော** နာမ။ **ဝိဟရတိ** စတုဣရိယာပထေ ပဝတ္တေတိ။ ဝါရိတ္တစာရံ ဝဇ္ဇေတွာ စာရိတ္တသီလံ အာဒါယ စရဏံ **အာစာရော**၊ အဂေါစရေ ဝဇ္ဇေတွာ

ဂေါစရေ စရဏံ **ဂေါစရော**တိ။ အတ္ထော ဝုစ္စမာနော အတိဝိတ္ထာရော ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ ကိဉ္စိမတ္တံ ကထေတွာ သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တဘာဝံ ကထေဿာမ။

"ဧတ္တကမေဝ သုတ္တံ 'အနုညာတ'န္တိ နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဒသယိမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ပဗ္ဗဇိတေန အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ** "ဒသာ"တိအာဒိကံ သုတ္တမ္ပိ အနုညာတတော ဒသဝိဓေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အနုညာတံ** နာမ။ "တီဏိမာနိ။ပ။ ကရဏီယာနီ"တိ **ဣဒံ** သုတ္တမ္ပိ အနုညာတတော တိဝိဓေ သုစရိတေ ဝါစကဉာပက-ဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အနုညာတံ** နာမ။

နာနာဝိဓံ အနုညာတံ သုတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ကတမံ သုတ္တံ ပဋိက္ခိတ္တ"န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ ကတမံ ပဋိက္ခိတ္တံ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

"နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမံ၊ နတ္ထိ ဂေါသမိတံ ဓနံ။
နတ္ထိ သူရိယသမာ အာဘာ၊ သမုဒ္ဒပရမာ သရာ"တိ—

ဣဒံ ဒေဝပုတ္တဝစနံ ပဋိက္ခိပန္တော ဘဂဝါ—

"နတ္ထိ အတ္တသမံ ပေမံ၊ နတ္ထိ ဓညသမံ ဓနံ။
နတ္ထိ ပညာသမာ အာဘာ၊ ဝုဋ္ဌိ ဝေ ပရမာ သရာ"တိ—

ဂါထံ အာဟ။ **တတ္ထ** တေသု ဂါထာဒွယေ **ယံ** "နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမ"န္တိအာဒိကံ ပုရိမကံ ဟောတိ။ **ဣဒံ** "နတ္ထိ ပုတ္တသမံ ပေမ"န္တိအာဒိကံ ဒေဝပုတ္တဝစနံ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ, ပဋိက္ခိတ္တေ အတ္ထေ ပဝတ္တနတော စ **ပဋိက္ခိတ္တံ** နာမ။

ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ ဝါ ကန္တာရေ ဝါ မာတာပိတရော ပုတ္တဓီတရော ဃာတေ-တွာပိ[1] အတ္တာနမေဝ ပေါသေန္တိ၊ တသ္မာ "**နတ္ထိ အတ္တသမံ ပေမ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလာဒီသု ဟိရညသုဝဏ္ဏသာရာဒီနိ, ဂေါမဟိံသာဒီနိပိ ဓညဂဟဏ-ကာရဏာယ ဓညဿာမိကာနံ ဒတွာ ဓညမေဝ ဂဏှန္တိ၊ တသ္မာ "**နတ္ထိ ဓညသမံ ဓန**"န္တိ ဝုတ္တံ။ သူရိယာဒီနံ အာဘာ ပစ္စုပ္ပန္နတမံ ဧကဒေသံဝ ဝိနောဒေတိ၊ ပညာ ပန ဒသသဟဿိလောကဓာတုမှိ ဧကပဇ္ဇောတံ ဧကောဘာသံ ကာတုံ သမတ္ထာ၊ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မကောဋ္ဌာသေသုပိ ပဋိစ္ဆာဒကံ ကိလေသ-တမမ္ပိ ဝိဓမတိ၊ တသ္မာ "**နတ္ထိ ပညာသမာ အာဘာ**"တိ ဝုတ္တံ။ သမုဒ္ဒေါ

၁-ခါဒေတွာပိ (နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၆၄၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၃၁-ပိဋ္ဌေသု။)

ဘူမိယာ စ ဧကဒေသေယေဝ တိဋ္ဌတိ၊ သော စ ဒေဝေ အဝုဋ္ဌေ သတိ ခယနသဘာဝေါ ဘဝေယျ၊ ဝုဋ္ဌိ ပန ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေသုပိ ယာဝ အာဘဿရာ ဗြဟ္မလောကာပိ ပူရာ ဘဝတိ၊ တသ္မာ “**ဝုဋ္ဌိ ဝေ ပရမာ သရာ**”တိ ဝုတ္တံ။

“ဣဒမေဝ ပဋိက္ခိတ္တုံ နိဒ္ဒါရိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ**”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ဣဒံ** “တီဏိမာနီ”တိအာဒိကံ သုတ္တမ္ပိ ပဋိက္ခိတ္တော ဒုဋ္ဌရိတော ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ပဋိက္ခိတ္တံ** နာမ။ (၁၇)

၁၂၄။ နာနာဝိဓံ ပဋိက္ခိတ္တံ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမံ အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကတမံ အနုညာတဉ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဘူရိပညာ ဘူရိပညာဝန္တ ဂေါတမ၊ **တံ** ဘူရိပညံ ဂေါတမံ အဟံ ပုစ္ဆာမိ။ **ဣမ** လောကေ အနေကာ **ယာ** ဇနတာ ဘီတာ၊ သာ ဇနတာ **ကိံသု** ကတမာ ဘဝေ။ ယော စ မဂ္ဂေါ အနေကာယတနော ဣတိ ပဝုတ္တော၊ သော စ မဂ္ဂေါ **ကိံသု** ကတမော ဘဝေ။ **ကိသ္မိံ** ဓမ္မေ **ဌိတော** ဇနော ပရလောကံ န **ဘာယေ** န ဘာယေယျာတိ ပုစ္ဆတီတိ ယောဇနာ။

ဒေဝပုတ္တ ယော ဇနော သမ္မာ **ဝါစဉ္စ** ပဏိဓာယ, သမ္မာ **မနဉ္စ** ပဏိဓာယ, ကာယေန ပါပါနိ အကုဗ္ဗမာနော စ ဘဝေ၊ အယံ ဇနော။ ဗဟွန္နပါနံ ဃရံ အာဝသန္တော စ ဘဝေ၊ အယံ ဇနော။ **သဒ္ဓေါ** သဒ္ဓါသမ္ပန္နော စိတ္တမုဒုဘာဝေန **မုဒု** စ ဘဝေ၊ အယံ ဇနော။ **ဝဒညူ** ယာစကာနံ ယာစနဝစနေ ဝုတ္တဝစနညူ ဟုတွာ သံဝိဘာဂီ စ ဘဝေ၊ အယံ ဇနော။ ဣတိ **ဧတေသု** စတူသု ဓမ္မေသု **ဌိတော** ဇနော ဓမ္မေသု ဌိတော ဟုတွာ ပရလောကံ **န ဘာယေ** န ဘာယေယျာတိ ယောဇနာ။

“တသ္မိံ သုတ္တေ ကတမံ အနုညာတံ၊ ကတမံ ပဋိက္ခိတ္တံ နာမာ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ယံ အာဟာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ** တသ္မိံ “ကိံသူဓ”တိအာဒိပဉှာယ ဝိဿဇ္ဇနေ “ဝါစံ မနဉ္စာ”တိအာဒိဝစနေ “ဝါစံ မနဉ္စ ပဏိဓာယ သမ္မာ”တိ **ယံ** ဝစနံ ဘဂဝါ အာဟ၊ **ဣဒံ** “ဝါစံ ။ပ။ သမ္မာ”တိ ဝစနံ အနုညာတေ ဝစနီယာဒိကေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **အနုညာတံ** နာမ။ “ကာယေန ပါပါနိ အကုဗ္ဗမာနော”တိ **ယံ** ဝစနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** “ကာယေန ။ပ။ မာနော”တိ ဝစနံ ပါပကမ္မေန ပဋိက္ခိတ္တေ ဝုတ္တနယေန ပဝတ္တနတော **ပဋိက္ခိတ္တံ** နာမ။ “ဗဟွန္န ။ပ။ န ဘာယေ”တိ **ယံ** ဝစနံ အာဟ၊ **ဣဒံ** “ဗဟွန္န ။ပ။

န ဘာဝေ”တိ ဝစနံ ဝုတ္တနယေန အနုညာတံ နာမ။ ဣဒံ “ဝါစ”န္တိအာဒိကံ ဝစနံ ဝုတ္တနယဒွယေန အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ ဟောတိ။

“**သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ**”န္တိအာဒိကော ဝုတ္တဿေဝ။ “တသ္မိံ သဗ္ဗပါပဿာ”တိအာဒိကေ ကတမံ အနုညာတံ၊ ကတမံ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**တတ္ထ ယ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဒေဝါနမိန္ဒ အဟံ ကာယသမာစာရမ္ပိ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ **သေဝိတဗ္ဗံ** အနုဝဇ္ဇံ ကာယသမာစာရမ္ပိ ဝဒါမိ၊ **အသေဝိတဗ္ဗံ** သာဝဇ္ဇံ ကာယသမာစာရမ္ပိ အဟံ ဝဒါမိ။ ဝစီသမာစာရာဒီသုပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

“ကိဉ္စ ဝဍ္ဎနဟာယနံ အာဂမ္မ ကာယသမာစာရာဒိကံ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗဘာဝေန ဝုတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော “**ကိဉ္စိတံ ပဋိစ္စာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အကုသလဓမ္မဝဍ္ဎနံ,ကုသလဓမ္မဟာယနဉ္စ ပဋိစ္စ ကာယသမာစာရာဒယော န သေဝိတဗ္ဗာ၊ ကုသလဓမ္မဝဍ္ဎနံ, အကုသလဓမ္မဟာယနဉ္စ ပဋိစ္စ ကာယသမာစာရာဒယော သေဝိတဗ္ဗာတိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ (၁၈)

၁၂၅။ နာနာဝိဓံ အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ အာစရိယေန နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကတမော သုတ္တဝိသေသော ထဝေါ”တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ တထာ ပုစ္ဆိတွာ အယံ သုတ္တဝိသေသော ထဝေါ နာမာတိ ဝိညာပေတုံ “**တတ္ထ ကတမော ထဝေါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒီသု သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တေသု ကတမော သုတ္တဝိသေသော ထဝေါ နာမာတိ ပုစ္ဆတိ။

မဂ္ဂါနံ ဇင်္ဃမဂ္ဂဒိဋ္ဌိမဂ္ဂါဒီနံ **အဋ္ဌင်္ဂိကော** သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်္ဂါဒိအဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ **သေဋ္ဌော** ဥတ္တမော။ **သစ္စာနံ** ဝစီသစ္စခတ္တိယာဒိသမ္မုတိသစ္စပရမတ္ထသစ္စာနံ **စတုရော** ဒုက္ခသမုဒယနိရောဓနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဝသေန စတုရော အရိယသစ္စာ **ပဒါ သေဋ္ဌာ** ဥတ္တမာ။ **ဓမ္မာနံ** သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မာနံ **ဝိရာဂေါ** အသင်္ခတနိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ဝိရာဂေါ ဓမ္မော **သေဋ္ဌော** ဥတ္တမော။ **ဒွိပဒါနံ** သဗ္ဗဒေဝမနုဿာဒီနံ ဒွိပဒါနံ **စက္ခုမာ** ပဉ္စဝိဓစက္ခုမာ ဘဂဝါ **သေဋ္ဌော** ဥတ္တမောတိ ယောဇနာ။ **အယံ** “မဂ္ဂါနဋ္ဌင်္ဂိကော”တိအာဒိသုတ္တဝိသေသော ထဝေ အတ္ထေ ဝါစကဉာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ထဝေါ** နာမ။

“အယမေဝ သုတ္တဝိသေသော ထဝေါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တီဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ**”-တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အပဒါ** အဟိမစ္ဆာဒယော ဝါ, **ဒွိပဒါ** မနုဿသကုဏပက္ခိဇာတိကာဒယော ဝါ, **စတုပ္ပဒါ** ဟတ္ထိအဿဂေါမဟိံသာဒယော ဝါ,

ဗဟုပ္ပဒါ သတပဒိအာဒယော ဝါ, **ရူပိနော** ကာမရူပသတ္တာ ဝါ, **အရူပိနော** အရူပသတ္တာ ဝါ, **သညိနော** သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာ ဝါ, **အသညိနော** အသညသတ္တာ ဝါ, **နေဝသညီနာသညိနော** ဘဝဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ ဝါ **ယာဝတာ** ယတ္တကာ သတ္တာ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ **တေသံ** တတ္တကာနံ အပဒါဒိနံ သတ္တာနံ **ယဒိဒံ** ယော အယံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တထာဂတော ဥပ္ပန္နော၊ သော အယံ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ တထာဂတော **အဂ္ဂံ** အဂ္ဂေါတိ အက္ခာယတိ၊ **သေဋ္ဌံ** သေဋ္ဌောတိ အက္ခာယတိ၊ **ပဝရံ** ပဝရောတိ အက္ခာယတိ၊ အယံ ပဌမော အဂ္ဂေါ။

သင်္ခတာနံ ဓမ္မာနံ ဝါ သပ္ပစ္စယသဘာဝါနံ ဝါ, **အသင်္ခတာနံ** ပစ္စယေဟိ အသင်္ခရိတာနံ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တဘူတာနံ ဓမ္မာနံ ဝါ **ယာဝတာ** ယတ္တကာ ပဏ္ဏတ္တိ ဝေါဟာရိယန္တိ၊ တတ္တကေဟိ ပဏ္ဏတ္တီဟိ ပညပေတဗ္ဗာနံ **တေသံ** သင်္ခတာသင်္ခတာနံ **ဓမ္မာနံ ယဒိဒံ** ယော အယံ မဒနိမ္မဒနော ။ပ။ ယော အယံ နိရောဓော, ယံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဖလာနမာလမ္ဗဏံ ဘဝတိ၊ သော အယံ မဒနိမ္မဒနာဒိကော ဓမ္မော **အဂ္ဂံ** အဂ္ဂေါတိ အက္ခာယတိ ။ပ။ အက္ခာယတိ၊ အယံ ဒုတိယော အဂ္ဂေါ။

သံဃာနံ ယာဝတာ ပဏ္ဏတ္တိ, ဂဏာနံ ယာဝတာ ပဏ္ဏတ္တိ, မဟာဇနသန္နိပါတာနံ ယာဝတာ ပဏ္ဏတ္တိ ဝေါဟာရိယန္တိ၊ တတ္တကေဟိ ပဏ္ဏတ္တီဟိ ပညပေတဗ္ဗာနံ တေသံ သံဃဂဏာဒီနံ ယာနိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပုဂ္ဂလာနိ ပုရိသယုဂါနိ, ယေ ဣမေ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ။ပ။ လောကဿ ယံ ဣဒံ ပုညက္ခေတ္တံ သံဝိဇ္ဇတိ၊ သော အယံ စတုပုရိသယုဂါဒိကော တထာဂတသာဝကသံဃော **အဂ္ဂံ** အဂ္ဂေါတိ အက္ခာယတိ ။ပ။ အက္ခာယတိ၊ အယံ တတိယော အဂ္ဂေါ။ ဣမာနိ တီဏိ တထာဂတနိဗ္ဗာနအရိယသံဃရတနာနိ အဂ္ဂါနိ ဘဝန္တိ။

သဗ္ဗလောကုတ္တရော အပဒါဒိသဗ္ဗသတ္တလောကတော ဥတ္တရော သတ္ထာ စ, **ကုသလပက္ခတော**[1] ကုသလအနဝဇ္ဇပက္ခဘာဝတော ဥတ္တရော ဓမ္မော စ, **နရသီဟဿ** သတ္ထုနော ဂဏော စ ဣတိ **တီဏိ** သတ္ထုဓမ္မဂဏရတနာနိ အဂ္ဂါနိ၊ တာနိ **တီဏိ** သတ္ထုဓမ္မဂဏရတနာနိ **ဝိသိဿရေ** ဂုဏဝသေန ဝိသိဿန္တိ။

သမဏပဒုမသဉ္စယော သရေ ရုဟမာနံ ပဒုမံ သောဘနံ ဣဝ သာသနေ သောဘနသမဏပဒုမသမူဟော ဂဏော စ, ဓမ္မဝရော စ, ဝိဒူနံ သတ္ထုတော

၁-ကုသလက္ခတော (ပါဠိယံ,အဋ္ဌကထာယဉ္စ)

နရဝရဒမကော နရဝရာနံ ဗြဟ္မဒေဝမနုဿရာဇရာဇမဟာမစ္စာဒီနံ ဒမကော အနုဒမကော **စက္ခုမာ** သမ္ဗုဒ္ဓေါ စ ဣတိ **တီဏိ** ဂဏဓမ္မဗုဒ္ဓရတနာနိ လောကဿ ဥတ္တရိ ဘဝန္တိ။

အပ္ပဋိသမော သတ္ထာ စ, **နိရူပဒါဟော** နိဂ္ဂတဥပဒါဟော, သဗ္ဗော ဓမ္မော စ အရိယော ဂဏဝရော စ ဣတိ ယာနိ **တီဏိ** ဗုဒ္ဓဓမ္မဂဏရတနာနိ အဂ္ဂါနိ၊ **တာနိ** တီဏိ ဌာနာနိ **ခလု** ကေံသေန **ဝိသိဿရေ** ဝိသိဿန္တိ။

သစ္စနာမော အဝိတထသစ္စဒေသနတော သစ္စနာမော ခေမော **သဗ္ဗာဘိဘူ** သဗ္ဗေ မနုဿဒေဝါဒိကေ အနဘိဘဝမာနော ပိ ဂုဏာတိရေကဝသေန အဘိဘဝမာနော ဝိယ ပဝတ္တနတော သဗ္ဗာဘိဘူ ဇိနော စ, **သစ္စဓမ္မော** အဝိတထသဘာဝတော သစ္စဓမ္မော စ, **တဿ** သစ္စဓမ္မဿ **ဥတ္တရိ** ဥတ္တမော အညော ဓမ္မော နတ္ထိ၊ ဝိညူနံ နိစ္စံ **ပူဇိတော** ပူဇာရဟော အရိယသံဃော စ ဣတိ တီဏိ လောကဿ **ဥတ္တရိ** ဥတ္တမာနိ ဘဝန္တိ။

ကောဃနုပဒဿ ဝစနတ္ထော **အဋ္ဌကထာယံ**[၁] ဗဟုဓာ ဝုတ္တော။ ဇာတိ-ခယန္တဒဿီ ဟိတာနုကမ္ပီ ဘဂဝါ ကောဃံ မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ။ "ယံ ကောဃံ မဂ္ဂံ ပဇာနာတိ၊ တေန မဂ္ဂေန ကိံ တရတိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော "**တေန မဂ္ဂေန**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယံ မဂ္ဂံ ဘဂဝါ ဇာနာတိ၊ **တေန မဂ္ဂေန ပုဗ္ဗေ** အတီတမဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ **ဩဃံ** သံသာရောဃံ တရိံသု၊ အနာ-ဂတမဒ္ဓါနံ တရိဿန္တိ၊ **ယေ စာပိ** ဗုဒ္ဓါဒယော ပစ္စုပ္ပန္နေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေ စာပိ ဗုဒ္ဓါဒယော ပစ္စုပ္ပန္နေ တရန္တိ၊ **ဝိသုဒ္ဓိပေက္ခာ** ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနာ **သတ္တာ** ဒေဝမနုဿသေဋ္ဌာ တာဒိသံ ယထာဝုတ္တဂုဏံ **တံ** သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နမဿန္တိ၊ **ဣတိ အယံ** နာနာဝိဓသုတ္တဝိသေသော ပိ ထဝေ ရတနတ္တယေ, ရတနတ္တယဂုဏေ စ ဝါစကညာပကဘာဝေန ပဝတ္တနတော **ထဝေါ** နာမ။ ဣစ္စေတံ သာသန-ပဋ္ဌာနသုတ္တဝိသေသဒဿကော သံဝဏ္ဏနာဝိသေသော ပိ သာသနပဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အမှာကာစရိယ တုမှေဟိ အမှာကာစရိယေဟိ သောဠသပ္ပဘေဒသံကိ-လေသဘာဂိယာဒိသာသနပဋ္ဌာနသုတ္တေသု အဋ္ဌဝီသတိဝိဓံ လောကိယာဒိ-သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တဉ္စ နိဒ္ဒါရိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "တေသု သံကိလေသ-ဘာဂိယာဒီသု သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တဝိသေသေသု ကတမံ သုတ္တဝိသေသံ ကတမေန သုတ္တဝိသေသေန သံသန္ဒိတွာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တတ္ထ**

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၆၇-ပိဋ္ဌေ။

လောကိယံ သုတ္တ''န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **အဋ္ဌကထာယံ** ပန “ဧဝံ ဒုဝိဓမ္ပိ သာသနပဋ္ဌာနံ နာနာသုတ္တပဒါနိ ဥဒါဟရန္တေန ဝိဘဇိတွာ ဣဒါနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒီဟိ သံသန္ဒိတွာ ဒဿေတုံ ပုန ‘လောကိယံ သုတ္တ’န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ[၁] ဝုတ္တံ။

တတ္ထ **တဏှာ**တိ တေသု သောဠသဝိဓေသု သံကိလေသဘာဂိယာဒိသု သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တဝိသေသေသု စေဝ အဋ္ဌဝီသတိဝိဓေသု လောကိယာဒိသု သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တဝိသေသေသု စ အကုသလပက္ခေ ပဝတ္တံ လောကိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယသုတ္တေန သမာနတ္ထဘာဝေန သံသန္ဒတိ၊ ကုသလပက္ခေ ပဝတ္တံ လောကိယံ သုတ္တံ ဝါသနာဘာဂိယသုတ္တေန သမာနတ္ထဘာဝေန သံသန္ဒတိ၊ တသ္မာ လောကိယံ သုတ္တံ ဧကဝိဓမ္ပိ သံကိလေသဘာဂိယေန စ ဝါသနာဘာဂိယေန စ ဒွီဟိ သုတ္တေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ ဒဿနပက္ခေ ပဝတ္တံ လောကုတ္တရံ သုတ္တံ ဒဿနဘာဂိယေန သမာနတ္ထဘာဝေန သံသန္ဒတိ၊ ဘာဝနာပက္ခေ ပဝတ္တံ လောကုတ္တရံ သုတ္တံ ဘာဝနာဘာဂိယေန သမာနတ္ထဘာဝေန သံသန္ဒတိ၊ အသေက္ခပက္ခေ ပဝတ္တံ လောကုတ္တရံ သုတ္တံ အသေက္ခဘာဂိယေန သမာနတ္ထဘာဝေန သံသန္ဒတိ၊ တသ္မာ လောကုတ္တရမ္ပိ သုတ္တံ ဒဿနဘာဂိယေန စ ဘာဝနာဘာဂိယေန စ အသေက္ခဘာဂိယေန စ တီဟိ သုတ္တေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန သေသေသုပိ သံသန္ဒနယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

အမှာကာစရိယ တုမှေဟိ အမှာကာစရိယေဟိ နယဒဿနဝသေန သုတ္တဝိသေသသံသန္ဒနံ ဒဿိတံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကိမတ္ထာယ သံကိလေသဘာဂိယာဒိဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဝါသနာဘာဂိယံ သုတ္တံ သံကိလေသဘာဂိယဿ သုတ္တဿ နိဃာတာယာ**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ သုတ္တဝသေန သုတ္တတ္ထာ ဂဟိတာ။

‘‘ယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ၊ တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ကိတ္တကေဟိ သုတ္တေဟိ ဝိဘဇိတွာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ''န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ‘‘**လောကုတ္တရံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဆဗ္ဗီသတိယာ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ**''န္တိ ဝုတ္တံ။ “တေ ဆဗ္ဗီသတိ ပုဂ္ဂလာ ကတိဟိ သုတ္တေဟိ သမန္နေသိတဗ္ဗာ''တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ‘‘**တေ တီဟိ**''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒဿနဘာဂိယေန သတ္တာဓိဋ္ဌာနေန, ဘာဝနာဘာဂိယေန သတ္တာဓိဋ္ဌာနေန, အသေက္ခဘာဂိယေန သတ္တာဓိဋ္ဌာနေန စာတိ တီဟိ သုတ္တေဟိ တေ ဆဗ္ဗီသတိ ပုဂ္ဂလာ သမန္နေသိတဗ္ဗာ။

၁-နေတ္တိ-ဋ္ဌ ၂၆၉-ပိဋ္ဌေ။

“ကတမေဟိ ကတမေဟိ ကတမံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ဒဿနဘာဂိယ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တတ္ထာ**တိ တေသု တီသု ဒဿနဘာဂိယာဒီသု သုတ္တေသု။ **တတ္ထာ**တိ ဝါ တေသု ဆဗ္ဗီသတိယာ ပုဂ္ဂလေသု။ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဒဿနဘာဂိယံ သုတ္တံ ဧကဗီဇိနာ ပုဂ္ဂလေန စ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ပ။ ဓမ္မာနုသာရိနာ ပုဂ္ဂလေန စ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဒဿနဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ဒဿနဂ္ဂဟဏေန သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာပိ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ ဧကဗီဇိကောလံကောလသတ္တက္ခတ္တုပရမာ ဖလဋ္ဌာပိ ဂဟိတာ။

သဒ္ဓါနုသာရီ ပန ယော ဝိပဿနာကာလေ သဒ္ဓံ ဓုရံ ကတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗသောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ၊ သဒ္ဓါယ သမာပတ္တိံ အနုဿရတိ၊ ဣတိ သဒ္ဓါယ သမာပတ္တိယာ အနုဿရဏတော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော ပုဂ္ဂလော **သဒ္ဓါနုသာရီ** နာမ။ သော ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလက္ခဏေ သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တတ္တာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟုတွာ ဧကဗီဇိကောလံကောလသတ္တက္ခတ္တုပရမော ဘဝတိ။ ယော ပန ပုဂ္ဂလော ဝိပဿနာကာလေ ပညံ ဓုရံ ကတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗသောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ **ဓမ္မာနုသာရီ** နာမ၊ ဓမ္မေန ပညာယ သမာပတ္တိံ အနုဿရတိ၊ ဣတိ ဓမ္မေန ပညာယ သမာပတ္တိယာ အနုဿရဏတော **ဓမ္မာနုသာရီ** နာမ။ သော ပုဂ္ဂလော ဖလက္ခဏေ ဒိဋ္ဌိယာ ပညာယ နိရောဓံ ပတ္တတ္တာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟုတွာ ဧကဗီဇိ။ပ။ ပရမော ဘဝတိ။ **ဓမ္မော**တိ စေတ္ထ ပညာ ဂဟိတာ။ ဣတိ ပဘေဒတော ဒွေ မဂ္ဂဋ္ဌာ, ဆ ဖလဋ္ဌာတိ အဋ္ဌဟိ အရိယပုဂ္ဂလေဟိ၊ သမ္ပိဏ္ဍိတေ ပန ပဉ္စဟိ အရိယပုဂ္ဂလေဟိ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဒဿနဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ဣမေသံ ဧကဗီဇိအာဒီနံ ပုဂ္ဂလာနံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသတ္တတ္တာ စေဝ ဒဿနဘာဂိယတ္တတ္တာ စ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဒဿနဘာဂိယံ သုတ္တံ ဧတ္တကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ နိယမေတွာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဒဿနဘာဂိယံ သုတ္တံ ကိတ္တကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ —

> “ဘာဝနာဘာဂိယံ သုတ္တံ ဒွါဒသဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နေန, သကဒါဂါမိနာ, အနာဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နေန, အနာဂါမိနာ, အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနာ, ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိနာ, အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိနာ,

သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီနာ, ဥဒ္ဓံသောတေန အကနိဋ္ဌဂါမိနာ, သဒ္ဓါ-ဝိမုတ္တေန, ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တေန, ကာယသက္ခိနာ စာတိ ဘာဝနာဘာဂိယံ သုတ္တံ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဘာဝနာဘာဂိယံ သုတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **သကဒါ။ ပ။ ပဌမေန** သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌေန ပုဂ္ဂလေန, **သကဒါဂါမိနာ** သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌေန, **အနာဂါမိ။ ပ။ ပဌမေန** အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌေန, **အနာ-ဂါမိနာ** အနာဂါမိဖလဋ္ဌေန, အဝိဟာဒီသု ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု အာယု-ဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနသဘာဝေန **အန္တရာ-ပရိနိဗ္ဗာယီ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, အာယုဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနသဘာဝေန **ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနသဘာဝေန **အသင်္ခါ-ရပရိနိဗ္ဗာယီ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနသဘာဝေန **သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, အဝိဟာဒီဟိ ဥဒ္ဓံ အတပ္ပါဒီသု ဥပပတ္တိသောတေန အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယ-နသဘာဝေန **ဥဒ္ဓံသောတ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, အကနိဋ္ဌံ ဂန္တွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနသဘာဝေန **အကနိဋ္ဌဂါမီ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, သဒ္ဓါယ ဝိမုတ္တတ္တာ **သဒ္ဓါဝိမုတ္တ**နာမကေန အနာဂါမိနာ, ဒိဋ္ဌိယာ ပညာယ နိရောဓံ ပတ္တတ္တာ **ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ**နာမကေန အနာဂါမိနာ စာတိ ဣမေဟိ ဧကာဒသဟိ အဈာ-နလာဘီပုဂ္ဂလေဟိ စ, ကာယေန နာမကာယေ ဖုဋ္ဌာနံ အရူပဈာနာနံ အနန္တရံ နိဗ္ဗာနံ သက္ခိကရောတိ၊ ဣတိ သက္ခိကရဏတော **ကာယသက္ခိ**နာမကေန ဈာန-လာဘိနာ စာတိ ဒွါဒသဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ဣမေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ပုဂ္ဂလာနံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသတ္တာ စေဝ ဘာဝနာဘာဂိယတ္တာ စ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ ဘာဝနာဘာဂိယံ သုတ္တံ ဧတ္တကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ နိယမေတွာ အာစရိယေန ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ “ကိတ္တကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ အသေက္ခ-ဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ—

“အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ နဝဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ သဒ္ဓါ-ဝိမုတ္တေန, ပညာဝိမုတ္တေန, သုညတဝိမုတ္တေန, အနိမိတ္တဝိမုတ္တေန, အပ္ပဏိဟိတဝိမုတ္တေန, ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တေန, သမသီသိနာ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ စာတိ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ ဣမေဟိ နဝဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ—

ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သတ္တာမိစ္ဆာနေကဒေသံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓါယ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ **သဒ္ဓါဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန သဒ္ဓါဝိမုတ္တေန။ ပညာယ ဝိမုတ္တတ္တာ အရဟတ္တဖလက္ခဏေ **ပညာဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန ပညာဝိမုတ္တေန။ သုညတဝိပဿနာသင်္ခါတေန အနတ္တာနုပဿနေန ဝိမုတ္တတ္တာ **သုညတဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန သုညတဝိမုတ္တေန။ အနိမိတ္တာနုပဿနာသင်္ခါတေန အနိစ္စာနုပဿနေန ဝိမုတ္တတ္တာ **အနိမိတ္တဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန အနိမိတ္တဝိမုတ္တေန။ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာသင်္ခါတေန ဒုက္ခာနုပဿနေန ဝိမုတ္တတ္တာ **အပ္ပဏိဟိတဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန အပ္ပဏိဟိတဝိမုတ္တေန။ ဥဘတော ရူပကာယနာမကာယတော ဥဘတောဘာဂတော ဝိမုတ္တတ္တာ **ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော** အရဟာ၊ တေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တေန။ ပုရိမာ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ အဈာနလာဘိနော ဂဟိတာ၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ပန ဈာနလာဘီ ဂဟိတော။

သမသီသီ နာမ ဣရိယာပထသမသီသီ, ရောဂသမသီသီ, ဇီဝိတသမသီသီတိ တိဝိဓော ဟောန္တိ။ ဣမေသု တီသု သမသီသီသု ယော အရဟာ စတူသု ဣရိယာပထေသု ဧကေကသ္မိံ ဣရိယာပထေ အရဟတ္တံ ပတွာ အညံ ဣရိယာပထံ အသင်္ကမိတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ဣရိယာပထေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ အရဟာ **ဣရိယာပထသမသီသီ** နာမ။ ယော အရဟာ ယသ္မိံ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ အရဟတ္တံ ပတွာ တတော ရောဂတော အနုဋ္ဌဟိတွာ တသ္မိံ ရောဂေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ အရဟာ **ရောဂသမသီသီ** နာမ။ ယော အရဟာ ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိယာနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ဩတရိတွာ တတော မရဏာသန္နဇဝနဝီထိယာနန္တရမေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အယံ အရဟာ ဝါရသမတာယ **ဇီဝိတသမသီသီ** နာမ။ **ဝါရသမတာ**တိ စ ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိ မဂ္ဂဝီထျာနုဝတ္တကတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိအနန္တရံ ပဝတ္တမာနာယပိ မရဏာသန္နဝီထိ မဂ္ဂဝီထိအနန္တရံ ပဝတ္တာတိ ဝတ္တဗ္ဗာရဟာ၊ တသ္မာ ဝီထိအနန္တရတာ ဝါရသမတာ နာမ။ တာယ ဝါရသမတာယ စ ဇီဝိတသမသီသီ ဝုစ္စော။

သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ ဧတ္ထပိ ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိယာနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ဩတရိတွာ ဘဝင်္ဂတော ဝုဋ္ဌာယ ပဝတ္တဝီထိယာ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏာနိ ပဝတ္တန္တိ။ ဝုတ္တနယေန ဝီထိအနန္တရတာယ ဝါရသမတာယ "သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟီ"တိ ဝုတ္တံ။ **ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ** ပစ္စဝေက္ခဏဝီထိယာနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ဩဘရိတွာ ဘဝင်္ဂတော ဝုဋ္ဌာယ ပဝတ္တဝီထိယာ ပဉ္စမံ ပဝတ္တတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမိနာ ဇီဝိတသမသီသိနာ, သဗ္ဗေဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ, သဗ္ဗေဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ စာတိ ဣမေဟိ နဝဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ အသေက္ခဘာဂိယံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ဣမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသသုတ္တတ္ထာ စေဝ အသေက္ခဘာဂိယ-သုတ္တတ္ထာ စ ဧဝံ ဣမိနာ "လောကုတ္တရံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာန"န္တိအာဒိနာ ပကာ-ရေန ဝုတ္တေဟိ ဣမေဟိ ဆဗ္ဗီသတိယာ ပုဂ္ဂလေဟိ အရိယေဟိ ဒဿနဘာဂိယ-ဝါသနာဘာဂိယအသေက္ခဘာဂိယသုတ္တာနံ ဝသေန လောကုတ္တရံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

ဣမေသံ ဆဗ္ဗီသတိယာ ပုဂ္ဂလာနံ သကလလောကုတ္တရသုတ္တတ္ထာ စေဝ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသသုတ္တတ္ထာ စ လောကုတ္တရံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ။ တ္တေကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန နိယမေတွာ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "လောကိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ ကိတ္တကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**လောကိယံ သုတ္တံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဧကူန-ဝီသတိယာ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တေ ဧကူနဝီသတိ လောကိ-ယာ ပုဂ္ဂလာ ကတမေဟိ ဓမ္မေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သမန္နေသိတဗ္ဗာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေ စရိတေဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေ** ဧကူနဝီသတိ လောကိယာ ပုဂ္ဂလာ **စရိတေဟိ** စရိတဝိသေသေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ သမန္နေသိတဗ္ဗာတိ။ "ကထံ စရိတေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ကေစိ ရာဂစရိတာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရာဂစရိတဒေါသစရိတာဒီဟိ စရိတေဟိ ဧကူနဝီသတိ လောကိယပုဂ္ဂလာ ရာဂစရိတာ, **ကေစိ** ဒေါသ-စရိတာ။ပ။ မောဟစရိတော စာတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဣတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ ဣမေဟိ ဧကူ-နဝီသတိယာ ပုဂ္ဂလေဟိ လောကိယသတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ "လောကိယ"န္တိ သာမညဝသေန ဝုတ္တမ္ပိ "သံကိလေသဘာဂိယံ လောကိယ"န္တိ ဝိသေသတော ဝိညာတဗ္ဗံ။

လောကိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ တ္တေကေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိ-တဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန နိယမေတွာ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "ဝါသနာ-ဘာဂိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ ကတမေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ နိဒ္ဒိသိ-တဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဝါသနာဘာဂိယ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝါသနာဘာဂိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသံ သုတ္တံ သီလဝန္တေဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ, ဓမ္မေဟိ စ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ "ကိတ္တကာ သီလဝန္တပုဂ္ဂလာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**တေ သီလဝန္တော ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ**"တိ ဝုတ္တံ။ "ကိတ္တကာ ဓမ္မာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ပကတိသီလ**"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ပကတိသီလဝန္တော စ သမာဒါနသီလဝန္တော စ

စိတ္တပ္ပသာဒဝဏ္ဏော စ သမထဝဏ္ဏော စ ဝိပဿနာဝဏ္ဏော စာတိ **ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ**၊ ပကတိသီလဓမ္မော စ သမာဒါနသီလဓမ္မော စ စိတ္တပ္ပသာဒဓမ္မော စ သမထ-ဓမ္မော စ ဝိပဿနာဓမ္မော စာတိ **ပဉ္စ ဓမ္မာ**တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ပုဂ္ဂလေဟိ, ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ ဝါသနာဘာဂိယံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနေကဒေသဓမ္မာဓိဋ္ဌာ-နေကဒေသံ သုတ္တံ ယထာက္ကမံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

လောကုတ္တရံ သတ္တာဓိဋ္ဌာနံ သုတ္တံ ဒဿနဘာဂိယဝါသနာဘာဂိယ-အသေက္ခဘာဂိယသုတ္တေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန နိယမေတွာ ဝိဘတ္တံ, အမှေဟိ စ ဉာတံ၊ "လောကုတ္တရံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ သုတ္တံ ကိတ္တကေဟိ သုတ္တေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**လောကုတ္တရံ သုတ္တံ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနံ။ပ။ အသေက္ခ-ဘာဂိယေနာ**"တိ ဝုတ္တံ။

"လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ သတ္တာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနဉ္စ ကိတ္တကေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**လောကိယဉ္စ။ပ။ ဥဘယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ**"န္တိ ဝုတ္တံ။ **ဥဘယေနာ**တိ လောကိယလောကုတ္တရေန, သတ္တာဓိဋ္ဌာနဓမ္မာဓိဋ္ဌာနေန သမာနတ္တဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

"ဉာဏံ ကိတ္တကေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဉာဏံ ပညာယာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ ဉာဏံ အာဂတံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ ဉာဏံ ဉာဏပရိယာယေန ပညာဒိနာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

"ဉေယျံ ကိတ္တကေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဉေယျံ အတီတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ ဉေယျံ အာဂတံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ ဉေယျံ ဉေယျပရိယာယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

"ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ ကိတ္တကေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ "**ဉာဏဉ္စ ဉေယျဉ္စ တဒုဘယေနာ**"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ ဉာဏဉေယျာ အာဂတာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ ဉာဏဉေယျာ ဉာဏဉေယျပရိယာယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ။

ဒဿနသုတ္တေ ယထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ ဥပဓာရယိတွာ လဗ္ဘမာနတော နိဒ္ဒိသိ-တဗ္ဗံ။ **ဘာဝနာ**သုတ္တေ ယထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ ဥပဓာရယိတွာ လဗ္ဘမာနတော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ တဒုဘယံ ဒဿနဉ္စ ဘာဝနာ စ သုတ္တေ ယထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ ဥပဓာရယိတွာ လဗ္ဘမာနတော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

“**သကဝစနံ ပရဝစနာ**”တိအာဒီသုပိ ဧဝမေဝ ဝိသုံ ဝိသုံ စ ဧကတော စ သုတ္တေ ယထာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ တထာ ဥပဓာရယိတွာ လဗ္ဘမာနတော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ “ဧတ္တကမေဝ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ယံ ဝါ ပနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

“ဝိပါကဿ ဟေတု ကမ္မမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဒုဝိဓော ဟေတူ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကိလေသာ သံကိလေသဘာဂိယသုတ္တေန သမာနတ္ထဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ။ တဏှာသင်္ခါတော သမုဒယော ဝါ ကိလေသသင်္ခါတော သမုဒယော ဝါ အကုသလသင်္ခါတော သမုဒယော ဝါ သံကိလေသဘာဂိယေန သုတ္တေန သမာနတ္ထဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ လောကိယကုသလဟေတုသင်္ခါတော သမုဒယော ဝါ လောကိယကုသလသင်္ခါတော သမုဒယော ဝါ ဝါသနာဘာဂိယေန သုတ္တေန သမာနတ္ထဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။

ကမ္မဉ္စ ဝိပါကော စ ယထာရဟံ လဗ္ဘမာနသုတ္တေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗောတိ သာမညဝသေန ဝိဘဇိတွာ၊ “ကုသလံ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တတ္ထ ကုသလ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထာ**တိ တေသု အဋ္ဌဝီသတိယာ သာသနပဋ္ဌာနသုတ္တေသု ကုသလံ စတူဟိ သုတ္တေဟိ သမာနတ္ထဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ “ကတမေဟိ စတူဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ဝါသနာဘာဂိယေနာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ လောကိယကုသလံ ဝါသနာဘာဂိယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ သမာနတ္ထတ္တာ၊ လောကုတ္တရကုသလံ ဒဿနဘာဂိယေန, ဝါသနာဘာဂိယေန, အသေက္ခဘာဂိယေန စ ယထာရဟံ သမာနတ္ထဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ ကုသလံ ဧတ္တကေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ နိယမေတွာ ဝိဘဇိတွာ၊ “အကုသလံ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အကုသလ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ တဒုဘယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ**”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ တဒုဘယံ အာဂတံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ အာဂတေန တဒုဘယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

“အနုညာတံ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**အနုညာတ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အနုညာတံ ဘဂဝတော အနုညာတတာယ သမာနတာယ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ “ကတိဝိဓံ အနုညာတ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “**တံ ပဉ္စဝိဓ**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **ယံ** အနုညာတံ ယာသု ယာသု ဘူမီသု ဒိဿတိ၊ **တံ** အနုညာတံ တာသု တာသု ဘူမီသု အာဂတေန သမာနေန **ကပ္ပိယာနုလောမေန** နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

အနုညာတံ ဣမိနာ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန နိယမေတွာ ဝိဘတ္တံ၊ "ပဋိက္ခိတ္တံ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"ပဋိက္ခိတ္တံ ဘဂဝတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတာ ပဋိက္ခိတ္တံ ဘဂဝတော **ပဋိက္ခိတ္တကာရဏေန** သုတ္တေ အာဂတေန ၀တ္တုနာ ကာရဏဖလဘာဝေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။ ယံ ပဋိက္ခိတ္တံ ယာသု ယာသု ဘူမီသု ဒိဿတိ၊ တံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ တာသု တာသု ဘူမီသု အာဂတေန ပါကဋေန အကပ္ပိယာနုလောမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

"အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ တဒုဘယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ အနုညာတဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ အာဂတံ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ အာဂတေန တဒုဘယေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ။

"ထေဝါ ကတမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော"တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"ထဝေါ ပသံသာယာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သုတ္တေ ယာ ယာ ပသံသာ အာဂတာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တေ အာဂတာယ တာယ တာယ ပသံသာယ ထဝေါ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ "ယော ထဝေါ ပသံသာယ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော၊ သော ထဝေါ ကတိဝိဓေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော"တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"သော ပဉ္စဝိဓေနာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဘဂဝတော ထဝေါ စ ခမ္မဿ ထဝေါ စ အရိယသံဃဿ ထဝေါ စ အရိယဓမ္မာနံ သိက္ခာယ ထဝေါ စ လောကိယဂုဏာသမ္ပတ္တိယာ ထဝေါ စာတိ ပဉ္စဝိဓေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣတိ ဧဝံ** ဝုတ္တပ္ပကာရေန ပဉ္စဝိဓေန ထဝေါ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။

အမှာကာစရိယ အမှာကာစရိယေန **အဋ္ဌာရသ** မူလပဒါ သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဝုတ္တာ၊ "ကတမာနိ တာနိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနီ"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ **"ဣန္ဒြိယဘူမိ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သာသနပဋ္ဌာနေ **ဣန္ဒြိယဘူမိ** သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဣန္ဒြိယဘူမိ ယေဟိ နဝဟိ ပဒေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ၊ သာသနပဋ္ဌာနေ ကိလေသဘူမိ ယေဟိ နဝဟိ ပဒေဟိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗာ၊ **ဧဝံ** ဣမိနာ ပကာရေန **တာနိ** မူလပဒါနိ နဝ ပဒါနိ ကုသလပဒါနိ, နဝ ပဒါနိ အကုသလပဒါနီတိ အဋ္ဌာရသ မူလပဒါနိ ဟောန္တိ။ သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ "ကေန ကာရဏေန အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဝိညာယတီ"တိ ၀တ္တဗ္ဗတ္တာ **"တထာ ဟီ"**တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ **တထာ ဟီ**တိ တတော ဧဝ အဋ္ဌာရသမူလပဒါနံ သာသနပဋ္ဌာနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ **"အဋ္ဌာရသ မူလပဒါ ကုဟိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ သာသနပဋ္ဌာနေ"**တိ

ယံ ဝစနံ ဝုတ္တံ၊ **တေန** ဝစနေန ဝိညာယတီတိ။ "ကေန မူလပဒါနံ နဝကုသလပဒနဝအကုသလပဒဘာဝေန အဋ္ဌာရသဘာဝေါ ဝိညာယတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"တေနာဟာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တေန** မူလပဒါနံ နဝကုသလပဒနဝအကုသလပဒဘာဝတော အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော—

"နဝဟိ စ ပဒေဟိ ကုသလာ၊ နဝဟိ စ ယုဇ္ဇန္တိ အကုသလပက္ခာ။
ဧတေ ခေါ မူလပဒါ၊ ဘဝန္တိ အဋ္ဌာရသ ပဒါနီ"တိ—

ယံ ဝစနံ အာဟ၊ တေန "နဝဟိ။ပ။ ပဒါနီ"တိ ဝစနေန မူလပဒါနံ နဝကုသလပဒနဝအကုသလပဒဘာဝေန အဋ္ဌာရသဘာဝေါ ဝိညာယတီတိ။

"ယံ ယံ သံကိလေသဘာဂိယာဒိသောဠသဝိဓံ သာသနပဋ္ဌာနဉ္စေဝ ယံ ယံ လောကိယာဒိအဋ္ဌဝီသတိဝိဓံ သာသနပဋ္ဌာနဉ္စ အာစရိယေန နိဒ္ဓါရိတံ၊ ဧတ္တကမေဝ ပရိပုဏ္ဏံ၊ အညံ သာသနပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗံ ယုတ္တံ ယုဇ္ဇိတဗ္ဗံ နတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"နိယုတ္တံ သာသနပဋ္ဌာန"**န္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာနိဒ္ဓါရိတသာသနပဋ္ဌာနတော ယံ ယံ အညံ သာသနပဋ္ဌာနံ နိဒ္ဓါရိတံ အတ္ထိ၊ တံ တံ အညံ သာသနပဋ္ဌာနံ **နိယုတ္တံ** ယထာရဟံ နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗံ ယုတ္တံ ယုဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

"ယံ လောကော ပူဇယတေ။ပ။ နိယုတ္တံ သာသနပဋ္ဌာန'န္တိ ယတ္တကော ဝစနက္ကမော ဘာသိတော၊ ဧတ္တကေန ဝစနက္ကမေန ကိံ နေတ္တိ သမတ္တာ; ဥဒါဟု အသမတ္တာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ **"ဧတ္တာဝတာ"**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန** ယာ **နေတ္တိ** ဘာသိတာ၊ ဘဂဝတာ သာ **နေတ္တိ** အနုမောဒိတာ၊ မူလသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂါယန္တေဟိ ထေရာသဘေဟိ ယာ နေတ္တိ သင်္ဂီတာ၊ သာ **နေတ္တိ** "ယံ လောကော ပူဇယတေ။ပ။ နိယုတ္တံ သာသနပဋ္ဌာန"န္တိ **ဧတ္တာဝတာ** ဝစနက္ကမေန **သမတ္တာ** ပရိပုဏ္ဏာဝ ဟောတီတိ။

ဣတိ သမတ္တာယ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန ဘာသိတာယ ဘဂဝတာ အနုမောဒိတာယ မူလသင်္ဂီတိယံ သင်္ဂါယန္တေဟိ ထေရာသဘေဟိ သင်္ဂီတာယ နေတ္တိယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ **သဒ္ဓမ္မပါလနာမေန**[၁] **မဟာဓမ္မရာဇဂုရုနာ မဟာထေရေန** ရစိတာ ဇိနပုတ္တာနံ ဟိတကရာ နေတ္တိဝိဘာဝနာ ဆဗ္ဗီသာဓိကနဝသတေ သက္ကရာဇေ သာဝဏမာသေ[၂] သုက္ကပက္ခေ နဝမိဒိဝသေ သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ သမတ္တာ။

၁-သမ္ဗန္ဓပါလနာမေန (က) ၂-သရဝဏ္ဏမာသေ (က)

နိဂမနကထာ

သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော နာထော၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဂေါတမော ဇိနော၊ အနေကဂုဏလင်္ကတော။

သာသနံ တဿ သေဋ္ဌဿ၊ အဋ္ဌဝဿသတာဓိကံ။
ဒွိသဟဿံ ယဒါ ပတ္တံ၊ နိမ္မလံ ဝဍ္ဎနံ သုဘံ။

တဒါ ဘူမိဿရော **မဟာ-ဓမ္မရာဇာ** မဟိဒ္ဓိကော။
အာဏာစက္ကေန သာရေတိ၊ ရာဇာ နောအနုဝတ္တကေ။

လဒ္ဓါ သေတဂဇေ ဝရေ၊ လောကေ ဝိမှယဇာနကေ။
အပ္ပမတ္တော မဟာဝီရော၊ ပုညံ ကတွာဘိမောဒတိ။

တသ္မိံ ဝဿေဝ သာဝဏေ၊ မာသေ နဝမဒိဝသေ။
သူရိယုဂ္ဂမနေ ကာလေ၊ နိဗ္ဗတ္တာယံ ဝိဘာဝနာ။

ယတ္တကံ သာသနံ ဌိတံ၊ တတ္တကံ ရစိတံ မယာ။
ဌာတု နေတ္တိဝိဘာဝနာ၊ ဇိနပုတ္တဟိတာဝဟာ။

ဣတိ တံ ရစယန္တေန၊ ပုညံ အဓိဂတံ မယာ။
ဟောန္တု တဿာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗေ ဝိမုတ္တိဘာဂိနော။

ရာဇဒေဝီ ပုတ္တနတ္တာ၊ ပနတ္တာ စ သဇာတိကာ။
သဗ္ဗေ ရဇ္ဇသုခေ ဌတွာ၊ စရန္တု စရိတံ သုဘံ။

ဒေဝေါ ကာလေ သုဝဿတု၊ သဗ္ဗော ရဋ္ဌဇနော သုခီ။
အညမညံ အဟိံသန္တော၊ ပိယော ဟောတု ဟိတာဝဟောတိ။

နေတ္တိဝိဘာဝိနီ နိဋ္ဌိတာ။

နေတ္တိဝိဘာဝိနီယာ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အကရဏံ	၂၁၄
အကလ္လတာ	၂၂၃
အခိလေ	၂၉၅
အင်္ကုသော	၂၃
အဇ္ဈတ္တရတော	၁၉၁
အဇ္ဈာရဟတိ	၃၂၇
အညာတုဉ္ဆေန	၂၉၈
အတုလံ	၁၉၁
အတ္တဇံ	၃၄၀
အတ္တသညာ	၂၆
အတ္တသမ္ဘူတာ	၃၀၂
အတ္တူပနာယိကာ	၃၃၃
အတ္တော	၆၉
အတ္ထံ	၈၉
အတ္ထနိဗ္ဗတ္တိ	၁၈၅
အတ္ထော	၅၄
အဒေါသော	၂၆
အဓမ္မော	၁၈၂
အဓိဋ္ဌာနော	၂၁
အဓိမုတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ	၁၃၁
အဓော	၃၇
အနင်္ဂဏံ	၂၁၀
အနတ္တသညာ	၂၆
အနနုဗောဓာ	၃၂၂
အနဘိနန္ဒိတံ	၁၀၅
အနယာယ	၃၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အနာဝိလလက္ခဏော	၁၃၁
အနာဟာရံ	၁၀၅
အနိစ္စသညာ	၂၆
အနီဃော	၃၂၁
အနုကမ္ပာ	၃၀၁
အနုဂီတိ	၂၂
အနုစိန္တိတံ	၁၅၂
အနုတ္တရံ	၇၆
အနုဒ္ဒယာ	၃၀၁
အနုပါဒိသေသာ	၉၁
အနုပဒ္ဒဝေါ	၁၆၂
အနုဗြူဟယေ	၃၀၄
အနုသယာ	၉၆
အနုသာသတိ	၃၀၁
အနုသေတိ	၃၀၉
အနူဟတေ	၁၆၂
အန္တကေန	၃၃၀
အန္တော	၁၉၈
အန္ဓံ	၈၉
အန္ဝေတိ	၆၀
အပဒေသော	၁၁၈
အပရာပရိယာယဝေဒနီယာ	၁၅၀
အပ္ပစ္စယံ	၁၀၆
အပ္ပဋိဝတ္တိယံ	၇၆
အပ္ပဋိဝေဓော	၃၂၂
အပ္ပဋိသန္ဓိကံ	၁၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အပ္ပမတ္တော	၃၀၁
အဗလာ	၅၉
အဘိနန္ဒနာ	၁၂၄
အဘိဇ္ဈာ	၁၉၁
အဘိဘူ	၂၄၅
အမောဟော	၂၆
အယာ	၂၂
အလောဘော	၂၆
အဝိဇ္ဇာ	၂၅၊၂၆
အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ	၇၀
အဝိသဇ္ဇနီယံ	၃၃၄
အဝေဒိ	၃၀၅
အသင်္ဂမာနသော	၂၉၅
အသမ္ပကမ္ပိယော	၃၂၅
အသာ	၅၈
အသုဘသညာ	၂၆
အသ္မိမယံ	၃၄၀
အဿာဒေါ	၂၈၊၅၅
အဿိရိ ·	၁၉၄
[အာ]	
အာကိဉ္စံ	၂၉၆
အာစာရော	၃၄၁
အာဇာနီယံ	၃၀၆
အာဏတ္တိ	၂၈
အာတပ္ပံ	၃၀၄
အာတာပိနော	၂၉၈
အာဒိကလျာဏံ	၅၃
အာဒီနဝေါ	၂၈
အာယန္တိံ	၃၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာဝဋ္ဋော	၂၀
အာသာ	၁၂၄
[ဣ]	
ဣဉ္ဇာ	၁၀၉
ဣဒ္ဓိ	၁၀၁
ဣဒ္ဓိပါဒေါ	၁၀၁
ဣန္ဒခီလော	၃၂၄
ဣန္ဒြိယခန္ဓာ	၃၇
ဣန္ဒြိယလောကော	၈၆၊၁၁၁
ဣရိယတိ	၂၈၆၊၂၉၃
[ဥ]	
ဥဂ္ဃဋနာ	၇၉
ဥဂ္ဃဋိတညူ	၆၄
ဥဂ္ဃဋိတော	၆၄
ဥဋ္ဌာတာ	၃၀၁
ဥတ္တမော	၂၃
ဥတ္တရိကာနံ	၁၇၆
ဥဒတာရိ	၂၉၇
ဥဒယော	၆၉
ဥဒယဗ္ဗယံ	၂၄၅
ဥဒေါ	၆၉
ဥဒ္ဒါနံ	၂၆
ဥဒ္ဓံ	၃၇
ဥပဋ္ဌိတံ	၈၁
ဥပဓိဗန္ဓနော	၁၉၄
ဥပဓီသု	၂၀၅
ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာ	၁၅၀
ဥပရိဋ္ဌံ	၂၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥပသမ္ပဒါ	၁၆၂
ဥပါဒိသေသံ	၉၁
ဥပါယော	၂၈
ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ	၁၈၀
ဥယျာပေန္တိ	၁၆၆
[ဧ]	
ဧကဂ္ဂတာယ	၃၉
ဧလကမ္ဗဏာ	၃၂
[ဩ]	
ဩကပ္ပနလက္ခဏာ	၁၃၁
ဩတရဏော	၂၁
ဩတိဏ္ဏော	၁၂၀
ဩမသော	၉၁
[က]	
ကဉ်တိ	၃၂၅
ကဏှာဘိဇာတိကော	၃၁၅
ကန္တာ	၃၁၁
ကဗဠီကာရေ	၁၈၈
ကလျာဏကာရီ	၃၄၀
ကာမန္ဓာ	၁၄၇
ကာမယမာနော	၅၅
ကာမယာနော	၅၆
ကာမသုခံ	၁၄၇
ကာမာ	၁၀၇
ကာမာနိ	၆၀
ကာမူပသံဟိတာ	၃၁၁
ကာမေ	၅၅၊၁၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကာယံ	၃၂၁
ကိတ္တိတာ	၂၇
ကိလမထော	၁၂၄
ကိလေသဘူမိ	၂၆
ကိလေသလောကော	၁၁၁
ကိလေသော	၈၅
ကိဉ္စနာ	၁၀၉
ကုရူသု	၂၉၅
ကုသလာနိ	၂၅
ကုသလော	၁၁၁
ကေဝလပရိပုဏ္ဏော	၅၄
ကောဓံ	၂၉၉
[ခ]	
ခယန္တာ	၃၀၀
ခါယတိ	၁၉၅
ခေတ္တံ	၅၈
[ဂ]	
ဂစ္ဆတိ	၂၂၄
ဂတာ	၂၃
ဂန္တိ	၃၀၁
ဂမ္ဘီရေ	၃၀၀
ဂရုဋ္ဌာနိယော	၇၁
ဂါရယှာ	၁၈၁
ဂါဝေါ	၅၈
ဂေါစရော	၂၄၅
ဂေါပါလကော	၁၄၆
[စ]	
စက္ခုဝိညေယျာ	၃၁၁
စတုတ္ထိ	၃၂၅

ပဒါနုက္ကမော ပိဋ္ဌင်္ကော

[စ]

စရိမော ၂၉၇
စိတ္တံ ၁၀၇
စိတ္တသမာဓိ ၁၀၃
စေတောဝိမုတ္တိ ၇၀

[ဆ-ဇ]

ဆန္ဒဇာတော ၅၆
ဆန္ဒသမာဓိ ၁၀၀၊၁၀၁
ဆမာယံ ၃၃၅
ဆိန္နေ ၃၂၅
ဆိန္နော ၁၆၂
ဆေတွာ ၂၉၉
ဇဟေ ၃၂၅
ဇာလံ ၂၆၁
ဇာလသဉ္ဆန္နာ ၁၄၇

[ဈ-ဉ]

ဈာနရတံ ၃၀၀
ဈာယတော ၂၉၀
ဉံ ၅၀
ဉာဏံ ၉၉
ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမော ၁၀၃
ဉာဏမူလကော ၁၀၃
ဉာဏာနုပရိဝတ္တိ ၁၀၃
ဉူ ၆၄၊၁၃၂
ဉေယျံ ၉၊၃၁၇

[ဌ]

ဌာနံ ၂၀

ပဒါနုက္ကမော ပိဋ္ဌင်္ကော

[တ]

တဏှာ ၂၅
တဏှာစရိတော ၆၉
တဏှာဆဒနဆာဒိတာ ၁၄၇
တရေ ၃၂၂
တိတ္ထညူ ၁၃၂
တိပုက္ခလော ၂၃၊၄၃
တုလံ ၁၉၁

[ထ]

ထဝေါ ၃၁၀
ထိယော ၅၉

[ဒ]

ဒဿနံ ၃၁၇
ဒဿနပရိညာယ ၁၁၂
ဒဿနဘူမိ ၁၇၆
ဒဋ္ဌေ ၁၆၂
ဒါ ၅၀
ဒါသာ ၅၀
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာ ၁၅၀
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ၂၆၁
ဒိသာလောစနံ ၂၃
ဒုက္ခနိရောဓော ၇၇
ဒုက္ခသညာ ၂၆
ဒုက္ခသမုဒယော ၇၇
ဒုဂ္ဂတိ ၁၆၆
ဒုစ္စိန္တိတစိန္တီ ၃၂၆
ဒုဗ္ဘာသိတဘာသီ ၃၂၆
ဒုမ္မင်္ကူနံ ၁၇၀
ဒုမ္မေဓံ ၃၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဒ]	
ဒေဝေန	၇၆
ဒေသနာ	၁၉
ဒေဟံ	၃၀၇
[ဓ]	
ဓင်္က°	၃၀၂
ဓနိယော	၁၄၆
ဓမ္မစက္ကံ	၇၆
ဓိရာ	၃၀၈
ဓူပါယနာ	၁၂၄
ဓူပါယိတော	၁၂၀
[န]	
နမဿတိ	၇
နယလဉ္ဆကော	၂၃
နယဝိဘတ္တိ	၂၂
နယသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၆
နယော	၂၅၆
နရဝရဒမကော	၃၄၆
နရဝရော	၉
နရော	၉
နာမသာခာရဏာ	၁၇၁
နိစ္စသညာ	၂၆
နိတ္တဏှံ	၁၄၉
နိတ္တဏှတာ	၁၅၁
နိဒ္ဒါယိတာ	၂၈၄
နိဗ္ဗာနဓာတု	၉၁
နိဗ္ဗိန္ဒ	၃၂၅
နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ	၁၆၈
နိမ္မလံ	၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[န]	
နိယာမာဝက္ကန္တိယာ	၁၇၆
နိယုတ္တော	၂၄၄
နိရုပဒါဟော	၃၄၆
နိရောဓဓမ္မာနိ	၉၈
နိရောဓနိဿိတံ	၁၀၂
နိသေဝိတံ	၈၁
နိဿရဏံ	၂၈
နိဿိတစိတ္တာ	၁၅၄
နေတ္တိ	၁၇
နေယျဿ	၁၁၁
နေယျော	၆၅
[ပ]	
ပစ္စတ္တသမုဋ္ဌိတာ	၇၄
ပညတ္တိ	၂၁
ပညာယတိ	၈၂
ပညာဝိမုတ္တိ	၇၀
ပဋိပန္နကာနံ	၁၇၄
ပဋိပါလနာ	၁၈၅
ပတန္တော	၃၀၀
ပတ္ထနာ	၁၀၉
ပထဝိဿိတော	၃၂၄
ပဒဋ္ဌာနံ	၂၀
ပဒသံဟိတာ	၁၄၅
ပဒါလနံ	၂၆၁
ပမာနသဒ္ဒီရာ	၁၀၁
ပရတောဃောသာ	၇၄
ပရဝစနံ	၃၁၇
ပရိက္ခာရော	၂၁
ပရိဂ္ဂဟံ	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပရိညာပညတ္တိ	၁၀၉
ပရိပုဏ္ဏံ	၈၁
ပရိဗ္ဗဇေ	၂၉၉
ပရိဘောဒိ	၃၁၁
ပရိယောဒါတံ	၈၁
ပရိဝဇ္ဇယေ	၆၀
ပရိဝေဋ္ဌော	၂၁
ပရိဝါရိတော	၁၉၄
ပရိသုဒ္ဓံ	၈၁
ပရိသုဒ္ဓေါ	၅၄
ပရိဿယာ	၅၉
ပရူပနာယိကာ	၃၃၃
ပရေတံ	၃၁၃
ပဟာနံ	၁၆၈
ပဟာနတဏှာ	၂၂၈
ပဟာနပညတ္တိ	၁၀၉
ပဟီနေ	၃၅
ပဟီယန္တိ	၉၆
ပါတာလော	၃၂၆
ပါတိမောက္ခသံဝရံ	၃၄၁
ပါပံ	၂၀၅
ပါပကာရီ	၃၄၀
ပါပါနိ	၆၃
ပါရဂူ	၆၀
ပါရာယနေ	၈၄
ပါဝကော	၃၁၈
ပါသံသာ	၁၈၂
ပိဏ္ဍာယ	၂၉၂
ပိဒိယရေ	၉၅
ပိပါသာ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပိယရူပံ	၁၂၉
ပိယရူပါ	၃၁၁
ပိယာယနာ	၁၀၉
ပိယော	၃၂၀
ပီတညုတာ	၁၃၃
ပီတိမနော	၅၅
ပုစ္ဆိတံ	၂၉
ပုညာဘာဂိယာ	၁၆၈
ပုဏ္ဏမာသီ	၂၉၆
ပုထူ	၃၁၃
ပုရံ	၅၈
ပုရိသာ	၅၈
ပူဇယတော	၁၀
ပေသလာနံ	၁၇၈
ပေါက္ခရဏီ	၂၉၃
[ဖ-ဗ]	
ဖလဘာဂိယာ	၁၆၈
ဖဿံပရေတော	၃၁၂
ဖာတိံ	၁၀၉
ဗန္ဓော	၁၂၄
ဗလီယန္တိ	၅၉
ဗာလော	၁၉၄
ဗုဒ္ဓါပဒေသော	၁၁၈
ဗောဇ္ဈံ	၁၁၅
ဗောဓိံ	၁၃၇
ဗောဓင်္ဂမာ	၁၃၇
ဗောဓိပက္ခိယာ	၁၃၇
ဗျူဟော	၂၀
ဗြဟ္မစရိယံ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဗ]	
ဗြဟ္မုနာ	၇၆
ဗြာဟ္မဏေန	၇၆
[ဘ]	
ဘဗ္ဗရူပေါ	၁၉၄
ဘယံ	၉၀
ဘဝလောကော	၈၆၊ ၁၁၁
ဘဝသမ္ဗိရော	၁၉၁
ဘဿန္တနွော	၃၁၈
ဘာဝနံ	၂၃၆
ဘာဝနာ	၃၁၇
ဘာဝနာပညတ္တိ	၁၈၉
ဘာဝနာပရိညာယ	၁၁၂
ဘာဝနာဘူမိ	၁၇၆
ဘိက္ခု	၅၃
[မ]	
မစ္စော	၅၅
မညနာ	၁၂၄
မဓုရဂ္ဂဿ	၂၉၉
မနာပါ	၃၁၁
မနော	၁၀၇
မနောဝိတက္ကာ	၃၀၂
မန္တော	၂၀၄
မဟာဝရာဟော	၂၀၄
မာနုသတ္တံ	၃၁၅
မာရဿ	၂၂၀
မာရော	၁၅၃
မိဂဒါယေ	၇၆
မိဒ္ဓိ	၂၀၄
[မ]	
မုဋ္ဌာ	၁၀၉
မူလံ	၁၆၂
မူလပဒါနိ	၂၅
မေတ္တစိတ္တံ	၃၃၀
မောဟဇာလံ	၂၆၁
[ယ]	
ယုဉ္ဇတိ	၁၅၀
ယုတ္တိ	၂၀
ယောဇယတိ	၁၁၇
ယောဂိနော	၂၉၊ ၈၂
[ရ]	
ရံ	၅၈
ရက္ခဏာ	၁၅၉
ရက္ခိတစိတ္တော	၂၄၅
ရတ္တာ	၂၀၅
ရတ္တော	၈၉
ရာဂဝိနယံ	၁၁၈
ရာဂေါ	၇၀
ရုက္ခော	၁၆၂
ရူပရာဂေါ	၉၈
[လ]	
လက္ခဏော	၂၀
လဋ္ဌကော	၂၃
လောကပါလာ	၇၊ ၁၅
လောကီယော	၃၁၇
လောဘော	၂၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝဇိရံ	၃၄၀
ဝဋံသကော	၂၉၂
ဝဏ္ဏု	၅၈
ဝပယန္တိ	၂၉၈
ဝရံ	၈
ဝါတေဟိ	၃၂၅
ဝါဒါနုဝါဒါ	၁၈၂
ဝါသနာဘာဂိယံ	၁၆၈
ဝါသနာဘာဂေါ	၁၆၇
ဝိစယော	၁၉
ဝိစရန္တိ	၂၅၆
ဝိစိနတိ	၈၃
ဝိစိနာတိ	၂၈၉
ဝိစေတဗ္ဗံ	၁၁၉
ဝိဇ္ဈထ	၂၉၆
ဝိညာဏံ	၁၈၇
ဝိတက္ကိတံ	၁၅၂
ဝိတ္ထာရဏာ	၇၉
ဝိတ္ထာရတာယ	၂၂
ဝိဒူ	၉
ဝိနေတိ	၈၀
ဝိနယာယ	၁၉၃
ဝိနေယျ	၁၃၆
ဝိနောဒယေ	၂၉၉
ဝိန္ဒတေ	၃၀၁
ဝိပဉ္စနာ	၇၉
ဝိပဉ္စိတညူ	၆၅
ဝိပဿနာ	၂၆
ဝိပ္ပမုတ္တော	၃၇
ဝိမုတ္တစိတ္တော	၂၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဝ]	
ဝိရတော	၃၀၀
ဝိရာဂနိဿိတံ	၁၀၁
ဝိရာဂါ	၇၀
ဝိရာဂေါ	၃၄၄
ဝိသတ္တာ	၃၀၂
ဝိသတ္တိကံ	၃၂၂
ဝိသတ္တိကာ	၁၂၄
ဝိသမူလဿ	၂၉၉
ဝိသိဿရေ	၃၄၆
ဝိသုဒ္ဓိပေက္ခော	၃၄၆
ဝိသေသော	၈၁
ဝိသဇ္ဇနီယံ	၃၃၄
ဝိသဇ္ဇိတံ	၂၉
ဝီမံသာ	၇၂
ဝီမံသာသမာဓိ	၁၀၃
ဝီရိယသမာဓိ	၁၀၃
ဝေမတ္တတာယ	၃၉
ဝေဝစနံ	၂၁
ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ	၁၀၂
[သ]	
သံကိလိဋ္ဌဿ	၉၃
သံဝရော	၁၆၈
သံဝါသော	၃၀၁
သံသ	၂၉၃
သံသရိတံ	၃၂၂
သကဝစနံ	၃၁၇
သက်ာသနာကာရော	၇၇
သင်္ခတာနိ	၉၈
သင်္ဂေါ	၃၂၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သစ္စတ္တံ	၁၆၂
သဇ္ဈေန	၃၀၁
သဉ္ဇိကိရိယာပညတ္တိ	၁၈၉
သတေန	၁၁၄
သတော	၆၀၊ ၁၂၆
သတ္တမာရဿ	၂၂၄
သတ္ထာ	၇၁
သဒ္ဒဟာနော	၃၀၁
သဒ္ဓါဓိပတေယျာ	၁၀၀
သဒ္ဓေါ	၃၄၃
သန္ဒိဋ္ဌိကာ	၁၈၁
သန္တာဝိတံ	၃၂၂
သဗ္ဗပါပဿ	၂၁၄
သဗ္ဗဝိသေသာ	၈၁
သဗျဉ္ဇနံ	၈၁
သဗြဟ္မစာရီ	၇၁
သဘာဝေါ	၂၀၈
သမဏေန	၇၆
သမထော	၂၆
သမာရောပနော	၂၁
သမာဟိတော	၁၉၁
သမောဒဟတိ	၃၂၁
သမ္ပသီဒနပစ္စုပဋ္ဌာနော	၁၃၁
သမ္ဘဝေါ	၁၉၁
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၂၄၅
သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ	၁၈၀
သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ	၂၄၅
သရိတာ	၁၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သလောကပါလော	၇
သလ္လဝိဒ္ဓေါ	၅၆
သလ္လာ	၁၂၄
သဝတိ	၉၄
သဝန္တိ	၉၂
သဟဓမ္မိကာ	၁၈၁
သဟေတုပစ္စယော	၂၀၈
သာတ္ထံ	၈၁
သာတ္ထော	၅၄
သာရတ္တရတ္တာ	၃၀၈
သာသနံ	၈၊ ၂၈၀
သာသနဝရံ	၈
သာသနပဋ္ဌာနံ	၂၈၀
သိတ္တာ	၆၀
သိနေဟော	၁၂၄
သီလံ	၇၃
သီဟဝိက္ကီဠိတော	၂၃
သုခသညာ	၂၆
သုဂတ္တော	၂၉၄
သုတံ	၇၂
သုဒုက္ကရံ	၃၀၂
သုဘသညာ	၂၆
သုဝဏ္ဏစ္ဆဒနံ	၂၉၃
သုဝိဘတ္တံ	၂၉၆
သေမာနံ	၃၃၅
သေယျော	၃၂၄
သောတာ	၉၂
သောမနော	၂၁
သေ္ဒဟဇာ	၃၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌကော
[ဟ]		[ဟ]	
ဟနေ	၂၉၉	ဟိရံ	၅၇
ဟာရာ	၁၉	ဟိရညံ	၅၇
ဟိ	၅၇	ဟီနော	၃၂၄

န-ဗ-သ-စ — ၂၀၉ — နေတ္တိဝိဘာဝိနီ — ၂၁-၁၂-၆၁ — ၃၀၀၀